

Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Kadencja VI

Sprawozdanie Stenograficzne
z 95 posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniach 28, 29 i 30 czerwca oraz 1 lipca 2011 r.

ANEKS
Odpowiedzi na interpelacje poselskie

część 2

Warszawa
2011

TREŚĆ

Aneksu do Sprawozdania Stenograficznego z 95. posiedzenia Sejmu w dniach 28, 29 i 30 czerwca oraz 1 lipca 2011 r.

część 2

str.

str.

Odpowiedzi na interpelacje			
Minister Cezary Grabarczyk	423	Podsekretarz stanu Jacek Kapica	630
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	426	Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	630
Sekretarz stanu Jakub Szulc	427	Podsekretarz stanu Adam Fronczak	632
Sekretarz stanu Mieczysław Kasprzak	430	Podsekretarz stanu Bernard Błaszczuk . . .	636
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	431	Podsekretarz stanu Marek Haber	636
Podsekretarz stanu Marek Haber	431	Podsekretarz stanu Adam Rapacki	637
Sekretarz stanu w Kancelarii		Sekretarz stanu Jakub Szulc	639
Prezesa Rady Ministrów Jacek Cichocki . . .	431	Sekretarz stanu Jarosław Duda	639
Minister Adam Giersz	432	Sekretarz stanu Jan Borkowski	641
Podsekretarz stanu Jacek Kapica	433	Podsekretarz stanu Adam Rapacki	644
Minister Bogdan Zdrojewski	434	Sekretarz stanu Tadeusz Jarmuziewicz . . .	645
Sekretarz stanu Stanisław Gawłowski	435	Podsekretarz stanu Radosław Stępień	646
Podsekretarz stanu Lilla Jaroń	436	Podsekretarz stanu Marek Bucior	647
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	574	Podsekretarz stanu Janusz Zaleski	648
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	575	Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	648
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	577	Podsekretarz stanu	
Podsekretarz stanu Bernard Błaszczuk . . .	579	Patrycja Wolińska-Bartkiewicz	649
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	580	Podsekretarz stanu Piotr Styczeń	651
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	582	Podsekretarz stanu Grzegorz Wałęjko	652
Podsekretarz stanu Andrzej Włodarczyk . . .	582	Podsekretarz stanu Marek Haber	653
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	584	Podsekretarz stanu Bernard Błaszczuk . . .	654
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	588	Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	655
Minister Aleksander Grad	589	Minister Bogdan Zdrojewski	655
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	590	Podsekretarz stanu Bernard Błaszczuk . . .	656
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	592	Podsekretarz stanu Radosław Stępień	656
Minister Bogdan Zdrojewski	593	Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	658
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	594	Minister Adam Giersz	660
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	595	Podsekretarz stanu Marek Haber	661
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	596	Podsekretarz stanu Bernard Błaszczuk . . .	662
Podsekretarz stanu Marek Haber	598	Minister Jerzy Miller	664
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	599	Podsekretarz stanu Adam Rapacki	664
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	601	Minister Radosław Sikorski	667
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	602	Minister Bogdan Klich	668
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska . . .	603	Sekretarz stanu Jan Borkowski	668
Sekretarz stanu Piotr Żuchowski	606	Podsekretarz stanu Adam Rapacki	669
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	608	Minister Andrzej Kraszewski	670
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	611	Sekretarz stanu Jan Borkowski	671
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	613	Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	671
Podsekretarz stanu Marek Haber	614	Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	672
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	615	Podsekretarz stanu Ludwik Kotecki	672
Podsekretarz stanu		Minister Cezary Grabarczyk	673
Joanna Maćkowiak-Pandera	617	Minister Aleksander Grad	673
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	619	Sekretarz stanu Jakub Szulc	674
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	622	Minister Bogdan Zdrojewski	674
Sekretarz stanu Kazimierz Plocke	624	Minister Barbara Kudrycka	675
Podsekretarz stanu Marek Haber	625	Minister Jolanta Fedak	675
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	626	Minister Marek Sawicki	675
		Minister Elżbieta Bieńkowska	676

Podsekretarz stanu Andrzej Massel	676
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	677
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	678
Podsekretarz stanu Marek Bucior	679
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	682
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	685
Podsekretarz stanu Marek Haber	687
Podsekretarz stanu Piotr Kołodziejczyk	689
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	689
Minister Jolanta Fedak	691
Sekretarz stanu Piotr Żuchowski	691
Sekretarz stanu Kazimierz Plocke	692
Podsekretarz stanu Marek Bucior	692
Sekretarz stanu Jarosław Duda	693
Sekretarz stanu Jakub Szulc	696
Minister – członek Rady Ministrów	
Michał Boni	696
Podsekretarz stanu Marek Haber	697
Minister Jolanta Fedak	698
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	702
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	702
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	704
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	706
Sekretarz stanu Tadeusz Jarmuziewicz	710
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	710
Podsekretarz stanu Marek Haber	712
Sekretarz stanu Tadeusz Jarmuziewicz	713
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	714
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	715
Podsekretarz stanu Marek Haber	716
Sekretarz stanu w Kancelarii	
Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnik rządu	
ds. równego traktowania	
Elżbieta Radziszewska	717
Minister Jolanta Fedak	718
Podsekretarz stanu Marek Haber	718
Minister Jolanta Fedak	719
Minister Bogdan Zdrojewski	720
Podsekretarz stanu Marek Haber	720
Minister Jolanta Fedak	722
Minister Bogdan Zdrojewski	726
Minister Marek Sawicki	726
Podsekretarz stanu Jarosław Wojtowicz	727
Minister Aleksander Grad	729
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	730
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	730
Podsekretarz stanu Lilla Jaroń	732
Minister – członek Rady Ministrów	
Michał Boni	733
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	733
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	737
Sekretarz stanu Jarosław Duda	739
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	739
Sekretarz stanu Jan Borkowski	741
Minister Jolanta Fedak	742
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	745
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	747
Sekretarz stanu Jan Borkowski	749

Podsekretarz stanu Igor Działuk	752
Sekretarz stanu Jan Borkowski	752
Podsekretarz stanu Marek Haber	756
Podsekretarz stanu Marcin Korolec	757
Minister Bogdan Zdrojewski	762
Podsekretarz stanu Zbigniew Sosnowski	767
Sekretarz stanu Stanisław Chmielewski	768
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	772
Sekretarz stanu Jakub Szulc	773
Podsekretarz stanu Marek Haber	774
Podsekretarz stanu Grzegorz Wałęjko	775
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	776
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	777
Sekretarz stanu Jarosław Duda	777
Sekretarz stanu Piotr Żuchowski	778
Minister Jolanta Fedak	780
Podsekretarz stanu Rafał Baniak	781
Minister Elżbieta Bieńkowska	782
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	783
Podsekretarz stanu Janusz Zbik	783
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	786
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	786
Prezes Urzędu	
Ochrony Konkurencji i Konsumentów	
Małgorzata Krasnodebska-Tomkiel	788
Podsekretarz stanu Maciej Jankowski	790
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	795
Podsekretarz stanu Jacek Najder	795
Podsekretarz stanu Zbigniew Wrona	796
Minister Waldemar Pawlak	797
Sekretarz stanu Krystyna Szumilas	798
Minister Bogdan Klich	798
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	799
Sekretarz stanu Stanisław Chmielewski	800
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	802
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	806
Minister Aleksander Grad	808
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	809
Sekretarz stanu Kazimierz Plocke	810
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	810
Podsekretarz stanu Piotr Styczeń	811
Podsekretarz stanu Andrzej Butra	818
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	819
Minister Jolanta Fedak	819
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	821
Podsekretarz stanu Marek Bucior	821
Sekretarz stanu Jarosław Duda	823
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	824
Sekretarz stanu Kazimierz Plocke	826
Sekretarz stanu Jarosław Duda	828
Sekretarz stanu Jarosław Duda	830
Sekretarz stanu Jarosław Duda	832
Sekretarz stanu Jarosław Duda	833
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	833
Podsekretarz stanu Marek Haber	834
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	835
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	836
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	837
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	838

	<i>str.</i>
Minister Bogdan Klich	839
Sekretarz stanu Jarosław Duda	840
Podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk	842
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	842
Podsekretarz stanu Piotr Kołodziejczyk	845
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	846
Minister Bogdan Klich	846
Sekretarz stanu Mieczysław Kasprzak	847
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	848
Podsekretarz stanu Maciej Jankowski	848
Podsekretarz stanu Janusz Żbik	850
Sekretarz stanu Krystyna Szumilas	853
Minister Aleksander Grad	856
Podsekretarz stanu Adam Fronczak	857
Sekretarz stanu Jarosław Duda	857
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	858
Sekretarz stanu Jarosław Duda	858
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	859
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	861
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	862
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	863
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	865
Sekretarz stanu Jarosław Duda	866
Minister Adam Giersz	867
Sekretarz stanu Kazimierz Plocke	870
Podsekretarz stanu Janusz Zaleski	872
Podsekretarz stanu Marek Haber	873
Minister Bogdan Zdrojewski	874
Podsekretarz stanu Janusz Zaleski	875
Minister Aleksander Grad	876
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	877

	<i>str.</i>
Minister Jolanta Fedak	879
Minister Aleksander Grad	880
Podsekretarz stanu Adam Rapacki	881
Sekretarz stanu Krystyna Szumilas	882
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	884
Podsekretarz stanu Piotr Styczeń	886
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	886
Podsekretarz stanu Janusz Zaleski	888
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	889
Sekretarz stanu Jarosław Duda	890
Minister Aleksander Grad	893
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	894
Podsekretarz stanu Maciej Jankowski	895
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	897
Podsekretarz stanu Andrzej Massel	897
Minister Radosław Sikorski	898
Podsekretarz stanu Piotr Styczeń	898
Podsekretarz stanu Jacek Kapica	899
Podsekretarz stanu Maciej Grabowski	900
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	901
Sekretarz stanu Krystyna Szumilas	901
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	902
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	903
Sekretarz stanu Tomasz Siemoniak	905
Podsekretarz stanu Czesława Ostrowska	906
Podsekretarz stanu Hanna Majszczyk	908
Podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski	908
Podsekretarz stanu Radosław Stępień	909
Podsekretarz stanu Mirosław Sielatycki	910
Minister Aleksander Grad	912

ODPOWIEDZI NA INTERPELACJE

Odpowiedź

ministra infrastruktury
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na ponowną interpelację posłów
Kazimierza Smolińskiego i Jerzego Polaczka

w sprawie drastycznych niedociągnięć
polskiej administracji rządowej
w przygotowaniu przez UE nowych rozwiązań,
na przykładzie rozporządzenia PE i Rady
nr 913/2010 z dnia 22 września 2010 r.
w sprawie europejskiej sieci kolejowej
ukierunkowanej na konkurencyjny transport
towarowy (21096)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację panów posłów Kazimierza Smolińskiego i Jerzego Polaczka o udzielenie dodatkowej odpowiedzi na interpelację w sprawie drastycznych niedociągnięć polskiej administracji rządowej w przygotowaniu przez UE nowych rozwiązań, na przykładzie rozporządzenia PE i Rady nr 913/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy, uprzejmie przekazuję poniższe informacje, które stanowią uzupełnienie odpowiedzi z dnia 12 kwietnia 2011 r. nr TK6ps-0701-42/2011.

Na posiedzeniu COREPER I w dniu 4 czerwca 2010 r., kiedy omawiany był projekt rozporządzenia, nie udało się utrzymać mniejszości blokującej (Polska, Niemcy, Włochy, Dania, Czechy). Przeciwno przyjęciu projektu rozporządzenia opowiedziały się Niemcy, Dania, Polska i Grecja. COREPER I zaakceptował porozumienie z Parlamentem Europejskim. 16 czerwca 2010 r. PE przyjął rozporządzenie w wersji zaakceptowanej przez COREPER I w dniu 4 czerwca 2010 r.

W zaistniałej sytuacji Polska, chcąc mimo wszystko wyrazić swój sprzeciw, na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w dniu 13 września 2010 r. nie zagłosowała za projektem, lecz wstrzymała się od głosu i wydała oświadczenie, w którym wskazała przesłanki swojej oceny przyjmowanego dokumentu.

W opisanej sytuacji, mając na uwadze w szczególności nasze twarde stanowisko, jakie zajęliśmy w dniu 4 czerwca 2010 r. na posiedzeniu COREPER, nie mogę zgodzić się z przytoczonymi w interpelacji zarzutami, że polska administracja nie podąża za interesem narodowym, znajdującym odzwierciedlenie w uzgodnionym stanowisku rządu. Pragnę podkreślić, że w opinii rządu, pomimo problemów, jakie mogą wyniknąć ze stosowania niektórych zapisów rozporządzenia PE i Rady nr 913/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towa-

rowy, będzie ono generalnie korzystne dla rozwoju transportu towarów kolejną i wzrostu konkurencyjności tej gałęzi transportu, m.in. z następujących przyczyn (o części z nich pisałem w odpowiedzi na poprzednią interpelację):

— w Polsce powstaną dwa korytarze, na pożądanym przez nas trasach (północ – południe: Gdynia – Katowice – Ostrava/Zielina – Bratislava/Vienna – Klagenfurt – Udine/Venice/Trieste/Bologna/Rawenna/Graz – Maribor – Ljubljana – Koper/Trieste oraz wschód – zachód: Bremerhaven/Rotterdam/Antwerpia/Aachen – Berlin – Warszawa – Terespol/Kowno); dokładny przebieg trasy pomiędzy głównymi punktami zdefiniuje zarządca infrastruktury; ponadto dopuszczalne są modyfikacje przebiegu wcześniej wyznaczonych korytarzy;

— obydwa ww. korytarze zostaną ustanowione w postulowanym przez Polskę terminie (5 lat); kolejne korytarze mogą być tworzone później, na mocy porozumienia pomiędzy zainteresowanymi państwami; kryteria ich ustanawiania są zbieżne z naszymi postulatami; docelowo na terytorium UE ma powstać sieć korytarzy kolejowych dedykowanych dla ruchu towarowego;

— Komisja Europejska nie będzie miała uprawnień do zmiany tras korytarzy w procedurze aktów delegowanych (art. 290 TFUE).

Należy podkreślić, że państwa członkowskie i zarządcy infrastruktury poprzez współpracę w radzie nadzorczej i radzie zarządzającej wspólnie nadzorują funkcjonowanie i rozwój danego korytarza. Uprzejmie informuję, że Polska w trosce o właściwy rozwój transportu kolejowego podejmuje kroki, aby zabezpieczyć nasze interesy i zneutralizować sposób stosowania tych elementów rozporządzenia, które były powodem naszego sprzeciwu wyrażonego na posiedzeniu COREPER w dniu 4 czerwca 2010 r.

Obszarem, który pozwala na zebranie niezbędnych doświadczeń, jest współpraca międzynarodowa podjęta w ramach korytarza nr 8 określonego w załączniku do rozporządzenia (wschód – zachód). Współpracę tę wspomaga polsko-niderlandzki projekt dotyczący utworzenia kolejowego korytarza towarowego. W ramach tego projektu prowadzone jest w 2011 roku studium, którego celem jest określenie faktycznych możliwości utworzenia takiego korytarza. Wstępne wyniki analiz będą dostępne około października 2011 r.

Mając na uwadze powyższe, nie podzielam obaw związanych ze stosowaniem w praktyce zapisów przyjętego rozporządzenia.

W zakresie prawnego uregulowania kwestii funkcjonowania kolejowych stacji granicznych tam, gdzie granice Polski stanowią równocześnie granicę Wspólnoty, uprzejmie informuję, że kolejowe przejścia graniczne z państwami nienależącymi do UE funkcjo-

nują w oparciu o dwustronne umowy w sprawie przejść granicznych. Są to:

— umowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacji Rosyjskiej w sprawie przejść granicznych z dnia 22 maja 1992 r.;

— umowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Republiki Białoruś w sprawie przejść granicznych z 24 kwietnia 1992 r.;

— umowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Ukrainy w sprawie przejść granicznych z dnia 18 maja 1992 r.

Główne zmiany w prawnych uregulowaniach w ww. zakresie wynikają z przystąpienia Polski z dniem 21 grudnia 2007 r. do strefy Schengen. Powyższy fakt wiąże się z obowiązkiem przestrzegania przez Polskę Kodeksu Granicznego Schengen, a tym samym koniecznością wzmocnienia kontroli przeprowadzanych przez organy państwowe na granicy państwowej, co bezwzględnie ma wpływ na pracę kolejowych stacji granicznych.

Zapewnienie warunków zabezpieczających ciągłość przewozów kolejowych pomiędzy systemami kolejowymi dwóch sąsiadujących państw odbywa się na podstawie umów o granicznej komunikacji kolejowej, o których pisałem w piśmie z dnia 12 kwietnia 2011 r. nr TK6ps-0701-42/2011. Umowa między rządem RP a rządem Ukrainy z dnia 18 maja 1992 r. nie została ratyfikowana, niemniej, zgodnie z art. 16 ust. 4, stosowana jest prowizorycznie, co jest zgodne z konwencją wiedeńską o prawie traktatów z 23 maja 1969 r. Ministerstwo Infrastruktury nie otrzymało żadnych sygnałów wskazujących na jakiegokolwiek zagrożenie wstrzymania ruchu kolejowego ze względu na prowizoryczne stosowanie umowy od 1992 r.

Uprzejmie informuję, że rozporządzenie 913/2010 PE i Rady z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy nie zmienia sytuacji prawnej w zakresie współpracy na kolejowych stacjach granicznych. Celem przedmiotowego rozporządzenia jest określenie zasad związanych z wyborem, organizacją i planowaniem inwestycyjnym korytarzy towarowych oraz zarządzanie nimi, natomiast dokument ten nie reguluje w żaden sposób współpracy na stacjach granicznych pomiędzy państwem UE i państwem trzecim.

Pragnę zapewnić, że Ministerstwo Infrastruktury przykłada szczególną wagę do zabezpieczenia warunków dla regularnego, prowadzonego bez zakłóceń ruchu kolejowego przez wschodnie granice Polski i wszelkie propozycje nowych unijnych rozwiązań poddawane są każdorazowo szerokim konsultacjom ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi.

W mojej odpowiedzi na poprzednią interpelację opisałem kierunki polityki resortu infrastruktury w zakresie tranzytu przez Polskę. Rozwijając powyższe zagadnienie, uprzejmie informuję, że rozwiązania ukierunkowane na rozwój tranzytu w Polsce wynikają z obowiązujących obecnie oraz powstających

dokumentów strategicznych, jak również zobowiązań unijnych. Realizacja właściwej polityki transportowej zapewnia Polsce korzyści z tytułu jej tranzytowego położenia, należy jednak zauważyć, że jest to proces długofalowy. Rozpoczęte w latach 90. XX w. przemiany geopolityczne w Europie w sposób znaczący wpłynęły na architekturę przewozów tranzytowych w Europie Środkowej. Modyfikacji uległy kierunki i natężenie potoków ruchu międzynarodowego, jak również podział gałęziowy pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu. W tej sytuacji, w obliczu rosnącej konkurencji transportu drogowego, pozycja transportu kolejowego ulegała zmianie, pomimo podejmowanych w tym zakresie wysiłków adekwatnych do posiadanych możliwości finansowych. Podniesienie konkurencyjności transportu kolejowego, zwłaszcza w zakresie ruchu tranzytowego, wymaga jednak znacznych nakładów inwestycyjnych. Fakt ten stanowi istotny czynnik, który należy uwzględnić, oceniając obecną sytuację Polski w zakresie tranzytu kolejowego.

W ciągu ostatnich lat inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej planowane są zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, z szerokim uwzględnieniem inwestycji na kolei. Ma to odbicie zarówno w kierunkowych dokumentach strategicznych, jak i w szczegółowych programach związanych z wydatkowaniem środków z Unii Europejskiej, spośród których można wskazać w szczególności na Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”. Realizowane i planowane inwestycje mają za zadanie niwelować istniejące dysproporcje i jednocześnie tworzyć bardziej sprzyjające warunki do rozwoju wszystkich gałęzi transportu. Właśnie to wyzwanie stanowi jeden z głównych celów i założeń polityki transportowej w długim horyzoncie czasowym.

Właściwe wykorzystanie tranzytowego położenia kraju stanowi proces, który jest prowadzony i będzie kontynuowany. Jego realizacja następuje w obliczu bardzo dużych zaległości inwestycyjnych z poprzednich kilkudziesięciu lat w tym zakresie. Dlatego też wymaga on znacznych nakładów finansowych i odpowiednich okresów realizacji inwestycji. Oczekiwane pozytywne efekty mogą nastąpić we właściwej i oczekiwanej skali, dopiero po pokonaniu zaległości infrastrukturalnych. Zadania ukierunkowane są przede wszystkim na zmniejszenie dystansu pod kątem jakości infrastruktury, jaki dzieli nas od lepiej rozwiniętych krajów Unii. Świadomość tego stanu rzeczy ma Komisja Europejska. Przykładem jest fakt, że w projekcie nowych wytycznych UE w sprawie sieci TEN-T, w wyniku konsultacji z państwami członkowskimi Unii, wyznaczono realistyczne terminy dostosowania infrastruktury w zakresie sieci TEN-T.

Wobec powyższego dane statystyczne, które przedstawiają sytuację w zakresie tranzytu w Polsce na tle innych państw UE, stanowią odbicie powyższej sytuacji. Utrudnione są również adekwatne porównania w zakresie realizowanych przewozów i stanu

infrastruktury, gdyż proces jej rozbudowy i modernizacji w naszym kraju trwa. Nie sposób jeszcze oceniać końcowych efektów całego trwającego procesu, który ze swojej natury jest obliczony na szereg lat. Należy ponownie podkreślić, że niezbędnym warunkiem zwiększenia tranzytu przez Polskę jest zaofiarowanie odpowiednio konkurencyjnych warunków przewozu w zakresie infrastruktury i organizacji transportu kolejowego. Osiągnięciu tego celu ma służyć stopniowe dochodzenie do specjalizacji tranzytowych linii kolejowych: C-E20, CE30, C-E59, C-E65 i E75 pod kątem wydzielenia transportu towarowego od ruchu pasażerskiego. Mimo że na ww. liniach prowadzi się ruch mieszany, sytuację tę może znacznie zmienić nowy układ komunikacji kolejowej, w tym z udziałem linii kolei dużych prędkości. Efektem osiągnięcia ww. celu będzie usprawnienie ruchu kolejowego i wzrost niskiej prędkości przewozowej pociągów, szczególnie towarowych.

W zakresie transportu drogowego spójna sieć autostrad i dróg ekspresowych pozwoli wyeliminować z sieci TEN-T tzw. wąskie gardła. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wybudowanie obwodnic miast i znaczne ograniczenie kolizji ruchu lokalnego z ruchem tranzytowym. Jednocześnie efektem końcowym osiągniętego celu będzie także zmniejszenie niekorzystnej dla Polski statystyki odnośnie do zbyt wysokiej liczby wypadków drogowych i ofiar śmiertelnych.

W ostatnim dziesięcioleciu notuje się także kilkusetprocentowy wzrost ruchu lotniczego pasażerskiego oraz towarowego. Lotniska znajdujące się w sieci TEN-T zostaną także, zgodnie z wytycznymi w zakresie transeuropejskiej sieci transportowej, docelowo zintegrowane z transportem kolejowym. Proces ten także już trwa i przyniesie pozytywne efekty dla transportu dalekosiężnego. W zakresie nowych wytycznych Unii w zakresie sieci TEN-T Polska zdefiniowała z każdym państwem sąsiadującym minimum jedno połączenie drogowe i kolejowe na sieci bazowej, pozostałe – na sieci kompleksowej. Po wejściu w życie nowych wytycznych (prawdopodobnie w 2012 lub 2013 r.) gęstość jej elementów odcinkowych wzrośnie dwukrotnie, zaś długość linii kolejowych i dróg na tej sieci wzrośnie o ok. 50%. Dodane zostaną także dwa lotniska i jeden port morski.

Należy stwierdzić, że zaplanowane i podejmowane długofalowe inwestycje w infrastrukturę transportową mają między innymi za zadanie zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności pozostałych, poza transportem drogowym, rodzajów transportu, w tym zwłaszcza kolei, zarówno dla przewozów osób, jak i ładunków, w relacjach zarówno krajowych, jak i tranzytowych. Dopiero po osiągnięciu celu strategicznego, jakim jest zbudowanie zrównoważonego gałęziowo systemu transportowego w Polsce, mogła będzie nastąpić istotna zmiana w kierunkach wyborów poszczególnych rodzajów transportu przez jego uczestników, preferująca transport kolejowy. Również w tym zakresie polityka transportowa Polski, zwłaszcza

planowana na nadchodzący okres, jest zgodna z kierunkami obecnymi w polityce transportowej Unii Europejskiej.

Odnośnie do kwestii właściwego podziału i zbilansowania przewozów ładunków pomiędzy transportem drogowym i kolejowym należy stwierdzić, że jednym z głównych sposobów jej rozwiązania jest rozbudowa transportu multimodalnego. Kierunek ten jest obecny w aktualnej polityce transportowej resortu oraz został szczególnie podkreślony w powstających dokumentach strategicznych. Według oceny przedstawicieli środowiska naukowego, spośród około 120 w pełni funkcjonalnych centrów logistycznych w Europie, obecnie żaden nie jest ulokowany w Polsce. To również wskazuje na skalę wieloletnich zaległości do odrobienia. Zgodnie z ideą nowego podejścia do sieci TEN-T, Polska zdefiniowała lokalizację 21 platform multimodalnych na terenie naszego kraju, które docelowo obsłużą i rozwiną cechy multimodalne całej sieci. Plany powyższe zostały przekazane do Komisji Europejskiej i znajdują się w trakcie końcowych uzgodnień. Ich przyjęcie przez KE stworzy jakościowo nową sytuację w zakresie rozbudowy centrów logistycznych i rozwoju przewozów wykorzystujących różne rodzaje transportu, ze szczególnym uwzględnieniem kolei. W przyszłej perspektywie budżetowej inwestycjom w infrastrukturę transportu multimodalnego zostanie nadany w Unii Europejskiej najwyższy priorytet.

Kierowany przeze mnie resort ma pełną świadomość konieczności jak najszybszego osiągnięcia powyżej opisanych celów polityki transportowej, zwłaszcza że realizacja powyższych planów zarówno w Polsce, jak i w innych państwach europejskich już obecnie przynosi częściowe efekty. Poszczególne państwa członkowskie UE znajdują się jednakże na różnych etapach procesu osiągania długofalowych celów strategicznych UE, w ramach których zintegrowana i nowoczesna europejska sieć transportowa spełniać będzie podstawową rolę dla zapewnienia spójności wewnętrznej Unii i jej dogodnej dostępności zewnętrznej. Polska, posiadając długą granicę zewnętrzną Unii Europejskiej, będzie odgrywała istotną rolę w realizacji planów UE, co również będzie jednym z czynników stymulujących rozwój tranzytu na terenie naszego kraju.

Z wyrazami szacunku

Minister
Cezary Grabarczyk

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na ponowną interpelację posła
Jerzego Budnika**

**w sprawie zakłóceń, jakie występują
w systemie refundacji ze środków
Funduszu Pracy wynagrodzeń i składek ZUS
wypłacanych młodocianym pracownikom
(21273)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jerzego Budnika w sprawie zakłóceń, jakie wystąpiły w systemie refundacji ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń i składek ZUS wypłacanych młodocianym pracownikom, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-21273p/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1. Zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) istnieje możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy. Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych.

2. Od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu): przy 2-letnim okresie kształcenia w wy-

sokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia. Kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w latach 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ jak wynika z szacunków OHP, dodatkowe środki i tak nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie WWW ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbardziej potrzebujących powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodo-

we młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na ponowną interpelację posła Adama Gawędy**

**w sprawie masowej zachorowalności
mieszkańców Turzy Śląskiej zamieszkałych
w pobliżu stacji bazowych telefonii komórkowej
zlokalizowanych w pow. wodzisławskim (21280)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-21280p/11, przesyłającym interpelację pana posła Adama Gawędy w sprawie masowej zachorowalności mieszkańców Turzy Śląskiej zamieszkałych w pobliżu stacji bazowych telefonii komórkowej zlokalizowanych w powiecie wodzisławskim uprzejmie informuję, co następuje.

Istotnie należy uzupełnić wcześniejszą odpowiedź na zgłoszoną przez pana posła interpelację, gdyż zgodnie z komunikatem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z dnia 31 maja 2011 r., Międzynarodowa Agencja Badań Nad Rakiem (IARC) zaklasyfikowała pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej do grupy czynników przypuszczalnie karcinogennych (2B) na podstawie stwierdzonego wzrostu ryzyka wystąpienia glejaków – złośliwego typu raka mózgu, powiązanego z używaniem telefonów bezprzewodowych. Mając na uwadze zachowanie właściwej percepcji ryzyka, należy podkreślić, iż do grupy 2B zaliczane są czynniki o ograniczonym dowodzie epidemiologicznym niepotwierdzonym dowodem w badaniach nad zwierzętami. Podkreślenia wymaga również fakt, iż w tej grupie znajduje się kawa jako przypuszczalny czynnik zachorowania na nowotwór pęcherza moczowego.

Należy jednak z całą mocą podkreślić, że IARC swój wniosek oparł na badaniach nad glejakiem przypuszczalnie wywołanym przez telefony ręczne (a nie stacje bazowe telefonii komórkowej), przeprowadzonych w ramach międzynarodowego programu IARC Interphone, w którym z udziałem specjalistów z 13 państw (Australii, Dani, Finlandii, Francji, Izraela, Japonii, Kanady, Niemiec, Norwegii, Nowej Zelandii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoch) przeprowadzono badanie zachorowalności na nowotwory mózgu u ich użytkowników. Wyniki wskazują, iż ryzyko zachorowalności na nowotwory mózgu u użytkowników telefonów komórkowych nie może być lekceważone.

Takie samo stanowisko od lat prezentowali polscy naukowcy, o czym może świadczyć artykuł prof. S. Szmigielskiego i dr E. Sobiczewskiej pt. „Ryzyko chorób nowotworowych w warunkach narażenia na pola radio- i mikrofalowe” opublikowany w materiałach konferencyjnych Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie z XXII Szkoły Jesiennej „Pola elektromagnetyczne w środowisku – problemy zdrowotne, ekologiczne, pomiarowe i administracyjne” w 2008 r., w którym autorzy stwierdzają: „telefon komórkowy, w przeciwieństwie do stacji bazowych, nie jest urządzeniem całkowicie obojętnym dla zdrowia użytkownika”. Podkreślają, że „brak w dostępnej literaturze wiarygodnych publikacji dotyczących oceny ryzyka nowotworowego u osób zamieszkujących w pobliżu stacji bazowych telefonii komórkowej”.

W podobnym duchu wypowiada się prof. M. Zmysłony w artykule „Działanie biologiczne i skutki zdrowotne pól elektromagnetycznych w aspekcie wymagań raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko” (Medycyna Pracy, 2007 r. 58(1), s. 27–36). Przedstawia on przegląd literatury dotyczącej badania skutków zdrowotnych ekspozycji na pola elektromagnetyczne (PEM) emitowane przez instalacje, takie jak stacje nadawcze, radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej czy system TETRA. Jeden z przedstawionych wniosków jest następujący: nie udowodniono, by PEM emitowane przez stacje nadawcze radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej czy systemu TETRA wywoływały jakiegokolwiek negatywne skutki zdrowotne u osób zamieszkujących w ich otoczeniu, nieznane są również mechanizmy mogące takie skutki wywoływać. Istnieją jednak badania wskazujące na możliwość ich wystąpienia (dotyczy to działania kancerogennego i zaburzenia funkcjonowania centralnego układu nerwowego), w związku z czym konieczne są dalsze intensywne badania, zwłaszcza badania epidemiologiczne (kohortowe i case-control), przy prawidłowo wykonywanej ocenie ekspozycji (szacowanie wielkości PEM na podstawie pomiarów, a nie na podstawie odległości od anten).

Kwestia ryzyka nowotworowego użytkowników telefonów komórkowych jest przedmiotem intensywnych badań epidemiologicznych (zgodnie z komunikatem Światowej Organizacji Zdrowia z dnia 17 maja

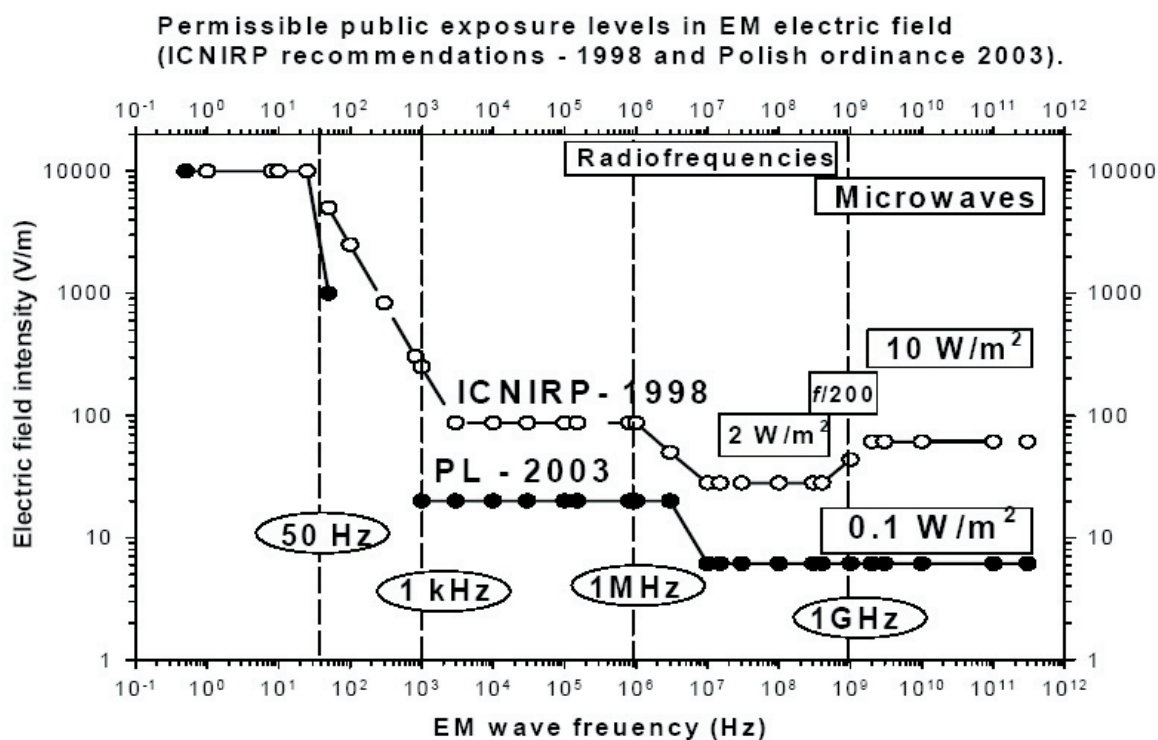
2010 r. na cele projektu Interphone przeznaczono do tego dnia ponad 19 mln euro), ograniczają się one jednak głównie do działania telefonów ręcznych. Badań dotyczących stacji bazowych telefonii jest stosunkowo niewiele (patrz: ww. artykuł prof. M. Zmysłonego) i nie wykazały one wzrostu ryzyka zachorowania na nowotwory u osób zamieszkujących w ich otoczeniu.

Pragnę ponownie podkreślić fakt, że dopuszczalna wartość promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości wykorzystywanego w telekomunikacji bezprzewodowej, ustalona rozporządzeniem ministra środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) wynosi $0,1 \text{ W/m}^2$. Dopuszczalny poziom PEM w środowisku, który został określony w rozporządzeniu, w miejscach dostępnych dla ludności (wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego), dotyczy miejsc dostępnych dla całej populacji, co oznacza, że tak ustalony poziom powinien według obecnego stanu wiedzy zapewnić ochronę w dostatecznym stopniu całej populacji, zatem osoby najbardziej wrażliwe, jak np. dzieci, powinny być chronione w dostatecznym stopniu. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że w rzeczywistych warunkach poziomy pole elektromagnetycznych wokół stacji bazowych, których dotyczy przepis, są bardzo niewielkie – poniżej $0,02 \text{ W/m}^2$ (w przypadku pól elektromagnetycznych emitowanych przez telefony komórkowe intensywności tych pól są wielokrotnie wyższe, rzędu $0,1\text{--}1 \text{ W/m}^2$). Ponownie należy podkreślić, iż w krajach Unii Europejskiej dopuszcza się gęstość mocy do wartości $4,5 \text{ W/m}^2$, a wartość natężenia pola elektrycznego – do 60 V/m .

Powyższe wartości zostały dopuszczone zaleceniem Rady 1999/519/WE w sprawie ograniczenia stopnia narażenia ogółu społeczeństwa na oddziaływanie pól elektromagnetycznych (od 0 Hz do 300 GHz), ang.: Council of the European Union Recommendation of 12 July 1999 on the limitation of exposure of the general public to electromagnetic fields (0 Hz to 300 GHz), 1999/519/EC.

W celu właściwego zobrazowania różnic w zakresie przyjętych za bezpieczne limitów ekspozycji na pola elektromagnetyczne przedstawiam porównanie obowiązujących w Polsce limitów ochrony przed PEM z wartościami ustalonymi zaleceniem Rady 1999/519/WE, którego źródłem jest raport dotyczący prac badawczych w Polsce w latach 2009–2010 (ang.: „Report on activities in bioelectromagnetics in Poland 2009–2010”). Raport ten jest dostępny na stronach internetowych WHO poświęconych międzynarodowemu projektowi – EMF Project; ustanowionemu w 1996 r. przez WHO w celu oceny naukowych dowodów możliwego wpływu na zdrowie ludzi pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz.

Ryc. 1. Porównanie dopuszczalnych poziomów ekspozycji ludności – rekomendacja ICNIRP, zgodna ze standardami dopuszczonymi zaleceniem Rady 1999/519/WE, Polskie limity ochrony przed PEM (http://www.who.int/peh-emf/project/mapnatreps/POLAND_EMF_Report_2009-2010.pdf)

Ponownie informuję, iż dane statystyczne z lat 2002–2007 dotyczące nowotworów złośliwych w województwie śląskim (biuletyny wydawane przez Zakład Epidemiologii Nowotworów Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach) nie wykazują, że powiat wodzisławski, do którego należy Turza Śląska, wyróżniał się pod względem zachorowalności i umieralności wśród innych powiatów wchodzących w skład województwa. Zakład Epidemiologii i Prewencji Nowotworów, będący jednym z zakładów naukowych Centrum Onkologii – Instytutu w Warszawie, organizuje i nadzoruje rejestrację nowotworów złośliwych w Polsce. Obecnie nie jest możliwe dokonanie analizy statystyki zachorowalności i umieralności na nowotwory złośliwe obejmującej lata do 2010 r. z uwagi na 2-letni okres potrzebny do weryfikacji i analizy otrzymywanych danych. Źródłem danych rejestrowych jest karta zgłoszenia nowotworu złośliwego – MZ/N-1a – której obecny wzór został określony rozporządzeniem prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2003 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2003 (Dz. U. Nr 51, poz. 444).

W świetle przedstawionych powyżej wyjaśnień do przekazanej ponownie interpelacji przedstawiam, co następuje.

Ministerstwo Zdrowia posiada dane dotyczące populacji mieszkańców Turzy Śląskiej z lat 2007–2010. Obecnie nie można ocenić, czy na przełomie tych lat w odróżnieniu od lat 2002–2007 populacja ta wyróżniała się spośród innych pod względem występowania nowotworów złośliwych w województwie śląskim. Obecna wiedza nie pozwala potwierdzić bądź wykluczyć istnienia związku przyczynowo-skutkowego występujących chorób nowotworowych i innych nieswoistych objawów chorobowych z oddziaływaniem stacji bazowych telefonii komórkowej. Mając na uwadze najnowsze doniesienia z realizowanych międzynarodowych programów badawczych dotyczących wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka, nie można wykluczyć, że w przyszłości, w związku z nowymi wynikami tych badań, może być uzasadniona weryfikacja, a nawet zaostrzenie lub uzupełnienie aktualnych przepisów ochrony ludności przed nadmierną ekspozycją na pola elektromagnetyczne.

W kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie leży prowadzenie badań naukowych, w szczególności badań, których przedmiotem byłby wpływ pól elektromagnetycznych na organizmy żywe i zdrowie ludzi, natomiast Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem ustalonych przepisami prawa normatywów ochrony przed pola-

mi elektromagnetycznymi w zakresie kontroli przestrzegania tych normatywów na stanowiskach pracy oraz w środowisku życia człowieka w szczególności: mieszkań, miejsc użyteczności publicznej, miejsc dostępnych dla ludności. Wartości normatywne określają specjaliści naukowcy na podstawie przeglądu całego dostępnego piśmiennictwa światowego. Dopuszczalny poziom PEM w środowisku określony przez ministra środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym w sprawach zdrowia w rozporządzeniu z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrymania tych poziomów dotyczy miejsc dostępnych dla ludności, a więc całej populacji. W chwili obecnej według naszej wiedzy nigdzie na świecie nie prowadzi się poważnych prac badawczych nad wpływem stacji bazowych telefonii komórkowej na zdrowie mieszkańców, o budżecie analogicznym do programu Interphone. Wyniki otrzymane przez program Interphone wskazują, że dopiero analogiczny w swojej skali, a więc międzynarodowy program badawczy podobny do Interphone, nakierowany tym razem właśnie na stacje bazowe, umożliwi właściwą weryfikację wpływu wytwarzanych przez nie pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jakub Szulc

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Wojciecha Szaramy**

**w sprawie różnej interpretacji przez oddziały
ZUS przepisów dotyczących wypłaty
deputatu węglowego na podstawie ustawy
o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa
do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych
z przedsiębiorstw robót górniczych (21492)**

Szanowny Panie Marszałku! W uzupełnieniu odpowiedzi na interpelację pana posła Wojciecha Szaramy, znak: SPS-023-21492/11, w sprawie ujednoczenia postępowania organów rentowych w sprawie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych, w związku z wyjaśnieniami uzyskanymi z ZUS, dodatkowo wyjaśniamy, co następuje.

Oddziały ZUS realizują uzgodnienia dokonane wspólnie z Ministerstwem Gospodarki w sprawie re-

alizacji ustawy z dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robot górniczych, w których przyjęto, że w przypadkach gdy w postępowaniu przed sądem zostanie rozstrzygnięty status przedsiębiorstwa robot górniczych, to ekwiwalent pieniężny dla byłych pracowników tego przedsiębiorstwa będzie realizowany bez konieczności kierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dwie sprawy, w których zostały wniesione apelacje do Sądu Apelacyjnego w Katowicach, dotyczyły byłych pracowników Zakładu Usług Górniczych Radzionków sp. z o.o. W odniesieniu do tego zakładu Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 27 października 2010 r. rozstrzygnął, iż byli pracownicy tej spółki nie mają prawa do bezpłatnego węgla, ponieważ ZUG Radzionków sp. z o.o. nie był objęty UZP z 1991 r. Mając na względzie to rozstrzygnięcie, Sądu Apelacyjnego Oddział ZUS w Częstochowie wydał decyzję odmawiającą wypłaty ekwiwalentu.

Stanowiska tego nie podzielił Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie w wyroku z 12 października 2010 r. Oddział ZUS w Częstochowie, powołując się na motywy rozstrzygnięcia zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 października 2010 r., wniósł apelację od wyroku Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie.

Sąd Apelacyjny w Katowicach uwzględnił apelację organu rentowego w obu sprawach wyrokami z dnia 10 marca 2011 r. i z dnia 20 kwietnia 2011 r.

Orzeczeniem tym Sąd Apelacyjny kontynuuje linię orzecniczą zawartą w orzeczeniu wydanym w dniu 27 października 2010 r. Tym samym uznać można, że dopiero po wydaniu wyroku z dnia 20 kwietnia 2011 r. ukształtowała się linia orzecnicza Sadu Apelacyjnego i zostało ostatecznie przesądzone, że byli pracownicy ZUG Radzionków sp. z o.o. nie mają prawa do bezpłatnego węgla.

W załączeniu przekazuję kopię wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 października 2010 r.*)

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Mieczysław Kasprzak

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

*1) Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na ponowną interpelację posła
Henryka Siedlaczka**

**w sprawie zadań zgłoszonych do realizacji
przez Śląski Zarząd Melioracji
i Urządzeń Wodnych w Katowicach w ramach
„Programu dla Odry – 2006” (21557)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 10 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-21557p/11) przekazującego ponowną interpelację posła na Sejm RP pana Henryka Siedlaczka w sprawie zadań zgłoszonych do realizacji przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach w ramach „Programu dla Odry – 2006” uprzejmie informuję, iż minister spraw wewnętrznych i administracji podtrzymuje stanowisko przedstawione w piśmie z dnia 14 kwietnia 2011 r. (sygn. BMP-0713-2-31/11/ER) – kopia pisma w załączeniu*).

Jednocześnie ponownie uprzejmie informuję, iż do udzielenia szczegółowych informacji w kwestiach będących przedmiotem wystąpienia właściwy pozostaje pełnomocnik rządu do spraw „Programu dla Odry – 2006”, którym jest wojewoda dolnośląski. Dlatego także zasadne wydaje się skierowanie szczegółowych zapytań bezpośrednio do ww. organu.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Andrzeja Walkowiaka**

**w sprawie obniżenia kosztów leczenia chorych
na fenyloketonurię (21585)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do interpelacji pana posła Andrzeja Walkowiaka (nr SPS-023-21585/11) w sprawie obniżenia kosztów leczenia chorych na fenyloketonurię Ministerstwo Zdrowia uprzejmie informuje.

Kompetencjami ministra zdrowia objęte są produkty finansowane ze środków publicznych znajdujące się w koszyku świadczeń gwarantowanych. W przy-

*) Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

padku produktów refundowanych przeznaczonych dla chorych na fenyloketonurię są to środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego wydawane z przepisu lekarza z ryczałtową odpłatnością pacjenta, znajdujące się w wykazie chorób oraz wykazie leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te choroby są przepisywane bezpłatnie, odpłatnie – opłata ryczałtowa – lub częściowo odpłatnie. Wykaz przedmiotowych produktów aktualizowany jest w trybie wnioskowym, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.). Jednocześnie ceny przedmiotowych produktów są cenami urzędowymi maksymalnymi – zgodnie z przepisami ustawy o cenach. Pozostałe produkty, tj. nieobjęte przedmiotowym wykazem oraz nieposiadające kategorii dostępności Rp, Rpw, Rpz, podlegają zasadom wolnego rynku, a tym samym podlegają kompetencjom Ministerstwa Gospodarki. Jednocześnie należy wspomnieć, że w związku z brakiem wystarczających przesłanek świadczących o działaniach ograniczających konkurencję, tj. sytuacji zajmowania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej lub zмовy cenowej między przedsiębiorcami, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie ma podstaw do podjęcia działań wynikających z przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Marka Opióły**

**w sprawie związków szefa Służby
Kontrwywiadu Wojskowego z zatrzymanym
przez CBA we wrześniu 2010 r. pełnomocnikiem
w sprawach o wielomilionowe odszkodowania
przed kościelną Komisją Majątkową (21816)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma (nr SPS-023-21816/11) z dnia 6 kwietnia 2011 r. dotyczącego interpelacji posła Marka Opióły informuję, że:

1. Zarząd Ochrony Ekonomicznych Interesów Państwa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

a wcześniej Urzędu Ochrony Państwa, nie zajmował się działalnością Komisji Majątkowej, M. P. bądź którejkolwiek z należących do niego spółek w okresie sprawowania przez obecnego gen. bryg. J. N. funkcji dyrektora tej jednostki organizacyjnej.

2. Delegatura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Krakowie w okresie kierowania tą jednostką organizacyjną przez J. N. przeprowadziła jedno postępowanie sprawdzające o charakterze czynności dochodzeniowo-śledczych dotyczące działalności Komisji Majątkowej (RPS 2/2003). Zostało ono wszczęte 21 września 2003 r. na podstawie art. 308 K.p.k. w oparciu o materiały własne DABW w Krakowie i dotyczyło ewentualnych nieprawidłowości związanych z zaspokojeniem roszczeń o przyznanie nieruchomości zamiennych Zgromadzeniu Córek Bożej Miłości „Instytut Marii” z siedzibą w Krakowie w zamian za przejęte na własność Skarbu Państwa w 1950 r. nieruchomości położone w Krakowie-Pleszewie i Jastrzębiu-Zdroju.

W oparciu o dokonaną analizę uzyskanych materiałów ustalono, że w prowadzonym postępowaniu przed Komisją Majątkową nie doszło do naruszenia obowiązującej w tym zakresie procedury ani interesów Skarbu Państwa.

Mając na względzie powyższe okoliczności, a w szczególności fakt, iż w prowadzonym przed Komisją Majątkową postępowaniu brak było ostatecznego rozstrzygnięcia roszczeń zgromadzenia, stwierdzono, że nie ma podstaw do wszczęcia postępowania karnego i zakończono czynności sprawdzające 21 grudnia 2003 r.

W trakcie tego postępowania ustalono, że M. P. pozostawał w zainteresowaniu Wydziału Przesłuchowości Gospodarczej Komendy wojewódzkiej Policji w Katowicach, prowadzącej czynności w zakresie rozpoznania nieprawidłowości w związku z przekazywaniem kościołom i związkom wyznaniowym gruntów zamiennych. Centralne Biuro Antykorupcyjne w omawianym okresie jeszcze nie istniało.

3. Służba Kontrwywiadu Wojskowego nigdy nie zajmowała się działalnością Komisji Majątkowej ani też osobą M. P. bądź którąkolwiek z należących do niego spółek.

4. M. P. nie był zabezpieczony przez Zarząd Ochrony Ekonomicznych Interesów Państwa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a wcześniej Urzędu Ochrony Państwa, w okresie sprawowania przez J. N. funkcji dyrektora tej jednostki organizacyjnej, czyli w latach 1998–1999 i 200–2006. Działalność M. P. nie mieści się w zakresie ustawowych zadań Służby Kontrwywiadu Wojskowego.

5. J. N. poinformował o miejscu zatrudnienia żony w trakcie specjalnego postępowania sprawdzającego wszczętego wobec niego przez ABW 23 listopada 2007 r. W wyniku postępowania stwierdzono, że J. Nosek daje rękojmię zachowania tajemnicy i w związku z powyższym 18 lutego 2008 r. sprawdzanemu wydano poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli

„ściśle tajne”, które pozostaje ważne do 18 lutego 2013 r.

W związku z powyższym Służba Kontrwywiadu Wojskowego nie prowadziła wobec J. N. postępowania sprawdzającego.

6. Brak jest informacji, aby którąkolwiek ze służb specjalnych podejmowała działania, które można byłoby określić jako wywieranie wpływu zarówno na CBA, jak i funkcjonariuszy biura prowadzących sprawę przeciwko M. P.

7. W chwili obecnej Delegatura CBA w Katowicach prowadzi pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Gliwicach śledztwo, sygn. V Ds. 101/08/Sp, w którym M. P. ma status podejrzanego.

Informacje dotyczące śledztwa są objęte tajemnicą prowadzonego postępowania przygotowawczego i jedynie prokuratura, jako ich wyłączny dysponent, może je udostępnić.

8. Kolegium do Spraw Służb Specjalnych nie zajmowało się relacjami łączącymi gen. bryg. J. N. i M. P.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Jacek Cichocki

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra sportu i turystyki
na ponowną interpelację posła
Jana Kaźmierczaka**

**w sprawie wprowadzenia zarządu
komisarycznego w Polskim Związku Curlingu
(21936)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z uznaniem przez pana posła Jana Kaźmierczaka odpowiedzi na interpelację (sygn. SPS-023-21936p/11) w sprawie wprowadzenia zarządu komisarycznego w Polskim Związku Curlingu za niezadowalającą uprzejmie informuję, co następuje:

W wyniku przeprowadzonego na podstawie art. 61 § 1 i 4 oraz 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), w związku z art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.) postępowania administracyjnego, w sprawie ustalenia prawidłowości funkcjonowania władz PZC w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa lub postanowieniami statutu, w dniu 25 maja 2011 r. został skierowany do sądu rejestrowego wniosek o zawieszenie w czynnościach władz Polskiego Związku Curlingu oraz o wyznaczenie kuratora. Po rozpoznaniu sprawy

przez sąd zostanie pan poseł poinformowany o zapadłym rozstrzygnięciu.

Jednocześnie informuję, że zakończone zostało również postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu przez PZC należności z tytułu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Decyzja zostanie wydana bez zbędnej zwłoki po przeanalizowaniu całego zebranego materiału dowodowego.

Z poważaniem

Minister
Adam Giersz

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na ponowną interpelację posła
Wacława Martyniuka**

**w sprawie przywrócenia możliwości
dokonywania odpraw celnych przesyłek
drogowych w Urzędzie Celnym Port Lotniczy
Katowice-Pyrzowice (21992)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 20 maja 2011 r. nr SPS-023-21992p/11, przy którym została nadesłana interpelacja posła Wacława Martyniuka (pismo z dnia 17 maja 2011 r.) w sprawie przywrócenia możliwości dokonywania odpraw celnych przesyłek przewożonych transportem drogowym w Oddziale Celnym Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice, uprzejmie informuję, co następuje.

Z pełnym zrozumieniem odnoszę się do troski Pana Marszałka i przedstawicieli Sejmu o stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorców, tym samym harmonijnej współpracy podmiotów gospodarczych z organami administracji państwowej. Z całą powagą traktowane jest każde wystąpienie poselskie, stąd też powtórnie i wnikliwie przeanalizowany został stan faktyczny pod kątem możliwości przyjęcia rozwiązania, o którym mowa w interpelacji.

W dniu 27 maja br. z inicjatywy Służby Celnej odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielami Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego SA, które zarządza Międzynarodowym Portem Lotniczym Katowice-Pyrzowice. Podczas spotkania zostały omówione m.in. zagadnienia dotyczące warunków infrastrukturalnych niezbędnych do realizacji zadań przez Służbę Celną, jak i perspektyw rozwoju portu lotniczego. Zostały zaprezentowane również aktualne priorytetowe zadania inwestycyjne, jakie zarząd spółki stawia sobie za cel do realizacji. Przedstawiciele Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego SA

podtrzymali prezentowane na wcześniejszych spotkaniach stanowisko, z którego wprost wynika, że zwiększenie zakresu obsługi podmiotów gospodarczych realizowanej przez Służbę Celną w Porcie Lotniczym Katowice-Pyrzowice w kierunku dokonywania zgłoszeń celnych przesyłek dostarczanych transportem drogowym, winno być poprzedzone rozbudową istniejącej infrastruktury, w szczególności drogowej i magazynowej. Przedstawiciele Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego SA zaprezentowali stanowisko, iż przy aktualnym stanie infrastruktury nie mogą być podejmowane jakiegokolwiek działania mogące mieć negatywny wpływ na swobodny dostęp podróżnych do portu lotniczego.

Zgodnie z przekazanymi przez przedstawicieli Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego SA informacjami, zagadnienia związane z perspektywami i kierunkami rozwoju portu lotniczego były omawiane na niedawnym spotkaniu z wszystkimi głównymi przedsiębiorcami działającymi na terenie portu. Przedstawione kierunki rozwoju, nieobejmujące możliwości bieżącego uruchomienia dokonywania zgłoszeń celnych towarów dostarczanych w transporcie drogowym, zostały przyjęte z pełnym zrozumieniem. Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA potwierdziło swoje stanowisko w formie pisemnej (kopia pisma w załączeniu)*).

Odnosząc się do konkretnych stwierdzeń zawartych w interpelacji, pragnę zauważyć, że rozporządzenie ministra finansów z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie urzędów celnych, w których są dokonywane czynności przewidziane przepisami Prawa celnego w zależności od rodzaju towarów lub procedur celnych, którymi mogą być obejmowane towary (Dz. U. Nr 251, poz. 2511, z późn. zm.) wprowadziło możliwość dokonywania odpraw celnych towarów przewożonych transportem drogowym, jednakże z uwagi na ograniczenia infrastruktury Portu Lotniczego Katowice-Pyrzowice dokonywano jedynie odpraw celnych towarów przewożonych transportem drogowym na podstawie lotniczego listu przewozowego. Nowelizacja w roku 2009 wyżej powołanego rozporządzenia, ograniczająca odprawy celne jedynie do towarów przewożonych transportem drogowym na podstawie lotniczego listu przewozowego, zerwała z istniejącą fikcją prawną i dostosowała przepisy prawa do realnych i obiektywnych, wówczas i dzisiaj, możliwości jego stosowania.

Z uwagi na niewystarczającą infrastrukturę ograniczenia w dokonywaniu odpraw celnych, o których mowa wyżej, dotyczą również Oddziału Celnego Port Lotniczy Kraków-Balice i Oddziału Celnego Port Lotniczy Szczecin-Goleniów.

Ustosunkowując się do propozycji pana posła, stwierdzających, że „(...) jednym z elementów działań, które należy podjąć w celu ograniczenia ruchu samochodów ciężarowych w tym miejscu, jest ustawienie na drogach dojazdowych do lotniska znaków zakazujących wjazdu największych i najcięższych pojazdów (...)”, uprzejmie informuję, iż jest ona niereal-

na z uwagi na fakt, iż znaczna część transportu drogowego przewożącego towary na podstawie lotniczego listu przewozowego to właśnie pojazdy o największym tonażu i nacisku na osie. Działanie takie może doprowadzić do skutków odwrotnych niż zamierzone, gdyż wyłączy z ruchu również pojazdy ciężarowe obecnie dostarczające do Portu Lotniczego Katowice-Pyrzowice towary przemieszczane w transporcie drogowym za lotniczym listem przewozowym.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt tej sprawy. Zgadając się z panem posłem, że to do podmiotów gospodarczych należy obowiązek dostarczenia towaru do urzędu celnego, jego rozładunek, magazynowanie, przedstawienie do kontroli itp., należy jednak zauważyć, iż do obsługi dostarczonych towarów musi być zapewniona dostateczna obsada funkcjonariuszy celnych. Obecna obsada etatowa Oddziału Celnego w Pyrzowicach pozwala na zapewnienie właściwej obsługi podróżujących pasażerów, których liczba sukcesywnie wzrasta. Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice to dynamicznie rozwijający się port lotniczy, zajmujący trzecie miejsce wśród polskich portów lotniczych pod względem obsłużonych pasażerów oraz wykonanych operacji w ruchu regularnym i czarterowym. Wobec powyższego trudno sobie wyobrazić sytuację, w której należałoby dokonać przesunięć etatowych do Oddziału Celnego w Pyrzowicach z innych komórek, przy zapewnionej w chwili obecnej optymalnej obsadzie we wszystkich komórkach, po to, aby zapewnić możliwość obsługi towarów przewożonych transportem drogowym w nieprzystosowanym do tego oddziale celnym. Dodatkowo należy zauważyć, że w niewielkiej odległości od Oddziału Celnego Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice zlokalizowane są inne oddziały celne, posiadające pełny zakres uprawnień do obsługi obrotu towarowego w ramach transportu drogowego i kolejowego (Oddział Celny w Chorzowie, Oddział Celny w Sławkowie, Oddział Celny w Gliwicach).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Jacek Kapica

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację poseł Marii Zuby**

**w sprawie konkursu na stanowisko
prezesa Radia Kielce (22030)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Marii Zuby (sygn. SPS-023-

-22030/11) w sprawie konkursu na stanowisko prezesa Radia Kielce, uprzejmie przekazuję stosowne informacje.

Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi przez pana Jana Dworaka, przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, poruszone w pani interpelacji zagadnienia rozpatrywane były podczas posiedzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji 10 maja 2011 r. Ustawa z 6 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych, która weszła w życie 4 września, zasadniczo zmieniła tryb wyboru władz mediów publicznych. Zasadnicza różnica to przeprowadzanie tych wyborów na zasadzie otwartych i transparentnych konkursów, z uwzględnieniem opinii apolitycznych instytucji i organizacji, będących przedstawicielami społeczeństwa, a także pod baczny okiem dziennikarzy, obserwujących te procedury.

Z uwagi na precedensowy charakter całego procesu krajowa rada przystąpiła do organizowania konkursów według nowych zasad ze szczególną starannością. Z tego względu wszelkie sygnały, w tym uwagi zawarte w interpelacjach posłów, są dla krajowej rady cenne i ważne. Sprawy poruszane w pani interpelacji mają charakter zarówno formalnoprawny, jak i etyczno-moralny.

Analiza stanu prawnego wskazuje, iż nie ma żadnych formalnych zakazów, aby oddelegowany do pracy w zarządzie członek rady nadzorczej nie mógł wziąć udział w ogłoszonym konkursie. Z tego względu, w odpowiedzi na pytanie, dlaczego rada nadzorcza Radia Kielce w I etapie konkursu nie odrzuciła oferty oddelegowanego do prac w zarządzie członka rady nadzorczej: ponieważ nie zachodziły takie przesłanki formalnoprawne.

Pan przewodniczący Jan Dworak podkreślił, iż w aspekcie etyczno-moralnym należy rozważyć, czy członek rady nadzorczej, kandydujący w konkursie na członka zarządu, ma jakikolwiek wpływ na przebieg konkursu. Te wątpliwości rozwiewa oświadczenie z 22 kwietnia 2011 r. przewodniczącego Rady Nadzorczej Rozgłośni Regionalnej Radio Kielce SA, zawierające wyjaśnienia skierowane do Ministerstwa Skarbu Państwa, w którym jednoznacznie stwierdził, iż rada na każdym etapie konkursu dokładała najwyższej staranności w celu zapewnienia przejrzystości postępowania kwalifikacyjnego. Delegowanie członka rady nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członka zarządu, co nastąpiło w tym przypadku, spowodowało zgodnie z Kodeksem spółek handlowych, że w tym okresie członek rady nadzorczej stracił prawo do wykonywania czynności członka tej rady. Pan J. K. zatem nie brał udziału w czynnościach związanych z przeprowadzeniem konkursu ani w dniu otwarcia zgłoszeń ani podczas głosowań wynikających z przeprowadzania procedury konkursowej.

Jak stwierdza dalej w wymienionym piśmie przewodniczący Rady Nadzorczej Rozgłośni Regionalnej

*) Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Radio Kielce SA, pytania zadawane kandydatom w konkursie nie wykraczały poza zakres ogólnodostępnych informacji, także takich, jak te zamieszczone na stronie internetowej rozgłośni. Nie została więc naruszona, wspomniana w pani interpelacji, zasada równego dostępu kandydatów do informacji. Rozmowy kwalifikacyjne były rejestrowane i prowadzono je przy udziale miejscowych dziennikarzy, co sprawiło, że przebieg konkursu był w pełni transparentny i w każdej chwili mógł być poddany ocenie publicznej. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na podstawie posiadanych informacji nie stwierdziła naruszeń w tym zakresie. Przewodniczący w swym piśmie stwierdził, iż z tego względu pozostawiono część pytań pani poseł bez odpowiedzi, gdyż w ocenie krajowej rady mają one charakter retoryczny bądź nawet insynuacyjny.

Do zorganizowania konkursu na członków zarządu rada nadzorcza została zobligowana ustawowo, a środki finansowe przeznaczone na jego realizację wydatkowane muszą być w sposób odpowiadający warunkom wyrażonym w przepisach prawnych, m.in. muszą być przeznaczone na publikację ogłoszenia prasowego, sporządzenie dokumentacji konkursu, w tym dokonanie nagrań audiowizualnych. Pytanie o koszty konkursu i ich prawidłowe wydatkowanie nie może być jednak pytaniem adresowanym wprost do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, gdyż nie odpowiadamy za gospodarkę finansową spółki.

W opinii krajowej rady z pewnością warto się zastanowić nad praktyką udziału w konkursie na członka zarządu, członków urzędujących rad nadzorczych. Aspekt formalny jest oczywisty, ponieważ przypadki, o których mówimy, są dozwolone przez prawo. Ich ocena ze względu m.in. na pragmatykę postępowania nie jest już jednak tak prosta, gdyż takie sytuacje wywołują określone problemy organizacyjne.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji analizując tego rodzaju przypadki, podziela pogląd, iż z pewnością w przyszłości należałoby wypracować nowe rozwiązania prawne w tym zakresie. Pragnę zapewnić Pana Ministra, że wszelkie sygnały związane z przebiegiem konkursów szczegółowo analizujemy i mamy nadzieję, że zebrane w ten sposób doświadczenia przyczynią się do doskonalenia procedur, obowiązujących przy powoływaniu organów nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Mam nadzieję, że Pan Marszałek uzna powyższe wyjaśnienia za wystarczające.

Z poważaniem

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Mieczysława Marcina Łuczaka**

**w sprawie budowy hydrotechnicznych
na rzece Warcie (22331)**

Odpowiadając na interpelację pana posła Mieczysława Marcina Łuczaka z dnia 18 kwietnia 2011 r., znak: SPS-023-22331/11, w sprawie budowy hydrotechnicznych na rzece Warcie, uprzejmie informuję, iż odpowiedź została przygotowana na podstawie informacji przekazanych przez prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

1. Czy uległy zmniejszeniu środki finansowe, w porównaniu do roku ubiegłego, przeznaczone na utrzymanie drożności koryta rzeki Warty i jeśli tak, to o jaką wielkość?

3. Czy przewiduje się zwiększenie środków finansowych w roku bieżącym do poziomu zapewniającego minimalizację zagrożeń powodziowych w zlewni rzeki Warty?

Regionalne zarządy gospodarki wodnej (RZGW), w tym RZGW w Poznaniu, środki na działalność statutową, w tym na utrzymanie wód i urządzeń wodnych, otrzymują w limitach określonych ustawą budżetową. Na etapie tworzenia projektu budżetu państwa na kolejny rok budżetowy przedstawiane są niezbędne potrzeby finansowe na realizację zadań działu administracji rządowej gospodarka wodna, w tym na realizację zadań statutowych RZGW. Jednak w związku z problemami, z jakimi boryka się budżet państwa, środki na gospodarkę wodną zaplanowane w rządowym projekcie ustawy, który trafia pod obrady Sejmu i Senatu, są ograniczone.

W 2010 r., w ramach realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz zapobieganiu jej skutkom, RZGW otrzymały dodatkowe środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa – łącznie 90,6 mln zł, w tym RZGW w Poznaniu 1575 tys. zł. W roku 2011 zgłoszony został kolejny wniosek o dofinansowanie zadań regionalnych zarządów, w tym RZGW w Poznaniu, na kwotę 3,4 mln zł.

Ponadto w ramach realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz zapobieganiu jej skutkom prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wskazał przedsięwzięcia do sfinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w latach 2010–2012. Łączna wartość zadań wyniosła blisko 200 mln zł. W 2010 r. podpisano umowy o dofinansowanie i zrealizowano przedsięwzięcia na kwotę 18,8 mln zł.

Należy jednak zauważyć, że środki te wykorzystywane są w związku z usuwaniem szkód powodziowych w majątku gospodarki wodnej, będących w administracji regionalnych zarządów, oszacowanych na kwotę 1356,2 mln zł.

Nie można zatem mówić o zmniejszeniu ilości środków finansowych w latach 2010 i 2011 na zadania utrzymaniowe.

Odnośnie do działalności RZGW w Poznaniu informuję, iż służby eksploatacyjne tej jednostki dokonują szczegółowych oględzin stanu koryt rzek i urządzeń wodnych, które po wnikliwej analizie stanowią podstawę do typowania zadań eksploatacyjnych do realizacji i ustalenia ich hierarchii ważności. Utrzymanie i eksploatacja cieków i obiektów w celu zachowania ich funkcji oraz bezpiecznego użytkowania, zwłaszcza zbiorników, wymaga wykonywania na bieżąco określonych prac i robót.

Szacunkowa wartość tylko samych robót udrożnieniowych koryta rzeki Warty wskazanych przez służby liniowe jednostki wynosi ok. 2 585 000 zł, przy czym środki na realizację wszystkich zadań bieżących związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych, przyznane dla RZGW w Poznaniu w 2010 r., poza dodatkowymi środkami z rezerwy celowej, wyniosły ok. 511 tys. zł.

W planie finansowym RZGW w Poznaniu na 2011 r. przewidzianych jest 300 tys. zł na realizację zadań bieżących jednostki, z czego 50 tys. przewidywane jest na roboty utrzymaniowe oraz eksploatację obiektów na Warcie. Ponadto z rezerwy celowej MSWiA w roku 2011 uzyskanych zostało w sumie 865 tys. zł na zabezpieczenie brzegów rzeki Warty w rejonie Słońska oraz na remont progów poniżej zbiornika Jeziorsko.

2. W jakim stopniu zaniechania w utrzymaniu drożności koryta rzeki Warty i budowli hydrotechnicznych na niej zwiększają zagrożenia powodziowe?

Działania RZGW w Poznaniu nakierowane są na jak najlepsze wykonanie prac mających na celu zabezpieczenie przed powodzią. W ramach dostępnych środków w 2010 r. wykonane zostały prace konserwacyjne koryta rzeki Warty, jak i jego udrożnienie na odcinkach przepływających między innymi przez miejscowości Zawiercie, Myszków oraz Częstochowę, jak również usunięto powalone w koryto rzeki drzewa na terenie gm. Poczesna, które ograniczały przekrój koryta, utrudniając spływ wód wezbraniowych. Wartość prac związanych z udrożnieniem rzeki Warty w roku 2010 wyniosła ok. 136,5 tys. zł.

Wyrażam przekonanie, iż przedstawione wyjaśnienia stanowią wyczerpującą odpowiedź na pytania zawarte w interpelacji pana posła Mieczysława Marcina Łuczaka.

Sekretarz stanu
Stanisław Gawłowski

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Badania dotyczące
rozwoju metodologii szacowania wskaźnika
edukacyjnej wartości dodanej” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22335)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22335/11) dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki 2007–2013” jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu, będąca rezultatem powyższych prac, została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty, prowadzone były przez ówczesnego ministra

edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowane w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach, realizowaną w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie, realizowa-

ne w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)” wdrażany jest w okresie od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu: 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt jest realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty, zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament

Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szcze-

gółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną, IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013 znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,
- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego został zapisany w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczone są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” („spełnia – nie spełnia”).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln. zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wy-

znaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku, gdy zawarciu umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)” wynosi 10 776 000,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 1 571 951,39 zł,
- zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie badań – 7 421 715,11 zł,
- zadanie 3: Promocja projektu – 199 000,00 zł,
- zadanie 4: Ewaluacja i system monitorowania – 205 000,00 zł,
- zadanie 5: Działania na rzecz systemu oświaty – 651 100,02 zł,

Koszty pośrednie: 727 233,48 zł

Cross-financing w kosztach ogółem: 199 500,02 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż w polskim systemie oświaty od 2002 r. zaczął funkcjonować system egzaminów zewnętrznych. Dane egzaminacyjne mogą być wykorzystywane między innymi do oceny efektywności nauczania w poszczególnych szkołach. Jeżeli

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

chcemy wyników egzaminów zewnętrznych używać jako miary efektywności nauczania, to musimy kontrolować wpływ czynników niezależnych od szkoły, a często decydujących o wynikach tych egzaminów. Odpowiednim narzędziem do tego celu może być metoda edukacyjnej wartości dodanej (EWD). Metoda edukacyjnej wartości dodanej to złożony instrument statystyczny, pozwalający wykorzystywać dane egzaminacyjne do ewaluacji efektywności nauczania. Procesy ewaluacji wewnątrzszkolnej i ewaluacji zewnętrznej wykorzystujące metody EWD mają szansę skutecznie wesprzeć procesy doskonalenia nauczania, a tym samym rozwój kapitału ludzkiego poprzez edukację. Oznacza to, że cele projektu są ściśle związane z celem priorytetu III PO KL. Zasadniczym celem zmian wprowadzanych w systemie edukacji jest podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian jakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

Projekt „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)” ma właśnie na celu rozwijanie metod wykorzystywania wyników egzaminów zewnętrznych do oceny efektywności nauczania (stworzenie modeli szacowania edukacyjnej wartości dodanej dla różnego typu szkół i dla nauczycieli; zdobycie głębszej wiedzy o uwarunkowaniach osiągnięć szkolnych uczniów; opracowanie metod stosowania wskaźników edukacyjnej wartości dodanej przez dyrektorów szkół, rady pedagogiczne, nadzór pedagogiczny oraz organy prowadzące; monitorowanie ewaluacyjnej funkcji systemu egzaminów zewnętrznych; opracowanie materiałów szkoleniowych i strategii szkoleń dla potencjalnych użytkowników metody edukacyjnej wartości dodanej). Do końca 2010 r. w ramach projektu:

- upowszechniono wskaźnik EWD w 6030 szkołach;
- zintegrowano egzaminacyjne bazy danych;
- zaktualizowano model szacowania jednorocznego EWD dla gimnazjum i szkół maturalnych (2010);
- przygotowano zestaw materiałów szkoleniowych wraz z instrumentarium statystycznym, w tym rozwinięto funkcjonalności programu do analizy wyników egzaminacyjnych dla gimnazjum Nowy Kalkulator EWD;
- przeprowadzono badania podłużne ścieżki rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży i sprzężone z nim monitorowanie funkcjonowania egzaminów zewnętrznych;
- opracowano raport z analizy procesu różnicowania się polskich szkół.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu.

Koordynatorzy i managerowie projektu systemowego „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)” to: pan Roman Dolata, pani Marta Przybylak oraz pani Danuta Ostrochulska.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i managerów jedenastu projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r., przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w jedenastu projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umów cywilnoprawnych z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informa-

tyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady

(WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli;

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.;

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.);

— Instytucja Audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;

— Instytucja Certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.);

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Badania dotyczące rozwoju metodologii szacowania wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej (EWD)”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych należy podkreślić, iż

trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Badania dotyczące podnoszenia jakości
narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22336)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22336/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra

edukacji narodowej (maj 2006 r. – sierpień 2007 r.) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych” wdrażany był w okresie od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament

Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego »Kapitał ludzki«”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szcze-

gółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opinie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,
- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofi-

nansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych” wyniósł 3 346 081,78 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 503 608 zł,
- zdanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części I.1 projektu – 1 065 424,96 zł,
- zadanie 3: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części I.2 projektu – 21 680 zł,
- zadanie 4: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części I.3 projektu – 17 723,77 zł,
- zadanie 5: Promocja projektu – 144 875,23 zł,
- zdanie 6: Ewaluacja – 90 000 zł,
- zadanie 7: Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia egzaminatorów – 1 208 848,05 zł.

Koszty pośrednie: 293 921,77 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 129 000 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż ważnym składnikiem jakości systemu egzaminów zewnętrznych jest ocenianie prac egzaminacyjnych. Obecne rozwiązania stosowane w ocenianiu prac egzaminacyjnych projektowane były, kiedy dostęp do Internetu był w na-

²⁾ Inaczej, niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie

spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

szym kraju bardzo ograniczony. W pierwszych latach egzaminów zewnętrznych (2002–2003) współistniały dwa rozwiązania: ocenianie w ośrodkach koordynacji oceniania (oceniający zgrupowani w jednym miejscu) i ocenianie indywidualne (egzaminatorzy zabierają prace do domu). Dążąc do wysokiej porównywalności oceniania, w kolejnych latach wszystkie komisje przeszły na ocenianie zespołowe w ośrodkach koordynacji oceniania. To drugie rozwiązanie zwiększyło koszty organizacji oceniania i wydłużyło czas. Egzaminatorzy muszą się przemieszczać terytorialnie i powinni mieć zapewnione właściwe warunki do pracy (koszt ośrodków koordynacji oceniania). Ponadto rezultaty przeprowadzonych badań nad efektem egzaminatora sugerują konieczność zapewnienia możliwości ciągłego monitorowania oceniania. Wprowadzenie e-oceniania pozwoli oceniać w domu z jednoczesnym zapewnieniem bezpośredniego monitorowania procesu oceniania. Ponieważ w nowym rozwiązaniu egzaminator nie wykorzystuje oryginalnej (papierowej) pracy egzaminowanego, lecz pracuje na jej obrazie uzyskanym w wyniku skanowania, metoda ta zapewnia większe bezpieczeństwo i nie wymaga transportowania arkuszy egzaminacyjnych do różnych ośrodków. Nowe rozwiązanie po okresie wdrożenia nie tylko będzie tańsze, ale także zapewni większą rzetelność oceniania. Głównym celem projektu jest przeprowadzenie badań, analiz i pilotaży narzędzi służących wzrostowi efektywności pomiaru wyników kształcenia w egzaminach zewnętrznych, co jest zbieżne z kierunkiem zmian wprowadzanych w systemie edukacji mających na celu podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian jakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

Dlatego też głównym celem projektu „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych” było przeprowadzenie badań, analiz i pilotaży narzędzi służących pomiarowi efektywności kształcenia poprzez wyniki egzaminów zewnętrznych.

W ramach realizacji projektu osiągnięto następujące rezultaty, w pełni zgodne z celem głównym projektu (opracowane raporty z badań, przygotowanie ekspertów do pilotażowych egzaminów, testowanie narzędzia do e-oceniania):

- przeszkolono 340 ekspertów do oceniania prac w technologii e-oceniania i do prowadzenia powszechnego szkolenia egzaminatorów e-oceniania w egzaminach poddanych pilotażowi,

- przygotowano projekt wprowadzenia i organizacji e-oceniania w Polsce,

- zaadaptowano oprogramowanie do oceniania oraz do administrowania e-ocenianiem do wykorzystania w polskim systemie egzaminów zewnętrznych,

- opracowano raport z wynikami porównania efektu egzaminatora dla oceniania tradycyjnego i e-oceniania dla egzaminów poddanych pilotażowi,

- opracowano raport rekomendujący CKE sposób wdrożenia e-oceniania w systemie egzaminacyjnym w latach 2010–2013, zawierający propozycje merytoryczne, technologiczne oraz oszacowanie kosztów na etapie wdrażania e-oceniania w polskim systemie egzaminów zewnętrznych.

Koordinatorzy i menadżerowie przedmiotowego projektu systemowego „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych” to pan Henryk Szaleniec oraz pani Elżbieta Michalska.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menadżerów 11 projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, tj. od 1 października 2007 r., do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w 11 projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umów cywilnoprawnych z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy w realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlega-

ją nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

W ramach przeprowadzonej przez instytucję pośredniczącą kontroli w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych okazało się, iż Centralna Komisja Egzaminacyjna, beneficjent systemowy projektu „Badania dotyczące podnoszenia jakości narzędzi systemu egzaminów zewnętrznych”, nawiązując współpracę z firmą DRS Services Limited z Wielkiej Brytanii, naruszyła następujące przepisy prawa krajowego i wspólnotowego: art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.), który stanowił, że jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, oraz art. 14 i art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r., dotyczące stosowania zasady należytego zarządzania finansami. Kwota nieprawidłowości wyniosła 65 436,03 zł i pomniejszyła kwotę wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Jednocześnie należy podkreślić, iż Centralna Komisja Egzaminacyjna w przedmiotowej sprawie zastosowała się do ówczesnie obowiązujących przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, jednakże przepisy te były wówczas niezgodne z obowiązującym prawem unijnym; vide: rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawność, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych

i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Badania uwarunkowań zróżnicowania
egzaminów zewnętrznych” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22337)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22337/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Badania uwarunkowań zróżnicowania egzaminów zewnętrznych”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Fundu-

szu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 r. – sierpień 2007 r.) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrz-

nych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Badania uwarunkowań różnicowania egzaminów zewnętrznych” wdrażany jest od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2011 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy

dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczególnych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach Grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej

wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opinie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

— Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

— Ośrodek Rozwoju Edukacji,

— Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komór-

ki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Badania uwarunkowań zróżnicowania egzaminów zewnętrznych” wynosi 11 004 208,30 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 1 302 953,97 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części III.1 projektu – 3 831 236,08 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części III.2 projektu – 3 528 428,25 zł,

— zadanie 4: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części III.3 projektu – 0 zł,

— zadanie 5: Promocja projektu – 481 831,93 zł,

— zadanie 6: Ewaluacja – 348 776 zł,

— zadanie 7: Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia egzaminatorów – 660 270,07 zł.

Koszty pośrednie: 850 712 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 48 281 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż realizacja projektu „Badania uwarunkowań zróżnicowania egzaminów zewnętrznych” pozwala uruchomić monitorowanie systemu edukacji na zakończenie pierwszego etapu kształcenia. Wyniki prowadzonych badań i analiz stworzą warunki, w połączeniu z wynikami sprawdzianu w klasie VI, do podejmowania ukierunkowanych działań służących podnoszeniu jakości kształcenia i efektywności całej szkoły podstawowej. Pozwolą one także na weryfikację i doskonalenie standardów kształcenia, rozszerzenie zakresu danych analizowanych przez system egzaminów zewnętrznych, przyczynią się do doskonalenia systemu egzaminów zewnętrznych w obszarze sprawdzianu w klasie VI oraz w efekcie rozszerzenia wpływu egzaminów zewnętrznych na podnoszenie jakości i efektywności pracy szkół. Prowadzone badania służą przede wszystkim wsparciu systemu egzaminacyjnego w rozwijaniu narzędzi i metod pomiarowych, ale też budowaniu kompleksowego podejścia do kształtowania praktyki szkolnej na podstawie pomiaru efektów nauczania. Jednym z celów strategicznych PO KL jest „upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy”. Cel ten w oczywisty sposób zbiega się z celem stawianym przed niniejszym projektem, który stawia sobie za zadanie stworzenie narzędzi umożliwiają-

cych odniesienie efektów nauczania do potrzeb polskiej gospodarki.

Projekt „Badania uwarunkowań zróżnicowania egzaminów zewnętrznych” ma udoskonalić system egzaminów zewnętrznych jako skuteczne narzędzie polityki edukacyjnej pozwalające na systematyczne i ciągle doskonalenie jakości funkcjonowania szkoły na wszystkich etapach kształcenia. Projekt składa się z części:

— „Badanie umiejętności podstawowych uczniów trzeciej klasy szkoły podstawowej”,

— „Polska PISA – Spójność społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu i szanse rozwojowe: Oddziaływanie pomiaru kompetencyjnego na system edukacji”.

W ramach realizacji projektu do końca 2010 r.:

— powstało 5 raportów badawczych, dotyczących badania umiejętności podstawowych uczniów trzeciej klasy szkoły podstawowej,

— powstały publikacje:

a) „Pozwólmy dzieciom myśleć! O umiejętnościach matematycznych polskich trzecioklasistów”,

b) „Pozwólmy dzieciom mówić i pisać”,

c) „Pozwólmy dzieciom działać”,

d) „Umiejętności polskich gimnazjalistów – pomiar, wyniki, zadania testowe z komentarzami”

e) „Teoretyczne i praktyczne problemy skalowania osiągnięć szkolnych”,

f) „Pozwólmy dzieciom bawić się słowami. O doświadczeniach językowych trzecioklasistów”,

— przeprowadzono pilotaż narzędzi do badania umiejętności językowych i matematycznych trzecioklasistów oraz do badania motywacji do uczenia się,

— zakończono prace nad narzędziami do badania umiejętności trzecioklasistów w roku 2011, do badania kontekstów w roku 2011 i do badania motywacji trzecioklasistów do uczenia się w roku 2011,

— zorganizowano konferencję dla przedstawicieli nadzoru pedagogicznego i systemu doskonalenia,

— stworzono specjalną stronę internetową projektu systemowego www.trzecioklasista.cke-efs.pl.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu.

Koordynatorzy i menedżerowie projektu systemowego „Badania uwarunkowań zróżnicowania egzaminów zewnętrznych” to pan Mirosław Dąbrowski oraz pani Marta Przybylak.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menedżerów 11 projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, tj. od 1 października 2007 r., do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w 11 projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84 poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydat-

ków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej

w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Badania uwarunkowań różnicowania egzaminów zewnętrznych”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczegól-

ne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Badanie jakości
i efektywności edukacji
oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22338)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-

-22338/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 Priorytetów realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowane w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb ryn-

ku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowane w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach, realizowaną w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie, realizowane w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” wdrażany jest od 1 kwietnia 2009 r. do 30 czerwca 2015 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.1: Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie, poddziałaniu 3.1.1: Tworzenie warunków i narzędzi do monitorowania, ewaluacji i badań systemu oświaty. Projekt jest realizowany przez Instytut Badań Edukacyjnych, jednostkę naukową nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki 2007–2013” (SzOP) jako jeden z trzech możliwych typów beneficjentów systemowych w przedmiotowym działaniu, poza Centrum Informatycznym Edukacji oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej

członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną. IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

- horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej,

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” („spełnia – nie spełnia”).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinan-

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

sowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” wynosi 338 614 103,46 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Badania naukowe – 240 098 494,60 zł,

— zadanie 2: Instytucjonalizacja zaplecza badawczego – 42 779 092,87 zł,

— zadanie 3: Upowszechnianie i promocja projektu i jego produktów oraz aktywizacja środowisk edukacyjnych – 19 688 725,08 zł,

— zadanie 4: Audyt projektu – 2 000 000,00 zł,

— zadanie 5: Zarządzanie projektem – 2 003 548,45 zł.

Koszty pośrednie: 2 044 215,46 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 3 0338 896,26 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy zauważyć, iż prowadzenie polityki edukacyjnej opartej na faktach jest niekwestionowaną potrzebą współczesności wyrażaną w wielu strategiach krajowych i europejskich. Realizacja tego założenia wymaga dysponowania wiarygodnymi wynikami badań i posługiwania się nimi w planowaniu działań edukacyjnych. Badania przydatne dla kreowania polityki oświatowej muszą być reprezentatywne, co oznacza ich dobre przygotowanie metodologiczne oraz prowadzenie na dużą skalę i w sposób ciągły. Tylko rzetelna diagnoza funkcjonowania systemu edukacji pozwala na określenie jego mocnych i słabych stron, a co za tym idzie, na podejmowanie dostosowanych do potrzeb zmian w edukacji oraz skuteczne monitorowanie ich wprowadzania.

W „Strategii rozwoju edukacji 2007–2013” czytamy, że „System edukacji musi odpowiadać na zmiany zachodzące w świecie, stale się rozwijać i doskonalić korzystając z najlepszych wzorów i porównując efekty. Służyć temu będzie między innymi: systemy zbierania danych statystycznych, badania, współpraca międzynarodowa – wymiana doświadczeń”.

Również strategia lizbońska oraz europejski dokument „Europa2020 – strategia dla inteligentnego i zrównoważonego wzrostu, który sprzyja włączeniu społecznemu” postulują oparcie wzrostu gospodarczego, w tym rozwoju edukacji, na wiedzy.

Realizowany w ramach PO KL projekt systemowy pt. „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” pozwoli na realizację postulatów zawartych w ww. dokumentach, umożliwiając stworzenie kompleksowego obrazu polskiej edukacji i jej przemian na tle innych krajów oraz w porównaniu z tendencjami światowymi. Tego typu diagnoza będzie źródłem wiarygodnej informacji dla polityków edukacyjnych, wykorzystywanej w procesie planowania zmian w systemie oświaty.

Zwiększenie możliwości wykorzystywania wyników prac badawczych w polityce i praktyce edukacyjnej oraz zarządzaniu oświatą wymaga udoskonalenia funkcjonowania zaplecza badawczego systemu edukacji. Będzie to polegało na wprowadzaniu nowych standardów organizacji ośrodków badawczych zajmujących się badaniami edukacyjnymi oraz na stałym podwyższaniu standardów metodologicznych prowadzonych badań, a także na upowszechnieniu zasady, że refleksja nad edukacją jest prowadzona w oparciu o wyniki badań empirycznych, zarówno w zakresie analiz funkcjonowania systemu edukacji i jego poszczególnych elementów, jak też rozwijania dydaktyk przedmiotowych. Wszystkie te działania mają w konsekwencji przyczynić się do rozwoju silnych ośrodków badawczych, które będą systematycznie gromadziły doświadczenia w interdyscyplinarnym podejściu do badań edukacyjnych.

Na koncepcję tworzenia zaplecza instytucjonalnego badań edukacyjnych składają się:

1) rozszerzenie profilu badawczego samego Instytutu Badań Edukacyjnych, od działalności nakierowanej głównie na badania pedagogiczne o charakterze teoretycznym do wielodyscyplinarnych, empirycznych badań każdego aspektu funkcjonowania systemu edukacji,

2) budowanie współpracy krajowych instytucji akademickich i badawczych zmierzające do wypracowania najwyższych standardów metodologicznych prowadzonych w kraju badań, zarówno w ramach niniejszego projektu systemowego, jak i poza nim,

3) upowszechnianie wyników badań oraz docieranie z informacją o badaniach do nauczycieli i tworzenie narzędzi dydaktycznych wspomagających ich pracę,

4) przygotowanie kadry badawczej poprzez uruchamianie lub rozszerzanie profilu już istniejących studiów podyplomowych i doktoranckich w najbardziej zaawansowanych naukowo środowiskach w kraju.

Zadaniem IBE w rozwijaniu i wdrażaniu prezentowanej koncepcji ma być określanie działań badawczych, definiowanie wymagań metodologicznych, stymulowanie rozwoju badań w najbardziej zaawansowanych instytucjach badawczych w kraju, a także

samodzielne prowadzenie badań oraz zapewnianie spójności uzyskiwanych wyników i ich upowszechnianie. Ostatecznym efektem tych działań będzie budowa całościowego obrazu systemu edukacji i jego przemian oraz ich wykorzystanie w polityce i praktyce edukacyjnej.

W ramach projektu do końca 2010 r.:

- realizowano liczne badania edukacyjne w ramach dużych projektów o charakterze analityczno-badawczym: w tym m.in. przeprowadzono badania jakościowe nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, badanie próbne Europejskiego Badania Umiejętności Językowych (ESLC), rozpoczęto badanie szkolnych uwarunkowań efektywności kształcenia (badania podłużne), wykonano badanie oceniania wewnątrzszkolnego;

- opracowano koncepcję i zaktualizowaną koncepcję tworzenia instytucjonalnego zaplecza badawczego;

- uruchomiono portal zawierający docelowo wszystkie rezultaty badań wraz z narzędziami i metodologią (www.badania.ibe.edu.pl); na portalu udostępniono bazę prac doktorskich, badań edukacyjnych oraz Bazę Informacji o Badaniach Edukacyjnych (BIBE);

- opracowano plany badawcze na rok 2010 i 2011 oraz rekomendacje (2 opracowania) dla polityki edukacyjnej;

- zbudowano interdyscyplinarną bibliotekę edukacyjną;

- utworzono 613 narzędzi do pomiaru osiągnięć uczniów i pracy nauczyciela z uczniem (niektóre z nich zostały już wykorzystane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną jako przykłady zadań);

- nawiązano współpracę z 1 ośrodkiem krajowym i 2 zagranicznymi;

- opracowano program kształcenia wysoko wykwalifikowanych kadr badawczych i uruchomiono pierwsze studia podyplomowe;

- opracowano pierwszy raport roczny o stanie edukacji; założeniem raportu rocznego IBE o stanie edukacji jest coroczne pokazywanie obrazu edukacji na podstawie wszystkich dostępnych w kraju i za granicą badań i analiz; w tym sensie z założenia nie ogranicza się on do samych badań prowadzonych przez IBE, szczególnie pierwszy raport został zaprojektowany jako punkt odniesienia dla następnych i skoncentrowano w nim uwagę na zebraniu wszystkich wartościowych badań z ostatniego dziesięciolecia, krajowych i międzynarodowych, które dają możliwość oceny procesu długofalowych tendencji przemian w edukacji i sformułowania najważniejszych wyzwań,

- zorganizowano 13 interdyscyplinarnych seminariów naukowych z cyklu „Badania i polityka edukacyjna”, w których uczestniczyło łącznie ok. 675 osób.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego

projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

Liderem projektu systemowego „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” jest pan dr hab. Michał Fedorowicz, natomiast głównym koordynatorem jest pani Joanna Żebrowska-Cielek. Opiekunowie naukowci w projekcie to pan dr hab. Krzysztof Biedrzycki, pani dr Agnieszka Chłoń-Domińczak, pan dr hab. Roman Dolata, pan Krzysztof Horodecki, pan dr hab. Zbigniew Sawiński oraz pani dr hab. Urszula Sztandar-Sztanderska. Liderzy pracowni to: pan Adam Brożek, pani Joanna Czapska, pani Joanna Dobkowska, pan Marcin Karpiński, pani Alina Kośmider-Cichomska, pan Henryk Szaleniec oraz pani Magdalena Szpotowicz. Liderzy zespołów to: pani Jolanta Chińska-Mika, pan Sebastian Jabłkowski, pani Beata Kolek, pani Magdalena Krawczyk-Radwan, pani Renata Olech, pani Agnieszka Rybińska, pani Jolanta Rzęsista, pani Monika Sergiejuk, pani Dorota Wiszejko-Wierzbicka oraz pan Paweł Wójcik. Koordynatorami poszczególnych komponentów projektu są pani Agnieszka Białek, pan Jan Burski, pani Aleksandra Hlebowicz, pan Adam Kamiński, pani Joanna Kaźmierczak, pani Anna Maliszewska, pani Anna Michałowska, pan Leszek Słowicki oraz pani Martyna Studzińska.

Łącznie wszystkich zatrudnionych w przedmiotowym projekcie jest 194 osób. Maksymalna planowana liczba zatrudnionych nie przekroczy 199 etatów w końcowym okresie realizacji projektu, natomiast średnie miesięczne zatrudnienie wyniesie ok. 157 etatów. Na wynagrodzenia wszystkich pracowników zaangażowanych w realizację projektu „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 30 czerwca 2015 r. zaplanowano budżet w wysokości 124 459 171,74 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylają-

ce rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane

przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— Instytucja Audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— Instytucja Certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z reali-

zacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczywoy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawność, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268

EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Budowa banków zadań” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22339)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22339/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Budowa banków zadań”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym pod-

ręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Budowa banków zadań” wdrażany był od 1 października 2007 do 31 grudnia 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne do prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania - dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koor-

dynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opinie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksper-

ta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Budowa banków zadań” wyniósł 1 666 134,07 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 354 505,95 zł,

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

— zadanie 2: Przygotowanie i wdrożenie banków zadań – 969 152,84 zł,

— zadanie 3: Promocja projektu – 40 059,26 zł,

— zadanie 4: Ewaluacja – 2 145,15 zł,

— zadanie 5: Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia koordynatorów i członków zespołów – 500,00 zł.

Koszty pośrednie: 299 770,87 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 19 978,04 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż doświadczenia krajów, w których od dziesięcioleci istnieją egzaminy zewnętrzne, dowodzą, że jakość zadań i testów osiąga się najszybciej i najefektywniej dzięki powołaniu krajowej sieci zespołów złożonych z wybitnych i wyszkolonych autorów zadań (nauczycieli, pracowników komisji egzaminacyjnych, ekspertów akademickich) wzbogaconej o infrastrukturę informatyczną. Banki zadań to zbiorcza nazwa tej sieci. Celem ogólnym projektu jest stworzenie banków zadań, czyli złożonej organizacji o zasięgu krajowym, przygotowującej wysokiej jakości zadania i testy egzaminacyjne dla egzaminów zewnętrznych zgodnych z nową podstawą programową kształcenia ogólnego (egzaminu gimnazjalnego od 2012 r., sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej, egzaminu maturalnego od 2015 r.) oraz egzaminów eksternistycznych, w tym egzaminów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co jest zbieżne z kierunkiem zmian wprowadzanych w systemie edukacji mających na celu podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian jakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

Cel główny projektu systemowego „Budowa banków zadań” to wypracowanie metodologii tworzenia zadań egzaminacyjnych i zapoczątkowanie rozwoju banków zadań służących egzaminom zewnętrznym we wszystkich etapach kształcenia ogólnego.

W ramach realizacji projektu:

— opracowano koncepcję arkuszy egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych w oparciu o nową podstawę programową w VI klasie szkoły podstawowej, gimnazjum i egzaminu maturalnego;

— opracowano koncepcję banków zadań egzaminów z przedmiotów humanistycznych, społecznych, przyrodniczych, języków obcych nowożytnych;

— stworzono łącznie 210 przykładowych zadań na egzamin gimnazjalny, sprawdzian w VI klasie szkoły podstawowej i egzamin maturalny;

— stworzono procedury tworzenia zadań w ramach banków zadań.

Biorąc pod uwagę, że w projekcie powstała koncepcja banków zadań i opracowano pierwsze zadania egzaminacyjne, cel główny projektu został osiągnięty. Działania zapoczątkowane w projekcie kontynuowane są w ramach kolejnego etapu budowy banku

zadań, nowego projektu CKE – „Budowa banków zadań” etap II, realizowanego w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2013 r.

Koordynatorzy i menadżerowie przedmiotowego projektu systemowego „Budowa banków zadań” to pan Jerzy Chodnicki, pani Anna Jaskulska, pan Jan Sitarski oraz pani Joanna Zaremba.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menadżerów 11 projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r., do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w 11 projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz

warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Budowa banków zadań”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracow-

nikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne do prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działaniach zaplanowanych w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Doskonalenie podstawy programowej
wychowania przedszkolnego i kształcenia
ogólnego w poszczególnych typach szkół
pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą
na wiedzy” w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22340)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22340/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 r. – sierpień 2007 r.) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych

i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy” wdrażany był od 1 lutego 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.3: Poprawa jakości kształcenia, poddziałaniu 3.3.3: Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe. Projekt był realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szcze-

głowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego”Kapitał Ludzki«, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju pro-

jekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełni wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie

oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy” wyniósł 3 499 618,60 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 106 668 zł,

— zadanie 2: Przegląd i analiza podstaw programowych wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego – 12 000 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie poszczególnych części projektu podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego – 901 938 zł,

— zadanie 4: Opracowanie całościowego projektu podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół – 144 000 zł,

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

— zadanie 5: Opracowanie podstawy kształcenia specjalnego – 69 875 zł,

— zadanie 6: Badanie, opiniowanie projektów podstaw programowych wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego oraz kształcenia specjalnego pod kątem adekwatności wymagań i treści nauczania – 137 004,60 zł,

— zadanie 7: Analiza zgłoszonych uwag i weryfikacja podstawy programowej – 20 000 zł,

— zadanie 8: Zorganizowanie cyklu konferencji i warsztatów upowszechniających – 2 108 133 zł.

Koszty pośrednie: 0 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 0 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż opracowana w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu w roku 2005 „Strategia rozwoju edukacji na lata 2007–2013” wśród podstawowych zadań, jakie stoją przed polskim systemem edukacji, wymieniała m.in. dostosowanie treści i sposobów nauczania do możliwości ucznia/wychowanka oraz wymogów zmieniającego się współczesnego świata. W dokumencie zapisano (pkt 5.8. Zmiany programowe), że:

1) należy połączyć w jeden akt prawny podstawę programową, standardy wymagań egzaminacyjnych (...) oraz znieść mechanizm dopuszczania programów (programy powinny być ewentualnie poradnikiem dla nauczyciela);

2) podstawa programowa powinna umiejętnie łączyć gwarancję autonomii nauczyciela przy doborze metod i środków realizacji podstawy, jednocześnie precyzyjnie określając zestaw kształconych umiejętności i celów kształcenia;

3) podstawa programowa powinna być organizowana wokół tzw. kompetencji kluczowych.

Z uwagi na powyższe jednym z pierwszych projektów systemowych zaplanowanych i realizowanych przez MEN w roku 2008 r. był projekt pn. „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z wymogami gospodarki opartej na wiedzy”, realizowany w okresie: luty 2008 r. – marzec 2009 r. W ramach projektu opracowane zostały projekty podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół. Na podstawie tych projektów minister edukacji narodowej w dniu 23 grudnia 2008 r. wydał rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Nowa podstawa programowa jest wdrażana od roku szkolnego 2009/2010 w przedszkolach, szkołach podstawowych (I etap edukacyjny) i gimnazjach (III etap edukacyjny), a od roku szkolnego 2012/2013 obejmie II etap edukacyjny (klasy IV–VI szkoły podstawowej) i szkoły ponadgimnazjalne (IV etap edukacyjny). Zmiany programowe i organizacyjne w kształ-

ceniu ogólnym stawiają przed szkołami nowe zadania, których efektem powinno być w szczególności podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Przeniesienie odpowiedzialności związanej z efektami kształcenia na szkołę powoduje konieczność przygotowania i wspierania dyrektorów szkół i nauczycieli we wprowadzaniu zmian programowych i organizacyjnych. Dlatego też Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało i realizuje projekty dedykowane wdrożeniu podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego:

1) „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół”; projekt był realizowany w okresie: marzec 2009 r. – marzec 2010 r.;

2) „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół ze szczególnym uwzględnieniem II i IV etapu edukacyjnego” (od 1 września 2010 r. projekt jest realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji).

Celem tych projektów jest poprawa jakości kształcenia poprzez przygotowanie dyrektorów szkół i nauczycieli do wprowadzenia zmian programowych i organizacyjnych w kształceniu ogólnym, których rezultatem ma być modernizacja procesu kształcenia i dostosowanie go do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach ww. projektów systemowych służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian jakościowych w kształceniu ogólnym.

W ramach realizacji projektu:

— opracowano podstawę programową wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego; przygotowany w ramach projektu materiał stał się fundamentem do podpisanego w dniu 23 grudnia 2008 r. przez ministra edukacji narodowej rozporządzenia w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, które obowiązuje od 1 września 2009 r.;

— opracowano wstępną wersję projektu podstawy programowej kształcenia specjalnego;

— przeprowadzono 17 konferencji upowszechniających dla kadry zarządzającej i pedagogicznej oświaty;

— przeprowadzono 376 warsztatów przedmiotowych upowszechniających nową podstawę programową dla kadry zarządzającej oraz pedagogicznej.

Głównym rezultatem projektu – zgodnie z jego celem – była nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego, efekt pracy licznego grona ekspertów, która zapoczątkowała dalsze reformy w systemie oświaty oraz wyznaczyła jej kierunki. Rezultaty innych projektów muszą być zgodne z nową podstawą programową. Aktualnie podstawa programowa jest

wdrażana w ramach kolejnych projektów systemowych.

W projekcie „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy” ekspertem wiodącym odpowiadającym za merytoryczną realizację projektu była pani Agnieszka Sułowska. Koordynatorami programu „Edukacja skuteczna, przyjazna i nowoczesna” (jedno z działań realizowanych w projekcie) były panie Ewa Masny i Barbara Milewska. Koszty personelu w projekcie w całym okresie jego realizacji wyniosły 104 268 zł.

Ponadto do realizacji przedmiotowego projektu zaangażowanych zostało:

— 140 ekspertów do opracowania projektu podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego oraz kształcenia specjalnego,

— 46 recenzentów projektów podstaw programowych dla poszczególnych przedmiotów i poziomów kształcenia,

— 66 promotorów zmian programowych, którzy organizowali powiatowe konferencje dla dyrektorów szkół i przedstawicieli organów prowadzących szkoły na temat zmian w organizacji pracy szkół w związku ze zmianami programowymi i organizacyjnymi,

— 55 prelegentów prowadzących ww. konferencje.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących regulacji i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjen-

tów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzoro-

wanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/de-

cyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Narodowy System Edukacji Wirtualnej
Scholaris” w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22341)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22341/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu, będąca rezultatem powyż-

szych prac, została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowane w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach, realizowaną w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opra-

cowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie, realizowane w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris wdrażany jest od 1 kwietnia 2009 r. do 31 grudnia 2013 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.3: Poprawa jakości kształcenia, poddziałaniu 3.3.3” Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe. Projekt jest realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, którego organem prowadzącym jest minister edukacji narodowej, wskazany w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jeden z możliwych typów beneficjentów systemowych w przedmiotowym poddziałaniu.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasa-

dach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmia-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

ny trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN,

realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

- horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” („spełnia – nie spełnia”).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi

wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris wynosi 15 000 000,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

- zadanie 1: Zarządzanie projektem – 2 446 875,00 zł,
- zadanie 2: Działania promocyjno-marketingowe portalu Scholaris – 3 024 000,00 zł,

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

- zadanie 3: Prowadzenie redakcji portalu oraz zakup i zarządzanie treścią (kontent) – 7 066 068,00 zł,
- zadanie 4: Rozbudowa portalu Scholaris – 2 150 091,00 zł.

Koszty pośrednie: 312 966,00 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 577 000,00 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy zauważyć, iż celem realizacji projektu Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris jest dostarczenie i wdrożenie narzędzia służącego wspieraniu systemu edukacji w formie platformy internetowej zawierającej różnorodne repozytorium zasobów edukacyjnych zgodnych z podstawą programową oraz upowszechnienie tych zasobów wśród jak najszerszego grona odbiorców, pozyskanie i upowszechnianie, na zasadzie stałej współpracy, treści tworzonych przez instytucje i organizacje rynku edukacyjnego; wsparcie wirtualnego doskonalenia kadr. Cele te wpisują się i są zbieżne z działaniami MEN dotyczącymi upowszechniania stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkołach.

Platforma internetowa będzie stworzona na bazie dotychczasowego portalu Scholaris. Do końca 2010 r. w projekcie m.in.:

- przygotowano procedury działań marketingowych portalu;
- zakończono prace nad scalonym regulaminem zamieszczania treści na portalu i korzystania z portalu;
- kontynuowano prace nad pozyskaniem treści, które będą mogły zasilać portal w momencie jego uruchomienia;
- zakończono przygotowanie procedury zamówień publicznych w zakresie pozyskania zasobów niszowych.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

Poniżej przedstawiono listę osób zaangażowanych w realizację projektu Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 30 kwietnia 2011 r.:

1. Biała Teresa
2. Bochenek Waldemar
3. Boryczka Bożena
4. Brancka Maria
5. Bugajska Izabella
6. Cichy Andrzej
7. Dmochowska Lidia
8. Domańska Joanna
9. Dzierżowska Anna
10. Fałkowska Martena
11. Frelek Alina
12. Garapich Andrzej
13. Góralska Katarzyna
14. Karolak Piotr
15. Komuda Sławomir

16. Kościelniak-Gawinek Iwona
17. Kozera Katarzyna
18. Krzywicki Daniel
19. Kwiecień Dariusz
20. Laskowski Piotr
21. Masny Ewa
22. Nyczaj Krzysztof
23. Osiński Jakub
24. Przybysz Anna
25. Rosak Maria
26. Różańska Joanna
27. Rypson Piotr
28. Sadowska-Dec Joanna
29. Szczepkowska-Szczęśniak Katarzyna
30. Szostek Daniel
31. Szejmer Anna
32. Trawka Anna
33. Trzaskowski Tadeusz
34. Wadowska Iwona
35. Werner-Malento Andrzej
36. Wesółowski Maciej
37. Wroczyńska Ewa
38. Zajączkowski Grzegorz
39. Zaremba Lilliana

Łącznie wynagrodzenie wszystkich zatrudnionych w przedmiotowym projekcie osób, w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 30 kwietnia 2011 r., wyniosło 1 228 836,36 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84 poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjen-

tów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.;

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.);

— Instytucja Audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;

— Instytucja Certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.);

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzoro-

wanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego Narodowy System Edukacji Wirtualnej Scholaris. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Ogólnopolskie kampanie upowszechniające
model uczenia się przez całe życie”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22342)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22342/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej

w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przed-

siębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie” wdrażany jest od 1 kwietnia 2008 r. do 31 grudnia 2011 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.4: Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie, poddziałaniu 3.4.2: Upowszechnienie uczenia się przez całe życie – projekty systemowe. Projekt jest realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wraz z Krajowym Ośrodkiem Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za

pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” Kapitał ludzki²⁾, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji okre-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

śla również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełni wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przy-

padku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

- horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej,

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksper-

ta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie” wynosi 25 889 624 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 940 010 zł,

— zadanie 2: Badanie opinii społecznej – 177 734 zł,
— zadanie 3: Promocja wczesnej edukacji – 7 762 237,58 zł,
— zadanie 4: Promocja edukacji przez całe życie: 8 973 000 zł,
— zadanie 5: Promocja edukacji dzieci sześciolatków – 8 017 627,42 zł.

Koszty pośrednie: 19 015 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 18 900 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy podkreślić, iż celem projektu jest promocja idei uczenia się przez całe życie jako istotnego czynnika warunkującego rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy. Celem działań podejmowanych w ramach I części projektu (promocja wczesnej edukacji) jest zmiana postaw społecznych dotyczących potrzeby edukacji przedszkolnej na terenach wiejskich oraz zwrócenie uwagi na korzyści płynące z posyłania dzieci do przedszkoli. Cel ten wynika bezpośrednio z odnowionej strategii lizbońskiej Unii Europejskiej. Projekt koncentruje się nie tylko na pokazywaniu korzyści płynących z edukacji przedszkolnej, zachęcaniu do wysyłania dzieci do przedszkola, zakładaniu przedszkola, ale również na pokazywaniu wpływu początków edukacji na rozwój dziecka i jego szans w wieku dorosłym, uświadomieniu zależności pomiędzy momentem rozpoczęcia nauki a późniejszymi szansami na rynku pracy, pokazywaniu korzyści płynących z rozpoczęcia nauki w wieku sześciu lat.

Obowiązkowa edukacja sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych, szczególnie dzieci ze wsi i małych miasteczek. Na podstawie ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw od roku szkolnego 2012/2013 edukacja szkolna będzie obowiązywała od szóstego roku życia. Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) wskazuje na drogę edukacyjną, która zaczyna się już w 3. roku życia w przedszkolu. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego opisuje proces wspomagania rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego, które zostały dopuszczone na podstawie rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. Nr 7, poz. 38; zm. Dz. U. z 2008 r. Nr 104, poz. 667) w równej mierze pełnią funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Dla uzyskania dobrych efektów edukacyjnych treści kształcenia realizowane w szkole, począwszy od klasy pierwszej, muszą stanowić kontynuację i rozszerzenie edukacji przedszkolnej. Dlatego jednym z ważniejszych celów wychowania przedszkolnego jest także wspomaganie

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

dzieci w rozwoju umysłowym, aby osiągnęły pełną dojrzałość do nauki w szkole.

Kampania informacyjna „Wszystko zaczyna się od przedszkola” odnosi się do wszystkich wyżej wymienionych aspektów. Na potrzeby kampanii:

- przeprowadzono 2 badania opinii społecznej,
- przygotowanych zostało 6 spotów radiowych, wyemitowanych 6273 razy w stacjach radiowych,
- 6 spotów telewizyjnych, wyemitowanych 402 razy w stacjach telewizyjnych,
- opracowanych zostało 397 audycji radiowych i telewizyjnych,
- opublikowanych zostało 12 artykułów w prasie.

W ramach promocji edukacji przedszkolnej posyłanie dzieci do przedszkola i zakładanie przedszkoli promowane było w serialach „Plebani”, „M jak Miłość”, „Klan”. Prowadzono kampanię informacyjną w radiu, TVP w programach „Pytanie na śniadanie”, w TVN „Pora do szkoły”, „Dzień dobry TVN”, na portalu internetowym Onet. Emitowano spoty skierowane do rodziców, samorządów i przedsiębiorców w radiu, telewizji i kinach.

Zachęcanie do posyłania dzieci sześciolatków do pierwszej klasy odbywało się poprzez audycje i konkursy w Radiu Kolor, Radiu dla Ciebie, Złote Przeboje, Auditorium. Prowadzono kampanię na platformie internetowej Onet, w TVN oraz w TVP „Kocham Cię, Polsko”.

Kampania umożliwia dotarcie do możliwie szerokiego kręgu zainteresowanych osób, których adresatami są:

- przedstawiciele samorządów, ponieważ zapewnienie miejsc w przedszkolach, jak i zakładanie oraz prowadzenie przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej oraz innych form wychowania przedszkolnego należy do zadań własnych gminy,
- przedsiębiorcy,
- rodzice/opiekunowie.

Aż o 20% wzrosło upowszechnienie edukacji przedszkolnej w grupie 3–5 lat od roku szkolnego 2006/2007. Oznacza to, że w obecnym roku szkolnym w przedszkolach różnych typów naukę pobiera już 724 813 dzieci, aż o 250 tysięcy więcej niż cztery lata temu. Obecnie już 64,6% dzieci w tej grupie wiekowej jest objętych edukacją przedszkolną. W samej grupie pięciolatków wzrost był jeszcze większy i wyniósł aż 25%. Obecnie z edukacji przedszkolnej korzysta już 81% pięciolatków. Największy wzrost upowszechnienia edukacji przedszkolnej odnotowaliśmy na terenach wiejskich. W grupie dzieci 3–5 lat wskaźnik ten podwoił się z 21,4% (w roku szkolnym 2006/2007) do 43,1% obecnie. W grupie pięciolatków na wsiach nastąpił wzrost aż o ponad 32%. Wskaźnik ten podwoił się w stosunku do roku szkolnego 2006/2007 do 64,8% obecnie.

Liczba przygotowanych dla dzieci miejsc w różnych formach wychowania przedszkolnego dynamicznie wzrasta. W ostatnich trzech latach stworzono ponad 200 tysięcy nowych miejsc (w roku 2008 – 42 319, w 2009 r. – 81 728 miejsc, a w 2010 r.

– 76 967 miejsc). Dla porównania w latach 2006–2007 liczba miejsc w przedszkolach wzrosła zaledwie o 4603. Osiągnięcie wzrostu wskaźników było możliwe dzięki zmianom w prawie oświatowym (między innymi wprowadzeniu prawa pięciolatków do wychowania przedszkolnego oraz możliwości zakładania innych form wychowania przedszkolnego) oraz wykorzystaniu środków z UE na wsparcie organizacji edukacji przedszkolnej.

Druga część projektu obejmuje promocję edukacji przez całe życie, ze szczególnym naciskiem na edukację osób dorosłych. Kampania będzie zachęcać i motywować do efektywnego uczenia się na każdym etapie życia, w różnych miejscach i formach w ramach systemu oświaty. Celem zadania jest promowanie idei kształcenia osób dorosłych. W 2011 r. będą prowadzone działania promocyjne skierowane do tej grupy dążące do podniesienia świadomości potrzeby kształcenia, uzupełniania i kontynuowania nauki w wieku od 18. do 59. roku życia. Przekonanie grup docelowych, iż można i warto kontynuować naukę oraz doskonalić swoje kwalifikacje zawodowe, nawet jeśli skończyło się lub przerwało edukację wiele lat temu. Poinformowanie o możliwościach dalszej nauki przez osoby dorosłe w formalnym systemie oświaty. Przedstawienie korzyści wynikających z kształcenia się przez całe życie. Realizacja kampanii przyczyni się do zwiększenia świadomości społeczeństwa o konieczności podnoszenia własnych kwalifikacji przez całe życie osób w każdym wieku, w tym osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz grup defaworyzowanych, niezależnie od statusu społeczno-ekonomicznego.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

W projekcie „Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie” koordynatorami byli kolejno: pani Aleksandra Sawicka, pan Tomasz Wronka oraz pani Renata Turowicz. Asystentami koordynatora byli: pan Tomasz Wronka, pani Renata Turowicz oraz pani Natalia Zakrzewska. Menedżerami projektu były kolejno: pani Karolina Pomarkiewicz-Sięmiątkowska, pan Krzysztof Witko oraz pani Dorota Samsonowicz. Obsługę prawną projektu zapewniali kolejno: pan Robert Skrzyszewski, pani Joanna Czupryna oraz pani Joanna Dawlidowicz-Zdun. Koszty personelu w projekcie, w całym okresie jego realizacji, wyniosły 579 316,02 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacja-

mi wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r.

o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy w realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych

instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Za zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Opracowanie
bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych
na rynku pracy w Polsce oraz modelu
Krajowych Ram Kwalifikacji” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22343)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22343/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pra-

cy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecz-

nych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji” wdrażany był od 1 marca 2008 r. do 31 stycznia 2010 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.4: Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie, poddziałaniu 3.4.1: Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji. Projekt był realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013 (SzOP), jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wraz z Instytutem Badań Edukacyjnych.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co rocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i reko-

mendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji” wyniósł 2 903 472 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Współpraca ponadnarodowa – 177359,30 zł,

— zadanie 2: Wsparcie merytoryczne Zespołu Ekspertów oraz eksperta wiodącego w pracach analitycznych i koncepcyjnych – 559 389 zł,

— zadanie 3: Opracowanie poszczególnych części raportu końcowego, zawierającego ekspercki projekt KRK i scenariusz jego wdrożenia – 722 106,69 zł,

— zadanie 4: Zarządzanie projektem – Fundacja Fundusz Współpracy – 101 863 zł,

— zadanie 5: Zarządzanie projektem – Instytut badań Edukacyjnych MEN – 197 190 zł,

— zadanie 6: Organizacja konferencji i seminariów – 161 190 zł,

— zadanie 7: Przeprowadzenie badań empirycznych – 184 320 zł,

— zadanie 8: Prowadzenie biblioteki projektu – 73 750 zł,

— zadanie 9: Zarządzanie projektem – MEN – 394 380 zł,

— zadanie 10: Działania informacyjno-promocyjne – 290 100,01 zł.

Koszty pośrednie: 41 824 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 52 550 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy podkreślić, iż 23 kwietnia 2008 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły Europejskie Ramy Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie oraz zalecenia do tworzenia ich odpowiedników na szczeblu krajowym. Zbudowanie Krajowych Ram Kwalifikacji ma na celu dostosowanie kwalifikacji w Polsce do wytycznych Europejskich Ram Kwalifikacji oraz umożli-

wienie jasnego i łatwego porównania kwalifikacji zdobywanych w naszym kraju z kwalifikacjami uzyskanymi w innych krajach Europy. Będzie to sprzyjało mobilności obywateli oraz realizacji polityki uczenia się przez całe życie.

Za koordynację prac dotyczących tworzenia Krajowych Ram Kwalifikacji odpowiada powołany 17 lutego 2010 r. Międzyresortowy Zespół ds. uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji oraz działający w ramach zespołu Komitet Sterujący ds. KRK.

Krajowe Ramy Kwalifikacji w Polsce mają pełnić dwojaką funkcję:

— identyfikować i opisywać kwalifikacje, bez względu na to, czy są one efektem formalnego, nieformalnego, czy też pozaformalnego uczenia się, w tym przypisywać je do określonego poziomu w KRK;

— stanowić narzędzie zmian tam, gdzie system kwalifikacji nie odpowiada współczesnym potrzebom i wyzwaniom cywilizacyjnym, a tym samym idei i literze zaleceń europejskich dotyczących ram kwalifikacji.

Pierwszy etap prac dotyczący zdiagnozowania sytuacji i stworzenia podwalin dla przygotowania i wdrożenia KRK w Polsce był realizowany przez Zespół Ekspertów w ramach projektu pod nazwą „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji”. W rezultacie powstała propozycja eksperckiego modelu projektu Krajowych Ram Kwalifikacji i wypracowany został wstępny zarys instytucjonalnego otoczenia KRK. W prace zespołu zaangażowani byli także przedstawiciele pracodawców działający w ramach Forum Pracodawców. Drugi etap prac rozpoczęty w 2010 r. jest realizowany przez Instytut Badań Edukacyjnych w ramach projektu systemowego „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie”.

Rezultatami drugiego etapu projektu będą w szczególności:

— zaproponowanie zrewidowanego modelu Krajowych Ram Kwalifikacji w oparciu o szerokie konsultacje społeczne – dokonana została rewizja eksperckiego modelu KRK, w szczególności poprzez rozbudowanie go o nowy, piąty poziom, zgodnie z decyzją Komitetu Sterującego ds. KRK; model ten poddawany jest obecnie debacie społecznej, w wyniku której powstanie propozycja zrewidowanego modelu KRK, która zostanie przedstawiona do akceptacji Komitetu Sterującego ds. KRK w czerwcu br.,

— przygotowanie założeń systemu kwalifikacji w Polsce, w tym funkcjonowania Krajowego Rejestru Kwalifikacji,

— przygotowanie założeń funkcjonowania instytucji ds. krajowego systemu kwalifikacji,

— przygotowanie założeń do raportu referencyjnego dla Komisji Europejskiej, który jest dokumentem rządowym, wymaganym zgodnie z zaleceniem

Parlamentu Europejskiego i Rady – założenia raportu referencyjnego powinny być zaprezentowane do końca bieżącego roku.

W ramach projektu powstaną również:

- mapa kwalifikacji,
- zasady i procedury potwierdzania kompetencji nabywanych w uczeniu się pozaformalnym i nieformalnym

Istotnym działaniem w ramach realizacji ww. zadań jest zaangażowanie partnerów społecznych w konsultacje i prace nad osiągnięciem założonych rezultatów oraz szeroko zakrojona akcja promocyjna. Efektem tych pracochłonnych działań ma być zakorzenienie samej idei i głównych założeń KRK zarówno na poziomie instytucji rządowych i partnerów społecznych, jak również w szeroko rozumianej świadomości społecznej. Będzie to stanowiło przygotowanie do późniejszych działań wdrożeniowych. W okresie od lutego do maja br. odbył się szereg spotkań konsultacyjnych w trzech obszarach: model Krajowych Ram Kwalifikacji, bariery w procesie uczenia się przez całe życie w Polsce oraz wpływ KRK na eliminację tych barier, model potwierdzania kompetencji nabytych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz zapewnianie jakości.

Informacje o prowadzonej debacie społecznej dostępne są na stronie: www.kwalifikacje.edu.pl.

W ramach realizacji projektu:

- przygotowano raport ze współpracy ponadnarodowej porównujący modele KRK w Polsce i Chorwacji;
  - zbudowano bibliotekę dot. tematyki KRK (w IBE);
  - uruchomiono stronę internetową dotyczącą KRK w Polsce (w języku polskim i angielskim);
  - opublikowano broszurę promocyjno-informacyjną o KRK oraz książkę „Od Europejskich do Krajowych Ram Kwalifikacji”;
  - przeprowadzono badania empiryczne (IBE) kwalifikacji w zakresie trzech branż: energetycznej, motoryzacyjnej i energetycznej (3 studia przypadku);
  - opracowano „mały” raport, zawierający założenia do opisu eksperckiego modelu Krajowych Ram Kwalifikacji;
  - opracowano „duży” raport, zawierający ekspercki model Krajowych Ram Kwalifikacji i scenariusz jego wdrażania, w tym opis głównych idei EQF i ich rozwinięcie dla warunków polskich, opis krajowego systemu kwalifikacji w Polsce, propozycję nowej klasyfikacji kwalifikacji i koncepcję metody odniesienia zaproponowanych poziomów kwalifikacji w Polsce do poziomów EQF;
  - przeprowadzono dwudniową konferencję międzynarodową na temat rezultatów wypracowanych w projekcie;
  - przeprowadzono 4 konferencje informacyjne dla podmiotów związanych z tematyką projektu.
- Etap I projektu pozwolił na dokładne zidentyfikowanie problematyki, przygotowanie koncepcji rozwiązań metodologicznych i organizacyjnych, stwo-

zenie grupy ekspertów, nawiązanie kontaktów międzynarodowych oraz rozwinięcie współpracy z partnerami społecznymi. Co najważniejsze, wypracowano ekspercki model Krajowych Ram Kwalifikacji oraz scenariusz jego wdrażania. Tym samym osiągnięto cel główny projektu i rozpoczęto wdrażanie rezultatów w ramach nowego projektu związanego z budową KRK w Polsce – „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania KRK oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie”.

Osoby zatrudnione w projekcie „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji” to pani prof. Ewa Chmielecka jako ekspert wiodący oraz pani Katarzyna Gut jako menedżer projektu. Eksperci zaangażowani w realizację projektu (prace nad raportem końcowym dot. KRK, wstępna wersją modelu KRK) to pan Marek Frankowicz, pan Stanisław Sławiński, pani Urszula Sztanderska, pani Magdalena Szpotowicz, pan Krzysztof Chelpiński, pani Jolanta Urbanik, pan Tomasz Saryusz-Wolski, pani Małgorzata Żuber-Zielicz, pan Alfred Andrzej Janowski, pan Witold Woźniak, pan Ireneusz Woźniak, pani Ludmiła Łopacińska, pan Stefan Michał Kwiatkowski oraz pani Magdalena Rowicka. Łączna kwota za cały okres realizacji projektu przeznaczona na personel projektu oraz wynagrodzenia ww. ekspertów to 843 620 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),
- rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie,

która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cy-

klicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Opracowanie i pilotażowe wdrożenie
innowacyjnych programów nauczania
zgodnych z polską podstawą programową
kształcenia ogólnego i wymaganiami
egzaminacyjnymi przeznaczonych dla uczniów
– dzieci obywateli polskich przebywających
za granicą” w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22344)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22344/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE)

nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007)4547 przyjmującą do realizacji w Polsce programu „Kapitał ludzki” współfinansowanego z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą” wdrażany jest od 1 lipca 2008 r. do 31 grudnia 2012 r. w ramach priorytetu III PO KL w działaniu 3.3: Poprawa jakości kształcenia, poddziałaniu 3.3.3: Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe. Projekt jest realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jeden z typów beneficjentów wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim

informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń Programu Operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie komitetu monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru pro-

jektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji, system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną. IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez komitet monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej,

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez komitet monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez komitet monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę 0-1 (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksper-

ta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny tak, aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku, gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i na-

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

zwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą” wynosi 9 994 250,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 1 741 806,21 zł,

— zadanie 2: Diagnoza i analiza sytuacji uczniów polskich za granicą – 200 356,21 zł,

— zadanie 3: Opracowanie podstawy programowej i opartych na niej innowacyjnych programów nauczania przeznaczonych dla dzieci obywateli polskich za granicą, etap II – 790 204,68 zł,

— zadanie 4: Opracowanie podręcznika internetowego i opracowanie nowych materiałów do wszystkich etapów nauczania – rozwinięta wersja podręcznika – 2 019 232,10 zł.

— zadanie 5: Pilotażowe wdrożenie programów nauczania przeznaczonych dla dzieci obywateli polskich za granicą – 3 732 800 zł,

— zadanie 6: Promocja projektu i upowszechnianie rezultatów oraz nauczania języka polskiego i wiedzy o Polsce – 1 472 742,03 zł,

— koszty pośrednie – 37 108 zł,

— cross-financing w kosztach ogółem: 31 628,00 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami należy podkreślić, iż efekty projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą” są w pełni zbieżne z jego celami i założeniami.

Celem głównym projektu jest ułatwienie uczniom polskim za granicą podtrzymywania kontaktów z Polską, nauki języka ojczystego i wiedzy o Polsce oraz ewentualnego powrotu do kraju i do polskiego systemu edukacji. Wszystkie rezultaty i produkty projektu bezpośrednio służą realizacji ww. głównego celu, ponieważ ich wykorzystanie przez nauczycieli i animatorów szkolnictwa polonijnego (a także rodziców i uczniów szkół polskich za granicą) zapewni podniesienie jakości nauczania, uatrakcyjni ofertę edukacyjną, unowocześni proces nauczania, przyczyniając się w ten sposób do utrwalenia związków Polaków przybywających na emigracji z Polską. Minimalizacja bariery w polskojęzycznej edukacji dzieci może być ważnym czynnikiem ułatwiającym rodzicom podjęcie decyzji o powrocie do Polski.

Należy podkreślić, że w trakcie realizacji projektu prowadzono szeroką akcję promocyjną nowych rozwiązań programowych, a informacje o projekcie, jego założeniach, celach i rezultatach były szeroko upowszechniane zarówno w kraju, jak i za granicą, m.in.:

— w Sejmie i Senacie RP (podczas posiedzeń Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, Komisji do Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, Komisji Łączności z Polonią i Polakami za Granicą),

— na posiedzeniu Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu RP,

— podczas konferencji i spotkań nauczycieli polonijnych.

W ramach realizacji projektu:

— uruchomiono stronę internetową projektu www.polska-szkola.pl,

— przeprowadzono diagnozę i analizę sytuacji uczniów polskich i nauczycieli poza granicami kraju,

— stworzono internetową bazę szkół polskich za granicą oraz listę nauczycieli prowadzących za granicą nauczanie w języku polskim,

— opracowano podstawę programową do zintegrowanego nauczania w zakresie polskiej literatury, historii, geografii, wiedzy o kulturze i społeczeństwie polskim oraz odrębnie dla języka polskiego, a także przetłumaczono na język angielski,

— opracowano 6 programów nauczania dla dzieci polskich za granicą w zakresie języka polskiego oraz bloku: literatura, kultura, historia, geografia Polski i wiedza o społeczeństwie (po 2 dla każdego etapu kształcenia).

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

W projekcie „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą” zespół projektowy tworzą następujące osoby: ekspert wiodący, asystent eksperta wiodącego, menadżer projektu od dnia 1 czerwca 2011 r., redaktor podręcznika internetowego w zakresie wiedzy o Polsce, redaktor podręcznika internetowego w zakresie języka polskiego, asystent redaktora podręcznika internetowego w zakresie wiedzy o Polsce, asystent redaktora podręcznika internetowego w zakresie języka polskiego, redaktor strony internetowej www.polska-szkola.pl oraz administrator strony internetowej www.polska-szkola.pl. Zgodnie z obowiązującym wnioskiem o dofinansowanie projektu, środki przeznaczone na wynagrodzenie ww. osób w roku 2011 i 2012 (etap II projektu) wynoszą 1 149 571,20 zł. Na dzień 9 czerwca 2011 r. zatrudnione są w projekcie 3 osoby, dla których we wniosku o dofinansowanie projektu w roku 2011 i 2012 przeznaczono na wynagrodzenia środki w wysokości 465 571,20 zł. Obecnie w realizację projektu nie jest zaangażowany żaden ekspert (nie jest podpisana umowa z żadnym z ekspertów). Rozpoczęcie współpracy z ekspertami planuje się od III kwartału 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31 lipca 2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej Programem Operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowaniu projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obo-

wiążujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących, do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania zgodnych z polską podstawą programową kształcenia ogólnego przeznaczonych dla uczniów – dzieci obywateli polskich przebywających za granicą”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które

wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działaniu zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych, realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Opracowanie modelu poradnictwa
zawodowego oraz internetowego systemu
informacji edukacyjno-zawodowej” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22345)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22345/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu

informacji edukacyjno-zawodowej”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu, będąca rezultatem powyższych prac, została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE, Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec – sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty, prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowane w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie

systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów wewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowane w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach. Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie. Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej” wdrażany jest w okresie od 1 marca 2009 r. do 31 grudnia 2012 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.4: Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie, poddziałaniu 3.4.2: Upowszechnienie uczenia się przez całe życie – projekty systemowe. Projekt jest realizowany przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, jednostkę której organem prowadzącym jest Minister Edukacji Narodowej, wskazaną w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jeden z dwóch możliwych typów beneficjentów systemowych w przedmiotowym działaniu, poza ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i reko-

mendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną. IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej,

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln. zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej” wynosi 6 675 750,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 915 024,42 zł,

— zadanie 2: Analiza obecnie funkcjonującego systemu poradnictwa zawodowego w Polsce oraz wybranych krajach UE. Wydanie raportów w formie publikacji – 39 000,00 zł,

— zadanie 3: Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego w systemie oświaty w Polsce. Działania lobbingsowe – 289 015,51 zł,

— zadanie 4: Pilotażowe wdrożenie i modyfikacja modelu. Wydanie publikacji dotyczącej modelu – 3 534 451,49 zł,

— zadanie 5: Utworzenie informatycznego systemu informacji edukacyjno-zawodowej – 320 770,60 zł,

— zadanie 6: Upowszechnienie rezultatów projektu i promocja projektu – 418 868,00 zł.

Koszty pośrednie: 1 158 619,98 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 25 790,84 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu z jego założeniami, należy podkreślić, iż celem projektu „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej” jest upowszechnienie dostępu do usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego uczniom od poziomu gimnazjum poprzez zbudowanie spójnego, drożnego oraz dostosowanego do aktualnych potrzeb systemu poradnictwa zawodowego w systemie oświaty realizującego ideę poradnictwa całościowego. Ważny jest też dostęp do rzetelnej informacji edukacyjno-zawodowej dla uczniów, rodziców, nauczycieli i doradców zawodowych poprzez utworzenie Internetowego Systemu Informacji Edukacyjno-Zawodowej (portalu informatycznego) zawierającego informacje właściwe dla poziomu krajowego, wojewódz-

kiego i powiatowego. W ramach realizacji projektu do końca 2010 r.:

— przeanalizowano obecnie funkcjonujący system poradnictwa zawodowego w Polsce oraz w wybranych krajach UE i opracowano raporty;

— opracowano wstępny model poradnictwa zawodowego i poddano go ocenie wewnętrznej; przedłużenie się prac wynika ze zmian w prawodawstwie dotyczącym doradztwa zawodowego;

— rozpoczęte zostały prace nad realizacją badań terenowych, dotyczących opracowanego modelu poradnictwa; wybrane zostało województwo do przeprowadzenia pilotażu;

— opracowano koncepcję internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej; przeprowadzono postępowanie przetargowe i wybrano wykonawcę portalu.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

Koordynatorem projektu systemowego „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej” jest pani Agnieszka Pfeiffer, koordynatorami merytorycznymi byli lub są: pani Dorota Popowska, pan Jerzy Bielecki, pani Iwona Zaborowska, pani Jaworska-Metzner oraz pan Maciej Pudło. Łącznie wynagrodzenia ww. osób wyniosły 190 216,56 zł. Ponadto w realizację projektu byli zaangażowani następujący eksperci: pan Wojciech Kreft, pani Iwona Kania, pani Małgorzata Jeżewska, pani Małgorzata Pater, pani Iwona Zaborowska, pan Tomasz Mangowski, pani Dorota Pisula, pani Alicja Łukaszewicz, pan Mirosław Górczyński oraz pani Elżbieta Drogosz-Zabłocka. Wynagrodzenia ekspertów wyniosły łącznie 73 729,00 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylają-

ce rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP

(w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność benefi-

cient wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Opracowanie modelu poradnictwa zawodowego oraz internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawność, zgodną z przepisami realizacji. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnie-

niu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Opracowanie założeń Krajowego Systemu
Informatycznego” w ramach Programu
Operacyjnego „Kapitał ludzki” (22346)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22346/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r.

w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy,

w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego” wdrażany był od 1 października 2007 r. do 28 lutego 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki 2007–2013” (SzOP) jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III,

opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-rocennie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje

uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wnio-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

sek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL „(podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN

jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Opracowanie zało-

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

zeń Krajowego Systemu Informatycznego” wyniósł 184 447,71 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 36 017,56 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie audytu informatycznego – 56 700 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie baz danych tworzonych w ramach systemu odbiorcom zewnętrznym, w tym zespołom badawczym – 65 269,18 zł,

— zadanie 4: Zabezpieczenie sprzętu do wymiany i magazynowania danych – 833 zł.

— zadanie 5: Promocja projektu – konferencje upowszechniające – 40 059,26 zł.

Koszty pośrednie: 2286,99 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 0 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu systemowego do jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż zasadniczym celem zmian wprowadzanych w systemie edukacji jest podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Głównym celem projektu „Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego” było przygotowanie założeń budowy nowego systemu informatycznego do obsługi systemu egzaminów zewnętrznych oraz przygotowanie baz danych tworzonych w ramach systemu dla odbiorców zewnętrznych, w tym zespołów badawczych. Działania zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celami projektu.

W ramach realizacji projektu:

— przygotowano opracowanie „Specyfikacja analizy przedwdrożeniowej projektu Krajowego Systemu Informatycznego Centralnej Komisji Egzaminacyjnej”;

— przygotowano i zebrano dokumentację o systemach informatycznych w OKE i CKE oraz opracowano specyfikację serwera do testowania przetwarzania danych;

— przygotowano stronę internetową przeznaczoną do publikacji przygotowanych baz danych oraz udostępniono bazy pod adresem: <http://bazy.cp5.win.pl/>.

CKE w ramach projektu dokonała gruntownej analizy obecnie funkcjonujących w CKE i OKE systemów informatycznych oraz opracowała koncepcję wdrażania nowego systemu, co oznacza, że główny cel projektu został zrealizowany.

Koordynatorzy i menedżerowie przedmiotowego projektu systemowego „Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego” to pan Maciej Jakubowski oraz pan Zbigniew Gontar.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menedżerów jedenastu projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r., przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast

łącznie wynagrodzenie ekspertów w jedenastu projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej

wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

- instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

- instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących, do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

- Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

- Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

- Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

- instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

- instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

- urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

- regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Opracowanie założeń Krajowego Systemu Informatycznego”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szcze-

główne typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działaniach zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Pilotaż nowej
formuły egzaminu zawodowego” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22347)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22347/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki 2007–2013” jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe

życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego” wdrażany był od 1 października 2007 r. do 30 czerwca 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla Priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest

z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego »Kapitał ludzki«”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofi-

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

nansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego” wyniósł 3 872 226,05 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 229 980,32 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie badań i pilotażu – 1 437 618,92 zł,

— zadanie 3: Promocja projektu – 69 494,67 zł,

— zadanie 4: Ewaluacja – 52 777,48 zł.

— zadanie 5: Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia egzaminatorów – 1 857 674,02 zł.

Koszty pośrednie: 224 680,64 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 5741,32 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego” z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż głównym celem projektu było doskonalenie systemu zewnętrznych egzaminów zawodowych oraz dostosowywanie go do projektowanych, a także przewidywanych zmian, jakie będą miały miejsce w perspektywie najbliższych lat w obszarze edukacji, na rynku pracy oraz zmian powodowanych przez upowszechniającą się otwartość na uczenie się przez całe życie. Dla projektu określono następujące cele szczegółowe:

1) budowa banku zadań oraz przeprowadzenie szkoleń dla konstruktorów zadań na egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe,

2) przeprowadzenie badań związanych z potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych na poziomie technika i absolwenta ZSZ, w kontekście dostosowania formuły egzaminu do strategii kształcenia ustawicznego,

3) pilotaż etapu praktycznego egzaminu zawodowego dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych z rejestracją przebiegu przy użyciu kamer.

W ramach realizacji projektu:

— przeszkolono 511 konstruktorów zadań na egzaminu potwierdzające kwalifikacje zawodowe,

— zrealizowano budowę banku zadań (do bazy w programie Fast test wpisano 15 tys. zadań dla 161 zawodów),

— opracowano procedury przeprowadzania egzaminu w ośrodku egzaminowania, w tym zrealizowano pilotaż przeprowadzania etapu praktycznego egzaminu zawodowego dla absolwentów ZSZ z rejestracją przebiegu przy użyciu kamer.

Tym samym należy stwierdzić, że w projekcie w pełni zrealizowano zakładany cel główny i cele szczegółowe.

Koordynatorzy i menedżerowie przedmiotowego projektu systemowego „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego” to pani Maria Kalinowska oraz pani Elżbieta Goźlińska.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menedżerów jedenastu projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w jedenastu projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylają-

ce rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP

(w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z reali-

zacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Pilotaż nowej formuły egzaminu zawodowego”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświa-

ty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Pilotaż nowych
egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu
dla klasy VI” w ramach Programu
Operacyjnego „Kapitał ludzki” (22348)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22348/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym pod-

rećników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI” wdrażany był od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2010 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-roczenie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” Kapitał ludzki²⁾, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządza-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

nie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając

w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN

jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Pilotaż nowych eg-

zaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI” wyniósł 6 393 631,68 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 647 651,76 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części V.1 projektu – 2 448 817,51 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie i przeprowadzenie badań części V.1 projektu – 1 879 539,82 zł,

— zadanie 4: Promocja projektu – 502 569,48 zł,

— zadanie 5 – Ewaluacja: 107 675,00 zł,

— zadanie 6 – Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia egzaminatorów – 242 091,30 zł.

Koszty pośrednie: 565 286,81 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 20 439,78 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż projekt „Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI” koncentruje się na badaniu kompetencji kluczowych w zakresie języków obcych (w gimnazjum) oraz języka ojczystego i matematyki (w szkole podstawowej). Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest poszerzenie egzaminu gimnazjalnego o część związaną z oceną opanowania umiejętności językowych i zapewnienie trafności i rzetelności tej oceny. Konieczna jest też modyfikacja sprawdzianu (arkuszy egzaminacyjnych oraz procedur ich stosowania). Doskonalenie systemu egzaminów zewnętrznych poprzez przygotowanie całościowej koncepcji egzaminu z języka obcego w gimnazjum oraz opracowanie nowej formuły sprawdzianu w klasie VI to cele, które w oczywisty sposób wpisują się w jeden ze strategicznych celów PO KL „upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy”.

Projekt składał się z dwóch części:

— pilotaż egzaminu z języka obcego w gimnazjum,

— nowa formuła sprawdzianu.

W ramach realizacji projektu:

— stworzono zbiór zadań egzaminacyjnych do tworzenia testów języków obcych w gimnazjum, z sekcjami dla zadań z poszczególnych języków, w tym sekcją zawierającą zadania dla uczniów o specjalnych potrzebach;

— opracowano 4 raporty z pilotażu i badań, wykorzystane przez CKE do stworzenia ostatecznych arkuszy do egzaminu próbnego (na całej populacji) w roku szkolnym 2008/2009;

— opracowano raport z przeprowadzonych badań kontekstowych, wykorzystany przez CKE do przygotowania egzaminu z j. obcych w III klasie gimnazjum;

— przygotowano programy szkolenia kandydatów na egzaminatorów i autorów zadań wraz z materiałami szkoleniowymi;

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

— przeszkolono 120 autorów zadań do konstruowania testów;

— stworzono 100 zadań ilustrujących wymagania egzaminacyjne;

— opracowano 2 raporty z analizy czynnikowej wyników dotychczasowych sprawdzianów;

— opracowano 6 raportów z przeprowadzonych badań terenowych;

— przygotowano 1 opracowanie na temat skal;

— przygotowano rekomendacje nt. nowej struktury i nowej procedury do przeprowadzania sprawdzianu do nowej podstawy programowej;

— przeprowadzono badanie pilotażowe w klasach szóstych „Analiza jakościowa rozwiązań zadań matematycznych” i opracowano poradnik dla autorów zadań.

Rezultaty projektu: przeprowadzone pilotaże i rekomendacje dotyczące nowej struktury sprawdzianu w pełni potwierdzają zrealizowanie celu głównego projektu.

Koordynatorzy i menadżerowie projektu „Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI” to pani Anna Pregler, pan Marcin Smolik, pani Dorota Obidniak, pani Patrycja Kozerska oraz pani Elżbieta Sokołowska.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menadżerów 11 projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, tj. od 1 października 2007 r., do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w 11 projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylają-

ce rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP

(w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność benefi-

cjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu dla klas VI”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne do prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaan-

gazowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Pilotaż nowych
egzaminów maturalnych i eksternistycznych”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22349)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22349/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r.

w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy,

w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych” wdrażany jest od 1 października 2007 r. (będzie trwał do 31 grudnia 2013 r.) w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt jest realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne do prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III,

opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-rocennie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego »Kapitał ludzki«”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając

w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna

wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/ porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych” wynosi

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

97 085 491,21 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 4 050 001,84 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie pilotaży egzaminów maturalnych i badań części IV.1 projektu – 98 537,70 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie i przeprowadzenie pilotaży egzaminów maturalnych i badań części IV.2 projektu – 63 208 803,68 zł,

— zadanie 4: Przygotowanie i przeprowadzenie pilotaży egzaminów maturalnych i badań części IV.3 projektu – 32 000,10 zł,

— zadanie 5: Promocja projektu – 1 533 631,71 zł,

— zadanie 6: Ewaluacja i system monitorowania – 529 600,00 zł,

— zadanie 7: Działania na rzecz systemu oświaty, szkolenia egzaminatorów – 22 818 768,65 zł,

— zadanie 8: Modernizacja egzaminu maturalnego z przedmiotów innych niż obowiązkowe na poziomie rozszerzonym – 1 689 000,00 zł,

— zadanie 9: Modernizacja egzaminu maturalnego z języka polskiego – 1 469 090,20 zł.

Koszty pośrednie: 1 656 057,33 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 83 460,16 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż zasadniczym zadaniem zmian wprowadzanych w systemie edukacji jest podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Głównym celem projektu „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych” jest opracowanie nowej koncepcji pracy nad arkuszami egzaminacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem egzaminu maturalnego z matematyki, opracowanie propozycji nowych arkuszy, przeprowadzenia ich pilotaży oraz próbnych egzaminów. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian projakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

Projekt składa się z dwóch części

— opracowanie nowej koncepcji pracy nad arkuszami egzaminacyjnymi,

— przeprowadzenie pilotażu egzaminu maturalnego z matematyki, filozofii i wiedzy o społeczeństwie.

W ramach realizacji projektu do końca 2010 r.:

— stworzono 1000 pojedynczych zadań z matematyki;

— stworzono 25 przykładowych arkuszy maturalnych zgodnych z obowiązującą podstawą programową na poziomie podstawowym i rozszerzonym;

— przeprowadzono 2 próbne egzaminy maturalne z matematyki na terenie całego kraju (w 2009 i 2010 r.);

— opracowano 19 raportów z pilotaży, standaryzacji i egzaminów próbnych;

— przeprowadzono 4 konferencje upowszechniające dla nauczycieli matematyki na temat obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki;

— wydrukowano i rozdystrybuowano do szkół 472 056 tablic matematycznych;

— wydrukowano i rozdystrybuowano 972 136 sztuk broszury pt. „Wybrane wzory matematyczne”;

— przeprowadzono pilotaż egzaminu maturalnego z filozofii;

— zmodyfikowano arkusz z filozofii na poziomie podstawowym i rozszerzonym;

— opracowano 3 koncepcje tematu wypracowania z filozofii na poziomie rozszerzonym;

— wydrukowano i rozdystrybuowano biuletyn informacyjny na temat egzaminu maturalnego z filozofii (8000 egz.);

— wyprodukowano i wyemitowano 6 30-sekundowych spotów telewizyjnych i radiowych, 75 filmów z cyklu pt. „MAT+MA – zobacz, jakie to proste”;

— rozpoczęły się prace nad przygotowaniem wstępnej propozycji zmian w ustnym egzaminie maturalnym z j. polskiego.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

Koordynatorzy i menadżerowie projektu systemowego „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych” to pani Agnieszka Sułowska, pani Joanna Dobkowska oraz pan Jacek Goźliński.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menadżerów 11 projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r., do końca kwietnia 2011 r. przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w 11 projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umów cywilnoprawnych z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Euro-

pejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za

monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych i eksternistycznych”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne do prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Program wzmocnienia efektywności systemu
nadzoru pedagogicznego i oceny jakości
pracy szkoły” w ramach Programu
Operacyjnego „Kapitał ludzki” (22350)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22350/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Eu-

ropejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 r. – sierpień 2007 r.) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły” wdrażany był od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.1: Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie, poddziałaniu 3.1.2: Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego. Projekt był realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego obok kuratorów oświaty.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy

dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-rocennie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawa-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

ne są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego”Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcją beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,

— Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

— Ośrodek Rozwoju Edukacji,

— Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komór-

ki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły” wyniósł 1 830 550 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 250 650 zł,
- zadanie 2: Analiza obecnego systemu nadzoru pedagogicznego – 218 500 zł,
- zadanie 3: Opracowanie założeń systemu nadzoru pedagogicznego – 842 200 zł,
- zadanie 4: Promocja i przygotowanie publikacji upowszechniającej rezultaty projektu – 519 200 zł.

Koszty pośrednie: 0 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 0 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy podkreślić, iż w ramach realizacji projektu powstał nowy model nadzoru pedagogicznego, którego założenia wzięto pod uwagę w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324). Wypracowane w projekcie rozwiązania systemowe dotyczące sprawowania nadzoru pedagogicznego miały wpływ na kształt ww. rozporządzenia, jak również rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 7 października 2009 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. Nr 168, poz. 1325). Od dnia wejścia w życie ww. rozporządzeń nadzór pedagogiczny jest sprawowany w formie ewaluacji, kontroli oraz wspomagania. Czynności nadzorcze mogą być realizowane w trybie działań planowych (na podstawie kierunków realizacji polityki oświatowej państwa) lub doraźnych.

W ramach projektu opracowano narzędzia do przeprowadzania ewaluacji w szkołach oraz arkusze do przeprowadzania kontroli planowych w szkołach i placówkach. Uruchomiona została platforma internetowa umożliwiająca przeprowadzanie ewaluacji z wykorzystaniem opracowanych narzędzi, gromadzenie i przetwarzanie danych pozyskanych w szkole lub placówce oraz opracowanie raportu z ewaluacji.

Wprowadzenie nowej formy nadzoru pedagogicznego, jaką jest ewaluacja, wymagało rozpoczęcia szkolenia dla pracowników kuratoriów oświaty oraz dyrektorów szkół i placówek w zakresie ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. W projekcie zostały opracowane programy takich szkoleń.

Projekt był pierwszym z cyklu trzech projektów mających na celu wypracowanie systemu sprawowania efektywnego nadzoru pedagogicznego oraz zasad dokonywania oceny jakości pracy szkoły. W pierwszym, przedmiotowym etapie projektu, realizowanym od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2009 r., przywołany powyżej cel ogólny został osiągnięty poprzez wypełnienie następujących celów szczegółowych:

- dokonanie analizy funkcjonującego dotychczas systemu nadzoru pedagogicznego w kontekście historycznym i prawnym z uwzględnieniem uwarunkowań administracyjnych,

- przegląd systemów nadzoru pedagogicznego funkcjonujących w innych krajach UE i spoza UE,

- opracowanie nowego modelu nadzoru pedagogicznego,

- określenie zadań z zakresu wspomagania i wspierania szkół i placówek w osiąganiu wysokich efektów kształcenia, wychowania i opieki mieszczących się w systemie nadzoru oraz poza systemem nadzoru pedagogicznego.

W ramach realizacji projektu:

- przeanalizowano obecnie funkcjonujący system nadzoru pedagogicznego i przygotowano opracowanie zawierające wyniki analizy,

- opracowano koncepcję sprawowania nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły,

- opracowano projekt publikacji zawierającej opis proponowanych rozwiązań bez odniesienia się do przepisów prawa – „Zmiany w nadzorze pedagogicznym. Ewaluacja jako podstawowa strategia rozwoju edukacji”; po wdrożeniu rozwiązań projekt publikacji został wykorzystany jako materiał służący pracom nad opracowaniem poradnika na temat nadzoru pedagogicznego dla dyrektorów szkół i placówek oraz wizytatorów,

- przeprowadzono 8 konferencji upowszechniających rezultaty projektu.

Koordynatorem projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły” była pani Joanna Berdzik. W ramach zadania „Zarządzanie i obsługa projektu” zatrudnione były jeszcze następujące osoby: E. Tomczuk, M. Szczepańska, M. Wantoła-Szumera, T. Serafin oraz W. Frączek. Łączna kwota za cały okres realizacji projektu przeznaczona na zarządzanie projektem to 250 650 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Eu-

ropejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926, z późn. zm.),

- rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych,

tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Za-

trudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Program wzmocnienia efektywności systemu
nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy
szkoły etap II” w ramach Programu
Operacyjnego „Kapitał ludzki” (22351)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22351/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Naro-

dowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie od lipca do sierpnia 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 r. – sierpień 2007 r.) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i moderniza-

cję systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II” wdrażany był od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2011 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.1: Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie, poddziałaniu 3.1.2: Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego. W okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r. projekt był realizowany w Ministerstwie Edukacji Narodowej, a od 1 września 2010 r. do 31 marca 2011 r. przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, którego organem prowadzącym jest minister edukacji narodowej.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca

Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji za-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

rzządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego”Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą instytucji zarządzającej, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełni wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,

- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,

— Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w Szczegółowy Opis Priorytetów), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena

jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumie-

nia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II” wyniósł 13 912 773,56 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu po stronie MEN/ORE – 638 441,81 zł,

— zadanie 2: Zarządzanie i obsługa projektu po stronie UJ – 845 924,38 zł,

— zadanie 3: Opracowanie narzędzi i bazy do prowadzenia nadzoru legalnościowego – 541 100 zł,

— zadanie 4: Opracowanie narzędzi i bazy do prowadzenia jakościowego nadzoru pedagogicznego – 652 896 zł,

— zadanie 5: Wzmocnienie kompetencji osób sprawujących nadzór pedagogiczny w zakresie wypełnianych przez nie zadań – 5 314 440 zł,

— zadanie 6: Przygotowanie osób sprawujących nadzór pedagogiczny do stosowania zmodernizowanego nadzoru pedagogicznego, wdrożenie ewaluacji – pilotaż zmodernizowanego systemu nadzoru – 4 175 329,62 zł,

— zadanie 7: Promocja i przygotowanie publikacji upowszechniającej rezultaty projektu – 1 035 437,56 zł.

Koszty pośrednie: 709 204,19 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 1 196 771,11 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy zauważyć, iż celem projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II”, realizowanego od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2011 r., było podniesienie jakości systemu oświaty poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły. Cel ten określa przyszłe działania projektowe, jako prace nad przeniesieniem do praktyki oświatowej rozwiązań teoretycznych wypracowanych w I etapie projektu. Dlatego wśród celów szczegółowych znalazły się m.in.:

— wdrożenie i udoskonalenie nadzoru zewnętrznego – ewaluacji zewnętrznej i kontroli w szkołach i placówkach,

— wdrożenie i udoskonalenia nadzoru wewnętrznego – ewaluacji wewnętrznej i kontroli w szkołach i placówkach,

— podniesienie kompetencji osób sprawujących nadzór pedagogiczny.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Drugi etap projektu, poświęcony realizacji zadań związanych z wdrażaniem rozwiązań wypracowanych w pierwszym etapie projektu, koncentrował się głównie na szkoleniach dla:

— pracowników organów sprawujących nadzór pedagogiczny (wizytatorów zatrudnionych w kuratoriach oświaty i we właściwych ministerstwach) w zakresie stosowania zmodernizowanego systemu nadzoru pedagogicznego (ewaluacja zewnętrzna, kontrola, wspomaganie),

— dyrektorów szkół i placówek sprawujących nadzór pedagogiczny, w szczególności z zakresu ewaluacji wewnętrznej.

Opracowano zestaw wymagań państwa wobec szkół i placówek w zakresie jakości ich pracy. Wymagania te pokazują szkoły i placówki jako nowoczesne ośrodki edukacji, kompleksowo podchodząc do procesu kształcenia i wychowania, jednocześnie zachęcając kadre pedagogiczną do działań autonomicznych i aktywnych. Przygotowano schemat badania spełniania wymagań przez szkoły i placówki.

W ramach projektu opracowano po raz pierwszy narzędzia do przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach oraz kolejne arkusze do przeprowadzania kontroli podejmowanych przez kuratorów oświaty w trybie działań planowych z wykorzystaniem arkuszy kontroli zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Uruchomiona została internetowa platforma nadzoru pedagogicznego jako system zbierania danych na temat wyników ewaluacji szkół i placówek oraz danych pozyskiwanych w wyniku prowadzonych w szkołach i placówkach kontroli.

Nowe przepisy prawa w zakresie nadzoru pedagogicznego w sposób znaczący ujednoliciły realizację polityki oświatowej państwa przez kuratorów oświaty w zakresie nadzoru pedagogicznego, przyczyniając się do pozyskiwania rzetelnej wiedzy o jakości pracy szkół/placówek zarówno w zakresie dotyczącym przestrzegania przepisów prawa, jak i spełniania wymagań postawionych szkołom/placówkom przez państwo. Realizacja nadzoru opartego na ujednoliconych wymaganiach oraz precyzyjnie sformułowanym zakresie kontroli dotyczącej zgodności działalności szkół/placówek z przepisami prawa pozwala na spójne i systemowe planowanie kierunków polityki oświatowej państwa na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego.

Podejmowane działania w znaczący sposób przyczyniły się także do podniesienia jakości działań realizowanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, polegających na nadzorowaniu i koordynowaniu wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, w szczególności na nadzorowaniu działalności kuratorów oświaty w tym zakresie.

Proponowane w projekcie ww. rozwiązania wprowadzono do projektowanej przez MEN ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty.

W ramach realizacji projektu:

— skonstruowano bazę narzędzi do przeprowadzania kontroli przestrzegania przez szkoły lub placówki przepisów prawa w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek (nadzór legalnościowy),

— skonstruowano bazę do generowania narzędzi do prowadzenia nadzoru jakościowego (ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej),

— przeszkolono 3775 osób (w tym dyrektorów szkół i placówek) w zakresie zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego – ewaluacja wewnętrzna,

— początkowym wsparciem w ramach projektu objęto 418 pracowników organów sprawujących nadzór pedagogiczny z zakresu ewaluacji zewnętrznej,

— zorganizowano 367 konferencji upowszechniających nowe rozwiązania systemowe,

— przeprowadzono pilotaż zmodernizowanego nadzoru pedagogicznego w 97 szkołach i placówkach,

— opracowano i rozesłano do pracowników nadzoru pedagogicznego, ekspertów, wizytatorów i dyrektorów:

a) publikację pt. „Autoewaluacja w szkole” – 19 tys. szt.,

b) trytomowy poradnik „Ewaluacja w nadzorze pedagogicznym” – 14 tys. szt.,

— uruchomiono stronę internetową projektu, forum internetowe (www.npseo.edu.pl) oraz platformę internetową System Ewaluacji Oświaty.

Zakupiono i przekazano do kuratoriów oświaty 400 przenośnych komputerów dla osób wykonujących zadania związane z ewaluacją i kontrolą. Jak wynika z powyższego, w drugim etapie projektu zapoczątkowano wdrażanie rozwiązań dotyczących nadzoru pedagogicznego będących rezultatem pierwszego etapu. Opracowano narzędzia do przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej i do przeprowadzenia pierwszych kontroli w szkołach i placówkach. Uruchomiono platformy internetowe wykorzystywane w celu przeprowadzania ewaluacji oraz gromadzenia informacji o przeprowadzonych kontrolach. Na platformach zamieszczone są narzędzia, procedury i arkusze niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji lub kontroli. Ponadto usprawniają one realizację zadań wizytatora, a także umożliwiają bieżącą wymianę informacji, opinii i uwag pomiędzy ewaluatorami i kontrolerami, tworząc sieć wzajemnie ze sobą współpracujących specjalistów.

Równolegle prowadzono szkolenia: wizytatorów, których zadaniem jest przeprowadzanie ewaluacji, wizytatorów, których zadaniem jest przeprowadzanie kontroli, wizytatorów, którzy zajmują się wspomaganie szkół i placówek, dyrektorów szkół i placówek. Upowszechniano też informację o prowadzonych zmianach w nadzorze pedagogicznym.

Poniżej przedstawiono listę osób zaangażowanych w realizację projektu „Program wzmocnienia efek-

tywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II”, w okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2011 r.:

1.	Antoniuk-Gula	Monika	58.	Kołodziejczyk	Joanna
2.	Arkusińska	Agnieszka	59.	Korporowicz	Leszek
3.	Bandota	Barbara	60.	Kostrubała -Brak	Anna
4.	Barański	Andrzej	61.	Kowalik	Wojciech
5.	Berdzik	Joanna	62.	Kozłyk	Jarosław
6.	Bębniak	Bogusława	63.	Koźniewska	Elżbieta
7.	Białończyk	Wojciech	64.	Kraus	Aurelia
8.	Bieniek	Jolanta	65.	Kuklińska	Urszula
9.	Bobula	Stanisław	66.	Kulawik	Joanna
10.	Bogacz-Wojtanowska	Ewa	67.	Kulesza	Dorota
11.	Borek	Agnieszka	68.	Lachowicz	Indira
12.	Borgosz	Ewa	69.	Lackowski	Jerzy
13.	Branicka	Maria	70.	Lenkiewicz-Broda	Bożena
14.	Braulińska-Pązik	Elżbieta	71.	Leśniewska	Izabela
15.	Chachaj	Marian	72.	Leśniewska	Katarzyna
16.	Cieślak	Hanna	73.	Ligęza	Agata
17.	Ciężka	Beata	74.	Lisicki	Michał
18.	Ciolan	Lucjan	75.	Lutze	Izabella
19.	Czerkawska	Bernadeta	76.	Łuczyński	Jan
20.	Dakowicz-Nawrocka	Anna	77.	Mac	Ruirc
21.	Davies	Trevor	78.	MacBeath	John
22.	Dąbkowski	Dariusz	79.	Majchrzak	Ewelina
23.	Domańska	Joanna	80.	Majka	Rostek
24.	Domerecka	Beata	81.	Malicki	Tomasz
25.	Dorczał	Roman	82.	Martynowska	Katarzyna
26.	Drozd	Ewa	83.	Mazurkiewicz	Grzegorz
27.	Dudek	Agnieszka	84.	Mizerek	Henryk
28.	Dudek	Ewa	85.	Nowak	Małgorzata
29.	Dudek	Joanna	86.	Noworól	Aleksander
30.	Durszewicz	Jarosław	87.	Noworól	Kamila
31.	Elsner	Danuta	88.	Osińska	Małgorzata
32.	Fischer	John	89.	Pacewicz	Alicja
33.	Foltyn-Simka	Anna	90.	Pasznicka-Longa	Iwona
34.	Franczak	Justyna	91.	Pawlicki	Aleksander
35.	Frankowicz	Katarzyna	92.	Pery	Andrzej
36.	Fraczek	Zenon	93.	Piekara	Małgorzata
37.	Gęsiak-Piątkowska	Krystyna	94.	Pietruszewicz	Benigna
38.	Głoc-Nierubliszewska	Bogusława	95.	Pietrzak	Jarosław
39.	Górecka	Laura	96.	Pikuła	Agata
40.	Malska	Ewa	97.	Pilarczyk	Anna
41.	Hrynyk	Anna	98.	Piotrowska	Laura
42.	Jagielski	Jacek	99.	Piotrowski	Ryszard
43.	Janczy	Andrzej	100.	Późnikiewicz	Joanna
44.	Jarosz	Urszula	101.	Pukas-Turek	Beata
45.	Jasiak	Joanna	102.	Pytel	Milosz
46.	Jasiński	Andrzej	103.	Qi	Wu
47.	Jastrzębska	Dorota	104.	Rabiej	Tomasz
48.	Jewdokimow	Marcin	105.	Radwańska	Aleksandra
49.	Kajtoch	Anna	106.	Roszkiewicz	Anna
50.	Kapcia	Alicja	107.	Różycka	Jolanta
51.	Kasprzak	Tomasz	108.	Rudnik	Jacek
52.	Kędracka-Feldman	Ewa	109.	Sasak	Janusz
53.	Kęś	Grzegorz	110.	Serafinowicz	Teresa
54.	Kochan	Marek	111.	Siejewicz	Marzena
55.	Kochan	Tomasz	112.	Sikora	Ryszard
56.	Kołek	Mateusz	113.	Simka	Paweł
57.	Kołodziejczyk	Jakub	114.	Skoraszewska	Bogna
			115.	Skowronek	Jadwiga
			116.	Skrzeszewski	Robert
			117.	Skura	Małgorzata
			118.	Słowiński	Mariusz
			119.	Smolowik	Aleksander

120.	Solarek	Barbara
121.	Staszewska	Zofia
122.	Stelmach	Anna
123.	Sterna-Kaszubska	Danuta
124.	Stępiak	Katarzyna
125.	Stoecker	Ewa
126.	Stojak	Janina
127.	Stróżyński	Klemens
128.	Swat-Pawlicka	Magdalena
129.	Szabo	Alicja
130.	Szczepańska	Marzenna
131.	Sztejmer	Anna
132.	Sztompka	Piotr
133.	Śliwa	Maciej
134.	Śmigielska	Regina
135.	Tałań	Piotr
136.	Targosiński	Dariusz
137.	Taudor	Cornelia
138.	Tomczuk	Ewelina
139.	Trojecki	Michał
140.	Trzczińska	Karolina
141.	Vogt	Victoria
142.	Wachno-Sosin	Irminda
143.	Wadowska	Iwona
144.	Walczak	Bartłomiej
145.	Walczyna	Bożena
146.	Wantoła-Szumera	Magdalena
147.	Weichert	Leszek
148.	Wesołowska	Anna
149.	Whittle	David
150.	Wlazło	Jan
151.	Zabielska	Anna
152.	Zalesny	Leszek
153.	Żmijewska	Sylwia

Łącznie wynagrodzenie wszystkich zatrudnionych w przedmiotowym projekcie osób w okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2011 r. wyniosło 4 616 768,40 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylają-

ce rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP

(w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących, do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność benefi-

cjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole wykazały, że projekt był prowadzony prawidłowo w ramach realizacji projektu systemowego „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły – etap II”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, a jego realizacja została zakończona.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 euro, co przy uwzględnieniu zaan-

gażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 zł, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Specjalistyczne publikacje dotyczące
egzaminów zewnętrznych” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22352)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22352/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji w ramach priorytetu III PO KL projektu systemowego: Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady

z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu, pod kierownictwem Prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu, będąca rezultatem powyższych prac, została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (od maja 2006 r. do sierpnia 2007 r.) pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie czterech celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany jest on w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój systemu informacji oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli, w tym również kształcenia praktycznego, wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych, w tym podręczników, oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk dydaktycznych i organizacyjnych, m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie krajowych ram kwalifikacji i krajowego systemu kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie krajowych ram kwalifikacji i krajowego systemu kwalifikacji.

Projekt systemowy: Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych realizowany był od 1 października 2007 r. do 31 grudnia 2009 r. w ramach priorytetu III PO KL w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt był realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr z 2009 r., Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Pro-

gramu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania, dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych Ministerstwa Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie Grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie komitetu monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowią-

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

cego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna, np. departament, danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2, jeśli została wyznaczona, lub

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną. IP pełni wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013 znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wnio-

sek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, gdzie dokonują jego oceny pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP.

W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne, zatwierdzone przez komitet monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej:

— formalne, dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne, dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne, ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu, o ile są ustalane, umieszczone są w planie działania i zatwierdzone przez komitet monitorujący PO KL.

Kryteria przyjęte przez komitet monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, podobnie jak cała procedura wyboru. Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę 0 – 1 (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyj-

na IP przeprowadzająca ocenę, w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny tak, aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną: Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych wyniosł 2 067 819,15 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu: 364 627,73 zł,
- zadanie 2: Przygotowanie i wydanie publikacji: 1 276 082,25 zł,
- zadanie 3: Promocja projektu: 54 441,02 zł,
- zadanie 4: Ewaluacja: 69 600,00 zł,
- koszty pośrednie: 303 068,15 zł,
- cross-financing w kosztach ogółem: 19 978,08 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż celem głównym projektu: Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych jest dostarczenie wszystkim podmiotom, w tym beneficjentom, systemu edukacji oraz opinii społecznej użytecznej i pełnej informacji na temat nowych rozwiązań organizacyjnych, efektów badań oraz możliwości spożytkowania wyników egzaminów zewnętrznych w Polsce. Zasadniczym celem zmian wprowadzanych w systemie edukacji jest podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w jego ramach służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian projakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

W ramach realizacji projektu opracowano, wydrukowano i rozdystrybuowano m.in.:

- kwartalniki dla uczniów, dla nauczycieli i dyrektorów, dla samorządów, dotyczące problematyki egzaminowania;
- broszury o egzaminie zawodowym;
- biuletyny na temat badań z dziedziny edukacji;
- serię opracowań dotyczących diagnostyki edukacyjnej;
- serię publikacji okazjonalnych dotyczących zmian w systemie egzaminowania.

W projekcie wydano następujące publikacje:

1) opracowane 3 typy czasopism dotyczących problematyki egzaminowania w nakładzie łącznym czterech numerów każdego z nich ok. 148 200 egzemplarzy, w tym:

- „Moje Egzaminy” kwartalnik dla uczniów, każdy numer w nakładzie ok. 16 600 egz.,
- „Egzaminy Naszych Uczniów” kwartalnik dla dyrektorów i nauczycieli, każdy numer w nakładzie ok. 16 600 egz.,
- „Egzaminy w Naszych Szkołach” kwartalnik dla samorządów prowadzących szkoły, każdy numer w nakładzie ok. 3 900 egz.;

2) opracowana i wydana 1 broszura dla uczniów o egzaminie zawodowym w nakładzie ok. 3 500 egzemplarzy;

3) opracowana i wydana seria wydawnicza dotycząca stanu edukacji, 2 pozycje w łącznym nakładzie ok. 22 590 egzemplarzy, w tym:

— książka „Pomiar sprawdzający w kształceniu zawodowym” dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, w nakładzie ok. 4860 egz.,

— książka wyjaśniająca zmiany w egzaminie gimnazjalnym, drukowana w nakładzie 17730 egz. i dystrybuowana do gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz bibliotek pedagogicznych,

— opracowana i wydana książka na temat badań z dziedziny edukacji drukowana w nakładzie ok. 17 730 egz. i dystrybuowana do gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz bibliotek pedagogicznych.

Łącznie nakład publikacji wyniósł 192 020 sztuk. Uwzględniając skalę i różnorodność wydawanych publikacji, należy stwierdzić, że podmioty systemu edukacji oraz opinii społecznej otrzymały użyteczną i pełną informację na temat nowych rozwiązań organizacyjnych, efektów badań oraz możliwości spożytkowania wyników egzaminów zewnętrznych w Polsce, a tym samym osiągnięto cel projektu.

Koordynatorzy i menedżerowie przedmiotowego projektu systemowego: Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych to pan K. S. oraz pani D. O.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i managerów jedenastu projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r., przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w jedenastu projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umów cywilnoprawnych z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84 poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r., Nr 101 poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, czyli wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca, czyli Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie,

która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca, w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących, do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. 1995, Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. 1991 r., Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. 1992 r., Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL, zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej, są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady, postęp rzeczowy

wy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym, każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego Specjalistyczne publikacje dotyczące egzaminów zewnętrznych. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczególne typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 mln euro, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 euro. Dodatkowo, wsparcie dla oświaty jest realizo-

wane w ramach priorytetu IX PO KL: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld euro.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisał 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 zł, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych, realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Szkolenia pracowników i współpracowników
systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój
współpracy międzynarodowej, w tym realizacja
projektów ponadnarodowych” w ramach
Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”
(22353)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22353/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658,

z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczególnych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej” wdrażany jest od 1 października 2007 r. (trwał będzie do 31 grudnia 2012 r.) w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.2: Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych. Projekt jest realizowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednostkę nadzorowaną przez ministra edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jedyny typ beneficjenta systemowego w przedmiotowym działaniu.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych

grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-rocennie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, Instytucją Zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu

systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżaną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych” wynosi 18 447 000 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 1 158 875,40 zł,
- zadanie 2: Przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń dla pracowników systemu – 13 161 219,60 zł,
- zadanie 3: Zakup usług szkoleniowych dla pracowników systemu – 1 547 274 zł,
- zadanie 4: Promocja projektu – 139 605 zł,
- zadanie 5: Współpraca międzynarodowa – 710 888 zł,
- zadanie 6: Ewaluacja i system monitorowania – 254 720 zł.

Koszty pośrednie: 1 474 418,00 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 47 287,40 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń projektu z jego założeniami, należy podkreślić, iż jego celem jest wsparcie zwiększające efektywność pracy komisji egzaminacyjnych poprzez udział ich pracowników i współpracowników w różnych formach kształcenia ustawicznego. Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń pracowników, współpracowników i kandydatów na współpracowników (egzaminatorów) systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej. Współpraca międzynarodowa będzie realizowana poprzez organizację wyjazdów zagranicznych m.in. na konferencje, seminaria, szkolenia, kongresy oraz wymianie dobrych praktyk pomiędzy polskimi i zagranicznymi instytucjami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie systemu egzaminów zewnętrznych. W ramach projektu odbywają się m.in. studia podyplomowe dla pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych nt. metodologii badań ilościowych, analizy danych ilościowych, metody IRT; szkolenia doskonalące egzaminatorów z wykorzystaniem e-learningu; studia podyplomowe dotyczące umiejętności konstruowania szkoleń i opracowywania materiałów w formie e-learningu; kursy edukatorskie dla osób prowadzących szkolenia na rzecz systemu egzaminów zewnętrznych; szkolenia dotyczące metodologii badań jakościowych.

W ramach realizacji projektu do końca 2010 r.:

- wsparciem w ramach projektu objęto 12 611 pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych (z czego w samym 2010 r. – 2089 osób);
- opracowano 3 programy szkoleniowe w formule e-learningu;
- miał miejsce szereg wyjazdów zagranicznych, staży.

W latach 2011–2012 planowane jest:

- objęcie szkoleniami i studiami podyplomowymi ponad 22 tys. osób ze środowiska oświatowego;

— opracowanie 2 programów szkoleniowych w formule e-learningu.

Projekt przyczyni się do przygotowania wykwalifikowanej kadry dla systemu egzaminów zewnętrznych i poprawi jakość jego funkcjonowania. Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach projektu służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian projakościowych w kształceniu ogólnym i są zbieżne z celem projektu.

Koordynatorzy i menedżerowie projektu systemowego „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych” to pan Jakub Oniszczyk oraz pani Elżbieta Sokołowska.

Centralna Komisja Egzaminacyjna łącznie na wynagrodzenia 27 koordynatorów i menedżerów jedenastu projektów systemowych, których dotyczą przedmiotowe interpelacje, od początku ich realizacji, to jest od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r., przeznaczyła 1 919 683,29 zł. Natomiast łączne wynagrodzenie ekspertów w jedenastu projektach CKE, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne przy realizacji zaplanowanych działań, wyniosło 9 951 106,65 zł. W sumie zawarto 4024 umowy cywilnoprawne z ekspertami w okresie od 1 października 2007 r. do końca kwietnia 2011 r.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL” przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL”, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących regulacji i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjen-

tów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy w realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzoro-

wanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/de-

cyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu „Usprawnienia
sposobu zbierania i analizy danych
dotyczących funkcjonowania systemu oświaty,
m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji
Oświatowej” w ramach Programu
Operacyjnego „Kapitał ludzki” (22354)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22354/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do

czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W efekcie prowadzonych prac w dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą.

Realizowany w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Realizowany w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej” realizowany jest od 1 stycznia 2009 r. (potrwa do 30 kwietnia 2013 r.), w ramach priorytetu III PO KL, działania 3.1: Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie, poddziałania 3.1.1: Tworzenie warunków i narzędzi do monitorowania, ewaluacji i badań systemu oświaty. Projekt jest realizowany przez Centrum Informatyczne Edukacji, jednostkę podległą ministrowi edukacji narodowej, wskazaną w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako jeden z trzech możliwych typów beneficjentów systemowych w przedmiotowym działaniu, poza Instytutem Badań Edukacyjnych oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych

grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy Szczegółowego Opisu Priorytetów, co-rocennie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego” „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z „Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona, lub

— jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w Priorytecie III, wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu

systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

— formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

— merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz „Zasad finansowania projektów w ramach PO KL”; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej;

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczone są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w „Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL” (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” (spełnia – nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do „Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Centrum Informatyczne Edukacji „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej” wynosi 16 800 000 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wynoszą:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 1 595 858,52 zł,

— zadanie 2: Przygotowanie kierunkowych wytycznych do rozwiązań instytucjonalnych i prawnych — 44 590 zł,

— zadanie 3: Przygotowanie projektu SIO2 w zakresie dotyczącym zaawansowanej analityki z wykorzystaniem systemów komputerowych – 644 455 zł,

— zadanie 4: Przygotowanie projektu SIO2 w zakresie dotyczącym produkcji, utrzymania i rozwoju – 208 624,71 zł.

— zadanie 5: Przeprowadzenie postępowań publicznych – 190 049,70 zł,

— zadanie 6: Wykonanie Systemu Informacji Oświatowej 2 (SIO2) – 13 989 914,51 zł.

Koszty pośrednie: 126 507,56 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 1 672 326,67 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy podkreślić, iż celem realizowanego projektu „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej” jest stworzenie zmodernizowanego, sprawnego i funkcjonalnego Systemu Informacji Oświatowej.

Projektowanie Systemu Informacji Oświatowej, działającego na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o Systemie Informacji Oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z późn. zm.), rozpoczęto jesienią 2002 r. Stan informatyzacji szkół i placówek systemu oświaty oraz infrastruktura informatyczna kraju w tamtym czasie nie pozwalały na zaprojektowanie systemu na miarę oczekiwań. Przewidziano gromadzenie danych dwa razy w roku, w formie elektronicznej. Był to postęp w stosunku do gromadzenia danych przez GUS na formularzach papierowych, raz w roku.

MEN nie zdecydował się wówczas, mimo postulatu zgłaszanego przez GUS, by dane o uczniach gromadzić w formie jednostkowej i spersonalizowanej, co jest standardem w krajach rozwiniętych. Statystyka międzynarodowa w dziedzinie edukacji co najmniej dekadę temu odeszła od prezentacji statycznych danych ilościowych na rzecz budowania wskaźników jakościowych, obrazujących procesy i efekty działań edukacyjnych.

Stosunkowo szybko zaczęto planować modernizację Systemu Informacji Oświatowej w celu usunięcia braków zaobserwowanych w trakcie jego użytkowania. Planowano utworzenie prowadzonego w formie elektronicznej rejestru szkół i placówek oświatowych, wypracowanie standardu opisu wszystkich podmiotów systemu oświaty (tj. uczniów, nauczycieli oraz szkół i placówek oświatowych), rezygnację z wielosz-

czelbowego sposobu przekazywania danych. Bezpośredni impuls do zaprojektowania na nowo Systemu Informacji Oświatowej wyszedł ze strony Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Kierownictwo CKE dostrzegło potrzebę ujednoczenia procesu gromadzenia danych na potrzeby organizowania i prowadzenia egzaminów zewnętrznych oraz danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, które mogły posłużyć do pełnej oceny jakości kształcenia i efektywności systemu oświaty. Współpraca pomiędzy SIO a systemami OKE (SIO będzie źródłem aktualnych i zweryfikowanych danych uczniów, którzy w danym roku szkolnym przystąpią do egzaminów zewnętrznych, natomiast OKE prześlą do SIO wyniki tych egzaminów) stworzy podstawy do badań naukowych dotyczących edukacyjnej wartości dodanej, efektywności procesów edukacyjnych, w zależności od różnorodnych uwarunkowań, o których informacja będzie odnotowana w bazie danych SIO. SIO dostarczy również danych do kontroli realizacji obowiązku przedшкольного, szkolnego i obowiązku nauki. Dane będą uaktualniane w systemie na bieżąco, zawsze gdy nastąpi w nich zmiana w danych przewidzianych do gromadzenia. Oznacza to, że dane będą zawsze aktualne. Dane przekazywane będą do bazy SIO, której administratorem będzie MEN. System będzie wyposażony w rozbudowany moduł analityczny, zdolny dostarczyć dane niezbędne do prowadzenia polityki edukacyjnej zarówno na szczeblu lokalnym, regionalnym, jak i centralnym.

SIO w celu zapewnienia rzetelności danych będzie współpracował z innymi centralnymi systemami jak REGON, TERYT czy PESEL. Statystyki opracowane na podstawie danych zgromadzonych w SIO będą powszechnie dostępne na specjalnym portalu. Obecnie trwają prace informatyczne zmierzające do budowy poszczególnych elementów systemu.

Efekty projektu (m.in. rejestr szkół i placówek oświatowych, system analityczny, oprogramowanie klienckie) są zbieżne z jego założeniami, a ich realizacja wzmocni zdolność systemu edukacji w zakresie monitoringu, prowadzenia polityki edukacyjnej na każdym szczeblu, ewaluacji systemu oświaty i badań edukacyjnych.

W ramach realizacji projektu do końca 2010 r.:

- przeprowadzono szkolenia z zaawansowanej analizy danych dla pracowników CIE i MEN, którzy w swojej pracy bezpośrednio korzystają z danych zgromadzonych w SIO;

- przeprowadzono postępowania na zakup sprzętu i oprogramowania m.in. serwerów, macierzy dyskowej, oprogramowania dla środowiska testowego H-A, a także licencji oprogramowania do zaawansowanej analityki (postępowanie przetargowe miało kluczowe znaczenie dla dalszej realizacji projektu);

- w ramach prac nad wykonaniem projektu SIO2 zatrudniono część programistów odpowiedzialnych m.in. za programowanie mechanizmów systemu;

- podjęto prace nad stworzeniem systemu homologacyjnego umożliwiającego zgodności stworzonego

przez firmy trzecie oprogramowania ze standardami wymiany danych opracowanymi w CIE.

Wszystkie prowadzone w projekcie działania przyczyniają się bezpośrednio do realizacji celu głównego projektu, co podlega bieżącemu monitorowaniu ze strony instytucji pośredniczącej w MEN.

Koordinatorem projektu systemowego „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej” jest pani Małgorzata Stępińska-Mogiła, konsultantem merytorycznym ds. IT – pan Marcin Wiktorzak, natomiast konsultantem technologicznym ds. IT – pan Marcin Tomczyk. Łączna kwota brutto na wynagrodzenia wyżej wymienionych osób, wynikająca z umów o pracę w okresie realizacji projektu, tj. od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2013 r., wynosi 773 273 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

- rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

- rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informa-

tyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady

(WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— instytucja audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006;

— instytucja certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z „Zasadami finansowania Programu Operacyjnego »Kapitał ludzki«”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy w realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej”. Ponadto projekt podlega ścisłemu monitoringowi i dotychczas nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracow-

nikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Wdrożenie podstawy programowej
wychowania przedszkolnego oraz kształcenia
ogólnego w poszczególnych typach szkół”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22355)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22355/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu

oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowane w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowane w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach, realizowaną w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upo-

wszechnienie uczenia się przez całe życie, realizowane w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół” wdrażany był od 1 lutego 2009 r. do 31 marca 2010 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.3: Poprawa jakości kształcenia, poddziałaniu 3.3.3: Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty systemowe. Projekt był realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP), jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zaintereso-

wane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument instytucji zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,
- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełnią wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli w przypadku priorytetu III PO KL do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,
- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdol-

ności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

— horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalane, umieszczane są w planie działania i zatwierdzane przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” („spełnia – nie spełnia”).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wy-

znaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół” wyniósł 6 648 768,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

- zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 116 928,00 zł,
- zadanie 2: Zarządzanie projektem przez partnera – 175 100,00 zł,
- zadanie 3: Publikacja pt. „Podstawa programowa z komentarzem” – 1 648 890,00 zł,
- zadanie 4: Opracowanie materiałów informacyjnych i praktycznych porad dotyczących nowej podstawy programowej – 10 000,00 zł,
- zadanie 5: Uruchomienie i utrzymanie platformy informacyjno-komunikacyjnej na temat podstawy programowej (MEN CODN) – 394 505,00 zł,
- zadanie 6: Opracowanie i upowszechnienie programów wychowania przedszkolnego uwzględniających nową podstawę programową wychowania przedszkolnego – 44 825,00 zł,

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

— zadanie 7: Przeszkolenie pracowników nadzoru pedagogicznego (konferencja dla 160 wizytatorów z 16 kuratoriów oświaty): 93 850,00 zł,

— zadanie 8: Kaskada informacyjna CODN/ODN/rady pedagogiczne na temat założeń reformy programowej oraz źródeł szczegółowych informacji o reformie (CODN) – 1 718 000,00 zł,

— zadanie 9: Przeszkolenie wojewódzkich ekspertów przedmiotowych (CODN) – 1 450 300,00 zł,

— zadanie 10: Przeszkolenie rzeczoznawców podręczników szkolnych oraz pracowników systemu egzaminacyjnego (CODN) – 578 160,00 zł,

— zadanie 11: Działania promujące nową podstawę programową – 94 500,00 zł,

— zadanie 12: Przeprowadzenie ewaluacji działań realizowanych w projekcie – 81 150,00 zł,

— zadanie 13: Zebranie i upowszechnienie przykładów „dobrej praktyki” – 194 060,00 zł.

Koszty pośrodkowe: 48 500,00 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 150 710,00 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami i celami, należy podkreślić, iż opracowana w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu w roku 2005 „Strategia rozwoju edukacji na lata 2007–2013” wśród podstawowych zadań, jakie stoją przed polskim systemem edukacji, wymieniała m.in. dostosowanie treści i sposobów nauczania do możliwości ucznia/wychowanka oraz wymogów zmieniającego się współczesnego świata. W dokumencie zapisano (pkt 5.8. Zmiany programowe), że:

1) „należy połączyć w jeden akt prawny podstawę programową, standardy wymagań egzaminacyjnych (...)” oraz „znieść mechanizm dopuszczania programów (programy powinny być ewentualnie poradnikiem dla nauczyciela)”;

2) „podstawa programowa powinna umiejętnie łączyć gwarancję autonomii nauczyciela przy doborze metod i środków realizacji podstawy, jednocześnie precyzyjnie określając zestaw kształconych umiejętności i celów kształcenia;

3) podstawa programowa powinna być organizowana wokół tzw. kompetencji kluczowych.

Z uwagi na powyższe jednym z pierwszych projektów systemowych zaplanowanych i realizowanych przez MEN w roku 2008 r. był projekt pn. „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z wymogami gospodarki opartej na wiedzy” realizowany w okresie: luty 2008 – marzec 2009 r., w ramach projektu opracowane zostały projekty podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół. W oparciu o te projekty minister edukacji narodowej w dniu 23 grudnia 2008 r. wydał rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Nowa podstawa programowa jest wdrażana od roku szkolnego 2009/2010 w przedszkolach, szkołach podstawowych (I etap edukacyjny) i gimnazjach (III etap edukacyjny), a od roku szkolnego 2012/2013 obejmie II etap edukacyjny (klasy IV–VI szkoły podstawowej) i szkoły ponadgimnazjalne (IV etap edukacyjny). Zmiany programowe i organizacyjne w kształceniu ogólnym stawiają przed szkołami nowe zadania, których efektem powinno być w szczególności podniesienie jakości kształcenia oraz przygotowanie uczniów do życia we współczesnym świecie i gospodarce opartej na wiedzy. Przeniesienie odpowiedzialności związanej z efektami kształcenia na szkołę powoduje konieczność przygotowania i wspierania dyrektorów szkół i nauczycieli we wprowadzaniu zmian programowych i organizacyjnych. Dlatego też Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało i realizuje projekty dedykowane wdrożeniu podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego:

1) „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół”; projekt był realizowany w okresie: marzec 2009 – marzec 2010 r.;

2) „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, ze szczególnym uwzględnieniem II i IV etapu edukacyjnego” (od 1 września 2010 r. projekt jest realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji).

Celem tych projektów jest poprawa jakości kształcenia poprzez przygotowanie dyrektorów szkół i nauczycieli do wprowadzenia zmian programowych i organizacyjnych w kształceniu ogólnym, których rezultatem ma być modernizacja procesu kształcenia i dostosowanie go do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Wszystkie działania zaplanowane i realizowane w ramach ww. projektów systemowych służą kompleksowemu wprowadzaniu i wspieraniu zmian jakościowych w kształceniu ogólnym.

W ramach projektu „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół” zrealizowano wszystkie zaplanowane działania i rezultaty, tj.:

— wydrukowano nową podstawę programową wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (8 tomów, nakład 79 000 egzemplarzy + dodruk 22 080 egzemplarzy) oraz przeprowadzono jej dystrybucję do 31 000 szkół i placówek oświatowych;

— przygotowano 3259 doradców metodycznych i nauczycieli konsultantów do prowadzenia spotkań informacyjnych z nauczycielami;

— przeprowadzono spotkania informacyjne na temat założeń reformy programowej oraz źródeł szczegółowych informacji o reformie w 17 580 radach pedagogicznych szkół podstawowych i gimnazjów; w spotkaniach tych brało udział 186 094 nauczycieli szkół podstawowych i 112 509 nauczycieli gimnazjów;

— prowadzono działania promujące nową podstawę programową (m.in. zamieszczenie informacji w prasie: „Głos Nauczyciela”, „Gazeta Szkolna”, „Gazeta Wyborcza”; konferencja na Uniwersytecie Śląskim);

— uruchomiono stronę internetową www.reformaprogramowa.men.gov.pl;

— przeszkolono 160 wizytatorów KO;

— przeszkolono 582 pracowników i współpracowników systemu egzaminacyjnego oraz rzeczoznawców podręczników szkolnych.

Jak napisano powyżej, projekt stanowił bezpośrednią kontynuację projektu „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy”, był jego fazą wdrożeniową. Pozwolił szkołom i nauczycielom na zapoznanie się z nową podstawą programową oraz przygotował nauczycieli do pracy w oparciu o nową podstawę. Biorąc pod uwagę skalę działań w projekcie, należy uznać, że cel projektu został osiągnięty.

W projekcie „Doskonalenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół pod kątem jej zgodności z gospodarką opartą na wiedzy” menedżerem projektu była pani Magdalena Borecka z łącznym wynagrodzeniem za cały okres realizacji projektu, tj. od 1 lutego 2009 r. do 31 marca 2010 r., w wysokości 61 178 zł. Dodatki zadaniowe w projekcie otrzymali: pan Jarosław Kozłyk – kierownik do spraw finansowych, oraz eksperci merytoryczni, tj. pani Elżbieta Sienkiewicz oraz pani Małgorzata Szybalska, w łącznej wysokości 40 500 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która re-

alizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— Instytucja Audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— Instytucja Certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy

wy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczególnie typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem realizacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Do-

datkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie możliwych nieprawidłowości
podczas realizacji projektu
„Wzmocnienie systemu wspierania szkół,
ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia
nauczycieli i doradztwa metodycznego”
w ramach Programu Operacyjnego
„Kapitał ludzki” (22356)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala (SPS-023-22356/11), dotyczącą możliwych nieprawidłowości podczas realizacji, w ramach priorytetu III PO KL, projektu systemowego „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego”, pragnę złożyć następujące wyjaśnienia.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013 jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Został przygotowany na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) nr 1081/2006

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

Proces negocjacji treści programu z Komisją Europejską prowadzony był w okresie od stycznia do czerwca 2007 r. W rozmowach brali udział członkowie ówczesnego rządu pod kierownictwem prezesa Rady Ministrów pana Jarosława Kaczyńskiego. Ostateczna wersja programu będąca rezultatem powyższych prac została przekazana Komisji Europejskiej w dniu 10 lipca 2007 r. Zgodnie z procedurą przyjmowania programów operacyjnych przez KE Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych i Równych Szans w okresie lipiec–sierpień 2007 r. przeprowadziła konsultacje przekazanej wersji programu z innymi dyrekcjami generalnymi KE. W dniu 28 września 2007 r. Komisja Europejska wydała decyzję nr K(2007) 4547 przyjmującą do realizacji w Polsce program „Kapitał ludzki” współfinansowany z EFS.

Negocjacje dotyczące ostatecznego kształtu i obszaru wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty prowadzone były przez ówczesnego ministra edukacji narodowej (maj 2006 – sierpień 2007) – pana Romana Giertycha.

Program składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. Głównym celem priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty, za realizację którego odpowiedzialny jest minister edukacji narodowej, jest podwyższenie jakości systemu oświaty, które zostało zoperacjonalizowane poprzez określenie 4 celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą, realizowane w szczególności poprzez: opracowanie i wdrożenie koncepcji instytucjonalnego zaplecza badawczego, badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych zagrożonych marginalizacją, usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej, rozwój i modernizację systemu egzaminów zewnętrznych, w tym badania w zakresie wykorzystania wyników egzaminów zewnętrznych w polityce edukacyjnej, wzmocnienie efektywności systemu nadzoru pedagogicznego.

2. Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, realizowane w szczególności poprzez: modernizację istniejących oraz opracowanie nowych form kształcenia nauczycieli (w tym również kształcenia praktycznego), wsparcie systemu akredytacji placówek kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

3. Poprawę stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy,

w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach, realizowaną w szczególności poprzez: modernizację procesu kształcenia, doskonalenie podstaw programowych, rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości, opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami, upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

4. Opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnienie uczenia się przez całe życie, realizowany w szczególności poprzez: rozwój systemu i upowszechnienie modelu uczenia się przez całe życie oraz opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji.

Projekt systemowy „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” wdrażany był od 2 stycznia 2009 r. do 31 maja 2010 r. w ramach priorytetu III PO KL, w działaniu 3.3: Poprawa jakości kształcenia, poddziałaniu 3.3.1: Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty systemowe. Projekt był realizowany przez jeden z departamentów Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ w szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” 2007–2013 (SzOP) jako typ beneficjenta wskazano ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 jest dokumentem precyzującym postanowienia programu, przygotowanym na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) przez ministra rozwoju regionalnego, działającego jako instytucja zarządzająca Programem Operacyjnym „Kapitał ludzki”. Dokument ten, ze względu na szczegółowość znajdujących się w nim informacji, stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów programu operacyjnego na temat możliwości i sposobu realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zarazem wytyczną dla instytucji wdrażających poszczególne projekty. Zawarte w nim informacje dotyczą możliwych do realizacji szczegółowych typów projektów oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także docelowych grup wsparcia. Znajdują się w nim informacje nie-

zbędne dla prawidłowego wdrożenia Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania.

Program Operacyjny „Kapitał ludzki” przewiduje, w tym również dla priorytetu III, realizację wsparcia w ramach projektów przyjętych do realizacji za pośrednictwem procedury wyboru projektów konkursowych i procedury dofinansowania projektów systemowych, określonych w art. 28 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Szczegółowe informacje na temat procedur wyboru projektów, z uwzględnieniem wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia produktów, zawarte są w planie działania – dokumencie o charakterze planistyczno-operacyjnym, uwzględniającym zapisy szczegółowego opisu priorytetów, corocznie przygotowywanym przez poszczególne instytucje pośredniczące.

W proces przygotowywania planu działania dla priorytetu III PO KL: Wysoka jakość systemu oświaty zaangażowane są wszystkie podmioty zainteresowane rozwojem polskiej oświaty. Zarys planu na dany rok opracowywany jest wstępnie przez Departament Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, na podstawie założeń programu operacyjnego, jak również bieżących analiz postępu wdrażania priorytetu III. Dokument konsultowany jest z pozostałymi departamentami merytorycznymi MEN, odpowiedzialnymi za obszary planowanego wsparcia, z Komisją Europejską, instytucją zarządzającą PO KL. Dzięki umieszczeniu projektu na stronie internetowej MEN uwagi do niego mogą zgłaszać wszyscy zainteresowani. W opracowywaniu dokumentu biorą również udział członkowie grupy roboczej ds. edukacji, powołanej przy Komitecie Monitorującym PO KL, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych, urzędów administracji rządowej i samorządowej itp. Projekt planu omawiany jest na spotkaniach grupy i rekomendowany przez jej członków do przedłożenia na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL¹⁾, który ostatecznie rekomenduje dokument Instytucji Zarządzającej PO KL celem zatwierdzenia. Informacje zawarte w zatwierdzonym planie działania podawane są do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej IP.

Kolejnym dokumentem, zgodnie z którym instytucja pośrednicząca dokonuje wyboru projektów do dofinansowania, są zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, zatwierdzone przez ministra rozwoju regionalnego. Powyższy dokument jest elementem systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy

¹⁾ Skład Komitetu Monitorującego zapisany został w zarządzeniu nr 24 ministra rozwoju regionalnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Kapitał ludzki” 2007–2013.

o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, stanowiącego zbiór zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju oraz programów, obejmującego zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji; system realizacji określa również środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy w trakcie naboru projektów.

Zgodnie z zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, o ile istnieje możliwość zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy, za zgodą IZ, poprzez zatwierdzenie planu działania, o tyle nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy w stosunku do treści zapisów w szczegółowym opisie priorytetów PO KL.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów.

W ramach PO KL projekty systemowe mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w szczegółowym opisie priorytetów PO KL i/lub właściwym planie działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.

Istnieje również możliwość realizowania projektów systemowych przez:

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP2 – jeśli została wyznaczona,

- jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki IP, w przypadku gdy nie ma możliwości realizowania projektu systemowego przez inną jednostkę lub komórkę organizacyjną; IP pełni wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP2/IP.

W grupie beneficjentów systemowych w priorytecie III, wskazanych w szczegółowym opisie priorytetów PO KL 2007–2013, znalazły się:

- Centralna Komisja Egzaminacyjna,
- Centrum Informatyczne Edukacji,
- Instytut Badań Edukacyjnych,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- kuratorzy oświaty,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim planem działania oraz zawarcie w planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego. Podmiot (wskazany w SzOP), który

będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim wymagane dane dotyczące danego projektu. Wniosek musi być wypełniony zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie, opracowaną przez IZ. Wniosek jest składany do IP, czyli, w przypadku priorytetu III PO KL, do Ministerstwa Edukacji Narodowej, która dokonuje jego oceny – pracownicy Departamentu Funduszy Strukturalnych w MEN, realizującego zadania IP. W procesie oceny wniosku stosowane są następujące kryteria oceny projektów:

1) kryteria ogólne (zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL, zapisane we wzorze karty oceny formalnej i karty oceny merytorycznej):

- formalne – dotyczące zagadnień związanych ze spełnianiem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami; ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej,

- merytoryczne – dotyczące ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL; są weryfikowane na etapie oceny merytorycznej,

- horyzontalne – ustalone w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL; ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

2) szczegółowe kryteria dostępu (o ile są ustalone, umieszczane są w planie działania i zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL).

Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący PO KL zostały zapisane w zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (podobnie jak cała procedura wyboru). Żadne inne kryteria nie są brane pod uwagę podczas dokonywania oceny.

Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0–1” („spełnia – nie spełnia”).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL oraz karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL, których wzory stanowią załączniki do zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.

Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie takiego projektu dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP, a dokładnie komórki organizacyjnej IP przeprowadzającej ocenę (DFS w MEN).

W przypadku projektów systemowych IP oraz projektów, których wartość jest większa niż 5 mln zł, ocena jest poprzedzona opinią zewnętrznego eksperta z centralnej bazy ekspertów ministra rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 31 ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej określa w swych procedurach komórka organizacyjna IP przeprowadzająca ocenę – w przypadku MEN jest to najczęściej jedna osoba. Ocena merytoryczna wniosku jest zawsze poprzedzona opinią eksperta zewnętrznego, o którym mowa w art. 31 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinia eksperta nie jest wiążąca dla IP, jednak w przypadku odmiennego zdania osoba oceniająca wniosek musi wyraźnie wskazać na ten fakt i uzasadnić swoją ostateczną decyzję.

W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących w trybie konkursowym.

Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, beneficjent zostaje wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez IP²⁾. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie.

Należy podkreślić, iż nie przewidziano procedury odrzucenia wniosku złożonego w trybie systemowym. Zapisy wniosku mogą być negocjowane na każdym etapie oceny, tak aby w efekcie został zatwierdzony projekt spełniający wymagania PO KL, a w szczególności założenia priorytetu III.

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP umowę lub porozumienie dotyczące dofinansowania danego projektu. Umowa/porozumienie zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu. W przypadku gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji ministra. Załącznikiem do umowy/porozumienia/decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy lub porozumienia albo podjęcia decyzji dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

²⁾ Inaczej niż ma to miejsce w przypadku trybu konkursowego, gdzie wnioski złożone w odpowiedzi na konkurs, które nie spełniają niektórych kryteriów formalnych i/lub dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej, a te, które nie spełniają kryteriów merytorycznych, mają obniżoną punktację, tracąc szansę na otrzymanie dofinansowania.

Ogólny koszt projektu realizowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” wyniósł 757 521,00 zł. Natomiast koszty poszczególnych zadań w projekcie wyniosły:

— zadanie 1: Zarządzanie i obsługa projektu – 276371,00 zł,

— zadanie 2: Opracowanie raportu o stanie prawnym i finansowym obecnego systemu doskonalenia nauczycieli – 10 000,00 zł,

— zadanie 3: Przegląd i analiza obecnego systemu doskonalenia nauczycieli – 80 350,00 zł,

— zadanie 4: Analiza wybranych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym systemu akredytacji za granicą – 105 500,00 zł,

— zadanie 5: Opracowanie koncepcji zmian systemowych w zakresie kompleksowego wspierania rozwoju szkół – 185 000,00 zł,

— zadanie 6: Konsultacje i promocja efektów – 100 300,00 zł.

Koszty pośrednie: 00,00 zł.

Cross-financing w kosztach ogółem: 00,00 zł.

Odnosząc się do kwestii zbieżności założeń przedmiotowego projektu systemowego z jego założeniami, należy podkreślić, iż celem projektu było opracowanie koncepcji systemu wspierania rozwoju szkół i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia i doradztwa. Docelowo ma to prowadzić do zbudowania sieci centrów kompleksowego wsparcia szkół w oparciu o zasoby różnych instytucji oświatowych. Projekt był pierwszym etapem na drodze wdrażania nowego systemu wspierania rozwoju szkół, doskonalenia zawodowego i doradztwa nauczycieli. Poprzez dogłębną analizę istniejącego systemu, analizę porównawczą rozwiązań funkcjonujących w innych krajach zakończoną wypracowaniem wstępnej koncepcji systemu wsparcia rozwoju szkół, projekt zrealizował stawiane sobie cele i umożliwił przejście do kolejnego etapu wdrożenia nowego systemu w ramach projektu „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół”.

W ramach tego projektu zrealizowano następujące działania:

1) przeprowadzono przegląd i dokonano analizy funkcjonowania obecnego systemu doskonalenia nauczycieli (analiza SWOT), w tym doradztwa metodycznego i akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli oraz przygotowano na tej podstawie wnioski i rekomendacje; opracowano 6 studiów przypadku funkcjonowania różnie zorganizowanych placówek doskonalenia nauczycieli w aspekcie prawnym, organizacyjnym i finansowym,

2) przeprowadzono analizę systemów doskonalenia nauczycieli funkcjonujących w wybranych krajach UE i spoza UE oraz przygotowano na ich podstawie zestawienia przeglądowe, a także sformułowano rekomendacje; powstał raport z analizy materiałów i 5 opisów studiów przypadków dotyczących

wybranych systemów doskonalenia nauczycieli w innych krajach,

3) Opracowano raport o stanie prawnym i finansowym obecnego systemu wspomagania szkół i placówek, w tym systemu doskonalenia nauczycieli, w tym 4 opracowania zawierające: szczegółową analizę przepisów prawa dotyczących obecnego systemu doskonalenia nauczycieli (1 opracowanie); informację o finansowaniu doskonalenia nauczycieli (1 opracowanie); analizę funkcjonowania obecnego systemu doskonalenia nauczycieli (2 opracowania),

4) przeprowadzono spotkania konsultacyjne z interesariuszami systemu wspierania szkół,

5) przygotowano koncepcję nowego systemu wspomagania szkół i placówek wraz z propozycjami rozwiązań organizacyjnych, instytucjonalnych i prawnych, która została opracowana z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w systemie edukacji i związanych z tym nowych oczekiwań wobec szkoły w obszarach dotyczących:

— wymagań stawianych szkole przez państwo w ramach nowego systemu nadzoru pedagogicznego oraz systemu egzaminów zewnętrznych,

— prowadzonej przez szkołę – zgodnie z nową podstawą programową – działalności edukacyjnej,

— wymagań stawianych szkole w zakresie indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów oraz wynikających z obniżenia wieku obowiązku szkolnego,

— prowadzonego przez szkołę doradztwa edukacyjno-zawodowego,

— zarządzania szkołą i placówką oświatową.

Proponowane w projekcie ww. rozwiązania wprowadzono do projektowanej przez MEN ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Menadżerowie projektu „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” to pani Ewelina Tomczuk oraz pan Krzysztof Witko, w projekcie pracowały również inne osoby zatrudnione w departamencie merytorycznie odpowiedzialnym za realizację projektu. W sumie na zadanie: Zarządzanie i obsługa projektu przeznaczono środki w wysokości 276 371,00 zł.

Poniżej przedstawiono listę osób zaangażowanych w roli ekspertów w realizację projektu „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego” w okresie od 2 stycznia 2009 r. do 31 maja 2010 r.:

Koniroczyk Bożena
Kurczewska Bernarda
Muszyńska Marta
Wurszt Halina
Wyrzykowska-Dudek Urszula
Owczarska Beata
Brudnik Edyta
Zawadowska Janina

Borek Agnieszka
Kołodziejczyk Jakub
Walczak Bartłomiej
Plich Mateusz
Kitowska Danuta
Ławiński Aleksander
Bandoła Barbara
Berdzik Joanna
Bochenek Mariusz
Borkowska Barbara
Domerecka Beata
Jasiak Joanna
Kaczmarek-Zajac Irena
Kapcia Alina
Kulesza Dorota
Leśniewska Izabela
Malicki Tomasz
Rudnik Jacek
Stefaniak-Bergtraum Ewa
Talan Piotr
Zalewski Dariusz
Kacprowicz Beata
Barański Andrzej
Rataj Tomasz
Fijałkowska Agnieszka
Wojtyńska Joanna
Chmielowiec Antoni
Poszytek Paweł
Choroszczyńska Marta
Libert Anna
Żyro Dorota
Kordziński Jarosław
Sielatycki Mirosław
Szwedowska Jolanta
Tyburska Marzena
Krawiec Adam
Strzemieczny Jacek
Kujawa Barbara
Zaroń Jarosław

Odnosząc się do kwestii dotyczącej weryfikowania efektywności realizowanego projektu, należy podkreślić, iż proces kontroli w ramach PO KL regulują następujące akty prawne i dokumenty:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Euro-

pejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, z późn. zm.),

— rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.);

— ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.),

— ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.),

— rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024),

— Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013, wytyczne w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym.

Kontrola realizacji projektu w ramach PO KL ma na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL przyjętych przez ministra rozwoju regionalnego umową/decyzją o dofinansowanie projektu oraz załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu, a także sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu oraz poniesione wydatki przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne z wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL, ze stanem rzeczywistym, harmonogramem realizacji projektu, harmonogramem płatności oraz budżetem projektu.

Podczas kontroli na miejscu projektu sprawdzane jest, czy beneficjent przestrzega obowiązujących reguł i zasad wynikających z programu, a także obowiązujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego. Szczególny nacisk kładziony jest na weryfikację stosowania przez beneficjenta przepisów prawa krajowego, które są bezpośrednio związane z regulacjami wspólnotowymi w zakresie wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych, tj. przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej oraz finansów publicznych.

Kontrole projektów przeprowadzane są w trakcie, jak i na zakończenie realizacji projektów.

Kontrole projektów w ramach PO KL przeprowadzają:

— instytucja zarządzająca (Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) w przypadku projektów systemowych realizowanych przez IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która realizuje zadania IP) oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach u innych beneficjentów,

— instytucja pośrednicząca w przypadku projektów systemowych IP w ramach działań wdrażanych przez IP (w sytuacji, gdy projekty systemowe są realizowane przez komórkę organizacyjną w urzędzie, która nie realizuje zadań IP) oraz w przypadku projektów systemowych realizowanych przez beneficjentów systemowych, jeżeli wdrażane działania nie zostały oddelegowane do IP2.

Ponadto jednostki kontrolujące zobowiązane są do przeprowadzenia przynajmniej jednej wizyty monitoringowej w ramach każdego projektu wybranego do skontrolowania w danym roku.

Oprócz instytucji zarządzającej PO KL oraz instytucji pośredniczących do przeprowadzania kontroli/audytów wydatkowania środków w ramach PO KL uprawnione są również inne instytucje, m.in.:

— Komisja Europejska, która przeprowadza audyty na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006; audyty prowadzone na miejscu przez urzędników Komisji lub jej upoważnionych przedstawicieli służą weryfikacji skutecznego działania systemów zarządzania i kontroli,

— Europejski Trybunał Obrachunkowy działający na mocy traktatu brukselskiego z 22 lipca 1975 r.,

— Najwyższa Izba Kontroli na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z późn. zm.),

— Instytucja Audytowa, która przeprowadza audyty zgodnie z art. 62 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006,

— Instytucja Certyfikująca na podstawie zapisów wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007–2013,

— urzędy kontroli skarbowej przeprowadzające kontrole skarbowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z późn. zm.),

— regionalne izby obrachunkowe działające na podstawie ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 85, poz. 428, z późn. zm.).

Ponadto instytucja pośrednicząca, zgodnie z zasadami finansowania Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, stanowiącymi element systemu realizacji, o którym mowa w art. 5 pkt 11 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, odpowiada za

monitorowanie i rozliczanie wydatków poniesionych podczas realizacji projektów w ramach PO KL. Wszystkie projekty w ramach PO KL (zarówno konkursowe, jak i systemowe, w tym w ramach pomocy technicznej) są rozliczane na podstawie wniosku beneficjenta o płatność. We wniosku o płatność beneficjent wykazuje postęp finansowy i rzeczowy z realizacji projektu, przy czym co do zasady postęp rzeczowy powinien korespondować z przedstawionymi wydatkami (postępem finansowym).

W związku z powyższym każdy projekt jest na bieżąco monitorowany przez instytucję pośredniczącą. Również instytucja zarządzająca weryfikuje efektywność projektów systemowych, także podczas cyklicznych spotkań z beneficjentami. Jednocześnie projekty systemowe instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej podlegają nadzorowi właściwych departamentów merytorycznych MEN.

Do tej pory przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w ramach realizacji projektu systemowego „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego”. Ponadto projekt podlegał ścisłemu monitoringowi, został zakończony i rozliczony, nie stwierdzono nieprawidłowości podczas jego realizacji.

Odnosząc się do zarzutu, iż osoby realizujące projekty systemowe w PO KL są równocześnie pracownikami instytucji publicznych, należy podkreślić, iż trudno ten fakt uznać za nieprawidłowość. Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o czym już wspomniano powyżej, projekty systemowe polegają na realizacji zadań publicznych przez podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie określonym przepisami prawa i dokumentami strategiczno-programowymi przyjętymi przez Radę Ministrów. Szczegółowy opis priorytetów PO KL 2007–2013 określa szczegółowe typy projektów możliwych do realizacji oraz systemu ich wdrażania, listy potencjalnych beneficjentów, a także grup docelowych wsparcia. W SzOP znajdują się informacje niezbędne dla prawidłowego wdrożenia zakresu wsparcia przewidzianego w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”, w tym priorytetu III, opracowane w podziale na poszczególne działania i poddziałania. Dlatego też projekty systemowe w priorytecie III PO KL realizowane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej lub jednostki podległe bądź nadzorowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które wymienione są w SzOP. Oczywiście jest, iż w działania zaplanowane w przedmiotowych projektach systemowych zaangażowane są osoby pracujące w tych instytucjach, na nich spoczywa też odpowiedzialność za ich sprawną, zgodną z przepisami realizację. Zatrudnienie kadr MEN oraz instytucji podległych i nadzorowanych przez ministra edukacji narodowej w projektach systemowych realizowanych w ramach priorytetu III PO KL jest zgodne z systemem reali-

zacji PO KL oraz właściwymi wytycznymi ministra rozwoju regionalnego.

Nawiązując do ogólnych zarzutów przedstawionych w przedmiotowym piśmie, pragnę zauważyć, iż na lata 2007–2013 w ramach priorytetu III PO KL strona polska otrzymała z EFS środki w wysokości ponad 855 000 000 EUR, co przy uwzględnieniu zaangażowania krajowego daje łącznie kwotę 1 006 236 268 EUR. Dodatkowo wsparcie dla oświaty jest realizowane w ramach priorytetu IX PO KL (Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach), co oznacza, że w tej perspektywie finansowej polska oświata uzyska wsparcie w wysokości ok. 2,7 mld EUR.

Do dnia 30 maja 2011 r. MEN, jako IP w ramach przedmiotowego priorytetu, podpisało 292 umowy/decyzje na ogólną wartość 2 187 736 172,51 PLN, w tym na realizację 37 projektów systemowych.

Wartość wszystkich projektów systemowych to 999 161 388,05 PLN, co stanowi 45,67% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie. Spośród 37 projektów systemowych realizacja 12 dobiegła już końca, 25 jest kontynuowanych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Krystyny Kłosin**

**w sprawie poselskich projektów
ustaw spółdzielczych (22379)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Krystyny Kłosin, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 29 kwietnia 2011 r., nr SPS-023-22379/11, w sprawie poselskich projektów: ustawy o spółdzielniach (druk nr 3493) oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 3494), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Stanowisko to zostało uzgodnione z ministrem infrastruktury, albowiem zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) sprawy budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, w tym spółdzielni mieszkaniowych, leżą w zakresie kompetencji tego właśnie ministra.

Odnosząc się do projektów przewidujących zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116, z późn. zm.), należy wskazać, iż obecnie w Sejmie

w Komisji Infrastruktury trwają intensywne prace legislacyjne nad senackim i poselskimi projektami: ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druki nr 2544, 2487 i 2573), poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie (druk nr 2510), a także poselskim projektem ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 3494).

Poselski projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 3494) w pierwotnej wersji nie zawierał regulacji powielającej treść obecnie obowiązującego art. 26 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Projekt ten przewidywał objęcie z mocy prawa członkostwem w spółdzielni mieszkaniowej wszystkich osób posiadających prawo odrębnej własności lokalu lub spółdzielcze prawo do lokalu. W toku prac podkomisji sejmowej regulacje zawarte w projekcie z druku nr 3494 uległy istotnym modyfikacjom, w tym dokonano zmiany regulacji przewidującej członkostwo z mocy prawa. W aktualnej wersji projektu proponuje się regulację, zgodnie z którą członkami spółdzielni są jej założyciele oraz osoby, które złożyły oświadczenie o przystąpieniu i zostały przyjęte na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, jak również osoby, którym przysługuje ekspektatywa prawa odrębnej własności lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu albo spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, choćby nie złożyły oświadczenia o przystąpieniu i nie zostały przyjęte.

W projekcie zawarto też przepis przewidujący, iż osoba, która nabyła prawo odrębnej własności lokalu, zachowuje członkostwo w spółdzielni, natomiast właścicielowi lokalu przysługuje roszczenie o przyjęcie w poczet członków spółdzielni. Ponadto proponuje się regulację, w myśl której po ustanowieniu odrębnej własności pierwszego lokalu stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, niezależnie od pozostawiania przez właściciela lokalu członkiem spółdzielni.

Mając na uwadze stan zaawansowania prac sejmowej podkomisji nadzwyczajnej nad wskazanymi powyżej projektami ustaw, w tym poselskim projektem ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 3494), nie jest obecnie uzasadnione podejmowanie kolejnych działań legislacyjnych w celu zmiany przepisów regulujących działalność spółdzielni mieszkaniowych.

Odnosząc się natomiast do wskazanej w interpelacji konieczności ujednoczenia Prawa spółdzielczego, przyznać należy, że zachodzi potrzeba dokonania zmian w Prawie spółdzielczym poprzez opracowanie i uchwalenie nowej kompleksowej regulacji Prawa spółdzielczego.

Problematyka Prawa spółdzielczego pozostaje w polu zainteresowania Rady Ministrów. Prezes Rady Ministrów, zarządzeniem nr 45 z dnia 30 czerwca 2010 r., powołał Międzyresortowy Zespół do spraw

opracowania projektu założeń ustawy Prawo spółdzielcze. Podstawą do podjęcia prac ukierunkowanych na stworzenie projektu nowej ustawy Prawo spółdzielcze był „Raport o spółdzielczości polskiej” oraz potrzeba kompleksowego uregulowania problematyki spółdzielczości. W pracach międzyresortowego zespołu brali udział również przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości. Opracowany przez ww. zespół projekt założeń projektu ustawy Prawo spółdzielcze został już przyjęty przez Komitet Rady Ministrów.

Niezależnie od powyższego w Sejmie w Komisji Gospodarki trwają intensywne prace nad poselskim projektem ustawy o spółdzielniach (druk nr 3493). W pracach tych biorą aktywny udział przedstawiciele rządu. Należy wyrazić nadzieję, iż w toku prac sejmowych zostaną wypracowane optymalne rozwiązania prawne dotyczące funkcjonowania spółdzielczości polskiej.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 2 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Krystyny Kłosin**

**w sprawie obecnej i przyszłej sytuacji
szkolnictwa zawodowego (22380)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Krystyny Kłosin w sprawie obecnej i przyszłej sytuacji szkolnictwa zawodowego, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 29 kwietnia 2011 r., znak: SPS-023-22380/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do

pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł); dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy; samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych; zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn zm.); dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w 2009 r. i 2010 r. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczenia wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE) powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do

II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stając niewykwalifikowaną siłą roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika mło-

docianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacje o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania na temat oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie polskich odcinków europejskich
korytarzy transportu kolejowego (22387)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Johna Abrahama Godsona w sprawie polskich odcinków europejskich korytarzy transportu kolejowego uprzejmie informuję, co następuje.

Projekty realizowane na liniach kolejowych stanowiących II i VI paneuropejski korytarz transportowy, tj. linii kolejowej E20 oraz E65/CE65 to:

I Linia kolejowa E20 Kunowice – Warszawa – Terespol (Mińsk – Moskwa – Niżnyj Nowgorod) należąca do II paneuropejskiego korytarza transportowego łączącego Berlin z Moskwą

1. Projekty Funduszu Spójności

a) „Modernizacja linii kolejowej E20, odc. Mińsk Maz. – Siedlce” (2000/PL/16/P/PT/002). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2008 r. Projekt sta-

nowi jeden z etapów prac inwestycyjnych nad kompleksową modernizacją linii kolejowej E20 położonej w paneuropejskim korytarzu II.

b) „Modernizacja linii kolejowej E20, odc. Rzepin – granica państwa” (2000/PL/16/P/PT/003). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2008 r. Projekt służy modernizacji przygranicznego odcinka linii kolejowej E20 położonej w paneuropejskim korytarzu II.

c) „Modernizacja kolejowego Węzła na linii E20 w Poznaniu” (2001/PL/16/P/PT/014). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2009 r.

d) „Przygotowanie projektu modernizacji kolejowego korytarza II – roboty uzupełniające” (2002/PL/16/P/PA/009). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2010 r. Jest to projekt służący przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do zakończenia modernizacji zachodniego odcinka linii kolejowej E20 i CE20 położonej w paneuropejskim korytarzu II.

e) „Modernizacja linii kolejowej E20, odc. Siedlce – Terespol”, etap I (2001/PL/16/P/PT/012). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2010 r. Projekt stanowi kolejny etap prac inwestycyjnych nad kompleksową modernizacją wschodniego odcinka linii kolejowej E20 położonej w paneuropejskim korytarzu II.

2. Projekty PO IiS

a) Projekt 7.1–8 „Modernizacja linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa – Poznań, pozostałe roboty; odcinek Sochaczew – Swarzędz”. Projekt będzie realizowany w obecnej perspektywie w zakresie przygotowania dokumentacji projektowych umożliwiających rozpoczęcie robót budowlanych w ramach nowej perspektywy finansowej.

b) Projekt 7.1–9.1 „Modernizacja linii kolejowej E20/CE20 na odcinku Siedlce – Terespol”, etap II. Projekt będzie realizowany w obecnej perspektywie w zakresie przygotowania dokumentacji projektowych umożliwiających rozpoczęcie robót budowlanych w ramach nowej perspektywy finansowej.

c) Projekt 7.1–9.2 „Modernizacja linii kolejowej E20/CE20 na odcinku Siedlce – Terespol”, etap II: Prace przygotowawcze. Projekt zakończony. W ramach projektu zrealizowano następujące działania: wykonanie rezultatów studium wykonalności wraz z analizą kosztów i korzyści, wykonanie dokumentacji geodezyjno-prawnej, ustalenie warunków gruntowo-wodnych dla obiektów inżynierskich, opracowanie raportu o oddziaływaniu na środowisko wraz z pozyskaniem decyzji środowiskowej dla budowy tunelu drogowego na stacji Siedlce.

II Linia kolejowa E65/CE65 Gdynia – Warszawa/Bydgoszcz – Katowice (Brno/Bratysława – Wiedeń) należąca do VI paneuropejskiego korytarza transportowego łączącego państwa nadbałtyckie z krajami położonymi nad Morzem Adriatyckim i na Bałkanach

1. Projekty Funduszu Spójności

a) „Przygotowanie projektu modernizacji linii kolejowej E65, odc. Warszawa – Działdowo – Gdynia” (2001/PL/16/P/PA/005). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2007 r.

b) „Modernizacja linii kolejowej E65, odc. Warszawa – Gdynia”, etap I (2004/PL/16/C/PT/006). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2010 r.

Oba ww. projekty służą przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do realizacji prac inwestycyjnych i modernizacji północnego odcinka linii kolejowej E65 położonej w paneuropejskim korytarzu VI.

c) „Pomoc techniczna dla przygotowania modernizacji linii kolejowej E65 Grodzisk Maz. – Katowice – Zebrzydowice/Zwardoń – granica państwa”, etap I (2006/PL/16/C/PA/002). Realizację projektu zakończono 31 grudnia 2010 r. Jest to projekt służący przygotowaniu wstępnej dokumentacji niezbędnej do modernizacji południowego odcinka linii kolejowej E65 położonej w paneuropejskim korytarzu VI.

d) „Modernizacja linii kolejowej E65, odc. Warszawa – Gdynia”, etap II (2005/PL/16/C/PT/001) – obszar LCS Tczew, LCS Nasielsk. Projekt w trakcie realizacji. Planowana data zakończenia: 31 grudnia 2011 r. Projekt obejmuje prace inwestycyjne na północnym odcinku linii kolejowej E65 położonej w paneuropejskim korytarzu VI.

2. Projekty TEN-T

a) Projekt TEN-T 2005-PL-92601-S „Studium wykonalności modernizacji linii kolejowej CE65 na odcinku Gdynia – Tczew – Bydgoszcz – Inowrocław – Zduńska Wola – Karsznice – Tarnowskie Góry – Pszczyna”. Okres realizacji projektu: 1 listopada 2005 r. – 30 czerwca 2010 r. W ramach projektu do realizacji zaplanowano przygotowanie studium wykonalności i analizy oddziaływania na środowisko.

b) Projekt TEN-T 2009-PL-60151-P „Projekt i zabudowa systemu ETCS poziom 1 na odcinku linii kolejowej E65, CMK, Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie”. Okres realizacji projektu: 1 sierpnia 2009 r. – 31 grudnia 2013 r. W ramach projektu do realizacji zaplanowano następujące działania: przygotowanie projektu, zabudowa systemu, nadzór nad inwestycją, szkolenia i działania promocyjne.

3. Projekty PO IiŚ

a) Projekt 7.1–1.1 „Modernizacja linii kolejowej E65/CE65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Ciechanów”. Projekt w trakcie realizacji. Planowana data zakończenia robót budowlanych: 2013 r.

b) Projekt 7.1–1.2 „Modernizacja linii kolejowej E65/CE65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Gdańsk, LCS Gdynia”. Projekt w trakcie realizacji. Planowana data zakończenia robót budowlanych: 31 stycznia 2014 r.

c) Projekt 7.1–1.3 „Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Iława, LCS Malbork”. Projekt planowany do realizacji w latach 2011–2013.

d) Projekt 7.1–1.4 „Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku Warszawa – Gdynia – w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSM-R, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego”. Projekt planowany do realizacji w latach 2011–2013. Projekt przewiduje wdrożenie Europejskiego Systemu

Zarządzania Ruchem Kolejowym na odcinku linii kolejowej E65 Warszawa – Gdynia.

e) Projekt 7.1–41 „Modernizacja linii kolejowej E65/C-E65 na odcinku Warszawa – Gdynia – obszar LCS Działdowo”. Projekt w trakcie realizacji. Planowana data zakończenia robót budowlanych: 30 września 2013 r.

f) Projekt PO IiŚ 7.1–42 „Prace przygotowawcze dla modernizacji linii kolejowej E65 – Południe, odcinek Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice – Zebrzydowice/Zwardoń – granica państwa”, faza II. Projekt w trakcie realizacji. Planowana data zakończenia: 2012 r. Projekt obejmuje prace analityczne i przygotowawcze do modernizacji wskazanego odcinka linii kolejowej E65.

g) Projekt 7.1–2.2 «Studium wykonalności - dokumentacja przedprojektowa dla „Modernizacji linii kolejowej E65/CE65 na odcinku Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice – Zwardoń/Zebrzydowice – granica państwa, stacje kolejowe: Czechowice Dziedzice, Zebrzydowice, Zwardoń»». Projekt planowany do realizacji w latach 2010–2013. Projekt przewiduje przygotowanie dokumentacji przedprojektowej dla stacji Czechowice Dziedzice, Zebrzydowice i Zwardoń.

W odpowiedzi na pytanie drugie zawarte w interpelacji pana posła Johna Abrahama Godsona „Jakimi mechanizmami MI zamierza skłonić przewoźników korzystających obecnie z transportu drogowego na tych trasach do zmiany środka transportu, a także jaki spadek ilości pojazdów można uzyskać?”, uprzejmie informuję, że w powstającej obecnie Strategii Rozwoju Transportu zakłada się wspieranie rozwoju transportu intermodalnego, m.in. poprzez remonty linii kolejowych i modernizację/budowę terminali intermodalnych (docelowo 30 w 2030 r.). Transport intermodalny ma proekologiczny charakter, spełniający cele i zadania polityki transportowej: odciążenie infrastruktury drogowej i ograniczenie kosztów zewnętrznych transportu. Ponadto zakłada się tworzenie regionalnych centrów logistycznych przy wszystkich dużych polskich aglomeracjach miejskich.

Propozycja lokalizacji platform multimodalnych została przez Polskę zgłoszona Komisji Europejskiej w ramach rewizji sieci TEN-T. Przewiduje się też wspieranie wymiany/zakupu taboru, m.in. platform do kontenerów i ewentualnie wagonów kieszeniowych. Obecnie, do dnia 31 grudnia 2015 r., obowiązują w Polsce dwa programy pomocowe umożliwiające udzielanie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego:

— rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 7 września 2009 r. w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2007–2013 – decyzja Komisji Europejskiej z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie N 546/2008 – Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermo-

dalnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” oraz

— rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu intermodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych – decyzja KE z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie N 195/2008 – Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Istotne dla rozwoju transportu intermodalnego jest także wdrożenie innowacji i sprawniejszych technologii, które ułatwiają integrację różnych środków transportu, a także sprzyjają wyborowi transportu intermodalnego, który zależy w dużym stopniu od ilości dostarczonych informacji. Jeśli klienci (głównie nadawcy, ale również spedytorzy i przewoźnicy drogowi) będą w pełni poinformowani o możliwościach, warunkach i cenach transportu intermodalnego, to można oczekiwać dużego wzrostu liczby tych przewozów. Ponadto systemy śledzenia i odnajdywania (ang. tracking and tracing) mogą dostarczać użytkownikom informacji, które w dużej mierze mogą decydować o sukcesie całego łańcucha transportu intermodalnego. Innowacje będą wdrażane pod kątem dostosowania linii i terminali kolejowych do potrzeb nowych rozwiązań. Najbardziej obiecującym obszarem innowacji są terminale kolejowe, które mają znaczną zdolność absorpcyjną systemów informacyjnych i informatycznych, pozwalającą na skrócenie operacji i obniżenie ich kosztów.

Osiągnięcie spadku liczby pojazdów drogowych będzie bardzo trudne. Według dostępnych prognoz przewidywany jest dalszy wzrost udziału transportu drogowego w transporcie towarów. Zakłada się jednocześnie wzrost udziału przewozów w systemie transportu intermodalnego z obecnych 5% do ok. 10–15% (udział w przewozach kolejowych) w ujęciu tonażowym w 2020 r.; jest to średni poziom krajów Unii Europejskiej z 2000 r. Dlatego strategicznym celem rozwoju transportu intermodalnego w Polsce jest stworzenie korzystnych warunków technicznych, prawno-organizacyjnych i ekonomiczno-finansowych do dynamicznego rozwoju systemu przewozów intermodalnych.

Należy też zwrócić uwagę na to, że nowa polityka transportowa Komisji Europejskiej (komunikat Komisji Europejskiej KOM (2011) 144 biała księga „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportowego”) odchodzi od wspierania transportu intermodalnego na rzecz wspierania multimodalności w transporcie, czyli współpracy wszystkich rodzajów transportu w celu zwiększenia jego efektywności i ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.

Wsparcie dla przewozów w systemie intermodalnym na poziomie europejskim realizowane jest przez program Komisji Europejskiej „Marco Polo”. W ramach tego programu przedsiębiorstwa transportowe

i logistyczne mogą ubiegać się o pomoc finansową w realizacji działalności logistycznej w ramach działań polegających przede wszystkim na przeniesieniu towarów z dróg na transport morski, wodny śródlądowy i kolejowy. Program ten po jego zakończeniu w 2013 r. zmieni swój charakter, aby w sposób bardziej skuteczny wspierać multimodalność i rozwiązania ograniczające negatywny wpływ transportu na środowisko. KE planuje, aby była to nowa forma wsparcia w ramach funduszu TEN-T (w nowej perspektywie finansowej). Polska będzie brać aktywny udział w pracach nad tym dokumentem, aby zapewnić jak najkorzystniejsze warunki wsparcia dla rozwoju transportu intermodalnego w naszym kraju.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Bogdana Bojki**

**w sprawie nowelizacji ustawy o utrzymaniu
czystości i porządku w gminach (22393)**

Odpowiadając na pismo, znak: SPS-023-22393/11, przekazujące interpelację pana posła Bogdana Bojki w sprawie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Mając na celu poprawę sytuacji związanej z gospodarką odpadami komunalnymi, a także zmniejszenie zaśmiecenia kraju, rząd opracował projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, który w dniu 13 maja 2011 r. został przyjęty przez Sejm RP i skierowany pod obrady Senatu. Celem nowelizacji jest m.in. uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów „u źródła”, a także likwidacja nielegalnych składowisk odpadów oraz zmniejszenie zanieczyszczenia lasów oraz innych terenów zielonych. Aby osiągnąć zamierzone cele zaplanowano zmianę całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wzorując się m.in. na rozwiązaniach stosowanych w większości krajów Unii Europejskiej (z wyjątkiem Polski i Węgier), zaprojektowano system, zgodnie z którym gmina z mocy ustawy przejmie obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w zamian za opłatę wnoszoną na rzecz

gminy. Odpowiadając na wątpliwości pana posła, należy zaznaczyć, że projektodawca umieścił zapis nakazujący gminie uchwalenie niższych stawek opłat za odpady selektywnie zebrane. Ma to na celu promowanie segregacji „u źródła”, dzięki której można uzyskać surowce wtórne wysokiej jakości.

Ponadto projekt ustawy zobowiązuje gminy do osiągnięcia określonych poziomów odzysku, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji, w tym celu odpady będą musiały być kierowane do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Jeżeli w danym regionie nie będzie takiej instalacji, to gminy wchodzące w skład tego regionu będą zobowiązane zapewnić jej budowę. Do czasu wybudowania regionalnej instalacji odpady będą musiały być przewożone do instalacji zastępczych – znacznie oddalonych, co zwiększy koszty transportu, a tym samym przełoży się na opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Oznacza to, że w gminach, które dokonały już stosownych inwestycji, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie będzie wyższa.

W odniesieniu do kwestii konsultacji społecznych uprzejmie informuję, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 49 z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw był konsultowany zarówno z przedstawicielami samorządu, z przedstawicielami przedsiębiorców zrzeszających podmioty zajmujące się gospodarką odpadami, z przedstawicielami nauki, jak i z organizacjami zajmującymi się ochroną środowiska. Ponadto projekt ten był dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej. Rezultat konsultacji jest opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska. Uwagi były wnikliwie analizowane, niektóre z nich uwzględniono. Oprócz tego resort środowiska zebrał szerokie informacje dotyczące rozwiązań prawnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, funkcjonujących w innych krajach Unii Europejskiej. Korzystał również z doświadczeń tych gmin w Polsce, które w drodze referendum przejęły obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Reasumując: z posiadanych przez Ministerstwo Środowiska informacji wynika, że zaprojektowane rozwiązania prawne w znaczący sposób przyczynią się do poprawy sytuacji związanej z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, a także do osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych.

Podsekretarz stanu
Bernard Błaszczyk

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Adama Lipińskiego**

**w sprawie zablokowania środków finansowych
w ramach Funduszu Pracy dla OHP
z przeznaczeniem na refundacje
dla rzemieślników kosztów wynagrodzeń
oraz składek na ubezpieczenie społeczne
młodych pracowników (22405)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Adama Lipińskiego w sprawie zablokowania środków finansowych w ramach Funduszu Pracy dla OHP z przeznaczeniem na refundację dla rzemieślników kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodych pracowników, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 9 maja 2011 r., znak: SPS-023-22405/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rządu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł); dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy; samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodych; zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodzi kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obywatelom dotacja za wykształcenie młodego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finan-

sowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn zm.); dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w 2009 r. i 2010 r. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł. Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE) powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe,

odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania na temat oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie dworca kolejowego
Warszawa Zachodnia (22415)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z nadesłaną przy piśmie z dnia 9 maja 2011 r., znak: SPS-023-22415/11, interpelacją posła Johna Abrahama Godsona, dotyczącą przebudowy i remontu dworca kolejowego Warszawa Zachodnia, w ślad za stanowiskiem Zarządu PKP SA uprzejmie informuję, iż budynek dworca Warszawa Zachodnia został przewidziany do remontu w drugiej połowie 2011 r., obecnie trwają prace projektowe i aranżacyjne. Rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na sierpień bieżącego roku.

Zakres prac remontowych niezbędnych do wykonania przedstawia się następująco:

- docieplenie budynku, zarówno ścian jak i dachu,
- wymiana instalacji elektrycznej,
- wymiana instalacji c.o.,
- przebudowa instalacji wodno-kanalizacyjnej,
- wykonanie nowych posadzek,
- naprawa i uzupełnienie tynków oraz malowanie,
- wykonanie nowego układu pomieszczeń toalet. Zmieniony został dostęp do toalet, który prowadzi z poczekalni, a nie jak dotychczas z zewnątrz,
- czyszczenie granitowej posadzki i schodów oraz malowanie przejścia do tunelu w obrębie budynku dworca,
- montaż nowego napisu nad wejściem do budynku, wykonanie nowych chodników w obrębie budynku.

Pragnę również poinformować, że PKP Polskie Linie Kolejowe SA do Euro 2012 przeprowadzi prace estetyzacyjne w obrębie peronów stacji Warszawa Zachodnia.

Ponadto Zarząd PKP PLK SA poinformował, że w ramach modernizacji linii średnicowej wraz ze stacjami zostało zrealizowane zadanie projektowe pn. „Wykonanie dokumentacji projektowej, dokumentacji przetargowej dla robót budowlanych w ramach projektu modernizacji linii średnicowej w układzie dalekobieźnym (linia nr 1 i 2) i układzie podmiejskim (linia nr 447 i 448) na odcinku Warszawa Wschodnia – Warszawa Zachodnia łącznie ze stacjami oraz przystankami i tunelem średnicowym w układzie dalekobieźnym”.

Obecnie trwa postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dla przedmiotowej inwestycji. Po uzyskaniu ww. decyzji zostanie złożony wniosek o pozwolenie na budowę. PKP PLK SA rozważa możliwość realizacji z określeniem źródeł finansowania tego przedsięwzięcia. W przypadku gdy spółka nie pozyska określonych źródeł finansowania, inwestycja zostanie zaplanowana po 2014 r.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Krystyny Grabickiej**

**w sprawie egzaminów specjalizacyjnych
lekarzy odbywających specjalizację
w trybie rezydentury (22419)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Krystyny Grabickiej w sprawie egzaminów specjalizacyjnych lekarzy odbywających specjalizację w trybie rezydentury, przesłaną przy piśmie SPS-023-22419/11, uprzejmie informuję, że kwalifikacje lekarzy do odbywania specjalizacji oraz odbywanie szkolenia specjalizacyjnego i możliwość przystąpienia do państwowego egzaminu specjalizacyjnego regulują przepisy rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

Powyższe przepisy umożliwiają lekarzowi, który przed rozpoczęciem specjalizacji zrealizował staż szkoleniowy lub staż kierunkowy wynikający z programu danej specjalizacji, ubieganie się o uznanie go

za równoważny ze zrealizowaniem części tego programu oraz ewentualne skrócenie okresu szkolenia w trybie § 26 ust. 4 ww. rozporządzenia. Stosowne informacje zamieszczone są na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (www.cmkp.edu.pl).

Przedmiotowe rozporządzenie umożliwia ponadto ubieganie się w oparciu o przepis § 26 ust. 3b o wcześniejsze potwierdzenie odbycia szkolenia w karcie szkolenia specjalizacyjnego przez kierownika specjalizacji, w przypadku gdy lekarzowi pozostał do wykorzystania jedynie urlop wypoczynkowy, nie wcześniej jednak niż z dniem poprzedzającym rozpoczęcie tego urlopu.

Ponadto pragnę wskazać na przepis § 17 ust. 12 ww. rozporządzenia, który umożliwia lekarzowi odbywającemu specjalizację wnioskowanie do pracodawcy o skrócenie czasu jej trwania o okres nieprzekraczający 30 dni, w przypadku gdy uprzednio specjalizacja była przedłużona m. in. z powodu zwolnień lekarskich, urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego. Oba ww. okresy, tj. urlopu wypoczynkowego oraz 30 dni będących w dyspozycji pracodawcy, nie wykluczają się wzajemnie.

Należy zaznaczyć, że ze względu na kilkuletni czas trwania szkolenia specjalizacyjnego szkolenie to niejednokrotnie ulega przedłużeniu z ww. przyczyn związanych z chorobą lub macierzyństwem, w związku z czym zakończenie specjalizacji, w tym również rezydentur, często przypada w innym terminie niż ostatni dzień lutego.

Przywołane przez panią poseł zmiany przepisów pozwalające na skrócenie okresu od zakwalifikowania lekarza do odbywania specjalizacji do jej rozpoczęcia mają zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do lekarzy, którzy rozpoczęli szkolenie po wprowadzeniu przedmiotowych zmian. Jednocześnie należy zaznaczyć, że procedura dopuszczenia lekarzy do państwowego egzaminu specjalizacyjnego (PES) wymaga weryfikacji dokumentów, co powoduje, że terminy składania dokumentów wymaganych do przystąpienia do PES muszą być ściśle przestrzegane. Wiosenna sesja egzaminacyjna jest przeprowadzana w terminie marzec – kwiecień, w związku z czym lekarze kończący specjalizację w dniu 29 lutego nie mają możliwości przystąpienia do niej.

Konieczność utrzymania co najmniej dwumiesięcznego okresu między złożeniem wymaganych dokumentów a przystąpieniem do PES wynika m.in. z wymogu sprawdzenia składanych przez lekarza do wojewódzkiego centrum zdrowia publicznego dokumentów pod względem spełnienia przez nie warunków formalnych, podjęcia przez Państwową Komisję Egzaminacyjną decyzji o dopuszczeniu lekarza do egzaminu państwowego oraz obowiązku powiadomienia zainteresowanego lekarza o miejscach i terminach PES nie później niż 14 dni przed datą jego rozpoczęcia, zgodnie z procedurą opisaną w § 31, 34 oraz 35 ww. rozporządzenia

W odniesieniu do pytania pani poseł o możliwość wydłużenia rezydentur lekarzom, którzy będą oczekiwali na przystąpieniu do państwowych egzaminów specjalizacyjnych od marca 2012 r. do sesji jesiennej 2012 r., uprzejmie informuję, że rezydentura, zgodnie z ww. rozporządzeniem, jest przyznawana i finansowana wyłącznie na czas trwania realizacji programu specjalizacji. Ze względu na to, że obowiązujące przepisy nie dają możliwości jej przedłużenia o czas oczekiwania na przystąpienie do PES w tym przypadku nie jest możliwe wydłużenie rezydentur ponad okres, na jaki zostały przyznane.

Pragnę zapewnić, że Ministerstwo Zdrowia czuwa nad racjonalnym wykorzystaniem środków finansowych, mając na uwadze zapewnienie możliwości odbywania specjalizacji w trybie rezydentury jak największej liczbie absolwentów, którzy wkraczą na rynek pracy.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Andrzej Włodarczyk

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie obniżenia standardów
kształcenia lekarzy (22429)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej w sprawie zmian w szeroko rozumianym systemie kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyków, przyslaną przy piśmie SPS-023-22429/11, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Uchwalona przez Sejm RP i podpisana w dniu 18 maja 2011 r. przez prezydenta RP ustawa o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentydy, która wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2011r., została opracowana przez Ministerstwo Zdrowia i poddana konsultacjom społecznym. Celem opracowania ww. projektu było wprowadzenie niezbędnych zmian w systemie kształcenia lekarzy i lekarzy dentyków mających za zadanie wyeliminowanie narastających w ostatnim czasie problemów dotyczących kadry lekarskiej, z których najważniejsze to:

— długotrwały proces kształcenia podyplomowego od momentu uzyskania dyplomu wyższej uczelni do uzyskania dyplomu specjalisty,

— brak pełnej samodzielności zawodowej lekarzy stażystów i lekarzy rezydentów przez co najmniej kilka lat od zakończenia studiów,

— deficyt kadry lekarskiej, w tym specjalistów, i obserwowane zagrożenie związane z tzw. luką pokoleniową, przede wszystkim wśród lekarzy specjalistów,

— migracja lekarzy szacowana na podstawie liczby zaświadczeń potwierdzających kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu na terenie krajów Unii Europejskiej, wydawanych przez samorząd lekarski.

Rozwiązanie powyższych problemów wymaga kompleksowych, kompatybilnych ze sobą działań obejmujących zarówno zmiany przepisów prawnych dotyczących kształcenia lekarzy i lekarzy dentyków, jak również zmiany programów kształcenia przed- i podyplomowego. Ustawa o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyki stworzyła podstawy prawne do wprowadzenia systemowych rozwiązań w ww. obszarze.

W opinii Ministerstwa Zdrowia likwidacja stażu podyplomowego spowoduje szybsze wejście lekarzy i lekarzy dentyków do systemu opieki zdrowotnej i zwiększenie dostępu do świadczeń zdrowotnych. Powyższe zostanie osiągnięte przez zmianę systemu kształcenia na studiach medycznych z położeniem nacisku na praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentyki na drodze m.in. wprowadzenia nauczania praktycznego, odpowiednio na V roku studiów na kierunku lekarsko-dentyki i na VI roku studiów na kierunku lekarskim, mającego zapewnić nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania zawodu.

Po likwidacji egzaminów: lekarskiego egzaminu państwowego (LEP) oraz lekarsko-dentyki egzaminu państwowego (LDEP) wprowadza się w ich miejsce lekarski egzamin końcowy (LEK) oraz lekarsko-dentyki egzamin końcowy (LDEK), który będzie stanowił kryterium kwalifikacji do specjalizacji lekarskich. Pierwszy LEK/LDEK zostanie przeprowadzony w roku 2013. LEK/LDEK będą mogli zdawać już studenci ostatniego roku studiów odpowiednio na kierunku lekarskim i lekarsko-dentyki, co umożliwi uzyskanie prawa wykonywania zawodu lekarza/lekarza dentyki tuż po otrzymaniu dyplomu ukończenia studiów i pozwoli na szybkie rozpoczęcie specjalizacji. Ponadto w postępowaniu kwalifikacyjnym do specjalizacji lekarskich wynik LEP/LDEP będzie uznany za równoważny z wynikiem LEK/LDEK.

W zakresie kształcenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyków planuje się zniesienie podziału na specjalizacje podstawowe i szczegółowe oraz wprowadzenie tzw. modułowego systemu specjalizacji, co ma na celu między innymi skrócenie okresu specjalizacji przy zachowaniu wysokich wymagań jakościowych (w tym wymagań stawianych przez dyrektywę UE 2005/36), odnoszących się do kształcenia specjalizacyjnego. Planuje się również możliwość realizacji kształcenia specjalizacyjnego w systemie modułowym z uwzględnieniem dotychczas uzyskanych przez lekarzy specjalizacji zarówno w starym syste-

mie, jak w obecnie obowiązującym systemie jednostopniowym, co per saldo skróci okres realizacji specjalizacji. Po wprowadzeniu nowego systemu specjalizacji szczegółowe (np. alergologia, gastroenterologia, endokrynologia, chirurgia onkologiczna) powinny być możliwe do uzyskania po 5–6 latach, podczas gdy obecnie trwa to 7–10 lat (suma czasu specjalizacji podstawowej – 5–6,5 lat i 2–3 lata specjalizacji szczegółowej).

Jak wynika z powyższego planowany proces zmian będzie wprowadzany stopniowo i będzie podlegał stałemu monitorowaniu.

Pragnę zaznaczyć, że przedmiotowy projekt ustawy zawierający przedstawione wyżej propozycje był konsultowany z podmiotami społecznymi w toku procesu legislacyjnego. Pragnę zapewnić panią poseł, że wątpliwości zawarte w pani interpelacji są znane Ministerstwu Zdrowia, jednakże w opinii Ministerstwa Zdrowia proponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na system kształcenia lekarzy i jego unowocześnienie. Zdajemy sobie sprawę, że jak każda reforma wprowadzająca nowe rozwiązania systemowe tak i proponowana obecnie zmiana systemowa będzie wymagała konstruktywnej współpracy wielu środowisk, tak zawodowych, naukowych, jak i politycznych, na którą to współpracę, pomimo występujących różnic, liczymy dla dobra ogólnego, jakim jest zdrowie i życie pacjentów.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Andrzej Włodarczyk

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

w sprawie wzrostu cen leków (22431)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Anny Elżbiety Sobeckiej z dnia 6 maja 2011 r., nr SPS-023-22431/11, w sprawie wzrostu cen leków, pragnę stanowczo podkreślić, iż przepisy zawarte w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych mają na celu zmniejszenie obciążeń pacjentów stosujących potrzebne im ze względów zdrowotnych leki.

Ustawa refundacyjna rozpoczyna reformę zasad refundacji leków i wyrobów medycznych oraz reguł odnoszących się do obrotu hurtowego i detalicznego refundowanymi produktami. Przedmiotowa ustawy

wprowadza obniżki marży hurtowej, co w konsekwencji przełoży się na obniżenie cen hurtowych brutto poszczególnych leków, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego albo wyrobów medycznych. Dodatkowo należy zaznaczyć, że ww. ceny podlegać będą negocjacom przed publikacją pierwszego wykazu i w związku z tym należy spodziewać się dalszych obniżek cen i dopłat pacjentów. Ostateczny wynik będzie znany po negocjacjach. W negocjacjach zostanie położony nacisk na systemowe obniżenie cen leków, które były dotychczas najczęściej i najgłębiej rabatowane. Oznacza to, iż zmiany zawarte w ustawie refundacyjnej nie tylko nie spowodują wzrostu cen, ale stworzy to warunki do systematycznego ich obniżania. Ponadto wprowadzone zostały mechanizmy eliminujące obszary patogenne oraz jasne przepisy wskazujące właściwe role poszczególnych podmiotów w systemie, określenie ich wzajemnych relacji i wskazanie zachowań, które nie mogą być akceptowane.

Odnosząc się do kwestii podniesionych w pani interpelacji, pragnę poinformować, że ustawa refundacyjna jest m.in. odpowiedzią Ministerstwa Zdrowia na niepokojące zjawiska zaburzające konkurencję podmiotów uczestniczących w obrocie detalicznym. Obrót produktami refundowanymi powinien być prowadzony zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, a pożądanym jej obszarem jest jakość świadczonych usług farmaceutycznych. Głównym zadaniem systemu refundacyjnego jest zapewnienie pacjentom równej dostępności produktów refundowanych. Pacjenci muszą mieć pewność co do przedmiotu i zakresu gwarancji udzielanej przez państwo. Obecna sytuacja, w której mimo ustalenia marż i cen urzędowych maksymalnych leki w cenach i limitach określonych w rozporządzeniu są niedostępne bądź są dostępne za 1 grosz czy wręcz za wynagrodzeniem pacjenta dostarczającego receptę, jest wbrew ratio legis i podważa zaufanie pacjenta do regulatora systemu. Pacjent nieświadomy mechanizmów stosowanej „gry” łatwo ulega manipulacji opartej na przeświadczeniu o atrakcyjności oferty, nie zdając sobie sprawy, iż to nie on jest rzeczywistym beneficjentem tych działań, jest tylko narzędziem. Jeżeli obrót na rynku prowadzony byłby zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, środki przeznaczane na wątpliwej jakości działania promocyjne powinny zostać przeznaczone na obniżkę cen leków, na której skorzystałoby wszyscy pacjenci. Umożliwiłoby to finansowanie innych leków i procedur medycznych w ramach świadczeń gwarantowanych. Obecna sytuacja jest niekorzystna także z punktu widzenia stabilności i przejrzystości systemu oraz pełnionych przez organy, instytucje i organizacje funkcji w tym systemie. Uwzględniając charakter rynku regulowanego, a rynek leków refundowanych jest rynkiem regulowanym, we wszystkich krajach cywilizowanych pomioty wytwarzające powinny wytwarzać, prowadzące obrót lekiem powinny nim obracać, a nie kreować w imię wzrostu zysków

zużycia leków, a co za tym idzie nieuzasadnionej zwiększonej refundacji w tym zakresie.

Analiza obecnego stanu doprowadza do wniosków, iż zachowania podmiotów zarówno gospodarczych, jak i indywidualnych budzą poważne wątpliwości natury etyczno-moralnej, doprowadzając do sytuacji hazardu moralnego, któremu w imię korzyści majątkowych czy osobistych podmioty te nie mogą się oprzeć, balansując na krawędzi zachowań zagrożonych odpowiedzialnością karną, a na pewno przekraczających granice przyzwoitości.

Ustawa o refundacji wprowadza obowiązek dla podmiotów do stosowania urzędowo określonej ceny zbytu oraz nowych urzędowych marż hurtowych i detalicznych (tzw. sztywne marże i ceny). Rozwiązanie to służyć ma jednak zabezpieczeniu przed możliwymi nadużyciami w łańcuchu dystrybucji, które prowadzą do nieuzasadnionej potrzebami zdrowotnymi refundacji kosztów leków oraz obniżają jakość usługi farmaceutycznej oferowanej pacjentom.

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami marże detaliczne będą naliczane w równej wysokości dla wszystkich produktów o tym samym limicie refundacji. Wprowadzony w ustawie refundacyjnej sposób naliczania marż wspomaga obowiązek informowania i oferowania pacjentom w aptekach tańszych odpowiedników przypisanych leków.

Ponadto przedmiotowa ustawa będzie miał wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Regulacje te przywrócą prawidłowe relacje między podmiotami funkcjonującymi w polskim rynku farmaceutycznym, co istotnie wpłynie na rozwój i stabilizację gospodarczą przedsiębiorczości w tym sektorze.

Kolejną kwestią poruszoną w pani poseł interpelacji jest sprawa opłaty w wysokości 3% przychodu uzyskanego przez firmę w roku kalendarzowym z tytułu objęcia refundacją. Sejm RP po rozpatrzeniu poprawki Senatu RP przyjął 12 maja br. ustawę o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, w której to odstąpiono od wprowadzenia przepisu dotyczącego przekazywania przez firmy farmaceutyczne 3% zysku z refundacji leków. Zmiana ta realizuje główne postulaty zgłaszane przez przemysł farmaceutyczny.

Odnosząc się do szczegółowych pytań zwartych w ww. interpelacji, uprzejmie informuję, iż zgodnie z brzmieniem przepisu art. 9 ustawy refundacyjnej świadczeniodawca (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) w celu realizacji świadczeń gwarantowanych jest obowiązany nabywać leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyroby medyczne po cenie nie wyższej niż urzędowa cena zbytu powiększona o marżę nie wyższą niż urzędowa marża hurtowa, a w przypadku nabycia od podmiotu innego niż przedsiębiorca prowadzący obrót hurtowy w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne

– po cenie nie wyższej niż urzędowa cena zbytu. Z kolei dla leku, środka spożywczo specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrób medyczny, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, świadczeniodawca jest obowiązany nabywać po cenie nie wyższej niż urzędowa cena zbytu leku, środka spożywczo specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego, stanowiącego podstawę limitu, uwzględniając liczbę DDD leku, jednostek środka spożywczo specjalnego przeznaczenia żywieniowego w opakowaniu albo liczbę jednostkowych wyrobów medycznych, albo liczbę jednostek wyrobu medycznego, powiększoną o marżę nie wyższą niż urzędowa marża hurtowa, a w przypadku nabywania od podmiotu innego niż przedsiębiorca prowadzący obrót hurtowy w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne – po cenie nie wyższej niż urzędowa cena zbytu.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż ceny urzędowe oraz marże hurtowe dla leków nabywanych w procedurze przetargowej mają charakter cen i marż maksymalnych. Oznacza to, że zarówno producent będzie mógł obniżyć cenę zbytu, jak i hurtownia będzie mogła zastosować marżę niższą niż ustawowa.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż nie ma żadnych dowodów na to, że leki generyczne mają mniejszą wartość terapeutyczną od oryginałów. Leki generyczne to tańsze, choć wcale nie gorsze zamienniki leków oryginalnych. Wszystkie światowe agencje i urzędy (w Polsce: Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych) zajmujące się rejestracją leków prowadzą naukową ocenę jakości, bezpieczeństwa i skuteczności leków. Zanim lek generyczny zostanie zarejestrowany przez instytucje dopuszczające leki do obrotu, musi spełnić te same surowe wymogi co lek oryginalny. Uzyskanie dopuszczenia do obrotu w procesie rejestracji leków stanowi gwarancję ich jakości, skuteczności i bezpieczeństwa stosowania. Produkcja zarówno leków oryginalnych, jak i generycznych wymaga spełnienia odpowiednich standardów, dobrych warunków wytwarzania (GMP – Good Manufacture Practice).

Leki generyczne zawierają tę samą substancję czynną co leki oryginalne. Leki oryginalne to leki, w których po raz pierwszy użyto danej substancji czynnej. Do czasu wygaśnięcia patentu na produkcję leku oryginalnego pozostaje on monopolistą na rynku. Dopiero po wygaśnięciu patentu można tworzyć leki generyczne. W trakcie produkcji generyków nie trzeba już sprawdzać działania i bezpieczeństwa poszczególnych składowych, gdyż badania te zostały przeprowadzone w ramach badań podczas produkcji leku oryginalnego. Celem zapewnienia jednakowej skuteczności i bezpieczeństwa stosowania przeprowadza się badania biorównoważności generyków z oryginałami. Badanie to ma celu wykazanie braku znaczącej różnicy w dostępności biologicznej czynnych składników leku, w miejscu ich działa-

nia, po podaniu leków w tej samej dawce i postaci. Lek generyczny musi być biorównoważny z lekiem oryginalnym.

Ponadto wszystkie leki generyczne podlegają rygorystycznemu nadzorowi, podobnie jak leki oryginalne.

Zatem można twierdzić, że leki generyczne są tak samo skuteczne i bezpieczne jak oryginalne. Skład substancji pomocniczych może mieć wpływ na różnice pomiędzy lekiem oryginalnym a generykiem. Jednak różnice te nie mogą mieć wpływu na biodostępność leku generycznego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Wojciecha Kossakowskiego**

**w sprawie nowelizacji aktów prawnych
związanych ze zniesieniem lub ograniczeniem
barier administracyjnych stawianych
przed lekarzami i lekarzami dentykami,
będącymi przedsiębiorcami, oraz przepisami
dotyczącymi zasad wystawiania recept
na leki refundowane (22434)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Wojciecha Kossakowskiego z dnia 9 maja 2011 r., nr SPS-023-22434/11, w sprawie nowelizacji aktów prawnych w związku ze zniesieniem lub ograniczeniem barier administracyjnych stawianych w wykonywaniu zawodu lekarza i lekarza dentyki będących przedsiębiorcami oraz przepisów dotyczących zasad wystawiania recept na leki refundowane, uprzejmie informuję, iż każde normatywne rozwiązanie poddawane jest szczegółowej ocenie wpływu na warunki życia ludności.

Z dniem 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622), która dotyczy szerokiego zakresu działalności gospodarczej. Skutkiem zmian wprowadzonych ustawą będzie:

- ograniczenie biurokracji,
- zmniejszenie kosztów faktycznych działalności,
- redukcja liczby zezwoleń, rejestrów działalności regulowanej, licencji,

- ograniczenie sprawozdawczości,
- zmniejszenie obciążeń reglamentacji,
- wprowadzenie instytucji oświadczenia w miejsce obowiązku przedkładania zaświadczeń,
- uproszczenie procedur podejmowania działalności gospodarczej,
- usuwanie z systemu prawa polskiego przepisów niekorzystnych dla przedsiębiorców,
- poprawa przepisów prawa dotyczących przedsiębiorców,
- uzupełnienie ustaw potrebnymi z punktu widzenia przedsiębiorców rozwiązaniami prawnymi,
- zwiększenie katalogu możliwości przekształcania form prowadzenia działalności gospodarczej.

Odnosząc się do kwestii podniesionych w interpelacji, pragnę poinformować, że ustawa o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców przyczyni się do zredukowania nadmiernych obciążeń administracyjnych, skróci procedury administracyjne pozwalając na szybsze załatwienie spraw, ułatwi prowadzenie działalności przez przedsiębiorców oraz ograniczy koszty transakcyjne związane z kontaktami obywateli z administracją wszystkich szczebli. Ponadto celem ustawy jest ograniczenie biurokracji, eliminowanie z systemu prawa krajowego przepisów niekorzystnych dla przedsiębiorców oraz zmniejszenie kosztów niezwiązanych bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą. Ograniczenie poziomu i sposobu reglamentacji działalności gospodarczej oznacza szereg ułatwień dla przedsiębiorców, w tym także dla lekarzy prowadzących działalność gospodarczą.

Kolejnym zagadnieniem poruszonym w interpelacji jest kwestia dotycząca zasad wystawiania recept na leki refundowane. Zapewniam pana posła, że obecne regulacje prawne, jak i nowa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych zarówno nie zniechęca, jak i nie odstrasza lekarzy do prowadzenia własnej działalności oraz podpisywania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia uprawniających do wypisywania recept na leki refundowane.

Obowiązek weryfikacji przez lekarza uprawnień pacjenta wynika z obowiązujących przepisów prawa. Mówi o tym ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.). W zakresie świadczeń gwarantowanych są to art. 49–54 ustawy o świadczeniach. Jeżeli zaś chodzi o szczegółowe uprawnienia pacjentów do leków refundowanych, obowiązują art. 43 ust. 1 i 3, art. 44 ust. 3–5, art. 45 ust. 3–5a i art. 46 ust. 3–6. Obowiązek weryfikacji nie dotyczy faktycznego stanu ubezpieczenia czy uprawnień pacjenta, lecz dokumentu potwierdzającego ten stan bądź uprawnienia. Na podstawie przepisów, o których mowa wyżej, pacjent jest zobowiązany do przedstawienia takiego dokumentu, w przeciwnym razie ponosi 100% odpłatność za świadczenie albo nie

może skorzystać z uprawnień indywidualnych w zakresie refundacji (np. inwalidzi wojenni, honorowi dawcy krwi itd.). Wtedy korzysta z refundacji na zasadach ogólnych – jak wszyscy z prawem do świadczeń.

Aktualnie zasady wystawiania recept refundowanych reguluje art. 34 ustawy o świadczeniach, zgodnie z którym prawo do wystawiania recept refundowanych mają lekarze ubezpieczenia zdrowotnego (czyli lekarze, którzy zawarli kontrakt bezpośrednio z NFZ lub są zatrudnieni w placówkach, które taki kontrakt podpisały) oraz lekarze, którzy zawarli z NFZ umowę na wystawianie recept refundowanych w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej. W nowej ustawie refundacyjnej utrzymany został obecny stan prawny.

W ustawie refundacyjnej wprowadzono, jedynie w enumeratywnie wskazanych w ustawie przypadkach, obowiązek zwrotu przez lekarza równowartości kwoty nienależnej refundacji wraz z odsetkami, tj. wypisania recepty nieuzasadnionej względami medycznymi, preskrypcji niezgodnej z uprawnieniami pacjenta, preskrypcji niezgodnej ze wskazaniami określonymi w obwieszczeniach zawierających wykazy refundowanych leków lub w przypadku wypisania recepty w miejscu niewymienionym w umowie. Wszystkie te okoliczności powstają w wyniku zaniechania działań, do których zobowiązują przepisy prawa, albo świadomego działania wbrew przepisom.

Ponadto uprzejmie informuję, iż zgodnie z brzmieniem art. 48 ust. 9 ustawy refundacyjnej lekarz, lekarz dentyista, felczer, starszy felczer (osoby uprawnione) nie ma obowiązku zwracać kwoty refundacji, jeśli recepta albo dokument poświadczający prawo do świadczenia został sfalszowany przez pacjenta albo osobę trzecią. Tym samym ich odpowiedzialność w tym zakresie została wyłączona wprost.

Jednocześnie uprzejmie nadmieniam, iż przepisy zawarte w ustawie refundacyjnej zostały wprowadzone na wniosek i w porozumieniu z Naczelną Radą Lekarską.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 2 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Rusieckiego**

**w sprawie zwiększenia środków na refundację
wynagrodzeń dla młodocianych pracowników
realizujących praktyczną naukę zawodu
w roku szkolnym 2011–2012 (22435)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jarosława Rusieckiego w sprawie zwiększenia środków na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników realizujących praktyczną naukę zawodu w roku szkolnym 2011–2012, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 9 maja 2011 r., znak: SPS-023-22435/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł); dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy; samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych; zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia

do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w 2009 r. i 2010 r. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE) powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie

szenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. W projekcie planu finansowego Funduszu Pracy stanowiącym załącznik do projektu budżetu na rok 2012 na refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników zapisano kwotę 280 mln zł.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe,

odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania na temat oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację posła Jarosława Rusieckiego**

**w sprawie obecnej ciężkiej sytuacji
PLL LOT SA (22437)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 9 maja 2011 r., znak: SPS-023-22437/11, złożone w trybie interpelacji poselskiej przez pana Jarosława Rusieckiego, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie sytuacji w PLL LOT SA, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

1. Czy osoby odpowiedzialne za doprowadzenie narodowego przewoźnika PLL LOT SA do obecnej trudnej sytuacji poniosą konsekwencje swoich działań?

W świetle obowiązujących przepisów prawa kwestia weryfikacji naruszenia przepisów prawa, w tym dotyczących bezpieczeństwa w zakresie wykonywanych przez PLL LOT SA operacji lotniczych, należy do dyskrejonalnych kompetencji odpowiednio umocowanych organów państwowych, w szczególności do właściwych w sprawie prokuratur i sądów oraz Urzędu Lotnictwa Cywilnego w zakresie bezpieczeństwa operacji lotniczych. Minister skarbu państwa nie jest w tym obszarze właściwym organem. Osoby posiadające informacje o naruszeniu porządku prawnego w zakresie działalności PLL LOT SA zobowiązane są do poinformowania o tych kwestiach ww. organy państwowe. Podkreślam w tym miejscu, że w sprawie zamkniętych ze stratą transakcji terminowych było prowadzone stosowne postępowanie w prokuraturze, lecz z uwagi na niewypełnianie znamion popełnienia przestępstwa zostało umorzone. Członkowie zarządu odpowiedzialni w sprawie ponieśli konsekwencje korporacyjne w postaci nieudzielenia absolutorium z wykonania obowiązków, co zostało dokonane głośmi Skarbu Państwa.

2. Czy zbadaniem przedmiotowej sprawy nie powinna zająć się specjalnie powołana w tym celu komisja parlamentarna?

Skarb Państwa jest akcjonariuszem PLL LOT SA, w zasobie którego znajduje się bezpośrednio i pośrednio 93,1% akcji w kapitale zakładowym. Zatem jako akcjonariusz może wpływać na działalność PLL LOT SA w formach wynikających z ładu korporacyjnego. Sytuacja w PLL LOT SA była przedmiotem prac Komisji Skarbu Państwa i Komisji Infrastruktury Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Komisje te posiadają możliwość włączenia w porządek obrad kwestii dotyczących PLL LOT SA. Zatem powołanie dodatkowej komisji parlamentarnej celem oceny sytuacji w PLL LOT SA uznać należy za nieuzasadnione.

3. Czy prowadzone są w resorcie Skarbu Państwa prace mające na celu dokonanie zmian w sposobie funkcjonowania i zarządzania spółką, które pozwolą ostatecznie wyprowadzić PLL LOT SA z obecnej sytuacji, zapewniając jednocześnie rozwój strategicznej spółki? Jakie kroki zamierza Pan podjąć, aby zmienić obecny stan rzeczy?

Minister skarbu państwa, działając jako akcjonariusz PLL LOT SA, stosownie do regulacji art. 375¹ K.s.h nie może wydawać wiążących poleceń zarządowi dotyczących prowadzenia spraw spółki. Zarząd ponosi pełną odpowiedzialność za podejmowane w tym zakresie działania. Kluczowe znaczenie dla niezakłóconej działalności PLL LOT SA ma aktualnie realizowany proces restrukturyzacji przedsiębiorstwa spółki. W granicach prawem dopuszczonych minister skarbu państwa wspiera przedmiotowy proces restrukturyzacji. W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że ważnym elementem z punktu widzenia rozwoju spółki jest pozyskanie dla PLL LOT SA inwestora strategicznego. Realizacja tego procesu uzależniona jest od czynników obiektywnych (m.in. faktyczne zainteresowanie potencjalnych inwestorów, sytuacja w branży), co utrudnia precyzyjne wskazywanie harmonogramów transakcji. Założono, że proces pozyskiwania inwestora zostanie przeprowadzony w trybie podwyższenia kapitału zakładowego. Proces prowadzony jest przez zarząd przy pomocy renomowanego doradcy – banku Morgan Stanley.

Z poważaniem

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posłów Bożeny Kotkowskiej
i Grzegorza Pisalskiego**

**w sprawie sprzeciwu wobec decyzji rządu
o ograniczeniu wydatków Funduszu Pracy
na aktywne formy ograniczania bezrobocia,
w tym na wspomaganie pracodawców
zatrudniających młodocianych w celu
przygotowania zawodowego (22438)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Bożeny Kotkowskiej i pana posła Grzegorza Pisalskiego w sprawie sprzeciwu wobec decyzji rządu o ograniczeniu wydatków Funduszu Pracy na aktywne formy ograniczania bezrobocia, w tym na wspomaganie pracodawców zatrudniających młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r., znak: SPS-023-22438/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rządu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł); dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy; samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych; zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obligatoryj-

na dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn zm.); dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obligatoryjne dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE) powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu

Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodo-

wym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Bożeny Kotkowskiej
oraz grupy posłów**

**w sprawie podwyższenia
wynagrodzeń pracowniczych i zwiększenia
budżetu Państwowej Inspekcji Sanitarnej
oraz fatalnych skutków jej restrukturyzacji
(22440)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 10 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22440/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pani Bożeny Kotkowskiej oraz grupy posłów w sprawie podwyższenia wynagrodzeń pracowniczych i zwiększenia budżetu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz fatalnych skutków jej restrukturyzacji, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrem zdrowia, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), wprowadzającym zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu

założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia poinformował przy tym, iż zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) stacje sanitarno-epidemiologiczne mogą pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

- badań laboratoryjnych, badań i pomiarów środowiskowych i innych czynności dotyczących oceny jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa zdrowotnego;
- prowadzenia szkoleń i egzaminów oraz wykonywania ocen zdrowotnych.

Środki pozyskane z ww. zadań stanowią dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 93 i art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych utworzone przez jednostki budżetowe wydzielone rachunki dochodów własnych mogły funkcjonować zgodnie z dotychczasowymi przepisami prawa, z jednoczesnym regulowaniem zobowiązań i ściąganiem należności, do dnia 31 grudnia 2010 r. Środki pieniężne przekazane na rachunek pomocniczy mogą być wykorzystane na dotychczasowe cele do dnia 30 czerwca 2011 r. Środki pieniężne niewykorzystane w tym terminie państwowe jednostki budżetowe przekazują na dochody budżetu państwa.

W latach 2011–2012 planuje się utworzenie w budżecie państwa rezerwy celowej przeznaczonej na ww. wydatki, w wysokości odpowiadającej planowanemu przyrostowi dochodów. Równowartość środków zgłoszonych przez jednostki budżetowe do projektu budżetu państwa na 2011 r. z likwidacji rachunku dochodów własnych została ujęta w rezerwie celowej budżetu państwa w części 83, w dziale 758, rozdz. 75818, poz. 57: Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Z rezerwy tej będą mogły być zwiększane w ciągu roku wydatki jednostek budżetowych na realizację przyjętych zadań, które były finansowane w ramach zlikwidowanego rachunku dochodów własnych.

Ewentualne zwiększenie wydatków z przeznaczeniem na finansowanie omawianych zadań będzie zatem mogło być dokonane po udokumentowaniu uzyskania dochodów związanych z ich wykonaniem i wykazaniu, iż przyznanie dodatkowych środków

z rezerwy celowej jest niezbędne do prawidłowej realizacji zadań.

Minister zdrowia wraz z głównym inspektorem sanitarnym podejmują szereg działań mających na celu ocenę i usprawnienie obecnej sytuacji finansowej stacji sanitarno-epidemiologicznych. Do działań tych należy:

— monitorowanie sytuacji w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej przez Ministerstwo Finansów z przeznaczeniem dla stacji sanitarno-epidemiologicznych;

— przeprowadzenie kompleksowej analizy wynagrodzeń pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w poszczególnych województwach z podziałem na poszczególne grupy;

— współpraca i konsultacje z organizacjami związkowymi, w ramach których udzielane są wyjaśnienia w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej; odbywają się również spotkania dotyczące obecnej sytuacji finansowej stacji sanitarno-epidemiologicznych, kwestii awansu pracowników, dodatkowych środków na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Minister zdrowia poinformował ponadto, iż wszelkie trafiające do Ministerstwa Zdrowia i głównego inspektoratu sanitarnego wnioski apele i uwagi przekazywane przez organizacje związkowe i pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych są wnikliwie analizowane, a podnoszone w nich kwestie – brane pod uwagę w ramach prac legislacyjnych i innych prowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posła Sławomira Zawislaka**

**w sprawie interpretacji przepisów ustawy
o opłatach abonamentowych (22444)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Sławomira Zawislaka (sygn. SPS-023-22444/11) w sprawie określenia, czy osoby pobierające świadczenie emerytalne w związku z chorobą dziecka, ale niemające ukończonych 60 lat, mogą być zwolnione z opłat abonamentowych nałożonych przez ustawę z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych wraz z późniejszymi zmianami, uprzejmie przekazuję stosowne informacje.

Na gruncie obowiązujących przepisów kwestia poruszona w interpelacji nie wzbudza, w odróżnieniu od innych związanych ze zwolnieniami z opłat abo-

namentowych, kontrowersji. Zgodnie z treścią art. 4 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych wraz z późniejszymi zmianami zwolnione od opłat abonamentowych zostały „osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają ustalone prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego”.

Regulacje dotyczące emerytur, a także rent rodzinnych znajdują się w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawa określa zasady nabywania i ustalania prawa do emerytury, a także sytuacje, w których niektóre osoby uprawnione są do renty rodzinnej po zmarłym małżonku lub osobie bliskiej. Ustawa reguluje także kwestie zawieszenia oraz ustania prawa do świadczeń.

W świetle jednoznacznie brzmiącego przepisu ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych wraz z późniejszymi zmianami dla zwolnienia z opłat abonamentowych konieczne jest co do zasady łączne spełnienie trzech przesłanek:

- ukończenie 60 lat;
- posiadanie ustalonego prawa do emerytury;
- wysokość emerytury nie może przekraczać miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez prezesa GUS.

Tylko po łącznym spełnieniu tych przesłanek prawo do zwolnienia z opłat abonamentowych w oparciu o treść art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy o opłatach abonamentowych się aktualizuje. Jedyne wątpliwości interpretacyjne w tym wypadku – znajdujące się poza zakresem przedmiotowym interpelacji – wzbudza kwestia, które kategorie osób posiadają ustalone prawo do emerytury, ale nie kwestia granicy wieku, jaka jest konieczna do osiągnięcia, by nabyć prawo do korzystania ze zwolnienia.

W przedstawionym w treści interpretacji przypadku – na gruncie obowiązujących obecnie przepisów – uzyskanie zwolnienia z opłat abonamentowych możliwe jest dopiero po ukończeniu przez osobę, której interpelacja dotyczy, 60 lat, o ile nie korzysta ona ze świadczenia przedemerytalnego lub nie posiada prawa do zasiłku emerytalnego.

Jednocześnie informuję, że rozszerzenie katalogu zwolnień podmiotowych od opłat abonamentowych wymagałoby podjęcia stosownej inicjatywy ustawodawczej.

Mam nadzieję, że Pan Marszałek uzna powyższe wyjaśnienia za wystarczające.

Z poważaniem

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Marka Zielińskiego**

**w sprawie finansowania przez budżet państwa
zleceń wykonywanych przez stacje
sanitarно-epidemiologiczne (22449)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 10 maja 2011 r., nr SPS-023-22449/11, interpelacją pana posła Marka Zielińskiego w sprawie możliwości zaliczkowego przyznawania stacjom sanitarно-epidemiologicznym środków pochodzących z rezerwy celowej z przeznaczeniem na finansowanie zadań realizowanych dotychczas przez gospodarstwo pomocnicze państwowej jednostki budżetowej lub finansowanych ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych uprzejmie informuję.

Środki zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2011 w rezerwie celowej, ujętej w poz. 57: Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi, są przeznaczone dla państwowych jednostek budżetowych na finansowanie kosztów przejętych zadań, które były dotychczas finansowane ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych oraz realizowanych w gospodarstwach pomocniczych, proporcjonalnie do przyrostu uzyskiwanych dochodów przez te jednostki z tytułu wykonywania przejętych zadań.

Zgodnie z art. 22 ust. 6 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych dochody własne jednostek budżetowych mogły być przeznaczone na sfinansowanie zadań wskazanych w tym przepisie, w tym na sfinansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych związanych z uzyskiwaniem przez państwowe jednostki budżetowe dochodów z działalności wykraczającej poza zakres działalności podstawowej określonej w statucie, polegającej m. in. na świadczeniu usług.

Podstawą weryfikacji przyrostu uzyskiwanych dochodów przez państwowe jednostki budżetowe są kwoty ujęte w miesięcznych sprawozdaniach z wykonania planów dochodów budżetowych (Rb-27) w rozdziałach:

— ***93: Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych,

— ***94: Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze,

w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej określonych w rozporządzeniu ministra finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów

oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późn. zm.).

Należy podkreślić, że regulacje art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) mają na celu zachowanie ciągłości realizacji zadań przejętych przez państwowe jednostki budżetowe i zapewnienie środków finansowych niezbędnych na ich wykonywanie, jednakże nie ograniczają możliwości finansowania tych zadań w ramach wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej. Zasadniczo rezerwa celowa powinna stanowić uzupełnienie środków przewidzianych na ten cel w planie finansowym jednostki budżetowej.

W omawianej rezerwie celowej zaplanowane zostały środki stanowiące równowartość kwot zgłoszonych na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej na rok 2011 przez dysponentów części budżetowych jako dodatkowych dochodów przewidzianych do uzyskania przez państwowe jednostki budżetowe z tytułu realizacji w bieżącym roku zadań, które były dotychczas wykonywane przez gospodarstwo pomocnicze państwowej jednostki budżetowej lub finansowane ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych.

W świetle generalnej zasady określonej w art. 154 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) podziału wskazanej rezerwy celowej dokonuje minister finansów na wniosek właściwego ministra lub innego dysponenta części budżetowych nie później niż do dnia 15 października roku budżetowego, a w przypadku zwiększenia wydatków części budżetowych państwa, których dysponentami są wojewodowie, odpowiednie wystąpienia o podział rezerwy celowej należy przedłożyć do ministra finansów do dnia 30 września roku budżetowego. Przed ww. terminem, w celu ostatecznego rozliczenia środków ujętych w omawianej rezerwie, które będzie można przekazać dysponentom części budżetowych, konieczne będzie dokonanie analizy wysokości uruchomionych środków z niniejszej rezerwy celowej w porównaniu do kwot zaplanowanych w rezerwie, zgodnie ze zgłoszeniem dysponentów części budżetowych o wysokości planowanych na bieżący rok dodatkowych dochodów. W rozliczeniu rocznym kwota środków przyznanych z rezerwy na ten cel nie może przekroczyć uzyskanych z tego tytułu dochodów.

Jednocześnie pragnę wyjaśnić, iż Ministerstwo Finansów uruchamia środki z niniejszej rezerwy celowej w możliwie najkrótszym czasie od otrzymania w tej sprawie wniosków dysponentów części budżetowych zawierających szczegółowe rozliczenie uzyskanych z tego tytułu dochodów od 1 stycznia 2011 r.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Marka Zielińskiego**

**w sprawie realizacji ustawy o refundacji leków,
środków spożywczych specjalnego
przeznaczenia żywieniowego
oraz wyrobów medycznych (22450)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Marka Zielińskiego z dnia 10 maja 2011 r., nr SPS-023-22450/11, w sprawie realizacji ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, uprzejmie informuję, iż przy każdym normatywnym rozwiązaniu, w tym także podczas prac legislacyjnych nad ww. aktem prawnym, Ministerstwo Zdrowia kieruje się interesem ogółu pacjentów, poddając szczegółowej ocenie wpływ danej regulacji na warunki życia ludności. Aspekt polityki cenowej był szeroko analizowany i konsultowany z Naczelną Radą Aptekarską.

Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych rozpoczyna reformę zasad refundacji leków i wyrobów medycznych oraz reguł odnoszących się do obrotu hurtowego i detalicznego refundowanymi produktami. Wprowadzone zostały mechanizmy eliminujące obszary patogenne oraz jasne przepisy wskazujące właściwe role poszczególnych podmiotów w systemie, określenie ich wzajemnych relacji i wskazanie zachowań, które nie mogą być akceptowane.

Odnosząc się do kwestii podniesionych w interpelacji, pragnę poinformować, że ustawa refundacyjna jest m.in. odpowiedzią Ministerstwa Zdrowia na niepokojące zjawiska zaburzające konkurencję podmiotów uczestniczących w obrocie detalicznym. Obrót produktami refundowanymi powinien być prowadzony zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, a pożądanym jej obszarem jest jakość świadczonych usług farmaceutycznych.

Głównym zadaniem systemu refundacyjnego jest zapewnienie pacjentom równej dostępności do produktów refundowanych. Pacjenci muszą mieć pewność co do przedmiotu i zakresu gwarancji udzielanej przez państwo. Obecna sytuacja, w której mimo ustalenia marż i cen urzędowych maksymalnych leki w cenach i limitach określonych w rozporządzeniu są niedostępne bądź są dostępne za 1 grosz czy wręcz za wynagrodzeniem pacjenta dostarczającego receptę, jest wbrew ratio legis i podważa zaufanie pacjenta do regulatora systemu. Pacjent nieświadomy mechanizmów stosowanej „gry” łatwo ulega manipulacji opartej na przeświadczeniu o atrakcyjności oferty, nie zdając sobie sprawy, iż to nie on jest rzeczywistym beneficjentem tych działań, jest tylko narzędziem. Jeżeli obrót na rynku prowadzony byłby zgodnie

z zasadami uczciwej konkurencji, środki przeznaczone na wątpliwej jakości działania promocyjne powinny zostać przeznaczone na obniżkę cen leków, na której skorzystałoby wszyscy pacjenci. Umożliwiłoby to finansowanie innych leków i procedur medycznych w ramach świadczeń gwarantowanych. Obecna sytuacja jest niekorzystna także z punktu widzenia stabilności i przejrzystości systemu oraz pełnionych przez organy, instytucje i organizacje funkcji w tym systemie. Uwzględniając charakter rynku regulowanego, a rynek leków refundowanych jest rynkiem regulowanym, we wszystkich krajach cywilizowanych pomioty wytwarzające powinny wytwarzać, prowadzące obrót lekiem powinny nim obracać, a nie kreować w imię wzrostu zysków zużycia leków, a co za tym idzie nieuzasadnionej zwiększonej refundacji w tym zakresie.

Analiza obecnego stanu doprowadza do wniosków, iż zachowania podmiotów zarówno gospodarczych, jak i indywidualnych budzą poważne wątpliwości natury etyczno-moralnej, doprowadzając do sytuacji hazardu moralnego, któremu w imię korzyści majątkowych czy osobistych podmioty te nie mogą się oprzeć, balansując na krawędzi zachowań zagrożonych odpowiedzialnością karną, a na pewno przekraczających granice przyzwoitości.

Ustawa o refundacji wprowadza obowiązek dla podmiotów do stosowania urzędowo określonej ceny zbytu oraz nowych urzędowych marż hurtowych i detalicznych (tzw. sztywne marże i ceny). Rozwiązanie to służyć ma jednak zabezpieczeniu przed możliwymi nadużyciami w łańcuchu dystrybucji, które prowadzą do nieuzasadnionej potrzebami zdrowotnymi refundacji kosztów leków oraz obniżają jakość usługi farmaceutycznej oferowanej pacjentom.

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami, marże detaliczne będą naliczane w równej wysokości dla wszystkich produktów o tym samym limicie refundacji. Wprowadzony w ustawie refundacyjnej sposób naliczania marż wspomaga obowiązek informowania i oferowania pacjentom w aptekach tańszych odpowiedników przypisanych leków.

Ponadto przedmiotowa ustawa będzie miał wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Regulacje te przywrócą prawidłowe relacje między podmiotami funkcjonującymi w polskim rynku farmaceutycznym, co istotnie wpłynie na rozwój i stabilizację gospodarczą przedsiębiorczości w tym sektorze.

Jednocześnie uprzejmie nadmieniam, iż przepisy zawarte w ustawie refundacyjnej, w tym m.in. tabela marż detalicznych, sztywne marże i ceny, zostały wprowadzone na wniosek i w porozumieniu z Naczelną Radą Aptekarską.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 2 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Marka Zielińskiego**

**w sprawie nielegalnej dystrybucji leków
wczesnoporonnych przez Internet (22451)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana Marka Zielińskiego, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 10 maja 2011 r. (SPS-023-22451/11), w sprawie nielegalnej dystrybucji leków wczesnoporonnych przez Internet, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Warunki obrotu produktami leczniczymi zostały uregulowane ustawą z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, ze zm.).

Zgodnie z art. 68 ww. ustawy obrót detaliczny produktami leczniczymi prowadzony jest w aptekach, punktach aptecznych, ponadto sprzedaż produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza mogą prowadzić placówki obrotu pozaaptecznego. Wykazy produktów leczniczych, które mogą być dopuszczone do obrotu w placówkach obrotu pozaaptecznego oraz w punktach aptecznych, określa minister zdrowia w drodze rozporządzeń. Uregulowania prawne dotyczące wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych zawiera przepis art. 68 ust. 3 wymienionej ustawy. Przepis ten dopuszcza prowadzenie wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne. Nadzór nad obrotem produktami leczniczymi znajdującymi się w hurtowniach farmaceutycznych, aptekach, działach farmacji szpitalnej, punktach aptecznych i placówkach obrotu pozaaptecznego w celu zabezpieczenia interesu społecznego w zakresie bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi przy stosowaniu produktów leczniczych, zgodnie z art. 108 ww. ustawy, sprawuje Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna.

Odnosząc się do pytań, uprzejmie informuję.

Obrót detaliczny produktami leczniczymi może być prowadzony tylko na zasadach określonych w ustawie Prawo farmaceutyczne. Zgodnie z przepisami ww. ustawy wysyłkową sprzedaż produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza mogą prowadzić wyłącznie apteki ogólnodostępne lub punkty apteczne. W związku z obowiązującym prawem sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych przez podmiot niebędący apteką lub punktem aptecznym stanowi naruszenie przepisu art. 127 ustawy Prawo farmaceutyczne. Z uwagi na fakt, iż sprzedawane są leki wczesnoporonne istnieje możliwość naruszenia przez podmiot prowadzący nielegalną dystrybucję tych leków przepisów karnych art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.). Właściwymi do podejmowania dzia-

łań w stosunku do podmiotów prowadzących obrót produktami leczniczymi nielegalnie są organy ścigania.

Odpowiednie instrumenty przewidziane prawem posiadają organy ścigania, które mogą je zastosować wobec podmiotów prowadzących nielegalną dystrybucję leków. Organy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej wydają decyzje w zakresie obrotu w stosunku do podmiotów uprawnionych, tj. aptek, sieci pozaaptecznej, hurtowni farmaceutycznych prowadzących obrót detaliczny i hurtowy produktami leczniczymi, a nie w stosunku do podmiotów prowadzących obrót produktami leczniczymi nielegalnie.

Ustawa Prawo farmaceutyczne dostosowała przepisy do obowiązujących przepisów w Unii Europejskiej, uwzględniła również standardy obrotu produktami leczniczymi i wyrobami medycznymi do obowiązujących w tym zakresie w państwach Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Renaty Butryń
oraz grupy posłów**

**w sprawie przywrócenia wypłaty refundacji
wynagrodzeń i składki ZUS z tytułu szkolenia
uczniów za II półrocze 2010 r. (22452)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Renaty Butryń oraz grupy posłów w sprawie przywrócenia wypłaty refundacji wynagrodzeń i składek ZUS z tytułu szkolenia uczniów za II półrocze 2010 r., przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r., znak: SPS-023-22452/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy

(3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy. Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocii zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania nie-

doboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 rok poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ – jak wynika z szacunków OHP – i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie www ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wy-

nagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania na temat oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Adama Krupy**

**w sprawie świadczeń pielęgnacyjnych
i opiekuńczych w ramach opieki
długoterminowej (22455)**

Szanowny Panie Marszałku! Nawiązując do pisma z dnia 31 maja 2011 r., znak: MZ-ZP-D-070-20910-2/BW/11, zawierającego prośbę o przedłuże-

nie terminu udzielenia odpowiedzi na interpelację pana posła Adama Krupy, otrzymaną przy piśmie z dnia 10 maja 2011 r., znak: SPS-023-22455/11, w sprawie świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji w przedmiotowej sprawie.

Informuję, że w związku z wejściem w życie rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. Nr 140, poz. 1147, z późn. zm.) obszar zagadnień związany z finansowaniem i kontraktowaniem świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki długoterminowej jest szeroko analizowany i omawiany z przedstawicielami Narodowego Funduszu Zdrowia, jak również z przedstawicielami pielęgniarских organizacji zawodowych.

W odniesieniu do wyrażonych w treści interpelacji pana posła Adama Krupy zastrzeżeń do zarządzenia nr 93/2009/DSOZ prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 grudnia 2009 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej, na podstawie którego świadczenia w pielęgniarstwie w ramach opieki długoterminowej domowej dla osób przebywających pod tym samym adresem zamieszkania zostały wycenione z uwzględnieniem wskaźnika korygującego 0,4, skutkiem czego wycena ww. świadczeń jest niższa niż świadczeń w pielęgniarstwie w ramach opieki długoterminowej domowej dla osób przebywających pod różnymi adresami zamieszkania, uprzejmie informuję, że świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) analiza kosztów świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie niezbędnym dla prawidłowego zawierania umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej należy do kompetencji Narodowego Funduszu Zdrowia, który zobowiązany jest do przestrzegania zasady zrównoważenia środków przekazywanych na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej z przychodami.

Zgodnie ze stanowiskiem prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w przedmiotowej sprawie, wskaźnik 0,4 został przyjęty w związku z zastrzeżeniem zawartym w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 16 grudnia 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. Nr 217, poz. 1688), iż jedna pielęgniarka opieki długoterminowej domowej nie może jednocześnie opiekować się więcej niż 12 świadczeniobiorcami przebywającymi pod tym samym adresem zamieszkania, np. w domu pomocy społecznej, podczas gdy fundusz proponował zwiększenie do 15 liczby świadczeniobiorców objętych opieką przez jedną pielęgniarkę. Wobec powyższego,

współczynnik został wyliczony proporcjonalnie do zmniejszenia pacjentów z 15 na 12 przebywających pod tym samym adresem zamieszkania.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, argumentując swoje stanowisko, wskazał na różnice w obciążeniu pielęgniarki w realizacji świadczeń pielęgniarstkich u pacjentów przebywających pod różnymi adresami zamieszkania oraz zamieszkałych pod jednym adresem, np. w domach pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej są placówkami opiekuńczymi, na które przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) nakładają obowiązek świadczenia usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających, uwzględniając przy tym m.in. stopień fizycznej i psychicznej sprawności osób objętych opieką. Przepis art. 68 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowi, że opieka w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku polega na świadczeniu przez całą dobę usług opiekuńczych zapewniających: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych i kontakty z otoczeniem. Również przepis ust. 3 pkt. 4 tego artykułu stanowi, że usługi opiekuńcze powinny zapewniać pielęgnację w chorobie oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Wskazane przepisy nie odnoszą się natomiast do osób, które przebywają w swoim środowisku domowym.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że prezes Narodowego Funduszu Zdrowia analizował możliwość zmiany wskaźnika korygującego wartość osobodnia w pielęgniarstwie długoterminowej domowej dla świadczeniobiorców przebywających pod tym samym adresem zamieszkania z 0,4 na 0,5. Jednakże mając na względzie ograniczoną pulę środków finansowych przeznaczonych na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w różnych rodzajach, jak również konieczność realizacji ustawowych zadań Funduszu, a w szczególności prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej i bezpieczne zarządzanie środkami funduszu, poinformował, że obecnie nie jest możliwe wprowadzenie ww. zmiany.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Cezarego Tomczyka
oraz grupy posłów**

**w sprawie możliwości nagrywania na nośniki
audio-video rozpraw sądowych (22458)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Cezarego Tomczyka i grupy posłów, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 10 maja 2011 r., nr SPS-023-22458/11, w sprawie możliwości nagrywania rozpraw sądowych na nośniki audio-video przez stronę postępowania sądowego uprzejmie przedstawiam, co następuje.

1. W postępowaniu karnym kwestię nagrywania rozpraw przez stronę reguluje przepis art. 358 K.p.k. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli nie sprzeciwia się temu względ na prawidłowość postępowania, sąd, na wniosek strony, wyraża zgodę na utrwalenie przez nią przebiegu rozprawy za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Obecnie przepisy nie przewidują możliwości utrwalania w tym trybie obrazu oraz jednoczesnej rejestracji obrazu i dźwięku. Zgodnie z poglądem doktryny i orzecznictwa wskazany w cytowanym przepisie „względ na prawidłowość postępowania” należy rozumieć wąsko, bowiem inna wykładnia prowadziłaby do ograniczenia praw strony. Odmowa zgody na nagrywanie może nastąpić w sytuacji, gdy czynność utrwalania zakłóca prawidłowy tok postępowania. Z tego punktu widzenia nie jest istotny sprzeciw innej strony, jej obrońcy czy pełnomocnika, uczestnika postępowania, nie mówiąc nawet o innych osobach obecnych na rozprawie (por. J. Grajewski, L. Paprzycki, S. Steiborn: Komentarz bieżący do art. 358 Kodeksu postępowania karnego LEX/El 2011). W tym stanie rzeczy prawidłowe stosowanie powołanego wyżej przepisu ustawy winno skutkować możliwie szerokim wyrażaniem przez sądy zgody na rejestrację przebiegu postępowania, zaś kontrola możliwości uwzględnienia wniosku strony w kontekście zapewnienia prawidłowego biegu postępowania wydaje się nieodzowna.

De lege lata podstawowym dokumentem procesowym w postępowaniu karnym, odzwierciedlającym przebieg rozprawy lub posiedzenia, jest protokół pisemny. Obowiązujące przepisy zezwalają organowi procesowemu na utrwalanie przebiegu każdej czynności wymagającej, zgodnie z art. 143 § 1 K.p.k., protokołowania przy użyciu urządzeń rejestrujących dźwięk i obraz (art. 147 § 1 K.p.k.), a także określają czynności podlegające obligatoryjnie takiemu utrwaleniu (art. 147 § 2 pkt 2 K.p.k.). Niezależnie od możliwości utrwalania przebiegu czynności protokołowanych za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk ustawa nakazuje sporządzenie protokołu pisemnego. Sporządzony zapis obrazu lub dźwięku sta-

je się załącznikiem do protokołu. Dla zachowania prawidłowości takiej formy utrwalenia czynności procesowych konieczne jest jedynie uprzedzenie o tym osób uczestniczących w danej czynności przed uruchomieniem aparatury rejestrującej.

Przepis art. 147 § 2 pkt 1 K.p.k. przewiduje tzw. względny nakaz dokonania rejestracji dźwięku w czasie przesłuchania świadka i biegłego w przypadku, gdy zachodzi niebezpieczeństwo, że przesłuchanie powyższych osób nie będzie możliwe w dalszym toku postępowania, a także gdy przesłuchanie następuje w trybie pomocy sądowej określonej w art. 396 K.p.k. Również względny nakaz utrwalania czynności za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk i obraz objęte jest – stosownie do art. 147 § 1 pkt 2 K.p.k. – przesłuchanie małoletniego, o którym mowa w art. 185a § 1 K.p.k. (jednokrotne przesłuchanie małoletniego, który w chwili przesłuchania nie ma ukończonych 15 lat, w sprawach o przestępstwa opisane w rozdziałach XXV i XXXVI Kodeksu karnego) oraz świadka wskazanego w art. 185b § 1 K.p.k. (przesłuchanie w charakterze świadka osoby, która w chwili przesłuchania nie ukończyła 15 lat, przy czym dotyczy to spraw prowadzonych o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej lub o przestępstwa określone w rozdziale XXV Kodeksu karnego).

Niezależnie od rejestracji dźwięku i obrazu powyższych czynności dowodowych należy sporządzić protokół pisemny, gdyż przesłuchanie oskarżonego, świadka, biegłego i kuratora objęte jest takim wymogiem zgodnie z art. 143 § 1 pkt 2 K.p.k. W takim przypadku – na podstawie art. 147 § 3 K.p.k. – można jednak ograniczyć treść sporządzanego protokołu pisemnego do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących w niej udział. Obowiązujące przepisy K.p.k. pozwalają na zapewnienie zgodnego z rzeczywistym przebiegiem poszczególnych czynności utrwalania przebiegu postępowania karnego. Niezależnie od tego strona postępowania karnego ma uprawnienie do nagrywania rozprawy sądowej (utrwalania zapisu dźwięku).

2. W aktualnym stanie prawnym Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera przepisu analogicznego do art. 358 Kodeksu postępowania karnego. W celu zapewnienia właściwego utrwalenia czynności procesowych oraz prawidłowego toku postępowania cywilnego ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 108, poz. 684), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2010 r., dokonano nowelizacji przepisów regulujących utrwalanie przebiegu posiedzeń sądowych. Wprowadzony przepis art. 157 § 1 K.p.c. stanowi, że z przebiegu posiedzenia jawnego protokolant sporządza protokół. Protokół sporządza się, utrwalając przebieg posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk oraz pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego, zgodnie z art. 158 § 1. Jeżeli jednakże ze względów tech-

nicznych utrwalenie przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk nie jest możliwe, protokół jest sporządzany wyłącznie pisemnie, pod kierunkiem przewodniczącego, zgodnie z art. 158 § 2 (art. 157 § 1¹ K.p.c.).

Jak wskazują powyższe unormowania, w postępowaniu cywilnym obecnie zasadą jest utrwalanie przebiegu posiedzenia jawnego za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk (protokół elektroniczny). Jest to podstawowa forma protokołu w postępowaniu cywilnym. Obok niego jest sporządzany skrócony protokół pisemny, obejmujący jedynie najbardziej istotne informacje o przebiegu i wynikach posiedzenia, o których mowa w art. 158 § 1 K.p.c. Wskazać trzeba, że zgodnie z art. 9 § 2 K.p.c. strony i uczestnicy postępowania mają prawo do otrzymania z akt sprawy zapisu dźwięku, chyba że protokół został sporządzony wyłącznie pisemnie. Regulacje nie przewidują udostępniania stronom zarejestrowanego obrazu z przebiegu rozprawy z uwagi na konieczność ochrony wizerunku osób biorących udział w posiedzeniu.

Przepisy K.p.c. nie zawierają regulacji zakazującej stronie nagrywania rozprawy ani uzależniającej realizację takiego uprawnienia od uprzedniej zgody sądu. Należy również zwrócić uwagę, że zakres uprawnień przewodniczącego prowadzącego posiedzenie, określony w art. 155 § 1 i 2 K.p.c., nie obejmuje sfery związanej z wyrażaniem zgody na utrwalanie przez stronę postępowania cywilnego zapisu dźwiękowego takiego posiedzenia. W związku z powyższym dopuszczalne jest twierdzenie, że w postępowaniu cywilnym rejestracja dźwiękowa przebiegu rozprawy, dokonywana przez stronę bez konieczności uprzedniego uzyskania zgody przewodniczącego, jest dopuszczalna. Jeżeli jednak sposób nagrywania przez stronę przebiegu rozprawy powodowałby naruszenie powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych, sąd w ramach instrumentów policyjnej sesyjnej mógłby upomnieć stronę, co w okolicznościach konkretnej sprawy – jak się wydaje – mogłoby przybrać również formę zakazu dalszego nagrywania rozprawy.

3. W świetle obowiązujących przepisów Kodeksu postępowania cywilnego oraz Kodeksu postępowania karnego odnoszących się do utrwalania przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk uznać należy, że nie istnieje potrzeba podjęcia działań legislacyjnych w kierunku sugerowanym w interpelacji. Odnosząc się natomiast do zawartej w interpelacji propozycji uznania nagrań dokonanych przez strony za dokument, na który może się ona powoływać w toku postępowania jako na niebudzący wątpliwości dowód faktycznego przebiegu czynności procesowych, należy zauważyć, że nie byłoby to rozwiązanie właściwe. Cel taki mógłby być osiągnięty jedynie w przypadku bezwzględnego wykluczenia możliwości ingerencji strony lub osób trzecich w dokonane przez stronę nagranie, co jest obiektywnie niemożliwe. Z tych względów

nie jest trafna sugerowana w interpelacji koncepcja przetruczenia na stronę postępowania obowiązku utrwalania przebiegu rozprawy lub posiedzenia do celów dowodowych.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tomasza Smolarza**

**w sprawie ograniczenia środków budżetowych
z Funduszu Pracy na 2011 r. związanych
z pokryciem kosztów kształcenia
młodocianych pracowników (22459)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Tomasza Smolarza w sprawie ograniczenia środków budżetowych z Funduszu Pracy na 2011 r. związanych z pokryciem kosztów kształcenia młodocianych pracowników, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r. znak: SPS-023-22459/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucja tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy.

Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodze-

nia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie, tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej, na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obligatoryjna dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego, wcześniej finansowana z budżetu; przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obligatoryjne dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem

systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011, zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek.

Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł.

Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie www ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracow-

nika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbardziej potrzebujących powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Zbigniewa Matuszczaka**

**w sprawie nielegalnego obrotu
niebezpiecznymi lekami w Internecie (22464)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Matuszczaka z dnia 10 maja 2011 r., nr SPS-023-22464/11, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.), Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna sprawuje nadzór nad jakością i obrotem produktami leczniczymi.

Ustawa Prawo farmaceutyczne nie definiuje pojęcia obrotu produktami leczniczymi. Jednakże wskazuje, iż obrót mogą prowadzić:

- 1) detaliczny:
  - a) apteki ogólnodostępne,
  - b) punkty apteczne,
  - c) placówki obrotu pozaaptecznego,
- 2) hurtowy:
  - a) hurtownie farmaceutyczne,

- b) składy celne,
- c) składy konsygnacyjne.

Art. 68 ust. 3 ustawy Prawo farmaceutyczne stanowi, iż apteki ogólnodostępne i punkty apteczne mogą prowadzić wysyłkową sprzedaż produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza. Szczegółowe warunki określa rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie warunków wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza (Dz. U. z 2008 r. Nr 60, poz. 374).

Zgodnie z § 2 wskazanego rozporządzenia jedyną dopuszczalną formą sprzedaży produktów leczniczych przez Internet jest złożenie zamówienia za pomocą poczty elektronicznej lub za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej placówki. Ponadto § 6 rozporządzenia statuuje obowiązek zgłoszenia przez podmiot prowadzący wskazaną powyżej placówkę do właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego zamiaru prowadzenia wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych nie później niż na 14 dni przed jej planowanym rozpoczęciem.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż organy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej mogą sprawować kontrolę jedynie nad legalnymi kanałami dystrybucji działającymi w Internecie. Mimo to główny inspektor farmaceutyczny, działając w oparciu o art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, zawiadamia właściwe organy ścigania o każdym zgłoszonym lub wykrytym przez siebie przypadku sprzedaży sfałszowanych produktów leczniczych bądź sprzedaży przez podmiot nieuprawniony produktów leczniczych niemających pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Z poważaniem,

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Roberta Tyszkiewicza**

**w sprawie problemów, jakie pojawiły się
w związku z podpisywaniem umów pomiędzy
przedsiębiorcami a Ochotniczymi Hufcami
Pracy dotyczących refundacji praktycznej
nauki zawodu uczniów młodocianych (22472)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Roberta Tyszkiewicza w sprawie problemów, jakie pojawiły się w związku z pod-

pisywaniem umów pomiędzy przedsiębiorcami a Ochotniczymi Hufcami Pracy, dotyczących refundacji praktycznej nauki zawodu młodocianych, przekazaną wystąpieniem marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r., znak: SPS-023-22472/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008, Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rządu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy. Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodocieni kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obligatoryjna dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na

wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Po-

wyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie WWW ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Marzeny Machałek**

**w sprawie braku środków dla Ochotniczych
Hufców Pracy na refundację kosztów
wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia
społeczne młodocianych oraz refundację
kosztów wynagrodzeń dla przedsiębiorców
kształcących uczniów zasadniczych szkół
zawodowych (22483)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Marzeny Machałek w sprawie braku środków dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundację kosztów wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, przekazaną wystąpieniem marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r., znak: SPS-023-22483/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008, Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy. Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej) na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana

z budżetu); przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4 587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7 645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie WWW ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodo-

we młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Widackiego**

**w sprawie zgody Ministerstwa Kultury
i Dziedzictwa Narodowego na wyjazd obrazu
„Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci
do Berlina i Madrytu (22486)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22486/11) przekazującego interpelację posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pana Jana Widackiego w sprawie pozwolenia ministra kultury i dziedzictwa narodowego na wywóz obrazu Leonarda da Vinci „Dama z gronostajem”, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Decyzją z dnia 19 listopada 2010 r. (l.dz. DOZ-SK-6700/1/10) minister kultury i dziedzictwa narodowego, po rozpatrzeniu odwołania Fundacji XX Książąt Czartoryskich, uchylił w części decyzję małopolskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków w Krakowie nr 62/10 z dnia 10 czerwca 2010 r. (l.dz. OZKr. MTZ.570-73/10) odmawiającą wydania Fundacji Książąt Czartoryskich z siedzibą w Krakowie pozwolenia na czasowy wywóz za granicę obrazu Leonarda da Vinci „Dama z gronostajem” i udzielił ww. fundacji jednorazowego pozwolenia na czasowy wywóz tego zabytku do Wielkiej Brytanii.

Utrzymując decyzję organu ochrony zabytków pierwszej instancji w mocy w pozostałej części, organ odwoławczy podtrzymał jednocześnie stanowisko małopolskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków co do zakazu wywozu obrazu do Republiki Federalnej Niemiec. Następnie Fundacja Książąt Czar-

toryskich w Krakowie pismem z dnia 31 stycznia 2011 r. wniosła, na podstawie art. 155 K.p.a., o zmianę decyzji ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 19 listopada 2010 r. i rozszerzenie pozwolenia na czasowy wywóz „Damy z gronostajem” również o okres wystawy „Renesansowy portret włoski: od Masaccio do Botticellego” w Gemäldegalerie w Berlinie, organizowanej w dniach od 25 sierpnia do 2 listopada 2011 r., bezpośrednio po której obraz zostałby przewieziony do National Gallery w Londynie, na wystawę „Leonardo da Vinci: malarz na mediolańskim dworze”, trwającą do dnia 5 lutego 2012 r. Decyzją z dnia 25 lutego 2011 r. (l.dz. DOZ-OAiK-6700-199/11, KD) minister kultury i dziedzictwa narodowego odmówił zmiany swojej ostatecznej decyzji z dnia 19 listopada 2010 r. (l.dz. DOZ-SK-6700/1/10).

Fundacja, dochowując ustawowego terminu, złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, podnosząc, że minister kultury i dziedzictwa narodowego, odmawiając zmiany swojej decyzji z dnia 19 listopada 2010 r., błędnie przyjął, iż za zmianą tą nie przemawia interes społeczny. Interes ten był w dotychczas wydanych decyzjach pojmowany jedynie w kategorii ochrony dóbr kultury przed zniszczeniem, a takie jednowymiarowe spojrzenie na problem jest wadliwe, gdyż nie uwzględnia całej gamy interesów społecznych, jakie przemawiają za udzieleniem pozwolenia na czasowy wywóz „Damy z gronostajem” na wystawę w Berlinie i Londynie. W szczególności, we wniosku tym podkreślono, że berlińska wystawa ma przełomowe znaczenie naukowe jako wystawa portretu epoki renesansu, a ekspozycja obrazu w tak renomowanym muzeum rozpowszechni wiedzę zarówno o samym dziele, jak i o Polsce.

Fundacja wskazała również, że wystawy w Gemäldegalerie w Berlinie oraz w National Gallery w Londynie, co jest pewnego rodzaju precedensem, są ze sobą połączone. Zostały zorganizowane w ten sposób, by znawcy sztuki mogli je kolejno obejrzeć, a obraz „Dama z gronostajem” ma być swoistą klamrą spinającą oba te, niezwykle ważne dla świata sztuki, wydarzenia.

Istotną okolicznością podniesioną przez fundację jest także fakt remontu pałacu, w którym obraz jest wystawiany w Krakowie. W okresie remontu obiektu alternatywą dla wywozu „Damy z gronostajem” na wystawę do Londynu i Berlina byłoby eksponowanie obrazu w jednym z polskich muzeów, co ze względu na panujące w nich standardy bezpieczeństwa, niewystarczające dla obrazu tej klasy, oznaczałoby w istocie jego niedostępność dla zwiedzających.

Ponadto fundacja wyjaśniła, iż jako podziękowanie za wypożyczenie „Damy z gronostajem” na obie ww. wystawy fundacja otrzyma renesansową ramę, przystosowaną do tego obrazu, co jest okolicznością niezmiernie rzadką.

Pragnę przy tym podkreślić, że przepis art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła

prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. W toku postępowania prowadzonego na podstawie tego przepisu organ właściwy nie dokonuje ponownej merytorycznej oceny sprawy, lecz bada wniosek strony wyłącznie w kontekście istnienia przesłanek zastosowania powołanej regulacji. Nie ma przy tym wątpliwości, że organ ten, dokonując oceny istnienia interesu społecznego i słusznego interesu strony, powinien wziąć pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, nie zaś wyłącznie jeden jej aspekt.

Niezależnie od faktu, iż Fundacja XX Książąt Czartoryskich we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 25 lutego 2011 r. (l.dz. DOZ-OAiK-6700-199/1, KD), odmawiającą zmiany ostatecznej decyzji tego organu z dnia 19 listopada 2010 r. (l.dz. DOZ-SK-6700/1/10), przedstawiła istotne okoliczności dotyczące interesu społecznego w wydaniu decyzji pozwalającej na wywóz „Damy z gronostajem” nie tylko do Londynu, ale również do Berlina, pragnę poinformować, że już po złożeniu tego wniosku fundator Fundacji Książąt Czartoryskich, dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie, małopolski wojewódzki konserwator zabytków oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego generalny konserwator zabytków podpisali, w dniu 20 kwietnia 2011 r. w Krakowie memorandum w sprawie czasowego wywozu ww. obrazu za granicę.

W memorandum tym ustalono, że:

1) po zakończeniu wystaw:

a) „Złote czasy Rzeczypospolitej” w pałacu królewskim w Madrycie,

b) „Oblicza renesansu” w Gemäldegalerie w Berlinie,

c) „Leonardo da Vinci: Painter at the Court of Milan” w National Gallery w Londynie

w lutym 2012 r. obraz powróci do Krakowa i zostanie umieszczony w Muzeum Narodowym w Krakowie, gdzie będzie eksponowany aż do zakończenia remontu pałacu książąt Czartoryskich, dokąd powróci po jego zakończeniu;

2) po powrocie z Londynu do Krakowa obraz zostanie objęty co najmniej 10-letnim okresem ochronnym, w czasie którego nie będzie przedmiotem jakichkolwiek wypożyczeń, chyba że z przyczyn uzasadnionych szczególnymi okolicznościami wszystkie strony memorandum postanowią inaczej;

3) po powrocie z Londynu do Krakowa obraz będzie przedmiotem projektu naukowego, którego celem będzie pozyskanie i usystematyzowanie pełnej wiedzy o obrazie, a równocześnie szerokie, ogólnoświatowe upowszechnienie i umocnienie rangi tego dzieła.

Reasumując, okoliczności przedstawione w ww. wniosku Fundacji XX Książąt Czartoryskich o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 25 lutego 2011 r. (l.dz DOZ-OAiK-6700-199/11, KD), odmawiającą zmiany ostatecznej decyzji tego organu z dnia 19 listopada 2010 r. (l.dz. DOZ-SK-6700/1/10), oraz nowa okoliczność w sprawie, tj. podpisanie omówionego powyżej memorandum uzasadniały wydanie fundacji, w trybie art. 155 K.p.a., pozwolenia na czasowy wywóz obrazu „Dama z gronostajem” na wystawy do Berlina i Londynu, co nastąpiło na mocy decyzji ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 11 maja 2011 r. (l.dz. DOZ-OAiK-6700/400/11, KP-20/11).

Pragnę przy tym wyjaśnić, że decyzja ta dotyczyła wyłącznie wywozu ww. obrazu na wystawy do RFN i Wielkiej Brytanii. Natomiast organem właściwym do rozpatrzenia w pierwszej instancji sprawy wydania pozwolenia na wywóz przedmiotowego obrazu do Hiszpanii był małopolski wojewódzki konserwator zabytków, który również podpisał memorandum dotyczące wywozu „Damy z gronostajem” za granicę.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Piotr Żuchowski

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Mariusza Błaszczaka**

**w sprawie planowanych zmian w prawie
dotyczącym organizacji imprez masowych
(22490)**

W nawiązaniu do pisma z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22490/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Mariusza Błaszczaka w sprawie planowanych zmian w prawie dotyczącym organizacji imprez masowych, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości oraz ministrem sportu i turystyki, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W związku ze złożonymi gwarancjami rządowymi związanymi z przyznaniem Polsce i Ukrainie prawa organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 minister spraw wewnętrznych i administracji, zarządzeniem nr 9 z dnia 16 stycznia 2008 r., powołał Zespół do spraw koordynacji działań służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i admi-

nistracji w związku z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012. Zespół realizuje swoje zadania zgodnie z przyjętym w maju 2009 r. harmonogramem.

Wśród zadań wskazanych w terminie realizacji na rok 2011 warto wymienić:

— gromadzenie informacji o możliwych zagrożeniach dla bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 – zadanie rozpoczęte od 1 stycznia 2011 r. jest zadaniem stałym,

— przygotowanie projektów bilateralnych deklaracji o współpracy z innymi państwami, dotyczących współdziałania w związku z Euro 2012,

— zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej z krajami będącymi potencjalnymi uczestnikami Euro 2012 oraz krajami sąsiadującymi i tranzytowymi, mającej na celu uzgodnienie zasad współpracy w zakresie Euro 2012,

— zakończenie prac nad koncepcją koordynacji działań służb podległych i nadzorowanych przez MSWiA w czasie trwania Euro 2012,

— rozpoczęcie procedury sprawdzania przyjętych rozwiązań związanych z bezpieczeństwem Euro 2012 w ramach zabezpieczenia meczów testowych (na stadionach Euro 2012).

Ponadto, zgodnie z harmonogramem prac zespołu, od początku jego powołania realizowane są zadania stałe, zawierające długofalowe działania związane z przygotowaniem służb i resortu do Euro 2012. Są one związane z realizacją projektów inwestycyjnych, szkoleniowych, pozyskiwaniem doświadczeń innych krajów i wdrażaniem ich do polskiej praktyki, opracowywaniem koncepcji działań poszczególnych służb i współpracy pomiędzy nimi, przygotowaniem koncepcji działań w przypadku wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych, a także współpracą z partnerem ukraińskim.

Zadania zespołu wpisują się w działalność powołanego zarządzeniem nr 33 prezesa Rady Ministrów z dnia 12 maja 2010 r. Komitetu ds. Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012. Komitet koordynuje działania wszystkich podmiotów zaangażowanych w przygotowania do zapewnienia bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012.

Komitet przyjął Zintegrowaną Koncepcję Bezpieczeństwa, która definiuje wspólną wizję, cele oraz zakres działania, mechanizmy konsultacji, kontroli oraz strukturę podejmowania decyzji. Celem realizowanych działań jest zapewnienie nie tylko bezpiecznych warunków turnieju, ale także sprawnej obsługi i przyjaznej atmosfery zgodnie z mottem programu „Baw się dobrze – czuj bezpiecznie” („Have fun – feel safe”).

Założenia Zintegrowanej Koncepcji Bezpieczeństwa realizowane są poprzez program bezpieczeństwa podzielony na 15 obszarów tematycznych. Dla każdego obszaru zostały zidentyfikowane podmioty wiodące oraz podmioty uczestniczące w procesie

przygotowań. Instytucje wiodące w 15 obszarach wyłoniły liderów obszarów. Każdy obszar został rozpisany na projekty, do których przypisani zostali kierownicy projektów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz służby podległe i nadzorowane zaangażowane są w realizację wszystkich obszarów Programu Bezpieczeństwa Euro 2012, natomiast w 3 obszarach: Prawodawstwo, Współpraca międzynarodowa i Gotowość, instytucją wiodącą jest Ministerstwo SWiA.

Wskazać należy, że łącznie w ramach programu bezpieczeństwa w 2011 roku zaplanowana jest realizacja 86 projektów kluczowych, koniecznych dla zapewnienia bezpieczeństwa w czasie turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012.

Przygotowania Policji prowadzone są na podstawie zatwierdzonej przez komendanta głównego Policji „Koncepcji przygotowania Policji do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012” oraz projektów policyjnego zabezpieczenia turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012. Dokument ten wraz z 18 kartami projektów definiuje wszystkie obszary prowadzonych w Policji przygotowań do tego międzynarodowego wydarzenia. Karty projektów dostosowane zostały do standardów, zasad i metodologii zarządzania projektami oraz systemu PPM Clarity (Project Portfolio Management), który administrowany jest przez PL.2012 sp. z o.o. Policyjne podmioty zaangażowane w tym obszarze realizują na bieżąco zadania wynikające z realizacji kart projektów.

Należy również wskazać na zadania wykonywane przez Policję zgodnie z decyzją nr 61 komendanta głównego Policji przez zespół ekspercki do przygotowania Policji do realizacji zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 oraz przez pełnomocnika komendanta głównego Policji do spraw koordynacji działań Policji w tej sprawie.

W ramach zaangażowania w wykonywanie zadań związanych z bezpieczeństwem podczas przyszłorocznych Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 Ministerstwo Sprawiedliwości, będąc liderem jednego z obszarów Programu Bezpieczeństwa Euro 2012: System sądownictwa, opracowało we wrześniu 2010 r. plan działań przygotowujących wymiar sprawiedliwości w Polsce do wypełniania ciążących na nim obowiązków.

Zgodnie z przyjętymi założeniami resort sprawiedliwości w ramach przygotowania organizacyjnego sądów wyznaczył następujące cele: określenie jednostek organizacyjnych sądownictwa powszechnego, które będą realizowały zadania mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania sądów w czasie UEFA Euro 2012, szczególnie w miastach, w których będą rozgrywane mecze turnieju finałowego, oraz na terenie województw, przez które będzie odbywał się tranzyt kibiców pomiędzy miastami Polski

i Ukrainy; określenie sądów „zapasowych” (budynków sądów) lub ewentualnie innych miejsc, w których będą mogły odbywać się posiedzenia; określenie zakresu koniecznego wzmocnienia kadrowego (delegowanie sędziów oraz kadry urzędniczej) wytypowanych sądów; przygotowanie w wyznaczonych sądach dyżurów większej liczby sędziów i pracowników administracyjnych, którzy będą gotowi rozpoznać i zapewnić obsługę kancelaryjną zwiększonej liczby wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz spraw w trybie przyspieszonym; ustalenie polityki urlopowej w czasie turnieju piłkarskiego UEFA Euro 2012.

W obszarze działań wspierających sprawność postępowań sądowych wskazano na potrzebę nawiązania współpracy z organizacjami zrzeszającymi tłumaczy, w tym tłumaczy przysięgłych. Sygnalizowano także możliwość nawiązania współpracy z uczelniami zlokalizowanymi w miastach, w których będą rozgrywane mistrzostwa i które prowadzą kierunki filologiczne, w tym dla rzadkich języków obcych, w celu zapewnienia możliwości powoływania dodatkowych tłumaczy.

Ponadto Ministerstwo Sprawiedliwości zaplanowało nawiązanie kontaktu z organami samorządu adwokackiego i radcowskiego, aby zapewnić oskarżonym i obwinionym możliwość korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym, oraz organizacjami zrzeszającymi biegłych sądowych dla specjalności niezbędnych przy opiniowaniu w typowych sprawach związanych ze zdarzeniami w przebiegu imprez masowych.

W związku z zadaniami nałożonymi przez przepisy ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.) zadeklarowano, że Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości zostanie odpowiednio przygotowane organizacyjno-technicznie na wykonywanie zwiększonej liczby zadań w czasie turnieju.

W pracach organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez sportowych, w tym w pracach Rady Bezpieczeństwa Imprez Sportowych, Komitetu ds. Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012, Stałego Komitetu Europejskiej Konwencji w sprawie przemocy i ekscesów widzów w trakcie imprez sportowych, w szczególności meczów piłki nożnej, oraz w pracach związanych z nowelizacją prawa aktywnie uczestniczą także przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz podległej resortowi spółki PL.2012.

W odniesieniu do zmian prawa związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 uprzejmie informuję, że w dniu 6 czerwca 2011 r. do Sejmu wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją Turnieju Finałowego UEFA EURO 2012 (druk sejmowy

nr 4281). Powyższy projekt ma na celu stworzenie niezbędnego otoczenia prawnego dla sprawnego zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012.

Projekt powyższej ustawy zawiera przepisy obowiązujące wyłącznie w czasie trwania turnieju lub dotyczące wyłącznie meczów rozgrywanych w ramach turnieju, jak również imprez masowych towarzyszących tej imprezie. Dodatkowo część przepisów niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia Euro 2012, w wyniku analizy i przeprowadzonych w ramach odpowiedzialnego za koordynację przygotowań w zakresie bezpieczeństwa Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Euro 2012 konsultacji, zostanie wprowadzona na stałe do polskiego systemu prawa.

Projekt przewiduje wprowadzenie stosownych zmian m.in. w: Kodeksie wykroczeń, Kodeksie karnym, Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym wykonawczym, Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.), ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.), ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.), ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960), ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.)

Jednocześnie pragnę zauważyć, że strategicznym celem działań podejmowanych w związku z przygotowaniem do Euro 2012 jest zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom turnieju w czasie ich pobytu na terenie Polski oraz zagwarantowanie niezakłóconego przebiegu imprezy, a także połączenie najwyższych standardów bezpieczeństwa z minimalną ingerencją w wolność osobistą wszystkich uczestników UEFA Euro 2012.

Odnosząc się do działań Policji związanych z zabezpieczeniem imprezy masowej – meczu piłki nożnej o Puchar Polski pomiędzy drużynami Lecha Poznań i Legii Warszawa w dniu 3 maja 2011 r. w Bydgoszczy, uprzejmie informuję, że po dokonaniu lustracji obiektu sportowego CWZS Zawisza w Bydgoszczy w dniu 26 kwietnia 2011 r. komendant miejski Policji w Bydgoszczy wydał negatywną opinię w zakresie spełnienia warunków bezpieczeństwa w związku z meczem, kwalifikując imprezę do kategorii podwyższonego ryzyka. Jednocześnie określił niezbędną wielkość sił i środków, jakie należy skierować do zabezpieczenia imprezy, oraz wyspecyfikował potencjalne zagrożenia.

Warunki bezpieczeństwa finałowego meczu o Puchar Polski omawiane były w dniu 26 kwietnia 2011 r. w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy pod przewodnictwem wojewody, z udziałem kierownictwa Kujawsko-Pomorskiego Związku

Piłki Nożnej w Bydgoszczy, prezydenta miasta Bydgoszczy, kierownictwa Komendy Wojewódzkiej w Bydgoszczy, administratora stadionu sportowego im. Krzyszkwia w Bydgoszczy oraz podległych wojewodzie służb kryzysowych.

Wojewoda kujawsko-pomorski, po wysłuchaniu stanowisk wszystkich uczestniczących w spotkaniu stron, zażądał od przedstawiciela organizatora podjęcia wspólnie z administratorem obiektu sportowego dodatkowych przedsięwzięć organizacyjnych skutkujących pełną identyfikacją wszystkich osób wchodzących na trybuny, dystrybucją pozostałej puli biletów wstępu według zasady „jeden bilet tylko dla jednej zidentyfikowanej osoby”, odizolowania na trybunach antagonistycznych wobec siebie kibiców przybywających na mecz oraz zabezpieczenia pełnego monitoringu obiektu. Niezależnie od powyższego, z uwagi na fakt, że stadion w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 163 nie jest typowym stadionem piłkarskim, a konstrukcja jego trybun w poważnym stopniu ogranicza możliwość skutecznego operowania pododdziałami zwartymi Policji, służby porządkowe miały być uprawnione do użycia wszystkich przewidzianych prawem środków przymusu bezpośredniego oraz technicznych środków wsparcia.

Strony spotkania świadome zagrożeń, jakie niesie ze sobą mecz piłkarski podwyższonego ryzyka z udziałem kibiców Lecha Poznań i Legii Warszawa, przy zdaniu przeciwnym Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy, przyjęły stanowisko, że mecz traktowany w kategoriach widowiska sportowego powinien się odbyć.

Wskazać należy, że w ramach organizacji zabezpieczenia przejazdu kibiców Policja zabezpieczyła trasy przejazdu pociągu nadzwyczajnego z kibicami Legii Warszawa na trasie Warszawa – Bydgoszcz oraz Bydgoszcz – Warszawa, zgodnie z właściwością terytorialną, poprzez wystawienie (wzmocnienie) patroli prewencyjnych na stacjach kolejowych, na trasie przejazdu pociągu, w miejscach postojów technicznych oraz w miejscach wytypowanych na podstawie działań operacyjnych, w których mogło dojść do nieplanowego zatrzymania pociągu przez kibiców nim jadących lub próby zatrzymania (obrzucenia) pociągu przez kibiców innych drużyn dążących do konfrontacji. Zabezpieczenie obejmowało również trasy przejazdu pociągu z kibicami Pogoni Szczecin na trasie Szczecin – Bydgoszcz oraz Bydgoszcz – Szczecin.

Odnosząc się do zdarzeń, które miały miejsce w dniu 3 maja 2011 r. bezpośrednio po meczu, należy wskazać, że po zakończeniu spotkania około 1000 kibiców Legii wtargnęło na murawę, przy biernej postawie służb organizatora. Nastąpiło wówczas ponowne odpalenie rac w sektorach warszawskich. Następnie część kibiców Legii zaatakowała służbę organizatora, rzucając butelkami, gaśnicami oraz racami i petardami. Widząc zaistniałą sytuację, sympatycy Lecha wtargnęli na murawę stadionu, dążąc do konfrontacji z pseudokibicami Legii.

O godz. 21.27 organizator zwrócił się z wnioskiem o interwencję Policji na obiekcie. Po wprowadzeniu sił policyjnych pseudokibice Lecha wycofali się, a po chwili rozpoczęli atakowanie policjantów elementami infrastruktury stadionu (elementy ogrodzenia, siedziska). Wówczas policjanci wyposażeni w strzelby gładkolufowe oddali salwę ostrzegawczą w powietrze, a gdy to nie przyniosło rezultatu, oddano salwę w kierunku napastników. Następnie użyto miotacza wody, w wyniku czego kibice wycofali się.

Pododdziały Policji stanęły na murawie w odległości uniemożliwiającej rzucanie przedmiotów w policjantów. Wówczas kibice rozpoczęli demolowanie zajmowanego sektora poprzez wrywanie siedzisk, niszczenie aparatury nagłaśniającej i wrywanie kabli rozłożonych przez telewizje transmitujące mecz. Kolejne działania wobec kibiców Lecha podjęła ochrona, próbując zepchnąć ich z bieżni w zajmowane sektory. W tym czasie kibice Legii powrócili do swoich sektorów, oczekując na wręczenie pucharu stołecznej drużynie.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że bezpośrednia interwencja Policji na trybunach była bardzo utrudniona, ze względu na infrastrukturę obiektu (stadion lekkoatletyczny – strome skosy trybun), co wyraźnie podkreślał komendant miejski Policji w Bydgoszczy, wydając negatywną opinię w zakresie organizacji przedmiotowej imprezy. Wskazać także należy, że po meczu nie odnotowano zakłóceń porządku z udziałem pseudokibiców.

Należy podkreślić, że przyjęty przez organizatora system wpuszczania widzów na obiekt nie zapewniał ich identyfikacji w rozumieniu zapisów ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Powyższa okoliczność była podstawową przesłanką wydania przez komendanta miejskiego Policji negatywnej opinii co do organizacji przedmiotowego meczu. Nadmienić należy, że organizator nie zwrócił się do Policji o przekazanie wykazu osób objętych zakazem stadionowym, skutkiem czego nie był w stanie wywiązać się z nałożonego na niego obowiązku.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w trybie art. 308 K.p.k. Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy prowadzi dwa postępowania dotyczące:

— organizowania imprezy masowej niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu, tj. o czyn z art. 58 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych

oraz

— wnoszenia lub posiadania na imprezie masowej broni, w rozumieniu ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.), wyrobów pirotechnicznych, materiałów pożarowo niebezpiecznych lub innych niebezpiecznych przedmiotów lub materiałów wybuchowych, tj. o czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, wdarcia się w czasie trwania masowej imprezy sportowej na teren, na którym rozgrywane są zawody sportowe, tj. o czyn z art. 60 ust. 1

ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, oraz uszkodzenia mienia, tj. o czyn z art. 288 § 1 Kodeksu karnego.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że przygotowana kalkulacja sił i środków będących w dyspozycji dowódcy operacji była wypadkową posiadanych zasobów i informacji o potencjalnych ryzykach i należy ocenić ją jako wystarczającą. Ponadto realizowane założenia taktyczne w trakcie działań pododdziałów Policji na stadionie były dostosowane do sytuacji. Działania podejmowane przez biorące udział w zabezpieczeniu imprezy siły policyjne charakteryzowały się dynamicznym reagowaniem na ujawnione naruszenia prawa, a zastosowana taktyka, w tym użyte środki przymusu bezpośredniego, była adekwatna do zagrożenia.

Z wyjaśnień policjantów uczestniczących w zabezpieczeniu imprezy masowej wynika, iż znaczącym czynnikiem decydującym o zaistniałych zdarzeniach była bierna postawa służb porządkowych organizatora. Brak właściwej kontroli uczestników imprezy w momencie udostępnienia obiektu, jak i jakiegokolwiek reakcji na ekscesy zaistniałe w trakcie meczu doprowadził do eskalacji zachowań po jego zakończeniu i w efekcie do konieczności użycia sił policyjnych.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.) za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i w czasie jej trwania odpowiada organizator, wyposażony w szereg służących temu instrumentów prawnych, określonych w ustawie. Policja interweniuje w miejscu i w czasie imprezy masowej wyłącznie na wniosek organizatora, gdy jego działania okazują się niewystarczające lub nieskuteczne.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła
Krzysztofa Tchórzewskiego**

**w sprawie sytuacji stacji
sanitarno-epidemiologicznych (22492)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22492/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP

pana Krzysztofa Tchórzewskiego w sprawie sytuacji stacji sanitarno-epidemiologicznych, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrami zdrowia oraz rolnictwa i rozwoju wsi, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Reforma administracji publicznej, w kształcie nadanym jej przez ustawy ustrojowe z 1999 r., w odniesieniu do administracji rządowej w województwie, oparła się na dwóch zasadniczych założeniach: wprowadzeniu organu sprawującego władzę administracji ogólnej i stworzeniu odpowiedniej relacji pomiędzy tym organem a wszystkimi zespolonymi służbami, strażami i inspekcjami działającymi na terenie województwa – relacji zapewniającej spójność funkcjonowania organów i struktur administracji rządowej w województwie i możliwość ponoszenia politycznej odpowiedzialności za rezultaty działania wszystkich podległych służb. Powyższa relacja oparta jest na pojęciu zwierzchnictwa organu sprawującego władzę administracji ogólnej nad wszystkimi normatywnie wskazanymi administracjami o charakterze inspekccyjno-kontrolnym i policyjnym. Zgodnie z art. 22 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) wojewoda zapewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie i kieruje ich działalnością. Przyjęte w obowiązującym stanie prawnym podporządkowanie jednemu organowi wojewódzkich służb, inspekcji i straży wpływa pozytywnie na poprawę koordynacji ich działań w obrębie województwa. W świetle powyższego, w opinii MSWiA, obecny stan prawny winien zostać utrzymany.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), wprowadzającego zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia poinformował przy tym, iż zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) stacje sanitarno-epidemiologiczne mogą pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

- badań laboratoryjnych, badań i pomiarów środowiskowych i innych czynności dotyczących oceny jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa zdrowotnego;
- prowadzenia szkoleń i egzaminów oraz wykonywania ocen zdrowotnych.

Środki pozyskane z ww. zadań stanowią dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 93 i art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych utworzone przez jednostki budżetowe wydzielone rachunki dochodów własnych mogły funkcjonować zgodnie z dotychczasowymi przepisami prawa, z jednoczesnym regulowaniem zobowiązań i ściąganiem należności, do dnia 31 grudnia 2010 r. Środki pieniężne przekazane na rachunek pomocniczy mogą być wykorzystane na dotychczasowe cele do dnia 30 czerwca 2011 r. Środki pieniężne niewykorzystane w tym terminie państwowe jednostki budżetowe przekazują na dochody budżetu państwa.

W latach 2011–2012 planuje się utworzenie w budżecie państwa rezerwy celowej przeznaczonej na ww. wydatki, w wysokości odpowiadającej planowanemu przyrostowi dochodów. Równowartość środków zgłoszonych przez jednostki budżetowe do projektu budżetu państwa na 2011 r. z likwidacji rachunku dochodów własnych została ujęta w rezerwie celowej budżetu państwa w części 83, w dziale 758, rozdz. 75 818, poz. 57: Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Z rezerwy tej będą mogły być zwiększane w ciągu roku wydatki jednostek budżetowych na realizację przyjętych zadań, które były finansowane w ramach zlikwidowanego rachunku dochodów własnych.

Ewentualne zwiększenie wydatków z przeznaczeniem na finansowanie omawianych zadań będzie zatem mogło być dokonane po udokumentowaniu uzyskania dochodów związanych z ich wykonaniem i wykazaniu, iż przyznanie dodatkowych środków z rezerwy celowej jest niezbędne do prawidłowej realizacji zadań.

Minister zdrowia wraz z głównym inspektorem sanitarnym podejmuje szereg działań mających na celu ocenę i usprawnienie obecnej sytuacji finansowej

stacji sanitarno-epidemiologicznych. Do działań tych należą:

— monitorowanie sytuacji w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej przez Ministerstwo Finansów z przeznaczeniem dla stacji sanitarno-epidemiologicznych;

— przeprowadzenie kompleksowej analizy wynagrodzeń pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w poszczególnych województwach z podziałem na poszczególne grupy;

— współpraca i konsultacje z organizacjami związkowymi, w ramach których udzielane są wyjaśnienia w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej. Odbývają się również spotkania dotyczące obecnej sytuacji finansowej stacji sanitarno-epidemiologicznych, kwestii awansu pracowników, dodatkowych środków na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Minister zdrowia poinformował ponadto, iż wszelkie trafiające do Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego wnioski, apele i uwagi przekazywane przez organizacje związkowe i pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych są wnikliwie analizowane, a podnoszone w nich kwestie brane pod uwagę w ramach prac legislacyjnych i innych prowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.

Z informacji przekazanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi wynika, iż przygotowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekt założeń do projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii przewiduje konsolidację Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Ma on na celu zapewnienie kompleksowego i skutecznego nadzoru inspekcyjnego, optymalne wykorzystanie istniejących zasobów ludzkich, finansowych i potencjału istniejących inspekcji. Konsolidacja inspekcji pozwoli na szybsze i kompleksowe przeprowadzenie kontroli u rolnika i przedsiębiorcy oraz jednocześnie nie utrudni im prowadzenia działalności. Odciąży to producentów żywności, którzy obecnie są kontrolowani przez wiele inspekcji, co dodatkowo absorbuje ich czas i środki.

Planuje się przyjąć model Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii jako części administracji niespolonej, tzn. niezwiązanej formalnie i kompetencyjnie zarówno z wojewodą i jego zapleczem administracyjnym, jak i innymi organami administracji publicznej o lokalnym zakresie działania. Za przyjęciem ściśle zhierarchizowanego modelu organizacyjnego inspekcji, opartego na bezpośredniej podległości jej poszczególnych organów, przemawia charakter zadań przez nią wykonywanych, sprawdzających się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, a w konsekwencji ochrony zdrowia i życia konsumentów.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi podkreślił przy tym, iż projektowana regulacja nie spowoduje skut-

ków finansowych dla budżetu państwa oraz nie będzie miała wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego. Poprawi natomiast system zarządzania i finansowania inspekcji, w tym zmniejszy koszty administracyjne przy lepszym dofinansowaniu służby kontrolnej.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Zdzisławy Janowskiej**

**w sprawie opłat za przejazdy PKP
na podstawie legitymacji seniora (22493)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poseł Zdzisławy Janowskiej w sprawie opłat za przejazdy PKP na podstawie legitymacji seniora przekazuję poniższe informacje.

Do końca 2009 r. legitymacja seniora uprawniała do przejazdów z 50-procentową ulgą prawie wszystkimi pociągami na terenie kraju. Koszt zakupu legitymacji wynosił 75 zł. Z dniem 1 stycznia 2010 r., w związku z wystąpieniem ze wspólnej oferty przewoźników, PKP Intercity SA wprowadziło własną ofertę „Karta Seniora”, której wykup kosztuje 150 zł. Warto zaznaczyć, że PKP Intercity SA wprowadziło przedmiotową ofertę na własne ryzyko handlowe, podczas gdy wykup uprawnień do 50-procentowej ulgi dla innych grup pasażerów to koszt rzędu 500 zł. Można zatem uznać, że osoby uprawnione do nabycia „Karty Seniora” są traktowane przez przewoźnika w szczególnie ulgowy sposób. Pomimo wzrostu kosztów wykupu uprawnień do ulgowych przejazdów osoby te nadal podlegają preferencyjnym zasadom odbywania podróży.

Podzielam niepokój pani poseł, gdyż legitymacja seniora stanowiła duże udogodnienie w podróżach tej grupy społecznej. Wyrażam głęboką nadzieję, że przewoźnicy kolejowi dostrzegą korzyści ze stosowania wspólnych ofert, honorowanych w jak największej liczbie pociągów.

Legitymacja seniora była ofertą handlową przewoźników kolejowych nie tylko należących do Grupy PKP, a jej stosowanie nie wynikało z przepisów ustawy. Oferta ta miała na celu zwiększenie przychodów z tytułu sprzedaży biletów (obniżenie ceny miało powodować zwiększenie częstotliwości korzystania z kolei i tym samym wzrost przychodów). Ocena za-

sadności przyjętych rozwiązań należy do przewoźników kolejowych. Ministerstwo Infrastruktury nie ma istotnego wpływu na opisane działania przewoźników dotyczące zmiany zasad przyznawania ulg handlowych. Polityka cenowa stanowi wyraz strategii spółek prawa handlowego i nie wymaga akceptacji organów rządowych.

Kwestię uprawnień ustawowych do przejazdów ulgowych reguluje ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440). Ustawa ta nie przewiduje ulg dla osób, które osiągnęły określony wiek.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Burego s. Antoniego**

**w sprawie sytuacji chorych korzystających
z opieki lekarzy specjalistów oraz nielogicznie
długiego czasu oczekiwania na możliwość
skorzystania z porady (22495)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana Jana Burego, posła na Sejm RP, przekazaną przy piśmie pana Marka Kuchcińskiego, wicemarszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 11 maja 2011 r., znak: SPS-023-22495/11, w sprawie sytuacji chorych korzystających z opieki lekarzy specjalistów oraz długiego okresu oczekiwania na możliwość skorzystania z porady, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Warunki realizacji świadczeń gwarantowanych lekarzy specjalistów określa rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (Dz.U. Nr 139, poz. 1142, z późn. zm.). Zasadą jest udzielanie porad specjalistycznych w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej przez lekarzy specjalistów. Użyte w ww. rozporządzeniu określenie „lekarz specjalista” oznacza lekarza, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w określonej podstawowej lub szczegółowej dziedzinie medycyny.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż przepisy ww. rozporządzenia dopuszczają możliwość realizacji świadczeń gwarantowanych przez lekarza w trakcie specjalizacji. Za lekarza w trakcie specjalizacji uważa się lekarza, który ukończył co najmniej drugi rok spe-

cializacji, a w przypadku specjalizacji w dziedzinie okulistyki lub dermatologii i wenerologii – co najmniej trzeci rok specjalizacji. Zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia, określającego wykaz świadczeń gwarantowanych w przypadku porad specjalistycznych oraz warunki ich realizacji, lekarz w trakcie specjalizacji może udzielać świadczeń gwarantowanych w większości poradni specjalistycznych.

Ponadto odnosząc się do kwestii braku możliwości udzielania świadczeń specjalistycznych przez lekarzy nieposiadających specjalizacji w odpowiedniej dla poradni dziedzinie medycyny, a posiadających doświadczenie, uprzejmie informuję, iż w przypadku porad specjalistycznych z zakresu diabetologii i diabetologii dla dzieci oraz nefrologii i nefrologii dla dzieci dopuszczono możliwość realizacji przedmiotowych świadczeń przez specjalistę chorób wewnętrznych lub w przypadku dzieci specjalistę pediatrii, posiadających co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracy w oddziale zgodnym z profilem świadczenia gwarantowanego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w dniu 27 maja 2011 r. zostało podpisane rozporządzenie ministra zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, które zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie. Ww. rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ogłoszenia i będzie stosowane do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w 2012 r. i latach następnych, z wyjątkiem przepisów załącznika nr 3, które będą stosowane do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych od dnia 1 lipca 2011 r. Intencją wprowadzanych przedmiotową nowelizacją zmian było zwiększenie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców poprzez umożliwienie świadczeniodawcom, w granicach utrzymania poziomu jakości świadczeń i zachowania bezpieczeństwa, realizację świadczeń bez zbędnych kosztów oraz podejmowania zbytecznych działań.

W związku z powyższym w treści normatywnej ww. projektu rozporządzenia dokonano zmiany definicji lekarza w trakcie specjalizacji w sposób umożliwiający realizację świadczeń udzielanych przez lekarzy mających już specjalizację w podstawowej dziedzinie medycyny, będących jednocześnie w trakcie szkolenia do uzyskania specjalizacji w szczegółowych dziedzinach medycyny. Zmiany umożliwiają realizację świadczeń przez lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w odpowiedniej podstawowej dziedzinie medycyny oraz potwierdzone przez kierownika specjalizacji wiedzę i umiejętności umożliwiające samodzielną pracę w poradni specjalistycznej po pierwszym roku specjalizacji, w przypadku lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie okulistyki lub dermatologii i wenerologii – po trzecim roku specjalizacji, a w przypadku lekarzy w trakcie specjalizacji w pozostałych dziedzinach medycyny – po drugim roku specjalizacji. Ponadto, zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia

określającego wykaz świadczeń gwarantowanych w przypadku porad specjalistycznych oraz warunki ich realizacji, lekarze nieposiadający specjalizacji, a posiadający doświadczenie w oddziale zgodnym z profilem świadczenia gwarantowanego będą mogli udzielać świadczeń gwarantowanych w znacznej części poradni specjalistycznych.

Powyższe ma zastosowanie również do wskazanej przez pana posła porady specjalistycznej – kardiologia. Wskazane rozporządzenie przewiduje możliwość realizowania świadczeń gwarantowanych w przedmiotowym zakresie przez lekarza specjalistę w dziedzinie kardiologii lub hipertensjologii albo lekarza specjalistę w dziedzinie kardiologii oraz lekarza w trakcie specjalizacji w dziedzinie kardiologii lub hipertensjologii lub specjalistę w dziedzinie chorób wewnętrznych z co najmniej 5-letnim doświadczeniem w pracy w oddziale zgodnym z profilem świadczenia gwarantowanego.

Odnosząc się do kwestii kolejek oczekujących na udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej, uprzejmie informuję, że zasady prowadzenia list oczekujących na świadczenia opieki zdrowotnej zostały uregulowane w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z przepisem z art. 20 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) świadczenia specjalistyczne w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej są udzielane świadczeniobiorcom według kolejności zgłoszenia w dniach i godzinach ich udzielania przez świadczeniodawcę, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Mając na uwadze bezpieczeństwo pacjenta oraz konieczność zwiększenia przejrzystości procedur związanych z prowadzeniem list oczekujących na świadczenia opieki zdrowotnej, minister zdrowia wydał rozporządzenie z dnia 26 września 2005 r. w sprawie kryteriów medycznych, jakimi powinni kierować się świadczeniodawcy, umieszczając świadczeniobiorców na listach oczekujących na udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 200, poz. 1661). Na podstawie przepisów ww. rozporządzenia świadczeniodawca kwalifikuje i umieszcza świadczeniobiorcę, z wyjątkiem świadczeniobiorcy znajdującego się w stanie nagłym, na liście oczekujących na realizację świadczenia opieki zdrowotnej, kierując się kryteriami medycznymi opartymi na aktualnej wiedzy medycznej, jako:

— przypadek pilny, jeżeli istnieje konieczność pilnego udzielenia świadczenia ze względu na dynamikę procesu chorobowego i możliwość szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub znacznego zmniejszenia szans na powrót do zdrowia;

— przypadek stabilny, w przypadku innym niż stan nagły i przypadek pilny.

Świadczeniobiorców, którzy wymagają okresowego w ściśle ustalonych terminach wykonywania kolejnych etapów świadczenia przyjmuje się w celu udzielenia tego świadczenia zgodnie z planem lecze-

nia, o czym stanowi § 4 przywołanego rozporządzenia. W przypadku zmiany stanu zdrowia świadczeniobiorcy wskazującej na potrzebę wcześniejszego niż w ustalonym terminie udzielenia świadczenia świadczeniobiorca informuje o tym świadczeniodawcę, który, jeżeli to wynika z kryteriów medycznych, koryguje odpowiednio termin udzielenia świadczenia i informuje niezwłocznie świadczeniobiorcę o nowym terminie. W stanach nagłych świadczenia opieki zdrowotnej są udzielane świadczeniobiorcy niezwłocznie (art. 19 ww. ustawy).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 przywołanej ustawy świadczeniobiorca ma prawo wyboru świadczeniodawcy udzielającego ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych spośród tych świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, tym samym może wybrać świadczeniodawcę, u którego czas oczekiwania na określone świadczenie opieki zdrowotnej jest najkrótszy. Informacji na temat wykazu świadczeniodawców realizujących świadczenia opieki zdrowotnej, zgodnie z przepisem art. 23 ust. 2 i 3 ww. ustawy, udziela właściwy ze względu na miejsce realizacji świadczeń oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na wniosek świadczeniobiorcy.

Ponadto wykaz świadczeniodawców posiadających umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w poszczególnych zakresach świadczeń publikuje na swojej stronie internetowej właściwy ze względu na miejsce udzielania świadczenia oddział wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
na interpelację posła Wojciecha Szaramy**

**w sprawie sytuacji pracowników
Państwowej Inspekcji Sanitarnej (22496)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 11 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22496/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Wojciecha Szaramy w sprawie sytuacji pracowników powiatowej inspekcji sanitarnej, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrem zdrowia, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarno-

-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Reforma administracji publicznej, w kształcie nadanym jej przez ustawy ustrojowe z 1999 r., w odniesieniu do administracji rządowej w województwie, oparła się na dwóch zasadniczych założeniach: wprowadzeniu organu sprawującego władzę administracji ogólnej i stworzeniu odpowiedniej relacji pomiędzy tym organem a wszystkimi zespolonymi służbami, strażami i inspekcjami działającymi na terenie województwa – relacji zapewniającej spójność funkcjonowania organów i struktur administracji rządowej w województwie i możliwość ponoszenia politycznej odpowiedzialności za rezultaty działania wszystkich podległych służb. Powyższa relacja oparta jest na pojęciu zwierzchnictwa organu sprawującego władzę administracji ogólnej nad wszystkimi, normatywnie wskazanymi administracjami o charakterze inspekcyjno-kontrolnym i policyjnym. Zgodnie z art. 22 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.), wojewoda zapewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie i kieruje ich działalnością. Przyjęte w obowiązującym stanie prawnym podporządkowanie jednemu organowi wojewódzkich służb, inspekcji i straży wpływa pozytywnie na poprawę koordynacji ich działań w obrębie województwa. W świetle powyższego, w opinii MSWiA, obecny stan prawny winien zostać utrzymany.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, wprowadzającym zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny podejmują szereg działań w celu monitorowania i poprawy sytuacji płacowej pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, w tym m.in.:

— dokonana została szczegółowa analiza wynagrodzeń pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, np. średnia zarobków pracowników (nie wliczając zatrudnionych na szczeblu kierowniczym) wynosiła w 2009 r. 2479 zł brutto, a w 2010 r. – 2497 zł brutto,

— główny inspektor sanitarny współpracuje ze związkami zawodowymi działającymi przy wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, na bieżąco informując o działaniach podjętych w kierunku poprawy sytuacji płacowej pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych (w dniu 30 marca 2011 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami związków zawodowych, na którym poruszono kwestie niskich zarobków oraz zagadnienia związane z tworzeniem nowych inspekcji),

— główny inspektor sanitarny, reagując na apele i petycje pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, na bieżąco przekazuje wszelkie dokumenty organom właściwym w kwestii finansowania, tj. wojewodom; pisma te są wnikliwie i uważnie analizowane.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny prowadzą szczegółową analizę zagadnień związanych z uregulowaniem prawnym zabezpieczającym finansowanie działalności nadzorczo-zapobiegawczej i laboratoryjnej prowadzonej przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, w szczególności poprzez monitorowanie sytuacji w zakresie uruchamiania środków z rezerwy celowej z przeznaczeniem na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych. Główny inspektor sanitarny wystąpił do Ministerstwa Finansów dwukrotnie, tj. pismem z dnia 1 marca 2011 r. oraz pismem z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie uruchamiania środków z rezerwy celowej. Kwota uruchomienia środków z rezerwy celowej na dzień 20 maja 2011 r. wynosi 12 520 754 zł.

Minister zdrowia poinformował również, iż w celu właściwego realizowania zadań nałożonych przez ustawodawcę podejmuje się jest szereg inicjatyw mających na celu usprawnienie sposobu funkcjonowania jednostek mu podległych.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Wojciecha Szaramy**

**w sprawie stanowiska Polski dotyczącego
polityki klimatycznej UE w zakresie limitów
emisji dwutlenku węgla (22499)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 11 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22499/11) w sprawie interpelacji pana posła Wojciecha Szaramy dotyczącej polityki klimatycznej Unii Europejskiej w zakresie limitów emisji dwutlenku węgla uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1. Decyzja Komisji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WE została przyjęta przez Komitet do Spraw Zmian Klimatu Komisji Europejskiej bez uwzględnienia zgłaszanego przez Polskę postulatu dotyczącego wprowadzenia tzw. paliwowego współczynnika korygującego, który w lepszy sposób odzwierciedlałby różne uwarunkowania poszczególnych państw członkowskich.

W związku z faktem, iż takie podejście może zaburzać zasadę konkurencyjności podmiotów na rynku europejskim, Polska (wraz z Cyprem, Węgrami i Rumunią oraz Litwą, która wstrzymała się od głosu) sprzeciwiła się przyjęciu projektu decyzji w kształcie proponowanym przez Komisję Europejską. Warto podkreślić jednak, że stało się to pomimo uprzedniego uwzględnienia korzystnych dla Polski postulatów odnośnie usunięcia art. 11 dot. zastosowania współczynnika udziału klinkieru w cemencie, podniesienia wartości wskaźnika emisyjności dla kwasu azotowego i zastosowania lepszych kryteriów dla określenia znaczącego zwiększenia mocy produkcyjnych instalacji, a także przyznania okresu przejściowego dla ciepłownictwa sieciowego w zakresie ciepła dostarczanego dla odbiorców prywatnych (gospodarstw domowych).

Przyjęty przez Komitet ds. Zmian Klimatu projekt decyzji został zgodnie z procedurą (regulacja z kontrolą) skierowany do Parlamentu Europejskiego, gdzie sprawą zajmowała się Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (w skrócie: Komisja ENVI). Również na tym etapie rząd Polski podjął działania na forum Parlamentu Europejskiego.

Efektom działań na forum Parlamentu Europejskiego było uzyskanie poparcia 13 posłów dla rezolucji o sprzeciwie wobec decyzji. Przeciwno tej rezolucji głosowało jednak 44 posłów. W związku z powyższym projekt ww. decyzji został przyjęty przez Parlament Europejski bez przeprowadzenia debaty parlamentarnej.

Równoległe do procedury w Parlamencie Europejskim Polska przedłożyła na posiedzeniu COREPER w dniu 2 marca 2011 r. deklarację o sprzeciwie wobec projektu decyzji. Stanowisko to zostało podtrzymane na posiedzeniu Rady ds. Środowiska (14 marca 2011 r.). Projekt decyzji komisji został jednakże przyjęty przez Radę. Ostatecznie w dniu 27 kwietnia 2011 r. Komisja Europejska przyjęła przedmiotową decyzję. W dniu 17 maja 2011 r. została ona opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

W związku z tym, że działania Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska i polskich europosłów nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, w najbliższym czasie zostanie podjęta przez rząd decyzja o ewentualnym zaskarżeniu decyzji Komisji z dnia 27 kwietnia 2011 r. do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Należy mieć na uwadze, że ewentualne zaskarżenie decyzji do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie zwalnia Polski z konieczności zastosowania się do jej zapisów. Do dnia 30 września 2011 r. Polska powinna przedłożyć Komisji Europejskiej wykaz instalacji, które są objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji, wraz z informacjami, które z tych instalacji należą do sektorów uznanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji, oraz wstępną roczną liczbą bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2013–2020, obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w przedmiotowej decyzji Komisji Europejskiej.

Ad 2. Decyzja o obniżeniu emisji gazów cieplarnianych przez Unię Europejską została podjęta w dniach 8–9 marca 2007 r. przez Radę Europejską. Podjęto wówczas jednostronne zobowiązanie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o co najmniej 20% w porównaniu do 1990 r. Rada Europejska postanowiła, że określając udział państw członkowskich w całkowitej redukcji oraz wskazując, iż zastosowane zostanie podejście zróżnicowane, sprawiedliwe i przejrzyste, uwzględniające okoliczności krajowe oraz odpowiednie lata bazowe pierwszego okresu zobowiązań, określonego w Protokole z Kioto.

Podczas Rady Polska była reprezentowana przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pana Lecha Kaczyńskiego. Ponadto decyzja odnośnie redukcji emisji o co najmniej 20% została również poparta na posiedzeniu Rady ds. Środowiska (20 lutego 2007 r.) przez ówczesnego ministra środowiska, pana profesora Jana Szyszko.

Ostatecznie pakiet energetyczno-klimatyczny, realizujący unijny cel redukcji 20%, został przyjęty podczas posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 11–12 grudnia 2008 r. Jednym z kluczowych założeń umożliwiających zgodę Polski na przyjęcie konkluzji Rady Europejskiej, a tym samym nowej dyrektywy 2009/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, było osiągnięcie kompromisu

umożliwiającego Polsce szeroki zakres zastosowania okresu przejściowego dla energetyki w odniesieniu do konieczności zakupu 100% uprawnień do emisji na aukcjach. Z uwagi na specyficzną strukturę paliwową polskiej energetyki, uzależnionej niemalże w całości od węgla jako surowca w wytwarzaniu energii elektrycznej, oraz na niski wskaźnik PKB na mieszkańca, był to warunek konieczny do spełnienia, aby Polska mogła zgodzić się na przyjęcie nowych regulacji.

Ponadto wprowadzono również inne korzystne dla Polski zapisy, dzięki którym nasz kraj zyskał większą liczbę uprawnień do emisji do sprzedaży na aukcjach (wynika to z dotychczasowych osiągnięć w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz mechanizmu solidarnościowego, mającego na względzie rozwój gospodarczy nowych państw UE), a także możliwość zwiększenia do roku 2020 emisji z sektorów nieobjętych systemem EU ETS o 14%.

Ad 3. Implementacja postanowień pakietu energetyczno-klimatycznego niewątpliwie będzie miała wpływ na funkcjonowanie przemysłu w całej Unii Europejskiej, a w szczególnej sytuacji znajdzie się sektor elektroenergetyczny.

Zasadniczo przepisy dyrektywy 2009/29/WE stanowią, że nie przyznaje się żadnych darmowych uprawnień do emisji dla wytwórców energii elektrycznej. Jednak mając na względzie fakt, iż takie podejście stawałoby w trudnej sytuacji państwa, w których produkcja w znacznej mierze opiera się na najbardziej emisyjnych paliwach, tj. na węglu brunatnym i kamiennym, a w efekcie mogłoby doprowadzić do znacznego wzrostu cen energii elektrycznej nawet o kilkaset procent, wprowadzono w ww. dyrektywie możliwość czasowego odstępstwa od konieczności zakupu 100% uprawnień do emisji przez wytwórców energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 10c dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE bezpłatne uprawnienia do emisji na produkcję energii elektrycznej mogą otrzymać te podmioty, które funkcjonowały w dniu 31 grudnia 2008 r. lub wobec których fizycznie wszczęto proces inwestycyjny przed dniem 31 grudnia 2008 r., po spełnieniu jednego z trzech warunków: pierwszy i drugi dot. niedostatecznej integracji krajowej sieci z siecią zarządzaną przez Unię do Spraw Koordynacji Przesyłu Energii Elektrycznej (UCTE), trzeci wprowadza próg zależności od jednego paliwa kopalnego powyżej 30% oraz poziom PKB na mieszkańca poniżej 50% średniej w Unii Europejskiej. Polska spełnia trzeci warunek.

Polska jest jednym z dwóch krajów Unii Europejskiej (obok Republiki Czeskiej), które deklarują chęć skorzystania z tzw. derogacji dla elektroenergetyki (art. 10c dyrektywy 2003/87/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE). Przedstawiciele rządu brali aktywny udział w pracach Komitetu ds. Zmian Klima-

tu Komisji Europejskiej nad decyzją i wytycznymi Komisji Europejskiej dot. zapisów art. 10c dyrektywy 2003/87/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE i w dalszym ciągu utrzymują roboczy kontakt z urzędnikami w Brukseli w celu możliwie najlepszego skorzystania z ww. możliwości.

Ponadto, w związku z faktem, iż realizacja postanowień pakietu energetyczno-klimatycznego może negatywnie wpływać na konkurencyjność niektórych sektorów przemysłu z powodu zwiększenia importu dóbr z krajów, w których nie obowiązują tak wysokie standardy ochrony środowiska, dyrektywa ETS zawiera zapisy mające zminimalizować to ryzyko.

W celu ograniczenia ryzyka przenoszenia produkcji oraz emisji poza obszar Unii Europejskiej (tzw. ucieczki emisji CO₂) dyrektywa 2003/87/WE zmieniona dyrektywą 2009/29/WE, w drodze odstępstwa od obowiązku zakupu uprawnień do emisji w systemie aukcyjnym, wprowadza dla sektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji szczególne przepisy, tj. w okresie 2013–2020, instalacjom z tych sektorów przysługiwać będzie do 100% bezpłatnych uprawnień do emisji w odniesieniu do wskaźników emisyjności wyliczonych na poziomie emisji z 10% najbardziej wydajnych instalacji w systemie EU ETS. Przydział ten odbywać się będzie zatem na podstawie z góry ustalonych (ex ante) wspólnotowych wskaźników stanowiących zachętę do ograniczenia emisji gazów oraz stosowania energooszczędnych technologii. Wskaźniki te zostaną odniesione m.in. do puli uprawnień nieodpłatnie przydzielonych dla przemysłu. Zauważyć jednakże należy, iż omówiona w pkt. 1 decyzja Komisji Europejskiej ustanowiona na mocy art. 10a tejszej dyrektywy ogranicza w sposób istotny ww. mechanizm wsparcia, tym samym znosząc jego skuteczność.

Ponadto dyrektywa dopuszcza przeznaczenie środków finansowych na pomoc sektorom lub podsektorom, które uznane są za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji z powodu przenoszenia kosztów związanych z emisją gazów cieplarnianych w ceny energii (tzw. ucieczka pośrednia). Wielkość tej pomocy powinna opierać się na najlepszych wskaźnikach emisji CO₂ na jednostkę produktu (czyli emisji związanej z produkcją zużywanej energii elektrycznej) oraz powinna być zgodna z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej i ich ewentualnymi zmianami.

Obecnie Ministerstwo Gospodarki wspólnie z Ministerstwem Środowiska oraz Ministerstwem Finansów prowadzi prace nad stworzeniem odpowiedniego mechanizmu rekompensat dla polskiego przemysłu energochłonnego. Ponadto zarówno ww. resorty, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a także sektory przemysłowe wzięły udział w wypełnieniu kwestionariusza Komisji Europejskiej dot. pomocy publicznej, którego celem było m.in. zebranie informacji przez Dyрекcję Komisji ds. Konkurencyjności o konieczności udzielania pomocy publicznej sektorom narażonym na wyciek emisji z tytułu emisji pośrednich.

Należy również zauważyć, że dochody z aukcji stanowią dochód budżetu państwa i przynajmniej połowa z nich powinna być przeznaczona na cele określone w dyrektywie 2003/87/WE, w tym m.in. zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych, pomoc najuboższemu z racji ewentualnych podwyżek cen prądu, adaptację do skutków zmian klimatu, finansowanie prac badawczo-rozwojowych w zakresie redukcji emisji oraz działań adaptacyjnych, rozwój energii ze źródeł odnawialnych.

Ad 4. Przeważająca większość środowiska naukowego jest zdania, że wpływ działalności człowieka na obserwowane obecnie zmiany klimatu jest faktem. Zostało to potwierdzone w 4 raporcie Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu (IPCC), który jest wiodącym międzynarodowym organem dla oceny zmian klimatycznych. Został on ustanowiony przez Program Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP) i Światową Organizację Meteorologiczną (WMO), aby zapewnić światu jasny obraz na temat aktualnego stanu wiedzy w zakresie zmian klimatu i ich potencjalnych skutków środowiskowych i społeczno-ekonomicznych.

IPCC jest instytucją naukową. Opiniuje i ocenia najnowsze informacje naukowe, techniczne i społeczno-ekonomiczne z całego świata, które mogą być istotne dla zrozumienia zmian klimatycznych. Nie prowadzi żadnych badań ani nie monitoruje danych i parametrów związanych z klimatem, a jedynie dokonuje obiektywnego i rzetelnego przeglądu istniejących informacji w celu odzwierciedlenia w raporcie różnych poglądów i wiedzy fachowej. Tysiące naukowców z całego świata bierze dobrowolny udział w pracach IPCC.

Ad 5. Naukowe dowody wskazują, iż w celu uniknięcia najpoważniejszych skutków zmian klimatu świat musi ograniczyć globalny wzrost temperatury do nie więcej niż 2°C powyżej poziomu sprzed okresu przemysłowego. To tylko 1,2°C powyżej dzisiejszego poziomu. Aby nie przekroczyć tej bariery, należy zatrzymać tendencję wzrostową w globalnej emisji gazów cieplarnianych do roku 2020, co najmniej o połowę globalnych emisji do połowy tego stulecia i kontynuować te działania w dalszej perspektywie czasowej.

W związku z powyższym zostały podjęte odpowiednie działania zarówno na poziomie globalnym (proces UNFCCC), jak i unijnym (pakiet energetyczno-klimatyczny), które mają na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko. Zgodnie z założeniem polityki klimatycznej istotne jest podjęcie równoważnych zobowiązań i działań przez wszystkie strony.

Uprzejmie informuję, że powyższe odpowiedzi na pytania pana posła Wojciecha Szaramy zostały skonsultowane z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Gospodarki.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Joanna Maćkowiak-Pandera

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie planów zmian w płatnościach
dla funkcjonariuszy Policji będących
na zwolnieniach lekarskich (22501)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22501/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jarosława Matwiejuka w sprawie planów zmian w płatnościach dla funkcjonariuszy Policji będących na zwolnieniach lekarskich z dnia 4 maja 2011 r. uprzejmie informuję, że w dniu 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów przyjęła opracowany w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji projekt założeń do projektu ustawy o racjonalizacji uposażeń służb mundurowych.

Obecnie Rządowe Centrum Legislacji, na podstawie przyjętych założeń, opracowuje projekt przedmiotowej ustawy. Projektowana ustawa o racjonalizacji uposażeń służb mundurowych zakłada, że wysokość uposażenia funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Celnej, Służby Więziennej oraz żołnierzy zawodowych ulega obniżeniu o 20% podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim. W projekcie przyjęto, że uposażenia funkcjonariuszy/żołnierzy nie ulegną zmniejszeniu w przypadku zwolnień lekarskich z powodu wypadków w drodze do służby lub ze służby, wypadków w czasie służby, chorób przypadających w czasie ciąży oraz poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów.

Ponadto ustalono, że nie ulegają zmniejszeniu uposażenia funkcjonariuszy/żołnierzy korzystających ze zwolnień lekarskich podczas misji oraz działań ratowniczych poza terytorium RP. W projektowanej regulacji przyjęto założenie, że przebywanie na zwolnieniu lekarskim będzie wpływać na wypłatę nagrody rocznej, nie będzie jednak stanowiło podstawy do zmniejszenia wysokości innych świadczeń pieniężnych związanych ze służbą oraz naliczenia świadczeń emerytalnych.

Nie przewiduje się oszczędności z tytułu wejścia w życie projektowanej ustawy. Uzyskane środki finansowe pozwolą zwiększyć fundusz nagród i zapomóg dla pozostałych funkcjonariuszy/żołnierzy, peł-

niących służbę w zastępstwie nieobecnych przebywających na zwolnieniach lekarskich.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie planów ograniczenia dodatków
mundurowych dla funkcjonariuszy Policji
(22502)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22502/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jarosława Matwiejuka w sprawie planów ograniczenia dodatków mundurowych dla funkcjonariuszy Policji, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W dniu 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów przyjęła opracowany w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji projekt założeń do projektu ustawy o racjonalizacji uposażeń służb mundurowych. Obecnie, na podstawie przyjętych założeń, Rządowe Centrum Legislacji opracowuje projekt przedmiotowej ustawy. Projektowana ustawa zakłada, że wysokość uposażenia funkcjonariuszy Policji ulegnie obniżeniu o 20% podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim.

W projekcie przyjęto, że uposażenia funkcjonariuszy nie ulegną zmniejszeniu w przypadku zwolnień lekarskich z powodu wypadków w drodze do służby lub ze służby, wypadków w czasie służby, chorób przypadających w czasie ciąży oraz poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów. Ponadto ustalono, że nie ulegają zmniejszeniu uposażenia funkcjonariuszy korzystających ze zwolnień lekarskich podczas misji oraz działań ratowniczych poza terytorium RP.

Projekt przewiduje także wprowadzenie kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich. Kontrola będzie realizowana przez komisje lekarskie podległe właściwym ministrom zgodnie z zasadami określonymi w art. 59 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j.: Dz. U. z 2010 r., Nr 77, poz. 512, z późn. zm.).

Zwolnienie funkcjonariusza od zajęć służbowych z powodu choroby następować będzie na podstawie zaświadczenia lekarskiego wystawionego zgodnie z art. 55 ww. ustawy. Z uwagi na dobro służby przewiduje się w uzasadnionych przypadkach odstępstwo od tej zasady.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że nie przewiduje się oszczędności z tytułu wejścia w życie projektowanej ustawy. Uzyskane środki finansowe pozwolą zwiększyć fundusz nagród i zapomóg dla pozostałych funkcjonariuszy pełniących służbę w zastępstwie funkcjonariuszy nieobecnych, przebywających na zwolnieniach lekarskich.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie planów zamrożenia płac
funkcjonariuszy Policji do 2012 r. (22503)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22503/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jarosława Matwiejuka w sprawie planów zamrożenia płac funkcjonariuszy do 2012 r. uprzejmie informuję, iż na przestrzeni lat 2007–2009 w ramach ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2011 (Dz. U. Nr 35, poz. 213, z późn. zm.) realizowano przedsięwzięcie pn. „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy”. Przyznane Policji, celem realizacji zadania, środki pozwoliły na wzrost mnożnika kwoty bazowej z poziomu 2,03 do wysokości 2,65, co (przy jednoczesnej zmianie kwoty bazowej w 2008 r. o 2,3% i 2009 r. o 2%) przełożyło się na wzrost przeciętnego uposażenia policjanta wraz z nagrodą roczną z poziomu 2 963,48 zł w 2006 r. do 4 036,72 zł, tj. o 1 073,24 zł (o 36,2%). Ustalony od dnia 1 stycznia 2009 r. wskaźnik obowiązuje do czasu jego zmiany.

Ponadto, zgodnie z ustawą o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, waloryzacji kwoty bazowej (m.in. dla funkcjonariuszy oraz członków korpusu służby cywilnej) lub wynagrodzeń (dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) dokonuje się ustalaniem corocznie w ustawie budżetowej wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń.

W związku z przyjęciem, w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2012, „zamrożenia” wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012, skierowanej w dniu 5 maja 2011 r. do Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, kwota bazowa, z której wynika wysokość przeciętnego miesięcznego uposażenia funkcjonariuszy m.in. Policji, ustalona została na poziomie z 2011 r. Dla pozostałych grup pracowników państwowej sfery budżetowej, w tym członków korpusu służby cywilnej, kwoty bazowe również nie ulegają zmianie w stosunku do 2011 r. Także wynagrodzenia osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń zostały określone na poziomie ustawy budżetowej na rok 2011. W konsekwencji środki na wynagrodzenia i uposażenia w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 określone zostały na poziomie 2011 r. i tym samym nie nastąpi w 2012 r. wzrost wydatków na ten cel.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że zwiększenie uposażeń policjantów, przykładowo o prognozowany na 2012 r. średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – 102,8%, poprzez podwyższenie kwoty bazowej o 2,8%, tj. z 1523,29 zł do 1565,94 zł, wymagałoby zwiększenia w skali roku wydatków na uposażenia o ok. 150 mln zł, z tego podwyższenie uposażeń łącznie z nagrodą roczną – ok. 139 mln zł, i pozostałe należności – ok. 11 mln zł.

Podwyższenie kwoty bazowej oznaczałoby również wzrost uposażeń funkcjonariuszy wszystkich służb mundurowych. W przypadku resortu spraw wewnętrznych i administracji także funkcjonariuszy: Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Biura Ochrony Rządu. W konsekwencji łączne dodatkowe skutki finansowe dla Policji, SG, PSP i BOR w skali roku wynosiłyby ok. 222 mln zł, z tego podwyższenie uposażeń łącznie z nagrodą roczną – ok. 205 mln zł, i pozostałe należności – ok. 17 mln zł.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie stawki dla funkcjonariuszy Policji
za nadgodziny wypracowane
w ramach przygotowań do Euro 2012 (22504)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22504/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP

pana Jarosława Matwiejuka w sprawie stawki dla funkcjonariuszy Policji za nadgodziny wypracowane podczas Euro 2012, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Bezpieczeństwo imprez sportowych jest jednym z priorytetów resortu spraw wewnętrznych i administracji. W związku z przyznaniem Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zintensyfikowało wysiłki zmierzające do kompleksowej poprawy bezpieczeństwa podczas imprez sportowych.

Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej są trzecią co do wielkości imprezą sportową na świecie, gromadzącą tysiące ludzi na stadionach piłkarskich, strefach publicznego oglądania meczów oraz miliony osób przed telewizorami. Sprawne zapewnienie bezpieczeństwa tej imprezy wymaga wzmoczonego wysiłku wszystkich organów, służb i instytucji biorących udział w zabezpieczeniu, jak również wprowadzenia niezbędnych zmian legislacyjnych, które zagwarantują niezakłóconą realizację zadań przez te podmioty.

W związku z powyższym w Ministerstwie SWiA w ścisłej współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz zmianie niektórych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją Turnieju Finałowego UEFA Euro 2012 – projekt przyjęty w dniu 31 maja 2011 r. przez Radę Ministrów.

Przyjęte w art. 16 ww. projektu rozwiązanie ma na celu stworzenie podstawy prawnej do przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu. Przedłużenie czasu służby będzie wynikało z faktu, że taka impreza jak turniej UEFA Euro 2012 zgromadzi w krótkim czasie w niewielkiej przestrzeni wiele osób. Dlatego też zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom turnieju, jak również zapewnienie porządku publicznego będą wymagały zwiększonej liczby funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez MSWiA. Z uwagi na to, że nie będą zwiększane limity etatowe w służbach, niezbędne będzie przedłużenie czasu służby funkcjonariuszy.

Zaproponowany przepis ma na celu także stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej wypłacenie – w ramach przyznanego w rezerwie celowej limitu – rekompensaty funkcjonariuszom, których czas służby został przedłużony z uwagi na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

W normalnych warunkach przedłużony czas służby funkcjonariuszy podlega zrekomensowaniu poprzez udzielenie odpłatnego czasu wolnego. Jednakże spodziewany duży wzrost zapotrzebowania na dodatkowe godziny służby podczas turnieju UEFA Euro 2012 może spowodować, że funkcjonariusze tych służb zechcą bezpośrednio po zakończeniu turnieju zrealizować swoje uprawnienia do czasu wolnego. W efekcie po zakończeniu Mistrzostw Europy w Pił-

ce Nożnej UEFA Euro 2012 może powstać sytuacja, w której większość funkcjonariuszy będzie odbierać należny czas wolny, co mogłoby spowodować w tym okresie niewydolność kadrową Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu.

Stąd też propozycja wypłaty zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego ma na celu zmniejszenie presji na udzielanie czasu wolnego. Przyjęta w projekcie metoda obliczania wysokości kwoty zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego została wprowadzona wzorem rozwiązań przyjętych w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.). Wskazać bowiem należy, że ustawa o Państwowej Straży Pożarnej przyznała strażakom PSP możliwość rozliczenia przedłużonego czasu służby poprzez przyznanie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze albo rekompensaty pieniężnej. Sposób obliczania rekompensaty pieniężnej został opisany w art. 97c ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Zgodnie z tym przepisem rekompensata pieniężna za jedną godzinę służby stanowi 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia obowiązującego w okresie rozliczeniowym.

Mając na uwadze fakt, że spośród czterech służb nadzorowanych przez ministra spraw wewnętrznych i administracji tylko Państwowa Straż Pożarna ma w obecnym stanie prawnym możliwość rozliczania przedłużonego czasu służby poprzez rekompensatę pieniężną, minister SWiA zdecydował się zastosować analogiczne rozwiązanie w stosunku do wszystkich służb w związku z potrzebą zapewnienia bezpiecznego przebiegu Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012, tak aby nie różnicować funkcjonariuszy tych służb pod względem możliwości skorzystania ze zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego ze względu na zadania realizowane w związku z Euro 2012 oraz inne zadania. Tak więc, decydując się na rozwiązanie „60% z 1/172 przeciętnego uposażenia”, minister spraw wewnętrznych zachował zasadę równości wobec prawa w korzystaniu ze specjalnego jednorazowego uprawnienia, jakim będzie możliwość rozliczenia przedłużonego czasu służby poprzez przyznanie zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego.

Ponadto wskazać należy, że przyjęte rozwiązanie pozwala na zrekompensowanie w formie pieniężnej około 50% szacowanej łącznej puli godzin przepracowanych w przedłużonym czasie służby, podczas gdy wariant zakładający rozwiązanie „100% z 1/172 przeciętnego uposażenia” pozwalałby na zrekompensowanie w formie pieniężnej zaledwie około 30% godzin przepracowanych w przedłużonym czasie służby.

W związku z powyższym zgodnie z przyjętą metodą obliczania kwota zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego za jedną godzinę będzie wynosić:

- 1) dla Policji – 14,08 zł;
- 2) dla Państwowej Straży Pożarnej – 13,76 zł;
- 3) dla Straży Granicznej – 14,19 zł;
- 4) dla Biura Ochrony Rządu – 14,66 zł.

Na wypłatę ekwiwalentu pieniężnego na realizację uprawnienia w postaci zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego dla funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez MSWiA w ustawie budżetowej na 2012 r. zabezpieczono 20 000 000 zł. Kwota ta została zaproponowana po uzgodnieniach z przedstawicielami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu. Wydaje się, że ze względu na sytuację budżetu państwa nie jest możliwe zwiększenie wspomnianej kwoty.

Ekwiwalent będzie wypłacany ze środków rezerwy celowej pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Ponadto w przypadku, gdy środki rezerwy celowej nie wystarczą na pokrycie nabytych uprawnień do wypłaty ekwiwalentu, uprawnionym funkcjonariuszom zostanie zmniejszony procentowo wymiar godzin, za które nastąpi wypłata ekwiwalentu. Za pozostały „nadpracowany” czas zostanie udzielony czas wolny na zasadach obowiązujących w poszczególnych służbach.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Krystyny Łybackiej**

**w sprawie opodatkowania polskich naukowców
wracających ze staży naukowych (22513)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Krystyny Łybackiej, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. nr SPS-023-22513/11, w sprawie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych grantów naukowych, wyjaśniam, co następuje.

W obecnym stanie prawnym, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 39, 40 i 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307), zwanej dalej „ustawą PIT”, wolne od podatku dochodowego są:

— stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, stypendia doktoranckie otrzymywane na podstawie przepisów Prawa o szkolnictwie wyższym oraz inne stypendia naukowe i za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego albo

przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 21 ust. 1 pkt 39 ustawy PIT),

— świadczenia pomocy materialnej dla uczniów, studentów, uczestników studiów doktoranckich i osób uczestniczących w innych formach kształcenia, pochodzące z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków własnych szkół i uczelni – przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty, Prawa o szkolnictwie wyższym, a także przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (art. 21 ust. 1 pkt 40 ustawy PIT),

— stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania zostały określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe, udostępnianych do publicznej wiadomości za pomocą Internetu, środków masowego przekazu lub wykładanych (wywieszanych) dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3800 zł (art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy PIT).

Powołane powyżej zwolnienia przedmiotowe dotyczą także świadczeń otrzymywanych w związku z przebywaniem w zagranicznej placówce (bez względu na to, czy jest to placówka pochodząca z kraju unijnego, czy też z kraju, który nie należy do Unii Europejskiej) w odniesieniu do stypendiów przyznanych przez polskie podmioty. Ponadto zwolnienia te dotyczą także stypendiów i innych świadczeń pomocy materialnej otrzymanych od zagranicznych podmiotów, pod warunkiem że świadczenia te spełniają przesłanki określone w powołanych na wstępie przepisach, przykładowo mają zastosowanie do stypendiów otrzymanych na podstawie obowiązujących w innym państwie przepisów regulujących stopnie naukowe i tytuły naukowe.

Stypendia, które nie są zwolnione z opodatkowania na podstawie powołanych na wstępie przepisów, uzyskane na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USA) przez osoby mające miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Polsce, podlegają opodatkowaniu na zasadach określonych w polsko-amerykańskiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania (umowa) oraz w ustawie PIT.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy PIT osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy). Przepis ten stosuje się z uwzględnieniem umów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 4a ustawy PIT).

Zgodnie z art. 17 umowy, jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania w Polsce jest zaproszona przez rząd

amerykański, jego jednostkę administracyjną lub władzę terenową, przez amerykański uniwersytet lub inną uznaną instytucję dydaktyczną na przewidywany okres nieprzekraczający 2 lat celem nauczania lub uczestniczenia w pracach badawczych lub w obu celach na uniwersytecie lub innej uznanej instytucji dydaktycznej i jeżeli taka osoba przybywa do USA przede wszystkim w tym celu, to jej dochód z pracy dydaktycznej lub badawczej na takim uniwersytecie lub instytucji dydaktycznej będzie wyłączony spod opodatkowania przez USA przez okres nieprzekraczający 2 lat od dnia przyjazdu do USA. Przepis ten nie ma zastosowania do dochodu z badań, jeżeli takie badania nie są prowadzone w interesie publicznym, lecz przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści materialnych prywatnie przez określoną osobę lub osoby.

Oznacza to, że przedmiotowe dochody zgodnie z umową podlegają opodatkowaniu zarówno w Polsce (państwo miejsca zamieszkania), jak i w USA (państwo źródła).

W tej sytuacji zastosowanie będzie miała metoda unikania podwójnego opodatkowania zawarta w art. 20 ust. 1 umowy – metoda odliczenia proporcjonalnego.

Art. 17 ust. 1 umowy przewiduje również zwolnienie takich dochodów w USA, przy spełnieniu określonych w tym przepisie warunków. W przypadku kiedy dochody te zgodnie z umową nie będą podlegały opodatkowaniu w USA, będą w całości podlegały opodatkowaniu wyłącznie w Polsce.

Dochody te w Polsce podlegają opodatkowaniu na zasadach określonych w ustawie PIT, tj. według skali podatkowej.

W przypadku zatem otrzymania przez podatnika dochodu z tytułu stypendium, będzie miało do niego zastosowanie zwolnienie przedmiotowe zawarte w art. 21 ust. 1 pkt 23a lit. a ustawy PIT.

Przepis ten stanowi, iż wolna od podatku dochodowego jest część dochodów osób podlegających w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody z tytułu stypendiów – w wysokości stanowiącej równowartość diety z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień, w którym było otrzymywane stypendium.

Przychody w walutach obcych, jak i kwoty uprawniające do odliczeń wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu i odpowiednio poniesienia wydatku lub zapłaty podatku (art. 11a ust. 1 i odpowiednio ust. 3 ustawy PIT).

Stypendysta kształcący się w USA będzie mógł pomniejszyć swój roczny dochód do opodatkowania o kwotę stanowiącą równowartość 46 USD za każdy dzień otrzymywania stypendium. Przyjmując do przeliczenia kurs średni USD z dnia 27 maja 2011 r. ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w wysokości 2,8 zł, stypendium do opodatkowania za każdy dzień będzie pomniejszone o 128,8 zł. W skali całego miesiąca dochód zwolniony od opodatkowania z tego tytułu wyniesie zatem 3864 zł (128,8 zł x 30 dni).

Odnosząc się do kolejnej kwestii poruszanej w interpelacji, a dotyczącej niejednolitego orzecznictwa organów podatkowych w przedmiotowej sprawie, uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Finansów dokonało analizy bazy SIP pod kątem ustalenia, czy problematyka związana z opodatkowaniem dochodów naukowców przybywających w USA była przedmiotem wydawanych interpretacji indywidualnych, przyjmując założenie, iż interpretacje te mają dotyczyć:

- polskich rezydentów,
- czasowo przebywających za granicą na stażach naukowych oraz
- uzyskujących świadczenie pieniężne w postaci np. stypendium naukowego od jednostki z USA.

W wyniku dokonanej analizy stwierdzić należy, iż w bazie SIP zostały opublikowane dwie interpretacje indywidualne dotyczące powyższego zagadnienia:

1) interpretacja z dnia 20 września 2010 r. nr ILP-B2/415-767/10-2/WS, wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu, w której odniesiono się m.in. do kwestii rezydencji podatkowej, zastosowania umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 23a lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;

2) interpretacja z dnia 27 maja 2010 r. nr IBPBII/1/415-233/10/AŻ, wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, dotycząca umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz stosowania zwolnień określonych w art. 21 ust. 1 pkt 46 oraz w art. 21 ust. 1 pkt 23a lit. a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych; w sprawie tej interpretacji zapadł wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt I SA/Ke 532/10, oddalający skargę wnioskodawcy.

Interpretacje zawierają takie samo stanowisko, a z ich pełną treścią można zapoznać się na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (ścieżka dojścia: Ministerstwo Finansów/Podatki/Interpretacje i orzeczenia/Interpretacje ogólne/indywidualne).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jacka Tomczaka**

**w sprawie wyceny nieruchomości
sprzedawanych przez Agencję Nieruchomości
Rolnych, w przypadku których
byłym właścicielom przysługuje
prawo pierwokupu (22514)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Jacka Tomczaka z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie wyceny nieruchomości sprzedawanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych, co do których byłym właścicielom przysługuje prawo pierwokupu, uprzejmie informuję, co następuje.

Wbrew temu, co napisał pan poseł byłym właścicielom nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa nie przysługuje prawo pierwokupu, lecz pierwszeństwo w nabyciu, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, późn. 1700, z późn. zm.). Prawo pierwokupu, zgodnie z art. 29 ust. 4 ww. ustawy, przysługuje natomiast Agencji Nieruchomości Rolnych przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie pięciu lat od nabycia tej nieruchomości od agencji. Ponadto agencja korzysta z prawa pierwokupu na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, późn. 592, z późn. zm.). Agencja, wykonując prawo pierwokupu, nabywa nieruchomość po cenie ustalonej przez strony umowy sprzedaży, a nie przez rzeczoznawcę majątkowego.

Pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości w pierwszej kolejności przysługuje byłemu właścicielowi nieruchomości zasobu lub jego spadkobiercom, jeżeli nieruchomość została przejęta na rzecz Skarbu Państwa przed dniem 1 stycznia 1992 r. Dopiero w dalszej kolejności pierwszeństwo w nabyciu przysługuje spółdzielni produkcji rolnej władającej faktycznie zbywaną nieruchomością, której użytkowanie ustanowione na rzecz tej spółdzielni wygasło na podstawie art. 16 ust. 2 z dniem 31 grudnia 1993 r., oraz dzierżawcy zbywanej nieruchomości, jeżeli dzierżawa trwała faktycznie przez okres co najmniej trzech lat. Zgodnie z art. 30 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wszystkie ww. podmioty nabywają nieruchomość po cenie ustalonej na podstawie sposobów jej ustalania przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.). Wartość nieruchomości zasobu w większości przypadków ustalana jest przy zastosowaniu podejścia porównawczego określonego w art. 153 ww. ustawy, zgodnie z którym podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości

przy założeniu, że wartość ta odpowiada cenom, jakie uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego. Ceny te koryguje się ze względu na cechy różniące nieruchomości podobne od nieruchomości wycenianej oraz uwzględnia się zmiany poziomu cen wskutek upływu czasu. Podejście porównawcze stosuje się, jeżeli są znane ceny i cechy nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianej. Rzeczoznawca majątkowy, w myśl art. 154 tej ustawy, dokonuje wyboru właściwego podejścia oraz metody i techniki szacowania nieruchomości, uwzględniając w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stan nieruchomości oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych. Ponadto stosownie do art. 155 ww. ustawy przy ustalaniu wartości nieruchomości wykorzystuje się wszelkie dostępne i niezbędne dane o nieruchomości. W związku z powyższym rzeczoznawca majątkowy dokonujący wyceny nieruchomości obowiązany jest wziąć również pod uwagę fakt, iż obciążona jest ona umową dzierżawy, mając w szczególności na względzie okres jej trwania oraz wysokość czynszu.

Mając powyższe na uwadze, pragnę uprzejmie poinformować, iż sposób ustalania wartości nieruchomości zasobu wydaje się być odpowiednim. Ponadto pragnę zauważyć, iż poruszony przez pana posła problem nie był dotychczas sygnalizowany przez byłych właścicieli nieruchomości korzystających z pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości zasobu.

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Stanisława Kalemby**

**w sprawie wyboru podmiotów
realizujących zadania z zakresu systemu
Państwowego Ratownictwa Medycznego
na terenie woj. wielkopolskiego (22515)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Stanisława Kalemby, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22515/11, w sprawie podmiotów realizujących zadania z zakresu systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa wielkopolskiego informuję, co następuje.

W myśl art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.) nadzór nad systemem na terenie kraju sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia, zaś planowanie, organizowa-

nie, koordynowanie systemu oraz nadzór nad systemem na terenie województwa jest zadaniem wojewody. W ramach nadzoru, o którym mowa powyżej, wojewoda sporządza wojewódzki plan działania systemu, który, zgodnie z art. 22 ww. ustawy, jest podstawą do zawierania przez dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia umów na wykonywanie medycznych czynności ratunkowych.

Ponadto informuję, iż określenie kryteriów wyboru świadczeniodawcy – dysponenta zespołów ratownictwa medycznego zabezpieczającego dany rejon operacyjny należy do kompetencji prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia. Zawieranie przez Narodowy Fundusz Zdrowia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej odbywa się po przeprowadzeniu postępowania w trybie konkursu ofert albo rokowań. Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 104, poz. 1027) Narodowy Fundusz Zdrowia przy przeprowadzaniu postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w trybie konkursu ofert – na podstawie którego odbywa się wybór podmiotu realizującego świadczenia w rodzaju ratownictwo medyczne – zobowiązany jest zapewnić równe traktowanie wszystkich oferentów (zarówno publicznych, jak i niepublicznych) oraz prowadzić postępowanie w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

Z informacji uzyskanych od wojewody wielkopolskiego wynika, iż aktualnie w województwie wielkopolskim funkcjonują już podmioty niepubliczne świadczące usługi w zakresie ratownictwa medycznego, tj. Pleszewskie Centrum Medyczne w Pleszewie, Szpital Powiatowy w Rawiczu, Szpital Powiatowy w Jarocinie oraz Szpital Powiatowy w Wyrzysku, które realizują świadczenia w rodzaju ratownictwo medyczne na tych samych zasadach, co zakłady publiczne. Dlatego też wskazanie, że świadczenie usług ratowniczych przez firmy prywatne (niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej) stwarza realne zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów w przypadku poddania ich tym samym kryteriom oceny przez NFZ co publiczne zakłady opieki zdrowotnej, w opinii Ministerstwa Zdrowia wydaje się nieuzasadnione.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że od 1 lipca 2011 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 564), która implementuje nowe formy prowadzenia działalności polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych w stosunku do dominującej obecnie koncepcji zakładu opieki zdrowotnej. Ustawa wprowadza i definiuje pojęcia:

- działalności leczniczej,
- podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- podmiotu leczniczego.

W myśl przepisów przedmiotowej ustawy podmiotami leczniczymi są przedsiębiorcy we wszelkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności

gospodarczej, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe albo instytucje gospodarki budżetowej oraz instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jana Burego s. Antoniego**

**w sprawie braku działań rządu skutkujących
zdecydowaną poprawą stanu bezpieczeństwa
na stadionach piłkarskich (22516)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22516/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jana Burego w sprawie braku działań rządu skutkujących zdecydowaną poprawą stanu bezpieczeństwa na stadionach piłkarskich, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W związku z powierzeniem Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ prezes Rady Ministrów powołał w dniu 23 września 2008 r. Radę Bezpieczeństwa Imprez Sportowych. Rada BIS oraz wspomagająca ją Stała Grupa Ekspertka działają jako organ pomocniczy prezesa Rady Ministrów i skupiają przedstawicieli Ministerstw: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Infrastruktury, Edukacji Narodowej, Sportu i Turystyki, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, komendanta głównego Policji i komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz reprezentantów Polskiego Związku Piłki Nożnej, Polskiego Komitetu Olimpijskiego i Ekstraklasy SA.

W ramach funkcjonowania Rady Bezpieczeństwa Imprez Sportowych realizowane są takie przedsięwzięcia, jak: opracowywanie programów ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa imprez sportowych, inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa imprez sportowych, analizowanie i ocena działań podejmowanych przez służby i instytucje w zakresie bezpieczeństwa imprez sportowych, koordynowanie przedsięwzięć mających na celu zapobieganie aktom przemocy, analiza naruszeń warunków bezpieczeństwa

w związku z masowymi imprezami sportowymi, a także współpraca ze Stałym Komitetem Rady Europy do Spraw Bezpieczeństwa Imprez Sportowych. Działania Komitetu koncentrują się na pracach związanych ze stworzeniem regulacji prawnych, które zobowiążą organizatorów imprez do przedsięwzięcia maksymalnych środków bezpieczeństwa, a uczestnikom imprez pozwolą na bezpieczny w nich udział.

Do najważniejszych zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na polskich stadionach w kontekście zbliżających się Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ należy powołanie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2008 r. Zespołu do spraw koordynacji działań służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji w związku z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012.

Zespół realizuje swoje zadania zgodnie z przyjętym w maju 2009 r. harmonogramem. Wśród zadań wskazanych do realizacji na 2011 r. warto wymienić:

- gromadzenie informacji o możliwych zagrożeniach dla bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 – zadanie rozpoczęte od 1 stycznia 2011 r.; jest zadaniem stałym;

- przygotowanie projektów bilateralnych deklaracji o współpracy z innymi państwami, dotyczących współdziałania w związku z Euro 2012;

- zorganizowanie konferencji uzgodnieniowej z krajami potencjalnymi uczestnikami Euro 2012, krajami sąsiadującymi i tranzytowymi mającej na celu uzgodnienie zasad współpracy w zakresie Euro 2012;

- zakończenie prac nad koncepcją koordynacji działań służb podległych i nadzorowanych przez MSWiA w czasie trwania Euro 2012;

- rozpoczęcie procedury sprawdzania przyjętych rozwiązań związanych z bezpieczeństwem Euro 2012 w ramach zabezpieczenia meczów testowych (na stadionach Euro 2012).

Ponadto, zgodnie z harmonogramem prac zespołu, od początku jego powołania realizowane są zadania stale zawierające długofalowe działania związane z przygotowaniem służb i resortu do Euro 2012. Są one związane z realizacją projektów inwestycyjnych, szkoleniowych, pozyskiwaniem doświadczeń z innych krajów i wdrażaniem ich do polskiej praktyki, opracowywaniem koncepcji działań poszczególnych służb i współpracy pomiędzy nimi, przygotowaniem koncepcji działań w przypadku wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych, a także współpracą z partnerem ukraińskim.

Prezes Rady Ministrów zarządzeniem nr 33 z dnia 12 maja 2010 r. powołał Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Komitet monitoruje proces przygotowań w zakresie bezpieczeństwa Euro 2012 podejmowanych przez różne organy administracji rządowej, miasta gospodarzy oraz inne instytucje, w szcze-

gólności PL.2012 sp. z o.o. oraz Polski Związek Piłki Nożnej i EURO 2012 Polska sp. z o.o. Komitet jest organem pomocniczym prezesa Rady Ministrów.

Na posiedzeniach komitetu przyjęto szereg dokumentów, które stanowią istotny wkład w przygotowania do turnieju finałowego UEFA EURO 2012™, w tym następujące uchwały:

— w sprawie przyjęcia „Zintegrowanej koncepcji bezpieczeństwa UEFA EURO 2012™”;

— w sprawie wdrożenia i użytkowania narzędzia i metodologii systemu zarządzania projektowego Project Portfolio Management (PPM);

— w sprawie wdrożenia instrumentu „Analiza ryzyka – kompetencje i reagowanie (scenariusze działania) w”Programie bezpieczeństwa UEFA EURO 2012™“;

— w sprawie powołania Zespołu eksperckiego do spraw oceny bezpieczeństwa organizacyjnego i infrastruktury stadionów UEFA EURO 2012™;

— w sprawie powołania Zespołu do spraw opracowania i realizacji polityki informacyjnej „Programu bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ w Polsce”;

— w sprawie powołania Zespołu do spraw zagrożeń chemicznych, biologicznych, radioaktywnych i nuklearnych – Zespołu CBRN;

— w sprawie powołania Zespołu Organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Uzgodnieniowej „Bezpieczeństwo imprez sportowych w aspekcie priorytetu polskiej prezydencji oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™”;

— w sprawie powołania Zespołu do spraw wzmocnienia systemu Obrony Powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej w czasie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™;

oraz decyzję przewodniczącego komitetu w sprawie powołania Zespołu do Spraw Analizy Ryzyka;

Istotnym dokumentem jest „Zintegrowana koncepcja bezpieczeństwa UEFA EURO 2012™” (ZKB) stanowiąca realizację zobowiązania wynikającego z umowy dotyczącej przeprowadzenia turnieju finałowego UEFA EURO 2012™ podpisanej w 2007 r. między UEFA a PZPN i Federacją Futbolu Ukrainy. Zgodnie z zapisami tej umowy rząd RP przyjął na siebie zobowiązanie do przedstawienia UEFA koncepcji zapewnienia bezpieczeństwa i porządku.

W powstanie „Zintegrowanej koncepcji bezpieczeństwa UEFA EURO 2012™” zaangażowani byli przede wszystkim przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Polskiego Związku Piłki Nożnej, miast gospodarzy oraz spółki PL.2012. W ZKB dokonano analizy potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa turnieju oraz wyznaczono zakres odpowiedzialności za poszczególne etapy zabezpieczenia Euro 2012.

Założenia zintegrowanej koncepcji bezpieczeństwa realizowane są poprzez program bezpieczeństwa podzielony na piętnaście obszarów tematycznych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz służby podległe i nadzorowane zaangażowane są w realizację wszystkich obszarów progra-

mu bezpieczeństwa Euro 2012, natomiast w trzech obszarach: prawodawstwo, współpraca międzynarodowa i gotowość, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji jest instytucją wiodącą.

W ramach współpracy międzynarodowej w dniu 25 stycznia 2010 r. powołany został Międzynarodowy Zespół Doradczo-Oceniający do Spraw Bezpieczeństwa Euro 2012. Podstawowym zadaniem zespołu jest przeprowadzanie cyklicznej analizy w zakresie procesu postępów Polski w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa Euro 2012.

W ramach współpracy międzynarodowej w dniu 4 listopada 2010 r. podpisana została „Wspólna deklaracja między ministrem spraw wewnętrznych i administracji Rzeczypospolitej Polskiej a federalnym ministrem spraw wewnętrznych Republiki Austrii w sprawie ustanowienia wzmocnionej współpracy w związku z Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012” – MOST.

Współpraca z Federalnym Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec została zainicjowana w 2008 r. Strona niemiecka wyraziła wolę podjęcia stałej współpracy ze strony Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz Straży Granicznej z właściwymi instytucjami w Niemczech w związku z pozyskiwaniem doświadczeń zebranych przez partnerów niemieckich podczas organizacji Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej FIFA 2006.

Współpraca ze współorganizatorem UEFA EURO 2012™ Ukrainą realizowana jest w ramach powstałej polsko-ukraińskiej międzyrządowej grupy roboczej do spraw koordynacji bezpieczeństwa podczas Euro 2012.

Prowadzone są prace zmierzające do wypracowania zasad współpracy i wymiany informacji z Interpolem w zakresie przygotowywania analiz ryzyka i realizacji zabezpieczenia Euro 2012, w tym również przy wykorzystaniu struktur Centrum Dowodzenia Operacją, w tym Centrum Wymiany Informacji. Prowadzone są rozmowy z Sekretariatem Generalnym Interpolu w Lyonie w przedmiocie oddelegowania do Polski na czas trwania turnieju finałowego funkcjonariuszy wchodzących w skład Interpolowskiej Grupy Wsparcia Wydarzeń Wysokiej Rangi – IMEST.

W odniesieniu do zmian prawa związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 uprzejmie informuję, że w dniu 6 czerwca 2011 r. do Sejmu wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012 (druk sejmowy nr 4281). Powyższy projekt ma na celu stworzenie niezbędnego otoczenia prawnego dla sprawnego zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

Projekt przewiduje wprowadzenie stosownych zmian m.in. w: Kodeksie wykroczeń, Kodeksie kar-

nym, Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym wykonawczym, Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.), ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.), ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.), ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960), ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012 zawiera przepisy obowiązujące wyłącznie w czasie trwania turnieju lub dotyczące wyłącznie meczów rozgrywanych w ramach turnieju, jak również imprez masowych towarzyszących tej imprezie. Dodatkowo część przepisów niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia Euro 2012, w wyniku analizy i przeprowadzonych w ramach odpowiedzialnego za koordynację przygotowań w zakresie bezpieczeństwa Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Euro 2012 konsultacji, zostanie wprowadzona na stałe do polskiego systemu prawa.

W ramach zaangażowania do wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem podczas przyszłorocznych Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 Ministerstwo Sprawiedliwości, będąc liderem jednego z obszarów programu bezpieczeństwa Euro 2012, opracowało we wrześniu 2010 r. plan działań przygotowujących wymiar sprawiedliwości w Polsce do wypełniania ciężących na nim obowiązków.

Zgodnie z przyjętymi założeniami resort sprawiedliwości w ramach przygotowania organizacyjnego sądów wyznaczył następujące cele: określenie jednostek organizacyjnych sądownictwa powszechnego, które będą realizowały zadania mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania sądów w czasie UEFA EURO 2012, szczególnie w miastach, w których będą rozgrywane mecze turnieju finałowego oraz na terenie województw, przez które będzie odbywał się tranzyt kibiców pomiędzy miastami Polski i Ukrainy; określenie sądów „zapasowych” (budyneków sądów) lub ewentualnie innych miejsc, w których będą mogły odbywać się posiedzenia; określenie zakresu koniecznego wzmocnienia kadrowego (delegowanie sędziów oraz kadry urzędniczej) wytypowanych sądów, przygotowanie w wyznaczonych sądach dyżurów większej liczby sędziów i pracowników administracyjnych, którzy będą gotowi rozpoznać i zapewnić obsługę kancelaryjną zwiększonej liczby wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz spraw w trybie przyspieszonym; a nad-

to ustalenie polityki urlopowej w czasie turnieju piłkarskiego UEFA EURO 2012.

W obszarze działań wspierających sprawność postępowań sądowych wskazano na potrzebę nawiązania współpracy z organizacjami zrzeszającymi tłumaczy, w tym tłumaczy przysięgłych. Sygnalizowano także możliwość nawiązania współpracy z uczelniami zlokalizowanymi w miastach, w których będą rozgrywane mistrzostwa, i które prowadzą kierunki filologiczne, w tym dla rzadkich języków obcych, w celu zapewnienia możliwości powoływania dodatkowych tłumaczy.

Ponadto Ministerstwo Sprawiedliwości zaplanowało nawiązanie kontaktu z organami samorządu adwokackiego i radcowskiego, aby zapewnić oskarżonym i obwinionym możliwość korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym, oraz organizacjami zrzeszającymi biegłych sądowych dla specjalności niezbędnych przy opiniowaniu w typowych sprawach związanych ze zdarzeniami w przebiegu imprez masowych.

W związku z zadaniami nałożonymi przez przepisy ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.) zadeklarowano, że Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości zostanie odpowiednio przygotowane organizacyjno-technicznie na wykonywanie zwiększonej liczby zadań w czasie turnieju. W planie zadań Ministerstwa Sprawiedliwości w związku z mistrzostwami UEFA EURO 2012 zawarto zobowiązanie do monitorowania stanu prawnego i inicjowania koniecznych zmian legislacyjnych.

W pracach organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez sportowych, w tym w pracach Rady Bezpieczeństwa Imprez Sportowych, Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, Stałego Komitetu Europejskiej Konwencji w sprawie przemocy i ekscesów widzów w trakcie imprez sportowych, w szczególności meczów piłki nożnej oraz w pracach związanych z nowelizacją prawa aktywnie uczestniczą także przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz podległej resortowi spółki PL.2012.

Polska przygotowuje się również do przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym w kontekście przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w drugiej połowie 2011 r. oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™. Organizacja tej rangi imprezy masowej, jaką jest Euro 2012, i związany z nią zwiększony przepływ obcokrajowców, a także zwiększenie zainteresowania Polską i Ukrainą ze strony mediów światowych skutkować może wzrostem aktywności organizacji ekstremistycznych na terenie kraju.

Należy podkreślić, że służbą wiodącą w zakresie przeciwdziałania atakom terrorystycznym, w tym również w kontekście przygotowań do Euro 2012, jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, z którą resort spraw wewnętrznych i administracji prowadzi

ściłą współpracę we wszystkich obszarach występowania tego rodzaju zagrożeń. Tematyka przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym w trakcie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 była podejmowana także przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych.

W nawiązaniu do poruszonej w wystąpieniu problematyki bieżącej oceny stanu zagrożenia na stadionach piłkarskich uprzejmie informuję że w 2010 r. w związku z masowymi imprezami sportowymi doszło do 105 ekscesów chuligańskich – spadek liczby o 44,1% w porównaniu do 2009 r. (188). Spadkowi temu towarzyszył wzrost liczby zbiorowych naruszeń prawa, których odnotowano 58. W porównaniu z 2009 r. (49 przypadków) wartość ta wzrosła o 18,4%. Na łączną liczbę odnotowanych w 2010 r. zbiorowych naruszeń prawa 54 miały miejsce w związku z meczami piłki nożnej.

Podczas masowych imprez sportowych w 2010 r. odnotowano 1189 wykroczeń, z których najwięcej miało miejsce przed imprezami (439 przypadków). Wśród odnotowanych wykroczeń 1065 popełnionych zostało przez uczestników meczów piłki nożnej. Policja ujawniła 563 przestępstwa, z czego największy udział miały czyny popełnione podczas imprez (391 przestępstw). W ogólnej liczbie przestępstw popełnionych przez uczestników masowych imprez sportowych w 530 przypadkach ich sprawcami byli kibice piłkarscy.

Do sądów w 2010 r. skierowano 416 wniosków w sprawach o wykroczenia popełnione w związku z masowymi imprezami sportowymi, co daje 56,1-procentowy spadek kierowanych spraw w odniesieniu do 2009 r. (947 spraw). Wśród ogółu spraw skierowanych do sądów w związku z masowymi imprezami sportowymi 307 dotyczyło meczów piłki nożnej. W porównaniu z 2009 r., w którym w sprawach związanych z meczami piłki nożnej do sądów skierowano 803 wnioski, nastąpił spadek o 61,8%. Wśród nich w postępowaniu przyspieszonym rozpatrywanych było 158 spraw, tj. o 177 mniej niż w 2009 r. Policja wnioskowała 206 razy o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezy masowe, czyli o 450 przypadków mniej niż w okresie poprzednim (656 wniosków).

W związku z popełnionymi przestępstwami Policja skierowała do sądów 271 spraw. Spośród nich w 110 przypadkach sądy orzekły zakaz wstępu na imprezę masową wraz z obowiązkiem osobistego stawiennictwa w czasie trwania imprezy masowej. Liczba skierowanych w 2010 r. przez Policję do sądów rodzinnych i nieletnich wniosków o wszczęcie postępowania wyjaśniającego wyniosła 75.

Zapewnienie bezpieczeństwa imprez sportowych to także szereg różnorodnych inicjatyw i działań, w tym o charakterze szeroko rozumianych działań profilaktycznych adresowanych do środowiska kibiców. Policja inicjuje i prowadzi szereg projektów adresowanych do kibiców, a także współuczestniczy w wielu programach i akcjach edukacyjnych, których

celem jest promowanie właściwych postaw na widowniach sportowych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują:

— program „Pseudokibic” realizowany przez KWP w Rzeszowie poprzez prelekcje w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z udziałem policjantów, funkcjonariuszy straży miejskiej oraz piłkarzy drużyn, których kibice są wobec siebie nastawieni negatywnie, a także przedstawiciele klubów sportowych;

— program „Kibic z klasą” realizowany przez Komendę Miejską Policji w Sosnowcu wspólnie z Urzędem Miejskim w Sosnowcu, MOSiR-em, Okręgowym Związkiem Piłki Nożnej oraz sosnowieckimi klubami; program jest adresowany do uczniów sosnowieckich szkół gimnazjalnych, a jego głównym celem jest ograniczenie postaw chuligańskich występujących na trybunach aren sportowych;

— program „Kibic” realizowany przez stołecznych policjantów wspólnie z klubem sportowo-piłkarskim Polonia Warszawa, kierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, wśród których ma propagować i kształtować pożądane na imprezach sportowych zachowania pozabawione agresji, szowinizmu oraz antagonizmów klubowych;

— program „Potrafię kibicować – Euro 2012” kierowany do młodzieży gimnazjalnej, realizowany przy współudziale piłkarzy Ruchu Chorzów i Górnika Zabrze (porozumienie o wdrażaniu programu podpisali również przedstawiciele władz pięciu gmin powiatu mikołowskiego); program zakłada m.in. spotkania uczniów z piłkarzami Ruchu Chorzów i Górnika Zabrze oraz policjantami.

Należy także podkreślić, że zredukowanie poziomu zagrożeń i poprawa społecznego poczucia bezpieczeństwa podczas organizowanych imprez masowych (w tym meczów piłki nożnej) stanowi jeden z celów programu „Razem bezpieczniej”.

W obliczu zagrożeń związanych ze zdiagnozowanymi problemami na stadionach w 2009 r. polska Policja – wzorem formacji innych państw zachodnioeuropejskich – powołała instytucję spottersa. Od tego czasu Policja organizuje cykliczne szkolenia dla policjantów, którzy realizują przedsięwzięcia związane z tą problematyką, bądź są przewidziani do współpracy ze środowiskiem kibiców. Policjanci spottersi realizują zadania o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym, starając się jednocześnie zasymilować ze środowiskiem kibiców.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Andrzeja Szlachty**

**w sprawie zwrotu akcyzy producentom
energii elektrycznej (22517)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z pismem nr SPS-023-22517/11 z dnia 19 maja br., przy którym została przekazana interpelacja pana posła Andrzeja Szlachty w sprawie zwrotu akcyzy producentom energii elektrycznej, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przedmiotowa sprawa dotyczy zwrotu podatku akcyzowego zapłaconego od wyprodukowanej i sprzedanej energii elektrycznej w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 28 lutego 2009 r. i ma związek z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu. W wydanym przez ETS w dniu 12 lutego 2009 r. wyroku w sprawie C-475/07 ze skargi Komisji Europejskiej przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej Trybunał stwierdził, że Polska uchybiła postanowieniom dyrektywy energetycznej w zakresie określenia momentu, w którym podatek od energii elektrycznej staje się wymagalny, nie implementując w terminie odpowiednich w tym zakresie zapisów dyrektywy. ETS w wydanym orzeczeniu nie odniósł się jednak do kwestii, kto faktycznie powinien być podmiotem zobowiązanym do zapłaty podatku. Stąd też, mając na uwadze fakt, że dyrektywa energetyczna jasno nie wskazuje podatnika podatku akcyzowego od energii elektrycznej, zdaniem Ministerstwa Finansów opodatkowanie producentów nie jest niezgodne z prawem wspólnotowym.

Ministerstwo Finansów opracowało projekt ustawy o zwrocie nadpłaty w podatku akcyzowym zapłaconym od strat przesyłowych energii elektrycznej w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 28 lutego 2009 r. Jednakże prace legislacyjne nad ww. projektem zostały wstrzymane z uwagi na fakt, iż kwestia stwierdzenia nadpłaty podatku akcyzowego od energii elektrycznej w sytuacji, gdy ciężar podatku poniósł nabywca końcowy opodatkowanego towaru, była przedmiotem rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny. Postanowieniem z dnia 15 października 2009 r. (sygn. akt I FSK 240/08) skład orzekający NSA zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym, czy przepisy działu III rozdziału 9 „Nadpłata” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60, ze zm.), w szczególności zaś art. 72 § 1 pkt 1 tej ustawy, w zakresie, w jakim nie warunkują stwierdzenia nadpłaty podatku akcyzowego i jej zwrotu od tego, kto poniósł ciężar ekonomiczny tego podatku, są zgodne z art. 2 Konstytucji RP. Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z dnia 29 listopada 2010 r. umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia.

Następnie w dniu 03 lutego 2011 r. Naczelny Sąd Administracyjny, w składzie orzekającym w sprawie o sygn. akt I GSK 1/10 (w zw. z I GSK 2/10 oraz I GSK 262-264/10), przedstawił do rozstrzygnięcia całej Izby Gospodarczej NSA powstałe zagadnienie prawne: czy w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej jest nadpłatą kwota akcyzy uiszczona z tytułu sprzedaży energii elektrycznej w sytuacji, w której ten, kto ją uścił, nie poniósł z tego tytułu uszczerbku majątkowego. Rozstrzygnięcie w sprawie zagadnienia prawnego przekazanego całej Izbie Gospodarczej ma nastąpić w dniu 22 czerwca 2011 r.

Od tego, jak wypowie się w sprawie cała Izba Gospodarcza NSA, będzie zależał dalszy tryb postępowania w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Jacek Kapica

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Danieli Chrapkiewicz**

**w sprawie zwrotu pobranych środków za karty
pojazdów (22518)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 19 maja br. nr SPS-023-22518/11, przesyłającym interpelację pani poseł Danieli Chrapkiewicz w sprawie zwrotu pobranych środków za karty pojazdów, uprzejmie informuję:

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 r. uznał § 1 ust. 1 rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłaty za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 137, poz. 1310) za niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), gdyż zawyżało wysokość opłaty i tym samym rozporządzenie wykroczało poza zakres upoważnienia zawartego w ustawie.

Ponadto w świetle orzeczenia trybunału powyższy przepis rozporządzenia był niezgodny z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji RP, gdyż przy ustalaniu wysokości opłat za kartę pojazdu uwzględniał nie tylko wysokość kosztów związanych z drukiem i dystrybucją kart, lecz także koszty pokrycia wydatków przeznaczonych na potrzeby związane z ewentualną utylizacją pojazdu.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego ustanowiona w kwestionowanym przepisie opłata stanowiła – ze względu na niewspółmierność do rzeczywistych

kosztów druku i dystrybucji kart pojazdów – rodzaj daniny publicznej, a tego rodzaju danina może być nałożona wyłącznie w drodze ustawy, nie zaś przez rozporządzenie.

W związku z wyrokiem trybunału minister transportu i budownictwa w dniu 28 marca 2006 r. wydał nowe rozporządzenie w sprawie opłaty za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 59, poz. 421), które weszło w życie z dniem 15 kwietnia 2006 r.

Ustalona w ww. rozporządzeniu opłata za kartę pojazdu zarejestrowanego po raz pierwszy na terenie Polski wynosi 75 zł.

Należy zauważyć, iż zwiększenie opłaty za kartę pojazdu do kwoty 500 zł nie wiązało się z dodatkowymi zadaniami dla powiatów, a wynikające z tego tytułu znacznie zwiększone środki stanowiły dodatkowe dochody powiatów.

W wyroku Trybunał Konstytucyjny, odnosząc się do nadmiernej wysokości opłaty za kartę pojazdu, stwierdził, iż „należy raczej uznać, że kwestionowane podwyższenie opłaty miało na celu zapewnienie powiatom dodatkowych źródeł dochodów przeznaczonych na wykonywanie innych zadań”.

W związku z powyższym uprzejmie informuję Pana Marszałka, iż nie przewiduje się tworzenia regulacji prawnych, których celem byłoby zrekompensowanie z budżetu państwa wydatków powiatów ponoszonych z tytułu zwrotu różnicy opłaty za wydanie kart pojazdów.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 23 maja 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Zbonikowskiego
w sprawie zakazu umieszczania przez uczelnie
środków z dotacji budżetowych
na lokatach bankowych (22519)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22519/11), przy którym przekazana została interpelacja pana posła Łukasza Zbonikowskiego w sprawie zakazu umieszczania przez uczelnie środków z dotacji budżetowych na lokatach bankowych, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie podkreślenia wymaga, że obecnie obowiązujący przepis art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w sposób jednoznaczny wprowadza za-

kaz dokonywania lokat wolnych środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa, bowiem środki budżetowe nie mogą generować dodatkowych przychodów jednostek otrzymujących dotację. Działania takie wynikają z zawartej w art. 126 ww. ustawy definicji dotacji, jako środków, podlegających szczególnym zasadom rozliczania, pochodzących z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczonych, m.in. na podstawie odrębnych ustaw, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zatem odnosząc się do kwestii wprowadzenia regulacji zawartej w art. 48 ustawy o finansach publicznych zakazującej między innymi uczelniom publicznym lokowania wolnych środków z dotacji pochodzących z budżetu, należy zauważyć, iż było to jedynie doprecyzowanie poprzednich rozwiązań systemowych w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, stwarzając tym samym podstawę do przekazywania dotacji w wysokościach umożliwiających terminowe i właściwe zrealizowanie zadania.

W świetle powyższego należy także zaznaczyć, iż obecnie obowiązująca regulacja przedmiotowej ustawy w sposób wyraźny realizuje jeden z zasadniczych celów reformy finansów publicznych, jakim jest racjonalizacja wydatkowania środków publicznych. Wymaga bowiem zauważenia, że jednostki sektora finansów publicznych zostały zobligowane, zgodnie z art. 42 ustawy systemowej, do dokonywania wydatków publicznych, w tym dotacji, w sposób celowy oraz oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, jak również w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. Racjonalne gospodarowanie środkami pochodzącymi z dotacji nie może zatem polegać na lokowaniu tych środków, a więc wykorzystywaniu ich na cele inne, niż te na które zostały przeznaczone.

Jednocześnie, odpowiadając na pytanie dotyczące spodziewanych oszczędności, które miały przynieść wprowadzone przepisy zabraniające uczelniom odkładania środków pochodzących z dotacji na lokaty, należy zauważyć, że omawiany zakaz dotyczy nie tylko uczelni publicznych, ale również innych jednostek sektora finansów publicznych wskazanych w art. 48 ustawy o finansach publicznych. Tak więc oszczędności wynikające z wprowadzenia ww. przepisu należałoby szacować w skali globalnej. Wcześniejsze, niż wynika to z potrzeb pokrywania określonych wydatków, przekazywanie dotacji budżetowych oznacza konieczność wcześniejszego pozyskania środków poprzez emisję długu, co może wpływać na wzrost kosztów jego obsługi ponoszonych w danym roku budżetowym.

Ewidentną zatem korzyścią funkcjonowania w ustawie o finansach publicznych regulacji zakazujących umieszczania środków pochodzących z dotacji

na lokatach bankowych jest to, że przyczynia się ona do powstania oszczędności związanych z brakiem konieczności dodatkowego emitowania długu, a tym samym wzrostu kosztów związanych z jego obsługą.

Przepis art. 48 ustawy systemowej należy uznać za uzasadniony, a jego celem jest zwiększenie efektywnej polityki gospodarowania środkami publicznymi. Nie przewiduje się zatem rezygnacji z tego przepisu.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Zbonikowskiego**

**w sprawie nadania walce z cukrzycą rangi
priorytetu polityki zdrowotnej (22520)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Łukasza Zbonikowskiego posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (SPS-023-22520/11), w sprawie nadania walce z cukrzycą rangi priorytetu polityki zdrowotnej uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Polityka lekowa stanowi całość działań organizacyjno- prawnych, na podstawie których minister zdrowia realizuje zadania dotyczące zagwarantowania obywatelom dostępu do skutecznych i bezpiecznych produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału pacjentów w kosztach leczenia. Regulacje prawne zagadnień związanych z refundacją leków i wyrobów medycznych są zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.).

Cukrzyca jako powszechna choroba przewlekła stanowi szczególnie przedmiot troski resortu zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje insuliny oraz preparaty doustne przeciwcukrzycowe według swoich możliwości finansowych. Koszty refundacji insuliny: zarówno pojedynczych preparatów, jak i „mieszanek insulinowych”, krótko-średnio-długo działających, wzrastają każdego roku. Od 2007 r. możemy obserwować wzrost ilości wydanych opakowań insuliny o ok. 300 tys., osiągając w 2009 r. ponad 5,7 mln sztuk. Przekłada się to na koszty refundacji, które z blisko 500 mln zł w 2007 r. zwiększyły się o ponad

62 mln zł w 2009 r. Również koszty refundacji doustnych preparatów przeciwcukrzycowych wzrastają w ostatnich latach, osiągając w 2009 r. wartość ok. 125 mln PLN.

Należy podnieść, iż leki z grupy inkretynomimetycznych oraz inhibitorów DPP-4 stanowiły w dniu 30 kwietnia 2011 r. przedmiot obrad Zespołu do Spraw Gospodarki Lekami, który zarekomendował nieuwzględnianie wniosków o ustalenie ceny urzędowej i o umieszczenie w wykazach refundacyjnych przedmiotowych produktów leczniczych, ze względu na m.in:

- wysoki koszt inkrementalny terapii,
- wysoką cenę,
- brak wiarygodnych dowodów na różnice skuteczności w zakresie twardych punktów końcowych, pomimo korzyści wynikających z istnienia efektu zdrowotnego.

Jednocześnie, w dniu 31 marca 2011 r., minister zdrowia zgodnie z art. 31c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) zlecił prezesowi Agencji Oceny Technologii Medycznych niezwłoczne przygotowanie rekomendacji zakwalifikowania leczenia cukrzycy z epizodami hipoglikemii lub niestabilnym przebiegiem (z wykorzystaniem długodziałających analogów insuliny) do wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu terapeutycznych programów zdrowotnych.

Odnosząc się do opracowania przez Ministerstwo Zdrowia rządowego programu walki z cukrzycą – epidemią XXI wieku, uprzejmie informuję, iż ze środków znajdujących się w dyspozycji ministra zdrowia realizowany był program zdrowotny pt.: „Program prewencji leczenia cukrzycy w Polsce”. W latach 2007 i 2008 w ramach ww. programu wdrażano rejestr chorych na cukrzycę (dorosłych) i rejestr wieku rozwojowego (dzieci i młodzieży). Oba te rejestry nie są jeszcze w pełni uruchomione. Obecnie, w związku z kierunkowymi decyzjami kierownictwa Ministerstwa Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia jest w trakcie przejmowania spraw dotyczących wszystkich rejestrów (prowadzonych dotychczas w ramach programów zdrowotnych), w tym rejestrów dotyczących cukrzycy.

Należy również zaznaczyć, iż w ramach realizowanych programów zdrowotnych adresowanych do chorych na cukrzycę finansowane były również działania dotyczące profilaktyki występowania m.in. cukrzycy, a także zdrowego odżywiania się (np. w ramach „Narodowego programu profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006–2008”, POLKARD, realizowane było zadanie pt. „Ogólnopolski program poprawy wykrywalności i skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych i cukrzycy u dorosłych i dzieci w środowiskach małomiejskich i wiejskich” oraz w ramach Narodowego programu zapobiegania nadwadze i otyłości oraz przewlekłym chorobom niezakaźnym po-

przez poprawę żywienia i aktywności fizycznej na lata 2007–2011).

Od 2010 r. program zdrowotny pt. „Program prewencji i leczenia cukrzycy w Polsce na lata 2010–2011” stanowi moduł II programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”. Priorytetem programu jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o roli zdrowego trybu życia, w szczególności poprzez działania o charakterze medialno-edukacyjnym.

Cele główne:

— poprawa stanu wiedzy społeczeństwa na temat cukrzycy poprzez stałe upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o cukrzycy i zdrowym stylu życia, stworzenie systemu szkoleń dla pacjentów, ich rodzin oraz wybranych grup zawodowych,

— poprawa jakości opieki nad chorymi na cukrzycę poprzez działania edukacyjne na rzecz tej grupy chorych.

Główne działania – okres realizacji – 2010 r.:

— opracowanie projektu akcji promocyjnej na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych,

— akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji.

W ramach zadania pt. „Akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji” w 2010 r. w ramach programu były prowadzone szkolenia edukacyjne dla pacjentów przez lekarza, pielęgniarkę, rehabilitanta i dietetyka. Przeprowadzono również wykłady na temat: „Co to jest cukrzyca, jak jej zapobiegać, jak z nią żyć”, szkolenia edukacyjne pielęgniarek/położnych oraz szkolenia młodzieży w szkołach.

W ramach działań techniczno-prewencyjnych wykonano badania podstawowe oraz z pełnym zakresem.

Główne działania – przewidziane do realizacji w ramach programu w 2011 r.:

— wdrażanie według opracowanego w 2010 r. ujednoliconego projektu akcji promocyjnych na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych (m.in. kierowcy autobusów/autokarów

wycieczkowych, instruktorzy nauki pływania, nauczyciele),

— kontynuacja akcji społecznych promocyjno-edukacyjnych obejmujących profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji,

— wdrażanie i przeprowadzanie szkoleń dla pielęgniarek i położnych, w oparciu o opracowany przez wyspecjalizowany podmiot ramowy program przygotowujący pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Główne zadania:

1. Edukacja na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz na temat objawów i sposobów leczenia cukrzycy (adresowana do chorych na cukrzycę, ich rodziców, opiekunów i wybranych grup społecznych/zawodowych).

2. Edukacja na temat pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, głównie dzieciom posiadającym pompę insulinową (adresowana do pielęgniarek szkolnych, ratowników medycznych, całego społeczeństwa).

3. Edukacja w zakresie korzyści wynikających z rozpowszechnienia w społeczeństwie postaw prozdrowotnych.

4. Przygotowanie pielęgniarek i położnych do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Przewidywane efekty:

— wzrost wiedzy o cukrzycy typu 1 oraz sposobach udzielania pierwszej pomocy osobom posiadającym pompę insulinową,

— wzrost świadomości konieczności przeciwdziałania cukrzycy typu 2 w grupie dzieci w wieku 7–13 lat,

— zmniejszenie liczby hospitalizowanych przypadków dzieci z pompami insulinowymi w stanie ciężkiej hipoglikemii i/lub hiperglikemii.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2011 r. następuje rozszerzenie realizacji programu o zadanie dotyczące wdrażania i przeprowadzania szkoleń dla pielęgniarek i położnych przygotowujących pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

W kolejnych latach planuje się kontynuację ww. programu w ramach programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”.

Należy jednak zaznaczyć, iż podejmowane działania w ramach programu były i są determinowane przyznawanym w ustawie budżetowej limitem środków na realizację programów zdrowotnych w poszczególnych latach.

Uzyskanie przez lekarza rozszerzonej i pogłębionej wiedzy z biochemii, fizjologii i patofizjologii metabolizmu, niezbędnej do rozwiązywania problemów związanych z cukrzycą, jej powikłaniami oraz chorobami skojarzonymi i często z cukrzycą współwystępującymi, a także nabycie umiejętności w zakresie

metodyki badań metabolicznych i endokrynologicznych jest celem szkolenia lekarzy odbywających specjalizację w dziedzinie diabetologii.

Sprawy związane z naborem oraz realizacją specjalizacji lekarskich regulują przepisy rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

Zgodnie z powyższymi przepisami zostały opracowane dwie wersje programów specjalizacji dla lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w zakresie diabetologii:

1) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz

2) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii.

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie diabetologii trwa 2 lata. W tym czasie lekarze zapoznają się z problemami dotyczącymi epidemiologii, etiologii i patogenezы cukrzycy, jej rozpoznawania, leczenia schorzenia zasadniczego oraz współistniejących powikłań, zapoznają się z problemami przebiegu tej choroby w czasie ciąży, u dzieci i młodzieży oraz u osób starszych, a także poznają społeczne aspekty diabetologii, m.in. związane z jej zapobieganiem, z zasadami kształtowania prawidłowej opieki diabetologicznej, jak również praktycznymi problemami trybu życia chorych z cukrzycą. W trakcie okresu szkolenia specjalizujący się lekarze nabywają zarówno wiedzę teoretyczną, jak również umiejętności praktyczne niezbędne do przeprowadzenia badania chorego na cukrzycę, wykonania i interpretacji badań diagnostycznych, oceny dna oczu, posługiwania się pompą infuzyjną i in. Ww. wiedzę i umiejętności lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie diabetologii realizują w trakcie obowiązkowych kursów szkoleniowych i staży kierunkowych – w liczbie, miejscu i formie określonych w programie specjalizacji. Szkolenie specjalizacyjne jest zakończone państwowym egzaminem specjalizacyjnym, po zdaniu którego lekarz uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie diabetologii.

Szkolenie specjalizacyjne odbywa się w wysoko-specjalistycznych klinikach lub oddziałach, które spełniają wymogi określone w wyżej przytoczonych przepisach i uzyskały uprawnienia do prowadzenia specjalizacji w ww. dziedzinie. Liczba dostępnych miejsc szkoleniowych w ww. dziedzinie systematycznie rośnie. Obecnie w Polsce takie uprawnienia posiadają 43 jednostki organizacyjne, dysponujące łącznie 251 miejscami szkoleniowymi (dla porównania w czerwcu 2009 r. było 39 jednostek szkolących, które łącznie dysponowały 213 miejscami szkoleniowymi).

Jednocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że programy specjalizacji zrealizowane przez lekarzy zatrudnionych w podstawowej opiece zdrowotnej, tj. specjalistów w dziedzinie medycyny rodzinnej, medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych oraz pediatrii,

również obejmują treści z zakresu diabetologii, umożliwiające prawidłowe rozpoznanie oraz prowadzenie prawidłowego leczenia tego schorzenia. Wiedza oraz umiejętności w tym zakresie nabywane są w ramach odrębnych staży oraz kursów (np. w ramach stażu kierunkowego z diabetologii w przebiegu specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych, podczas którego lekarz nabywa także umiejętności praktyczne, polegające m.in. na zapoznaniu się z technikami wstrzykiwania insuliny) lub też są włączone w inne staże (np. w staż kierunkowy w zakresie pediatrii ogólnej – jak to ma miejsce w specjalizacji w dziedzinie pediatrii). Lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej z problemami dotyczącymi cukrzycy zapoznają się podczas kursu wprowadzającego pt. „Wybrane problemy kliniczne” oraz w czasie staży kierunkowych i staży w praktyce lekarza rodzinnego.

Ponadto uprzejmie informuję, że corocznie są organizowane kursy doskonalące z zakresu diabetologii, dostępne m.in. dla lekarzy specjalizujących się i specjalistów w chorobach wewnętrznych, diabetologii i medycynie rodzinnej. Udział w tych kursach jest dobrowolny, ale w związku z nałożonym na lekarzy obowiązkiem doskonalenia zawodowego (zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków, Dz. U. Nr 231, poz. 2326, z późn. zm.) uczestnictwo w takich kursach jest premiowane możliwością uzyskania tzw. punktów edukacyjnych, warunkujących dopełnienie przez lekarzy przedmiotowego obowiązku w danym okresie rozliczeniowym. Wykaz kursów doskonalących w zakresie diabetologii, jak również w innych dziedzinach, jest publikowany na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, które koordynuje sprawy związane z organizacją takich kursów.

Ponadto w dniu 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, wprowadzająca zmiany w systemie szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyków, m.in. oparte na wprowadzeniu nowego, modułowego systemu specjalizacji lekarskich. Przyjęcie takiego rozwiązania udrożni system poprzez skrócenie okresu uzyskiwania specjalizacji, zwłaszcza w dotychczasowych szczegółowych dziedzinach medycyny, a więc także w dziedzinie diabetologii, umożliwiając szkolenie specjalizacyjne większej liczbie lekarzy w tym samym czasie. Akty wykonawcze do tej ustawy powstaną w terminie 18 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Wprowadzone niniejszą ustawą zmiany powinny spowodować szybszy dopływ specjalistów dla realizacji usług medycznych w systemie ochrony zdrowia.

Pragnę poinformować, iż w Ministerstwie Zdrowia został opracowany projekt rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. W ta-

ryfikatorze kwalifikacyjnym, stanowiącym załącznik do ww. projektu rozporządzenia, w dziale I pt. „Pracownicy działalności podstawowej” zostało wpisane stanowisko pracy: edukator do spraw diabetologii. Ponadto w ww. załączniku określone zostały także kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, w tym kwalifikacje na stanowisku edukatora do spraw diabetologii.

Zgodnie z przedmiotowym załącznikiem na stanowisku edukatora do spraw diabetologii może być zatrudniona osoba, która posiada:

— „magisterskie wykształcenie pielęgniarskie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— licencjat pielęgniarstwa i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— co najmniej średnie pielęgniarskie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— inne magisterskie wykształcenie pielęgniarskie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy oraz roczne doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

— licencjat pielęgniarstwa i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator cukrzycy oraz 5-letnie doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

— co najmniej średnie wykształcenie pielęgniarskie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy”.

Ponadto w systemie ochrony zdrowia zasadniczą rolę w leczeniu cukrzycy oraz powikłań z nią związanych pełnią lekarze. Poza tym, w celu podniesienia jakości świadczeń realizowanych wobec osób chorych na cukrzycę, przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.) została uregulowana specjalizacja w dziedzinie diabetologia. Szkolenie specjalizacyjne w diabetologii umożliwia lekarzom zdobycie specjalistycznych kwalifikacji niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec osób chorych na cukrzycę oraz choroby współwystępujące.

W odniesieniu do osób wykonujących inne zawody medyczne, które w ramach kształcenia uzyskały wiedzę z zakresu cukrzycy, a tym samym kwalifikacje do realizacji świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, należy wskazać również dietetyków. Kształcenie w zawodzie dietetyk realizowane jest m.in. w ramach studiów wyższych (pierwszego i drugiego stopnia) w oparciu o standardy nauczania na kierunku dietetyka (załącznik nr 16 do rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia między-

kierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Przedmiotowy dokument stanowi, iż absolwent w wyniku kształcenia zdobywa wiedzę m.in. z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz profilaktyki chorób żywieniowo zależnych. Jednocześnie absolwent powinien być przygotowany do racjonalnego planowania i wdrażania opartego o podstawy naukowe żywienia indywidualnego, zbiorowego i leczniczego dla zróżnicowanych pod względem wieku, zawodu oraz warunków życia grup ludności, profilaktyki i leczenia dietetycznego chorób żywieniowo zależnych, jak również przygotowany jest do udzielania porad dietetycznych.

Ponadto informuję, iż treści obejmujące profilaktykę chorób, w tym cukrzycy, ujęte są m.in. w ramach kształcenia na studiach wyższych na kierunku zdrowie publiczne. Zdrowie publiczne to dyscyplina obejmująca szeroki zakres wieloprofesjonalnych działań wiążących się ze wszystkimi aspektami zdrowia ludzi, jego ochroną, umocnieniem i poprawą, jak również oceną potrzeb zdrowotnych populacji oraz sposobami ich zaspokajania. Kształcenie w zakresie zdrowia publicznego realizowane na studiach wyższych ma umożliwić przyszłym absolwentom nabycie wiedzy, która pozwoli na realizację działań mających wpływ na zdrowie społeczeństwa. Realizacja tego zadania związana jest między innymi z nabyciem wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych, medycznych, wiedzy związanej z podstawowymi problemami zdrowia publicznego, jak również z zakresu systemu opieki zdrowotnej oraz polityki zdrowotnej Polski i krajów Unii Europejskiej.

Ponadto zagadnienia dotyczące cukrzycy realizowane są również w ramach specjalizacji w dziedzinie zdrowie publiczne, do której mogą przystąpić osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, farmaceuci, jak również osoby wykonujące zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia (tj. osoby legitymujące się tytułem magistra lub magistra inżyniera na kierunku: administracja, biologia, biotechnologia, chemia, dietetyka, inżynieria środowiskowa, ochrona środowiska, politologia, prawo, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, technologia żywności i żywienie człowieka, zarządzanie, zdrowie publiczne). Inną dziedziną specjalizacji, w ramach której osoby uprawnione do realizacji kształcenia zapoznawane są z zagadnieniami dotyczącymi cukrzycy jako choroby przewlekłej, jest farmacja apteczna, do realizacji której mogą przystąpić farmaceuci.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) farmaceuci (zatrudnieni w aptekach lub hurtowniach) zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu, celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego doksztalcenia się w zakresie nowych osiągnięć nauk farmaceutycznych. W ramach przedmiotowych szkoleń farmaceuci pogłębiają wie-

dzę i umiejętności z zakresu m.in. opieki farmaceutycznej, w ramach której realizowane są kursy dotyczące: cukrzycy jako problemu współczesnej medycyny oraz opieki farmaceutycznej dla pacjentów z cukrzycą. Ponadto także diagności laboratoryjnej w ramach specjalizacji z laboratoryjnej diagnostyki medycznej zdobywają specjalistyczną wiedzę z zakresu badań laboratoryjnych w diagnostyce cukrzycy i monitorowaniu jej leczenia, jak również powikłań, jakie może ona powodować.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Zbonikowskiego**

**w sprawie zmiany ustawy o utrzymaniu
czystości i porządku w gminach (22521)**

Odpowiadając na pismo, znak: SPS-023-22521/11, przekazujące interpelację pana posła Łukasza Zbonikowskiego w sprawie zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach została w dniu 9 czerwca 2011 r. przyjęta przez Senat RP, co powoduje, że niemożliwe jest na obecnym etapie legislacyjnym wprowadzanie jakichkolwiek poprawek do projektu.

W art. 117 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.) ustanowiono karę grzywny do 1500 zł lub nagany dla każdego, kto mając obowiązek utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości, nie wykonuje swoich obowiązków. Jednocześnie bardzo dziękuję za zwrócenie uwagi na problem egzekwowania utrzymania czystości i porządku na prywatnych terenach ogólnodostępnych oraz istniejącą lukę prawną. Pana uwagi zostaną wzięte pod uwagę w pracach ministerstwa nad nowymi rozwiązaniami prawnymi.

Podsekretarz stanu
Bernard Błaszczak

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Warzechy**

**w sprawie utrudnień w dostępie
do leczenia uzdrowiskowego dla dzieci (22526)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Jana Warzechy, posła na Sejm RP, z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie utrudnień w dostępie do leczenia uzdrowiskowego dzieci, przesłaną przy piśmie marszałka Sejmu RP z dnia 19 maja 2011 r., znak SPS-023-22526/11, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Na podstawie art. 31d cytowanej na wstępie ustawy minister właściwy do spraw zdrowia określił w drodze rozporządzenia zakres świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego. Świadczenia gwarantowane z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego dzieci, zgodnie z zapisem § 3, ust 1 rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1136, z późn. zm.), obejmują:

- uzdrowiskowe leczenie szpitalne dzieci w wieku od 3 do 18 lat,
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 7 do 18 lat,
- uzdrowiskowe leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 3 do 6 lat pod opieką dorosłych,
- uzdrowiskowe leczenie ambulatoryjne dorosłych i dzieci.

Zgodnie z danymi zawartymi w operatach uzdrowiskowych leczenie uzdrowiskowe dzieci prowadzone jest w 13 uzdrowiskach przez łącznie 26 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i zapewnia odpowiednio 1874 miejsc w szpitalach oraz 2201 miejsc w sanatoriach uzdrowiskowych.

Z danych opracowanych przez NFZ wynika, iż liczba skierowań wpływająca na leczenie uzdrowiskowe dzieci do oddziałów wojewódzkich NFZ od kilku lat wykazuje tendencję malejącą, przy czym bez względu na liczbę podpisanych umów w tym zakresie świadczeń, ich realizacja systematycznie ulega zmniejszeniu. Do Ministerstwa Zdrowia napływają liczne sygnały od podmiotów uzdrowiskowych leczących dzieci, iż w ostatnich latach obserwuje się spadek zainteresowania tą formą leczenia, co w konsekwencji prowadzi do strat finansowych ponoszonych przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego. Należy podkreślić, iż Narodowy Fundusz Zdrowia w pełni zabezpiecza dla populacji dzieci i młodzieży świad-

czenia w rodzaju leczenia uzdrowiskowe, tzn. gwarantuje środki finansowe i pełną dostępność do przedmiotowych świadczeń.

Odnosząc się do zapytania dotyczącego czasu oczekiwania na realizację leczenia uzdrowiskowego dzieci, uprzejmie informuję, że zgodnie z danymi uzyskanymi z NFZ czas oczekiwania na leczenie szpitalne i sanatoryjne mieści się w przedziale 1–6 miesięcy z wyjątkiem skierowań oczekujących na przydział w okresie letnim do miejscowości nadmorskich (przeważająca część rodziców zainteresowana jest pobytem dziecka wyłącznie w terminie wakacyjnym we wspomnianych wyżej miejscowościach, rezygnując z innych propozycji NFZ), pomimo iż w trakcie leczenia poza okresem wakacji dziecko ma zapewnioną realizację obowiązku szkolnego. Należy również zauważyć, iż w miesiącach jesienno-zimowych obserwuje się liczne niedojazdy dzieci na leczenie uzdrowiskowe. Przy czym termin „niedojazd” to potwierdzone skierowanie na leczenie uzdrowiskowe (z ustalonym terminem i miejscem leczenia), które świadczeniobiorca otrzymał, a z powodów nieznanymi dla NFZ i świadczeniodawcy nie zgłosił się na wyznaczone leczenie.

W odniesieniu do zapytania dotyczącego bezpłatnego pobytu na leczeniu uzdrowiskowym opiekuna dziecka uprzejmie informuję, iż dzieci będące po leczeniu szpitalnym lub ze schorzeniami przewlekłymi w znaczącym stopniu zaawansowania kierowane są na szpitalne leczenie uzdrowiskowe, które zapewnia całodobową opiekę i nie wymaga pobytu opiekuna dziecka. Pobyt opiekuna, o którym mowa, dotyczy jedynie wyjazdów na leczenie sanatoryjne dzieci w wieku od 3 do 6 lat, natomiast kwestia dofinansowania wyjazdu opiekuna pozostaje w kompetencjach ministra pracy i polityki społecznej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Warzechy**

**w sprawie funkcjonowania straży miejskich
(22527)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22527/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jana Warzechy w sprawie funkcjonowania stra-

ży miejskich, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Odnosząc się do poruszonych w wystąpieniu pana posła zagadnień, uprzejmie informuję, że na koniec 2010 r. na terenie kraju funkcjonowało 568 oddziałów straży gminnych (miejskich), w których zatrudnionych było 9869 strażników i 1442 pracowników administracyjnych. Dla porównania w 2009 r. na terenie kraju funkcjonowały 553 oddziały straży gminnych (miejskich), które zatrudniały łącznie 9727 strażników oraz 1230 pracowników administracyjnych.

Analiza danych statystycznych za 2010 r., przekazanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pozwala na uznanie, że tylko w ostatnim roku strażnicy straży gminnych (miejskich) podjęli 2 933 389 interwencji związanych z ujawnieniem wykroczeń, z czego:

- w 1 352 280 przypadkach zastosowali środki oddziaływania wychowawczego, przewidziane w art. 41 Kodeksu wykroczeń (ok. 46% wszystkich reakcji),
- w 1 398 733 przypadkach nałożyli grzywny w drodze mandatu karnego (ok. 47% reakcji),
- w 182 376 przypadkach skierowali wnioski o ukaranie do sądu (ok. 6% reakcji).

Jak wynika z danych statystycznych Biura Ruchu Drogowego KGP w 2009 r. zanotowano: 44 196 wypadków na drogach, z czego odnotowano 4572 ofiary śmiertelne oraz 56 046 osób rannych. W 2010 r. statystyka ta kształtowała się odpowiednio: 38 832 wypadków drogowych, 3907 ofiar śmiertelnych oraz 48 952 osób rannych. Wpływ na zmniejszenie liczby wypadków drogowych oraz liczby ofiar śmiertelnych miały także działania podejmowane przez straże gminne (miejskie) oraz czynności służbowe prowadzone przez straże przy użyciu urządzeń rejestrujących, tzw. fotoradarów. W 2010 r. straże posiadały łącznie 211 urządzeń rejestrujących (urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego). Oznacza to, że średnio co trzecia straż posiadała tego typu urządzenie na swoim wyposażeniu.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi do dnia 31 grudnia 2010 r. (tj. przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. Nr 225, poz. 1466) straże uprawnione były do wykonywania czynności z zakresu ruchu drogowego z użyciem urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w miejscu i czasie uzgodnionym z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) lub rejonowym Policji. Wpływ na rozmieszczenie urządzeń miały m. in. zagrożenia występujące na drogach, liczba wypadków i planowane działania prewencyjne związane np. z imprezami masowymi, zgromadzeniami czy imprezami okolicznościowymi.

Zgodnie z art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem

ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do zadań Policji. Inne podmioty, a w tym Inspekcja Transportu Drogowego, straż gminna/miejska, strażnicy leśni, osoby działające w imieniu zarządcy drogi czy funkcjonariusze Straży Parku zgodnie z polskim systemem prawnym mogą dokonywać czynności w zakresie kontroli ruchu drogowego w ściśle określonych przypadkach.

Wskazać należy, że większość zawiadomień kierowanych przez obywateli do dyżurnych straży gminnych (miejskich) z prośbą o interwencję dotyczy przede wszystkim zdarzeń związanych z ruchem drogowym, a w tym nieprawidłowo zaparkowanego pojazdu, braku opłaty parkingowej, tarasowania wjazdów, parkowania w miejscu niedozwolonym (np. na miejscu dla inwalidy). Znacząca część interwencji dotyczy wykroczeń związanych z przekroczeniem prędkości.

Podkreślić ponadto należy, że urządzenia rejestrujące (tzw. fotoradary), będące na wyposażeniu straży, w sposób automatyczny rejestrują przekroczenie dozwolonej prędkości. Tym samym straż nie ma realnego wpływu na liczbę wykroczeń związanych z przekroczeniem prędkości, ujawnionych w określonym miejscu i czasie. Znaczące liczby w tym zakresie świadczą raczej o braku respektowania prawa przez kierowców, w tym w odniesieniu do ograniczeń prędkości. W ocenie MSWiA nie ma podstaw do twierdzenia, że straż jako blisko dziesięcioletnia formacja zbyt mocno angażują się w działania związane z ujawnianiem wykroczeń polegających na przekroczeniu prędkości, kosztem innych ustawowych zadań.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o strażach gminnych, nadzór nad strażami gminnymi (miejskimi), m. in. w zakresie wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy, w tym reakcji na ujawnione wykroczenia i nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym, sprawuje wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji.

Mając powyższe na uwadze oraz doniesienia medialne dotyczące nieprawidłowej współpracy straży gminnych (miejskich) z podmiotami prywatnymi w zakresie nabywania/dzierżawienia tzw. fotoradarów, minister spraw wewnętrznych i administracji w dniu 18 maja 2010 r. polecił wojewodom objęcie kontrolą doraźną postępowań mandatowych prowadzonych przez straż gminne (miejskie), które zawarły z podmiotami prywatnymi przedmiotowe umowy. Celem kontroli było sprawdzenie, czy straż gminne (miejskie) nie cedują odpowiedzialności za przygotowanie dokumentacji umożliwiającej nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego na podmioty zewnętrzne, czy nie uzależniają wysokości wynagrodzenia firm dzierżawiących fotoradary od liczby wpłaconych mandatów karnych oraz ustalenie, czy przestrzegają przepisów odnoszących się do ochrony danych osobowych w toku prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia.

Z informacji przekazanych przez wojewodów do MSWiA wynika, iż skontrolowano co najmniej 80 od-

działów straży gminnych (miejskich). W przypadkach gdy w ocenie kontrolujących czynności podejmowane przez straż nie były oparte na czytelnych podstawach prawnych, informowane były o faktach organy ścigania oraz regionalne izby obrachunkowe. Wojewodowie, korzystając z uprawnień, wydawali również strażom zalecenia pokontrolne zmierzające do zniesienia stwierdzonych nieprawidłowości oraz wyznaczali termin, w jakim czynności naprawcze winny być podjęte. Wnioski pokontrolne, wypracowane na podstawie przekazanych przez wojewodów informacji, posłużą MSWiA do przygotowania wytycznych, zaleceń oraz pism instruktażowych adresowanych przede wszystkim do wojewodów nadzorujących straż, organów założycielskich straż (wójtów, burmistrzów/prezydentów miast) oraz do organów Policji współpracujących ze strażami.

Ponadto należy dodać, że MSWiA organizuje szkolenia i konferencje poświęcone funkcjonowaniu straży gminnych (miejskich), a jego przedstawiciele uczestniczą w podobnych szkoleniach organizowanych przez wojewodów, komendantów wojewódzkich (stołecznych) Policji czy też przez same straż.

Wskazać także należy, że MSWiA na bieżąco prowadzi prace i analizy zmierzające do zapewnienia strażnikom optymalnych warunków do wykonywania ich ustawowych obowiązków. W tym też celu w MSWiA został powołany Zespół ds. Współpracy ze Strażami Gminnymi (Miejskimi)¹⁾, którego działania mają na celu m.in. ujednolicanie praktyk podejmowanych czynności przez straż, interpretację przepisów prawa odnoszących się do straży oraz wypracowywanie kierunków niezbędnych nowelizacji przepisów prawa mających związek ze strażami.

Niezależnie od powyższego pragnę zauważyć, że Najwyższa Izba Kontroli w informacji o wynikach kontroli funkcjonowania straży gminnych (miejskich), sygn. LSZ-4101-02-02/2010, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie oceniła funkcjonowanie straży gminnych (miejskich) w zakresie ochrony porządku publicznego, wynikające z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

¹⁾ Zespół działa jako organ pomocniczy ministra spraw wewnętrznych i administracji, a w jego skład wchodzi, oprócz przedstawicieli resortu spraw wewnętrznych i administracji, przedstawiciele samorządu terytorialnego reprezentujący Związek Miast Polskich, Unię Metropolii Polskich oraz Krajową Radę Komendantów Straży Miejskich i Gminnych.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów Jadwigi Wiśniewskiej
i Stanisława Szweda**

**w sprawie niepokojącej sytuacji finansowej
służby zdrowia na terenie woj. śląskiego (22529)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pani Jadwigi Wiśniewskiej i pana Stanisława Szweda, posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 11 maja 2011 r. w sprawie niepokojącej sytuacji finansowej służby zdrowia na terenie województwa śląskiego, przesłaną przy piśmie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22529/11, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Odnosząc się do kwestii podziału środków pomiędzy poszczególne OW NFZ, uprzejmie informuję, że zasady podziału środków są uregulowane w art. 118 ust. 3 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym planowane środki na pokrycie kosztów finansowania przez oddziały wojewódzkie funduszu świadczeń opieki zdrowotnej dla ubezpieczonych dzieli się pomiędzy oddziały wojewódzkie funduszu, uwzględniając:

1) liczbę ubezpieczonych zarejestrowanych w oddziale wojewódzkim funduszu;

2) wydzielone według wieku i płci grupy ubezpieczonych oraz wydzielone grupy świadczeń opieki zdrowotnej, w tym świadczenia wysokospecjalistyczne;

3) ryzyko zdrowotne odpowiadające danej grupie ubezpieczonych, w zakresie danej grupy świadczeń opieki zdrowotnej, w porównaniu z grupą odniesienia.

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 119 ww. ustawy minister zdrowia w porozumieniu z ministrem finansów, po zasięgnięciu opinii prezesa NFZ, wydał rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu i kryteriów podziału środków pomiędzy centralę i oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej dla ubezpieczonych (Dz. U. Nr 193, poz. 1495), uwzględniając ww. przepisy art. 118. Powyższe zasady podziału zostały zastosowane po raz pierwszy do planu finansowego NFZ na rok 2010.

Ponadto uprzejmie informuję, że w planie finansowym Śląskiego OW NFZ na 2011 r. na koszty świadczeń opieki zdrowotnej zaplanowano kwotę 7 019 467 tys. zł, co stanowi wzrost o 5,31% (tj. o kwotę 354 mln zł) w porównaniu do planu pierwotnego na 2010 r. z dnia 16 grudnia 2009 r. Powyższe środki stwarzają możliwość zwiększenia dostępności świadczeń opieki zdrowotnej.

Pragnę jednocześnie poinformować, że w najbliższym czasie nie planuje się kolejnej zmiany ww. algorytmu podziału środków.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jakub Szulc

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Zbigniewa Chmielowca**

**w sprawie skutków dla PFRON
znowelizowania przepisów dotyczących
zatrudniania osób niepełnosprawnych (22531)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Zbigniewa Chmielowca z dnia 10 maja 2011 r., przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22531/11, informuję, że posełski projekt ustawy nowelizującej ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.), który został uchwalony jako ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 226, poz. 1475), ograniczył krąg podmiotów uprawnionych do udzielania ulg we wpłatach na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Niestosowanie prawa przez podmioty, które utraciły prawo do wystawiania ulg, a nadal to czynią, może podlegać wyłącznie jednoznacznie negatywnej ocenie. Tym bardziej, że stwarzają one sytuację skutkującą negatywnymi konsekwencjami nie tylko dla siebie, ale przede wszystkim dla swoich kontrahentów, którzy w dobrej wierze skorzystali z ulg wystawionych przez podmiot, który wprowadzając ich w błąd, wystawiał im informacje o wysokości obniżenia wpłat. Należy bowiem wskazać, że korzystający z ulg będzie miał obowiązek zapłacenia powstałej w ten sposób zaległości wraz z odsetkami za wszystkie miesiące, w których skorzystał z nieprawnie wystawionej ulgi.

Wdrażając zmiany wynikające ze wspomnianej nowelizacji z dnia 29 października 2010 r., minister pracy i polityki społecznej wydał dwa rozporządzenia, które pozwolą na szczegółową i bardziej precyzyjną niż dotychczas kontrolę prawidłowości wystawiania ulg i korzystania z tego uprawnienia. Rozporządzeniami tymi są rozporządzenie ministra pracy

i polityki społecznej z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie określenia wzorów miesięcznych i rocznych informacji o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 63, poz. 329) oraz rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie ustalenia wzorów deklaracji składanych Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez pracodawców zobowiązanych do wpłat na ten fundusz (Dz. U. Nr 44, poz. 231). Pierwsze z nich umożliwi comiesięczną identyfikację pracodawców spełniających warunki do wystawiania ulg we wpłatach na PFRON, a drugie – pracodawców, którzy nabyli ulgi na zasadach obowiązujących w poszczególnych okresach.

Pierwsze kompletne dane pochodzące z tych dokumentów będą dotyczyły czerwca 2011 r. Zatem odpowiadając na pytania nr 3 i 5, należy wskazać, że niezwłocznie po otrzymaniu tych danych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zostanie wezwany przez resort pracy do szczególnego uwzględnienia w postępowaniach dotyczących wpłat na PFRON prawidłowości wystawiania ulg i korzystania z nich, a więc do krzyżowej weryfikacji prawidłowości postępowania pracodawców w tym zakresie.

Należy mieć przy tym na uwadze, że PFRON, jako podmiot mający uprawnienia organu podatkowego w sprawach wpłat na PFRON, ma od wielu lat instrumenty umożliwiające nie tylko sprawdzenie, kto i w jakich kwotach korzystał z ulg we wpłatach, ale także – stosownie do art. 199a Ordynacji podatkowej – może on, dokonując ustalenia treści czynności prawnej, uwzględnić zgodny zamiar stron i cel czynności, a nie tylko dosłowne brzmienie oświadczeń woli złożonych przez strony czynności. Dotyczy to umów będących podstawą dokonania zakupów uprawniających do ulg. Należy także zauważyć, że gdy pod pozorem dokonania określonej czynności prawnej dokonano innej czynności prawnej, skutki podatkowe wywodzi się z tej ukrytej czynności prawnej. Zatem wszystkie umowy tego typu, na podstawie których udziela się ulg, mogą w obecnym stanie prawnym być skutecznie zakwestionowane przez PFRON ze skutkiem eliminującym wystawioną ulgę z obrotu prawnego, a co za tym, idzie – także z podstawy obniżającej wpłaty na PFRON za poszczególne miesiące. Jeżeli jednak z dowodów zgromadzonych w toku postępowania wynikają wątpliwości co do istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, z którym związane są skutki podatkowe, to PFRON występuje do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia tego stosunku prawnego lub prawa.

Jednocześnie pragnę poinformować, że od 2000 r. PFRON dysponuje szczegółowymi comiesięcznymi danymi pozwalającymi na ustalenie statusu oraz stanów i wskaźników zatrudnienia pracodawców spełniających aktualnie obowiązujące warunki uprawniające pracodawcę do zaliczenia się do kręgu pod-

miotów uprawniających do udzielania ulg we wpłatach na PFRON. Zatem nie tylko w aspekcie statystycznym, lecz również w ramach postępowań podatkowych PFRON może ustalać, czy informacja o wysokości ulgi, z której skorzystał pracodawca, została wydana przez uprawniony podmiot. Zatem teza postawiona w pytaniu nr 2 nie jest prawdziwa.

W nawiązaniu do pytania nr 4 należy wskazać, że ocena legalności zatrudnienia nie ma związku z udzielaniem wpłat na PFRON, ponieważ do wyliczenia ulg we wpłatach na PFRON bierze się pod uwagę wyłącznie zgodnie z prawem zatrudnianych pracowników sprzedawcy, o których mowa w art. 2 K.p.

Jednocześnie, odpowiadając na pytanie nr 6, pragnę poinformować, że wysokość ulg we wpłatach na PFRON zależy od wynagrodzeń osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, struktury zatrudnienia sprzedawcy oraz udziału sprzedaży na rzecz danego nabywcy w ogólnej kwocie własnej produkcji lub usług. Dlatego jest możliwe uzyskanie ulgi równej 80% kwoty zapłaconej przez nabywcę. Natomiast reklamowanie się w ten sposób przez sprzedawców przed wykonaniem kooperacji nie jest rzetelne, ponieważ nie znają oni wtedy jeszcze wszystkich danych (np. przychodów ogółem) służących do wyliczenia ulgi.

Z informacji przedstawionych przez PFRON wynika, że prognozowany przez tę instytucję miesięczne kwoty wpłat do zapłaty, po uwzględnieniu ulg we wpłatach na PFRON, miały wynosić 285 200 000 zł w każdym miesiącu 2011 r. Tymczasem w rzeczywistości, w wyniku wprowadzenia zmian w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, kwoty te były wyższe i wynosiły 308 236 283,50 zł styczniu 2011 r., 307 414 477,56 zł w lutym 2011 r. oraz 318 586 147,90 zł w marcu 2011 r., kwota ulg wykorzystywanych w ostatnich trzech miesiącach 2010 r. wynosiła około 47 000 000 zł miesięcznie. Zanotowano wyraźny spadek kwot ulg w 2011 r.: w styczniu 2011 r. wyniosła ona 44 977 263,65 zł, w lutym 2011 r. – 31 881 159,04 zł, a w marcu – 25 786 786,63 zł. Reasumując, odpowiadając na pytanie nr 1, przedmiotowe zmiany spowodowały nie tylko osiągnięcie zakładanego poziomu wpłat, ale i ich podwyższenie, co ułatwi realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, ponieważ wpłaty te stanowią główne źródło finansowania tych zadań.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Krystyny Kłosin i Jana Kulasa**

**w sprawie ludności polskiej za granicą
i współpracy z krajem ojczystym (22532)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją posłów Krystyny Kłosin i Jana Kulasa (pismo nr SPS-023-22532/11 z dnia 19 maja br.) w sprawie ludności polskiej za granicą i współpracy z krajem ojczystym, uprzejmie informuję:

Ad 1. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych sprawami Polaków poza granicami kraju zajmują się Departament Współpracy z Polonią i Departament Konsularny. Departament Współpracy z Polonią realizuje zadania dotyczące w szczególności: przygotowania strategicznych założeń i programów wykonawczych rządowej polityki współpracy z Polonią i Polakami za granicą i koordynacji działań urzędów administracji rządowej w tym zakresie, w tym na forum Międzyresortowego Zespołu ds. Polonii i Polaków za granicą; konsultacji i negocjacji z partnerami zagranicznymi w zakresie spraw dotyczących sytuacji i praw Polonii i Polaków za granicą; inspirowania, koordynacji i działań zmierzających do stymulowania Polonii i Polaków za granicą do aktywnego udziału w życiu państwa zamieszkania, a także do utrzymywania bliskich kontaktów z Polską i działania na rzecz promocji interesów Rzeczypospolitej Polskiej. Departament realizuje zadania wynikające z ustawy o Karcie Polaka, prowadzi współpracę z TV Polonia i koordynuje współdziałanie z instytucjami i organizacjami krajowymi w zakresie: edukacji polonijnej, kultury polonijnej, polskiego dziedzictwa kulturalnego za granicą, mediów polonijnych, środowisk i organizacji kombatanckich za granicą. Ponadto departament opracowuje raporty ministerstwa na temat sytuacji Polonii i Polaków za granicą i redaguje informatory przeznaczone dla Polonii i Polaków za granicą.

Departament Konsularny MSZ realizuje zadania dotyczące oceny sytuacji i interwencji w zakresie ochrony praw i interesów państwa i polskich osób fizycznych i prawnych za granicą oraz analizy wykonywania umów dwustronnych w zakresie spraw konsularnych, a w szczególności pełni nadzór nad pracą urzędów konsularnych w zakresie opieki i pomocy konsularnej, w tym w sprawach związanych z pozbawieniem wolności obywateli polskich za granicą, zagrożeniem życia i zdrowia tych obywateli, nieszczęśliwymi przypadkami, zgonami, poszukiwaniem zaginionych; realizuje wnioski obywateli polskich o odszkodowania za krzywdy i straty poniesione w wyniku represji wojennych i okresu powojennego; nadzoruje i koordynuje czynności w ramach repatriacji.

Ad 2. Ministerstwo Spraw Zagranicznych dysponuje danymi statystycznymi na temat obecności, liczebności Polaków poza granicami kraju pochodzącymi z dwóch źródeł: krajowych i zagranicznych.

Do źródeł krajowych należą m.in.: statystyki Głównego Urzędu Statystycznego uzyskiwane na podstawie badań ludności nieobecnej w związku z wyjazdem na pobyt czasowy za granicę i przeprowadzane przez GUS według stanu z 31 grudnia każdego roku oraz dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczące podejmowania pracy przez Polaków przebywających w poszczególnych krajach.

Do źródeł zagranicznych należą: źródła administracyjne i statystyki krajów, do których wyjeżdża najczęściej Polaków, w tym rejestry zatrudnienia pracowników, rejestry cudzoziemców, którzy uzyskali prawo pobytu w danym kraju.

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 862/2007 z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 311/76 w sprawie zestawienia statystyk dotyczących pracowników cudzoziemców (Dz. U. UE L 199/23), od 2009 r. urzędy statystyczne krajów członkowskich UE obowiązane są przekazywać do bazy Eurostatu dane zgodnie z metodologią ujętą w rozporządzeniu nr 862/2007.

Ponadto Ministerstwo Spraw Zagranicznych użykuje dane dotyczące liczebności Polaków za granicą i Polonii od swoich placówek dyplomatyczno-konsularnych poza granicami kraju.

Ad 3. Szacunki w zakresie liczebności Polaków na terenie państw Unii Europejskiej wynoszą około 1,5 mln obywateli polskich na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Główny Urząd Statystyczny w „Informacji o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004–2009” przedstawił 24 września 2010 r. następujące informacje: Szacuje się, że w końcu 2009 r. poza granicami Polski przebywało czasowo około 1870 tys. mieszkańców naszego kraju, tj. o 340 tys. mniej niż w 2008 r. (około 2210 tys.), przy czym 1635 tys. osób przebywało w Europie (około 1887 tys. w 2008 r.). Zdecydowana większość, około 1570 tys., emigrantów z Polski przebywała w krajach członkowskich UE, liczba ta zmniejszyła się o 250 tys. w stosunku do 2008 r. Spośród krajów UE nadal najwięcej osób przebywało w Wielkiej Brytanii (555 tys.), Niemczech (415 tys.), Irlandii (140 tys.) oraz we Włoszech, Niderlandach i Hiszpanii (po około 85 tys.).

Należy zaznaczyć, że wzrost migracji w latach 2008–2009, spowodowany kryzysem finansowym w Europie, w ciągu roku 2010 podlegał tendencji spadkowej, a liczebność Polaków w poszczególnych państwach UE znaczącej fluktuacji. Podkreślenia wymaga także fakt, iż ustalenie rzeczywistej liczebności Polaków na terytorium Unii Europejskiej w warunkach swobody przepływu pracowników jest szczególnie trudne. Dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nie obejmują pracy niezalegalizowa-

nej, natomiast systemy ewidencjonowania przepływów migracyjnych w poszczególnych krajach UE nie tylko są różne, ale nie obejmują również wszystkich imigrantów.

Ad 4. Stan liczebny Polonii w Stanach Zjednoczonych Ameryki według danych szacunkowych placówek dyplomatyczno-konsularnych wynosi ponad 9 mln osób polskiego pochodzenia. Dane oficjalne pochodzące ze spisu ludności państwa to 8 mln 764 tys. osób. Polonia jest zorganizowana w licznych strukturach organizacji i stowarzyszeń o różnych profilach. Największą organizacją diaspory polskiej o zasięgu ogólnopolskim, skupiającą różne organizacje polonijne jest Kongres Polonii Amerykańskiej. Współpraca Polonii amerykańskiej z instytucjami Polski dotyczy działalności w zakresie kultury, oświaty, rozwoju mediów polonijnych, sportu, opieki nad miejscami pamięci narodowej.

Ad 5. Do większych organizacji poza Stanami Zjednoczonymi Ameryki należą organizacje o zasięgu ogólnopolskim i skupiające wiele organizacji regionalnych i lokalnych kraju zamieszkania Polonii i Polaków w państwach będących najstarszymi ośrodkami polskiego osadnictwa za granicą i o najliczniejszej Polonii w skali świata. Do organizacji takich zaliczyć należy m. in.: Braspol w Brazylii, Kongres Polonii Kanadyjskiej w Kanadzie, Konwent Organizacji Polskich w Niemczech i Polską Radę w Niemczech – Zrzeszenie Federalne w Republice Federalnej Niemiec, Zjednoczenie Polskie w Wielkiej Brytanii, Federalną Polską Narodowo-Kulturalną Autonomię „Kongres Polaków w Rosji”, Federację Organizacji Polskich na Ukrainie, Związek Polaków na Białorusi i Radę Naczelną Polonii Australijskiej w Australii. Polonię i Polaków zamieszkałych w UE reprezentuje Europejska Rada Wspólnot Polonijnych, która zrzesza 45 organizacji z 32 krajów europejskich.

Ad 6. Współpraca resortu spraw zagranicznych z polskimi organizacjami poza granicami kraju odbywa się za pośrednictwem polskich placówek dyplomatyczno-konsularnych, które realizują cele polskiej polityki zagranicznej oraz założenia „Rządowego programu współpracy z Polonią i Polakami za granicą”. Głównym zadaniem nowej polityki polonijnej jest budowanie sprzężenia zwrotnego między Polską i polską diasporą. Cel ten został sformułowany jako uzyskanie zrozumienia i skutecznego poparcia dla polskiej racji stanu i polskiej polityki zagranicznej oraz skorzystanie z potencjału Polonii i Polaków za granicą do promocji i budowy pozytywnego wizerunku Polski w świecie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych postuluje ponadto włączenie w sferę współpracy osób niezrzeszonych polskiego pochodzenia oraz środowisk wykorzystujących nowoczesne formy integracji.

MSZ dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ww. współpracę. Służą one wspieraniu diaspory polskiej w aktywności na rzecz zachowania polskości, edukacji w języku polskim, działalności kulturalnej i artystycznej oraz opieki nad miejscami

pamięci. W budżecie MSZ zagwarantowane są także środki na pokrycie kosztów związanych z tworzeniem programu TV Polonia dla odbiorców za granicą.

Ad 7. Ministerstwo Spraw Zagranicznych realizuje zadania wynikające z uprawnień nadanych ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) w zakresie koordynacji polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowania i ochrony interesów polskich obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą, a także współpracy z Polakami zamieszkałymi za granicą oraz wspierania działań promujących polską gospodarkę, kulturę, język, turystykę, technikę i naukę zrealizowanych w ramach innych działów.

W ramach tych uprawnień resort spraw zagranicznych oraz placówki dyplomatyczno-konsularne Rzeczypospolitej Polskiej działają na rzecz utrzymania i rozwoju wszelkich form kontaktu Polonii zagranicznej z krajem ojczystym. We współpracy z resortem gospodarki i wydziałami promocji handlu i inwestycji organizuje seminaria, konferencje gospodarcze, inspiruje organizację misji handlowych z państw zamieszkania Polonii do Polski, bierze udział w corocznej światowej konferencji gospodarczej Polonii, skupiającej środowiska gospodarcze Polonii, przedsiębiorstwa krajowe, eksporterów, przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz media.

Ad 8. Nowa polityka współpracy z Polonią i Polakami za granicą realizowana przez resort spraw zagranicznych jako jeden z priorytetów zakłada skorzystanie z potencjału Polonii i Polaków za granicą do promocji i budowy pozytywnego wizerunku Polski w świecie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych realizuje ten cel w bieżącej współpracy ze środowiskami polskimi i polonijnymi poza granicami kraju. Ofertę współpracy kieruje do organizacji polonijnych i polskich grup niezrzeszonych oraz osób pochodzenia polskiego nieznających języka polskiego, które stanowią ok. 70% ogółu polskiej diaspory w świecie.

Jednocześnie, zgodnie z zasadami realizowanej polityki współpracy z Polonią i Polakami za granicą, działania resortu mają na celu zarówno zapewnienie polskiej diasporze kontaktu z Polską, jak i generowanie aktywności diaspory w miejscu zamieszkania. Resort zapewnia zatem kontakt z dorobkiem kulturalnym, naukowym i gospodarczym Polski w kraju zamieszkania oraz wspiera przejawy działalności kulturalnej, artystycznej, oświatowej i społecznej Polonii i Polaków. Sukcesy i wysoka pozycja przedstawicieli polskiej diaspory w kraju zamieszkania są często uzupełnieniem działań kraju w dziedzinie promocji Polski. Resort spraw zagranicznych przewiduje różne formy uhonorowania aktywności Polaków i przedstawicieli Polonii w tej dziedzinie. Minister Spraw Zagranicznych wyróżnia dyplomami za wybitne zasługi dla promocji polski w świecie laureatów indywidualnych oraz instytucje i organizacje społeczne. Jest także wnioskodawcą nadania zamieszkałym

za granicą obywatelom polskim odznaczeń państwowych, Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu za wybitne zasługi położone dla współpracy między narodami.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahla**

w sprawie sytuacji na Białorusi (22533)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Witolda Pahla (pismo nr SPS-023-22533/11 z dnia 19 maja br.) w sprawie działań MSZ wobec opozycji białoruskiej uprzejmie informuję, co następuje.

Dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych kwestia współpracy z opozycją białoruską, jak i sprzyjanie rozwojowi prodemokratycznych warunków do jej działalności na Białorusi, są niezmiennymi priorytetami. Spełnienie powyższych postulatów jest dla MSZ warunkiem koniecznym dla dialogu z władzami RB.

Ponadto pragnę poinformować, iż resort spraw zagranicznych zajmuje niezmiennie klarowną pozycję, opartą na domaganiu się od władz białoruskich amnestii i rehabilitacji wszystkich aresztowanych. Powyższy postulat podnoszony jest każdorazowo w kontaktach z przedstawicielami strony białoruskiej, a także w rozmowach z partnerami Polski na arenie międzynarodowej, w szczególności na forum UE. Jest on także stałym elementem oświadczeń prasowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wydawanych na bieżąco jako reakcje na decyzje władz białoruskich o zastosowaniu surowych kar wobec osadzonych za wydarzenia w dniu 19 grudnia 2010 r.

W celu skłonienia reżimu do otwarcia się na dialog z opozycją podjęliśmy i podejmujemy na forum UE szereg działań. Konsekwentnie zabiegamy o wprowadzenie dodatkowych ekonomicznych środków restrykcyjnych wobec kilku przedsiębiorstw białoruskich związanych z reżimem A. Łukaszenki. Dyskusja unijna na ten temat trwa, zarysowuje się kompromis PCz UE co do tej kwestii. Aktywnie przyczyniliśmy się do wypracowania konsensusu w UE wobec potrzeby restrykcyjnego podejścia EBI i EBOiR do udzielania Białorusi wsparcia finansowego. Ponadto popierana m.in. przez Polskę unijna lista 157 osób, przyjęta

w dniu 31 stycznia br. na posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych (FAC) UE, ogranicza możliwość wjazdu osób związanych z reżimem do UE. Na forum UE zabiegamy o aktualizację listy osób, w związku z toczącymi się procesami i rozwojem działań represyjnych.

Równolegle Ministerstwo Spraw Zagranicznych podtrzymuje bieżący kontakt z przedstawicielami opozycji białoruskiej i jej liderami, pomimo utrudnień spowodowanych uwięzieniem jej członków i skierowanymi przeciwko niej represyjnymi działaniami władz białoruskich. W dniu 27 maja br. minister R. Sikorski przeprowadził rozmowę telefoniczną z U. Nieklajeuem – kandydatem w wyborach prezydenckich zwolnionym z więzienia. Oczekujemy na możliwość kontaktu z innymi skazanymi i sądzonymi opozycjonistami. Kontynuujemy udzielanie pomocy prawnej i finansowej dla osób uwięzionych i ich rodzin.

Wprowadziliśmy liczne inicjatywy dotyczące zwiększenia swobody przemieszczania się obywateli białoruskich do UE, w tym przedstawiciele opozycji. Znaczącym ułatwieniem w tym zakresie jest zniesienie opłat za wizy narodowe dla Białorusinów, wprowadzone w dniu 1 stycznia br. Polska wraz z innymi państwami członkowskimi UE upoważniła Komisję Europejską do negocjowania z Białorusią umowy o ułatwieniach wizowych i readmisji. Naszym zdaniem ułatwienia te powinny być adresowane do białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego (nie będą mogli z nich korzystać posiadacze paszportów dyplomatycznych i służbowych, a także osoby objęte sankcjami wizowymi UE).

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podejmuje także liczne działania na rzecz wzmocnienia logistycznego zaplecza obywatelskich organizacji białoruskich. W tym celu zwiększono finansowanie pomocy rozwojowej dla Białorusi na 2011 r. z zaplanowanych wcześniej 20 mln do 40 mln PLN. W kwietniu br. zakończyliśmy konkurs „Wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi 2011”, z którego na realizację projektów białoruskich zostało przeznaczone ok. 7 mln PLN. Na obecnym etapie ministerstwo jest zaangażowane we wsparcie wdrożenia projektów rozwojowych, z których duża część bezpośrednio dotyczy środowisk opozycyjnych.

Wśród wielu działań realizowanych za pośrednictwem polskich NGO wspieramy działalność centrum opozycji białoruskiej Biura Solidarności z Demokratyczną Białorusią w Warszawie. Działamy na rzecz zagwarantowania dostępu do niezależnej informacji na Białorusi. W tym zakresie zwiększyliśmy wsparcie finansowe na 2012 r. dla kanału telewizyjnego TV Bielsat, rozgłośni radiowych tj. Białoruskie Radio Racja, Europejskie Radio dla Białorusi, a także prasy lokalnej oraz informacyjnych stron internetowych.

Dodatkowo na forum Unii Europejskiej promujemy idee utworzenia specjalnego funduszu na rzecz demokracji European Endowment for Democracy, którego głównym celem będzie wspieranie inicjatyw obywatelskich w krajach sąsiadujących z UE. Jed-

nym z beneficjentów funduszu powinno być społeczeństwo obywatelskie Białorusi. Dotychczasowe rozmowy w sprawie EED wskazują na duże zainteresowanie i poparcie tej inicjatywy ze strony państw członkowskich i struktur unijnych.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahla**

**w sprawie funkcjonowania sieci łączności
w Policji (22534)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22534/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Witolda Pahla w sprawie funkcjonowania sieci łączności w Policji, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie warto wspomnieć, że Policja kontynuuje proces sukcesywnej wymiany urządzeń telekomunikacyjnych, dzięki czemu garnizon lubuski wyposażony jest w sprzęt nowej generacji umożliwiający przejście na nową siatkę częstotliwości z odstępem międzykanałowym 12,5 MHz.

Należy jednak zauważyć, że proces przetwarzania informacji na sygnały, transmisja i ich odbiór, a następnie odtwarzanie uzależnione są nie tylko od jakości urządzeń końcowych, ale również od zjawiska propagacji fal radiowych. Zasięg łączności radiowej uzależniony jest również od wielu czynników i okoliczności pozostających poza wpływem człowieka.

Mając powyższe na uwadze, lubuska Policja podejmowała działania mające na celu zapewnienie najkorzystniejszych efektów, jeżeli chodzi o zasięg i jakość transmisji, w aspekcie optymalnego wykorzystania przeznaczonych do tego celu środków. Istotną poprawę w funkcjonowaniu systemów łączności radiowej uzyskano dzięki uruchomieniu na terenie poszczególnych powiatów stacji retransmisyjnych, których lokalizacje były szczegółowo analizowane i wybierane pod kątem zapewnienia najlepszych zasięgów radiowych. W tym celu w wielu przypadkach wykorzystano obiekty instytucji publicznych, ochotniczych straży pożarnych i jednostek wojskowych, z którymi zawarto stosowne porozumienia.

Ponadto w lubuskiej Policji opracowano projekt pod nazwą „Zwiększenie efektywności przekazu in-

formacji i współdziałania lubuskiej Policji ze służbami ratowniczymi w wymiarze transgranicznym”. Powyższe przedsięwzięcie zrealizowano przy współudziale środków unijnych, z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.). W konsekwencji przeprowadzonych procedur przetargowych uzyskano ponad 2 mln oszczędności przetargowych w stosunku do kwoty szacowanej na sfinansowanie planowanych inwestycji.

Zainwestowane środki umożliwiły przeprowadzenie kompleksowej modernizacji systemów radiokomunikacyjnych użytkowanych przez służby dyżurne lubuskiej Policji. Wymieniono m.in. wyeksploatowane anteny i elementy instalacji antenowych, które mają znaczenie w wypromieniowaniu i odbiorze fali elektromagnetycznej, co zdecydowanie poprawiło zasięg stacji bazowych. Dodatkowo we wszystkich lokalizacjach zastosowano wielopoziomowy system zabezpieczeń urządzeń radiowych. Ponadto wszystkie dyspozytorskie systemy radiowe wyposażone zostały w alternatywne zasilanie awaryjne umożliwiające pracę poszczególnych systemów w sytuacji zaniku zasilania podstawowego.

Realizacja przedmiotowego projektu umożliwiła również połączenie poszczególnych powiatowych/miejskich sieci radiowych poprzez istniejącą sieć teleinformatyczną. Dzięki temu w zależności od nadanych uprawnień uzyskano możliwość pracy przez uprawnionego dyspozytora w wybranej jednej lub kilku powiatowych/miejskich sieciach radiowych.

Na bazie przedstawionych rozwiązań została zbudowana i uruchomiona lubuska sieć współdziałania będąca dyspozytorską siecią radiową, która umożliwia współpracę oraz koordynację i dowodzenie działaniami różnych podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i ratownictwo na obszarze powiatu. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość koordynowania i monitorowania działań, a nawet przejmowania funkcji dowodzenia (Policja, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego). Zadanie to zostało poprzedzone analizami potrzeb, jakie występują w tym zakresie, z uwzględnieniem celowości i oszczędności, a jego realizacja została przeprowadzona z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z zainwestowanych nakładów. Podkreślić należy, iż wdrożone rozwiązania obejmujące swoim zasięgiem obszar całego województwa są unikatowe w skali całego kraju. Cechuje je duża niezawodność i komfort pracy służby dyżurnej. W ostatnim okresie tylko województwo łódzkie wdrożyło rozwiązanie charakteryzujące się porównywalnymi cechami i parametrami. W kraju istnieją podobne lub lepsze systemy łączności radiowej, ale o ograniczonym obszarze działania (Warszawa, Szczecin, Wrocław).

Należy zauważyć, że pomimo zastosowania najnowocześniejszych rozwiązań oraz wykorzystaniu wyselekcjonowanych lokalizacji własnych i innych

instytucji na terenie województwa lubuskiego występują nieliczne miejsca, w których trudno jest zapewnić łączność radiową do środków ruchomych (pojazdów). Bezpośredni wpływ na taką sytuację mają warunki panujące w środowisku, w jakim fale się rozchodzą, np. ukształtowanie terenu, zalesienie, opady atmosferyczne, które mogą powodować odbicie oraz rozproszenie i tłumienie fal. Z powyższych powodów na obszarze poszczególnych lubuskich powiatów mogą występować miejsca, do których ze względu na pogodę lub ukształtowanie terenu dotarcie fal radiowych nie jest możliwe lub jest znacznie utrudnione.

Nie bez znaczenia są również różnego rodzaju zakłócenia techniczne występujące czasowo lub na stałe, emitowane przez urządzenia elektryczne lub elektroniczne. Warto zaznaczyć, że liczba różnego rodzaju systemów radiowych wzrasta, wskutek czego dość powszechnym zjawiskiem staje się zakłócenie interferencyjne

Jednocześnie należy dodać, że dla zapewnienia optymalnego kontaktu dyspozytora (kierownik jednostki/dyżurny) z patrolem mobilnym poszczególne jednostki miejskie i powiatowe lubuskiej Policji zostały dodatkowo wyposażone w telefony komórkowe, które mogą być wykorzystane alternatywnie w przypadku braku łączności radiowej (połączenia telefoniczne w grupie korporacyjnej są bezpłatne), jako uzupełnienie wykorzystywanych sieci radiowych.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że na bieżąco prowadzone są analizy możliwości zredukowania do minimum obszarów, w których występują problemy z łącznością radiową. Jest to jednak proces bardzo złożony i wymaga szeregu działań, począwszy od ustaleń i pomiarów, następnie uzyskaniu częstotliwości i środków finansowych, a ostatecznie na przeprowadzeniu inwestycji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) i innymi wymogami, np. zgodą konserwatora zabytków.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahla**

**w sprawie ustawy o kierujących pojazdami
(22535)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo, nr SPS-023-22535/11, przekazujące interpelację posła Witolda Pahla w sprawie przepisów ustawy o kierujących pojazdami, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W przedłożeniu rządowym ustawy o kierujących pojazdami od początku był przewidziany podział ośrodków szkolenia kierowców poprzez wyodrębnienie ośrodków posiadających poświadczenie spełniania dodatkowych warunków. Ośrodkom tym przypisano realizację szkolenia teoretycznego kandydatów na kierowców prowadzone w formie nauczania na odległość z wykorzystaniem technik komputerowych i Internetu, kursy dla kandydatów na instruktorów nauki jazdy oraz coroczne warsztaty szkoleniowe dla instruktorów. Rozwiązanie takie uznano za zasadne, gdyż tylko odpowiednio przygotowane do tego ośrodki szkolenia, poprzez odpowiednią kadre, infrastrukturę i akredytację kuratora oświaty, gwarantują przeprowadzenie takiego szkolenia rzetelnie i na właściwym poziomie merytorycznym.

Odnosząc się do szczegółowych wymagań, jakie zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami zostały określone dla przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia, którzy będą ubiegać się o poświadczenie spełniania dodatkowych wymagań, należy wskazać, że propozycję brzmienia przedmiotowego przepisu przygotowały cztery największe organizacje zrzeszające przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców: Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców, Polska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców oraz Liga Obrony Kraju. Kopię propozycji przesyłam w załączeniu^{*)}. Przygotowana propozycja została przekazana posłom na posiedzeniu podkomisji pracującej nad projektem ustawy o kierujących pojazdami i przyjęta przez posłów w toku prac podkomisji. Podczas posiedzenia odbyła się dyskusja, w której udział wzięli przedstawiciele organizacji społecznych, między innymi ww., jednakże wynik dyskusji nie wpłynął na ostateczne brzmienie projektowanych przepisów.

W trakcie prac sejmowych nad projektem ustawy o kierujących pojazdami postanowiono utrzymać zaproponowane w przedłożeniu rządowym wprowadzenie szkolenia teoretycznego kandydatów na kierowców prowadzonego w formie nauczania na odległość z wykorzystaniem technik komputerowych i Inter-

^{*)} Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

netu wyłącznie w ośrodkach szkolenia posiadających poświadczenie spełniania dodatkowych warunków. Należy wskazać, że obecnie szkolenie teoretyczne w większości małych ośrodków szkolenia odbywa się na niezadawalającym poziomie. Dlatego też przyjęto, że szkolenie na odległość przy użyciu Internetu może być powierzone wyłącznie doświadczonym i odpowiednio przygotowanym do tego ośrodkom, które poprzez odpowiednią kadre, infrastrukturę i akredytację kuratora oświaty gwarantują rzetelne przeprowadzenie takiego szkolenia.

Podsumowując, pragnę wskazać, że pomimo zgłoszonych przez posła Pahlę wątpliwości nie znajduję uzasadnienia podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zmiany przepisów ustawy w tym zakresie, ponieważ w mojej ocenie przyjęte w niej rozwiązania prawne tworzą system uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami oraz doskonalenia umiejętności instruktorów i egzaminatorów mający zapewnić, że przyszli i obecni kierowcy są właściwie przygotowani do bezpiecznego i odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Dodatkowo pragnę zauważyć, że właściwy poziom wiedzy i odpowiednie umiejętności kierowców, instruktorów i egzaminatorów powinny przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Tadeusz Jarmuzewicz

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahlę**

w sprawie ostrości świateł reklamowych (22536)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Witolda Pahlę w sprawie reklam świetlnych umieszczanych przy drogach publicznych, którą otrzymałem wraz z pismem Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22536/11, przekazuję stanowisko w tym zakresie.

Kwestie umieszczania reklam w pasach drogowych dróg publicznych regulują przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 39 ust. 1 tej ustawy zabrania się dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. W szcze-

gólności w pasie drogowym zabronione jest umieszczanie reklam poza obszarami zabudowanymi, z wyjątkiem parkingów. Natomiast w terenie zabudowanym umieścić reklamę w pasie drogowym można wyłącznie za zgodą zarządcy drogi, wyrażoną w formie decyzji administracyjnej, po uiszczeniu stosownej opłaty.

Przed wydaniem zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia reklamy zarządca drogi jest każdorazowo zobowiązany do oceny, czy zajęcie pasa drogowego pod reklamy jest dopuszczalne, tzn. czy nie będzie powodować niszczenia drogi lub naruszać zadań organu zarządzającego drogą, m.in. obowiązku zapewnienia warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego (co wynika z orzecznictwa sądowego, m.in. wyrok NSA z dnia 9 lutego 2009 r. sygn. akt II GSK 735108). Ponadto zarządca drogi jest zobowiązany również uwzględniać przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), które stanowią, iż zabronione jest umieszczanie na drodze lub w jej pobliżu urządzeń wysyłających lub odbijających światło w sposób powodujący oślepianie albo wprowadzających w błąd uczestników ruchu oraz zasłanianie znaków i sygnałów drogowych (art. 45 ust. 1 pkt 7 i 8). Przepisy Prawa o ruchu drogowym odpowiadają w tym zakresie zapisowi art. 4 ust. b konwencji wiedeńskiej z dnia 8 listopada 1968 r. o znakach i sygnałach drogowych, której Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Kwestia umieszczania reklam w pasie drogowym jest już w zasadniczej części uregulowana. Ustawodawca wyposażył bowiem zarządcę drogi w możliwość odmowy wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia reklamy, jeżeli jej lokalizacja naruszałaby zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jednak po dokonaniu wstępnej analizy w tym zakresie resort infrastruktury zauważa potrzebę dokonania pewnych zmian, które doprecyzują obowiązujące normy prawne i pozwolą zarządcy drogi na szybkie usuwanie bezprawnie usytuowanych reklam z pasa drogowego (obecnie procedury sądowe w tym zakresie wydłużają tok postępowania nawet do dwóch lat).

Niezależnie istnieje potrzeba przygotowania odpowiednich przepisów, które w sposób wyraźny i czytelny określałyby zasady lokalizacji reklam poza pasem drogowym. Konieczność wypracowania przedmiotowej procedury potwierdzają liczne sygnały, które napływają do Ministerstwa Infrastruktury, zarówno od zarządców dróg, jak również z jednostek naukowych, informujące o negatywnym wpływie reklam dynamicznych i wielkoformatowych (w tym szczególnie reklam wykorzystujących diody świetlne) na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

W związku z powyższym Ministerstwo Infrastruktury podjęło starania zmierzające do utworzenia odpowiednich przepisów prawnych w tym zakresie.

Zauważyć jednak trzeba, że problem jest złożony, chociażby z tego powodu, iż w odniesieniu do reklam świetlnych lub obrazów ruchomych wymaga określenia konkretnych parametrów fotometrycznych mierzonych z punktu widzenia kierującego pojazdem, które określiłyby w miarodajny sposób stopień oślnienia kierującego. Konieczne jest również określenie wpływu poszczególnych parametrów reklamy na czynności psychomotoryczne kierowców.

Dlatego do współpracy zostali zaproszeni przedstawiciele środowiska naukowego. Z udziałem ludzi nauki, między innymi z Politechniki Poznańskiej, Politechniki Warszawskiej, Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej i Instytutu Transportu Samochodowego, w Ministerstwie Infrastruktury w ostatnich miesiącach przeprowadzono szereg roboczych spotkań, na których dyskutowano o sposobach rozwiązania istniejącego problemu. Do chwili obecnej określono zakres i kierunek prac, a na Politechnice Poznańskiej rozpoczęto stosowne badania. Prowadzone są przygotowania mające na celu wprowadzenie stosownych zmian ustawowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahlę**

**w sprawie warunków dotyczących świadczeń
emerytalno-rentowych dla Polaków
pracujących poza granicami RP (22537)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana Witolda Pahlę, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja br., znak: SPS-023-22537/11, w sprawie „warunków świadczeń emerytalno-rentowych dla Polaków pracujących poza granicami RP” uprzejmie wyjaśniam, że przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.) nie uzależniają prawa do emerytury lub renty, w tym również prawa do renty rodzinnej, od stałego miejsca zamieszkania na obecnym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 5 lipca 2010 r., sygn. akt P 31/09, stwierdził natomiast niezgodność z konstytucją przepisu art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r.

Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.) w zakresie przesłanki stałego miejsca zamieszkania na obecnym obszarze Rzeczypospolitej, w części odsyłającej do art. 6 ust. 2 pkt 1c w związku z art. 65 tej ustawy.

Zgodnie z zakwestionowanym przez Trybunał Konstytucyjny brzmieniem art. 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do polskiej emerytury lub renty okresy wymienione w tym przepisie uwzględnia się pod warunkiem stałego zamieszkania zainteresowanego na obecnym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz pod warunkiem, że z ich tytułu nie są wypłacane świadczenia rentowe z instytucji zagranicznej, z wyjątkiem renty z ubezpieczenia dodatkowego.

Ograniczenie to dotyczy okresów:

— zatrudnienia za granicą osób uznanych za repatriantów, art. 6 ust. 1 pkt 9,

— zatrudnienia po 15 roku życia obywateli polskich za granicą w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich); zgoda nie jest wymagana w stosunku do pracowników, którzy wyjechali za granicę przed dniem 9 maja 1945 r., art. 6 ust. 2 pkt 1c,

— urlopu bezpłatnego oraz przerw w zatrudnieniu małżonków pracowników skierowanych do pracy w przedstawicielstwach dyplomatycznych itp., art. 7 pkt 8,

— zatrudnienia na obszarze państwa polskiego w czasie, gdy obszar ten nie wchodził w skład państwa polskiego, art. 6 ust. 2 pkt 1a,

— pracy przymusowej wykonywanej na rzecz hitlerowskich Niemiec w okresie II wojny światowej i na obszarze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 grudnia 1956 r., art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. a i b.

Obowiązek dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lipca 2010 r. realizuje senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, druk sejmowy nr 3900. Zaproponowano w nim zmianę art. 9 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, polegającą na rezygnacji, przy uwzględnianiu wszystkich okresów wymienionych w tym przepisie w celu ustalenia prawa do świadczeń i ich wysokości, z wymogu stałego zamieszkania osoby uprawnionej do świadczeń na obecnym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. W stanowisku przekazanym marszałkowi Sejmu w dniu 24 maja 2011 r. Rada Ministrów wyraziła poparcie dla senackiego projektu ustawy.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Bucior

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Pahlę**

**w sprawie zwalczania barszczu Sosnowskiego
(22538)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Witolda Pahlę z dnia 10 maja 2011 r., przekazaną przez Pana Marszałka pismem z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22538/11, w sprawie zwalczania barszczu Sosnowskiego, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

Barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi* Manden.), a dokładniej zawarte w jego olejkach eterycznych związki chemiczne, posiada właściwości toksyczne i stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi. Podczas kontaktu ze skórą w obecności światła słonecznego związki te powodują oparzenia II i III stopnia. Siła reakcji na ww. oparzenia jest bardzo indywidualna i wynika z wrażliwości poszczególnych osób, niemniej zwiększa się przy wysokich temperaturach i przy dużej wilgotności powietrza. Biorąc pod uwagę miejsca, w których rośnie barszcz Sosnowskiego, najbardziej narażoną na oparzenia grupą będą pracownicy walczący z tą rośliną oraz rolnicy.

W roku 2002 Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach w ramach projektu badawczego sfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wydał broszurę informacyjną pt. „Metoda i technika zwalczania barszczu Sosnowskiego” autorstwa Heleny Żurek, opisującą sposoby ograniczania populacji tej niebezpiecznej rośliny. Ponadto w 2005 r. na zlecenie ministra środowiska Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie opracował „Zasady postępowania z gatunkami roślin i zwierząt obcych rodzimej faunie i florze”. Opracowanie zostało wykonane m.in. w oparciu o informacje zgromadzone w bazie danych „Gatunki obce w Polsce”. Baza ta od 1999 r. jest aktualizowana w Instytucie Ochrony Przyrody PAN w Krakowie (www.iop.krakow.pl/ias).

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w ww. opracowaniu kontrolę liczebności barszczu Sosnowskiego należy prowadzić przede wszystkim na obszarach cennych z przyrodniczego punktu widzenia oraz przede wszystkim w pobliżu siedzib ludzkich i miejsc wypasania zwierząt. Najprostszą metodą kontroli gatunku jest częste koszenie lub wykopywanie całych osobników podczas pełni kwitnienia (wcześniejsze ścięcie może spowodować ich regenerację, późniejsze – rozsianie zawiązanych w międzyczasie nasion). Ponieważ rośliny kwitnące zawsze obumierają, w związku z tym działanie tego rodzaju skutkuje docelowo eliminacją populacji. Metoda ta wymaga jednak konsekwentnego stosowania przez szereg lat. Należy

także podkreślić, że całkowita eliminacja populacji barszczu przynosi najlepsze efekty w przypadku jej niewielkiej liczebności (kilkunastu osobników) oraz stosowania różnych metod zwalczania tego gatunku, tj. mechanicznych i chemicznych.

Obecnie w resorcie prowadzone są prace nad projektem rozporządzenia w sprawie roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, w którym umieszczono m.in. barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*). Został on wpisany na listę ze względu na swój inwazyjny charakter oraz niebezpieczeństwo, jakie może stanowić dla ludzi i zwierząt. Umieszczenie tego gatunku w ww. rozporządzeniu będzie związane z objęciem go zakazami zawartymi w art. 120 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), tj. wprowadzania do środowiska przyrodniczego, przemieszczania w tym środowisku, sprowadzania do kraju, przetrzymywania, prowadzenia hodowli i obrotu wewnątrz kraju. Rozporządzenie to nie odnosi się jednak do sposobu postępowania z osobnikami znajdującymi się już w środowisku przyrodniczym.

Chciałbym podkreślić, że barszcz Sosnowskiego nie jest rośliną rozprzestrzenioną na terenie całego kraju, najliczniejsze stanowiska odnotowywane są w Polsce południowej. W związku z powyższym uważam, że kwestie jego niszczenia należy pozostawić lokalnym samorządom znającym lokalizację poszczególnych populacji.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Janusz Zaleski

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Michała Stuligrosza**

**w sprawie przekazywania 1% podatku
dochodowego na rzecz organizacji
pożytku publicznego (22539)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22539/11, interpelacją posła Michała Stuligrosza w sprawie przekazywania 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Pomysł, aby przekazywanie 1% podatku dochodowego stało się obowiązkiem obywateli RP, nie znajduje uzasadnienia. Czym innym jest bowiem konstytucyjny obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń

publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie (art. 84 ustawy zasadniczej), czym innym natomiast zmuszanie obywateli do decydowania o sposobie wydatkowania pieniędzy publicznych, tj. podatku należnego państwu od dochodów jego obywateli. Ponadto realizacja przedmiotowego pomysłu stałaby w sprzeczności z ideą 1% ukierunkowaną na wzrost aktywności obywatelskiej o charakterze dobrowolnym. Tylko taki sposób gwarantuje bowiem rozwój społeczeństwa, którego obywatele w sposób świadomy uczestniczą w życiu społecznym, interesują się sprawami swojego kraju oraz mają poczucie odpowiedzialności za skutki podejmowanych decyzji i działań.

Z tych też względów jednoprocenowy mechanizm, o którym mowa w art. 45c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.), odpowiednio w art. 21b ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.), powinien pozostać w sferze „praw obywatelskich”. Tylko w ten sposób decyzja podatnika o udzieleniu finansowego wsparcia organizacji pożytku publicznego nie będzie miała charakteru instrumentalnego.

Nałożenie na podatników kolejnego obowiązku – chociażby w słusznej sprawie – może być odebrane nieprzychylnie i nie przyczynić się do wzrostu środków otrzymywanych przez organizacje pożytku publicznego. Nie można bowiem zapominać, iż podatnik nie tylko sam decyduje o wyborze organizacji pożytku publicznego w składanym przez siebie zeznaniu, ale również określa wysokość kwoty na rzecz wskazanej organizacji (w wysokości nieprzekraczającej 1% podatku należnego). Natomiast sprzeciw wobec „nowego nakazu” może spowodować, iż podatnicy na rzecz organizacji pożytku publicznego będą deklarowali kwoty minimalne, a nie maksymalne, tj. stanowiące równowartość 1% podatku należnego po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół. Ponadto trudno byłoby znaleźć uzasadnienie dla przypadków, w których podatnik nie wskazał organizacji pożytku publicznego i z tego powodu organ podatkowy kwestionowałby poprawność złożonego zeznania podatkowego. To dodatkowo mogłoby pogłębić negatywny odbiór społeczny dla omawianych (proponowanych) rozwiązań.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, iż resort finansów nie przewiduje zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych w kontekście finansowego wsparcia organizacji pożytku publicznego środkami pochodzącymi z 1% podatku należnego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
na interpelację posła Jerzego Polaczka**

**w sprawie realizacji projektów kolejowych
w ramach Programu Operacyjnego
„Infrastruktura i środowisko” na terenie
woj. śląskiego (22541)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Jerzego Polaczka przekazaną pismem z dnia 19 maja br. (sygn.: SPS-023-22541/11) w sprawie realizacji projektów kolejowych dofinansowanych ze środków Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na terenie woj. śląskiego, poniżej przedstawiam stanowisko ministra infrastruktury w przedmiotowej sprawie.

Pierwotny zakres inwestycji planowany do współfinansowania ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” 2007–2013 został określony na przełomie 2006 i 2007 r. a więc w okresie, w którym pan poseł pełnił funkcję ministra właściwego ds. transportu. Lista potencjalnych projektów kolejowych była określona bez dokonania szczegółowej analizy kosztów, zakresu projektów i realnych harmonogramów realizacji. Wpisanie niektórych projektów nie było poparte żadnymi analizami wykonalności i nie brano pod uwagę realnych możliwości sfinansowania tych inwestycji.

Dokonany przez Ministerstwo Infrastruktury i PKP PLK SA na przełomie 2008 i 2009 r. przegląd projektów kolejowych pod kątem realności wykonania, kosztów niezbędnych do poniesienia i dostępnych środków finansowych (unijnych i wkładu krajowego) pokazał, że koszty inwestycji wpisanych na przełomie 2006 i 2007 r. na listę projektów POIiŚ były rażąco niedoszacowane. Po podpisaniu w 2008 r. umów dotyczących przygotowania projektów indywidualnych POIiŚ (tzw. pre-umów) ich ogólna wartość wzrosła do ok. 56 mld PLN. Konsekwencją tego była konieczność urealnienia programu inwestycyjnego w zakresie kolei. Należy podkreślić, że celem Ministerstwa Infrastruktury nie było ograniczenie inwestycji infrastrukturalnych w niektórych województwach, a jedynie dostosowanie listy inwestycji do realnych możliwości finansowych.

Odnosząc się do propozycji podniesienia na całej linii E30 prędkości projektowej do 160–200 km/h, należy zwrócić uwagę, że na pewnych odcinkach linii przebiegających przez teren Śląska modernizacja linii do wskazanej prędkości może nie znaleźć uzasadnienia ekonomicznego i technicznego. Prędkość prowadzenia pociągów może być w tym obrębie znacznie ograniczona zabudową aglomeracyjną oraz występującymi szkodami górniczymi. Wszelkie plany inwestycyjne w tym zakresie muszą więc być poprzedzone rzetelnymi analizami, które wskażą, jakie są faktycz-

ne możliwości podniesienia prędkości handlowej na danym obszarze.

Pytanie 1. Z danych uzyskanych od PKP Polskie Linie Kolejowe SA wynika, że średnioroczny procentowy udział inwestycji kolejowych w woj. śląskim (modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych) w stosunku do całości nakładów na inwestycje kolejowe w kraju kształtował się następująco:

- w roku 2008 – 8,66%,
- w roku 2009 – 7,20%,
- w roku 2010 – 8,74%.

Plan działalności PKP Polskie Linie Kolejowe SA na 2011 r. przewiduje realizację w woj. śląskim inwestycji kolejowych na łączną kwotę 406 033,6 tys. PLN, co przy planowanych nakładach w skali całego kraju wynoszących 5 270 463,7 tys. PLN stanowić będzie 7,70%. Zatem informacja o spadku w 2011 r. udziału woj. śląskiego w inwestycjach, modernizacji i rewitalizacji infrastruktury kolejowej do 2% w skali kraju nie znajduje potwierdzenia w planach inwestycyjnych PKP PLK SA.

Pytanie 2. Pierwotne plany inwestycyjne dla Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” 2007–2013, jak już wcześniej wspomniano, opracowane był na przełomie 2006 i 2007 r. Lista projektów kolejowych była wówczas bardzo rozbudowana i obejmowała modernizację większości głównych linii kolejowych. Tworzenie listy inwestycji nie było poparte dogłębną analizą finansową poszczególnych projektów. W żaden sposób nie były brane również pod uwagę możliwości realizacyjne PLK i rynku wykonawców. Wartości inwestycji wpisanych na listę nie uwzględniały zakresu niezbędnych prac, a koszty niektórych inwestycji były sztucznie zaniżone, tak aby dostosować się do wielkości dostępnej alokacji. Określone wówczas koszty inwestycji nie odzwierciedlały realnych wartości projektów. Już w 2008 r. ogólna wartość tych inwestycji wzrosła ponad dwukrotnie. Dla niektórych projektów różnica ta była jednak dużo wyższa. Przykładowo urealnione szacunkowe koszty wybudowania połączenia kolejowego do lotniska w Pyrzowicach zwiększyły się ponad dziesięciokrotnie: na „Indykatywnym wykazie dużych projektów dla POIiS” wartość inwestycji oszacowano na 30 mln EUR, tj. ok. 126 mln PLN (przeliczenie na podstawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych w 2006 r.), natomiast w podpisanej dwa lata później pre-umowie – na 1 505,72 mln PLN.

Pytanie 3. W celu zrekompensowania ograniczenia planu inwestycji w woj. śląskim, m.in. spowodowanego rezygnacją z modernizacji linii kolejowej E30 na odcinku Opole – Gliwice – Zabrze oraz ograniczeniem zakresu inwestycji na odcinku Zabrze – Sosnowiec Jęzor, w ramach „Wieloletniego programu inwestycji kolejowych do 2013 r. z perspektywą 2015”, przewidziano następujące inwestycje odtworzeniowe:

— Rewitalizacja linii kolejowej nr 132/135 na odcinku Gliwice Łabędy – Strzelce Opolskie – Opole

Groszowice o wartości 255,1 mln PLN (kontynuacja prac rozpoczętych w 2010 r.),

— Rewitalizacja linii kolejowych nr 134, 137 i 138 Gliwice Łabędy – Katowice – Sosnowiec Jęzor o wartości 285,0 mln PLN (lata realizacji 2012–2015).

Ponadto „Wieloletni program inwestycji kolejowych do 2013 r. z perspektywą 2015” zakłada realizację inwestycji na pozostałych liniach przechodzących przez woj. śląskie:

— Linia kolejowa nr 1 Zawiercie – Katowice (prace odtworzeniowe) o wartości 35,0 mln PLN (lata realizacji 2012–2013),

— Modernizacja układu torowego na liniach nr 1, 137, 139 i infrastruktury służącej do obsługi podróży w obrębie stacji Katowice Osobowa o wartości 60,0 mln PLN (kontynuacja prac rozpoczętych w 2010 r.).

Jednocześnie pragniemy podkreślić, że ze środków Funduszu Spójności w ramach PO IiŚ przewidziano realizację modernizacji linii E30 na odcinku Sosnowiec Jęzor – Kraków Główny Towarowy w ramach projektu „Modernizacja linii kolejowej E30, etap II, odcinek Zabrze – Katowice – Kraków”. Ponadto realizowane będą 4 projekty w zakresie opracowania dokumentacji projektowej, tj.:

— Modernizacja linii E30, etap II, odcinek Zabrze – Katowice – Kraków – prace przygotowawcze (PO IiŚ 7.1-11.2),

— Prace przygotowawcze dla modernizacji linii E65 – Południe, odcinek Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice – Zebrzydowice/Zwardoń – granica państwa – faza II (PO IiŚ 7.1-42); ze środków FS 2000–2006 realizowana jest faza I prac przygotowawczych w ramach projektu „Pomoc techniczna dla przygotowania modernizacji linii kolejowej E65 Grodzisk Mazowiecki – Katowice – Zwardoń/Zebrzydowice – granica państwa, etap),

— Studium wykonalności – dokumentacja przedprojektowa dla „Modernizacji linii E65/CE65 na odcinku Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice – Zwardoń/Zebrzydowice – granica państwa, stacje kolejowe: Czechowice-Dziedzice, Zebrzydowice, Zwardoń” (PO IiŚ 7.1-2.2),

— Budowa połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami aglomeracji górnośląskiej, odcinek Katowice – Pyrzowice – prace przygotowawcze (PO IiŚ 7.1-20.2).

W ramach środków ISPA/Funduszu Spójności dostępnych w perspektywie 2000–2006 zrealizowane zostały następujące projekty:

— Modernizacja linii kolejowej E30/CE30 na odcinku Opole – Katowice – Kraków (2002/PL/16/P/PA/012),

— Poprawa stanu infrastruktury kolejowej w Polsce (2001/PL/16/P/PT/015),

— Pomoc techniczna dla modernizacji linii kolejowej E65 Grodzisk Mazowiecki – Katowice – Zwardoń/Zebrzydowice – granica państwa, etap I (2006/

PL/16/C/PA/002) – projekt planowany do zakończenia do końca czerwca br.

Ze środków budżetu TEN-T realizowane są następujące projekty:

— studium wykonalności modernizacji linii kolejowej C-E65 na odcinku (Gdynia) – Tczew – Bydgoszcz – Inowrocław – Zduńska Wola – Karsznice – Tarnowskie Góry – Pszczyna (2005-PL-92601-S) – projekt zakończony,

— projekt i zabudowa systemu ETCS poziom I na odcinku linii kolejowej E65 CMK, Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie (2009-PL-60151-P),

— wstępne studium wykonalności dla zadania: „Modernizacja i rozbudowa Katowickiego Węzła Kolejowego” (2008-PL-92001-S),

— studium wykonalności modernizacji i rozbudowy Katowickiego Węzła Kolejowego (2010-PL-92245-S).

Realizacja tych projektów ma na celu przygotowanie inwestycji, które będą mogły zostać zrealizowane w latach późniejszych.

Pytanie 4. Intencją rządu jest realizacja działań, których efekty obejmą jak najszersze grono użytkowników lub takie, które są szczególnie istotne z punktu widzenia gospodarki kraju lub danego regionu. Plany inwestycyjne prowadzone przez PKP PLK SA są oparte na programie strategicznym, jakim jest „Master plan dla transportu kolejowego w Polsce do roku 2030”. Uszczegółowienie zamierzeń inwestycyjnych do roku 2015 zostało przedstawione w „Dokumencie implementacyjnym do roku 2015, porządkującym – wdrażanie Master planu dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 r.” a także „Wieloletnim programie inwestycji kolejowych do 2013 r. z perspektywą 2015”.

Teren Górnego Śląska z uwagi na uwarunkowanie historyczne sieci kolejowej oraz rolę, jaką pełni w sieci transportowej kraju, ma szczególne znaczenie. Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” 2007–2013 oraz „Wieloletni program inwestycji kolejowych do roku 2013 z perspektywą do 2015 r.” ujmują wśród swych zadań linie kolejowe, które mają stanowić szkielet kolejowej sieci transportowej. Należy podkreślić fakt znacznego zaangażowania środków budżetu państwa, Funduszu Kolejowego, środków unijnych czy też środków własnych PKP PLK SA w poprawę stanu infrastruktury kolejowej na terenie woj. śląskiego.

Jednocześnie informuję, że z uwagi na brak oficjalnych dokumentów KE określających zasady wsparcia w przyszłej perspektywie finansowej trudno jest obecnie określić udział środków unijnych w wartości inwestycji planowanych do realizacji w kolejnych latach. Ministerstwo Infrastruktury będzie dążyło do przeznaczenia na inwestycje kolejowe jak największych środków UE w przyszłej perspektywie, biorąc pod uwagę możliwości realizacyjne PKP PLK SA oraz budżetu państwa. Jednakże z uwagi na fakt, że do dnia obecnego Komisja Europejska nie przed-

stawiła projektu budżetu na lata 2014–2020, trudno jest oszacować, jakimi środkami na politykę spójności będzie dysponowała Polska w kolejnych latach.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Patrycja Wolińska-Bartkiewicz

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Gabrieli Masłowskiej**

**w sprawie interpretacji przepisów ustawy
z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy
o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie
obowiązku zmiany statutów (art. 9 ust. 1 i 2)
(22542)**

Odpowiadając na przesłaną według właściwości przez ministra sprawiedliwości interpelację pani poseł Gabrieli Masłowskiej, nr SPS-023-22542/11, w sprawie interpretacji przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie obowiązku zmiany statutów (art. 9 ust. 1 i 2), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 873, ze zm.), zwanej dalej nowelą, na spółdzielnie istniejące w dniu jej wejścia w życie nałożony został obowiązek dokonania zmian statutów, nie później niż do dnia 30 listopada 2007 r., oraz zgłoszenia tych zmian do Krajowego Rejestru Sądowego w ciągu 30 dni od dnia podjęcia uchwały, nie później niż do dnia 30 grudnia 2007 r., stosownie do wymagań niniejszej ustawy i w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.). Do czasu zarejestrowania zmian statutów postanowienia dotychczasowych statutów regulujące funkcjonowanie zebrania przedstawicieli pozostają w mocy.

Celem wprowadzenia powyższych przepisów przejściowych było umożliwienie spółdzielniom mieszkaniowym, w których najwyższym organem były grupy członkowskie i zebranie przedstawicieli, podjęcia przez nie uchwały dostosowującej statut spółdzielni do zasad określonych w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116, z późn. zm.) w brzmieniu nadanej nowelą, którego był prawnym rozporządzeniem się po zarejestrowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W związku z licznymi wątpliwościami natury prawnej dotyczącymi przepisów art. 9 ust. 1 i 2 noweli oraz art. 8³ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wprowadzającego w tych spółdzielniach „zakaz” zastępowania walnego zgromadzenia zebraniem przedstawicieli Ministerstwo Infrastruktury przedstawiło w dniu 15 stycznia 2010 r. opinię w sprawie stosowania tych przepisów. Powyższą opinię, jak również jej uzupełnienie z dnia 19 marca 2010 r., które m.in. zawierają informacje dotyczące interpretacji art. 9 ust. 1 i 2 noweli, dokonanej przez sądy jako organy uprawnione do dokonywania wykładni przepisów prawa, pozwalam sobie przesłać pani poseł^{*)}. Powyższa opinia oraz jej uzupełnienie zostały zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury.

Pragnę przy tym podkreślić, że z uwagi na brak uprawnień ministra infrastruktury do dokonywania wykładni przepisów prawa oraz wydawania opinii prawnych w sprawach dotyczących osób prawnych i fizycznych stanowisko prezentowane w ww. opinii oraz jej uzupełnieniu nie ma charakteru wiążącego dla podmiotów stosujących prawo.

Jednocześnie wyrażam nadzieję, że w związku ze znaczącym zaawansowaniem prac nad projektem nowej ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w sejmowej podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia senackiego i poselskich projektów ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druki nr 2544, 2487 i 2573); poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie (druk nr 2510) oraz poselskiego projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk nr 3494) przedmiotowa kwestia zostanie już wkrótce uregulowana w sposób niebudzący wątpliwości interpretacyjnych.

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Gabrieli Masłowskiej**

**w sprawie przewlekłości w wydawaniu
uzasadnień do wyroków sądowych (22543)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Gabrieli Masłowskiej z dnia 5 maja 2011 r., przedłożoną przy piśmie pana Wice-

marszałka Marka Kuchcińskiego z dnia 19 maja 2011 r., dotyczącą przewlekłości w sporządzaniu uzasadnień wyroków, uprzejmie wyjaśniam.

Jak wynika z ustaleń podległych mi służb nadzoru w powołanej w interpelacji sprawie V Ca 3113/10 Sądu Okręgowego w Warszawie rzeczywiście doszło do przekroczenia terminu do sporządzenia uzasadnienia orzeczenia przewidzianego w art. 387 § 2 K.p.c. Akta sprawy przedstawione zostały bowiem sędziemu referentowi w celu sporządzenia uzasadnienia wyroku w dniu 8 lutego 2011 r., natomiast zwrócił je wraz z uzasadnieniem w dniu 8 kwietnia 2011 r. Sędzia nie wnioskował przy tym o przedłużenie tego terminu w trybie przewidzianym w art. 329 K.p.c. Z wyjaśnień prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie wynika, iż opóźnienie w sporządzeniu uzasadnienia było częściowo tylko uzasadnione w związku z przebywaniem sędziego referenta na urlopie wypoczynkowym w okresie od 14 do 22 lutego 2011 r.

W związku z zaistniałym opóźnieniem zobowiązano prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie do szczegółowego wyjaśnienia przyczyn tej sytuacji i podjęcia stosownych działań nadzorczych.

Nadmieniam też, że w sytuacji opóźniania się przez sędziego z podejmowaniem czynności w sprawie może być mu zwrócona uwaga na piśmie wraz z żądaniem usunięcia skutków tego uchybienia (art. 37 § 4 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych). Rażące uchybienia w terminowym sporządzaniu uzasadnień mogą zaś być podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziego.

Pragnę również zauważyć, że jednostkowe opóźnienie we wskazanej przez panią poseł sprawie nie świadczy o nagminności nieterminowego sporządzania uzasadnień. W praktyce istotnie zdarza się, iż sędziowie sporządzają uzasadnienia z przekroczeniem terminu wskazanego w art. 328 § 2 K.p.c. i art. 387 § 2 K.p.c., jednakże opóźnienia te nie są duże i z reguły usprawiedliwione, gdyż wynikają z choroby czy urlopu sędziego, skomplikowanego stanu sprawy bądź znacznego obciążenia sędziego pracą orzecznictwem. Ustawodawca wprowadził zresztą we wskazanym już wyżej art. 329 zdanie drugie K.p.c. możliwość przedłużenia przez prezesa sądu terminu określonego w art. 328 § 2 K.p.c. do 30 dni w sytuacji, gdy sprawa jest zawiła i niemożliwe jest jego zachowanie.

Na marginesie nadmieniam też, że gwarancją dla stron postępowania terminowego podejmowania czynności procesowych przez sądy jest możliwość wniesienia skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843, ze zm.). Uzyskane w tym trybie pozytywne rozstrzygnięcie może zawierać zalecenie sądowi podjęcia odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie oraz, na żądanie

^{*)} Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

skarżącego, przyznanie od Skarbu Państwa stosownej sumy pieniężnej.

Nawiązując do podjętego w interpelacji wątku dotyczącego wszczęcia postępowania egzekucyjnego zanim sędzia sporządzi pisemne uzasadnienie wyroku pragnę zauważyć, że w obecnym systemie środków odwoławczych wyrok sądu drugiej instancji z chwilą ogłoszenia staje się prawomocny i po nadaniu mu klauzuli wykonalności może podlegać wykonaniu (art. 777 § 1 pkt 1 i art. 781 § 1 K.p.c.). Przepis art. 388 K.p.c. umożliwia jednak wstrzymanie z mocy postanowienia sądu wykonania prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji lub uzależnienie wykonania tego orzeczenia od złożenia zabezpieczenia. Dotyczy to orzeczeń zaskarżonych skargą kasacyjną. Postanowienie takie może być zatem wydane dopiero po wniesieniu skargi kasacyjnej w sytuacji, gdy stronie na skutek wykonania prawomocnego orzeczenia grozi możliwość wyrządzenia niepowetowanej szkody.

Wyrażam przekonanie, że niniejsza odpowiedź wyjaśnia wątpliwości w zakresie kwestii poruszonych w interpelacji.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Grzegorz Wałęjko

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Waldemara Andzela**

**w sprawie zmian w funkcjonowaniu
Państwowej Inspekcji Sanitarnej (22544)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22544/11, dotyczące interpelacji pana Waldemara Andzela w sprawie zmian w funkcjonowaniu Państwowej Inspekcji Sanitarnej uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), wprowadzającą m.in. zmiany w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia zostały przekazane właściwym wojewodom w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są wojewodowie, zatem główny inspektor sanitarny nie jest właściwy w zakresie ustalenia budżetu tych jednostek.

W kontekście przedstawionych w przedmiotowej korespondencji pytań uprzejmie informuję, że zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie przekazanych do rozpatrzenia przez Radę Ministrów: „Projekt ustawy został przygotowany w ramach prac związanych z dokończeniem reformy administracji publicznej zapoczątkowanych uchwałą Rady Ministrów nr 13/2008 z dnia 22 stycznia 2008 r. Rada Ministrów zdecydowała, że konieczne jest przywrócenie samorządowi rangi, która przypada władzom regionalnym i lokalnym w Europie, gdzie są one ważnym partnerem rządów centralnych w osiągnięciu ważnych celów społecznych. Potrzebne jest zatem z jednej strony wzmocnienie podstaw majątkowych samorządu, a z drugiej – doposażenie go w zadania i kompetencje, które pozwolą na odgrywanie roli prawdziwego gospodarza na swoim terenie.

Projektowane rozwiązania prawne stanowią kolejny krok w procesie decentralizacji zadań publicznych. W tym celu proponuje się dalsze przekazanie przede wszystkim samorządowi województwa kompetencji i zadań aktualnie wykonywanych przez wojewodów. Część kompetencji przekazana zostanie również do samorządu powiatowego i gminnego. Dodać należy, iż wykorzystano także wnioski i doświadczenia związane ze stosowaniem rozwiązań przyjętych w dotychczasowym podziale zadań i kompetencji administracji publicznej. Podkreślenia wymaga, że zawarte w projekcie regulacje są skorelowane z równoległe przygotowywaną nową ustawą o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (...)”.

Odnosząc się do kwestii uregulowania kwestii poziomu wynagrodzenia pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych, uprzejmie informuję, że zgodnie z rozporządzeniem ministra zdrowia z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 52, poz. 543, z późn. zm.) zostały określone miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego. Ponadto pragnę wspomnieć, że zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) stacje sanitarno-epidemiologiczne funkcjonują jako zakłady opieki zdrowotnej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tadeusza Arkita**

**w sprawie szczegółowych warunków
technicznych kwalifikowania części energii
odzyskanej z termicznego przekształcania
odpadów komunalnych (22546)**

Odpowiadając na interpelację pana Tadeusza Arkita, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22546/11, w sprawie przepisów rozporządzenia ministra środowiska z dnia 2 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych (Dz. U. Nr 117, poz. 788), uprzejmie informuję.

Przepisy rozporządzenia ministra środowiska w sprawie szczegółowych warunków technicznych kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych stanowią wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243). Zakres przedmiotowego rozporządzenia nie mógł zatem przekroczyć ww. upoważnienia zawartego w przepisach ustawy o odpadach, które jest ograniczone do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w spalarniach odpadów. W związku z powyższym nie reguluje ono kwestii kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania paliw alternatywnych. Dlatego też w przedmiotowym rozporządzeniu określono rodzaje frakcji biodegradowalnych stanowiących część zmieszanych odpadów komunalnych, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów, oraz techniczne i organizacyjne warunki wiarygodnego dokumentowania ilościowego i energetycznego udziału frakcji ulegających biodegradacji, zawartych w odpadach komunalnych, podlegających termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów i zaliczonych jako źródło odnawialne w bilansie energetycznym odzysku energii w spalarni odpadów. Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że przedmiotowe rozporządzenie, obejmujące swym zakresem wyłącznie spalanie zmieszanych odpadów komunalnych w spalarniach odpadów, jest zgodne z upoważnieniem zawartym w art. 44 ust. 9 pkt 2.

Pragnę także podkreślić, że zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 warunkiem zakwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako energii z odnawialnego źródła energii jest zawartość w ww. odpadach komunalnych co najmniej jednej z frakcji biodegradowalnych wymienionych w § 3 rozporządzenia. Innymi słowy, zmieszane odpady komunalne kierowane do termicz-

nego przekształcania w spalarniach odpadów nie muszą zawierać wszystkich wskazanych w § 3 frakcji biodegradowalnych. Jednocześnie informuję, że § 4 ust. 1 pkt 3 stanowi wyłącznie doprecyzowanie, że wskazany w rozporządzeniu termin „frakcja podsiłkowa” nie odnosi się do pozostałości z mechanicznej obróbki odpadów, jedynie do frakcji stanowiącej część zmieszanych odpadów komunalnych o granulacji 0–20 mm, która ulega rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Warto również podkreślić, że aktem prawnym stanowiącym podstawę dla uznawania energii odzyskanej podczas procesu termicznego przekształcania odpadów ulegających biodegradacji, jako energii ze źródła odnawialnego, jest ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), a także rozporządzenie ministra gospodarki z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. Nr 156, poz. 969, z późn. zm.). Należy tutaj zaznaczyć, że energia pochodząca z odpadów, które spełniają definicję biomasy zawartą w ww. przepisach, może zostać uznana za energię pochodzącą z odnawialnego źródła energii. Zgodnie ze wspomnianą definicją biomasy wystarczy, że odpady stanowią „substancję” pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, która ulega biodegradacji, aby można było uznać energię odzyskaną podczas ich spalania za energię ze źródeł odnawialnych.

Ponadto ustalona w rozporządzeniu wartość ryczałtowa udziału energii ze źródeł odnawialnych podczas spalania odpadów na poziomie 42% została oszacowana w szczególności w oparciu o badania składu materiałowego odpadów z różnych miast Polski. Natomiast przyjęty w rozporządzeniu kierunek ryczałtowego rozliczania energii ze źródeł odnawialnych stosowany jest także w niektórych krajach Unii Europejskiej, m.in. w Holandii (47% energii ze spalania zmieszanych odpadów komunalnych stanowi energia ze źródeł odnawialnych) oraz w Danii (43% energii ze źródeł odnawialnych). Dodatkowo z uwagi na potrzebę wprowadzenia przepisów, które zapobiegną ewentualnym nieprawidłowościom (spalaniu większej ilości odpadów innych niż ulegające biodegradacji), wprowadzono konieczność okresowych badań (zgodnie z określoną metodyką) składu odpadów kierowanych do termicznego przekształcania w celu osiągnięcia minimalnego pułapu 42% udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, że z uwagi na liczne sygnały ze strony przedsiębiorców, dotyczące zakresu omawianego rozporządzenia w projekcie ustawy o odpadach stanowiącej transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. U. WE L 312 z 22.11.2008, str. 3) zaproponowano upoważnienie do wydania ww. rozporządzenia, które swoim zakresem obejmować będzie również termiczne przekształcanie odpadów we współspalarniach odpadów, a także umożliwi kwalifikowanie części energii odzyskanej z termicznego przekształcenia nie tylko zmieszanych odpadów komunalnych, ale również innych rodzajów odpadów zawierających frakcje biodegradowalne, jako energii odnawialnej.

Podsekretarz stanu
Bernard Błaszczyk

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tadeusza Arkita**

**w sprawie ulgi podatkowej na dziecko
wynikającej z art. 27f ustawy
o podatku dochodowym od osób fizycznych
(22547)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. interpelacją posła Tadeusza Arkita w sprawie ulgi podatkowej na dziecko uprzejmie informuję.

Warunki korzystania z ulgi na dzieci reguluje art. 27f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z tą regulacją rodzicom przysługuje ulga podatkowa na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym wykonywali władzę rodzicielską. Odliczeniu od podatku podlega kwota stanowiąca 1/6 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej (92 zł 67 gr), za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym wykonywali władzę rodzicielską. Odliczenie dotyczy łącznie obojga rodziców. Kwotę tę mogą odliczyć od podatku w częściach równych lub w dowolnej proporcji przez nich ustalonej.

Przywołany w wystąpieniu art. 27f ust. 3 ustawy ma zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy w miesiącu kalendarzowym w stosunku do dziecka ma miejsce zarówno sprawowanie władzy rodzicielskiej przez rodzica, jak też pełnienie funkcji przez opiekuna prawnego lub sprawowanie opieki przez rodzinę zastępczą.

Podkreślenia wymaga, iż separacja bądź rozwód rodziców nie są równoznaczne z utratą przez rodzica prawa do wykonywania władzy rodzicielskiej. Sąd rodzinny, ogłaszając separację bądź rozwiązując

związek małżeński, określa także prawa rodzicielskie. Jeżeli zatem nie pozbawia tego prawa jednego z rodziców, to uznaje, że rodzice są zdolni do porozumienia w sprawach dotyczących dziecka. Wszelkie spory między rodzicami dotyczące spraw dziecka winny być rozstrzygane przez sąd rodzinny.

Stąd też w sytuacji, w której obydwoje rodzice dysponują prawem do wykonywania władzy rodzicielskiej w stosunku do dziecka, to są uprawnieni do korzystania z ulgi. Do nich należy także uzgodnienie sposobu obliczenia przysługującej im kwoty ulgi. Organy podatkowe nie są bowiem uprawnione do ingerowania w osobiste sprawy podatników, rozwiązywania konfliktów pomiędzy rodzicami, a zatem także nie mogą ingerować w sposób podziału kwoty ulgi.

W świetle powyższego, zmiana przepisów podatkowych w kierunku wskazanym przez pana posła nie znajduje uzasadnienia.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie czytania listy dialogowej
przez polskich lektorów (22548)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Johna Abrahama Godsona, dotyczącą emitowania filmów w telewizji w wersji panoramicznej z wyświetlonymi napisami i czytania list dialogowych (sygn. SPS-023-22548/11), uprzejmie przekazuję stosowne informacje.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji nadawca kształtuje program samodzielnie. Oznacza to, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie ma prawnych możliwości wpływania zarówno na treść, jak i na formę nadawanych programów, w tym także na decyzje nadawców o dubbingowaniu nadawanych programów wytworzonych pierwotnie w językach obcych lub rezygnację z czytania list dialogowych przez polskich lektorów.

Jednocześnie pragnę poinformować, że wprowadzenie telewizji cyfrowej umożliwi widzom dostęp do wielu dodatkowych usług, m.in. polegających na możliwości wyboru opcji z napisami ekranowymi zamiast dubbingu, wyboru na jednym kanale telewizyjnym jednej z kilku dostępnych wersji językowych nadawanych programów oraz samodzielnego określania trybu odtwarzania dźwięku, czyli mono, ste-

reo, AC3. Z pewnością ułatwi to wykorzystywanie programów telewizyjnych jako kolejnej formy doskonalenia kompetencji językowych, a także umożliwi dostosowanie opcji odbioru programów telewizyjnych do osobistych preferencji telewidza.

Mam nadzieję, że Pan Marszałek uzna powyższe wyjaśnienia za wystarczające.

Z poważaniem

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie problemu psich odchodów
w większych miastach (22549)**

Odpowiadając na pismo przekazujące interpelację pana posła Johna Abrahama Godsona w sprawie problemu psich odchodów w większych miastach, znak: SPS-023-22549/11, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) gminy określają wymagania wobec osób utrzymujących zwierzęta domowe. Rada gminy uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który określa m.in. obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Ponadto do obowiązków gminy należy pozbycie się nieczystości z terenów innych niż nieruchomości prywatne, przystanki komunikacyjne, torowiska, drogi publiczne. Przepisy nie regulują szczegółowo problemu sprzątnięcia psich odchodów, gdyż kwestia ta należy do kompetencji gmin. Każda gmina, biorąc pod uwagę własne uwarunkowania i lokalną specyfikę, stosuje rozwiązania, które uważa za potrzebne i zasadne. W projektowanej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uregulowano kwestie dotyczące odpadów komunalnych, pozostałe kwestie nie zostały zmienione.

W odniesieniu do problemu przeznaczania wpływów z podatków od czworonogów uprzejmie informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r.

Nr 95, poz. 613) stanowią one dochód gminy, która sama decyduje, jak nimi gospodarować.

Reasumując, problem psich odchodów jest problemem o charakterze lokalnym, który gminy rozwiązują we własnym zakresie, stosując metody, które w opinii samorządu będą najbardziej skuteczne. W opinii Ministerstwa Środowiska działania edukacyjne czy darmowe torebki na psie odchody to rozwiązania przyczyniające się do poprawy obecnego stanu rzeczy. Również nowelizacja ustawy, przyjęta 9 czerwca br. przez Senat RP, nakłada na gminy obowiązek prowadzenia edukacji na swoim terenie.

Podsekretarz stanu
Bernard Błaszczyk

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie fatalnego stanu
nawierzchni dróg krajowych (22550)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22550/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Johna Abrahama Godsona w sprawie fatalnego stanu nawierzchni dróg krajowych, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Budowa drogi krajowej realizowana jest na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, która zawiera zatwierdzony projekt budowlany. W projekcie budowlanym wskazana jest technologia budowy danego odcinka drogi krajowej. Wybór technologii budowy drogi krajowej jest uzależniony od wielu czynników techniczno-ekonomicznych, ale musi spełniać wszystkie normy zawarte w przepisach prawa powszechnie obowiązującego dotyczących budowy dróg.

Jakość materiałów, z których są budowane drogi krajowe, jest zgodna ze specyfikacjami technicznymi będącymi częścią projektu budowlanego. W specyfikacjach technicznych zawarte są informacje, jakie polskie normy muszą być spełnione, aby dany materiał mógł być wykorzystany do budowy dróg.

Każdy materiał przed zastosowaniem na budowie musi uzyskać pozytywną opinię konsultanta, który zajmuje się zarządzaniem i nadzorem inwestorskim nad daną inwestycją. Zatwierdzenie materiałów oparte jest na badaniu danych materiałów przez Laboratorium Drogowe GDDKiA oraz kontrolę certyfikatów dołączonych do materiałów.

W latach 2009–2010 GDDKiA odbudowała i zmodernizowała swój potencjał kontroli jakości, tworząc Laboratoryjny System Kontroli Jakości i inwestując w przedmiotowy system kwotę ok. 120 mln zł.

Dzięki temu wykonane poszczególne warstwy konstrukcyjne nawierzchni ulegające zakryciu kontrolowane są na bieżąco i odbierane tylko w przypadku, gdy spełniają wymagania specyfikacji technicznych. W przeciwnym wypadku odbiór jest dokonywany po usunięciu wad. Końcowy odbiór wybudowanej drogi następuje po spełnieniu wszystkich wymagań zawartych w warunkach kontraktowych.

Odnosząc się do pytania dotyczącego okresu gwarancji, informuję, że okres gwarancji robót drogowych po wybudowaniu drogi, tj. od daty wydania świadectwa przejęcia, dla kontraktów podpisanych przed 2009 r. wynosił średnio ok. 24 miesiące. Ze względu na przedwczesne niszczenie nawierzchni na drogach krajowych GDDKiA stwierdziła, iż konieczne jest wydłużenie okresów gwarancyjnych. W umowach zawartych po 2009 r. wydłużyła ten okres i wprowadziła średnio 60-miesięczny okres gwarancji na roboty drogowe.

Udzielając odpowiedzi na pytanie dotyczące kontroli ilościowej i jakościowej materiałów, należy podkreślić, iż zgodnie z wymaganiami specyfikacji technicznej (ST) będącej częścią dokumentacji kontraktowej wszystkie wbudowywane materiały powinny posiadać certyfikat zgodności/deklarację zgodności z Polskimi Normami lub Aprobatami Technicznymi. Wykonawca przed planowanym użyciem materiałów ma obowiązek przedstawić, z odpowiednim wyprzedzeniem, szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania, zamawiania lub wydobycia materiałów. Zobligowany jest także do przedłożenia świadectwa badań laboratoryjnych oraz próbek kontrolnych materiałów, które sprawdzane są w Laboratorium Drogowym GDDKiA.

Zamawiający przeprowadza także inspekcje zgłoszonej wytwórni wraz z pobraniem dodatkowych próbek do badań jakości produkowanego i dostarczanego materiału. Jakość materiału jest ponownie badana bezpośrednio przed wbudowaniem. Badania te są wykonywane przez laboratorium wykonawcy oraz przez Laboratorium Drogowe GDDKiA, a ich wyniki są porównywane. Jeżeli na którymkolwiek z powyższych etapów stwierdzone zostanie odstępstwo od wymagań jakościowych wskazanych w specyfikacji, wówczas materiał taki jest usuwany z terenu budowy na koszt wykonawcy.

Ilość wykonanych robót określana jest przez ich obmiar. Obmiary robót zanikających przeprowadza się w czasie ich wykonywania, a obmiar robót ulegających zakryciu przeprowadza się przed ich zakryciem. Obmiar sporządzony przez wykonawcę jest weryfikowany przez odpowiedniego inspektora nadzoru robót.

Zarówno obmiary, jak i badania są przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi normami i wytycznymi oraz przy użyciu sprzętu posiadającego wyma-

gane świadectwa legalizacji i odpowiadające normom określającym procedury badań. Trzeba przy tym zaznaczyć, że wykonane roboty nie są odbierane przez nadzór i zamawiającego dopóki wykonawca nie złoży dokumentów, które potwierdzą jakość i ilość tych robót.

Zamawiający, zgodnie z procedurą udzielania zamówienia publicznego, ma możliwość określenia warunków udziału w postępowaniu w taki sposób, aby udzielić zamówienia wykonawcy, który zagwarantuje należyte wykonanie zamówienia. Jednocześnie, zgodnie z postanowieniami art. 22 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający nie może określić warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudnić uczciwą konkurencję.

Jakość wykonania nawierzchni drogowej, jak i okres gwarancji są określone przez zamawiającego w przedmiocie zamówienia. Wyłoniony w postępowaniu wykonawca zobowiązuje się do wypełnienia wszelkich zapisów umowy, która określa konieczność wykonania całego przedmiotu zamówienia. W związku z powyższym wykonawca ma obowiązek uzyskania spodziewanej jakości oraz objęcia odpowiednim okresem gwarancji całej nawierzchni, gdyż są to warunki narzucone przez zamawiającego.

Odnosnie do celowości wprowadzenia bardziej dotkliwych kar dla kierowców samochodów ciężarowych, którzy nie przestrzegają zakazów jazdy w dni upalne, informuję, że taki zakaz obecnie nie obowiązuje. Przepis, który wprowadzał ograniczenia dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 12 ton w przypadku wystąpienia na drogach uplastycznienia nawierzchni, został zniesiony w dniu 14 sierpnia 2007 r. wraz z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie okresowych ograniczeń i zakazu ruchu niektórych rodzajów pojazdów na drogach (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1040).

Aktualnie zarządca drogi może na podstawie art. 20 pkt 14 wprowadzić ograniczenia lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczyć objazdy drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie problemu pseudokibiców
oraz wybryków chuligańskich (22551)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Johna Abrahama Godsona w sprawie problemu pseudokibiców oraz wybryków chuligańskich, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., SPS-023-22551/11, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W planie zadań Ministerstwa Sprawiedliwości w związku z mistrzostwami UEFA Euro 2012 zawarto zobowiązanie do monitorowania stanu prawnego i inicjowania koniecznych zmian legislacyjnych. Wykonując to zadanie, analizie poddano potencjalne zagrożenia towarzyszące imprezom sportowym w kraju i za granicą, w szczególności w kontekście bezpieczeństwa uczestników imprez i osób postronnych, zapewnienia porządku publicznego oraz warunków sprawnego i skutecznego działania podmiotów zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa i egzekwowanie prawa w związku z tymi imprezami. Doniosłe znaczenie w tym zakresie miała również wnikliwa ocena skuteczności instrumentów zastosowanych w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.) po kilkunastu miesiącach ich obowiązywania i poszukiwanie nowych rozwiązań, umożliwiających skuteczną walkę ze zjawiskiem tzw. chuligaństwa stadionowego.

Propozycje zmian legislacyjnych wspomagających prawidłowe zabezpieczenie organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 zostały wstępnie zarysowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości przy współpracy z praktykami ścigania przestępczości w trzecim kwartale 2010 r. Ministerstwo poddało pod rozwagę nowelizację Kodeksu postępowania karnego w obszarze regulacji dotyczących trybu przyspieszonego, co miałyby służyć sprawniejszemu rozpoznawaniu spraw związanych ze zdarzeniami zaistniałymi w czasie mistrzostw. Nie ulega przy tym wątpliwości, że podjęte wówczas prace zostały oparte na wnioskach, wynikających zarówno z pozytywnych, jak i negatywnych doświadczeń z organizacji masowych imprez sportowych, analizach zachowań pseudokibiców i reakcji organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości na te patologie.

Koniec roku 2010 i początek 2011 był czasem intensywnej pracy nad przygotowaniem rozwiązań legislacyjnych zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa w związku z organizacją mistrzostw. Ostateczny projekt został przedstawiony Radzie Ministrów przez ministra spraw wewnętrznych i admini-

stracji, niemniej zaangażowanie ministra sprawiedliwości w prace nad nim było znaczne, zwłaszcza w zakresie propozycji zmian przepisów karnych.

W celu opracowania i wdrożenia założeń dotyczących prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce w czasie trwania Turnieju Finałowego UEFA Euro 2012 zarządzeniem ministra sprawiedliwości z dnia 24 września 2010 r. powołano resortowy Zespół ds. koordynacji prac nad przygotowaniem organizacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości i sądów powszechnych do funkcjonowania podczas finałów Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012.

W październiku 2010 r. Ministerstwo Sprawiedliwości przesłało na ręce pana prokuratora generalnego zaproszenie do bieżącej współpracy i wymiany informacji o planowanych oraz podejmowanych czynnościach w celu wypracowania formy organizacyjnej kooperacji sądów powszechnych i prokuratury w zakresie sprawnego rozpoznawania spraw w czasie UEFA Euro 2012. Przedmiotowa propozycja spotkała się z aprobatą i na początku listopada 2010 r. nawiązano oficjalną współpracę we wskazanej kwestii pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Prokuraturą Generalną.

Z inicjatywy warszawskich sądów okręgowych oraz Komendy Stołecznej Policji, prokuratur i adwokatury został powołany zespół, który odbywa cykliczne spotkania w przedmiocie przygotowań do mistrzostw. Współdziałanie sądów, prokuratury, Policji i samorządu adwokackiego ma lub będzie miało miejsce również w innych miastach, co wynika z deklaracji niektórych prezesów sądów okręgowych, gdyż na ich barkach spoczywa nawiązanie tego rodzaju współpracy. Resort oczekuje, że kooperacja na wzór warszawskiego zespołu zostanie podjęta w najbliższym czasie przez sądy we wszystkich okręgach.

Można założyć, że wypracowane metody współpracy przyniosą również pozytywne efekty w obszarach wykraczających poza organizację turnieju UEFA Euro 2012, co pozwoli na sprawniejsze działanie zarówno służb państwa, jak i innych podmiotów również w przypadku innych masowych imprez sportowych.

Odnosząc się do zawartych w interpelacji propozycji zaostrzenia przepisów związanych z organizacją imprez sportowych, uprzejmie informuję, że w dniu 31 maja 2011 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją Turnieju Finałowego UEFA EURO 2012, który w znacznym stopniu czyni zadość zgłoszonym w interpelacji sugestiom.

Pierwsze czytanie tego projektu odbyło się podczas 94. posiedzenia Sejmu w dniu 8 czerwca 2011 r. Projekt został skierowany do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, z zaleceniem zasięgnięcia

opinii Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

Zgodnie z tym projektem, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas turnieju UEFA Euro 2012, a także zapobiegania popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz wzmocnienia możliwości wykrywania i ścigania ich sprawców, Policja będzie mogła pobierać, uzyskiwać, gromadzić, przetwarzać, sprawdzać i wykorzystywać informacje, w tym dane osobowe. Chodzi o dane o osobach mogących stwarzać lub stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas turnieju. Chodzi też o dane uzyskane lub przetwarzane przez inne organy, służby i instytucje państwowe, a także dane uzyskane lub przetwarzane przez organy ścigania innych państw. Przewidziano także przepisy dotyczące tzw. police screening. Oznacza to, że Policja będzie mogła dokonywać sprawdzeń osób ubiegających się o akredytację UEFA, umożliwiającą wstęp do określonych stref. Akredytacja UEFA to indywidualne i niezbywalne prawo wstępu do jednej (lub więcej) strefy (sektorów) na jednym lub więcej stadionach, na których będą rozgrywane mecze piłki nożnej w ramach Euro 2012, lub do innych obiektów użytkowanych przez UEFA (np. centrów prasowych). Proponowane sprawdzenie umożliwi ograniczenie dostępu do tych rejonów osobom, które w opinii Policji nie powinny mieć do nich dostępu. Zaproponowano także przepisy, które umożliwią przedłużenie czasu służby funkcjonariuszy: Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu. W tym samym projekcie zdecydowano, że każda osoba, która w miejscu publicznym posiada nóż, maczetę lub inny podobnie niebezpieczny przedmiot i wykazuje zamiar ich użycia w celu popełnienia przestępstwa, będzie podlegała karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. W przypadku popełnienia wykroczenia z użyciem tych przedmiotów zostanie orzeczony ich przepadek, nawet jeśli nie były one własnością sprawcy. Propozycja ta jest odpowiedzią na tzw. ustawki, ma też ograniczyć przypadki bezkarnego demonstrowania niebezpiecznych przedmiotów na ulicach czy osiedlach, co może powodować poczucie zagrożenia wśród innych osób.

W projekcie istotnie przebudowano konstrukcję obowiązku towarzyszącego zakazowi wstępu na imprezę masową. Obowiązek ten ma służyć weryfikacji przestrzegania przez skazanego zakazu i zapewnieniu, że skazany w czasie trwania imprezy masowej, od udziału w której został wyeliminowany prawomocnym wyrokiem sądu, nie będzie mógł w niej uczestniczyć. Zmiana polega na wykorzystaniu technologii monitoringu elektronicznego. Obowiązek stawienictwa w jednostce Policji zostanie co do zasady zastąpiony obowiązkiem przebywania przez skazanego w miejscu stałego pobytu, połączonym z monitorowaniem za pomocą aparatury elektronicznej, czy w określonych przedziałach czasu, odpowiadających terminowi zawodów sportowych, skazany w tym miejscu przebywa. Jedynie wyjątkowo obowiązek ten

będzie realizowany tak, jak ma to miejsce obecnie, poprzez obowiązek stawienictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub w innym określonym miejscu w czasie trwania imprezy masowej.

Zmiany powinny prowadzić do podniesienia poziomu bezpieczeństwa przez najbardziej efektywny sposób kontrolowania zachowania sprawców zagrożących bezpieczeństwu imprez oraz odciążenie Policji w związku z ograniczeniem obowiązku stawienictwa w jednostce Policji.

Kradzieże i uszkodzenia elementów niezbędnych dla funkcjonowania linii kolejowych, tramwajowych, trolejbusowych, linii metra, jak również sieci przesyłowych (elektrycznych, energetycznych, gazowych, wodociągowych) w obecnym stanie prawnym traktowane są jako kradzież lub uszkodzenie mienia i z uwagi na tzw. przepołowiony charakter tego rodzaju czynów przeciwko mieniu, stanowiących – w zależności od wartości przedmiotu – przestępstwo z art. 278 K.k. lub art. 288 K.k. albo wykroczenie z art. 119 K.w. lub art. 124 K.w., niejednokrotnie kwalifikowane są ostatecznie jako wykroczenie, z uwagi na niewielką rynkową wartość zabranej lub zniszczonej rzeczy, choć często czyn taki skutkuje znacznymi utrudnieniami dla ludności użytkującej sieć lub linię, perturbacjami i opóźnieniami w ruchu pociągów, istotnymi problemami w zakresie funkcjonowania wielu firm, których pracownicy zostaną dotknięci tego rodzaju perturbacjami. Projekt przewiduje wprowadzenie nowego typu przestępstwa, umiejscowionego w rozdziale grupującym czyny przeciwko porządkowi, w następującym brzmieniu: „Art. 254a. Kto zabiera, niszczy, uszkadza lub czyni niezdadnym do użytku element wchodzący w skład sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej albo linii kolejowej, tramwajowej, trolejbusowej lub linii metra, powodując przez to zakłócenie działania całości lub części sieci albo linii, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

Istotną propozycją jest również wprowadzenie tzw. rozprawy odmiejscowionej, polegającej na tym, że w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, w trybie przyspieszonym, rozprawa odbywa się w ten sposób, iż oskarżony (obwiniony) i jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, znajdują się poza budynkiem sądowym, w miejscu zatrzymania oskarżonego (obwinionego), i porozumiewają się z sądem przy użyciu urządzeń technicznych, w trybie tzw. wideokonferencji. Dotychczas prawo karne nie przewidywało takiego sposobu przeprowadzenia przesłuchania oskarżonego. Propozycja usprawni postępowanie w związku z rezygnacją z obowiązku doprowadzania zatrzymanych do sądu i zaoszczędzeniem policyjnych sił i środków, które mogą być w tym czasie skutecznie wykorzystane do ochrony porządku publicznego. Rozwiązanie doprowadzi też do koncentracji i przyspieszenia czynności procesowych, możliwości rozpoznania większej ilości spraw przez jednego sędziego i wykorzystania tych samych

urządzeń technicznych w celu przesłuchania świadków i biegłych na odległość.

Zmieniono zapisy dotyczące wydawania przez organizatora imprezy masowej zakazu klubowego i rozszerzono odpowiedzialność organizatora imprezy masowej o przepisy umożliwiające ukaranie organizatora za nienależyte zapewnienie bezpieczeństwa imprezy masowej m.in. w zakresie: ochrony porządku publicznego, zabezpieczenia pod względem medycznym oraz odpowiedniego stanu technicznego obiektów budowlanych wraz ze służącymi instalacjami i urządzeniami technicznymi.

W ocenie ministra sprawiedliwości opisane wyżej szczegółowo działania faktyczne i legislacyjne pozwolą na zapewnienie bezpieczeństwa uczestników imprez organizowanych podczas Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012. Należy przy tym zauważyć, że zarówno doświadczenia wyniesione z okresu przygotowawczego, jak i spodziewane niezwłoczne wdrożenie zaproponowanych rozwiązań legislacyjnych pozwolą na poprawę bezpieczeństwa imprez sportowych w Polsce, w tym ograniczenie wskazanych w interpelacji patologii także po zakończeniu rozgrywek turnieju UEFA Euro 2012.

Z wyrazami szacunki

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra sportu i turystyki
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

w sprawie problemu pseudokibiców (22552)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm RP pana Johna Abrahama Godsona przekazaną pismem z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22552/11) w sprawie problemu pseudokibiców uprzejmie informuję, co następuje.

W dniu 31 maja br. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy, której celem jest zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez sportowych, w tym turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™.

Ustawa o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012 zawiera szereg uregulowań, które wzmocnią instrumenty prawne służące zapewnieniu bezpieczeństwa podczas imprez masowych oraz umożliwią sprawne i skuteczne działania podmiotów zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa i egzekwowania pra-

wa w związku z tymi imprezami. Przepisy te stworzą także otoczenie prawne dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas zbliżającego się Euro 2012.

Projekt zakłada nowelizację 11 aktów prawnych poprzez wprowadzenie na stałe przepisów mających na celu poprawę bezpieczeństwa podczas imprez sportowych. Między innymi objęte sankcjami zostaną czynności uniemożliwiające rozpoznanie osoby w czasie trwania imprezy sportowej oraz niepodporządkowanie się przez osoby przebywające w sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu. Rozszerzona zostanie również możliwość stosowania zakazu klubowego o imprezy masowe organizowane poza siedzibą drużyny organizatora, który wydał zakaz.

Ponadto zarządzeniem prezesa Rady Ministrów nr 33 z dnia 12 maja 2010 r. został powołany Komitet ds. Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Zgodnie z § 2. 1. zarządzenia zadaniem komitetu jest koordynacja działań organów administracji rządowej, w tym ich współdziałania z organami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, w celu zapewnienia bezpieczeństwa podczas turnieju.

Polska aktywnie uczestniczy także we współpracy międzynarodowej mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa podczas imprez sportowych. W 1985 r. w Strasburgu została sporządzona Europejska konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w trakcie imprez sportowych, w szczególności meczów piłki nożnej, którą rząd RP ratyfikował w 1995 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 129, poz. 625). Zgodnie z zapisami art. 8 tejże konwencji dla jej celów utworzony został Stały Komitet, w pracach którego udział biorą także przedstawiciele Polski.

Współpraca ze Stałym Komitetem, między innymi poprzez wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk, odbywa się także w kontekście przygotowań do zbliżającego się turnieju. W posiedzeniach Stałego Komitetu uczestniczą eksperci z PL.2012 sp. z o.o., Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Ponadto, aby zapobiegać zakłóceniom porządku publicznego i wybrykom chuligańskim podczas imprez sportowych, Ministerstwo Sportu i Turystyki stoi na stanowisku, iż należy przede wszystkim skutecznie egzekwować przepisy dotyczące przedmiotowego problemu oraz umacniać współpracę wszystkich zainteresowanych podmiotów. Ministerstwo Sportu i Turystyki, jak już wcześniej wspomniano, aktywnie uczestniczy w pracach organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez sportowych, w tym także w pracach Rady Bezpieczeństwa Imprez Sportowych oraz w pracach związanych z nowelizacją prawa, której wynikiem jest między innymi przytoczona na wstępie ustawa o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012.

Powołana zarządzeniem nr 104 prezesa Rady Ministrów z dnia 23 września 2008 r. wspomniana Rada Bezpieczeństwa Imprez Sportowych jest organem pomocniczym prezesa Rady Ministrów, który realizuje zadania mające na celu poprawę bezpieczeństwa podczas wydarzeń sportowych. Działania te są stale realizowane w oparciu o wspólne stanowisko wszystkich zainteresowanych podmiotów, tj. odpowiednich resortów, organów ścigania i środowiska sportowego, w tym przedstawicieli Polskiego Związku Piłki Nożnej i spółki Ekstraklasa SA.

Ponadto w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez sportowych Polska korzysta także ze sprawdzonych rozwiązań i najlepszych praktyk przyjętych w innych państwach europejskich. Między innymi w tym celu Rada Bezpieczeństwa Imprez Sportowych nawiązała współpracę z odpowiednikiem w Niemczech – Nationaler Ausschuss Sport und Sicherheit (NASS). Warto jednakże nadmienić, iż, jak pokazują ostatnie wydarzenia w Portugalii (półfinał ligi Europy UEFA Sporting Braga – Benfica Lizbona z 6 maja br.), Niemczech (Eintracht Frankfurt – FC Koeln z 7 maja br.) czy Austrii (Rapid Wiedeń – Austria Wiedeń z 22 maja br.), problem chuligaństwa aktualny jest także w państwach Europy Zachodniej.

Z poważaniem

Minister
Adam Giersz

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jerzego Ziętka**

**w sprawie wdrożenia rekomendacji
Rady Europy o zarządzaniu bezpieczeństwem
i jakością w opiece zdrowotnej (22553)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją poselską pana Jerzego Ziętka w sprawie wdrożenia rekomendacji (2006)7 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich na temat zarządzania bezpieczeństwem pacjenta i zapobiegania zdarzeniom niepożądanym w opiece zdrowotnej, przekazaną pismem z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22553/11, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

W Polsce działają systemy monitorowania i rejestracji zakażeń szpitalnych i niepożądanych działań produktów leczniczych. Za nadzór nad farmakoterapią odpowiedzialny jest Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, który prowadzi centralną ewidencję zgłoszonych działań niepożądanych produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu w Polsce. System

nadzoru powstał w naszym kraju w tym samym okresie co w innych krajach europejskich (lata 60.).

Zasady zgłaszania opisów pojedynczych przypadków działań niepożądanych zostały uregulowane w polskim prawie. Są one zbieżne z przepisami obowiązującymi w całej Wspólnocie Europejskiej. Pomimo że polscy lekarze zostali zobowiązani art. 45a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2008 r. Nr 36, poz. 857, z późn. zm.) do zgłaszania niepożądanych działań produktów leczniczych, to jednak w niewielkim stopniu uczestniczą w tym systemie.

W celu uaktywnienia fachowych pracowników w opiece zdrowotnej prowadzenie są wielopłaszczyznowych działań edukacyjnych. Wiedza na temat powikłań polekowych przekazywana jest w biuletynie leków, kwartalniku zamieszczanym na stronie internetowej urzęd rejestracji. Czasopismo to włączone jest również do almanachu wydawanego raz na kwartał przez urząd. Materiały informacyjne przygotowywane przez pracowników urzędu ukazują się także w czasopiśmie „Gazeta Farmaceutyczna”. W roku 2008 przy udziale pracowników urzędu ukazała się książka „Nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii. Pharmacovigilance”. Równolegle organizowane są konferencje poświęcone bezpieczeństwu farmakoterapii i wykłady dla studentów farmacji.

W związku z wejściem w życie z dniem 31 grudnia 2010 r. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/84/WE z dnia 15 grudnia 2010 r., zmieniającej w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii dyrektywę 2001/83/WE w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi i rozporządzenia nr 1235/2010 z 15 grudnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie 726/2004, których zapisy państwa członkowskie mają obowiązek implementować do prawa narodowego w ciągu 18 miesięcy, nastąpią zmiany w podejściu do niepożądanych działań leków. Znowelizowane przepisy wprowadzają zmienioną definicję niepożądanego działania leku, która w nowym brzmieniu obejmie również błędy medyczne.

Równolegle do nadzoru farmakologicznego działa nadzór nad występowaniem zakażeń szpitalnych, którego sprawowanie regulują przepisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.). Na poziomie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną podejmowane są działania w zakresie:

- intensyfikacji bieżących kontroli przestrzegania wymogów prawnych w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych;
- restrykcyjnego egzekwowania procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym, w szczególności higieny i dezynfekcji;
- zwiększenia aktywności konsultacyjnej PSSE dla zakładów opieki zdrowotnej w zakresie kontroli

zakażeń szpitalnych oraz współpracy z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych.

Wiadomo, że w żadnym kraju w zgłaszaniu zdarzeń niepożądanych nie uczestniczą wszyscy fachowi pracownicy opieki zdrowotnej, a istniejące systemy nie obejmują wszystkich zaistniałych przypadków. Ciągła edukacja wpływa jednak na zwiększenie liczby zgłoszeń i zwiększenie świadomości społecznej o potrzebie rozwijania systemów zgłaszania zdarzeń niepożądanych i uczenia się.

Przywołania rekomendacja (2006)7 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich na temat zarządzania bezpieczeństwem pacjenta i zapobiegania zdarzeniom niepożądanym w opiece zdrowotnej podejmuje szereg zagadnień jakościowych, których wdrożenie wymaga nie tyle zasobów finansowych i infrastrukturalnych, co przede wszystkim wiedzy, akceptacji społecznej i rozwiniętej kultury jakości, tak w środowisku lekarzy, co pacjentów. Brak obligatoryjności, jaki niesie za sobą forma rekomendacji, jak również wskazane uwarunkowania, powodują, że jej zapisy nie zostały w pełni implementowane. Jedynie wybrane kraje rozwinęły systemy raportowania i uczenia się.

W Polsce systematycznie podejmowane są działania mające na celu wzmocnienie istniejących rozwiązań w rozpatrywanym zakresie, jak i rozwijanie ich o nowe funkcjonalności. Polska uczestniczyć będzie w projekcie: Joint Action on Patient Safety and Quality of Care, w ramach którego nad zagadnieniami bezpieczeństwa pacjenta, w tym ograniczania zdarzeń niepożądanych, od 2012 r. współpracować będą wszystkie państwa członkowskie i szereg organizacji pozarządowych. W ramach akcji planowane jest doprowadzenie do szerokiej implementacji rekomendacji Rady Unii Europejskiej z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa pacjenta oraz zapobiegania i zwalczania zakażeń związanych z ochroną zdrowia (2009/C 151/01), która jest w znacznym stopniu zbieżna koncepcyjnie z rekomendacją wskazaną w zapytaniu. W ramach działań przyszłościowych podjęte zostały również prace legislacyjne nad przepisami o systemie jakości w ochronie zdrowia, które w części będzie dotyczyła zbierania danych jakościowych i porównywanie jednostek pod względem uzyskiwanych wyników.

Przedstawiając powyższe, pragnę wyrazić przekonanie, iż przedstawione wyjaśnienia stanowią dostateczną odpowiedź na zapytania przedstawione w interpelacji pana posła.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Borowiaka**

**w sprawie możliwych form wsparcia inwestycji,
przed którymi stoi Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej w Lesznie, w związku
z przepisami prawa unijnego dotyczącego
limitów emisji dwutlenku węgla (22554)**

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja br. (znak: SPS-023-22554/11), dotyczące interpelacji pana posła Łukasza Borowiaka w sprawie możliwych form wsparcia inwestycji, przed którymi stoi Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lesznie, uprzejmie przekazuję odpowiedź przygotowaną przy współpracy Ministerstwa Gospodarki w zakresie pytania dotyczącego zielonych i żółtych certyfikatów.

Decyzja Komisji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WT3 została przyjęta przez Komitet do Spraw Zmian Klimatu Komisji Europejskiej, bez uwzględnienia zgłaszanego przez Polskę postulatu dotyczącego wprowadzenia tzw. paliwowego współczynnika korygującego, który w lepszy sposób odzwierciedlałby różne uwarunkowania poszczególnych państw członkowskich.

W związku z faktem, iż takie podejście może zaburzać zasadę konkurencyjności podmiotów na rynku europejskim, Polska, wraz z Cyprzem, Węgrami i Rumunią oraz Litwą, która wstrzymała się od głosu, sprzeciwiła się przyjęciu projektu decyzji w kształcie proponowanym przez Komisję Europejską. Warto podkreślić jednak, że stało się to pomimo uprzedniego uwzględnienia korzystnych dla Polski postulatów odnośnie do usunięcia art. 11 dot. zastosowania współczynnika udziału klinkieru w cemencie, podniesienia wartości wskaźnika emisyjności dla kwasu, azotowego i zastosowania lepszych kryteriów dla określenia znaczącego zwiększenia mocy produkcyjnych instalacji, a także przyznania okresu przejściowego dla ciepłownictwa sieciowego w zakresie ciepła dostarczanego dla odbiorców prywatnych (gospodarstw domowych).

Rząd Polski podejmował aktywne działania na forum Parlamentu Europejskiego zmierzające do zmiany kształtu decyzji Komisji Europejskiej.

W związku z tym, że działania Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska i polskich europosłów nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, w najbliższym czasie zostanie podjęta przez rząd decyzja o ewentualnym zaskarżeniu decyzji Komisji z dnia 27 kwietnia 2011 r. do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Należy mieć na uwadze, że ewentualne zaskarżenie decyzji do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie zwalnia Polski z konieczności zastosowania się do jej postanowień. Do dnia 30 września 2011 r. Polska powinna przedłożyć Komisji Europejskiej wykaz instalacji, które są objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji wraz z informacjami, które z tych instalacji należą do sektorów uznanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji oraz wstępną roczną liczbą bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2013–2020, obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w przedmiotowej decyzji Komisji Europejskiej.

Odnosząc się do pytania dotyczącego możliwości wsparcia inwestycji, przed którymi stoi Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lesznie, uprzejmie informuję, że w ramach programów priorytetowych obowiązujących w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) istnieje możliwość dofinansowania budowy lub modernizacji źródła energii przy wykorzystaniu biomasy lub źródła wysokosprawnej kogeneracji niezależnie od stosowanego paliwa, z tym że jednostka kogeneracji musi spełniać warunek wysokosprawnej kogeneracji zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.

„Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji” – część I i część II.

W ramach części I ww. programu priorytetowego źródła biomasowe, tj. przedsięwzięcia w zakresie wytwarzania energii cieplnej przy użyciu biomasy o mocy nie wyższej niż 20 MWt oraz przedsięwzięcia w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła przy użyciu biomasy o mocy nie wyższej niż 3 MWe, oraz przedsięwzięcia w zakresie wysokosprawnej kogeneracji bez użycia biomasy mogą być dofinansowane w formie pożyczki o oprocentowaniu zmiennym w wysokości WIBOR 3M + 50 pkt bazowych w skali roku. Kwota pożyczki wynosi od 4 do 50 mln zł, przy czym jej wysokość nie może być wyższa od 75% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Maksymalny okres finansowania przedsięwzięcia to 15 lat od wypłaty pierwszej transzy pożyczki. Karencja w spłacie rat kapitałowych nie może być dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia. Istnieje możliwość umorzenia części pożyczki, maksymalnie do 50% kwoty pożyczki. Wysokość umorzenia jest uzależniona od rentowności przedsięwzięcia. Minimalny koszt całkowity dofinansowywanego przedsięwzięcia wynosi 10 mln zł. Budżet tej części programu priorytetowego ustalono na 1,5 mld zł na lata 2009–2012.

Odbyły się już trzy nabory wniosków w ramach części I. Terminy naborów wniosków w ramach ww. programu priorytetowego są ogłaszane na stronie NFOŚiGW (www.nfosigwr.gov.pl).

W ramach części II ww. programu priorytetowego, która jest wdrażana przez wojewódzkie fundusze

ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW), mogą być dofinansowane tylko źródła biomasowe, tj. przedsięwzięcia w zakresie wytwarzania energii cieplnej przy użyciu biomasy o mocy nie wyższej niż 20 MWt oraz przedsięwzięcia w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła przy użyciu biomasy o mocy nie wyższej niż 3 MWe, w ramach pożyczek udzielanych dla WFOŚiGW oprocentowanych 1% w skali roku, maksymalna kwota pożyczki dla WFOŚiGW to 35 mln zł na okres do 12 lat od wypłaty pierwszej transzy pożyczki.

Warunki dofinansowywania udzielanego przez WFOŚiGW:

- minimalny koszt przedsięwzięcia – od 0,5 do 10 mln zł,
- stałe oprocentowanie pożyczki w skali roku dla beneficjentów ostatecznych 3%,
- wysokość pożyczki do 75% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
- okres finansowania do 12 lat od wypłaty pierwszej transzy pożyczki.

NFOŚiGW udzielił 10 promes dla WFOŚiGW na łączną kwotę ok. 328 mln zł. Promesy są ważne do 30.06.2011 r. Wybór przedsięwzięć odbywa się w trybie konkursowym według własnych kryteriów ustalonych przez poszczególne WFOŚiGW, przy czym kryteria wyboru uwzględniać będą efektywność kosztową przedsięwzięć. Budżet tej części programu priorytetowego ustalono na 322 mln zł na lata 2010–2013.

„System zielonych inwestycji GIS Część 3) – elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę”.

Dodatkowo przedsięwzięcia związane z budową lub modernizacją źródła energii przy wykorzystaniu biomasy, tj. przedsięwzięcia w zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy obiektów wytwarzania energii cieplnej i/lub elektrycznej przy użyciu biomasy o mocy nominalnej poniżej 20 MWt, mogą być finansowane w ramach programu priorytetowego pn.: „System pielonych inwestycji GIS. Część 3 – elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę”. Przedsięwzięcia mogą być dofinansowane w formie dotacji w wysokości do 30% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia oraz w formie oprocentowanych pożyczek w wysokości do 45% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, bez możliwości umorzenia o oprocentowaniu zmiennym WIBOR 3M + 50 pkt bazowych w skali roku, okres finansowania: do 15 lat od pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki, karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia. Kwota środków w formie dotacji przeznaczona na dofinansowanie przedsięwzięć w tym konkursie wynosi 36 mln zł. Nabór wniosków w ramach tego programu priorytetowego jest już zakończony. Wnioski złożone w trakcie konkursu są w trakcie oceny. Planowany termin ogłoszenia listy rankingowej to IV kwartał 2011 r.

„Wysokosprawne wytwarzanie energii”.

Przedsięwzięcia związane z wysokosprawną kogeneracją mogą być finansowane w ramach IX osi priorytetowej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”, działanie 9.1 pn.: „Wysokosprawne wytwarzanie energii”. Przedsięwzięcia mogą być dofinansowane w formie dotacji, przy maksymalnej kwocie wsparcia na poziomie 30 mln zł. Minimalna wartość projektu wynosi 10 mln zł.

W chwili obecnej nabór wniosków w ramach tego działania POIiŚ jest już zakończony, odbyły się dwa nabory wniosków. Przyszła perspektywa może stworzyć nowe możliwości dofinansowania tego typu projektów ze środków unijnych.

Odpowiadając na pytanie dotyczące uregulowań w zakresie tzw. zielonych i żółtych certyfikatów, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Gospodarki trwają prace nad projektem ustawy o odnawialnych źródłach energii. Projekt ustawy zakłada wdrożenie czytelnego i jednolitego systemu wsparcia dla producentów zielonej energii, który przyczyni się do zwiększenia udziału energii z odnawialnych źródeł energii. Jednym z głównych założeń systemu wsparcia jest uproszczenie sposobu naliczania opłaty zastępczej, eliminując tym samym zagrożenie corocznego wzrostu tej opłaty, skutkujący wzrostem cen energii elektrycznej. System wsparcia opierał się będzie na mechanizmie świadectw pochodzenia, przy uwzględnieniu stopnia zwrotu inwestycji, obniżenia kosztów stosowania technologii oraz efektywny okres pracy instalacji.

Podsekretarz stanu
Bernard Błaszczyk

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra spraw wewnętrznych i administracji
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

w sprawie oskarżeń wobec szefa BOR (22556)

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22556/11) dotyczącego interpelacji posła na Sejm RP pani Anny Sobeckiej w sprawie oskarżeń wobec szefa Biura Ochrony Rządu, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Przygotowując zabezpieczenie wizyty śp. prezydenta RP Pana Lecha Kaczyńskiego w Katyniu w dniu 10 kwietnia 2010 r., wyznaczeni funkcjonariusze BOR uczestniczyli w dniach 24–25 marca 2010 r. w rekonesansie przeprowadzonym na terenie przyszłych działań w Rosji. Ustalono wówczas z Federalną Służbą Ochrony FR sposób zabezpieczenia wizyty prezydenta RP, w tym miejsc czasowego pobytu, organizację kolumny samochodowej, zapewnienie ochro-

ny w miejscu bazowania samolotów, zabezpieczenie medyczne (wyznaczenie szpitali do udzielenia natychmiastowej pomocy, podanie informacji zawierającej grupę krwi osób ochraniających oraz przydzielenie ambulansu medycznego, który miał poruszać się w kolumnie samochodowej, ustawienie punktów medycznych na terenie lotniska) oraz bezpośrednią współpracę funkcjonariuszy BOR z miejscowymi służbami bezpieczeństwa podczas wspólnych działań ochronnych na terytorium Federacji Rosyjskiej.

Na podstawie analizy wytworzonych w przedmiotowej sprawie dokumentów należy stwierdzić, iż przygotowanie wizyty prezydenta RP wykonane zostało z należytą starannością i obejmowało pełen zakres działań wynikających z kompetencji określonych w obowiązujących przepisach prawa.

Jednocześnie wskazać należy, iż badanie przyczyn i okoliczności katastrofy lotniczej samolotu TU-154M w dniu 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem jest przedmiotem prac Komisji Badania Wypadków Lotniczych Lotnictwa Państwowego. Wszystkie istotne kwestie mające związek z okolicznościami katastrofy zostaną umieszczone w raporcie końcowym komisji, który będzie zawierał również analizy i wypracowane w toku prac badawczych zalecenia profilaktyczne.

Z wyrazami szacunku

Minister
Jerzy Miller

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

w sprawie protestu policjantów (22557)

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22557/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pani Anny Sobeckiej w sprawie protestu policjantów uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.), funkcjonariuszowi Policji przysługuje prawo wykorzystania w stosunku do sprawcy czynu zabronionego środka oddziaływania wychowawczego w postaci m.in. zwrócenia uwagi, ostrzeżenia lub pouczenia.

Jednocześnie należy wskazać, że ocena prawidłowości wykonywania czynności służbowych przez policjantów – w tym stosowania pouczenia w miejsce postępowania mandatowego – pozostaje w gestii bezpośrednich przełożonych funkcjonariuszy Policji.

Pragnę poinformować ponadto, iż do chwili obecnej minister spraw wewnętrznych i administracji nie otrzymał od kierowników jednostek organizacyjnych Policji informacji wskazujących na nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych przez funkcjonariuszy Policji z garnizonu opolskiego.

Niezależnie od powyższego pragnę zaznaczyć, że reformą obowiązującego systemu zaopatrzeniowego funkcjonariuszy m.in. Policji oraz analizą poszczególnych rozwiązań i mogących nastąpić akcji protestacyjnych zajmuje się Zespół rządowo-związkowy do spraw reformy systemu emerytur mundurowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie ochrony Polski
przed zamachem terrorystycznym (22559)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22559/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pani Anny Sobeckiej, w sprawie ochrony Polski przed zamachem terrorystycznym, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Zagrożenie zamachami terrorystycznymi w Polsce utrzymuje się niezmiennie od kilku lat na stosunkowo niskim poziomie, a terytorium RP traktowane jest jako cel rezerwy ewentualnych zamachów.

Dotychczasowe akty terroru z użyciem urządzeń i materiałów wybuchowych, które zaistniały w Polsce, miały charakter kryminalny oraz porachunkowy i związane były z działalnością zorganizowanych grup przestępczych, a nie ugrupowań o charakterze terrorystycznym.

Jednakże z uwagi na podwyższone zagrożenie terrorystyczne na świecie, w tym w krajach Europy Zachodniej, istnieje potencjalna możliwość podjęcia działalności terrorystycznej na terenie Polski lub prób budowy zaplecza logistycznego do prowadzenia zamachów w innych krajach europejskich przez organizacje terrorystyczne działające poza granicami Polski. Możliwe jest również podejmowanie w Polsce działań zmierzających do prowadzenia transferu środków finansowych na działalność terrorystyczną w innych krajach lub pozyskiwanie na terytorium RP środków finansowych na tego rodzaju działalność.

W polskim systemie antyterrorystycznym, którego resort spraw wewnętrznych i administracji jest

jednym z elementów, zadania związane z przeciwdziałaniem i zwalczaniem zagrożeń terrorystycznych oraz neutralizacją skutków ewentualnych zamachów terrorystycznych realizowane są przez odpowiednie służby i podmioty działające w ramach poszczególnych resortów, a także podmioty administracji rządowej oraz służby specjalne.

Podstawowe kompetencje w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych posiadają w szczególności:

- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Agencja Wywiadu,
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz z podległymi strukturami: Policją, Strażą Graniczną, Biurem Ochrony Rządu,
- Ministerstwo Obrony Narodowej wraz z podległymi strukturami: Siłami Zbrojnymi RP, Służbą Wywiadu Wojskowego i Służbą Kontrwywiadu Wojskowego,
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
- Ministerstwo Finansów, w szczególności generalny inspektor informacji finansowej oraz Służba Celna.

W systemie przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych przyjętym w Polsce wyróżnić można trzy poziomy:

- strategiczny, realizowany przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych (MZds.ZT),
- operacyjny, realizowany przez Centrum Antyterrorystyczne działające w ramach Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- taktyczny, wykonywany przez służby i instytucje, w zakresie właściwości których pozostaje antyterrorystyczna ochrona kraju, m.in. ABW, AW, Policja, Straż Graniczna, GIIF.

Natomiast ze względu na fazy realizowanych zadań w odniesieniu do konkretnych zagrożeń terrorystycznych można wyróżnić następujące zasadnicze obszary zadań realizowanych przez odpowiednie służby i podmioty:

- rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom o charakterze terrorystycznym, wiodącą służbą w tym zakresie jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- fizyczne zwalczanie terroryzmu, formacją posiadającą najbardziej rozbudowane jednostki specjalne jest Policja,
- zarządzanie kryzysowe po ataku terrorystycznym, organem wiodącym jest minister spraw wewnętrznych i administracji, którego obsługę w tym zakresie zapewnia Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

Polski system antyterrorystyczny jest na bieżąco usprawniany i aktualizowany. Niezwykle istotnym aspektem w przedmiotowym zakresie jest przeprowadzanie ćwiczeń antyterrorystycznych, zarówno na poziomie lokalnym, jak i centralnym, które umożliwiają usprawnienie współpracy pomiędzy służbami

i instytucjami realizującymi zadania w odniesieniu do różnego rodzaju zagrożeń terrorystycznych.

Ponadto przeprowadzone w ostatnim czasie w Polsce misje ewaluacyjne UE pozwoliły zweryfikować istniejące procedury reagowania w zakresie zwalczania terroryzmu oraz przyczyniły się do wypracowania rekomendacji i wniosków służących poprawie bezpieczeństwa kraju i jego obywateli.

Przykładem wykorzystania doświadczeń europejskich w obszarze przeciwdziałania terroryzmowi jest utworzenie Centrum Antyterrorystycznego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (CAT ABW). Centrum rozpoczęło formalne funkcjonowanie 1 października 2008 r. W jego pracach uczestniczą oddelegowani funkcjonariusze służb i instytucji państwowych, właściwych w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi. Zasadniczym zadaniem CAT ABW jest koordynacja działań prowadzonych przez krajowe służby i instytucje w zakresie wymiany informacji dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym oraz współpraca z odpowiednikami na poziomie międzynarodowym.

Z kolei na poziomie strategicznym niezwykle istotną rolę odgrywa Międzyresortowy Zespół do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych (MZds.ZT) działający pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych i administracji.

W skład MZds.ZT wchodzi wszystkie służby i instytucje, do właściwości których należy rozpoznawanie, przeciwdziałanie, zwalczanie terroryzmu lub usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym. Do zadań MZds.ZT należy m.in. monitorowanie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, ich analiza i ocena, a także przedstawianie opinii i wniosków dla Rady Ministrów oraz inicjowanie, koordynowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez właściwe organy administracji rządowej, w szczególności w zakresie wykorzystania informacji oraz rozpoznawania, przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu.

Jednym z aktualnych priorytetów prac MZds.ZT jest przygotowanie projektu narodowego programu antyterrorystycznego RP – dokumentu o charakterze strategicznym, którego głównym celem jest zredukowanie ryzyka wystąpienia zamachów terrorystycznych na terytorium RP. Program zakłada m.in.: usprawnianie zasad współdziałania służb i instytucji w zakresie rozpoznawania, przeciwdziałania, zwalczania oraz reagowania i usuwania skutków ataku terrorystycznego, doskonalenie ochrony infrastruktury krytycznej, zapobieganie radykalizacji postaw, mogących prowadzić do użycia przemocy oraz rekrutacji do organizacji terrorystycznych, rozwijanie współpracy z sektorem prywatnym, organizacjami pozarządowymi oraz środowiskami naukowymi oraz zwiększenie efektywności polityki informacyjnej i edukacyjnej, w celu przygotowania społeczeństwa na zagrożenia związane z terroryzmem.

W zakresie działań profilaktycznych z inicjatywy MZds.ZT latem 2010 r. uruchomiony został rządowy

portal www.antyterroryzm.gov.pl. Zgodnie z przyjętymi założeniami, portal stanowi platformę komunikacji ze społeczeństwem w zakresie zagrożeń terrorystycznych, jak również spełnia istotną rolę w obszarze profilaktyki społecznej w tej dziedzinie. Na niniejszej stronie internetowej zamieszczane są informacje dotyczące m.in. systemu antyterrorystycznego RP, zakresu zadań służb i instytucji wchodzących w skład przedmiotowego systemu, ćwiczeń, szkoleń i konferencji dotyczących zagadnień związanych z terroryzmem, a także aktualny poziom zagrożenia terrorystycznego RP oraz telefony alarmowe.

Ponadto na stronie publikowane są poradniki, w tym m.in. dotyczące postępowania w sytuacji zagrożenia zamachem terrorystycznym. Strona jest na bieżąco aktualizowana przez stałą grupę ekspercką działającą przy MZds.ZT, w skład której wchodzi przedstawiciele wszystkich służb i instytucji polskiego systemu antyterrorystycznego na poziomie eksperckim.

Należy także zauważyć, iż działania grup terrorystycznych rzadko ograniczają się do terytorium jednego państwa, stąd w celu skutecznego przeciwdziałania terroryzmowi istotne znaczenie ma współpraca międzynarodowa. Polska aktywnie uczestniczy w forach Unii Europejskiej realizujących współpracę w zakresie przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu, w tym m.in.:

- Komitecie Współpracy Operacyjnej w Zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI), którego celem jest wspieranie i wzmacnianie współpracy operacyjnej,

- Grupie Roboczej WPT, zajmującej się problematyką przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu w aspekcie wewnętrznym, tj. zagrożeń występujących na terytorium państw członkowskich UE,

- Grupie Roboczej COTER, zajmującej się sprawami terroryzmu w kontekście relacji zewnętrznych, głównie na poziomie polityczno-dyplomatycznym.

Istotną pozostaje również współpraca międzynarodowa ukierunkowana na przeciwdziałanie i zwalczanie terroryzmu prowadzona w ramach innych gremiów o charakterze międzynarodowym, w szczególności NATO, ONZ, Globalnej Inicjatywy Zwalczania Terroryzmu Jądrowego czy Counter Terrorism Group (CTG).

Ponadto międzynarodowa współpraca i wymiana informacji w celu przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych jest prowadzona kanałami Europolu i Interpolu.

Nie bez znaczenia jest także współpraca bilateralna w obszarze przeciwdziałania terroryzmowi prowadzona przez polską Policję ze służbami partnerskimi, jak również wspomniana współpraca CAT ABW z jego odpowiednikami w innych państwach.

Polska przygotowuje się również do przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym w kontekście przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w drugiej połowie 2011 r. oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™.

Zapewnienie bezpieczeństwa spotkań podczas przewodnictwa RP w Radzie UE jest obecnie jednym z priorytetowych zadań dla resortu spraw wewnętrznych i administracji. Przedsięwzięcia te obejmują zabezpieczenie osób, zabezpieczenie obiektów spotkań, zabezpieczenie transportu oraz zabezpieczenie medyczne.

W realizacji działań zabezpieczających ściśle współpracują ze sobą: Policja, Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczna i Państwowa Straż Pożarna. Zaangażowane są również inne służby niepodlegające ministrowi SWiA, m.in.: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Służba Kontrwywiadu Wojskowego oraz Żandarmeria Wojskowa.

W celu koordynacji działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie polskiej prezydencji w Radzie UE prezes Rady Ministrów desygnował pełnomocnika rządu do spraw zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie przygotowywania i sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r., który powołał zespół do spraw zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie przygotowania i sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r., stanowiący międzyresortowe gremium o charakterze opiniodawczo-doradczym. Do głównych zadań zespołu należy dokonywanie okresowej oceny stanu przygotowań oraz koordynacja działań poszczególnych służb i instytucji w obszarze związanym z zapewnieniem bezpieczeństwa w trakcie polskiej prezydencji.

Również organizacja tej rangi imprezy masowej, jaką jest Euro 2012 i związany z nią zwiększony przepływ obcokrajowców, a także zwiększenie zainteresowania Polską i Ukrainą ze strony mediów światowych, skutkować może wzrostem aktywności organizacji ekstremistycznych na terenie kraju.

Należy podkreślić, że służbą wiodącą w zakresie przeciwdziałania atakom terrorystycznym, w tym również w kontekście przygotowań do Euro 2012, jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, z którą resort spraw wewnętrznych i administracji prowadzi ścisłą współpracę we wszystkich obszarach występowania tego rodzaju zagrożeń. Tematyka przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym w trakcie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 była podejmowana także przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych.

Warto zwrócić uwagę, iż w celu skutecznego przygotowania Polski do zabezpieczenia przed zagrożeniami CBRN, chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i nuklearnymi, które mogą być związane m.in. z użyciem broni masowego rażenia przez terrorystów, w ramach Komitetu ds. Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ powołany został dedykowany przedmiotowemu zagadnieniu zespół CBRN, za którego obsługę merytoryczną i organizacyjną odpowiada MSWiA.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż kwestia zagrożenia terrorystycznego dla Polski w związku ze

śmiercią Osamy bin Ladena była przedmiotem analiz i raportów przygotowywanych przez służby specjalne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencję Wywiadu, jak również została omówiona w ramach prac wspomnianego wyżej Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych. Obecnie brak jest przesłanek pozwalających na prognozowanie zmiany poziomu zagrożenia terrorystycznego na terytorium Polski.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra spraw zagranicznych
na interpelację poseł Anny Sobeckiej
w sprawie walki z antysemityzmem
w Internecie (22560)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej (pismo, nr SPS-023-22560/11, z dnia 19 maja br.) w sprawie walki z antysemityzmem w Internecie myślę, że odpowiedź na pierwsze pytanie pani poseł zawarta jest w opinii zamieszczonej w drugim. Byłoby rzeczą wyjątkowo szkodliwą, aby wizerunek naszego kraju kształtowały niestety bardzo liczne wpisy natury rasistowskiej pojawiające się w Internecie. Nie są one reprezentatywne, jak słusznie zauważa pani poseł Sobecka, dla postaw znakomitej większości naszych rodaków, ale ze względu na globalny zasięg sieci, łatwość umieszczania, kolportowania i dostępu w znaczącym, niewspółmiernym stopniu wpływają na kształtowanie opinii. Jako minister spraw zagranicznych odpowiedzialny za wizerunek kraju czułem się w obowiązku podjąć działania mogące przynajmniej ograniczyć rozmiary tej bardzo szkodliwej patologii. Tak jak w przypadku wszelkich patologii, podjęcie skutecznej walki warunkowane jest zwróceniem uwagi opinii publicznej na istnienie problemu. Moje działania nie ujawniły problemu, który pozostawał niewidoczny dla zewnętrznych obserwatorów, przeciwnie, podjąłem je między innymi w odpowiedzi na liczne w tej sprawie wystąpienia kierowane do ministerstwa przez organizacje, osoby prywatne, z zagranicy.

Z poważaniem

Minister
Radosław Sikorski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra obrony narodowej
na interpelację poseł Anny Sobeckiej****w sprawie cięć w budżecie MON (22561)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej w sprawie cięć w budżecie MON (SPS-023-22561/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Wydatki obronne kształtowane są ustawą z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U z 2009 r. Nr 67, poz. 570, ze zm.). Zgodnie z art. 7 ust. 1 tego aktu prawnego na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej przeznaczają się z budżetu państwa corocznie wydatki w wysokości nie mniejszej niż 1,95% produktu krajowego brutto z roku poprzedniego. Jednocześnie art. 7 ust. 3 nakazuje kształtować udział wydatków majątkowych na poziomie nie niższym niż 20% wydatków ogółem.

Istotne dla określenia zgodności wyżej wymienionych kryteriów procentowych jest wskazanie art. 7 ust. 4 ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącego, że Rada Ministrów uwzględni je w projektach ustaw budżetowych lub projektach ustaw o prowizorium budżetowym, czyli na etapie planowania budżetowego.

Należy mieć na uwadze, że wyrażanie wątpliwości co do niedochowania zapisów wspomnianej ustawy przez odnośnienie wskazanych kryteriów procentowych do budżetu zrealizowanego wydaje się być niewłaściwe, ponieważ nie mieści się w zapisach obowiązującego prawa. W celu uniknięcia trudności w ocenie zgodności dochowania ustawowych kryteriów procentowych ustawodawca określił, że decydujący jest etap planowania budżetowego (przewidywalny i oparty na czynnikach rodzajowo jednakowych), a nie etap faktycznej realizacji wydatków obronnych.

Pragnę poinformować, że w ustawie budżetowej na rok 2009 na wykonywanie zadań związanych z obronnością kraju zaplanowano wydatki w kwocie 24 938,5 mln zł, co jest zgodne z ustawową formułą 1,95% PKB. Wykonanie budżetu tego roku zostało pozytywnie ocenione przez Najwyższą Izbę Kontroli, a następnie zaakceptowane w toku prac parlamentarnych.

Odnosząc się do kwestii wpływu ewentualnych cięć budżetowych na jakość szkolenia pilotów wojskowych, uprzejmie informuję, że realizowany w trakcie roku budżetowego proces zwiększania pierwotnie wyznaczonych limitów paliwa pozwolił na zabezpieczenie potrzeb Sił Powietrznych w tym zakresie. Dla tego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2009 planowano początkowo zakup 26 472 ton paliw lotniczych i 76 ton benzyny lotniczej, jednak w trakcie realizacji planu zakupu środków materia-

lowych dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w 2009 r. alokowano dodatkowe środki na zakup paliwa lotniczego. Ostatecznie ustalono roczny limit paliwa lotniczego na poziomie 41 436 ton i benzyny lotniczej na poziomie 130 ton. W 2010 r. wstępnie zaplanowano zakupy paliwa lotniczego dla Sił Powietrznych na poziomie 21 801 ton. Ostateczny limit paliwa lotniczego wyniósł 52 752 ton i 205 ton benzyny lotniczej.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pozostaję w przekonaniu, że uznaje Pan Marszałek za wystarczające.

Z wyrazami szacunku i poważania

Minister
Bogdan Klich

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej****w sprawie redukcji zatrudnienia w MSZ (22562)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej (pismo nr SPS-023-22562/11) z dnia 19 maja br., w sprawie redukcji zatrudnienia w MSZ, poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w ww. interpelacji.

Ad 1. Proces restrukturyzacji etatowej i racjonalizacji zatrudnienia obejmuje cały resort spraw zagranicznych. Redukcje kadrowe realizowane będą zgodnie z porozumieniem, jakie dyrektor generalny służby zagranicznej zawarł w dniu 17 maja 2011 r. z organizacją zakładową nr 2878 NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze Pracowników Służby Zagranicznej RP.

Zwolnieniem grupowym objęte będą następujące grupy zawodowe:

1) członkowie personelu dyplomatyczno-konsularnego, personelu pomocniczego i personelu obsługi służby zagranicznej wykonujący obowiązki w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i w placówkach zagranicznych;

2) członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w komórkach organizacyjnych zapewniających obsługę ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej na stanowiskach: średniego szczebla zarządzania w służbie cywilnej, koordynujących w służbie cywilnej, samodzielnych w służbie cywilnej, specjalistycznych w służbie cywilnej, wspomagających w służbie cywilnej;

3) pracownicy niebędący członkami korpusu służby cywilnej zatrudnieni w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Ad 2. Od ponad trzech lat trwa wielopłaszczyznowa modernizacja resortu spraw zagranicznych, mająca na celu m.in. wzrost efektywności i skuteczności działania, przebudowę substancji materialnej, polepszenie warunków pracy. Ma ona także służyć lepszemu i bardziej efektywnemu zarządzaniu zasobami ludzkimi w warunkach realizacji przez resort spraw zagranicznych nowych zadań wynikających z połączenia MSZ z UKIE, przygotowań do przewodnictwa Polski w Radzie UE, a także likwidacji gospodarstwa pomocniczego.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie stawki policjantów za nadgodziny
podczas Euro 2012 (22563)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22563/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP, pani Anny Sobeckiej, w sprawie stawki policjantów za nadgodziny podczas EURO 2012 uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Bezpieczeństwo imprez sportowych jest jednym z priorytetów resortu spraw wewnętrznych i administracji. W związku z przyznaniem Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zintensyfikowało wysiłki zmierzające do kompleksowej poprawy bezpieczeństwa podczas imprez sportowych.

Mistrzostwa Europy w piłce nożnej są trzecią co do wielkości imprezą sportową na świecie, gromadzącą tysiące ludzi na stadionach piłkarskich, w strefach publicznego oglądania meczów oraz miliony osób przed telewizorami. Zapewnienie bezpieczeństwa tej imprezy wymaga wzmoczonego wysiłku wszystkich organów, służb i instytucji biorących udział w jej zabezpieczeniu, a także wprowadzenia niezbędnych zmian legislacyjnych, które zagwarantują niezakłóconą realizację zadań przez te podmioty.

W związku z powyższym w MSWiA w ścisłej współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz zmianie niektórych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w zwią-

ku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012, projekt przyjęty w dniu 31 maja 2011 r. przez Radę Ministrów.

Przyjęte w art. 16 ww. projektu rozwiązanie ma na celu stworzenie podstawy prawnej do przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu. Przedłużenie czasu służby będzie wynikało z faktu, że taka impreza, jak turniej UEFA EURO 2012, zgromadzi w krótkim czasie na niewielkiej przestrzeni wiele osób. Stąd też zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom turnieju oraz zapewnienie porządku publicznego będzie wymagało zwiększenia liczby funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez MSWiA. Z uwagi na to, że nie będą zwiększane limity etatowe w służbach, niezbędne będzie przedłużenie czasu służby funkcjonariuszy.

Zaproponowany przepis ma na celu także stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej wypłacenie – w ramach przyznanego w rezerwie celowej limitu – rekompensaty funkcjonariuszom, których czas służby został przedłużony z uwagi na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

W normalnych warunkach przedłużony czas służby funkcjonariuszy podlega zrekompensowaniu poprzez udzielenie odpłatnego czasu wolnego. Jednakże spodziewany duży wzrost zapotrzebowania na dodatkowe godziny służby podczas turnieju UEFA EURO 2012 może spowodować, że funkcjonariusze tych służb zechcą bezpośrednio po zakończeniu turnieju zrealizować swoje uprawnienia do czasu wolnego. W efekcie po zakończeniu Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 może powstać sytuacja, w której większość funkcjonariuszy będzie odbierać należny czas wolny, co mogłoby spowodować w tym okresie niewydolność kadrową Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu.

Stąd też propozycja wypłaty zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego ma na celu zmniejszenie presji na udzielanie czasu wolnego. Przyjęta w projekcie metoda obliczania wysokości kwoty zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego została wprowadzona wzorem rozwiązań przyjętych w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej. Wskazać bowiem należy, że ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.) przyznała strażakom PSP możliwość rozliczenia przedłużonego czasu służby poprzez przyznanie czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze albo rekompensaty pieniężnej. Sposób obliczania rekompensaty pieniężnej został opisany w art. 97c ust. 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej. Zgodnie z tym przepisem rekompensata pieniężna za jedną godzinę służby stanowi 60% z 1/172 przeciętnego uposażenia obowiązującego w okresie rozliczeniowym.

Mając na uwadze fakt, że spośród czterech służb nadzorowanych przez ministra spraw wewnętrznych i administracji tylko Państwowa Straż Pożarna ma

w obecnym stanie prawnym możliwość rozliczania przedłużonego czasu służby poprzez rekompensatę pieniężną, minister spraw wewnętrznych i administracji zdecydował się zastosować analogiczne rozwiązanie w stosunku do wszystkich służb w związku z potrzebą zapewnienia bezpiecznego przebiegu Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, tak aby nie różnicować funkcjonariuszy tych służb pod względem możliwości skorzystania ze zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego ze względu na zadania realizowane w związku z Euro 2012 oraz inne zadania. Tak więc decydując się na rozwiązanie „60% z 1/172 przeciętnego uposażenia”, minister spraw wewnętrznych zachował zasadę równości wobec prawa w korzystaniu ze specjalnego jednorazowego uprawnienia, jakim będzie możliwość rozliczenia przedłużonego czasu służby poprzez przyznanie zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego.

Ponadto wskazać należy, że przyjęte rozwiązanie pozwala na zrekomensowanie w formie pieniężnej około 50% szacowanej łącznej puli godzin przepracowanych w przedłużonym czasie służby, podczas gdy wariant zakładający rozwiązanie 100% z 1/172 przeciętnego uposażenia pozwalałby na zrekomensowanie w formie pieniężnej zaledwie około 30% godzin przepracowanych w przedłużonym czasie służby.

W związku z powyższym zgodnie z przyjętą metodą obliczania kwota zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego za jedną godzinę będzie wynosić:

- 1) dla Policji – 14,08 zł;
- 2) dla Państwowej Straży Pożarnej – 13,76 zł;
- 3) dla Straży Granicznej – 14,19 zł;
- 4) dla Biura Ochrony Rządu – 14,66 zł.

Na wypłatę ekwiwalentu pieniężnego na realizację uprawnienia w postaci zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego dla funkcjonariuszy służb nadzorowanych przez MSWiA w ustawie budżetowej na 2012 r. zapewniono 20 000 000 zł. Kwota ta została zaproponowana po uzgodnieniach z przedstawicielami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu. Wydaje się, że ze względu na sytuację budżetu państwa nie jest możliwe zwiększenie wspomnianej kwoty.

Ekwiwalent będzie wypłacany ze środków rezerwy celowej pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Ponadto w przypadku, gdy środki rezerwy celowej nie wystarczą na pokrycie nabytych uprawnień do wypłaty ekwiwalentu, uprawnionym funkcjonariuszom zostanie zmniejszony procentowo wymiar godzin, za które nastąpi wypłata ekwiwalentu. Za powstały „nadpracowany” czas zostanie udzielony czas wolny na zasadach obowiązujących w poszczególnych służbach.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra środowiska
na interpelację posła Tadeusza
Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania gabinetu
politycznego (22564)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego, przesłaną pismem z dnia 19 maja 2011 r. (SPS-023-22564/11), uprzejmie informuję, że do zadań gabinetu politycznego ministra środowiska należy zapewnienie politycznej obsługi ministra, sekretarza stanu i podsekretarza stanu. Gabinet polityczny ministra środowiska inicjuje działania polityczne i merytoryczne ministra, przygotowuje zgodną z programem rządu strategię polityczną i programową, współpracuje z partiami politycznymi, klubami parlamentarnymi, organami administracji publicznej i władzy państwowej oraz organizacjami pozarządowymi, planuje i organizuje konsultacje, doradza oraz sporządza opinie w zakresie realizacji zadań ministra, kreuje i koordynuje politykę informacyjną i medialną ministra, opiniuje zasadność proponowanych wizyt i spotkań ministra oraz zgodność treści projektów wystąpień ministra, przygotowujących przez komórki ministerstwa, z celami politycznymi rządu.

Jednocześnie informuję, że zatrudnienie w gabinecie politycznym ministra środowiska w latach 2007–2010 przedstawiało się następująco:

1) na przestrzeni całego 2007 r. zatrudnionych było 14 osób, co stanowiło średnio 7,6 etatu (na dzień 31 grudnia 2007 r. zatrudnione były 3 osoby w ramach 3 etatów),

2) na przestrzeni całego 2008 r. zatrudnionych było 8 osób, co stanowiło średnio 6,2 etatu (na dzień 31 grudnia 2008 r. zatrudnionych było 8 osób w ramach 6,2 etatu),

3) na przestrzeni całego 2009 r. zatrudnionych było 11 osób, co stanowiło średnio 9,2 etatu (na dzień 31 grudnia 2009 r. zatrudnione były 4 osoby w ramach 4 etatów),

4) na przestrzeni całego 2010 r. zatrudnionych było 9 osób, co stanowiło średnio 8,5 etatu (na dzień 31 grudnia 2010 r. zatrudnionych było 6 osób w ramach 6 etatów).

Objęty koszt wynagrodzeń osobowych pracowników gabinetu politycznego ministra środowiska w latach 2007–2010 kształtował się następująco:

- 1) w 2007 r. – na poziomie kwoty 364 777,51 zł,
- 2) w 2008 r. – na poziomie kwoty 417 780,33 zł,
- 3) w 2009 r. – na poziomie kwoty 504 433,77 zł,
- 4) w 2010 r. – na poziomie kwoty 387 666,42 zł.

W 2011 r. planowane jest zmniejszenie zatrudnienia w gabinecie politycznym ministra środowiska.

Z poważaniem

Minister
Andrzej Kraszewski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22565)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana posła Tadeusza Tomaszewskiego (pismo nr SPS-023-22565/11) z dnia 19 maja br. w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego, poniżej przekazuję odpowiedzi na zadane w ww. interpelacji pytania:

1. Średnioroczne zatrudnienie w gabinecie politycznym w latach 2007–2010 wynosiło:

- w 2007 r. – 2,9 etatu,
- w 2008 r. – 3,0 etaty,
- w 2009 r. – 2,9 etatu,
- w 2010 r. – 3,9 etatu.

2. Koszt zatrudnienia osób w gabinecie politycznym w latach 2007–2010 wynosił:

- w 2007 r. – 173 993,64 zł,
- w 2008 r. – 298 949,97 zł,
- w 2009 r. – 319 881,24 zł,
- w 2010 r. – 373 567,49 zł.

3. W 2011 r. nie jest planowane zmniejszenie zatrudnienia w ramach gabinetu politycznego, którego rolą jest zapewnienie ministrowi spraw zagranicznych doradztwa o charakterze programowym i ogólnopolitycznym, a także wdrażanie określonych strategii, działań i przedsięwzięć podejmowanych przez ministra, w szczególności wyzwań politycznych i międzynarodowych.

Zatrudnienie pracowników gabinetu politycznego ministra następuje na podstawie umowy o pracę zawartej tylko na czas pełnienia funkcji przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko państwowe.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22566)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r. (nr SPS-023-22566/11), przedstawiam poniżej odpowiedzi na pytania związane z interpelacją pana posła Tadeusza Tomaszewskiego.

Ad 1. Średnie zatrudnienie w Gabinecie Politycznym Ministra w Ministerstwie Sprawiedliwości w latach 2007–2010 wyniosło:

Rok	Średnie zatrudnienie (w osobach)
2007	6,65
2008	3,42
2009	5,49
2010	6,02

Ad 2. Wynagrodzenia brutto, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, pracowników zatrudnionych w Gabinecie Politycznym Ministra w MS:

Rok	Wynagrodzenia
2007	494 869,92
2008	243 793,83
2009	374 389,29
2010	446 485,40

Ad 3. Liczba członków Gabinetu Politycznego Ministra jest w MS równa liczbie członków kierownictwa MS (minister oraz sekretarz i podsekretarze stanu).

Jednocześnie pragniemy wskazać, że poza statutową działalnością, jaką są sprawy powierzone przez ministra, dotyczące współdziałania ministra sprawiedliwości z organami władzy ustawodawczej, administracji rządowej i samorządowej, partii politycznych, związków zawodowych i organizacji społecznych, wynikające z jego funkcji politycznej, osoby zatrudnione w gabinecie uczestniczą w pracach programowych i legislacyjnych ministerstwa, w szczególności jako członkowie zespołów zadaniowych i projektowych.

Z najważniejszych pozwolimy sobie wymienić jedynie Radę ds. efektywności wymiaru sprawiedliwości i Radę ds. społecznej readaptacji i pomocy skazanym; międzyresortowe zespoły ds.: rządowego planu przeciwdziałania korupcji i strategii sprawne państwo 2011–2020, Karty Praw Ofiar Wypadków Drogowych, usuwania barier prawno-proceduralnych e-administracji czy zintegrowanego systemu informatyzacji o nieruchomości; resortowe zespoły ds.

Euro 2012 czy modernizacji zarządzania sądownictwem.

W gabinecie zatrudniony jest także oficer łącznikowy z ramienia Ministerstwa Sprawiedliwości do współpracy z pełnomocnikiem rządu ds. przygotowania organów administracji rządowej i Sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej we wszystkich kwestiach związanych z Parlamentem Europejskim.

Udział w pracach powyższych gremiów nie wiąże się z otrzymaniem jakiegokolwiek dodatkowego wynagrodzenia.

Gabinet Polityczny Ministra, podobnie jak wszystkie jednostki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości, objęty będzie w bieżącym roku redukcją zatrudnienia zgodnie z wcześniejszymi deklaracjami rządu.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22567)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22567/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego uprzejmie informuję, iż liczba członków Gabinetu Politycznego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w latach 2007–2010 przedstawiała się następująco:

Liczba osób wg stanu na ostatni dzień miesiąca	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
styczeń	8	10	11	7
luty	5	10	11	8
marzec	9	11	11	8
kwiecień	9	11	11	8
maj	10	12	11	8
czerwiec	10	13	11	8
lipiec	10	13	10	7

sierpień	11	13	9	7
wrzesień	11	12	9	7
październik	11	10	8	7
listopad	4	10	7	8
grudzień	8	10	7	8

Koszty poniesione z tytułu zatrudnienia osób w Gabinecie Politycznym Ministra SWiA w latach 2007–2010 wynosiły:

- w 2007 r. – 849 481,16 zł,
- w 2008 r. – 995 246,77 zł,
- w 2009 r. – 956 544,56 zł,
- w 2010 r. – 668 827,36 zł.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22568)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Tadeusza Tomaszewskiego z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie funkcjonowania Gabinetu Politycznego Ministra Finansów, przekazaną pismem, znak: SPS-023-22568/11: z dnia 19 maja 2011 r., uprzejmie informuję, co następuje.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące roli gabinetów politycznych wyrażone w interpelacji pana posła uprzejmie informuję, że są to ciała o charakterze doradczym, których status pozwala na szybkie i elastyczne wypełnienie potrzeb istniejących w danym obszarze merytorycznym administracji w celu realizacji zadań przez danego ministra. Wydaje się przy tym, że podobną rolę gabinety polityczne odgrywały także w poprzednich rządach. W szczególności Gabinet Polityczny Ministra Finansów składa się z ekspertów głównie z dziedziny ekonomii i finansów, których cechuje pełna dyspozycyjność i którzy zajmują się m.in.:

— samodzielnym przygotowaniem analiz ekonomiczno-finansowych, często poprzez wykorzystanie różnych badań porównawczych, a także pomocą w przygotowywaniu takich analiz w innych komórkach ministerstwa,

— opracowywaniem nowych korzystnych rozwiązań w zakresie polityki gospodarczej, a także oceną istniejących propozycji prawnych pod kątem ich wpływu na gospodarkę,

— przygotowaniem wkładu merytorycznego do wystąpień publicznych ministra finansów,

— koordynowaniem niektórych prac wymagających zaangażowania wielu komórek w różnych pionach ministerstwa oraz niektórych prac międzyresortowych,

— współpracą merytoryczną z parlamentem.

Poniżej udzielam odpowiedzi na pozostałe trzy pytania zadane w interpelacji.

Ad 1. Zatrudnienie w Gabinetie Politycznym Ministra Finansów w latach 2007–2010 kształtowało się następująco:

Lata	Średnie zatrudnienie w roku (w etatach)
2007	0,57
2008	3,9
2009	5,72
2010	5

Ad 2. Koszt wynagrodzenia w latach 2007–2010 osób zatrudnionych w Gabinetie Politycznym MF:

Lata	Wynagrodzenia osobowe łącznie z DWR
2007	52 500,00 zł
2008	392 198,83 zł
2009	571 893,80 zł
2010	567 636,22 zł

Ad 3. Odnośnie do pytania dotyczącego zmniejszenia zatrudnienia w 2011 r. w Gabinetie Politycznym Ministra Finansów uprzejmie informuję, iż nie ma decyzji w tym zakresie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Ludwik Kotecki

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**ministra infrastruktury
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22569)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22569/11), przekazującego interpelację posła Tadeusza To-

maszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Ad 1. Przeciętne zatrudnienie w Gabinetie Politycznym Ministra Infrastruktury w latach 2008–2010 wynosiło:

- 1) w 2008 r. – 6,29 et.,
- 2) w 2009 r. – 5,11 et.,
- 3) w 2010 r. – 4,14 et.

W związku z tym że Ministerstwo Infrastruktury powstało z dniem 16 listopada 2007 r. przedstawione dane obejmują lata 2008–2010.

Ad 2. Koszty zatrudnienia członków Gabinetu Politycznego Ministra obejmujące wynagrodzenia (brutto wraz z pochodnymi) w latach 2008–2010 wyniosły:

- 1) w 2008 r. – 806 875,05 zł,
- 2) w 2009 r. – 685 236,56 zł,
- 3) w 2010 r. – 530 154,85 zł.

W 2010 r. w stosunku do 2008 r. wydatkowane środki na wynagrodzenia zmalały o 34%.

Ad 3. Od 2009 r. w Ministerstwie Infrastruktury są prowadzone działania mające na celu zmniejszenie zatrudnienia w Gabinetie Politycznym. Obecnie w Gabinetie Politycznym Ministra zatrudnione są 4 osoby (3,4 etatów).

Z wyrazami szacunku

Minister
Cezary Grabarczyk

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**ministra skarbu państwa
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22571)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm pana Tadeusza Tomaszewskiego z Klubu Poselskiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej z dnia 11 maja 2011 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1. Średnioroczne zatrudnienie w Gabinetie Politycznym Ministra Skarbu Państwa w resorcie w latach 2007–2010 kształtowało się następująco:

Rok	2007	2008	2009	2010
Zatrudnienie (średnio w okresie)	5 os./4,4 et.	5 os./4,62 et.	4 os./3,7 et.	4 os./3,4 et.

Ad 2. Koszt zatrudnienia osób zatrudnionych w Gabinetcie Politycznym Ministra Skarbu Państwa w latach 2007–2010 przedstawia poniższa tabela:

Składki finansowane przez pracodawcę				
Rok	Wynagrodzenia bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego	Składki społeczne	Składka na FP	Razem
2007	295 364,84	45 812,05	7 098,85	348 275,74
2008	338 214,41	53 773,77	8 679,54	400 667,72
2009	310 476,50	51 718,21	8 421,64	370 616,35
2010	320 989,77	52 565,31	8 732,08	382 287,16

Ad 3. Zmniejszenie zatrudnienia w Gabinetcie Politycznym Ministra Skarbu Państwa nastąpiło jesienią 2010 r. z 4 do 2 osób (2 etaty) i w 2011 r. nie planuje się dalszej redukcji zatrudnienia. Jednocześnie informuję, że obecnie w Gabinetcie Politycznym zatrudnione są 2 osoby na 1,2 etatu, a limit dla tej grupy zatrudnienia wynosi 6 etatów.

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego
w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22573)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Tadeusza Tomaszewskiego przekazaną przy piśmie Pana Marszałka, znak: SPS-023-22573/11, z dnia 19 maja 2011r., uprzejmie informuję.

Ad 1. Średnie roczne zatrudnienie w Gabinetcie Politycznym Ministra Zdrowia, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wynosiło w roku:

- 2007 – 3 osoby;
- 2008 – 7 osób;
- 2009 – 7 osób;
- 2010 – 6 osób.

Ad 2. Koszt wynagrodzeń pracowników Gabinetu Politycznego Ministra Zdrowia i pochodnych od tych wynagrodzeń przedstawiał się następująco w roku:

- 2007 – 394 081,70 zł;
- 2008 – 706 723,79 zł;
- 2009 – 796 407,19 zł;
- 2010 – 701 346,07 zł.

Ad 3. W związku ze zbliżającym się terminem przejścia przez Rzeczpospolitą Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r. oraz z uwagi na określony w rozdziale 3 załącznika do zarządzenia ministra zdrowia z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Zdrowia (Dz. Urz. MZ Nr 13, poz. 68, z późn. zm.) zakres zadań pracowników gabinetu politycznego, którzy współuczestniczą w formułowaniu polityki ministra zdrowia i tworzą jego zaplecze polityczno-organizacyjne, w roku bieżącym nie przewiduje się zmniejszenia zatrudnienia w Gabinetcie Politycznym Ministra Zdrowia.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jakub Szulc

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22576)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Tadeusza Tomaszewskiego z KP Lewica (znak: SPS-023-222576/11) składam na ręce Pana Marszałka następujące informacje:

Średnioroczne zatrudnienie w Gabinetcie Politycznym Ministra (w przeliczeniu na pełne etaty) w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w poszczególnych latach kształtowało się następująco:

- 2007 – 6 etatów,
- 2008 – 5 etatów,
- 2009 – 3 etaty,
- 2010 – 2 etaty.

Koszty wynagrodzenia pracowników Gabinetu Politycznego Ministra wraz z pochodnymi w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

- 2007 – 605 203,57 zł,
- 2008 – 667 098,91 zł,
- 2009 – 413 297,49 zł,
- 2010 – 259 385,40 zł.

Jednocześnie chciałbym poinformować Pana Marszałka, że obecnie w Gabinetcie Politycznym Ministra w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego zatrudnione są 2 osoby.

Z wyrazami szacunku

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra nauki i szkolnictwa wyższego
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22577)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma, SPS-023-22577/11, z dnia 19 maja 2011 r. dotyczącego interpelacji pana posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanego dalej MNiSW, informuję.

Ad 1. W Gabinetzie Politycznym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego obecnie zatrudnionych jest 3 pracowników, tj. 1 doradca ministra, który pełni funkcję rzecznika prasowego MNiSW oraz wykonuje zadania szefa gabinetu politycznego ministra, 1 doradca ministra oraz 1 doradca ministra wykonujący funkcję resortowego rzecznika prezydencji.

W latach 2007–2010 liczba osób zatrudnionych w Gabinetzie Politycznym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego kształtowała się na poziomie 3–7 osób (3–6,5 etatu).

Ad 2. Koszt funkcjonowania Gabinetu Politycznego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wynagrodzenie brutto łącznie z pochodnymi pracodawcy) w latach 2007–2010 kształtował się na poziomie 537 422,38 zł rocznie. W 2010 r. koszt funkcjonowania gabinetu politycznego wyniósł 458 311 zł.

Ad 3. Od dnia 1 kwietnia 2011 r. w związku ze zmniejszeniem stanu zatrudnienia w Gabinetzie Politycznym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zadania szefa gabinetu politycznego realizuje doradca ministra rzecznik prasowy MNiSW. Mając na uwadze wspomniane powyżej nowe rozdysponowanie zadań, uprzejmie informuję, iż w 2011 r. nie planuje się zmiany stanu zatrudnienia w gabinecie politycznym.

Z poważaniem

Minister
Barbara Kudrycka

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22578)**

W odpowiedzi na pismo, SPS-023-22578/11, z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie interpelacji posła Tadeusza

Tomaszewskiego dotyczącej funkcjonowania gabinetu politycznego, informuję, co następuje.

Liczba osób zatrudnionych w Gabinetzie Politycznym Ministra Pracy i Polityki Społecznej w latach 2007–2010 kształtowała się następująco:

- 1 stycznia 2007 r. – 8 osób zatrudnionych na 7 etatach,
- 31 grudnia 2007 r. – 2 osoby zatrudnione na 2 etatach,
- 31 grudnia 2008 r. – 4 osoby zatrudnione na 4 etatach,
- 31 grudnia 2009 r. – 3 osoby zatrudnione na 3 etatach,
- 31 grudnia 2010 r. – 3 osoby zatrudnione na 2 etatach,
- 31 maja 2011 r. – 3 osoby zatrudnione na 2 etatach.

Koszt zatrudnienia osób w gabinecie politycznym przedstawia poniższa tabela:

rok	koszt zatrudnienia w gabinecie politycznym
2007	801 124 zł
2008	394 374 zł
2009	369 315 zł
2010	328 563 zł

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra rolnictwa i rozwoju wsi
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22579)**

W odpowiedzi na pismo, znak: SPS-023-22579/11, z dnia 19 maja 2011 r. dotyczące interpelacji posła na Sejm RP pana Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego, uprzejmie informuję, że:

1. Roczne średnie zatrudnienie osób zatrudnionych w gabinecie politycznym w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w latach 2007–2010 przedstawiało się następująco:

Rok	2007	2008	2009	2010
Średnie zatrudnienie w Gabinetzie Politycznym MRiRW	6,06	6,10	6,17	5,08

2. Koszt zatrudnienia osób w ramach gabinetu politycznego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w latach 2007–2010 przedstawiał się następująco:

Rok	2007	2008	2009	2010
Koszty wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) w Gabinetzie Politycznym MRiRW	753 677,74 zł	711 486,12 zł	693 788,85 zł	639 740,25 zł

3. Osoby zatrudnione w Gabinetzie Politycznym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapewniają ministrowi rolnictwa i rozwoju wsi oraz członkom kierownictwa resortu doradztwo polityczne i merytoryczne, a decyzje w sprawie ewentualnego zmniejszenia zatrudnienia, w tym w ramach gabinetu politycznego, zależą od stanowiska Rady Ministrów w tej sprawie.

Minister
Marek Sawicki

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra rozwoju regionalnego
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie funkcjonowania
gabinetu politycznego (22580)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie funkcjonowania gabinetu politycznego (znak: SPS-023-22580/11), przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., uprzejmie przedstawiam następujące informacje:

Ad 1. Średnioroczny stan zatrudnienia w gabinecie politycznym ministra rozwoju regionalnego w latach 2007–2010 przedstawiał się następująco:

- w 2007 r. – 4,58,
- w 2008 r. – 4,50,
- w 2009 r. – 3,08,
- w 2010 r. – 1,17.

Ad 2. Koszt zatrudnienia osób w ramach gabinetu politycznego w latach 2007–2010 przedstawiał się następująco:

Rok	Wynagrodzenie brutto	Składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy obliczone od wynagrodzeń (koszt pracodawcy)	Ogółem koszt zatrudnienia osób w ramach gabinetu politycznego (wynagrodzenia i składki)
2007	334 227,07	56 610,89	390 837,96
2008	381 879,58	60 139,18	442 018,76
2009	242 957,45	42 899,63	285 857,08
2010	92 479,02	16 148,88	108 627,90

W kwocie wynagrodzenia brutto ujęto: płacę zasadniczą, dodatek funkcyjny, dodatek specjalny, wyслугę lat, wynagrodzenie chorobowe, ekwiwalenty za urlop, odprawy, nagrody, dodatkowe wynagrodzenie roczne.

Ad 3. Obecnie w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego nie ma osoby zatrudnionej na etacie w gabinecie politycznym.

Z poważaniem

Minister
Elżbieta Bieńkowska

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Kaźmierczaka**

**w sprawie funkcjonowania infrastruktury
kolejowej na trasie Katowice – Kraków (22581)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jana Kaźmierczaka, skierowaną do ministra infrastruktury przy piśmie SPS-023-22581/11 z dnia 18 maja 2011 r. w sprawie funkcjonowania infrastruktury kolejowej na trasie Katowice – Kraków, przedstawiam poniższe informacje.

W „Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych do 2013 r., z perspektywą 2015” ujęty został projekt pod nazwą „Modernizacja linii kolejowej E30, etap II, odcinek Zabrze – Katowice – Kraków”, który realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2007–2013.

Trasa kolejowa Katowice – Kraków jest częścią odcinka linii kolejowej E30. W ramach projektu PO IiŚ 7.1–11.1 pn. „Modernizacja linii kolejowej E30, etap II, odcinek Zabrze – Katowice – Kraków” w bieżącym okresie dofinansowania przewidziano modernizację odcinka Sosnowiec Jęzor (km 6,847 linii kolejowej nr 134) – Jaworzno Szczakowa – Trzebinia – Kraków Główny Towarowy (km 67,200 linii kolejowej nr 133) – tj. ok. 58,237 km dwutorowej linii kolejowej. Celem modernizacji jest dostosowanie parametrów linii E30 do nowych standardów oraz wymogów umów międzynarodowych AGC (o głównych międzynarodowych liniach kolejowych) i AGTC (o głównych międzynarodowych liniach kolejowych transportu kombinowanego) dla korytarzy transportowych, tj. do kursowania pociągów pasażerskich z taboru klasycznym z prędkością $V_{\max} = 160$ km/h oraz pociągów towarowych z prędkością $V_{\max} = 120$ km/h. Szacowany czas jazdy pociągów pasażerskich pospiesznych po modernizacji to ok. 63 minuty, podczas

gdy obecnie wynosi on ok. 102 minuty. Natomiast szacowany czas jazdy pociągów pasażerskich regionalnych (osobowe) po modernizacji to około 87 minut, podczas gdy obecnie wynosi on około 116 minut. Należy nadmienić, iż linia ta nie była nigdy rozpatrywana pod kątem włączenia jej do układu tzw. kolei dużych prędkości.

Realizacja projektu polega na kompleksowej modernizacji wszystkich elementów infrastruktury kolejowej linii E30 na odcinku Sosnowiec Jęzor – Jaworzno Szczakowa – Kraków Główny Towarowy (dotyczy linii kolejowych nr 134 i nr 133). Ponadto zakres projektu obejmuje jeszcze likwidację i przebudowę przejazdów kolejowych i przejść w poziomie szyn, przebudowę większości istniejących oraz budowę nowych obiektów inżynierskich (przepustów ekologicznych, mostów, wiaduktów), budowę ponad 60 km ekranów akustycznych, budowę nowych peronów, budowę trzech lokalnych centrów sterowania (LCS Jaworzno Szczakowa, LCS Trzebinia, LCS Kraków Mydlniki) oraz całkowitą wymianę sieci trakcyjnej.

Inwestycja jest realizowana w systemie: projektuj i buduj, w ramach czterech postępowań przetargowych dla następujących odcinków:

- przetarg nr 1: Modernizacja na odcinku Sosnowiec Jęzor – Jaworzno Szczakowa (km 6,847 – 0,000 linii nr 134) oraz Jaworzno Szczakowa – Trzebinia (km 15,810 – 29,110 linii nr 133);
- przetarg nr 2: Modernizacja odcinka Trzebinia – Krzeszowice (17,6 km linii nr 133);
- przetarg nr 3: Modernizacja odcinka Krzeszowice – Kraków Główny Towarowy (20,5 km linii nr 133);
- przetarg nr 4: Sygnalizacja dla obszaru: LCS Jaworzno Szczakowa, LCS Trzebinia, LCS Kraków Mydlniki (6,9 km linii nr 134 oraz 51,8 km linii nr 133).

Oprócz wymienionych czterech kontraktów na realizację robót budowlanych w ramach projektu realizowane są trzy inne kontrakty na:

- działania informująco-promujące,
- nadzór nad robotami budowlanymi,
- wykonanie budowy i przebudowy sieci i urządzeń stanowiących układ zasilania kolejowej trakcji elektrycznej przez PKP Energetyka SA.

Efektom realizacji tego projektu będzie poprawa bezpieczeństwa i komfortu podróżowania oraz skrócenie czasu przejazdu pociągów na odcinku Sosnowiec Jęzor – Kraków Główny Towarowy.

Zakończenie realizacji robót planowane jest na czerwiec 2014 r., a końcowe rozliczenie – na grudzień 2015 r.

Wobec powyższego proszę o przyjęcie niniejszego stanowiska.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Krzysztofa Brejzy**

**w sprawie pomyłek policyjnych
antyterrorystów (22582)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 18 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22582/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Krzysztofa Brejzy w sprawie pomyłek policyjnych antyterrorystów, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż obowiązujące przepisy prawne nie wskazują przypadków, w których obligatoryjnie należy zatrzymać osobę poprzez wejście do mieszkania policyjnych antyterrorystów (AT). Wejścia funkcjonariuszy Policji do pomieszczeń przy użyciu siły realizowane są w następujących okolicznościach, tj.:

- w sytuacjach, w których policjanci dokonujący zatrzymania, a następnie przeszukania w celu odnalezienia i zabezpieczenia dowodów przestępstw (zapobieżenia ich zniszczeniu np. narkotyków) z uwagi na odmowę wpuszczenia ich do pomieszczeń są zmuszeni do siłowego pokonania drzwi lub okien;

- zatrzymania szczególnie niebezpiecznych przestępców z wykorzystaniem taktyki pododdziałów antyterrorystycznych i elementu zaskoczenia; konieczność planowego wykorzystania pododdziałów AT wynika najczęściej z wcześniejszych informacji uzyskanych w toku śledztwa lub w ramach prowadzonej pracy operacyjno-rozpoznawczej o udziale zatrzymanego w zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym, posiadaniu przez niego broni i możliwości jej użycia podczas zatrzymania itp.; działanie dynamiczne („siłowe”) ma zminimalizować ryzyko dla policjantów i osób postronnych oraz uniemożliwić ewentualne użycie broni przez zatrzymanego, zdetonowanie ewentualnego ładunku wybuchowego, zapobiec zniszczeniu dowodów przestępstwa czy też wzięciu zakładników.

W niektórych sytuacjach działania oddziałów antyterrorystycznych przeprowadzane są w wyniku uzyskanych informacji częściowych o miejscu przebywania osób, wobec których podejmowane są działania dynamiczne, co może mieć związek z brakiem wystarczającej ilości czasu na zebranie danych w kontekście np. zagrożenia życia ludzkiego oraz zagrożenia dekonspiracji działań. Decyzję o wykorzystaniu oddziałów AT, jako komórki wspomagającej przy zatrzymywaniu niebezpiecznych przestępców, podejmują kierownicy jednostek lub komórek organizacyjnych Policji realizujących konkretną sprawę. Prowadzący sprawę, wnioskując o użycie oddziału antyterrorystycznego, określa potencjalne zagrożenie dla realizujących zadanie policjantów, jak i osób postronnych.

Zgodnie z brzmieniem § 99 zarządzenia nr 1426 komendanta głównego Policji z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie metodyki wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez służby policyjne wyznaczone do wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców (Dz. Urz. KGP. z 2005 r. Nr 1, poz. 1), w przypadku odmowy dobrowolnego otwarcia, decyzję o wejściu przy użyciu siły policjanci podejmują w trakcie realizacji bieżących zadań, po wcześniejszym, o ile to możliwe, uzgodnieniu z przełożonym lub prokuratorem (wtedy, gdy w ramach własnego postępowania powierzył Policji dokonanie tych czynności).

Z informacji przekazanych przez Komendę Główną Policji wynika, iż KGP nie gromadzi danych na temat „liczby i przyczyn akcji antyterrorystów przeprowadzonych pomyłkowo w innych mieszkaniach”.

Zaznaczyć jednak należy, iż każdorazowo czynność przeszukania musi być zatwierdzona przez prokuratora, a osoba, wobec której czynność ta została wykonana, ma m.in. możliwość zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu na okoliczność jego przeprowadzenia, jak również do sposobu postępowania funkcjonariuszy. Wspomnieć przy tym należy, iż zgłaszane zastrzeżenia osób, wobec których podjęto działania, badane są przez właściwe miejscowo prokuratury, a niezależnie od tych czynności kierownicy jednostek lub komórek organizacyjnych Policji, na terenie których miało miejsce zdarzenie, podejmują wobec podległych sobie policjantów czynności wyjaśniające albo postępowania dyscyplinarne względem osób winnych zaniedbań.

W 2011 r. w celu dokonania oceny skali zjawiska dotyczącego „siłowych wejść” Policji do mieszkań lub innych obiektów zastępca komendanta głównego Policji polecił dokonanie stosownej analizy w tym zakresie. Z danych ogólnych za okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 11 marca 2010 r. wynika, że policjanci dokonali 509 „wejść siłowych” celem zatrzymania osób i wykonania czynności procesowych, w wyniku których wniesiono 34 skargi i roszczenia. W 5 przypadkach roszczenie dotyczyło zadośćuczynienia za poniesione straty materialne, w stosunku do 9 zostało wydane postanowienie o umorzeniu, odmowie wszczęcia postępowania lub sąd albo prokurator nie uwzględnił wniosku skarżącego, w 14 przypadkach po ich rozpatrzeniu przez komórki kontroli w Policji uznano, że uwagi dotyczące postępowania policjantów nie polegały na prawdzie, a w 6 pozostałych przypadkach czynności sprzedające prowadziły prokuratury.

Niezależnie od powyższego warto podkreślić, że każde zadanie związane z „siłowym wejściem” jest traktowane jako szczególnie niebezpieczne, funkcjonariusze realizują je, dokładając najwyższej staranności dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, osób postronnych, jak również samych zatrzymanych. Policja podejmuje starania w celu wyeliminowania „pomyłkowych wejść”, niemniej jednak ma świadomość ryzyka możliwości popełnienia błędu co do osoby lub obiektu.

Z informacji przekazanych przez Komendę Główną Policji wynika ponadto, iż w I kwartale 2011 r. w ramach doskonalenia zawodowego policjantów przeprowadzone zostało dodatkowe szkolenie w zakresie czynności przeszukania oraz jego dokumentowania, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji zawartych w Kodeksie postępowania karnego oraz w ww. zarządzeniu w sprawie metodyki wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez służby policyjne wyznaczone do wykrywania przestępstw i ścigania ich sprawców dotyczących wejść do pomieszczeń przy użyciu siły.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Krzysztofa Brejzy**

**w sprawie zwrotu nadpłat
za wydanie kart pojazdów (22584)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 18 maja br., nr SPS-023-22584/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Krzysztofa Brejzy w sprawie zwrotu nadpłat za wydanie kart pojazdów pobieranych przez powiaty w latach 2003–2006, uprzejmie informuję.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 r. uznał § 1 ust. 1 rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłaty za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 137, poz. 1310) za niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), gdyż zawyżał wysokość opłaty i tym samym rozporządzenie wykroczało poza zakres upoważnienia zawartego w ustawie.

Ponadto w świetle orzeczenia trybunału powyższy przepis rozporządzenia był niezgodny z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji RP, gdyż przy ustalaniu wysokości opłat za kartę pojazdu uwzględniał nie tylko wysokość kosztów związanych z drukiem i dystrybucją kart, lecz także koszty pokrycia wydatków przeznaczonych na potrzeby związane z ewentualną utylizacją pojazdu.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego ustanowiona w kwestionowanym przepisie opłata stanowiła – ze względu na niewspółmierność do rzeczywistych kosztów druku i dystrybucji kart pojazdów – rodzaj daniny publicznej, a tego rodzaju danina może być nałożona wyłącznie w drodze ustawy, nie zaś przez rozporządzenie.

W związku z wyrokiem trybunału minister transportu i budownictwa w dniu 28 marca 2006 r. wydał nowe rozporządzenie w sprawie opłaty za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 59, poz. 421), które weszło w życie z dniem 15 kwietnia 2006 r.

Ustalona w ww. rozporządzeniu opłata za kartę pojazdu zarejestrowanego po raz pierwszy na terenie Polski wynosi 75 zł.

Należy zauważyć, iż zwiększenie opłaty za kartę pojazdu do kwoty 500 zł nie wiązało się z dodatkowymi zadaniami dla powiatów, a wynikające z tego tytułu znacznie zwiększone środki stanowiły dodatkowe dochody powiatów.

W wyroku Trybunał Konstytucyjny, odnosząc się do nadmiernej wysokości opłaty za kartę pojazdu, stwierdził, iż „należy raczej uznać, że kwestionowane podwyższenie opłaty miało na celu zapewnienie powiatom dodatkowych źródeł dochodów przeznaczonych na wykonywanie innych zadań”.

W związku z ww. wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego do powiatów wpływają wnioski o zwrot nadpłat za wydane karty pojazdów. W przypadku odmowy przez powiat zwrotu różnicy w opłacie za wydanie karty pojazdu osobie, która domaga się jej zwrotu, przysługuje droga sądowa. Dochodzenie swoich praw na drodze sądowej każdemu obywatelowi gwarantuje Konstytucja RP.

Odnosząc się do pytania dotyczącego ponoszonych przez powiaty kosztów postępowań sądowych w sprawach o zwrot nadpłat za karty pojazdów, uprzejmie informuję, iż każda sprawa dotycząca zwrotu powinna być rozpatrywana indywidualnie przez uprawnione do tego organy na podstawie obowiązujących przepisów prawa. W związku z tym nie jest możliwe przedstawienie stanowiska, które mogłoby mieć zastosowanie we wszystkich tego typu sprawach.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej powinny działać na podstawie i w granicach prawa. Organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązane są stosować procedury określone przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Czynności dokonywanych w ramach obowiązujących procedur nie można uznać za niezgodne z prawem.

Postępowanie z dokumentacją archiwalną nie jest dowolne i opiera się na określonych zasadach prawnych. Podstawowym aktem prawnym z zakresu prawa archiwalnego w Polsce jest ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.), natomiast szczególne zasady postępowania z dokumentacją archiwalną określają przepisy wykonawcze do ww. ustawy. Niemniej jednak rozstrzygnięcie w tych sprawach nie należy do kompetencji ministra finansów.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Jadwigi Wiśniewskiej**

**w sprawie uwzględnienia postulatów
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Częstochowie (22587)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo z dnia 18 maja 2011 r., znak: SPS-023-22587/11, przekazujące interpelację poseł Jadwigi Wiśniewskiej w sprawie uwzględnienia postulatów Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie, uprzejmie informuję:

Mimo faktu, że na niektórych lokalnych rynkach pracy mogą mieć miejsce niedobory w zawodach pielęgniarki i położnej, nadal w urzędach pracy rejestruje się wiele osób w wymienionych zawodach.

W II półroczu 2010 r. w całym kraju zarejestrowały się 3044 osoby z grupy elementarnej pielęgniarek i 13 pielęgniarek oddziałowych. Stanowiły one 0,2% ogólnego napływu bezrobotnych posiadających zawód. Biorąc pod uwagę poszczególne zawody (kod 6-cyfrowy) z grupy elementarnej pielęgniarek, można stwierdzić, że napływ bezrobotnych w omawianej grupie był prawie całkowicie spowodowany napływem pielęgniarek bez specjalizacji – w II półroczu 2010 r. zarejestrowały się 2962 osoby posiadające zawód pielęgniarki (bez specjalizacji), czyli 97,3% ogólnego napływu odnotowanego w tej grupie. Na drugim miejscu pod względem liczby rejestrujących się bezrobotnych pielęgniarek uplasował się zawód pielęgniarki specjalisty organizacji i zarządzania (10 osób, 0,3%). W efekcie w końcu 2010 r. w ewidencji urzędów pracy było 3907 osób posiadających zawody zaliczane do grupy pielęgniarek, co stanowiło 2,5% ogółu bezrobotnych posiadających zawód. W porównaniu do stanu z końca 2009 r. liczba bezrobotnych pielęgniarek wzrosła o 225 osób (o 6,1%). W II półroczu 2010 r. pracodawcy zgłosili 876 wolnych miejsc pracy dla grupy elementarnej pielęgniarek, z czego 95,9% stanowiły oferty w zawodzie pielęgniarki (840 ofert). A zatem w grupie elementarnej pielęgniarek jedynie pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji napotykały na problemy na rynku pracy.

Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki, według stanu z końca II półrocza 2010 r. największą liczbę bezrobotnych pielęgniarek odnotowano w województwach: małopolskim (425 osób, tj. 10,9% ogółu bezrobotnych pielęgniarek w Polsce), śląskim (424 osoby, tj. 10,9%) i dolnośląskim (373 osoby, tj. 9,5%).

Równocześnie podkreślić należy, że z prowadzonego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w II półroczu 2010 r. zawód pielęgniarki specjalisty pielęgniarstwa opieki długoterminowej znalazł się w rankingu 30 zawodów w kraju o naj-

wyższym wskaźniku intensywności deficytu (czyli przewadze zgłoszonych ofert w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie). Dla omawianego zawodu wskaźnik osiągnął poziom 8,00, przy czym warto zauważyć, że wynikało to z faktu, że na terenie całego kraju zarejestrowała się 1 osoba w tym zawodzie, a pracodawcy zgłosili 8 ofert pracy. Z kolei w przypadku pielęgniarki specjalisty pielęgniarstwa nauczania i wychowania zarejestrowano żadnej osoby bezrobotnej, a pracodawcy zgłosili 3 oferty. Nie odnotowano również napływu pielęgniarek specjalistek pielęgniarstwa w ochronie zdrowia, podczas gdy pracodawcy zgłosili 5 ofert. W przypadku pielęgniarki (bez specjalizacji) zawód ten należy uznać za nadwyżkowy, dla 2962 osób zgłoszono 840 ofert.

Przechodząc do grupy elementarnej położnych, w II półroczu 2010 r. w całym kraju zarejestrowały się 492 osoby z tej grupy elementarnej i stanowiły one zaledwie 0,04% ogólnego napływu bezrobotnych posiadających zawód. Napływ osób bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji wyniósł w II półroczu 2010 r. 466 osób, czyli 94,7% ogólnego napływu odnotowanego w tej grupie elementarnej.

W II półroczu 2010 r. pracodawcy w całym kraju zgłosili do urzędów pracy 51 wolnych miejsc pracy dla grupy elementarnej położnych. Zestawienie liczby zarejestrowanych bezrobotnych z liczbą zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wskazuje na znaczną, ponad 9-krotną przewagę bezrobotnych nad ofertami w zawodzie położna, a więc na znaczną nadwyżkowość tego zawodu w skali kraju.

W końcu 2010 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 641 położnych, czyli analogicznie do sytuacji rok wcześniej. Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki, największą liczbę bezrobotnych położnych odnotowano w województwach: małopolskim (71 osób, tj. 11,1% ogółu bezrobotnych położnych w Polsce), wielkopolskim (4 osoby, tj. 10,0%) i podkarpackim (61 osób, tj. 9,5%).

Ponadto na podstawie informacji przekazanych przez ministra zdrowia informuję, że obecna liczba zarejestrowanych pielęgniarek i położnych z aktualnym prawem wykonywania zawodu według danych Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosi 307 708. W ciągu roku zanotowano wzrost o 3302 osoby. Stale rośnie również liczba absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo na studiach I i II stopnia. W roku akademickim 2007/2008 liczba absolwentów kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia wynosiła 4558 osób, na kierunku położnictwo – 718 osób, w roku 2008/2009 na kierunku pielęgniarstwo odnotowano 6865 absolwentów, a na położnictwie – 1326 absolwentów studiów I i II stopnia. Z kolei w roku akademickim 2009/2010 jest to już 7452 absolwentów kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia oraz 1559 absolwentów kierunku położnictwo.

Z porównania powyższej liczby absolwentów z roku akademickiego 2009/2010 z liczbą pielęgniarek i po-

łożnych, które w 2010 r. nabyły prawo przejścia na emeryturę – 4389 osób, wynika, iż nie miało miejsca zjawisko tzw. luki pokoleniowej.

Ministerstwo Zdrowia, dostrzegając problem dotyczący możliwości braku personelu pielęgniarskiego/położniczego w dłuższej perspektywie czasu, przy stale rosnącym zapotrzebowaniu społecznym na świadczenia pielęgnacyjne oraz opiekuńcze, podjęło już działania mające na celu zabezpieczenie realizacji tych świadczeń.

W ramach „Strategii rozwoju kapitału ludzkiego”, której celem strategicznym i operacyjnym jest poprawa stanu zdrowia społeczeństwa i poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, planuje się, w ramach obszaru dostosowania modelu kształcenia kadr medycznych do potrzeb systemu ochrony zdrowia podjęcie m.in. następujących działań:

- umieszczenie kierunków pielęgniarstwo i położnictwo przez MNiSW na liście kierunków zamawianych i podniesienie atrakcyjności kształcenia na tych kierunkach,

- zwiększenie przyznawanych corocznie limitów przyjęć na studia I stopnia na kierunki pielęgniarstwo i położnictwo,

- stworzenie systemu monitorowania wykorzystania przyznanych limitów przyjęć oraz zapotrzebowania na absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo,

- promocja zawodu pielęgniarki/położnej wśród uczniów szkół średnich oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku pracy w tych zawodach,

- stworzenie minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek/położnych w zakładach opieki zdrowotnej, gwarantujących właściwą opiekę, a także monitorowanie stanu zatrudnienia tych grup zawodowych ze względu na miejsce zatrudnienia.

Odnosząc się natomiast do kwestii związanej z emigracją zarobkową pielęgniarek i położnych, to według danych uzyskanych z Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2010 r. na potrzeby uznawania kwalifikacji zawodowych okręgowe izby pielęgniarek i położnych wydały ogółem 13 474 zaświadczenia dla następujących grup zawodowych: mgr pielęgniarstwa, mgr położnictwa, licencjat pielęgniarstwa, licencjat położnictwa, absolwenci medycznych szkół zawodowych (pielęgniarki i położne), absolwenci liceów medycznych.

Należy zaznaczyć, iż najwięcej przedmiotowych zaświadczeń wydano w pierwszych 4 latach po wejściu Polski do Unii Europejskiej, tj. w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2007 r. – 9901, co stanowi 78,16% wydanych zaświadczeń dla pielęgniarek i położnych w latach 2004–2009. Od 2008 r. liczba wydawanych zaświadczeń systematycznie się zmniejsza – z 1449 do 806 zaświadczeń w roku 2010.

Powyższe informacje o wydanych zaświadczeniach nie są tożsame z liczbą pielęgniarek i położnych, które wyjechały z kraju w celu podjęcia pracy

poza jego granicami. Liczbę tę należy traktować jako wskaźnik zainteresowania personelu pielęgniarskiego/położniczego podjęciem pracy za granicą.

Odnosnie do działań zapobiegających negatywnemu zjawisku migracji Ministerstwo Zdrowia w ramach konsultacji długofalowej polityki rozwoju ekonomii społecznej wniosło o uwzględnienie w projekcie rządowym pn. „Pakt na rzecz ekonomii społecznej w modernizacji polskiego modelu społecznego 2030” informacji o zabezpieczeniu odpowiedniego poziomu wynagrodzenia, warunków pracy, możliwości rozwoju zawodowego w obszarze pielęgniarstwa i położnictwa oraz określenia strategii działań dotyczących ochrony zawodu pielęgniarki i położnej, co będzie miało wpływ na efektywność ekonomii społecznej oraz zabezpieczenie należytej liczby oraz jakości personelu z zakresu pielęgniarstwa i położnictwa w perspektywie do 2030 r. w Polsce.

Odnosząc się do postulatów pielęgniarek i położnych dotyczących długoterminowej opieki pielęgniarskiej, informuję, że przyjęte od dnia 1 stycznia 2011 r. zasady sprawozdawania świadczeń zrealizowanych w zakresie pielęgniarskiej opieki długoterminowej zostały opracowane z uwagi na obowiązek sprawowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia nadzoru nad realizacją przepisów zawartych w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. Nr 140, poz. 1147, z późn. zm.), dotyczących częstotliwości udzielania świadczeń. Świadczeniodawca podpisujący umowę z NFZ zobowiązany jest do przekazywania oddziałowi wojewódzkiemu funduszu danych o każdym świadczeniu zrealizowanym w ramach danego zakresu. NFZ jako podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń ze środków publicznych ma obowiązek weryfikowania jego sprawozdań i rozliczeń. Schemat sprawozdawania świadczeń określony przez fundusz dostosowany jest do struktur weryfikacyjnych systemu informatycznego i nie odbiega od nakazanego przepisami prawa zakresu niezbędnych informacji gromadzonych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych.

Odnosnie do liczby świadczeniodawców objętych opieką przez pielęgniarkę zatrudnioną na całym etacie, przebywających pod jednym adresem zamieszkania, oraz w sprawie podwyższenia wskaźnika za osobodzień z 0,4 do 0,5, pragnę przypomnieć, że wskaźnik 0,4 został przyjęty w związku z nieuwzględnieniem w rozporządzeniu zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej liczby pacjentów objętych opieką przez 1 pielęgniarkę, którą proponował NFZ, tj. 15 chorych. Wobec powyższego współczynnik został wyliczony w proporcji do zmniejszenia liczby pacjentów z 15 do 12 przebywających pod tym samym

adresem zamieszkania. Ze względu na ograniczoną pulę środków finansowych przeznaczonych na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w różnych rodzajach, jak również konieczność realizacji przez NFZ działań ustawowych, a w szczególności prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej oraz efektywne i bezpieczne zarządzanie środkami funduszu, obecnie nie jest możliwe zrealizowanie postulatu zwiększenia wskaźnika z 0,4 do 0,5.

W zakresie opieki długoterminowej w domach pomocy społecznej Ministerstwo Zdrowia, we współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, podjęło działania mające na celu ustalenie rzeczywistej liczby pensjonariuszy domów pomocy społecznej wymagających udzielania świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych, realizowanych w ramach opieki długoterminowej, oraz ustalenie, w jakim stopniu są zabezpieczone świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez lekarza i pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej. Z danych przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia wynika, że w lutym 2011 r. objętych pielęgniarską opieką długoterminową domową było 36 895 pacjentów (według stanu na dzień 30 marca 2011 r.). Z ogólnej liczby 36 895 pacjentów objętych opieką 29 671 stanowili pacjenci przebywający pod różnymi adresami, a 7224 – pacjenci przebywający pod jednym adresem zamieszkania. Dane pozyskane od ministra pracy i polityki społecznej w połączeniu z danymi uzyskanymi z Narodowego Funduszu Zdrowia będą stanowiły punkt wyjścia do dalszej dyskusji merytorycznej.

Minister zdrowia, dostrzegając konieczność poprawy opieki nad osobami niesamodzielnymi, powołał zarządzeniem z dnia 14 lipca 2010 r. (Dz. Urz. MZ z 2010 r. Nr 9, poz. 61) Zespół do spraw opieki długoterminowej. Zespół ten zrzesza ekspertów z dziedziny pielęgniarstwa przewlekle chorych, geriatrici, gerontologii oraz zdrowia publicznego. Zadaniem zespołu jest m.in. opracowanie standardów w opiece długoterminowej oraz wypracowanie innych rozwiązań zmierzających do poprawy jakości udzielanych świadczeń w odniesieniu do pacjenta przebywającego zarówno w domu, jak i w domu pomocy społecznej.

Większość z działających obecnie (od 1999 r.) publicznych zakładów opieki zdrowotnej stanowią samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, utworzone i prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli, a także przez ministrów lub centralne organy administracji rządowej albo publiczne uczelnie medyczne, publiczne uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych lub Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Zakłady te stanowią odrębny – w stosunku do podmiotu tworzącego – byt prawny (posiadają osobowość prawną) i prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, w tym w zakresie kształtowania wynagrodzeń pielęgniarek i innych pracowników. Oznacza to, że w przypadku publicznych zakładów opieki zdrowotnej warunki wynagradzania za pracę ustalają układy zbiorowe pracy, zaś

zgodnie z art. 77² § 1 Kodeksu pracy pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników, nieobjętych zakładowym układem zbiorowym pracy ani ponadzakładowym układem zbiorowym pracy, warunki wynagradzania za pracę ustala w regulaminie wynagradzania. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że zasady wynagradzania pracowników tych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które prowadzone są w formie jednostki budżetowej, określa rozporządzenie ministra zdrowia i opieki społecznej z dnia 8 czerwca 1999 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 52, poz. 543, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) odpowiedzialność za zarządzanie zakładem opieki zdrowotnej ponosi kierownik zakładu. Oznacza to, że kierownik danego zakładu podejmuje decyzje związane z zatrudnianiem na danych stanowiskach pracy osób posiadających wymagane przepisami kwalifikacje, ich wynagradzaniem, a także odpowiada za zapewnienie ciągłości niezbędnej opieki nad pacjentami.

Kształtowanie polityki wynagrodzeń spoczywa również na organie założycielskim konkretnego zakładu opieki zdrowotnej.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że minister zdrowia nie jest władny do ingerowania w kwestie kształtowania poziomu wynagrodzeń w zakładach opieki zdrowotnej, w tym również w zakresie określania minimalnego wynagrodzenia dla grupy zawodowej pielęgniarek i położnych.

Ponadto informuję, że przyznanie pielęgniarkom i położnym możliwości udzielania rocznego urlopu zdrowotnego z uwagi na charakter wykonywanej pracy nie należy do kompetencji ministra pracy i polityki społecznej, w którego kompetencji są ogólne przepisy regulujące stosunek pracy, a nie szczegółowe rozwiązania dotyczące poszczególnych zawodów i służb. Wspomniany postulat był zgłaszany przed paroma laty Ministerstwu Zdrowia i ono jest jego właściwym adresatem.

Reasumując, liczba pielęgniarek i położnych odchodzących na emeryturę jest rocznie zbliżona do liczby absolwentów studiów na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo, a liczba emigrujących pielęgniarek i położnych stanowi parę procent ogólnej liczby osób posiadających prawo wykonywania tych zawodów.

Zdecydowana większość z działających obecnie publicznych zakładów opieki zdrowotnej jest samodzielnymi pracodawcami i w związku z tym samodzielnie kształtują wynagrodzenia swoich pracowników – w tym pielęgniarek i położnych.

Natomiast odnosząc się do postulatu dotyczącego wadliwych zapisów zarządzeń prezesa NFZ, ponownie podkreślam, że minister zdrowia, dostrzegając konieczność poprawy opieki nad osobami niesamodzielnymi, powołał Zespół do spraw opieki długoterminowej. Zespół ten zrzesza ekspertów z dziedziny

pielęgniarstwa przewlekle chorych, geriatrici, gerontologii oraz zdrowia publicznego. Zadaniem zespołu jest m.in. opracowanie standardów w opiece długoterminowej oraz wypracowanie innych rozwiązań zmierzających do poprawy jakości udzielanych świadczeń w odniesieniu do pacjenta przebywającego zarówno w domu, jak i w domu pomocy społecznej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Bucior

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Jolanty Szczypińskiej**

**w sprawie przychodów i wydatków Funduszu
Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
oraz przychodów i wydatków Funduszu Pracy
w 2011 r. (22588)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 18 maja 2011 r., znak: SPS-023-22588/11, interpelacją pani Jolanty Szczypińskiej, posła na Sejm RP, zawierającą 19 pytań dotyczących przychodów i wydatków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz przychodów i wydatków Funduszu Pracy w 2011 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1. Zaprezentowana (przy opracowywaniu budżetu na 2012 r.) zmiana przewidywanego wykonania roku 2011 Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) wynika z dodania po stronie przychodów technicznego zapisu „korekta odpisu aktualizującego należności” w wysokości 272,71 mln zł. Zapis ten pozwoli jedynie na pełne ubрутowanie należności z tytułu wypłaconych świadczeń w stanie funduszu na koniec 2011 r. Korekta ta nie wiąże się z pozyskaniem środków finansowych (przychodów).

Pozostała różnica wynika z urealnienia przewidywanego pozyskania przychodu z tytułu odsetek bankowych, bieżących i z lokat.

Zaprezentowane w projekcie planu finansowego FGŚP na 2012 r. przewidywane wykonanie roku 2011 nie jest wiążące i służy urealnieniu wykonania zaplanowanych tytułów celem wyliczenia przewidywanego stanu na koniec roku, będącego bazą wyjściową do sporządzenia projektu planu na kolejny rok. Proponowane zmiany w poszczególnych pozycjach przewidywanego wykonania 2011 r. nie naruszają obowiązującego planu finansowego FGŚP, zatwierdzonego ustawą budżetową.

Powyższe dotyczy również Funduszu Pracy.

Ad 2. W wykazanych w planie finansowym FGŚP w przewidywanym wykonaniu 2011 r. przychodach w kwocie 773,3 mln zł ujęta jest pozycja omówiona w odpowiedzi na pytanie nr 1, tj. „korekta odpisu aktualizującego należności” w kwocie 272,71 mln zł, która jest jedynie technicznym zapisem niewiążącym się z wpływem środków finansowych na rachunek funduszu. Na przewidywaną wysokość przychodów roku 2011 największy wpływ ma pozycja „składki i opłaty” w kwocie 372,92 mln zł, utrzymana w wysokości prezentowanej w planie opublikowanym w ustawie budżetowej na 2011 r. Pomimo zmiennej stopy bezrobocia w Polsce wpływy z tytułu składek od pracodawców od roku 2009 utrzymują się na zbliżonym poziomie. Wobec powyższego nie widzę zagrożenia w wykonaniu przewidywanych przychodów w roku 2011.

Ad 3. Wysokość składki od pracodawców na FGŚP jest ogłaszana corocznie w ustawie budżetowej i od 2006 r. do chwili obecnej pozostaje na niezmiennym poziomie 0,1% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne. Nie planuje się wzrostu składki w latach 2011–2012.

Ad 4. W roku 2011 FGŚP realizuje przepisy dwóch ustaw: ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035, z późn. zm.), na wykonanie której w roku 2009 fundusz otrzymał 960 mln zł z Funduszu Pracy. W planie finansowym FGŚP na 2011 r., stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2011, na wypłaty wynikające z ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu (...) została przewidziana kwota 940 mln zł. Jednak niewielkie zainteresowanie pracodawców tymi świadczeniami (od dnia wejścia w życie tej ustawy do chwili obecnej przedsiębiorcy złożyli do Funduszu jedynie 191 wniosków na łączną kwotę 21,64 mln zł) spowodowało, że wypłaty z tego tytułu zostały w przewidywanym wykonaniu roku 2011 urealnione do wysokości 20 mln zł, co przełożyło się na różnicę w wysokości wydatków w przewidywanym wykonaniu 2011 r. w stosunku do wydatków przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2011. Ustawa o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego (...) obowiązuje tylko do końca 2011 r.

Ad 5. Wydatki FGŚP przyjęte w ustawie budżetowej na 2011 r. zostały zmniejszone tylko w zakresie wydatków dotyczących wykonania ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego (...), tj. z wysokości 940 mln zł do 20 mln zł, co zostało omówione w odpowiedzi na pytanie nr 4.

Ad 6. Różnica między stanem funduszu na koniec 2011 r. w planie finansowym FGŚP przyjętym w ustawie budżetowej na 2011 r. a przewidywanym wykonaniem 2011 r. zaprezentowanym w projekcie planu finansowego FGŚP na 2012 r. wynika z urealnienia po stronie kosztów realizacji zadań (wydatki) kwoty

przewidywanych wypłat wynikających z przepisów ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego (...) oraz korekty odpisu aktualizującego należności po stronie przychodów. Szersze wyjaśnienie przedstawione zostało w powyższych punktach.

Ad 7. FGŚP realizuje zadania wynikające jedynie z obowiązujących ustaw dotyczących funduszu. W roku 2011 realizowana jest podstawowa dla tego funduszu ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych (...) oraz dodatkowo ustawa o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego (...). Ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy ani inne obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości wypłacania świadczeń ze środków FGŚP na wspomaganie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Na realizację tego zadania przeznaczone są środki Funduszu Pracy.

Ad 8.–10. oraz 17.–19. Nowelizacja ustawy o finansach publicznych z dnia 16 grudnia 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726) wprowadziła obowiązek lokowania wolnych środków wybranych jednostek sektora finansów publicznych w formie depozytu prowadzonego przez ministra finansów lub też oddawanie w zarządzanie wolnych środków oraz możliwości takiego lokowania w przypadku innych jednostek sektora (konsolidacja zarządzania płynnością sektora publicznego). Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) oraz Fundusz Pracy (FP) jako państwowe fundusze celowe zgodnie z zapisami tej ustawy zostały również objęte tym obowiązkiem.

Celem konsolidacji jest poprawa efektywności zarządzania wolnymi środkami publicznymi (aktualnie niewydatkowanymi) poprzez przeniesienie ich z sektora bankowego do budżetu państwa. Takie rozwiązanie pozwoli na zmniejszenie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa (sprzedaży skarbowych papierów wartościowych) i poziomu długu publicznego.

Oddanie środków w zarządzanie ministrowi finansów jest działaniem związanym wyłącznie z zarządzaniem tymi środkami i zastępuje utrzymywanie tych środków na rachunkach bankowych (rachunki bieżące, lokaty). Końcowe przeznaczenie (wydatkowanie) tych środków pozostaje bez zmian. Sposób lokowania środków na rachunkach ministra finansów (terminy, okresy i kwoty depozytów) należy do wyłącznej kompetencji dysponentów funduszy, tak więc sytuacja w zakresie zarządzania tymi środkami nie uległa zmianie.

Wcześniej dysponenci podejmowali decyzje co do wartości i terminów lokat bankowych, obecnie zaś te decyzje dotyczą podobnych operacji, ale dokonywanych na rachunkach ministra finansów. Wykorzystanie środków przez ministra finansów ma charakter okresowy. Zwroty środków z zawiązywanych depozytów wraz z odsetkami są dokonywane po okresie zapadalności depozytu lub na podstawie dyspozycji przedterminowego rozwiązania depozytu.

Jak wynika z powyższego, przekazywanie od dnia 1 maja 2011 r. wolnych środków pieniężnych FGŚP

i FP w zarządzanie przez ministra finansów nie oznacza, że środki finansowe FGŚP oraz FP zostały tym funduszom odebrane, lecz pozostają jedynie okresowo u ministra finansów i są dostępne w terminach wynikających ze złożonych dyspozycji. Pozostawanie środków finansowych w depozycie nie wpływa na realizację zadań ustawowych tych funduszy.

Sytuacja finansowa FGŚP nie zmieniła się w żadnym zakresie po wejściu w życie przepisów o konsolidacji środków sektora publicznego w budżecie państwa, a wypłaty świadczeń na rzecz ludności są realizowane na bieżąco.

W roku 2011 planuje się, że kwota przekazana z Funduszu Pracy w zarządzanie przez ministra finansów wyniesie 2 300 000 tys. zł.

Fundusz Pracy, przekazując te środki, ich nie traci, będą one źródłem finansowania jego zadań w przyszłych okresach. Środki przekazane ministrowi finansów w zarządzanie są oprocentowane – wysokość odsetek jest ustalana na podstawie art. 78e ustawy o finansach publicznych.

Ad 11. i 15. Opracowując projekt planu finansowego Funduszu Pracy na dany rok, przyjmuje się, że stan funduszu na początek danego roku ustala się na podstawie przewidywanego wykonania roku poprzedniego. Kwoty ujęte w ustawie budżetowej na rok 2011 w przewidywanym wykonaniu (PW) 2010 r. oraz planie finansowym Funduszu Pracy na 2011 r. zostały oszacowane w sierpniu 2010 r.

Przyjęto, że przewidywany stan funduszu na koniec 2010 r. (PW), a tym samym na początek 2011 r. (ustawa budżetowa) wyniesie 2 417 733 tys. zł. Z wykonania planu finansowego Funduszu Pracy za rok 2010 wynika, że stan funduszu na koniec tego roku wyniósł 3 989 620 tys. zł i był wyższy o 1 571 887 tys. zł w stosunku do PW 2010.

Prezentowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 przewidywane wykonanie stanu Funduszu Pracy na początek 2011 r. jest zatem stanem faktycznym wyższym o 1 571 887 tys. zł od planowanego w ustawie budżetowej na rok 2011.

Powyższe odnosi się również do Funduszu Pracy na koniec roku 2011 i powstałej różnicy w wysokości 1 397 824 tys. zł pomiędzy stanami określonymi w ustawie budżetowej na rok 2011 oraz w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012.

Ad 12. W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2010, stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej, zaplanowano wydatki w wysokości 12 338 744 tys. zł. W ciągu roku wydatki Funduszu Pracy w planie po zmianach zostały zwiększone o 800 000 tys. zł, tj. do kwoty 13 138 744 tys. zł. Wykonanie wydatków Funduszu Pracy w 2010 r. wyniosło 12 234 486 tys. zł, co stanowiło 99,2% planu wg ustawy budżetowej oraz 93,1% planu po zmianach.

Ad 13. Wyższy o 1 571 887 tys. zł stan funduszu (FP) na początek 2011 r. prezentowany w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 w stosunku do prezentowanego w ustawie budżetowej na rok 2011 wynika głównie:

— z wykonania w 2010 r. wyższych przychodów FP w stosunku do PW 2010 r.:

a) z tytułu zwrotu wydatków poniesionych z Funduszu Pracy w ramach poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”: Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych – o kwotę 521 973 tys. zł,

b) z obowiązkowej składki wnoszonej przez pracodawców na Fundusz Pracy – o kwotę 71 675 tys. zł,

c) pozostałych przychodów Funduszu Pracy – o kwotę 73 982 tys. zł,

— ze zrealizowania w 2010 r. niższych wydatków FP w stosunku do PW 2010 r.:

a) na zasiłki dla bezrobotnych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne – o kwotę 489 290 tys. zł,

b) na dodatki aktywizacyjne – o kwotę 7054 tys. zł,

c) na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – o kwotę 374 209 tys. zł,

d) na wynagrodzenia składki, dodatki do wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – o kwotę 85 110 tys. zł,

e) na pozostałe zadania – o kwotę 32 515 tys. zł,

— oraz zrealizowania w 2010 r. wyższych wydatków FP w stosunku do PW 2010 r.:

a) na zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne – o kwotę 74 714 tys. zł,

b) na świadczenia integracyjne – o kwotę 3616 tys. zł.

Ad 14. Kwota 1 571 888 tys. zł obejmuje wykonane przychody i wydatki w 2010 r., a nie w 2011 r.

Ad 16. W planie finansowym Funduszu Pracy stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2011 zaplanowano wydatki w wysokości 8 720 617 tys. zł, w tym na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – 3 235 080 tys. zł.

Ustalenie wydatków Funduszu Pracy w 2011 r. na tym poziomie wiązało się z koniecznością ograniczenia wydatków sektora finansów publicznych. Polska bowiem jest objęta procedurą nadmiernego deficytu i zgodnie z rekomendacją Rady Ecofin (z dnia 7 lipca 2009 r.) i została zobowiązana do korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej 3% PKB do 2012 r. w wiarygodny i trwały sposób.

Objęcie ww. procedurą Funduszu Pracy, skutkujące ograniczeniem jego wydatków, wynika z tego, iż Fundusz Pracy wchodzi w skład sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Pragnę zauważyć, że w latach 2009–2010 nastąpił znaczny wzrost wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (wykonanie 2009 r. – 6 204 847 tys. zł, wykonanie 2010 r. – 6 627 365 tys. zł) w stosunku do lat ubiegłych (wykonanie: 2006 r. – 2 133 952 tys. zł, 2007 r. – 2 725 745 tys. zł, wykonanie 2008 r. – 3 362 509 tys. zł). Istotny wzrost wydatków na aktywizację bezrobotnych był uzasadniony trwającym spowolnieniem gospodarczym, który skutkowałam ograniczonym popytem na pracę. Argumentem przemawiającym wówczas za zwiększonymi wydatkami na aktywizację bezrobotnych była potrzeba wsparcia bezrobotnych, którzy mieli wów-

czas zdecydowanie mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia na rynku pracy.

Natomiast w chwili obecnej polska gospodarka znajduje się w fazie wzrostowej i generuje nowe miejsca pracy, co jest również widoczne w statystykach urzędów pracy w postaci zwiększonej liczby wyrejestrowań bezrobotnych w związku z podjęciem pracy niesubsydiowanej. W tej sytuacji nie ma potrzeby przeznaczania dodatkowych, wyższych w stosunku do przewidzianych w planie środków na aktywne formy walki z bezrobociem.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż przytoczone przez panią poseł Jolantę Szczypińską dane o stopie bezrobocia dotyczą marca, czyli miesiąca, który, obok miesięcy zimowych, jest miesiącem sezonowo wysokiego poziomu bezrobocia. Na tle pozostałych miesięcy w roku stopa bezrobocia w miesiącu marcu jest zawsze relatywnie wyższa. W kolejnych miesiącach oczekiwany jest sezonowy spadek bezrobocia, co już jest widoczne w danych za kwiecień, zgodnie z którymi stopa bezrobocia obniżyła się do 12,6% na koniec miesiąca. Podejmowanie decyzji o zwiększeniu wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na podstawie danych tylko za jeden miesiąc, który dodatkowo charakteryzuje się jego sezonowo wysokim poziomem – nie byłoby właściwe.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Krzysztofa Tchórzewskiego**

**w sprawie sytuacji honorowych dawców krwi
(22589)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Krzysztofa Tchórzewskiego, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie sytuacji honorowych krwiodawców, uprzejmie informuję.

Z opinii ministra zdrowia zawartej w piśmie z dnia 6 czerwca 2011 r. nr NCK-WWKS/1157/229-in/ML/II wynika, iż zgodnie z dyrektywą 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającą normy jakości i bezpiecznego pobierania, testowania, przetwarzania, przechowywania i dystrybucji krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniającą dyrektywę 2001/83/WE w celu podnoszenia norm bezpieczeństwa odnoszących się

do krwi i składników krwi, krwiodawstwo powinno być dobrowolne i nieodpłatne.

W związku z powyższym należy podjąć wszelkie niezbędne środki w celu propagowania honorowego krwiodawstwa oraz zapewnić krwiodawcom większe uznanie opinii publicznej.

Wskaźnik liczby donacji w Polsce przypadający na 1 tys. mieszkańców w ciągu ostatnich lat wzrastał dynamicznie i zbliżył się do poziomu krajów wysoko rozwiniętych.

Poniżej dane liczbowe prezentujące zmiany w przeciągu ostatnich kilku lat:

- w 2006 r. – 25,32,
- w 2007 r. – 26,54,
- w 2008 r. – 28,41,
- w 2009 r. – 30,45,
- w 2010 r. – 31,48.

W Polsce liczba wyskospecjalistycznych operacji jest wciąż mniejsza niż na przykład w krajach Europy Zachodniej, zatem wzrost ilości pobieranej krwi powinien być skorelowany z liczbą zabiegów, do których potrzebne są duże ilości krwi. Postęp medycyny i możliwość przeprowadzenia skomplikowanych operacji, szczególnie przeszczepów, do których wykorzystuje się duże ilości krwi, a także aktualna sytuacja demograficzna, społeczeństwo starzeje się, a więc następuje wzrost liczby hospitalizacji, powoduje stopniowy wzrost zapotrzebowania na krew. Minister zdrowia dostrzega i rozumie problem, stąd niezbędna okazała się intensyfikacja działań w przedmiotowym zakresie, a tym samym zmiana sposobu propagowania idei honorowego krwiodawstwa.

W resorcie zdrowia rozpoczęto realizację programu zdrowotnego pod nazwą „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew, jej składniki i produkty krwiopochodne na lata 2009–2014”. Zgodnie z założeniami tego projektu planowane jest coroczne przygotowywanie i przeprowadzenie zsynchronizowanych akcji promujących honorowe krwiodawstwo na szczeblu centralnym oraz lokalnie na terenach działania centrów krwiodawstwa i krwiolęcznictwa.

W roku 2010 rozpoczęła się kampania pod hasłem „Twoja krew – Moje życie”. Szczegółowe cele kampanii to:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa w zakresie krwiodawstwa,
- przełamywanie mitów i stereotypów związanych z oddawaniem krwi,
- pozyskanie dawców pierwszorazowych i zachęcenie do regularnego oddawania krwi,
- edukacja dzieci i młodzieży.

Ze względu na to, że w Polsce istnieje szereg barier światopoglądowych i mitów na temat krwiodawstwa, zadaniem kampanii było przełamanie negatywnego nastawienia i przekonanie społeczeństwa o konieczności zwiększenia grupy regularnych dawców krwi. Odbiorcami kampanii oraz grupami docelowymi były osoby, które mogą oddawać krew, a także dzieci i młodzież. Symbolem kampanii był rubin

utożsamiający drogocenną kroplę krwi. Krew to klejnot i bezcenny dar, którego nie można wyprodukować, musi ją podarować człowiek.

W ramach kampanii społecznej „Twoja krew – Moje życie” została przeprowadzona szeroko zakrojona akcja informacyjno-edukacyjna w telewizji i w radiu oraz za pośrednictwem billboardów, plakatów, ulotek i symboli kampanii. Reklama została wsparta intensywnymi działaniami public relations we wszystkich typach mediów, m.in. w formie publikacji prasowych.

W celu szerszego dotarcia do grup docelowych został zorganizowany turniej piłki nożnej „Twoja krew – Moje życie”, w którym zagrali aktorzy, parlamentarzyści i dziennikarze. Relacja była transmitowana w TVP Sport. Patronat nad ogólnopolską kampanią społeczną objęły: TVN, Onet.pl, „Fakt”, „Newsweek”, „TeleTydzień”, Radio Zet, Ekstraklasa, Mirage modele do składania, Sims 3: Po zmroku.

Multimedialna kampania obejmowała kompleks działań reklamowych ATL, BTL, działań promocyjnych, wizerunkowych oraz działań z zakresu PR. W ramach działań zostały przygotowane: logotyp kampanii, spot TV, spot radiowy, banner internetowy, reklama prasowa, billboard, reklama w środkach komunikacji, plakat, ulotka, kalendarz, gadzety oraz konferencja prasowa z udziałem ministra zdrowia.

Kampanię „Twoja krew – Moje życie” wsparły liczne autorytety, m.in.: Monika Pyrek, Sebastian Karpień-Bulecka.

Warto podkreślić, iż zabezpieczenie pacjentów w krew i jej składniki powinno być regularne i odbywać się w ciągu całego roku. Prowadzone przez resort zdrowia akcje mają na celu systematyczne zwiększanie liczby stałych dawców krwi. Dąży się do zwiększenia świadomości społecznej i walki z negatywnymi przeświadczeniami w zakresie krwiodawstwa. Podejmowane są również działania mające na celu większą możliwość egzekwowania praw dawców, wynikających z kwestii honorowego oddawania krwi.

Niewątpliwie jednym z elementów promocji honorowego krwiodawstwa jest również ulga w podatku dochodowym od osób fizycznych skierowana do honorowych krwiodawców. Od dnia 1 stycznia 2007 r. przepisy art. 26 ust. 1 pkt 9c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, ze zm.) dają możliwość odliczenia od dochodu darowizn przekazanych na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. Nr 106, poz. 681, ze zm.) w wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew, określonego przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 tej ustawy.

Z ulgi tej może również skorzystać podatnik prowadzący działalność gospodarczą opodatkowaną zryczałtowanym podatkiem od przychodów ewidencjonowanych, na podstawie ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od

niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 30, ze zm.).

Odnosząc się do przedstawionej w interpelacji pana posła uwagi, jakoby Ministerstwo Finansów wprowadziło mniej korzystne zasady obliczania wartości darowizny na cele krwiodawstwa niż obowiązujące w latach wcześniejszych, pragnę podkreślić, że zasady obliczania wartości darowizny przekazanej na cele krwiodawstwa są niezienne od początku obowiązywania przedmiotowego odliczenia, tj. od 2007 r.

W tym zakresie ustawodawca wskazał, że przy obliczaniu wartości darowizny niezależnie od przedmiotu darowizny na cele krwiodawstwa podatnik stosuje zawsze przelicznik odpowiadający wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew, określonego przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi.

Tymi przepisami jest rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie określenia rzadkich grup krwi, rodzajów osocza i surowic diagnostycznych wymagających przed pobraniem krwi zabiegu uodpornienia dawcy lub innych zabiegów oraz wysokości ekwiwalentu pieniężnego za pobraną krew i związane z tym zabiegi (Dz. U. Nr 263, poz. 2625, ze zm.), które w § 3 pkt 1 stanowi, że dawcom krwi rzadkich grup przysługuje ekwiwalent pieniężny w wysokości 130 zł za 1 litr pobranej krwi.

W świetle przytoczonych przepisów podatnik, który oddaje honorowo krew lub jej składniki, obliczając kwotę przysługującej mu ulgi, stosuje niezależnie od przedmiotu darowizny taki sam ekwiwalent pieniężny, tj. w wysokości 130 zł za 1 litr. Oznacza to, że jednostką objętości, która uprawniała do odliczenia kwoty 130 zł, jest 1 litr, a nie objętość pobierana jednorazowo od darczyńcy, czyli tzw. jednostka.

Należy zatem stwierdzić, że przedstawiony w interpelacji pana posła sposób wyliczenia wartości darowizny oparty na jednostce płytek krwi (250 ml) nie znajduje potwierdzenia w obowiązujących również w latach wcześniejszych przepisach i tym samym jego stosowanie należy uznać za nieprawidłowe.

Jednocześnie, podkreślając zasadność stosowania ujednoczonych zasad ustalania wartości darowizny na cele krwiodawstwa, należy zauważyć, że sama ustawa o publicznej służbie krwi nie różnicuje sytuacji honorowych krwiodawców od tego, czy oddają oni krew, czy któryś z jej składników. Potwierdza to chociażby fakt, że tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” i odznaka honorowa „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” przysługuje kobiecie, która oddała co najmniej 5 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników, oraz mężczyźnie, który oddał co najmniej 6 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników, art. 6 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi.

Odpowiadając na poruszoną przez pana posła kwestię odznaczeń nadawanych honorowym dawcom krwi, minister zdrowia wskazał, iż zgodnie z art. 6 ustawy o publicznej służbie krwi, osobie, która oddała bezpłatnie krew i została zarejestrowana w jedno-

stce organizacyjnej publicznej służby krwi przysługuje tytuł „Honorowego Dawcy Krwi”. W przypadku oddania przez kobietę/mężczyznę co najmniej 5/6 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilości innych składników przysługuje tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi”. Tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” i odznakę honorową „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” nadaje Polski Czerwony Krzyż. Wydatki związane z nadaniem tytułu i odznaki honorowej, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o publicznej służbie krwi, pokrywane są z budżetu państwa. W roku 2010 na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości 400 tys. zł, co pokryło koszty zakupu odznak, legitymacji, okładek do legitymacji, a także koszty zorganizowania uroczystości wręczenia odznaczeń.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ww. ustawy zasłużonemu honorowemu dawcy krwi, który oddał co najmniej 20 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników, mogą być nadawane ordery i odznaczenia oraz odznaka „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”. Wydatki związane z nadawaniem tego odznaczenia są również finansowane z budżetu państwa, a ewidencję osób wyróżnionych odznaką honorową „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” prowadzi Narodowe Centrum Krwi.

Odznaczenia, które nadawane są honorowym dawcom krwi w uznaniu za ich zasługi na rzecz ratowania ludzkiego życia, będące w gestii ministra zdrowia wydawane są nieodpłatnie, gdyż wszystkie wydatki związane z ich nadawaniem są pokrywane z budżetu państwa.

Wspomniane przez pana posła odznaczenia, tj. „Kryształowe Serca” oraz Odznaka Honorowa PCK, są to wyróżnienia dla osób i instytucji wspierających Polski Czerwony Krzyż w realizacji zadań statutowych. Sprawy te regulują przepisy wewnętrzne stowarzyszenia. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z PCK koszty nadawania tych odznaczeń ponoszą jednostki organizacyjne Polskiego Czerwonego Krzyża, a nie wyróżniane osoby i instytucje.

Wyrażam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia pozwolą uznać panu posłowi, że organy administracji rządowej doceniają wagę honorowego krwiodawstwa i podejmują, jak również wspierają wszelkie działania, których celem jest promowanie idei honorowego krwiodawstwa.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Krzysztofa Tchórzewskiego**

**w sprawie sytuacji honorowych dawców krwi
(22589)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Krzysztofa Tchórzewskiego w sprawie sytuacji honorowych krwiodawców, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22589/11, uprzejmie wyjaśniam kwestie będące w kompetencjach ministra zdrowia.

1. Zgodnie z dyrektywą 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającą normy jakości i bezpiecznego pobierania, testowania, przetwarzania, przechowywania i dystrybucji krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniającą dyrektywę 2001/83/WE w celu podnoszenia norm bezpieczeństwa odnoszących się do krwi i składników krwi krwiodawstwo powinno być dobrowolne i nieodpłatne.

W związku z powyższym należy podjąć wszelkie niezbędne środki w celu propagowania honorowego krwiodawstwa oraz zapewnić krwiodawcom większe uznanie opinii publicznej.

Wskaźnik liczby donacji w Polsce przypadający na 1 tys. mieszkańców w ciągu ostatnich lat wzrastał dynamicznie i zbliżył się do poziomu krajów wysoko rozwiniętych.

Poniżej dane liczbowe prezentujące zmiany w przeciągu ostatnich kilku lat:

- w 2006 r. – 25,32,
- w 2007 r. – 26,54,
- w 2008 r. – 28,41,
- w 2009 r. – 30,45,
- w 2010 r. – 31,48.

W Polsce liczba wysokospecjalistycznych operacji jest wciąż mniejsza niż na przykład w krajach Europy Zachodniej, zatem wzrost ilości pobieranej krwi powinien być skorelowany z liczbą zabiegów, do których potrzebne są duże ilości krwi. Postęp medycyny i możliwość przeprowadzenia skomplikowanych operacji, szczególnie przeszczepów, do których wykorzystuje się duże ilości krwi, a także aktualna sytuacja demograficzna (społeczeństwo starzeje się, a więc następuje wzrost liczby hospitalizacji) powoduje stopniowy wzrost zapotrzebowania na krew. Minister zdrowia dostrzega i rozumie problem. Stąd niezbędna okazała się intensyfikacja działań w przedmiotowym zakresie, a tym samym zmiana sposobu propagowania idei honorowego krwiodawstwa.

W resorcie zdrowia rozpoczęto realizację programu zdrowotnego pod nazwą „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew, jej składniki i produkty krwiopochodne na lata 2009–2014”. Zgodnie z założeniami tego projektu plano-

wane jest coroczne przygotowywanie i przeprowadzenie zsynchronizowanych akcji promujących honorowe krwiodawstwo na szczeblu centralnym oraz lokalnie na terenach działania centrów krwiodawstwa i krwiolecznictwa.

W roku 2010 rozpoczęła się kampania pod hasłem „Twoja krew – Moje życie”. Szczegółowe cele kampanii to:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa w zakresie krwiodawstwa,
- przełamywanie mitów i stereotypów związanych z oddawaniem krwi,
- pozyskanie dawców pierwszorazowych i zachęcenie do regularnego oddawania krwi,
- edukacja dzieci i młodzieży.

Ze względu na to, że w Polsce istnieje szereg barier światopoglądowych i mitów na temat krwiodawstwa, zadaniem kampanii było przełamanie negatywnego nastawienia i przekonanie społeczeństwa o konieczności zwiększenia grupy regularnych dawców krwi. Odbiorcami kampanii oraz grupami docelowymi były osoby, które mogą oddawać krew, a także dzieci i młodzież. Symbolem kampanii był rubin utożsamiający drogocenną kroplę krwi. Krew to klejnot i bezcenny dar, którego nie można wyprodukować, musi ją podarować człowiek.

W ramach kampanii społecznej „Twoja krew – Moje życie” została przeprowadzona szeroko zakrojona akcja informacyjno-edukacyjna w telewizji i radio oraz za pośrednictwem billboardów, plakatów, ulotek i symboli kampanii. Reklama została wsparta intensywnymi działaniami public relations we wszystkich typach mediów, m.in. w formie publikacji prasowych.

W celu szerszego dotarcia do grup docelowych został zorganizowany Turniej piłki nożnej „Twoja krew – Moje życie”, w którym zagrali aktorzy, parlamentarzyści i dziennikarze. Relacja była transmitowana w TVP Sport. Patronat nad ogólnopolską kampanią społeczną objęły: TVN, Onet.pl, „Fakt”, „Newsweek”, „TeleTydzień”, Radio Zet, Ekstraklasa, Mirage modele do składania, Sims 3: Po zmroku.

Multimedialna kampania obejmowała kompleks działań reklamowych ATL, BTL, działań promocyjnych, wizerunkowych oraz działań z zakresu PR. W ramach działań zostały przygotowane: logotyp kampanii, spot TV, spot radiowy, banner internetowy, reklama prasowa, billboard, reklama w środkach komunikacji, plakat, ulotka, kalendarz, gadżety oraz konferencja prasowa z udziałem ministra zdrowia. Kampanię „Twoja krew – Moje życie” wsparły liczne autorytety, m.in.: Monika Pyrek, Sebastian Karpiel-Bulecka.

Warto podkreślić, iż zabezpieczenie pacjentów w krew i jej składniki powinno być regularne i odbywać się w ciągu całego roku. Prowadzone przez resort zdrowia akcje mają na celu systematyczne zwiększanie liczby stałych dawców krwi. Dąży się do zwiększania świadomości społecznej i walki z negatywnymi przeświadczeniami w zakresie krwio-

dawstwa. Podejmowane są również działania mające na celu większą możliwość egzekwowania praw dawców, wynikających z kwestii honorowego oddawania krwi.

2. Odnosząc się do kwestii odznaczeń nadawanych honorowym dawcom krwi, uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. Nr 106, poz. 681, z późn. zm.) osobie, która oddała bezpłatnie krew i została zarejestrowana w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi, przysługuje tytuł „Honorowego Dawcy Krwi”. W przypadku oddania przez kobietę/mężczyznę co najmniej 5/6 litrów krwi lub odpowiadających tej objętości ilości innych składników przysługuje tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi”. Tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” i odznakę honorową „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” nadaje Polski Czerwony Krzyż. Wydatki związane z nadaniem tytułu i odznaki honorowej, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, pokrywane są z budżetu państwa. W roku 2010 na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości 400 tys. zł, co pokryło koszty zakupu odznak, legitymacji, okładek do legitymacji, a także koszty zorganizowania uroczystości wręczenia odznaczeń. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ww. ustawy zasłużonemu honorowemu dawcy krwi, który oddał co najmniej 20 litrów krwi lub odpowiadającą tej objętości ilość innych jej składników, mogą być nadawane ordery i odznaczenia oraz odznaka „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”. Wydatki związane z nadawaniem tego odznaczenia są również finansowane z budżetu państwa, a ewidencję osób wyróżnionych odznaką honorową „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” prowadzi Narodowe Centrum Krwi.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie informuję, że odznaczenia, które nadawane są honorowym dawcom krwi w uznaniu za ich zasługi na rzecz ratowania ludzkiego życia, będące w gestii ministra zdrowia, wydawane są nieodpłatnie, gdyż wszystkie wydatki związane z ich nadawaniem są pokrywane z budżetu państwa.

Wspomniane przez pana posła odznaczenia, tj. „Kryształowe Serca” oraz Odznaka Honorowa PCK, są to wyróżnienia dla osób i instytucji wspierających Polski Czerwony Krzyż w realizacji zadań statutowych. Sprawy te regulują przepisy wewnętrzne stowarzyszenia. Zgodnie z informacjami otrzymanymi z PCK koszty nadawania tych odznaczeń ponoszą jednostki organizacyjne Polskiego Czerwonego Krzyża, a nie wyróżniane osoby i instytucje.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Czesława Hoca**

**w sprawie przyspieszenia prac nad nowelizacją
komisyjnego projektu ustawy Prawo
o aktach stanu cywilnego w celu
jak najszybszego i faktycznego umożliwienia
rodzicom zmarłego dziecka urządzenia mu
godnego pochówku, w sytuacji gdy doszło
do martwego urodzenia dziecka,
a jest utrudnione albo niemożliwe ustalenie
makroskopowo płci, ciężaru
lub długości ciała płodu (22590)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22590/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Czesława Hoca w sprawie przyspieszenia prac nad nowelizacją komisyjnego projektu ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego w celu jak najszybszego i faktycznego umożliwienia rodzicom zmarłego dziecka urządzenia mu godnego pochówku w sytuacji, gdy doszło do martwego urodzenia dziecka, a jest niemożliwe ustalenie makroskopowo płci, ciężaru lub długości ciała płodu, uprzejmie wyjaśniam, że w toku prac sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych zmieniono kierunek prac legislacyjnych, odstępując od projektu zmiany ustawy wskazanej w wystąpieniu na rzecz zmiany ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

W dniu 26 maja 2011 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, która w sposób właściwy realizuje cel projektu, jakim było umożliwienie pochówku dzieci, które urodziły się martwe.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w dniu 27 maja 2011 r. ww. ustawa została skierowana do rozpatrzenia przez Senat (druk senacki nr 1232).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Kołodziejczyk

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Moniki Wielichowskiej**

**w sprawie zmniejszenia w ustawie budżetowej
na 2011 r. środków Funduszu Pracy
na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
na przykładzie pow. dzierzoniowskiego
i kłodzkiego (22591)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poselską pani Moniki Wielichowskiej (PO) w sprawie zmniejszenia w ustawie budżetowej na 2011 r. środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, na przykładzie pow. dzierzoniowskiego i kłodzkiego, przekazaną przez Marszałka Sejmu RP pismem z dnia 24 maja 2011 r., sygn.: SPS-023-22591/11, uprzejmie informuję zgodnie z poniższym.

Plan finansowy Funduszu Pracy na 2011 r., stanowiący załącznik do uchwalonej przez Sejm RP w dniu 20 stycznia 2011 r. ustawy budżetowej na rok 2011, zakłada, że wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosą 3 235 080 tys. zł. W trakcie prac parlamentu nad ustawą budżetową na 2011 r. w ramach zaplanowanej kwoty wydatków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu dokonano zmiany struktury tych wydatków, która pozwoliła na zwiększenie puli środków przeznaczanych dla powiatowych urzędów pracy o 464 mln zł. I tak na podstawie ustawy budżetowej środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na 2011 r. dla powiatu dzierzoniowskiego przyznano w wysokości 8939,2 tys. zł, co stanowi 39,2% puli środków przyznanej w stosunku do roku 2010, a dla powiatu kłodzkiego przyznano środki w wysokości 14 928,9 tys. zł, co stanowi 41,8% środków przyznanych w stosunku do roku ubiegłego.

Ustalenie przez rząd wydatków w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011 zostało poprzedzone głęboką analizą ekonomiczną. Wielkości te podyktowane były koniecznością racjonalizacji wydatków budżetu państwa, ponieważ Polska jest objęta procedurą nadmiernego deficytu i zgodnie z rekomendacją Rady Ecofin (z dnia 7 lipca 2009 r.) zobowiązana do korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej 3% PKB do 2012 r. w wiarygodny i trwały sposób. Efektem długofalowym ograniczenia wydatków publicznych ma być poprawa sytuacji ekonomicznej, dzięki czemu inwestorzy będą postrzegali Polskę jako kraj bardziej wiarygodny. W związku z tym zainteresowanie inwestorów polskim rynkiem pracy w przyszłości wzrośnie, co w dalszej konsekwencji poprawi sytuację na krajowym rynku pracy.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) zmiany

kwot przychodów i kosztów państwowego funduszu celowego ujętych w planie finansowym dokonuje odpowiednio minister lub organ dysponujący tym funduszem po uzyskaniu zgody ministra finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu. Bez pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych Sejmu oraz zgody ministra finansów zwiększenie wydatków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu nie jest możliwe.

Reagując na napływające wnioski instytucji realizujących zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy, w dniu 25 lutego 2011 r. minister pracy i polityki społecznej wystąpił do ministra finansów o wyrażenie zgody na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. skutkującą zwiększeniem wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o kwotę 1200 mln zł. W tym samym dniu minister pracy i polityki społecznej wystąpił o opinię sejmowej Komisji Finansów Publicznych. W dniu 7 marca 2011 r. minister finansów odmówił udzielenia takiej zgody, uzasadniając to wdrożeniem procedur oszczędnościowych dotyczących konieczności ograniczenia nadmiernego deficytu instytucji rządowych i samorządowych do 3% PKB w 2012 r.

Minister pracy i polityki społecznej ponownie wystąpił z następującymi wnioskami do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych:

1) w dniu 11 kwietnia 2011 r. z wnioskiem w celu dokonania zwiększenia wydatków Funduszu Pracy w 2011 r., tym razem o kwotę 1500 mln zł, która obejmuje uzasadnione potrzeby krajowego rynku pracy,

2) w dniu 27 kwietnia 2011 r. z wnioskiem o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 000 tys. zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011 – zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 000 tys. zł.

Natomiast do chwili obecnej nie został rozpatrzony, zarówno przez ministra finansów, jak i sejmową Komisję Finansów Publicznych, wniosek ministra pracy i polityki społecznej z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie zwiększenia wydatków Funduszu Pracy w 2011 r. o kwotę 1500 mln zł.

Minister pracy i polityki społecznej jest aktywny w monitorowaniu sytuacji na krajowym rynku pracy, wynikającej z poziomu i stopy bezrobocia na poszczególnych lokalnych rynkach pracy, jak również reagu-

je w przypadku niekorzystnego rozwoju sytuacji poprzez uruchomienie środków istniejącej rezerwy środków Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra lub zwracanie się z wnioskiem w sprawie zmiany planu finansowego Funduszu Pracy na podstawie realizowanych dodatkowych przychodów Funduszu Pracy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że rezerwa środków Funduszu Pracy naliczona na podstawie ustawy budżetowej – aktualnie dostępny instrument dodatkowego wsparcia działań urzędów pracy – została przeznaczona w bieżącym roku na finansowanie:

- programów specjalnych – 75,5 mln zł,
- programów aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe – 40 mln zł,
- programów aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi – 20 mln zł,
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus – 20 mln zł.

Pozostałe programy przewidziane w „Zasadach przyznawania środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę ministra pracy i polityki społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 r.” będą uruchamiane w miarę pozyskiwanych ponadplanowych przychodów Funduszu Pracy i po uzyskaniu zgody ministra finansów.

Aktualnie urzędy składają wnioski na finansowanie programów aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi oraz na programy aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. Środki na powyższe programy są uruchamiane na bieżąco. W maju zakończono nabór w zakresie wniosków o finansowanie z rezerwy ministra programów specjalnych i programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus.

Środki finansowe na aktywizację bezrobotnych mogą być pozyskiwane również z innych źródeł niż Fundusz Pracy. Urzędy pracy mogą się ubiegać o finansowanie projektów finansowanych ze środków unijnych. Wysokość pozyskiwanych środków jest uzależniona w dużym stopniu od zaangażowania urzędu pracy w opracowywanie kompleksowych działań na rzecz bezrobotnych i ubiegania się o środki na ich realizację.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację poseł Moniki Wielichowskiej****w sprawie propozycji zmiany
w zapisach ustawy o świadczeniach rodzinnych
(22592)**

Odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22592/11, dotyczącej interpelacji poseł Moniki Wielichowskiej w sprawie propozycji zmiany w zapisach ustawy o świadczeniach rodzinnych, uprzejmie informuję, że nie jest obecnie planowane zrównanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Biorąc pod uwagę wysokie tempo wzrostu liczby osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w 2010 r., szacuje się, iż w 2011 r. przeciętna miesięczna liczba wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wyniesie ok. 143 tys. zł. Uwzględniając powyższą wielkość, zmiana polegająca na podwyższeniu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego do 1386 zł, aktualna wysokość minimalnego wynagrodzenia, oraz kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz zdrowotne do 1386 zł, spowodowałyby wzrost wydatków o co najmniej 1,8 mld zł rocznie (z kosztami obsługi).

Obecnie w budżecie państwa nie ma środków na pokrycie tak znacznego wzrostu wydatków na świadczenia rodzinne.

Należy podkreślić, że istotą świadczenia pielęgnacyjnego jest częściowe zrekompensowanie osobie opiekującej się niepełnosprawnym członkiem rodziny faktu rezygnacji z aktywności zawodowej, a nie zastąpienie wynagrodzenia. Z istoty rzeczy każde świadczenie społeczne, a więc tak samo świadczenie pielęgnacyjne, jak i renta lub emerytura, służy tylko częściowemu zrekompensowaniu utraty wynagrodzenia, a nie ma na celu w pełni wynagrodzenie to zastąpić. Stąd wysokość świadczenia socjalnego zastępującego utracone wynagrodzenie nie może być na tym samym poziomie co wynagrodzenie.

Odnosząc się do kwestii wprowadzenia możliwości przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego opiekunowi osoby niepełnosprawnej dożywotnio, jeżeli opieka była sprawowana przez co najmniej 20 lat, wskazać należy, że jeśli opiekun osoby niepełnosprawnej spełnia ustawowe warunki otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego, to w obecnym stanie prawnym nie istnieją żadne ograniczenia czasowe możliwego okresu pobierania tego świadczenia. Jeśli jednak warunki ustawowe nie będą w którymś momencie spełnione, to prawo do świadczenia pielęgnacyjnego podlega od tego momentu uchyleniu.

Nie planuje się wprowadzenia dożywotniego prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w przypadkach,

gdy nie będą spełnione warunki ustawowe regulujące zasady jego przyznawania.

Jednocześnie należy podkreślić, że rolę zabezpieczenia społecznego dla osób nieaktywnych zawodowo pełni w Polsce przede wszystkim system emerytalno-rentowy.

Zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.), za osobę otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne opłacane są z budżetu państwa składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), odpowiednio: 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jednak nie dłużej niż przez 20 lat.

Uzyskanie przez osobę, która otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne, powyższych okresów ubezpieczeniowych jest wystarczające do nabycia prawa do emerytury po osiągnięciu wymaganego wieku emerytalnego, 60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Moniki Wielichowskiej****w sprawie zagospodarowania kompleksu
zespołu dworsko-parkowego Sarny
w gm. Radków (22593)**

W odpowiedzi na interpelację pani poseł Moniki Wielichowskiej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie zagospodarowania kompleksu zespołu dworsko-parkowego Sarny w Ścinawce Górnej w gm. Radków, pow. kłodzki, woj. dolnośląskie, skierowaną m.in. do ministra kultury i dziedzictwa narodowego, przy piśmie Marszałka Sejmu z dnia 19 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22593/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień z zakresu kompetencji ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Podzielim pogląd pani poseł, że uratowanie zespołu dworsko-parkowego Sarny przed popadnięciem w całkowitą ruinę jest sprawą dużej wagi dla ochrony dziedzictwa kulturowego. Stąd też zainteresowanie fundacji księcia Karola odrestaurowaniem zespołu pałacowego Sarny w Ścinawce Górnej jest szansą na uratowanie tego cennego zabytku przed zniszczeniem. Znane mi są działania fundacji w tym zakresie,

natomiast nie są mi znane trudności związane z realizacją wspomnianego zamierzenia.

W dniu 18 października 2010 r. podczas spotkania z przedstawicielami fundacji księcia Karola zadeklarowałem swoją pomoc w rozwiązywaniu ewentualnych problemów dotyczących spraw konserwatorskich. W spotkaniu tym uczestniczył również przedstawiciel Agencji Nieruchomości Rolnych, który także deklarował daleko idącą pomoc w zakresie swoich kompetencji.

W związku z wystąpieniem pani poseł zwrócę się do prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych z prośbą o przedstawienie trudności związanych ze zbyciem zespołu dworsko-parkowego Sarny w Ścinawce Górnej na rzecz fundacji księcia Karola.

Sekretarz stanu
Piotr Żuchowski

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Moniki Wielichowskiej**

**w sprawie zagospodarowania kompleksu
zespołu dworsko-parkowego Sarny
w gm. Radków (22593)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Moniki Wielichowskiej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie zagospodarowania kompleksu zespołu dworsko-parkowego Sarny, gmina Radków, uprzejmie informuję, co następuje.

Z wyjaśnień biura prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych wynika, że w skład przedmiotowej nieruchomości położonej w obrębie geodezyjnym Ścinawka Górna wchodzi dwór, spichlerz oraz park, wpisane do rejestru zabytków. W budynkach wchodzących w skład nieruchomości znajdowało się 14 lokali mieszkalnych obciążonych umowami najmu. Na podstawie art. 46 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1700, z późn. zm.) najemcy domów i lokali mieszkalnych znajdujących się w obiektach wpisanych do rejestru zabytków, jak również zajmujący lokale w budynkach niesłużących wyłącznie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych nie zachowali prawa do dalszego zamieszkiwania na czas nieoznaczony, lecz mają pierwszeństwo w najmie innego mieszkania wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W związku z powyższym Oddział Terenowy Agencji Nieruchomości Rolnych we Wrocławiu wszystkim mieszkającym na nieruchomości rodzinom kilkakrot-

nie składał oferty innych lokali na zamianę. W ofertach zawarta była informacja, że jeżeli lokatorzy zdecydują się na przyjęcie lokalu wymagającego remontu, zostanie on przeprowadzony przez OT ANR we Wrocławiu. W wyniku działań OT ANR we Wrocławiu osiem rodzin zostało przekwaterowanych, natomiast w odniesieniu do sześciu najemców, którzy nie skorzystali z oferowanych lokali zamiennych, burmistrz miasta i gminy Radków zadeklarował, że gmina gotowa jest w ciągu roku od zawarcia przez agencję umowy sprzedaży zespołu dworsko-parkowego zapewnić lokale mieszkalne dla tych rodzin. Po otrzymaniu tej deklaracji OT ANR we Wrocławiu zlecił wycenę nieruchomości. Zgodnie z obowiązującymi procedurami protokół odbioru operatu szacunkowego razem z operatem szacunkowym w dniu 17 maja 2011 r. został przesłany przez OT ANR we Wrocławiu do biura prezesa agencji w celu dokonania jego analizy. W dniu 26 maja 2011 r. agencja ogłosiła zamiar przeznaczenia do sprzedaży opisanej wyżej nieruchomości. W ogłoszeniu zamieszczono między innymi informację o wyżej wymienionej deklaracji burmistrza Radkowa, która zostanie potwierdzona odpowiednimi zapisami w akcie notarialnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że prowadzone przez Agencję Nieruchomości Rolnych działania zmierzają do jak najszybszego zbycia obiektu i umożliwienia przyszłemu nabywcy rozpoczęcia prac renowacyjnych zespołu dworsko-parkowego.

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy
o kombatantach oraz niektórych osobach
będących ofiarami represji wojennych
i okresu powojennego (22594)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przekazaną przez zastępcę szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, przy piśmie z dnia 24 maja br., znak: DSPA-4810-2886-(1)/11, interpelację posła Jarosława Matwiejuka w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, która została przesłana przy piśmie z dnia 19 maja br., znak: SPS-023-22594/11, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o kombatan- tach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (druk nr 813) przewiduje rozszerzenie stosowania przepisów ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatan- tach oraz niektórych osobach będących ofiarami re- presji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371, z późn. zm.) na osoby cywilne, które w wyniku działań polskich podziemnych formacji wojskowych lub organizacji niepodległościowych ponieśli śmierć lub uszczerbek na zdrowiu z przyczyn narodowościowych, religijnych i rasowych.

Rada Ministrów negatywnie oceniła powyższy projekt ustawy.

Jak wskazano w stanowisku rządu do omawiane- go projektu, brakuje podstawy prawnej, by państwo polskie brało na siebie odpowiedzialność materialną za działania, których dopuściły się oddziały party- zanckie, które nie wchodziły w skład aparatu pań- stwowego.

Ponadto, jak podniesiono w stanowisku rządu, przyznanie odszkodowań za działania niepodległościo- wego podziemia, a nieprzyznanie odszkodowań oso- bom (a w zasadzie członkom rodzin pozostałych po nich), które zostały zamordowane przez państwowy, komunistyczny aparat represji w latach 1944–1989 r., byłoby całkowicie sprzeczne z konstytucyjną zasadą sprawiedliwości społecznej. Żołnierze niepodległościo- wego podziemia, którzy zostali zabici czy trwale po- szkodowani na zdrowiu w toku walk zbrojnych z for- macjami UB, KBW czy Ludowego Wojska Polskiego nigdy prawa do żadnych odszkodowań nie uzyskali. Również ofiary pacyfikacji przez władze komunistycz- ne manifestacji wolnościowych nigdy żadnych odszko- dowania – na mocy ustawy – nie otrzymały.

W stanowisku rządu wskazano także, że benefi- cjentami proponowanych rozwiązań byłyby również osoby, które doznały uszczerbku na zdrowiu lub któ- re straciły bliskich w wyniku akcji odwetowych pol- skiego podziemia niepodległościowego, będących re- akcją na ludobójcze akty oddziałów UPA dokonywane na ludności polskiej już po zajęciu danych terenów np. przez Armię Czerwoną w 1944 r.

W stanowisku tym podniesiono także, iż jest rze- czą powszechnie znaną, że wobec barbarzyństwa ukraińskich nacjonalistów polskie podziemie doko- nywało często akcji odwetowych, których ofiarami padały niejednokrotnie osoby cywilne (co nie ozna- cza, że niewinne, gdyż wiele z nich brało udział w mordowaniu Polaków, formalnie nie będąc człon- kami UPA czy innych ukraińskich organizacji). Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami osoby te uzyskiwałyby status kombatanta i prawo do odszko- dowania. Wskazano również, że fakt ten na pewno wy- wołałby powszechne oburzenie społeczne, jako że osoby trwale poszkodowane na zdrowiu przez oddzia- ły UPA czy członkowie rodzin osób przez nich pomor- dowanych żadnych świadczeń od naszego państwa nie otrzymują.

Jednocześnie pragnę dodać, że w sprawie posel- skiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kombatan- tach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (druk nr 813) decyzje podejmie Sejm.

Z uwagi na powyższe oraz biorąc pod uwagę stan budżetu państwa, nie ma możliwości podjęcia działań zmierzających do zmiany przepisów ustawy o kombatan- tach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego celem przyznania odszkodowań pieniężnych określonym grupom społecznym.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Bucior

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie przyznawanej pomocy
dla osób najuboższych (22595)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na in- terpelację pana posła Jarosława Matwiejuka w spra- wie przyznawanej pomocy dla osób najuboższych, uprzejmie wyjaśniam, że według ustawy z dnia 12 mar- ca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) następna weryfikacja kryteriów dochodowych przypada na rok 2012. Jed- nak z przedstawionej informacji Trójstronnej Kom- isji do Spraw Społeczno-Gospodarczych o poziomie minimum egzystencji wynika, że w przypadku osób w rodzinie poziom minimum egzystencji znalazł się powyżej kryterium dochodowego. W tej sytuacji w Mi- nisterstwie Pracy i Polityki Społecznej już rozpoczęły się prace zmierzające do przygotowania propozycji podwyższenia kryteriów dochodowych oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Właśnie ze względu na obecne warunki życia ludności, będące skutkiem sytuacji na rynku cen towarów i usług, w minist- stwie dokłada się najwyższej możliwej staranności do działań zmierzających do zweryfikowania kryteriów dochodowych w sposób jak najbardziej odpowiedni do zmieniających się kosztów utrzymania.

Pomimo wytężonych prac jest jeszcze zbyt wcze- śnie, aby przedstawić panu posłowi konkretne pro- jekty przygotowywanych rozwiązań. W zależności od dostępu do odpowiednich zasobów finansowych po- zwalających na wprowadzenie w życie nowych roz- strzygnięć formalnoprawnych oraz od przebiegu

wspomnianych powyżej prac należy spodziewać się wejścia w życie nowych rozwiązań najpóźniej w przyszłym roku, zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Obecnie można jedynie bardzo ogólnie napisać, że proponuje się wprowadzenie do dotychczasowych zasad przeprowadzania weryfikacji kwot kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej oraz kwot świadczeń, dodatkowej zasady gwarantującej minimalny poziom waloryzacji tych wielkości.

W związku z możliwością udzielenia pomocy społecznej szczególnie wymaga wyjaśnienia, że wprawdzie generalną zasadą jest, iż świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawane są w uzależnieniu od kryterium dochodowego, które obecnie dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 477 zł, a dla osoby w rodzinie – 351 zł, to jednak działania pomocy społecznej mogą być działaniami podejmowanymi nie tylko z powodu niedostatku finansowego, ale także z powodu pojawiania się innych, przewidzianych w obowiązujących przepisach ryzyk socjalnych, przy czym istnieje prawna możliwość udzielania pomocy społecznej także w sytuacjach wyjątkowych, gdy posiadany dochód przekracza przewidziane prawem progi dochodowe. Tak więc pomoc społeczną przyznaje się także wzięwszy pod uwagę inne określone ustawowo powody, jak: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Jak nadmieniono, zależnie od rozeznania powagi sytuacji osób i rodzin będących w potrzebie można udzielić pomocy społecznej w postaci świadczeń przyznawanych niezależnie od dochodu lub pod warunkiem ich zwrotu w całości lub w części. Dzięki temu może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej kryterium dochodowego osoby lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. Może też być przyznany zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową. W ramach tej unikalnej instytucjonalnej elastyczności działania pomocy społecznej jednym z ważniejszych instrumentów działania jest zapis w ustawie o pomocy społecznej, który mówi, iż rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego. In-

nymi równie ważnymi instrumentami są świadczenia przyznawane bez względu na dochód zainteresowanych, takie jak praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne, rodzinne, i interwencja kryzysowa.

Dodatkowo szczególnym wsparciem dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z całą pewnością jest pomoc realizowana w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który został wprowadzony ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259, z późn. zm.). W ramach programu pomocą w zakresie dożywiania objęte są: dzieci do 7. roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, a także osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji z różnych powodów, np. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne, w oparciu o przyjęte w ustawie kryteria dochodowe – do 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, czyli dla osoby samotnie gospodarującej – 715,50 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – 526,50 zł.

W ramach realizacji programu przewidziane są następujące formy pomocy: posiłek, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. W ramach programu organizowany jest również dowóz posiłków. Rada gminy również w tym przypadku może podnieść kryteria dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy, a także określić poziom dochodu uprawniający do ponoszenia częściowej odpłatności za tą pomoc.

Mając na uwadze, że osoby i rodziny, z przyczyn od nich niezależnych, mogą mieć trudności w zapewnieniu sobie możliwości godziwego życia, nawet gdy ich dochód przekracza wysokości progów dochodowych, minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego od paru lat poprzez własne inicjatywy programowe stara się udzielać nie tylko wsparcia finansowego samorządom gmin i organizacjom pozarządowym, jak również inicjować i pobudzać podejmowanie takich przedsięwzięć, które wynikają z ustawowych zadań przypisanych samorządowi gminnemu i powiatowemu. Koresponduje to z art. 3, ust. 2, zgodnie z którym zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie wystąpieniu sytuacji z obszaru ryzyka socjalnego przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia najbardziej zagrożonych niedostatkiem osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Umożliwia to ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego,

w oparciu o obowiązujące przepisy oraz konstytucyjną zasadę pomocniczości państwa, działając w oparciu o art. 23, ust. 1 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej, opracowywać i finansować programy osłonowe, a także na podstawie art. 23 ust. 7a wspierać finansowo te programy w określonym przez niego obszarze pomocy społecznej.

Oto przykłady takich programów, które realizowane są przez ministra pracy i polityki społecznej:

— program ministra pracy i polityki społecznej pt.: „Powrót osób bezdomnych do społeczności” ukierunkowany na wspieranie działalności organizacji III sektora w obszarze pomocy osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością,

— program ministra pracy i polityki społecznej pt.: „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” ukierunkowany na wspieranie inicjatyw samorządów gminnych i organizacji pozarządowych w obszarze lokalnych programów aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

— program ministra pracy i polityki społecznej pt.: „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” ukierunkowany na wsparcie realizacji najlepszych projektów tworzących lokalną sieć specjalistycznej pomocy dla wskazanej grupy osób.

Pragnę także wskazać rozwiązania formalne, które już wchodzą w życie, nad którymi podjęto prace dzięki prowadzonej corocznie starannej analizie sprawozdawczości w pomocy społecznej.

Ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 81, poz. 440) wprowadzono zmiany umożliwiające wykorzystanie kontraktu socjalnego jako narzędzia prowadzenia pracy socjalnej nad zwiększeniem mobilizacji wśród osób, które pozostają bez pracy, do działań mających na celu wyjście z trudnej sytuacji życiowej, a w konsekwencji wejście na rynek pracy. Rozwiązania prawne polegające na możliwości kontynuowania pobierania zasiłku okresowego i celowego przez okres do dwóch miesięcy od podjęcia zatrudnienia także mają charakter aktywizujący do poszukiwania zatrudnienia przez osoby pobierające zasiłek okresowy i celowy. Dotychczas klienci korzystający z różnych form pomocy społecznej w chwili otrzymania propozycji pracy tracili wszystkie uprawnienia, co wielokrotnie zniechęcało do pójścia do pracy, tym bardziej, że na czas od momentu zatrudnienia do otrzymania pierwszej pensji pozostawali bez jakiegokolwiek źródła utrzymania.

Licznie zgłaszane uwagi wielu środowisk, szczególnie pracowników ośrodków wsparcia dla osób psychicznie chorych, dotyczące zbyt krótkiego okresu, czyli 1 miesiąca z przedłużeniem do 3 miesięcy, realizacji zaplanowanego postępowania wspierającego-aktywizującego osoby z takimi schorzeniami, wskazywały na konieczność wydłużenia okresu takiego pobytu również z uwagi na ograniczony dostęp do domów pomocy społecznej i mieszkań chronionych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom specjalistów

pracujących z osobami psychicznie chorymi wydłużony został okres korzystania z miejsca całodobowego w takiej jednostce do 3 miesięcy, a w uzasadnionych przypadkach nawet do 6 miesięcy. Jednak okres pobytu w ciągu roku nie może być dłuższy niż 8 miesięcy, aby zapobiec jednocześnie przebywaniu w placówce w sposób ciągły – całorocznemu lub nawet kilkuletniemu.

Umożliwiono prowadzenie rodzinnego domu pomocy społecznej przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną. Obecnie osoba/rodzina, opiekując się swoim niepełnosprawnym członkiem rodziny, może opiekować się także innymi osobami niepełnosprawnymi i otrzymywać na ten cel środki z budżetu samorządu. Jest to z pewnością rozwiązanie korzystne dla wszystkich: dla samorządu – tańsze niż skierowanie osoby do domu pomocy społecznej, dla osoby – pobyt w warunkach zbliżonych do rodzinnych, dla osoby sprawującej opiekę – możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (źródło dochodu) z jednoczesną możliwością sprawowania opieki nad swoim członkiem rodziny.

Poprawie wiedzy na temat potrzeb jednostek samorządu terytorialnego oraz rzetelnej analizy posiadanych zasobów służy wprowadzenie ustawowo podstawy do wdrożenia opracowywanych narzędzi określania potrzeb. Analiza zasobów będzie służyła jednocześnie ocenie efektywności systemu na tle lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej z jednej strony, z drugiej zaś pozwoli na wytyczanie lokalnych kierunków zmian, a także zmian o charakterze ogólnym. W ciągu najbliższych miesięcy dopracowane zostaną przepisy w zakresie mieszkań chronionych, aby podmioty mogące prowadzić mieszkania chronione były zainteresowane rozwijaniem i utrzymywaniem tej formy pomocy społecznej. Konieczne jest określenie w drodze rozporządzenia rodzaju i zakresu wsparcia świadczonego w mieszkaniach chronionych oraz warunków kierowania i pobytu. Mieszkania chronione stanowią szczególnie atrakcyjną formę pomocy dla osób, które wymagają częściowego wsparcia, dzięki temu, że łączą pobyt w samodzielnym (własnym) mieszkaniu z pobytem w placówce opiekuńczo-rehabilitacyjno-leczniczej, przy stosunkowo niewielkich kosztach dla mieszkańca. Osoba przebywająca w mieszkaniu chronionym z jednej strony uczy się samodzielności w naturalnych warunkach społecznych, a z drugiej – otrzymuje niezbędne wsparcie, które umożliwia jej codzienne funkcjonowanie i zapewnia poczucie bezpieczeństwa.

Ponadto z dniem 1 stycznia 2015 r. ośrodek pomocy społecznej ma zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wy-

miarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Podjęta została również próba oddzielenia pracy administracyjnej ośrodka pomocy społecznej od zadań, do których został on powołany, tj. wykonywania profesjonalnej pracy socjalnej. Ma to umożliwić wprowadzenie możliwości tworzenia zespołów realizujących zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej. W skład zespołu może wchodzić co najmniej trzech pracowników socjalnych, przy czym istnieje możliwość zatrudniania w zespołach innych specjalistów pracujących na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin.

Konieczne wydaje się także zwrócenie uwagi na to, że nie tylko w rozwiązaniach formalnoprawnych tkwią przyczyny nie zawsze zgodnej z oczekiwaniami skuteczności możliwej do udzielenia instytucjonalnej odpowiedzi na stwierdzone potrzeby osób i rodzin. Można przypuszczać, że mając do dyspozycji więcej realnych środków finansowych na pomoc społeczną, odpowiedzialne za wykonywanie zadań pomocy społecznej służby uczyniłyby ją skuteczniejszą instytucją polityki społecznej państwa już dzisiaj, lepiej pomagając w przewyżnianiu trudności życiowych osób i rodzin, z którymi nie mogą one sobie poradzić, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie Kliniki Ortopedii i Traumatologii
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
w Białymstoku (22596)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na zapytanie pana posła Jarosława Matwiejuka (klub parlamentarny Sojusz Lewicy Demokratycznej) w sprawie Kliniki Ortopedii i Traumatologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku, przekazuję na ręce Pana Marszałka poniższe informacje przekazane nam przez dyrektora szpitala.

Klinika Ortopedii i Traumatologii USK w Białymstoku w latach 2007–2011 nie korzystała ze wsparcia ze strony podmiotów zewnętrznych. W tym okresie na rzecz kliniki zakupiono środki trwałe na kwotę 387 537, 50 zł, w tym:

- stabilizator zewnętrzny ortopedyczny Dimension – 4964,80 zł,
- stabilizator zewnętrzny ortopedyczny – 8153,40 zł,
- stolik do operacji ręki, 2 szt. – 16 692,00 zł,
- piła Acculan, 2 szt. – 46 652,00 zł,
- wiertarka chirurgiczna Acculan, 2 szt. – 63 397,50 zł,
- piła oscylacyjna, 2 szt. – 9309,00 zł,
- narzędzia do artroskopii – Manta 1, Left Curve – 4173,00 zł,
- narzędzia do artroskopii – Manta 1, Right Curve – 4173,00 zł,
- narzędzia do artroskopii – Manta 1, Straight Curve – 4173 zł,
- nóż wsteczny – 1070,00 zł,
- system do endoskopowej discektomii artroskopowej – 79 180,00 zł,
- zestaw komputerowy, 6 szt. – 23 548,44 zł,
- pompa infuzyjna dwustrzykawkowa – 3638,00 zł,
- piła oscylacyjna, zestaw 2 szt. – 59 327,64 zł,
- wiertarka ortopedyczna z funkcją oscylacji, zestaw – 43 663,32 zł,
- system ochrony flyte, zestaw – 15 422,40 zł.

W Klinice Ortopedii i Traumatologii USK w Białymstoku na dzień 9 czerwca 2011 r. zatrudnionych jest 13 lekarzy. W opinii dyrektora w chwili obecnej jest to wystarczająca ilość specjalistów, jednakże biorąc pod uwagę uruchomienie centrum urazów wielonarządowych w najbliższym czasie, przewiduje się wzrost zatrudnienia.

Przedkładając powyższe, mam nadzieję, że udzielona odpowiedź zostanie przyjęta przez pana posła do akceptującej wiadomości.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jakub Szulc

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra – członka Rady Ministrów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie planów włączenia emerytur
służb mundurowych do powszechnego systemu
emerytalnego (22598)**

Szanowny Panie Marszałku! Poniżej przesyłam odpowiedź na interpelację posła Jarosława Matwiejuka w sprawie prac nad reformą emerytur mundurowych.

Prace nad reformą emerytalną służb mundurowych obejmują modyfikację zaopatrzeniowego systemu emerytalnego, który reguluje ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrzne-

go, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a nie włączenie emerytur służb mundurowych do powszechnego systemu. Zespół, w którego pracach biorą udział przedstawiciele zarówno strony rządowej, jak i strony społecznej reprezentowanej przez związki zawodowe służb mundurowych oraz Konwent Dziekanów Wojska Polskiego, ma przygotować m.in. propozycję zmian, mającą na celu większą efektywność zaopatrzeniowego systemu oraz stworzenie warunków do wydłużenia okresu aktywności zawodowej, będących ofertą do wyboru dla osób w służbie i obejmujących całościowo nowo wstępujących do służby po wejściu w życie tych rozwiązań. Nowy system emerytalny obejmie obligatoryjnie funkcjonariuszy i żołnierzy nowo wstępujących do służby w Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Wojsku Polskim i Służbie Więziennej. Funkcjonariusze wyżej wymienionych służb i żołnierze pozostający w służbie będą mogli przystąpić do nowego systemu emerytalnego. Nadal trwają uzgodnienia m.in. co do minimalnego wieku i stażu wymaganego do nabycia prawa do emerytury, podstawy wymiaru świadczenia oraz momentu wprowadzenia zakazu łączenia świadczenia emerytalnego ze świadczeniem inwalidzkim.

Z poważaniem

Minister – członek Rady Ministr
Michał Boni

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie utrudnionego dostępu do badań
i zabiegów znajdujących się na liście
świadczeń gwarantowanych (22601)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana Jarosława Matwiejuka, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie pana Marka Kuchcińskiego, wicemarszałka Sejmu, z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22601/11, w sprawie utrudnionego dostępu do badań i zabiegów znajdujących się na liście świadczeń gwarantowanych uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego stanowiska w tym przedmiocie.

Na wstępie należy podkreślić, że we wszystkich systemach ochrony zdrowia występuje problem stałego wzrostu popytu na świadczenia opieki zdrowotnej, przy ograniczonych środkach finansowych. Konsekwencją tego zjawiska jest istnienie list oczekujących. W tym przypadku szczególnie istotne jest zapewnienie, aby zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o świadczeniach, listy te prowadzone były w sposób zapewniający poszanowanie zasady sprawiedliwego, równego, niedyskryminującego, przejrzystego oraz zgodnego z kryteriami medycznymi dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

Stąd jednym z kierunków działań podejmowanych przez ministra zdrowia jest wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością prowadzenia tych list. Ostatnia nowelizacja w tym zakresie ustawy o świadczeniach wprowadziła obowiązek przekazywania przez świadczeniodawców szerszego zakresu danych dotyczących list oczekujących, m.in. danych dotyczących numeru PESEL osób oczekujących, w stosunku do świadczeń, do których dostęp mierzony czasem oczekiwania jest szczególnie utrudniony. W przygotowanym przez ministra zdrowia projekcie rozporządzenia określającym te świadczenia uwzględniono poradnie i oddziały szpitalne oraz wybrane procedury zabiegowe i terapeutyczne programy zdrowotne charakteryzujące się najdłuższymi czasami oczekiwania. W ten sposób świadczenia najtrudniej dostępne zostały objęte szczegółowym monitoringiem. Dodatkowo wśród tych świadczeń znajdują się świadczenia rezonansu magnetycznego – czas oczekiwania na świadczenia tego rodzaju nie był dotychczas objęty sprawozdawczością.

Jednocześnie warto także wskazać, iż w ramach dostępnych środków następuje stały wzrost nakładów na świadczenia opieki zdrowotnej we wszystkich oddziałach wojewódzkich NFZ. Ponadto w przypadku świadczeń szczególnie istotnych dla życia, takich jak wskazane przez pana posła świadczenia z zakresu leczenia chorób nowotworowych, podejmowane są dodatkowe działania i uruchamiane środki finansowe mające na celu poprawę ich dostępności. Narodowy Fundusz Zdrowia, główny płatnik świadczeń finansowanych ze środków publicznych, systematycznie zwiększa nakłady na świadczenia z zakresu onkologii w rodzaju leczenie szpitalne. Przykładowo, w roku 2010 w porównaniu do roku 2007 nakłady na onkologię wzrosły dwukrotnie (z 1 324 295 tys. zł do 2 751 114 tys. zł), w tym na chemioterapię ponad trzykrotnie (z 402 780 tys. zł do 1 258 575 tys. zł), na programy terapeutyczne onkologiczne o 75% (z 320 029 tys. zł do 559 681 tys. zł), na radioterapię o 180% (z 224 743 tys. zł do 627 412 tys. zł).

Jednocześnie w 2005 r. przyjęto wieloletni „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych”, mający na celu zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu chorób nowotworo-

wych. Działania podejmowane w ramach tego programu mają m.in. na celu zwiększenie dostępności metod wczesnego rozpoznawania oraz wdrożenie procedur zapewnienia jakości diagnostyki i terapii nowotworów. Efekty realizacji programu minister zdrowia przedstawił Sejmowi RP w sprawozdaniu z realizacji „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych w 2010 r. (druk sejmowy nr 4288). Ze sprawozdania wynika, iż odnotowano znaczny postęp w zakresie zwiększania dostępu do nowoczesnych metod diagnostyki onkologicznej, np. w latach 2006–2010 zakończono etap budowy sieci ośrodków wyposażonych w aparaturę tomografii pozytonowej (PET), doposażono ośrodki leczenia i diagnostyki raka płuc, dokonano zakupów aparatury diagnostycznej dla wczesnego wykrywania nowotworów (rezonansów magnetycznych, cytomammobusów, aparatów USG), unowocześniono pracownie i metody diagnostyczne w ośrodkach leczenia białaczek.

Środki finansowe na kolejne lata, 2011–2012, zostały zagwarantowane przyjętą przez Radę Ministrów uchwałą w sprawie harmonogramu zadań wykonywanych w ramach programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych” w roku 2010 oraz kierunków realizacji zadań tego programu na lata 2011 i 2012. Zaplanowana kwota 250 mln zł zostanie przeznaczona m.in. na prewencję dotyczącą nowotworów złośliwych, profilaktykę i wczesne wykrywanie raka szyjki macicy, piersi i jelita grubego, zakup aparatury diagnostycznej do wczesnego wykrywania nowotworów, uruchomienie produkcji radiofarmaceutyków, co zmniejszy koszt diagnostyki za pomocą tomografii pozytonowej (PET), poprawę jakości diagnostyki i leczenia nowotworów u dzieci.

Podsumowując, pragnę zapewnić, iż zwalczanie chorób nowotworowych, jest i zawsze będzie priorytetem polityki zdrowotnej państwa.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**ministra pracy i polityki społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie zwiększającej się dysproporcji
między zarobkami mieszkańców
ściany wschodniej a zarobkami mieszkańców
innych regionów kraju (22602)**

Nawiązując do wystąpienia z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22602/11) skierowanego do prezesa Rady Ministrów pana Donalda Tuska, przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Jarosława

Matwiejuka w sprawie zwiększającej się dysproporcji między zarobkami mieszkańców ściany wschodniej a zarobkami mieszkańców innych regionów kraju, przekazanego pismem z dnia 24 maja 2011 r. (sygn. DSPA-4810-2873-(1)/11) przez podsekretarza stanu zastępcę szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z ministrem rozwoju regionalnego, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Województwa Polski Wschodniej (warmińsko-mazurskie, podlaskie, lubelskie, świętokrzyskie i podkarpackie) stanowią obecnie najmniej konkurencyjny makroregion kraju. W okresie transformacji ww. obszar miał trudności ze sprostaniem wymogom otwartej gospodarki, a powstałe w ostatnich latach zapóźnienia utrudniają przełamanie impasu. Jako najważniejsze czynniki, które ograniczają możliwości rozwoju, należy wskazać: niekorzystną strukturę gospodarki, brak dużych aglomeracji miejskich oraz cechy demograficzno-społeczne mieszkańców tego obszaru.

1. Niekorzystna struktura gospodarki – słabe uprzemysłowienie i relatywnie duża rola rolnictwa przekłada się na niskie wartości PKB.

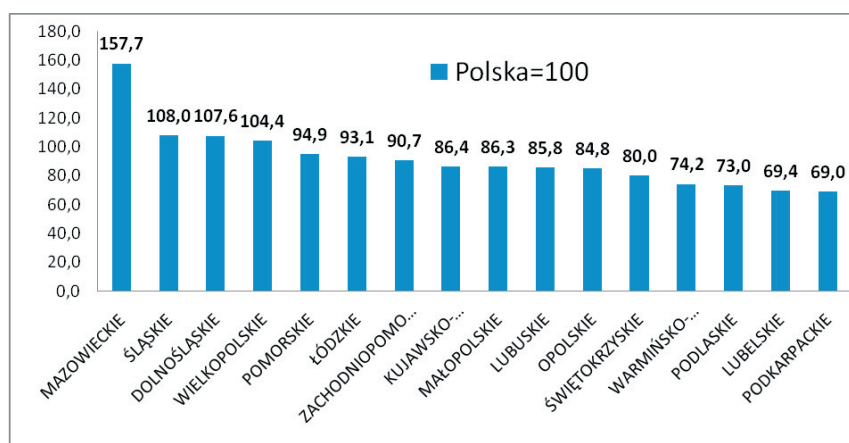
Zapóźnienie Polski Wschodniej można zobrazować poprzez wartości wskaźników makroekonomicznych, które odbiegają od średniej krajowej. W latach 2000–2008 poziom PKB per capita w porównaniu ze średnią krajową zajmował ostatnie lokaty. W 2008 r., w stosunku do średniej, województwa lubelskie i podkarpackie osiągnęły PKB na jednego mieszkańca (w cenach stałych) poniżej 70%. Nieco lepsze wyniki zanotowało podlaskie (73%), warmińsko-mazurskie (74,2%) oraz świętokrzyskie (80%), wykres 1 i wykres 2.

Cechą specyficzną dla Polski jest brak występowania silnej zależności, na poziomie podregionów, pomiędzy zróżnicowaniem sytuacji na rynku pracy a zróżnicowaniem PKB per capita. O ile podregiony o wysokim PKB przypadającym na jednego mieszkańca charakteryzują się niskim bezrobociem, to wśród podregionów o niskim PKB per capita znajdują się zarówno takie o bezrobociu bardzo niskim, jak i bardzo wysokim. Wynika to z nominalnie dobrych wskaźników rynku pracy dla podregionów o wysokim udziale zatrudnienia w rolnictwie, które jednak w znacznej mierze odznacza się niską produktywnością.

Udział osób pracujących w stosunkowo najmniej dochodowym sektorze rolniczym, łącznie z leśnictwem i rybactwem, w 2009 r. był najwyższy w trzech województwach ściany wschodniej: lubelskim – 36,6%, podlaskim – 33,9% oraz świętokrzyskim – 31,7%. Nieco korzystniej ukształtowała się struktura zatrudnienia w województwach podkarpackim i warmińsko-mazurskim, w których zatrudnienie w poszczególnych sektorach nie odbiegało tak znacząco od przeciętnego w kraju.

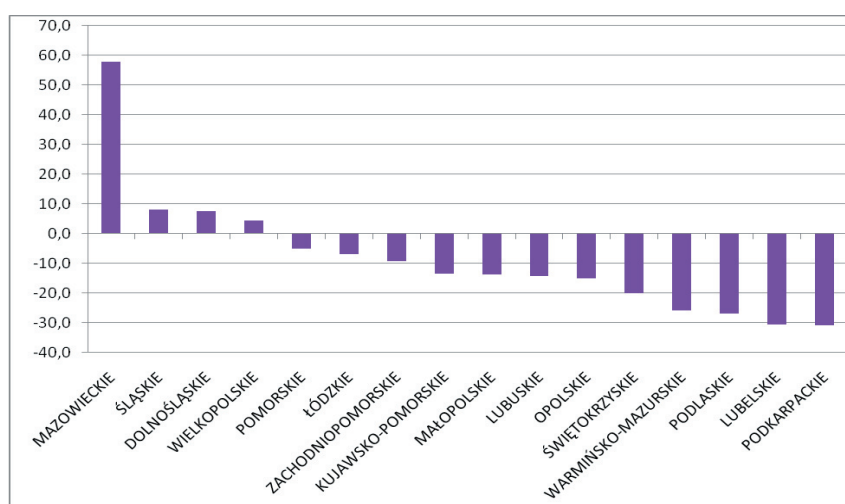
Różnice w poziomie rozwoju wpływają na regionalne dysproporcje w wysokości przeciętnej płacy. W przypadku województw Polski Wschodniej we wszystkich sekcjach działalności gospodarczej dominują branże i gałęzie gospodarki o stosunkowo niskiej pro-

Wykres 1. Produkt krajowy brutto per capita w 2008 r. w podziale na województwa.

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Wykres 2. Odchylenie PKB per capita od średniej krajowej w 2008 r. w podziale na województwa (w %).

Źródło: Opracowanie własne MPiPS na podstawie Banku Danych Lokalnych.

duktywności, a tym samym niższym poziomie wynagrodzeń. W rezultacie średni poziom płac w poszczególnych sekcjach jest o wiele niższy niż w pozostałych województwach. Może to w pewnym stopniu świadczyć o niskiej konkurencyjności tych branż.

Znaczenie branż osiągających stosunkowo wysoki poziom płac, jak to ma miejsce w przypadku instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, jest w województwach Polski Wschodniej bardzo małe. Udział pracujących w tych instytucjach kształtuje się na poziomie 2–3%, podczas gdy na przykład w województwie mazowieckim jest ponad dwukrotnie wyższy.

Na wysokie różnice płacowe między województwami wpływa również specyfika gospodarcza poszczególnych regionów. Przykładowo na Śląsku prawie jedna dziesiąta ogółu zatrudnionych pracuje w tradycyjnej dla regionu branży paliwowo-energetycznej, w której przeciętne zarobki są dwukrotnie

wyższe niż średnia w kraju. Natomiast w województwach Polski Wschodniej udział ten nie przekracza 1%. Z kolei bardzo wysokie przeciętne płace w województwie mazowieckim w stosunku do innych województw związane są głównie z organizacją terytorialną polskiej gospodarki, wyrażająca się m.in. znaczną koncentracją (Warszawa) siedzib i zarządów firm, zwłaszcza zagranicznych oraz finansowo-ubezpieczeniowych.

2. Niski poziom urbanizacji oraz słaba jakość infrastruktury zmniejszają atrakcyjność inwestycyjną ściany wschodniej.

Kolejnym aspektem powodującym zróżnicowanie wynagrodzeń między Polską Zachodnią a Wschodnią jest brak dużych aglomeracji miejskich po prawej stronie Wisły. Tradycyjnie już, metropolie osiągają najlepszą pozycję pod względem zatrudnienia i poziomu produktywności, a znajdujące się w pobliżu miej-

scowości czerpią korzyści z sąsiedztwa. Znacznie gorsza sytuacja występuje na obszarach peryferyjnych. Polska Wschodnia nie ma ani jednego miasta, które zamieszkiwałoby co najmniej 500 tys. ludności. Kolejnym czynnikiem zmniejszającym atrakcyjność ściany wschodniej jest wynikająca z ubogiej infrastruktury drogowej i lotniczej bariera komunikacyjna pomiędzy tą częścią kraju a zachodem i centrum. To z kolei wpływa na niewielkie zainteresowanie tym obszarem ze strony inwestorów. Nakłady inwestycyjne we wschodniej Polsce są dużo niższe niż wymaga tego restrukturyzacja. Na wykresie 3. wyraźnie widoczna jest dysproporcja w nakładach inwestycyjnych przypadających na jednego mieszkańca w podziale na województwa. Najniższy poziom nakładów na inwestycje obserwowany jest w województwach: warmińsko-mazurskim, lubelskim, podkarpackim i podlaskim. Czynnikiem bezpośrednio związanym z ww. aspektem jest również mniejsza zdolność do tworzenia miejsc pracy. W 2009 r. bilans tworzenia i likwidacji miejsc pracy był najbardziej niekorzystny w województwie podkarpackim jak również warmińsko-mazurskim, zanotowano tam ubytek miejsc pracy odpowiednio o 9,5 tys. i 4,6 tys. (wykres 3).

3. Niekorzystne czynniki demograficzne kształtują słabą jakość kapitału ludzkiego w regionie.

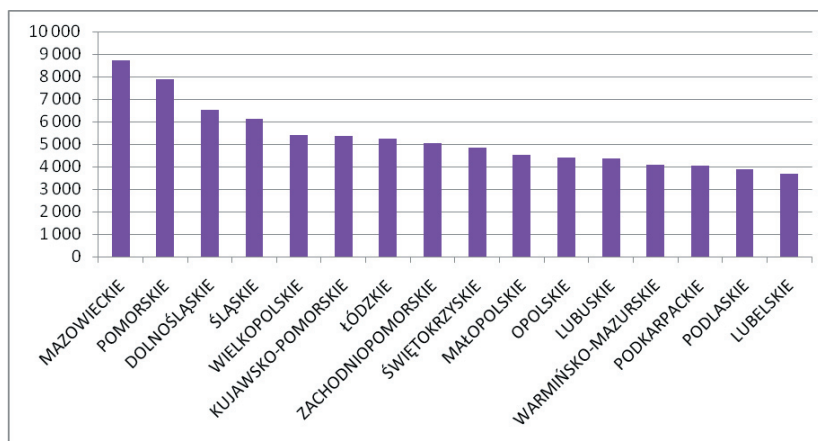
Na konkurencyjność regionów w dużym stopniu wpływa poziom wykształcenia ludności. Mieszkańcy Polski Wschodniej, w oparciu o dane uzyskane z narodowego spisu powszechnego z 2002 r., wykazują niższy niż przeciętnie w kraju poziom wykształcenia. O ile średnio w Polsce wykształceniem wyższym wykazywało się prawie 10% ludności w wieku powyżej 12 lat, to w Polsce Wschodniej 8,9%. Jeszcze mniej korzystna sytuacja występowała w zakresie wykształcenia na poziomie średnim zawodowym. Województwa lubelskie i podlaskie zajmowały 7 i 9 miejsce

w kraju, natomiast trzy pozostałe województwa miały najmniejszy odsetek osób z wykształceniem na poziomie średnim zawodowym w Polsce. W konsekwencji brakuje specjalistów, których liczba znacząco wpływa na możliwości rozwojowe regionów. Sytuację pogarsza drenaż osób wykształconych, które studiują poza miejscem zamieszkania i często już nie wracają w rodzinne strony, a nawet wyjeżdżają poza granice kraju.

Kolejnymi czynnikami, które niekorzystnie wpływają na sytuację gospodarczą, są zmniejszanie się liczby ludności oraz starzenie społeczeństwa. Mimo iż w ostatnich latach przyrost naturalny był dodatni, w rzeczywistości występuje niewykazywany w statystykach meldunkowych odpływ ludności do większych miast oraz za granicę. Jednocześnie postępuje proces starzenie ludności. Obecnie współczynniki obciążenia demograficznego prezentują się korzystnie, jednak niepokojący jest wzrost udziału w ogóle ludności osób w tzw. wieku niemobilnym, 45–59 lat dla kobiet oraz 45–64 dla mężczyzn, które w najbliższej perspektywie będą przechodzić na emeryturę. Jednocześnie maleje udział osób w wieku 0–18 lat, co w zestawieniu z prognozowanym ubytkiem odsetka osób w wieku produkcyjnym, dotyczy przechodzących na emeryturę, negatywnie wpłynie na zasoby pracy.

Reasumując opisane zjawiska determinujące rozwój gospodarczy ściany wschodniej, należy wskazać, że kluczowym czynnikiem, który może wpłynąć na zmniejszanie dysproporcji w rozwoju regionalnym, a tym samym w wysokości płac jest przede wszystkim zmiana istniejących regionalnych struktur gospodarczych w kierunku zwiększenia liczby przedsiębiorstw konkurencyjnych, ukierunkowanych na podnoszenie efektywności swojej działalności oraz mogących sobie pozwolić na stosunkowo wysoki poziom płac.

Wykres 3. Nakłady inwestycyjne, przypadające na jednego mieszkańca w 2009 r. (w złotych).

Rynek pracy charakteryzuje się znacznie mniejszą mobilnością pracowników niż kapitału i produktów. Jednym ze sposobów zmniejszenia zróżnicowania międzyregionalnego jest zwiększenie mobilności czynników produkcji, w tym także pracy, z regionów bogatszych do biedniejszych. Wyższa mobilność sprzyja efektywniejszemu wykorzystaniu istniejących zasobów, poprawie produktywności i wzrostowi wynagrodzeń. W ostatecznym rachunku jednak, o ile intensyfikacja ruchów migracyjnych pomiędzy regionami słabiej i lepiej rozwiniętymi będzie sprzyjała podnoszeniu dobrobytu społecznego w skali kraju, to jedynie tworzenie nowych miejsc pracy na obszarach defaworyzowanych może prowadzić do międzyregionalnej konwergencji we wskaźnikach zatrudnienia, bezrobocia, PKB per capita i wynagrodzeń. Jednocześnie niezbędne jest także szybkie nadrobienie zapóźnień w rozwoju społeczno-gospodarczym przez regiony biedniejsze, tak aby proces konwergencji przynosił korzyści nie tylko obszarom defaworyzowanym, ale i całemu krajowi. Oznacza to wyzwanie dla służb publicznych, m.in. w zakresie odpowiedniego kształtowania polityki społeczno-gospodarczej państwa, w tym polityki regionalnej i rynku pracy.

4. Działania na rzecz poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej ściany wschodniej.

Wszystkie działania rządu RP adresowane do województw Polski Wschodniej ukierunkowane są na podnoszenie ich konkurencyjności i zmniejszanie dystansu rozwojowego w stosunku do innych regionów. Cel ten rząd realizuje poprzez koncentrację środków na przedsięwzięciach finansowanych ze środków krajowych oraz współfinansowanych przez Unię Europejską w obszarach dotyczących rozwoju przedsiębiorczości, tworzenia infrastrukturalnych i instytucjonalnych warunków do zwiększania poziomu inwestycji i wzrostu wydajności pracy oraz wspomagania procesów urbanizacyjnych. Przedsięwzięcia te są uzupełniane kompleksowymi działaniami na rzecz wspierania rozwoju zasobów ludzkich i kapitału społecznego.

W ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO) pięciu województw Polski Wschodniej w latach 2007–2013 zostaną zrealizowane przedsięwzięcia rozwojowe na łączną kwotę ponad 4690 mln euro. Mając na uwadze wysoki poziom zaawansowania procesu wdrażania RPO, w styczniu br. komitet koordynujący Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013 (KK NSRO), pod przewodnictwem ministra rozwoju regionalnego, przyznał m.in. województwu lubelskiemu, podkarpackiemu, podlaskiemu, świętokrzyskiemu oraz warmińsko-mazurskiemu specjalną, dodatkową premię w ramach tzw. krajowej rezerwy wykonania. W wyniku podziału dodatkowych środków do województw tych trafi w sumie dodatkowo ponad 149 mln euro na realizację programów regionalnych.

Poza środkami z RPO, województwa Polski Wschodniej korzystają z dodatkowych środków (ponad 2273 mln euro) przeznaczonych na rozwój tego regio-

nu w ramach Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej” (PO RPW). Wartość zawartych umów o dofinansowanie projektów w ramach PO RPW złożonych przez samorządy, przedsiębiorców, stowarzyszenia i uczelnie z województw Polski Wschodniej na koniec 2010 r. przekroczyła 1217 mln euro.

Podnoszenie konkurencyjności i zmniejszanie dystansu rozwojowego województw Polski Wschodniej w stosunku do innych regionów zapewnia również Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” (PO IiŚ). Głównym celem PO IiŚ jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Do końca 2010 r. w ramach tego programu, beneficjenci z województw Polski Wschodniej podpisali umowy o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 1637 mln euro. Przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, jednostki badawcze i naukowe z regionu Polski Wschodniej mogą również realizować projekty w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna gospodarka”, na którego realizację przeznaczono 9710 mln euro. W ramach tego programu wspierane są przedsięwzięcia przyczyniające się m.in. do: zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw, wzrostu konkurencyjności polskiej nauki, zwiększenia roli nauki w rozwoju gospodarczym, zwiększenia udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym, tworzenia trwałych i lepszych miejsc pracy oraz wzrostu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

Wspieranie rozwoju zasobów ludzkich i kapitału społecznego realizowane jest natomiast poprzez działania zawarte w Programie Operacyjnym „Kapitał ludzki” (PO KL). PO KL realizuje swoje cele poprzez wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej (cel główny programu). Na realizację programu przewidziano 11 420 mln euro, w tym wkład finansowy Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) stanowi ponad 9710 mln euro. Działania w ramach PO KL realizowane są równolegle na poziomie centralnym i regionalnym. Obejmują one obszary zatrudnienia i integracji społecznej, rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawę stanu zdrowia osób pracujących, poprawę jakości systemu oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki, jak również promocję integracji społecznej, rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Wszystkie powyższe działania mają na celu modernizację gospodarczą oraz podnoszenie jakości życia ludności z województw Polski Wschodniej, a także podnoszenie konkurencyjności i zmniejszanie dystansu rozwojowego tych województw w stosunku do innych regionów Polski.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

w sprawie przetargów na budowę dróg (22603)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jarosława Matwiejuka przekazaną do prezesa Rady Ministrów przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22603/11), dotyczącą przetargów na budowę dróg krajowych, uprzejmie przedstawiam informacje w sprawie.

W dniu 25 stycznia br. Rada Ministrów uchwaliła „Program budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”. W ramach programu ujęto priorytetowe zadania drogowe w kraju. Zakres rzeczowy zawarty w programie został dostosowany do aktualnych możliwości finansowych państwa i opiera się na trzech dokumentach finansowych:

1) Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011–2013,

2) ustawie budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz. U. z 9 lutego 2011 r. Nr 29, poz. 150), która w załączniku nr 11 wskazuje limity wydatków na zadania drogowe zarówno budżetu państwa, jak i Krajowego Funduszu Drogowego (KFD),

3) uchwale Rady Ministrów z dnia 19 października 2010 r. w sprawie niektórych działań związanych z realizacją programu wieloletniego pod nazwą „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”.

Z uwagi na te ramy finansowe zadania ujęte w programie zostały podzielone na 3 grupy i umieszczone w 3 załącznikach – 1, 1a i 2. W załączniku nr 1 umieszczono inwestycje, których realizacja rozpocznie się do 2013 r. Tworząc listę zadań do załącznika nr 1, w pierwszej kolejności uwzględniono zadania autostradowe, zadania współfinansowane ze środków UE w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 oraz zadania będące w budowie. W załączniku nr 1a umieszczono zadania, których stan przygotowania pozwala na ich rozpoczęcie do 2013 r., a dokładna data rozpoczęcia prac jest uzależniona od zapewnienia dodatkowych środków finansowych. W załączniku nr 2 znalazły się zadania, dla których w przeważającej części rozpoczęto prace przygotowawcze w ramach realizacji „Programu budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”, których zaawansowanie nie pozwoli jednak na rozpoczęcie robót budowlanych do 2013 r.

Z uwagi na to, że obecnie nie wskazano źródeł finansowania dla kolejnych projektów ujętych w programie w załącznikach 1a i 2, ogłaszanie kolejnych przetargów na te zadania narażałoby oferentów na niepotrzebne wydatki, a Skarb Państwa na wypłatę odszkodowań.

Jednocześnie chciałbym zaznaczyć, że w 2012 r., zgodnie z założeniami przyjętego przez Radę Ministrów „Programu budowy dróg krajowych na lata

2011–2015”, nastąpi aktualizacja programu, m.in. w oparciu o poziomy finansowania infrastruktury drogowej dostępne dla Polski w Wieloletnich Ramach Finansowych Unii Europejskiej na lata 2014–2020 oraz urealnione prognozy makroekonomiczne dla dwóch ostatnich lat realizacji programu. Pozwoli to na precyzyjne określenie potrzeb finansowych (w tym udziału środków krajowych) dla zakresu rzeczowego programu realizowanego w latach 2014–2015 i umożliwi ogłoszenie przetargów na wszystkie te zadania, dla których zabezpieczone będą środki na ich realizację.

Podjęcie innej decyzji w tej materii byłoby niefrasobliwe i narażało na straty nie tylko branżę budowlaną, lecz z uwagi na potencjalne negatywne konsekwencje dla stanu finansów publicznych stanowiłoby ogromne zagrożenie dla kondycji całej polskiej gospodarki.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłanek
Bożeny Kotkowskiej i Elżbiety Zakrzewskiej**

**w sprawie nałożenia podatku VAT od towarów
i usług na usługi szkoleniowe (22604)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22604/11, interpelację posłanek Bożeny Kotkowskiej i Elżbiety Zakrzewskiej w sprawie nałożenia podatku od towarów i usług na usługi szkoleniowe, uprzejmie wyjaśniam.

Zmiany w zakresie stosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług w odniesieniu do usług edukacyjnych zostały wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 226, poz. 1476), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. (a nie rozporządzeniem ministra finansów). Wyżej wymieniona nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług uchyliła dotychczasowy załącznik nr 4 zawierający wykaz usług zwolnionych od podatku. Uregulowania dotyczące tematyki zwolnień zostały przeniesione do treści ustawy. Przy określaniu zakresu zwolnień, które dotychczas były ujęte w załączniku nr 4, odstąpiono od ich identyfikacji przy pomocy klasyfikacji statystycznych, określając ich zakres z wykorzystaniem treści przepisów prawa unijnego i krajowego

oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE. Zasadniczym powodem odejścia od stosowania klasyfikacji statystycznych przy określaniu zakresu zwolnień od podatku były bowiem wymogi związane z zapewnieniem pełniejszej implementacji przepisów unijnych, w szczególności dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

Przy określaniu zakresu zwolnień od podatku usług kształcenia uwzględnione zostały przepisy art. 132 ust. 1 lit. i oraz j dyrektywy, zgodnie z którymi państwa członkowskie zwalniają:

— kształcenie dzieci lub młodzieży, kształcenie zawodowe lub przekwalifikowanie, łącznie ze świadczeniem usług i dostawą towarów ściśle z taką działalnością związanych, prowadzone przez odpowiednie podmioty prawa publicznego lub inne instytucje działające w tej dziedzinie, których cele uznane są za podobne przez dane państwo członkowskie;

— nauczanie prywatne przez nauczycieli obejmujące kształcenie powszechne lub wyższe.

Mając na uwadze przytoczone wyżej przepisy dyrektywy, od dnia 1 stycznia 2011 r. zwolnieniem w przepisach o podatku od towarów i usług (art. 43 ust. 1 pkt 26–29 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) objęto:

— usługi świadczone przez:

a) jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania,

b) uczelnie, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki badawczo-rozwojowe, w zakresie kształcenia na poziomie wyższym

oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;

— usługi prywatnego nauczania na poziomie przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym i wyższym, świadczone przez nauczycieli;

— usługi nauczania języków obcych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, inne niż wymienione w pkt 26, pkt 27 i pkt 29 ust. 1 art. 43 cytowanej ustawy o podatku od towarów i usług;

— usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego, inne niż wymienione w pkt 26 ust. 1 art. 43 cytowanej ustawy o podatku od towarów i usług;

a) prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach lub

b) świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów o systemie oświaty – wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją, lub

c) finansowane w całości ze środków publicznych oraz świadczenie usług i dostawę towarów ściśle z tymi usługami związane.

Ponadto na podstawie przepisów rozporządzenia ministra finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w spra-

wie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 73, poz. 392) zwolnione od podatku zostały m.in.:

— usługi w zakresie kształcenia, inne niż wymienione w art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy, świadczone przez uczelnie, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty badawcze oraz świadczenie usług i dostawa towarów ściśle z tymi usługami związane (§ 13 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia);

— usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego finansowane w co najmniej 70% ze środków publicznych oraz świadczenie usług i dostawa towarów ściśle z tymi usługami związane (§ 13 ust. 1 pkt 20 rozporządzenia).

Mając na uwadze powyższe przepisy, wyjaśniam, że od dnia 1 stycznia 2011 r. przeważająca większość usług w zakresie edukacji pozostała zwolniona od podatku od towarów i usług. Poza zakresem zwolnienia znalazły się natomiast te usługi, w odniesieniu do których dyrektywa nie przewiduje możliwości zwolnienia od podatku.

Informuję również, że projekt ustawy wprowadzającej wskazane powyżej zmiany był poddany szerokim konsultacjom – zarówno międzyresortowym, jak i społecznym. Projekt był również konsultowany z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Uwagi tego resortu zostały uwzględnione przy określaniu zakresu zwolnienia od podatku usług świadczonych przez jednostki objęte systemem oświaty.

Informuję również, że możliwość uzyskania odpowiedzi na szczegółowe pytania dotyczące konkretnych stanów faktycznych ustawodawca przewidział w ramach instytucji interpretacji indywidualnych. Zgodnie z art. 14b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.) minister właściwy do spraw finansów publicznych na pisemny wniosek zainteresowanego wydaje, w jego indywidualnej sprawie, pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego (interpretację indywidualną). Składający wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej obowiązany jest do wyczerpującego przedstawienia zaistniałego stanu faktycznego albo zdarzenia przyszłego oraz do przedstawienia własnego stanowiska w sprawie oceny prawnej tego stanu faktycznego albo zdarzenia przyszłego (art. 14b § 3 Ordynacji podatkowej). Wyjaśniam przy tym uprzejmie, że podatnicy chętnie korzystają z tej instytucji prawnej, stworzonej w celu wyjaśniania ich wątpliwości co do stosowania przepisów prawa podatkowego w ich indywidualnych sprawach.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Henryka Milcarza**

**w sprawie zwiększenia udziału kolei
w transporcie towarów (22605)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Henryka Milcarza w sprawie zwiększenia udziału kolei w transporcie towarów, uprzejmie informuję.

Dla funkcjonowania transportu intermodalnego kluczowe znaczenie mają: dobrej jakości infrastruktura kolejowa, nowoczesne terminale przeładunkowe i specjalistyczny tabor do przewozu jednostek intermodalnych. Dlatego też działania Ministerstwa Infrastruktury koncentrują się na modernizacji linii kolejowych i na wsparciu budowy terminali intermodalnych oraz zakupu taboru, dla których kluczowym źródłem finansowania jest Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”. Obecnie do dnia 31 grudnia 2015 r. obowiązują w Polsce dwa programy pomocowe umożliwiające udzielanie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego:

— rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 7 września 2009 r. w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2007–2013 – decyzja Komisji Europejskiej z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie N 546/2008 – pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” oraz

— rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu intermodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych – decyzja KE z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie N 195/2008 – pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Ministerstwo Infrastruktury angażuje się również w działania prowadzone na forum Unii Europejskiej, których celem jest poszukiwanie źródeł finansowania działalności operacyjnej w transporcie intermodalnym na dotychczasowych zasadach programu Marco Polo. Program ten po jego zakończeniu w 2013 r. zmieni swój charakter, aby w sposób bardziej skuteczny wspierać multimodalność i rozwiązania ograniczające negatywny wpływ transportu na środowisko. KE planuje, aby była to nowa forma wsparcia w ramach funduszu TENT (w nowej perspektywie finansowej). Polska będzie brać aktywny udział w pracach nad tym dokumentem, aby zapewnić jak najkorzystniejsze warunki wsparcia dla rozwoju transportu intermodalnego w Polsce.

Należy też zwrócić uwagę, że nowa polityka transportowa Komisji Europejskiej, opublikowana w mar-

cu br., (komunikat Komisji Europejskiej KOM(2011) 144 pn. „Biała księga – Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportowego”) odchodzi od wspierania transportu intermodalnego na rzecz wspierania multimodalności w transporcie, czyli współpracy wszystkich rodzajów transportu w celu zwiększenia jego efektywności i ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko.

Jednocześnie w powstającej obecnie Strategii Rozwoju Transportu (etap konsultacji społecznych) zakłada się wzrost udziału przewozów w systemie transportu intermodalnego z obecnych 5% do ok. 10–15% (udział w przewozach kolejowych) w ujęciu tonażowym w 2020 r.; jest to średni poziom krajów Unii Europejskiej z 2000 r. Dlatego strategicznym celem rozwoju transportu intermodalnego w Polsce jest stworzenie korzystnych warunków technicznych, prawno-organizacyjnych i ekonomiczno-finansowych dla dynamicznego rozwoju systemu przewozów intermodalnych.

SRT zakłada dalsze wspieranie (ze względu na jego proekologiczny charakter, spełniający cele i zadania polityki transportowej: odciążenie infrastruktury drogowej i ograniczenie kosztów zewnętrznych transportu) rozwoju transportu intermodalnego, m.in. poprzez remonty linii kolejowych i modernizację/budowę terminali intermodalnych (docelowo 30 w 2030 r.) Zakłada się także tworzenie regionalnych centrów logistycznych przy wszystkich dużych polskich aglomeracjach miejskich. Propozycja lokalizacji platform multimodalnych (centrów logistycznych łączących przynajmniej dwa rodzaje transportu, posiadających znaczenie dla gospodarki państwa) została przez Polskę zgłoszona, po konsultacjach z marszałkami województw, Komisji Europejskiej w ramach rewizji sieci TEN-T.

Przewiduje się też wspieranie wymiany/zakupu taboru, m.in. platform do kontenerów i ewentualnie wagonów kieszeniowych. Stanowić to będzie, podobnie jak wymienione wcześniej rozporządzenia, pomoc publiczną.

Istotne dla rozwoju transportu intermodalnego jest także wdrożenie innowacji i sprawniejszych technologii, które ułatwiają integrację różnych środków transportu, a także sprzyjają wyborowi transportu intermodalnego, który zależy w dużym stopniu od ilości dostarczonych informacji. Jeśli klienci (głównie nadawcy, ale również spedytorzy i przewoźnicy drogowi) będą w pełni poinformowani o możliwościach, warunkach i cenach transportu intermodalnego, można oczekiwać dużego wzrostu tych przewozów. Ponadto systemy śledzenia i odnajdywania (ang. tracking and tracing) mogą dostarczać użytkownikom informacji, które w dużej mierze mogą decydować o sukcesie całego łańcucha transportu intermodalnego. Innowacje będą wdrażane pod kątem dostosowania linii i terminali kolejowych do potrzeb tych nowych rozwiązań. Najbardziej obiecującym obszarem innowacji są terminale kolejowe, które mają

znaczną zdolność absorpcyjną systemów informacyjnych i informatycznych, pozwalającą na skrócenie operacji i obniżenie ich kosztów.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego niewdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2007/38/WE z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie doposażenia samochodów ciężarowych zarejestrowanych we Wspólnocie w lusterka samochodowe, uprzejmie informuję, że przedmiotowa dyrektywa została implementowana do prawodawstwa polskiego poprzez rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 4 maja 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. Nr 75, poz. 639).

W wyniku implementacji dyrektywy 2007/38/WE ww. rozporządzenie dotyczące warunków technicznych pojazdów nakłada na właścicieli samochodów ciężarowych i pojazdów specjalnych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, zarejestrowanych po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 2000 r., obowiązek doposażenia w lusterka klasy IV (lusterka szerokokątne) i klasy V (lusterka bliskiego widzenia). Obowiązek ten dotyczy pojazdów zarejestrowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W odniesieniu do polskich odcinków europejskich korytarzy transportowych obecnie trwa etap wyznaczania i tworzenia kolejowych korytarzy towarowych, zaś te wyznaczone oraz umieszczone w załączniku do rozporządzenia (UE) 913/2010 korytarze (w tym przebiegające przez Polskę korytarze P-P i W-Z) wymagają dopiero uruchomienia. Przepisy rozporządzenia pozwalają, aby w stosownych przypadkach, mając na uwadze zagrożenie dla funkcjonowania ruchu pasażerskiego w danym korytarzu ze strony ruchu towarowego, możliwe było określenie tras objazdowych. Poza tym dopuszczane są też modyfikacje przebiegu wcześniej wyznaczonych korytarzy. Zatem szczegółowy przebieg danego korytarza oraz jego wariantów są praktycznie jeszcze do ustalenia. Obecnie zarówno Ministerstwo Infrastruktury, jak i PKP PLK SA prowadzą prace wstępne nad właściwym przygotowaniem planu wdrożenia dla korytarzy towarowych przebiegających przez Polskę.

Obszarem, który pozwala na zebranie niezbędnych doświadczeń, jest współpraca międzynarodowa podjęta w ramach korytarza W-Z (korytarza nr 8 w załączniku do rozporządzenia) przez takie kraje, jak Belgia, Holandia, Niemcy, Polska, Litwa (oraz Francja i Czechy jako obserwatorów). Współpracę tę wspomaga dodatkowo polsko-niderlandzki projekt dotyczący utworzenia kolejowego korytarza towarowego i w ramach tego projektu prowadzone jest w 2011 r. studium, którego celem jest określenie faktycznych możliwości utworzenia takiego korytarza. Studium to obejmuje cztery zadania: 1) analizę porównawczą w zakresie kosztów oraz efektywności infrastruktury kolejowej, 2) analizę dostępności terminali (intermodalnych) w korytarzu towarowym, 3) ocenę działalności przewozowej w korytarzu, wykorzystania przepustowości oraz jakości świadczonych usług, 4) analizę porównawczą w zakresie stawek

dostępu. Wstępne wyniki analiz będą dostępne do połowy października br., a następnie przedstawione potencjalnym użytkownikom korytarza do dyskusji podczas seminarium w Warszawie w dniu 25 października 2011 r. Ministerstwo Infrastruktury spodziewa się, że wnioski z tego seminarium pozwolą na sformułowanie wytycznych, którymi powinna kierować się strona polska w dalszych pracach nad uruchomieniem tego korytarza.

Jednocześnie Ministerstwo Infrastruktury oraz zarządca infrastruktury (PKP PLK SA) podjęły współpracę ze swoimi odpowiednikami z innych krajów nad opracowaniem statusu organów nadzorczych przyszłego korytarza nr 8 (W-Z), czyli rady wykonawczej i rady zarządzającej.

W zakresie kształtowania równowagi międzysektorowej informuję, że wprowadzenie w Polsce od dnia 1 lipca 2011 r. elektronicznego systemu poboru opłat (ETC) opartego na faktycznie przejechanych kilometrach umożliwi przenoszenie obciążeń związanych z opłatami za przejazd po drogach na ostatecznego odbiorcę. W 2011 r. z uwagi na ograniczony zasięg dróg objętych systemem ETC (ok. 1600 km) na drogach tych będzie realizowane 10,51% pracy przewozowej samochodów ciężarowych. Oznacza to, że większość przejazdów będzie odbywała się po drogach nieobjętych opłatami. Sytuacja ta ulegnie zmianie w miarę sukcesywnego rozszerzania systemu ETC na pozostałe drogi krajowe. Z uwagi na powyższe efekty oczekiwane są w średnim i długim okresie. Korzyści wynikające z niższych kosztów na długich dystansach, przejazdów bez ryzyka utknięcia w korku i z niskim ryzykiem uczestniczenia w wypadku, przy mniejszej podatności na warunki pogodowe, bez ograniczeń czasowych, wyższej punktualności i istotnie mniejszym wpływie na środowisko naturalne odczuje cała gospodarka, w tym przede wszystkim nadawcy towarów oraz użytkownicy dróg. Ponadto w zakresie problematyki bezpieczeństwa ruchu drogowego uprzejmie informuję, że jest już po rozpatrzeniu przez Komitet Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw, który wdraża do polskiego systemu prawnego postanowienia dyrektywy 2008/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 listopada 2008 r. w sprawie zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej.

Informuję również, że na obecną chwilę nie przewiduje się powołania rady ds. transportu intermodalnego przy Ministerstwie Infrastruktury.

Uprzejmie proszę Pana Marszałka o przyjęcie powyższej odpowiedzi, a panu posłowi Henrykowi Milcarzowi dziękuję za zainteresowanie się powyższą tematyką.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Henryka Milcarza**

**w sprawie podjęcia działań na rzecz
ograniczenia liczby zachorowań na cukrzycę
i poprawy jakości życia chorych (22607)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Henryka Milcarza, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (SPS-023-22607/11), w sprawie podjęcia działań na rzecz ograniczenia liczby zachorowań na cukrzycę i poprawy jakości życia chorych uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Polityka lekowa stanowi całokształt działań organizacyjno-prawnych, na podstawie których minister zdrowia realizuje zadania dotyczące zagwarantowania obywatelom dostępu do skutecznych i bezpiecznych produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału pacjentów w kosztach leczenia. Regulacje prawne zagadnień związanych z refundacją leków i wyrobów medycznych są zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.).

Cukrzyca, jako powszechna choroba przewlekła, stanowi szczególnie przedmiot troski resortu zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje insuliny oraz preparaty doustne przeciwcukrzycowe według swoich możliwości finansowych. Koszty refundacji insulin: zarówno pojedynczych preparatów, jak i „mieszanek insulinowych” – krótko-średnio-długo działających, wzrastają każdego roku. Od 2007 r. możemy obserwować wzrost ilości wydanych opakowań insuliny o ok. 300 tys., osiągając w 2009 r. ponad 5,7 mln sztuk. Przekłada się to na koszty refundacji, które z blisko 500 mln zł w 2007 r. zwiększyły się o ponad 62 mln zł w 2009 r. Również koszty refundacji doustnych preparatów przeciwcukrzycowych wzrastają w ostatnich latach, osiągając w 2009 r. wartość ok. 125 mln PLN.

Należy podnieść, iż leki z grupy inkretynomimetycznych oraz inhibitorów DPP-4 stanowiły w dniu 30 kwietnia 2011 r. przedmiot obrad Zespołu do Spraw Gospodarki Lekami, który zarekomendował nieuwzględnianie wniosków o ustalenie ceny urzędowej i o umieszczenie w wykazach refundacyjnych przedmiotowych produktów leczniczych, ze względu na m.in.:

- wysoki koszt inkrementalny terapii,
- wysoką cenę,
- brak wiarygodnych dowodów na różnice skuteczności w zakresie twardych punktów końcowych, pomimo korzyści wynikających z istnienia efektu zdrowotnego.

Jednocześnie, w dniu 31 marca 2011 r., minister zdrowia zgodnie z art. 31c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) zlecił prezesowi Agencji Oceny Technologii Medycznych niezwłoczne przygotowanie rekomendacji zakwalifikowania leczenia cukrzycy z epizodami hipoglikemii lub niestabilnym przebiegiem (z wykorzystaniem długodziałających analogów insuliny) do wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu terapeutycznych programów zdrowotnych.

Odnosząc się do opracowania przez Ministerstwo Zdrowia rządowego programu walki z cukrzycą – epidemia XXI wieku, uprzejmie informuję, iż ze środków znajdujących się w dyspozycji ministra zdrowia realizowany był program zdrowotny pt. „Program prewencji leczenia cukrzycy w Polsce”. W latach 2007 i 2008 w ramach ww. programu wdrażano rejestr chorych na cukrzycę (dorosłych) i rejestr wieku rozwojowego (dzieci i młodzieży). Oba te rejestry nie są jeszcze w pełni uruchomione. Obecnie, w związku z kierunkowymi decyzjami kierownictwa Ministerstwa Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia jest w trakcie przejmowania spraw dotyczących wszystkich rejestrów (prowadzonych dotychczas w ramach programów zdrowotnych), w tym rejestrów dotyczących cukrzycy.

Należy również zaznaczyć, iż w ramach realizowanych programów zdrowotnych adresowanych do chorych na cukrzycę finansowane były również działania dotyczące profilaktyki występowania m.in. cukrzycy, a także zdrowego odżywiania się (np. w ramach „Narodowego programu profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006–2008”, POLKARD, realizowane było zadanie pt. „Ogólnopolski program poprawy wykrywalności i skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych i cukrzycy u dorosłych i dzieci w środowiskach małomiejskich i wiejskich” oraz w ramach Narodowego programu zapobiegania nadwadze i otyłości oraz przewlekłym chorobom niezakaźnym poprzez poprawę żywienia i aktywności fizycznej na lata 2007–2011).

Od 2010 r. program zdrowotny pt. „Program prewencji i leczenia cukrzycy w Polsce na lata 2010–2011” stanowi moduł II programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”. Priorytetem programu jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o roli zdrowego trybu życia, w szczególności poprzez działania o charakterze medialno-edukacyjnym.

Cele główne:

- poprawa stanu wiedzy społeczeństwa na temat cukrzycy poprzez stałe upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o cukrzycy i zdrowym stylu życia, stworzenie systemu szkoleń dla pacjentów, ich rodzin oraz wybranych grup zawodowych,

— poprawa jakości opieki nad chorymi na cukrzyce poprzez działania edukacyjne na rzecz tej grupy chorych.

Główne działania – okres realizacji – 2010 r.:

— opracowanie projektu akcji promocyjnej na temat czynników wywołujących cukrzyce oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzyce, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych,

— akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji.

W ramach zadania pt. „Akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji” w 2010 r. w ramach programu były prowadzone szkolenia edukacyjne dla pacjentów przez lekarza, pielęgniarkę, rehabilitanta i dietetyka. Przeprowadzono również wykłady na temat: „Co to jest cukrzyca, jak jej zapobiegać, jak z nią żyć”, szkolenia edukacyjne pielęgniarek/położnych oraz szkolenia młodzieży w szkołach.

W ramach działań techniczno-prewencyjnych wykonano badania podstawowe oraz z pełnym zakresem.

Główne działania – przewidziane do realizacji w ramach programu w 2011 r.:

— wdrażanie według opracowanego w 2010 r. ujednoliconego projektu akcji promocyjnych na temat czynników wywołujących cukrzyce oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzyce, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych (m.in. kierowcy autobusów/autokarów wycieczkowych, instruktorzy nauki pływania, nauczyciele),

— kontynuacja akcji społecznych promocyjno-edukacyjnych obejmujących profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązanych z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji.

— wdrażanie i przeprowadzanie szkoleń dla pielęgniarek i położnych, w oparciu o opracowany przez wyspecjalizowany podmiot ramowy program przygotowujący pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy,

Główne zadania:

1. Edukacja na temat czynników wywołujących cukrzyce oraz na temat objawów i sposobów leczenia

cukrzycy (adresowana do chorych na cukrzyce, ich rodziców, opiekunów i wybranych grup społecznych/zawodowych).

2. Edukacja na temat pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzyce, głównie dzieciom posiadającym pompę insulinową (adresowana do pielęgniarek szkolnych, ratowników medycznych, całego społeczeństwa).

3. Edukacja w zakresie korzyści wynikających z rozpowszechnienia w społeczeństwie postaw zdrowotnych.

4. Przygotowanie pielęgniarek i położnych do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Przewidywane efekty:

— wzrost wiedzy o cukrzycy typu 1 oraz sposobach udzielania pierwszej pomocy osobom posiadającym pompę insulinową,

— wzrost świadomości konieczności przeciwdziałania cukrzycy typu 2 w grupie dzieci w wieku 7–13 lat,

— zmniejszenie liczby hospitalizowanych przypadków dzieci z pompami insulinowymi w stanie ciężkiej hipoglikemii i/lub hiperglikemii.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2011 r. następuje rozszerzenie realizacji programu o zadanie dotyczące wdrażania i przeprowadzania szkoleń dla pielęgniarek i położnych przygotowujących pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

W kolejnych latach planuje się kontynuację ww. programu w ramach programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”.

Należy jednak zaznaczyć, iż podejmowane działania w ramach programu były i są determinowane przyznawanym w ustawie budżetowej limitem środków na realizację programów zdrowotnych w poszczególnych latach.

Uzyskanie przez lekarza rozszerzonej i pogłębionej wiedzy z biochemii, fizjologii i patofizjologii metabolizmu, niezbędnej do rozwiązywania problemów związanych z cukrzycą, jej powikłaniami oraz chorobami skojarzonymi i często z cukrzycą współwystępującymi, a także nabycie umiejętności w zakresie metodyki badań metabolicznych i endokrynologicznych, jest celem szkolenia lekarzy odbywających specjalizację w dziedzinie diabetologii.

Sprawy związane z naborem oraz realizacją specjalizacji lekarskich regulują przepisy rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

Zgodnie z powyższymi przepisami zostały opracowane dwie wersje programów specjalizacji dla lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w zakresie diabetologii:

1) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz

2) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii.

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie diabetologii trwa 2 lata. W tym czasie lekarze zapoznają się z problemami dotyczącymi epidemiologii, etiologii i patogenetyki cukrzycy, jej rozpoznawania, leczenia schorzenia zasadniczego oraz współistniejących powikłań, zapoznają się z problemami przebiegu tej choroby w czasie ciąży, u dzieci i młodzieży oraz u osób starszych, a także poznają społeczne aspekty diabetologii, m.in. związane z jej zapobieganiem, z zasadami kształtowania prawidłowej opieki diabetologicznej, jak również praktycznymi problemami trybu życia chorych z cukrzycą. W trakcie okresu szkolenia specjalizujący się lekarze nabywają zarówno wiedzę teoretyczną, jak również umiejętności praktyczne niezbędne do przeprowadzenia badania chorego na cukrzycę, wykonania i interpretacji badań diagnostycznych, oceny dna oczu, posługiwania się pompą infuzyjną i in. Ww. wiedzę i umiejętności lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie diabetologii realizują w trakcie obowiązkowych kursów szkoleniowych i staży kierunkowych – w liczbie, miejscu i formie określonych w programie specjalizacji. Szkolenie specjalizacyjne jest zakończone państwowym egzaminem specjalizacyjnym, po zdaniu którego lekarz uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie diabetologii.

Szkolenie specjalizacyjne odbywa się w wyspecjalizowanych klinikach lub oddziałach, które spełniają wymogi określone w wyżej przytoczonych przepisach i uzyskały uprawnienia do prowadzenia specjalizacji w ww. dziedzinie. Liczba dostępnych miejsc szkoleniowych w ww. dziedzinie systematycznie rośnie. Obecnie w Polsce takie uprawnienia posiadają 43 jednostki organizacyjne, dysponujące łącznie 251 miejscami szkoleniowymi (dla porównania, w czerwcu 2009 r. było 39 jednostek szkolących, które łącznie dysponowały 213 miejscami szkoleniowymi).

Jednocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że programy specjalizacji zrealizowane przez lekarzy zatrudnionych w podstawowej opiece zdrowotnej, tj. specjalistów w dziedzinie medycyny rodzinnej, medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych oraz pediatrii, również obejmują treści z zakresu diabetologii, umożliwiające prawidłowe rozpoznanie oraz prowadzenie prawidłowego leczenia tego schorzenia. Wiedza oraz umiejętności w tym zakresie nabywane są w ramach odrębnych staży oraz kursów (np. w ramach stażu kierunkowego z diabetologii w przebiegu specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych, podczas którego lekarz nabywa także umiejętności praktyczne, polegające m.in. na zapoznaniu się z technikami wstrzykiwania insuliny) lub też są włączone w inne staże (np. w staż kierunkowy w zakresie pediatrii ogólnej – jak to ma miejsce w specjalizacji w dziedzinie pediatrii). Lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej z problemami dotyczącymi cukrzycy zapoznają się podczas kursu wprowadzającego pt. „Wybrane problemy kliniczne”

oraz w czasie staży kierunkowych i staży w praktyce lekarza rodzinnego.

Ponadto uprzejmie informuję, że corocznie są organizowane kursy doskonalące z zakresu diabetologii, dostępne m.in. dla lekarzy specjalizujących się i specjalistów w chorobach wewnętrznych, diabetologii i medycynie rodzinnej. Udział w tych kursach jest dobrowolny, ale w związku z nałożonym na lekarzy obowiązkiem doskonalenia zawodowego (zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków, Dz. U. Nr 231, poz. 2326, z późn. zm.) uczestnictwo w takich kursach jest premiowane możliwością uzyskania tzw. punktów edukacyjnych, warunkujących dopełnienie przez lekarzy przedmiotowego obowiązku w danym okresie rozliczeniowym. Wykaz kursów doskonalących w zakresie diabetologii, jak również w innych dziedzinach, jest publikowany na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, które koordynuje sprawy związane z organizacją takich kursów.

Ponadto w dniu 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, wprowadzająca zmiany w systemie szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyków, m.in. oparte na wprowadzeniu nowego, modułowego systemu specjalizacji lekarskich. Przyjęcie takiego rozwiązania udrożni system poprzez skrócenie okresu uzyskiwania specjalizacji, zwłaszcza w dotychczasowych szczególnie trudnych dziedzinach medycyny, a więc także w dziedzinie diabetologii, umożliwiając szkolenie specjalizacyjne większej liczbie lekarzy w tym samym czasie. Akty wykonawcze do tej ustawy powstaną w terminie 18 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Wprowadzone niniejszą ustawą zmiany powinny spowodować szybszy dopływ specjalistów dla realizacji usług medycznych w systemie ochrony zdrowia.

Pragnę poinformować, iż w Ministerstwie Zdrowia został opracowany projekt rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. W taryfikatorze kwalifikacyjnym, stanowiącym załącznik do ww. projektu rozporządzenia, w dziale I pt. „Pracownicy działalności podstawowej” zostało wpisane stanowisko pracy: edukator do spraw diabetologii. Ponadto w ww. załączniku określone zostały także kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, w tym kwalifikacje na stanowisku edukatora do spraw diabetologii.

Zgodnie z przedmiotowym załącznikiem na stanowisku edukatora do spraw diabetologii może być zatrudniona osoba, która posiada:

— „magisterskie wykształcenie pielęgniarskie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— licencjat pielęgniarstwa i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— co najmniej średnie pielęgniarstwo i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

— inne magisterskie wykształcenie pielęgniarstwo i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy oraz roczne doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

— licencjat pielęgniarstwa i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator cukrzycy oraz 5-letnie doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

— co najmniej średnie wykształcenie pielęgniarstwo i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy”.

Ponadto w systemie ochrony zdrowia zasadniczą rolę w leczeniu cukrzycy oraz powikłań z nią związanych pełnią lekarze. Poza tym, w celu podniesienia jakości świadczeń realizowanych wobec osób chorych na cukrzycę, przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.) została uregulowana specjalizacja w dziedzinie diabetologia. Szkolenie specjalistyczne w diabetologii umożliwia lekarzom zdobycie specjalistycznych kwalifikacji niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec osób chorych na cukrzycę oraz choroby współwystępujące.

W odniesieniu do osób wykonujących inne zawody medyczne, które w ramach kształcenia uzyskały wiedzę z zakresu cukrzycy, a tym samym kwalifikacje do realizacji świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, należy wskazać również dietetyków. Kształcenie w zawodzie dietetyk realizowane jest m.in. w ramach studiów wyższych (pierwszego i drugiego stopnia) w oparciu o standardy nauczania na kierunku dietetyka (załącznik nr 16 do rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Przedmiotowy dokument stanowi, iż absolwent w wyniku kształcenia zdobywa wiedzę m. in. z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz profilaktyki chorób żywieniowo zależnych. Jednocześnie absolwent, powinien być przygotowany do racjonalnego planowania i wdrażania opartego o podstawy naukowe żywienia indywidualnego, zbiorowego i leczniczego dla zróżnicowanych pod względem wieku, zawodu oraz warunków życia grup ludności, profilaktyki i leczenia dietetycznego chorób żywieniowo zależnych, jak również przygotowany jest do udzielania porad dietetycznych.

Ponadto informuję, iż treści obejmujące profilaktykę chorób, w tym cukrzycy, ujęte są m.in. w ramach kształcenia na studiach wyższych na kierunku zdro-

wie publiczne. Zdrowie publiczne to dyscyplina obejmująca szeroki zakres wieloprofesjonalnych działań wiążących się ze wszystkimi aspektami zdrowia ludzi, jego ochroną, umocnieniem i poprawą, jak również oceną potrzeb zdrowotnych populacji oraz sposobami ich zaspokajania. Kształcenie w zakresie zdrowia publicznego realizowane na studiach wyższych ma umożliwić przyszłym absolwentom nabycie wiedzy, która pozwoli na realizację działań mających wpływ na zdrowie społeczeństwa. Realizacja tego zadania związana jest między innymi z nabyciem wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych, medycznych, wiedzy związanej z podstawowymi problemami zdrowia publicznego, jak również z zakresu systemu opieki zdrowotnej oraz polityki zdrowotnej Polski i krajów Unii Europejskiej.

Ponadto zagadnienia dotyczące cukrzycy realizowane są również w ramach specjalizacji w dziedzinie zdrowia publiczne, do której mogą przystąpić osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, farmaceuci, jak również osoby wykonujące zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia (tj. osoby legitymujące się tytułem magistra lub magistra inżyniera na kierunku: administracja, biologia, biotechnologia, chemia, dietetyka, inżynieria środowiskowa, ochrona środowiska, politologia, prawo, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, technologia żywności i żywienie człowieka, zarządzanie, zdrowie publiczne). Inną dziedziną specjalizacji, w ramach której osoby uprawnione do realizacji kształcenia zapoznawane są z zagadnieniami dotyczącymi cukrzycy jako choroby przewlekłej, jest farmacja apteczna, do realizacji której mogą przystąpić farmaceuci.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) farmaceuci (zatrudnieni w aptekach lub hurtowniach) zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego dokształcania się w zakresie nowych osiągnięć nauk farmaceutycznych. W ramach przedmiotowych szkoleń farmaceuci pogłębiają wiedzę i umiejętności z zakresu m.in. opieki farmaceutycznej, w ramach której realizowane są kursy dotyczące: cukrzycy jako problemu współczesnej medycyny oraz opieki farmaceutycznej dla pacjentów z cukrzycą. Ponadto także diagnosty laboratoryjni w ramach specjalizacji z laboratoryjnej diagnostyki medycznej zdobywają specjalistyczną wiedzę z zakresu badań laboratoryjnych w diagnostyce cukrzycy i monitorowaniu jej leczenia, jak również powikłań, jakie może ona powodować.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Pawła Poncyliusza**

**w sprawie zmian w przepisach regulujących
działalność szkół jazdy (22609)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo (nr SPS-023-22609/11) przekazujące interpelację posła Pawła Poncyliusza w sprawie przepisów ustawy o kierujących pojazdami, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W przedłożeniu rządowym ustawy o kierujących pojazdami od początku był przewidziany podział ośrodków szkolenia kierowców poprzez wyodrębnienie ośrodków posiadających poświadczenie spełnienia dodatkowych warunków. Ośrodkom tym przypisano realizację szkolenia teoretycznego kandydatów na kierowców prowadzone w formie nauczania na odległość z wykorzystaniem technik komputerowych i Internetu, kursy dla kandydatów na instruktorów nauki jazdy oraz coroczne warsztaty szkoleniowe dla instruktorów.

Rozwiązanie takie uznano za zasadne, gdyż tylko odpowiednio przygotowane do tego ośrodki szkolenia poprzez odpowiednią kadre, infrastrukturę i akredytację kuratora oświaty gwarantują przeprowadzenie takiego szkolenia rzetelnie i na właściwym poziomie merytorycznym.

Odnosząc się do szczegółowych wymagań, jakie zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami zostały określone dla przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia, którzy będą ubiegać się o poświadczenie spełnienia dodatkowych wymagań, należy wskazać, że propozycję brzmienia przedmiotowego przepisu przygotowały cztery największe organizacje zrzeszające przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców: Polska Federacja Stowarzyszeń Szkół Kierowców, Polska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ośrodków Szkolenia Kierowców oraz Liga Obrony Kraju. Kopię propozycji przesyłam w załączeniu*).

Przygotowana propozycja została przekazana posłom na posiedzeniu podkomisji pracującej nad projektem ustawy o kierujących pojazdami i przejęta przez posłów w toku prac podkomisji. Podczas posiedzenia odbyła się dyskusja, w której udział wzięli przedstawiciele organizacji społecznych, między innymi ww., jednakże wynik dyskusji nie wpłynął na ostateczne brzmienie projektowanych przepisów.

W trakcie prac sejmowych nad projektem ustawy o kierujących pojazdami postanowiono utrzymać zaproponowane w przedłożeniu rządowym wprowadzenie szkolenia teoretycznego kandydatów na kierowców prowadzonego w formie nauczania na odległość

z wykorzystaniem technik komputerowych i Internetu wyłącznie w ośrodkach szkolenia posiadających poświadczenie spełnienia dodatkowych warunków.

Należy wskazać, że obecnie szkolenie teoretyczne w większości małych ośrodków szkolenia odbywa się na niezadawalającym poziomie, dlatego też przyjęto, że szkolenie na odległość przy użyciu Internetu może być powierzone wyłącznie doświadczonym i odpowiednio przygotowanym do tego ośrodkom, które poprzez odpowiednią kadre, infrastrukturę i akredytację kuratora oświaty gwarantują rzetelne przeprowadzenie takiego szkolenia.

Podsumowując, pragnę wskazać, że w mojej ocenie przyjęte w ustawie o kierujących pojazdami rozwiązania prawne tworzą system uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami oraz doskonalenia umiejętności instruktorów i egzaminatorów mający zapewnić, że przyszli i obecni kierowcy są właściwie przygotowani do bezpiecznego i odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym.

Dodatkowo pragnę zauważyć, że właściwy poziom wiedzy i odpowiednie umiejętności kierowców, instruktorów i egzaminatorów powinny przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W celu nabycia tych umiejętności, w szczególności przez kierowców zawodowych, niezbędne jest zachowanie odpowiedniego stanu technicznego i zaawansowania technologicznego wyposażenia wchodzącego w skład infrastruktury ośrodków szkolenia kierowców, w tym pojazdów, co może pozwolić na uniknięcie wielu wypadków związanych z brakiem umiejętności wykorzystania nowoczesnych systemów bezpieczeństwa i wspomagania kierowców montowanych w pojazdach.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Tadeusz Jarmuziewicz

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Wojciecha Jasińskiego**

**w sprawie likwidacji posterunków Policji
w miejscowościach: Radzanowo, Słubice i Łąck
w pow. plockim (22610)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22610/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Wojciecha Jasińskiego w sprawie likwidacji posterunków Policji w miejscowościach Radzanowo,

*) Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Słubice i Łąck w powiecie plockim, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Jak wynika z informacji przedstawionych przez mazowieckiego komendanta wojewódzkiego Policji, decyzją nr 251/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. powołał on zespół do opracowania projektu kompleksowych zmian organizacyjnych w podległym garnizonie. Głównym założeniem prac zespołu była poprawa funkcjonowania jednostek Policji garnizonu mazowieckiego w celu dalszego ograniczenia zagrożeń, wzmocnienia społecznego poczucia bezpieczeństwa m.in. poprzez tworzenie sprawnie działających komisariatów i posterunków Policji, zwiększenie liczby i dostępności patroli, zwiększenie szybkości interwencji i reakcji na zdarzenia, racjonalne korzystanie z zasobów osobowych, lokalowych i materiałowych.

W ramach prac powołanego zespołu prowadzone były spotkania z każdym komendantem powiatowym/miejskim Policji w celu zapoznania się z uzasadnieniem dla propozycji zmian organizacyjnych oraz uzgodnienia ich ostatecznego charakteru. Na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2011 r., wspólnie z komendantem miejskim Policji w Płocku wypracowano koncepcję zmian w organizacji Policji w powiecie plockim, która zakładała między innymi likwidację posterunków Policji w Słubicach, Łącku i Radzanowie. Obsługę gmin Słubice i Łąck zapewnić miał Komisariat Policji w Gąbinie o stanie 45 etatów, natomiast gminy Radzanowo – posterunek Policji w Słupnie, w którym pełnić służbę miało 10 policjantów. Wskazać przy tym należy, że komisariat Policji w Gąbinie powstał przy wsparciu marszałka województwa mazowieckiego oraz władz powiatu plockiego. Jednym z założeń na etapie planowania jego budowy było zapewnienie właściwych warunków pracy dla 60 policjantów obsługujących teren miasta i gminy Gąbin, gmin w Łącku i Słubicach oraz stworzenie właściwych warunków do obsługi interesantów. Ponadto w strukturze Komisariatu Policji w Gąbinie planowano utworzenie ogniwa prewencji, co pozwoliłoby na objęcie nadzorem służbowym wszystkich zadań w zakresie prewencji na terenie miasta i gminy Gąbin oraz gmin w Łącku i Słubicach. Celem tych zmian było również bardziej efektywne wykorzystanie służby dyżurnej oraz zapewnienie całodobowej służby prewencyjnej, czego nie można było realizować przy dwuosobowych komórkach do spraw prewencji w posterunkach Policji w Łącku i Słubicach. Powyższa koncepcja zakładała, że w miesiącach letnich w miejsca szczególnie zagrożone kierowane miały być dodatkowe patrole Policji z Komendy Miejskiej Policji w Płocku oraz Samodzielnego Pododdziału Prewencji Policji w Płocku.

Nowa koncepcja organizacyjna zakładała ponadto, że posterunek Policji w Słupnie miał objąć swoim zasięgiem działania teren gmin w Słupnie i w Radzanowie. Powodem tej zmiany była analiza wyników osiąganych przez poszczególne posterunki Policji oraz doświadczenia wynikające z aktualnej struktury organizacyjnej. Przeprowadzona analiza funkcjo-

nowania posterunków Policji o zwiększonej liczbie stanowisk policyjnych obejmujących działaniem teren dwóch gmin, np. posterunek Policji w Bodzanowie – dla gmin Bodzanów i Bulkowo oraz posterunek Policji w Wyszogrodzie – dla miasta i gminy Wyszogród oraz gminy Mała Wieś, wskazywała na efektywniejszą organizację służby, możliwość szybszej i całodobowej reakcji na zdarzenia oraz racjonalne wykorzystanie posiadanych zasobów osobowych, lokalowych i materiałowych.

W dniu 14 lutego 2011 r. komendant wojewódzki Policji z siedzibą w Radomiu wystąpił z pismem do starostów powiatów i prezydentów miast na prawach powiatu, informując o planowanej reorganizacji jednostek Policji. Ponadto kierownicy jednostek organizacyjnych Policji zostali zobowiązani do osobistych spotkań z przedstawicielami samorządów lokalnych w celu konsultowania proponowanych zmian.

Należy również podkreślić, że przeprowadzona przez ww. zespół, powołany przez mazowieckiego komendanta wojewódzkiego Policji, symulacja pracy Komendy Miejskiej Policji w Płocku w nowej strukturze wykazała, iż proponowane zmiany organizacyjne wpłyną na poprawę skuteczności i efektywności działań na terenie powiatu plockiego w zakresie zapobiegania przestępstwom i wykroczeniom oraz realizacji procesu wykrywczego, nie powodując przy tym spadku społecznego poczucia bezpieczeństwa.

Jednocześnie pragnę poinformować, że w związku z licznymi sygnałami napływającymi od przedstawicieli władz samorządowych w związku z planowanymi zmianami organizacyjnymi zastępca komendanta głównego Policji polecił w dniu 14 kwietnia 2011 r., w celu wyeliminowania niepożądanych zjawisk i zapewnienia warunków właściwej współpracy władz samorządowych z organami Policji, komendantom szczebla wojewódzkiego:

1. Niezwłoczne powołanie w komendach wojewódzkich Policji/stołecznej interdyscyplinarnych zespołów do przeanalizowania zorganizowania Policji w podległych garnizonach, w tym zasadności funkcjonowania istniejącej sieci posterunków Policji, z uwzględnieniem czynnika racjonalnego wykorzystania zasobów kadrowych, w aspekcie obciążenia zadaniami policjantów służby kryminalnej i prewencyjnej na różnych szczeblach zorganizowania oraz wypracowania na tej podstawie propozycji optymalnego zorganizowania, w tym ustalenia sieci posterunków Policji.

2. Bezwzględne przestrzeganie zasady uzależnienia wprowadzenia w życie decyzji o likwidacji, łączeniu lub innym przekształceniu organizacyjnym posterunków Policji od osiągnięcia konsensusu w tej sprawie z zainteresowanymi przedstawicielami władz samorządowych.

3. Przekazanie do dnia 26 kwietnia 2011 r. oceny skutków już podjętych decyzji o likwidacji posterunków Policji, z uwzględnieniem faktu osiągnięcia lub nieosiągnięcia porozumienia w tej sprawie z przedstawicielami samorządów.

W kwietniu 2011 r. komendanci wojewódzcy/stoleczny Policji zostali poinformowani o konieczności wstrzymania zmian organizacyjnych w sieci posterunków Policji do czasu zakończenia oceny skutków ich likwidacji, a także anulowania wszelkich formalnych rozstrzygnięć (rozkazów organizacyjnych) o likwidacji, łączeniu lub innym przekształceniu organizacyjnym posterunków Policji, wydanych w 2011 r., bez uprzedniego ich uzgodnienia z władzami samorządowymi.

Realizując powyższe dyspozycje, komendant wojewódzki Policji w Radomiu wstrzymał przedmiotową reorganizację do czasu osiągnięcia pełnego konsensusu z przedstawicielami samorządu województwa mazowieckiego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie utrudnionego dostępu pacjentów
do badań i zabiegów (22611)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pani Anny Sobeckiej, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie pana Marka Kuchcińskiego, wicemarszałka Sejmu z dnia 19 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22611/11), w sprawie utrudnionego dostępu do badań i zabiegów, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego stanowiska w tym przedmiocie.

Na wstępie należy podkreślić, że we wszystkich systemach ochrony zdrowia występuje problem stałego wzrostu popytu na świadczenia opieki zdrowotnej przy ograniczonych środkach finansowych. Konsekwencją tego zjawiska jest istnienie list oczekujących. W tym przypadku szczególnie istotne jest zapewnienie, aby zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o świadczeniach, listy te prowadzone były w sposób zapewniający poszanowanie zasady sprawiedliwego, równego, niedyskryminującego, przejrzystego oraz zgodnego z kryteriami medycznymi dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

W związku z powyższym jednym z kierunków działań podejmowanych przez ministra zdrowia jest wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością prowadze-

nia tych list. Ostatnia nowelizacja w zakresie ustawy o świadczeniach wprowadziła obowiązek przekazywania przez świadczeniodawców szerszego zakresu informacji dotyczących list oczekujących, m.in. danych dotyczących numeru PESEL osób oczekujących, w stosunku do świadczeń, do których dostęp mierzony czasem oczekiwania jest szczególnie utrudniony.

W przygotowanym przez ministra zdrowia projekcie rozporządzenia określającym te świadczenia uwzględniono poradnie i oddziały szpitalne oraz wybrane procedury zabiegowe i terapeutyczne programy zdrowotne, charakteryzujące się najdłuższymi czasami oczekiwania. W ten sposób świadczenia najtrudniej dostępne zostały objęte szczegółowym monitoringiem. Dodatkowo wśród tych świadczeń znajdują się świadczenia rezonansu magnetycznego, czas oczekiwania na to świadczenie nie był dotychczas objęty sprawozdawczością.

Należy także podkreślić, iż w ramach dostępnych środków Narodowy Fundusz Zdrowia zwiększa nakłady na świadczenia, przykładowo na leczenie szpitalne w roku 2010, w porównaniu z rokiem 2007, przeznaczono o 63% środków więcej w zakresie okulistyki, z 466 859 tys. zł do 762 745 tys. zł, o 93% w zakresie okulistyki dla dzieci, z 11 108 tys. zł do 21 386 tys. zł, o 63% w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu, z 1 105 212 tys. zł do 1 806 927 tys. zł, o 78% w zakresie kardiologii, z 1 459 025 tys. zł do 2 597 537 tys. zł, i ponad dwukrotnie w zakresie kardiologii dla dzieci, z 43 533 tys. zł do 90 707 tys. zł.

Odnosząc się do zawartego w interpelacji stwierdzenia, iż „Pacjenci onkologiczni trafiają często do szpitali ogólnych, które nie są przygotowane do diagnozowania i leczenia chorych na raka”, należy podkreślić, iż każdy świadczeniodawca, aby udzielać świadczeń z zakresu onkologii, musi spełniać wymogi i warunki dotyczące m.in. kwalifikacji personelu medycznego oraz dostępu do aparatury diagnostycznej, określone w rozporządzeniach ministra zdrowia odnoszących się do poszczególnych rodzajów świadczeń gwarantowanych. Dzięki temu zapewniony jest minimalny standard, który spełniać muszą wszyscy świadczeniodawcy.

Należy także zwrócić uwagę na efekty działań podjętych w ramach wieloletniego „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”, przyjętego w roku 2005. W okresie 2006–2010 przeznaczono prawie 200 mln zł na programy inwestycyjne, w tym zakup aparatury dla potrzeb radioterapii, diagnostyki PET, oddziałów torakochirurgii, leczenia białaczek, chłoniaków złośliwych, opieki paliatywnej.

Szczegółowe efekty realizacji programu minister zdrowia przedstawił Sejmowi RP w Sprawozdaniu z realizacji „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” w 2010 r., druk sejmowy nr 4288. Ze sprawozdania wynika, iż odnotowano znaczny postęp w zakresie zwiększania dostępu do nowoczesnych metod diagnostyki onkologicznej. Przykładowo w latach 2006–2010 zakończono etap budowy sieci ośrodków wyposażonych w aparaturę tomografii po-

zytonowej PET, doposażono ośrodki leczenia i diagnostyki raka płuc, dokonano zakupów aparatury diagnostycznej dla wczesnego wykrywania nowotworów, czyli (rezonansów magnetycznych, cytomammosów, aparatów USG, unowocześniono pracownie i metody diagnostyczne w ośrodkach leczenia białaczek, osiągnięto poprawę standardów leczenia operacyjnego i skojarzonego raka płuca.

Środki finansowe na kolejne lata 2011–2012 zostały zagwarantowane przyjętą przez Radę Ministrów uchwałą w sprawie harmonogramu zadań wykonywanych w ramach wieloletniego „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” w roku 2010 oraz kierunków realizacji zadań tego programu na lata 2011 i 2012. Zaplanowana kwota 250 mln zł zostanie przeznaczona m.in. na prewencję dotyczącą nowotworów złośliwych; profilaktykę i wczesne wykrywanie raka szyjki macicy, piersi i jelita grubego; zakup aparatury diagnostycznej do wczesnego wykrywania nowotworów; uruchomienie produkcji radiofarmaceutyków, co zmniejszy koszt diagnostyki za pomocą tomografii pozytonowej PET; poprawę jakości diagnostyki i leczenia nowotworów u dzieci.

Jednocześnie warto także wskazać, iż w ramach dostępnych NFZ środków następuje stały wzrost nakładów na świadczenia z zakresu onkologii w rodzaju leczenia szpitalne. Przykładowo w roku 2010 w porównaniu do roku 2007 nakłady na onkologię wzrosły dwukrotnie, z 1 324 295 tys. zł do 2 751 114 tys. zł, w tym na chemioterapię ponad trzykrotnie, z 402 780 tys. zł do 1 258 575 tys. zł, na programy terapeutyczne onkologiczne o 75%, z 320 028 tys. zł do 559 681 tys. zł, na radioterapię o 180%, z 224 742 tys. zł do 627 412 tys. zł.

Ustosunkowując się do pytania o wyspecjalizowane jednostki zajmujące się leczeniem onkologicznym, uprzejmie informuję, iż doświadczenia międzynarodowe potwierdzają, iż koordynacja w jednym ośrodku procesu diagnostycznego, leczniczego i rehabilitacyjnego powoduje większą skuteczność i efektywność leczenia. Dlatego rozważane jest wprowadzanie do polskiego systemu opieki zdrowotnej rozwiązań w zakresie opieki koordynowanej, w tym wyspecjalizowanych ośrodków dla pacjentów onkologicznych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Andrzeja Guta-Mostowego**

**w sprawie zmiany przepisów dotyczących
firm transportowych świadczących usługi
przewozu osób (22613)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Andrzeja Gut-Mostowego w sprawie przepisów dotyczących firm przewozowych świadczących usługi przewozu osób (SPS-023-22613/11), uprzejmie informuję.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.), a w szczególności zmiana ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 48, poz. 247), szczegółowo określa wymagania dotyczące uzyskania licencji na wykonywanie przewozu okazjonalnego osób (samochodem osobowym). Licencje na ten rodzaj przewozów mogą być udzielane na pojazdy przeznaczone konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 osób łącznie z kierowcą. W przypadku wykonywania przez przewoźnika przewozów regularnych lub regularnych specjalnych oprócz licencji wymagane jest odpowiednie zezwolenie.

W procedurze homologacji typu pojazdu ocenie podlega spełnienie przez nowy pojazd danego typu wymagań określonych w dyrektywach EWG/WE oraz regulaminach EKG ONZ, w tym w zakresie mas, nacisków, liczby miejsc. Dopuszczalna masa całkowita pojazdu wyprodukowanego na podstawie konkretnego świadectwa homologacji powinna być zgodna z wartościami deklarowanymi przez producenta w procesie homologacji typu pojazdu. Świadectwo homologacji typu wydaje się w oparciu o homologacje przedmiotów wyposażenia i części oraz dodatkowe badania. Zmiana dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu pociąga za sobą nie tylko brak zgodności ze świadectwem homologacji typu pojazdu, ale również ze świadectwami cząstkowymi. Skoro producent podjął decyzję o określeniu dopuszczalnej masy całkowitej w odniesieniu do pojazdu o konkretnym numerze identyfikacyjnym (VIN), zmiana tej masy nie powinna być dokonana w toku eksploatacji pojazdu.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji homologacyjnej przedstawiamy przykładowy podział liczby miejsc w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu (liczba miejsc uwzględnia już miejsce kierowcy).

Pojazdy powyżej 3,5 t:

- marki Mercedes-Benz (413, 416, 904.6) – 13–20 miejsc,
- marki Mercedes-Benz/CMS (906 KA 50) – 23 miejsca,

— marki Mercedes-Benz/AMZ Kutno (906 KA 50/VA) – 17–20 miejsc,

— marki Ford (FCD6, Transit) – 16–17 miejsc,

— marki Volkswagen/CMS (2EKZ, Crafter) – 10–20 miejsc.

Pojazdy do 3,5 t:

— marki Ford (FCC6, Transit), Ford/Germaz (F6/A) – 13–14 miejsc,

— marki Volkswagen (LT) – 10–15 miejsc.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Tadeusz Jarmuziewicz

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Janusza Chwieruta**

**w sprawie wstrzymania w 2011 r.
prac remontowo-modernizacyjnych
na drodze krajowej nr 44 na odcinku Oświęcim
- Zator - Spytkowice - Skawina (22614)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Janusza Chwieruta przekazaną przy piśmie z dnia 9 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22614/11), dotyczącą wstrzymania prac remontowo-modernizacyjnych na drodze krajowej nr 44 na odcinku Oświęcim – Zator – Spytkowice – Skawina, uprzejmie przedstawiam informacje w sprawie.

W dniu 25 stycznia br. Rada Ministrów uchwaliła „Program budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”. W ramach programu ujęto priorytetowe zadania drogowe w kraju. W programie uwzględniono przede wszystkim budowę autostrad i dróg ekspresowych. Uwzględniono także wybrane obejścia miejscowości i kilka zadań polegających na przebudowie i wzmocnieniu (głównie na drogach leżących w korytarzach transeuropejskich TEN-T).

Zakres rzeczowy zawarty w „Programie budowy dróg krajowych na lata 2011–2015” został dostosowany do aktualnych możliwości finansowych państwa i opiera się na trzech dokumentach finansowych:

1) Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011–2013,

2) ustawie budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz. U. z 9 lutego 2011 r. Nr 29, poz. 150), która w załączniku nr 11 wskazuje limity wydatków na zadania drogowe zarówno budżetu państwa, jak i Krajowego Funduszu Drogowego (KFD),

3) uchwale Rady Ministrów z dnia 19 października 2010 r. w sprawie niektórych działań związanych z realizacją programu wieloletniego pod nazwą „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”.

Z uwagi na te ramy finansowe zadania ujęte w programie zostały podzielone na 3 grupy i umieszczone w 3 załącznikach – 1, 1a i 2. W załączniku nr 1 umieszczono inwestycje, których realizacja rozpocznie się do 2013 r. Tworząc listę zadań do załącznika nr 1, w pierwszej kolejności uwzględniono zadania autostradowe, zadania współfinansowane ze środków UE w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 oraz zadania będące w budowie. W załączniku nr 1a umieszczono zadania, których stan przygotowania pozwala na ich rozpoczęcie do 2013 r., a dokładna data rozpoczęcia prac jest uzależniona od zapewnienia dodatkowych środków finansowych. W załączniku nr 2 znalazły się zadania, dla których w przeważającej części rozpoczęto prace przygotowawcze w ramach realizacji „Programu budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”, których zaawansowanie nie pozwoli jednak na rozpoczęcie robót budowlanych do 2013 r.

Ograniczenia finansowe dotyczą nie tylko zadań inwestycyjnych finansowanych ze środków KFD, lecz zostały wskazane również dla zadań finansowanych z budżetu państwa, do których zaliczają się m.in. remonty i modernizacje, bieżące utrzymanie i prace przygotowawcze dla zadań inwestycyjnych.

Nieznaczné środki przeznaczone na prace przygotowawcze w ramach kolejnych ustaw budżetowych (zgodnie z ustawą budżetową na rok 2011 określono na następujących poziomach: 2 994 424 tys. zł w 2011 r., 3 mld zł w 2012 r. i 3,1 mld zł w 2013 r.) będą przeznaczane w ciągu najbliższych trzech lat głównie na bieżące utrzymanie oraz przygotowanie zadań inwestycyjnych objętych programem, tak aby możliwe było płynne przejście w fazę ich realizacji po uzyskaniu środków finansowych. Pozostałe działania finansowane z budżetu państwa, w tym remonty i modernizacje na drogach krajowych, mogą być realizowane przez oddziały w sytuacji posiadania wolnych środków, po zrealizowaniu wspomnianych działań priorytetowych.

Wskazanie przez oddział GDDKiA przybliżonego terminu realizacji poszczególnych zadań remontowych, w tym prac na DK nr 44 na odcinku Oświęcim – Zator – Spytkowice – Skawina, możliwe będzie najwcześniej po aktualizacji „Programu budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”, która nastąpi w 2012 r. Wówczas poznane będą poziomy finansowania infrastruktury drogowej dostępne dla generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad zarówno w KFD, jak i budżecie państwa w kolejnych latach, tj. w 2014 i 2015. Bardziej precyzyjne wyznaczenie przez oddział w Krakowie harmonogramu realizacji poszczególnych zadań finansowanych z budżetu państwa (w tym remontów) możliwe będzie po rozdysponowa-

niu przez generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad środków dostępnych w ramach kolejnych ustaw budżetowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie potrzeby wszczęcia inicjatywy
ustawodawczej przez Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych i Administracji
w związku z wynikami kontroli NIK
dotyczącymi funkcjonowania
straży gminnych (miejskich) (22618)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22618/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Kazimierza Moskala w sprawie potrzeby wszczęcia inicjatywy ustawodawczej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku z wynikami kontroli NIK dotyczącymi funkcjonowania straży gminnych (miejskich), uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie podkreślić należy, iż Najwyższa Izba Kontroli (NIK) pomimo stwierdzonych nieprawidłowości pozytywnie oceniła funkcjonowanie w latach 2008–2010 straży gminnych (miejskich) w zakresie ochrony porządku publicznego, wynikające z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.).

Odnosząc się natomiast do wniosków NIK zawartych w Informacji o wynikach kontroli funkcjonowania straży gminnych (miejskich), dotyczących konieczności podjęcia przez Ministerstwo SWiA inicjatywy ustawodawczej w zakresie jednoznacznego wskazania podmiotów zobowiązanych do ewidencjonowania i egzekwowania należności z tytułu grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego przez straże gminne, uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 1a pkt 13 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.) wierzycielem jest podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym. Ustalenie wierzyciela należności pieniężnych dochodzonych w trybie egzekucji administracyjnej nastę-

puje na podstawie art. 5 § 1 pkt 1 tej ustawy, w kolejności wskazanej w tym przepisie. Zgodnie z ww. przepisem, uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej określonych obowiązków jest, w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej lub organów jednostek samorządu, właściwy do orzekania organ I instancji.

Z ww. ustawy o strażach gminnych wynika, że straż gminna (miejska) jest jednostką organizacyjną gminy. Wójt, burmistrz (prezydent miasta), jako organ wykonawczy, zatrudnia i zwalnia komendanta straży i jest jego przełożonym. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) jest również zwierzchnikiem służbowym straży gminnej (miejskiej) oraz sprawuje nadzór nad jej działalnością.

Uzasadnione jest zatem przyjęcie stanowiska, iż straż gminna (miejska) wykonuje swoje zadania w związku z upoważnieniem wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Jeżeli zatem komendant straży podlega służbowo wskazanym organom, to komendant nie jest organem w rozumieniu prawa administracyjnego, wyrok WSA w Szczecinie z dnia 30 września 2010 r. (sygn. akt I SA/Sz 546/10) oraz wyrok WSA w Łodzi z dnia 3 lutego 2010 r. (sygn. akt III SA/Łd/547/09).

Konsekwencją uznania, że komendant straży gminnej (miejskiej) nie jest organem w rozumieniu prawa administracyjnego, jest to, że nie jest on także wierzycielem w rozumieniu art. 1a pkt 13 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 100 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia ściganie grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Grzywna ta stanowi dochód budżetu państwa, a gdy nałoży ją funkcjonariusz organu podległego władzom jednostki samorządu terytorialnego, stanowi dochód tej jednostki samorządu.

W 2010 r. na terenie kraju funkcjonowało 568 oddziałów straży gminnych (miejskich). W liczbie tej jedynie duże liczebnie oddziały straży stanowiły jednostki samodzielne – wyodrębnione organizacyjnie z urzędów gmin, posiadające własny budżet i prowadzące samodzielną księgowość. Większość straży stanowiły straże mniej liczebne (w tym kilkuosobowe), będące jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w strukturę urzędów gmin.

Podstawowym zadaniem straży gminnych (miejskich) jest ochrona porządku publicznego na terenie gminy (art. 1 ustawy o strażach gminnych).

Realizując przedmiotowe zadanie, straż uprawniona jest do podejmowania szeregu czynności, w tym do:

- 1) udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzeżenia lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego,
- 2) legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości,

3) ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji,

4) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby:

a) w przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,

b) w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1 pkt 3,

c) w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 11 pkt 7, jeśli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że osoba, wobec której czynności te są podejmowane, posiada przy sobie niebezpieczne przedmioty dla życia lub zdrowia ludzkiego,

5) nakładania grzywnien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia,

6) dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych – w trybie i zakresie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,

7) usuwania pojazdów i ich unieruchamiania przez blokowanie kół w przypadkach, zakresie i trybie określonych w przepisach o ruchu drogowym,

8) wydawania poleceń,

8) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych,

10) zwracania się w nagłych przypadkach o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej, oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie o Policji.

Wszystkie wskazane powyżej uprawnienia związane są bezpośrednio z utrzymaniem szeroko rozumianego porządku publicznego. Nie odnoszą się natomiast do czynności egzekucyjnych w administracji, które w odniesieniu do straży są czynnościami wtórnymi, wynikającymi jedynie z braku reakcji obywateli na sankcje finansowe nakładane przez strażę.

Z uwagi na fakt, że grzywny w drodze mandatu karnego nakładane przez strażę stanowią dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego, zasadne jest uznanie, że to jednostka, a nie straż winna egzekwować należne jej wpływy.

Mając na uwadze wskazany powyżej stan prawny, uprzejmie informuję, że w opinii MSWiA zasadne wydaje się utrzymanie dotychczasowego podziału obowiązków pomiędzy strażami gminnymi (miejskimi) a organami gminy, polegającego na wskazaniu, że ewidencja oraz egzekucja należności z tytułu grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego przez strażę gminne (miejskie) należy do organów gminy, jako wierzyciela w rozumieniu ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zauważyć przy tym jednak należy, iż ustawodawca, zakładając, że celem powoływania straży gmin-

nych (miejskich) jest ochrona porządku publicznego, nie nałożył na strażę zadania związanego z obowiązkiem prowadzenia egzekucji w rozumieniu ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W kontekście sugerowanej przez NIK potrzeby wszczęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie jednoznacznie wskazania zobowiązanych do ewidencjonowania i egzekwowania należności z tytułu grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego przez strażę gminne oraz sprecyzowania ewentualnej możliwości delegowania uprawnień wierzyciela tych należności na rzecz innych podmiotów uprzejmie informuję, że kwestia ta będzie przedmiotem prac Zespołu do Spraw Współpracy ze Strażami Gminnymi (Miejskimi)*. Wnioski oraz decyzje wypracowane przez zespół będą stanowiły dla MSWiA podstawę do wszczęcia ewentualnych prac legislacyjnych w przedmiotowym zakresie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie rozważenia możliwości powołania
rzecznika praw pielęgniarki i położnej (22620)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Kazimierza Moskala, posła na Sejm RP, przekazaną przy piśmie, znak: SPS-023-22620/11, z dnia 19 maja 2011 r., w sprawie rozważenia możliwości powołania rzecznika praw pielęgniarki i położnej, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Samorząd pielęgniarek i położnych jest jedną z postaci samorządu zawodowego reprezentującego osoby wykonujące zawody zaufania publicznego, jakie w świetle art. 17 konstytucji mogą istnieć w demokratycznym państwie prawnym celem sprawowania pieczy nad należytych wykonywaniem tychże zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Podstawę prawną dla istnienia samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych stanowi aktualnie ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie

* Zespół działa jako organ pomocniczy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w jego skład wchodzi oprócz przedstawicieli resortu spraw wewnętrznych i administracji, przedstawiciele samorządu terytorialnego, reprezentujący Związek Miast Polskich, Unię Metropolii Polskich oraz Krajową Radę Komendantów Straży Miejskich i Gminnych

pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178, z późn. zm.). W świetle tejże ustawy samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych poprzez swoje organy sprawuje nadzór nad należytych wykonywaniem zawodu, ustala zasady etyki zawodowej, standardy zawodowe, prowadzi orzecznictwo zawodowe, wydaje prawa wykonywania zawodu.

Zgodnie z art. 10 ww. ustawy samorząd zapewnia swoim członkom prawo do korzystania z pomocy izb w zakresie rozwijania swoich kwalifikacji zawodowych, zapewnienia właściwych warunków wykonywania zawodu oraz prawo do korzystania z ochrony i pomocy prawnej organów izb, a także innych świadczeń i działalności samopomocowej. Organy okręgowych izb pielęgniarek i położnych mają możliwość powołania uchwałą instytucji rzecznika praw pielęgniarki i położnej w swoich strukturach organizacyjnych na zasadach analogicznych do działań okręgowych izb lekarskich.

Ponieważ funkcjonowanie i działalność instytucji rzecznika praw lekarza finansowana jest ze składek członków należących do danej okręgowej izby, Ministerstwo Zdrowia nie widzi przeszkód dla analogicznego rozwiązania w przypadku samorządu pielęgniarek i położnych.

Niemniej jednak z uwagi na fakt, iż samorząd zawodowy sprawuje nadzór nad jakością wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej i wyposażony jest w organy, których zadaniem jest rozpatrywanie konfliktów pomiędzy obywatelem a członkiem samorządu, tj. pielęgniarką/położną, powołanie instytucji rzecznika praw pielęgniarki i położnej może w tym wypadku podważyć neutralność tych organów.

Należy również wspomnieć, iż projektowana nowa ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej, która jest obecnie przedmiotem prac ustawodawczych w parlamencie (projekt ustawy jest oznaczony jako druk sejmowy nr 3355) wprowadza większą samodzielność pielęgniarki i położnej w wykonywaniu ich zawodu. Przejawem tego są przepisy dotyczące zasad wykonywania zawodów opisanych w rozdziale 2. tej ustawy.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
pełnomocnika rządu ds. równego traktowania
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Zdzisławy Janowskiej
oraz grupy posłów**

**w sprawie połączonego VII i VIII Sprawozdania
rządu z wykonania postanowień Konwencji
w sprawie likwidacji wszelkich form
dyskryminacji kobiet (CEDAW)
za lata 2002–2010 (22621)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 25 maja br. (znak: DSPA-4810-2882-(1)/11) w sprawie interpelacji pani poseł Zdzisławy Janowskiej dotyczącej połączonego VII i VIII sprawozdania rządu z wykonania postanowień Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) za lata 2002–2010 bardzo proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Zakończenie prac nad sprawozdaniem z wykonania postanowień konwencji planowane jest na sierpień br. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem wersji raportu opracowywanej na podstawie wkładów przesłanych z poszczególnych ministerstw. W końcowym etapie uzgodnień ostatecznego kształtu tego dokumentu do konsultacji zostaną zaproszone również organizacje pozarządowe. Gotowość i wolę współpracy z organizacjami pozarządowymi podczas prac nad sprawozdaniem deklarowałam już wielokrotnie zarówno podczas nieformalnych spotkań z przedstawicielkami organizacji zajmujących się prawami kobiet, jak i w oficjalnej korespondencji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Równego Traktowania jest przygotowywana „Informacja prezesa Rady Ministrów na temat polityki na rzecz równouprawnienia i przeciwdziałania dyskryminacji z powodu płci” w związku z wnioskiem Klubu Poselskiego Sojusz Lewicy Demokratycznej złożonym w dniu 10 marca br. na ręce Pana Marszałka. Działania podjęte przez pełnomocnika rządu do spraw równego traktowania dotyczące problematyki poruszanej w uwagach końcowych komitetu CEDAW z lutego 2007 r. zostaną zaprezentowane w ww. informacji, która w najbliższym czasie zostanie przedstawiona na posiedzeniu Sejmu.

Z poważaniem

Sekretarz stanu w Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów,
pełnomocnik rządu ds. równego traktowania
Elżbieta Radziszewska

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację posła Zbigniewa Kruszewskiego****w sprawie świadczeń pielęgnacyjnych (22622)**

Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22622/11, dotyczące interpelacji posła Zbigniewa Kruszewskiego w sprawie świadczeń pielęgnacyjnych, uprzejmie informuję.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz osoby niepełnosprawnej, tj. jej krewni w linii prostej oraz rodzeństwo, mogą ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się odpowiednim orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność.

Istotne jest jednak, że zgodnie z art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a ww. ustawy świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje w sytuacji, gdy osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim. Obowiązujące przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych nie zawierają żadnych wyjątków pozwalających na wyłączenie stosowania powyższej regulacji, np. w sytuacji, gdy osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim i jej małżonek również jest osobą niepełnosprawną, a o świadczenie pielęgnacyjne ubiega się ich dziecko.

W dniu 18 lipca 2008 r., w sprawie o sygn. akt P 27/07, Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok, w którym orzekł, że art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie, w jakim uniemożliwiał nabycie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego innym niż rodzice osobom obciążonym obowiązkiem alimentacyjnym wobec osoby wymagającej opieki, jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Na skutek tego orzeczenia zmieniono przedmiotową ustawę poprzez poszerzenie kręgu osób, którym przysługuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Na podstawie zmienionych przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego uprawnione zostały osoby zobowiązane do alimentacji wobec osoby wymagającej opieki.

Ponadto, od dnia 1 stycznia 2010 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją wydatków budżetowych (Dz. U. Nr 219, poz. 1706) zniesione zostało kryterium dochodowe przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Powyższe zmiany spowodowały gwałtowny wzrost liczby osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego.

Należy również zauważyć, że ustawa o świadczeniach rodzinnych nie zawiera żadnych mechanizmów pozwalających zweryfikować, czy osoba ubiegająca

się o świadczenie pielęgnacyjne faktycznie sprawuje opiekę nad osobą tej opieki wymagającą. Rozszerzenie uprawnień przy braku instrumentów kontrolnych może w niedalekiej przyszłości spowodować, że na wszystkie osoby legitymujące się odpowiednią niepełnosprawnością przyznawane będzie świadczenie pielęgnacyjne. Bez wątpienia sytuacja ta spowodowałaby lawinowy wzrost wydatków na to świadczenie.

W świetle powyższego, tym bardziej istotnym problemem postulowanej przez posła Kruszewskiego zmiany są skutki finansowe, które w obecnej sytuacji finansów publicznych państwa są niemożliwe do pokrycia.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace nad nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, mające na celu racjonalizację zasad przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Zbigniewa Kruszewskiego****w sprawie petycji pracowników powiatowych
stacji sanitarno-epidemiologicznych (22623)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Zbigniewa Kruszewskiego, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 24 maja br. (znak pisma przekazującego: SPS-023-22623/11) w sprawie dotyczącej petycji pracowników powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, uprzejmie informuję, co następuje.

W nawiązaniu do pytań sformułowanych przez pana posła, dotyczących kwestii środków finansowych przeznaczonych na wzrost wynagrodzeń pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz zwiększenia budżetów tych stacji na realizację zadań ustawowych, należy odnieść się do zmian wprowadzonych w dniu 1 stycznia 2010 r., kiedy to weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), wprowadzająca m.in. zmiany w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.). Na jej podstawie uprawnienia organu założycielskiego przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia zostały przekazane wojewodom w stosunku do woje-

wódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są wojewodowie, zatem zarówno minister zdrowia, jak również główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

W związku z powyższym ze względu na obowiązujące przepisy nie jest możliwe zaplanowanie w części budżetu 46: Zdrowie, którego dysponentem jest minister zdrowia, wzrostu wynagrodzeń dla pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych. Finansowanie powyższych następuje bowiem z części budżetu 85: Budżet wojewodów. Wszelkie kwestie związane z finansowaniem są więc procedowane przez organ kompetentny w tych sprawach – wojewodę.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację posła Michała Jarosa**

**w sprawie obowiązku ubezpieczeń społecznych
studentów Uniwersytetu Ekonomicznego
we Wrocławiu odbywających staż na podstawie
umów stażowych zawieranych pomiędzy
Uniwersytetem Ekonomicznym, studentem
a tzw. pracodawcą w ramach projektu:
Uniwersytet Ekonomiczny kuźnią kadr
menadżerskich dla opartej na wiedzy
gospodarki (22624)**

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22624/11, dotyczące interpelacji posła Michała Jarosa w sprawie obowiązku ubezpieczeń społecznych studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu odbywających staż na podstawie umów stażowych zawieranych pomiędzy Uniwersytetem Ekonomicznym, studentem a tzw. pracodawcą w ramach projektu: Uniwersytet Ekonomiczny kuźnią kadr menadżerskich dla opartej na wiedzy gospodarki, w oparciu o stanowisko członka zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 9a w związku z art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) osoby pobierające stypendium w okresie odbywania szkolenia stażu lub przygoto-

wania zawodowego dorosłych, na które zostały skierowane przez inne niż powiatowy urząd pracy podmioty kierujące na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych, obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Przy czym w myśl art. 9 ust. 6a ustawy osoby te podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, jeżeli nie mają innych tytułów powodujących obowiązek ubezpieczeń społecznych.

Płatnikiem składek za wyżej wymienione osoby są podmioty wymienione w art. 4 pkt 2 lit. za powołanej ustawy, korzystające z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.) albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.).

Ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynika, że Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu umożliwił swoim studentom odbycie staży u pracodawców. Staże te były realizowane i finansowane w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”. Za staż studenci otrzymywali od uniwersytetu stypendium. Biorąc pod uwagę wyżej powołane przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do wyżej wymienionych studentów uniwersytetu odbywających staż w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” realizowanego na podstawie przepisów powołanej wyżej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju mają zastosowanie przepisy art. 6 ust. 1 pkt 9a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji osoby te obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, o ile oczywiście nie mają innych tytułów powodujących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Z informacji przekazanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynika, że o powyższym stanowisku Oddział ZUS we Wrocławiu informował Uniwersytet Ekonomiczny już w 2008 r., a obecnie pismem z 30 marca 2011 r.

W związku z powyższym nie można podzielić stanowiska prezentowanego przez rektora uniwersytetu, że w stosunku do przedmiotowych osób nie istnieje obowiązek ubezpieczeń społecznych. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wskazując w art. 6 ust. 1 pkt 9a krąg osób podlegających ubezpieczeniom społecznym, nie precyzuje pojęcia: stypendium. Dlatego też niezasadne jest dokonywanie jego wykładni przez odniesienie do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tak w zakresie pojęcia, jak i źródeł finansowania. Z tych względów niezasadne jest także zawężanie kręgu osób, które mogą pobierać stypendium, tylko do osób bezrobotnych. Nie zgadzam się także z zarzutem o braku skierowania studentów na staż. Także w tym przypadku ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie wskazuje żadnej szczególnej formy tego skierowania,

a zatem jego brak również nie skutkuje brakiem obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie należy wskazać, że uniwersytet ma prawo zwrócenia się do Oddziału ZUS we Wrocławiu o wydanie w tej sprawie decyzji, od której przysługiwać będzie odwołanie do sądu.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

ministra kultury i dziedzictwa narodowego na interpelację posłów Bożeny Kotkowskiej i Artura Ostrowskiego

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (22626)

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pani Bożeny Kotkowskiej oraz pana Artura Ostrowskiego, posłów Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczącą nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (sygn.: SPS-023-22626/11), proszę pana marszałka o zapoznanie się z poniższymi informacjami.

W przygotowywanym projekcie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona możliwość łączenia bibliotek publicznych z innymi instytucjami kultury. Celem takiego połączenia jest wzmocnienie instytucji kultury w gminach poprzez tworzenie centrów kultury posiadających atrakcyjną ofertę kulturalną, odpowiadającą na potrzeby lokalnej społeczności. Zgodnie z postulatami środowiska bibliotekarskiego, do projektu ustawy wprowadzono przepisy zabezpieczające przed bezasadnym łączeniem instytucji. Łączenie bibliotek publicznych z innymi instytucjami kultury byłoby możliwe jedynie po pozytywnej opinii Krajowej Rady Bibliotecznej, właściwej biblioteki wojewódzkiej oraz wydania zgody przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Przepis ten umożliwia łączenie bibliotek publicznych wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach.

Wprowadzona w projekcie możliwość powierzenia zarządzania instytucją kultury osobie prawnej, w tym organizacji pozarządowej, będzie dawała możliwość szczegółowego określania praw i obowiązków organizatora oraz zarządcy, w tym warunków wynagrodzenia zarządcy, kryteriów oceny pracy zarządcy, przesłanek i sposobu rozwiązywania umowy, szczegółowych zasad odpowiedzialności zarządcy za powierzoną instytucję kultury. Powierzenie zarządza-

nia instytucją osobie prawnej będzie się również odbywać na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Odnosząc się do zadanych pytań, uprzejmie informuję, że projekt ustawy był szeroko konsultowany i uwzględniono w nim także dużą część postulatów bibliotekarzy. Projektowane przepisy powstały przede wszystkim z potrzeby uregulowania i dostosowania przepisów prawa do wymogów prawa unijnego w zakresie zarządzania instytucjami kultury. Proponowane rozwiązania mają również na celu wzmocnienie pozycji instytucji oraz dyrektora w zakresie współpracy z organizatorem, zwłaszcza jednostkami samorządu terytorialnego. Nowe przepisy pozwolą m.in. na negocjowanie warunków zarządzania instytucją pomiędzy dyrektorem a organizatorem, co wzmocni pozycję dyrektora i pozytywnie wpłynie na rozwój instytucji.

Biorąc pod uwagę powyższe, wprowadzone rozwiązania nie powinny spowodować negatywnych skutków dla działalności prowadzonej przez polskie instytucje kultury.

Mam nadzieję, że przedstawione powyżej informacje zostaną uznane przez posłów Bożenę Kotkowską oraz Artura Ostrowskiego za wystarczające.

Z wyrazami szacunku

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia - z upoważnienia ministra - na interpelację posła Marka Balickiego

w sprawie kontynuacji „Narodowego programu leczenia hemofilii” po 2011 r. (22627)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Marka Balickiego, przekazaną przez wicemarszałka Sejmu RP pana Marka Kuchcińskiego przy piśmie, SPS-023-22627/11, z dnia 20 maja 2011 r., w sprawie kontynuacji po 2011 r. programu zdrowotnego ministra zdrowia pn. „Narodowy program leczenia hemofilii na lata 2005–2011” uprzejmie informuję, iż z dniem 3 czerwca 2011 r. weszło w życie zarządzenie ministra zdrowia w sprawie opracowania projektu programu zdrowotnego pod nazwą „Narodowy program leczenia hemofilii na lata 2012–2018”. W dniu 6 czerwca 2011 r. do pani prof. Krystyny Zawilskiej, przewodniczącej zespołu do spraw opracowania wyżej wymienionego programu zdrowot-

nego, zostało wystosowane polecenie o niezwłocznym rozpoczęciu prac nad projektem programu.

Zgodnie z zapisami przedmiotowego zarządzenia przewodniczący zwołuje pierwsze posiedzenie zespołu (ustala porządek obrad). W pracach zespołu, w zależności od potrzeb, mogą uczestniczyć również inne osoby niebędące jego członkami, zapraszane przez przewodniczącego. Ponadto na podstawie § 3 ust. 2 przedmiotowego zarządzenia przewodniczący został zobowiązany do przekazania, nie później jednak niż do 31 lipca 2011 r., w postaci pisemnej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia projektu programu zdrowotnego pod nazwą „Narodowy program leczenia hemofilii na lata 2012–2018”. Opracowany projekt programu zdrowotnego pn. „Narodowy program leczenia hemofilii na lata 2012–2018” będzie przekazany do Agencji Oceny Technologii Medycznej w celu jego zaopiniowania, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania projektu tego programu.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Artura Górskiego**

**w sprawie problemów z finansowaniem
zabiegów metodą Gamma Knife przez NFZ
(22628)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Artura Górskiego, posła na Sejm RP, z dnia 13 maja 2010 r., przesłaną przy piśmie pana Marka Kuchcińskiego, wicemarszałka Sejmu, z dnia 19 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22628/11), w sprawie problemów z finansowaniem zabiegów metodą Gamma Knife przez Narodowy Fundusz Zdrowia, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Zasady realizacji świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zostały określone w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.), aktach wykonawczych do ww. ustawy oraz zarządzeniach prezesa NFZ, dotyczących postępowań w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w poszczególnych rodzajach i zakresach.

Zgodnie z art. 97 ww. ustawy do zakresu działania Narodowego Funduszu Zdrowia należy m.in. określanie jakości i dostępności oraz analiza kosztów

świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie niezbędnym dla prawidłowego zawierania umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz przeprowadzanie konkursów ofert, rokowań i zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Ponadto, zgodnie z art. 146 ust. 1 ww. ustawy, prezes Narodowego Funduszu Zdrowia określa przedmiot postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, kryteria oceny ofert oraz warunki wymagane od świadczeniodawców.

Odnosząc się do kwestii zawartych w treści interpelacji, uprzejmie informuję Pana Marszałka, iż Ministerstwo Zdrowia zwróciło się do Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia o przedstawienie stanowiska w przedmiotowej sprawie. Zgodnie z wyjaśnieniami płatnika świadczeń opieki zdrowotnej, Mazowiecki OW NFZ nie zawarł do tej pory umowy z Centrum Radiologii Allenort, ponieważ w świetle wymagań, jakie powinien spełniać podmiot w celu realizacji świadczenia: Radioterapia stereotaktyczna, określonych m.in. w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. Nr 140 poz. 1143, z późn. zm.), brak było podstaw prawnych do jej zawarcia.

Jak wskazuje Mazowiecki OW NFZ na podstawie danych przedstawionych przez placówkę, ww. podmiot nie posiadał odpowiednich wpisów w rejestrze zakładów opieki zdrowotnej, których wymóg jest niezbędny do zawarcia z funduszem umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Równocześnie uprzejmie informuję Pana Marszałka, iż zgodnie z wyjaśnieniami funduszu płatnik świadczeń rozpoczął proces ogłoszenia postępowania w celu wyłonienia realizatorów świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: Świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie – radioterapia stereotaktyczna.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Artura Górskiego**

**w sprawie szykan ZUS wobec drobnych
przedsiębiorców, którzy mieli możliwość
wyboru tytułu do ubezpieczenia (22629)**

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 19 maja br., znak: DPS-023-22629/11, przy którym została przekazana interpelacja posła Artura Górskiego w sprawie szykan ZUS wobec drobnych przedsiębiorców, którzy mieli możliwość wyboru tytułu do ubezpieczenia, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w poruszonych sprawach, przedstawiam, co następuje:

1. Decyzje wyłączające z ubezpieczeń społecznych osoby zgłoszone jako wykonujące pracę nakładczą.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych działa na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, w zakresie ubezpieczeń społecznych stosując przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 68 powołanej ustawy, do zakresu działania zakładu należy m.in. stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych oraz kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych. Tym samym w razie stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie, jeśli płatnik nie złoży wymaganych dokumentów ubezpieczeniowych, zakład jest zobowiązany do rozstrzygnięcia sprawy w formie decyzji.

W szczególności w odniesieniu do osób zgłoszonych do ubezpieczeń jako wykonawcy zakład, ustalając, czy dana osoba ma tytuł do ubezpieczeń społecznych, ma prawo badania zarówno faktu zawarcia umowy, jak i jej ważności. Analogiczna zasada ma zastosowanie w stosunku do osób zgłoszonych jako zleceniobiorcy. Dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń z danego tytułu osoby, która tytułu takiego nie posiada, np. z uwagi na zawarcie umowy dla pozorów, nie może być akceptowane i jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami. Znajduje to potwierdzenie w orzecznictwie, w tym Sądu Najwyższego (wyrok SN z 9.01.2008 r. sygn. akt III UK 73/07, wyrok SN z 9.01.2008 r. sygn. akt III UK 74/07, wyrok SN z dnia 9.01.2008 r., sygn. III UK 77/07, wyrok SN z 17.04.2009 r. sygn. akt. I UK 314/08).

W powołanych wyżej wyrokach Sąd Najwyższy stwierdził, iż:

— określenie minimalnej miesięcznej ilości pracy, a tym samym zapewnienie wykonawcy określonego wynagrodzenia jest istotnym elementem umowy o pracę nakładczą. Kwestie te reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w spra-

wie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą (Dz. U. z 1976 r. Nr 3 poz. 19, z późn. zm.). Zawarcie przez strony umowy o pracę nakładczą z zamiarem niedotrzymania tego warunku skutkuje pozornością tej umowy, a tym samym nie stanowi uprawnionego tytułu podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym osób wykonujących pracę nakładczą,

— jeśli umowa zawarta została dla pozorów, a składki ubezpieczeniowe liczone są od wynagrodzenia niższego niż połowa płacy minimalnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma prawo odmówić objęcia korzystniejszym ubezpieczeniem chałupniczym,

— postępowanie stron, polegające na zawieraniu pozornych umów o pracę nakładczą celem uchylenia się od opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i dążenie do uzyskania pełnej ochrony ubezpieczeniowej w zamian za składkę wynoszącą łącznie kilkanaście złotych miesięcznie, naruszało wszelkie nazwane normatywne i nienazwane zasady współzycia społecznego, w tym: zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, zasadę solidaryzmu ubezpieczeń społecznych, zasadę ochrony interesów i niepokrzywdzenia innych ubezpieczonych, zasadę nieuprawnionego nieuszczipiania środków funduszu ubezpieczeń społecznych oraz wszelkie elementarne zasady uczciwego obrotu prawnego zmierzające do objęcia nieuprawnionym tytułem ubezpieczenia społecznego wykonawcy pozornej umowy o pracę nakładczą.

Należy podkreślić, że składanie dokumentów ubezpieczeniowych jest obowiązkiem płatników składek wynikającym z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Dokumenty te zawierają oświadczenie o zgodności podanych w nich danych ze stanem prawnym i faktycznym. Na bieżąco zakład nie ma więc podstaw do kwestionowania lub nieprzyjęcia składanych dokumentów. Ich zgodność ze stanem faktycznym, także w zakresie stwierdzenia, czy zgłoszenie z danego tytułu nie zostało dokonane bezpodstawnie wobec stwierdzenia zawarcia umowy dla pozorów, może podlegać weryfikacji, także w stosunku do okresu ubiegłego, w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego lub kontrolnego. Przy czym przepisy ustawy nie przewidują okresu, po którym zakład byłby zwolniony z obowiązku stwierdzania i ustalania istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Należy także podkreślić, że prawo wyboru tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, wynikające z art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dotyczy sytuacji, gdy dana osoba spełnia warunki do podlegania tym ubezpieczeniom z dwóch tytułów. W przypadku stwierdzenia nieważności zawartej umowy o pracę nakładczą czy umowy zlecenia przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą nie można uznać, że zachodzi prawo wyboru tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń. W takim przypadku dana osoba posiada bowiem tylko jeden tytuł.

Według zapewnień ZUS zakład nie zmienił stanowiska w tej sprawie, bowiem informacje zawarte w poradnikach dla płatników składek dotyczyły wyłącznie osób faktycznie posiadających dwa tytuły do ubezpieczeń. Równocześnie zakład ostrzegał przed konsekwencjami zawierania pozornych umów o pracę nakładczą (Gazeta.pl z 18 września 2006 r.: „Obniżyć ZUS: Falszywe umowy w Internecie”, Gazeta Ubezpieczeniowa online z 18 września 2006 r.: „Agenci Generali kontra ZUS”, VAT.pl z 20 września 2006 r.: „Niższy ZUS za 180 zł?”).

Jednocześnie według informacji ZUS w 2010 r. i 2011 r. 99% zapadających wyroków sądowych, wydanych na skutek odwołań od decyzji terenowych jednostek organizacyjnych ZUS stwierdzających niepodleganie ubezpieczeniom społecznym osób zgłoszonych do tych ubezpieczeń z tytułu wykonywania umów o pracę nakładczą, potwierdziło prawidłowość wydawanych decyzji.

Dodatkowo należy podkreślić, że zakład zapewnia, iż w żadnym przypadku nie stosuje prawa wstecz, tj. art. 9 ust. 2b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za okres sprzed 1 marca 2009 r. czy też art. 9 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za okres sprzed 1 listopada 2005 r.

Podstawą wyłączenia z ubezpieczeń społecznych osób zgłoszonych jako wykonawcy lub zleceniobiorcy jest bowiem, jak wskazano wyżej, stwierdzenie braku tytułu do tych ubezpieczeń.

2. Decyzje obejmujące ubezpieczeniami społecznymi osoby, które dokonywały wyrejestrowań za okres przed 20 września 2008 r.

W odniesieniu do zgłoszonych zarzutów dotyczących postępowania zakładu w odniesieniu do osób dokonujących wyrejestrowań z ubezpieczeń społecznych w okresie przed 20 września 2008 r. wyjaśniam, że do tej daty przepisy regulujące zasady prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie przewidywały instytucji zawieszenia działalności.

Pojęcie takie nie występowało również w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W myśl art. 13 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 19 września 2008 r., obowiązek ubezpieczeń osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą powstawał od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności, a ustawał z dniem zaprzestania jej wykonywania. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych określa pojęcie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą przez odwołanie do przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Przy czym zarówno przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.), która obowiązuje od 21 sierpnia 2004 r., jak i częściowo jeszcze obowiązującej ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, ze zm.) określają działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przy ustalaniu, czy dana osoba była

uprawniona do dokonania wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych badaniu podlega, czy faktycznie nastąpiło całkowite zaprzestanie prowadzenia działalności. W praktyce występowały przypadki, gdy osoby prowadzące działalność gospodarczą dokonywały wyrejestrowań z ubezpieczeń, nawet kilkakrotnych w jednym miesiącu, mimo że nadal prowadziły działalność. W toku postępowania często osoby te podnoszą, iż uzyskują niskie dochody z prowadzonej działalności, co zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych nie stanowi przesłanki do wyłączenia z ubezpieczeń społecznych. Należy przy tym podkreślić, że prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością, np. czynności w zakresie reklamy, składania ofert, ogłoszeń, przygotowywania kosztorysów, zakupu materiałów, wystawiania rachunków czy też oczekiwania na klienta lub poszukiwania kolejnych zamówień. Pojęcie działalności gospodarczej nie sprowadza się tylko do procesów technologicznych i zjawisk ekonomicznych zachodzących w toku działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej i usługowej prowadzonej w celach zarobkowych, ale obejmuje także czynności faktyczne i prawne związane z działalnością. Działalność nie może mieć charakteru przypadkowego i okazjonalnego. Brak jest więc podstaw do uznania wyrejestrowania z ubezpieczeń, w którym jako przyczynę wyrejestrowania podane zostało zaprzestanie działalności, jeśli dalej kontynuowane było wykonywanie wyżej wymienionych czynności związanych z tą działalnością.

Samo formalne wyrejestrowanie nie przesądzało o niepodleganiu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, rozstrzygające znaczenie ma bowiem ustalony w toku postępowania stan faktyczny w danej sprawie (np. postanowienie SN z 17.07.2003 r. sygn. akt II UK 111/03, wyrok SA z 17.12.2003 r. sygn. akt III. AUa 1531/03, wyrok SA z 24.10.2003 r. sygn. akt. AUa 1759/02, wyrok SA z 28.06.2005 r. sygn. akt. III AUa 1051/05, wyrok SN sygn. akt I UK105/04 – OSNP 2005/13/198, wyrok SN I UK 95/05 – OSNP2006/19-20/311, wyrok SN z 19.02.2010 r. sygn. akt II UK 186/09). W przypadku stwierdzenia, że w okresie, w którym dana osoba wyrejestrowała się z ubezpieczeń, prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, obowiązkiem zakładu jest stwierdzenie i ustalenie prawidłowych okresów podlegania ubezpieczeniom. W każdej sprawie rozstrzygnięcie jest oparte na szczegółowej analizie ustaleń w zakresie stanu faktycznego. W takim przypadku zakład jest uprawniony do zakwestionowania dokonanego przez ubezpieczonego wyrejestrowania jako dokonanego niezgodnie ze stanem faktycznym i prawnym. Od decyzji ustalającej obowiązek ubezpieczeń społecznych przysługuje prawo odwołania do właściwego sądu.

3. Osoby pobierające zasiłek macierzyński lub przebywające na urloпах wychowawczych.

W okresie do 31 sierpnia 2009 r., zgodnie z brzmieniem art. 9 ust. 6 powołanej ustawy, osoby pobierające zasiłek macierzyński lub przebywające na urlopie wychowawczym podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, jeśli nie miały ustalonego prawa do emerytury lub renty oraz nie miały innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. W związku z powyższym w okresie do tej daty włącznie osoba pobierająca zasiłek macierzyński lub przebywająca na urlopie wychowawczym i jednocześnie prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, w sytuacji, gdy prawo do zasiłku nie zostało nabyte z tytułu prowadzenia działalności, podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia tej działalności i miała obowiązek opłacać składki z tego tytułu. Prawdopodobnie takiej wykładni obowiązujących przepisów była potwierdzona uchwałą Sądu Najwyższego z 23 maja 2006 r. w składzie siedmiu sędziów.

Od 1 września 2009 r. nastąpiła zmiana przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i obecnie, osoby znajdujące się w takiej sytuacji, jak przedstawiona wyżej, w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, a z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności mogą przystąpić do ubezpieczeń społecznych dobrowolnie, na swój wniosek. Utrzymane zostały natomiast poprzednie zasady podlegania ubezpieczeniom dla osób przebywających w okresie prowadzenia działalności na urlopie wychowawczym, z tym jednak, iż osoby te mają ustawowy obowiązek informowania pracodawcy m. in. o powstaniu innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, w tym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, poprzez złożenie wymaganego oświadczenia.

Istotne jest także, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nakładają na płatnika składek obowiązek zgłoszenia do właściwych ubezpieczeń oraz zgłaszania wszelkich zmian w tym zakresie. Dotyczy to także osób prowadzących pozarolniczą działalność, w tym w formie spółki cywilnej, które są płatnikami składek na własne ubezpieczenia.

W celu ułatwienia płatnikom składek, w tym osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, wywiązywania się z obowiązków w zakresie ubezpieczeń, począwszy od 1999 r. w wydawanych przez zakład poradnikach prezentowane były zasady podlegania ubezpieczeniom przez osoby pobierające zasiłek macierzyński lub przebywające na urlopie wychowawczym, także w przypadku zbiegu z prowadzeniem pozarolniczej działalności.

4. Umorzenie składek pozornie zaległych.

Przy rozstrzygnięciu w sprawach o umorzenie należności zakład zobligowany jest uwzględnić szczegółowe zasady umarzania należności wskazane w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. W związku z tym, każda sprawa o umorzenie podlega wnikliwej analizie celem ustalenia, czy w danej sprawie wystę-

pują okoliczności przemawiające za podjęciem takiej decyzji. Szczegółowe uregulowania w tym zakresie zawierają przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które możliwość umorzenia należności z tytułu składek, zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 28 ust. 1–3, uzależniają od ich całkowitej nieściągalności. Ustawodawca założył również, iż w uzasadnionych przypadkach, należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne osób będących równocześnie płatnikami składek na te ubezpieczenia, osób opłacających składki same za siebie, mogą zostać umorzone pomimo braku ich całkowitej nieściągalności.

Przy podejmowaniu decyzji o umorzeniu należności na podstawie art. 28 ust. 3a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zakład kieruje się w szczególności przesłankami określonymi w § 3 ust. 1 pkt. 1–3 rozporządzenia ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 141, poz. 1365). Zgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia, zakład może umorzyć należności, jeżeli osoba zobowiązana wykaże, że ze względu na stan majątkowy i sytuację rodzinną nie jest w stanie spłacić powstałych należności, ponieważ pociągnęłoby to zbyt ciężkie skutki dla zobowiązanego i jego rodziny. W tym przypadku to jednak na zobowiązanym ciąży obowiązek przedstawienia dowodów świadczących o trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej uniemożliwiającej uregulowanie zadłużenia.

Z powyższego wynika, że w każdej sprawie o umorzenie zakład zobowiązany jest przeprowadzić szczegółowe postępowanie wyjaśniające. Wynika to również z przyjętej w postępowaniu administracyjnym zasady, określonej w art. 7 K.p.a., iż w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. W związku z tym zakład zobowiązany jest w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Realizując nakaz uwzględniania zasady prawdy obiektywnej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do podejmowania wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Zakład nie ogranicza się zatem wyłącznie do ustalenia sytuacji materialnej i finansowej dłużnika, pod uwagę bierze również możliwości odzyskania należności w toku postępowania egzekucyjnego, czy też w ramach udzielonej ulgi w spłacie należności, w postaci układu ratalnego zawartego na dogodnych warunkach.

Trudności finansowe dłużnika nie mogą bowiem stanowić podstawy do automatycznego umorzenia należności. Dopiero całokształt sprawy i dokładna analiza stanowią podstawę do podjęcia decyzji w przedmiocie umorzenia. Taki sposób postępowania gwarantuje również realizację zasady wszechstron-

nej oceny okoliczności rozpatrywanej sprawy na podstawie analizy całego zgromadzonego materiału dowodowego, co wynika z art. 77 i art. 80 K.p.a.

Należy mieć na uwadze, iż umorzenie należności z tytułu składek stanowi wyraz definitywnej rezygnacji uprawnionego organu z możliwości ich wyegzekwowania. Biorąc zatem pod uwagę publiczno-prawny charakter należności z tytułu nieopłaconych składek oraz uwzględniając cele, na jakie są przeznaczone, organ odpowiedzialny za ich pobór zobligowany jest do szczególnej staranności i ostrożności w stosowaniu instytucji umorzenia. Oznacza to, że wydanie decyzji o umorzeniu należności następuje po spełnieniu określonych w ustawie przesłanek do ich umorzenia, a zakład nie ma podstaw do swobodnego rozszerzania zasad zdefiniowanych przez ustawodawcę.

Szczególne postanowienia prawne regulowały natomiast sprawę umorzenia należności za okres prowadzenia pozarolniczej działalności lub wykonywania współpracy przy tej działalności, przypadający na okres pobierania zasiłku macierzyńskiego lub przebywania na urlopie wychowawczym.

Biorąc bowiem pod uwagę szczególną sytuację matek, które obok wychowywania dzieci podejmowały działalność w celu podniesienia standardu życia swoich rodzin, Sejm uchwalił ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy Prawo bankowe (Dz. U. Nr 71, poz. 609), dalej zwana: „ustawą abolicyjną”, która wprowadziła możliwość umorzenia, ale wyłącznie na złożony przez płatnika składek wniosek, należności z tytułu składek za osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy przy tej działalności bądź bycia współnikiem spółki cywilnej, nieposiadające wpisu do ewidencji działalności i jednocześnie pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego albo przebywające na urlopie wychowawczym w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 sierpnia 2009 r.

Wnioski w tej sprawie płatnicy składek mogli składać w okresie od 1 września 2009 r. do 1 września 2010 r., a termin ten wynikał wprost z przepisów powołanej ustawy. Dlatego też, w przypadku złożenia wniosku po terminie, zakład nie posiadał już żadnych możliwości prawnych do jego pozytywnego rozpatrzenia, gdyż ustawa abolicyjna nie przewidywała takiego trybu. Dodatkowo termin ten ma charakter materialnoprawny i tym samym nie jest możliwe jego przywrócenie.

Informacje o zasadach składania wniosków oraz umarzania należności były udzielane płatnikom składek przez wszystkie terenowe jednostki organizacyjne zakładu. Stosowne komunikaty i ulotki były udostępniane na salach obsługi klientów w tych jednostkach. Zakład także ściśle współpracował z prasą, w której były publikowane artykuły poświęcone zasadom składania wniosków o umorzenie należności

oraz o realizacji ustawy abolicyjnej. Stosowne informacje były również dostępne na stronach internetowych zakładu. W sierpniu 2010 r. została także przygotowana i udostępniona w terenowych jednostkach organizacyjnych zakładu informacja przypominająca o zbliżającym się zakończeniu okresu na składanie wniosków. Komunikat, przypominający o możliwości składania wniosków tylko do 1 września 2010 r. włącznie, był dostępny na stronie internetowej zakładu oraz był także publikowany w prasie lokalnej.

Dodatkowo, mimo iż na zakład nie został nałożony taki obowiązek ustawowo, terenowe jednostki organizacyjne ZUS zostały zobowiązane do kierowania do płatników składek, którzy mogli skorzystać z ustawy abolicyjnej, pism informujących o tej możliwości. Informacje te były kierowane do płatników składek, wobec których były prowadzone przez terenowe jednostki organizacyjne zakładu postępowania wyjaśniające, w związku ze zbiegiem przedstawionych wyżej tytułów do ubezpieczeń. O możliwości skorzystania z przepisów ustawy abolicyjnej były informowane wyłącznie osoby, w stosunku do których zostało przeprowadzone postępowanie i stwierdzono, iż znajdowały się w sytuacji uprawniającej do skorzystania z umorzenia należności z tytułu składek.

Generalnie należy więc uznać, iż osoby uprawnione miały dostęp do niezbędnych informacji, szczególnie że w okresie do 1 września 2010 r. wpłynęło do zakładu ponad 23 tys. wniosków o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Pomimo podjętych przez zakład działań, mogą pojawić się przypadki, w których osoby zainteresowane nie złożyły w terminie wniosków o umorzenie składek na podstawie ustawy abolicyjnej. W skali kraju obecnie jest znanych około 400 przypadków, w których wnioski zostały złożone po 1 września 2010 r. Wnioski te musiały zostać rozpatrzone negatywnie z uwagi na podany wyżej upływ terminu uprawniającego do ich złożenia.

Ponadto od 1 lutego 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1725), która umożliwia umorzenie należności na Fundusz Pracy za osoby prowadzące pozarolniczą działalność i jednocześnie przebywające na urlopie wychowawczym w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 sierpnia 2009 r. Umorzenie tych należności, stosownie do postanowień ustawy, również może nastąpić wyłącznie na wniosek uprawnionego płatnika, złożony w okresie od 1 lutego 2011 r. do 1 sierpnia 2011 r. włącznie.

Także w tym przypadku, w celu umożliwienia jak największej liczbie płatników skorzystania z tej ustawy, terenowe jednostki organizacyjne ZUS, mimo braku ustawowego obowiązku, zostały zobowiązane do kierowania stosownych informacji do płatników składek.

Informacje te kierowane są do płatników składek, wobec których były prowadzone przez terenowe jed-

nostki organizacyjne postępowania wyjaśniające w omawianym wyżej zakresie.

Dla spełnienia zgłoszonych oczekiwań w zakresie umorzenia należności wobec omawianej grupy osób, konieczna byłaby nowelizacja obecnie obowiązującego stanu prawnego. Jak wynika z rozelniania zakładu, została już zgłoszona w tym zakresie inicjatywa poselska przewidująca zmiany w ustawie z 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy Prawo bankowe, w kierunku wydłużenia okresu do składania wniosków o umorzenie należności z tytułu składek. Ze swej strony zakład obecnie stara się udzielać zainteresowanym wszechstronnej informacji i pomocy, jednakże w granicach obecnie obowiązujących przepisów. Zgodnie z tymi przepisami, zakład może udzielić tym osobom pomocy poprzez zawarcie układu ratalnego na spłatę powstałych zobowiązań. Równocześnie zapewniam, iż w razie uchwalenia przez Sejm zmian do ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r., zakład niezwłocznie przystąpi do ich realizacji.

5. Wydawanie pisemnych interpretacji przez ZUS.

Należy podkreślić, że obowiązek taki został nałożony na zakład dopiero od 20 września 2008 r., art. 10. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Interpretacje wydawane są wyłącznie co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie. Nie rozstrzygają więc indywidualnych spraw spornych.

Przedstawiając powyższe, pragnę stwierdzić, iż nie znajduję przesłanek dla podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie spraw poruszonych przez pana posła Artura Górskiego.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posłów
Barbary Bartuś i Roberta Telusa**

**w sprawie Teatru Lalek „Rabcio”
w Rabce-Zdroju (22630)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Barbary Bartuś i pana posła Roberta Telusa w sprawie Teatru Lalek „Rabcio” w Rabce-Zdroju, z dnia 12 maja 2011 r., uprzejmie proszę o przyjęcie wyjaśnienia.

Pragnę zapewnić, że sprawy teatrów lalkowych są przedmiotem szczególnej troski Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wszystkie instytucje

tego typu zawsze znajdowały tu wsparcie, czego dowodem jest m.in. dofinansowanie w roku bieżącym jubileuszu 60-lecia istnienia Teatru Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie.

Inicjatywa w staraniach o pozyskanie środków z MKiDN leży jednak po stronie instytucji oraz ich organizatorów, w przypadku Teatru Lalek „Rabcio” – Starostwa Powiatowego w Nowym Targu.

Decyzje o dofinansowaniu w ramach programów ministra zapadają w drodze konkursu, rozstrzyganego przez niezależnych ekspertów w trybie określonym przez regulamin, który jest dostępny na stronie internetowej MKiDN. W przypadku projektów inwestycyjnych ocena uwzględnia aspekt merytoryczny przedsięwzięcia oraz jego wartość społeczną i organizacyjną.

We wcześniejszych latach Teatr Lalek „Rabcio” wielokrotnie otrzymywał wsparcie z MKiDN, jednakże w naborze do programów ministra na rok 2011 nie złożył aplikacji. W naborze na rok 2010 aplikował jedynie do programu Mecenat, ale jego wniosek nie mógł być rozpatrywany ze względu na błędy formalne. Wniosek o dofinansowanie budowy siedziby teatru złożył powiat nowotarski w naborze na rok 2008 do programu Promesa. Wniosek nie przeszedł oceny formalnej.

Należy pamiętać, że potrzeby polskich instytucji kultury – także tych działających w małych ośrodkach – są ogromne. Aby usunąć wszystkie narosłe latami zaniechania niezbędny jest wspólny wysiłek oraz zaangażowanie władz samorządowych różnych szczebli.

Dziękuję za troskę pani poseł i pana posła o losy Teatru Lalek „Rabcio” w Rabce-Zdroju.

Łączę wyrazy szacunku

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 27 maja 2011 r.

Odpowiedź

**ministra rolnictwa i rozwoju wsi
na interpelację posła Sławomira Zawislaka**

**w sprawie interpretacji ustaw
o izbach rolniczych oraz o podatku rolnym
w odniesieniu do sporządzania listy
uprawnionych do głosowania w wyborach
delegatów do walnych zgromadzeń
izb rolniczych (22632)**

W odpowiedzi na pismo, znak: SPS-023-22632/11, z dnia 19 maja 2011 r., dotyczące interpelacji posła Sławomira Zawislaka w sprawie interpretacji ustaw o izbach rolniczych oraz o podatku rolnym w odnie-

sieniu do sporządzania listy uprawnionych do głosowania w wyborach delegatów do walnych zgromadzeń izb rolniczych, uprzejmie informuję, co następuje.

Uprawnionymi do udziału w głosowaniu w wyborach do izb rolniczych, tj. osobami posiadającymi czynne i bierne prawo wyborcze, są członkowie izby rolniczej. Członkami samorządu rolniczego, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy o izbach rolniczych, są z mocy prawa osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. Przepis art. 17a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.) jednoznacznie wskazuje, że ilekroć w odrębnych przepisach, a takim jest wspomniany wyżej przepis ustawy o izbach rolniczych, jest mowa o podatniku podatku rolnego, należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samodzielnego, użytkownika wieczystego lub posiadacza gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym. Oznacza to, że członkami samorządu rolniczego są osoby fizyczne i prawne będące w szczególności właścicielami lub posiadaczami samodzielnymi gruntów gospodarstw rolnych. Za gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Powyższe stanowisko jest zgodne z przedstawioną przez Ministerstwo Finansów interpretacją przepisów ustawy o podatku rolnym w zakresie definicji podatnika podatku rolnego w odniesieniu do przepisów ustawy o izbach rolniczych. Podzielim przedstawioną przez Ministerstwo Finansów wykładnię przepisów ustawy o podatku rolnym, którą Krajowa Rada Izb Rolniczych i wojewoda lubelski kierowali się przy interpretacji przepisów ustawy o izbach rolniczych, w szczególności dotyczących członkostwa w samorządzie rolniczym z uwagi na wybory do walnych zgromadzeń izb rolniczych, które odbyły się w dniu 3 kwietnia 2011 r.

Takie też stanowisko przekazałem prezesowi Lubelskiej Izby Rolniczej w odpowiedzi na jego pismo z dnia 24 marca 2011 r.

Minister
Marek Sawicki

Warszawa, dnia 2 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Sławomira Zawislaka**

**w sprawie możliwości zwrotu środków
przyznanych Polsce przez UE
w ramach działania osi Leader Programu
Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
(22633)**

W odpowiedzi na interpelację poselską posła Sławomira Zawislaka w sprawie możliwości zwrotu środków przyznanych Polsce przez UE w ramach działań osi Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22633/11), stosownie do art. 193 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuję następujące informacje.

Przede wszystkim wyjaśnienia wymaga, że w ramach osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW 2007–2013) tworzą się lokalne partnerstwa publiczno-prywatne, czyli lokalne grupy działania (l.g.d.), skupiające podmioty z trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Lokalne grupy działania w procesie konsultacji opracowały lokalne strategie rozwoju (l.s.r.) i obecnie uczestniczą w ich wdrażaniu. Rola l.g.d. jest niebagatelna i polega na animowaniu, szkoleniu, doradzaniu i przygotowywaniu do aktywnego udziału podmiotów działających na obszarze objętym l.s.r., czyli mieszkańców, przedsiębiorców, rolników, samorządów, organizacji pozarządowych, we wdrażaniu l.s.r., tj. do realizacji projektów w ramach l.s.r. Lokalna grupa działania ogłasza nabory wniosków i ocenia zgłaszane projekty pod kątem zgodności z l.s.r. oraz dokonuje wyboru projektów, które zostaną sfinansowane w ramach wdrażanej l.s.r.

Podstawowym celem osi 4 PROW 2007–2013 jest pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, co w dłuższej perspektywie ma przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich i zróżnicowania gospodarki wiejskiej, cele osi 3. Cel tej jest osiągnięty dzięki wsparciu przewidzianym w ramach działania: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, co niejako jest stymulowane/katalizowane przez l.g.d. dzięki wsparciu w ramach działania: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania.

Poza wszelką wątpliwością pozostaje konieczność przeznaczenia określonych środków na wsparcie działalności l.g.d. związanej z wykonywaniem ww. zadań. W związku z tym niespełna 20% środków przewidzianych na finansowanie działań osi 4 Leader przeznaczone jest na wsparcie l.g.d. w ramach działania: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja. Warto zauważyć, że wsparcie bieżącej działalności l.g.d., czyli refundacja kosztów bieżących, administracyjnych l.g.d.,

tj. bez refundacji dotyczącej kosztów nabywania umiejętności i aktywizacji, w Polsce jest limitowane do 15% całkowitego wsparcia w ramach l.s.r., podczas gdy przepisy wspólnotowe pozwalają państwu członkowskiemu wyznaczyć ten limit na poziomie nie wyższym niż 20%.

Zatem fakt przeznaczenia określonych środków na wsparcie potencjału administracyjnego organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich, jakimi są l.g.d., nie stanowi o nieodpowiednim wykorzystaniu środków programu.

Znakomita większość środków przewidzianych na działania osi 4 Leader PROW 2007–2013, prawie 80%, przeznaczona jest na wsparcie projektów realizowanych przez inne niż l.g.d. podmioty z obszaru objętego l.s.r., tj. na wsparcie projektów, które są zgodne z l.s.r.

Projekty dotyczą inwestycji związanych z podejmowaniem i rozwojem działalności gospodarczej, gdzie beneficjentami są mikroprzedsiębiorcy i rolnicy, oraz inwestycji związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej oraz podniesieniem atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich, odnowa i rozwój wsi, gdzie beneficjentem są m.in. samorządy i organizacje pozarządowe. W ramach tych samych środków wspierane są także tzw. małe projekty, gdzie beneficjentami może być w zasadzie każdy podmiot zdolny do zaciągania zobowiązań umownych. Zakres, w jakim może być udzielana pomoc w ramach małych projektów, jest szeroki i różnorodny i dotyczy m.in. rozwijania turystyki, zachowania lokalnego dziedzictwa, wykorzystania energii odnawialnej czy rozwijanie aktywności społeczności lokalnej.

W załączeniu przekazuję dane^{*)} dotyczące stanu wdrażania działań osi 4 Leader. Dotychczas w ramach osi 4 Leader złożono niemal 19 tys. wniosków, z czego ponad 17,5 tys. w ramach działania: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, a więc więcej niż w przypadku cieszącego się dużą popularnością działania: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.

Warte uwagi są obserwacje dotyczące ciągłej zmiany liczby złożonych wniosków w ramach małych projektów, działanie: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, która nieustannie wzrasta i to w postępie geometrycznym.

Przedmiotowe wnioski pokrywają w ponad 60% limit środków przewidzianych na osi 4 Leader, przy czym w przypadku działania: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w ponad 55%, w przypadku działania: Wdrażanie projektów współpracy w ponad 15%, a w przypadku działania: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania w niemal 90% środków przewidzianych na poszczególne działania.

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia ww. wniosków zawarto już prawie 7 tys. umów przyznania pomocy, z czego prawie 6 tys. w ramach działania:

Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Umowy te wyczerpują środki przeznaczone na osi 4 Leader w niemal 35%, a zrealizowane płatności w 5%. Należy jednak zauważyć, że nie tylko wartość ww. wskaźników rośnie, ale także tempo ich wzrostu.

Szybsze tempo realizacji części osi 4 Leader dotyczącej działania Funkcjonowanie lokalnej grupy działania w stosunku do działania: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, wydaje się być naturalne, ponieważ w pierwszej kolejności musi dojść do utworzenia l.g.d. i opracowania przez nią l.s.r., a dopiero później strategię te mogą być realizowane. Duża obecnie wnioskowana kwota pomocy w ramach działania: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania wynika z faktu, że zakończył się już ostatni nabór wniosków w tym działaniu, a wnioski te dotyczą działalności l.g.d., mającej trwać do końca okresu wdrażania l.s.r., tj. do końca czerwca 2015 r.

Od początku wdrażania PROW 2007–2013 wiadomym było, że środki w ramach podejścia Leader wydatkowane będą wolniej niż w przypadku działań pozostałych 3 osi programu, gdyż musi to być poprzedzone przygotowaniem l.s.r. przez l.g.d. i wyborem l.g.d. do realizacji tych l.s.r. Należy mieć na uwadze, że wybór l.g.d. nastąpił w połowie 2009 r., a realizacja l.s.r. potrwa do 2015 r.

W związku z powyższym, hipoteza o możliwości odebrania Polsce środków przeznaczonych na realizację podejścia Leader, zawarta w przedmiotowym artykule prasowym, wydaje się być nieuzasadniona.

Ponieważ środki przeznaczone na działania osi 4 Leader nie zostały podzielone na poszczególne województwa, tak jak w niektórych innych działaniach PROW 2007–2013, wykorzystanie środków przez beneficjentów z terenu województwa lubelskiego można odnosić jedynie do środków przewidzianych dla całego kraju. I tak w przypadku działania: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju 21,32% zrealizowanych płatności dotyczy beneficjentów z województwa lubelskiego. W przypadku działania: Wdrażanie projektów współpracy 4,71% wypłaconych środków trafiło do l.g.d. z województwa lubelskiego, a w przypadku działania: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja 8,3%.

Podsekretarz stanu
Jarosław Wojtowicz

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

^{*)} Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację posłów Zbigniewa Kozaka
i Leonarda Krasulskiego**

**w sprawie uprawdopodobnionego naruszenia
interesów ekonomicznych państwa w związku
z okolicznościami sprzedaży nieruchomości
budynkowych i gruntowych przez spółkę
Skarbu Państwa Przemysłowe Centrum
Optyki SA w Warszawie za pośrednictwem
zewnętrznych komercyjnych pośredników
nieruchomości (22634)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do przekazanej interpelacji posłów Zbigniewa Kozaka i Leonarda Krasulskiego, w sprawie otrzymanych niepokojących informacji dotyczących sprzedaży przez spółkę Przemysłowe Centrum Optyki SA w Warszawie nieruchomości przy ul. Ostrobramskiej 75 w Warszawie i pobranych prowizji przez firmę WOJ-TEX Biuro Pośrednictwa i Obrotu Nieruchomościami, uprzejmie informuję, co następuje:

Przemysłowe Centrum Optyki SA (PCO SA) jest producentem przyrządów optoelektronicznych głównie dla Ministerstwa Obrony Narodowej. W 2004 r. PCO SA stanęło przed koniecznością rozwiązania problemu wysokiego zadłużenia spowodowanego jednostronnym zerwaniem przez Indie kontraktu na dostawę sprzętu. Powstał problem szybkiego zwrotu kilkudziesięciomilionowej przedpłaty oraz rozliczenia poniesionych kosztów na zaawansowanie produkcji objętej kontraktem, a także spłaty kredytu obrotowego zaciągniętego w Banku BPH SA na finansowanie kas fiskalnych. Istniejące zobowiązania rosły w powodu narastających odsetek liczonych od dużych kwot zobowiązań i generowały dodatkowe zadłużenie spółki. Spłata zadłużenia z bieżącej działalności była niemożliwa. Brak środków na wypłatę wynagrodzeń zmusiła Zarząd PCO SA do zwolnienia 20% załogi, czyli 100 pracowników, w ramach zwolnień grupowych. Ponadto PCO SA stanęło również przed koniecznością odnowienia asortymentu produkcji ze względu na radykalny spadek zapotrzebowania na dotychczasowe wyroby.

W związku z powyższym, zarząd spółki wspólnie z większościowym udziałowcem Bumar sp. z o.o. podjął decyzję, iż jedynym możliwym sposobem spłaty zadłużenia i oddalenia ryzyka ogłoszenia upadłości będzie sprzedaż będących w wieczystym użytkowaniu PCO SA nieruchomości i przeniesienie działalności produkcyjnej do nowego zakładu.

Powyższa decyzja spowodowała, iż sukcesywnie od 2006 r. następował dynamiczny wzrost przychodów ze sprzedaży, jak również wyniku finansowego. Sprzedaż wzrosła z 50 mln zł w 2004 r. do 176 mln zł w 2010 r. W ciągu ostatnich 6 lat zysk wzrósł ośmiokrotnie z 3 mln zł w 2004 r. do 25 mln zł w 2010 r. Nastąpiło oddłużenie spółki. Wskaźnik zadłużenia

spadł z 73% w 2004 r. do 39% w 2010 r. Wszystkie te zjawiska miały wpływ na uzyskanie stabilności finansowej przez PCO SA. Środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości pozwoliły na spłatę długów, uruchomienie nowej generacji wyrobów oraz sfinansowanie budowy nowego zakładu. Wybudowany zakład został wyposażony w nowoczesne maszyny i urządzenia, co pozwoliło na uruchomienie nowoczesnych, konkurencyjnych wyrobów optoelektronicznych, a także utrzymania 500 stanowisk pracy.

Przed przystąpieniem do sprzedaży nieruchomości w Warszawie przy ul. Ostrobramskiej 75 Zarząd Spółki PCO SA zlecił rzeczoznawcy majątkowemu jej wycenę. Walne Zgromadzenie Spółki PCO SA wyraziło zgodę na sprzedaż wszystkich nieruchomości (uchwała nr 3 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 30.09.2004 r., uchwała nr 4 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 04.03.2005 r. i uchwała nr 1 nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 30.05.2005 r.).

Procedura sprzedaży nieruchomości rozpoczęła się w dniu 4 października 2004 r. umieszczeniem ogłoszenia o przetargu w dzienniku „Rzeczpospolita”. Jednakże spółka PCO SA napotykała poważne trudności ze znalezieniem nabywcy gotowego zaoferować cenę odpowiadającą rynkowej wartości nieruchomości. Spowodowane to było złą kondycją finansową firmy i jej przymusową sytuacją, o czym wiedzieli potencjalni nabywcy, jak również faktem, że nieruchomość obciążona była kilkunastoma umowami najmu i dzierżawy, za których zerwanie groziły wysokie kary finansowe, a najemcy żądali wysokich rekompensat pieniężnych.

W związku z brakiem jakiegokolwiek zainteresowania przetargiem, żadna oferta nabycia nie została złożona, zarząd postanowił kilkakrotnie ogłaszać przetarg na sprzedaż nieruchomości. W sumie zorganizowanych zostało siedem przetargów, a ostatnie ogłoszenie ukazało się w dniu 30 maja 2005 r. Ze względu na brak jakichkolwiek ofert w postępowaniu przetargowym zarząd na podstawie podjętych przez walne zgromadzenie uchwał podjął decyzję o zakończeniu postępowania przetargowego i rozpoczęciu negocjacji w trybie bezprzetargowym przy udziale biur pośrednictwa obrotu nieruchomościami.

W wyniku prowadzonych negocjacji z potencjalnymi nabywcami złożone zostały oferty m.in.: następujących firm:

- Budimex Nieruchomości Inwestycje sp. z o.o., cena 82 mln zł,
- Helical Poland sp. z o.o., cena 102 mln zł)
- EBD sp. z o.o., cena początkowo wynosiła 50 mln zł, oferta z dnia 28 marca 2005 r. opiewała na kwotę 100 mln zł,
- Pekao Development sp. z o.o., cena 108 mln zł,
- Europlan Development sp. z o.o.

Spśród wyżej wymienionych najkorzystniejszą ofertę złożyło Pekao Development sp. z o.o., z którą rozpoczęte zostały dalsze negocjacje. Rozmowy i negocjacje trwające od września 2005 r. do marca 2006 r.

doprowadziły do uzgodnienia treści warunkowej umowy sprzedaży oraz określili termin jej podpisania najpóźniej do 30 marca 2006 r. Zgodnie z przedstawioną informacją zarządu spółki, podpisana warunkowa umowa sprzedaży w dniu 30 marca 2006 r. z Pekao Development sp. z o.o., a następnie w dniu 15 maja 2006 r. ostateczna umowa sprzedaży nieruchomości została podpisana z firmą, która przedstawiła najkorzystniejsze warunki, zaś umowa stworzyła warunki do dalszego rozwoju polskiej optoelektroniki oraz zabezpieczyła utrzymanie dla ok. pięciuset rodzin pracowników.

W związku z trudnościami w znalezieniu nabywcy w drodze przetargu publicznego Zarząd PCO SA podjął decyzję o rozpoczęciu poszukiwań nabywcy poprzez biura pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Zawarto wówczas umowy z kilkoma pośrednikami:

- WOJTEX Biuro Pośrednictwa i Obrotu Nieruchomościami,
- Wójcik Dom Nieruchomości,
- Continental Nieruchomości Komercyjne,
- Babilon Biuro Nieruchomości.

W dniu 8 września 2005 r. została podpisana umowa pośrednictwa pomiędzy PCO SA i WOJTEX Biuro Pośrednictwa i Obrotu Nieruchomościami, przewidująca 3% wartości netto transakcji jako wynagrodzenie pośrednika za doprowadzenie do umowy notarialnej przyrzeczonej przenoszącej własność nieruchomości. Firma WOJTEX wspólnie z firmą Wójcik dokonały pisemnego zgłoszenia Pekao Development s. o.o. jako firmy zainteresowanej nabyciem nieruchomości. W dniu 22 września 2005 r. Pekao Development sp. z o.o. złożyło PCO SA wstępną ofertę nabycia nieruchomości, w następstwie której Pekao Development sp. z o.o. złożyło zmodyfikowaną ofertę wstępną z korzystniejszymi warunkami finansowymi.

W dniu 7 października 2005 r. Zarząd Spółki PCO SA rozwiązał umowę pośrednictwa z firmą Wójcik Dom Nieruchomości, która zrzekła się wszelkich roszczeń do wynagrodzenia z tytułu znalezienia nabywcy nieruchomości. Sprzedaż nieruchomości przez PCO SA nastąpiła na podstawie umowy pośrednictwa z firmą WOJTEX, który wskazał jako nabywcę Pekao Development sp. z o.o.

Wobec powyższego, zapłata wynagrodzenia firmie WOJTEX za wykonaną usługę pośrednictwa była uzasadniona. Należy nadmienić, że firma WOJTEX wykonała także wiele innych czynności pozostających w związku z transakcją, jak również skutecznie wynegocjowała rozwiązanie na korzystnych warunkach umów najmu obciążających nieruchomości.

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów Zbigniewa Kozaka
i Leonarda Krasulskiego**

**w sprawie uprawdopodobnionego naruszenia
interesów ekonomicznych państwa w związku
z okolicznościami sprzedaży nieruchomości
budynkowych i gruntowych przez spółkę
Skarbu Państwa Przemysłowe Centrum
Optyki SA w Warszawie za pośrednictwem
zewnętrznych komercyjnych pośredników
nieruchomości (22634)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22634/11) dotyczącego interpelacji posłów na Sejm RP pana Zbigniewa Kozaka i pana Leonarda Krasulskiego w sprawie uprawdopodobnionego naruszenia interesów ekonomicznych państwa w związku z okolicznościami sprzedaży nieruchomości budynkowych i gruntowych przez spółkę Skarbu Państwa Przemysłowe Centrum Optyki SA w Warszawie za pośrednictwem zewnętrznych komercyjnych pośredników nieruchomości uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie posiada informacji odnośnie do spraw poruszonych w wystąpieniu.

Jednocześnie informuję, że Centralne Biuro Śledcze KGP oraz Wydział do Walki z Przestępczością Gospodarczą Komendy Stołecznej Policji oraz jednostki jej podległe nie prowadzą postępowań w sprawie sprzedaży nieruchomości przy ul. Ostrobramskiej 75 w Warszawie przez spółkę Skarbu Państwa Przemysłowe Centrum Optyki SA w Warszawie.

Informuję również, że prokuratura nie zwróciła się do Komendy Głównej Policji o podjęcie współpracy w przedmiotowym zakresie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Beaty Mazurek**

**w sprawie składek Funduszu Pracy i Funduszu
Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
(22635)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pani Beaty Mazurek posła na Sejm RP prze-

słaną za pośrednictwem zastępcy szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (znak: DSPA-4810-2880-(1)/11), w sprawie składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, uprzejmie informuję:

Fundusz Pracy (FP) jak i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP) są jednostkami sektora finansów publicznych, a ich działalność regulowana jest przez ustawy szczegółowe konstytuujące poszczególne fundusze, tj. odpowiednio: ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121, z późn. zm.).

Należy podkreślić, iż regulacje prawne bardzo ściśle określają przeznaczenie środków gromadzonych przez te fundusze. Fundusze celowe z definicji łamią zasadę jedności materialnej budżetu, gdyż cechą charakterystyczną tego typu jednostek jest powiązanie dochodów z konkretnymi wydatkami. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych przychody państwowego funduszu celowego pochodzą ze środków publicznych, a koszty są ponoszone na realizację wyodrębnionych zadań państwowych. Ustawy konstytuujące fundusz określają natomiast przeznaczenie środków tego funduszu. W związku z powyższym rząd nie może swobodnie dysponować środkami funduszu. Co więcej, z natury swojej działalności wydatki zarówno FP, jak i FGŚP są ujemnie skorelowane z dochodami. Oznacza to, iż w czasach ożywienia gospodarczego w funduszach tego typu powinny być generowane i kumulowane nadwyżki z przeznaczeniem na finansowanie wydatków w czasach spowolnienia gospodarczego.

Od kilku lat głównym źródłem przychodów FP są obowiązkowe składki na fundusz opłacane przez pracodawców. Wysokość składki na FP określa ustawa budżetowa na dany rok. Podobne zasady dotyczą również FGŚP. Składka na FP wynosi 2,45% a składka na FGŚP 0,1% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne. Nie przewiduje się zmiany wysokości tych składek.

Pragnę przy tym zauważyć, że składki wpłacane przez pracodawców na FP i FGŚP nie są podatkami.

Podatki zgodnie z art. 6 ustawy Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 8, poz. 60) to: „publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy wynikające z ustawy podatkowej”.

Składki natomiast są dedykowanym dochodem określonych funduszy celowych.

Obowiązek lokowania wolnych środków wybranych jednostek sektora finansów publicznych, w tym państwowych funduszy celowych, w formie depozytu prowadzonego przez ministra finansów lub też oddawanie w zarządzanie wolnych środków oraz możliwości takiego lokowania w przypadku innych jedno-

stek sektora, konsolidacja zarządzania płynnością sektora publicznego, wprowadziła z dniem 1 maja 2011 r. nowelizacja ustawy o finansach publicznych z dnia 16 grudnia 2010 r. (Dz. U. 2010 Nr 257, poz. 1726). FP oraz FGŚP jako państwowe fundusze celowe zgodnie z zapisami tej ustawy zostały objęte tym obowiązkiem.

Celem konsolidacji jest poprawa efektywności zarządzania wolnymi środkami publicznymi (aktualnie niewydatkowanymi) poprzez przeniesienie ich z sektora bankowego do budżetu państwa. Takie rozwiązanie pozwoli na zmniejszenie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, i poziomu długu publicznego.

Oddanie środków FGŚP i FP w zarządzanie ministrowi finansów jest działaniem związanym wyłącznie z zarządzaniem tymi środkami i zastępuje utrzymywanie tych środków na rachunkach bankowych, rachunki bieżące, lokaty. Końcowe przeznaczenie (wydatkowanie) tych środków pozostaje bez zmian. Sposób lokowania środków na rachunkach ministra finansów (terminy, okresy i kwoty depozytów) należy do wyłącznej kompetencji dysponentów funduszy, tak więc sytuacja w zakresie zarządzania tymi środkami nie uległa zmianie. Wcześniej dysponenti podejmowali decyzje co do wartości i terminów lokat bankowych, obecnie zaś te decyzje dotyczą podobnych operacji, ale dokonywanych na rachunkach ministra finansów. Wykorzystanie środków przez ministra finansów ma charakter okresowy. Zwroty środków z zawiązywanych depozytów wraz z odsetkami są dokonywane po okresie zapadalności depozytu lub na podstawie dyspozycji przedterminowego rozwiązania depozytu.

Wdrożenie wzmocnienia systemu zarządzania płynnością budżetu państwa, polegającego na obowiązku lokowania przez jednostki sektora finansów publicznych wolnych środków na rachunku ministra finansów, wpłynie na zwiększenie efektywności zarządzania aktywami sektora.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, że nie są prowadzone żadne prace legislacyjne w zakresie zmiany stawek podatków dla firm, o których mowa w pytaniu nr 3 interpelacji pani poseł.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Beaty Mazurek**

**w sprawie wsparcia samorządów
w finansowaniu zadań oświatowych (22637)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła na Sejm RP pani Beaty Mazurek (SPS-023-22637/11), dotyczącą wsparcia samorządów w finansowaniu zadań oświatowych oraz planowanych zmian przepisów ustawy Karta Nauczyciela, pozwolę sobie wyrazić następującą opinię.

Zadania oświatowe realizowane w szkołach i placówkach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego uwzględnione są przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej. Wyjątek stanowią, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.), następujące zadania finansowane głównie z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego: przedszkola ogólnodostępne, oddziały ogólnodostępne w przedszkolach integracyjnych, oddziały „0” w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego oraz dowożenie uczniów do szkół.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego na dany rok ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

Część oświatowa subwencji ogólnej jest jednym z dochodów jednostek samorządu terytorialnego i jest przekazywana w miesięcznych ratach do poszczególnych gmin, powiatów i województw samorządowych z budżetu państwa przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Sposób podziału subwencji oświatowej pomiędzy samorządy terytorialne określa algorytm stanowiący załącznik do rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku.

Kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego zostały naliczone na podstawie rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 (Dz. U. Nr 249, poz. 1659).

Ze względu na rozbudowaną strukturę zadań edukacyjnych realizowanych przez jednostki samorządu

terytorialnego formuła algorytmicznego podziału subwencji oświatowej uwzględnia szereg czynników i parametrów obrazujących specyfikę kształtowania składowych elementów subwencji w odniesieniu zarówno do zadań szkolnych jak i zadań pozaszkolnych. Algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego nauczycieli. Konstrukcja algorytmu opiera się na kluczowym i podstawowym założeniu, iż środki subwencyjne dzielone są wg kryteriów jednolitych i powszechnych, a zatem identycznych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego mogą być zwiększone wyłącznie ze środków 0,6% rezerwy subwencji, zgodnie z kryteriami jej podziału, ustalonymi po przeprowadzeniu uzgodnień z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ze stroną samorządową Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Kryteria te zostały przesłane do wszystkich gmin, powiatów i województw samorządowych wraz z pismem z dnia 15 marca br., nr DKOW-WJST-337-JJ-10/2011, oraz zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dysponentem rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, który przed jej rozdysponowaniem zasięga opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Odnośząc się do pytań o planowane zmiany przepisów ustawy Karta Nauczyciela, w tym w zakresie urlopu dla poratowania zdrowia, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej dostrzega fakt, iż obecne przepisy prawa regulujące status zawodowy nauczycieli wymagają zmian. W wyniku wielokrotnych częściowych nowelizacji przepisy ustawy Karta Nauczyciela utraciły swą wewnętrzną spójność, a tym samym jako całość nie są dostosowane do wyzwań stojących przed nowoczesną edukacją.

W związku z powyższym, podjęty został dialog z partnerami, dla których istotny jest status zawodowy nauczyciela. Zarządzeniem nr 7 z dnia 23 marca 2010 r. minister edukacji narodowej powołał zespół, którego zadaniem jest przygotowanie propozycji założeń dokumentu dotyczącego statusu zawodowego nauczycieli. W skład tego zespołu wchodzi przedstawiciele: środowisk samorządowych, strony rządowej, w tym poszczególnych ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, partnerów społecznych, w tym reprezentatywne związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, środowisk oświatowych i naukowych, organizacji branżowych oraz parlamentarzystów byłych ministrów edukacji.

Taki skład zespołu daje możliwość przedstawienia problemów występujących w związku z obecnymi regulacjami dotyczącymi statusu zawodowego nauczyciela, jak również zaprezentowania swoich pomysłów na zmiany w tym zakresie wszystkim podmiotom zaangażowanym w rozwój edukacji. Zespół ten analizuje poszczególne zagadnienia regulowane obecnie przepisami ustawy Karta Nauczyciela pod kątem konieczności ich zmiany, w tym kwestie dotyczące urlopu dla poratowania zdrowia.

Zespół nie przygotował jeszcze ostatecznych propozycji założeń dokumentu dotyczącego statusu zawodowego nauczycieli. Dopiero zakończenie prac zespołu pozwoli na ocenę przedmiotowego i podmiotowego zakresu zmian przepisów prawa w zakresie statusu zawodowego nauczycieli.

Szersze informacje na temat prac zespołu oraz materiały, nad którymi dyskutują jego członkowie, są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl).

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie proszę Pana Marszałka o ich przyjęcie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Lilla Jaroń

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**ministra – członka Rady Ministrów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację poseł Beaty Mazurek**

**w sprawie powołania rządowo-związkowego
zespołu pracującego nad reformą systemu
emerytur mundurowych bez reprezentacji
funkcjonariuszy celnych (22638)**

Szanowny Panie Marszałku! Poniżej przesyłam odpowiedź na interpelację poseł Beaty Mazurek w sprawie powołania rządowo-związkowego zespołu pracującego nad reformą emerytur mundurowych bez reprezentacji funkcjonariuszy celnych.

Ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (zwana dalej ustawą) w zakresie podmiotowym nie wymienia funkcjonariuszy Służby Celnej, bowiem w art. 1 czytamy: „Funkcjonariuszom Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby

Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, zwanym dalej »funkcjonariuszami«, zwolnionym ze służby, przysługuje z budżetu państwa, na zasadach określonych w ustawie, zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie całkowitej niezdolności do służby, a członkom ich rodzin – w razie śmierci żywiciela”. Służba Celna podlega pod powszechny system ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że: wiek przechodzenia na emeryturę wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (dotyczy to funkcjonariuszy urodzonych po 1948 r.); od uposażeń funkcjonariuszy celnych odprowadzana jest składka na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, wypadkowe); a wysokość emerytury jest liczona, uwzględniając zgromadzone składki emerytalne oraz wiek przejścia na emeryturę.

Celem prac zespołu – wymienionego w interpelacji – nie jest rozszerzenie kręgu podmiotów objętych systemem zaopatrzeniowym, lecz jego modyfikacja. Zespół ma przygotować m.in. propozycję zmian, mając na celu większą efektywność tego systemu oraz stworzenie warunków do wydłużenia okresu aktywności zawodowej będących ofertą do wyboru dla osób w służbie i obejmujących całościowo nowo wstępujących do służby po wejściu w życie tych rozwiązań. W pracach biorą udział przedstawiciele strony społecznej reprezentowanej przez związki zawodowe służb mundurowych oraz Konwent Dziekanów Wojska Polskiego, natomiast pierwsze spotkanie miało miejsce w grudniu 2010 r., w związku z czym nie mogę zgodzić się z zarzutem niewywiązania się z obietnicy – złożonej w 2008 r. – włączenia do składu tego zespołu przedstawicieli Służby Celnej. Uważam jednak, że rozwiązania emerytalne Służby Celnej powinny być przedmiotem prac i analiz, które przyczyniłyby się ewentualnie do nowych rozwiązań dla tego rodzaju służby.

Z poważaniem

Minister – członek Rady Ministrów
Michał Boni

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Beaty Mazurek**

**w sprawie refundacji leków cukrzycowych
(22639)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani Beaty Mazurek, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (SPS-023-22639/11), w sprawie re-

fundacji leków cukrzycowych, uprzejmie przekazując następujące informacje.

Polityka lekowa stanowi całokształt działań organizacyjno-prawnych, na podstawie których minister zdrowia realizuje zadania dotyczące zagwarantowania obywatelom dostępu do skutecznych i bezpiecznych produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału pacjentów w kosztach leczenia. Regulacje prawne zagadnień związanych z refundacją leków i wyrobów medycznych są zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.).

Cukrzyca, jako powszechna choroba przewlekła, stanowi szczególnie przedmiot troski resortu zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje insuliny oraz preparaty doustne przeciwcukrzycowe według swoich możliwości finansowych. Koszty refundacji insuliny: zarówno pojedynczych preparatów, jak i „mieszanek insulinowych” – krótko-, średnio-, długo działających, wzrastają każdego roku. Od 2007 r. możemy obserwować wzrost ilości wydanych opakowań insuliny o ok. 300 tys., osiągając w 2009 r. ponad 5,7 mln sztuk. Przekłada się to na koszty refundacji, które z blisko 500 mln zł w 2007 r. zwiększyły się o ponad 62 mln zł w 2009 r. Również koszty refundacji doustnych preparatów przeciwcukrzycowych wzrastają w ostatnich latach, osiągając w 2009 r. wartość ok. 125 mln PLN.

Należy podnieść, iż leki z grupy inkretynomimetycznych oraz inhibitorów DPP-4 stanowiły w dniu 30 kwietnia 2011 r. przedmiot obrad Zespołu do Spraw Gospodarki Lekami, który zarekomendował nieuwzględnianie wniosków o ustalenie ceny urzędowej i o umieszczenie w wykazach refundacyjnych przedmiotowych produktów leczniczych, ze względu na m.in.:

- wysoki koszt inkrementalny terapii,
- wysoką cenę,
- brak wiarygodnych dowodów na różnice skuteczności w zakresie twardych punktów końcowych, pomimo korzyści wynikających z istnienia efektu zdrowotnego.

Jednocześnie w dniu 31 marca 2011 r. minister zdrowia zgodnie z art. 31c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) zlecił prezesowi Agencji Oceny Technologii Medycznych niezwłoczne przygotowanie rekomendacji zakwalifikowania leczenia cukrzycy z epizodami hipoglikemii lub niestabilnym przebiegiem (z wykorzystaniem długodziałających analogów insuliny) do wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu terapeutycznych programów zdrowotnych.

Odnosząc się do opracowania przez Ministerstwo Zdrowia rządowego programu walki z cukrzycą – epidemia XXI wieku, uprzejmie informuję, iż ze środków

znajdujących się w dyspozycji ministra zdrowia realizowany był program zdrowotny pt.: „Program prewencji leczenia cukrzycy w Polsce”. W latach 2007 i 2008 w ramach ww. programu wdrażano rejestr chorych na cukrzycę (dorosłych) i rejestr wieku rozwojowego (dzieci i młodzieży). Oba te rejestry nie są jeszcze w pełni uruchomione. Obecnie, w związku z kierunkowymi decyzjami kierownictwa Ministerstwa Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia jest w trakcie przejmowania spraw dotyczących wszystkich rejestrów (prowadzonych dotychczas w ramach programów zdrowotnych), w tym rejestrów dotyczących cukrzycy.

Należy również zaznaczyć, iż w ramach realizowanych programów zdrowotnych adresowanych do chorych na cukrzycę finansowane były również działania dotyczące profilaktyki występowania m.in. cukrzycy, a także zdrowego odżywiania się (np. w ramach „Narodowego programu profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006–2008” (POLKARD) realizowane było zadanie pt.: „Ogólnopolski program poprawy wykrywalności i skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych i cukrzycy u dorosłych i dzieci w środowiskach małomiasteczki i wiejskich” oraz w ramach „Narodowego programu zapobiegania nadwadze i otyłości oraz przewlekłym chorobom niezakaźnym poprzez poprawę żywienia i aktywności fizycznej na lata 2007–2011”).

Od 2010 r. program zdrowotny pt.: „Program prewencji i leczenia cukrzycy w Polsce na lata 2010–2011” stanowi moduł II programu zdrowotnego pt.: „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”. Priorytetem programu jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o roli zdrowego trybu życia, w szczególności poprzez działania o charakterze medialno-edukacyjnym.

Cele główne:

- poprawa stanu wiedzy społeczeństwa na temat cukrzycy poprzez stałe upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o cukrzycy i zdrowym stylu życia, stworzenie systemu szkoleń dla pacjentów, ich rodzin oraz wybranych grup zawodowych,

- poprawa jakości opieki nad chorymi na cukrzycę poprzez działania edukacyjne na rzecz tej grupy chorych.

Główne działania – okres realizacji – 2010 r.

- opracowanie projektu akcji promocyjnej na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych,

- akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji.

W ramach zadania pt. „Akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji” w 2010 r. w ramach programu były prowadzone szkolenia edukacyjne dla pacjentów przez lekarza, pielęgniarkę, rehabilitanta i dietetyka. Przeprowadzono również wykłady na temat: „Co to jest cukrzyca, jak jej zapobiegać, jak z nią żyć?”, szkolenia edukacyjne pielęgniarek/położnych oraz szkolenia młodzieży w szkołach.

W ramach działań techniczno-prewencyjnych wykonano badania podstawowe oraz z pełnym zakresem.

Główne działania – przewidziane do realizacji w ramach programu w 2011 r.

— wdrażanie według opracowanego w 2010 r. ujednoliconego projektu akcji promocyjnych na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych (m.in. kierowcy autobusów/autokarów wycieczkowych, instruktorzy nauki pływania, nauczyciele),

— kontynuacja akcji społecznych promocyjno-edukacyjnych obejmujących profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji,

— wdrażanie i przeprowadzanie szkoleń dla pielęgniarek i położnych, w oparciu o opracowany przez wyspecjalizowany podmiot ramowy program przygotowujący pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Główne zadania:

— edukacja na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz na temat objawów i sposobów leczenia cukrzycy (adresowaną do chorych na cukrzycę, ich rodziców, opiekunów i wybranych grup społecznych/zawodowych),

— edukacja na temat pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, głównie dzieciom posiadającym pompę insulinową (adresowaną do pielęgniarek szkolnych, ratowników medycznych, całego społeczeństwa).

— edukacja w zakresie korzyści wynikających z rozpowszechnienia w społeczeństwie postaw zdrowotnych.

— przygotowanie pielęgniarek i położnych do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Przewidywane efekty:

— wzrost wiedzy o cukrzycy typu 1 oraz sposobach udzielania pierwszej pomocy osobom posiadającym pompę insulinową,

— wzrost świadomości konieczności przeciwdziałania cukrzycy typu 2 w grupie dzieci w wieku 7–13 lat,

— zmniejszenie liczby hospitalizowanych przypadków dzieci z pompami insulinowymi w stanie ciężkiej hipoglikemii i/lub hiperglikemii.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2011 r. następuje rozszerzenie realizacji programu o zadanie dotyczące wdrażania i przeprowadzania szkoleń dla pielęgniarek i położnych przygotowujących pielęgniarki i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

W kolejnych latach planuje się kontynuację ww. programu w ramach programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”.

Należy jednak zaznaczyć, iż podejmowane działania w ramach programu były i są determinowane przyznawanym w ustawie budżetowej limitem środków na realizację programów zdrowotnych w poszczególnych latach.

Uzyskanie przez lekarza rozszerzonej i pogłębionej wiedzy z biochemii, fizjologii i patofizjologii metabolizmu, niezbędnej do rozwiązywania problemów związanych z cukrzycą, jej powikłaniami oraz chorobami skojarzonymi i często z cukrzycą współwystępującymi, a także nabycie umiejętności w zakresie metodyki badań metabolicznych i endokrynologicznych, jest celem szkolenia lekarzy odbywających specjalizację w dziedzinie diabetologii.

Sprawy związane z naborem oraz realizacją specjalizacji lekarskich regulują przepisy rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

Zgodnie z powyższymi przepisami zostały opracowane dwie wersje programów specjalizacji dla lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w zakresie diabetologii:

1) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych,

2) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii.

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie diabetologii trwa 2 lata. W tym czasie lekarze zapoznają się z problemami dotyczącymi epidemiologii, etiologii i patogenezы cukrzycy, jej rozpoznawania, leczenia schorzenia zasadniczego oraz współistniejących powikłań, zapoznają się z problemami przebiegu tej choroby w czasie ciąży, u dzieci i młodzieży oraz u osób starszych, a także poznają społeczne aspekty diabetologii, m.in. związane z jej zapobieganiem, z zasadami kształtowania prawidłowej opieki diabetologicznej, jak również praktycznymi problemami trybu życia chorych z cukrzycą. W trakcie okresu szkolenia specjalizujący się lekarze nabywają zarówno wiedzę teoretyczną, jak również umiejętności praktyczne niezbędne do przeprowadzenia badania chorego na cukrzycę, wykonania i interpretacji badań diagnostycznych, oceny dna oczu, posługiwania

się pompą infuzyjną i in. Ww. wiedzę i umiejętności lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie diabetologii realizują w trakcie obowiązkowych kursów szkoleniowych i staży kierunkowych – w liczbie, miejscu i formie określonych w programie specjalizacji. Szkolenie specjalizacyjne jest zakończone państwowym egzaminem specjalizacyjnym, po zdaniu którego lekarz uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie diabetologii.

Szkolenie specjalizacyjne odbywa się w wysoko-specjalistycznych klinikach lub oddziałach, które spełniają wymogi określone w wyżej przytoczonych przepisach i uzyskały uprawnienia do prowadzenia specjalizacji w ww. dziedzinie. Liczba dostępnych miejsc szkoleniowych w ww. dziedzinie systematycznie rośnie. Obecnie w Polsce takie uprawnienia posiadają 43 jednostki organizacyjne, dysponujące łącznie 251 miejscami szkoleniowymi (dla porównania w czerwcu 2009 r. było 39 jednostek szkolących, które łącznie dysponowały 213 miejscami szkoleniowymi).

Jednocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że programy specjalizacji zrealizowane przez lekarzy zatrudnionych w podstawowej opiece zdrowotnej, tj. specjalistów w dziedzinie medycyny rodzinnej, medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych oraz pediatrii, również obejmują treści z zakresu diabetologii, umożliwiające prawidłowe rozpoznanie oraz prowadzenie prawidłowego leczenia tego schorzenia. Wiedza oraz umiejętności w tym zakresie nabywane są w ramach odrębnych staży oraz kursów (np. w ramach stażu kierunkowego z diabetologii w przebiegu specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych, podczas którego lekarz nabywa także umiejętności praktyczne, polegające m.in. na zapoznaniu się z technikami wstrzykiwania insuliny), lub też są włączone w inne staże (np. w staż kierunkowy w zakresie pediatrii ogólnej – jak to ma miejsce w specjalizacji w dziedzinie pediatrii). Lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej z problemami dotyczącymi cukrzycy zapoznają się podczas kursu wprowadzającego pt. „Wybrane problemy kliniczne” oraz w czasie staży kierunkowych i staży w praktyce lekarza rodzinnego.

Ponadto uprzejmie informuję, że corocznie są organizowane kursy doskonalące z zakresu diabetologii, dostępne m.in. dla lekarzy specjalizujących się i specjalistów w chorobach wewnętrznych, diabetologii i medycynie rodzinnej. Udział w tych kursach jest dobrowolny, ale w związku z nałożonym na lekarzy obowiązkiem doskonalenia zawodowego (zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyistów, Dz. U. Nr 231, poz. 2326, z późn. zm.), uczestnictwo w takich kursach jest premiowane możliwością uzyskania tzw. punktów edukacyjnych, warunkujących dopełnienie przez lekarzy przedmiotowego obowiązku w danym okresie rozliczeniowym. Wykaz kursów doskonalących w zakresie diabetolo-

gii, jak również w innych dziedzinach, jest publikowany na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, które koordynuje sprawy związane z organizacją takich kursów.

Ponadto w dniu 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, wprowadzająca zmiany w systemie szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyistów, m.in. oparte na wprowadzeniu nowego, modułowego systemu specjalizacji lekarskich. Przyjęcie takiego rozwiązania udrożni system poprzez skrócenie okresu uzyskiwania specjalizacji, zwłaszcza w dotychczasowych szczegółowych dziedzinach medycyny, a więc także w dziedzinie diabetologii, umożliwiając szkolenie specjalizacyjne większej liczbie lekarzy w tym samym czasie. Akty wykonawcze do tej ustawy powstaną w terminie 18 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Wprowadzone niniejszą ustawą zmiany powinny spowodować szybszy dopływ specjalistów dla realizacji usług medycznych w systemie ochrony zdrowia.

Pragnę poinformować, iż w Ministerstwie Zdrowia został opracowany projekt rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. W taryfikatorze kwalifikacyjnym, stanowiącym załącznik do ww. projektu rozporządzenia, w dziale I pt.: „Pracownicy działalności podstawowej” zostało wpisane stanowisko pracy: edukator do spraw diabetologii. Ponadto w ww. załączniku określone zostały także kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, w tym kwalifikacje na stanowisku edukatora do spraw diabetologii.

Zgodnie z przedmiotowym załącznikiem na stanowisku edukatora do spraw diabetologii może być zatrudniona osoba, która posiada:

- magisterskie wykształcenie pielęgniarckie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,
- licencjat pielęgniarstwa i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,
- co najmniej średnie pielęgniarckie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,
- inne magisterskie wykształcenie pielęgniarckie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy oraz roczne doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,
- licencjat pielęgniarstwa i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator cukrzycy oraz 5-letnie doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,
- co najmniej średnie wykształcenie pielęgniarckie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy.

Ponadto w systemie ochrony zdrowia zasadniczą rolę w leczeniu cukrzycy oraz powikłań z nią związanych pełnią lekarze. Poza tym, w celu podniesienia jakości świadczeń realizowanych wobec osób chorych na cukrzycę, przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.) została uregulowana specjalizacja w dziedzinie diabetologia. Szkolenie specjalistyczne w diabetologii umożliwia lekarzom zdobycie specjalistycznych kwalifikacji niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec osób chorych na cukrzycę oraz choroby współwystępujące.

W odniesieniu do osób wykonujących inne zawody medyczne, które w ramach kształcenia uzyskały wiedzę z zakresu cukrzycy, a tym samym kwalifikacje do realizacji świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, należy wskazać również dietetyków. Kształcenie w zawodzie dietetyk realizowane jest m.in. w ramach studiów wyższych (pierwszego i drugiego stopnia) w oparciu o standardy nauczania na kierunku dietetyka (załącznik nr 16 do rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.). Przedmiotowy dokument stanowi, iż absolwent w wyniku kształcenia zdobywa wiedzę m.in. z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz profilaktyki chorób żywieniowo-zależnych. Jednocześnie absolwent powinien być przygotowany do racjonalnego planowania i wdrażania opartego o podstawy naukowe żywienia indywidualnego, zbiorowego i leczniczego dla zróżnicowanych pod względem wieku, zawodu oraz warunków życia grup ludności, profilaktyki i leczenia dietetycznego chorób żywieniowo-zależnych, jak również przygotowany jest do udzielania porad dietetycznych.

Ponadto informuję, iż treści obejmujące profilaktykę chorób, w tym cukrzycy, ujęte są m.in. w ramach kształcenia na studiach wyższych na kierunku zdrowie publiczne. Zdrowie publiczne to dyscyplina obejmująca szeroki zakres wieloprofesjonalnych działań wiążących się ze wszystkimi aspektami zdrowia ludzi, jego ochroną, umocnieniem i poprawą, jak również oceną potrzeb zdrowotnych populacji oraz sposobami ich zaspokajania. Kształcenie w zakresie zdrowia publicznego realizowane na studiach wyższych ma umożliwić przyszłym absolwentom nabycie wiedzy, która pozwoli na realizację działań mających wpływ na zdrowie społeczeństwa. Realizacja tego zadania związana jest między innymi z nabyciem wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych, medycznych, wiedzy związanej z podstawowymi problemami zdrowia publicznego, jak również z zakresu systemu opieki zdrowotnej oraz polityki zdrowotnej Polski i krajów Unii Europejskiej.

Ponadto zagadnienia dotyczące cukrzycy realizowane są również w ramach specjalizacji w dziedzinie zdrowie publiczne, do której mogą przystąpić osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, farmaceuci jak również osoby wykonujące zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia (tj. osoby legitymujące się tytułem magistra lub magistra inżyniera na kierunku: administracja, biologia, biotechnologia, chemia, dietetyka, inżynieria środowiskowa, ochrona środowiska, politologia, prawo, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, technologia żywności i żywienie człowieka, zarządzanie, zdrowie publiczne). Inną dziedziną specjalizacji, w ramach której osoby uprawnione do realizacji kształcenia zapoznawane są z zagadnieniami dotyczącymi cukrzycy jako choroby przewlekłej, jest farmacja apteczna, do realizacji której mogą przystąpić farmaceuci.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) farmaceuci (zatrudnieni w aptekach lub hurtowniach) zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu, celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego doksztalcania się w zakresie nowych osiągnięć nauk farmaceutycznych. W ramach przedmiotowych szkoleń farmaceuci pogłębiają wiedzę i umiejętności z zakresu m.in. opieki farmaceutycznej, w ramach której realizowane są kursy dotyczące: cukrzycy jako problemu współczesnej medycyny oraz opieki farmaceutycznej dla pacjentów z cukrzycą. Ponadto także diagnosty laboratoryjni w ramach specjalizacji z laboratoryjnej diagnostyki medycznej zdobywają specjalistyczną wiedzę z zakresu badań laboratoryjnych w diagnostyce cukrzycy i monitorowaniu jej leczenia, jak również powikłań, jakie może ona powodować.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Marka Matuszewskiego**

**w sprawie niskiej szkodliwości czynu
odnoszącej się do kradzieży o wartości
nieprzekraczającej kwoty 250 zł (22640)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Marka Matuszewskiego, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-

-22640/11, w sprawie niskiej szkodliwości czynu odnoszącej się do kradzieży nieprzekraczającej kwoty 250 zł uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W polskim systemie prawnym odpowiedzialność sprawców kradzieży opiera się na konstrukcji czynów przepołowionych. Kradzież lub przywłaszczenie sobie cudzej rzeczy ruchomej o wartości nieprzekraczającej 250 zł stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 Kodeksu wykroczeń. Jeżeli wartość ta przekracza kwotę 250 zł, wówczas czyn stanowi przestępstwo kradzieży określone w art. 278 § 1 Kodeksu karnego albo przestępstwo przywłaszczenia określone w art. 284 § 1 tego kodeksu.

Wskazać należy, że art. 119 § 1 K.w. nie jest jedynym przypadkiem występowania konstrukcji czynu przepołowionego, w ramach której ustawodawca uzależnia stosowanie zasad odpowiedzialności za przestępstwo albo za wykroczenie od wartości mienia będącego przedmiotem czynności wykonawczej. W Kodeksie wykroczeń przewidziano jeszcze następujące typy wykroczeń mających swoje odpowiedniki w Kodeksie karnym:

— art. 120 § 1 K.w., penalizujący wyręb drzewa w lesie w celu przywłaszczenia, ma swój odpowiednik w art. 290 § 1 K.k., a rodzaj odpowiedzialności warunkuje wartość wyrąbanego drzewa (przestępstwo zachodzi, gdy wartość drzewa przekracza 75 zł),

— art. 122 K.w., penalizujący paserstwo, ma swój odpowiednik w art. 291 § 1 K.k. oraz art. 292 § 1 K.k., a rodzaj odpowiedzialności warunkuje wartość mienia (przestępstwo zachodzi, gdy wartość mienia przekracza 250 zł),

— art. 124 § 1 K.w., penalizujący zniszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy, ma swój odpowiednik w art. 288 § 1 K.k., a rodzaj odpowiedzialności warunkuje wartość szkody (przestępstwo zachodzi, gdy szkoda przekracza 250 zł).

Należy podkreślić, że wartość mienia stanowiącego przedmiot czynności wykonawczej będzie przesądzała o kwalifikacji czynu tylko w wymienionych wyżej wypadkach. W Kodeksie karnym uregulowanych jest bowiem wiele czynów, które kwalifikowane będą jako przestępstwa niezależnie od wartości mienia, którego dotyczy czyn zabroniony. Są to m.in. takie przestępstwa, jak kradzież z włamaniem (art. 279 § 1 K.k.), rozbój (art. 280 § 1 K.k.), kradzież rozbójnicza (art. 281 K.k.) czy oszustwo (art. 286 § 1 K.k.).

W Kodeksie wykroczeń znajduje się wyraźne zastrzeżenie, że czyn nie może być kwalifikowany jako wykroczenie w przypadku kradzieży z włamaniem, a także jeżeli sprawca używa gwałtu na osobie albo grozi jej natychmiastowym użyciem, aby utrzymać się w posiadaniu zabranego mienia, a gdy chodzi o zabranie innej osobie mienia w celu przywłaszczenia – także wtedy gdy sprawca doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności. Podobnie jest w przypadku, gdy przedmiotem czynu jest broń, amunicja, materiały lub przyrządy wybuchowe (art. 130 § 1 pkt 2, § 2 i § 3 K.w.).

Odnosząc się do wyrażonego w interpelacji poglądu, że sprawca, który dokonał zaboru towaru o łącznej wartości 10 tys. zł, a szkoda w przypadku każdej kradzieży nie przekroczyła 250 zł, nie ponosi żadnej odpowiedzialności („sąd sprawę umarza”), stwierdzić należy, że jest to pogląd błędny. Jak wskazano powyżej, kradzież cudzego mienia o wartości nieprzekraczającej 250 zł wypełnia znamiona wykroczenia z art. 119 § 1 K.w. zagrożonego karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Z posiadanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości danych wynika, iż w roku 2010 spośród osób obwinionych o popełnienie czynu zabronionego z art. 119 § 1 K.w. w sprawach, w których zapadły prawomocne rozstrzygnięcia, ukaranych zostało 46 440, w tym w blisko 3% przypadków orzeczono karę aresztu (wobec 1058 ukaranych), w blisko 30% przypadków karę ograniczenia wolności (13 535 ukaranych), a w 67% przypadków orzeczono karę grzywny.

Jeżeli natomiast kilka zachowań, z których każde wyczerpuje jednostkowo znamiona wykroczenia (każdorazowa kradzież mienia o wartości poniżej 250 złotych), tworzy łącznie z uwagi na spełnienie wymogów określonych w art. 12 Kodeksu karnego jeden czyn zabroniony jako przestępstwo, to zachowania te tracą przymiot wykroczeń. Ich sprawca wówczas ponosi odpowiedzialność karną za przestępstwo („kradzież” mienia, którego wartość łącznie przekracza 250 zł) zakwalifikowane z art. 278 § 1 K.k.

Możliwość pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej zapewnia w takim przypadku przewidziana w powołanym art. 12 Kodeksu karnego konstrukcja tzw. czynu ciągłego, to jest czynu zabronionego popełnianego niejako „na raty”.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że problematyka czynów przepołowionych jest złożona. W nauce prawa karnego faktycznie pojawiają się opinie postulujące rezygnację ze stosowania konstrukcji czynów przepołowionych, odwołujące się w szczególności do ustania podstawowej okoliczności uzasadniającej posługiwanie się tą konstrukcją, jaką stanowiło zróżnicowanie organów rozpoznających sprawy o czyny obu kategorii w okresie, w którym rozpoznawanie spraw o wykroczenia należało do organów niesądowych – kolegów do spraw wykroczeń.

Uzasadniony jest więc pogląd, że problematyka czynów przepołowionych, stanowiąc zagadnienie o charakterze systemowym, wymaga wnikliwej analizy jako warunku dokonania jakichkolwiek zmian normatywnych, zaś organem powołanym do przeprowadzenia takiej analizy i opracowania propozycji ewentualnych zmian prawa jest działająca przy ministrze sprawiedliwości Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego, która jako jedno z zasadniczych swoich zadań uznała podjęcie prac nad nową kodyfikacją prawa wykroczeń.

Na posiedzeniu komisji kodyfikacyjnej w dniu 15 czerwca 2010 r. powołano w tym celu zespół problemowy, z dodatkowym udziałem pracowników naukowych specjalizujących się w dziedzinie prawa wykroczeń, niewchodzących w skład komisji kodyfika-

cyjnej. W oparciu o wypracowane przez komisję kodyfikacyjną założenia przygotowane zostaną konkretne zapisy normatywne przybierające bądź to postać nowej kodyfikacji materialnego prawa wykroczeń, zastępującej obecny, niemal 40 lat obowiązujący kodeks, bądź kompleksowej nowelizacji obecnej ustawy.

Nie ulega wątpliwości, że w obu wypadkach jeden z najistotniejszych przedmiotów rozważań komisji stanowić będzie problematyka czynów przepoławionych, zaś w wypadku podtrzymania poglądu o celowości posługiwania się tą konstrukcją – wyznaczenia kryterium rozgraniczającego jednorodny czynny rangi wykroczeń od czynów rangi przestępstw na poziomie uzasadnionym względami społecznymi oraz kryminalno-politycznymi.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jacka Boguckiego**

w sprawie reformy PFRON (22641)

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r. (znak SPS-023-22641/11) interpelację posła Jacka Boguckiego z dnia 9 maja br. w sprawie reformy PFRON uprzejmie informuję, że podjęte zostały działania mające na celu odroczenie o 3 lata terminu wejścia w życie przepisów ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym funkcjonowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Odroczenie terminu wejścia w życie przepisów ww. ustawy pozwoli na przygotowanie i przeprowadzenie takich zmian prawnych, które zapewnią możliwość efektywnej realizacji zadań wykonywanych przez fundusz, przy jednoczesnym zachowaniu ich zgodności z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Wydłużenie *vacatio legis* pozwoli również na zsynchronizowanie planowanych zmian ze zmianą przepisów dotyczących nowego okresu programowania funduszy europejskich na lata 2014–2020 oraz ze zmianami przepisów wspólnotowych w obszarze pomocy publicznej dla przedsiębiorców, które będą obowiązywały do dnia 31 grudnia 2013 r.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 2 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jacka Boguckiego**

**w sprawie stawek podatku VAT
na pieczywo świeże oraz wyroby
ciastkarskie i ciastka (22642)**

Szanowny Panie Marszałku! Nawiązując do przesłanej przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak SPS-023-22642/11, interpelacji pana posła Jacka Boguckiego w sprawie wysokości stawki podatku od towarów i usług dla wyrobów ciastkarskich i ciastek, uprzejmie informuję.

W okresie do dnia 31 grudnia 2010 r. wyroby sklasyfikowane (według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług wprowadzonej w życie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 1997 r. – Dz. U. Nr 42, poz. 264, z późn. zm.) w grupowaniu 15.81.1 „Pieczywo, wyroby piekarskie i ciastkarskie, świeże” podlegały opodatkowaniu 7-procentową stawką podatku od towarów i usług na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) w związku z poz. 25 załącznika nr 3 do tej ustawy.

W dniu 1 stycznia 2011 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy zmieniającej ustawę o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 226, poz. 1476) oraz ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 238, poz. 1578). Zmiany zawarte w ustawie z dnia 29 października 2010 r. dotyczą m.in. dostosowania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług do nomenklatury i symboli statystycznych wynikających z Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.).

W trakcie prac legislacyjnych w parlamencie nad projektami ww. ustaw Główny Urząd Statystyczny wyjaśnił, że zarówno europejska klasyfikacja CPA, jak i PKWiU 2008 nie definiują pojęcia „wyrobów świeżych” oraz „wyrobów konserwowanych” i nie podają okresów przydatności do spożycia dla tych wyrobów. Podobnie Nomenklatura Scalona (CN) będąca bazą pojęciową i merytoryczną m.in. „nowej PKWiU” w zakresie ww. wyrobów nie zawiera ustaleń w tym zakresie.

Wychodząc z założenia, że preferencyjna stawka podatku od towarów i usług powinna objąć faktycznie świeże wyroby piekarskie i ciastkarskie, spośród zgłoszonych różnych propozycji w trakcie prac w parlamencie wypracowano i przyjęto kryterium, zgodnie z którym opodatkowaniu 8-procentową stawką podatku od towarów i usług podlegały wyroby ciastkarskie i ciastka, świeże, sklasyfikowane wg PKWiU z 2008 r. w grupowaniu 10.71.12.0, których data mi-

nimalnej trwałości, oznaczona zgodnie z odrębnymi przepisami, nie przekraczała 14 dni, a w przypadku oznaczania tych towarów zgodnie z odrębnymi przepisami wyłącznie terminem przydatności do spożycia – termin ten również nie przekraczał 14 dni.

W trakcie prac nad kolejną nowelizacją przepisów ww. ustawy o podatku od towarów i usług Senat uchwałą z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach przyjął poprawkę, której celem było obniżenie stawki podatku od towarów i usług również dla wyrobów ciastkarskich i ciastek, których data minimalnej trwałości oznaczona zgodnie z odrębnymi przepisami wynosi od 15 dni do 45 dni, a w przypadku oznaczania tych towarów zgodnie z odrębnymi przepisami wyłącznie terminem przydatności do spożycia – termin ten również wynosi od 15 dni do 45 dni. Powyższa zmiana ustawy weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2011 r.

Wyroby ciastkarskie i ciastka świeże, które nie spełniają ww. kryteriów, podlegają opodatkowaniu 23-procentową stawką podatku od towarów i usług.

Odnosząc się do poruszonego przez pana posła problemu znakowania wyrobów ciastkarskich i ciastek sprzedawanych bez opakowania, na wagę, przedstawiam w tej kwestii wyjaśnienia ministra rolnictwa, który odpowiedzialny jest za przepisy dotyczące znakowania środków spożywczych.

Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6 str. 463), podmioty działające na rynku spożywczym są zobowiązane na każdym etapie obejmującym produkcję, przetwarzanie, jak i dystrybucję zapewnić zgodność wytwarzanej przez siebie żywności z przepisami prawa żywnościowego.

Podstawowym przepisem regulującym w prawie UE wymagania dotyczące podawania informacji dla konsumenta w odniesieniu do opakowanych środków spożywczych jest dyrektywa 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 310 z 28.11.2001, str. 19, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 330).

Wymagania ww. dyrektywy zostały wdrożone do prawa krajowego w następujących aktach prawnych:

1) ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.);

2) ustawie o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.);

3) rozporządzeniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966, z późn. zm.).

Przepis art. 45 ust 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia stanowi, że środki spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane. Oznakowanie artykułów rolno-spożywczych (w tym środków spożywczych) zgodnie z art. 6 ust. 2 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w związku z art. 45 ust. 2 ww. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń, w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole, dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykietce, obwolutie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego.

Zgodnie z art. 49 pkt 1 ww. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oznakowanie środka spożywczego zawiera informacje istotne dla ochrony zdrowia i życia człowieka, w szczególności:

1) nazwę, pod którą środek spożywczy jest wprowadzany do obrotu, oraz

2) inne dane umożliwiające identyfikację oraz odróżnienie środka spożywczego od innych środków spożywczych.

Wyżej wymienione rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych reguluje szczegółowy zakres informacji podawanych w oznakowaniu opakowanych środków spożywczych i środków spożywczych bez opakowań przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta finalnego lub do zakładów żywienia zbiorowego oraz sposób znakowania tych środków spożywczych.

Jedną z informacji szczegółowych wymaganych w oznakowaniu opakowanych środków spożywczych przeznaczonych w tej postaci dla konsumenta finalnego zgodnie z art. 3 ust. 1 ww. dyrektywy 2000/13/WE jest „data ważności” (określana jako data minimalnej trwałości albo termin przydatności do spożycia). Jednocześnie przepis art. 9 ust. 5 tiret 5 ww. dyrektywy 2000/13/WE stanowi, iż oznaczenie „daty ważności” nie jest wymagane dla wyrobów piekarniczych lub cukierniczych, które ze względu na swoistą specyfikę są zwykle spożywane w ciągu 24 godzin od wytworzenia. Niniejsze zwolnienie zostało implementowane do prawa krajowego w § 2 ust 3 ww. rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych i stanowi, że opakowane produkty piekarskie i ciastkarskie, które są przeznaczone do spożycia w ciągu 24 godzin od wytworzenia, są zwolnione od obowiązku ich znakowania datą minimalnej trwałości albo terminem przydatności do spożycia.

W odniesieniu do nieopakowanych wyrobów piekarniczych i ciastkarskich kwestia ta nie jest regulowana szczegółowo ani w prawie wspólnotowym, ani w krajowym.

Należy podkreślić, że jakkolwiek nie ma szczegółowych wymagań odnoszących się do podawania in-

formacji o „dacie ważności” dla produktów spożywczych sprzedawanych bez opakowań, to przepisy ww. rozporządzenia (WE) nr 178/2002 nakazują identyfikację produktu na każdym etapie obrotu, stąd też odbiorca musi dysponować odpowiednimi informacjami pozwalającymi mu na zidentyfikowanie m.in., kto dostarczył dany środek spożywczy, czy zawiera on składniki alergizujące oraz jaka jest jego „data ważności”. „Data ważności” jest szczególnie istotna w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się, dla których data ta określana jest jako „termin przydatności do spożycia”. Po upływie tego terminu środek spożywczy traci przydatność do spożycia (art. 3 ust. 3 pkt 47 ww. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia), co jest jednoznaczne z tym, że sprzedawca nie może takiego środka spożywczego sprzedawać. Biorąc to pod uwagę, odbiorca musi żądać od dostawcy istotnych z jego punktu danych dotyczących charakterystyki produktu, natomiast w jakiej formie te informacje otrzymuje (informacja na opakowaniu zbiorczym, dokumenty przewozowe czy inne nośniki informacji), zależy od umowy pomiędzy przedsiębiorstwami. Warunkiem koniecznym jest natomiast jednoznaczne zidentyfikowanie konkretnego środka spożywczego z odpowiednią charakterystyką (weryfikacja spełnienia przez sprzedającego tego obowiązku prowadzona jest przez służby kontrolne).

W świetle powyższych wyjaśnień ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz brzmienia poz. 32 zał. nr 3 do ustawy o podatku od towarów i usług podatnicy nie powinni mieć problemów z ustaleniem właściwej stawki podatku dotyczącej sprzedawanych przez nich wyrobów ciastkarskich i ciastek.

Jednocześnie wyjaśniam, że zgodnie z postanowieniami dyrektywy 2006/112/WE z dnia 26 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz.UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.), do wymogów której Polska zobowiązana jest dostosowywać istniejące i przyszłe ustawodawstwo w zakresie systemu podatku od wartości dodanej, państwa członkowskie mogą stosować jedną lub dwie stawki obniżone podatku VAT, ale jedynie w odniesieniu do towarów i usług wymienionych w załączniku nr III do tej dyrektywy. W załączniku tym wymienione zostały m.in. produkty spożywcze (w tym napoje, ale bez napojów alkoholowych) do konsumpcji przez ludzi i zwierzęta, nasiona, rośliny i składniki normalnie przeznaczone jako dodatki lub substytuty wyrobów spożywczych.

Wyżej wymieniona dyrektywa dopuszcza więc możliwość stosowania przez państwa członkowskie obniżonej stawki VAT na produkty spożywcze. Podkreślić jednak należy, że tylko w kilku państwach unijnych produkty spożywcze opodatkowane są jednolitą obniżoną stawką VAT. W większości krajów unijnych na produkty spożywcze obowiązuje więcej niż jedna stawka VAT, przy czym często jedną ze stosowanych stawek jest stawka podstawowa. Na przykład zgodnie z informacją publikowaną przez Komisję Europejską (tabela „VAT Rates Applied in the

Member States of the European Union”, stan na 1 stycznia 2011 r.) produkty żywnościowe (a zatem także ciastka) w takich krajach, jak: Bułgaria, Dania, Estonia, Litwa oraz Rumunia opodatkowane są według podstawowej stawki podatku.

W Wielkiej Brytanii obniżoną stawką VAT opodatkowane są wyroby ciastkarskie, z wyłączeniem wyrobów ciastkarskich pokrytych całkowicie lub częściowo czekoladą lub produktem o podobnym smaku bądź wyglądzie, do których to produktów ciastkarskich ma zastosowanie podstawowa stawka VAT. Podobnie wyroby ciastkarskie objęte są w Irlandii obniżoną stawką podatku, z wyjątkiem ciastek pokrytych czekoladą, które podlegają opodatkowaniu podstawową stawką.

Wśród krajów stosujących obniżoną stawkę podatku od towarów i usług do wskazanych wyraźnie w przepisach wyrobów ciastkarskich wymienić można: Włochy, Belgię, Portugalię oraz Niemcy.

Należy jednocześnie wskazać, iż stosowanie stawki obniżonej w stosunku do towarów określonych w załączniku III do dyrektywy 2006/112/WE jest opcjonalne dla państw członkowskich (tj. państwa mogą, ale nie muszą z tej opcji korzystać).

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Zbigniewa Girzyńskiego**

**w sprawie reprezentowania i ochrony
polskich obywateli za granicą (22644)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Zbigniewa Girzyńskiego (pismo nr SPS-023-22644/11 z dnia 19 maja br.) w sprawie reprezentowania i ochrony polskich obywateli za granicą uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie jest organem wiodącym w tej kwestii. Sprawy sporów między rodzicami dotyczące miejsca pobytu dziecka należą do właściwości organów wymiaru sprawiedliwości. W stosunkach międzynarodowych kwestię tą reguluje konwencja haska z dnia 25 października 1980 r. dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę. Urzędy konsularne uczestniczą w tych sprawach jedynie w zakresie, w jakim zwracają się do nich z wnioskami o pomoc polskie sądy oraz Ministerstwo Sprawiedliwości (doręczanie pism sądowych, przesłuchiwanie

uczestników postępowania). W ramach swojej ogólnej kompetencji konsulowie monitorują sytuację w danym kraju, udzielając bieżącej pomocy i opieki konsularnej (załatwienie formalności paszportowych i pomoc materialna w powrocie do Polski), a także wskazują właściwą drogę prawną i obowiązujące procedury obywatelom, którzy znaleźli się podobnej sytuacji.

Resortem wiodącym w tej problematyce jest Ministerstwo Sprawiedliwości, a w szczególności Departament Współpracy Międzynarodowej i Prawa Europejskiego, który prowadzi statystyki odnoszące się do postępowań w trybie konwencji haskiej. W związku z faktem, iż jest to tematyka wyjątkowo skomplikowana i delikatnej natury, w stosunkach dwustronnych przy ministerstwach sprawiedliwości utworzone zostały tzw. eksperckie punkty kontaktowe, których działaniem ma na celu usprawnienie wzajemnych kontaktów we wszelkich sprawach z zakresu prawa rodzinnego, a w szczególności w kwestii uprowadzeń nieletnich.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację posła Zbigniewa Girzyńskiego**

**w sprawie reformy systemu pomocy
dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin
(22645)**

Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., dotyczące interpelacji posła Zbigniewa Girzyńskiego w sprawie reformy systemu pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, uprzejmie informuję.

Minister pracy i polityki społecznej, w ramach swoich kompetencji, podejmuje szereg działań, mających na celu wsparcie rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Dotyczy to zarówno rozpoznawania problemów środowisk rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, przeprowadzania odpowiednich analiz statystyczno-finansowych, jak i przygotowywania projektów zmian legislacyjnych.

Efektom tych działań jest:

— obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której, bez utraty przez rodzica prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, dziecko niepełnosprawne może przebywać do 5 dni w tygodniu w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie

i korzystać w niej z odpowiednich usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych;

— obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której (w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego) rozszerzono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego; obok dotychczas uprawnionych do tego świadczenia matka, ojca oraz opiekuna faktycznego (osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu o jego przysposobienie) do świadczenia pielęgnacyjnego uzyskali prawo inni krewni w linii prostej oraz rodzeństwo osoby niepełnosprawnej; ustawa ta również, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, umożliwiła otrzymywanie zasiłku pielęgnacyjnego za okres, w którym osoba ubiega się o ustalenie niepełnosprawności czy stopnia niepełnosprawności; do tego czasu prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku o ten zasiłek i nie obejmowało kilkumiesięcznego okresu ubiegania się o orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność;

— podwyższenie od 1 listopada 2009 r. do wysokości 520 zł (uprzednio 420 zł), tj. o 24%, kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne;

— od 1 listopada 2009 r. zostały podwyższone o ponad 40% kwoty zasiłku rodzinnego, który – w zależności od wieku dziecka – wynosi obecnie od 68 zł do 98 zł miesięcznie;

— zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny; oznacza to również nabycie, bez kryterium dochodowego, prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Nie jest możliwe uznanie opieki nad osobą niepełnosprawną, sprawowanej przez członków rodziny osoby niepełnosprawnej, za zatrudnienie i nadanie opiekunom z tego tytułu uprawnień analogicznych do uprawnień pracowniczych.

Należy podkreślić, że obowiązek sprawowania opieki rodzica nad dzieckiem, w szczególności niepełnosprawnym, wynika z obowiązku alimentacyjnego uregulowanego przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wsparcie tej grupy opiekunów osób niepełnosprawnych realizowane jest przede wszystkim poprzez świadczenie pielęgnacyjne – zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) świadczenie pielęgnacyjne może otrzymywać rodzic osoby niepełnosprawnej lub inny członek rodziny zobowiązany do alimentacji wobec danej osoby niepełnosprawnej, który rezygnuje z zatrudnienia bądź nie podejmuje zatrudnienia lub innej pra-

cy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad tą osobą niepełnosprawną.

Powyższy katalog osób uprawnionych do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego jest wynikiem realizacji wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2008 r. (sygn. akt P 27/07) oraz z dnia 22 lipca 2008 r. (sygn. akt P 41/07), w których to orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że o świadczenie pielęgnacyjne, poza rodzicem lub opiekunem faktycznym niepełnosprawnego dziecka legitymującego się odpowiednim orzeczeniem (zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych opiekun faktyczny, to osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka), mają prawo ubiegać się także inni członkowie rodziny, na których, zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny, także w przypadku, gdy pełnią funkcję spokrewnionej rodziny zastępczej.

Wyżej wymienione osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne mają zapewnione zabezpieczenie emerytalno-rentowe. Zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.) za osobę otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne z budżetu państwa opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych (a więc od 1 listopada 2009 r. od kwoty 520 zł) przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jednak nie dłużej niż przez 20 lat.

Zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego, od którego uzależnione było prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, oznacza również nabycie, bez kryterium dochodowego, prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Należy podkreślić, że istotą świadczenia pielęgnacyjnego jest częściowe zrekompensowanie osobie opiekującej się niepełnosprawnym członkiem rodziny faktu rezygnacji z aktywności zawodowej, a nie zastąpienie wynagrodzenia. Z istoty rzeczy każde świadczenie społeczne, a więc tak samo świadczenie pielęgnacyjne, jak i renta lub emerytura, służy tylko częściowemu zrekompensowaniu utraty wynagrodzenia, a nie ma na celu w pełni wynagrodzenie to zastąpić. Stąd wysokość świadczenia społecznego zastępującego utracone wynagrodzenie nie może być na tym samym poziomie, co wynagrodzenie. W przypadku świadczeń społecznych finansowanych przez budżet państwa, a nie w trybie składek ubezpieczeniowych, wysokość takiego świadczenia jest bezpośrednio związana z sytuacją budżetu państwa. Dlatego też aktualna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, sta-

nowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacanych z budżetu państwa za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne (520 zł – kwota do której od 1 listopada 2009 r. podwyższono wysokość tego świadczenia), odzwierciedla możliwości budżetu państwa w tym zakresie.

Nie jest obecnie możliwe zrównanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Biorąc pod uwagę wysokie tempo wzrostu liczby osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w 2010 r., szacuje się, iż w 2011 r. przeciętna miesięczna liczba wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wyniesie ok. 143 tys. Uwzględniając powyższą wielkość, zmiana polegająca na podwyższeniu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego do 1386 zł (aktualna wysokość minimalnego wynagrodzenia) oraz kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz zdrowotne do 1386 zł, spowodowałyby wzrost wydatków o co najmniej 1,8 mld zł rocznie (z kosztami obsługi).

Obecnie w budżecie państwa nie ma środków na pokrycie tak znacznego wzrostu wydatków na świadczenia rodzinne.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z obecnymi przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2012 r. przypada termin przeprowadzenia ustawowej weryfikacji wysokości kryterium dochodowego i świadczeń rodzinnych. We wstępnym projekcie ustawy budżetowej na rok 2012, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2011 r., zostały zaplanowane dotacje celowe z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości 10 218 280 tys. zł, z tego w:

— budżetach województw – 9 622 300 zł, tj. o 3,8% więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (9 270 038 tys. zł);

— rezerwie celowej – 595 980 tys. zł, tj. o 250 000 tys. zł więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (345 980 tys. zł).

Dostrzegając, iż aktualna wielkość wsparcia materialnego dla rodzin, w tym rodzin z osobami niepełnosprawnymi, jest niewystarczająca, planuje się, że – jeśli tylko sytuacja finansowa państwa na to pozwoli – kierunkiem dalszych działań służących zwiększeniu wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi będzie podwyższanie wysokości świadczeń rodzinnych adresowanych do tych rodzin, w tym wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. W przyjętym w dniu 15 lutego br. „Programie prac rządu na 2011 r.” jako priorytetowe znajduje się działanie: nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków oraz zmiany zasad waloryzacji świadczeń rodzinnych.

Proponuje się m.in. wprowadzenie do dotychczasowych zasad przeprowadzania weryfikacji kwot kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń rodzinnych oraz kwot świadczeń rodzinnych i dokonywanych w tej sprawie rozstrzygnięć, dodatkowej zasady gwarantującej minimalny poziom waloryzacji tych wielkości. Kwoty kryterium dochodowego (ogólna i dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym) oraz kwoty świadczeń rodzinnych podwyższone byłyby co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za okres od ostatnio przeprowadzonej do bieżąco dokonywanej weryfikacji, tj. łącznie za okres ostatnich 3 lat.

Jednocześnie, w myśl dotychczasowych zasad, możliwe będzie dodatkowe korygowanie kwot kryterium dochodowego oraz kwot świadczeń rodzinnych, zgodnie z analizą wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Zakres i wysokość tej weryfikacji, tak jak dotychczas, będzie przedmiotem uzgodnień z Trójstronną Komisją do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Oznaczać to będzie, że od dnia 1 listopada roku, w którym przeprowadzana jest weryfikacja, wysokość prognoz dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wysokości świadczeń rodzinnych wzrastać będą co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za 3 lata poprzedzające rok, w którym przeprowadzana jest weryfikacja. Jednocześnie, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość zasiłku rodzinnego nie będzie mogła być niższa niż 40% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku, ustalonej w badaniach prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Powyższy projekt został przekazany do konsultacji społecznych i konsultacji międzyresortowych.

Odnosząc się do postulatu podniesienia wysokości renty socjalnej, uprzejmie informuję, że renta socjalna jest świadczeniem, które wyewoluowało ze świadczeń przyznawanych z pomocy społecznej. W 2003 r. ustawa o rencie socjalnej zmieniła charakter tego świadczenia ze świadczenia z pomocy społecznej na świadczenie rentowe dla osób niepełnosprawnych od dzieciństwa, z tą tylko różnicą, że pozostało nadal finansowane z budżetu państwa.

Renta socjalna jest świadczeniem o charakterze obligatoryjnym, ciągłym i jej zadaniem jest kompensować brak możliwości nabycia uprawnień – ze względu na całkowitą niezdolność do pracy powstałą przed wejściem na rynek pracy – do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego.

Rentę socjalną przyznaje się i wypłaca osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole bądź w szkole wyższej, przed ukończeniem 25. roku życia, a także w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Przy czym należy zauważyć, że renta socjalna nie jest świadczeniem, które można porównać do świad-

czeń pobieranych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż prawo do renty chorobowej bądź wypadkowej zawiera szereg innych wymogów (np. opłacanie przez odpowiedni czas składek na ubezpieczenie społeczne), które nie dotyczą rencistów socjalnych. Należy przy tym zauważyć, iż przyznanie renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie musi być warunkowane od całkowitej niezdolności do pracy (może być to częściowa niezdolność do pracy).

Uzależnienie wysokości renty socjalnej od kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (84%) określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w ocenie ministra pracy i polityki społecznej jest słuszne. Osobom pobierającym rentę socjalną zostało zagwarantowane z jednej strony prawo do stałego świadczenia, które zostało przyznane, co do zasady, z powodu braku możliwości do nabycia uprawnień do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze względu na czas, w którym to doszło do naruszenia sprawności organizmu skutkującego całkowitą niezdolnością do pracy, z drugiej strony – nie można oczekiwać, że renta socjalna będzie wypłacana w takiej samej wysokości, jak w przypadku osób, które prawo do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nabyły na skutek spełniania wielu, powyżej wskazanych, warunków. Przy czym osoby pobierające świadczenia rentowe z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie są w tej samej sytuacji, co osoby pobierające rentę socjalną. Nie ma w ocenie ministra pracy i polityki społecznej również uzasadnienia do uprzywilejowania rencistów socjalnych w stosunku do osób całkowicie niezdolnych do pracy pobierających świadczenie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na sytuację osób pobierających zasiłki stałe z pomocy społecznej z tytułu niezdolności do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy. Osoby te, nie mając prawa ani do renty socjalnej, ani do renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pobierają jeszcze mniejsze świadczenia (maksymalna wysokość zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej wynosi aktualnie 444 zł), które są dodatkowo uzależnione od dochodu uzyskiwanego nie tylko przez osobę pobierającą zasiłek, ale również od sytuacji dochodowej rodziny tejże osoby. Świadczenia te nie podlegają również automatycznej waloryzacji.

Renta socjalna jest świadczeniem bardziej korzystnym od pozostałych świadczeń z systemu pomocy społecznej. Ze względu na swój odrębny charakter przyznanie renty socjalnej nie wymaga przeprowadzania testu dochodowego ani też diagnozy sytuacji socjalno-bytowej dokonywanej za pomocą wywiadu rodzinnego (środowiskowego) przeprowadzanego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o uzyskanie tego świadczenia. Pobieranie renty socjalnej nie zobowiązuje osób pobierających to świadczenie do zachowania aktywności własnej, wymaganej od innych świadczeniobiorców pomocy społecznej.

W związku z powyższym, w ocenie ministra pracy i polityki społecznej, nie ma aktualnie przesłanek, by podwyższyć kwotę renty pobieranej przez rencistów socjalnych.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu 28 kwietnia 2011 r. do Marszałka Sejmu skierowano poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej przewidujący zniesienie limitów „dorabiania” dla rencistów socjalnych. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez ministra pracy i polityki społecznej, projekt przedmiotowej nowelizacji jest odpowiedzią na długoletnie postulaty osób niepełnosprawnych o wprowadzenie możliwości łączenia renty socjalnej z pracą zarobkową. Projekt ten oczekuje na skierowanie na ścieżkę legislacyjną. Zmiana przepisów w tym zakresie ma wpłynąć na aktywizację zawodową tych osób i motywować je do kontynuowania pracy w celu nabycia w przyszłości prawa do emerytury. Prawo do pobierania renty bez względu na wysokość przychodów z pracy ma im rekompensować ograniczone – w stosunku do osób pełnosprawnych – możliwości zarobkowe.

Ponadto należy podkreślić, że wysokość renty socjalnej podlega corocznej waloryzacji (analogicznie, jak wysokość emerytur), zatem jej wysokość jest stale podwyższana.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Stanisława Rydzonia
oraz grupy posłów**

**w sprawie pogorszenia się sytuacji
klientów deweloperów po wejściu w życie
w dniu 20 lutego 2011 r. nowelizacji ustawy
o księgach wieczystych i hipotece (22647)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację panów posłów Stanisława Rydzonia, Wiesława Szczepańskiego oraz Jacka Kowalika, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22647/11, w sprawie pogorszenia się sytuacji klientów deweloperów po wejściu w życie w dniu 20 lutego 2011 r. ustawy o księgach wieczystych i hipotece uprzejmie przedstawiam, wypracowane w porozumieniu z ministrem infrastruktury, następujące stanowisko.

W dniu 20 lutego 2011 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o księgach wieczystych i hipotece (zwanej dalej: „u.k.w.h.”), która obejmuje m.in. zmianę prze-

pisu art. 76 ust. 4 u.k.w.h. regulującego skutki prawne podziału nieruchomości obciążonej hipoteką.

I. Przepis art. 76 ust. 4 u.k.w.h. został wprowadzony ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece, ustawy Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 63, poz. 635).

Według tego przepisu, w brzmieniu nadanym powołaną ustawą z dnia 11 maja 2001 r., do hipoteki zabezpieczającej kredyt udzielony na budowę domów mieszkalnych, jeżeli podział nieruchomości polegał na przeniesieniu własności części nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym, przepisu ust. 1 nie stosowało się; w takim wypadku hipoteka ulegała podziałowi zgodnie z postanowieniami umowy.

Celem, jakim kierował się ustawodawca, wprowadzając art. 76 ust. 4 u.k.w.h., było wyłączenie w przypadku podziału nieruchomości zabudowanych domami mieszkalnymi stosowania – wynikającej z art. 76 ust. 1 u.k.w.h. – reguły, zgodnie z którą w razie podziału nieruchomości (w tym także wskutek ustanowienia odrębnej własności lokali mieszkalnych) obciążająca ją hipoteka przekształcała się w hipotekę łączną. Ustawodawca chciał w ten sposób zapobiec przrzucaniu przez przedsiębiorców ryzyka korzystania z kredytów na właścicieli nabywanych części nieruchomości lub lokali.

Hipoteka łączna, która powstawała z mocy art. 76 ust. 1 u.k.w.h. na wszystkich nieruchomościach utworzonych w wyniku podziału obciążonej hipoteką nieruchomości, uprzywilejowywała zabezpieczonego w ten sposób wierzyciela hipotecznego kosztem innych wierzycieli hipotecznych oraz właścicieli nieruchomości obciążonych. Wiązało się to z możliwością żądania przez tego wierzyciela według swego uznania zaspokojenia w całości lub części z każdej obciążonej nieruchomości z osobna, z niektórych z nich lub ze wszystkich łącznie (art. 76 ust. 2 zdanie pierwsze u.k.w.h.). W takiej sytuacji dłużnik nie wie, w jaki sposób wierzyciel hipoteczny będzie chciał się zaspokoić z nieruchomości obciążonych łącznie. W związku z tym, że każdy następny potencjalny wierzyciel musiał mieć na względzie, iż wierzyciel, któremu przysługuje hipoteka łączna, może zaspokoić się w całości z danej nieruchomości, malały szanse właściciela wydzielonej nieruchomości na uzyskanie zabezpieczonego na niej kredytu hipotecznego. Możliwość zaspokojenia się wierzyciela, któremu przysługuje hipoteka łączna, w całości z danej nieruchomości obniżała także wartość sprzedażną wszystkich obciążonych nieruchomości.

Przepis art. 76 ust. 4 u.k.w.h. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 lutego 2011 r. zawierał dwie regulacje.

W zdaniu pierwszym wyłączał stosowanie art. 76 ust. 1 u.k.w.h. Oznaczało to, że w przypadkach objętych hipotezą art. 76 ust. 4 u.k.w.h. nie dochodziło do obciążenia hipoteką łączną wszystkich nieruchomości powstałych w wyniku podziału.

Wyłączenie powstania hipoteki łącznej nie było jednak jednoznaczne z całkowitym uwolnieniem wyodrębnionych nieruchomości od obciążenia hipoteką banku zabezpieczającą kredyt udzielony na budowę domu na nieruchomości ulegającej podziałowi.

Według regulacji zawartej w art. 76 ust. 4 zdanie drugie u.k.w.h., w omawianych przypadkach hipoteka banku zabezpieczająca kredyt udzielony na budowę domu „ulegała podziałowi zgodnie z postanowieniami umowy”. Chodziło tu o umowę dokonującą repartycji zabezpieczenia pomiędzy poszczególne nieruchomości, w wyniku czego poszczególne nieruchomości, powstałe na skutek podziału, zostawały obciążone określonymi hipotekami będącymi niejako częściami pierwotnej hipoteki. Wprawdzie omawiany przepis nie wskazywał, między kim a kim powinna być zawarta przedmiotowa umowa, jednak w orzecznictwie przyjęto, że chodziło o uregulowanie sposobu podziału hipoteki w umowie pomiędzy wierzycielem hipotecznym a właścicielem nieruchomości podlegającej podziałowi (umowa o ustanowienie hipoteki na wspomnianej nieruchomości lub o porozumienie uzupełniające tę umowę).

Zauważyć jednak trzeba, że przepis ten nie wymagał, aby postanowienia umowy określające sposób podziału hipoteki były ujawnione w księdze wieczystej, zatem nabywca wydzielonej nieruchomości mógł nie wiedzieć, z jakim obciążeniem nabędzie tę nieruchomość.

Jeżeli w chwili powstania odrębnej własności lokalu brak było postanowień umownych co do podziału hipoteki, wyodrębniona nieruchomość nie została obciążona ani hipoteką łączną, wobec nieistnienia podstaw do stosowania art. 76 ust. 1 u.k.w.h., ani hipoteką, którą miał na względzie art. 76 ust. 4 zdanie drugie u.k.w.h., wobec nieziszczenia się koniecznej przesłanki powstania tej hipoteki. Jednakże w praktyce taki przypadek mógł zdarzyć się jedynie wyjątkowo, gdyż zawarcie umowy określającej sposób podziału hipoteki leżało w interesie banku udzielającego kredytu zabezpieczonego hipoteką. W razie braku takiej umowy zabezpieczenie banku zmniejszałoby się bowiem w miarę ustanawiania odrębnej własności kolejnych lokali (uszczuplania składu nieruchomości obciążonej), aż do całkowitej utraty zabezpieczenia (nawet jeżeli kredyt nie został spłacony), gdy zostałyby wyodrębnione wszystkie lokale.

Należy pamiętać, że przepis art. 76 ust. 4 u.k.w.h. nie miał zastosowania do hipotek innych niż zabezpieczające kredyt udzielony na budowę domów mieszkalnych. Jeżeli więc nieruchomość podlegająca podziałowi była obciążona inną hipoteką umowną lub hipoteką przymusową (np. z tytułu zaległości podatkowych), to zgodnie z art. 76 ust. 1 u.k.w.h. hipoteka ta obciążała (jako hipoteka łączna) wszystkie nieruchomości utworzone w wyniku podziału, a nabywcy wydzielonej nieruchomości nie przysługiwało roszczenie o podział hipoteki łącznej.

Oznacza to, że art. 76 ust. 4 u.k.w.h. z jednej strony nie chronił nabywców wydzielonych lokali i do-

mów mieszkalnych, jeżeli nieruchomość podlegająca podziałowi była obciążona hipoteką inną niż zabezpieczająca kredyt udzielony na budowę domu mieszkalnego, a z drugiej strony – różnicował sytuację wierzycieli w zależności od tego, z jakiego tytułu przysługiwała im hipoteka na nieruchomości podlegającej podziałowi.

II. W wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 131, poz. 1075), zwaną dalej „ustawą zmieniającą”, przepis art. 76 ust. 4 u.k.w.h. otrzymał następujące brzmienie: w razie podziału nieruchomości polegającego na ustanowieniu odrębnej własności lokalu lub wydzieleniu z dotychczasowej nieruchomości odrębnej nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny nabywca wydzielonej nieruchomości może żądać podziału hipoteki proporcjonalnie do wartości nieruchomości powstałych wskutek podziału. Jeżeli jednak sposób podziału hipoteki został określony w umowie o ustanowienie hipoteki i ujawniony w księdze wieczystej, podział następuje stosownie do postanowień umowy.

Należy zauważyć, że przepis ten – przy tak sformułowanej jego hipotezie – reguluje skutki podziału nieruchomości obciążonej każdą hipoteką, w przypadku gdy podział polega na ustanowieniu odrębnej własności lokalu lub wydzieleniu z dotychczasowej nieruchomości odrębnej nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny.

Wobec tego znowelizowany przepis ma zastosowanie do wszystkich hipotek obciążających nieruchomość podlegającą podziałowi, a nie tylko do hipotek zabezpieczających kredyt udzielony na budowę domów mieszkalnych.

Jeżeli w umowie o ustanowienie hipoteki (lub późniejszym porozumieniu uzupełniającym tę umowę) strony – deweloper i bank finansujący – określily sposób podziału hipoteki i został on ujawniony w księdze wieczystej, hipoteka dzieli się stosownie do treści tej umowy. Należy przyjąć, że w takim przypadku nie ma zastosowania art. 76 ust. 1 u.k.w.h., czyli nie powstaje hipoteka łączna. Nowo powstała nieruchomość będzie obciążona częścią pierwotnej hipoteki, jeżeli to wynika z treści powyższej umowy. Nie ma przeszkód, aby postanowienia umowy dotyczące podziału hipoteki co do niektórych wydzielonych nieruchomości przewidywały, iż nie będą one w ogóle obciążone. Nabywcy wydzielonych nieruchomości mogą zawnoczyć zapoznać się ze sposobem podziału hipoteki, gdyż warunkiem jego skuteczności jest ujawnienie go w księdze wieczystej nieruchomości podlegającej podziałowi.

Jeżeli strony umowy o ustanowienie hipoteki nie określiły sposobu jej podziału albo hipoteka powstała na innej podstawie niż umowa (hipoteka przymusowa), to taka hipoteka w razie podziału nieruchomości przekształca się z mocy prawa w hipotekę łączną obciążającą wszystkie nieruchomości utworzone przez podział. Jednakże nabywcy wydzielonej nieru-

chomości będzie przysługiwać roszczenie o podział hipoteki łącznej proporcjonalnie do wartości nieruchomości powstałych wskutek podziału. Zatem nabywca będzie miał wpływ na ustalenie wartości hipoteki obciążającej nabytą nieruchomość. Jeżeli wierzyciel odmówi dokonania podziału hipoteki, nabywca nieruchomości będzie mógł dochodzić swego roszczenia przed sądem a prawomocny wyrok sądu uwzględniający powództwo będzie stanowił podstawę zmiany wpisu hipoteki w księdze wieczystej. Należy sądzić, że ryzyko obciążenia przegrzywającego wierzyciela kosztami postępowania będzie jednym z czynników zachęcających banki do określania sposobu podziału hipoteki już w umowie o jej ustanowienie.

Przyjąć należy, że w stanie prawnym po nowelizacji z dnia 26 czerwca 2009 r., podobnie jak i w stanie przed nowelizacją, dopuszczalne jest także jednostronne zwolnienie przez wierzyciela hipotecznego poszczególnych nieruchomości spod obciążenia hipoteką. Może ono przybrać postać zrzeczenia się hipoteki łącznej w odniesieniu do niektórych obciążonych nią nieruchomości (art. 96 u.k.w.h.). Używane w praktyce notarialnej sformułowanie „zgodna na odłączenie części nieruchomości bez obciążenia jej hipoteką” dotyczy sytuacji, w której nieruchomość obciążona hipoteką ulega podziałowi, a wierzyciel hipoteczny zrzeka się hipoteki mającej – stosownie do art. 76 ust. 1 u.k.w.h. – obciążać nowo powstałą nieruchomość (tzw. bezzieźzarowe odłączenie części nieruchomości).

Z powyższych względów uznać należy, że wprowadzone rozwiązania nie pogarszają sytuacji nabywców nieruchomości wydzielanych z obciążonego hipotecznie przedmiotu. Rozwiązania te zapewniają im dostateczną ochronę, a zarazem – w sposób wyważony – zabezpieczają interesy właściciela nieruchomości podlegającej podziałowi oraz interesy wierzyciela hipotecznego.

III. Co do podniesionych kwestii intertemporalnych wskazać należy, że według art. 10 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy zmieniającej do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej stosuje się przepisy u.k.w.h. w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 u.k.w.h., które stosuje się w brzmieniu nadanym nowelizacją.

Należy podkreślić, że wykładnia literalna hipotezy art. 76 ust. 4 u.k.w.h., a zwłaszcza zwrotu „w razie podziału nieruchomości polegającego na ustanowieniu odrębnej własności lokalu lub wydzieleniu z dotychczasowej nieruchomości odrębnej nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny” – prowadzi do wniosku, że faktem prawnym, z którym omawiany przepis wiąże skutki prawne, jest opisany w nim podział nieruchomości obciążonej.

Ani z przepisu intertemporalnego art. 10 ust. 2 ustawy nowelizującej, ani z treści hipotezy art. 76 ust. 4 u.k.w.h. w nowym brzmieniu, ani też z celu tego przepisu merytorycznego nie wynika, jakoby miał on być stosowany do podziałów nieruchomości

dokonanych przed wejściem w życie nowelizacji. Zatem zgodnie z art. 3 K.c. należy wykluczyć retroaktywność zmienionego art. 76 ust. 4 u.k.w.h. Przepis ten nie może być stosowany do oceny faktów prawnych opisanego w nim rodzaju (podziałów nieruchomości), które nastąpiły przed jego wejściem w życie.

Dyspozycję art. 10 ust. 2 ustawy nowelizującej, która nakazuje do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosować art. 76 ust. 4 u.k.w.h. w nowym brzmieniu, należy więc rozumieć w ten sposób, że zmieniony art. 76 ust. 4 u.k.w.h. określa konsekwencje prawne podziału nieruchomości dokonane po wejściu w życie nowelizacji także w odniesieniu do tych hipotek zwykłych obciążających nieruchomość w chwili podziału, które powstały przed dniem 20 lutego 2011 r.

Innymi słowy, znowelizowany art. 76 ust. 4 u.k.w.h. reguluje skutki prawne podziału nieruchomości obciążonej hipoteką, który nastąpił po wejściu w życie ustawy nowelizującej. Bez znaczenia jest przy tym, czy hipoteka obciążająca tę nieruchomość w chwili podziału powstała przed czy po wejściu w życie nowelizacji.

A contrario do oceny skutków prawnych podziału nieruchomości dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej należy stosować przepis art. 76 ust. 4 u.k.w.h. w brzmieniu sprzed nowelizacji. Takie rozwiązanie jest zgodne z zasadą tempus regit actum, w myśl której fakt prawny powinien rodzić takie skutki prawne, jakie przewidują dla niego przepisy prawne obowiązujące w chwili jego zajścia.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłanek Ireny
Tomaszak-Zesiuk i Bożeny Szydłowskiej**

**w sprawie przywrócenia wypłaty refundacji
wynagrodzeń i składek ZUS z tytułu szkolenia
uczniów za II półrocze 2010 r. (22649)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Ireny Tomaszak-Zesiuk i pani poseł Bożeny Szydłowskiej w sprawie przywrócenia wypłaty refundacji wynagrodzeń i składek ZUS z tytułu szkolenia uczniów za II półrocze 2010 r., przekazaną wystąpieniem marszałka Sejmu RP z dnia

19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22649/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby.

Po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy). Zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł. W przypadku formy przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy. Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy (tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej), aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych.

Po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia (...) z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obligatoryjna dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego (wcześniej finansowana z budżetu), przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia. Kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i w 2010 r. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł. Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na ob-

ligatoryjne dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie większe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011, zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek. Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę

80 mln zł. Obecnie finalizowane są prace nad ustaleniem jasnych kryteriów podziału tych środków, ponieważ, jak wynika z szacunków OHP, i tak dodatkowe środki nie wystarczą na pokrycie zapotrzebowania pracodawców wynikającego ze złożonych wniosków o zawarcie umowy o refundację. Ustalone zostaną także kryteria obowiązujące przy składaniu wniosków o zawarcie umów o refundację w kolejnych latach. Po ich zakończeniu zostanie podana stosowna informacja na stronie www ministerstwa.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie mniejsze niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę, mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania na temat oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Mirona Sycza**

**w sprawie rozwoju stosunków
polsko-ukraińskich w kontekście zbliżającej się
prezydencji Polski w Unii Europejskiej (22650)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana posła Mirona Sycza (pismo nr SPS-023-22650/11 z dnia 19 maja 2011 r.) w sprawie rozwoju stosunków polsko-ukraińskich w kontekście prezydencji Polski w Unii Europejskiej, uprzejmie informuję, że rozwój stosunków polsko-ukraińskich oraz integracja Ukrainy z Unią Europejską leży w obszarze głównych priorytetów polskiej polityki zagranicznej.

Zmiana na stanowisku prezydenta Ukrainy oraz powołanie rządu M. Azarowa nie wniosły zasadniczych korekt polityki obu stron we wzajemnych stosunkach. Potwierdza to m.in. intensywny program i problematyka spotkań dwustronnych na szczeblu oficjalnym i roboczym. Odbyły się m.in.: trzy spotkania prezydentów Polski i Ukrainy, w tym wizyta oficjalna prezydenta W. Janukowycza w Polsce, dwa spotkania premierów obu krajów, wizyty ministrów SZ (kilkakrotnie). Prowadzono konsultacje na szczeblu wicepremierów i resortów. Kontynuowano współpracę parlamentów obu krajów.

Dwustronnemu dialogowi służą także na bieżąco inne mechanizmy konsultacji na różnych szczeblach i obszarach współdziałania, jak np.: międzyrządowa komisja ds. współpracy gospodarczej, komitet ds. przygotowania i przeprowadzenia mistrzostw Euro 2012, forum gospodarcze i samorządowe, rada koordynacyjna ds. współpracy międzyregionalnej, narada kierownictw MSZ Polski i Ukrainy wraz z inauguracją Polsko-Ukraińskiego Forum Partnerstwa. Pragnę poinformować, że w ocenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych stosunki polsko-ukraińskie, choć nie są pozbawione problemów, rozwijają się stabilnie.

Problematyka mniejszości ukraińskiej w Polsce, którą interesuje się pan poseł Sycz, leży w kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, poza zakresem działań resortu spraw zagranicznych. Polacy na Ukrainie są znaczącą mniejszością narodową, zajmującą pod względem liczebności niewątpliwie miejsce w skali kraju. Mniejszość polska, podobnie jak inne grupy narodowe i etniczne, jest chroniona zarówno przez wewnętrzne prawo ukraińskie, jak i międzynarodowe akty prawne.

Ustawodawstwo ukraińskie gwarantuje podstawowe prawa mniejszości narodowej, takie jak: prawo do kultywowania tradycji i języka narodowego, w tym także w szkołach, wolność zrzeszania się w organizacjach. Pomimo istnienia standardów ochrony praw mniejszości narodowych, głównym problemem na Ukrainie są kwestie finansowe. Objawiają

się one szczególnie na poziomie samorządów, tłumaczących się często brakiem środków, które mogłyby być wydzielone na potrzeby mniejszości narodowych. Kwestie polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie (oświata, kultura i inne) znajdują się w centrum zainteresowania MSZ i polskich placówek dyplomatyczno-konsularnych w tym kraju.

Szacuje się, że na Ukrainie działa ponad 230 punktów nauczania języka polskiego, w których uczy się ok. 13 tys. dzieci i młodzieży. Dwie pełne szkoły z polskim językiem nauczania funkcjonują jeszcze od czasów radzieckich we Lwowie, a w latach 2002–2003, w wyniku starań polskich środowisk i za polskie środki, otwarto trzy nowe szkoły: w Mościskach, Gródku Podolskim i Strzelczyskach. Klasy polskie działają m.in. w: Dowbyszu, Chmielnickim, Kamieńcu Podolskim.

Problemy nauczania języka polskiego w tych placówkach (metodyczne, kadrowe, podręcznikowe) są rozwiązywane głównie dzięki pomocy z Polski, za pośrednictwem polskiego parlamentu, MSZ, MEN oraz organizacji pozarządowych. Niewątpliwie uregulowania wymaga praca nauczycieli delegowanych z Polski na podstawie dwustronnej umowy międzyresortowej, zwłaszcza w sferze formalnej, status zatrudnienia, problemy bytowe. Po kilku latach wspierania przez MSZ i MEN inicjatywy środowisk nauczycieli języka polskiego na Ukrainie ukraińskie władze oświatowe zarejestrowały w Drohobyczu (marzec 2009 r.) Centrum Metodyczne Nauczania Języka Polskiego i Kultury Polskiej.

Środowiska polskie na Ukrainie, przy wsparciu MSZ, oczekują zwiększenia ze strony władz w Kijowie pomocy materialnej dla organizacji polskich. Niewątpliwie brak jest dostatecznej opieki ze strony państwa ukraińskiego dla szkół mniejszości polskiej. Obserwujemy zmniejszanie w nich zakresu nauczania w języku polskim. Liczymy, że przekazanie problematyki mniejszości narodowych ministerstwu kultury, w ramach ukraińskiej reformy administracji, przyczyni się do poprawy w tym obszarze.

Według sygnałów polskich środowisk na Ukrainie nie zakończono zwrotu budynków kościelnych wspólnotom rzymskokatolickim. Niezależnie od tego, że zwrot kościołów należy do sfery stosunków państwa ukraińskiego z władzami Kościoła rzymskokatolickiego, należy zauważyć, że niedostatek obiektów sakralnych ogranicza możliwości praktykowania religii przez osoby należące do mniejszości polskiej.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych kontynuuje starania o uzyskanie lokalizacji dla domu polskiego we Lwowie, który wzmocniłby funkcjonowanie polskiej mniejszości w tym regionie. Przekazanie obiektu władze ukraińskiej wiązały z oddaniem mniejszości ukraińskiej Ukraińskiego Domu Narodowego w Przemyślu. W wyniku działań MSZ, MSWiA oraz władz lokalnych budynek ten przekazano notarialnie Związkowi Ukraińców w Polsce, a uroczyste jego otwarcie, w obecności przedstawicieli władz ukraińskich, nastąpiło w marcu br.

Prezydent W. Janukowycz wydał lokalnym władzom lwowskim polecenie przekazania obiektu na dom polski. Biorąc to pod uwagę, a także niedawne rozmowy ministra R. Sikorskiego z ministrem K. Hryszczenką oraz przedstawicielami władz we Lwowie w dniu 16 maja br., oczekujemy rychłego rozwiązania tego problemu.

Niewątpliwie do spraw trudnych należą tragiczne karty w historii narodu polskiego i ukraińskiego. Niezależnie od stale postępującego pojednania narodowego niepokoi nas wzrost nastrojów nacjonalistycznych w niektórych środowiskach. Obserwujemy jednak, że polityka historyczna obecnego prezydenta Ukrainy może poprawić warunki pojednania między oboma narodami. Mamy świadomość, że całkowite usunięcie różnic w tych ocenach nie jest kwestią najbliższego czasu i potrzebuje rzeczowej wymiany poglądów pomiędzy przedstawicielami opiniotwórczych środowisk obu krajów. Dlatego ministrowie SZ Polski i Ukrainy powołali (w lutym br.) Polsko-Ukraińskie Forum Partnerstwa, które rozszerzyć ma dwustronny społeczny dialog na tematy zarówno historyczne, jak i kwestie tożsamości oraz roli RP i Ukrainy we współczesnej Europie.

Jednocześnie z satysfakcją odnotowujemy rosnące w Polsce i na Ukrainie zainteresowanie wymianą młodzieży, która sprzyja wzajemnemu poznawaniu kultur i dorobku przez oba narody. Sądzimy, że powinniśmy współdziałać na rzecz otwartej postawy młodego pokolenia Polaków i Ukraińców, m.in. w celu wzmocnienia przyjaznych stosunków, wzajemnego poznawania się, zbliżania młodych pokoleń, przekazywania prawdziwej wiedzy o własnych krajach, ich historii i kulturze.

Realizacji powyższego zadania sprzyjałaby niewątpliwie intensyfikacja współpracy między Ministerstwem Edukacji Narodowej RP a Ministerstwem Oświaty, Nauki, Młodzieży i Sportu Ukrainy w celu zawarcia międzyrządowej umowy o polsko-ukraińskim funduszu współpracy szkół i wymiany młodzieży oraz porozumienia o współpracy między ministrem edukacji narodowej RP a Ministerstwem Oświaty, Nauki, Młodzieży i Sportu Ukrainy. Oczekujemy na stanowisko strony ukraińskiej w tej kwestii.

Problemem w stosunkach dwustronnych są sygnalizowane przez polskie oraz zagraniczne firmy na Ukrainie kwestie utrudniające współpracę gospodarczą w sferze m.in. zwrotu VAT, kwestionowania przez służby celne wartości celnej towarów, zadłużenie firm wobec polskiego biznesu, korupcja itp.

Pragnę zapewnić, że wszystkie sprawy trudne, które w jakimś stopniu mogą obciążać rozwój stosunków polsko-ukraińskich, są w centrum zainteresowania i działań Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz placówek dyplomatyczno-konsularnych na Ukrainie. Sprawy te są przedmiotem rozmów przedstawicieli rządu polskiego w kontaktach z władzami ukraińskimi.

Odnosząc się do celów polskiej prezydencji w Radzie UE wobec Ukrainy, uprzejmie informuję, że pol-

skim priorytetem będzie stworzenie warunków dla zakończenia negocjacji umowy stowarzyszeniowej między UE a Ukrainą (US) wraz z jej integralną częścią – umową o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu (DCFTA). Ważnym zadaniem będzie także wspieranie Ukrainy we wdrażaniu planu działań na rzecz liberalizacji wizowej i wypracowanie, na forum UE, perspektywy podjęcia decyzji o wprowadzeniu bezwizowego ruchu między UE a Ukrainą. Jednak należy podkreślić, że realizacja tych celów w trakcie polskiej prezydencji nie będzie możliwa bez determinacji i konkretnych działań władz Ukrainy.

Ponadto traktat lizboński znacznie ograniczył możliwości oddziaływania przez kraj sprawujący prezydencję na procesy decyzyjne w UE. Zarówno kwestia negocjacji US i DCFTA pozostaje w wyłącznej kompetencji Komisji Europejskiej. Działania Polski na forum UE, wychodzące naprzeciw europejskim aspiracjom Ukrainy, będą polegały m.in. na lobbowaniu w krajach członkowskich korzystnych dla Kijowa rozwiązań US w zakresie liberalizacji wizowej, europejskiej perspektywy Ukrainy.

Dotychczas odbyło się 18 rund negocjacyjnych dotyczących umowy stowarzyszeniowej. W kwestii spraw jeszcze nieuzgodnionych strony postanowiły, że będą one rozstrzygnięte w drodze kolejnych rund negocjacji (mechanizm monitoringu implementacji US i DCFTA i rozwiązywania sporów, zapisy o legalnym zatrudnieniu, zwalczaniu nielegalnej migracji oraz współpracy sądowej w sprawach cywilnych) oraz uzgodnień politycznych na wyższym szczeblu (europejska perspektywa Ukrainy, ratyfikacja przez Ukrainę statutu MTK, czas trwania umowy oraz wykreślenie zapisu dotyczącego długoterminowości w zakresie liberalizacji wizowej). Z ostatnich rozmów Bruksela – Kijów wynika, że strona ukraińska skłonna jest przesunąć kwestię perspektywy członkostwa na drugi plan, uznając zapisy o ruchu bezwizowym oraz ustępstwa UE w zakresie usług transportowych w DCFTA za kluczowe sprawy w finalnym pakiecie ustaleń negocjacyjnych. Zakładając dobrą wolę polityczną obu stron, nie można wykluczyć zakończenia negocjacji, a nawet podpisania US jeszcze w tym roku. Za kluczowe w tej kwestii należy jednak uznać osiągnięcie wewnątrzunijnego kompromisu odnośnie do europejskiej perspektywy Ukrainy oraz zniesienia reżimu wizowego dla tego państwa.

Mamy nadzieję, że podpisanie umowy o strefie wolnego handlu pomiędzy Ukrainą a UE (DCFTA) nastąpi w okresie polskiej prezydencji. Jednak jest to uwarunkowane przede wszystkim akceptacją przez Kijów pięciu unijnych nieprzekraczalnych warunków (red lines) w zakresie negocjacji ww. umowy oraz ich zakończenie w odpowiednim terminie.

Oczekuje się, że strona ukraińska będzie całościowo postrzegać strefę wolnego handlu z UE jako efekt odważnych decyzji ekonomicznych i społecznych, które w perspektywie przyniosą znaczne korzyści (short-term costs and long-term benefits). Dotychczas Ukraina zaakceptowała jedynie trzy spośród pięciu

unijnych red lines (kontyngenty na produkcję rolną, cła na import samochodów na Ukrainę, oznaczenia geograficzne), a do uzgodnienia pozostaje znacząca część tekstu umowy. Tym niemniej Komisja ocenia szanse na zakończenie negocjacji w tym roku jako realne.

Ukraina jako suwerenne państwo ma swobodę w zakresie członkostwa w strukturach międzynarodowych, w tym w Unii Celnej (UC) Białorusi, Kazachstanu i Rosji. Jednakże w związku z negocjacjami z UE w sprawie strefy wolnego handlu (DCFTA) należy podkreślić, że nie może ono naruszać zobowiązań Ukrainy w ramach WTO. Negocjowanie DCFTA, przy zachowaniu woli akcesji do unii celnej krajów, które nie mają preferencyjnych umów handlowych z UE i nie są członkami WTO, będzie trudne, jeśli nie niemożliwe, jako że unia celna musi m.in. stosować wspólną taryfę celną w stosunku do innych partnerów handlowych. Wypowiedzi najwyższych przedstawicieli władz Ukrainy oraz rozmowy z krajami członkowskimi UC potwierdzają, że Kijów, rozumiejąc te realia, nie będzie aplikował o członkostwo w unii celnej, jednak jest zainteresowany bliską współpracą z tą strukturą. Niewątpliwie kwestia ewentualnego członkostwa Ukrainy w UC jest także elementem gry politycznej innych państw zainteresowanych osłabieniem europejskiej integracji Ukrainy.

Jak wskazują dotychczasowe, także polskie, doświadczenia, negocjacje z Unią Europejską w sprawie umów o współpracy, zwłaszcza w sferze politycznej i gospodarczej, istotnych dla interesów Wspólnot Europejskich wymagają wielkiego wysiłku merytorycznego i organizacyjnego stron. Istotna jest także kwestia czasu, potrzebnego dla wyważonego przygotowania i przeprowadzenia negocjacji. Zdaniem MSZ nie ma obecnie argumentów uzasadniających tezę o przedłużaniu się negocjacji Ukrainy z UE oraz o konieczności korekty polityki polskiej wobec Ukrainy. Polska nadal wspierać będzie europejskie aspiracje Ukrainy oraz reformy wewnętrzne przybliżające perspektywę członkostwa tego kraju w Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie patologii i nadużyć w reformowaniu
polskiego systemu oświaty przez minister
edukacji narodowej w rządzie PO-PSL (22651)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22651/11, przy którym przesłana została interpelacja pana posła Kazimierza Moskala w sprawie patologii i nadużyć w reformowaniu polskiego systemu oświaty przez minister edukacji narodowej w rządzie PO-PSL, przedstawiam, co następuje.

Uprzejmie informuję, iż zakres zagadnień przedstawionych w przedmiotowej interpelacji nie pozostaje we właściwości ministra sprawiedliwości.

Reforma polskiego systemu oświaty obejmuje opracowywanie oraz wdrażanie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach. Nowe podstawy programowe wdrażane są w kolejnych etapach w postaci ramowych planów nauczania przez ministra edukacji narodowej, który kieruje działem administracji rządowej: oświata i wychowanie na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania ministra edukacji narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) funkcję Instytucji Zarządzającej w Programie Operacyjnym „Kapitał ludzki” pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, który koordynuje realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł. Szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy reguluje rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” (Dz. U. Nr 239, poz. 1598).

Zarządzanie i nadzór nad wdrażaniem poszczególnych priorytetów powierzony został instytucjom pośredniczącym. W aspekcie centralnym, gdzie realizowane jest przede wszystkim wsparcie systemowe o charakterze ogólnokrajowym, funkcje instytucji pośredniczących powierzone zostały właściwym ministrom. Niezależnie od poziomu delegacji zadań pełną odpowiedzialność za realizację programu ponosi instytucja zarządzająca, tzn. minister rozwoju regionalnego. W związku z powyższym w sprawach nieprawidłowości dotyczących finansowania projektów w ramach PO KL właściwym jest minister rozwoju regionalnego.

Zagadnienia wspomniane w wystąpieniu dotyczące nadużyć w realizowaniu projektów systemowych III priorytetu: Wysoka jakość oświaty oraz zjawisk korupcyjnych w realizowaniu innych projektów systemowych i konkursowych w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” należą do właściwości prokuratora generalnego. Z przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) wynika, że prawo zawiadomienia o przestępstwie ma każdy, kto powziął o nim wiarygodną wiadomość. Zawiadomienie to powinno być skierowane do organów ścigania, tzn. prokuratora, Policji lub innego organu uprawnionego do prowadzenia postępowania przygotowawczego w ramach swej właściwości.

W kwestii wszelkich uwag i sugestii dotyczących sposobu wypełniania obowiązków przez poszczególnych ministrów istnieje możliwość zwrócenia się do prezesa Rady Ministrów.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Igor Działuk

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Arkadiusza Mularczyka**

**w sprawie udziału i roli
Rzeczypospolitej Polskiej oraz polskich
obywateli w organizacjach międzynarodowych
na tle składek wnoszonych
przez budżet państwa w 2010 r. (22652)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Arkadiusza Mularczyka (pismo nr SPS-023-22652/11 z dnia 19 maja br.) w sprawie udziału i roli Rzeczypospolitej Polskiej oraz polskich obywateli w organizacjach międzynarodowych na tle składek wnoszonych przez budżet państwa w 2010 r., uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

1. Przegląd, o którym wspominał w swojej informacji z dnia 6 stycznia 2010 r. pan minister Jan Borkowski i do którego odwołuje się pan poseł w swojej obecnej interpelacji, sprowadzał się w istocie do analizy kosztów ponoszonych przez państwo z tytułu uczestniczenia w organizacjach i instytucjach międzynarodowych pod kątem uzyskania ewentualnych oszczędności. Analiza nie obejmowała kwestii zatrudnienia polskich obywateli w organizacjach międzynarodowych. Wyłączono z niej także instytucje

unijne, w których udział i finansowanie wynika z obowiązków traktatowych.

Przekazane wówczas Ministerstwu Spraw Zagranicznych przez pozostałe resorty informacje na temat uczestniczenia w organizacjach międzynarodowych pozostających w ich gestii, wykazywały korzyści, jakie odnosi Rzeczpospolita Polska i jej obywatele z faktu przynależności do danej instytucji międzynarodowej. Oczywiście są korzyści polityczne i prestiżowe. Uczestnicząc w pracach licznych organizacji międzynarodowych, przedstawiciele Polski mają nie tylko realny wpływ na podejmowane przez nie decyzje, mogą oddziaływać na daną dziedzinę współpracy międzynarodowej zgodnie z interesami Polski, ale uzyskują dostęp do wiedzy fachowej, infrastruktury i instrumentów naukowych, który poza organizacją byłby znacznie bardziej kosztowny lub utrudniony. W wymiarze finansowym korzyści wynikające z członkostwa niejednokrotnie znacznie przewyższają kwotę wpłacanych składek, np. z realizacji wspólnych projektów.

Ze względu na istniejące w świecie współzależności żadne z państw nie jest w stanie samodzielnie rozwiązywać problemów globalnych w sferze bezpieczeństwa, gospodarki, społecznej i humanitarnej. Organizacje międzynarodowe odgrywają w tym przypadku kluczową rolę, jako ośrodki uzgadniania międzynarodowych zasad, form współpracy i planów działania. Te spośród nich, których jednym z filarów działania jest międzynarodowa współpraca na rzecz rozwoju, są ponadto ważnym instrumentem prowadzonej przez Polskę polityki mającej na celu promowanie praw człowieka i demokracji, rządów prawa oraz globalnego bezpieczeństwa i stabilności.

2. W naturalny sposób, wraz ze wzrostem aktywności i zobowiązań Polski za granicą, wzrastają wydatki państwa z tytułu składek do organizacji międzynarodowych. Dotyczy to zwłaszcza tych organizacji, w których składki naliczane są w zależności od stopnia zamożności danego państwa, jak np. w systemie ONZ. Polska osiągnąwszy wyższy pułap dochodu narodowego została automatycznie zaliczona do grona państw, które zobligowane są do ponoszenia proporcjonalnie większego ciężaru na rzecz funkcjonowania danej organizacji. Nie wynikają z tego jednak żadne formalne przywileje w zakresie obsadzenia przez polskich obywateli stanowisk, np. w systemie Narodów Zjednoczonych. Nie można łączyć wprost wysokości wpłacanych składek członkowskich z zapewnieniem odpowiedniego parytetu dla polskich obywateli. O obsadzie stanowisk w poszczególnych organizacjach decydują bowiem w zasadniczej mierze sekretariaty organizacji, w oparciu o własne zasady i procedury.

Z zebranych w procesie przygotowania ww. analizy informacji wynikało, że w 2010 r. Polska była członkiem ponad 350 organizacji międzynarodowych, co wiązało się z bezpośrednimi kosztami (składki) wynoszącymi ponad 735 mln zł. Wśród organizacji występują takie, w których udział wiąże się bezpo-

średnio z polską racją stanu, jak Unia Europejska, NATO, OBWE, Rada Europy, ONZ, OECD oraz takich, w których udział związany jest z faktem przystąpienia do określonych konwencji międzynarodowych. Jest też wiele organizacji regionalnych, sektorowych, branżowych, m.in. handlowych, energetyki, ochrony zdrowia, edukacji, naukowo-specjalistycznych, społecznych i innych.

Dokonana przy tej okazji analiza rozmiarów składek wykazała, że do blisko 30% organizacji, do których należą instytucje polskie, płacone są składki o znikomej wadze (do 5 tys. zł rocznie), a bezpłatne członkostwo występuje w prawie 7% organizacji. Członkostwo w ponad połowie organizacji wiąże się z opłacaniem składek w wysokości do 50 tys. zł rocznie. Jedna trzecia organizacji wymaga płacenia składek od 50 tys. do 1 mln zł. Należy zauważyć, że od przeprowadzonej przez MSZ kwerendy upłynął ponad rok i w tym okresie mogło nastąpić przystąpienie do nowych instytucji, np. naukowych. Szczegółowymi, aktualnymi informacjami na ten temat dysponują wszystkie zainteresowane resorty zapewniające aktywny udział Polski w pracach tychże organizacji.

3. Ministerstwo Spraw Zagranicznych koordynuje samodzielnie lub we współpracy z innymi resortami, np. z MON, MG, współpracę z następującymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi i z tego tytułu opłaca składki do budżetów tych instytucji: Unia Europejska, NATO, OBWE (oraz Sąd Koncyliacyjny i Arbitrażowy OBWE), Rada Europy (oraz Europejski Trybunał Praw Człowieka), ONZ (oraz Centrum Informacji NZ, UNESCO i Trybunał ds. Zbrodni w b. Jugosławii i Ruandzie), OECD (liczne agendy, składki opłaca Ministerstwo Gospodarki), Inicjatywa Środkowoeuropejska (w tym Fundusz Solidarności Sekretariatu Wykonawczego i Fundusz Współpracy ISE), Grupa Wyszehradzka (w tym Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki), Rada Współpracy Regionalnej (Pakt Stabilizacyjny), Rada ds. Implementacji Porozumienia Pokojowego z Dayton, Rada Państw Morza Bałtyckiego, Międzynarodowa Organizacja Frankofonii, Instytut Bruegla, Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji, Kolegium Europejskie, Instytut Europejski w Waszyngtonie, Grupa Robocza ds. Międzynarodowej Współpracy w Dziedzinie Edukacji, Upamiętniania i Badań nad Holokaustem, Stały Trybunał Arbitrażowy w Hadze, Międzynarodowy Trybunał Karny, Międzynarodowa Komisja ds. Ustalania Faktów, Haska Akademia Prawa Międzynarodowego, Spotkania Konsultatywne Stron Układu w sprawie Antarktyki, Konferencja Przeglądu Traktatu o Nierozprzestrzenianiu Broni Jądrowej, Organizacja ds. Zakazu Broni Chemicznej, Porozumienie z Wassenaar, Konwencja o zakazie prowadzenia badań, produkcji i składowania broni biologicznej i toksyn oraz ich niszczeniu, Konwencja o pewnych broniach konwencjonalnych.

Jeśli chodzi o składki płacone do organizacji międzynarodowych znajdujących się w całości lub częściowo w gestii MSZ, to w 2010 r. wpłaty wyniosły

w sumie ponad 208 mln zł. W roku 2011 zaplanowano wydatkowanie środków w wysokości ponad 347 mln zł. Wzrost wynika m.in. z konieczności partycypowania po raz pierwszy w Europejskim Funduszu Rozwoju (blisko 148 mln zł) oraz wzrostu polskiej składki na budowę nowej Kwatery Głównej NATO (0,6 mln zł). Pozostałe wydatki na rok bieżący zostały zaplanowane na poziomie 2010 r., zgodnie z wytycznymi ministra finansów.

Według danych szacunkowych, które są dostępne Ministerstwu Spraw Zagranicznych, liczba polskich obywateli zatrudnionych w organizacjach i instytucjach międzynarodowych wyniosła na koniec 2010 r. co najmniej 2483 osoby. Było ich z pewnością więcej, ponieważ Polacy, którzy uzyskują w nich zatrudnienie, a w kraju nie pracowali w organach administracji rządowej, nie są zobowiązani do zgłaszania tego faktu do wiadomości MSZ.

4. Ministerstwo Spraw Zagranicznych prowadzi stały monitoring zatrudnienia obywateli polskich w instytucjach i agencjach Unii Europejskiej. Od chwili przystąpienia Polski do UE co pół roku przygotowywany jest raport na temat stanu zatrudnienia Polaków w instytucjach UE i agencjach, który następnie jest przedkładany Komitetowi do Spraw Europejskich Rady Ministrów. Raport ten powstaje na podstawie danych, które instytucje europejskie przekazują bezpośrednio do Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE. Jest on udostępniany na stronie internetowej www.polskawue.gov.pl.

Według aktualnych danych z marca/kwietnia br. ogółem w instytucjach i agencjach UE pracuje 2394 Polaków, z czego ok. 87,5% stanowią pracownicy instytucji, a 12,5% – agencji UE. Największym pracodawcą jest Komisja Europejska (KE), w której pracuje 1415 polskich obywateli (1032 urzędników, 165 pracowników zatrudnionych na czas określony oraz 218 pracowników kontraktowych). Do końca 2010 r. dla nowo przyjętych państw UE obowiązywał preferencyjny okres przejściowy w zatrudnieniu. Konkursy organizowane były dla nowych państw członkowskich i miały one pierwszeństwo w zatrudnieniu; ponadto Komisja Europejska jako jedyna ze wszystkich instytucji określiła pulę stanowisk przeznaczoną dla tych państw. Najbardziej prestiżową funkcję w UE piastuje prof. J. Buzek, przewodniczący Parlamentu Europejskiego (PE). Komisarzem ds. budżetu jest J. Lewandowski. Polacy pracują w gabinetach: przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy, wiceprzewodniczącej KE i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton, czeskiego komisarza ds. rozszerzenia i polityki sąsiedzkiej, niemieckiego komisarza ds. energii, hiszpańskiego komisarza ds. konkurencji, austriackiego komisarza ds. polityki regionalnej, luksemburskiej komisarz ds. sprawiedliwości i wolności obywatelskich, duńskiej komisarz ds. zmian klimatycznych, rumuńskiego komisarza ds. polityki rolnej oraz polskiego komisarza ds. budżetu (3 osoby). Osoby pracujące w gabinetach komi-

sarzy przygotowują stanowisko danego komisarza w sprawie decyzji, które kolegialnie podejmuje Komisja Europejska.

Przed pięcioma laty, kiedy pracę podejmowała Komisja Europejska w poprzednim składzie, nie było Polaków pracujących w gabinetach komisarzy, za wyjątkiem gabinetu polskiej komisarz ds. polityki regionalnej D. Hübner.

Wśród stanowisk wysokiego i średniego szczebla zarządzania w Komisji Europejskiej Polacy zajmują m.in. stanowiska dyrektora generalnego ds. edukacji i kultury, zastępcy dyrektora generalnego ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, a osiem osób pracuje na stanowiskach dyrektorów w poszczególnych dyrekcjach generalnych KE; jedna osoba zatrudniona jest na stanowisku szefa przedstawicielstwa KE w Polsce. W Sekretariacie Generalnym Rady UE zatrudnionych jest łącznie 92 polskich urzędników, w tym jedna osoba zatrudniona jest na stanowisku dyrektora generalnego, a trzy osoby – na stanowiskach szefa wydziału. W Parlamencie Europejskim łącznie pracuje 313 osób z Polski: 165 urzędników, 21 pracowników na czas określony, 30 pracowników kontraktowych oraz 97 osób na stanowiskach asystentów europarlamentarzystów, w tym jedna osoba na stanowisku szefa gabinetu przewodniczącego PE, jedna – na stanowisku dyrektora biura PE w Waszyngtonie, a dwie osoby zatrudnione są na stanowiskach szefa wydziału. W agencjach unijnych pracuje 303 Polaków.

Uzyskaliśmy również zgodę Komisji Europejskiej na oddelegowanie na czas prezydentury 10 urzędników KE w celu wsparcia administracji w kraju oraz w Brukseli. Z kolei urzędnik Sekretariatu Generalnego Rady UE będzie oddelegowany do Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ), to według stanu na dzień 27 maja br. pracuje w niej 70 polskich obywateli. Wśród nich znajdują się m.in. szefowie delegatur Unii Europejskiej w Jordanii i Republice Korei oraz zastępca szefa delegatury UE w Nigerii. W centrali ESDZ pracuje 60 obywateli RP. Funkcję zastępcy sekretarza generalnego ESDZ pełni M. Popowski. Polak jest przewodniczącym Grupy Roboczej ESDZ ds. Azji i Oceanii. Należy podkreślić, że proces naboru do ESDZ nie został zakończony, ponieważ tworzenie jej struktur potrwa do 2013 r. Można przewidywać, że w tym okresie Polska uzyska szereg nowych, ważnych miejsc w strukturach ESDZ. Polsce udało się przekonać pozostałe państwa członkowskie, że regularne monitorowanie równowagi geograficznej wśród personelu zatrudnianego w ESDZ leży w interesie całej UE. Polscy kandydaci do pracy w centrali Służby i w delegaturach UE są wstępnie zatwierdzani przez wewnętrzną komisję selekcyjną MSZ oraz przechodzą merytoryczne szkolenie przygotowawcze.

Odnośnie do utrzymywania kontaktu z pracownikami instytucji lub agencji UE, należy podkreślić, iż od 2008 r. co roku organizowane są w Warszawie

konsultacje z Polakami zatrudnionymi na wysokich stanowiskach kierowniczych w instytucjach i agencjach UE. Ich celem jest ożywienie współpracy pomiędzy administracją RP i Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE a polskimi obywatelami zajmującymi w instytucjach UE stanowiska kierownicze. MSZ utrzymuje stały kontakt roboczy ze wszystkimi polskimi pracownikami ESDZ. Ponadto zarówno MSZ, jak i inne resorty utrzymują kontakty służbowe z polskimi urzędnikami, w szczególności w zakresie współpracy z instytucjami UE przy poszczególnych dossier.

5. Polacy zajmują ważne stanowiska w strukturach Sojuszu Północnoatlantyckiego. W Sekretariacie Międzynarodowym NATO obsadzają stanowiska dyrektora Centrum Nieprolifacji Broni Masowego Rażenia oraz dyrektora ds. integracji, partnerstwa i współpracy. Trzy osoby pełnią funkcje dyrektorów biur łącznikowych NATO: w Kijowie i w Tbilisi oraz Biura Informacyjnego NATO w Moskwie. W dowództwach strategicznych i agencjach NATO polscy generałowie pełnią funkcje: zastępcy dowódcy Sojuszniczego Dowództwa Transformacji w Norfolk (USA), szefa Zarządu Agencji Systemów Łączności i Informatyki NATO w Mons (Belgia), zastępcy dowódcy Połączonego Centrum Operacji Powietrznych w Uedem (Niemcy), zastępcy szefa Sztabu ds. Wsparcia w Dowództwie Komponentu Sił Morskich Północ w Northwood (W. Brytania) oraz dyrektora Połączonej Grupy Wsparcia Logistycznego w Dowództwie Komponentu Sił Lądowych Północ w Heidelbergu (Niemcy). W Międzynarodowym Sztabie Wojskowym Polacy są reprezentowani m.in. na stanowisku szefa Zarządu Logistyki i Zasobów oraz zastępcy szefa Zarządu Wywiadu.

Specyfiką OBWE jest prowadzenie misji i biur w rejonach niestabilnych i pokonfliktowych. W tej sferze osobą zajmującą najbardziej eksponowane stanowisko jest ambasador A. Krawczyk, który pełni funkcję osobistego przedstawiciela przewodniczącego OBWE ds. konfliktu wokół Górskiego Karabachu (przedmiot prac konferencji mińskiej). Poza nim na misjach OBWE pracuje w sumie 11 obywateli polskich (5 osób w Kosowie), w tym zastępca szefa misji w Czarnogórze. W wiedeńskim Sekretariacie OBWE pracują 2 osoby, a jedna osoba – w Biurze Przedstawiciela ds. Wolności Mediów. Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka w Warszawie zatrudnia 10 osób w ramach kontraktów międzynarodowych (poza tym 59 Polaków pełni funkcje personelu pomocniczego w ramach kontraktów lokalnych).

Warto odnotować, że od 1 czerwca br. stanowisko dyrektora Centrum Zapobiegania Konfliktom w OBWE (drugie stanowisko w hierarchii OBWE) objął polski dyplomata, ambasador A. Kobieracki. Jego sukces w konkursie na to stanowisko może przyczynić się do poprawienia widoczności polskich obywateli w tej organizacji.

W strukturach Rady Europy znajdowało na koniec roku zatrudnienie w sumie około 80 obywateli

RP, w tym 59 jako stali funkcjonariusze, z czego 40 osób w Kancelarii Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, 18 osób na kontraktach czasowych, z czego 3 osoby w Kancelarii Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, oraz 3 osoby delegowane przez MSZ. Sekretarzem generalnym Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy jest Polak J. Sawicki.

W ONZ na koniec 2010 r. zatrudnionych było 73 polskich obywateli, w tym 49 na stanowiskach merytorycznych. Trzy osoby piastowały stanowiska kierownicze: zastępca specjalnego przedstawiciela SG ONZ w Misji Wsparcia ONZ w Iraku, szef misji UNFICYP na Cyprze i szef misji UNIFIL w Libanie. W UNESCO pracowało 8 obywateli RP, w tym trzy na stanowiskach merytorycznych i jedna osoba na stanowisku kierowniczym.

W Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz w instytucjach podległych i współpracujących, m.in. Międzynarodowa Agencja Energetyczna, Agencja Energii Jądrowej i Międzynarodowe Forum Transportu, jest aktualnie zatrudnionych w sumie 32 obywateli polskich, w tym 26 osób na stanowiskach merytorycznych, 1,15% wszystkich zatrudnionych na tych stanowiskach. Wkład Polski do OECD wyniesie w 2011 r. 3,8 mln EUR, co stanowić będzie 1,28% całości budżetu. Zatem współczynnik procentowy dotyczący Polaków zatrudnionych w OECD oraz instytucjach jej podległych i z nią współpracujących jest bardzo zbliżony do wkładu finansowego wnoszonego przez Polskę do budżetu OECD i instytucji jej podległych oraz z nią współpracujących.

W funkcjonującym w ramach Grupy Wyszehradzkiej Międzynarodowym Funduszu Wyszehradzkim obywatele polscy pełnią rotacyjnie funkcje dyrektora lub zastępcy dyrektora, zgodnie z obowiązującymi zasadami współpracy.

W Sekretariacie Inicjatywy Środkowoeuropejskiej w Trieście zatrudniony był dotychczas jeden obywatel polski. Jeden Polak pracuje także w Sekretariacie Rady Państw Morza Bałtyckiego (na 11 ogółem).

Od 2002 r. funkcję wiceprezesa Międzynarodowej Komisji do Ustalania Faktów pełni Polka dr E. Mikos-Skuza.

6. Należy zauważyć, że stanowiska merytoryczne w tych i innych organizacjach (np. NATO, OBWE) obsadzone są z reguły w drodze otwartych konkursów, a więc decydujące są kwalifikacje kandydatów, nie ma kwot zarezerwowanych dla przedstawicieli poszczególnych państw. Od strony formalnej państwo polskie ma w związku z tym ograniczony wpływ na liczbę Polaków, którzy zostają zaakceptowani w przebiegu konkursów. MSZ udziela im jednak wszechstronnej pomocy, o ile tylko o ich staraniach resort jest informowany, wspierając polskie kandydaty.

W Biurze Spraw Osobowych MSZ działa specjalnie w tym celu powołany referat ds. rekrutacji do instytucji i organizacji międzynarodowych. Do jego zadań należy m.in.:

— organizowanie odpowiednich szkoleń pod kątem uczestniczenia polskich kandydatów w postępowań konkursowych, w tym wizyty studyjne),

— pomoc w przygotowaniu dokumentów konkursowych przez osoby aplikujące,

— utrzymywanie kontaktów z komórkami kadrowymi i szkoleniowymi instytucji międzynarodowych, m.in. w zakresie wymiany doświadczeń, procedur konkursowych i zasad zatrudniania,

— wsparcie merytoryczne i organizacyjne resortowego zespołu ds. wyłonienia kandydatów na stanowiska pracowników kontraktowych w ESDZ, w tym prowadzenie bazy danych polskich kandydatów do pracy w organizacjach i instytucjach międzynarodowych, w tym do ESDZ.

Pomimo upływu okresu preferencyjnego dla Polaków zatrudnianych w strukturach unijnych nadal podejmowane są działania mające na celu zapewnienie równowagi geograficznej w zatrudnieniu. Prowadzona jest szeroko zakrojona akcja informacyjna mająca na celu upowszechnianie wiedzy na temat możliwości aplikowania o pracę w instytucjach międzynarodowych, w tym w strukturach Unii Europejskiej. Podejmowane są różnorodne inicjatywy zmierzające do wypromowania najlepszych kandydatów, w szczególności na stanowiska kierownicze. W stałych przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych powołano w tym celu stanowiska ds. lobbingu na rzecz polskich kandydatów. Dążąc do lepszego przygotowania kadr pod kątem ubiegania się o stanowiska w systemie ONZ, Polska znalazła się w gronie szesnastu krajów, które zdecydowały się wysłać na własny koszt młodych dyplomatów do pracy w Sekretariacie ONZ, dając im szansę poznania pracy w tym środowisku i dalszego awansu.

7. Należy podkreślić, że wnioski wynikające z prowadzonej na bieżąco w MSZ analizy zatrudnienia obywateli polskich w organizacjach międzynarodowych, zwłaszcza unijnych, realizowane są m.in. poprzez działalność ww. pracowników ds. lobbingu na rzecz polskich kandydatów. W ten sposób starania o odpowiedni udział i rolę Polski oraz jej przedstawicieli w tych organizacjach znajdują swój wymiar instytucjonalny.

Polskie służby dyplomatyczne szeroko wykorzystują fakt obecności obywateli polskich w instytucjach międzynarodowych do promowania polskich interesów politycznych, gospodarczych oraz w dziedzinie nauki i techniki. Osoby pracujące w tych instytucjach wypełniają zadania wynikające z przyznanego im mandatu i profilu danej organizacji. Jednak dzięki kontaktom z polskimi placówkami dyplomatycznymi mają także możliwość informowania się o charakterze polskich interesów w danej dziedzinie i udzielania im wsparcia.

Jak wspomniano wyżej, członkostwo Polski w organizacjach międzynarodowych należy rozpatrywać poprzez pryzmat odnoszonych korzyści, wśród których aspekt kadrowy zajmuje ważne, lecz nie najważniejsze miejsce. Koszty związane z uczestnictwem

w pracach tych organizacji są koniecznym warunkiem tej, jednej z licznych, form obecności Polski na arenie międzynarodowej.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jan Borkowski

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Waldemara Andzela i Jolanty Szczypińskiej**

**w sprawie zagwarantowania pielęgniarcom
i położnym dodatkowych środków
ochrony prawnej (22653)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posłów Waldemara Andzela i Jolanty Szczypińskiej w sprawie zagwarantowania pielęgniarcom i położnym dodatkowych środków ochrony prawnej, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22653/11, uprzejmie informuję, że ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654) nie zawiera zapisów zmuszających pielęgniarki i położne do zmiany formy prawnej zatrudnienia.

W celu monitorowania przestrzegania przepisów prawa art. 17 ust. 44 ww. ustawy zobowiązuje kierownika podmiotu leczniczego do przekazywania, raz na kwartał, Państwowej Inspekcji Pracy oraz właściwym organom samorządu zawodów medycznych informacji o liczbie osób, które wykonują zawód medyczny na podstawie umów cywilnoprawnych albo jako praktykę zawodową, z którą podmiot leczniczy zawarł umowę cywilnoprawną. Obecnie w sejmowej Komisji Zdrowia trwają prace nad wprowadzeniem w art. 19 projektu ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej następujących zapisów: 4. Pracodawca nie może podejmować działań dyskryminujących ze względu na sposób wykonywania zawodu przez pielęgniarkę lub położną. 5. Zmiana formy zatrudnienia pielęgniarki lub położnej w podmiocie leczniczym nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie przez pracodawcę stosunku pracy lub jego rozwiązanie bez wypowiedzenia. Przytoczona wersja proponowanych zmian może jeszcze ulec modyfikacji. Ponadto informuję, że zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej podmiot leczniczy niebędący przedsiębiorcą stosuje minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które ustala kierownik tego podmiotu po zasięgnięciu opinii: 1) kierujących jednostkami lub komórkami organizacyjnymi określonymi w regulaminie organizacyjnym, 2) przedstawicieli organów sa-

morządu pielęgniarek oraz związków zawodowych pielęgniarek i położnych działających na terenie podmiotu. Ustalone minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych w zakładzie podlegają stałej kontroli kierownika zakładu co do ich zgodności z obowiązkiem zapewnienia właściwego poziomu udzielanych przez zakład świadczeń zdrowotnych.

Sposób ustalania minimalnych norm w ww. podmiotach określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych oraz reprezentatywnych związków zawodowych. Obecnie nad propozycją sposobu określania minimalnych norm zatrudnienia pracuje zespół specjalnie do tego celu powołany przez ministra zdrowia. Powyższy przepis będzie dotyczył tylko samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i podmiotów leczniczych działających w formie jednostki budżetowej. Udział przedstawicieli samorządu zawodowego i związków zawodowych pielęgniarek i położnych w ustalaniu norm zatrudnienia w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami będzie sprzyjał utrzymaniu obecnego poziomu zatrudnienia pielęgniarek i położnych. Nie można jednak wykluczyć pewnych działań o charakterze reorganizacyjnym, podejmowanych przez podmiot leczniczy, które mogą wpływać np. na zmianę poziomu zatrudnienia. Należy jednak podkreślić, że niezależnie od formy działalności podmiotu leczniczego nadal obowiązywać będzie, określona w umowie z Narodowym Funduszem Zdrowia na udzielanie świadczeń zdrowotnych, minimalna liczba osób udzielających określonych świadczeń zdrowotnych, zgodnie z art. 27 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy o działalności leczniczej.

Odnosząc się do pytania o gwarancje utrzymania wysokiego poziomu świadczeń medycznych po wprowadzeniu możliwości ich świadczenia przez firmy wykonujące usługi pielęgniarskie/położnicze, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej w regulaminie organizacyjnym podmiotu wykonującego działalność leczniczą określa się w szczególności m.in. przebieg procesu udzielania świadczeń zdrowotnych z zapewnieniem właściwej dostępności i jakości tych świadczeń w jednostkach lub komórkach organizacyjnych przedsiębiorstwa podmiotu, a także organizację i zadania poszczególnych jednostek lub komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa podmiotu oraz warunki współdziałania tych jednostek lub komórek dla zapewnienia sprawnego i efektywnego funkcjonowania podmiotu między innymi pod względem diagnostyczno-leczniczym, pielęgnacyjnym. Informuję także, że z treści ustawy wynika, iż podmiot leczniczy może udzielić zamówienia na udzielanie w określonym zakresie świadczeń zdrowotnych podmiotowi wykonującemu działalność leczniczą lub osobie legitymującej się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny. Przedmiot zamówienia nie może wykraczać poza rodzaj działalności lecz-

niczej oraz zakres świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez udzielającego zamówienia i przyjmującego zamówienie, zgodnie z wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Ponadto art. 27 ust. 2 stanowi, że przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie oraz na zasadach określonych w umowie. Zgodnie z art. 27 ust. 4 jej treść zawiera w szczególności m.in. określenie zakresu świadczeń zdrowotnych, określenie sposobu organizacji udzielania świadczeń, a także minimalną liczbę osób udzielających określonych świadczeń zdrowotnych. Ponadto umowa z Narodowym Funduszem Zdrowia określa warunki udzielania poszczególnych świadczeń zdrowotnych.

Wszystkie ww. przepisy stoją na straży jakości udzielanych świadczeń zarówno w odniesieniu do rodzaju świadczeń, jak i liczby personelu świadczącego te usługi, niezależnie od formy realizacji tych usług przez podmioty lecznicze (będące czy niebędące przedsiębiorcami).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Gospodarki
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Krystyny Kłosin i Jana Kulasa**

**w sprawie polsko-amerykańskiej współpracy
gospodarczej (22654)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo, znak SPS-023-22654/11, z dnia 19 maja 2011 r. marszałka Sejmu RP w sprawie interpelacji poselskiej posłów Krystyny Kłosin i Jana Kulasa w sprawie polsko-amerykańskiej współpracy gospodarczej, przesyłam stosowną informację w odpowiedzi na postawione przez posłów pytania.

Jednym z priorytetów Ministerstwa Gospodarki jest rozwijanie aktywności na rynku międzynarodowym, a w jego ramach jako cel operacyjny intensyfikacja kontaktów gospodarczych ze wszystkimi krajami poza jednolitym rynkiem krajów Unii Europejskiej.

Powyższe założenie w pełni znajduje swoje zastosowanie w odniesieniu do współpracy gospodarczej Polski z USA.

1) Podstawy formalno-prawne bilateralnej współpracy z USA:

Z punktu widzenia stosunków gospodarczych Polska i USA mają komplet umów międzynarodowych

regulujących m.in. ochronę inwestycji zagranicznych czy regulujących kwestie podatkowe. Do najważniejszych dokumentów regulujących zasady współpracy gospodarczej i handlowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi zaliczyć należy m.in.:

— traktat o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki (Dz. U. nr 97, poz. 468 z dn. 15.09.1994 r.), uzupełniony protokołem dodatkowym w 2004 r.,

— protokół dodatkowy między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki sporządzonego w Waszyngtonie z dnia 21 marca 1990 r. (Dz. U. nr 3, poz. 14 z dn. 07.01.2005 r.),

— umowę między rządem RP a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o współpracy naukowo-technicznej (MP nr 25, poz. 271 z 13.04.2007 r.),

— umowę między rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. nr 31, poz. 178 z dn. 18.09.1976 r.). Ministerstwo Finansów prowadzi bilateralne rozmowy dot. nowelizacji tej umowy.

W okresie działania rządu PO-PSL podstawy formalno-prawne współpracy Polski z USA zostały poszerzone o porozumienia podpisane w 2010 r. i 2011:

— wspólna deklaracja ministra gospodarki RP oraz Departamentu Energii USA i Departamentu Handlu USA w sprawie współpracy przemysłowej i handlowej w sektorze energii jądrowej, podpisana w Warszawie 13 lipca 2010,

— memorandum o porozumieniu między rządem RP a rządem USA o współpracy w zakresie czystej i efektywnej energii, podpisane w Waszyngtonie 2 marca 2011 r.

2) Jakże ogólnie miejsce zajmuje współpraca gospodarcza z USA w polityce gospodarczej polskiego rządu?

USA są priorytetowym partnerem gospodarczo-politycznym Polski poza Unią Europejską. Stany Zjednoczone Ameryki są krajem stabilizującym porządek globalny na świecie i dynamiczny rozwój postępu technicznego, zaś sojusznicze relacje Polski z USA tworzą warunki dla dalszego rozwoju i realizacji transformacji gospodarczej naszego kraju. Pol-

ska jako sojusznik USA zabiega o budowanie trwałych, bezpiecznych relacji ze wszystkimi swoimi sąsiadami, aktywnie wspierając procesy transformacji gospodarczej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

W zakresie handlu i inwestycji zamierzamy podnieść nasze relacje na wyższy poziom. Poziom inwestycji amerykańskich w Polsce od lat jest wysoki, natomiast w zakresie handlu USA nie są wciąż bardzo istotnym partnerem (szerzej pkt 6). Skala obrotów handlu zagranicznego sytuuje USA na 12. miejscu partnerów Polski, jednak wolumen obrotów systematycznie rośnie. Patrz tabela.

Rząd polski podejmuje szereg inicjatyw, których celem jest zacieśnienie współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami administracji obu krajów różnego szczebla oraz podmiotów gospodarczych. Szczególnie owocna może być współpraca między placówkami naukowymi obu krajów, prowadzenie wspólnych badań naukowych w wielu obszarach nauk technicznych, ekonomicznych, medycznych itp. we wdrażaniu wysokich standardów technicznych oraz znakowania efektywności energetycznej produktów i urządzeń.

Resort gospodarki uważa za niezmiernie ważne promowanie na rynku amerykańskim roli i znaczenia Polski w regionie państw Europy Środkowo-Wschodniej (region ten tworzy 12 krajów: Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Litwa, Łotwa, Estonia, Rumunia, Bułgaria, Białoruś, Ukraina i Mołdowa). Liczba ludności tego regionu to prawie 160 mln (ludność Rosji–142 mln), a łączny dochód narodowy wytworzony przez te kraje wynosi 1,3 mld USD (na poziomie Rosji). Udział Polski w tym regionie wynosi odpowiednio 24% (w liczbie ludności) i 33% (w PKB). Współpraca tego regionu Europy z USA będzie nabierać znaczenia.

3) Kto organizacyjnie w Ministerstwie Gospodarki zajmuje się współpracą gospodarczą polsko-amerykańską?

W obszarze realizacji priorytetu Ministerstwa Gospodarki, jakim jest rozwijanie aktywności na rynku amerykańskim oraz realizacji celu operacyjnego w zakresie intensyfikacji kontaktów z USA, wiodąca rola została przypisana do Departamentu Międzynarodowej Współpracy Dwustronnej (DWD). DWD przy ścisłej współpracy z odpowiednimi komór-

Obroty handlowe Polski z USA w latach 2001–2010, w mln USD

Lata	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Export	852	1098	1197	1775	1848	2101	2056	2 470	2 482	2 876
Import	1690	1795	1763	2119	2416	2772	3463	4596	3441	4445
Saldo	-838	-697	-566	-344	-567	-671	-1407	-2126	-959	-1569
Obroty	2542	2894	2960	3895	4264	4873	5520	7067	5924	7321
% udziałów hz PL	2,9	3,0	2,4	2,4	2,2	2,1	1,8	1,8	2,1	2,2

kami departamentalnymi w MG, MSZ, PARP i PAIZ oraz jednostkami zajmującymi się współpracą z zagranicą innych resortów realizuje zadania ministra gospodarki w zakresie podejmowania działań mających na celu intensyfikację współpracy gospodarczej z USA.

Niezależnie od działań DWD, współpracę w zakresie sektorowym realizują ponadto departamenty branżowe MG, jak:

- w zakresie współpracy w energetyce – Departament Energetyki,
- w zakresie współpracy w energetyce jądrowej – Departament Energii Jądrowej,
- w zakresie współpracy w obszarze gazu – Departament Ropy i Gazu,
- oraz Departament Jednostek Nadzorowanych i Podległych, Departament Instrumentów Wsparcia, Departament Rozwoju Gospodarki, Departament Funduszy Europejskich.

4) Czy i na ile (i jakie?) polskie organizacje gospodarcze, stowarzyszenia przedsiębiorców lub polskie izby handlowe zajmują się współpracą gospodarczą polsko-amerykańską?

Współpraca polskich organizacji gospodarczych z rynkiem amerykańskim jest bardzo intensywna. Do wiodących w tym zakresie możemy zaliczyć Krajową Izbę Gospodarczą, która organizuje misje promocyjno-studyjne polskich przedsiębiorców do USA w ścisłej współpracy z działającymi na rynku amerykańskim placówkami podległymi ministrowi gospodarki – wydziałami promocji handlu i inwestycji jako instytucje promocyjne działające w imieniu ministra gospodarki. Należy równocześnie podkreślić, że działająca w Warszawie Amerykańska Izba Gospodarcza (członkami są inwestorzy amerykańscy w Polsce) podejmuje działania promocyjne na rynku USA, promując wśród amerykańskich inwestorów sukcesy swoich członków, którzy są obecni na polskim rynku i z dużym powodzeniem zainwestowali w Polsce. AmCham organizuje misje promocyjne na rynku USA z udziałem przedstawicieli biznesu prowadzących działalność na terenie Polski. W bieżącym roku taka misja odwiedziła stan Teksas i Kolorado (były one również organizowane w poprzednich latach.) W 2010 r. została utworzona nowa organizacja biznesowa w Waszyngtonie Polish-American Business Council, która skupia największe koncerny amerykańskie z obszaru energetyki i gazu. Jako cel najważniejszy postawiła sobie promocję współpracy firm amerykańskim z formami polskimi. Jest ważnym głosem w USA działających na rzecz rozwoju bilateralnych stosunków gospodarczych.

5) Jakie priorytety i podstawowe zadania określają w Ministerstwie Gospodarki charakter współpracy gospodarczej Polski z USA?

Jednym z ważniejszych priorytetów Ministerstwa Gospodarki jest rozwijanie aktywności na rynku międzynarodowym a w jego ramach jako cel operacyjny intensyfikacja kontaktów gospodarczych ze

wszystkimi krajami poza jednolitym rynkiem krajów Unii Europejskiej.

Od kilku lat Ministerstwo Gospodarki aktywnie rozwija w ścisłej współpracy z Departamentem Handlu USA działalność Polsko-Amerykańskiego Dialogu Gospodarczego, które jest formą intensyfikacji stosunków z USA. Po stronie polskiej przewodniczy PADG podsekretarz stanu w MG minister Marcin Korolec.

PADG został powołany w dniu 17 lipca 2002 r. w Waszyngtonie D.C. wspólnym oświadczeniem (joint statement) prezydentów USA i Polski. Przedmiotem rozmów rządowych przedstawicieli gospodarczych obu krajów są bieżące problemy dwustronnej współpracy gospodarczej oraz kierunki dalszego działania na rzecz rozwoju tej współpracy. W rozmowach biorą również udział przedstawiciele różnych resortów zaangażowanych we współpracę z USA.

W tym roku kolejna runda dialogu oraz trzecia konferencja Polsko-Amerykańskiego Okrągłego Stołu Energetycznego z udziałem polskiego i amerykańskiego biznesu odbyły się w Warszawie. W ramach dwudniowych paneli omawiano niezwykle aktualną tematykę w zakresie czystych technologii węglowych, wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, rozwoju źródeł energii odnawialnej i energii jądrowej, wydobywanie gazu łupkowego, poprawę efektywności energetycznej (smart grids) ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i CO₂ do atmosfery.

Zadania ogólne i szczegółowe wyznaczone przez ministra gospodarki są również realizowane przez wydziały promocji handlu i inwestycji działające na rynku USA (W Waszyngtonie i Nowym Jorku).

6) Jak należy ocenić wymiar finansowy i ekonomiczny współpracy gospodarczej Polski z USA w ostatnich latach?

Ostatnie pięciolecie w stosunkach gospodarczych Rzeczypospolitej z USA charakteryzuje się znaczącą dynamiką zarówno kontaktów na szczeblu administracji rządowej obu krajów, jak też w zakresie wzrostu obrotów handlowych Polski z USA.

W 2010 r. eksport z Polski do USA zwiększył się o 15,8%, do poziomu blisko 3 mld USD, co stanowiło ok. 1,8% łącznego polskiego eksportu. Warto zaznaczyć, że w kryzysowym roku 2009 rynek amerykański był jednym z nielicznych, na których odnotowano wzrost polskiego eksportu – o 0,5%, podczas gdy całkowity eksport z Polski spadł o 20,5%, do poziomu 136,6 mld USD. Wartość eksportu do USA w 2010 r. okazała się o ok. 16,4% większa niż w roku przed kryzysem (2008).

Import towarów z USA do Polski wzrósł w 2010 r. do poziomu 4,4 mld USD (wzrost o 29,2%), czyli znacznie szybszy niż w obrotach ogółem (o 13,1 pkt. proc.), jednak w 2009 r. zanotowano spadek importu z USA, który wyniósł 25,1% (3,4 mld USD). W rezultacie poziom importu z USA, w porównaniu z przedkryzysowym rokiem 2008, został odbudowany w 96,7%. W 2010 r. przywóz ze Stanów Zjednoczonych stanowił 2,6% łącznego importu do Polski.

W 2009 r., w rezultacie głębokiego spadku importu z rynku amerykańskiego, znacząco poprawiło się saldo obrotów z tym krajem. Defycyt, wynoszący w 2008 r. ponad 2,1 mld USD, został zredukowany do niespełna 1 mld USD. Jednak szybsza odbudowa wymiany z USA po stronie importu w 2010 r. spowodowała ponowne pogłębienie się ujemnego bilansu do blisko 1,6 mld USD.

Bardzo ważną pozycję w polskiej gospodarce zajmują bezpośrednie inwestycje amerykańskich koncernów. Zgodnie z danymi NBP bezpośrednie inwestycje zagraniczne (b.i.z.) USA na koniec 2009 r. wyniosły 12,1 mld USD, co stawia Stany Zjednoczone na pozycji piątego największego inwestora w Polsce (po Niderlandach, Niemczech, Francji, Luksemburgu).

Strona USA szacuje całkowitą wartość zaangażowania inwestycyjnego w Polsce (łącznie z amerykańskim kapitałem międzynarodowym) na 20 mld USD i zatrudnienie ogółem 180 tys. osób. W samym 2009 r. napływ b.i.z. z USA do Polski wyniósł 1359,6 mln USD (2008 r. – 474,5 mln USD).

Na koniec 2008 r. (wg GUS) działało w Polsce 761 spółek z udziałem kapitału amerykańskiego, który stanowił 3,8% udziału w kapitale zagranicznym ogółem. Najwięcej amerykańskich inwestycji zostało ulokowanych w przemyśle (35%), następnie w usługach dla biznesu (13%), budownictwie (12%), przemyśle wydobywczym (11%).

Spośród ważniejszych decyzji inwestycyjnych USA w Polsce ostatnich lat należy wymienić inwestycję Sikorsky Aircraft Corp. w PZL Mielec (produkcja elementów kadłuba do śmigłowca Black Hawk oraz docelowo montaż całego śmigłowca typu International Black Hawk).

W 2010 r. Pittsburgh Glass Works podjęła decyzję o uruchomieniu produkcji szyb samochodowych w Legnickiej SSE. W grudniu 2010 została ostatecznie sfinalizowana transakcja zakupu przez Hamilton Sundstrand zakładów PZL Wrocław.

Największe amerykańskie inwestycje w Polsce w latach 2006–2007, przy wsparciu PAIiIZ, to: Dell (wartość inwestycji 200 mln euro), Unicorn Chemical LLC (48 mln euro), Procter & Gamble (40 mln euro), Johnson Controls (36 mln euro), Cooper Standard (25 mln euro). Należy odnotować zwiększone zainteresowanie firm amerykańskich tworzeniem w Polsce centrów obsługujących procesy biznesowe, głównie finansowo-księgowo (UPS, IBM, Hewlett-Packard, Philip Morris Int., Google, Citigroup, Franklin Templeton, First Data Corp.) oraz ośrodków badawczo-rozwojowych i technologicznych (Pratt & Whitney, Microsoft, Intel, Google, Motorola, General Electric, GE Energy, Accenture, Woodward Governor, Telcordia Technologies, Nvidia, McKinsey & Co.). Amerykański koncern TRW, producent części do samochodów, rozważa nową inwestycję w Gliwicach.

7) W jakim stopniu Ministerstwo Gospodarki utrzymuje współpracę z Polonią na rzecz pogłębienia kooperacji gospodarczej z USA?

W działaniach ministra gospodarki i jego placówek zagranicznych na rynku USA współpraca gospodarcza z Polonią odgrywa duże znaczenie. Polonia i biznes polonijny pełnią ważną rolę w rozwoju polskiego eksportu na rynek amerykański. Znaczna część polskiego eksportu w takich branżach, jak artykuły rolno-spożywcze, meble czy wyroby gospodarstwa domowego, jest przeznaczona na liczący ponad kilka milionów obywateli amerykańskich polonijny rynek etniczny. Towary te są importowane z Polski przez amerykańskie firmy, których właścicielami są bardzo często osoby polskiego pochodzenia.

W 2010 r. wydziały promocji handlu i inwestycji (w Waszyngtonie i Nowym Jorku) prowadziły szeroką i aktywną współpracę z Polonią amerykańską, realizując zadania zawarte w „Rządowym programie współpracy z Polonią i Polakami za granicą” z 2007 r. Placówki te, wspierając działalność gospodarczą firm polonijnych pracujących na terenie pozostającym w jurysdykcji poszczególnych placówek, udzielały przedstawicielom Polonii różnego rodzaju informacji handlowych i inwestycyjnych, m.in. w zakresie polskiej oferty eksportowej na rynek amerykański, warunków i zasad inwestowania w Polsce, osiągniętych wskaźników ekonomicznych polskiej gospodarki itp. Na bieżąco były także dystrybuowane wśród środowisk polonijnego biznesu materiały i publikacje o tematyce ekonomicznej przesyłane z kraju, jak też opracowywane przez wydziały.

Istotnym elementem działalności informacyjno-promocyjnej wydziałów były prowadzone przez w.p.h.i. strony internetowe: <http://waszyngton.trade.gov.pl>, <http://nowyjork.trade.gov.pl>, gdzie umieszczone były aktualne informacje z działalności wydziałów, informacje o warunkach dostępu do rynku, informacje na temat wybranych imprez targowo-promocyjnych na terenie Nowego Jorku oraz na terenie całego kraju.

We współpracy z organizacjami polonijnymi zorganizowano szereg dużych konferencji i seminariów gospodarczych, w których brali udział członkowie kierownictwa Ministerstwa Gospodarki. W kwietniu 2010 r. z wizytą roboczą w Nowym Jorku przebywał podsekretarz stanu w MG minister D. Bogdan, gdzie spotkał się z biznesem polonijnym. Promocję współpracy z Polską wśród polonijnych organizacji gospodarczych realizował ponadto podsekretarz stanu R. Baniak (wizyta w maju 2010 w Nowym Jorku) oraz podsekretarz stanu M. Korolec (wizyta w listopadzie w Atlancie). Wszystkie spotkania i seminaria były organizowane przy udziale w.p.h.i. i miejscowych organizacji polonijnych. Ważnym i nowym elementem w tej współpracy są kontakty z polonijnymi środowiskami „młodych profesjonalistów”, często poza tradycyjnymi skupiskami i organizacjami polonijnymi. Są to osoby zajmujące wysokie stanowiska w korporacjach i instytucjach amerykańskich, których głos często wpływa na istotne decyzje gospodarcze w USA (np. przesądza o inwestycjach w naszym regionie).

Aktywną współpracę z organizacjami polonijnymi prowadzą również ośrodki i centra promocji szczebla wojewódzkiego (w tym m.in. z województw: podlaskiego, łódzkiego, kieleckiego, wrocławskiego, kieleckiego, małopolskiego).

Partnerami do działań prowadzonych przez palcówki na rzecz miejscowej Polonii amerykańskiej były działające na terenie USA gospodarcze organizacje polonijne, w tym: Polsko-Amerykańska Izba Gospodarcza, Polsko-Amerykańskie Stowarzyszenie Kontraktorów, International Business Club, US-Polish Trade Council, Polish American Business Club oraz Central European Business Association, Inc. (CEBA), Polonia Technica, US Poland Chamber of Commerce of New England, US Poland Chamber of Commerce w Michigan (Detroit), Georgii (Atlanta) i Florydzie (Miami).

Ponadto prowadzona jest współpraca z ekspertami pochodzenia polskiego zatrudnionymi w międzynarodowych organizacjach gospodarczych funkcjonujących w Waszyngtonie, w tym w Banku Światowym oraz Międzynarodowym Funduszu Walutowym. Jest to środowisko polonijne, które z racji swojego dużego potencjału intelektualnego i usytuowania odgrywa i będzie odgrywać dużą rolę w promocji polskiej gospodarki wśród amerykańskich środowisk administracyjnych i biznesowych.

Wydziały promocji handlu i inwestycji w Waszyngtonie i Nowym Jorku współpracowały z różnymi organizacjami polonijnymi działającymi na terenie placówek, m.in. z Kongresem Polonii Amerykańskiej, Związkiem Narodowym Polskim, Zjednoczeniem Polskim Rzymsko-Katolickim, Związkiem Polek w Ameryce, Związkiem Klubów Polskich, Związkiem Podhalan w Ameryce, oraz wieloma innymi organizacjami, organizując cykliczne spotkania i dyskusje poświęcone sprawom gospodarczym Polski i stosunkom gospodarczym z USA.

Pracujące na rynku amerykańskim wydziały w zakresie promocji polskiej gospodarki współpracują również z konsulami honorowymi RP działającymi na terenie USA. Obecnie na terenie USA w różnych stanach działa 15 polskich honorowych konsuli RP.

8) Jak przedstawiają się perspektywy współpracy gospodarczej polsko-amerykańskiej w najbliższych latach?

Niezależnie od wielu pozytywnych kierunków działań podejmowanych przez oba kraje na rzecz intensyfikacji współpracy gospodarczej i wymiany handlowej nadal istnieją możliwości zwiększenia jej poziomu. Istnieje potrzeba aktywizowania polskiej obecności gospodarczej i handlowej na tutejszym rynku, jak też możliwości wzrostu inwestycji amerykańskich na naszym rynku.

Od 2010 r. resort gospodarki zacieśnia współpracę z odpowiednimi instytucjami amerykańskimi w priorytetowym obszarze energetyki, m.in.: w zakresie stosowania czystych technologii węglowych, gazyfikacji węgla, podziemnego zgazowania węgla,

rozwoju źródeł energii odnawialnej, nowoczesnych technik wychwytywania i składowania dwutlenku węgla w związku z działaniami ogólnosiwiatowymi na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń i zapobieżenia zmianom klimatycznym na Ziemi.

Jednym z ważniejszych obszarów bliskiej współpracy między RP a USA może być współpraca w zakresie ograniczenia emisji gazów do atmosfery i zmian klimatycznych. Głównym źródłem energii w Polsce, podobnie jak USA, jest węgiel, który emituje najwięcej zanieczyszczeń do atmosfery. Polskie i amerykańskie firmy mogą nawiązać współpracę w zakresie wspólnych działań na rzecz wprowadzania nowych technik i technologii spalania węgla kamiennego znacznie ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery.

Ważnym tematem bilateralnej współpracy polsko-amerykańskiej mogą być badania nad wprowadzaniem odnawialnych źródeł energii, jak energia wiatrowa (budowa farm wiatrowych), energia słoneczna (budowa solarów), energia z biomasy.

Obiecującym nowym na polskim rynku źródłem energii może być eksploatacja gazu z łupków. Firmy USA dysponują nowoczesną technologią poszukiwania i eksploatacji gazu ziemnego z łupków bitumicznych, których poważne złoża według wstępnych badań polskich i amerykańskich naukowców znajdują się w naszym kraju. Eksploatacja gazu łupkowego może być jedną ze strategicznych dziedzin współpracy polsko-amerykańskiej w przyszłości.

Kolejnym tematem bilateralnej współpracy będzie współpraca w zakresie budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej w Polsce. USA dysponują najnowszymi technologiami w tej dziedzinie. USA są jednym z krajów, które mogą pomóc w szkoleniu polskich kadr, mogą też być dostawcą technologii do budowy polskiej elektrowni jądrowej. Ze względu na posiadane zasoby rud mogą też być dostarczycielem paliwa dla polskiej energetyki jądrowej.

Jesteśmy nadal zainteresowani nowymi inwestycjami amerykańskimi w Polsce. Dotychczasowe inwestycje amerykańskie w kraju zaangażowane są głównie w przemysł motoryzacyjny, lotniczy, papierniczy, budownictwo, usługi bankowe i pośrednictwo finansowe. Łączna wartość zainwestowanego w Polsce kapitału stawia amerykańskich inwestorów na 6 miejscu. Mając na względzie kierunek umacniania innowacyjności w polskiej gospodarce, jesteśmy zainteresowani szczególnie przyciąganiem kapitału funduszy prywatnych typu venture capital oraz funduszy emerytalnych skłonnych inwestować w innowacyjność, w małe spółki, które wprowadzałyby nowoczesne technologie i nie byłyby nastawione na szybkie zyski.

Członkostwo w UE, ugruntowana pozycja w strukturach NATO oraz OECD przekładają się na postrzeganie Polski jako pewnego i rzetelnego partnera dla inwestorów zagranicznych, jak również inwestorów amerykańskich.

Niewątpliwym atutem naszego kraju jest położenie geograficzne i wynikający z niego potencjał tranzytowy. Polska, znajdując się w centrum Europy, może być pomostem szczególnie dla rozwoju współpracy gospodarczej i wymiany handlowej między krajami Europy Zachodniej a krajami Europy Wschodniej (Ukraina, Białoruś). Istotne znaczenie w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych ogrywa też potencjał rynku wewnętrznego, dynamicznie rozwijająca się gospodarka, jak też systematycznie rosnąca siła nabywczą konsumentów.

Atuty te powodują, że Polska jest atrakcyjnym obszarem inwestycyjnym w Europie. Mamy do dyspozycji szereg instrumentów wspierających działania inwestorów na terenie Polski. Do 2020 r. funkcjonują w kraju specjalne strefy ekonomiczne, które oferują dodatkowe wsparcie każdej inwestycji lokowanej na ich obszarze (aktualnie działa w Polsce 17 stref). Według danych NBP napływ inwestycji zagranicznych do Polski w 2009 r. wyniósł ca 12,9 mld dolarów i był nieco niższy niż w poprzednim roku. Według szacunków napływ bezpośrednich inwestycji do kraju w 2010 r. przekroczy znacznie poziom z roku 2009.

W opinii Ministerstwa Gospodarki wizyta amerykańskiego prezydenta Baracka Obamy w Polsce daje duży impuls do dalszego zacieśnienia bilateralnej współpracy pomiędzy Polską i USA. Kolejną okazją będzie zaproponowany przy okazji spotkania prezydentów przyszły polsko-amerykański szczyt gospodarczy, który ma odbyć się w Warszawie pod koniec tego roku.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marcin Korolec

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posłów
Krystyny Kłosin i Jana Kulasa**

**w sprawie promocji kulturalnej Polski
za granicą (22655)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Krystyny Kłosin i pana posła Jana Kulasa, nadesłaną przy piśmie SPS-023-22655/11 z 19 maja 2011 r., w sprawie promocji kulturalnej Polski za granicą i dziękując za ciepłe słowa państwa posłów pozytywnie oceniające moją i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego działalność, uprzejmie informuję:

1. Kto organizacyjnie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego zajmuje się promocją kulturalną Polski poza granicami kraju?

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym MKiDN z 24 września 2010 r. za „podejmowanie i wspieranie działań na rzecz promocji kultury polskiej za granicą” odpowiada Departament Współpracy z Zagranicą (DWZ MKiDN), kierowany przez panią dyrektor dr Ewę Ger (§ 21 pkt 2 regulaminu). Prace Departamentu Współpracy z Zagranicą nadzoruje bezpośrednio podsekretarz stanu MKiDN, pani dr Monika Smoleń. DWZ MKiDN nadzoruje prace trzech instytucji podległych, których zadania obejmują również promowanie kultury polskiej na świecie:

— Instytut Adama Mickiewicza, którego dyrektorem jest pan Paweł Potoroczyn;

— Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, którego dyrektorem jest pan prof. Jacek Purchla;

— Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (CPRDiP), którego pracami kieruje aktualnie pełnomocnik ministra kultury i dziedzictwa narodowego ds. organizacji Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, pełniący również (zgodnie z ustawą o Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia z 25 marca 2011 r.) funkcję dyrektora CPRDiP, pan dr Sławomir Dębski.

Pragnę podkreślić, iż wspomniany Regulamin Organizacyjny zobowiązuje do prowadzenia promocji zagranicznej we właściwych dziedzinach także inne departamenty merytoryczne kierowanego przeze mnie resortu, m.in.:

— Departament Dziedzictwa Kulturowego – promocja zbiorów muzealnych i dorobku polskiego muzealnictwa w kraju i za granicą (§ 12 pkt 7);

— Departament Mecenatu Państwa – promocja literatury polskiej w świecie (§ 16 pkt 1h);

— Departament Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej – promocja w kraju i za granicą najzdolniejszych uczniów szkół artystycznych i studentów uczelni artystycznych (§ 19 pkt 14).

Należy też podkreślić, że większość spośród narodowych instytucji kultury nadzorowanych bezpośrednio przez MKiDN prowadzi działania promocyjne za granicą w swoich dziedzinach działalności.

2. Jak przedstawia się finansowanie promocji kulturalnej Polski za granicą w ostatnich 10 latach?

MKiDN realizuje zagraniczną politykę promocyjną za pomocą wielu narzędzi i mechanizmów oraz źródeł i sposobów finansowania, ponadto mocno wspiera wydarzenia przygotowywane przez polskie placówki zagraniczne. W celu zobrazowania głównych źródeł finansowania działań promocji kultury polskiej za granicą w ostatnich dziesięciu latach poniżej przedstawione zostały kwoty dotacji wykorzystywanych przez instytucje nadzorowane przez DWZ MKiDN. Niemniej należy podkreślić, że w owym czasie następowały zmiany organizacyjne, które miały swoje odzwierciedlenie w rocznych budżetach tak Instytutu Adama Mickiewicza, jak i Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie.

Tab. 1. Zestawienie dotacji podmiotowych instytucji nadzorowanych przez DWZ MKiDN.

Rok	Dotacja podmiotowa w tysiącach złotych – wykonanie		
	Instytut Adama Mickiewicza	Międzynarodowe Centrum Kultury	Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia
2001	8388	2022	—
2002	5100	2126	—
2003	15 858	3146	—
2004	28 335	4054	—
2005	24 534	4004	—
2006	22 628	4388	—
2007	23 092	10 221	—
2008	29 757	4886	—
2009	38 289	6365	—
2010	37 815	7010	—
2011 (plan)	39 366	6710	3000

Momentem przełomowym co do skali finansowania i możliwości podejmowania działań promocji kultury polskiej za granicą miało być przekształcenie IAM w Instytut „Kultura Polska” (stosowne informacje na ten temat zostały ujęte w odpowiedzi na interpelację pana posła Kulasa z 6 października 2009 r.). Niestety, projekt ustawy dającej instytutowi dodatkowe wpływy spoza części budżetu państwa pozostającej w dyspozycji ministra kultury i dziedzictwa narodowego oraz ułatwiający wieloletnie planowanie strategiczne spotkał się ze sprzeciwem trzech urzędów centralnych i dalsza procedura legislacyjna została aktualnie wstrzymana.

Istotnym narzędziem realizowania promocji rodzimej kultury poza granicami kraju jest dofinansowywanie przedsięwzięć planowanych i realizowanych przez inne organizacje, takie jak jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe etc. W tym celu minister kultury i dziedzictwa narodowego corocznie ogłasza programy grantowe (modyfikując każdorazowo ich cele i priorytety, co daje dużo swobody i elastyczności w kreowaniu zagranicznej polityki kulturalnej), dzięki którym organizatorzy zagranicznych wydarzeń promujących polską kulturę mogą uzyskać dodatkowe środki finansowe. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie budżetu najważniejszych programów ministra kultury i dziedzictwa narodowego, dzięki którym w ostatnich latach dofinansowywano zagraniczne wydarzenia promujące kulturę polską w świecie.

Tab. 2. Zestawienie budżetu programów ministra kultury i dziedzictwa narodowego wspierających w ostatnich latach promocję kultury polskiej poza granicami kraju.

Rok	Nazwa programu	Budżet programu
2008	„Promocja kultury polskiej za granicą”	6 mln zł

2009	„Promocja kultury polskiej za granicą”	8 mln zł
2010	„Fryderyk Chopin – Promesa” (operator: Narodowy Instytut Fryderyka Chopina)	50 mln zł
2011	„Prezydencja 2011 – Promesa” (operator: Instytut Adama Mickiewicza)	20 mln zł
2011	„Miłoz 2011 – Promesa” (operator: Instytut Książki)	7 mln zł

Z promocją kultury za granicą jest też związany program ministra kultury i dziedzictwa narodowego pn. „Dziedzictwo kulturowe”, priorytet: Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą. Celem tego priorytetu koordynowanego przez Departament Dziedzictwa Kulturowego jest dokumentowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju. Dokumentacja i konserwacja polskiego dziedzictwa za granicą jest wykorzystywana do jego promocji wśród miejscowej ludności – tu przykładem może być wielka retrospektywa Stefana Norblina w Indiach planowana na jesień br. – oraz do promowania cenionej na całym świecie szkoły polskiej konserwacji zabytków i dzieł sztuki. Zestawienie budżetu programu w ostatnich latach prezentuje poniższa tabela.

Tab. 3. Budżet programu „Dziedzictwo kulturowe”, Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”

Rok	Budżet programu „Dziedzictwo kulturowe”, priorytet: Ochrona polskiego dziedzictwa za granicą
2006	3,439 mln zł
2007	5 mln zł
2008	6,010 mln zł
2009	5,794 mln zł
2010	3,193 mln zł
2011	3, 278 mln zł

Szanowny Panie Marszałku, w tym miejscu chcę również zaznaczyć, iż promocja kultury polskiej za granicą nie leży wyłącznie w kompetencjach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i jednostek jemu podległych. W znacznym stopniu prowadzą ją placówki zagraniczne i instytuty polskie podlegające ministrowi spraw zagranicznych.

3. Jakie podstawowe kierunki i priorytety przyświecają promocji kulturalnej Polski za granicą?

Jako kryteria formułowania priorytetów i kierunków promocji polskiej kultury za granicą Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie działań prowadzonych w ramach swoich kompetencji wykorzystuje: definiowanie geograficzne oraz ilościowe (tj. obchody rocznic, kluczowe wydarzenia na świecie itp.). Poniższa tabela prezentuje wybrane, najważniejsze projekty promujące kulturę polską poza granicami kraju, zrealizowane w ostatnich latach przez Instytut Adama Mickiewicza.

Tab. 4. Budżet wybranych projektów zrealizowanych w ostatnich latach przez IAM, promujących kulturę polską za granicą.

Zadanie	Budżet (w PLN)			
	2010 r.	2009 r.	2008 r.	2007 r.
Sezon Polski w Wielkiej Brytanii	3 500 000,00	10 217 700,95	2 711 666,04	453 748,30
Rok Polski w Izraelu	X	2 628 805,78	8 000 000,00	1 859 194,46
Sezon kultury polskiej w Rosji	X	X	3 247 558,08	1 477 060,81
Promocja kultury polskiej w Chinach	220 000,00	307 594,41	283 446,00	X
Rok Giedroycia	X	X	X	43 732,12
Rok Conrada Korzeniowskiego	X	X	X	645 129,27
Rok Wyspiańskiego	X	X	X	52 370,95
Dni Polskie w Maroku	X	X	X	126 742,15
Rok Szymanowskiego	X	X	X	141 880,73
Udział w dniach kultury Europejskiej w Algierii	X	X	X	59 287,83
Współpraca Polsko-Niemiecka (Rok Polsko-Niemiecki)	X	X	X	238 983,34
Współpraca Polska - Izrael	113 000,00	X	X	X
Współpraca Polska - Rosja	295 000,00	X	X	X
Polskie wydarzenia kulturalne na Expo 2010 i Dni Kultury Polskiej w Chinach	2 980 000,00	357 923,32	X	X
Dzień Polski na Expo w Saragossie 2008	X	X	180 939,61	X
Prezentacja polskiej kultury w Gruzji	X	X	69 220,65	476 860,58
Europalia	X	X	123 769,51	X
Realizacja imprez kulturalnych na terenie Kaliningradu i Obwodu Kaliningradzkiego	X	X	147 605,94	77 990,00
Konferencja poświęcona twórczości Brunona Schulza w Montrealu	X	X	X	13 749,63

W roku 2010 najważniejszym wydarzeniem promującym polską kulturę były obchody 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina. Bardziej szczegółowe informacje dotyczące tego wydarzenia przedstawione zostały w dalszej części niniejszego pisma, w punkcie, w którym udzielałam odpowiedzi na pytanie dotyczące oceny promocji kulturalnej Polski za granicą w okresie obowiązywania Roku Chopina.

W chwili obecnej promocja polskiej kultury za granicą zdominowana jest przez najważniejsze wydarzenie tego roku. Prezydencja Polski w Radzie UE w drugiej połowie roku jest nie tylko momentem przełomowym dla obecności Polski w strukturach świata zachodniego, lecz jednym z ważniejszych okresów dla promocji polskiej kultury za granicą. Ministrowi kultury i dziedzictwa narodowego powierzono realizację zadania specjalnego, jakim jest przygotowanie „Programu kulturalnego polskiej prezydencji

2011” zarówno w kraju, jak i za granicą. Koordynację działań zagranicznych na szczeblu organizacyjnym w tym zakresie minister kultury i dziedzictwa narodowego powierzył Instytutowi Adama Mickiewicza. Przygotowany już program będzie realizowany od czerwca br. w 10 wybranych stolicach (zgodnie z „Informacją na temat wyboru stolic państw członkowskich UE oraz państw pozaeuropejskich, w których realizowany będzie program kulturalny towarzyszący polskiej prezydencji w drugiej połowie 2011 r.” z 22 października 2009 r. będą to: Berlin, Bruksela, Kijów, Londyn, Madryt, Mińsk, Moskwa, Paryż, Pekin oraz Tokio) i przewiduje on organizację wyjątkowych wydarzeń w renomowanych instytucjach kultury tych miast. Należy podkreślić, że „Program kulturalny polskiej prezydencji” jest przygotowywany i realizowany przy ścisłej współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Do niniejszego pisma załączono szczegółowy dokument opisujący ideę oraz główne projekty realizowanego „Programu kulturalnego polskiej prezydencji”.

MKiDN silnie zabiega o rozwój polskiej inicjatywy wdrożonej do polityk Unii Europejskiej – Partnerstwa Wschodniego. Na kanwie rozwijania partnerstwa odbędzie się wiele wydarzeń kulturalnych i społeczno-naukowych podczas sprawowania polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Flagowym projektem będzie konferencja „Wschodni wymiar mobilności”, skupiona na ułatwieniu wymiany między artystami Unii i krajów Partnerstwa Wschodniego.

Kolejnym istotnym obszarem, ku któremu zwraca swe działania promocyjne MKiDN, jest kontynent azjatycki, który aktualnie jest czołowym graczem globalnego rynku. Dlatego Chiny, Japonia, Indie, Korea Południowa, Indonezja czy Wietnam należą do tych krajów, w których MKiDN wraz z podległymi mu instytucjami dokonują wszelkich starań, by zwiększyć tam obecność polskiej kultury. Do tego regionu MKiDN stosuje od kilku lat również podejście systemowe, aktywnie angażując się w kulturalny wymiar ASEM (Asia-Europe Meeting – forum dialogu Unii Europejskiej z krajami Azji Południowo-Wschodniej). Szczytowym momentem aktywności było zorganizowanie przez MKiDN we wrześniu ubiegłego roku w Poznaniu IV Spotkania Ministrów Kultury Państw ASEM.

4. Jakie placówki i organizacje polskie za granicą zajmują się promocją kulturalną współczesnej Polski?

Minister kultury i dziedzictwa narodowego jest organizatorem dla licznych instytucji, takich jak centralne instytuty dziedziczne (operujące w określonej dziedzinie kultury i sztuki), muzea, teatry, filharmonie, orkiestry, galerie, biblioteki etc., które podejmują działania promocyjne za granicą, lecz nie jest organizatorem dla żadnej z instytucji z siedzibą poza terenem kraju, która zajmuje się promocją kulturalną współczesnej Polski. Dodatkowo minister kultury i dziedzictwa narodowego wspiera realizację zadań w dziedzinie ochrony polskiego dziedzictwa kultural-

nego za granicą, co również bezpośrednio i w sposób istotny wiąże się z promocją współczesnej Polski, której nie sposób oderwać od jej korzeni historycznych, a także, jak już wcześniej wspomniałem, polskiej szkoły konserwacji zabytków i dzieł sztuki.

Dyplomacja kulturalna poza granicami kraju leży w kompetencjach ministra spraw zagranicznych, który jest organizatorem dla sieci ambasad, konsulatów oraz instytutów polskich (w dwóch przypadkach zwanych instytutami kultury polskiej).

5. Jak działają, w jakiej liczbie i w jakich krajach polskie instytuty kultury? Jak należy ocenić skuteczność ich działalności?

Na wstępie należy zaznaczyć, iż instytuty kultury są placówkami Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Wynika to z faktu, że MSZ kieruje polską polityką zagraniczną i w tym celu tworzy odpowiednie struktury. Warto przypomnieć, że oprócz resortów kultury i spraw zagranicznych kompetencje promowania Polski za granicą, w tym poprzez szeroko rozumianą kulturę, mają również resorty: nauki i szkolnictwa wyższego, gospodarki, edukacji, sportu i turystyki, rolnictwa i rozwoju regionalnego oraz podległe im wyspecjalizowane agencje rządowe, np. Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych czy Polska Organizacja Turystyczna.

Instytuty polskie są placówkami zagranicznymi RP powołanymi specjalnie w celu realizowania zadań promocyjnych, zgodnie z kierunkami polskiej polityki zagranicznej. Zadaniem każdego instytutu polskiego jest docieranie do elit kraju urzędowania. Instytuty mogą w znacznym stopniu indywidualizować swoją ofertę programową, dostosowywać ją do zmieniających się potrzeb i oczekiwań miejscowych odbiorców. MSZ nadzoruje sieć 158 placówek zagranicznych (ambasady, konsulaty i instytuty polskie), które dysponują rocznymi budżetami promocyjnymi. Obecnie funkcjonuje 21 instytutów polskich (dwa z nich działają pod nazwą instytutu kultury polskiej). Od kilku lat MSZ stara się uruchomić również kolejne instytuty w Azji (New Delhi, Pekin, Tokio), ale na razie nie ustalono ostatecznych warunków ich utworzenia.

Z punktu widzenia ministra kultury i dziedzictwa narodowego działalność instytutów kultury jest ważna i bardzo potrzebna, gdyż stanowią one główne stacjonarne placówki służące rozwojowi promocji kultury polskiej za granicą, gromadzą niezbędne do tej działalności dane oraz zapewniają niezbędne wsparcie na miejscu dla działalności MKiDN i Instytutu Adama Mickiewicza.

W celu dalszego wzmocnienia działań promujących polską kulturę w świecie ponownie należy podkreślić wagę wprowadzenia ustawowego rozwiązania konstytuującego nową formułę działalności Instytutu Adama Mickiewicza, zapewniającego zarówno silne i stabilne źródła finansowania instytutu, jak i możliwości strategicznego planowania. Bezsprzecznie przyczyni się to do intensyfikacji działań w tym

zakresie i pozwoli na wypracowanie jeszcze większej ich skuteczności i efektywności.

6. W jaki szczególnie sposób promowana jest polska kultura wśród najliczniejszej Polonii, na terenie Stanów Zjednoczonych?

Ważnym nurtem działalności promocyjnej na terenie USA jest upowszechnianie wiedzy o historii Polski. W ubiegłym dziesięcioleciu w wielu ośrodkach akademickich Stanów Zjednoczonych odbyły się prezentacje wystaw oraz filmów dokumentalnych poświęconych najnowszej historii Polski, m.in. filmu telewizyjnego CNN o powstaniu warszawskim, licznych dokumentów o „Solidarności” oraz okrągłym stole; miały miejsce spotkania z autorami: N. Davisem, B. Geremkiem, A. Paczkowskim, B. Weiserem, publicystą „NY Times” i autorem monografii poświęconej pułkownikowi Kuklińskiemu, S. Cloudem i L. Olsonem, waszyngtońskimi dziennikarzami i autorami książki pt. „Sprawa honoru” wydanej w 2004 r. równocześnie w USA, Kanadzie, Australii, Wielkiej Brytanii i w Polsce. Niezwykłym osiągnięciem Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku przyczyniającym się do promocji Polski i jej kultury jest m.in. nadana przez władze Nowego Jorku oficjalna nazwa rogu ulic, przy których znajduje się budynek konsulatu – Karski Corner. Dążeniem na najbliższe lata jest jednakże upowszechnienie wiedzy o Polsce współczesnej. Zadanie to będzie realizowane przez Katedrę Polską na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku. Temu zadaniu ma również wyjść naprzeciw program prezentacji polskiej kultury na najważniejszych uczelniach wyższych w USA przygotowywany aktualnie przez IAM.

Należy też zwrócić szczególną uwagę na współpracę w zakresie ochrony obiektów dziedzictwa polskiego i z polską związanych. W tym zakresie MKiDN współpracuje głównie ze środowiskami polonijnymi (Muzeum Polskie w Chicago, Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, Polski Instytut Naukowy w Ameryce (PIASA), Archiwum Polonii Amerykańskiej w Orchard Lake), lecz efekty tej współpracy pozwalają na promowanie kultury polskiej na terenie całych Stanów Zjednoczonych. Od roku 2005 pracownicy Biblioteki Narodowej (BN) opracowują zbiory Biblioteki Muzeum Polskiego w Chicago, która posiada największy unikatowy zbiór polonijnych druków muzycznych na terenie Ameryki Północnej oraz około 7 tysięcy dokumentów dźwiękowych. W wyniku rozmów między dyrekcjami obu instytucji ustalono wspólne prace nad skatalogowaniem i digitalizacją zasobu czasopism polonijnych, których nie posiadają instytucje krajowe. Przewidziane są także prace nad pozostałymi kolekcjami muzeum. W 2005 r. Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce rozpoczął współpracę z warszawską Biblioteką Narodową polegającą na uporządkowaniu cennych zbiorów i stworzeniu komputerowej bazy danych biblioteki. Instytut jest jedną z najważniejszych placówek polonijnych poza granicami kraju. Począwszy od 2005 r., pracownicy BN opracowywali zbiory biblioteczne Polskiego

Instytutu Naukowego w Nowym Jorku z wykorzystaniem programu bibliotecznego MAK. Pomoc w tym wypadku była możliwa dzięki stypendiom naukowym Fundacji Kościuszkowskiej.

Wracając do meritum pytania, czyli kwestii adresowania promocji kultury polskiej do Polonii w Ameryce, ale i w innych częściach świata, należy zauważyć, że promowanie Polski z definicji jest nakierowane na obcokrajowców. Inną sprawą, choć równie ważną, jest utrzymywanie łączności z Polonią, podtrzymanie wśród niej patriotyzmu i wiedzy o Polsce. Są to zadania, którymi specyficznie zajmuje się m.in. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Senat RP. W Stanach Zjednoczonych inicjatywy polonijne były niejednokrotnie wspierane przez MKiDN i podległe mu instytucje. Każdorazowo w przypadku organizowanych oficjalnych delegacji kierownictwa MKiDN w Stanach Zjednoczonych plany wizyt obejmują spotkania ze środowiskami polonijnymi.

7. W jakim stopniu polska kultura służyła promocji Polski podczas Światowej Wystawy Gospodarczej Expo 2010 w Szanghaju?

Udział Polski w największej wystawie Expo w historii miał szczególnie istotny wymiar kulturalny. Spośród blisko 90 wydarzeń zrealizowanych w Pawilonie Polskim podczas Expo ponad połowa miała charakter promocji kulturalnej. W obrębie tych wydarzeń szczególnie wyróżnione były prezentacje nawiązujące do Roku Chopinowskiego. Na zlecenie MKiDN Instytut Adama Mickiewicza przygotował wiele projektów łączących w Chinach tematykę Expo i Roku Chopinowskiego. Odrębnym, acz istotnym, elementem była kulturalna promocja polskich regionów.

Zainteresowanie polską prezentacją znacznie przekroczyło oczekiwania polskich instytucji zaangażowanych w organizację polskiego udziału, pawilon został odwiedzony przez ponad 7 milionów zwiedzających wystawę oraz ponad tysiąc dziennikarzy. Z pewnością bardzo istotnym elementem przyciągającym gości była architektura polskiego pawilonu. Innowacyjna koncepcja architektoniczna, trafiająca w upodobania i nawiązująca do tradycji gości chińskich, spowodowała, iż polski pawilon stał się jedną z wizytówek całego Expo 2010. Jak wykazały badania, ponad 10% ogółu zwiedzających tereny wystawy kierowało swoje kroki do naszego pawilonu narodowego.

W ocenie MKiDN Polska skutecznie wykorzystwała Expo do kształtowania nowego wizerunku w Chinach. Bazując na powodzeniu i sławie znanych w ChRL Polaków (przede wszystkim Chopina), którzy gwarantują zaabsorbowanie uwagi nie tylko wykształconego odbiorcy, ukazano również nowoczesne oblicze kraju, który przeszedł poważne transformacje społeczne i gospodarcze. W założeniach programu kulturalnego odległych geograficznie i kulturowo narodów Polski i Chin poszukiwano również elementów wspólnych (wycinanka – element architektoniczny pawilonu, smok – symbol Chin i wawelskiego węża, aspiracje młodych ludzi, zainteresowanie ręk-

dzielem – udana ekspozycja biżuterii w pawilonie, zainteresowanie historią i tożsamością narodową – duża popularność filmu 3D o historii naszego kraju).

Monitorowane przez Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP w Szanghaju miejscowe kręgi gospodarcze prezentowały zgodną opinię, iż bogaty program promocji polskiej kultury potwierdził wysoki poziom i bogactwo polskiego dorobku cywilizacyjnego. Niewątpliwie element kulturalny zwiększył atrakcyjność naszego kraju wśród chińskich elit biznesowych. Wysoko oceniono też program Dnia Polskiego na Expo i styl promowania polskiej kultury, jaki wtedy został zaprezentowany. Polski Dzień Narodowy na Expo w Szanghaju oraz cały obszerny program oprawy kulturalnej zbudowany wokół polskiej prezentacji (nie tylko w Szanghaju, ale i w innych ważnych metropoliach ChRL) były bez wątpienia ważnym krokiem ku uzyskaniu zgody władz chińskich na otwarcie po latach negocjacji Instytutu Polskiego w Pekinie.

8. Jak należy ocenić promocję kulturalną Polski za granicą w okresie obowiązywania Roku Chopina?

Obchody 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina w ujęciu globalnym były do roku 2010 największym w historii przedsięwzięciem z zakresu promocji polskiej kultury za granicą. Zainteresowanie świata dosyć szybko przerosło nawet najśmielsze oczekiwania organizatorów. Dla zobrazowania tego fenomenu można posłużyć się przykładem inauguracji Roku Chopinowskiego. O ile wstępne plany zakładały organizację wydarzeń zapowiadających 1 stycznia 2010 r., a następnie wielką inaugurację w Warszawie w tzw. tygodniu urodzinowym, dzielącym dwie funkcjonujące w historii daty urodzin kompozytora (22 lutego – 1 marca), o tyle już na początku II połowy 2009 r. zaczęły do MKiDN napływać spontaniczne oferty innych krajów, chcących czym prędzej przeprowadzić światową inaugurację obchodów u siebie. I to zjawisko należy podkreślić, na całym świecie bez udziału polskich instytucji i środowisk polonijnych (w fazie koncepcyjnej) zorganizowano spontanicznie setki wydarzeń o najróżniejszej skali.

Ze względu na światowy rozmach i ogromną liczbę inicjatyw oddolnych trudno jest bardzo precyzyjnie podsumować obchody Roku Chopina w liczbach. Podsumowując wydarzenia, w których uczestniczyły lub o których informowane były polskie instytucje, Rok Fryderyka Chopina 2010 był rokiem organizacji ponad 4000 wydarzeń, z czego ponad 2300 miało miejsce poza granicami Polski. Najbardziej trwałe świadectwa po obchodach to 57 pomników i tablic pamiątkowych odsłoniętych w najróżniejszych częściach świata, od białoruskiego Mińska po Brazylię. Rok Chopinowski nie skończył się 31 grudnia 2010 r. Faktycznie byłoby błędem zatrzymywać tę imponującą inicjatywę. Zgodnie z przewidywaniami organizatorów wciąż pojawiają się ciekawe i ważne projekty nawiązujące do 200-lecia urodzin Chopina. Chociażby w sierpniu br. odbędzie się w Pekinie światowa premiera superprodukcji „Flying Machine”, trójwy-

miarowego filmu animowanego opowiadającego o przygodach dzieci odbywających fantastyczną podróż śladami kompozytora. Film jest dziełem twórców nagrodzonej Oscarem koprodukcji „Piotruś i wilk”, z udziałem międzynarodowej ekipy aktorskiej i światowej sławy pianisty chińskiego Lang Langa.

Kończąc moją syntetyczną informację, pragnę zauważyć, iż troska o kulturę jest sprawą uniwersalną i nie powinna się ograniczać tylko do resortu statutowo się nią zajmującego, lecz być uwzględniana we wszystkich sferach działalności społeczno-politycznej. Pragnę zauważyć dużą zmianę in plus w tym względzie, gdyż coraz więcej instytucji okazuje zrozumienie dla naszych działań i często wydatnie współpracuje, za co pragnę wszystkim zainteresowanym podziękować.

„Program kulturalny polskiej prezydencji” – materiał informacyjny w załączeniu*).

Z wyrazami szacunku

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tomasza Głogowskiego**

**w sprawie wsparcia jednostek ochotniczych
straży pożarnych zlokalizowanych w pobliżu
węzłów autostradowych (22656)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22656/11/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Tomasza Głogowskiego w sprawie wsparcia jednostek ochotniczych straży pożarnych zlokalizowanych w pobliżu węzłów autostradowych uprzejmie informuję, że sieć rozmieszczenia zasobów ratowniczych krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w szczególności Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych, pozwala najczęściej przybywać strażakom na miejsce zdarzenia w pierwszej kolejności, a ponadto istnieje ważny związek między szybkim przybyciem i podjęciem interwencji ratowniczej wobec poszkodowanych a ich skutecznością w procesie ratowania życia ludzkiego.

Jednostki OSP włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego po przybyciu na miejsce zdarzenia, w szczególności podczas zdarzeń na drogach, dokonują rozpoznania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia, a następnie stosują techniki ratownicze pozwalające na dotarcie do poszkodowanych, wykona-

nie do nich dostępu, udzielanie im kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz w razie konieczności – ewakuację.

Szkolenie OSP prowadzone jest w taki sposób, aby priorytetowo skupić się na poszkodowanych, na ratowaniu ich życia i zdrowia.

Strażacy PSP, jak i strażacy ochotnicy jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego są zobowiązani do prowadzenia na miejscu zdarzenia, w przypadku takiej konieczności, kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Przy planowaniu potrzeb w zakresie włączania jednostek OSP do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego przy węzłach autostradowych bierze się pod uwagę:

- analizę i ocenę występujących i prognozowanych zagrożeń na terenie powiatu,
- aktualną gotowość operacyjną podmiotów ratowniczych,
- czasy dysponowania do działań ratowniczych,
- istniejący potencjał ratowniczy PSP oraz podmiotów włączonych już do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- statystykę i rodzaj zdarzeń na danym terenie,
- spełnienie kryteriów wynikających z procedury P-23 (rozpatrywanie wniosku do komendanta głównego PSP w sprawie włączenia jednostki OSP do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego),
- konieczność optymalizacji wyposażenia jednostek ochrony przeciwpożarowej w zakresie realizowania zadań podstawowych, jak również ratownictwa specjalistycznego.

Przy planowaniu rozwoju sieci jednostek ochrony przeciwpożarowej w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym bierze się pod uwagę takie rozmieszczenie zasobów ratowniczych, aby czas dojazdu tych jednostek nie przekraczał 15 minut.

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy na obszarze powiatu i województwa działa odpowiednio w oparciu o powiatowy lub wojewódzki plan ratowniczy, jednakże jego aktualizację poprzedza się przeprowadzeniem analiz zagrożeń oraz analiz zabezpieczenia operacyjnego na obszarze powiatu i województwa.

Analizę zabezpieczenia operacyjnego przeprowadza się m.in. z uwzględnieniem:

- obszarów, dla których prawdopodobny czas przybycia do zdarzenia pierwszych i kolejnych sił i środków podmiotów ratowniczych wynosi odpowiednio do 15 minut, w celu wyznaczenia dla nich obszarów chronionych lub ich zmiany,
- rodzaju i skali zagrożeń oraz zaistniałych i przewidywanych zagrożeń,
- rozmieszczenia sił i środków podmiotów ratowniczych adekwatnie do zagrożeń.

Nadmieniam, że po sporządzeniu powyższych analiz formułowane są wnioski, które przekazywane są do wójta, burmistrza, prezydenta miasta i starosty w celu poprawy funkcjonowania KSRG, natomiast na poziomie województwa do wojewody.

*). Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Zatem aktualnie obowiązujące uregulowania prawne, zawarte w szczególności w rozporządzeniu z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239), pozwalają na właściwe analizowanie przez komendantów powiatowych (miejskich) i wojewódzkich PSP potencjału krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i formułowanie wniosków w zakresie jego poprawy.

Ponadto, ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.) w art. 33 ust. 1 obli-guje budżet państwa do uczestniczenia w kosztach funkcjonowania jednostek, o których mowa w art. 15 pkt 2–6 i 8, jeżeli jednostki te działają w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. W ustawach budżetowych ujęto na dotacje dla jednostek ochrony przeciwpożarowej w części 42: Sprawy wewnętrzne odpowiednio kwoty:

- 35 054 000 zł w 2009 r.,
- 33 000 000 zł w 2010 r.,
- 74 100 000 zł w 2011 r.

W ramach ww. dotacji dla OSP Świątoszowice i OSP Wieszowa w latach 2009–2010 na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek zostały przyznane następujące kwoty.

Wyszczególnienie	Lata		
	2009	2010	2011
OSP Świątoszowice, w tym:	4250 zł	2180 zł	4410 zł
wydatki bieżące			–
wydatki majątkowe		2180 zł	4410 zł
OSP Wieszowa, w tym:	5120 zł	2640 zł	8710 zł
wydatki bieżące		2640 zł	4710 zł
wydatki majątkowe			4000 zł

Jednocześnie informuję, że w związku z wystąpieniami komendanta głównego PSP o uruchomienie w 2010 r. rezerwy celowej budżetu państwa plan wydatków został zwiększony o środki w łącznej kwocie 20 496 000 zł dla jednostek ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na odtworzenie infrastruktury i sprzętu oraz zwrot kosztów poniesionych przez jednostki podczas działań związanych z usuwaniem skutków powodzi w 2010 r.:

- OSP Świątoszowice – 5045 zł;
- OSP Wieszowa – 6 177 zł
- na pokrycie kosztów związanych z udziałem w akcji ratowniczej podczas powodzi w maju i czerwcu 2010 r.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Sosnowski

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Jarosława Wojciechowskiego
i Romana Kaczora**

**w sprawie problemów we współpracy
samorządów z wymiarem sprawiedliwości
w zakresie wykonywania kary ograniczenia
wolności przez skazanych (22657)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22657/11, przekazującego interpelację panów posłów Jarosława Wojciechowskiego i Romana Kaczora w sprawie problemów we współpracy samorządów z wymiarem sprawiedliwości w zakresie wykonywania kary ograniczenia wolności przez skazanych uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, że kara ograniczenia wolności stanowi jedną z powszechnie akceptowanych alternatyw dla izolacji w zakładzie karnym ze względu na jej potencjał w zakresie resocjalizacji, poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz racjonalizacji wydatków publicznych ponoszonych na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Resort sprawiedliwości uznaje promowanie kar i środków alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności za jedno ze swoich priorytetowych przedsięwzięć, co znalazło odzwierciedlenie w treści realizowanego aktualnie strategicznego programu „Skuteczny wymiar sprawiedliwości – działania Ministerstwa Sprawiedliwości na 500 dni”.

Zakres rzeczywistego stosowania kary ograniczenia wolności, której istota polega na wykonywaniu przez skazanego nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne (art. 34 i 35 Kodeksu karnego oraz art. 20 i 21 Kodeksu wykroczeń), pozostaje relatywnie niewielki mimo znacznej liczby typów przestępstw i wykroczeń zagrożonych tego rodzaju sankcją karną. Gromadzone przez Ministerstwo Sprawiedliwości dane statystyczne wskazują, że od kilku lat odsetek kar ograniczenia wolności orzekanych w pierwszej instancji przez sądy rejonowe utrzymuje się na podobnym poziomie około 10–11% (wobec około 60% kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania).

Jedną z zasadniczych przyczyn takiego stanu rzeczy był dotychczas nieefektywny i niefunkcjonalny system wykonania omawianej kary, piętrzący trudności natury organizacyjnej oraz nakładający na sądy, kuratorów sądowych i podmioty, w których skazani mogli wykonywać pracę społecznie użyteczną, konieczność podejmowania zbyt wielu decyzji oraz wykonywania zbyt wielu czynności o charakterze technicznym. W rezultacie kara ta przestała być postrzegana przez sędziów i prokuratorów, mających najwięk-

szy wpływ na kształtowanie środków reakcji karnej w konkretnych sprawach, jako atrakcyjna z punktu widzenia jej zdolności do realizacji celów zapobiegawczych, wychowawczych i tych związanych z umacnianiem w społeczeństwie poszanowania prawa.

W odpowiedzi na dostrzeżone problemy Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało i poddało dalszym etapom procesu legislacyjnego projekt ustawy, którego celem było uproszczenie i uelastycznienie procedur związanych z wykonaniem kary ograniczenia wolności oraz zlikwidowanie zasadniczych w tym zakresie utrudnień. W rezultacie podjętych działań w dniu 5 listopada 2009 r. uchwalona została, obowiązująca od dnia 8 czerwca 2010 r., ustawa o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy, ustawy Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589), która wprowadziła w omawianej dziedzinie szereg korzystnych rozwiązań proceduralnych. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- usprawnienie obiegu informacji pomiędzy sądem, kuratorem sądowym, skazanym oraz podmiotem, u którego skazany wykonuje pracę,

- odciążenie sądu w szczegółowych decyzjach dotyczących sposobu wykonywania kary ograniczenia wolności poprzez powierzenie ich kuratorowi sądowemu jako sprawującemu całościowy nadzór nad wykonywaniem tej kary i zastrzeżenie dla sądu jedynie najbardziej istotnych decyzji merytorycznych (np. w przedmiocie zamiany kary ograniczenia wolności na karę zastępczą),

- poszerzenie kręgu podmiotów, w których praca skazanego może być wykonywana,

- ograniczenie ciążących na podmiotach obowiązków związanych z organizacją pracy skazanych, przede wszystkim poprzez zwolnienie tych podmiotów z konieczności ponoszenia kosztów ubezpieczenia skazanych i przerzucenie tego obowiązku na Skarb Państwa,

- zwiększenie zdyscyplinowania skazanych poprzez zobowiązanie kuratora sądowego do złożenia wniosku o orzeczenie kary zastępczej w przypadku, gdy skazany nie stawi się na wezwanie, oświadczy, że nie wyraża zgody na podjęcie pracy, nie podejmie pracy w wyznaczonym terminie lub w inny sposób uchyła się od odbywania kary ograniczenia wolności lub wykonania ciążących na nim obowiązków,

- ułatwienie skazanym wykonywania kary poprzez umożliwienie pracy w dni wolne od pracy,

- wyeliminowanie instytucji dozoru przy orzekaniu kary ograniczenia wolności,

- zapewnienie możliwości stosowania pełnego katalogu obowiązków probacyjnych określonych w art. 72 Kodeksu karnego, co pozwoli na bardziej adekwatne dostosowanie orzekanej sankcji karnej (np. poprzez skierowanie na leczenie odwykowe lub do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym).

Szczególną uwagę należy zwrócić na nowe brzmienie przepisów art. 56 § 2 i 3 K.k.w., w myśl których

kara ograniczenia wolności może być wykonywana we wszystkich podmiotach, dla których organ gminy, powiatu lub województwa jest organem założycielskim, a także w państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz spółkach prawa handlowego z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa lub gminy, powiatu bądź województwa, jak również na rzecz instytucji lub organizacji reprezentujących społeczność lokalną oraz w placówkach oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, placówkach służby zdrowia, jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, fundacjach, stowarzyszeniach i innych instytucjach lub organizacjach użyteczności publicznej, niosących pomoc charytatywną. Ustawa zawiera zatem możliwie najszersze, zgodnie z aktualną praktyką wykonawczą, określenie kręgu podmiotów, w których skazani mogą odbywać karę.

W myśl nowych przepisów zarówno zapewnienie, jak i pozyskiwanie nowych miejsc pracy należy przede wszystkim do samorządu. Władze samorządowe zwykle bowiem dysponują najpełniejszą wiedzą o działających na ich terenie podmiotach, w których ze względu na ich potrzeby lub sytuację celowe jest wykorzystanie nieodpłatnej pracy skazanych. Nie została jednak wykluczona możliwość pozyskiwania miejsc pracy również przez kuratorów sądowych.

Podkreślenia wymaga także okoliczność, że zadania podmiotu zatrudniającego sprowadzone zostały do niezbędnego zakresu poprzez zredukowanie do minimum administracyjnych czynności związanych z organizacją i dokumentowaniem przebiegu wykonywania pracy. Dotychczas najważniejszą przeszkodą w realnym wykonaniu kary ograniczenia wolności było ponoszenie przez podmioty, w których praca była wykonywana, kosztów związanych z wykonaniem kar. Chodzi tu o koszty związane z obligatoryjnym ubezpieczeniem skazanych od następstw nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wyrządzenia osobie trzeciej szkody przy wykonywaniu pracy, poddaniem ich badaniom lekarskim, wyposażeniem w odzież ochronną i obuwiu robocze oraz zapewnieniem środków ochrony indywidualnej, przeszkoleniem w pełnym zakresie z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty zryczałtowanego wynagrodzenia wyznaczonych pracowników, łącznie ze składkami na ich ubezpieczenie społeczne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Obowiązujące od dnia 8 czerwca 2010 r. przepisy ustawy oraz wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze (rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna, Dz. U. Nr 98, poz. 634) pozostały jedynie obowiązkiem zapoznania skazanego z przepisami BHP w niezbędnym zakresie, odpowiednim dla wykonywanej pracy oraz wyposażenia skazanego w odzież ochronną, obuwiu robocze i środki ochrony indywidualnej przewidziane na danym stanowisku

pracy. Wyeliminowano natomiast między innymi obowiązek wykonywania odpłatnych badań lekarskich, a także obowiązek ponoszenia kosztów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę. Utrzymano jedynie pierwszy z wymienionych rodzajów ubezpieczenia, a związanymi z tym kosztami obciążono Skarb Państwa.

Wszystkie nakreślone zmiany, uwzględniając postulaty praktyków, zmierzały do usunięcia zdiagnozowanych wcześniej barier i ukształtowania kary ograniczenia wolności w taki sposób, aby była ona wykonywana szybko i skutecznie oraz by stanowiła odpowiedni stopień dolegliwości dla sprawcy, co pozwoli przywrócić jej zaufanie ze strony sędziów i uczynić z niej realną alternatywę dla krótkoterminowych kar pozbawienia wolności. Dodatkowo należy wskazać, że wspomniany wcześniej program Ministerstwa Sprawiedliwości „Skuteczny wymiar sprawiedliwości – działania Ministerstwa Sprawiedliwości na 500 dni” zakłada systematyczny monitoring wdrażania wprowadzonych w dniu 8 czerwca 2010 r. rozwiązań w celu określenia, które z nich wymagają poprawy lub wzmocnienia organizacyjnego, a które zmian o charakterze ustawowym w celu stałego podwyższania wskaźnika orzekanych kar ograniczenia wolności.

Jakkolwiek rzetelna weryfikacja i ocena działania nowych przepisów prawnych wymaga upływu odpowiednio długiego czasu, rozwiania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, wykształcenia i upowszechnienia odpowiednich rozwiązań praktycznych oraz zebrania i przeanalizowania stosownych danych statystycznych za okres co najmniej 2 lat, już obecnie dostrzec można bardzo pozytywny wpływ nowelizacji i generalnie wysiłków Ministerstwa Sprawiedliwości na praktykę orzeczniczą sądów powszechnych. Liczba osób osądzonych w pierwszej instancji przez sądy rejonowe, skazanych na karę ograniczenia wolności na przestrzeni ostatnich kilku lat przedstawia się bowiem następująco (dane pochodzą ze sprawozdań Wydziału Statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości o symbolu MS-S6r w sprawie osób osądzonych w sądach rejonowych za lata 2004–2010):

- 2004 r. – 72 243 (14,7% wszystkich orzekanych kar),
- 2005 r. – 69 514 (13,7%),
- 2006 r. – 60 105 (12,8%),
- 2007 r. – 49 700 (11%),
- 2008 r. – 40 774 (9,9%),
- 2009 r. – 44 014 (10,7%),
- 2010 r. – 48 723 (11,8%).

Przytoczone dane pozwalają zaobserwować wyraźne odwrócenie tendencji z lat 2004–2008 polegającej na głębokim spadku liczby orzekanych kar ograniczenia wolności zarówno w ujęciu procentowym, jak i w liczbach bezwzględnych. Począwszy od roku 2009, liczba ta ponownie rośnie w skali około 10% rocznie, co pozwala wnioskować o trafności i adekwatności podjętych przez Ministerstwo Sprawiedliwości działań ustawodawczych i nadzorczych skut-

kujących przekonaniem sądów o walorach przedmiotowej sankcji karnej i możliwości jej skutecznego egzekwowania.

Zważywszy, iż istota zapytania panów posłów dotyczy zagadnień związanych ze współpracą organów wymiaru sprawiedliwości z organami samorządu terytorialnego, należy jednoznacznie stwierdzić, że takie współdziałanie jest niezbędne dla zapewnienia efektywności procesu wykonywania kary ograniczenia wolności i realizacji przez nią podstawowych funkcji resocjalizacyjnych. Bez współpracy i koordynacji działań ze strony sądów oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów gmin lub miast, w których te sądy funkcjonują, zasadnicza intencja ustawodawcy w postaci upowszechnienia stosowania kary ograniczenia wolności i zwiększenia jej skuteczności nie zostanie zrealizowana. Aktywne uczestnictwo samorządów w promowaniu i ułatwianiu wykonania sankcji alternatywnych wobec izolacji więziennej może przynieść im wymierne korzyści społeczne i finansowe, choćby w zakresie ograniczenia świadczeń socjalnych dla członków rodziny skazanego oraz dla osób opuszczających placówki penitencjarne, co ma niebagatelne znaczenie, jeśli uwzględni się znaczącą liczbę osób corocznie odbywających karę pozbawienia wolności oraz opuszczających zakłady karne i areszty śledcze. Doskonalenie wzajemnych kontaktów oraz wypracowywanie dobrych praktyk w zakresie współpracy przy wykonywaniu kary ograniczenia wolności czy też ogólnie przy tworzeniu systemu resocjalizacji i reintegracji osób skazanych, które pozostają na wolności, leży zatem w interesie nie tylko organów wymiaru sprawiedliwości, ale również przedstawicieli lokalnych społeczności, stanowiąc przejaw realizacji jednego z podstawowych zadań własnych samorządu gminnego, mianowicie troski o zachowanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Mając na uwadze okoliczność, iż intencją panów posłów było uzyskanie informacji, czy istnieją jakiegokolwiek poważne utrudnienia w wykonywaniu kary ograniczenia wolności związane z niedostateczną liczbą podmiotów uprawnionych do przyjmowania skazanych, należy stanowczo podkreślić, że tego rodzaju problem praktycznie nie występuje. Według dostępnych Ministerstwu Sprawiedliwości danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2010 r. liczba orzeczeń o karze ograniczenia wolności lub pracy społecznie użytecznej w zamian za nieuiszczoną grzywnę, które z różnych przyczyn (odroczenia, przerwy, zawieszenia postępowania, innych) nie były wykonywane, wynosiła 28 890. Spośród nich tylko 208 orzeczeń w skali całego kraju było niewykonywanych z powodu braku zakładu pracy, w którym praca na cele społeczne mogłaby być wykonana, co stanowi zaledwie 0,72% ogółu niewykonywanych orzeczeń (dane pochodzą ze sprawozdania Wydziału Statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości o symbolu MS-S10r z sądowego wykonywania orzeczeń według właściwości rzeczowej w sądzie rejonowym za rok 2010). Przytoczone dane pozwalają wnioskować, że problem bra-

ku miejsc, w których może być wykonywana nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne, jest marginalny, a źródeł dotychczasowej niskiej efektywności omawianej kary należy upatrywać w zupełnie innych okolicznościach, w szczególności w nakreślonych wyżej, niepraktycznych i nefunkcjonalnych rozwiązaniach proceduralnych, które nakładały na sądy i kuratorów sądowych zbyt wiele obowiązków organizacyjnych. Usunięcie tych utrudnień stanowiło zasadniczy cel wspomnianej wyżej nowelizacji Kodeksu karnego wykonawczego.

Mimo braku poważnych utrudnień związanych z organizacją skazanym miejsc pracy Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi aktywne działania mające na celu wyjaśnianie przedstawicielom samorządów terytorialnych obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz prezentowanie korzyści wynikających z ich zaangażowania w proces readaptacji i reintegracji skazanych.

W szczególności należy wskazać, że minister sprawiedliwości, dostrzegając i doceniając potencjał terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym jako doskonałej platformy do wspólnego organizowania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących zapobieganiu przestępczości i społecznej readaptacji skazanych, w tym do nagłaśniania problematyki kary ograniczenia wolności oraz poszukiwania jak najbardziej korzystnych w tym zakresie praktyk i rozwiązań, na początku października 2010 r. wystosował do wojewodów: śląskiego, pomorskiego, świętokrzyskiego, opolskiego, zachodniopomorskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego, łódzkiego, lubuskiego i lubelskiego, pisma zawierające prośbę o rozważenie możliwości powołania tego rodzaju rad. U podstaw działania ministra leżało przekonanie, oparte na opiniach zebranych z pozostałych 6 województw, w których rady już funkcjonują, że rady odgrywają bardzo cenną rolę polegającą na uświadamianiu przedstawicielom lokalnych społeczności, zwłaszcza samorządom terytorialnym, konieczności uczestniczenia w procesie readaptacji i reintegracji skazanych dla zachowania bezpieczeństwa publicznego oraz minimalizowania licznych problemów społecznych związanych ze skazaniem. Pozwalają przekonać, że współpraca różnych środowisk leży w interesie lokalnych społeczności, a sposób postępowania z osobami skazanymi nie jest problemem wyłącznie organów wymiaru sprawiedliwości. Wymiana doświadczeń, współpraca i koordynacja działań ze strony lokalnych instytucji i organów władzy publicznej są niezbędne do wypracowania systemowych rozwiązań w tym zakresie. Dlatego, mając na uwadze potencjalne korzyści społeczne i niewielkie koszty funkcjonowania rad, minister sprawiedliwości uznał za zasadne zainspirowanie każdego z wymienionych wyżej wojewodów do powołania tego rodzaju rady. Niemniej jednak w świetle obowiązujących przepisów rola ministra musiała ograniczać się do zachęcania i inspirowania, a decyzja o powołaniu rady terenowej należy do suwerennych prerogatyw wojewody.

Oprócz opisanych wyżej zabiegów zachęcających do powołania we wszystkich województwach terenowych rad do spraw społecznej readaptacji i pomocy skazanym minister sprawiedliwości i jego zastępcy odbywają cykliczne spotkania z przedstawicielami samorządu terytorialnego oraz z przedstawicielami mediów zajmujących się problematyką wymiaru sprawiedliwości, których celem jest omawianie dotychczasowych doświadczeń związanych z wykonywaniem kary ograniczenia wolności, nakreślenie perspektyw współpracy na przyszłość w związku z usprawnieniami, jakie wprowadziła nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego z dnia 5 listopada 2009 r. oraz wypracowanie i spopularyzowanie dobrych praktyk w tym zakresie. Dotychczas odbyły się dwa tego rodzaju spotkania – w dniach 21 lipca 2010 r. i 27 października 2010 r. Wzięli w nich udział m.in. przedstawiciele Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Miasteczek Polskich, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Metropolii Polskich, a także redaktorzy Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, „Rzeczpospolitej”, „Gazety Wyborczej” i „Dziennika Gazety Prawnej”. W toku dyskusji podkreślono, że samorząd terytorialny i społeczności lokalne odgrywają kluczową rolę w procesie readaptacji osób popełniających przestępstwa i zagrożonych wykluczeniem społecznym, a kara ograniczenia wolności stanowi alternatywę dla niezwykle kosztownych i nie zawsze skutecznych kar izolacyjnych; stwierdzono, że upowszechnienie jej stosowania może przynieść samorządom lokalnym wymierne korzyści społeczne i finansowe, lecz ich osiągnięcie nie będzie możliwe bez skonstruowania sprawnych i efektywnych mechanizmów wykonawczych, co wymaga ścisłego współdziałania sądów, prokuratur, policji i wspólnot samorządowych na poziomie lokalnym. Przedstawiciele samorządów terytorialnych w trakcie spotkań zwracali uwagę na swoje praktyczne doświadczenia związane z korzystaniem z prac społecznie użytecznych, w tym m.in.: problemy, z jakimi do tej pory w tej kwestii się spotykali (np. koszty związane z zatrudnianiem skazanych w porównaniu z kosztem zatrudniania pracowników interwencyjnych). Większość z nich pozytywnie przyjęła obowiązujące od 8 czerwca 2010 r. zmiany, w szczególności ograniczenie ciążących na podmiotach obowiązków związanych z organizacją pracy skazanych.

Należy również wskazać, że 9 lipca 2010 r. Ministerstwo Sprawiedliwości wystosowało do prezesów wszystkich sądów okręgowych w Polsce pismo zachęcające do przeanalizowania i praktycznego wykorzystania nowych rozwiązań prawnych, przewidzianych w opisanej wyżej nowelizacji. Zwrócono w nim uwagę na szereg szczegółowych rozwiązań prawnych, zwłaszcza na poszerzenie kręgu podmiotów, w których praca skazanego może być wykonywana, oraz zmniejszenie liczby obowiązków natury finansowej i organizacyjnej. Podkreślono również potrzebę ścisłego współdziałania organów wymiaru sprawiedliwości

z organami samorządu terytorialnego oraz zachęcono do doskonalenia wzajemnych kontaktów w ramach lokalnych społeczności oraz wspólnego wypracowywania dobrych praktyk w zakresie wykonywania nieizolacyjnych środków penalnych. Wskazano przy tym na szereg wymiernych efektów takiej współpracy w wybranych okręgach sądowych, przyczyniających się do zwiększenia skuteczności i szybkości postępowań wykonawczych. W podsumowaniu zwrócono uwagę, że nowe regulacje mają szansę poprawić skuteczność działania organów wymiaru sprawiedliwości wobec zjawiska drobniejszej lecz uciążliwej przestępczości oraz obniżyć społeczne i finansowe koszty izolacji więziennej osób, wobec których możliwe jest zastosowanie innych, mniej dolegliwych, instrumentów reakcji prawnokarnej.

Ponadto problematyka wykonywania kary ograniczenia wolności oraz pracy społecznie użytecznej jest szeroko poruszana w wydawanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości bezpłatnym kwartalniku „Probacja”, którego publikacje dostępne są nie tylko w formie papierowej, ale również na stronie internetowej ministerstwa pod adresem www.ms.gov.pl/dzialalnosc/broszury-i-publikacje.

Przedstawiając powyższą informację, uprzejmie dziękuję panom posłom Jarosławowi Wojciechowskiemu i Romanowi Kaczorowi za wyrażone zainteresowanie problemami wymiaru sprawiedliwości. W podsumowaniu chciałbym jeszcze raz podkreślić, że wynikająca z treści interpelacji obawa o zbyt wysoki poziom kosztów finansowych dla samorządów nie znalazła potwierdzenia ani w toku bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami organizacji samorządowych, ani w danych statystycznych, wskazujących, że problem braku miejsc, w których może być wykonywana nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne, praktycznie nie występuje. Jednocześnie zapewniam, że podejmowane od kilku lat przez Ministerstwo Sprawiedliwości intensywne działania naprawcze zaczynają przynosić pozytywne efekty w postaci stopniowego wzrostu wskaźnika orzeczanych kar ograniczenia wolności oraz usprawnienia procesu wykonania tej kary, z korzyścią dla lokalnych społeczności.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Stanisław Chmielewski

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Jarosława Wojciechowskiego**

**w sprawie wprowadzenia ustawowych zmian
dotyczących przyznawania pomieszczeń
tymczasowych dla osób eksmitowanych
bez prawa do lokalu socjalnego w kontekście
wyroku Trybunału Konstytucyjnego
z dnia 4 listopada 2010 r. (22659)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana posła Jarosława Wojciechowskiego, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 19 maja 2011 r. nr SPS-023-22659/11, w sprawie działań legislacyjnych mających na celu wprowadzenie regulacji dotyczących tymczasowego pomieszczenia dla osób eksmitowanych, którym nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego lub zamiennego, uprzejmie przedstawiam następującą odpowiedź.

W wyroku z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt K 19/06, Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność art. 1046 § 4 K.p.c. z art. 2 i wynikającą z niego zasadą prawidłowej legislacji, z art. 45 ust. 1 oraz z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a ponadto w zakresie, w jakim dotyczy wykonania obowiązku opróżnienia lokalu mieszkalnego orzeczonego wyrokiem sądowym z powodu znęcania się nad rodziną, także z art. 71 ust. 1 konstytucji. Rozstrzygnięcie trybunału przewiduje utratę mocy obowiązującej art. 1046 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), zwanej dalej „K.p.c.”, z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (wyrok ogłoszono w Dz. U. Nr 215, poz. 1418 z dnia 16 listopada 2010 r.).

W uzasadnieniu powołanego wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że niezbędne jest precyzyjne, jasne uregulowanie praw i obowiązków związanych z zapewnieniem osobie eksmitowanej, niemającej przyznanego prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego pomieszczenia, do którego ma nastąpić przekwaterowanie, rozważenie celowości zróżnicowania standardu pomieszczeń przeznaczonych dla osób, wobec których został orzeczony nakaz eksmisji z lokalu mieszkalnego, i określenie kryteriów tego zróżnicowania, rozważenie dopuszczalności wskazywania pomieszczeń zlokalizowanych w schroniskach czy noclegowniach (zwłaszcza w razie orzeczenia nakazu opróżnienia lokalu mieszkalnego z powodu znęcania się nad rodziną), ustawowe unormowanie wynikających obecnie z konstytucji i art. 1046 § 4 K.p.c. obowiązków gmin związanych z zapewnieniem wa-

runków do wykonania eksmisji orzeczonej z powodu znęcania się nad rodziną z równą szczegółowością jak obowiązków dostarczania przez gminy lokali socjalnych na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.p.l.”.

Regulacje dotyczące praw i obowiązków związanych z zapewnieniem osobie eksmitowanej, niemającej przyznanego prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego pomieszczenia, do którego ma nastąpić przekwaterowanie, warunków umożliwiających wykonanie eksmisji orzeczonej z powodu znęcania się nad rodziną, zróżnicowania standardu pomieszczeń przeznaczonych dla osób, wobec których został orzeczony nakaz eksmisji z lokalu mieszkalnego, i kryteriów takiego zróżnicowania (np. ocena postępowania dłużnika) mają charakter materialnoprawny i powinny zostać zamieszczone w u.o.p.l. Należą zatem do kompetencji ministra infrastruktury jako ministra właściwego do spraw gospodarki mieszkaniowej. W zakresie właściwości ministra sprawiedliwości pozostają natomiast regulacje proceduralne dotyczące wykonania przez organ egzekucyjny orzeczenia nakazującego eksmisję dłużnika z lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych, gdy nie przysługuje mu prawo do lokalu socjalnego lub zamiennego. Regulacje te są uzależnione od kształtu regulacji materialnoprawnych. Zatem, pomimo iż kwestie wymagające uregulowania są ściśle ze sobą powiązane, nowelizacja przepisów k.p.c. ma jedynie charakter wtórny w stosunku do rozwiązań materialnoprawnych mających zasadnicze znaczenie.

Stosownie do opinii ministra infrastruktury, wyrażonej w piśmie z dnia 4 maja 2011 r., znak BS/WPLmm-053-122/11/1200, regulacje dotyczące tej materii mogą zostać wprowadzone w ramach prac toczących się nad senackim projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (druk sejmowy nr 3278). W pracach tych do reprezentowania rządu został wyznaczony minister infrastruktury. W celu realizacji wytycznych Trybunału Konstytucyjnego zawartych w wyroku z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt K 19/06, konieczna jest jednak odpowiednia modyfikacja rozwiązań zamieszczonych w senackim projekcie ustawy. W związku z tym działająca przy ministrze sprawiedliwości Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego opracowała propozycje rozwiązań obejmujące zarówno zmiany w u.o.p.l., jak i w K.p.c. Zostały one przedstawione ministrowi infrastruktury w piśmie z dnia 27 maja 2011 r., znak DL-P-II-4604-2/11, w celu wypracowania wspólnego (kompleksowego) stanowiska, które byłoby prezentowane w toczących się w Sejmie pracach nad senackim projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw

lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (druk sejmowy nr 3278).

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Andrzeja Gałążewskiego**

**w sprawie dostępu do informacji
o kosmetykach (22660)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Andrzeja Gałążewskiego, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekazaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22660/11, dotyczącą dostępu do informacji o kosmetykach zgłoszonych do krajowego systemu informowania o kosmetykach, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, uprzejmie przekazuję stanowisko w tej sprawie.

Przepisy ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach (Dz. U. Nr 42, poz. 473, z późn. zm.) są wdrożeniem do prawa polskiego dyrektywy Rady 76/768/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących produktów kosmetycznych (Dz. U. L 262 z 27.9.1976, str. 169, z późn. zm.).

Art. 7 ust. 3 ww. dyrektywy stanowi, że „Państwo członkowskie może wymagać, by do celów natychmiastowego i właściwego leczenia w przypadku wystąpienia trudności stosowne i kompletne informacje dotyczące substancji stosowanych w produktach kosmetycznych były dostępne dla właściwego organu, który zapewnia, że informacje te będą wykorzystywane wyłącznie do celów takiego leczenia”. Przepisy ustawy o kosmetykach, powołujące do życia krajowy system informowania o kosmetykach, są realizacją powyżej przytoczonego przepisu. W związku z powyższym przewidziano, że informacje zawarte w krajowym systemie informowania o kosmetykach mogą być udostępniane organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz zakładom opieki zdrowotnej w celach podjęcia stosownego leczenia. Rozwiązania przyjęte w ustawie o kosmetykach miały na celu odejście od istniejącego przed 2001 r. obligatoryjnego systemu atestacji i dopuszczania kosmetyków do obrotu przez Państwowy Zakład Higieny, co było przedmiotem krytyki ze strony przedsiębiorców i istotnym utrudnieniem w swobodnym przepływie towarów.

Formularz zgłoszeniowy do krajowego systemu informowania o kosmetykach, określony rozporządzeniem ministra zdrowia z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie wzorów formularzy przekazania danych

o kosmetyku i przypadkach zachorowań spowodowanych użyciem kosmetyku oraz sposobu gromadzenia ich w krajowym systemie informowania o kosmetykach wprowadzanych do obrotu (Dz. U. Nr 138, poz. 1471), obejmuje jedynie podstawowe informacje dot. kosmetyku tj. nazwę, kategorię oraz adresy zgłaszającego oraz miejsca udostępniania dokumentacji wyrobu – w tym szczegółowych danych toksykologicznych oraz oceny bezpieczeństwa – do celów kontroli. Udostępnienie listy kosmetyków zgłoszonych do ww. systemu stwarzałoby mylne wrażenie, że jest to lista kosmetyków dopuszczonych do obrotu, co byłoby niezgodne z prawdą oraz z przepisami Unii Europejskiej.

W przypadku otrzymania informacji, że kosmetyk może być przyczyną zachorowania, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują stosowne działania, jednakże wystąpienie działania niepożądanego zgłoszonego do krajowego systemu informowania o kosmetykach nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że kosmetyk jest niebezpieczny. Zgłoszenia takie obejmują głównie przypadki indywidualnej, osobniczej reakcji na składniki kosmetyku. Informuję, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują działania w każdym zgłoszonym przypadku stwierdzenia, że kosmetyk nie spełnia określonych przepisami wymagań np. dotyczących składu, a czego nie uwzględnia zgłaszanie do krajowego systemu informowania o kosmetykach. W celu informowania odpowiednich organów państw członkowskich oraz konsumentów o produktach niebezpiecznych funkcjonuje, prowadzony przez Komisję Europejską, system RAPEX obejmujący również kosmetyki. Polska również należy do tego systemu, a krajowy punkt kontaktowy znajduje się w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W celu ujednoczenia przepisów dot. kosmetyków Komisja Europejska przygotowała projekt rozporządzenia, które miało na celu zharmonizowanie przepisów w powyższym zakresie. W grudniu 2009 r. opublikowane zostało rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych regulujące w sposób kompleksowy obszar kosmetyków, w tym tryb i zasady zgłaszania na obszarze całej Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 13 ww. rozporządzenia zgłaszanie kosmetyków będzie odbywało się drogą elektroniczną, bezpośrednio do Komisji Europejskiej, a nie jak dotychczas w każdym z państw członkowskich. Przepisy ww. rozporządzenia również nie przewidują powszechnego dostępu do informacji zawartych w bazie, która zostanie utworzona na podstawie otrzymanych przez Komisję z poszczególnych krajów zgłoszeń. Przepisy przejściowe rozporządzenia 1223/2009 stanowią, że od 11 stycznia 2012 r. będzie możliwe zgłoszenie kosmetyków wg nowych zasad, zgodnie z ww. artykułem. Od dnia 11 lipca 2013 r. wszystkie kosmetyki, włącznie z już zgłoszonymi na podstawie dotychczasowych przepisów kra-

jowych, będą obligatoryjnie zgłaszane wyłącznie poprzez portal Komisji Europejskiej.

Wobec aktualnego stanu prawnego wyrażam stanowisko, że podejmowanie prac mających na celu zmianę przepisów dotychczasowej ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach w zakresie rozszerzenia dostępu do krajowego systemu informowania o kosmetykach nie jest celowe.

Uprzejmie proszę Pana Marszałka o przyjęcie powyższych informacji.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jakub Szulc

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Wojciecha Kossakowskiego**

**w sprawie niedostatecznych wynagrodzeń
pracowników powiatowych stacji
sanitarно-epidemiologicznych (22661)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Wojciecha Kossakowskiego, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 19 maja 2011 r. (nr SPS-023-22661/11) w sprawie problemu niedostatecznych wynagrodzeń pracowników powiatowych stacji sanitarно-epidemiologicznych uprzejmie informuję, co następuje.

Obecna sytuacja w zakresie funkcjonowania finansów publicznych oraz wprowadzona w ustawie budżetowej na 2011 rok reguła wydatkowa ograniczają wzrost wydatków o charakterze uznaniowym, tzw. elastycznych, oraz nowych wydatków prawnie zdeterminowanych, tzw. sztywnych, do tempa inflacji + 1%. Sytuacja taka powoduje brak możliwości zwiększania wydatków budżetowych w zakresie wynagrodzeń i wydatków rzeczowych nie tylko w jednostkach Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ale we wszystkich jednostkach sfery budżetowej, których jedynym źródłem finansowania jest budżet państwa. Z informacji zbieranych przez Główny Inspektorat Sanitarny wynika, iż średnie wynagrodzenie pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w latach 2009–2010 w wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarно-epidemiologicznych wyniosło:

- na stanowiskach kierowniczych w 2009 r. – 5002 zł brutto, w 2010 r. – 5112 zł brutto,
- na pozostałych stanowiskach w 2009 r. – 2479 zł brutto, w 2010 r. – 2497 zł brutto.

W nawiązaniu do tezy pana posła, która porusza istotę działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej i wykonywane przez jej pracowników zadania, uprzej-

mie informuję, że Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, których wykonywanie polega na sprawowaniu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a także na prowadzeniu działalności zapobiegawczej, przeciwepidemicznej i edukacyjnej w wielu obszarach związanych z zachowaniem bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli. Nadrzędnym celem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona i natychmiastowa reakcja w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Działania podejmowane przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bezpieczeństwa epidemiologicznego kraju odgrywają kluczowe znaczenie dla zapewnienia najwyższego poziomu zdrowia publicznego. Wszelki trud podjęty w celu wypełnienia powyższego, a także zaangażowanie i poświęcenie pracowników wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych jest nie do przecenienia.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jerzego Gosiewskiego**

**w sprawie zmiany obszarów właściwości sądów,
a w związku z tym uchylecia rozporządzenia
z 10 marca 2011 r. zmieniającego
rozporządzenie w sprawie sądów apelacyjnych,
sądów okręgowych i sądów rejonowych
oraz ustalenia ich siedzib
i obszarów właściwości (22664)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jerzego Gosiewskiego w sprawie zmiany obszarów właściwości sądów, a w związku z tym uchylecia rozporządzenia z 10 marca 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości, przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., nr SPS-023-22664/11, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Dokonana wymienionym na wstępie rozporządzeniem zmiana właściwości miejscowej sądów okręgowych w Olsztynie i Suwałkach, co należy podkreślić, znajduje oparcie w art. 173 Konstytucji RP, który zapewnia sądom niezależność, w tym także organizacyjną. Minister sprawiedliwości jest uprawniony do podejmowania decyzji w sprawie kształtowania struktury organizacyjnej sądownictwa, w tym wła-

ściwości miejscowej jednostek sądowych wszystkich szczebli, których podstawę stanowi kryterium zarówno zapewnienia dogodnego dostępu obywateli do sądu, jak i powinność zagwarantowania sprawnego funkcjonowania jednostek sądowych oraz racjonalnego wykorzystania kadry orzeczniczej i administracyjnej. Ponadto trzeba zaznaczyć, że ustawa z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872) w art. 95 ust. 2 zwolniła ministra sprawiedliwości z obowiązku dostosowania struktury sądownictwa powszechnego do nowego podziału terytorialnego państwa. W związku z powyższym funkcjonowanie w ramach okręgu suwalskiego (województwo podlaskie) sądów rejonowych w Ełku i Olecku położonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajduje oparcie w obowiązujących obecnie przepisach.

Odnosząc się do kolejnej kwestii będącej przedmiotem wystąpienia pana posła, uprzejmie informuję, że w ramach prowadzonych w Ministerstwie Sprawiedliwości prac racjonalizujących strukturę organizacyjną sądownictwa powszechnego nie przewiduje się aktualnie znoszenia sądów okręgowych, jak też zmiany ich siedzib. Przeniesienie siedziby sądu okręgowego z Suwałk do Ełku wiązałoby się ze znacznymi kosztami, jak też z koniecznością dokonania szeregu działań o charakterze kadrowym i organizacyjnym. Biorąc pod uwagę fakt, iż jednostka w Suwałkach posiada odpowiednie warunki lokalowe oraz kadrowe, przeprowadzenie postulowanej reorganizacji należy uznać za całkowicie nieracjonalne. Pragnę przy tym wskazać, iż poruszony w wystąpieniach dotyczących powołania sądu okręgowego w Ełku fakt funkcjonowania na terenie województwa warmińsko-mazurskiego mniejszej liczby sądów okręgowych niż na obszarze województwa podlaskiego nie może stanowić przesłanki przeprowadzenia tak poważnej zmiany organizacyjnej w ramach sądownictwa powszechnego.

Reasumując, uprzejmie informuję, że w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości uzasadnienie rozporządzenia z dnia 10 marca 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. Nr 60, poz. 304) zawiera nadal aktualne i przekonujące argumenty wskazujące na celowość dokonanej zmiany właściwości miejscowej sądów okręgowych w Olsztynie i Suwałkach. Jednocześnie stanowczo podkreślam, iż omawiany akt prawny został przygotowany zgodnie z obowiązującymi przepisami i dlatego też nie znajdują żadnych przesłanek jego uchylecia.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Grzegorz Wałęjko

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jerzego Materny**

**w sprawie zwolnienia z podatku VAT
usług szkoleniowych w zakresie szkolenia
kierowców kat. A i T (22665)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22665/11, interpelację posła Jerzego Materny w sprawie zwolnienia z podatku usług szkoleniowych w zakresie szkolenia kierowców kategorii A i T, uprzejmie wyjaśniam.

Nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 226, poz. 1476), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011 r., uchyliła dotychczasowy załącznik nr 4 zawierający wykaz usług zwolnionych od podatku. Uregulowania dotyczące tematyki zwolnień zostały przeniesione do treści ustawy. Przy określaniu zakresu zwolnień, które dotychczas były ujęte w załączniku nr 4, odstąpiono od ich identyfikacji przy pomocy klasyfikacji statystycznych, określając ich zakres z wykorzystaniem treści przepisów prawa unijnego i krajowego oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE. Zasadniczym powodem odejścia od stosowania klasyfikacji statystycznych przy określaniu zakresu zwolnień od podatku były bowiem wymogi co do zapewnienia pełniejszej implementacji przepisów unijnych, w szczególności dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

Przy określaniu zakresu zwolnień od podatku dla usług kształcenia uwzględniony został przepis art. 132 ust. 1 lit. i ww. dyrektywy, zgodnie z którym państwa członkowskie zwalniają kształcenie dzieci lub młodzieży, kształcenie zawodowe lub przekwalifikowanie, łącznie ze świadczeniem usług i dostawą towarów ściśle z taką działalnością związanych, prowadzone przez odpowiednie podmioty prawa publicznego lub inne instytucje działające w tej dziedzinie, których cele uznane są za podobne przez dane państwo członkowskie.

Mając na uwadze przytoczony wyżej przepis dyrektywy, od dnia 1 stycznia 2011 r. zwolnieniem w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) objęto m.in. usługi kształcenia zawodowego oraz przekwalifikowania zawodowego (inne niż wymienione w pkt 26), prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach (art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a) ustawy o podatku od towarów i usług).

Dla objęcia zwolnieniem od podatku określonych usług szkoleniowych na podstawie przytoczonego wyżej przepisu art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o podatku od towarów i usług konieczne jest łączne spełnienie następujących przesłanek:

— usługi te muszą być kształceniem zawodowym lub przekwalifikowaniem zawodowym;

— szkolenia te muszą być prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach.

Wyjaśnić również należy, że pojęcie kształcenia zawodowego i przekwalifikowania zostało zdefiniowane w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1777/2005 z dnia 17 października 2005 r. ustanawiającym środki wykonawcze do dyrektywy 77/388/EWG w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. L Nr 288 str. 1). Zgodnie z art. 14 ww. rozporządzenia usługi w zakresie kształcenia zawodowego i przekwalifikowania zapewniane na warunkach określonych w art. 13 część A ust. 1 lit. i dyrektywy 77/388/EWG (obecny art. 132 ust. 1 lit. i dyrektywy 2006/112/WE Rady) obejmują nauczanie pozostające w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, tak samo jak nauczanie mające na celu uzyskanie lub uaktualnienie wiedzy do celów zawodowych. Czas trwania kursu w zakresie kształcenia zawodowego bądź przekwalifikowania nie ma znaczenia do tego celu.

Szkolenie osób ubiegających się o wydanie prawa jazdy jest ściśle uregulowane w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.) oraz w przepisach wykonawczych do tej ustawy, co oznacza, że spełniona zostaje przesłanka, by usługi te były prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach.

Odnosząc się do pytań o szkolenie osób ubiegających się o wydanie prawa jazdy kategorii T potwierdzającego uprawnienia do kierowania ciągnikiem rolniczym z przyczepą (przyczepami) lub pojazdem wolnobieżnym z przyczepą (przyczepami), stwierdzić należy, że takie szkolenia mieszczą się w definicji kształcenia zawodowego, można bowiem uznać, iż pozostają one w bezpośrednim związku z branżą rolniczą.

Natomiast szkolenia osób ubiegających się o wydanie prawa jazdy kategorii A nie można co do zasady uznać za kształcenie zawodowe, a tym samym objąć tych szkoleń zwolnieniem od podatku od towarów i usług. Nie można bowiem uznać, iż szkolenia te pozostają w bezpośrednim związku z konkretną branżą lub zawodem. Odrębną natomiast kwestią są przypadki, gdy szkolenie to dotyczy osób skierowanych np. przez pracodawcę dla zdobycia uprawnień do kierowania motocyklem, jeżeli są one niezbędne do wykonywania obowiązków u tego pracodawcy (np. skierowanie przez Policję funkcjonariuszy na tego rodzaju szkolenie).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Elżbiety Witek**

**w sprawie udziału radnego w głosowaniu
w radzie, w zarządzie lub komisji, w sytuacji
gdy dotyczy to jego interesu prawnego (22667)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22667/11) dotyczącego interpelacji posła na Sejm RP pani Elżbiety Witek w sprawie udziału radnego w głosowaniu w radzie, w zarządzie lub komisji, w sytuacji, gdy dotyczy to jego interesu prawnego, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie pragnę zauważyć, że samorządowe przepisy ustrojowe zawierają zakaz udziału w określonych sytuacjach radnego w głosowaniu (vide: art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm., oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm., przy czym o ile w odniesieniu do ostatniego ze wskazanych aktów normatywnych przedmiotowy zakaz ustawodawca odniósł wprost do udziału w głosowaniu dotyczącym stosunków cywilnoprawnych w sprawach majątkowych z województwem lub wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, o tyle w przypadku samorządu gminnego i powiatowego zakaz dotyczy udziału radnego w głosowaniu, jeżeli dotyczy to jego interesu prawnego.

Wprowadzając zakaz uczestnictwa radnego w głosowaniu, ustawodawca kierował się przede wszystkim koniecznością zagwarantowania rzetelnego i obiektywnego wykonywania przez radnego powierzonych mu obowiązków. Zważenia wymaga, że przepisy ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o samorządzie powiatowym nie precyzują, jakich sytuacji zakaz ten miałby dotyczyć, tzn. do czego odnosi się przywołany interes prawny, również głosy doktryny i zapadłe na gruncie tych przepisów orzecznictwo nie jest jednolite.

Tym samym każdy z przypadków powinien być oceniany jednostkowo, indywidualnie dla danej sprawy.

Odnosnie do sytuacji wskazanej w wystąpieniu uprawnionym do zajęcia stanowiska pozostaje organ nadzoru nad działalnością danej jednostki samorządu terytorialnego, tj. wojewoda.

Pragnę jednocześnie podkreślić, iż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie jest właściwe do oceny poszczególnych działań jednostek samorządu terytorialnego, w tym też weryfikacji podejmo-

wanych przez organy jednostki samorządu terytorialnego rozstrzygnięć, np. uchwał.

Ocena zgodności z prawem określonych stanów faktycznych i działań organów jednostki samorządu terytorialnego mieści się w wyłącznej kompetencji organu nadzoru, przy czym podejmowane przez organ nadzoru w ramach przyznanych mu kompetencji określone działania podlegają kontroli sądowej.

Odnosząc się do kwestii interpretacji art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, wydaje się zasadne, aby przepis ten interpretować jako normę nakazującą powstrzymanie się od wyrażenia swej woli przez radnego, którego interesu prawnego dotyczyć ma podejmowana uchwała. Odnosić się to może także do sytuacji, gdy podejmowana uchwała dotyczyć będzie interesu prawnego kilku radnych. Można przyjąć, iż interes prawny zachodzi wówczas, gdy sposób załatwienia danej sprawy będzie wywierał skutek dla sfery stosunków prawnych danej osoby.

Przyjęcie interpretacji tego przepisu w kierunku analogicznym do rozwiązań zawartych w ustawie o samorządzie województwa wskazywałoby, że komentowany przepis dotyczy wyłącznie głosowań w sprawach, w których przedmiotem jest stosunek prawny pomiędzy gminą a radnym, a więc stosunek zewnętrzny, w którym stroną dla radnego jest gmina jako podmiot prawa reprezentowany przez swoje organy.

Pragnę również poinformować, że skutki niedochowania zawartego w art. 25a ustawy o samorządzie gminnym zakazu udziału w głosowaniu odnosić się mogą do ważności podjętej uchwały. Ustawa nie przewiduje natomiast sankcji wobec radnych.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Elżbiety Witek**

**w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu
prywatnych domów opieki społecznej (22668)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22668/11, w sprawie interpelacji poselskiej pani Elżbiety Witek w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu prywatnych domów opieki, uprzejmie informuję.

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą lub statutową polegającą na zapewnieniu całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku nieposiadający zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej ani na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, na podstawie art. 130 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) może zostać ukarany przez wojewodę karą za prowadzenie nielegalnej działalności polegającej na zapewnieniu całodobowej opieki powyżej wskazanym osobom.

Prowadzenie domu pomocy społecznej, jak również prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku wymaga uzyskania zezwolenia wojewody. Przy czym podkreślenia wymaga fakt, że podmioty decydujące się na prowadzenie powyżej przytoczonej działalności muszą spełniać określone prawem wymogi, które nie są takie same, jeżeli chodzi o te dwa typy działalności. Inna jest również podstawa prawna oraz tryb wydania decyzji w przypadku domów pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku.

Jeżeli chodzi o dane statystyczne przedmiotowej materii, w Polsce aktualnie (dane na dzień 31.12.2010 r.) istnieją 792 domy pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz 34 o zasięgu lokalnym. W województwie dolnośląskim jest zarejestrowanych 55 domów o zasięgu ponadgminnym. Jeżeli chodzi o placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, to liczba zarejestrowanych podmiotów na terenie kraju wynosi 150 (według danych na dzień 31 grudnia 2009 r.), w tym 10 w województwie dolnośląskim.

Niniejszy resort, jak również urzędy wojewódzkie nie dysponują pełną informacją na temat liczby placówek działających bez wymaganego zezwolenia.

Odnosząc się do pkt 3 interpelacji poselskiej, to nie do końca wiadomo, o jakie decyzje w pytaniu chodzi, o decyzję omawiającą wydania zezwolenia na prowadzenie przedmiotowej działalności, czy o decyzję nakładającą karę za nielegalne jej prowadzenie, oraz w jakim zakresie miały zostać uwzględnione odwołania.

Organy administracji rządowej działają na podstawie i w granicach prawa. Zarówno wojewodowie, jak i minister pracy i polityki społecznej może podejmować tylko takie działania w stosunku do podmiotów prowadzących przedmiotową działalność, na jakie pozwala mu prawo, a konkretnie dyspozycja art. 130 ustawy o pomocy społecznej, czyli nakładanie kar oraz w niektórych przypadkach natychmiastowy nakaz wstrzymania prowadzenia placówki, do czasu uzyskania zezwolenia.

Jeżeli chodzi o los mieszkańców likwidowanych z różnych powodów prywatnych domów pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku, to należy stwierdzić, iż sytuacja tych osób może być różna. Generalnie osoby przebywające w tego typu placówkach przebywają w nich na podstawie umowy cywilnoprawnej. Osoby te nie posiadają najczęściej decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej. Osoby przebywające w tego typu obiektach mogą więc mieć zróżnicowaną sytuację osobistą, w tym zdrowotną. Jeżeli placówka jest likwidowana, a osoba dotychczas w niej przebywająca, biorąc pod uwagę jej stan zdrowia, nie wymaga umieszczenia w domu pomocy społecznej, osoba ta wraca do rodzinnego domu. Jeżeli warunki psychofizyczne konkretnej osoby przemawiają za tym, by osobę taką skierować do domu pomocy społecznej, na jej wniosek lub wniosek członka rodziny bądź z urzędu, jeżeli urząd taką informację posiada, może zostać przyznana pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej w postaci pobytu w domu pomocy społecznej.

Jeżeli chodzi o skutki wydania decyzji nakazującej wstrzymanie prowadzenia przedmiotowej placówki, to obowiązki służb w stosunku do zabezpieczenia praw osób przebywających w tych placówkach określa art. 131a ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż zauważalny jest spadek liczby decyzji nakładających kary za nielegalne prowadzenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku, co może świadczyć, że zmniejsza się liczba podmiotów prowadzących przedmiotową działalność bez zezwolenia.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Elżbiety Witek**

**w sprawie polskich zabytków wpisanych
na listę światowego dziedzictwa kulturalnego
i przyrodniczego UNESCO (22669)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 19 maja br., znak: SPS-023-22669/11, przekazujące interpelację poseł Elżbiety Witek w sprawie polskich zabytków wpisanych na listę światowe-

go dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ad 1. Czy ministerstwo widzi możliwość innego podejścia do finansowania programów, którymi objęte są obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa, niż refundacja?

W Polsce na liście światowego dziedzictwa UNESCO znajduje się 13 miejsc. Pomimo ogromnego znaczenia i wagi tych obiektów, w polskim systemie finansowania nie przewidziano oddzielnego mechanizmu finansowego na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych na listę UNESCO. Prace przy tych obiektach mogą być dofinansowane ze wskazanych poniżej źródeł, które obejmują również obiekty zabytkowe niewpisane na listę UNESCO, tj. przede wszystkim:

— środki finansowe z budżetu MKiDN (programy operacyjne MKiDN),

— środki z funduszy europejskich;

a) na lata 2004–2009 Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy MF EOG i NMF (środki w całości rozdysponowane),

b) na lata 2007–2013 (Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” PO IiŚ, regionalne programy operacyjne RPO – środki zostały już zakontraktowane),

— środki finansowe z budżetu województw (przyznawane przez marszałków województw),

— środki wojewódzkich konserwatorów zabytków.

Spośród ww. programów wdrażanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (programy operacyjne MKiDN, MF EOG i NMF, XI priorytet PO IiŚ) regułą jest wydatkowanie środków w formie refundacji. Jest to rozwiązanie korzystniejsze z punktu widzenia bezpieczeństwa wydatkowania środków, jednakże, mając na uwadze ograniczenia finansowe beneficjentów, zasadą jest dzielenie prac na etapy i przekazywanie kolejnych transz środków po wykonaniu kolejnego zakresu rzeczowego projektu. Niemniej jednak, w uzasadnionych przypadkach, możliwe jest wypłacanie przyznanego dofinansowania w formie zaliczki przed rozpoczęciem prac. Podjęcie takiej decyzji następuje na wniosek beneficjenta i każdorazowo poprzedzone jest wnikliwą analizą jego sytuacji finansowej.

W tym miejscu warto szerzej przedstawić ww. programy wdrażane przez MKiDN, ponieważ mają one istotne z punktu widzenia finansowania zabytków, w tym obiektów wpisanych na listę UNESCO.

Pierwszy to program krajowy „Dziedzictwo kulturowe”. priorytet 1: Ochrona zabytków. W myśl regulaminu tego priorytetu właściciel zabytku wpisanego do rejestru zabytków może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac przy tym zabytku. Dotacja może zostać udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych

na wykonanie prac, które zostaną przeprowadzone w roku udzielenia dotacji. Katalog prac, na które można otrzymać dofinansowanie, określa art. 77j ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z cytowanymi przepisami dotacje udzielane są w ramach dwóch, ogłaszanych co roku, naborów – z terminem składania dokumentów do 30 listopada roku poprzedzającego udzielenie dotacji i do 31 marca roku, w którym dotacja ma zostać udzielona. W przypadku zarezerwowania dotacji na zadanie, beneficjent zobowiązany jest dostarczyć niezbędne dokumenty w celu zawarcia umowy. Pieniądze przekazywane są po podpisaniu umowy i rozpoczęciu prac, w formie zaliczki. Jest to rozwiązanie rzadkie, ponieważ regułą, jak wskazano powyżej, jest wypłacanie środków w formie refundacji.

Drugi dotyczy środków UE – XI priorytet: Kultura i dziedzictwo kulturowe Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”. W ramach działania 11.1: Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym tego priorytetu realizuje się projekty dotyczące m.in.: rewitalizacji, rewitalizacji, konserwacji, renowacji, restauracji, zachowania, a także adaptacji do celów kulturalnych obiektów wpisanych do rejestru zabytków i zespołów tych obiektów wraz z ich otoczeniem. W ramach tego działania dofinansowano projekty dotyczące obiektów wpisanych na listę UNESCO, tj.: projekt Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu pn. „Konserwacja pięciu drewnianych baraków dawnego KL Auschwitz-Birkenau” oraz „Prace konserwatorskie i budowlane dawnego KL Auschwitz I – bloki A-2 i A-3”, projekt Urzędu Miasta w Toruniu pn. „Toruńska starówka – ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO”, projekt Zamku Królewskiego na Wawelu pn. „Renowacja dziedzińca zewnętrznego oraz adaptacja budynku na centrum promocji i informacji na Wawelu”, projekt miasta Zamość pn. „Utworzenie Muzeum Fortyfikacji i Broni w obrębie bastionu III i arsenału w Zamościu”, projekt Zamku Królewskiego w Warszawie pn. „Renowacja elewacji wschodniej Zamku Królewskiego w Warszawie”.

Kolejne środki pochodzące z UE to MF EOG i NMF. Pomimo że wszystkie środki w ramach tego źródła zostały rozdysponowane, warto wskazać, że część z nich została również przeznaczona na realizację projektów dotyczących obiektów lub obszarów wpisanych na listę UNESCO, tj.: projekt miasta stołecznego Warszawy pn. „Renowacja i adaptacja na cele kulturalne piwnic staromiejskich Warszawy na obszarze wpisu na listę światowego dziedzictwa UNESCO”, projekt Muzeum Zamkowego w Malborku pn. „Zespół Rezydencjalny Wielkich Mistrzów na Zamku Średnim w Malborku – pałac wraz ze skrzydłem zachodnim – kontynuacja prac”, projekt miasta Zamość pn. „Konserwacja, renowacja i adaptacja na cele kultury zespołów fortyfikacji starego miasta w Zamościu”, projekt Muzeum Narodowego w Krakowie pn. „Remont i modernizacja Galerii Sztuki

Polskiej XIX wieku w krakowskich Sukiennicach” oraz projekt Międzynarodowego Centrum Kultury pn. „Modernizacja budynku oficyny siedziby Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie”.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że w ramach ww. programów fakt wpisania zabytku na listę UNESCO był istotnym atutem podczas oceny merytorycznej, co skutkuje podwyższeniem punktacji w kryterium dotyczącym wagi i znaczenia obiektu zabytkowego.

Ponadto ogromną rolę w finansowaniu projektów dotyczących zabytków wpisanych na listę UNESCO odgrywają samorządy (regionalne i lokalne), dla których te obiekty są ważnym elementem promocji i turystyki.

Ad 2. Czy istnieje możliwość zwrotnej pożyczki państwowej dla niewielkich podmiotów, jakimi są np. parafie, tak aby państwo mogło założyć pieniądze w wysokości, na jaką opiewa grant?

W ramach rozwiązań stosowanych w MKiDN nie przewidziano trybu udzielania zwrotnej pożyczki państwowej, co więcej, generalną zasadą jest udzielanie dofinansowania w formie refundacji. Jednakże, mając na uwadze dobro beneficjentów i właściwe oraz rzetelne wydatkowanie środków publicznych, dofinansowanie najczęściej przekazywane jest w ratach, wypłacanych po zrealizowaniu kolejnych etapów prac (harmonogram wypłat środków negocjowany jest z beneficjentem, z uwzględnieniem jego możliwości finansowych).

Ad 3. Jak kwestie te rozwiązywane są w innych krajach?

W krajach europejskich kwestie związane z dofinansowaniem obiektów zabytkowych wpisanych na listę UNESCO wyglądają bardzo różnie. W szczególności bogate kraje Europy Zachodniej mają specjalne fundusze na konserwację miejsc światowego dziedzictwa, tj. Heritage Lottery Fund w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Istotny jest także udział prywatnych fundacji. Takie rozwiązanie funkcjonuje w Austrii, Niemczech, Szwajcarii, Norwegii i Rosji.

Ad 4. Jakie formy pomocy finansowej Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zapewnia na realizację zobowiązań wynikających z Konwencji UNESCO dotyczącej obowiązków państwa w zakresie szczególnej opieki i ochrony zabytków z listy światowego dziedzictwa?

Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 1972 r. mówi (art. 4 i 5), że każde państwo będące stroną konwencji „ma obowiązek zapewnienia możliwie najskuteczniejszej ochrony i konserwacji oraz możliwie najbardziej aktywnej rewaloryzacji dziedzictwa kulturalnego i naturalnego znajdującego się na jego terytorium”, ale nie określa form pomocy finansowej, jakie państwo powinno zapewnić właścicielom obiektów znajdujących się na liście UNESCO. Szczególna opieka, którą miejscom na swoim terytorium mają zapewnić państwa – strony konwencji ma je chronić przed utratą wyjątkowej uniwersalnej wartości i umożliwić ich

zachowanie w możliwie niezmienionej postaci dla przyszłych pokoleń. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego stwarza dogodny klimat do działań przy ratowaniu zabytków oraz dofinansowuje prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach zabytkowych, w tym tych wpisanych na listę UNESCO, dzięki czemu wypełnia nałożone na stronę polską zobowiązania w tym zakresie.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Piotr Zuchowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Stanisława Rydzonia**

**w sprawie podmiotowego zakresu stosowania
Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy
nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle
i handlu przyjętej w Genewie 11 lipca 1947 r.**

(22670)

Nawiązując do interpelacji pana posła Stanisława Rydzonia, skierowanej do prezesa Rady Ministrów przy piśmie (znak: SPS-023-22670/11) z dnia 19 maja 2011 r., w sprawie podmiotowego zakresu stosowania Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu, przyjętej w Genewie 11 lipca 1947 r., uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Odnosząc się do pytania pierwszego, pragnę zauważyć, że pan poseł odwołuje się do opinii w tej sprawie zawartej w stanowisku rządu do prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (druk nr 2739), przekazanym do Marszałka Sejmu RP w dniu 29 kwietnia 2010 r. (pismo znak: DSPA-140-23(4)/10) oraz odpowiedzi ministra pracy i polityki społecznej (pismo znak: DPR-I-073-187/JS/MK/09, DP-II-073-13-EN/09 z dnia 3 lutego 2010 r.) na dezyderat nr 8 Komisji do Spraw Kontroli Państwowej skierowany do prezesa Rady Ministrów.

W ww. stanowisku rząd, odnosząc się do kwestii zakresu podmiotowego polskiego systemu inspekcji pracy w świetle postanowień konwencji MOP nr 81, wskazał, że w Polsce przyjęto powszechne stosowanie kontroli i nadzoru inspekcji pracy w stosunku do wszystkich pracodawców, a także w stosunku do innych podmiotów, na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne (art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy,

Dz. U. Nr 89, poz. 589, z późn. zm.). Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 26 konwencji MOP nr 81, w każdym przypadku, gdy nie ma pewności, czy postanowienia konwencji mają zastosowanie do jakiegoś zakładu, jego części, działu lub miejsca pracy, właściwa władza powinna rozstrzygnąć dany problem.

Zagadnienie to zostało przez polskiego ustawodawcę rozstrzygnięte w ten sposób, że zakresem działania inspekcji pracy objęto wszystkich pracodawców, przesądzając tym samym, że postanowienia konwencji MOP nr 81 znajdują zastosowanie do tych wszystkich podmiotów, które podlegają polskiemu systemowi inspekcji pracy.

W ocenie ministra gospodarki, którego opinii zasięgałam w tej sprawie, w okresie od przyjęcia w kwietniu 2010 r. stanowiska rządu stan prawny nie uległ zmianie w takim zakresie, który mógłby być podstawą zmiany dotychczasowej opinii w tym przedmiocie. Do Ministerstwa Gospodarki nie nadeszły też informacje mogące wpłynąć na zmianę tej opinii.

Odnosząc się natomiast do pytania drugiego, pragnę zauważyć, że minister pracy i polityki społecznej nie jest jednak organem właściwym w rozumieniu art. 26 konwencji nr 81 do rozstrzygnięcia wątpliwości, do których rodzajów działalności bądź zakładów mają zastosowanie postanowienia konwencji, gdyż Państwowa Inspekcja Pracy nie jest podporządkowana ministrowi właściwemu do spraw pracy. W myśl bowiem art. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy organ ten podlega Sejmowi, a nadzór nad nim sprawuje Rada Ochrony Pracy. W związku z tym minister pracy i polityki społecznej nie jest również właściwy do przygotowania propozycji zmian w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy jednoznacznie określających podmiotowy zakres stosowania konwencji MOP nr 81.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Gospodarki
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Stanisława Rydzonia**

**w sprawie relacji ustawy o swobodzie
działalności gospodarczej do ustawy
o Państwowej Inspekcji Pracy (22671)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na przesłaną przy piśmie z dnia 19 maja 2011 r., znak: SPS-023-22671/11, interpelację posła Stanisława Rydzonia w sprawie relacji ustawy o swobodzie działal-

ności gospodarczej do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Wskazana w interpelacji ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97) wprowadziła zmiany przepisów rozdziału 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (dalej: ustawa s.d.g.) dotyczącego wykonywania kontroli oraz dokonała zmian w kilkudziesięciu ustawach pod kątem dostosowania ich przepisów do ustawy s.d.g., wprowadzając też w każdej z nich ogólną normę, zgodnie z którą do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy s.d.g. Przyjęte wówczas rozwiązanie eliminowało nagminnie występujące spory między organami kontroli a przedsiębiorcami co do stosowania lub niestosowania ustawy s.d.g. w zakresie kontroli ich działalności, pomimo obowiązującej normy w art. 77 ustawy s.d.g., stanowiącej, że tylko w zakresie nieuregulowanym w rozdziale o kontroli ustawy s.d.g. stosuje się przepisy ustaw szczególnych.

Zdecydowano, że w ramach tej nowelizacji nie zachodzi konieczność zmiany także ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589, z późn. zm.) ze względu na mające w tym przypadku zastosowanie dodatkowo postanowienia umowy międzynarodowej. Brak w tej ustawie odesłania do rozdziału 5 ustawy s.d.g. nie przesądza o tym, że ustawa s.d.g. nie ma zastosowania do kontroli przeprowadzanych przez inspektorów pracy.

Mianowicie zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy s.d.g. kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców przeprowadzana jest na zasadach określonych w ustawie s.d.g., chyba że zasady i tryb kontroli wynikają z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo z ratyfikowanych umów międzynarodowych. Jedynie w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 5 ustawy s.d.g. stosuje się przepisy ustaw szczególnych, stosownie do postanowień art. 77 ust. 2.

Ratyfikowaną umową międzynarodową, o której mowa w art. 77 ust. 1 ustawy s.d.g., jest Konwencja nr 81 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu przyjęta w Genewie dnia 11 lipca 1947 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 72, poz. 450).

Natomiast zmiana tytułu rozdziału 5 ustawy s.d.g. dokonana w art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, który otrzymał brzmienie: Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorcy, nie ma wpływu na stosowanie przez inspektorów pracy przepisów dotyczących kontroli zawartych w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy i nadal uznaje się, że kontrola z zakresu inspekcji pracy przeprowadzana u przedsię-

biorcy jest kontrolą działalności gospodarczej przedsiębiorcy.

Dokonana w 2009 r. zmiana tytułu rozdziału 5 ustawy s.d.g., a także art. 77 ust. 1 tej ustawy wprowadziła zasadę, że przedmiotem kontroli jest działalność gospodarcza przedsiębiorcy, a nie sam przedsiębiorca, jak było uprzednio. Miało to na celu wskazanie, że w sferze zainteresowania organów kontroli w związku z przepisami ustawy s.d.g. o przeprowadzaniu kontroli mają pozostawać wyłącznie czynności, które są związane z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą. Za takie czynności z pewnością należy uznać wszelkie czynności związane z zatrudnianiem pracowników do wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorcy i z działaniami na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Należy zauważyć, że jedną z cech wyróżniających działalność gospodarczą jest jej zorganizowany charakter, stosownie do art. 2 ustawy s.d.g. Oznacza to, jak podkreśla się w piśmiennictwie, że przy jej podejmowaniu i wykonywaniu niezbędny jest pewien stopień organizacji. Organizacja działalności wiąże się z takimi elementami, jak: forma organizacji przedsiębiorcy, siedziba przedsiębiorcy, zgromadzenie środków finansowych i rzeczowych, zatrudnianie pracowników, spełnienie wymogów określonych przepisami prawa itp. Nie wszystkie te elementy muszą występować jednocześnie. Niemniej jednak z powyższego wynika, że kontrola z zakresu inspekcji pracy przeprowadzana u przedsiębiorcy jest kontrolą jego działalności gospodarczej.

Wobec przedstawionej relacji ustawy s.d.g. do ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz w odniesieniu do postawionego w interpelacji pytania co do szczegółowego stosowania przepisów rozdziału 5 ustawy s.d.g. do kontroli prowadzonych przez Państwową Inspekcję Pracy, należy wskazać, że do organów kontroli PIP nie mają zastosowania przepisy dotyczące zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, art. 79 ust. 2 pkt 1, przeprowadzania kontroli w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, art. 80 ust. 2 pkt 1, zakazu równoczesności podejmowania więcej niż jednej kontroli przedsiębiorcy, art. 82 ust. 1 pkt 1, oraz ograniczenia czasu trwania kontroli, art. 83 ust. 2 pkt 1. W ww. przepisach: art. 79 ust. 2 pkt 1, art. 80 ust. 2 pkt 1, art. 82 ust. 1 pkt 1 oraz art. 83 ust. 2 pkt 1 ustawy s.d.g. ustanawiających w ogólnych zasadach przeprowadzania kontroli szeroki zakres wyłączeń, z których korzysta PIP, zawarto wyraźne odesłanie do mających pierwszeństwo w stosowaniu ratyfikowanych umów międzynarodowych, w tym przypadku konwencji nr 81 MOP, jako podstawy tych wyłączeń.

Odnośnie do pytania dotyczącego zakresu podmiotowego polskiego systemu inspekcji pracy w świetle postanowień konwencji MOP nr 81, należy wskazać, że w Polsce przyjęto powszechne stosowanie kontroli i nadzoru inspekcji pracy w stosunku do wszystkich pracodawców, a także w stosunku do in-

nych podmiotów, na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, art. 13 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy. Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 26 konwencji nr 81 MOP, w każdym przypadku, gdy nie ma pewności, czy postanowienia konwencji mają zastosowanie do jakiegoś zakładu, jego części, działu lub miejsca pracy, właściwa władza powinna rozstrzygnąć dany problem. Zagadnienie to zostało przez polskiego ustawodawcę rozstrzygnięte w ten sposób, że zakresem działania inspekcji pracy objęto wszystkich pracodawców, przesądzając tym samym, że postanowienia konwencji nr 81 MOP znajdują zastosowanie do tych wszystkich podmiotów, które podlegają polskiemu systemowi inspekcji pracy.

Należy ocenić, że obowiązujące uregulowania w wystarczającym stopniu regulują kwestie poruszone w interpelacji pana posła i zapewniają zgodność z prawem międzynarodowym w tym zakresie. Ponadto przepisy te funkcjonują już stosunkowo długi okres, bo od czasu uchwalenia ustawy s.d.g. w 2004 r., i praktyka ich stosowania nie powinna już budzić wątpliwości. W związku z tym nie przewiduję obecnie zmiany postanowień ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w przedmiotowym zakresie.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Rafał Baniak

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra rozwoju regionalnego
na interpelację posła Krzysztofa Gadowskiego
oraz grupy posłów**

**w sprawie rozliczania projektów
dofinansowanych z Funduszu Spójności
po dokonaniu autokorekty systemowej (22672)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do interpelacji pana posła Krzysztofa Gadowskiego oraz grupy posłów, która została przekazana w dniu 20 maja br. przy piśmie nr SPS-023-22672/11, w sprawie rozliczania projektów dofinansowanych z Funduszu Spójności po dokonaniu autokorekty systemowej poniżej odnoszę się do pytań ujętych w niniejszej interpelacji poselskiej.

1. Na czym będzie polegać autokorekta w przypadku projektów, w których nie stwierdzono przekroczeń budżetu?

Autokorekta nakładana przez Komisję Europejską na projekty współfinansowane z Funduszu Spójności (FS) wynika z niedostosowania w latach 2004–2008 ustawy Prawo zamówień publicznych (P.z.p.) do prawodawstwa unijnego. Korekta ta została nałożona w wyniku audytów przeprowadzonych przez służby KE.

Pragnę również poinformować, że na projekty, w których nie stwierdzono przekroczeń, autokorekta finansowa będzie nakładana przez KE na płatność końcową dla danego projektu.

2. Kogo obciążą autokorekta – budżet państwa czy beneficjentów?

Każdorazowo prowadzona jest analiza i weryfikacja popełnionych błędów, dotycząca określenia odpowiedzialności finansowej za błędy. Dane do analizy przekazywane są przez instytucje pośredniczące w zarządzaniu (Ministerstwo Infrastruktury i Ministerstwo Środowiska). Powyższa analiza prowadzona dla każdego projektu FS określać będzie, w jakich przypadkach i za które błędy ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa.

Z poważaniem

Minister
Elżbieta Bienkowska

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Agnieszki Pomaskiej
oraz grupy posłów**

**w sprawie zakazu używania laptopów
w wagonach gastronomicznych spółki
PKP InterCity (22673)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Agnieszki Pomaskiej (SPS-023-22673/11 z dnia 20 maja 2011r.) w sprawie zakazu używania laptopów w wagonach gastronomicznych spółki PKP InterCity, uprzejmie informuję, co następuje.

Spółki PKP Intercity SA oraz Wars SA są spółkami prawa handlowego, działającymi jako samodzielne podmioty gospodarcze i wszelkie decyzje w zakresie bieżącego zarządzania leżą w kompetencjach organów statutowych tych spółek. Wagony restauracyjne i barowe włączone są do pociągu w celu umożliwienia podróżnym skorzystania z oferty gastronomicznej.

Uprzejmie informuję, że z przekazanych przez Zarząd PKP InterCity SA oraz Zarząd Wars SA informacji wynika, że wprowadzenie do regulaminu przewozu osób, rzeczy i zwierząt przez PKP InterCity SA zapisu dotyczącego nieużywania laptopów wynikało ze zgłaszanych skarg i niewłaściwego wykorzystania przestrzeni wspólnej wagonów gastronomicznych. Dostępne miejsca przeznaczone są przede wszystkim dla podróżnych zainteresowanych skorzystaniem z usług gastronomicznych, a długotrwałe korzystanie z laptopa jako narzędzia pracy eliminuje część dostępnych miejsc w wagonie, tym samym ograniczając

bądź uniemożliwiając skorzystanie z podstawowej usługi w nim oferowanej.

Dodatkowo należy zauważyć, że Wars SA świadczący usługi gastronomiczne jest obowiązany do uiszczania czynszu za najem takiego wagonu i jedynym przychodem kompensującym ten wydatek są wpływy ze sprzedaży usług gastronomicznych, zgodnie z przeznaczeniem tych wagonów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w niektórych pociągach spółki PKP InterCity SA znajdują się wagony z przedziałami menedżerskimi przeznaczonymi dla podróżnych, którzy w trakcie podróży mogą skorzystać z laptopa oraz usługi gastronomicznej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Dariusza Lipińskiego**

**w sprawie pakietu propozycji zmian
ustawodawczych przedstawionych
przez powiatowego inspektora nadzoru
budowlanego w Poznaniu (22675)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Dariusza Lipińskiego, przesłaną przy piśmie Marszałka Sejmu z dnia 20 maja 2011 r., znak: SPS-023- 22675/11, w sprawie pakietu propozycji zmian ustawodawczych przedstawionych przez powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w Poznaniu, uprzejmie informuję i wyjaśniam.

W ww. projekcie powiatowy inspektor nadzoru budowlanego w Poznaniu proponuje po art. 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dodać art. 37b, który stanowi, że utrzymanie ładu przestrzennego (w zakresie reklam) należy do „obowiązkowych zadań własnych gminy”. Jest to propozycja z zakresu ustrojowego, uregulowanego już ustawą o samorządzie gminnym, która w art. 7 stanowi, że „Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej”. Zatem nie ma uzasadnienia dla regulowania zakresu zadań własnych gminy w ustawie proceduralnej, jaką jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Innym zagadnieniem jest procedura, opisana w dalszej części projektu zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotycząca definicji reklam i zasad ich lokalizowania. Procedura ta mie-

ści się w przepisach ustawy dotyczących zawartości miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który jest właściwym instrumentem, mającym status aktu prawa miejscowego, regulującym również sprawy lokalizacji nośników reklamowych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w toku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw została dostrzeżona potrzeba stworzenia nowych, efektywnych narzędzi planistycznych pozwalających samorządom lokalnym na ochronę przestrzeni przed niekontrolowaną zmianą zagospodarowania terenu, negatywnie wpływającą na ład przestrzenny. W tym celu projekt przewiduje wprowadzenie nowego aktu planistycznego – miejscowych przepisów urbanistycznych, które mają gminom służyć do ustalenia warunków zagospodarowania i zabudowy oraz przeznaczenia terenów na obszarze urbanizacji nieobjętych planem miejscowym oraz ustalenia warunków kształtowania ładu przestrzennego w odniesieniu do obiektów i urządzeń budowlanych. Przepisy urbanistyczne stanowić mają, podobnie jak plan miejscowy, akt prawa miejscowego, skutkujący stanowieniem prawa na części lub całości obszaru gminy. Przepisy urbanistyczne mają ustalać między innymi wymagania w zakresie tablic i urządzeń reklamowych, w tym również zasady i warunki dotyczące wielkości i możliwości ich umieszczania na istniejących budynkach i budowlach.

Aktualnie – w związku z pismem pana ministra Michała Boniego, przewodniczącego Zespołu do Spraw Programowania Prac Rządu, z dnia 24 marca 2011 r., zawierającego informację o negatywnym zaopiniowaniu przez zespół dalszego procedowania projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw – prace nad projektem ustawy wstrzymano.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Janusz Żbik

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Dariusza Lipińskiego**

**w sprawie projektu ustawy rewitalizacyjnej
(22676)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poselską pana posła Dariusza Lipińskiego, przekazaną przy piśmie marszałka Sejmu RP z dnia 20 maja 2011 r., nr SPS-023-22676/11, w sprawie pro-

jektu ustawy rewitalizacyjnej, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

W odpowiedzi na pierwsze pytanie, dotyczące prowadzonych w Ministerstwie Infrastruktury prac nad ustawą o rewitalizacji miast, uprzejmie informuję, że prowadzenie prac związanych z poprawą funkcjonowania i rozwojem miast, w tym rewitalizacją obszarów zdegradowanych, dokonuje się w kilku resortach. Domeną ministra infrastruktury są m.in. działania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym tworzenie regulacji dla planowania miejscowego. W tym zakresie minister infrastruktury w projekcie ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw zawarł rozwiązania wspierające rewitalizację miast. Jednakże dalsze procedowanie projektu ustawy zostało negatywnie zaopiniowane przez Zespół do spraw Programowania Prac Rządu i prace nad nim zostały wstrzymane.

Odpowiadając panu posłowi na drugie pytanie, dotyczące głównych założeń kompleksowej regulacji prawnej dotyczącej rewitalizacji miast, uprzejmie informuję, że w ramach prac prowadzonych w Ministerstwie Infrastruktury nad założeniami polityki miejskiej uzyskano w czerwcu 2009 r. obszerną opinię ekspertów – członków Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, pt. „Polityka miejska państwa – cele, priorytety, instrumenty”, która zawiera najważniejsze cele i instrumenty dla kompleksowej realizacji działań, które podejmowałby rząd wobec powszechnie występujących w miastach najważniejszych problemów będących rezultatem zaszłości historycznych, ułomności systemów regulacyjnych oraz nowych wyzwań cywilizacyjnych. Wśród wspomnianych działań szczególne miejsce zajmuje tworzenie warunków do prowadzenia przez miasta sprawnych lokalnych polityk miejskich. Wśród głównych problemów występujących w miastach opinia GKUA wymienia problemy rewitalizacji zdegradowanych obszarów miast oraz rewitalizację i reurbanizację wielkich osiedli mieszkaniowych.

Celami rewitalizacji zdegradowanych obszarów miast są:

1. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów strefy śródmiejskiej.
2. Rewitalizacja obszarów przemysłowych, powojkowych i pokolejowych.

Działania niezbędne dla rozwiązania problemów:

— wprowadzenie specjalnego systemu instrumentów sfery gospodarki nieruchomościami i gospodarki komunalnej (opłaty, podatki i ulgi urbanistyczne), pozwalające lokalnym samorządom na skuteczną aktywizację obszarów zdegradowanych;

— ustawa regulująca i porządkująca sprawy własności nieruchomości obszarów podlegających programom rewitalizacji;

— wprowadzenie długofalowych programów wsparcia finansowego dla inwestorów i władz lokalnych działających na obszarach podlegających rewitalizacji;

— pomoc finansowa celem wykorzystania brown-fields dla potrzeb terenowych rozwoju;

— wprowadzenie wieloletnich programów finansowych dla społecznej rewitalizacji i wsparcia słabszych ekonomicznie grup społecznych na obszarach zdegradowanych;

— propagowanie i rozwój nowych form zintegrowanego zarządzania centrami miast.

Celami rewitalizacji i reurbanizacji wielkich osiedli mieszkaniowych są:

— zapewnienie rozwoju wielkich osiedli mieszkaniowych poprzez integrację przestrzenną i funkcjonalną z pozostałymi obszarami miasta, dla obustronnej korzyści;

— podnoszenie standardów zabudowy i jakości życia wielkich osiedli mieszkaniowych (rewitalizacja, uzupełnianie, transformacja, wymiana zabudowy).

Działania niezbędne dla rozwiązania problemów to wprowadzenie odrębnych regulacji prawnych dotyczących przyszłości wielkich spółdzielni mieszkaniowych, z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania w miastach, w tym:

— wprowadzenie do regulacji prawnych definicji wielkiego osiedla mieszkaniowego (WOM) i monostruktury mieszkaniowej,

— wprowadzenie do regulacji prawnych definicji procesu reurbanizacji WOM,

— zakaz tworzenia warunków dla powstawania nowych monostruktur mieszkaniowych,

— nakaz prowadzenia stałego monitoringu społeczno-przestrzennego kondycji wielkich osiedli mieszkaniowych,

— nakaz opracowywania strategii rozwoju wielkich osiedli mieszkaniowych w powiązaniu z lokalnym rynkiem mieszkaniowym i rynkiem pracy ogólnie znanymi procesami przestrzennymi,

— nakaz sformułowania zintegrowanej krajowej strategii wobec wielkich osiedli mieszkaniowych,

— wsparcie finansowe dla opracowania planów ramowych transformacji wielkich osiedli mieszkaniowych,

— wsparcie finansowe poprzez dotacje dla miast na cele realizacji inwestycji komunalnych w wielkich osiedlach mieszkaniowych w przestrzeni publicznej i projekty miękkie kulturalno-społeczne,

— wprowadzenie regulacji prawnych celem zachowania lub przywrócenia publicznego charakteru obszarów wspólnych na terenach należących do spółdzielni mieszkaniowych.

Ponadto uprzejmie informuję, że Instytut Rozwoju Miast w Krakowie, jako instytut badawczy, którego organem założycielskim jest minister infrastruktury, zrealizował w 2010 r. projekt badawczy zamawiany pt. „Rewitalizacja miast polskich jako sposób zachowania dziedzictwa materialnego i duchowego oraz czynnik zrównoważonego rozwoju”. Projekt, realizowany od czerwca 2007 do czerwca 2010 r., finansowany był najpierw przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a od kwietnia 2008 r. – przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Projekt zrealizowany został przez konsorcjum, w skład którego

weszli: Instytut Rozwoju Miast (IRM) jako partner wiodący oraz Szkoła Główna Handlowa i Uniwersytet Jagielloński jako partnerzy projektu. W projekcie wzięło także udział Forum Rewitalizacji.

Projekt zrealizował następujące cele:

— określenie sposobu i metod prowadzenia rewitalizacji miast, które umożliwiłyby zachowanie istniejącego w miastach dziedzictwa narodowego i wspierały ich zrównoważony rozwój;

— stworzenie wzorcowego modelu rewitalizacji miast polskich sprzyjającego zachowaniu dziedzictwa materialnego i duchowego oraz jego wdrożenie na wybranym przykładzie;

— stworzenie informacyjnych, edukacyjnych i prawno-organizacyjnych podstaw dla przyspieszenia i zwiększenia efektywności procesów rewitalizacji w Polsce.

Wyniki badań zostały opublikowane w dwunastotomowej serii „Rewitalizacja miast polskich” oraz częściowo zamieszczone na portalu www.rewitalizacja.org.pl. W podsumowaniu projektu znalazły się między innymi rekomendacje dla administracji centralnej, regionalnej i gminnej dla działań instytucjonalnych i legislacyjnych.

Odpowiadając na pytanie trzecie, dotyczące terminu skierowania pod obrady Sejmu RP ostatecznego projektu ustawy rewitalizacyjnej, należy wspomnieć, że zgodnie z dokumentem pt. „Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski”, przyjętym przez Radę Ministrów w czerwcu 2009 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zobowiązane jest przygotować założenia polityki miejskiej. W ten sposób uznana została konieczność określenia miejsca i roli polityki miejskiej w ramach polityki rozwoju i jej podstawowych dokumentach strategicznych, szczególnie w „Krajowej strategii rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie” (KSRR) oraz w „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju” (KPZK). Zapisy „Krajowej strategii rozwoju regionalnego” i „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju” stanowią przesłankę/założenia dla planowego oddziaływania władzy publicznej na rozwój miast w Polsce. Wskazują one te działania wobec miast, których realizacja wprost implikuje osiągnięcie celów polityki regionalnej i przestrzennej. Wiele z nich można uznać za „klasyczne” instrumenty oddziaływania na rozwój miast. Założenia polityki miejskiej będą je rozwijać oraz ewentualnie uzupełniać o zagadnienia wykraczające poza ich przedmiotową właściwość (informacje ze strony internetowej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego).

Wyniki prac ministra rozwoju regionalnego nad założeniami polityki miejskiej będą zatem implikować dalszy tryb działań legislacyjnych w zakresie ustaw rewitalizacyjnych.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Janusz Żbik

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Dariusza Lipińskiego**

**w sprawie sieci dróg krajowych
w aglomeracji poznańskiej (22678)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 20 maja 2011 r., znak: SPS-023-22678/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Dariusza Lipińskiego w sprawie sieci dróg krajowych w aglomeracji poznańskiej, uprzejmie przekazuję stanowisko.

W związku z sukcesywną realizacją odcinków dróg ekspresowych stanowiących wschodnią i zachodnią obwodnicę Poznania w ciągu dróg S5 i S11 zmianie ulegnie sieć dróg krajowych w aglomeracji poznańskiej. Z chwilą oddania do użytkowania ww. obwodnic dotychczasowe odcinki dróg krajowych nr 5 i nr 11 zastąpione nowo wybudowanymi odcinkami dróg S5 i S11 utracą status dróg krajowych. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.) odcinek drogi zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem drogi z chwilą oddania go do użytkowania zostaje pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii dróg gminnych. Oznacza to, że odcinek drogi nienależący do kategorii drogi gminnej, który został zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem drogi, z mocy prawa zostaje pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii drogi gminnej. Zapis art. 10 ust. 5 ww. ustawy dotyczy wszystkich odcinków dróg, które zostały zastąpione nowo wybudowanymi odcinkami dróg, niezależnie od ich długości, położenia czy pełnionej funkcji.

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy o drogach publicznych do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom. Stary odcinek drogi krajowej (droga gminna) służy głównie mieszkańcom zamieszkującym w jej okolicach, a ruch ciężkich pojazdów samochodowych (w tym tranzytowych) odbywa się odcinkiem drogi ekspresowej, co w znaczącym stopniu przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, usprawnia ruch oraz zapewnia ochronę zabudowy w mieście. Zgodnie z zasadami kształtowania sieci dróg krajowych realizowane obwodnice w ciągu dróg krajowych nr S5 i S11 odciążą układ drogowy miasta Poznania i wyprowadzą ruch tranzytowy z obszaru aglomeracji miejskiej.

Mając na uwadze powyższe, pozostawienie w sieci dróg krajowych części ulic w Poznaniu po wybudowaniu obwodnic w ciągu dróg S5 i S11 nie wydaje się właściwe.

Odnosząc się do kwestii zagrożenia realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków UE w przypadku utraty statusu dróg krajowych, uprzejmie informuję, że zasady ujęte w systemie wdrażania projektów infrastrukturalnych w ramach PO „Infrastruktura i środowisko” 2007–2013, zwłaszcza zapisy umowy o dofinansowanie projektu, stanowią o konieczności zachowania jego trwałości w rozumieniu art. 57 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 w ciągu 5 lat po zakończeniu realizacji. W opinii instytucji pośredniczącej PO IiŚ niezależnie od kategorii drogi zachowana zostanie trwałość projektów w rozumieniu art. 57 ust. 1 – inwestycje nie zostaną poddane zasadniczym modyfikacjom mającym wpływ na ich charakter lub warunki realizacji, mogącym powodować uzyskanie nieuzasadnionej korzyści lub zmiany charakteru własności. Przebudowane odcinki pozostaną własnością publiczną w zarządzie miasta, za przejazd nie będzie pobierana opłata.

W chwili obecnej trwa uzgadnianie wiążącego stanowiska w zakresie współfinansowania ze środków PO IiŚ inwestycji, które w wyniku sukcesywnego oddawania do użytkowania odcinków dróg ekspresowych zmieniają swój dotychczasowy status. Biorąc pod uwagę, że podnoszona kwestia ma charakter systemowy, jak również precedensowy charakter sprawy, Ministerstwo Infrastruktury zwróciło się do instytucji zarządzającej PO IiŚ, tj. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, z prośbą o zajęcie stanowiska w tym zakresie. Po uzgodnieniu stanowiska w sprawie zostanie ono niezwłocznie przekazane beneficjentowi – miastu Poznań.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Dariusza Lipińskiego**

**w sprawie przepisów dotyczących zakończenia
stosunku pracy zastępcy burmistrza (22679)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 20 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22679/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Dariusza Lipińskiego w sprawie przepisów prawa dotyczących zakończenia stosunku pracy zastępcy

cy burmistrza, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż unormowania prawne dotyczące funkcji zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta stanowią materię przepisów prawa o charakterze ustrojowym, zawartych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 26a ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym wójt, burmistrz lub prezydent miasta powołuje i odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę w drodze zarządzenia. W przypadku gdy wskazana w zarządzeniu liczba zastępców jest większa niż jeden, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wskazuje imiennie pierwszego i kolejnych zastępców.

Z powyższego wynika zatem, iż kompetencje w zakresie powołania i odwołania zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta ustawodawca pozostawia wyłącznie w gestii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Jakkolwiek ww. przepis wskazuje na bezpośredni wpływ wójta, burmistrza lub prezydenta miasta na obsadę danego stanowiska, a w konsekwencji na związek stanowiska zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z organem wykonawczym gminy, tym niemniej nie przesądza o czasie trwania stosunku pracy zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. W świetle bowiem zasad ustrojowych jedynie wygaśnięcie mandatu wójta, burmistrza lub prezydenta miasta przed upływem kadencji jest równoznaczne z odwołaniem jego zastępcy lub zastępców, art. 28e ustawy o samorządzie gminnym.

W sytuacji natomiast, gdy kadencja wójta, burmistrza lub prezydenta miasta ustaje w sposób naturalny na skutek upływu czasu jej trwania, a stosunek pracy jego zastępcy trwa, to tenże zastępca nadal wykonuje, pomimo wyboru nowego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, swoje obowiązki.

W tym kontekście należy rozpatrywać dyspozycję zawartą w art. 29 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którą, po upływie kadencji wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zastępcą wójta, burmistrza lub prezydenta miasta pełni swoje obowiązki do czasu objęcia obowiązków przez nowo powołanego zastępcę wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Tym samym upływ kadencji wójta, burmistrza lub prezydenta miasta nie warunkuje automatycznie zmiany na stanowisku czy też w zakresie obowiązków zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W konsekwencji powyższego, w szczególności mając na uwadze istotę odwołania określoną w art. 70 § 1 Kodeksu pracy, można wyrazić pogląd, że ustawodawca pozostawia możliwość odwołania bądź też zmiany zakresu obowiązków zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta nowo wybranemu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Za kontynuacją stosunku pracy zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta opowiadają się

przedstawiciele doktryny, wskazując m.in., że często na kolejną kadencję na stanowisko wójta, burmistrza lub prezydenta miasta wybrana jest ta sama osoba. Trudno w takim przypadku oczekiwać od wójta, aby dokonywał formalnego odwołania i powołania tego samego zastępcy.

Ponadto nie istnieją żadne przeszkody natury prawnej ani praktycznej, aby pozytywnie oceniany zastępca mógł nadal pełnić swoją funkcję współpracując z nowym przełożonym, vide: P. Groński „Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz”, Warszawa 2010, str. 53–54.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.) zastępca wójta, burmistrza lub prezydenta miasta posiada status pracownika samorządowego zatrudnionego w urzędzie gminy na podstawie powołania. Zasady charakteryzujące istotę zatrudnienia na podstawie powołania wyznaczają, zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, unormowania prawne zawarte w przepisach Kodeksu pracy.

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż w myśl art. 70 § 1 Kodeksu pracy pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie niezwłocznie lub w określonym terminie odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Zgodnie z art. 70 § 2–3 Kodeksu pracy odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umownego stosunku pracy lub z rozwiązaniem umownego stosunku pracy bez wypowiedzenia, gdy nastąpiło z przyczyn uprawniających pracodawcę do rozwiązania umownego stosunku pracy bez wypowiedzenia. Tym samym skutek prawny związany z odwołaniem ze stanowiska, z rozwiązaniem stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania, może w świetle ww. przepisów Kodeksu pracy nastąpić niezwłocznie albo po upływie okresu równego okresowi wypowiedzenia, w zależności od przyczyn odwołania.

Warto zauważyć, iż stosunek pracy zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta charakteryzuje stosunkowo mała stabilność, bowiem odwołanie pracownika z zajmowanego stanowiska może, w świetle art. 72 Kodeksu pracy, nastąpić także w sytuacjach, w których obowiązuje zakaz wypowiedzenia umownego stosunku pracy. I tak, pracownicy zatrudnieni na podstawie powołania nie korzystają z ochrony przed odwołaniem ze stanowiska, równoznacznym z wypowiedzeniem umowy o pracę, w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Zgodnie z art. 72 § 1 Kodeksu pracy odwołanie pracownika ze stanowiska w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy wstrzymuje jedynie bieg okresu wypowiedzenia aż do czasu, gdy ustanie przyczyna nieobecności. Jeżeli jednak usprawiedliwiona nieobecność trwa dłużej niż okres przewidziany

w art. 53 § 1 i 2 Kodeksu pracy, czyli dłużej niż okres zasiłkowy, organ, który powołał pracownika, może rozwiązać stosunek pracy bez wypowiedzenia. Czynności z zakresu prawa pracy dokonane w trybie ww. przepisów podlegają, zgodnie z art. 72 § 4 Kodeksu pracy, kognicji sądu pracy. Przyjmując, że odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, art. 70 § 2 Kodeksu pracy, uznać należy, iż wpływ okresu wypowiedzenia zastępcy wójta, burmistrza lub prezydenta miasta będzie uzależniony od aktu, jakim jest odwołanie.

Reasumując powyższe, należy uznać, iż obowiązujące rozwiązania prawne dotyczące stosunku pracy na podstawie powołania kompleksowo regulują problematykę, będącą przedmiotem wystąpienia.

W świetle powyższego, w ocenie MSWiA, nie istnieje potrzeba nowelizacji wskazanych powyżej przepisów prawa. Tym bardziej, iż dotychczas MSWiA nie odnotowało, poza przedmiotowym wystąpieniem, wątpliwości powstałych na gruncie tego typu sytuacji w urzędach gminy.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła
Andrzeja Guta-Mostowego**

**w sprawie wyłączenia z zakazu porozumień
ograniczających konkurencję porozumienia
zawartego przez Polskie Stowarzyszenie
Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec
w Sromowcach Niżnych w sprawie ustalania
cennika za świadczenie przez członków
tego stowarzyszenia usług przewozu łodziami
osób na rzece Dunajec na trasie
Sromowce Wyżne – Szczawnica – Krościenko
(22683)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Andrzeja Guta-Mostowego z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie wyłączenia z zakazu porozumień ograniczających konkurencję porozumienia zawartego przez Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec w Sromowcach Niżnych w sprawie ustalania cennika za świadczenie przez członków ww. stowarzyszenia usług przewozu łodziami osób na rzece Dunajec na trasie Sromowce Wyżne – Szczawnica – Krościenko, jak również w związku z tym że prezes Rady Ministrów upoważnił prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsu-

mentów do udzielenia odpowiedzi na przedmiotową interpelację, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W toku analizy strony internetowej www.flisacy.com.pl należącej do Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec w Sromowcach Niżnych (zwanego dalej „stowarzyszeniem”) zauważono, iż na stronie tej zamieszczony jest cennik biletów w sezonie 2011. Cennik ten zawiera wykaz cen biletów za usługi przewozu przez flisaków osób łodziami na trasie Sromowce Wyżne – Szczawnica – Krościenko na rzece Dunajec. Ponieważ informacje te mogły wskazywać na zawarcie przez stowarzyszenie niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.), polegającego na ustalaniu cen, Delegatura UOKiK w Katowicach przeprowadziła w imieniu prezesa urzędu postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie. Przepis ten stanowi, że zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż stowarzyszenie wpisane jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia pod nr 000061034. Jak wynika ze statutu stowarzyszenia, posiada ono osobowość prawną, a terenem jego działalności są gminy: Czorsztyn, Szczawnica i Krościenko. Celem stowarzyszenia jest m.in. propagowanie flisactwa pienińskiego, organizowanie szkolenia w zakresie wiedzy flisackiej, tworzenie materialnych i organizacyjno-prawnych warunków wykonywania obsługi ruchu turystycznego na rzece Dunajec. Do realizacji tych celów stowarzyszenie dąży poprzez organizowanie ruchu turystycznego na rzece Dunajec oraz na terenie działania stowarzyszenia i prowadzenie działalności gospodarczej przez biuro organizacji pływów. Tym samym, prowadząc działalność gospodarczą, stowarzyszenie posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 4 pkt 1 lit. d przez przedsiębiorcę rozumie się również m.in. związek przedsiębiorców, tj. izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, w tym osoby fizyczne wykonujące zawód we własnym imieniu, jak również związki tych organizacji. Z kolei zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez związki przedsiębiorców rozumie się izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 pkt 1 tej ustawy, jak i związki tych organizacji. Związki przedsiębiorców mogą być tworzone w różnych celach, np. ekonomicznym, zawodowym czy też kulturalnym, oraz mogą przybrać dowolną formę organizacyjno-praw-

ną. Związkiem może być np. zrzeszenie, izba gospodarcza, organizacja samorządowa, samorzady zawodowe, cechy i izby rzemieślnicze czy też stowarzyszenie działające na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, ze zm.).

Jak wynika z posiadanych przez urząd informacji, flisacy wykonujący usługi spływu Dunajcem świadczą te usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Tym samym stowarzyszenie ma charakter związku przedsiębiorców, tj. flisaków, którzy świadczą tego rodzaju usługi. Oznacza to, iż stowarzyszenie może być uznane na potrzeby zastosowania ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za związek przedsiębiorców, o którym mowa w art. 4 pkt 1 lit. d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dlatego też do stowarzyszenia odnosi się wprost zakaz zawierania porozumień ograniczających konkurencję zawarty w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kolejną kwestią, którą ustalił urząd w postępowaniu wyjaśniającym, było zbadanie, czy ustalenie cen przez władze stowarzyszenia może wskazywać na zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającego na ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Oplaty za spływ Dunajcem były pobierane przez flisaków od 1832 r. Natomiast w 1934 r. flisacy wykonujący tego rodzaju działalność na rzece Dunajec utworzyli ww. stowarzyszenie i od tego momentu były pobierane przez nich jednolite opłaty za usługi spływu Dunajcem. Obecnie ceny obowiązujące flisaków uchwalane są uchwałami walnego zgromadzenia delegatów stowarzyszenia i obowiązują wszystkich zrzeszonych w nim flisaków. Stowarzyszenie nie przewiduje negocjacji ceny przez konsumentów, wszystkie możliwe do przyznania ulgi przewidziane są w cenniku. Cennik ustalony przez stowarzyszenie jest udostępniany w biurze spływu oraz na stronie internetowej stowarzyszenia. Każdy z flisaków zobowiązany jest do przestrzegania regulaminu spływu. Działanie na szkodę stowarzyszenia lub rażące naruszenie treści regulaminu spływu może spowodować utratę przez flisaka praw członkowskich.

Jak ustalono w postępowaniu wyjaśniającym, na wysokość cen za spływ Dunajcem mają wpływ takie czynniki, jak: koszt dzierżawy pomieszczeń na kasy i biura, terenów na przystani, koszt pracy flisaków, utrzymania koryta Dunajca, transportu, załadunku i rozładunku łodzi, transportu flisaków oraz zatrudnienia pracowników stowarzyszenia. Z wyjaśnień stowarzyszenia wynika, iż klienci, którzy chcą skorzystać ze spływu, nabywają bilety bezpośrednio na przystani początkowej w kasach stowarzyszenia. Nabywają tym samym miejscówkę na konkretny zestaw łodzi (kolejność spływu).

W ocenie prezesa urzędu powyżej wskazane informacje mogły wskazywać na zawarcie niedozwolo-

nego porozumienia ograniczającego konkurencję, polegającego na ustalaniu cen, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Dlatego też w dniu 5 kwietnia 2011 r. w imieniu prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w związku z podejrzeniem zawarcia przez Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec w Sromowcach Niżnych niedozwolonego porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku przewozu łodziami osób na rzece Dunajec na trasie Sromowce Wyżne – Szczawnica – Krościenko, polegającego na ustalaniu cennika za świadczenie przez członków ww. stowarzyszenia usług przewozu osób na powyżej wskazanej trasie, co może być porozumieniem, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającym na bezpośrednim ustalaniu cen.

Postępowanie antymonopolowe obecnie jest w toku i trwa zbieranie materiału dowodowego w tej sprawie. Wszelkie argumenty i dowody, które zostaną przedstawione przez stronę tego postępowania, tj. stowarzyszenie, w tym dołączony do interpelacji pana posła statut Polskiego Stowarzyszenia Flisaków Pienińskich na rzece Dunajec z 1934 r. oraz pismo parku narodowego w Pieninach z 1936 r., zostaną przez urząd zbadane i przeanalizowane.

Należy również wskazać, iż w ramach postępowania antymonopolowego dotyczącego porozumienia ograniczającego konkurencję prezes urzędu bada możliwość wyłączenia takiego porozumienia spod ogólnego zakazu przewidzianego ustawą. Możliwość taka zachodzi w odniesieniu do porozumień, które jakkolwiek ograniczają konkurencję, mają pozytywne dla rynku skutki, które przeważają nad ich negatywnymi skutkami związanymi z ograniczeniem konkurencji. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy, nie stosuje się do porozumień, które jednocześnie:

- 1) przyczyniają się do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego,
- 2) zapewniają nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających z porozumień korzyści,
- 3) nie nakładają na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów,
- 4) nie stwarzają tym przedsiębiorcom możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w art. 8 ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy. Jednakże wątek wyłączenia tego porozumienia na podstawie powyżej wskazanych przepisów nie był do tej pory analizowany w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym, gdyż stowarzyszenie nie stwierdzało, że kwestionowane przez prezesa urzędu porozumienie może podlegać wyłączeniu spod zakazu, o którym mowa w art. 6

ust. 1 ustawy. W przypadku przedstawienia przez stowarzyszenie dowodów i argumentów mogących wskazywać na zwolnienie tego porozumienia spod zakazu urząd wnikliwie rozważy je oraz przeanalizuje z najwyższą starannością.

Należy ponadto wskazać, iż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, na podstawie której działa prezes urzędu, określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Dlatego też celem wszczęcia i prowadzenia powyżej opisanego postępowania antymonopolowego przeciwko stowarzyszeniu nie jest doprowadzenie do rozwiązania działalności tego stowarzyszenia czy też do likwidacji usług spływu Dunajcem, lecz jest nim jedynie zbadanie, czy ustalanie przez stowarzyszenie cen za te usługi narusza art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zatem nieuzasadnione są wyrażone w interpelacji obawy pana posła dotyczące rozpadu lub konieczności zasadniczej zmiany obecnego modelu współpracy pomiędzy flisakami w wyniku prowadzonego postępowania antymonopolowego. Ogranicza się ono bowiem jedynie do wspólnego ustalania cen i nie dotyczy współpracy w zakresie udrażniania koryta rzeki, czuwania nad bezpieczeństwem spływu, organizowania szkoleń, negocjowania z władzami parku narodowego czy też innych zachowań, które nie ograniczają konkurencji i których prezes urzędu nie kwestionuje. Pluralistyczne ustalanie cen (indywidualnie bądź w ramach szeregu konkurujących ze sobą cenami usług stowarzyszeń) w żaden sposób nie ogranicza możliwości wspólnego, uzgodnionego działania we wskazanym powyżej zakresie.

Odnosząc powyższe wyjaśnienia do poruszonych w interpelacji przez pana posła kwestii wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia wyłączającego spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję porozumienie cenowe Stowarzyszenia na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy przede wszystkim podkreślić, iż rozwiązanie to dotyczy określonych rodzajowo grup porozumień. To tzw. grupowe rozporządzenie ma charakter abstrakcyjny i ogólny oraz opiera się na założeniu, że istnieje możliwość ujęcia w ramy przepisów prawa pewnych standardowych sytuacji, w których zawarcie porozumienia o określonej treści kwalifikować je będzie do wyłączenia spod zakazu, z uwagi na spełnienie przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zatem wydanie rozporządzenia, o którym mowa w art. 8 ust. 3 tej ustawy dotyczącego tylko jednego przedsiębiorcy w ocenie prezesa urzędu jest niecelowe.

Z poważaniem

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Stawiarskiego**

**w sprawie polityki opustowej stosowanej
przez Poczta Polską SA od opłat za usługi
umowne świadczone w zakresie druków
beadresowych i próbek towaru (22684)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Jarosława Stawiarskiego w sprawie Poczty Polskiej SA (SPS-023-22684/11), pragnę przedstawić, co następuje.

Na wstępie pragnę pokreślić, że minister infrastruktury, który reprezentuje Skarb Państwa wobec Poczty Polskiej SA i posiada uprawnienia przewidziane dla walnego zgromadzenia, może ingerować w sprawy spółki jedynie w zakresie określonym w przepisach. Zgodnie z § 26 ust. 2 statutu Poczty Polskiej SA wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw spółki należą do kompetencji zarządu. Jednocześnie zgodnie z art. 375¹ Kodeksu spółek handlowych walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki.

W myśl powyższego zwróciłem się do Zarządu Poczty Polskiej SA z prośbą o przedstawienie wyjaśnień w sprawie kwestii poruszonych w interpelacji pana posła.

Opierając się na uzyskanych od Zarządu Poczty Polskiej SA informacjach, poniżej przedstawiam odpowiedź na pytania zadane przez pana posła.

1. Dlaczego działania Zarządu Poczty Polskiej SA nie mają na celu pozyskania i utrzymania jak największej liczby masowych nadawców, poprzez oferowanie klientom rozwiązań gwarantujących dalszą współpracę z Poczta Polską?

Poczta Polska SA prowadzi działania mające na celu pozyskanie i utrzymanie jak największej liczby masowych nadawców. Działania te są prowadzone w sposób ciągły, a ich natężenie nastąpiło od 2005 r., kiedy to z myślą o całkowitym uwolnieniu rynku rozpoczęto budowę jednolitych struktur sprzedaży dedykowanych segmentowi klientów masowych. Spójna i jednolita organizacja pionu handlowego w strukturze Poczty Polskiej SA pozwala na szybką i bieżącą obsługę oraz stałe pozyskiwanie nowych klientów, a także ułatwia klientom kontakt z Poczta Polską SA. Działania wspomagające sprzedaż na rzecz masowych nadawców to m.in. optymalizacja wewnętrznych procedur i procesów, szkolenia kadry sprzedażowej, prowadzenie badań kompetencji służb sprzedaży. W 2010 r. wdrożony został w Poczcie Polskiej jednolity w całym kraju system rozliczeń i fakturowania dla klientów umownych.

Działania Poczty Polskiej podejmowane w obszarze usług pocztowych realizowane są ze szczególnym

uwzględnieniem potrzeb klientów kluczowych i masowych, a nadrzędnym celem jest pozyskanie jak największej liczby klientów oraz ich utrzymanie. W tym celu podejmowane są różnorodne działania, które dotyczą wielu aspektów, w tym przede wszystkim:

- obszaru oferty produktowej,
- oferty cenowo-opustowej,
- narzędzi wspomagających,
- badań rynku oraz satysfakcji klientów,
- działań promocyjno-reklamowych.

Poczta Polska, pomimo iż posiada najszerszy na rynku katalog usług pocztowych, stale modyfikuje swoje usługi oraz wprowadza nowe.

Opracowywana i wdrażana polityka opustowa Poczty Polskiej jest ukierunkowana na klienta kluczowego i masowego. Opust jest udzielany klientom, którzy wykonują uzgodnione z operatorem czynności związane z przygotowaniem lub opracowaniem przesyłek, oraz klientom nadającym znaczne ilości przesyłek. Zatem istotą polityki opustowej jest współpraca Poczty Polskiej z klientami, polegająca na optymalizacji procesu technologicznego, głównie w fazie nadawczej, skutkująca obniżeniem kosztu świadczenia usługi. Do czynności związanych z przygotowaniem lub opracowaniem przesyłek pocztowych skutkujących zastosowaniem opustu cenowego zalicza się m.in.:

— maszynowe nanoszenie adresu zgodnego z Polskimi Normami, gwarantującego jego odczytanie przez czytnik maszyn rozdzielczych,

— ostemplowanie przesyłek datą nadania lub umieszczenie napisów informujących o odstąpieniu od ich stemplowania i, po uzgodnieniu z Poczta Polska, naniesienie daty i miejsca nadania,

— posortowanie przesyłek według kategorii na ekonomiczne i priorytetowe,

— posortowanie przesyłek według pocztowych numerów adresowych (PNA) minimum do drugiej cyfry kodu pocztowego,

— nadawanie przesyłek w uzgodnionej z Poczta Polska SA w placówce nadawczej,

— sporządzanie przez nadawcę zestawień ilościowo-wartościowych przesyłek według kategorii i przedziałów wagowych, zgodnie z cennikiem.

Korzyści finansowe wynikające z polityki opustowej dla klientów masowych wzrastają wraz ze zwiększeniem wolumenu nadawanych przesyłek.

Odnosząc się do narzędzi wspomagających, Zarząd Poczty Polskiej SA poinformował, że klienci umowni mogą korzystać ze wsparcia informatycznego w postaci elektronicznej książki nadawczej. Dla wszystkich klientów na stronie internetowej Poczty Polskiej uruchomiono także możliwość śledzenia przebiegu przesyłek.

Nawiązując do badań rynku, zarząd wyjaśnił, że od kilku lat Poczta Polska SA prowadzi szeroki zakres badań marketingowych realizowanych przez najbardziej uznane na rynku podmioty badawcze, w tym m.in.: TNS OBOP, Millward Brown SMG/KRC, GFK Polonia, ARC Rynek i Opinia. Badania podstawowe to: analizy rynku (w tym wielkości po-

szczególnych rynków, ich potencjałów i prognoz na kolejne lata), analizy podmiotów konkurencyjnych (w tym ich ofert produktowo-cenowych, standardów obsługi), a także badania satysfakcji klientów Poczty Polskiej SA. Badania te pozwalają Poczcie Polskiej SA przede wszystkim na szczegółowe rozeznanie rynku i jego potrzeb oraz stanowią podstawę opracowywanych założeń do polityki produktowej i cenowo-opustowej na każdy kolejny rok.

Istotne są również działania podejmowane w obszarze promocji i reklamy skierowane do nadawców masowych. W roku ubiegłym koncentrowały się one przede wszystkim na najbardziej rozwijającym się rynku usług paczkowych (konsekwencją dynamicznego rozwoju sprzedaży online). Zarząd przekazał, że rozwijana jest również obecność w mediach elektronicznych (publikowane są materiały oraz reklamy w raportach podmiotów e-commerce, zawieszane są informacje oraz reklamy na stronach sklepów internetowych). Działania te są kontynuowane w roku bieżącym oraz zaplanowane na lata następne. Rozpoczęto również prace nad budową nowej witryny WWW Poczty Polskiej SA z naciskiem na jej funkcję sprzedażową i interaktywność – nowoczesna i przyjazna dla biznesu. Prowadzone działania skutkują stałym wzrostem udziału przychodów z usług pocztowych generowanych przez klientów kluczowych i masowych łącznie w ogólnych przychodach Poczty Polskiej SA realizowanych z usług pocztowych.

Spółka realizuje strategię na lata 2010–2015, w której jednym z kluczowych celów strategicznych jest odbudowa/budowa jej pozycji rynkowej, co możliwe będzie jedynie przy zapewnieniu oczekiwanych przez klientów, w szczególności klientów masowych, warunków wzajemnej współpracy oraz oczekiwań dotyczących oferty produktowej i jakości usług.

Poczta Polska dąży do pozyskania i przede wszystkim utrzymania obecnych klientów biznesowych i instytucjonalnych, tworząc niezbędne warunki do długotrwałej współpracy w ramach zawieranych umów handlowych określających indywidualne rozwiązania biznesowe związane z przygotowaniem masowej korespondencji i paczek oraz wynikające z tego rozwiązania cenowe. Spółka prowadzi prace związane z dalszym dopasowaniem oferty produktowej (listowej, paczkowej, logistycznej, finansowej) do oczekiwań poszczególnych segmentów klientów oraz włączeniem nowoczesnych technologii, w szczególności służących usprawnieniu współpracy z klientami firmy.

1. Jakie działania podjęła Poczta Polska, by w pełni być przygotowana na konkurowanie z niezależnymi operatorami pocztowymi wchodzącymi na rynek?

Poza działaniami opisanymi powyżej podkreślam, iż przygotowanie do konkurowania z niezależnymi operatorami pocztowymi prowadzone jest przez Poczta Polska od kilku lat, odkąd znana była orientacyjna data liberalizacji rynku usług pocztowych. Obecnie działania te zostały zintensyfikowane i realizowane są w ramach strategii Poczty Polskiej SA na lata 2010–2015, a jej główne założenia wiążą się z rozwo-

jem i modernizacją oferty usługowej spółki, tworzeniem lepszych warunków i udogodnień we współpracy przede wszystkim z masowymi nadawcami, których źródłem jest wprowadzanie rozwiązań opartych o nowoczesne technologie (m.in. śledzenie przesyłek, elektroniczna obsługa masowej korespondencji itp.) Poczta Polska SA jako operator publiczny ma nałożonych na siebie wiele obowiązków, łącznie ze świadczeniem usług powszechnych na terenach niedochodowych. Obowiązkom tym nie podlegają konkurenci Poczty Polskiej, którzy koncentrują się na działaniach w najbardziej rentownych obszarach wielkomiejskich i wyłącznej współpracy z dużymi nadawcami, bazując jedynie na polityce najniższej ceny i nie podlegając kontroli jakości realizowanych usług.

W celu podnoszenia jakości oferowanych usług i ich dostosowywania do potrzeb rynku Poczta Polska SA prowadzi cykliczne badania satysfakcji klientów, których celem jest m.in. poznanie opinii największych nadawców na temat świadczonych na ich rzecz usług, określenie elementów wymagających poprawy w zakresie współpracy z klientami oraz poznanie sugestii, potrzeb i oczekiwań klientów w zakresie poszczególnych usług.

W wyniku analizy przeprowadzonych badań Poczta Polska SA wprowadza zmiany w ofercie usługowej zarówno tradycyjnej, jak i opartej o nowe technologie. Przykładem zmian w ofercie tradycyjnych usług pocztowych jest usługa umowna: przesyłka aglomeracja, wprowadzona w styczniu 2010 r. Jest ona skierowana do wszystkich kontrahentów spełniających minimalne kryteria ilościowe i jakościowe. Dzięki zacieśnieniu współpracy operacyjnej z klientami zaistniała możliwość wyodrębnienia zoptymalizowanego procesu technologicznego i wykreowania atrakcyjnej rynkowo usługi umożliwiającej obniżkę kosztów zarówno po stronie Poczty Polskiej SA, jak i jej klientów. Usługą objęte są przesyłki przeznaczone do doręczenia w granicach administracyjnych miast powiatowych i miast powyżej 20 tys. mieszkańców, dlatego też klienci korzystający z usługi zobligowani są do posortowania nadawanych przesyłek do 3. cyfry kodu pocztowego.

Usługa: przesyłka aglomeracja polega na przyjęciu, przemieszczeniu i doręczeniu przesyłek nierejestrowanych w obszarach miejskich, w deklarowanym terminie doręczenia D+4, gdzie D oznacza dzień nadania przesyłki, a 4 oznacza liczbę dni, które upłynęły od dnia nadania przesyłki do dnia jej doręczenia adresatowi, z wyłączeniem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy.

Z oferty Poczty Polskiej SA korzysta ponad 100 klientów biznesowych, do których należą firmy z sektora telekomunikacyjnego, największe banki oraz firmy ubezpieczeniowe. Gros klientów stanowią również klienci z branży energetycznej, przedsiębiorstwa komunalne, zakłady wodociągów i kanalizacji, wydawnictwa, firmy windykacyjne i ochroniarskie. Wprowadzenie tej usługi pozwoliło Poczcie Polskiej na utrzymanie dotychczasowych oraz pozyskiwanie nowych wolumenów.

Zarząd zapewnił, że wprowadzona usługa spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem klientów, co potwierdzają wyniki badania marketingowego usługi: przesyłka aglomeracja przeprowadzonego na zlecenie Poczty Polskiej SA przez firmę ARC Rynek. Z badań wynika, że dla większości klientów wprowadzenie usługi było argumentem za kontynuacją współpracy z Poczta Polską SA, 87% klientów poleciłoby usługę: przesyłka aglomeracja innym firmom, blisko 80% ankietowanych klientów zadeklarowało, że usługa spełnia ich oczekiwania, a połowa badanych klientów postrzega usługę: przesyłka aglomeracja jako lepszą niż dostępne usługi alternatywnych operatorów.

Kolejną nową usługą Poczty Polskiej, która dynamicznie rozwijała się w 2010 r., jest e-przesyłka. Usługa skierowana jest przede wszystkim do klientów korzystających ze sklepów internetowych i branży e-commerce oraz osób aktywnych zawodowo, ceniących czas, niezależność oraz korzystających z nowych technologii. Klienci zamawiający towary mogą odebrać je w ponad 1300 placówkach Poczty Polskiej SA na terenie całego kraju. W przypadku tej usługi zrezygnowano z tzw. ostatniej mili. Klient sam odbiera paczkę po uzyskaniu informacji SMS-em lub mailem o nadejściu takiej przesyłki. Usługa ta stanowi atrakcyjne uzupełnienie bogatej oferty Poczty Polskiej w zakresie usług paczkowych. W celu rozpowszechnienia e-przesyłki wśród internautów, jako jednej z opcji dostawy zamawianych towarów, nawiązano współpracę z serwisem Allegro, zwiększając tym samym ilość punktów odbioru, z których może skorzystać klient tego serwisu. Placówki Poczty Polskiej SA stanowią ponad połowę punktów odbioru oferowanych przez serwis Allegro.

Oprócz wprowadzanych przez Poczta Polską SA oczekiwanych przez rynek produktów istotnym aspektem konkurencji na rynku jest profesjonalny system opieki handlowej dla klientów umownych. Dużym ułatwieniem dla klientów jest wdrożony centralny system fakturowania MRU. System zapewnia możliwości uzyskania nawet przez największych klientów sieciowych jednej faktury VAT sporządzonej na podstawie zestawień zrealizowanych usług ze wszystkich placówek pocztowych obsługujących klienta, zlokalizowanych w dowolnym miejscu kraju, lub uzyskania dowolnej ilości faktur z podziałem na oddziały klienta. Podstawowe korzyści z wdrożenia systemu to poprawa kontroli i przejrzystości procesu dokumentowania sprzedaży, realizacja oczekiwań klientów i obniżenie kosztów procesu rozliczania.

Przedstawione działania w zakresie oferty produktowej, jak też wprowadzanych ułatwień we współpracy z Poczta Polską SA są istotną częścią działań rynkowych spółki.

W odniesieniu do kontekstu interpelacji pana posła pragnę podkreślić, że usługa: druk bezadresowy jest od 2003 r. usługą wolnorynkową. Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (tekst jednolity Dz. U. Nr 189 z 2008 r. poz. 1159, z późn. zm.) w zasadniczy sposób zmieniła regulacje prawne dotyczą-

ce świadczenia usługi: druk bezadresowy. Usługa ta, będąc wciąż usługą pocztową, straciła walor powszechności, a co za tym idzie warunki jej świadczenia nie są już określane przez ministra właściwego do spraw łączności, lecz przez samego operatora.

W myśl wprowadzonych w 2003 r. zapisów ustawy Prawo pocztowe druk bezadresowy pozostał usługą pocztową, ale usługa ta nie jest zastrzeżona dla Poczty Polskiej, a zapisy Prawa pocztowego umożliwiające jej świadczenie wyłącznie na podstawie zgłoszonej działalności gospodarczej, bez wpisu do rejestru operatorów pocztowych prowadzonego przez regulatora rynku, prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Tym samym dla druków bezadresowych dopuszczona została szeroko rozumiana wolność konkurencji na rynku usług pocztowych. Dlatego też na podkreślenie zasługuje fakt, że Poczta Polska w przypadku usługi: druk bezadresowy działa na całkowicie wolnym rynku już od 2003 r.

3. W jaki sposób spółka zamierza podnieść swoją konkurencyjność i jakość usług na zmieniającym się rynku?

Oprócz działań opisanych wcześniej podkreślam, że Poczta Polska jako publiczny operator pocztowy jest i zamierza być aktywnym uczestnikiem rynku usług pocztowych. Dlatego też intensywnie pracuje nad rozwojem swojej oferty usług pocztowych, w tym usług z wykorzystaniem nowych technologii. Dzięki profesjonalnym służbom sprzedaży posiada stały kontakt z klientami. Każdy klient umowy Poczty Polskiej posiada swojego opiekuna, co daje możliwość reagowania na zgłaszane oczekiwania i potrzeby. Należy podkreślić, że oferta Poczty Polskiej jest konkurencyjna na rynku usług pocztowych, co potwierdzają wyniki badań. Ponadto wyniki badania usług KEP (kurier, ekspres, paczka) Poczty Polskiej SA, przeprowadzonego przez firmę ARC Rynek i Opinia w lutym 2010 r., potwierdzają, że oferta usługowa Poczty Polskiej w zakresie usług KEP jest również postrzegana jako konkurencyjna na rynku usług pocztowych.

Klienci podkreślili następujące czynniki wyboru Poczty Polskiej jako dostawcy usługi: łatwość nadania przesyłki, korzystna cena, łatwy kontakt.

Raz jeszcze podkreślam, że strategia Poczty Polskiej na lata 2011–2015 w obszarze usług pocztowych uwzględnia następujące działania podnoszące konkurencyjność i jakość usług na zmieniającym się rynku usług pocztowych:

- dywersyfikacja oferty usługowej: nowe produkty,
- zacieśnienie współpracy operacyjnej z klientami,
- rozwój opieki handlowej,
- wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych usprawniających proces nadawczy,
- wykorzystywanie e-technologii,
- wzmacnianie komunikacji marketingowej z rynkiem,
- wprowadzenie nowoczesnego funkcjonalnego portalu usługowego.

Działania przewidziane w strategii będą wykorzystywać również atuty Poczty Polskiej SA jako operatora publicznego, takie jak.:

- stabilna pozycja, dobrze znana i rozpoznawalna marka firmy,
- kompleksowość usług i szeroki wachlarz usług za pobraniem,
- ogólnokrajowy zasięg, z każdego miejsca do każdego miejsca według tego samego cennika,
- znaczny potencjał ludzki zaangażowany w realizację usług pocztowych na rzecz klientów, kompetencje pracowników operacyjnych.

Odnosząc się do kwestii druków bezadresowych, Poczta Polska SA poinformowała, że Zarząd Poczty Polskiej SA podjął decyzję o pilotażowym przywróceniu doręczania druków bezadresowych przez listonoszy na terenie całego kraju z dniem 1 stycznia 2011 r. Podjęta decyzja po raz pierwszy od 2006 r. skutkuje wzrostem liczby nadawanych druków bezadresowych za pośrednictwem Poczty Polskiej.

4. Dlaczego od 2009 r. cennik usług pocztowych w obrocie krajowym nie został dostosowany do nowych potrzeb rynku pocztowego?

Od kwietnia 2009 r. Poczta Polska SA nie dokonywała zmian w cenniku powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym. Niewielkie zmiany były natomiast wprowadzone do cennika niepowszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym. Zmiany te dotyczyły zmodyfikowanej z dniem 1 stycznia 2010 r. usługi: przesyłka pocztowa na warunkach szczególnych. Przesyłki pocztowe na warunkach szczególnych mają maksymalną masę 30 kg i traktowane są ze szczególną ostrożnością. Inni działający na rynku operatorzy pocztowi nie są zainteresowani realizacją tego rodzaju usług, a jeżeli już świadczą podobne usługi, to za bardzo wysoką cenę. Zarząd poinformował, że stabilizacja cen od 2009 r. jest działaniem biznesowym mającym na celu przede wszystkim wyjście naprzeciw oczekiwaniom rynku. Powyższe stwierdzenie wynika z faktu, iż w okresie 2009–2011 nastąpił wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a ceny usług Poczty Polskiej SA były w tym okresie nominalnie stałe. Oznacza to, iż nastąpił wzrost przystępności cenowej, co w ujęciu rynkowym stanowi działanie zmierzające do pobudzenia sfery popytu na usługi.

Podsumowując, według Poczty Polskiej SA cenniki usług pocztowych w obrocie krajowym są dostosowane do nowych potrzeb rynku. Zarząd zapewnia, że potwierdzają to m.in.:

- pozytywne przyjęcie przez rynek wzbogaconej oferty usługowej Poczty Polskiej (przesyłka aglomeracja i e-przesyłka) odzwierciedlone w wynikach sprzedaży,

- wyniki badań w zakresie wrażliwości cenowej.

Zarząd poinformował, iż przeprowadzone w maju 2010 r. przez TNS OBOP badanie satysfakcji klientów biznesowych Poczty Polskiej SA w zakresie wrażliwości cenowej potwierdza, że 80% zbadanych klientów biznesowych postrzega Poczta Polskę SA jako

firmę posiadającą przewagę konkurencyjną na rynku ze względu na oferowane ceny usług. Jednocześnie pragnę wyjaśnić, że w myśl art. 50 ust. 3 i 4 ustawy Prawo pocztowe operator publiczny (czyli obecnie Poczta Polska SA) przedkłada prezesowi UKE projekt cennika powszechnych usług pocztowych oraz projekt zmian do obowiązującego cennika wraz z określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia każdej usługi co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie do 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika powszechnych usług pocztowych lub projektu zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu tego cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy.

Prawo pocztowe zawiera szereg przepisów określających zasady ustalania wysokości opłat za powszechne usługi pocztowe:

- powszechne usługi pocztowe mają być świadczone po przystępnych cenach (art. 3 pkt 25),

- wysokość opłat może być uzależniona w szczególności od rodzaju, masy lub terminów doręczenia przesyłki (art. 30 ust. 1),

- opłaty za świadczenie powszechnych usług pocztowych powinny być ustalone z uwzględnieniem kosztów ich świadczenia (art. 50 ust. 1),

- zasady ustalania opłat za świadczenie powszechnych usług pocztowych powinny być jednolite na terytorium całego kraju oraz przejrzyste i niedyskryminujące (art. 50 ust. 2),

- wysokość oraz sposób uiszczania opłat za usługi pocztowe musi uwzględniać zasady określone w ustawie (art. 51 ust. 1).

5. Czy Poczta Polska prowadzi konkurencyjną politykę opustową od opłat za usługi umowne w zakresie druków bezadresowych i próbek towaru?

Na wstępie odpowiedzi na przedmiotowe pytanie zaznaczam, że Poczta Polska SA poinformowała, iż świadczenie usługi: próbka towaru, zostało zawieszona przez Poczta Polską w październiku ubiegłego roku. W przypadku tej usługi podstawą do zawieszenia było bardzo okazjonalne zainteresowanie klientów tą formą prezentacji swojej oferty i przekazywania wytworzonych produktów obszarowo do niezidentyfikowanej grupy klientów. Producenci chętniej korzystają z możliwości przekazywania takich próbek do konkretnej grupy docelowej np. w formie insertów dołączanych do czasopism, tematycznie związanych z wytwarzanym produktem.

Odpowiadając na część pytania dotyczącą druków bezadresowych zarząd zapewnił, że Poczta Polska SA prowadzi politykę opustową od opłat za druki bezadresowe. Tym niemniej bardzo istotny jest fakt, że Poczta Polska SA nie podwyższała cen za tą usługę od 2008 r. Ponadto w kontekście polityki cenowo-opustowej dla usługi: druk bezadresowy, należy wziąć pod uwagę fakt, że żadna z firm prowa-

dząca działalność gospodarczą w zakresie doręczania druków bezadresowych nie świadczy tej usługi w takim zakresie, jak Poczta Polska, tzn. nie realizuje jej na terenie całego kraju zarówno na etapie nadawania, jak i doręczania oraz nie posiada tak rozległej sieci placówek.

Inne firmy zajmują się doręczaniem druków bezadresowych wyłącznie na rynkach lokalnych, na terenie miast bądź w relacjach między dużymi miastami. Natomiast Poczta Polska, pomimo iż nie jest to usługa powszechna, świadczy ją na jednolitych zasadach na terenie całego kraju, zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich, co w znaczący sposób wpływa na koszty jej realizacji, które są uwzględniane przy kształtowaniu polityki cenowo-opustowej. Najistotniejszym atutem Poczty Polskiej SA na rynku druków bezadresowych nie jest cena usługi, ale ogólnokrajowy zasięg świadczenia, co potwierdzają wyniki badania konkurencji Poczty Polskiej w sektorze usług marketingu bezpośredniego, przeprowadzonego na zlecenie Poczty Polskiej w listopadzie 2010 r. przez firmę GFK.

Ponadto w przedstawionych mi wyjaśnieniach zarząd pokreślił, że najistotniejszym miernikiem rynkowości cen danej usługi są wyniki sprzedażowe odzwierciedlające akceptowalność oferty przez klientów, a wzrost wolumenu druków bezadresowych w Poczcie Polskiej SA w okresie 4 miesięcy 2011 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wyniósł 17%.

W kontekście interpelacji pana posła na podkreślenie zasługuje także fakt, że dla masowych nadawców druków bezadresowych, czyli nadawców nadających druki w ramach umów rozliczających wolumeny nadań w okresie roku kalendarzowego (czyli umów wiążących nadawców z Poczta Polską na minimum dany rok kalendarzowy lub kilka lat), nie podwyższano progów ilościowych, od których udzielany jest opust. Ponadto dla nadawców masowych od 1 stycznia 2007 r. wprowadzony został program lojalnościowy gwarantujący podwyższenie stawek opustowych o jeden punkt procentowy po upływie roku nadawania druków bezadresowych i dwa punkty procentowe po upływie trzech kolejnych lat nadawania druków bezadresowych, i program ten został utrzymany.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że zaprezentowane informacje w sposób wyczerpujący wyjaśniają kwestie poruszone w interpelacji pana posła.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Maciej Jankowski

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Adama Rogackiego**

**w sprawie planowanej likwidacji
Prokuratury Rejonowej w Kępnie (22687)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Adama Rogackiego w sprawie planowanej likwidacji Prokuratury Rejonowej w Kępnie, przesłaną przy piśmie z dnia 25 maja 2011 r., nr SPS-023-22687/11, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Naczelnym organem prokuratury, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.), jest prokurator generalny. Z uwagi na dokonane z dniem 31 marca 2010 r. rozdzielenie urzędów ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze (Dz. U. Nr 178, poz. 1375), należy stwierdzić, iż problematyka objęta interpelacją w sensie koncepcyjnym pozostaje obecnie w gestii prokuratora generalnego, natomiast ostateczną decyzję w sprawie utworzenia lub zniesienia jednostek organizacyjnych prokuratury, jak również określenia ich właściwości podejmuje minister sprawiedliwości, którego ustawodawca upoważnił, na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 17 ust. 13 ustawy o prokuraturze, do wydawania rozporządzeń normujących tę problematykę.

Z informacji przekazanych przez prokuratora generalnego wynika, że w Prokuraturze Generalnej trwają prace powołanego zarządzeniem z dnia 7 grudnia 2010 r. zespołu do oceny zasadności dalszego funkcjonowania ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych i rejonowych, jednostek szczebla rejonowego o obsadzie od 3 do 5 etatów orzeczniczych oraz jednostek szczebla rejonowego, które na obszarze swojej właściwości nie posiadają siedziby sądu rejonowego. Zgodnie z zakresem zadań zespołu jego prace obejmują jednostkę prokuratury wskazaną w interpelacji – Prokuraturę Rejonową w Kępnie, jako jednostkę o obsadzie do 5 etatów orzeczniczych. W związku z powyższym dalsze funkcjonowanie tej prokuratury stanowi przedmiot szczegółowej analizy zespołu. Obejmie ona m.in. ocenę obecnych warunków pracy i związanych z tym kosztów, możliwości przejęcia spraw oraz kadry orzeczniczej, urzędników i innych pracowników prokuratury przez najbliższe prokuratury rejonowe, a także zapewnienia w przyszłości takim jednostkom prawidłowej realizacji ustawowych zadań. Potrzeba przeprowadzenia analizy funkcjonowania małych jednostek organizacyjnych prokuratury wynika w szczególności z konieczności oceny efektywności procesu kierowania takimi jednostkami, zbadania możliwości rozwoju zawodowego

kadry orzeczniczej oraz racjonalności ich funkcjonowania w aspekcie finansowym.

Stanowisko prokuratora generalnego w zakresie ewentualnej likwidacji tej prokuratury rejonowej zostanie określone po zakończeniu prac zespołu, na podstawie ustaleń zawartych w jego sprawozdaniu i rekomendacji. Ocena zasadności dalszego funkcjonowania tej jednostki będzie uwzględniać argumenty przemawiające za utrzymaniem Prokuratury Rejonowej w Kępnie wskazane w piśmie pana posła, w tym kwestię dostępu obywateli do organów wymiaru sprawiedliwości i prokuratury, stanowiąc podstawę do podejmowania dalszych działań w tym zakresie.

Odnosząc się do postawionych przez pana posła pytań, należy wskazać, że prokurator generalny dotychczas nie przedstawił ministrowi sprawiedliwości stanowiska w sprawie dalszego funkcjonowania Prokuratury Rejonowej w Kępnie. W wypadku wysunięcia postulatu likwidacji tej jednostki organizacyjnej prokuratury ostateczną decyzję w oparciu o przedstawione przez prokuratora generalnego argumenty uwzględniające całokształt okoliczności dotyczących jej funkcjonowania podejmie minister sprawiedliwości jako organ uprawniony do podejmowania, po zasięgnięciu opinii prokuratora generalnego, czynności władczych w tym zakresie na podstawie wspomnianego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 17 ust. 13 ustawy o prokuraturze.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jerzego Polaczka**

**w sprawie stanowiska
ministra spraw zagranicznych RP wobec
podpisanego w dniu 7 kwietnia 2011 r.
przez ministra infrastruktury RP
i wiceministra transportu Republiki Czeskiej
listu intencyjnego dotyczącego połączenia
Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej
liniami dużych prędkości (22688)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z interpelacją pana posła Jerzego Polaczka (pismo nr SPS-023-22688/11 z dnia 25 maja 2011r.) w sprawie podpisanego w dniu 7 kwietnia 2011 r. przez ministra infrastruktury RP i wiceministra transportu Republiki Czeskiej listu intencyjnego dotyczącego połącze-

nia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej liniami dużych prędkości, uprzejmie informuję:

Ad.1. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. nr 39, poz. 443, z późn. zm.) wymóg konsultowania ministra spraw zagranicznych co do treści i formy dotyczy jedynie umów międzynarodowych. List intencyjny nie jest umową międzynarodową i nie podlega wymogom ww. ustawy. Leży on w wyłącznej kompetencji ministra, który go podpisuje. Zgodnie z powyższym minister infrastruktury nie był zobowiązany do uzgodnienia treści listu intencyjnego z ministrem spraw zagranicznych. Wstępny projekt listu trafił nieformalnie drogą mailową do MSZ w dniu 9 marca 2011 r. i również tą nieformalną drogą w dniu 10 marca 2011 r. zostały przekazane uwagi natury redakcyjnej do przedstawionego projektu. Formalne konsultacje co do treści listu nie były przeprowadzone.

Ad.2. Z uwagi na fakt, iż list intencyjny nie jest umową międzynarodową i nie powoduje skutków prawnych można stwierdzić, że stanowi on element roboczych uzgodnień między Ministerstwem Infrastruktury RP i Ministerstwem Transportu Republiki Czeskiej. Komórką koordynującą wizytę ministra C. Grabarczyka w Pradze, w tym także ceremonię podpisania listu intencyjnego dotyczącego połączenia Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej liniami dużych prędkości, z ramienia MSZ, była Ambasada RP w Pradze.

Ad. 3. List intencyjny nie jest umową międzynarodową i nie podlega wymogom ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. nr 39, poz. 443, z późn. zm.), ani konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969r. (Dz.U. nr 74, poz. 439). Jego treść i forma leżą w wyłącznej kompetencji ministra, który go podpisuje. List taki stanowi wstępną deklarację zamierzeń przyszłych działań i nie wiąże stron, które podpisały taki dokument.

Ad. 4. Minister spraw zagranicznych nie był konsultowany w kwestii powołania polsko-czeskiej grupy roboczej do spraw linii dużych prędkości. Przy czym należy zauważyć, iż minister infrastruktury nie miał takiego obowiązku.

Ad. 5. Z informacji uzyskanych z Ministerstwa Infrastruktury wynika, że obecnie trwa ustalanie składów przedstawicieli stron w polsko-czeskiej grupie roboczej do spraw linii dużych prędkości. Pierwsze posiedzenie grupy zaplanowane jest na początku października 2011 r. i dopiero wtedy będzie znany zakres informacji dotyczących spraw innych, niż związane z infrastrukturą kolejową, które będą przekazywane innym przedstawicielom rządu RP.

Ad. 6. Zgodnie z praktyką i tradycją zawierania dwustronnych umów międzynarodowych są one zazwyczaj podpisywane przez osoby tej samej rangi. Generalnie ta zasada protokolarna obowiązuje również przy podpisywaniu listów intencyjnych. Nie jest

to jednak wymóg formalny i nierówna ranga osób podpisujących umowy lub listy intencyjne nie ma wpływu na ważność tych aktów.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Jacek Najder

Warszawa, dnia 12 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Wojciecha Saługi**

**w sprawie karania żeglarzy będących
pod wpływem alkoholu (22689)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Wojciecha Saługi, przesłaną pismem z dnia 25 maja 2011 r., nr SPS-023-22689/11, w sprawie karania żeglarzy będących pod wpływem alkoholu uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W interpelacji pan poseł Wojciech Saługa prosi o wyjaśnienie, dlaczego w przypadku prowadzenia jachtu w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka zatrzymywane jest prawo jazdy, pomimo iż dokumentem uprawniającym do prowadzenia jachtu jest patent żeglarski lub patent sternika jachtowego. Art. 87 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.) przewiduje, iż w razie popełnienia wykroczenia polegającego na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym przez osobę znajdującą się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka (art. 87 § 1 K.w.) albo prowadzenia na drodze publicznej lub w strefie zamieszkania w takim stanie innego pojazdu niż mechaniczny orzeka się środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Zgodnie z art. 29 § 2 K.w., orzekając zakaz prowadzenia pojazdów, określa się rodzaj pojazdu, którego zakaz dotyczy.

Zasadniczym celem tego środka karnego jest wyeliminowanie z ruchu sprawców stwarzających zagrożenie dla jego bezpieczeństwa, jest on zatem narzędziem polityki kryminalnej w zakresie prewencji szczególnej. Stanowi dolegliwość, jak i rozstrzygnięcie o charakterze wychowawczym i zapobiegawczym, mające powstrzymać w przyszłości określoną osobę od zachowań tożsamych z czynem przypisanym orzeczeniem sądowym lub zbliżonych do tego czynu. Zasadniczą więc kwestią jest ustalenie stopnia zagrożenia sprawcy dla ruchu i odpowiedniego doboru zakresu środka karnego, a więc rodzaju pojazdów, których prowadzenia ma dotyczyć zakaz. Zakres za-

kazu powinien być proporcjonalny do zagrożenia – im wyższy jego stopień, tym szerszy zakres. Sąd, orzekając w tym przedmiocie, bierze pod uwagę okoliczności popełnienia czynu, jak również cechy osobowości sprawcy, częstotliwość nadużywania alkoholu, kwalifikacje zawodowe sprawcy. Maksymalny zakres zakazu, a więc zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów, powinien być orzekany wobec tych osób, ze strony których istnieje poważne zagrożenie związane nie tylko z prowadzeniem pojazdu określonego rodzaju, ale każdego pojazdu, bez względu na strefę ruchu, np. wobec osób nadużywających alkoholu czy używających środków odurzających.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, iż omawianego środka karnego nie można utożsamiać z zakazem prowadzenia jedynie pojazdu, przy którego użyciu doszło do przypisanego sprawcy czynu. Niemniej jednak niewątpliwie zakaz powinien obejmować zawsze również ten pojazd. W przeciwnym wypadku zakaz prowadzenia pojazdów nie spełniałby oczywistej, wielorako uzasadnionej funkcji tego środka, nie stanowiąc bowiem realnej – odczuwanej przez skazanego – dolegliwości, nie mógłby w ogóle efektywnie oddziaływać społecznie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1995 r., II KRn 54/95, Prokuratura i Prawo 1995 r. Nr 10, s. 13). W realiach konkretnej sprawy może zachodzić konieczność czasowego wyeliminowania sprawcy wykroczenia z art. 87 § 1 K.w. prowadzącego pojazd mechaniczny w ruchu wodnym, także spośród prowadzących pojazdy w ruchu lądowym i odwrotnie – w przypadku sprawcy prowadzącego pojazd mechaniczny w ruchu lądowym uzasadnione jest objęcie zakazem również prowadzenia pojazdów w ruchu wodnym.

Należy zaznaczyć, iż powyższe rozważania mają zastosowanie również do środka karnego określonego w art. 42 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, m.in. jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, a więc m.in. kiedy dopuścił się czynów określonych w art. 178a § 1 lub 2 K.k.

Art. 178a § 1 K.k. kryminalizuje zachowanie polegające na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Z kolei art. 178a § 2 K.k. określa jako występki zachowanie polegające na prowadzeniu na drodze publicznej w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu innego pojazdu niż mechaniczny przez osobę znajdującą się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż obecne brzmienie art. 42 § 2 K.k. wynika ze zmiany jego treści wprowadzonej ustawą z dnia 25 listopada 2010 r. o zmianie ustawy Kodeks karny (Dz. U. z 2011 r. Nr 17, poz. 78). Do dnia 25 lutego 2010 r. sąd w przy-

padku skazania sprawcy za czyn z art. 178a § 1 lub 2 K.k. miał obowiązek orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju. Tak więc nawet jeżeli sprawca dopuścił się czynu z art. 178a § 2 K.k., a więc prowadził pojazd inny niż mechaniczny w okolicznościach wskazanych w tym przepisie, sąd był zobowiązany orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju.

Reasumując, należy wskazać, iż sąd, skazując sprawcę czynu określonego w art. 87 § 1 K.w., który prowadził pojazd mechaniczny w ruchu wodnym w stanie po spożyciu alkoholu, nie ma obowiązku orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów innych niż ten, którym poruszał się sprawca, jednakże nie ulega wątpliwości, iż mając na uwadze wyżej wymienione okoliczności związane z wychowawczym i prewencyjnym charakterem tego środka, może jego zakres rozszerzyć również na inne pojazdy. Podkreślić przy tym należy, że orzeczenia sądowe podlegają kontroli instancyjnej i w przypadku złożenia przez uprawniony podmiot środka odwoławczego można sformułować zarzuty odnoszące się również do orzeczonego środka karnego.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Zbigniew Wrona

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra gospodarki
na interpelację posła Wojciecha Saługi**

**w sprawie sprzedaży mieszkań zakładowych
Katowickiego Holdingu Węglowego (22690)**

Odpowiadając na otrzymaną przy piśmie z dnia 25 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22690/11) interpelację Wojciecha Saługi, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 16 maja 2011 r. w sprawie procesu sprzedaży mieszkań zakładowych Katowickiego Holdingu Węglowego SA. przedstawiam poniższą informację.

Strategia Katowickiej Grupy Kapitałowej na lata 2010–2020 zatwierdzona przez Walne Zgromadzenie Katowickiego Holdingu Węglowego SA zawiera jasną koncepcję w zakresie gospodarowania nieruchomościami mieszkalnymi. W myśl ww. strategii spółka sukcesywnie zbywa mieszkania, zachowując pierwszeństwo w stosunku do obecnych najemców.

Zgodnie ze „Strategią dla górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007–2015” przyjętą

przez Radę Ministrów, sposób i przebieg prywatyzacji powinien gwarantować utrzymanie większościowego pakietu akcji pod kontrolą Skarbu Państwa.

W związku z powyższym ewentualna prywatyzacja Katowickiego Holdingu Węglowego SA nie spowoduje, iż spółka przestanie być objęta regulacjami ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 24 z późn. zm.).

Jednocześnie dziękuję za wyrażenie przez pana posła spostrzeżeń na temat sytuacji w Katowickim Holdingu Węglowym SA.

Minister
Waldemar Pawlak

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Marka Rząsy**

**w sprawie uwzględnienia w kryteriach
podziału 0,6% rezerwy części oświatowej
subwencji ogólnej dla tych gmin, które
nie likwidują placówek oświatowych (22691)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Marka Rząsy (SPS-023-22691/11), dotyczącą uwzględnienia w kryteriach podziału 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej nowego kryterium dla tych gmin, które nie likwidują placówek oświatowych, uprzejmie informuję.

Zadania oświatowe związane z prowadzeniem (dotowaniem) przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej.

Ostateczne kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na dany rok budżetowy dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego mogą być zwiększone jedynie ze środków 0,6% rezerwy. Środki tej rezerwy dzielone są na podstawie kryteriów jej rozdysponowania, ustalanych corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, po przeprowadzeniu uzgodnień z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, oraz ze stroną samorządową Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zgodnie z „Kryteriami podziału 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011”, przekazanymi jednostkom samorządu terytorialnego przy piśmie ministra edukacji narodowej z dnia 15 marca 2011 r., Nr DKOW-WJST-337-JJ-10/11, przyjęto zasadę, że dofinansowanie z 0,6% rezerwy będzie przysługiwało jednostkom samorządu terytorialnego (w tym także gminom, które nie likwidują placówek oświatowych), które m. in.:

— w roku 2010 przeznaczyły środki finansowe na subwencionowane zadania oświatowe (dział 801 i 854 z wyłączeniem rozdz. 80 103, 80 104, 80 113) w wysokości nie niższej, niż przekazana w 2010 r. z budżetu państwa dla danej jednostki samorządu terytorialnego kwota części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji celowych na zadania bieżące z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (z wyłączeniem dotacji klasyfikowanych w rozdz. 80 103, 80 104, 80 113) – warunek ten dotyczy kryterium IV, V, VI, VIII;

— złożą wnioski w wyznaczonym terminie oraz zgodny z wytycznymi „Kryteriów...”, prezentujący w załączeniu stosowne dokumenty.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie informuję pana marszałka, że w roku budżetowym 2011 na wnioski poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym także gmin, które nie likwidują placówek oświatowych, dokonywane będą zwiększenia z 0,6% rezerwy w oparciu o zadania ujęte w „Kryteriach podziału 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011”. Na obecnym etapie prac budżetowych nie jest możliwe rozszerzenie kryteriów o dodatkowe zadanie zaproponowane przez pana posła Marka Rząsę. Wysokość 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej nie pozwala na poszerzenie katalogu zadań, które w roku bieżącym będą objęte dofinansowaniem.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Krystyna Szumilas

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra obrony narodowej
na interpelację poseł Moniki Wielichowskiej**

**w sprawie pozyskania na potrzeby
Sudeckiego Oddziału Straży Granicznej
nieruchomości w Legnicy
przy ul. Partyzantów 22/23 (22692)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Moniki Wielichowskiej w sprawie pozyskania na potrzeby Sudeckiego Oddziału Straży

Granicznej w Legnicy nieruchomości przy ul. Partyzantów 22/23 (SPS-023-22692/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Komendant Sudeckiego Oddziału Straży Granicznej skierował pismo do Oddziału Regionalnego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej we Wrocławiu dotyczące pozyskania przedmiotowej nieruchomości na potrzeby Straży Granicznej.

Dyrektor Oddziału Regionalnego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej we Wrocławiu przychylnie odniósł się do tej propozycji, jednak zastrzegł, że warunkiem jej realizacji jest pozyskanie od Straży Granicznej na rzecz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, za pośrednictwem Agencji Mienia Wojskowego, odpowiednich nieruchomości zamiennych o szacunkowej wartości ok. 3 mln zł. Kwota ta to wartość – wyceniona przez rzeczoznawcę majątkowego – nieruchomości w Legnicy przy ul. Partyzantów 22/23.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że wyjaśnienia o tej samej treści zostały udzielone pani poseł Monice Wielichowskiej przez dyrektora Oddziału Regionalnego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej we Wrocławiu w piśmie z dnia 6 czerwca br.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pozostaję w przekonaniu, że uzna je Pan Marszałek za zasadne.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

Minister
Bogdan Klich

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Mariusza Błaszczaka**

**w sprawie obowiązku stosowania
od 1 maja 2011 r. kas fiskalnych
w domach pomocy społecznej będących
jednostkami budżetowymi (22694)**

Odpowiadając na przekazaną przy piśmie, znak: SPS-023-22694/11, z dnia 25 maja 2011 r. interpelację pana posła Mariusza Błaszczaka w sprawie obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących w domach pomocy społecznej, uprzejmie informuję.

Obowiązek prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących został wprowadzony mocą ustawy. Obowiązek ten, wynikający z regulacji zawartych w art. 111 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.), dotyczy wszystkich podatników dokonujących sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników

ryczałtowych. Minister finansów upoważniony został jedynie do wprowadzenia w drodze rozporządzenia na czas określony zwolnień od ewidencjonowania przy zastosowaniu kas dla niektórych grup podatników oraz niektórych czynności.

Wprowadzenie kas rejestrujących jako narzędzia ewidencjonującego obrót przy detalicznej sprzedaży towarów i świadczeniu usług miało miejsce w latach 1993–1994 i było związane z wdrożeniem w krajowym systemie podatkowym zasad funkcjonującego w krajach członkowskich UE podatku od wartości dodanej.

Institucja kas rejestrujących w systemie podatku od towarów i usług powinna być kojarzona nie tylko z realizacją funkcji ewidencyjnej przy zastosowaniu tych urządzeń, ale również z koncepcją ochrony praw konsumenckich w zakresie przywileju otrzymania, bez specjalnych życzeń lub żądań ze strony klientów, dowodu dokumentującego nabycie towaru lub usługi, dowodu przedstawiającego sposób skalkulowania ceny i jej strukturę prezentującą kwotę należnego podatku lub zastosowanie ulgi albo zwolnienia od podatku.

Otrzymanie paragonu jako dowodu zapłaty spełnia ważną funkcję dowodową zwłaszcza dla osób starszych czy w sytuacji dochodzenia roszczeń w trybie postępowania reklamacyjnego.

Celowość rezygnacji z dalszego stosowania zwolnień z obowiązku ewidencjonowania za pomocą kas rejestrujących była przedmiotem dezyderatów wnoszonych przez komisje sejmowe, licznych interpelacji poselskich oraz wniosków i wystąpień obywatelskich. Zagadnienie to było również szeroko komentowane przez prasę i inne publikatory.

Rzecznik praw obywatelskich kierując stosowne wystąpienie do ministra finansów zwracał również uwagę na konstytucyjną zasadę równości podmiotów wobec prawa i na tym tle zgłaszał swoje zastrzeżenia do praktyki przedłużania zwolnień od stosowania kas, w szczególności w sferze usług prawnych oraz medycznych.

Pragnę zauważyć, iż w rozporządzeniu ministra finansów z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. Nr 138, poz. 930) zrezygnowano z dalszego stosowania zwolnień od ewidencji kasowej w zakresie licznych grup zawodowych świadczących usługi m. in.: medyczne, prawnicze, doradcze i pokrewne, związane z szeroko rozumianą opieką społeczną, w zakresie kultury i sportu, a także dotyczące szerokiej kategorii drobnych grup zawodów rzemieślniczych, takich jak np.: usługi ślusarskie, bednarstwo, kołodziejstwo, usługi hafciarskie, usługi krawieckie.

Tym samym obowiązkiem ewidencjonowania na kasach objęci są podatnicy reprezentujący różne zawody o zróżnicowanej skali obrotów osiąganych w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. W zakresie tych usług są również dziedyny objęte zwolnieniem od podatku od towarów i usług.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż ww. rozporządzenie przewiduje funkcjonowanie pewnych szczególnych rozwiązań związanych z wchodzeniem w obowiązek stosowania kas do ewidencji dla podatników o bardzo małych obrotach. Podatnicy osiągający obroty poniżej kwoty 40 tys. zł z działalności, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy, lub wykonujący niewielką ilość transakcji, do 50 w skali roku, czy też świadczący usługi, za które zapłata w całości wpływa odpowiednio na rachunek bankowy podatnika, są nadal objęci systemem zwolnień od ewidencjonowania przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Znaczący jest również fakt, że w celu tworzenia odpowiednich warunków dla rozpoczynających działalność gospodarczą nadal obowiązuje zapis ustawy zapewniający refundację kosztów nabycia każdej z kas przez podatników w wysokości 90% ceny zakupu netto, nie więcej jednak niż 700 zł przy zakupie kas na tzw. pierwsze wyposażenie. W związku z tym zakup kas nie powinien stanowić istotnego obciążenia fiskalnego.

Podkreślić należy również, że obowiązek stosowania kas rejestrujących dotyczy podatników dokonujących sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych. Oznacza to, iż nie podlega obowiązkowi prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas dostawa towarów i świadczenie usług w części, w jakiej te czynności są opłacane przez inne podmioty niż osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej.

Ponadto należy zwrócić uwagę, iż wprowadzenie przepisów rozporządzenia ministra finansów z dnia 26 lipca 2010 r. poprzedzone było długim *vacatio legis*, od opublikowania rozporządzenia do dnia wejścia jego w życie minęło ponad 9 miesięcy, tak aby każdy podatnik mógł się zapoznać ze zmianami, jakie wprowadziło to rozporządzenie.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, iż nie przewiduję możliwości zmiany ww. rozporządzenia i objęcia zwolnieniem z obowiązku ewidencjonowania przy zastosowaniu kas rejestrujących usług świadczonych przez domy pomocy społecznej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

sekretarza stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
na interpelację poseł Teresy Piotrowskiej

w sprawie terminu wykonania wyroków
wobec skazanych, w stosunku do których
sąd orzekł terapię oraz chemiczną kastrację
(22697)

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 25 maja 2011 r., nr SPS-023-22697/11, przy którym została dołączona interpelacja pani Teresy Piotrowskiej, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, dotycząca problematyki związanej z wykonywaniem orzeczeń o środkach zabezpieczających, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1363) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił m.in. wprowadzenie zmian w Kodeksie karnym poprzez dodanie art. 95a. Zgodnie z tym artykułem, skazując sprawcę na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo skierowane przeciwko wolności seksualnej popełnione w związku z zakłóceniem jego czynności psychicznych o podłożu seksualnym innym niż choroba psychiczna, sąd może orzec umieszczenie sprawcy po odbyciu tej kary w zakładzie zamkniętym albo skierowanie go na leczenie ambulatoryjne. Potrzebę wykonania takiego środka sąd ustala w okresie do 6 miesięcy przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary. Przepis ten wszedł w życie z dniem 26 września 2005 r.

Z kolei w dniu 5 listopada 2009 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy, ustawy Kodeks karny skarbowy oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z późn. zm.). Ustawa została opublikowana w dniu 7 grudnia 2009 r., natomiast w życie weszła w dniu 8 czerwca 2010 r., wprowadzając nowe rozwiązania dotyczące środków zabezpieczających stosowanych wobec sprawców zbrodni zgwałcenia pedofilskiego oraz zgwałcenia kazirodczego, popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.

I tak w art. 1 pkt 21 cyt. ustawy znowelizowano art. 95a Kodeksu karnego, mianowicie m.in.:

1) dodano § 1a, zgodnie z którym sąd wobec sprawcy przestępstwa skierowanego przeciwko wolności seksualnej, popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, określonego w art. 197 § 3 pkt 2 i 3 K.k. orzeka umieszczenie sprawcy w zakładzie zamkniętym albo kieruje go na leczenie ambulatoryjne,

2) zmieniono treść § 2, zgodnie z którym sąd w okresie 6 miesięcy przed przewidywanym warun-

kowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary ustala:

— potrzebę i sposób wykonywania środka w postaci umieszczenia sprawcy w zakładzie zamkniętym lub skierowania go na leczenie ambulatoryjne (§ 1 art. 95a),

— określa sposób wykonywania środka w postaci umieszczenia sprawcy w zakładzie zamkniętym albo skierowania go na leczenie ambulatoryjne (§ 1a art. 95a),

3) dodano § 2a oraz § 2b, zgodnie z którym sąd zarządza umieszczenie sprawcy w zakładzie zamkniętym, jeżeli sprawca uchyła się od leczenia ambulatoryjnego.

Z kolei w art. 3 ust.1 pkt 13 i 14 cyt. ustawy nowelizowano przepisy art. 200 i art. 201 Kodeksu karnego wykonawczego, dostosowując ich brzmienie do przedstawionych powyżej zmian w Kodeksie karnym, a mianowicie m.in.:

1) w art. 200 dodano § 3a i 3b określające rodzaj zakładu psychiatrycznego, w jakim winien być umieszczony sprawca czynu określonego w art. 95a K.k., i rodzaj zakładu, w jakim winien być leczony ambulatoryjnie,

2) w art. 201 dodano § 2a–3c określające w szczególności sposób postępowanie sądu wykonującego orzeczenie o środku zabezpieczającym z art. 95a K.k. wobec sprawcy przestępstwa skierowanego przeciwko wolności seksualnej, popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych,

3) w art. 201 dodano także § 5 i § 6 zawierające delegację dla ministra właściwego do spraw zdrowia i ministra sprawiedliwości do wydania rozporządzenia zawierającego m.in. wykaz zakładów ambulatoryjnych i zakładów zamkniętych przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających, o których mowa w art. 95a Kodeksu karnego oraz innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz.1989, z późn.zm.).

Nie ulega wątpliwości, że przedstawiona powyżej nowelizacja przepisów Kodeksu karnego i Kodeksu karnego wykonawczego spowodowała wzmocnienie ochrony małoletnich poniżej 15 lat, w tym szczególnie ich zdrowia psychicznego, prawidłowego rozwoju oraz intymnej sfery ich życia, a także stworzyła mechanizmy pozwalające na skuteczne wykonanie orzeczeń, jakie zapadły wobec sprawców przestępstw skierowanych przeciwko wolności seksualnej, popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.

Podobnie należy ocenić treść rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 15 listopada 2010 r. w sprawie wykazu zakładów ambulatoryjnych przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających orzeczonych wobec skazanych za przestępstwa skierowane przeciwko wolności seksualnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 230, poz.1519) i rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 15 listopada 2010 r. w sprawie wykazu zakładów zamkniętych przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających orzeczonych wobec skazanych za przestępstwa skierowane przeciwko wol-

ności seksualnej, a także ich pojemności i warunków zabezpieczenia (Dz. U. z 2010 r. Nr 230, poz.1519), wydanych na podstawie art. 201 § 5 i 6 Kodeksu karnego wykonawczego. Należy dodać, że zgodnie z przepisami cyt. powyżej rozporządzeń leczenie sprawców przestępstw seksualnych zgodnie z art. 95a K.k. ma odbywać się w 3 zakładach zamkniętych i 5 zakładach ambulatoryjnych.

W kwietniu 2011 r., a następnie w czerwcu 2011 r. w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji przeprowadzono analizę dotyczącą wykonywania orzeczeń, jakie zapadły wobec sprawców przestępstw skierowanych przeciwko wolności seksualnej, popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.

Jak wynika z nadesłanych przez prezesów sądów okręgowych informacji oraz z informacji z Krajowego Rejestru Karnego na dzień 10 czerwca 2011 r. było wydanych łącznie 26 orzeczeń, w których obok kary pozbawienia wolności orzeczono środek zabezpieczający z art. 95a K.k. Sprawcy zostali skazani na różne kary pozbawienia wolności maksymalnie 15 lat, których koniec odbywania wobec tych skazanych, którzy przebywają jeszcze w zakładzie karnym, przypada w okresie od 2011 r. do 2024 r.

W 6 sprawach skazani zakończyli odbywanie kary pozbawienia wolności, w 2 toczą się postępowania wykonawcze w przedmiocie wykonania środka zabezpieczającego z art. 95a K.k. W 4 sprawach sprawcy dawno temu odbyli już kary pozbawienia wolności, w 1 z nich sprawca wykonuje środek zabezpieczający w postaci leczenia ambulatoryjnego. Tylko w 1 sprawie, gdzie wyrok uprawomocnił się dopiero 18 lutego 2011 r. (sprawa IIK 413/09 SR w Zabrze), skazany nie zaczął wykonywać kary pozbawienia wolności. W 19 sprawach skazani odbywają kary pozbawienia wolności w zakładach karnych.

Jedynie w sprawie Sądu Rejonowego w Świdnicy, sygn. akt II K 451/06, skazany po odbyciu kary pozbawienia wolności został już umieszczony w Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Choroszczy. Jest to jak na razie jedyny skazany, który leczony jest w zakładzie zamkniętym.

We wszystkich sprawach, gdzie skazani mają orzeczony środek zabezpieczający z art. 95a K.k., który jest jeszcze niewykonany, Ministerstwo Sprawiedliwości sprawuje i będzie sprawowało nadzór nad sprawnością wykonania tego środka. Środek ten może być wykonywany dopiero po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności.

Przepisy Kodeksu karnego wykonawczego i rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia w wypadku uchylania się od leczenia, w szczególności w razie niestawiennictwa sprawcy w zakładzie ambulatoryjnym w wyznaczonym terminie, nakazują kierownikowi zakładu niezwłoczne zawiadomienie właściwej jednostki Policji lub właściwego organu wojskowego.

Organy te po zatrzymaniu sprawcy w ciągu 48 godzin przekazują go do dyspozycji sądu (art. 201 K.k.w. i § 3 rozporządzenia ministra zdrowia cyt. powyżej), który może zarządzić umieszczenie sprawcy w zakładzie zamkniętym (art. 95a § 2b K.k.). Takie rozwiązanie faktycznie uniemożliwia sprawcy uchylanie się od wykonania środka zabezpieczającego orzeczonego na podstawie art. 95a K.k.

Ministerstwo Sprawiedliwości będzie nadal monitorować przebieg postępowań wykonawczych w sprawach sprawców przestępstw skierowanych przeciwko wolności seksualnej, popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, a w wypadku stwierdzenia jakichkolwiek uchybień w tym zakresie, będzie podejmować działania w trybie rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów (Dz. U. z 2002 r. Nr 187, poz. 1564, z późn. zm.).

Niezależnie od tych działań w Ministerstwie Sprawiedliwości zakończono prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, kierując go na obrady komitetu Rady Ministrów. Jak wynika z projektu i uzasadnienia nowelizacji, modyfikacji będzie podlegał art. 95a K.k. poprzez wprowadzenie nowego środka zabezpieczającego, jakim jest skierowanie na kontrolowane leczenie ambulatoryjne. W ten sposób uzupełnione zostaną unormowania zawarte w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy, ustawy Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589).

Projekt w art. 95a § 1 i 2 K.k. wprowadza bowiem trzecią formę środka zabezpieczającego – skierowanie sprawcy na kontrolowane leczenie ambulatoryjne, zdefiniowane w art. 95a § 3. Kontrolowane leczenie ambulatoryjne będzie polegać na zastosowaniu wobec sprawcy kontroli miejsca pobytu przy użyciu aparatury monitorującej, określonej w przepisach o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego, stanowiąc dodatkową ochronę potencjalnych ofiar w sytuacji, gdy sprawca przebywa na wolności, a nie został jeszcze poddany terapii. Projekt zakłada również kontrolę sądu, który w okresie do 6 miesięcy przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary (art. 95a § 4 K.k.) będzie badał, czy skazany skierowany na kontrolowane leczenie ambulatoryjne będzie dawał gwarancję poddania się rygorom orzeczenia.

Projekt nie określa czasu trwania kontrolowanego leczenia ambulatoryjnego, jednak sąd – uznając, że nie zachodzi potrzeba dalszej kontroli lub z innych względów – będzie mógł w każdej chwili zmienić ten środek na „zwyczajne” leczenie ambulatoryjne na

podstawie art. 95a § 5 K.k. Z drugiej strony uchylanie się przez sprawcę od kontroli będzie powodować umieszczenie go w zakładzie zamkniętym (art. 95a § 6 K.k.).

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Stanisław Chmielewski

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Beaty Małeckiej-Libery**

**w sprawie kosztów społecznych
i ekonomicznych związanych
z leczeniem cukrzycy (22698)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani Beaty Małeckiej-Libery, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 25 maja 2011 r. (SPS-023-22698/11), w sprawie kosztów społecznych i ekonomicznych związanych z leczeniem cukrzycy, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Polityka lekowa stanowi całość działań organizacyjno-prawnych, na podstawie których minister zdrowia realizuje zadania dotyczące zagwarantowania obywatelom dostępu do skutecznych i bezpiecznych produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału pacjentów w kosztach leczenia. Regulacje prawne zagadnień związanych z refundacją leków i wyrobów medycznych są zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.).

Cukrzyca, jako powszechna choroba przewlekła, stanowi szczególny przedmiot troski resortu zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje insuliny oraz preparaty doustne przeciwcukrzycowe według swoich możliwości finansowych. Koszty refundacji insulin: zarówno pojedynczych preparatów, jak i „mieszanek insulinowych” – krótko- średnio- długo działających, wzrastają każdego roku. Od 2007 r. możemy obserwować wzrost ilości wydanych opakowań insuliny o ok. 300 tys., osiągając w 2009 r. ponad 5,7 mln sztuk. Przekłada się to na koszty refundacji, które z blisko 500 mln zł w 2007 r. zwiększyły się o ponad 62 mln zł w 2009 r. Również koszty refundacji doustnych preparatów przeciwcukrzycowych wzrastają w ostatnich latach, osiągając w 2009 r. wartość ok. 125 mln PLN.

Należy podnieść, iż leki z grupy inkretynomimetycznych oraz inhibitorów DPP-4 stanowiły w dniu 30 kwietnia 2011 r. przedmiot obrad Zespołu do Spraw Gospodarki Lekami, który zarekomendował nieuwzględnianie wniosków o ustalenie ceny urzędowej i o umieszczenie w wykazach refundacyjnych przedmiotowych produktów leczniczych, ze względu na m.in.:

- wysoki koszt inkrementalny terapii,
- wysoką cenę,
- brak wiarygodnych dowodów na różnice skuteczności w zakresie twardych punktów końcowych, pomimo korzyści wynikających z istnienia efektu zdrowotnego.

Jednocześnie w dniu 31 marca 2011 r. minister zdrowia zgodnie z art. 31c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) zlecił prezesowi Agencji Oceny Technologii Medycznych niezwłoczne przygotowanie rekomendacji zakwalifikowania leczenia cukrzycy z epizodami hipoglikemii lub niestabilnym przebiegiem (z wykorzystaniem długodziałających analogów insuliny) do wykazu świadczeń gwarantowanych z zakresu terapeutycznych programów zdrowotnych.

Odnosząc się do opracowania przez Ministerstwo Zdrowia rządowego programu walki z cukrzycą – epidemia XXI wieku, uprzejmie informuję, iż ze środków znajdujących się w dyspozycji ministra zdrowia realizowany był program zdrowotny pt.: „Program prewencji leczenia cukrzycy w Polsce”. W latach 2007 i 2008 w ramach ww. programu wdrażano rejestr chorych na cukrzycę (dorosłych) i rejestr wieku rozwojowego (dzieci i młodzieży). Oba te rejestry nie są jeszcze w pełni uruchomione. Obecnie, w związku z kierunkowymi decyzjami kierownictwa Ministerstwa Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia jest w trakcie przejmowania spraw dotyczących wszystkich rejestrów (prowadzonych dotychczas w ramach programów zdrowotnych), w tym rejestrów dotyczących cukrzycy.

Należy również zaznaczyć, iż w ramach realizowanych programów zdrowotnych adresowanych do chorych na cukrzycę finansowane były również działania dotyczące profilaktyki występowania m.in. cukrzycy, a także zdrowego odżywiania się (np. w ramach „Narodowego programu profilaktyki i leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego na lata 2006–2008” (POLKARD) realizowane było zadanie pt.: „Ogólnopolski program poprawy wykrywalności i skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego, zaburzeń lipidowych i cukrzycy u dorosłych i dzieci w środowiskach małomiasteczkowych i wiejskich” oraz w ramach „Narodowego programu zapobiegania nadwadze i otyłości oraz przewlekłym chorobom niezakaźnym poprzez poprawę żywienia i aktywności fizycznej na lata 2007–2011”).

Od 2010 r. program zdrowotny pt. „Program prewencji i leczenia cukrzycy w Polsce na lata 2010–

–2011” stanowi moduł II programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”. Priorytetem programu jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o roli zdrowego trybu życia, w szczególności poprzez działania o charakterze medialno-edukacyjnym.

Cele główne:

- poprawa stanu wiedzy społeczeństwa na temat cukrzycy poprzez stałe upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o cukrzycy i zdrowym stylu życia, stworzenie systemu szkoleń dla pacjentów, ich rodzin oraz wybranych grup zawodowych,

- poprawa jakości opieki nad chorymi na cukrzycę poprzez działania edukacyjne na rzecz tej grupy chorych.

Główne działania – okres realizacji – 2010 r.

- opracowanie projektu akcji promocyjnej na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych,

- akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji.

W ramach zadania pt. „Akcje społeczne promocyjno-edukacyjne obejmujące profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA1c, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji” w 2010 r. w ramach programu były prowadzone szkolenia edukacyjne dla pacjentów przez lekarza, pielęgniarkę, rehabilitanta i dietetyka. Przeprowadzono również wykłady na temat: „Co to jest cukrzyca, jak jej zapobiegać, jak z nią żyć?”, szkolenia edukacyjne pielęgniarek/położnych oraz szkolenia młodzieży w szkołach.

W ramach działań techniczno-prewencyjnych wykonano badania podstawowe oraz z pełnym zakresem.

Główne działania – przewidziane do realizacji w ramach programu w 2011 r.

- wdrażanie według opracowanego w 2010 r. ujednoliconego projektu akcji promocyjnych na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz dotyczącej pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, oraz instruktaż skierowany do dzieci posiadających pompę insulinową, adresowanej do chorych, rodziców i opiekunów oraz do wybranych grup zawodowych (m.in. kierowcy autobusów/autokarów wycieczkowych, instruktorzy nauki pływania, nauczyciele),

- kontynuacja akcji społecznych promocyjno-edukacyjnych obejmujących profilaktykę diabetologiczną o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym,

powiązane z możliwością wykonania pomiaru glikemii, hemoglobiny glikowanej HbA_{1c}, masy ciała, poziomu tkanki tłuszczowej, dotarcie do jak największej populacji,

— wdrażanie i przeprowadzanie szkoleń dla pielęgniarek i położnych, w oparciu o opracowany przez wyspecjalizowany podmiot, ramowy program przygotowujący pielęgniarce i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Główne zadania:

— edukacja na temat czynników wywołujących cukrzycę oraz na temat objawów i sposobów leczenia cukrzycy (adresowaną do chorych na cukrzycę, ich rodziców, opiekunów i wybranych grup społecznych/zawodowych),

— edukacja na temat pierwszej pomocy, jakiej należy udzielić chorym na cukrzycę, głównie dzieciom posiadającym pompę insulinową (adresowana do pielęgniarek szkolnych, ratowników medycznych, całego społeczeństwa),

— edukacja w zakresie korzyści wynikających z rozpowszechnienia w społeczeństwie postaw prozdrowotnych.

— przygotowanie pielęgniarek i położnych do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

Przewidywane efekty:

— wzrost wiedzy o cukrzycy typu 1 oraz sposobach udzielania pierwszej pomocy osobom posiadającym pompę insulinową,

— wzrost świadomości konieczności przeciwdziałania cukrzycy typu 2 w grupie dzieci w wieku 7–13 lat,

— zmniejszenie liczby hospitalizowanych przypadków dzieci z pompami insulinowymi w stanie ciężkiej hipoglikemii i/lub hiperglikemii.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2011 r. następuje rozszerzenie realizacji programu o zadanie dotyczące wdrażania i przeprowadzania szkoleń dla pielęgniarek i położnych przygotowujących pielęgniarce i położne do pracy na stanowisku edukatora cukrzycy.

W kolejnych latach planuje się kontynuację ww. programu w ramach programu zdrowotnego pt. „Narodowy program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym”.

Należy jednak zaznaczyć, iż podejmowane działania w ramach programu były i są determinowane przyznawanym w ustawie budżetowej limitem środków na realizację programów zdrowotnych w poszczególnych latach.

Uzyskanie przez lekarza rozszerzonej i pogłębionej wiedzy z biochemii, fizjologii i patofizjologii metabolizmu, niezbędnej do rozwiązywania problemów związanych z cukrzycą, jej powikłaniami oraz chorobami skojarzonymi i często z cukrzycą współwystępującymi, a także nabycie umiejętności w zakresie metodyki badań metabolicznych i endokrynologicznych, jest celem szkolenia lekarzy odbywających specjalizację w dziedzinie diabetologii.

Sprawy związane z naborem oraz realizacją specjalizacji lekarskich regulują przepisy rozporządze-

nia ministra zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

Zgodnie z powyższymi przepisami zostały opracowane dwie wersje programów specjalizacji dla lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne w zakresie diabetologii:

1) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych,

2) dla lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie pediatrii.

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie diabetologii trwa 2 lata. W tym czasie lekarze zapoznają się z problemami dotyczącymi epidemiologii, etiologii i patogenyzy cukrzycy, jej rozpoznawania, leczenia schorzenia zasadniczego oraz współistniejących powikłań, zapoznają się z problemami przebiegu tej choroby w czasie ciąży, u dzieci i młodzieży oraz u osób starszych, a także poznają społeczne aspekty diabetologii, m.in. związane z jej zapobieganiem, z zasadami kształtowania prawidłowej opieki diabetologicznej, jak również praktycznymi problemami trybu życia chorych z cukrzycą. W trakcie okresu szkolenia specjalizujący się lekarze nabywają zarówno wiedzę teoretyczną, jak również umiejętności praktyczne niezbędne do przeprowadzenia badania chorego na cukrzycę, wykonania i interpretacji badań diagnostycznych, oceny dna oczu, posługiwania się pompą infuzyjną i in. Ww. wiedzę i umiejętności lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie diabetologii realizują w trakcie obowiązkowych kursów szkoleniowych i staży kierunkowych – w liczbie, miejscu i formie określonych w programie specjalizacji. Szkolenie specjalizacyjne jest zakończone państwowym egzaminem specjalizacyjnym, po zdaniu którego lekarz uzyskuje tytuł specjalisty w dziedzinie diabetologii.

Szkolenie specjalizacyjne odbywa się w wysokospecjalistycznych klinikach lub oddziałach, które spełniają wymogi określone w wyżej przytoczonych przepisach i uzyskały uprawnienia do prowadzenia specjalizacji w ww. dziedzinie. Liczba dostępnych miejsc szkoleniowych w ww. dziedzinie systematycznie rośnie. Obecnie w Polsce takie uprawnienia posiadają 43 jednostki organizacyjne, dysponujące łącznie 251 miejscami szkoleniowymi (dla porównania w czerwcu 2009 r. było 39 jednostek szkolących, które łącznie dysponowały 213 miejscami szkoleniowymi).

Jednocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że programy specjalizacji zrealizowane przez lekarzy zatrudnionych w podstawowej opiece zdrowotnej, tj. specjalistów w dziedzinie medycyny rodzinnej, medycyny ogólnej, chorób wewnętrznych oraz pediatrii, również obejmują treści z zakresu diabetologii, umożliwiające prawidłowe rozpoznanie oraz prowadzenie prawidłowego leczenia tego schorzenia. Wiedza oraz umiejętności w tym zakresie nabywane są w ramach odrębnych staży oraz kursów (np. w ramach stażu kierunkowego z diabetologii w przebiegu specjaliza-

cji w dziedzinie chorób wewnętrznych, podczas którego lekarz nabywa także umiejętności praktyczne, polegające m.in. na zapoznaniu się z technikami wstrzykiwania insuliny), lub też są włączone w inne staże (np. w staż kierunkowy w zakresie pediatrii ogólnej – jak to ma miejsce w specjalizacji w dziedzinie pediatrii). Lekarze odbywający specjalizację w dziedzinie medycyny rodzinnej z problemami dotyczącymi cukrzycy zapoznają się podczas kursu wprowadzającego pt. „Wybrane problemy kliniczne” oraz w czasie staży kierunkowych i staży w praktyce lekarza rodzinnego.

Ponadto uprzejmie informuję, że corocznie są organizowane kursy doskonalące z zakresu diabetologii, dostępne m.in. dla lekarzy specjalizujących się i specjalistów w chorobach wewnętrznych, diabetologii i medycynie rodzinnej. Udział w tych kursach jest dobrowolny, ale w związku z nałożonym na lekarzy obowiązkiem doskonalenia zawodowego (zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków, Dz. U. Nr 231, poz. 2326, z późn. zm.), uczestnictwo w takich kursach jest premiowane możliwością uzyskania tzw. punktów edukacyjnych, warunkujących dopełnienie przez lekarzy przedmiotowego obowiązku w danym okresie rozliczeniowym. Wykaz kursów doskonalących w zakresie diabetologii, jak również w innych dziedzinach, jest publikowany na stronie internetowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, które koordynuje sprawy związane z organizacją takich kursów.

Ponadto w dniu 1 lipca 2011 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, wprowadzająca zmiany w systemie szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyków, m.in. oparte na wprowadzeniu nowego, modułowego systemu specjalizacji lekarskich. Przyjęcie takiego rozwiązania udrożni system poprzez skrócenie okresu uzyskiwania specjalizacji, zwłaszcza w dotychczasowych szczególnych dziedzinach medycyny, a więc także w dziedzinie diabetologii, umożliwiając szkolenie specjalizacyjne większej liczbie lekarzy w tym samym czasie. Akty wykonawcze do tej ustawy powstaną w terminie 18 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Wprowadzone niniejszą ustawą zmiany powinny spowodować szybszy dopływ specjalistów dla realizacji usług medycznych w systemie ochrony zdrowia.

Pragnę poinformować, iż w Ministerstwie Zdrowia został opracowany projekt rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. W taryfikatorze kwalifikacyjnym, stanowiącym załącznik do ww. projektu rozporządzenia, w dziale I pt.: „Pracownicy działalności podstawowej” zostało wpisane stanowisko pracy: edukator do spraw diabetologii. Ponadto w ww. załączniku określone zostały także kwalifikacje wymagane od pracowników na poszcze-

gólnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, w tym kwalifikacje na stanowisku edukatora do spraw diabetologii.

Zgodnie z przedmiotowym załącznikiem na stanowisku edukatora do spraw diabetologii może być zatrudniona osoba, która posiada:

- magisterskie wykształcenie pielęgniarskie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

- licencjat pielęgniarstwa i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

- co najmniej średnie pielęgniarskie i specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego oraz 2-letnie doświadczenie zawodowe,

- inne magisterskie wykształcenie pielęgniarskie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy oraz roczne doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

- licencjat pielęgniarstwa i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator cukrzycy oraz 5-letnie doświadczenie zawodowe w ośrodku o profilu diabetologicznym,

- co najmniej średnie wykształcenie pielęgniarskie i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy.

Ponadto w systemie ochrony zdrowia zasadniczą rolę w leczeniu cukrzycy oraz powikłań z nią związanych pełnią lekarze. Poza tym, w celu podniesienia jakości świadczeń realizowanych wobec osób chorych na cukrzycę, przepisami rozporządzenia ministra zdrowia z 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.) została uregulowana specjalizacja w dziedzinie diabetologia. Szkolenie specjalizacyjne w diabetologii umożliwi lekarzom zdobycie specjalistycznych kwalifikacji niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec osób chorych na cukrzycę oraz choroby współwystępujące.

W odniesieniu do osób wykonujących inne zawody medyczne, które w ramach kształcenia uzyskały wiedzę z zakresu cukrzycy, a tym samym kwalifikacje do realizacji świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, należy wskazać również dietetyków. Kształcenie w zawodzie dietetyk realizowane jest m.in. w ramach studiów wyższych (pierwszego i drugiego stopnia) w oparciu o standardy nauczania na kierunku dietetyka (załącznik nr 16 do rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.)). Przedmiotowy dokument stanowi, iż absolwent w wyniku kształcenia zdobywa wiedzę m.in. z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego oraz profilaktyki chorób żywieniowo-zależnych. Jednocześnie absolwent powinien być przygo-

towany do racjonalnego planowania i wdrażania opartego o podstawy naukowe żywienia indywidualnego, zbiorowego i leczniczego dla zróżnicowanych pod względem wieku, zawodu oraz warunków życia grup ludności, profilaktyki i leczenia dietetycznego chorób żywieniowo-zależnych, jak również przygotowany jest do udzielania porad dietetycznych.

Ponadto informuję, iż treści obejmujące profilaktykę chorób, w tym cukrzycy, ujęte są m.in. w ramach kształcenia na studiach wyższych na kierunku zdrowie publiczne. Zdrowie publiczne to dyscyplina obejmująca szeroki zakres wieloprofesjonalnych działań wiążących się ze wszystkimi aspektami zdrowia ludzi, jego ochroną, umocnieniem i poprawą, jak również oceną potrzeb zdrowotnych populacji oraz sposobami ich zaspokajania. Kształcenie w zakresie zdrowia publicznego realizowane na studiach wyższych ma umożliwić przyszłym absolwentom nabycie wiedzy, która pozwoli na realizację działań mających wpływ na zdrowie społeczeństwa. Realizacja tego zadania związana jest między innymi z nabyciem wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych, medycznych, wiedzy związanej z podstawowymi problemami zdrowia publicznego, jak również z zakresu systemu opieki zdrowotnej oraz polityki zdrowotnej Polski i krajów Unii Europejskiej.

Ponadto zagadnienia dotyczące cukrzycy realizowane są również w ramach specjalizacji w dziedzinie zdrowie publiczne, do której mogą przystąpić osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego, farmaceuci jak również osoby wykonujące zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia (tj. osoby legitymujące się tytułem magistra lub magistra inżyniera na kierunku: administracja, biologia, biotechnologia, chemia, dietetyka, inżynieria środowiskowa, ochrona środowiska, politologia, prawo, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, technologia żywności i żywienie człowieka, zarządzanie, zdrowie publiczne). Inną dziedziną specjalizacji, w ramach której osoby uprawnione do realizacji kształcenia zapoznawane są z zagadnieniami dotyczącymi cukrzycy jako choroby przewlekłej, jest farmacja apteczna, do realizacji której mogą przystąpić farmaceuci.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.) farmaceuci (zatrudnieni w aptekach lub hurtowniach) zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w ciągłym szkoleniu, celem aktualizacji posiadanego zasobu wiedzy oraz stałego dokształcania się w zakresie nowych osiągnięć nauk farmaceutycznych. W ramach przedmiotowych szkoleń farmaceuci pogłębiają wiedzę i umiejętności z zakresu m.in. opieki farmaceutycznej, w ramach której realizowane są kursy dotyczące: cukrzycy jako problemu współczesnej medycyny oraz opieki farmaceutycznej dla pacjentów z cukrzycą. Ponadto także diagnosty laboratoryjni w ramach specjalizacji z laboratoryjnej diagnostyki me-

dycznej zdobywają specjalistyczną wiedzę z zakresu badań laboratoryjnych w diagnostyce cukrzycy i monitorowaniu jej leczenia, jak również powikłań, jakie może ona powodować.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jerzego Budnika**

**w sprawie wprowadzenia ułatwień
w przekazywaniu przez emerytów i rencistów
1% podatku na rzecz organizacji
pożytku publicznego (22699)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przekazaną przy piśmie z dnia 25 maja 2011 r. nr SPS-023-22699/11 interpelacją posła Jerzego Budnika w sprawie wprowadzenia ułatwień w przekazywaniu przez emerytów i rencistów 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego wyjaśniam, co następuje.

W chwili obecnej nie są prowadzone prace mające na celu zmianę przepisów ustawowych w taki sposób, aby świadczeniobiorcy organów rentowych mieli możliwość zadeklarowania 1% podatku bez konieczności złożenia zeznania podatkowego. Dotyczy to zarówno sytuacji, gdy emeryt lub rencista otrzymuje od organu rentowego PIT-11A „Informację o dochodach uzyskanych od organu rentowego” czy też PIT-40A „Roczne obliczenie podatku przez organ rentowy”.

Samodzielne składanie zeznań podatkowych przez emerytów i rencistów nie jest bowiem niczym nowym w polskim systemie podatkowym. Funkcjonuje od początku obowiązywania przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. od 1992 r., i nigdy nie było kwestionowane przez samych zainteresowanych. Należy zauważyć, iż złożenie zeznania podatkowego na bazie otrzymanego PIT-40A/11A daje podatnikowi możliwość opodatkowania swoich dochodów łącznie z dochodami małżonka albo w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci, a ponadto umożliwia skorzystanie z ulg podatkowych (np. z popularnej wśród tej grupy podatników ulgi rehabilitacyjnej). W chwili obecnej pozwala również na wskazanie organizacji pożytku publicznego, na rzecz której naczelnik urzędu skarbowego dokonuje przekazania 1% podatku zgodnie z wnioskiem podatnika.

Jednocześnie czas na złożenie zeznania podatkowego wynosi minimum dwa miesiące (licząc od ostat-

niego dnia, w którym organy rentowe są obowiązane sporządzić i przekazać PIT-11A/40A za rok podatkowy), co wydaje się wystarczające, zważywszy, że począwszy od rozliczenia dochodów uzyskanych w 2007 r., 1-procentowy mechanizm uległ znacznemu uproszczeniu. W obecnym stanie prawnym podatnicy nie muszą już sami dokonywać wpłaty na rachunek bankowy organizacji pożytku publicznego, zachowywać dowodu wpłaty ani samodzielnie pomniejszać podatku należnego. Jeżeli chcą, aby 1% podatku od ich dochodów zasilił konto wybranej organizacji pożytku publicznego, wystarczy, że w składanym zeznaniu podatkowym podadzą numer wpisu do KRS wybranej organizacji oraz wysokość kwoty do przekazania na jej rzecz. Przekazania środków dokona naczelnik urzędu skarbowego.

Nie są to zatem trudne czynności, podobnie jak zeznanie podatkowe PIT-37 nie jest skomplikowanym drukiem. Wbrew obiegowej opinii formularze podatkowe są tak skonstruowane, że nawet przy znikomej wiedzy na temat podatków pozwalają na prawidłowe ich wypełnienie. W tym celu wystarczy jedynie uważnie czytać opisy do poszczególnych pozycji zeznania lub skorzystać z pomocy pracowników administracji podatkowej.

Należy zauważyć, iż corocznie w czasie akcji rozliczeniowej podatku dochodowego od osób fizycznych uruchamiane są liczne punkty konsultacyjne, zarówno w siedzibach organów podatkowych, jak i w urzędach gminy. Dodatkowo organizowane są dyżury telefoniczne, dni otwarte w urzędach skarbowych, „pracujące soboty”, a ponadto wydłużane są godziny pracy administracji podatkowej. A wszystko po to, aby ułatwić podatnikom wypełnienie obowiązku podatkowego.

W tym stanie rzeczy i wobec tak szeroko zakrojonej kampanii informacyjnej związanej z rozliczeniem rocznym twierdzenie, że barierą, która zniechęca podatników do deklarowania części podatku na działalność społecznie użyteczną, jest konieczność złożenia zeznania podatkowego, wydaje się przesadne i nie mieć potwierdzenia w rzeczywistości. Tym bardziej że w razie jakichkolwiek trudności związanych z wypełnianiem druków zeznań podatkowych, w tym pozycji dotyczących wniosku o przekazanie 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego, wystarczy skontaktować się telefonicznie z Krajową Informacją Podatkową, wybierając numer 0 801 055 055 albo (22) 330 0 330, lub zasięgnąć informacji w swoim urzędzie skarbowym (w normalnych godzinach pracy lub podczas jednego z dyżurów organizowanych podczas akcji rozliczeniowej).

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, iż nie znajduję uzasadnienia dla rozwiązania, o którym mowa w interpelacji pana posła. Jego wprowadzenie nie wyeliminuje bowiem konieczności wypełnienia przez podatnika druku podatkowego, przy czym konstrukcja tego dokumentu – wbrew opinii przedstawicieli środowiska emerytów i rencistów – nie mogłaby ograniczać się do dwóch rubryk (wniosku

o 1%), gdyż zgodnie z przedłożoną koncepcją byłby on składany do urzędu skarbowego właściwego dla organu rentowego. Jest to zatem inny urząd skarbowy niż ten, w którym powinien rozliczyć się podatnik i który dokonuje przekazania pieniędzy na konto organizacji pożytku publicznego. Składany „załącznik” musiałby być zatem znacznie rozbudowany, w taki sposób, aby po jego wprowadzeniu do systemu informatycznego obsługującego urzędy skarbowe nastąpiła szybka identyfikacja podatnika oraz powiązanie rocznego obliczenia podatku złożonego przez organ rentowy (PIT-40A) z „załącznikiem” złożonym przez świadczeniobiorcę organu rentowego.

Nie można bowiem zapominać, iż kwota, jaką podatnik może zadeklarować na rzecz organizacji pożytku publicznego, jest limitowana. W praktyce nie może przekroczyć zaokrąglonej do pełnych dziesiątek groszy w dół kwoty 1% podatku należnego. Dlatego istotne jest, aby przed jej przekazaniem organ podatkowy mógł dokonać weryfikacji jej poprawności. Czynności tej nie ułatwi składanie „załącznika” do PIT-40A w oderwaniu od rocznego obliczenia podatku. Spowoduje natomiast, że urzędy skarbowe w bardzo krótkim czasie będą musiały wprowadzić do systemów informatycznych dane z nowego formularza, co podczas akcji rozliczeniowej spowoduje poważne spiętrzenie obowiązków i może zakłócić przebieg tej akcji.

Ponadto przedmiotowa propozycja wymaga poniesienia dodatkowych nakładów związanych z określeniem nowego wzoru, jego udostępnieniem podatnikom oraz z przebudową systemów informatycznych, z których korzysta administracja podatkowa.

Warto natomiast pamiętać, iż mechanizm 1% został wprowadzony jako wyjątek od reguły dysponowania środkami publicznymi przez państwo oraz samorząd terytorialny. Wyjątek będący przejawem demokracji partycypacyjnej oraz symbolizujący udział obywateli w procesie dystrybucji 1% podatku należnego. Jednocześnie przejęcie przez organy podatkowe dystrybucji 1% nie miało w żaden sposób zdeorganizować pracy aparatu skarbowego.

Odnosząc się natomiast do kwestii innych udogodnień (zachęt), jakie resort finansów zamierza wprowadzić, by z roku na rok zwiększała się liczba podatników, którzy decydują się przekazać 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, uprzejmie informuję, iż tego rodzaju udogodnienia już funkcjonują.

Z dniem 1 stycznia 2007 r. nie tylko nastąpiła bowiem wspomniana wcześniej zmiana zasad przekazywania 1%, ale również rozszerzono krąg podatników, którzy mogą decydować o przekazaniu 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego (tj. o osoby składające zeznanie PIT-36L, PIT-38 i PIT-39, czyli o podatników uzyskujących dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej, działów specjalnych produkcji rolnej, kapitałów pieniężnych lub ze zbycia nieruchomości, opodatkowane 19-procentową stawką podatku).

Niewątpliwie przyczyniło się to do wzrostu liczby podatników, którzy poprzez instytucję 1% wspierają działalność społecznie użyteczną prowadzoną przez organizację pożytku publicznego, oraz do wzrostu środków pieniężnych, jakie trafiają do trzeciego sektora. Potwierdzają to dane statystyczne. W przypadku zeznań podatkowych składanych za 2003 r. z 1-procentowego mechanizmu skorzystało zaledwie 0,34% podatników, odpowiednio w zeznaniach za 2004 r. – 2,81%, za 2005 r. – 4,76%, a za 2006 r. – 6,56%, natomiast w ramach akcji rozliczeniowej za 2007 r. na przekazanie 1% podatku zdecydowało się już 20,10% podatników, odpowiednio w 2008 r. – 28,32%, a w 2009 r. – 33,42%.

W konsekwencji, o ile podczas akcji składania zeznań podatkowych za 2003 r. na konta organizacji pożytku publicznego wpłynęło 10,4 mln zł, w 2008 r. (z zeznań podatkowych za 2007 r.) kwota ta wzrosła do 299 mln zł, odpowiednio w 2009 r. (z zeznań podatkowych za 2008 r., według stanu na 31 grudnia 2009) – do 381,5 mln, a w 2010 r. (z zeznań podatkowych za 2009 r.) wyniosła 357,1 mln zł (brak wzrostu tej kwoty w 2010 r. był wynikiem wprowadzenia dwustopniowej skali podatkowej, która wpłynęła na obniżenie obciążeń podatkowych, w tym na wysokość podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego).

Nie zmienia to faktu, iż nadal – mimo zmiany mechanizmu alokacji 1% i rozszerzenia kręgu „darczyńców” – znacząca większość podatników (około 70%) nie decyduje się na przekazanie 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Przyczyną takiego stanu rzeczy nie są jednak obowiązujące przepisy (w tym wymóg złożenia zeznania podatkowego), lecz świadomość podatników i ich chęć wspierania działalności społecznie użytecznej prowadzonej przez organizację pożytku publicznego. Nie mniejszą rolę odgrywa również budowanie zaufania pomiędzy organizacjami pożytku publicznego a jej podopiecznymi oraz podejmowanie działań w zakresie edukacji obywatelskiej, które promowałyby szerszą wizję dobra wspólnego oraz pożytku publicznego.

Ponadto nie można zapominać, iż ostateczną decyzję w kwestii alokacji części podatku dochodowego podejmuje sam podatnik. W konsekwencji, jeżeli nie zechce podzielić się podatkiem od swoich dochodów z organizacją pożytku publicznego, nie uczyni tego, niezależnie od funkcjonujących udogodnień.

Reasumując, uprzejmie informuję, iż w chwili obecnej resort finansów nie pracuje nad wprowadzeniem kolejnych zamian w zakresie przekazywania 1% podatku.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację poseł Barbary Marianowskiej**

**w sprawie tworzenia silnych podmiotów
rynkowych zdolnych do obrony swoich
interesów i rozwoju, na przykładzie braku
wsparcia ze strony Bumar sp. z o.o. wobec
negocjacji związanych ze zobowiązaniem
Zakładów Mechanicznych Tarnów SA
w Tarnowie względem spółki Grand Ltd.
(22700)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Barbary Marianowskiej z dnia 25 maja 2011 r. nr sygn. SPS-023-22700/11 w sprawie tworzenia silnych podmiotów rynkowych zdolnych do obrony swoich interesów i rozwoju, na przykładzie braku wsparcia ze strony Bumar sp. z o.o. wobec negocjacji związanych z zobowiązaniem Zakładów Mechanicznych Tarnów SA z siedzibą w Tarnowie względem spółki Grand Ltd., uprzejmie informuję, co następuje.

Pragnę zwrócić uwagę na uwarunkowania formalnoprawne funkcjonowania podmiotów prawa handlowego, czyli zarówno spółki Bumar sp. z o.o., jak i Zakładów Mechanicznych Tarnów SA. W stosunku do obu podmiotów ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.) w identyczny sposób reguluje kwestie prowadzenia bieżących spraw spółki, a mianowicie zgodnie z art. 201 § 1 oraz 368 § 1 K.s.h. zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę. Uprawnienia akcjonariusza, jakim jest Bumar sp. z o.o., wobec ZM Tarnów SA są ściśle określone w przepisach K.s.h. oraz statutu spółki ZM Tarnów SA i są one wyraźnie przypisane do wyrażania zgody na wyszczególnione zdarzenia gospodarcze, co oznacza, że:

— wszystkie czynności z zakresu sporów sądowych toczonych przez spółkę, w tym spraw przeciwko spółce, prowadzi i jest odpowiedzialny z tego tytułu zarząd spółki, który zobowiązany jest do wyboru rozwiązań leżących w interesie spółki i akcjonariuszy.

— akcjonariusze spółki, w tym akcjonariusz większościowy, nie mają prawnej legitymacji do uczestniczenia w sprawach pomiędzy spółką a jej wierzycielami (m.in. nie mogą przejmować odpowiedzialności finansowej za zdarzenia spółki zależnej).

Zarząd Bumar sp. z o.o. w przekazanych do MSP w dniu 10.06.2011 r. wyjaśnieniach, potwierdza, że w jego ocenie w dalszym ciągu są możliwe rozwiązania, w ramach których nastąpi neutralizacja ryzyka dla dalszej działalności spółki związanego z niekorzystną treścią wyroków sądowych uzyskanych przez Grand Ltd., zwłaszcza ryzyka niewypłacalności spółki.

W związku z tym, że pani poseł w swej interpelacji powołuje się na materiały przekazane przez organizację związkową działającą w spółce, trudno jest mi

odnieć się do rzetelności przekazanych danych. Pragnę natomiast zapewnić, że stwierdzenia o celowości działań Bumar sp. z o.o. nastawionych na zamknięcie produkcji zbrojeniowej w spółce są nieprawdziwe.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że Zarządowi Bumar sp. z o.o. zależy w stopniu równym, jak pracownikom spółki i organizacjom związkowym działającym w podmiocie, na efektywnym przeprowadzeniu procesu restrukturyzacji i osiągnięciu przez Zakłady Mechaniczne Tarnów SA stabilności w funkcjonowaniu, a sprawę wskazaną we wniesionej interpelacji poselskiej monitoruje właściwy organ nadzoru, tj. rada nadzorcza spółki.

Z poważaniem

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Zbigniewa Girzyńskiego**

**w sprawie finansów jednostek
samorządu terytorialnego (22701)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z otrzymaną przy piśmie z dnia 25 maja br., nr SPS-023-22701/11, interpelacją posła Zbigniewa Girzyńskiego w sprawie finansów jednostek samorządu terytorialnego uprzejmie informuję.

Rozporządzenie ministra finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 252, poz. 1692), jest zgodne z prezentowanym od 2001 r. (tj. od momentu wejścia w życie pierwszego rozporządzenia dotyczącego sprawozdawczości z zakresu długu publicznego) przez ministra finansów stanowiskiem, iż klasyfikacja danego zobowiązania do tytułów dłużnych nie zależy od jego nazwy, ale od sensu ekonomicznego (wynika to z ujednolicenia statystyki z zakresu długu publicznego z standardami międzynarodowymi, w tym z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie, tzw. ESA 95, które definiuje zobowiązania w sposób funkcjonalny). Obecna klasyfikacja kategorii: kredyty i pożyczki zawarta w rozporządzeniu ministra finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. stanowi jedynie doprecyzowanie w regulacjach prawnych dotychczasowego stanowiska ministerstwa finansów, a nie jest rozszerzeniem kategorii kredytów i pożyczek. Celem dookreślenia tytułu, jakim są kredyty i pożyczki, jest dążenie do otrzymania pełnej i rzetelnej informacji o rze-

czywistym zadłużeniu jednostek sektora finansów publicznych.

Odnosząc się natomiast do sformułowanych pytań, pragnę podkreślić, iż sytuacja samorządów jest bardzo zróżnicowana. Jest część jednostek, które mają deficyt i to dość znaczny, i część, w których deficyt jest stosunkowo niewielki. Są również jednostki, w których wy gospodarowano nadwyżkę.

Sektor instytucji rządowych i samorządowych w Polsce cechuje się deficytem o charakterze strukturalnym. Utrzymywanie się takiego stanu grozi w długim okresie destabilizacją finansów publicznych. Z tego powodu dla Polski bardzo ważną kwestią jest ograniczenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. W związku z powyższym Rada Ecofin wystosowała rekomendacje dotyczące redukcji deficytu najpóźniej do końca 2012 r.

Niepodjęcie wystarczających działań celem realizacji rekomendacji Rady może grozić zawieszeniem przez Radę dostępu do środków z Funduszu Spójności, co oznaczałoby dla Polski utratę bardzo znaczących środków finansowych. W konsekwencji stwierdzenia przez Radę braku skutecznych działań dla redukcji deficytu Polska zostałaby także objęta nowymi, ambitnymi rekomendacjami Rady.

W związku z powyższym konieczne jest podjęcie dodatkowych działań konsolidujących finanse publiczne. W tym zakresie niezbędne jest rozłożenie ciężaru dostosowań pomiędzy jednostki sektora finansów publicznych odpowiedzialne za deficyt. A zatem niezbędne jest również wprowadzenie mechanizmów ograniczających deficyt podsektora samorządowego.

Zgodnie z porozumieniem osiągniętym pomiędzy stroną rządową i samorządową łączny deficyt sektora samorządowego zostanie obniżony do końca 2012 r. o 0,4 punktu procentowego PKB. Ograniczenie to dotyczyć będzie całego sektora samorządowego, nie zaś poszczególnych jednostek. Przyjęte porozumienie jest gwarancją polskiego bezpieczeństwa. Zapewni przewidywalność i stabilność finansów publicznych.

W chwili obecnej minister finansów oczekuje na uzgodnione w ramach strony samorządowej stanowisko dotyczące szczegółowych rozwiązań związanych z mechanizmami ograniczającymi deficyt podsektora samorządowego.

W ocenie ministra finansów zakładane rozwiązania nie powinny stanowić ograniczenia możliwości inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym również absorpcji środków z budżetu Unii Europejskiej. Natomiast będą stanowiły swojego rodzaju zabezpieczenie dla stabilności finansów publicznych w obszarze jednostek samorządu terytorialnego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Eugeniusza Grzeszczaka**

**w sprawie wsparcia działalności rolniczej
na obszarach o niekorzystnych warunkach
gospodarowania (22702)**

Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Eugeniusza Grzeszczaka z dnia 10 maja 2011 r., przekazaną pismem, znak: SPS-023-22702/11, w sprawie możliwości zakwalifikowania gruntów gminy Brudzew do obszarów ONW, uprzejmie wyjaśniam:

Działanie: Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 stanowi instrument wsparcia finansowego, którego celem jest zapewnienie ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i tym samym utrzymanie żywotności obszarów wiejskich, a więc zapobieganie wyludniania się tych obszarów, a także zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich i promocja rolnictwa przyjaznego dla środowiska.

W Polsce wyznaczone zostały trzy typy obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania: nizinne, ze specyficznymi utrudnieniami oraz górskie. Do każdego z wymienionych typów obszary kwalifikowane były na podstawie różnych kryteriów.

Do ONW typu górskiego zakwalifikowane są gminy i obręby ewidencyjne, w których ponad połowa użytków rolnych leży na wysokości >500 m n.p.m.

Do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania ze specyficznymi utrudnieniami zakwalifikowano gminy i obręby ewidencyjne, w których co najmniej 50% użytków rolnych położonych jest powyżej 350 m n.p.m. Miejscowości spełniające powyższe kryterium wymienione są w rozporządzeniach wojewodów w sprawie ustalenia wykazu miejscowości położonych na terenach górskich i podgórskich, uprawniających je do ulgi podatkowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969).

Obszary typu nizinnego, gdzie występują ograniczenia produktywności rolnictwa, zostały zakwalifikowane do obszarów ONW za pomocą mierzalnych i obiektywnych kryteriów, w oparciu o wskaźniki demograficzne (gęstość zaludnienia) oraz wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej – WWRPP. Wskaźnik ten ocenia przydatność gruntów do produkcji rolnej pod kątem jakości gleby, agroklimatu, rzeźby terenu i warunków wodnych.

Do ONW nizinnej strefy nizinnej I zakwalifikowano gminy, dla których wartość wskaźnika WWRPP mieści się w granicach 52–72,5 pkt, a gęstość zaludnienia jest niższa niż 75 os/km², zaś w przypadku obrębów wartość ta wynosi maksymalnie 56 pkt. Na-

tomiast do ONW nizinnej strefy nizinnej II zalicza się gminy i obręby, dla których wartość WWRPP nie przekracza 52 pkt i gęstość zaludnienia jest również niższa niż 75 os/km².

Wykaz obrębów ewidencyjnych, które spełniają przedstawione powyżej kryteria, tzw. obszarów ONW, znajduje się w załączniku do rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania: Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 40, poz. 329, z późn. zm.).

Zgodnie ze wzmiankowanym załącznikiem grunty w gminie Brudzew (woj. wielkopolskie, powiat turecki) są w całości zaliczone do ONW typu nizinnej strefy II. W chwili obecnej nie ma możliwości zmiany zasad kwalifikowalności do obszarów ONW, a tym samym zmiany typu obszarów ONW, do którego zaliczone są grunty położone w gminie Brudzew. Jednocześnie chcielibyśmy zwrócić uwagę na fakt, że podstawowe stawki płatności ONW obowiązujące na obszarach nizinnych należących do strefy II oraz obszarach ze specyficznymi utrudnieniami (czyli grupy 3, o której mowa w przedmiotowym piśmie) są w tej samej wysokości i wynoszą 264 zł za 1 ha użytków rolnych.

Z uwagi na duży udział obszarów ONW w Polsce (wynikający m.in. z dużego zróżnicowania warunków przyrodniczych) i jego znaczenie dla rolników MRiRW przywiązuje dużą wagę do procesu reformy tego instrumentu. W czerwcu 2010 r. służby Komisji Europejskiej rozpoczęły prace nad „Oceną skutków nowej delimitacji ONW”. Propozycja legislacyjna w tym zakresie ma być przedstawiona razem z całym pakietem legislacyjnym dotyczącym wspólnej polityki rolnej po 2013 r. Nowe kryteria będą obowiązywały prawdopodobnie po roku 2013.

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Teresy Piotrowskiej**

**w sprawie poszerzenia zakresu programów
terapeutycznych dla chorych na cukrzycę
(22704)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani Teresy Piotrowskiej, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przesłaną przy piśmie z dnia 25 maja 2011 r. (nr SPS-023-22704/11), w spra-

wie poszerzenia zakresu programów terapeutycznych dla chorych na cukrzycę uprzejmie przekazując następujące informacje.

Polityka lekowa stanowi całokształt działań organizacyjno-prawnych, na podstawie których minister zdrowia realizuje zadania dotyczące zagwarantowania obywatelom dostępu do skutecznych i bezpiecznych produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału pacjentów w kosztach leczenia. Regulacje prawne zagadnień związanych z refundacją leków i wyrobów medycznych są zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) i w ustawie z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050, z późn. zm.).

Cukrzyca jako powszechna choroba przewlekła stanowi szczególny przedmiot troski resortu zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje insuliny oraz preparaty doustne przeciwcukrzycowe według swoich możliwości finansowych. Koszty refundacji insuliny: zarówno pojedynczych preparatów, jak i mieszanek insulinowych – krótko, średnio i długo działających – wzrastają każdego roku. Od 2007 r. możemy obserwować wzrost liczby wydanych opakowań insuliny o ok. 300 tys., w 2009 r. liczba ta wyniosła ponad 5,7 mln szt. Przekłada się to na koszty refundacji, które z blisko 500 mln zł w 2007 r. zwiększyły się o ponad 62 mln zł w 2009 r. Również koszty refundacji doustnych preparatów przeciwcukrzycowych wzrastają w ostatnich latach, osiągając w 2009 r. wartość ok. 125 mln PLN.

Należy zauważyć, iż leki z grupy inkretynomimetycznych oraz inhibitorów DPP-4 stanowiły w dniu 30 kwietnia 2011 r. przedmiot obrad Zespołu do Spraw Gospodarki Lekami, który zarekomendował nieuwzględnianie wniosków o ustalenie ceny urzędowej i o umieszczenie w wykazach refundacyjnych przedmiotowych produktów leczniczych ze względu na m.in.:

- wysoki koszt inkrementalny terapii,
- wysoką cenę,
- brak wiarygodnych dowodów na różnice skuteczności w zakresie twardych punktów końcowych, pomimo korzyści wynikających z istnienia efektu zdrowotnego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Arkadiusza Litwińskiego**

**w sprawie interpretacji przepisów
co do zasadności stosowania 3-procentowej
stawki opłat rocznych z tytułu
wieczystego użytkowania nieruchomości
gruntowych położonych w granicach portów
morskich w Szczecinie i Świnoujściu (22705)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Arkadiusza Litwińskiego, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22705/11, w sprawie interpretacji przepisów dotyczących możliwości zastosowania 0,3% stawki opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych położonych w granicach portów morskich Szczecin i Świnoujście, uprzejmie przedstawiam informacje w tym zakresie.

Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.) wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego jest uzależniona od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość została oddana. Jednocześnie zgodnie z art. 72 ust. 3 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami stawkę procentową 0,3% ceny nieruchomości gruntowej stosuje się w odniesieniu do nieruchomości gruntowych oddanych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.

Stosownie natomiast do przepisu § 1 ust. 1 lit. g rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia rodzajów nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 207, poz. 2107) za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa uznaje się nieruchomości wykorzystywane na porty i przystanie żegluga śródlądowej, którym odrębne przepisy nadają znaczenie obronne. Użyta w tym przepisie forma koniunkcji przesądza o tym, że dotyczy on wyłącznie zarówno portów, jak i przystani żegluga śródlądowej. W świetle powyższego brak jest podstaw do zaliczenia portów morskich Szczecin i Świnoujście do powyższej kategorii portów śródlądowych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że omawiana sprawa była już w 2010 r. przedmiotem analizy, w związku z wnioskiem Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA. Zwróciłem się wówczas do ministra finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, który w odpowiedzi podzielił stanowisko przedstawione powyżej.

Ponadto z treści § 1 ust. 1 lit. g ww. rozporządzenia wyraźnie wynika, że znaczenie obronne powinno być nadane przez odrębny przepis określonego portowi, a nie przedsiębiorstwu, które zarządza danym portem. Należy również zauważyć, że z powołanego w interpelacji pana posła Arkadiusza Litwińskiego załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2010 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. Nr 198, poz. 1314) wynika, że Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA w Szczecinie jest przedsiębiorcą o znaczeniu gospodarczo-obronnym, co nie przesądza o podstawowym celu działania przedsiębiorstwa, a tym bardziej nie przesądza o tym, na jaki cel została oddana i jak jest faktycznie wykorzystywana nieruchomości, w stosunku do której zarządowi przysługuje prawo użytkowania wieczystego. Z przepisu art. 73 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wynika bowiem, że jeżeli nieruchomości gruntowa została oddana w użytkowanie wieczyste na więcej niż jeden cel, stawkę procentową opłaty rocznej przyjmuje się dla tego celu, który w umowie o oddanie w użytkowanie wieczyste został określony jako podstawowy. Zatem to cel podstawowy będzie decydował o wysokości zastosowanej stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Uwzględniając powyższe, uprzejmie informuję, że w przedstawionej sprawie właściwy organ reprezentujący właściciela nieruchomości powinien dokonać ustalenia celu, na jaki przedmiotowe nieruchomości zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz oceny faktycznego sposobu użytkowania nieruchomości, w stosunku do których Zarządowi Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA przysługuje prawo użytkowania wieczystego. Ministerstwo Infrastruktury nie posiada bowiem kompetencji do rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych dotyczących aktualizacji wysokości stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych. Sprawy z tego zakresu należą wyłącznie do kompetencji właściwego organu administracji publicznej lub sądu.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że aktualnie w Sejmie RP trwają prace nad kilkoma projektami ustaw, w których podjęto próby zmian przepisów dotyczących użytkowania wieczystego nieruchomości, w tym także aktualizowania opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego. W projekcie ustawy zawartym w druku sejmowym nr 3765 zaproponowano m.in. umożliwienie właściwemu organowi udzielenia, za zgodą organu stanowiącego, bonifikat od opłat rocznych bez względu na cel, na jaki nieruchomości została oddana w użytkowanie wieczyste. Przyjęcie projektowanego rozwiązania skutkowałoby obniżeniem opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, o ile organy podjęłyby stosowne w tym zakresie decyzje.

Przedstawiając Panu Marszałkowi powyższe stanowisko, wyrażam nadzieję, że powyższe informacje pozwolą wyeliminować wątpliwości zasygnalizowane w interpelacji pana posła Arkadiusza Litwińskiego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Gabrieli Masłowskiej**

**w sprawie procedur postępowania,
na podstawie których Ministerstwo
Infrastruktury określa i rozlicza z bankiem
PKO BP SA środki publiczne przeznaczone
na przejściowe wykupienie odsetek
i wykupienie odsetek skapitalizowanych
oraz na pokrycie różnicy odsetek w oparciu
o art. 5 ust. 1 ustawy o uporządkowaniu
stosunków kredytowych, a także z zakresu
weryfikacji przez Ministerstwo Infrastruktury
zapotrzebowania banku na wykupienie odsetek
(22706)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Gabrieli Masłowskiej skierowaną do ministra infrastruktury przy piśmie Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22706/11w sprawie procedur postępowania, na podstawie których Ministerstwo Infrastruktury określa i rozlicza z bankiem PKO BP SA środki publiczne przeznaczone na przejściowe wykupienie odsetek i wykupienie odsetek skapitalizowanych oraz na pokrycie różnicy odsetek w oparciu o art. 5 ust. 1 ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych, a także zakresu weryfikacji przez Ministerstwo Infrastruktury zapotrzebowania banku na wykupienie odsetek, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Ad 1. W zakresie wydatków na przejściowy wykup odsetek, wykup odsetek skapitalizowanych oraz wynagrodzenie należne bankom za administrowanie i egzekwowanie zadłużenia budżetowego.

Podstawą planowania wydatków w części 18: Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, w dziale 700: Gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale 70017: Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych jest:

a) ustawa z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1115, z późn. zm.), któ-

ra ustala zasady przyznawania z budżetu państwa środków określonych w ustawie budżetowej bankom, które udzieliły kredytów mieszkaniowych, a także

b) trójstronna umowa zawarta pomiędzy bankami a ministrem infrastruktury i ministrem finansów w sprawie trybu i terminów rozliczeń z tytułu wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych. Umowa z bankiem PKO BP SA ma datę 10 czerwca 2004 r. i zawarta została na podstawie art. 4 ust. 3 ww. ustawy oraz na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie rozliczeń z bankami z tytułu przejściowego wykupienia ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 51, poz. 440).

Na podstawie otrzymywanych kwartalnych rozliczeń banku PKO BP SA ministerstwo planuje wydatki z budżetu państwa na ww. tytuły.

Jako podstawę do kalkulacji wydatków przyjmuje się:

a) zadłużenie kredytobiorców wobec banku z tytułu kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami na koniec kwartału, z ostatnio otrzymanych rozliczeń,

b) szacunkowe średnioroczne spłaty zadłużenia z tytułu kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami,

c) przyjęty średni stan zadłużenia kredytobiorców w roku z tytułu kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami,

d) szacunkowe średnioroczne oprocentowanie zadłużenia dla roku, dla którego planowane są wydatki,

e) środki na przejściowy wykup odsetek liczone od średniego zadłużenia z tytułu kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami,

f) szacunkowe wydatki roczne na wykup odsetek skapitalizowanych, ustalane na podstawie wydatków z tego tytułu w minionych okresach,

g) wynagrodzenie należne za administrowanie i egzekwowanie zadłużenia w wysokości 4% od planowanych na dany rok spłat zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek.

Wydatki na wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych planowane są corocznie w kwotach bezpiecznych niepowodujących zobowiązań wymagalnych skutkujących odsetkami karnymi w sytuacji nieuregulowania ich w terminie w należnej wysokości i uzgadnianie są z Ministerstwem Finansów.

Natomiast zgodnie z zawartą z bankiem PKO BP SA trójstronną umową z dnia 10.06.2004 r. w terminie do dnia 15 miesiąca kończącego kwartał bank składa zapotrzebowanie na środki budżetowe z tytułu przejściowego wykupienia odsetek oraz z tytułu wykupienia odsetek skapitalizowanych, należnych za ten kwartał. Z ministerstwa przekazywane są środki wynikające z zapotrzebowania, do 10 dnia miesiąca następującego po kwartale, za który nastąpiło naliczenie odsetek, z wyjątkiem zapotrzebowania za

I kwartał, które przekazywane są do dnia 15 kwietnia danego roku.

W terminie do 15 dnia drugiego miesiąca następującego po kwartale, za który nastąpiło naliczenie odsetek (dotyczy kredytów tzw. przedmiotowych) oraz w terminie do 15 dnia trzeciego miesiąca następującego po kwartale, za który nastąpiło naliczenie odsetek (dotyczy kredytów tzw. hipotecznych), bank przedstawia ministrowi kwartalne rozliczenia i informacje, stanowiące rozliczenie otrzymanych z budżetu państwa środków wynikających z zapotrzebowania za dany kwartał. W tych samych terminach bank przekazuje informację o wysokości należnego bankowi za dany kwartał wynagrodzenia, stanowiącego 4% przekazanych do budżetu państwa spłat zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek, zgodnie z art. 6 ust. 2b ustawy.

W sytuacji, kiedy kwota odsetek przejściowo wykupionych lub/i skapitalizowanych wynikająca z przedstawionych rozliczeń jest wyższa od przekazanej z budżetu państwa na podstawie zapotrzebowania, bank w określonym terminie otrzymuje dopłatę środków, natomiast w sytuacji, kiedy kwota wynikająca z rozliczeń jest niższa od przekazanej z budżetu na podstawie zapotrzebowania, bank niezwłocznie zwraca na rachunek budżetu otrzymane środki wraz z należnymi odsetkami naliczonymi za okres dysponowania nadwyżką.

Ad 2. W zakresie wydatków na pokrycie różnicy odsetek na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych.

Udzielając odpowiedzi na pytanie dotyczące wydatków na pokrycie różnicy odsetek w oparciu o art. 5 ust. 1 ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych, nie można pominąć elementu historycznego dotyczącego okresu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o uporządkowaniu stosunków kredytowych, z uwagi na jego istotne znaczenie w sprawie.

Przed tą datą polityka finansowa państwa dotycząca wspierania rozwoju budownictwa mieszkaniowego realizowana była za pośrednictwem banku PKO BP. Polegała ona na umożliwieniu spółdzielniom mieszkaniowym dostępu do kredytów udzielanych na preferencyjnych warunkach i preferencyjnych zasadach ich spłaty. Zasady kredytowania budownictwa mieszkaniowego określały rozporządzenia Rady Ministrów, w tym: konieczne do spełnienia warunki celem otrzymania kredytu, sposób rozliczania inwestycji przewidujący znaczne umorzenie w ciężar budżetu państwa części wykorzystanego kredytu, sposób spłaty wykorzystanego kredytu. Również oprocentowanie tych kredytów było preferencyjne w stosunku do ówczesnie obowiązującego i określone było w rozporządzeniach Rady Ministrów. W 1989 r. oprocentowanie kredytów mieszkaniowych wynosiło 3% lub 6%, podczas gdy np. oprocentowanie kredytu refinansowego wynosiło 44%.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4 poz. 21) określającej zasady dzia-

łałności oraz tworzenia i organizacji banków uregulowane zostały zasady współuczestniczenia banków w procesie realizacji polityki państwa w odniesieniu do określonych celów, w tym do budownictwa mieszkaniowego. Zgodnie z art. 121 Prawa bankowego banki miały m.in. realizować akty wykonawcze dotyczące zasad kredytowania i oprocentowania określonej grupy kredytów, natomiast Rada Ministrów zobowiązana była do zapewnienia, zgodnie z przepisami ustawy o NBP, pokrycia różnic, bez dookreślenia, czy pokrycie to ma być zwrotne, czy też bezzwrotne, wynikających z ulgowego oprocentowania i umarzania tych kredytów.

Do 1 stycznia 1990 r. realizacja art. 121 ust. 3 Prawa bankowego polegała na stosowaniu bezzwrotnych, ze strony kredytobiorców, dopłat dla banków w wysokości różnicy pomiędzy oprocentowaniem preferencyjnym określonym w rozporządzeniach a oprocentowaniem rynkowym. Tak ustalone zasady rozliczeń wynikające z przyjętej polityki państwa dotyczyły wyłącznie relacji państwo – banki i nie przekładały się nigdy na relacje pomiędzy kredytobiorcami a bankami w ramach zawieranych umów kredytowych. Kredytobiorcy otrzymywali taką pomoc w spłacie kredytów i dokonywali ich spłaty na takich zasadach, jakie wynikały ze stosownych rozporządzeń.

W związku z trwającymi przemianami gospodarczymi w Polsce i nasileniem się procesów inflacyjnych podjęta została uchwała Sejmu PRL z dnia 30 października 1989 r. o konieczności odstąpienia od stosowania w odniesieniu do kredytów bankowych, o których była mowa w art. 121 Prawa bankowego, stałego preferencyjnego oprocentowania. Wysoka inflacja powodowała bowiem uprzywilejowanie pewnej grupy kredytobiorców, która osiągała nieuzasadnione korzyści ekonomiczne wynikające z niskiego oprocentowania udzielonych im kredytów, natomiast banki nie mogły stosować realnej stopy oprocentowania kredytów i depozytów.

Ustawą z dnia 28 grudnia 1989 r. o uporządkowaniu stosunków kredytowych Sejm dokonał:

a) ujednoczenia oprocentowania wszystkich kredytów (art. 1) poprzez:

— uchylenie nałożonych na banki obowiązków dotyczących zapewnienia uprzywilejowań i preferencji w zakresie dostępu do kredytów, oprocentowania kredytów i warunków ich spłaty, likwidując jednocześnie możliwość powstawania nowych preferencyjnych kredytów,

— uchylenie postanowień umów kredytowych ustalających oprocentowanie kredytów według stawek stałych i preferencyjnych. Nastąpiła ingerencja ustawowa w postanowienia zawartych przed dniem wejścia w życie przedmiotowej ustawy umów kredytowych;

b) ustalenia zasady spłaty wszystkich kredytów w roku 1990 (art. 2) polegającej na ograniczeniu obowiązku spłaty do 40% kwoty odsetek;

c) podjęcia zobowiązania co do możliwości udzielenia kredytobiorcom, zarówno dotychczasowym, jak i przyszłym, pomocy w spłacie części zadłużenia lub części należnego bankowi oprocentowania ze środków budżetowych (art. 3), ustalając jednocześnie, że:

— środki, kierunki i cele przeznaczone na udzielenie pomocy określać będzie ustawa budżetowa,

— Rada Ministrów w drodze rozporządzenia będzie określała zakres, zasady i tryb udzielania kredytobiorcom pomocy w spłacie należnego bankowi oprocentowania,

— Rada Ministrów w drodze rozporządzenia będzie określała szczegółowe cele, na które kredytobiorcom będzie udzielana pomoc w spłacie należnego bankom oprocentowania, co ma znaleźć swoje odzwierciedlenie w umowach zawartych przez właściwe ministerstwa reprezentujące Skarb Państwa z bankami;

W celu objęcia wszystkich kredytobiorców jednakowymi zasadami i zakresem pomocy, o której mowa w art. 3 ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych, ustawodawca dokonał zmiany art. 121 Prawa bankowego (art. 5) polegającej na:

— skreśleniu przepisów dotyczących: możliwości uchylania lub zmiany przez Radę Ministrów przepisów wykonawczych dotyczących preferencyjnych kredytów, ustalania przez prezesa NBP prowizji należnej bankom z tytułu przyznawania kredytów preferencyjnych, odesłania do przepisów ustawy o NBP w zakresie pokrywania przez Radę Ministrów różnic wynikających z ulgowego oprocentowania i umarzania kredytów preferencyjnych,

— utrzymaniu zasady, że Rada Ministrów zapewni pokrycie różnic wynikających z ulgowego oprocentowania i umarzania kredytów, z tą zmianą, że dotyczy to kredytów udzielonych do dnia 31 grudnia 1989 r. Nowelizacja tego przepisu była konsekwencją rozwiązań wprowadzonych ustawą o uporządkowaniu stosunków kredytowych, a więc zakończeniu udzielania od dnia 1 stycznia 1990 r. przez banki kredytów preferencyjnych oraz wskazania jako odpowiedzialną za pokrycie różnic Radę Ministrów.

Ustawa o uporządkowaniu stosunków kredytowych dokonała ingerencji w stosunki kredytowe oraz określiła szczególnie sposób postępowania w odniesieniu do umów kredytowych już zawartych, jak i umów zawieranych w przyszłości.

Przepisy ww. aktu mającego rangę ustawy, a więc przepisu powszechnie obowiązującego, uregulowały sposób postępowania kredytobiorców, banków oraz organów państwowych, bez uzależnienia obowiązku stosowania zawartych w nim postanowień od zawarcia aneksów do umów kredytowych już obowiązujących, w których kredytobiorcy wyraziliby akceptacje tych przepisów.

PKO BP poinformowała wszystkich kredytobiorców o wejściu w życie przedmiotowej ustawy. Kredytobiorcy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych posiadali czyn-

ne umowy kredytowe, mogli nie być objęci działaniami przepisów przedmiotowej ustawy oraz aktów wykonawczych pod warunkiem płacenia pełnej raty kapitałowo-odsetkowej.

Realizując delegację ustawowe Rada Ministrów wydawała w kolejnych latach rozporządzenia oraz uchwały określające zakres, zasady i tryb udzielania pomocy w spłacie należnego bankom oprocentowania oraz umowy cywilnoprawne m.in. z PKO BP, określające szczegółowe zasady i tryb rozliczeń środków budżetowych przeznaczonych na pomoc kredytobiorcom w spłacie oprocentowania kredytów.

Pomoc kredytobiorcom ze środków budżetowych w spłacie kredytów na podstawie delegacji zawartej w ustawie o uporządkowaniu stosunków kredytowych, w tym realizacja art. 121 ust. 3 Prawa bankowego wykonywana była w następujący sposób:

— za 1990 r. – bezzwrotny wykup odsetek w wysokości 32% oprocentowania, 8% spłacane przez kredytobiorców, 60% dopisywane do zadłużenia od kredytów w okresie spłaty; 68% dopisywane do zadłużenia od kredytów w okresie realizacji,

— za 1991 r. – przejściowy wykup 100% odsetek od kredytów w okresie spłaty oraz przejściowy wykup 40% odsetek w okresie realizacji, pozostałe 60% dopisywane do zadłużenia,

— za 1992 r. i 1993 r. – przejściowy wykup 90% odsetek od kredytów w spłacie, 10% spłacane przez kredytobiorców lub kapitalizowane, oraz przejściowy wykup 30% odsetek w okresie realizacji, pozostałe 60% dopisywane do zadłużenia,

— za 1994 r. i 1995 r. – przejściowy wykup 100% odsetek od kredytów w spłacie oraz przejściowy wykup 10% odsetek w okresie realizacji, pozostałe 90% dopisywane do zadłużenia lub spłacane przez kredytobiorców.

Ustawą z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie dokonana została ponowna ingerencja państwa w umowy kredytowe zawarte na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów. Przedmiotowa ustawa ustaliła zasady spłaty kredytów, ich oprocentowanie, zasady i wielkość pomocy udzielonej kredytobiorcom w spłacie oprocentowania.

Z momentem wejścia jej w życie straciły moc te przepisy ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych, które w ustawie o pomocy państwa w spłacie zostały uregulowane. W pozostałym zakresie utrzymane zostały w mocy przepisy ustawy o uporządkowaniu stosunków kredytowych, w tym art. 3 ust. 3 zdanie drugie.

W okresie od 1 stycznia 1990 r. do 30 czerwca 1993 r. pomocą państwa w spłacie należnego bankom oprocentowania objęci byli wszyscy kredytobiorcy niezależnie od tego, według jakiej formuły dokonywali spłaty zobowiązań kredytowych.

Od 1 lipca 1993 r. na podstawie § 2 ust. 2 pkt 1 uchwały nr 52 Rady Ministrów w sprawie zasad kontynuowania w 1993 r. pomocy państwa w spłacie kredytów zaciśniętych na cele budownictwa mieszkaniowego pomoc w spłacie należnego bankom oprocento-

wania została ograniczona do kredytów spłacanych według formuły dochodowej.

W odniesieniu do kredytów spłacanych formułą wartościową, tj. 1% lub 2% wartości mieszkania, rząd wycofał się z udzielania pomocy w postaci przejściowego wykupu odsetek. U podstaw tej decyzji leżała dostrzeżona już w latach wcześniejszych, nierealność spłaty kredytów przy formule 1% lub 2% wartości mieszkania. Rata kredytu ustalona wg ww. zasady nie wystarczała na pokrycie raty kapitałowej, nie wspominając już o spłacie części bieżących odsetek. Dalsze angażowanie środków budżetowych w pomoc w spłacie tych kredytów nie miało żadnych przesłanek ekonomicznych. Z uwagi na to, że ustawa o uporządkowaniu stosunków kredytowych utrzymała w mocy wszystkie, poza oprocentowaniem, postanowienia umów kredytowych, w tym zapisaną w nich formułę spłaty określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 r. (1% lub 2%), Rada Ministrów nie miała możliwości dokonania zmiany zasad spłaty tych kredytów. Mogła natomiast określić zakres i cele udzielanej pomocy i korzystając z tego uprawnienia, wyłączyła przedmiotowe kredyty spod pomocy w spłacie odsetek. Miało to na celu nakłonienie spółdzielni do zmiany formuły ich spłaty, na taką, która pomocą tą jest objęta.

Dopiero ustawą z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie ustawodawca dokonał zmiany formuły spłaty 1% lub 2% na formułę ilorazową, o której mowa w art. 11 tej ustawy. W okresie wyłączenia kredytów spłacanych formułą wartościową spod pomocy państwa w spłacie odsetek bank dokonywał kapitalizacji niespłacanego przez kredytobiorców oprocentowania, na zasadach i w trybie określonym w umowach zawartych pomiędzy Skarbem Państwa a bankiem.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Henryka Milcarza**

**w sprawie sposobu określania wysokości
należnego odszkodowania
za nieruchomości wywłaszczone (22708)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Henryka Milcarza, przekazaną przy piśmie Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r., nr SPS-023-22708/11, w sprawie sposobu określania wysokości należnego odszkodowania za nieru-

chomości wywłaszczone bądź przejęte z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa pod budowę dróg publicznych uprzejmie przedstawiam informacje w tym zakresie.

W pierwszej części złożonej interpelacji poruszono problem wywłaszczenia nieruchomości położonej na terenie miasta Kielce, obręb 0012, oznaczonej jako działka nr 682/3 o pow. 0,0414 ha, stanowiącej uprzednio własność pani Z. K. Powyższa nieruchomość została wywłaszczona pod inwestycję, jaką jest wylot wschodni z Kielc. Inwestycja ta polega na budowie drogi krajowej nr 74 klasy S wraz z realizacją obiektów budowlanych, w tym infrastruktury technicznej, na odcinku od ul. Warszawskiej w Kielcach do połączenia z istniejącą drogą krajową nr 74 w miejscowości Cedzyna. W interpelacji wskazano na uchybienia w procedurze oszacowania wartości ww. nieruchomości, która to następnie stanowiła podstawę ustalenia odszkodowania za przejęte prawo własności.

Należy wskazać, iż na podstawie art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194, z późn. zm.) do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania za nieruchomość przejętą pod budowę drogi publicznej przez Skarb Państwa lub odpowiednią jednostkę samorządu terytorialnego stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do treści art. 7 w związku z art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.), jeżeli istnieje potrzeba określenia wartości nieruchomości, wartość tę określają rzeczoznawcy majątkowi w drodze sporządzonej na piśmie opinii o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego.

Zgodnie z art. 134 ust. 1–3 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi, z zastrzeżeniem art. 135, wartość rynkowa nieruchomości. Przy określaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia się w szczególności jej rodzaj, położenie, sposób użytkowania, przeznaczenie, stan nieruchomości oraz aktualnie kształtujące się ceny w obrocie nieruchomościami. Wartość nieruchomości dla celów odszkodowania określa się według aktualnego sposobu jej użytkowania, jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wywłaszczenia, nie powoduje zwiększenia jej wartości. Podkreślić należy, że zgodnie z treścią art. 154 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, w związku z art. 23 ww. ustawy o szczególnych zasadach (...), wyboru właściwego podejścia oraz metody i techniki szacowania nieruchomości dokonuje rzeczoznawca majątkowy, uwzględniając w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stan nieruchomości oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych.

Z uwagi na fakt, iż działalność zawodowa rzeczoznawców majątkowych dotyka ważnej kwestii w życiu obywateli, jaką niewątpliwie stanowi mienie, członkowie tej grupy zawodowej zostali zobowiązani, na podstawie art. 175 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, do wykonywania czynności szacowania nieruchomości zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i standardami zawodowymi, ze szczególną starannością właściwą dla zawodowego charakteru tych czynności oraz z zasadami etyki zawodowej, kierując się zasadą bezstronności w wycenie nieruchomości. Rzeczoznawca majątkowy niewypełniający obowiązków nałożonych prawem podlega odpowiedzialności zawodowej (art. 178 ust. 1 ww. ustawy). Zgodnie z art. 194 ust. 1a ww. ustawy wobec osób niewypełniających ww. obowiązków wszczynane są przez ministra infrastruktury postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej wobec rzeczoznawcy majątkowego, w myśl art. 195a ust. 1 ww. ustawy, może zostać zastosowana jedna z kar dyscyplinarnych albo, w przypadku niepotwierdzenia zarzutów, postępowanie z tytułu odpowiedzialności zawodowej może zostać umorzone.

W odniesieniu do pytań pana posła Henryka Milcarza o liczbę spraw dotyczących wywłaszczeń nieruchomości pod inwestycje drogowe, w których złożono odwołania oraz wskazania, w jakiej ilości spraw złożono skargi do sądów i jaki procent tych spraw kończy się uchYLENIEM lub zmianą decyzji o wysokości odszkodowania przez organy odwoławcze i sądy administracyjne, należy wyjaśnić kilka kwestii. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż na mocy ww. ustawy o szczególnych zasadach (...), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2006 r. Nr 220, poz. 1601), nieruchomości przeznaczone pod inwestycje drogowe z mocy prawa stają się własnością Skarbu Państwa lub odpowiedniej jednostki samorządu terytorialnego z dniem, kiedy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej staje się ostateczna (art. 12 ust. 4 tej ustawy). Tym samym od dnia 16 grudnia 2006 r. należy mówić nie o nieruchomościach wywłaszczonych pod inwestycje drogowe, lecz o nieruchomościach przejętych z mocy prawa pod daną inwestycję drogową. Próbuując więc odpowiedzieć na pytanie, ile złożono odwołań w sprawach dotyczących wywłaszczeń pod inwestycje drogowe, należy zauważyć, że obejmuje ono swoim zakresem wiele różnych kwestii.

Po pierwsze, wątpliwość budzi, czy pytający miał na celu uzyskanie informacji o liczbie odwołań złożonych wyłącznie od decyzji wywłaszczeniowych realizowanych na podstawie pierwszej wersji tzw. specustawy drogowej, tj. od maja 2003 r. do grudnia 2006 r., czy chodzi także o postępowania odszkodowawcze za nieruchomości przejęte z mocy prawa pod inwestycje

drogowe oraz jaki okres w tym zakresie należałoby objąć analizą. W przedstawionym bowiem w analizowanej interpelacji stanie faktycznym mamy do czynienia z nieruchomością przejętą z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa, a nie postępowaniem stricte wywłaszczeniowym.

Ponadto oprócz ministra infrastruktury rozpatrującego odwołania od decyzji wojewodów właściwym organem są także wojewodowie rozpatrujący odwołania od decyzji starostów. Zgodnie bowiem z art. 11a ust. 1 ww. ustawy o szczególnych zasadach (...) wojewoda w odniesieniu do dróg krajowych i wojewódzkich albo starosta w odniesieniu do dróg powiatowych i gminnych wydają decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na wniosek właściwego zarządcy drogi. Zaś w myśl art. 12 ust. 4a tej ustawy decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 4, wydaje organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Nie posiadam informacji, aby prowadzono jakikolwiek centralny rejestr spraw w tej materii. Każda jednostka organizacyjna może prowadzić ewidencję spraw na własny użytek. Co więcej, z przyczyn finansowych resort infrastruktury nie dysponuje systemem pozwalającym na podanie tak szczegółowych danych. W tej sytuacji, jeżeli tak szczegółowe dane miałyby być podane, trzeba byłoby zliczyć to „ręcznie”, co byłoby bardzo czasochłonne i stanowiłoby zbyt duże obciążenie dla resortu. Należy więc stwierdzić, że w chwili obecnej nie ma możliwości udzielenia odpowiedzi na tak sformułowane pytanie w terminie 21 dni od dnia doręczenia interpelacji.

Te same kwestie wpływają na brak możliwości stwierdzenia, ile skarg zostało wniesionych do sądów administracyjnych na wydane decyzje oraz ile z nich zostało uwzględnionych. Jest to bowiem kwestia zbyt szeroko ujęta i podobnie jak powyższe pytanie dotyczy nie tylko ministra infrastruktury działającego jako organ odwoławczy, lecz także wojewodów.

Natomiast odnosząc się do kwestii poniesienia przez Skarb Państwa kosztów z tytułu zastępstwa procesowego w sprawach, w których złożono skargi do sądów administracyjnych w sprawach decyzji o wywłaszczeniu nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, należy zauważyć, że z tak sformułowanego pytania nie wynika, czy chodzi o kwestię kosztów zapewnienia zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, czy też o kwestię zwrotu wydatków poniesionych przez skarżących w przypadku uwzględnienia ich skargi. Przy czym należy wziąć pod uwagę, że w przypadku decyzji wydanych przez wojewodów jako organ II instancji minister infrastruktury nie posiada w tym zakresie żadnych danych.

W kwestii możliwych do podjęcia kroków przez osoby, których nieruchomości zostały przejęte pod realizację inwestycji drogowej, należy wskazać, iż zaproponowane przez pana posła Henryka Milcarza przedstawienie konkurencyjnego operatu szacunkowego nie stanowi podstawy do podważenia wiarygod-

ności operatu szacunkowego, w wyniku którego ustalono wysokość odszkodowania, gdyż zgodnie z art. 157 ust. 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami sporządzenie przez innego rzeczoznawcę majątkowego wyceny tej samej nieruchomości w formie operatu szacunkowego nie może stanowić podstawy oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego. Takie stanowisko potwierdził również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z dnia 20 lutego 2008 r., sygn. akt. II SA/Bd 1005/07. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż minister infrastruktury nie posiada kompetencji do oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego, gdyż, zgodnie z treścią art. 157 ust. 1 ww. ustawy, oceny prawidłowości sporządzenia operatu szacunkowego dokonuje organizacja zawodowa rzeczoznawców majątkowych.

Należy również wskazać, iż zgodnie z zasadą legalizmu wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Kontrolę działalności administracji publicznej, w tym orzekanie w sprawach skarg na decyzje administracyjne, sprawują, stosownie do treści art. 184 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.), Naczelny Sąd Administracyjny oraz inne sądy administracyjne. Ponadto zgodnie z art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 15 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) w związku z art. 11c ww. ustawy o szczególnych zasadach (...), zarówno postępowanie administracyjne w sprawie przejęcia nieruchomości pod budowę drogi publicznej, jak i postępowanie sądowo-administracyjne, w przypadku zaskarżenia ww. decyzji, są postępowaniami dwuinstancyjnymi. Tym samym należy stwierdzić, iż obowiązujący tryb przejmowania nieruchomości pod budowę dróg publicznych jest poprawny, bowiem pozwala stronie, której nieruchomość została przejęta, na skorzystanie z pełnej ścieżki kontroli legalności decyzji administracyjnej oraz dochodzenia swoich praw.

Mając na uwadze fakt, iż kontrolę nad organami administracji publicznej sprawują sądy administracyjne, pragnę uprzejmie zauważyć, iż w sprawie nieruchomości przejętej od pani Z. K. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie nieprawomocnym wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygnaturze I SA/Wa 1989/10 oddalił skargę na decyzję ministra infrastruktury z dnia 28 lipca 2010 r., znak: BO7m/781-O-851/09, utrzymującą w mocy decyzję wojewody świętokrzyskiego z dnia 17 listopada 2009 r., znak: IG.IX.7724/2-660/09, orzekającą o ustaleniu odszkodowania za przejęcie z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonej w Kielcach, obręb 0012, oznaczonej jako działka nr 682/3 o pow. 0,0414 ha, w wysokości 155 197 zł oraz o zobowiązaniu do wypłaty tak ustalonego odszkodowania przez generalnego dyrektora dróg krajowych i auto-

strad w terminie 14 dnia od dnia, w którym ww. decyzja stanie się ostateczna. W świetle powyższego wyroku uznać należy, że na chwilę obecną brak jest podstaw do uznania, iż odszkodowanie za nieruchomości przejętą od pani Z. K., przeznaczoną pod realizację inwestycji drogowych, zostało ustalone nieprawidłowo.

Przedstawiając powyższe informacje, wyrażam nadzieję, że pozwolą one na wyeliminowanie wątpliwości zgłoszonych przez pana posła Henryka Milcarza.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Henryka Milcarza**

**w sprawie wstrzymania prac nad projektem
ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa
Żywności i Weterynarii, których skutki
w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego
i zdrowia ludzi mogą być ujemne (22709)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z nadesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22709/11, interpelacją posła Henryka Milcarza w sprawie prac nad projektem założeń do ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii uprzejmie informuję, co następuje.

Przygotowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekt założeń projektu ustawy o Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii przewiduje konsolidację Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Ma on na celu zapewnienie kompleksowego i skutecznego nadzoru inspekcyjnego, optymalne wykorzystanie istniejących zasobów ludzkich, finansowych i potencjału istniejących inspekcji.

Konsolidacja inspekcji pozwoli na szybsze i kompleksowe przeprowadzenie kontroli u rolnika i przedsiębiorcy oraz jednocześnie nie utrudni im prowadzenia działalności. Odciąży to producentów żywności, którzy w chwili obecnej są kontrolowani przez wiele inspekcji, co dodatkowo absorbuje ich czas i środki.

W pierwotnej wersji przedmiotowych założeń przewidziano konsolidację inspekcji podległych ministrowi właściwemu ds. rolnictwa wraz z częścią Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jednakże ze względu na sprzeciw ministra zdrowia odstąpiono na obecnym etapie prac nad projektem od propozycji włącze-

nia do PIBŻiW części Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa żywności, w tym w zakresie urzędowej kontroli żywności znajdującej się w handlu detalicznym.

Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 3 oraz pkt 5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.) organami urzędowej kontroli żywności, o których mowa w art. 4 rozporządzenia nr 882/2004, w zakresie bezpieczeństwa żywności są m.in. organy Inspekcji Weterynaryjnej, zgodnie z właściwością określoną przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.). Nadzorem nad bezpieczeństwem żywności i częściowo w zakresie stosowania pestycydów zajmuje się również Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Art. 88 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że „Nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego oraz nad wykonywaniem urzędowych kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego w zakresie określonym w art. 73 ust. 1 pkt 3 sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia.”. W związku z tym, nie wyłączając określonej przepisami prawa odpowiedzialności ministra właściwego do spraw zdrowia za całościowe bezpieczeństwo w zakresie zdrowia publicznego kraju, warto podkreślić, że planowana inspekcja będzie w znacznym stopniu sprawowała nadzór nad bezpieczeństwem żywności, w szczególności pochodzenia zwierzęcego. Dlatego też uważam, że projektowana nazwa nowej inspekcji jest w pełni adekwatna do czynności, które będą przez nią wykonywane.

Pragnę zapewnić Pana Marszałka, że celem projektu nie jest zmiana zakresu zadań ministra właściwego do spraw zdrowia oraz instytucji mu podległych oraz przez niego nadzorowanych. Dostosowanie przepisów ustaw objętych właściwością rzeczową ministra właściwego do spraw zdrowia będzie polegało na zastąpieniu użytych w tych ustawach nazw dotychczasowych inspekcji i organów tych inspekcji odpowiednio nazwą nowo tworzonej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii albo nazwą właściwego organu tej inspekcji.

Ponadto przyjęto utrzymanie współpracy pomiędzy Państwową Inspekcją Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii a Państwową Inspekcją Sanitarną na zasadach funkcjonujących obecnie pomiędzy Inspekcją Weterynaryjną a Państwową Inspekcją Sanitarną.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Butra

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Henryka Milcarza**

**w sprawie projektu budowy nowej nitki
drogi krajowej nr 42 (22710)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22710/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Henryka Milcarza w sprawie projektu budowy nowej nitki drogi krajowej nr 42, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

W dniu 25 stycznia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła program wieloletni pn. „Program budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”, który zastąpił dotychczasowy „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012” ustanowiony uchwałą Rady Ministrów w dniu 25 września 2007 r.

Niestety zakres rzeczowy zawarty w programie musiał zostać dostosowany do aktualnych możliwości finansowych państwa i opiera się na trzech dokumentach finansowych:

1) Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011–2013,

2) ustawie budżetowej na rok 2011, która w załączniku nr 11 wskazuje limity wydatków zarówno budżetu państwa, jak i Krajowego Funduszu Drogowego na zadania drogowe,

3) uchwale Rady Ministrów z dnia 19 października w 2010 r. w sprawie niektórych działań związanych z realizacją programu wieloletniego pod nazwą „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”.

Z uwagi na powyższe zadanie polegające na budowie nowej nitki drogi nr 42 nie zostało ujęte w ramach przedmiotowego programu.

Jednocześnie należy wskazać, że w 2012 r. zgodnie z założeniami przyjętego przez Radę Ministrów „Programu budowy dróg krajowych na lata 2011–2015” nastąpi aktualizacja programu. Nastąpi to w momencie, kiedy znane już będą poziomy finansowania infrastruktury drogowej dostępne dla Polski w Wieloletnich Ramach Finansowych Unii Europejskiej na lata 2014–2020 oraz urealnione będą prognozy makroekonomiczne dla dwóch ostatnich lat realizacji programu. Pozwoli to na precyzyjne określenie potrzeb finansowych (w tym udziału środków krajowych) dla zakresu rzeczowego programu realizowanego w latach 2014–2015. Wysokość środków dostępnych na realizację programu, a tym samym szybkość jego całkowitej realizacji będzie nie bez znaczenia dla terminu rozpoczęcia innych, nieujętych w programie, zadań inwestycyjnych na sieci dróg krajowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 7 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację poseł Danieli Chrapkiewicz**

**w sprawie ujednoczenia kwoty
zasiłku pielęgnacyjnego przyznawanego
osobom legitymującym się orzeczeniem
o niepełnosprawności (22712)**

Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r. dotyczące interpelacji posłanki Danieli Chrapkiewicz w sprawie ujednoczenia kwoty zasiłku pielęgnacyjnego przyznawanego osobom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, uprzejmie informuję, że pomimo podobnego charakteru dodatek pielęgnacyjny i zasiłek pielęgnacyjny pozostają niezależnymi od siebie świadczeniami realizowanymi z odrębnych systemów zabezpieczenia społecznego. W szczególności krąg osób uprawnionych do dodatku pielęgnacyjnego nie pokrywa się w pełnym zakresie z kręgiem osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego.

Dodatek pielęgnacyjny jest świadczeniem wypłacanym i finansowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podlegającym waloryzacji na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) dla emerytur i rent.

Zgodnie z art. 75 wyżej wymienionej ustawy, dodatek pielęgnacyjny przysługuje jedynie osobie uprawnionej do emerytury lub renty z FUS, która dodatkowo: została uznana przez lekarza orzecznika zakładu emerytalno-rentowego za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat.

W odróżnieniu od prawa do zasiłku pielęgnacyjnego podstawowym warunkiem uzyskania prawa do dodatku pielęgnacyjnego nie jest jedynie posiadanie odpowiedniego orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność, lecz niezbędne jest posiadanie uprawnień do renty lub emerytury z FUS, a dopiero w dalszej kolejności wymagane jest odpowiednie orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność lub wymagany wiek.

Zgodnie z art. 88 ww. ustawy, emerytury i renty, a także dodatki pielęgnacyjne podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Od 1 marca 2011 r. wysokość dodatku pielęgnacyjnego wynosi 186,71 zł.

Natomiast zasiłek pielęgnacyjny jest świadczeniem rodzinnym finansowanym z budżetu państwa, którego wysokość oraz zasady przyznawania reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 16 ust. 2 i 3 wyżej wymienionej ustawy, zasiłek pielęgnacyjny przysługuje dziecku w wieku do ukończenia 16. roku życia, legitymujące-

mu się orzeczeniem o niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, legitymującej się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia, oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Podstawowym warunkiem uzyskania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego jest więc legitymowanie się odpowiednim orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz kwoty poszczególnych świadczeń, a więc także kwota zasiłku pielęgnacyjnego, podlegają weryfikacji co trzy lata. Ostatnia weryfikacja miała miejsce 1 listopada 2009 r.

Podkreślić należy, że ww. przepisy wskazują na obowiązek weryfikacji kwot świadczeń rodzinnych, a nie waloryzacji. Wynikiem weryfikacji może być podwyższenie wysokości świadczeń, ale również świadczenia te mogą pozostać na niezmiennym poziomie.

Zakres zmian objętych weryfikacją z dnia 1 listopada 2009 r. określiła Rada Ministrów w rozporządzeniu z dnia 11 sierpnia 2009 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2009 r., Nr 129, poz. 1058), na podstawie którego od 1 listopada 2009 r. podwyższona została do 520 zł kwota świadczenia pielęgnacyjnego, uprzednio 420 zł, oraz podwyższone zostały kwoty zasiłku rodzinnego i wynoszą:

- 68 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia, uprzednio 48 zł,
- 91 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia, uprzednio 64 zł,
- 98 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia, uprzednio 68 zł.

Z uwagi na trudną sytuację budżetową i wynoszące ponad 1 mld zł rocznie skutki podwyższenia wysokości zasiłków rodzinnych i świadczenia pielęgnacyjnego wysokość pozostałych świadczeń rodzinnych, w tym także zasiłku pielęgnacyjnego, jego aktualna wysokość to 153 zł, pozostały niezmiennione.

Zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych, kolejna weryfikacja kwot świadczeń rodzinnych, a więc także kwoty zasiłku pielęgnacyjnego, przewidziana jest na 1 listopada 2012 r.

Tym niemniej, mając świadomość, że aktualna wielkość wsparcia materialnego dla rodzin, w tym rodzin z osobami niepełnosprawnymi jest niewystarczająca, planuje się, że, jeśli tylko sytuacja finansowa

państwa na to pozwoli, kierunkiem dalszych działań służących zwiększeniu wsparcia materialnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin będzie podwyższanie wysokości świadczeń rodzinnych adresowanych do tych rodzin, w tym wysokości zasiłku pielęgnacyjnego.

W przyjętym w dniu 15 lutego br. programie prac rządu na 2011 r. jest, jako priorytetowe działanie, nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków oraz zmiany zasad waloryzacji wysokości świadczeń rodzinnych, a więc także wysokości zasiłku pielęgnacyjnego.

Proponuje się m.in. wprowadzenie do dotychczasowych zasad przeprowadzania weryfikacji kwot kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń rodzinnych, oraz kwot świadczeń rodzinnych i dokonywanych w tej sprawie rozstrzygnięć dodatkowej zasady gwarantującej minimalny poziom waloryzacji tych wielkości. Kwoty kryterium dochodowego, ogólna i dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, oraz kwoty świadczeń rodzinnych podwyższone byłyby co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za okres od ostatnio przeprowadzonej do bieżąco dokonywanej weryfikacji, tj. łącznie za okres ostatnich trzech lat.

Jednocześnie, w myśl dotychczasowych zasad, możliwe będzie dodatkowe korygowanie kwot kryterium dochodowego oraz kwot świadczeń rodzinnych, zgodnie z analizą wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Zakres i wysokość tej weryfikacji, tak jak dotychczas, będzie przedmiotem uzgodnień z Trójstronną Komisją do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Oznaczać to będzie, że od dnia 1 listopada roku, w którym przeprowadzana jest weryfikacja, wysokość progów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wysokość świadczeń rodzinnych wzrastać będą co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za trzy lata poprzedzające rok, w którym przeprowadzana jest weryfikacja. Jednocześnie, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość zasiłku rodzinnego nie będzie mogła być niższa niż 40% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku ustalonej w badaniach prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Powyższy projekt został przekazany do konsultacji społecznych i konsultacji międzyresortowych.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Danieli Chrapkiewicz**

**w sprawie ujednoczenia kwoty
zasiłku pielęgnacyjnego przyznawanego
osobom legitymującym się orzeczeniem
o niepełnosprawności (22712)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z pismem z dnia 30 maja 2011 r., nr SPS-023-22712/11, skierowanym do ministra finansów oraz ministra pracy i polityki społecznej, dotyczącym udzielenia odpowiedzi na interpelację pani Danieli Chrapkiewicz, posła na Sejm RP, w sprawie ujednoczenia kwoty zasiłku pielęgnacyjnego przyznawanego osobom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności uprzejmie informuję.

Zasady przyznawania i wypłacania dodatków pielęgnacyjnych do emerytury i renty oraz waloryzacja ich wysokości zostały uregulowane w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.). Od 1 marca 2011 r. wysokość dodatku pielęgnacyjnego do emerytur i rent wynosi 186,71 zł. Kwotę dodatku pielęgnacyjnego podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent od miesiąca, w którym przeprowadzana jest waloryzacja. Natomiast zasady przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, w tym zasiłku pielęgnacyjnego, oraz zasady weryfikacji kwot tych świadczeń zostały uregulowane w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.). Obecnie wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153 zł.

Kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego oraz wysokości świadczeń rodzinnych, w tym zasiłku pielęgnacyjnego, podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Termin weryfikacji kwot kryteriów dochodowych i kwot świadczeń rodzinnych przypada na 1 listopada 2012 r.

Kwestie dotyczące świadczeń rodzinnych, w tym zasiłku pielęgnacyjnego, oraz dotyczące emerytur i rent, w tym dodatków pielęgnacyjnych, leżą w kompetencji ministra pracy i polityki społecznej. Zatem właściwym do udzielenia odpowiedzi na ww. interpelację jest minister pracy i polityki społecznej.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Tomasza Lenza i Krzysztofa Brejzy**

w sprawie świadczeń rodzinnych (22713)

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r., dotyczące interpelacji posłów Tomasza Lenza i Krzysztofa Brejzy w sprawie świadczeń rodzinnych, uprzejmie informuję.

Minister pracy i polityki społecznej w ramach swoich kompetencji podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Dotyczy to zarówno rozpoznawania problemów środowisk rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, przeprowadzania odpowiednich analiz statystyczno-finansowych, jak i przygotowywania projektów zmian legislacyjnych.

Efektom tych działań jest:

— obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której, bez utraty przez rodzica prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, dziecko niepełnosprawne może przebywać do 5 dni w tygodniu w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie i korzystać w niej z odpowiednich usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych;

— obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której (w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego) rozszerzono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego; obok dotychczas uprawnionych do tego świadczenia matka, ojca oraz opiekuna faktycznego (osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu o jego przysposobienie) do świadczenia pielęgnacyjnego uzyskali prawo inni krewni w linii prostej oraz rodzeństwo osoby niepełnosprawnej; ustawa ta również, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, umożliwiła otrzymywanie zasiłku pielęgnacyjnego za okres, w którym osoba ubiega się o ustalenie niepełnosprawności czy stopnia niepełnosprawności; do tego czasu prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku o ten zasiłek i nie obejmowało kilkumiesięcznego okresu ubiegania się o orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność;

— podwyższenie od 1 listopada 2009 r. do wysokości 520 zł (uprzednio 420 zł), tj. o 24%, kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne;

— podwyższone od 1 listopada 2009 r. zostały o ponad 40% kwoty zasiłku rodzinnego, który w za-

leżności od wieku dziecka wynosi obecnie od 68 zł do 98 zł miesięcznie;

— zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny; oznacza to również nabycie bez kryterium dochodowego prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Nie jest możliwe uznanie opieki nad osobą niepełnosprawną, sprawowanej przez członków rodziny osoby niepełnosprawnej, za zatrudnienie i nadanie opiekunom z tego tytułu uprawnień analogicznych do uprawnień pracowniczych.

Należy podkreślić, że obowiązek sprawowania opieki rodzica nad dzieckiem, w szczególności niepełnosprawnym, wynika z obowiązku alimentacyjnego uregulowanego przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wsparcie tej grupy opiekunów osób niepełnosprawnych realizowane jest przede wszystkim poprzez świadczenie pielęgnacyjne – zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) świadczenie pielęgnacyjne może otrzymywać rodzic osoby niepełnosprawnej lub inny członek rodziny zobowiązany do alimentacji wobec danej osoby niepełnosprawnej, który rezygnuje bądź nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad tą osobą niepełnosprawną.

Powyższy katalog osób uprawnionych do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego jest wynikiem realizacji wyroków Trybunału Konstytucyjnego, z dnia 18 lipca 2008 r. (sygn. akt P 27/07) oraz z dnia 22 lipca 2008 r. (sygn. akt P 41/07), w których to orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że o świadczenie pielęgnacyjne poza rodzicem lub opiekunem faktycznym niepełnosprawnego dziecka legitymującego się odpowiednim orzeczeniem (zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych opiekun faktyczny to osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) mają prawo ubiegać się także inni członkowie rodziny, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, także w przypadku gdy pełnią funkcję spokrewnionej rodziny zastępczej.

Wyżej wymienione osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne mają zapewnione zabezpieczenie emerytalno-rentowe – zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.) za osobą otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne z budżetu państwa opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadcze-

niach rodzinnych (a więc od 1 listopada 2009 r. od kwoty 520 zł), przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jednak nie dłużej niż przez 20 lat.

Zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego, od którego uzależnione było prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, oznacza również nabycie bez kryterium dochodowego prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Należy podkreślić, że istotą świadczenia pielęgnacyjnego jest częściowe zrekompensowanie osobie opiekującej się niepełnosprawnym członkiem rodziny faktu rezygnacji z aktywności zawodowej, a nie zastąpienie wynagrodzenia. Z istoty rzeczy każde świadczenie społeczne, a więc tak samo świadczenie pielęgnacyjne, jak i renta lub emerytura, służy tylko częściowemu zrekompensowaniu utraty wynagrodzenia, a nie ma na celu w pełni wynagrodzenie to zastąpić. Stąd wysokość świadczenia społecznego zastępującego utracone wynagrodzenie nie może być na tym samym poziomie co wynagrodzenie. W przypadku świadczeń społecznych finansowanych przez budżet państwa, a nie w trybie składek ubezpieczeniowych, wysokość takiego świadczenia jest bezpośrednio związana z sytuacją budżetu państwa. Dlatego też aktualna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacanych z budżetu państwa za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne (520 zł – kwota, do której od 1 listopada 2009 r. podwyższono wysokość tego świadczenia), odzwierciedla możliwości budżetu państwa w tym zakresie.

Nie jest obecnie możliwe zrównanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Biorąc pod uwagę wysokie tempo wzrostu liczby osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w 2010 r., szacuje się, iż w 2011 r. przeciętna miesięczna liczba wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wyniesie ok. 143 tys. Uwzględniając powyższą wielkość, zmiana polegająca na podwyższeniu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego do 1386 zł (aktualna wysokość minimalnego wynagrodzenia) oraz kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz zdrowotne do 1386 zł spowodowałaby wzrost wydatków o co najmniej 1,8 mld zł rocznie (z kosztami obsługi). Obecnie w budżecie państwa nie ma środków na pokrycie tak znacznego wzrostu wydatków na świadczenia rodzinne.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z obecnymi przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych w 2012 r. przypada termin przeprowadzenia ustawowej wery-

fikacji wysokości kryterium dochodowego i świadczeń rodzinnych. We wstępnym projekcie ustawy budżetowej na rok 2012, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2011 r., zostały zaplanowane dotacje celowe z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości 10 218 280 tys. zł, z tego w:

— budżetach województw – 9 622 300 zł, tj. o 3,8% więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (9 270 038 tys. zł)

— rezerwy celowej – 595 980 tys. zł, tj. o 250 000 tys. zł więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (345 980 tys. zł).

Dostrzegając, iż aktualna wielkość wsparcia materialnego dla rodzin, w tym rodzin z osobami niepełnosprawnymi, jest niewystarczająca, planuje się, że – jeśli tylko sytuacja finansowa państwa na to pozwoli – kierunkiem dalszych działań służących zwiększeniu wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi będzie podwyższanie wysokości świadczeń rodzinnych adresowanych do tych rodzin, w tym wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. W przyjętym w dniu 15 lutego br. programie prac rządu na 2011 r. jest jako priorytetowe działanie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków oraz zmiany zasad waloryzacji świadczeń rodzinnych.

Proponuje się m.in. wprowadzenie do dotychczasowych zasad przeprowadzania weryfikacji kwot kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych oraz kwot świadczeń rodzinnych i dokonywanych w tej sprawie rozstrzygnięć, dodatkowej zasady gwarantującej minimalny poziom waloryzacji tych wielkości. Kwoty kryterium dochodowego (ogólna i dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym) oraz kwoty świadczeń rodzinnych (dotyczy to więc także zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego) podwyższane byłyby co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za okres od ostatnio przeprowadzonej do bieżąco dokonywanej weryfikacji, tj. łącznie za okres ostatnich 3 lat.

Jednocześnie w myśl dotychczasowych zasad możliwe będzie dodatkowe korygowanie kwot kryterium dochodowego oraz kwot świadczeń rodzinnych, zgodnie z analizą wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Zakres i wysokość tej weryfikacji, tak jak dotychczas, będzie przedmiotem uzgodnień z Trójstronną Komisją do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Oznaczać to będzie, że od dnia 1 listopada roku, w którym przeprowadzana jest weryfikacja, wysokość progów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wysokości świadczeń rodzinnych wzrastać będą o co najmniej wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za 3 lata poprzedzające rok, w którym przeprowadzana jest weryfikacja. Jednocześnie, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość zasiłku ro-

dzinnego nie będzie mogła być niższa niż 40% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku, ustalonej w badaniach prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Powyższy projekt został przekazany do konsultacji społecznych i konsultacji międzyresortowych.

Odnosząc się do postulatu podniesienia wysokości renty socjalnej, uprzejmie informuję, że MPiPS nie prowadzi prac nad podwyższeniem wysokości renty socjalnej.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu 28 kwietnia 2011 r. do marszałka Sejmu skierowano poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej, w którym nie przewiduje się podwyższenia wysokości renty socjalnej, natomiast przewiduje się zniesienie limitów „dorabiania” dla rencistów socjalnych. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez ministra pracy i polityki społecznej projekt przedmiotowej nowelizacji jest odpowiedzią na długoletnie postulaty osób niepełnosprawnych o wprowadzenie możliwości łączenia renty socjalnej z pracą zarobkową. Projekt ten oczekuje na skierowanie na ścieżkę legislacyjną. Zmiana przepisów w tym zakresie ma wpłynąć na aktywizację zawodową tych osób i motywować je do kontynuowania pracy w celu nabycia w przyszłości prawa do emerytury. Prawo do pobierania renty bez względu na wysokość przychodów z pracy ma im rekompensować ograniczone w stosunku do osób pełnosprawnych możliwości zarobkowe.

Ponadto należy podkreślić, że wysokość renty socjalnej podlega corocznej waloryzacji (analogicznie jak wysokość emerytur), zatem jej wysokość jest stale podwyższana.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Bucior

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Kochanowskiego**

**w sprawie wejścia w życie ustawy
z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy
o pomocy społecznej oraz niektórych
innych ustaw (22714)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na otrzymaną za pośrednictwem Pana Marszałka, przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22714/11, interpelację pana posła Jana Kochanowskiego

w sprawie wejścia w życie ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw udzielam następującej odpowiedzi.

Trudno jest zgodzić się z opinią, jakoby wprowadzone w wymienionej na wstępie ustawie ujednolicone przepisy w zakresie ponoszenia opłaty za pobyt w środowiskowym domu samopomocy miały doprowadzić w najbliższej przyszłości do braku zainteresowania w umieszczaniu osób w tego typu placówkach, a w konsekwencji do całkowitej likwidacji tego typu placówek. Trudno jest też doszukiwać się zgubnego wpływu przepisów ustawy na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Wejście w życie znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej nie zahamowało rozwoju sieci środowiskowych domów samopomocy. Opłaty ustawowe za pobyt w środowiskowym domu samopomocy zostały określone w taki sposób, aby osoby o najniższych dochodach nie ponosiły ich w ogóle, a osoby o większych dochodach ponosiły w niewielkiej wysokości, ustalonej proporcjonalnie do dochodu. W uzasadnionych przypadkach przepisy zezwalają na zwolnienie osoby z ponoszenia opłaty.

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o pomocy społecznej (art. 51b ust. 1) odpłatność za usługi dzienne świadczone w środowiskowych domach samopomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 250% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2. Oznacza to, że opłatę w wysokości 5% za korzystanie z usług ponoszą: osoby samotnie gospodarujące – przy dochodzie przekraczającym 1192,50 zł, osoby w rodzinie – przy dochodzie na osobę w rodzinie przekraczającym kwotę 877,50 zł. Odpłatność za usługi całodobowe w środowiskowych domach samopomocy ustala się w wysokości 70% dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu (art. 51b ust. 3 ustawy). Odpłatność nie może być wyższa niż średnia miesięczna kwota dotacji na jednego uczestnika. Należy pamiętać, że dotacja budżetowa na jednego uczestnika wynosi ponad 900 zł miesięcznie przy pobycie dziennym, a przy pobycie całodobowym – 1500–1700 zł. Opłaty za pobyt w środowiskowym domu samopomocy stanowią dochód budżetu państwa.

Do szczególnych okoliczności uzasadniających możliwość zwolnienia z opłaty częściowo lub całkowicie zalicza się sytuacje, gdy:

— osoby zobowiązane wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub innej placówce;

— występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;

— małżonkowie, zstępni, wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
— osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko.

Wymienione okoliczności są jednymi z możliwych. Katalog przesłanek nie ogranicza się tylko do wymienionych w ustawie. Jest to katalog otwarty i każda okoliczność może być brana pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku o zwolnienie z opłaty.

W ocenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej opłaty za pobyt w środowiskowym domu samopomocy nie są wygórowane i dlatego nie stanowią dużego obciążenia finansowego dla osoby czy rodziny. MPiPS poinformowało wszystkich zainteresowanych o możliwości zwolnienia z opłaty. W chwili obecnej ministerstwo nie planuje wprowadzenia zmian w przepisach o pomocy społecznej w zakresie ponoszenia opłat za pobyt w środowiskowym domu samopomocy.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Pawła Ponceyljusza**

**w sprawie szczególnych zasad przygotowania
i realizacji inwestycji w zakresie
dróg publicznych (22715)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Pawła Ponceyljusza w sprawie szczególnych zasad przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (pismo z dnia 30 maja 2011 r. nr SPS-023-22715/11), uprzejmie wyjaśniam, iż zgodnie z art. 12 ust. 4b ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194, z późn. zm), zwanej dalej specustawą, decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna.

Podkreślenia wymaga fakt, iż regulacje specustawy drogowej mają na celu zdecydowane uproszczenie procedur przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, co było konieczne, aby wyraźnie przyspieszyć proces budowy dróg. Nie ulega zaś żadnej wątpliwości, iż nasz kraj musi nadrobić jeszcze wiele zaległości występujących między Polską a większością krajów europejskich w zakresie sieci

drogowej, zaś nowoczesna sieć drogowa jest podstawą do długotrwałego rozwoju ekonomicznego i cywilizacyjnego kraju. Dlatego też należy uznać, że interes publiczny, jakim jest budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w Polsce, nie może zostać zrealizowany bez zapewnienia dogodnej i efektywnej procedury pozyskania gruntów pod drogi. Doświadczenia z procesu nabywania nieruchomości pod drogi przed wejściem w życie specustawy pokazują, iż nabywanie nieruchomości według procedury przewidzianej przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.) znacznie spowalniało proces przygotowania budowy dróg.

Propozycja pana posła o rozstrzygnięciu o odszkodowaniu za przejęte pod drogi nieruchomości w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej jest niemożliwa do uwzględnienia w przepisach specustawy drogowej, gdyż bardzo znacznie wydłużyłaby postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, a w zakresie ustalania odszkodowania oznaczałaby powrót do zasad wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami. Tym samym zakwestionowana zostałaby jedna z podstawowych zasad specustawy. Podkreślenia wymaga fakt, iż w art. 12 ust. 4b specustawy określony został termin wydania decyzji o ustaleniu odszkodowania – 30 dni od dnia uzyskania przez decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej waloru ostateczności. Wprowadzenie tego instrukcyjnego terminu w 2008 r. miało na celu zobligowanie właściwego organu do szybkiego ustalania i wypłaty odszkodowania za nieruchomości przejęte pod budowę dróg właśnie w celu poprawy sytuacji osób pozbawionych własności. Zaś od dnia 11 kwietnia br. na przewlekłe prowadzenia postępowania (oprócz już wcześniej istniejącego prawa strony do zażalenia na bezczynność organu) zgodnie z art. 37 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie przysługuje prawo złożenia zażalenia do organu wyższego stopnia, a jeżeli nie ma takiego organu – wezwanie do usunięcia naruszenia prawa.

Trzeba zauważyć również, że pan poseł w swoim piśmie podnosi problem przewlekłości postępowań w sprawie ustalenia odszkodowań. Zatem problem dużego odstępu czasowego przyznania odszkodowania od momentu przejęcia nieruchomości pod drogi wynika z postępowania organów. Tym samym kwestia nieprzestrzegania przepisów prawa, określających termin na wydanie decyzji ustalającej odszkodowanie, przez właściwe organy nie może stanowić podstawy do zmiany tych przepisów. W tym momencie można się ewentualnie zastanowić nad zapewnieniem ochrony właścicieli nieruchomości poprzez wyegzekwowanie przestrzegania przepisów przez organy administracji publicznej wydające decyzje o ustaleniu odszkodowania.

Nie jest również możliwe powiększenie odszkodowania za przekroczenie terminu na wydanie decyzji

o ustaleniu odszkodowania, gdyż odszkodowanie przysługuje dotychczasowym właścicielom, użytkownikom wieczystym oraz osobom, którym przysługuje ograniczone prawo rzeczowe za nieruchomości, które stały się z mocy prawa własnością odpowiednio Skarbu Państwa w odniesieniu do dróg krajowych lub własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna.

Ponadto podkreślić należy obecność w art. 18 ust. 1e i 1f specustawy drogowej rozwiązań zwiększających kwotę ustalonego odszkodowania o kwotę równą 5% ustalonego odszkodowania (w przypadku gdy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości wyda tę nieruchomość lub opróżni lokal i inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna, albo od dnia doręczenia zawiadomienia o nadaniu tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, albo od dnia doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności) i kwotę 10 000 zł (w przypadku nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu). Rozwiązania ww. stanowią swego rodzaju rekompensatę niedogodności dla obywateli, związanych z pozbawieniem ich prawa własności bez ustalonego odszkodowania.

Reasumując, Ministerstwo Infrastruktury nie widzi możliwości zmiany przepisów specustawy w ten sposób, by odszkodowanie stało się elementem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, jak też w kierunku powiększania wysokości odszkodowania za przekroczenie terminu na wydanie decyzji o odszkodowaniu. Natomiast propozycja pana posła dotycząca wprowadzenia możliwości wypłaty odszkodowań, gdy dotychczasowy właściciel nieruchomości złoży odwołanie od decyzji o ustaleniu odszkodowania, zostanie gruntownie przeanalizowana przy okazji najbliższej nowelizacji specustawy. Jednakże należy mieć na uwadze trudności praktyczne proponowanego rozwiązania w przypadku zmniejszenia przez organ odwoławczy wysokości odszkodowania i dochodzenia później od właściciela nieruchomości zwrotu nadpłaconego odszkodowania.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Borowiaka**

**w sprawie ustanowienia programu pomocy
dla wielkopolskich gospodarstw rolnych
oraz producentów owoców i warzyw w celu
złagodzenia szkód spowodowanych klęską
wymarznienia w uprawach rolnych (22716)**

Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22716/11, interpelacją posła Łukasza Borowiaka w sprawie ustanowienia programu pomocy dla wielkopolskich gospodarstw rolnych oraz producentów owoców i warzyw w celu złagodzenia szkód spowodowanych klęską wymarznienia w uprawach rolnych, uprzejmie Pana Marszałka informuję, że producenci rolni poszkodowani w wyniku tegorocznych ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych poza odszkodowaniami wypłacanymi przez zakłady ubezpieczeń mogą ubiegać się w ramach obowiązujących przepisów o:

1) kredyt preferencyjny zarówno obrotowy, jak i inwestycyjny na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.).

Warunkiem uruchomienia ww. kredytów jest oszacowanie strat przez komisję powołaną przez wojewodę w ciągu dwóch miesięcy od dnia stwierdzenia skutków niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz przedłożenie przez wojewodę wniosku o uruchomienie procedury otwarcia preferencyjnej linii kredytowej w ciągu 3 miesięcy od wystąpienia szkód.

Kredyt inwestycyjny (nKL/01) może zostać przeznaczony m.in. na przywrócenie produktywności poprzez zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu. Natomiast kredyt obrotowy może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej: kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego.

Oprocentowanie kredytów bankowych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane m.in. przez ujemne skutki przezimowania i przymrozki wiosenne dla producentów rolnych, którzy ubezpieczyli co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, wynosi 0,1% w skali roku. Kredytobiorcy, którzy nie posiadają takich umów, płacą obecnie odsetki od ww. kredytów w wysokości 3,65% w skali roku.

O powyższe kredyty mogą ubiegać się osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli wysokość poniesionej szkody przekracza:

— 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w przypadku szkód w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich,

— kwotę 1050 zł w przypadku szkód w środku trwałym.

Procedura ubiegania się o przedmiotowe kredyty obejmuje:

— uzyskanie pozytywnej opinii wojewody dotyczącej w szczególności zakresu i wysokości doznanych szkód, których oszacowania dokonuje komisja powołana przez wojewodę,

— złożenie w banku współpracującym z agencją wniosku o kredyt wraz z kompletem dokumentów wymaganych przez bank.

W danym roku banki mogą udzielać kredytów w terminach:

— do dnia 31 grudnia tego samego roku w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja,

— do dnia 30 czerwca następnego roku w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela również gwarancji i poręczeń spłaty bankowych kredytów klęskowych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 100 tys. zł.

Umowy o współpracy w zakresie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych podpisały następujące banki: Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Mazowiecki Bank Regionalny SA, Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Gospodarczy Bank Wielkopolski SA, ING Bank Śląski SA, BPH SA, Bank Zachodni WBK SA i Bank Polska Kasa Opieki SA;

2) udzielenie przez prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne, pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;

3) zastosowanie na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego przez prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych;

4) udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Nieruchomości Rolnych oraz urzędów gmin jest udzielana w formie de minimis.

Przedstawiając powyższe, informuję, że aktualnie komisje powołane przez wojewodów szacują szkody spowodowane przez wiosenne przymrozki i po ich oszacowaniu tych strat w zależności od ich rozmiarów zostaną podjęte dalsze działania.

W przypadku preferencyjnych kredytów inwestycyjnych udzielanych na podstawie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r., w okresie objętym umową kredytu bank może:

a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,

b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął, i pod warunkiem poinformowania o tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów preferencyjnych, np. długotrwała niezdolność do pracy, udokumentowany brak zapłaty za dostarczone produkty rolne, poniesienie szkód w wyniku choroby zwierząt lub złych warunków atmosferycznych, udzielonych z dopłatami do oprocentowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, okres spłaty kredytu może zostać wydłużony do trzech lat.

Natomiast w przypadku kredytów obrotowych na wznowienie produkcji w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w okresie objętym umową kredytu bank może stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym w okresie stosowania przez agencję dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Ponadto uprzejmie informuję, że opracowany został projekt rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi zmieniającego rozporządzenie z dnia 13 września 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania: Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, w którym zaproponowano rozszerzenie katalogu zdarzeń powodujących straty w gospodarstwie rolnym, w przypadku zaistnienia których możliwe będzie ubieganie się o pomoc w ramach tego działania o suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, huragan, piorun i lawinę.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że wdrażany od 2006 r. na podstawie ustawy z dnia

7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) systemem dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma na celu zapewnienie producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych środków na wznowienie produkcji.

W ramach tego systemu ze środków budżetu państwa są stosowane dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia:

— upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne,

— bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

Umowy ubezpieczenia są zawierane przez zakłady ubezpieczeń z producentami rolnymi na okres do 12 miesięcy.

W budżecie państwa na rok 2011 na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich została zaplanowana kwota 200 mln zł.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi na 2011 r. zawarł umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych Concordia Polska, Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń SA, Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych TUW oraz HDI Asekuracja Towarzystwem Ubezpieczeń SA. Limity dopłat do składek producentów rolnych określone w tych umowach ustalone zostały w wysokości 162 mln zł.

Odnosnie do kwestii wprowadzenia stanu klęski żywiołowej wyjaśniam, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.) stan klęski żywiołowej może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia.

Stosownie do przepisów ww. ustawy klęską żywiołową jest katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Natomiast katastrofą naturalną jest zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności

wylądowań atmosferycznych, wstrząsów sejsmicznych, silnych wiatrów, intensywnych opadów atmosferycznych, długotrwałym występowaniem ekstremalnych temperatur, osuwisk ziemi, pożarów, suszy, powodzi, zjawisk lodowych na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowym występowaniem szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działaniem innego żywiołu.

Stan klęski żywiołowej może wprowadzić Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Michała Stuligrosza**

**w sprawie realizacji założeń
„Europejskiej strategii w sprawie
niepełnosprawności 2010–2020” w Polsce (22718)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Michała Stuligrosza przekazaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22718/11, w sprawie realizacji założeń europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności 2010–2020 w Polsce uprzejmie informuję, że w dniu 14 stycznia 2011 r. Komitet do Spraw Europejskich przyjął stanowisko w sprawie europejskiej strategii na rzecz niepełnosprawności 2010–2020, w pełni akceptując założenia zawarte w tym dokumencie. W stanowisku zwrócono uwagę na główne obszary działania takie jak: dostępność, uczestnictwo, równość, zatrudnienie, kształcenie i szkolenie, ochrona socjalna, zdrowie oraz działania zewnętrzne, podkreślając, że ich wdrożenie przyczyni się do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce. W stanowisku zwrócono także uwagę na konsekwencje finansowe dla państw członkowskich nałożone przez Komisję Europejską.

Strategia jest dokumentem Komisji Europejskiej, mającym na celu podjęcie przez Unię Europejską, instytucje Unii Europejskiej i państwa członkowskie działań zmierzających do poprawy sytuacji i warunków życia osób niepełnosprawnych. Polska, podejmując działania w tym zakresie, dokłada starań, aby były one spójne z założeniami strategii i postanowieniami konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Celem strategii jest wykorzystanie połączonego potencjału Karty Praw Podstawowych UE, Traktatu

o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz pełne wykorzystanie strategii Europa 2020 i jej instrumentów, tak aby osoby niepełnosprawne mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, na równych z innymi zasadach. Wraz ze starzeniem się populacji Europy działania te będą miały wymierny wpływ na jakość życia coraz większej części społeczeństwa. Strategia stanowi adresowane do instytucji UE i państw członkowskich wezwanie do wspólnego działania w jej ramach na rzecz budowania dla wszystkich Europy bez barier.

Szczególnie istotna z punktu widzenia potrzeb osób niepełnosprawnych jest również szeroko pojęta dostępność, oznaczająca usunięcie barier i przeszkód, które utrudniają im życie. Stanowi ona niezbędny warunek równoprawnego uczestnictwa i włączenia społecznego.

Zakłada podejmowanie działań standaryzacyjnych w celu zwiększenia dostępności budynków, transportu, systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz innych obiektów i usług zgodnie z projektami przewodnimi: „Europejską agendą cyfrową” i „Unią innowacji”.

W Polsce kwestie niepełnosprawności uwzględnione są obecnie w przepisach prawnych dotyczących wielu istotnych obszarów, takich jak: edukacja, zatrudnienie, ochrona zdrowia, zabezpieczenie społeczne, kultura, transport, prawo budowlane, prawo wyborcze i inne. Uzupełniane są regulacje dotyczące dostępności dla osób niepełnosprawnych w obszarze technologii cyfrowych, cyberprzestrzeni, alternatywnych form komunikowania się. Istniejące przepisy prawne są modyfikowane w taki sposób, by zwiększyć dostępność i możliwość funkcjonowania w tych obszarach osób niepełnosprawnych na równi z osobami pełnosprawnymi. W tym celu przyjęcie przez Polskę koncepcji zintegrowanego podejścia do niepełnosprawności (disability mainstreaming) przyczyniać się będzie do reorganizacji, doskonalenia, rozwijania i oceny procesów kształtowania polityki, tak aby problematyka niepełnosprawności była włączona przez uczestników tych procesów do wszelkich jej obszarów, na wszystkich etapach i poziomach.

Polska kontynuować będzie tę politykę, uwzględniając działania odpowiadające wyzwaniom głównych obszarów działania zawartym w strategii. Dla przykładu w załączniku do stanowiska rządu do „Europejskiej agendy cyfrowej” pt.: Odwzorowanie działań EAC w pracach i planach polskich instytucji rządowych znalazł się cały szereg środków pomocy dla osób niepełnosprawnych odnoszących się do cyberprzestrzeni wraz z zakresem działań, które powinny być podjęte dla zapewnienia pełnej dostępności tych osób do technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Polska polityka dotycząca osób niepełnosprawnych, szczególnie w zakresie organizowania poparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, oparta jest w dalszym ciągu, w znacznej mierze, na modelu dzia-

łania na rzecz osób niepełnosprawnych, który czyni osoby niepełnosprawne raczej przedmiotem oddziaływania instytucji i różnych podmiotów. Ratyfikowanie konwencji stymulować będzie rozpoczętą już zmianę podejścia. Przyczyni się zatem do zbudowania bardziej kompleksowego podejścia do problematyki osób niepełnosprawnych przez wszystkie resorty rządu i do rzeczywistej realizacji idei zintegrowanego podejścia do niepełnosprawności, to jest włączania problematyki niepełnosprawności w główny nurt polityki realizowanej na różnych szczeblach zarządzania państwem, z czym związane jest stopniowe odchodzenie od tworzenia struktur, programów i innych instrumentów tylko dla osób niepełnosprawnych, szkoły specjalne, zakłady pracy chronionej, na rzecz dążenia do rozwiązywania problemów tych osób w głównych obszarach polityki państwa.

Ponadto w trakcie prezydencji w kontekście konwencji ONZ i europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności Polska zamierza zaprezentować, że problematyka ta jest dla niej bardzo istotna, a uwzględnianie kwestii osób niepełnosprawnych i realizacji ich praw będzie mieć miejsce w odniesieniu do działań realizowanych w trakcie prezydencji w różnych dziedzinach.

Problematyka niepełnosprawności będzie promowana w trakcie różnych wydarzeń organizowanych w trakcie polskiej prezydencji w Unii Europejskiej:

1) XIX Europejska Konferencja Służb Socjalnych 2011 organizowana przez European Social Network – ESN „Tworzenie aktywnego i opiekuńczego społeczeństwa: innowacja, udział, wspólnota”, która odbędzie się w dniach 6–8 lipca 2011 r. w Warszawie.

Konferencja będzie miejscem spotkań, zdobywania wiedzy, wymiany doświadczeń i budowania sieci kontaktów zawodowych. Tematyka konferencji obejmować będzie m.in. kwestie opieki nad osobami starszymi, politykę rodzinną, integrację migrantów, zarządzanie zasobami w służbach publicznych. W trakcie konferencji problematyce osób niepełnosprawnych poświęcone będą w całości trzy warsztaty dyskusyjne na temat:

— promowania podstawowych praw osób z niepełnosprawnością intelektualną i problemami zdrowia psychicznego,

— promowania samookreślenia osób z niepełnosprawnością umysłową oraz

— wyzwani związanych z kwestią aktywnego włączenia osób ze znaczną niepełnosprawnością;

2) konwencja europejskiej platformy przeciw ubóstwu, która zastąpi konferencje „okrągłego stołu” nt. ubóstwa i wykluczenia społecznego, jaka odbędzie się w dniach 17–18 października 2011 r. w Krakowie.

Konwencja, organizowana we współpracy z Komisją Europejską, ma stanowić forum dyskusji i wymiany doświadczeń państw członkowskim w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W jego ramach analizowane będą dotychczasowe postępy na drodze do osiągnięcia celu przewodniego, jakim jest ograniczenie w UE do 2020 r. o 20 mln liczby osób

żyjących w ubóstwie lub zagrożonych ubóstwem, dokonany przegląd realizacji działań zapowiedzianych w ramach europejskiej platformy przeciw ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, a także przedstawione zostaną propozycje przyszłych działań;

3) konferencja „e-wolontariat”, która odbędzie się w Warszawie w dniu 12 września 2011 r. Jej celem będzie przedstawienie e-wolontariatu jako innowacyjnego instrumentu realizacji celów społecznych oraz tworzenia i wzmacniania więzi społecznych na poziomie lokalnym.

Ponadto osobom niepełnosprawnym będzie poświęcony dzień 1 września w pawilonie Europejskiego Roku Wolontariatu, który będzie gościł na placu Defilad w Warszawie w pierwszej połowie września 2011 r., a każdy dzień trwania imprezy poświęcony będzie innemu aspektowi wolontariatu w Polsce.

Zmiany związane z szeroko rozumianą polityką społeczną wobec osób niepełnosprawnych, która w swoim założeniu miała przyczynić się do umożliwienia pełnej partycypacji osób niepełnosprawnych we wszystkich formach życia społecznego, a tym samym ograniczyć ich marginalizację społeczną przypadają dopiero na lata 90. Powstały system prawny pozwolił na wsparcie osób niepełnosprawnych nie tylko w zakresie aktywizacji zawodowej, ale również w innych sferach życia społecznego, inicjując m.in. działania na rzecz likwidacji barier dostępności, architektonicznych i komunikacyjnych, jak również rehabilitacji zdrowotnej osób niepełnosprawnych.

Wszystkie te przedsięwzięcia przyczyniały się do kształtowania świadomości społecznej w zakresie postrzegania praw osób niepełnosprawnych do uczestniczenia we wszystkich sferach aktywności ludzkiej. W zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych jest jeszcze wiele do zrobienia, ale bezdyskusyjną rzeczą jest fakt, iż zmiana polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych jest dorobkiem polskiego demokratycznego społeczeństwa, który należy nadal kontynuować.

Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na uwadze osoby, których niepełnosprawność definiowana jest jako „trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy”.

W zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ważnym sprzymierzeńcem osób niepełnosprawnych jest postęp technologiczny, który poza osiągnięciami w zakresie pomocy medycznej dzięki ułatwieniom w życiu codziennym umożliwia uczestnictwo osobom niepełnosprawnym w życiu społecznym. Jednym z aspektów udziału w życiu społecznym jest dostęp do informacji i komunikacji. We współczesnym świecie zakres dostępu do informacji zależy w dużej mierze od możliwości korzystania z nowoczesnych systemów informacyjnych. Korzystanie z dostępnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych pozwala zdobyć wykształcenie, zwiąk-

zyć szansę zawodowe, uzyskać pomoc medyczną, uczestniczyć w dorobku nauki, kultury itp.

Na straży praw obywateli, a tym samym osób niepełnosprawnych, stoi zapis artykułu 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który określa, iż „nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”. Należy w tym upatrywać wskazania do niwelowania barier, które mogą utrudniać osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Funkcjonowanie w społeczeństwie osób niepełnosprawnych zależy w dużej mierze od społeczności, w której przyszło im wzrastać i żyć. Tylko społeczeństwo świadome niezbywalnych praw osób niepełnosprawnych będzie dążyć do stworzenia warunków umożliwiających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w coraz szerszym zakresie w życiu społecznym, do korzystania ze wszystkich dóbr i osiągnięć kultury i cywilizacji.

Taki sposób podejścia do osób niepełnosprawnych jest cechą nowoczesnych demokratycznych społeczeństw, gdzie na bazie tworzonego prawa włącza się człowieka niepełnosprawnego we wszystkie przejawy życia społecznego. Ta zasada winna również być zachowana w procesie budowania społeczeństwa informacyjnego.

Podstawą prawną przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych jest ustawa o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.). Powyższa ustawa określa uprawnienia osób niepełnosprawnych, szczególnie obowiązki i prawa pracodawców w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych. Reguluje również problem związany z działalnością zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej. Jej istotną częścią jest określenie zadań i organizacji służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Instrumentem finansowym realizacji ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jest on funduszem celowym, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Podstawową misją Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest wspieranie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz aktywizacji osób niepełnosprawnych. Aktywizację, jako główny cel działalności finansowanej przez fundusz, odzwierciedlają programy PFRON stanowiące uzupełnienie działań realizowanych w ramach zadań ustawowych rady nadzorczej funduszu.

Strategicznym dokumentem wyznaczającym cele i priorytety polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest „Narodowa strategia integracji społecznej”, której celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów strategii lizbońskiej UE, stawiającego na modernizację europejskiego mo-

delu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego, oraz „Krajowy plan działań na rzecz integracji społecznej” promujący takie priorytety, jak: rozwój zintegrowanego systemu pomocy rodzinom, integracja przez aktywizację oraz mobilizacja i partnerstwo. Istotnymi zagadnieniami, do których odnosi się „Krajowy plan działań na rzecz integracji społecznej” jest pomoc rodzinom wielodzietnym, zjawisko dziedziczenia biedy, aktywizacyjna formuła świadczeń z pomocy społecznej oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła
Tadeusza Tomaszewskiego**

**w sprawie uruchomienia różnych form pomocy
dla rolników, których uprawy zostały
zniszczone przez majowe mrozy w 2011 r.
(22719)**

Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22719/11, interpelacją posła Tadeusza Tomaszewskiego w sprawie uruchomienia różnych form pomocy dla rolników, których uprawy zostały zniszczone przez majowe mrozy – uprzejmie Pana Marszałka informuję, że producenci rolni poszkodowani w wyniku tegorocznych ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych poza odszkodowaniami wypłacanymi przez zakłady ubezpieczeń mogą ubiegać się w ramach obowiązujących przepisów o:

1. Kredyty preferencyjne, zarówno obrotowe, jak i inwestycyjne, na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.). Warunkiem uruchomienia ww. kredytów jest oszacowanie strat przez komisję powołaną przez wojewodę w ciągu dwóch miesięcy od dnia stwierdzenia skutków niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz przedłożenie przez wojewodę wniosku o uruchomienie procedury otwarcia preferencyjnej linii kredytowej w ciągu 3 miesięcy od wystąpienia szkód.

Kredyt inwestycyjny (nKL/01) może zostać przeznaczony m.in. na przywrócenie produktywności poprzez zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu. Natomiast kredyt obrotowy może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej (kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego).

Oprocentowanie kredytów bankowych na wzniesienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane m.in. przez ujemne skutki przezimowania i przymrozki wiosenne dla producentów rolnych, którzy ubezpieczyli co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, wynosi 0,1% w skali roku. Kredytobiorcy, którzy nie posiadają takich umów, płacą obecnie odsetki od ww. kredytów w wysokości 3,65% w skali roku.

O powyższe kredyty mogą ubiegać się osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli wysokość poniesionej szkody przekracza:

— 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w przypadku szkód w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich,

— kwotę 1050 zł – w przypadku szkód w środku trwałym.

Procedura ubiegania się o przedmiotowe kredyty obejmuje:

— uzyskanie pozytywnej opinii wojewody dotyczącej w szczególności zakresu i wysokości doznanych szkód, których oszacowania dokonuje komisja powołana przez wojewodę,

— złożenie w banku współpracującym z agencją wniosku o kredyt wraz z kompletem dokumentów wymaganych przez bank.

W danym roku banki mogą udzielać kredytów w terminach:

— do dnia 31 grudnia tego samego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja,

— do dnia 30 czerwca następnego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela również gwarancji i poręczeń spłaty bankowych kredytów kłeskowych – do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 100 tys. zł.

Umowy o współpracy w zakresie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych podpisały na-

stępujące banki: Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Mazowiecki Bank Regionalny SA, Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Gospodarczy Bank Wielkopolski SA, ING Bank Śląski SA BPH SA, Bank Zachodni WBK SA i Bank Polska Kasa Opieki SA.

2. Udzielenie przez prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne, pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodnie raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek.

3. Zastosowanie na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego przez prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych.

4. Udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Nieruchomości Rolnych oraz urzędów gmin jest udzielana w formie de minimis.

Mając na uwadze trudną sytuację poszkodowanych producentów rolnych, zwróciłem się z prośbą do wszystkich wojewodów o zapewnienie sprawnego szacowania strat w gospodarstwach, w których wystąpiły szkody spowodowane tegorocznymi anomaliami pogodowymi. Aktualnie komisje powołane przez wojewodów szacują szkody spowodowane m.in. przez wiosenne przymrozki oraz ujemne skutki przezimowania i po ich oszacowaniu zostaną podjęte dalsze działania.

Ponadto uprzejmie informuję, że w przypadku preferencyjnych kredytów inwestycyjnych udzielanych na podstawie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w okresie objętym umową kredytu bank może:

a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,

b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów preferencyjnych (np. długotrwała niezdolność do pracy, udokumentowany brak zapłaty za dostarczone produkty rolne, poniesienie szkód w wyniku choroby zwierząt lub złych warunków atmosferycznych), udzielonych z dopłatami do oprocentowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, okres spłaty kredytu może zostać wydłużony do trzech lat.

Natomiast w przypadku kredytów obrotowych na wznowienie produkcji w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w okresie objętym umową kredytu bank może stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym w okresie stosowania przez agencję dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Opracowany został projekt rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi zmieniającego rozporządzenie z dnia 13 września 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania: Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, w którym zaproponowano rozszerzenie katalogu zdarzeń powodujących straty w gospodarstwie rolnym, w przypadku zaistnienia których możliwe będzie ubieganie się o pomoc w ramach tego działania, o suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, huragan, piorun i lawinę.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że wdrażany od 2006 r. na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) system dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma na celu zapewnienie producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych środków na wznowienie produkcji. W ramach tego systemu ze środków budżetu państwa są stosowane dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia:

— upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne,

— bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

Umowy ubezpieczenia są zawierane przez zakłady ubezpieczeń z producentami rolnymi na okres do 12 miesięcy.

W budżecie państwa na rok 2011 na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich została zaplanowana kwota 200 mln zł.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi na 2011 r. zawarł umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z Concordia Polska Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych, Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń SA, Towarzy-

stwem Ubezpieczeń Wzajemnych TUW oraz HDI Asekuracja Towarzystwem Ubezpieczeń SA. Limity dopłat do składek producentów rolnych określone w tych umowach ustalone zostały w wysokości 162 mln zł.

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Stanisława Rydzonia**

**w sprawie sytuacji finansowej i płacowej
środowiskowych domów samopomocy,
na przykładzie Małopolski (22720)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację poselską posła Stanisława Rydzonia, przesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22720/11, w sprawie sytuacji finansowej i płacowej środowiskowych domów samopomocy, na przykładzie Małopolski, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

W nawiązaniu do pisma wojewody małopolskiego (Zn. WP.V.142-1-6-11), skierowanego do pana posła w dniu 30 maja br., w tej samej sprawie uprzejmie informuję, że prowadzenie środowiskowych domów samopomocy należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat lub gminę.

Środki na bieżące finansowanie środowiskowych domów samopomocy planowane są w budżetach wojewodów. Wojewoda określa także sposób finansowania i ustala wysokość dotacji dla każdej jednostki. Zgodnie z art. 51c ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) jednostka samorządu terytorialnego może, w uzgodnieniu z wojewodą, utworzyć ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uruchomić zajęcia w takim ośrodku, z uwzględnieniem możliwości ich sfinansowania ze środków budżetu państwa. Miesięczną kwotą dotacji budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala wojewoda jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, nie wyższą jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa. Kwota dotacji może być zwiększona, nie więcej jednak niż o 20%, w zależności od liczby uczestników oraz zakresu, jakości i rodzaju świadczonych usług. Corocznie, począwszy od roku 2008, pomimo coraz trudniejszej sytuacji finansowej, dotacja jest systematycznie pod-

wyższana, jednak nie jest możliwe przy obecnych środkach zniwelowanie różnic o wieloletnim podłożu. Dla przykładu informuję, że najniższa średnia dotacja na 1 uczestnika śds wynosi 780 zł w województwie lubuskim, najwyższa zaś jest w województwie śląskim i wynosi 1080 zł. Odnosząc się do śds w Kętach, w okresie od lipca 2010 r. do grudnia 2010 r. otrzymywał podwyższoną dotację w wysokości 913 zł na 1 uczestnika miesięcznie. Z uwagi na fakt, że znacząco spadł wskaźnik zatrudnienia w ww. jednostce, przestała ona spełniać kryteria uprawniające do otrzymywania podwyższonej dotacji i od 1 stycznia br. kwota dotacji na 1 uczestnika śds w Kętach wynosi 870 zł.

Ponadto wyjaśniam, że corocznie planowana jest rezerwa celowa budżetu państwa na rozwój sieci w ośrodkach wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy. Środki te przeznaczone są na uruchamianie nowych miejsc w nowych lub już istniejących środowiskowych domach samopomocy, a także na remonty i doposażenie starszych jednostek tego typu. Pozyskanie dodatkowych środków dla jednostki może być realizowane poprzez uruchomienie nowych miejsc (oczywiście pod warunkiem, że są takie potrzeby), a niekoniecznie poprzez wzrost dotacji. Środki z rezerwy celowej nie mogą być jednak przeznaczone na wzrost dotacji w województwie. Ponadto informuję, że co roku planowane są środki w budżecie resortu na realizację programów w zakresie rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki takie mogą także wesprzeć działalność środowiskowego domu samopomocy, czy też realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Mam świadomość ogromnego zróżnicowania płac w pomocy społecznej oraz niezadowolenia wielu grup zawodowych, także tych pracujących w środowiskowych domach samopomocy, z wysokości wynagrodzeń. Poprzez współpracę przy tworzeniu i opiniowaniu rozporządzeń „płacowych” Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej miało wpływ na ustalenie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych i zaszerogowań dla stanowisk mających zastosowanie do realizacji zadań w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Jednak resort nie ma żadnego wpływu na planowanie środków na realizację zadań pomocy społecznej w budżetach wojewodów.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji - z upoważnienia ministra - na interpelację posła Mariusza Grada

w sprawie zaostrenia kar za zakłócanie porządku i bójki na stadionach (22722)

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 30 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22722/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Mariusza Grada w sprawie zaostrenia kar za zakłócanie porządku i bójki na stadionach uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 w Polsce wymaga wzmoczonego wysiłku wszystkich organów, służb i instytucji na rzecz kompleksowej poprawy bezpieczeństwa podczas imprez sportowych, jak również wprowadzenia niezbędnych zmian legislacyjnych, które zagwarantują niezakłóconą realizację zadań przez te podmioty.

Wypełniając ustawowe obowiązki ochrony życia i zdrowia ludzi, mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, funkcjonariusze Policji szczególną uwagę poświęcają zapewnieniu bezpieczeństwa związanego z organizacją masowych imprez sportowych. Wychodząc naprzeciw problemom zdiagnozowanym w tym obszarze, w ramach swoich obowiązków Policja inicjuje i organizuje przedsięwzięcia mające na celu zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom oraz innym zjawiskom kryminalnym.

Realizując szeroko rozumiane działania, funkcjonariusze inicjują i prowadzą szereg projektów adresowanych do kibiców, a także współuczestniczą w wielu programach i akcjach edukacyjnych, których celem jest promowanie właściwych postaw na widowniach sportowych.

W obliczu zagrożeń związanych ze zdiagnozowanymi problemami na stadionach oraz dążąc do zwiększenia efektywności współpracy z klubami piłkarskimi, w 2009 r. polska Policja – wzorem formacji innych państw zachodnioeuropejskich – powołała instytucję spottersa. Od tego czasu organizuje cykliczne szkolenia dla policjantów, którzy realizują przedsięwzięcia związane z tą problematyką bądź są przewidziani do współpracy ze środowiskiem kibiców. Policjanci-spottersi realizują zadania o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym, starając się jednocześnie zasymilować ze środowiskiem kibiców.

Ponadto organizowane są także spotkania poświęcone problematyce bezpieczeństwa imprez sportowych z udziałem stowarzyszeń kibiców i związków sportowych. Definiowane są na nich problemy, zbierane uwagi i propozycje. Wnioski służą do podejmowania inicjatyw korygujących niekorzystny stan,

w tym inicjatyw zmian w obowiązujących przepisach i procedurach.

Wszystkie inicjatywy podejmowane w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych wpisane są w długoterminowy plan policyjnych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na obiektach piłkarskich.

Warto nadmienić, że obecnie trwają w Sejmie prace nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją Turnieju Finałowego UEFA EURO 2012 (druk sejmowy nr 4281). Powyższy projekt ma na celu stworzenie niezbędnego otoczenia prawnego dla sprawnego zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas Turnieju Finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Dodatkowo część przepisów niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia EURO 2012, w wyniku analizy i przeprowadzonych w ramach odpowiedzialnego za koordynację przygotowań w zakresie bezpieczeństwa Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa EURO 2012 konsultacji, zostanie wprowadzone na stałe do polskiego systemu prawa.

Problem niewłaściwych zachowań tzw. pseudokibiców na polskich stadionach jest z pewnością jednym z najbardziej nagłośnionych w ostatnim czasie. Osoby te wywodzą się częstokroć ze środowisk przestępczych, dając na stadionach upust swojej agresji.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.) za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i w czasie jej trwania odpowiada organizator, wyposażony w szereg służących temu instrumentów prawnych, określonych w ustawie. Policja interweniuje w miejscu i w czasie imprezy masowej wyłącznie na wniosek organizatora, gdy jego działania okazują się niewystarczające lub nieskuteczne.

Bezpieczeństwo imprezy masowej obejmuje spełnienie przez organizatora wymogów między innymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, zabezpieczenia medycznego, a także zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego obiektów budowlanych wraz ze służącymi tym obiektom instalacjami i urządzeniami technicznymi, w szczególności przeciwpożarowymi i sanitarnymi.

W celu umożliwienia efektywnego zatrzymywania sprawców przestępstw i wykroczeń organizator masowej imprezy sportowej musi zapewnić możliwość identyfikacji wszystkich uczestników. Służą do tego między innymi elektroniczne systemy ograniczonego dostępu na obiekt i systemy monitoringu wizyjnego. Przyjęta taktyka pozwala zminimalizować możliwość wystąpienia aktów zbiorowej agresji lub paniki oraz narażenia osób postronnych.

Ponadto na mocy art. 14 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych organizator meczu piłki nożnej może stosować zakaz klubowy, polegający na zakazie uczestniczenia w kolejnych imprezach masowych przeprowadzanych przez organizatora meczu

piłki nożnej, nakładany przez tego organizatora na osobę, która dopuściła się naruszenia regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej.

Należy podkreślić, że wszelkie ewentualne czynności Policji wobec stowarzyszeń czy organizacji kibicowskich mogą być podejmowane wyłącznie w zgodzie z obowiązującym prawem. Wobec tego w sytuacji, gdy oprawa (bądź jej część) meczu wyczerpuje znamiona przestępstwa lub wykroczenia (np. wyrażanie treści o zabarwieniu rasistowskim i ksenofobicznym, używanie materiałów pirotechnicznych), należy mieć na uwadze konsekwencje prawne w postaci działań ze strony organów ścigania, zmierzających do ustalenia i pociągnięcia do odpowiedzialności sprawców czynów zabronionych.

Należy też podkreślić, że tolerowanie jakichkolwiek przejawów lekceważenia prawa prowadzi do poczucia bezkarności, zachęcając innych do powielania negatywnych zachowań. Dlatego konieczne jest podejmowanie zdecydowanych działań, również ze strony Policji w ramach szeroko pojętego bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Mariusza Grada**

**w sprawie wyegzekwowania należności
za pobyt w izbie wytrzeźwień (22723)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo Pana Marszałka z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22723/11, dotyczące interpelacji pana posła Mariusza Grada w sprawie wyegzekwowania należności za pobyt w izbie wytrzeźwień, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, ze zm.) za pobyt w izbie wytrzeźwień pobierane są opłaty. Brzmienie wyżej wymienionego przepisu wskazuje w sposób niebudzący wątpliwości, iż przedmiotowe świadczenie nie ma charakteru represyjnego, a jego uiszczanie nie jest formą ponoszenia kary. Tym samym należy uznać, iż brak jest podstaw do wprowadzenia do systemu prawnego rozwiązania, zgodnie z którym osoby nieposiadające dochodów byłyby zobowiązane do odpracowywania kosztów pobytu w izbie wytrzeźwień w formie prac społecznych na

rzecz społeczności lokalnych. Niezależnie od tego w mojej opinii warto także zwrócić uwagę na fakt, iż organizacja obowiązkowych prac społecznych oraz nadzór nad wykonywaniem tych prac same w sobie generują znaczne koszty i tym samym można mieć istotne wątpliwości co do tego, czy zaproponowane rozwiązanie nie prowadziło by w konsekwencji do wzrostu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego.

Wyrażam głęboką nadzieję, że powyższe wyjaśnienia wyczerpująco odpowiadają na pytanie pana posła.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Mariusza Grada**

**w sprawie wykorzystywania przez urzędy
pracy środków na walkę z bezrobociem (22724)**

Szanowny Pani Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poselską pana Mariusza Grada w sprawie wykorzystywania przez urzędy pracy środków na walkę z bezrobociem, przekazaną przez Marszałka Sejmu RP pismem z dnia 30 maja 2011 r., sygn. SPS-023-22724/11, uprzejmie informuję zgodnie z poniższym.

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2011 plan finansowy Funduszu Pracy określa wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na kwotę 3 235 080 tys. zł, co stanowi ok. 50% środków w stosunku do planu na rok 2010, konsekwencją czego są niższe kwoty środków przekazanych urzędowi pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji. Niższa jest również rezerwa środków Funduszu Pracy będąca w dyspozycji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Za racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy odpowiadają starostowie, którzy – zgodnie z art. 109 ust. 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – podejmują decyzje o wyborze form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia.

Zwiększenie w bieżącym roku wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu może być dokonane wyłącznie poprzez zmianę planu finan-

sowego Funduszu Pracy na 2011 r. na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), zgodnie z którym zmiany kwot przychodów i kosztów państwowego funduszu celowego ujętych w planie finansowym dokonuje odpowiednio minister lub organ dysponujący tym funduszem po uzyskaniu zgody ministra finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu.

W dniu 25 lutego 2011 r. minister pracy i polityki społecznej wystąpił do ministra finansów o wyrażenie zgody na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 rok skutkującą zwiększeniem wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o kwotę 1200 mln zł, a także o opinię do sejmowej Komisji Finansów Publicznych. W dniu 7 marca 2011 r. minister finansów odmówił udzielenia takiej zgody.

Minister pracy i polityki społecznej w dniu 11 kwietnia 2011 r. ponownie wystąpił do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych z wnioskiem w celu dokonania zwiększenia wydatków Funduszu Pracy w 2011 r., tym razem o kwotę 1500 mln zł, która obejmuje uzasadnione potrzeby krajowego rynku pracy. Jednakże do chwili obecnej powyższy wniosek nie został rozpatrzony zarówno przez ministra finansów, jak i sejmową Komisję Finansów Publicznych.

Jednocześnie pragnę poinformować, że rezerwa środków Funduszu Pracy naliczona na podstawie ustawy budżetowej – aktualnie dostępny instrument dodatkowego wsparcia działań urzędów pracy – jest przeznaczona w bieżącym roku na finansowanie:

- programów specjalnych – 75,5 mln zł;
- programów aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe – 40 mln zł,
- programów aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi – 20 mln zł;
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus – 20 mln zł.

Na zakończenie należy także wskazać, że środki na działalność powiatowych urzędów pracy mogą być pozyskiwane również ze źródeł innych niż Fundusz Pracy. Środki te mogą być pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy między innymi w ramach realizowanych projektów, które są finansowane ze środków unijnych. Należy także podkreślić, że wysokość środków pozyskiwanych przez konkretny powiatowy urząd pracy jest uzależniona w dużym stopniu od jego aktywności oraz kreatywności w zakresie opracowywania kompleksowych działań na rzecz bezrobotnych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Mariana Filara**

**w sprawie planowanych zmian w ustawie
o systemie oświaty (22725)**

Panie Marszałku! W związku z interpelacją z dnia 30 maja 2010 r. (nr SPS-023-22725/11) złożoną przez pana posła Mariana Filara w sprawie planowanych zmian w ustawie o systemie oświaty umożliwiających zamykanie szkół specjalnych uprzejmie wyjaśniam.

Potrzebę zmian w obszarze kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uzasadniają zarówno oczekiwania środowiska edukacyjnego, rodziców, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, jak i zmieniająca się rzeczywistość społeczno-ekonomiczna i wyzwania współczesnego świata. Istotnym działaniem wpisującym się w szeroko pojętą politykę oświatową są adresowane do dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z różnymi niepełnosprawnościami, przedsięwzięcia mające na celu wyrównywanie ich szans edukacyjnych, umożliwiające późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy. Zagadnienia dotyczące spójności działań systemowych na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, których uregulowanie zaproponowano poniżej, w dotychczasowej ustawie o systemie oświaty były wskazywane w szczególności w art. 71b.

Nowelizacja projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie zakłada likwidacji żadnego z dotychczasowych rodzajów szkół ani ośrodków. W obecnym stanie prawnym szkołą specjalną jest szkoła, w której wszystkie oddziały są oddziałami specjalnymi. Tak jest również w przedmiotowym projekcie, w którym art. 3a ust. 4 brzmi: „Przedszkola i szkoły, w których wszystkie oddziały są specjalne, są przedszkolami specjalnymi i szkołami specjalnymi”. Art. 2 projektu ustawy odnosi się do typów szkół, wskazując na: szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, natomiast rodzaje szkół wymienione są w art. 3, gdzie literalnie zdefiniowane są szkoły specjalne.

Należy tu wyraźnie rozróżnić, co rozumiemy przez typ szkoły, a co przez rodzaj szkoły. Typy szkół się nie zmieniają. Natomiast rodzaj szkoły jest identyfikowany przez specyfikę jej organizacji i funkcjonowania, uwzględniającą uczęszczających do niej uczniów. Jeżeli do szkoły uczęszczają wyłącznie uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, wówczas jest to szkoła specjalna.

Należy również podkreślić, iż zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, wynikającymi z art. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), sys-

tem oświaty zapewnia dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym oraz niedostosowanym społecznie możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi i predyspozycjami oraz realizowanie zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania i zajęcia rewalidacyjne.

Jeżeli dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na upośledzenie umysłowe lub inny rodzaj niepełnosprawności, rodzice mogą wybrać dla niego szkołę ogólnodostępną, integracyjną lub specjalną. Jeżeli natomiast okaże się, że z powodu swej niepełnosprawności dziecko nie może uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania, rodzice mogą podjąć decyzję o kształceniu go w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym.

Żadnego z rodzajów szkoły Ministerstwo Edukacji Narodowej nie wskazuje jako najlepszego czy lepszego od innych. Wybór szkoły powinien opierać się na wnikliwej analizie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka i jego możliwości psychofizycznych. Zalecane formy kształcenia wskazywane są i będą przez zespół orzekający poradni psychologiczno-pedagogicznej w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego dziecka. Projektowane regulacje nie wprowadzają zmian również w tym zakresie. Tak jak dotychczas, zgodnie z prawem zagwarantowanym im przez ustawodawcę, o formie kształcenia, w tym kształcenia specjalnego, dla swoich dzieci zdecydują rodzice (opiekunowie prawni). Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej mają oni wyłączne prawo do decydowania o swoim dziecku, o ile prawo to nie zostanie im ograniczone lub nie zostaną go pozbawieni. Rolą zarówno pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak i dyrektorów, nauczycieli i wychowawców jest służyć rodzicom niezbędną pomocą w dokonaniu jak najlepszego wyboru szkoły z punktu widzenia potrzeb dziecka.

System oświaty powinien być otwarty dla wszystkich uczniów. Powinien rozpoznawać indywidualne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży i na podstawie tej diagnozy podejmować różnorodne działania w celu zapewnienia im jak najlepszych warunków do pełnego funkcjonowania w środowisku rówieśniczym.

W związku z powyższym nie istnieje żadne zagrożenie dla funkcjonowania specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i szkół specjalnych. Tak jak dotychczas będą one miejscem kształcenia, wychowania i pedagogicznej opieki dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, w tym z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 6 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tomasza Lenza**

**w sprawie rozporządzenia ministra pracy
i polityki społecznej z dnia 26 kwietnia 2007 r.
w sprawie refundowania ze środków
Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych
młodocianym pracownikom (22726)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Tomasza Smolarza w sprawie ograniczenia środków budżetowych z Funduszu Pracy na 2011 r. związanych z pokryciem kosztów kształcenia młodocianych pracowników, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 10 maja 2011 r. znak: SPS-023-22459/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnianych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucja tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy.

Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie, tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej, na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego, wcześniej finansowana z budżetu; przy 2-letnim okresie kształcenia

w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków po-

nownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011, zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek.

Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł.

W dniu 17 czerwca br. ponownie wystąpiłam do ministra finansów z wnioskiem o zwiększenie środków Funduszu Pracy na zaspokojenie w pełni potrzeb pracodawców wynikających z:

— dotychczasowych zobowiązań, 90% młodocianych pracowników kształci się w 2-, 3-letnim cyklu nauki,

— wniosków zgłoszonych do 30 listopada 2010 r., spełniających wymagane kryteria do przyznania refundacji oraz

— przewidywanych wniosków, które wpłyną do 30 listopada 2011 r. w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych

kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Krzysztofa Jurgieła**

**w sprawie dofinansowania modernizacji
dworca kolejowego w Łapach (22727)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Krzysztofa Jurgieła, skierowaną do ministra infrastruktury pana Cezarego Grabarczyka przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., nr SPS-023-22727/11, w sprawie dofinansowania modernizacji dworca kolejowego w Łapach przedstawiam poniższe informacje.

Według art. 38 ust. 6a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.) ze środków publicznych mogą być finansowane lub współfinansowane wydatki na budowę lub przebudowę dworców kolejowych w zakresie bezpośrednio związanym z obsługą podróży. Ponadto § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 238, poz. 1579) stanowi, iż realizacja inwestycji budowlanej może być finansowana lub dofinansowana ze środków budżetu państwa, jeżeli inwestor posiada uzgodniony z dysponentem program inwestycji.

Opracowany w 2010 r. przez PKP SA projekt programu inwestycji dla dworca kolejowego Łapy przewidywał kompleksową przebudowę obiektu za kwotę około 7,2 mln zł w latach 2012–2013. z uwagi jednak

na zmiany gospodarczo-ekonomiczne w regionie, między innymi likwidację Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Łapach oraz zamknięcie Cukrowni Łapy, ruch pasażerski na dworcu uległ znacznemu zmniejszeniu. Od maja 2011 r. nie funkcjonuje w obiekcie kasa biletowa, która została przeniesiona do innego budynku. Wspomniany projekt programu zakładał zwiększenie po przebudowie powierzchni komercyjnej przeznaczonej na gastronomię, hostel itp. Jednakże w obecnej sytuacji funkcja publiczna obiektu, tj. obsługa podróżnych, została znacząco zmarginalizowana, poza tym istnieje zagrożenie, że obiekt nie będzie funkcjonował zgodnie z przyjętymi założeniami.

W związku z powyższym PKP SA nie widzi ekonomicznego uzasadnienia realizacji tej inwestycji w opracowanym wcześniej zakresie. Można jednakże zakładać, iż z uwagi na położenie dworca w centrum miasta Łapy przy linii kolejowej nr 6 (E75 Rail Baltica) Zielonka – Kuźnica Białostocka, przyjętej do modernizacji w nadchodzących latach, obiekt przejmie funkcje w zakresie odpowiadającym lokalnym potrzebom. W związku z tym istnieje konieczność przeanalizowania możliwości modernizacji dworca na zasadach współpracy z samorządem lokalnym w celu wykorzystania do realizacji zadań własnych miasta niezagospodarowanej części obiektu. Formuła taka mogłaby pozwolić na weryfikację funkcjonalności obiektu pod względem zbilansowania kosztów i przychodów.

Wobec przedstawionych wyżej informacji proszę o przyjęcie niniejszego stanowiska.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra obrony narodowej
na interpelację posła Stanisława Wziątka**

**w sprawie procesu przekształcania
wojskowych pracowni psychologicznych (22728)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Stanisława Wziątka w sprawie procesu przekształcania wojskowych pracowni psychologicznych (SPS-023-22728/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Psychologowie wojskowych pracowni psychologicznych prowadzą badania, korzystając ze specjalistycznych testów, a także wydają opinie i orzeczenia psychologiczne. Świadczą również poradnictwo, profilaktykę i terapię, przede wszystkim dla weteranów

misji oraz członków ich rodzin. W zakresie kompetencji zawodowych psychologowie wykonują zawód samodzielnie i jednoosobowo odpowiadają za postawione diagnozy, wydane opinie i orzeczenia oraz prowadzone wsparcie psychologiczne i terapię.

Właściwe wykonanie powyższych zadań, w szczególności badań psychologicznych, wymaga specjalistycznej wiedzy i uprawnień określonych w ustawie z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763, ze zm.), tzn. posiadania dyplomu magistra psychologii.

W celu dostosowania zapisów Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej z dnia 8 czerwca 1998 r. do wymogów kwalifikacyjnych określonych w przywołanej wyżej ustawie i do nowych struktur organizacyjnych wojskowych pracowni psychologicznych określonych w rozporządzeniu ministra obrony narodowej z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie wojskowych pracowni psychologicznych (Dz. U. Nr 81, poz. 680, ze zm.), w porozumieniu ze stroną związkową zostały dokonane zmiany w układzie w zakresie nazewnictwa stanowisk kierowników wojskowych pracowni psychologicznych i kwalifikacji na te stanowiska. W załączniku nr 1 do układu w wymaganych kwalifikacjach zawodowych dla osób świadczących usługi psychologiczne w jednostkach wojskowych i wojskowych pracowniach psychologicznych określono wykształcenie wyższe psychologiczne.

Jednocześnie informuję, że nie przewiduje się dalszych zmian zapisów układu w omawianym obszarze.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pozostaję w przekonaniu, że uzna je Pan Marszałek za satysfakcjonujące.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

Minister
Bogdan Klich

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra obrony narodowej
na interpelację posła Stanisława Wziątka**

**w sprawie świadczeń emerytalnych
dla żołnierzy podejmujących dodatkowe
zatrudnienie po uzyskaniu prawa
do emerytury wojskowej (22729)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Stanisława Wziątka w sprawie świadczeń emerytalnych dla żołnierzy podejmujących dodatkowe zatrudnienie po uzyskaniu prawa

do emerytury wojskowej (SPS-023-22729/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie pragnę zapewnić, że resort obrony narodowej, mając na względzie dobro żołnierzy odchodzących na emeryturę bądź rentę, zawsze czynił starania o zabezpieczenie właściwych rozwiązań prawnych i utrzymanie stabilności wojskowego systemu emerytalnego. Przykładem powyższego może być nowelizacja z grudnia 2000 r. ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, ze zm.), na podstawie której od stycznia 2001 r. dodatkowe przychody świadczeniobiorców wojskowych (emeryci wojskowi posiadający prawo do pełnego świadczenia emerytalnego, tj. 75% podstawy wymiaru), niezależnie od ich wieku, nie mają wpływu na wysokość świadczenia emerytalnego.

W tym miejscu należy zauważyć, że podobne unormowania dotyczące nierozliczania emerytur z tytułu dodatkowych przychodów występują w powszechnym systemie emerytalnym, z tą jednak różnicą, że przepisy pracownicze o zmniejszaniu bądź zawieszaniu emerytury odnoszą się do wieku świadczeniobiorcy (60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn), natomiast w wojskowych przepisach emerytalnych występuje jedynie zmniejszanie emerytury, co wiąże się z procentową wysokością świadczenia. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawiał fakt, że samo nabycie prawa do emerytury wojskowej wiąże się z posiadaniem odpowiedniego okresu służby wojskowej (minimum 15 lat), a nie z kryterium wieku.

Ponadto podkreślenia wymaga fakt, że art. 40 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie przewiduje zawieszalności świadczenia, jak ma to miejsce w powszechnym systemie emerytalnym. Emerytury i renty wojskowe mogą być natomiast zmniejszane, maksymalnie o 25% ich wysokości. Należy w związku z tym stwierdzić, że wojskowy system emerytalny posiada korzystniejsze rozwiązania w zakresie rozliczania dodatkowych przychodów niż system powszechny.

Jednocześnie pragnę wyjaśnić, że emeryt wojskowy pobierający świadczenie emerytalne w wysokości niższej niż 75% podstawy wymiaru, po spełnieniu określonych warunków, może doliczać do wysługi emerytalnej okres pracy zawodowej po zwolnieniu z wojska. Po osiągnięciu wspomnianych 75% podstawy wymiaru nie jest już zobligowany do zgłaszania w wojskowym organie emerytalnym faktu uzyskiwania dodatkowych przychodów z tytułu zatrudnienia lub prowadzenia działalności pozarolniczej (w większości przypadków ma to miejsce po osiągnięciu przez emeryta wojskowego 55 roku życia).

Mając na uwadze bardziej rygorystyczne rozwiązania w powszechnym systemie emerytalnym, brak jest dostatecznej argumentacji do wystąpienia z projektem regulacji umożliwiającej zwolnienie emerytów wojskowych – w zasadzie młodych ludzi, którzy z różnych względów zostali wcześniej zwolnieni ze

służby – z obowiązku rozliczania się z dodatkowych przychodów.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pozostaję w przekonaniu, że uzna je Pan Marszałek za wystarczające.

Z wyrazami szacunku i poważania

Minister
Bogdan Klich

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Stanisława Wziątka**

**w sprawie środków na 2011 r. na realizację
zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji
zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu
osób niepełnosprawnych, na przykładzie
pow. koszalińskiego (22730)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przesłaną przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22730/11, interpelację poselską pana posła Stanisława Wziątka, w sprawie środków na 2011 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, na przykładzie pow. koszalińskiego, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) powiat wykonuje określone innymi ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m.in. wspierania osób niepełnosprawnych. Ponadto zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.) do zadań powiatu należy m.in. podejmowanie działań dotyczących rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych. Zakres tych zadań oraz sposób ich realizacji definiuje samorząd powiatowy (art. 35a ust. 1 pkt 1 ww. ustawy).

W obszarze wspierania osób niepełnosprawnych mieszczą się zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej określone przepisem art. 35a ustawy o rehabilitacji (...). Zadania te realizowane są przy współudziale środków własnych będących w dyspozycji powiatów, a środki PFRON, które samorządy powiatowe otrzymują według algorytmu, mają charakter wspierający te zadania.

Pragnę zauważyć, że decyzję o przeznaczeniu środków PFRON na określone zadania podejmując w formie uchwały rada powiatu (art. 35a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...)), która dokonując określonych rozstrzygnięć, powinna uwzględnić zapisy powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, jak i aktualne, zidentyfikowane potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Ponadto przejmuję informację, że zmniejszenie wysokości środków PFRON przekazywanych według algorytmu samorządom powiatowym dotyczyło wszystkich powiatów w Polsce i wynikało z konieczności przeznaczenia zdecydowanie większych środków na obowiązkowe zadanie z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, jakim jest dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Od 1 stycznia 2009 r., w związku z wprowadzoną przez ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1652) zmianą definicji najniższego wynagrodzenia, wskaźnik ten, uwzględniany przy naliczaniu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, wzrósł o prawie 30%. Ponadto grupa pracowników, których zatrudnienie uprawnia pracodawcę do otrzymywania dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, została rozszerzona o osoby posiadające uprawnienia emerytalne. PFRON musiał również zapewnić środki na finansowanie dodatkowych kosztów zatrudniania pracowników niepełnosprawnych, o których zwrot mogą ubiegać się zakłady pracy chronionej.

Pragnę podkreślić, że liczba pracowników niepełnosprawnych zarejestrowanych w systemie SO-DiR znacznie wzrosła, co pociągnęło za sobą wzrost wydatków PFRON na dofinansowanie do wynagrodzeń (według danych PFRON – stan na dzień 1 marca 2011 r. – liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych u pracodawców objętych dofinansowaniem do wynagrodzeń była w grudniu 2010 r. w stosunku do grudnia 2008 r. wyższa o ponad 62 tys. osób, tj. o około 30%).

Środki PFRON musiały także zostać zabezpieczone na realizację zadania ustawowego dotyczącego zlecenia realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym, mających charakter ogólnopolski lub ponadregionalny.

Należy podkreślić, że PFRON obowiązany jest do zapewnienia przede wszystkim środków finansowych na realizację tytułów obowiązkowych, do których należy realizacja uprawnień pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne. Taką kategorię wydatków stanowią także środki przekazywane algorytmem samorządom na finansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej czy też działania zakładów aktywności zawodowej.

Przedstawione powyżej okoliczności spowodowały realne zmniejszenie kwot przekazanych do samorządów. Porównując plan finansowy PFRON określony ustawą budżetową państwa na lata 2008 i 2010 w pozycji: Przelewy redystrybucyjne, należy wskazać, że w 2010 r. nastąpiło w stosunku do 2008 r. obniżenie wysokości środków dla samorządów powiatowych o kwotę 208 644 000 zł, tj. o 25% (w stosunku do 2009 r. ta kwota jest niższa o około 6%).

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, pragnę zaznaczyć, że w dniu 1 stycznia 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1475). W ww. ustawie zawarte zostały m.in. przepisy dokonujące zmian z zakresu dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych (np. od 1 marca 2011 r. pracodawcy nie przysługują miesięczne dofinansowanie na pracowników zaliczonych do umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury) oraz zasad wpłat i możliwości udzielenia ulg we wpłatach z tytułu niezatrudniania osób niepełnosprawnych.

Należy zauważyć, że wdrożenie znowelizowanych przepisów umożliwiło racjonalizację i ograniczenie niektórych wydatków PFRON, dzięki czemu uzyskano środki niezbędne dla zapewnienia właściwego poziomu finansowania wielu istotnych społecznie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, realizowanych m.in. przez samorządy.

W planie finansowym PFRON określonym ustawą budżetową państwa na 2011 r. w pozycji: Przelewy redystrybucyjne przewidziano dla samorządów powiatowych na realizację zadań 535 363 000 zł (tj. o 82 822 000 zł mniej niż w roku ubiegłym).

Pragnę jednak poinformować, że z uwagi na powyższą nowelizację Zarząd PFRON na podstawie art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) zwrócił się do ministra finansów z prośbą o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w planie finansowym PFRON na 2011 r., m.in. w zakresie zwiększenia wydatków w pozycji: Przelewy redystrybucyjne, w tym dla samorządów powiatowych na realizację zadań. W związku z otrzymaniem zgody ministra finansów na dokonanie zmian w planie finansowym PFRON na 2011 r., jak również po uzyskaniu opinii Komisji Finansów Publicznych w ww. sprawie Zarząd PFRON na posiedzeniu w dniu 12 maja 2011 r. dokonał podziału środków dla samorządów powiatowych zwiększonych o kwotę 83 648 000 zł do łącznej wysokości 619 011 000 zł, skutkiem czego samorząd miasta Koszalina na prawach powiatu otrzymał do swojej dyspozycji zwiększoną pulę środków do wysokości 2 361 693 zł, wobec kwoty 2 092 503 zł przyznanej w lutym br., obliczoną według algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 88, poz. 808, z późn. zm.).

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Andrzeja Pałysa**

**w sprawie zmian legislacyjnych i skutków
prawnych powstałych w wyniku realizacji
ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym i innych
świadczeniach dla rolników i ich rodzin (22731)**

Odpowiadając na pismo z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22731/11, przy którym przedłożona została interpelacja posła Andrzeja Pałysa w sprawie zmian legislacyjnych i skutków prawnych powstałych w wyniku realizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym i innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ustawa z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140) straciła moc od dnia 1 stycznia 1983 r. na podstawie art. 76 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 268, z późn. zm.). W związku z tym obecnie nie jest możliwe wprowadzanie zmian do przepisów już nieobowiązujących, bowiem przepisy, które definitywnie utraciły moc obowiązującą, nie mogą być już podstawą kreowania nowych stosunków prawnych i kształtowania sytuacji prawnej podmiotu. Przepisy te jedynie mogą być nadal stosowane do oceny zdarzeń, które wystąpiły w czasie, kiedy przepisy te obowiązywały.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin stanowiły podstawy odrębnego systemu ubezpieczenia społecznego rolników i były tworzone w określonych warunkach polityczno-ustrojowych panujących w tym czasie w Polsce.

Obecnie po upływie ponad trzydziestu lat, wobec zmian, jakie zaszły w naszym kraju, przedmiotowe przepisy mogą być oceniane jako anachroniczne. Jednak oceny tych regulacji należy dokonywać w oparciu o przepisy konstytucyjne obowiązujące w czasie, gdy

przepisy te wywarły skutek prawny, co jest zgodne z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego.

Podsekretarz stanu
Tadeusz Nalewajk

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Tomasza Garbowskiego**

**w sprawie bezpieczeństwa na stadionach
(22732)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 30 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22732/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP, pana Tomasza Garbowskiego w sprawie bezpieczeństwa na stadionach, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości oraz ministrem sportu i turystyki uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Problem niewłaściwych zachowań tzw. pseudokibiców na polskich stadionach jest z pewnością jednym z najbardziej nagłośnionych w ostatnim czasie. Osoby te wywodzą się częstokroć ze środowisk przestępczych, dając na stadionach upust swojej agresji.

Wypełniając ustawowe obowiązki ochrony życia i zdrowia ludzi, mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, funkcjonariusze Policji szczególną uwagę poświęcają zapewnieniu bezpieczeństwa związanego z organizacją masowych imprez sportowych. Wychodząc naprzeciw problemom zdiagnozowanym w tym obszarze, w ramach swoich obowiązków Policja inicjuje i organizuje przedsięwzięcia mające na celu zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom oraz innym zjawiskom kryminalnym. Realizując szeroko rozumiane działania, funkcjonariusze inicjują i prowadzą wiele projektów adresowanych do kibiców, a także współuczestniczą w wielu programach i akcjach edukacyjnych, których celem jest promowanie właściwych postaw na widowiskach sportowych.

W obliczu zagrożeń związanych ze zdiagnozowanymi problemami na stadionach oraz dążąc do zwiększenia efektywności współpracy z klubami piłkarskimi, w 2009 r. polska Policja – wzorem formacji innych państw zachodnioeuropejskich – powołała instytucję spottersów. Od tego czasu organizuje cykliczne szkolenia dla policjantów, którzy realizują przedsięwzięcia związane z tą problematyką bądź są przewidziani do współpracy ze środowiskiem kibiców. Policjanci spottersi realizują zadania o charakterze prewencyj-

nym i edukacyjnym, starając się jednocześnie zasymlować ze środowiskiem kibiców.

Ponadto organizowane są spotkania poświęcone problematyce bezpieczeństwa imprez sportowych z udziałem stowarzyszeń kibiców i związków sportowych. Definiowane są na nich problemy, zbierane uwagi i propozycje.

Zapewnienie bezpieczeństwa imprez sportowych to także wiele różnorodnych działań profilaktycznych. Policja inicjuje i prowadzi wiele projektów adresowanych do kibiców, a także współuczestniczy w wielu programach i akcjach edukacyjnych, których celem jest promowanie właściwych postaw na widowniach sportowych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują:

— program „Pseudokibic” realizowany przez KWP w Rzeszowie poprzez prelekcje w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z udziałem policjantów, funkcjonariuszy straży miejskiej oraz piłkarzy drużyn, których kibice są wobec siebie nastawieni negatywnie, a także przedstawiciele klubów sportowych;

— program „Kibic z klasą” realizowany przez Komendę Miejską Policji w Sosnowcu wspólnie z Urzędem Miejskim w Sosnowcu, MOSiR-em, Okręgowym Związkiem Piłki Nożnej oraz sosnowieckimi klubami. Program jest adresowany do uczniów sosnowieckich szkół gimnazjalnych, a jego głównym celem jest ograniczenie postaw chuligańskich występujących na trybunach aren sportowych;

— program „Kibic” realizowany przez stołecznych policjantów wspólnie z Klubem Sportowo-Piłkarskim Polonia Warszawa, kierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, wśród których ma propagować i kształtować pożądane na imprezach sportowych zachowania pozbawione agresji, szowinizmu oraz antagonizmów klubowych;

— program „Potrafię kibicować – EURO 2012” kierowany do młodzieży gimnazjalnej, realizowany przy współudziale piłkarzy Ruchu Chorzów i Górnik Zabrze (porozumienie o wdrażaniu programu podpisali również przedstawiciele władz pięciu gmin powiatu mikołowskiego). Program zakłada m.in. spotkania uczniów z piłkarzami Ruchu Chorzów i Górnik Zabrze oraz policjantami.

Należy także podkreślić, że zredukowanie poziomu zagrożeń i poprawa społecznego poczucia bezpieczeństwa podczas organizowanych imprez masowych (w tym meczów piłki nożnej) stanowi jeden z celów programu „Razem bezpieczniej”.

Do działań profilaktycznych adresowanych do środowiska kibiców, których celem jest promowanie właściwych postaw na widowniach sportowych, realizowanych pod patronatem lub z udziałem Ministerstwa Sportu i Turystyki, należy zaliczyć następujące inicjatywy:

— program „Kibice w swoim mieście”, którego założeniem jest przyczynienie się do nawiązania dialogu pomiędzy stowarzyszeniami kibiców a przedsta-

wicielami władz miast, w tym miast gospodarzy EURO 2012;

— projekt „Kibice razem”, którego celem jest zwalczanie agresywnych postaw i tworzenie atmosfery wzajemnego szacunku wśród kibiców; kontakty z kibicami odbywają się poprzez lokalne ośrodki, a cała idea oparta jest na doświadczeniach niemieckich „Fanprojekte”;

— szkolenia w ramach platformy dla osób i organizacji działających w obszarze rozwoju idei pozytywnego kibicowania „Polska kibicuje”;

— projekt „Jestem fair” realizowany przez Uniwersytet Łódzki, którego celem jest zwalczanie rasizmu, ksenofobii i antysemityzmu poprzez upowszechnianie postawy fair play dla większego zrozumienia innych kultur, wyznań i większej tolerancji społeczeństwa;

— promowanie postaw przeciwnych rasizmowi i nietolerancji w sporcie w ramach corocznej kampanii „Wykopmy rasizm ze stadionów” oraz podczas akcji „Tydzień Akcji Futbolu przeciwko Rasizmowi”;

— rozpowszechnianie w środowisku sportowym poradnika „Jak walczyć z rasizmem”;

— ogólnopolską konferencję „Kibicujemy fair” skierowaną do nauczycieli wychowania fizycznego.

W odniesieniu do obowiązujących regulacji prawnych należy wskazać, iż ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.), która w zasadniczej części weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2009 r., zastąpiła wielokrotnie nowelizowaną ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 909, z późn. zm.).

Powołaną powyżej ustawą z dnia 20 marca 2009 r. wprowadzono do Kodeksu karnego środek karny w postaci zakazu wstępu na imprezę masową (art. 41b). Ponadto art. 244a Kodeksu karnego w obecnym brzmieniu penalizuje nierespektowanie zakazu stanowiącego środek karny z art. 41b K.k. polegające na wzięciu udziału w imprezie masowej pomimo obowiązywania zakazu albo np. na nieusprawiedliwionym niestawiennictwie we właściwej jednostce organizacyjnej Policji w czasie trwania imprezy masowej.

Warto podkreślić, że obecnie trwają w Sejmie prace nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012 (druk sejmowy nr 4281). Powyższy projekt ma na celu stworzenie niezbędnego otoczenia prawnego dla sprawnego zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

Projekt przewiduje wprowadzenie stosownych zmian m.in. w: Kodeksie wykroczeń, Kodeksie karnym, Kodeksie postępowania karnego, Kodeksie karnym wykonawczym, Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn.

zm.), ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 52, poz. 525, z późn. zm.), ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.), ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960), ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, a także o zapewnieniu bezpieczeństwa w związku z organizacją turnieju finałowego UEFA EURO 2012 zawiera przepisy obowiązujące wyłącznie w czasie trwania turnieju lub dotyczące wyłącznie meczów rozgrywanych w ramach turnieju, jak również imprez masowych towarzyszących tej imprezie. Dodatkowo część przepisów niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia EURO 2012 w wyniku analizy i przeprowadzonych w ramach odpowiedzialnego za koordynację przygotowań w zakresie bezpieczeństwa Komitetu do spraw Bezpieczeństwa EURO 2012 konsultacji zostanie wprowadzona na stałe do polskiego systemu prawa.

W odniesieniu do wydarzeń, jakie miały miejsce na stadionie CWZS Zawisza w Bydgoszczy podczas meczu piłki nożnej o Puchar Polski pomiędzy drużynami Lecha Poznań i Legii Warszawa w dniu 3 maja 2011 r. w Bydgoszczy, uprzejmie informuję, że podczas meczu doszło do złamania przepisów ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i w czasie jej trwania odpowiada organizator, wyposażony w wiele służących temu instrumentów prawnych, określonych w ustawie. Policja interweniuje w miejscu i w czasie imprezy masowej wyłącznie na wniosek organizatora, gdy jego działania okazują się niewystarczające lub nieskuteczne.

Bezpieczeństwo imprezy masowej obejmuje spełnienie przez organizatora wymogów m.in. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, zabezpieczenia medycznego, a także zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego obiektów budowlanych wraz ze służącymi tym obiektom instalacjami i urządzeniami technicznymi, w szczególności przeciwpożarowymi i sanitarnymi.

W celu umożliwienia efektywnego zatrzymywania sprawców przestępstw i wykroczeń organizator masowej imprezy sportowej musi zapewnić możliwość identyfikacji wszystkich uczestników. Służą do tego między innymi elektroniczne systemy ograniczonego dostępu do obiektu i systemy monitoringu wizyjnego. Przyjęta taktyka pozwala zminimalizować możliwość wystąpienia aktów zbiorowej agresji lub paniki oraz narażenia osób postronnych.

Ponadto na mocy art. 14 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych organizator meczu piłki noż-

nej może stosować zakaz klubowy, polegający na zakazie uczestniczenia w kolejnych imprezach masowych przeprowadzanych przez organizatora meczu piłki nożnej, nakładany przez tego organizatora na osobę, która dopuściła się naruszenia regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej.

Należy podkreślić, że przyjęty przez organizatora system wpuszczania widzów do obiektu nie zapewniał ich identyfikacji w rozumieniu zapisów ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Powyższa okoliczność była podstawową przesłanką wydania przez komendanta miejskiego Policji negatywnej opinii co do organizacji przedmiotowego meczu. Nadmienić należy, że organizator nie zwrócił się do Policji o przekazanie wykazu osób objętych zakazem stadionowym, skutkiem czego nie był w stanie wywiązać się z nałożonego na niego obowiązku.

Odnosząc się do zdarzeń, które miały miejsce w dniu 3 maja 2011 r. bezpośrednio po meczu, należy wskazać, że po zakończeniu spotkania około 1000 kibiców Legii wtargnęło na murawę, przy biernej postawie służb organizatora. Nastąpiło wówczas ponowne odpalenie rac w sektorach warszawskich. Następnie część kibiców Legii zaatakowała służbę organizatora, rzucając butelkami, gaśnicami oraz racami i petardami. Widząc zaistniałą sytuację, sympatycy Lecha wtargnęli na murawę stadionu, dążąc do konfrontacji z pseudokibicami Legii.

O godz. 21:27 organizator zwrócił się z wnioskiem o interwencję Policji w obiekcie. Po wprowadzeniu sił policyjnych pseudokibice Lecha wycofali się, a po chwili rozpoczęli atakowanie policjantów elementami infrastruktury stadionu (elementy ogrodzenia, siedziska). Wówczas policjanci wyposażeni w strzelby gładkolufowe oddali salwę ostrzegawczą w powietrze, a gdy to nie przyniosło rezultatu, oddano salwę w kierunku napastników. Następnie użyto miotacza wody, w wyniku czego kibice wycofali się.

Bezpośrednia interwencja policji na trybunach była utrudniona ze względu na infrastrukturę obiektu (stadion lekkoatletyczny – strome skosy trybun), co wyraźnie podkreślał komendant miejski Policji w Bydgoszczy, wydając negatywną opinię w zakresie organizacji przedmiotowej imprezy.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że przygotowana kalkulacja sił i środków będących w dyspozycji dowódcy operacji była wypadkową posiadanych zasobów i informacji o potencjalnych ryzykach, i należy ocenić ją jako wystarczającą. Ponadto realizowane założenia taktyczne w trakcie działań pododdziałów Policji na stadionie były dostosowane do sytuacji. Działania podejmowane przez biorące udział w zabezpieczeniu imprezy siły policyjne charakteryzowały się dynamicznym reagowaniem na ujawnione naruszenia prawa, a zastosowana taktyka oraz użyte środki przymusu bezpośredniego były adekwatne do zagrożenia.

Z wyjaśnień policjantów uczestniczących w zabezpieczeniu imprezy masowej wynika, iż znaczącym czynnikiem, decydującym o zaistniałych zdarze-

niach, była bierna postawa służb porządkowych organizatora. Brak właściwej kontroli uczestników imprezy w momencie udostępnienia obiektu oraz brak jakiegokolwiek reakcji na ekscesy zaistniałe w trakcie meczu doprowadziły do eskalacji zachowań po jego zakończeniu i w efekcie do konieczności użycia sił policyjnych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Beaty Małeckiej-Libery**

**w sprawie utrudnień w uzyskaniu
od organów samorządu terytorialnego
poświadczenia pozostawania osoby przy życiu
lub w określonym miejscu w celu otrzymania
emerytury, renty lub innych świadczeń
z ubezpieczenia społecznego (22733)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 30 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22733/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP pani Beaty Małeckiej-Libery w sprawie uzyskiwania od organów samorządu terytorialnego poświadczenia pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu w celu otrzymania emerytury, renty lub innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie wskazać należy, że do ministra spraw wewnętrznych i administracji nie wpływały dotychczas sygnały wskazujące na problemy w zakresie stosowania regulacji zawartych w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości z dnia 7 lutego 2007 r. w sprawie sporządzania niektórych poświadczeń przez organy samorządu terytorialnego i banki (Dz. U. Nr 27, poz. 185), jak również w zakresie stosowania odpowiednich przepisów ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (t.j.: Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158, ze zm.)

Cytowane wyżej rozporządzenie ministra sprawiedliwości z dnia 7 lutego 2007 r. reguluje sytuację, w której w danej miejscowości brak jest kancelarii notarialnej. Wówczas zainteresowana osoba ma możliwość uzyskania poświadczenia własnoręczności podpisu oraz pozostawania przy życiu lub w określonym miejscu, w celu otrzymania emerytury, renty lub innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Poświad-

czenie takie wydaje się w trybie przepisu art. 217 i art. 218 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którymi stosowne poświadczenie wydawane jest przez organy administracji publicznej, gdy chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego wynikających z prowadzonych przez te organy ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w ich posiadaniu.

Kwestie związane z poświadczaniem własnoręczności podpisu, zgodności odpisu, wyciągu lub kserokopii z okazanym dokumentem, daty okazania dokumentu, a także pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu uregulowane zostały przede wszystkim w przepisie art. 96 ustawy Prawo o notariacie.

Nieco inny zakres regulacji zawarty jest w przepisie art. 122 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227). W świetle tego przepisu organy administracji rządowej, samorządowej są zobowiązane, podobnie jak pracodawcy, na wniosek osoby zainteresowanej lub organu rentowego do nieodpłatnego poświadczania własnoręczności lub autentyczności podpisów na oświadczeniach, deklaracjach i formularzach rentowych wymaganych do uzyskania lub pobierania rent z instytucji zagranicznych. Wskazany przepis nie narusza przepisów wyżej wskazanego art. 96 ustawy Prawo o notariacie i znajduje zastosowanie niezależnie od tego, czy w danej miejscowości znajduje się kancelaria notarialna, czy też nie.

Zauważyć należy, że wyżej wskazane przepisy prawa są jednoznacznie sformułowane, stąd też nie budzą wątpliwości interpretacyjnych.

Wyjaśnienia wymaga, że przywołane w wystąpieniu pismo z dnia 28 sierpnia 2006 r. odnosi się do sytuacji wynikającej ze stanu faktycznego i prawnego obowiązującego w 2006 r. i stanowiło kontynuację wymiany korespondencji związanej z niestosowaniem przez niektóre kraje Unii Europejskiej obowiązujących na terenie Unii jednolitych formularzy serii E. Nie jest wykluczone, że wskazany problem powraca w indywidualnych przypadkach również obecnie. Godzi się zauważyć, że kwestia ta leży w zakresie kompetencji ministra pracy i polityki społecznej. Tym samym organ ten, przy ewentualnej współpracy z ministrem spraw zagranicznych, powinien podjąć kroki niezbędne do zbadania i wyjaśnienia niniejszej sprawy.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Kołodziejczyk

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Edwarda Czesaka**

**w sprawie obciążeń finansowych samorządów
w związku z przekazywaniem dodatkowych
zadań w zakresie obsługi ruchu pasażerskiego
na kolei (22737)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z nadesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22737/11) interpelacją posła Edwarda Czesaka, dotyczącą obciążeń finansowych samorządów, w związku z przekazywaniem dodatkowych zadań w zakresie obsługi ruchu pasażerskiego na kolei, w ślad za stanowiskiem uzyskanym od Zarządu PKP SA, uprzejmie informuję, że spółka zamierza uratować przed fizyczną degradacją jak największą liczbę obiektów dworcowych oraz nie przewiduje obciążania samorządów kosztami utrzymania infrastruktury dworcowej.

Zarząd PKP SA poinformował, iż spośród 916 czynnych dworców kolejowych wytypowanych zostało 37 obiektów, które ze względów technicznych nadają się wyłącznie do wyburzenia i zastąpienia ich wiatami peronowymi, według projektu przygotowanego przez PKP SA, określonego mianem stacji „parasol”. Spółka wystąpiła do 37 samorządów, na terenie których położone są te dworce, z propozycjami przejęcia dworca przez gminę bądź zburzenia go na koszt PKP SA i postawienia w jego miejsce stacji „parasol”, której projekt PKP SA chce nieodpłatnie przekazać zainteresowanemu samorządowi. Trzy gminy zgodziły się na takie rozwiązanie i chcą postawić wiatę wraz z boksem poczekalni, pozostałe nie wyraziły zgody bądź nie udzieliły odpowiedzi. Koszt jednego modułu stacji „parasol” wynosi do 300 tys. zł. Zawarty jest w nim koszt budowy wiaty przeciwdeszczowej, boksów poczekalni, wieży zegarowej i nośnika reklamowego oraz nośnika z rozkładem jazdy.

Ponadto zarząd spółki nadmienił, że trudno jest prowadzić działalność gospodarczą w sytuacji, gdy przewoźnicy zainteresowani są utrzymaniem zaledwie 298 spośród 916 czynnych dworców kolejowych. Źródłem utrzymania dworców są przychody z dzierżaw komercyjnych – niewystarczające do pełnego pokrycia kosztów utrzymania dworców. Do pokrycia w pełni tych kosztów brakuje około 135 mln zł. Dlatego też spółka przedstawiła projekt opłaty dworcowej, oprotestowanej przez przewoźników kolejowych. PKP SA zamierza kontynuować starania o wdrożenie opłaty dworcowej na podstawie obecnych przepisów ustawy o transporcie kolejowym.

Należy zgodzić się z postulatem pana posła, że zadaniem gmin nie jest utrzymywanie infrastruktury

ry dworcowej, jednak należy w tym miejscu nadmienić, że w Polsce jest kilkadziesiąt samorządów gotowych do przejęcia dworców kolejowych. Zrobiły to już samorzady np. w Zabrzcu, Łazach i Tychach, a zamierzają tak postąpić również inne gminy.

Jedną z form poszukiwania ratunku dla dworców, a nie sposobu na dociążenie samorządów dodatkowymi opłatami, są propozycje przejęcia dworców na podstawie umowy dzierżawy lub na własność zgodnie z art. 18d ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego Polskie Koleje Państwowe.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra obrony narodowej
na interpelację posła Grzegorza Napieralskiego**

**w sprawie nieudzielenia pomocy
przez polski statek libijskim emigrantom
na Morzu Śródziemnym (22738)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Grzegorza Napieralskiego w sprawie nieudzielenia pomocy przez polski statek libijskim emigrantom na Morzu Śródziemnym (SPS-023-22738/11), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie pragnę poinformować, że po sprawdzeniu doniesień medialnych o ignorowaniu wezwania o pomoc nielegalnych imigrantów z Afryki Północnej, na podstawie meldunków dowódcy operacyjnego Sił Zbrojnych i dowódcy Marynarki Wojennej, jednoznacznie potwierdzono, że jedyny polski okręt wykonujący zadania w tym okresie na Morzu Śródziemnym ORP „Kontradmiral X. Czernicki” nie odebrał żadnego sygnału wzywania pomocy lub prośby od kogokolwiek do jej udzielenia. Sytuacja w bezpośrednim sąsiedztwie okrętu również nie wskazywała na to, aby ktokolwiek potrzebował pomocy.

W okresie od dnia 23 do dnia 28 marca br. wskazany okręt realizował zadanie monitoringu żeglugi w składzie Stałego Zespołu Obrony Przeciwminowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w rejonie do 30 mil morskich od portu Augusta znajdującego się na Sycylii. Rejon ten jest oddalony ok. 200 mil morskich od miejsca, gdzie znajdowała się dryfująca łódź z libijskimi emigrantami. Od dnia 28 do dnia 31 marca br. wspomniany okręt wraz z całym zespołem przebywał w porcie Augusta.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pozostaję w przekonaniu, że uznaje Pan Marszałek za wystarczające.

Z wyrazami szacunku i poważania

Minister
Bogdan Klich

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Pięty
oraz grupy posłów**

w sprawie sprzedaży wierzytelności (22739)

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22739/11, przekazującego interpelację posła Jarosława Pięty w sprawie sprzedaży wierzytelności i udostępniania danych osobowych dłużników uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530), zwana dalej uouig, w art. 4 stanowi, iż udostępnianie informacji gospodarczych osobom trzecim nieoznaczonym w chwili przeznaczania tych informacji do udostępniania następuje wyłącznie za pośrednictwem biur informacji gospodarczej, chyba że udostępnianie, o którym mowa powyżej, następuje w celu sprzedaży wierzytelności przez ogłoszenie publiczne lub przepisy prawa przewidują inny tryb udostępniania danych.

Przedmiotowy przepis bywa przywoływany przez firmy zajmujące się pośrednictwem w obrocie wierzytelnościami jako podstawa prawna ich działalności, jednak w mojej opinii treść art. 4 uouig nie może być interpretowana jako stwarzająca uprawnienie lub nakładająca obowiązek (nakaz lub zakaz) na przedsiębiorców innych niż biura informacji gospodarczej.

Art. 4 uouig znajduje się w rozdziale ustawy zatytułowanym „Biura informacji gospodarczej”, który to rozdział określa zakres przedmiotowy działalności biura (art. 4 i art. 7), formę prawną działalności biura oraz inne warunki niezbędne do rozpoczęcia działalności jako biuro informacji gospodarczej. Takie umiejscowienie przedmiotowego przepisu określa sposób interpretacji jego treści.

Treść art. 4, zgodnie z którą udostępnianie informacji gospodarczych w celu sprzedaży wierzytelności przez ogłoszenie publiczne nie wymaga utworzenia biura informacji gospodarczej, należy interpretować jako wskazówkę, iż taka działalność nie mieści się w zakresie przedmiotowym działalności biura i biuro nie ma podstawy do jej prowadzenia. Ponadto treść

art. 4, w związku z art. 1 ustawy określającym zakres przedmiotowy ustawy, wyraźnie wskazuje, iż uouig nie reguluje kwestii udostępniania informacji gospodarczych w celu sprzedaży wierzytelności przez ogłoszenie publiczne. Przedmiotem regulacji ustawy są zasady i tryb udostępniania (przekazywania, przyjmowania, przechowywania i ujawniania) informacji gospodarczych dotyczących wiarygodności płatniczej podmiotów występujących w obrocie gospodarczym. Celem uouig było stworzenie mechanizmów umożliwiających weryfikację wiarygodności płatniczej kontrahenta przed zawarciem umowy oraz mobilizowanie do spłaty zobowiązań, a nie tworzenie bazy danych wierzytelności przeznaczonych na sprzedaż.

Należy podkreślić, iż powoływana w piśmie pana posła firma Raport SA oraz należąca do firmy strona internetowa www.handeluslugami.pl pomimo faktu, iż art. 4 uouig nie jest podstawą jej działalności, funkcjonuje legalnie. Firma zajmuje się kompleksowym zarządzaniem wierzytelnościami i jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy pod nr 0000192029. Działalność wymienionej firmy umożliwia wierzycielom realizację ich praw określonych m.in. w art. 509 Kodeksu cywilnego. Przepis ten uprawnia wierzyciela do przeniesienia wierzytelności na osobę trzecią (przelew) – bez zgody dłużnika, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Dodatkowo granice działalności firm pośredniczących w obrocie wierzytelnościami (m.in. takich jak Raport SA) wyznaczają również przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr, 101, poz. 926, z późn. zm.), która określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych, oraz przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.), która określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, a także reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów. Przywołane przepisy określają również organy uprawnione do ochrony danych osobowych oraz interesów przedsiębiorców i konsumentów. W pierwszym przypadku jest to generalny inspektor ochrony danych osobowych, w drugim – prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Organy te są wyposażone w odpowiedni aparat kontrolny i mają ustawowo zapewnioną możliwość stosowania sankcji karnych (m.in. wysokie kary pieniężne) wobec podmiotów naruszających wymienione przepisy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie przetwarzania danych osobowych dłużników organem właściwym do

przeprowadzenia kontroli firmy Raport SA będzie generalny inspektor ochrony danych osobowych.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż w obowiązującym stanie prawnym kwestia ochrony danych osobowych dłużników jest odpowiednio zabezpieczona i na razie nie ma konieczności podejmowania działań w kierunku zmiany obowiązującego stanu prawnego w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Mieczysław Kasprzak

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Bogdana Bojki**

**w sprawie znacznego zmniejszenia
w budżecie państwa środków Funduszu Pracy
przeznaczonych na wypłatę refundacji
wynagrodzeń młodocianych pracowników
w 2011 r. (22740)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak: SPS-023-22740/11, interpelacją pana Bogdana Bojki posła na Sejm RP, w sprawie znacznego zmniejszenia w budżecie państwa środków Funduszu Pracy przeznaczonych na wypłatę refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników w 2011 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

W planie finansowym Funduszu Pracy stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2011 zaplanowano wydatki w wysokości 8 720 617 tys. zł, w tym na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – 3 235 080 tys. zł.

W ramach ww. kwoty na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na refundację kosztów wynagrodzeń młodocianych pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń zaplanowano 170 mln zł.

Minister pracy i polityki społecznej zwrócił się do ministra finansów z wnioskiem o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, polegających na zwiększeniu przychodów i kosztów Funduszu Pracy odpowiednio o kwotę 80 mln zł z przeznaczeniem na dokonywanie przez Ochotnicze Hufce Pracy ze środków Funduszu Pracy zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Po wyrażeniu zgody przez ministra finansów na dokonanie ww. zmian w przychodach i wydatkach Funduszu Pracy Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 13 maja 2011 r. pozytywnie opiniowała propozycje zmian planu finansowego Funduszu Pracy na rok 2011 polegających na zwiększeniu przychodów i kosztów Funduszu Pracy z przeznaczeniem na dokonywanie przez Ochotnicze Hufce Pracy ze środków Funduszu Pracy zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 9 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Bogdana Bojki**

**w sprawie restrukturyzacji Poczty Polskiej SA
(22741)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Bogdana Bojko, znak: SPS-023-22741/11, w sprawie restrukturyzacji Poczty Polskiej SA przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że zgodnie z §26 ust. 2 Statutu Poczty Polskiej SA wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami statutu dla walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej, należą do kompetencji zarządu spółki. Ponadto art. 375¹ Kodeksu spółek handlowych stanowi, iż walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Zapis ten zapewnia zarządom swobodę w organizowaniu pracy spółek, za co ponoszą one odpowiedzialność. W związku z tym minister infrastruktury sprawujący w imieniu Skarbu Państwa nadzór właścicielski nad Poczta Polska SA (jednoosobową spółką Skarbu Państwa) i posiadający uprawnienia przewidziane dla walnego zgromadzenia nie decyduje o sposobie funkcjonowania placówek pocztowych. Decydowanie o kształcie sieci pocztowej, przy uwzględnieniu wymagań prawnych nałożonych na publicznego operatora pocztowego, leży w kompetencjach zarządu.

Dostęp do powszechnych usług pocztowych gwarantują przepisy prawne. Poczta Polska, będąc w myśl

ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (t.j. z 2008 r. Dz. U. Nr 189, poz. 1159, z późn. zm.) operatorem publicznym, jest zobowiązana ustawowo do świadczenia powszechnych usług pocztowych na terenie całego kraju przy uwzględnieniu wskaźników dostępności określających między innymi wymaganą gęstość sieci placówek pocztowych. Poczta Polska, decydując o zmianach w tejże sieci, zobligowana jest do przestrzegania wskaźników gęstości sieci placówek wskazanych w § 44 rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz. U. Nr 5, poz. 34, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że co najmniej jedna placówka pocztowa operatora publicznego powinna przypadać na 7000 mieszkańców na terenie miast lub na 85 km² powierzchni na obszarach wiejskich. Dodatkowo ogólna liczba tych placówek w kraju powinna być nie mniejsza niż 8240.

W myśl treści rozporządzenia operator publiczny utrzymuje w każdej gminie co najmniej jedną placówkę pocztową. Jedynie w przypadku gmin wiejskich liczących poniżej 5000 mieszkańców istnieje możliwość objęcia takiej gminy obszarem działania stałej placówki operatora znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej, lecz pod warunkiem m.in. uzgodnienia tej lokalizacji z właściwym wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta).

Wymagania określone w rozporządzeniu powodują, że Poczta Polska utrzymuje placówki pocztowe również na obszarach, na których występuje tak niski popyt na usługi pocztowe, że utrzymywanie placówek w formie urzędów pocztowych staje się nieopłacalne. Z tego względu na obszarach takich nie funkcjonują placówki innych operatorów pocztowych, ponieważ nie ciąży na nich obowiązek zapewnienia dostępności do powszechnych usług pocztowych.

Bardzo istotny jest również fakt, że na świadczenie powszechnych usług pocztowych Poczta Polska nie otrzymuje dotacji z budżetu państwa. Dlatego też to właśnie na tej spółce spoczywa cały ciężar utrzymania nierentownych placówek.

Na podstawie wyjaśnień uzyskanych od zarządu spółki pragnę poinformować, że Poczta Polska w ramach projektowanych działań reorganizacyjnych nie planuje likwidacji placówek pocztowych, a jedynie ich przekształcenie w znacznie tańsze w utrzymaniu formy organizacyjne, tj. filie urzędów pocztowych i agencje pocztowe. Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy Prawo pocztowe za placówkę operatora uznaje się jednostkę organizacyjną operatora, agenta lub agenta pocztowego. Zatem przekształcenie urzędu bądź filii urzędu pocztowego w agencję pocztową nie powinno być utożsamiane z likwidacją placówki. Agencje pocztowe, tak jak urzędy pocztowe i filie urzędów pocztowych, świadczą usługi pocztowe o charakterze powszechnym oraz inne usługi, na które występuje zapotrzebowanie na danym obszarze. Przekształcenie placówki nie powoduje ograniczenia dostępu do powszechnych usług pocztowych.

W każdym przypadku przekształcenia placówki Poczta Polska dokonuje oceny zasadności planowanej zmiany, z uwzględnieniem rzeczywistego zapotrzebowania na usługi pocztowe na danym obszarze oraz konieczności zapewnienia lokalnym społecznościom właściwej dostępności do usług pocztowych. Analizowane są możliwości organizacyjne, eksploatacyjne i komunikacyjne planowanej zmiany m.in. pod względem nie pogorszenia jakości świadczonych usług oraz wpływu tej zmiany na inne placówki pocztowe funkcjonujące na danym obszarze. Powyższe analizy ekonomiczne uwzględniają skutki zmian w strukturze przychodów spółki.

Zarząd Poczty Polskiej wyjaśnia również, że zarówno reorganizacja sieci placówek pocztowych, jak i redukcja zatrudnienia nie są jedynymi działaniami zmierzającymi do poprawy sytuacji ekonomicznej spółki. W celu zaspokojenia potrzeb i oczekiwań klientów Poczta Polska sukcesywnie wprowadza zmiany w ofercie umownych usług pocztowych. W ostatnim okresie ofertę usług rozszerzono o usługi: przesyłka Aglomeracja, e-Przesyłka oraz Ekspres pieniężny – Pocztove Zlecenie Wyplaty. Na bieżąco trwają prace nad kolejnymi usługami wykorzystującymi nowoczesne technologie teleinformatyczne. Strategia Poczty Polskiej na lata 2011–2015 zakłada podejmowanie działań w obszarze usług pocztowych i finansowych, których celem jest zwiększanie wolumenów nadań i pozyskiwanie nowych klientów. Wszystkie działania Poczty Polskiej w zakresie obecnych, modyfikowanych i nowych usług proponowanych klientom mają na celu zwiększenie wpływów z ich sprzedaży.

Odnosząc się do kwestii przekształceń placówek na obszarze województwa lubuskiego, informuję, że w przygotowanym przez Poczta Polską planie przekształceń w sieci placówek pocztowych na 2011 r. ujęte zostały do przekształcenia 22 placówki pocztowe w tym województwie. W liczbie tej zawiera się trzynaście placówek zlokalizowanych w miejscowościach wiejskich niebędących siedzibami władz gminnych oraz dziewięć placówek, które funkcjonują w miejscowościach będących siedzibami władz gminnych. Z trzynastu zaplanowanych przekształceń zlokalizowanych poza siedzibami gmin zrealizowano w roku bieżącym dziesięć, a do przekształcenia pozostały trzy filie urzędów pocztowych zlokalizowanych w miejscowościach: Mirocin Dolny, Konotop i Nowe Czaple. Z dziewięciu zaplanowanych przekształceń placówek w miejscowościach, w których znajduje się siedziba gminy, do marca br. zrealizowano przekształcenia dwóch placówek.

Należy zaznaczyć, że w odniesieniu do powyżej wspomnianych pierwotnych planów Poczty Polskiej dotyczących przekształceń placówek funkcjonujących w miejscowościach będących siedzibami gmin w chwili obecnej spółka przeprowadza powtórne analizy o charakterze ekonomiczno-organizacyjnym dotyczące również pozostałych siedmiu placówek, wstępnie przewidzianych do przekształcenia, znajdujących się

na terenie województwa lubuskiego. Szczegółowej ponownej analizie poddawane są dotychczas uzyskiwane i szacowane przychody i ponoszone koszty związane z funkcjonowaniem placówek. Wyniki tych analiz stanowiąc będą podstawę rozstrzygnięć do planu przekształceń placówek w roku bieżącym oraz latach następnych.

Niezależnie od ostatecznych decyzji w sprawie przyszłej formy organizacyjnej placówek pocztowych zarząd spółki zapewnia, że wymagana prawem dostępność do usług pocztowych na obszarze województwa lubuskiego będzie zachowana. Bez względu na posiadaną formę organizacyjną każda placówka pocztowa znajduje się w systemie organizacyjnym i logistycznym Poczty Polskiej i zobowiązana jest do świadczenia usług pocztowych o charakterze powszechnym.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że zaprezentowane informacje wyjaśniają kwestie poruszone w interpelacji.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Jankowski

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Łukasza Borowiaka**

**w sprawie ochrony prawa własności
w procedurze planowania przestrzennego
(22742)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Łukasza Borowiaka, przekazaną przy piśmie z dnia 30 maja 2011 r., znak SPS-023-22742/11, w sprawie ochrony prawa własności w procedurze planowania przestrzennego, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że minister infrastruktury nie posiada kompetencji do oceny zgodności z prawem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Właściwym organem sprawującym nadzór nad działalnością gminy, na podstawie kryterium zgodności z prawem, jest, na podstawie art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), wojewoda, który ma obowiązek stwierdzenia w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego nieważności uchwał organów gminy, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które rażąco naruszają przepisy prawa. W przypadku nierażącego naruszenia

prawa wojewoda ma obowiązek stwierdzić, że plan miejscowy został wydany z naruszeniem prawa.

Z kolei kontrolę sądową nad uchwałami organów gminy sprawują sądy administracyjne. Zgodnie z art. 101 ustawy o samorządzie gminnym każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może, po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia, zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

Niezależnie od powyższego, ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.), zwana dalej ustawą, zawiera, w art. 36 ust. 1–3, instrumenty prawne umożliwiające właścicielom nieruchomości objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dochodzenie wypłaty odszkodowania, a nawet żądania wykupu nieruchomości. Instrumenty te zostaną szerzej opisane w dalszej części pisma.

W związku z brakiem właściwości do oceny konkretnej sprawy, która, jak się wydaje, stanęła u podstaw pana interpelacji, w niniejszym piśmie mogą się odnieść jedynie do ogólnych rozważań dotyczących ograniczenia prawa własności w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia. Tak więc prawo własności jest wartością konstytucyjną. Jednakże nie jest ono wartością bezwzględną i podobnie jak inne prawa konstytucyjne może podlegać ograniczeniom. Wskazuje na to art. 31 ust. 3 konstytucji, zgodnie z którym ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Z kolei dodatkowe regulacje w odniesieniu do prawa własności zawiera art. 64 ust. 3 konstytucji, który stanowi, że własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności.

W wyroku z dnia 12 stycznia 1999 r., sygn. akt P. 2/98, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w przypadku ograniczenia prawa własności oba ww. przepisy konstytucji należy rozpatrywać łącznie, a art. 64 ust. 3 stanowi niejako dopełnienie art. 31 ust. 3 konstytucji.

Z kolei w wyroku z dnia 12 stycznia 2000 r., sygn. akt P. 11/98, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że „określenie”istoty”prawa własności musi nawiązywać do podstawowych składników tego prawa, tak jak ukształtowały się one w historii jego rozwoju. Obejmują one w szczególności możliwość korzystania

z przedmiotu własności oraz pobierania pożytków. Możliwości te mogą być poddawane różnego rodzaju ograniczeniom przez ustawodawcę, a ograniczenia te są dopuszczalne, jeżeli czynią zadość wymaganiom określonym w art. 31 ust. 3 zd. 1 konstytucji. Jeżeli jednak zakres ograniczeń prawa własności przybierze taki rozmiar, że niwecząc podstawowe składniki prawa własności, wydrąży je z rzeczywistej treści i przekształci w pozór tego prawa, to naruszona zostanie podstawowa treść (»istota«) prawa własności, a to jest konstytucyjnie niedopuszczalne. Ocena każdego konkretnego unormowania ingerującego w prawo własności musi być przy tym dokonywana na tle wszystkich ograniczeń już istniejących. Dla ustalenia, czy zachowana została »istota« prawa własności, konieczna jest bowiem analiza sumy ustanowionych prawem ograniczeń.” Oraz: „Na tle art. 140 Kodeksu cywilnego za podstawowe składniki prawa własności uznać zaś należy możliwość korzystania z przedmiotu własności, pobierania pożytków i innych dochodów oraz rozporządzania tym przedmiotem własności”.

Z analizy orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego można wysnuć wniosek, że prawo własności może podlegać ograniczeniom ze względu na konieczność ochrony innych ważnych wartości, przy czym ograniczenia te nie mogą de facto prowadzić do pozbawienia prawa własności, gdyż w takim przypadku powinno nastąpić wywłaszczenie nieruchomości.

Ograniczenia w możliwości korzystania z prawa własności zawiera m.in. art. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ust. 1 stanowi on, że ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. Innymi słowy, każdy może korzystać ze swojej nieruchomości w granicach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Niejako dopełnieniem tego przepisu jest art. 35 ustawy, który stanowi, że tereny, których przeznaczenie plan miejscowy zmienia, mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z tym planem, chyba że w planie ustalono inny sposób ich tymczasowego zagospodarowania.

Konsekwencję powyższych przepisów stanowi art. 6 ust 2 pkt 1, zgodnie z którym każdy ma prawo, w granicach określonych ustawą, do zagospodarowania terenu, do którego ma tytuł prawny, zgodnie z warunkami ustalonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (w przypadku braku planu), jeżeli nie narusza to chronionego prawem interesu publicznego oraz osób trzecich.

Upraszczając nieco znaczenie powyższych norm prawnych, można stwierdzić, że ustawa ogranicza prawo własności jedynie do dwóch możliwych sposobów zagospodarowania terenu:

1) dotychczasowego lub

2) zgodnego z ustaleniami planu miejscowego bądź decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Aksjologiczne uzasadnienie ustanowienia takich ograniczeń jest bardzo szerokie. W większości przypadków zmiana sposobu zagospodarowania nieruchomości może oddziaływać na nieruchomości sąsiednie, może też wpływać na ograniczenie możliwości korzystania z nich w sposób dotychczasowy bądź też obniżenie ich wartości. Pozostawienie właścicielom nieruchomości całkowitej swobody w kształtowaniu zagospodarowania terenu prowadziłyby do ogromnych konfliktów społecznych, które musiałyby być rozstrzygane przez sądy cywilne. Dla przykładu, nawet otworzenie w osiedlu domków jednorodzinnych warsztatu samochodowego prawie zawsze wiąże się z niezadowoleniem sąsiadów, nie wspominając o dużych zakładach produkcyjnych bądź budowaniu elektrowni wiatrowych.

Dlatego też w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego (vide klęski żywiołowe), ochrony środowiska i zapewnienia racjonalnego tworzenia infrastruktury technicznej każda zmiana sposobu zagospodarowania terenu wymaga zgody organu administracji publicznej. W przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest to zgoda rady gminy, która taki plan uchwała. Na obszarach, na których plan miejscowy nie obowiązuje, wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub wojewoda wydają decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Choć w doktrynie pojawiły się wątpliwości dotyczące możliwości ograniczenia prawa własności poprzez określenia przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, to jednak większość doktryny nie uważa tego za naruszenie konstytucji, przyjmując, że to ustawa ogranicza prawo własności, a plany miejscowe jedynie konkretyzują to ograniczenie w stosunku do poszczególnych nieruchomości. Najbardziej oczywistym argumentem, uzasadniającym taki podział kompetencji, jest brak możliwości określenia w ustawie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania wszystkich nieruchomości w Polsce.

Pośrednio odniósł się do tej kwestii także Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z dnia 7 lutego 2001 r., sygn. akt P. 11/98, stwierdził, że możliwość lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² jedynie na terenach przeznaczonych pod ten cel w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jest zgodna z art. 31 ust. 3 i 64 ust. 3 konstytucji. Jeżeli więc zdaniem trybunału ograniczanie swobody lokalizacji tego typu obiektów jest zgodne z konstytucją, należy domniemywać, że także inne ograniczenia wprowadzone przez ustawę są z nią zgodne.

Jak można wnioskować z pisma, w opisanej przez pana sprawie rada miasta określiła przeznaczenie nieruchomości jako park (zielen miejską). Właściciel

nieruchomości, niezadowolony z takiego przeznaczenia terenu, złożył skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, twierdząc, że plan miejscowy został uchwalony z naruszeniem prawa. Jednakże, jak wynika z pisma, wojewódzki sąd administracyjny nie uznał tych zarzutów za słuszne, należy więc domniemywać, że ograniczenia nałożone planem miejscowym nie naruszały istoty prawa własności. Należy domniemywać, że uznanie ustaleń planu miejscowego za naruszające istotę prawa własności powinno skutkować stwierdzeniem nieważności takiego planu lub jego części z powodu przekroczenia upoważnienia ustawowego.

Jednakże skarga do sądu administracyjnego nie jest jedynym środkiem prawnym, z którego skorzystać może właściciel nieruchomości. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy, jeżeli, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może, z zastrzeżeniem ust. 2 tego artykułu, żądać od gminy:

1) odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo

2) wykupienia nieruchomości lub jej części.

Z kolei art. 36 ust. 2 ustawy stanowi: „realizacja roszczeń, o których mowa w ust. 1, może nastąpić również w drodze zaoferowania przez gminę właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zamiennej. Z dniem zawarcia umowy zamiany roszczenia wygasają”.

Jeżeli więc ustalenia planu miejscowego ograniczają uprawnienia właściciela nieruchomości w stosunku do uprawnień, którymi dysponował on przed uchwaleniem planu miejscowego, może on skorzystać z instrumentów wskazanych w art. 36 ust. 1 ustawy. Co prawda można mieć wątpliwości, czy w świetle art. 35 ustawy, zgodnie z którym, o ile plan miejscowy nie stanowi inaczej, do czasu zagospodarowania nieruchomości zgodnie z ustaleniami planu, właściciel może użytkować nieruchomość w sposób dotychczasowy, rzeczywiście można mówić o ograniczeniu prawa własności. Jednakże w przypadku, gdy teren nieruchomości został ogrodzony, a plan miejscowy zakazuje jego grodzienia i jednocześnie nie dopuszcza możliwości korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy, właściciel nieruchomości może żądać odszkodowania lub wykupienia nieruchomości przez gminę, a w przypadku odrzucenia przez gminę roszczenia złożyć, zgodnie z art. 37 ust. 10 ustawy, pozew do sądu powszechnego.

Wyznaczenie w planach miejscowych terenów zieleni miejskiej jest czynnością niezbędną do kształtowania ładu przestrzennego, a tym samym wykonywania jednego z zadań własnych gminy (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym). Jednocześnie jednak wyznaczanie terenów zieleni nie jest celem

publicznym w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.) i w związku z tym nie może podlegać wywłaszczeniu. W związku z powyższym w przypadku braku porozumienia gminy i właściciela nieruchomości gminy nie są w stanie doprowadzić do realizacji planowanych zamierzeń, jednocześnie jednak uniemożliwiając inne zagospodarowanie terenu.

Dostrzegając ten problem w opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury projekcie ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, zaproponowano m.in. uznanie terenów zieleni urządzonej (miejskiej) za cel publiczny, co umożliwi ich wywłaszczenie. Jednakże zgodnie z decyzją Zespołu do Spraw Programowania Prac Rządu z dnia 24 marca 2011 r. prace nad tym projektem zostały wstrzymane.

Z kolei odnosząc się do orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w sprawie Rosiński przeciw Polsce, należy zauważyć, że dotyczyła ona przepisów ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 35, poz. 185, z późn. zm.), która nie przewidywała wypłacania rekompensat finansowych w przypadku zmiany przeznaczenia terenu w planach miejscowych. Jednak już w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415, z późn. zm.) wprowadzono odpowiednie przepisy, które po niewielkich modyfikacjach zostały powtórzone w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. (art. 34 ust. 2, 35, 36 ust. 1–3 ustawy).

Reasumując, należy podkreślić, że obecne przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w sposób wystarczający regulują sposób tworzenia planów miejscowych, umożliwiając gminom wprowadzanie ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości, jednak zapobiegając naruszeniu istoty prawa własności. W szczególności nadzór wojewody jak i ww. indywidualne środki prawne, jakimi dysponują właściciele nieruchomości, pozwalają na ochronę prawa własności w przypadku naruszenia jej istoty.

Tym samym wprowadzanie do ustawy o gospodarce nieruchomościami przepisów określających termin, w którym winno zostać dokonane wywłaszczenie, w związku z uchwaleniem planu miejscowego, w ocenie Ministerstwa Infrastruktury nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia możliwości finansowych państwa. Prace legislacyjne w tym zakresie nie były również podejmowane.

Z wyrazami szacunku

Podsekretarz stanu
Janusz Żbik

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tadeusza Aziewicza**

**w sprawie braku podręczników w języku
ojczystym dla litewskiej mniejszości narodowej
(22743)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła na Sejm RP Tadeusza Aziewicza (SPS-023-22743/11), w sprawie braku podręczników w języku ojczystym dla litewskiej mniejszości narodowej, uprzejmie wyjaśniam.

Na podstawie art. 17. ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141, z późn. zm.) realizacja prawa osób należących do mniejszości do nauki języka mniejszości lub w języku mniejszości, a także prawa tych osób do nauki historii i kultury mniejszości odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 13 ust. 5 i 6 ustawy o systemie oświaty, podręczniki szkolne i książki pomocnicze do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej mogą być dofinansowywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podejmuje działania w celu zapewnienia dostępu do podręczników na potrzeby szkół i placówek publicznych, umożliwiających uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej i etnicznej.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra edukacji narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm), nauczanie języka mniejszości, języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, odbywa się na podstawie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, finansowaniem objęte są podręczniki przeznaczone do nauczania języków mniejszości oraz historii i geografii kraju pochodzenia mniejszości, które zgodnie z rozporządzeniem ministra edukacji narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów na-

uczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. Nr 89, poz. 730) uzyskały dopuszczenie do użytku szkolnego.

Począwszy od roku szkolnego 2009/2010 w związku z wdrażaniem do szkół nowej podstawy programowej, zgodnie z rozporządzeniem ministra edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), priorytetem dla Ministerstwa Edukacji Narodowej jest zapewnienie podręczników przeznaczonych dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym dla klas, w których obowiązuje nowa podstawa programowa.

Aktualnie podręczniki uwzględniające nową podstawę programową obowiązują w klasach I i II szkół podstawowych i w klasach I i II gimnazjum. Podręczniki dla tych klas są kupowane sukcesywnie w nakładach zgodnych z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez dyrektorów szkół, w których odbywa się nauczanie języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego-kaszubskiego, z uwzględnieniem możliwości finansowych MEN.

Dla litewskiej mniejszości narodowej Ministerstwo Edukacji Narodowej sfinansowało w latach 2009–2010 wydanie w wersji tradycyjnej pięciu podręczników uwzględniających nową podstawę programową. W tym:

1) Karnackienė Gražina „Mokausi rašyti. Raidės”. Uczę się pisać. Literki. Pomocniczy zeszyt ćwiczeń dla klasy I szkoły podstawowej. AUŠRA 2009, 219/5/2009,

2) Degutienė Elena „Kalbos namai” pomocniczy zeszyt ćwiczeń do nauki języka litewskiego dla klas I–III gimnazjum. Część 1–3 Wydawnictwo AUŠRA 2009, 235/2009,

3) Degutienė Elena „Kalba – tautom širdis. 1–2 dalis” Podręcznik do nauki języka litewskiego dla klasy 1. gimnazjum. Część 1 i 2. AUŠRA 2009, 236/1/2009,

4) Koženiauskienė R, Mikulėnienė D. „Lietuvių kalba”. Podręcznik do nauki o języku dla klasy III liceum ogólnokształcącego i profilowanego. Język litewski. Stylistyka. Środki stylistyczne. Style funkcjonalne. Stylizacja językowa. Style i gatunki tekstów. Tendencje rozwojowe współczesnego języka litewskiego. Nowa i dotychczasowa podstawa programowa. Wydawnictwo AUŠRA 2009, 176/3/2009,

5) Račiuvienė Julija „Lietuvos istorija”. Historia Litwy dla klas IV–VI szkoły podstawowej z elementami historii regionalnej. Wydawnictwo AUŠRA 2010, 299/2010 (wersja tradycyjna i elektroniczna).

W maju br. została podpisana umowa pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Wydawnictwem AUŠRA Sp. z o.o. na wydanie w formie tradycyjnej i elektronicznej oraz dostarczenie do wskazanych odbiorców podręcznika: Karnackienė Gražina „Saulute integruoto mokymo vadovėlis”. Podręcznik do kształcenia zintegrowanego w języku litewskim,

klasa 1, część 1., „Saulute. Prabytu sąsiunivis”. Zeszyt ćwiczeń, klasa 1, część 1., numer ewidencyjny 301/1/2010, w nakładzie 250 egz., zgodnie z zapotrzebowaniem szkół zgłoszonym przez podlaskie kuratorium oświaty.

Wydawnictwo AUŠRA sp. z o.o. będące jedynym wydawcą podręczników dla litewskiej mniejszości narodowej w ramach umów zawartych z ministerstwem wyraziło zgodę na zamieszczenie podręczników „Historia Litwy” oraz „Kształcenie zintegrowane w języku litewskim” na portalu edukacyjnym Scholaris.

Obecnie coraz więcej wydawców edukacyjnych przygotowuje formy elektroniczne podręczników, stanowiące proste przeniesienie klasycznej książki na postać cyfrową (e-booki) lub wzbogacone o odsyłacze multimedialne i struktury hipertekstowe, zamieszczone na informatycznym nośniku danych lub w Internecie.

Rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. 2004 Nr 89, poz. 730) wprowadziło możliwość dopuszczania do użytku szkolnego podręczników opracowanych w formie elektronicznej (§ 9, § 10 ust. 10 i § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia).

W wykazie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego, przeznaczonych do kształcenia ogólnego, uwzględniających podstawę programową określoną w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) znajduje się 14 tytułów podręczników opracowanych w formie e-booka lub formie multimedialnej.

Z danych MEN wynika, że w województwie podlaskim, w ramach projektu „Pracownie komputerowe dla szkół” sfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego 624 szkoły, co stanowi 62,7% szkół dla dzieci i młodzieży w województwie podlaskim, zostały wyposażone w pracownie komputerowe składające się z serwera, 10 stacji roboczych, drukarki, skanera, komputera przenośnego oraz wideoprojektora. Ponadto w ramach projektu „Internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych”, w 236 bibliotekach szkół podstawowych i gimnazjach w województwie podlaskim zainstalowano internetowe centra informacji multimedialnej składające się z 4 stanowisk dla czytelników i urządzenia wielofunkcyjnego (drukarka, kopiarka i skaner).

Wyżej wymienione projekty były realizowane również w szkołach prowadzących nauczanie języka litewskiego. Załączone tabele ilustrują wyposażenie poszczególnych szkół w pracownie komputerowe i centra informacji multimedialnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Ministerstwo Edukacji Narodowej planuje finansować wydanie podręczników uwzględniających nową podstawę programową, przeznaczonych dla mniejszości w wersji elektronicznej i zamieszczać je w Internecie dla celów edukacyjnych na portalu Scholaris. Takie działanie pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie podręczników przez kolejne roczniki uczniów deklarujących przynależność do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Zwłaszcza, że kwoty wydatkowane przez MEN na zakup tych podręczników są wyjątkowo wysokie ze względu na to, że obejmują wszystkie koszty związane z niskonakładowym wydaniem poszczególnych tytułów, w tym koszty przygotowania, opracowania, wydrukowania i dostawy do wskazanych odbiorców.

Jednocześnie pragnę zapewnić pana posła, że przyjęcie przez MEN priorytetu dotyczącego zakupu formy elektronicznej podręczników przeznaczonych dla mniejszości nie przekreśla możliwości równoległego finansowania wydania tych podręczników w wersji tradycyjnej, w nakładach zgodnych z zapotrzebowaniem szkół zgłoszonym przez właściwe kuratoria oświaty, w szczególności dla klas I–III szkoły podstawowej.

Upriejmie informuję, że w klasach, które dotychczas nie zostały objęte reformą programową, nadal obowiązują podręczniki wpisane do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego po 10 marca 1999 r. dla mniejszości narodowych i etnicznych, uwzględniające dotychczasową podstawę programową określoną rozporządzeniem ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.). Ze sprawozdania przedstawionego na dzień 31 stycznia br. przez Wydawnictwo AUŠRA sp. z o.o. wynika, że liczba egzemplarzy poszczególnych tytułów jest jeszcze nadal wystarczająca do zaspokojenia potrzeb uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklarujących przynależność do litewskiej mniejszości narodowej.

Podręczniki przeznaczone do nauczania własnej historii i geografii kraju pochodzenia mniejszości, które zawierają treści nauczania z zakresu danego przedmiotu, wykraczające poza zakres określony w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz podręczniki pomocnicze, takie jak słowniczki terminów z zakresu poszczególnych przedmiotów, nie utraciły swojej aktualności i nadal mogą być wykorzystywane w klasach objętych reformą programową.

Ponadto w szkołach, zgodnie art. 12. ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), poza podręcznikami dopuszczonymi do użytku szkolnego mogą być stosowane przez nauczycieli również inne pomoce naukowe, w tym różnego rodzaju książki pomocnicze wspomagające proces nauczania języków mniej-

szości oraz historii i geografii krajów, z którymi utożsamia się dana mniejszość.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że nauczanie pozostałych przedmiotów kształcenia ogólnego w szkołach z nauczaniem języka litewskiego jako wykładowego jest realizowane zgodnie z obowiązującą podstawą programową, przy wykorzystaniu podręczników wpisanych do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przeznaczonych do kształcenia ogólnego. Zgodnie art. 22a ust. 1 ustawy o systemie oświaty nauczyciel ma prawo wyboru podręcznika spośród podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego. Tłumaczenie na język mniejszości wybranych przez nauczycieli tytułów podręczników do nauczania poszczególnych przedmiotów nie jest możliwe z uwagi na wysokie koszty i autorskie prawa majątkowe wydawców do tych podręczników.

Pragnę zapewnić pana posła, że ministerstwo dokonuje wszelkich starań, aby sfinansować w sposób najbardziej optymalny, oszczędny i celowy, w ramach

dostępnych środków budżetowych, możliwie jak największą liczbę tytułów podręczników przeznaczonych dla mniejszości, na które zapotrzebowanie, za pośrednictwem właściwych kuratorów oświaty, zgłaszają dyrektorzy szkół, w których odbywa się nauczanie języka mniejszości.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Krystyna Szumilas

Warszawa, dnia 8 czerwca 2011 r.

Tabela 1. Wyposażenie poszczególnych szkół z litewskim językiem nauczania w pracownie komputerowe i centra informacji multimedialnej.

Lp.	Pełna nazwa /adres	Szkoły w zespole	Liczba uczniów ogółem w szkole	Liczba uczniów uczących się języka mniejszości	Organ prowadzący	Wyposażenie placówek w ramach projektów współfinansowanych z EFS
1.	Zespół Szkół z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania w Puńsku ul. 11 Marca 16 16-515 Puńsk	- Szkoła Podstawowa z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania im. Dariusza i Girensasa	227	168	Gmina Puńsk	Pracownie komputerowe 2005 r.
2.		w Puńsku - Gimnazjum z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania im. Dariusza i Girensasa w Puńsku	155	123		Pracownie komputerowe 2008 r. Internetowe Centra IM 2006 r.
3.	Szkoła Podstawowa z Litewskim Językiem Nauczania w Nowinikach Nowiniki 21 16-515 Puńsk		32	32		Pracownie komputerowe 2008 r.
4.	Szkoła Podstawowa z Litewskim Językiem Nauczania w Przystawańcach Przystawańce 20 16-515 Puńsk		8	8		
5.	Szkoła Podstawowa z Litewskim Językiem Nauczania w Widugierach Widugiery 16-515 Puńsk		13	13		Pracownie komputerowe 2008 r.
6.	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Krasnowie Krasnowo 17 16-500 Sejny		77	3	Gmina Sejny	Pracownie komputerowe 2008 r.
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sejnach ul Łąkowa 1 16-500 Sejny	Gimnazjum Nr 2 w Sejnach	198	13		Pracownie komputerowe 2008 r.
8.	Szkoła Podstawowa z Litewskim Językiem Nauczania „Ziburys” w Sejnach ul. 22-go Lipca 18 b 16-500 Sejny		38	38	Fundacja im. bpa Antanasa Baranauskasa „Dom Litewski” w Sejnach	
9.	Gimnazjum z Litewskim Językiem Nauczania „Ziburys” w Sejnach ul. 22-go Lipca 18 b 16-500 Sejny		31	31		
10.	Zespół Szkół Ogólnokształcących z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku ul. 11 Marca 16 16-515 Puńsk	Liceum Ogólnokształcące z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku	99	99	Starostwo Powiatowe w Sejnach	
RAZEM			878	528		

Tabela 2. Wyposażenie poszczególnych szkół prowadzących dodatkowe nauczanie języka litewskiego w pracowniach komputerowych i centra informacji multimedialnej.

Lp.	Pełna nazwa /adres	Szkoły w zespole	Liczba uczniów ogółem w szkole	Liczba uczniów uczących się języka mniejszości	Organ prowadzący	Wyposażenie placówek w ramach projektów współfinansowanych z EFS
1.	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Krasnowie Krasnowo 17 16-500 Sejny		98	34	Gmina Sejny	Pracownie komputerowe 2008 r.
2.	Szkoła Podstawowa im. mjr. H. Dobrzańskiego - Hubala w Sejnach ul. Wojska Polskiego 64 16-500 Sejny		444	13		Pracownie komputerowe 2006 Internetowe Centra IM 2008 r.
3.	Zespół Międzyszkolny przy Szkole Podstawowej Nr 7 w Suwałkach ul. Minkiewicza 50 16-400 Suwałki		Zespół między szkolny	16 uczniowie z 6 szkół	Miasto Suwałki	Pracownie komputerowe 2008 r.
4.	Zespół Międzyszkolny przy Zespole Szkół Nr 4 w Suwałkach ul. Sejneńska 14 16-400 Suwałki		Zespół między szkolny	6 uczniowie z 3 szkół		Pracownie komputerowe 2005 r.
RAZEM			542	69		

Odpowiedź

ministra skarbu państwa na interpelację posła Tadeusza Motowidły

w sprawie pracowników Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA, którzy w ciągu 6 miesięcy od dnia wpisania spółki do rejestru nie złożyli pisemnego oświadczenia o zamiarze nabycia akcji (22744)

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana Tadeusza Motowidły z dnia 25 maja br., znak: SPS-023-22744/11, w sprawie pracowników Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA (dalej JSW SA, spółka), którzy w ciągu 6 miesięcy od dnia wpisania spółki do rejestru nie złożyli pisemnego oświadczenia o zamiarze nabycia akcji, poniżej przedstawiam stanowisko ministra skarbu państwa w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 w związku z art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561, z późn. zm.) uprawnieni pracownicy JSW SA mogą skorzystać z prawa do nabycia akcji nieodpłatnie, o ile w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. od dnia 8 kwietnia 1997 r.) złożyli pisemne oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji. Niezłożenie oświadczenia w powyższym terminie powoduje utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji spółki.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 1998 r. III ZP 24/98 (OSNP 1999/17/545) „roszczenie o nieodpłatne zbycie akcji może być skutecznie zrealizowane tylko w terminach określonych w art. 38 ust. 1 i 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Po upływie tych terminów uprawnienie (prawo) do nie-

odpłatnego nabycia akcji wygasa. Terminy te są więc zawitymi terminami prawa materialnego i żaden przepis nie przewiduje ich przywrócenia”.

W okresie na składanie oświadczeń w 1997 r. Ministerstwo Skarbu Państwa przeprowadziło kampanię informacyjną skierowaną do wszystkich potencjalnych uprawnionych, w której informowano o terminie składania ww. oświadczeń. Z uwagi na skalę zjawiska obejmującą swym zasięgiem ponad tysiąc spółek zlokalizowanych na terenie całego kraju (w tym JSW SA) wszelkie informacje były przekazywane za pośrednictwem mediów, tj. ogłoszenia były zamieszczane w dziennikach: „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita” i „Superexpress”, natomiast spoty reklamowe były emitowane w ogólnopolskich rozgłośniach radiowych, telewizyjnych oraz w Internecie.

W ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych brak jest uprawnień dla ministra skarbu państwa pozwalających na stosowanie szczególnego trybu przydzielania akcji osobom, które w określonym terminie nie złożyły oświadczeń o zamiarze nabycia akcji. Dlatego też osoby, które utraciły prawo do nieodpłatnego nabycia akcji JSW SA i nie są pracownikami Grupy JSW SA na dzień 31 maja br., mogą nabyć akcje JSW SA jedynie na zasadach takich, jak pozostali inwestorzy indywidualni.

Z poważaniem

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Andrzeja Pałysa**

**w sprawie uprawnień
dla byłych żołnierzy górników (22745)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Pałysa z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie włączenia byłych żołnierzy, którzy w okresie PRL-u w ramach zastępczej służby wojskowej byli przymusowo kierowani do pracy w kopalniach węgla, kamieniołomach i zakładach wydobywania rud uranu, do katalogu uprawnionych do korzystania z art. 46 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, uprzejmie informuję, co następuje.

Uprawnienie wynikające z art. 46 ww. ustawy upoważnia do bezpłatnego zaopatrzenia w leki wydawane z przepisu lekarza oznaczone symbolami „Rp” oraz „Rpz” dla inwalidów wojennych, osób represjonowanych, ich małżonków pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu oraz wdów i wdowców po poległych żołnierzach i zmarłych inwalidach wojennych oraz osób represjonowanych, uprawnionych do renty rodzinnej.

Sprawa włączenia do katalogu osób uprzywilejowanych do korzystania z art. 46 ustawy o świadczeniach byłych żołnierzy górników została przedstawiona i wstępnie przedyskutowana w kierownictwie Ministerstwa Zdrowia.

Po wstępnej analizie przedstawionego przez Pana problemu kierownictwo Ministerstwa Zdrowia zdecydowało o podjęciu kolejnej dyskusji w sprawie podczas dokonywania przyszłych zmian w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Fronczak

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Izabeli Kloc**

**w sprawie zasiłku opiekuńczego dla osób
zajmujących się dziećmi niepełnosprawnymi
oraz możliwości zatrudnienia w okresie
pobierania zasiłku (22746)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 31 maja 2011 r., znak: SPS-023-22746/11, dotyczące interpelacji poseł Izabeli Kloc w sprawie zasiłku opiekuńczego dla osób zajmujących się dziećmi niepełnosprawnymi oraz możliwości zatrudnienia w okresie pobierania zasiłku, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania pracy w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W myśl powyższego zapisu świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobie, która nie może wykonywać pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, stałej opieki nad osobą niepełnosprawną, u której stwierdzono niepełnosprawność powodującą jej niezdolność do samodzielnej egzystencji i niemożność funkcjonowania bez pomocy osób trzecich. Świadczenie pielęgnacyjne wypłacane jest tytułem częściowej rekompensaty utraconych zarobków z pracy.

Sugerowane przez panią poseł umożliwienie pobierania świadczenia pielęgnacyjnego przez osoby zatrudnione byłoby więc sprzeczne z celem tego świadczenia, które przyznawane jest właśnie z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia z powodu konieczności sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Dodatkowo informuję, że w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone i nie są również planowane zmiany w powyższym zakresie. Natomiast planowane są zmiany mające na celu m.in. podwyższenie wysokości świadczeń rodzinnych, w tym świadczenia pielęgnacyjnego. Jest to przedmiotem projektu założeń do zmiany ustawy o świadczeniach

rodziny, który jest w toku uzgodnień międzyresortowych i społecznych.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Warzechy**

**w sprawie zasad i kryteriów obowiązujących
w procesie rekrutacji do przedszkoli (22749)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Jana Warzechy (SPS-023-22749/11), w sprawie zasad i kryteriów obowiązujących w procesie rekrutacji do przedszkoli, uprzejmie wyjaśniam, że jednostka samorządu terytorialnego, zakładając przedszkole, podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut, art. 58 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Statut przedszkola musi określać szczegółowe zasady rekrutacji dzieci do przedszkola oraz ich prawa i obowiązki, zgodnie z § 16 ust. 3 rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkoli oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Kryteria wskazujące, które dzieci mają pierwszeństwo w przyjęciu m.in. do przedszkola, zostały określone w § 2 rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.) i są one kryteriami nadrzędnymi.

Dodatkowe kryteria może ustalić organ prowadzący dane przedszkole publiczne, w tym przypadku gmina. Oznacza to pewną zamierzoną dowolność w ustalaniu zasad rekrutacji do przedszkoli na terenie kraju w zależności od warunków i potrzeb lokalnej społeczności.

Odnosząc się równocześnie do sprawy dotyczącej żądania od rodziców na potrzeby rekrutacji różnego typu dokumentów, jak np. zeznania podatkowe, zaświadczenia z ZUS-u czy orzeczenia rozwodowe, wyjaśniam, że jednostki samorządu terytorialnego, tj. organy prowadzące publiczne przedszkola, przeprowadzając rekrutację, a jednocześnie biorąc pełną odpowiedzialność za realizację zadań z zakresu edukacji przedszkolnej wobec lokalnej społeczności, której są reprezentantem, mogą ustalać mechanizmy

kontrolne w zakresie przyjmowania dzieci do przedszkoli, w tym kontroli spełniania przedmiotowych kryteriów, jedynie zgodnie z istniejącym stanem prawnym.

Jednocześnie wyjaśniam, że minister edukacji narodowej nie posiada narzędzi do kontroli nad sposobem sprawowania władzy przez podmioty samorządowe, nie może również odpowiadać za niezgodne niekiedy ze stanem faktycznym informacje przekazywane przez rodziców wykorzystujących okazje do osiągnięcia nieuprawnionych korzyści. Takim przykładem może być składanie oświadczeń informujących o samotnym rodzicielstwie, mimo iż tak nie jest.

Należy przy tym podkreślić, że intencją prawodawcy była ochrona osób znajdujących się w trudnych warunkach życiowych.

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, należy podkreślić, iż w opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej wprowadzanie przez konkretne gminy dodatkowych ułatwień w zakresie rekrutacji do przedszkoli dzieci z rodzin wielodzietnych i niezamożnych odzwierciedla szeroko rozumianą realizację polityki prorodzinnej na swoim terenie i wynika z lokalnych potrzeb społecznych.

Należy zaznaczyć, iż wiele gmin stosowało i stosuje powyższe dodatkowe kryteria, co nie było przez nikogo kwestionowane, a wręcz przeciwnie, spotykało się z ogólną aprobatą społeczną.

Reasumując, równocześnie uprzejmie informuję, iż w Ministerstwie Edukacji Narodowej prowadzone są obecnie zaawansowane prace dotyczące zmiany przedmiotowego rozporządzenia ministra edukacji narodowej w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Edwarda Siarki**

**w sprawie wysokości dotacji
dla środowiskowych domów samopomocy
i wysokości wynagrodzenia dla pracowników
(22750)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację poselską posła Edwarda Siarki, przesłaną przy piśmie z dnia 31 maja 2011 r., znak SPS-023-22750/11, w sprawie wysokości dotacji dla środowi-

skowych domów samopomocy i wysokości wynagrodzenia dla pracowników, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat lub gminę. Środki na bieżące finansowanie środowiskowych domów samopomocy planowane są w budżetach wojewodów. Wojewoda ustala wysokość dotacji dla każdej jednostki. Zgodnie z art. 51c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) jednostka samorządu terytorialnego może, w uzgodnieniu z wojewodą, utworzyć ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uruchomić zajęcia w takim ośrodku, z uwzględnieniem możliwości ich sfinansowania ze środków budżetu państwa. Miesięczną kwotę dotacji budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala wojewoda jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, nie wyższą jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa. Kwota dotacji może być zwiększona, nie więcej jednak niż o 20%, w zależności od liczby uczestników oraz zakresu, jakości i rodzaju świadczonych usług.

Na wysokość dotacji przekazywanej w woj. małopolskim wpływa również fakt, iż do roku 2007 dotacja przekazywana na ś.d.s. w Małopolsce należała do najniższych w kraju. Corocznie, począwszy od roku 2008, pomimo coraz trudniejszej sytuacji finansowej, dotacja jest systematycznie podwyższana, jednak nie jest możliwe przy obecnych środkach zniwelowanie różnic o wieloletnim podłożu. Dla przykładu informuję, że najniższa średnia dotacja na 1 uczestnika ś.d.s. wynosi 780 zł w woj. lubuskim, najwyższa zaś jest w woj. śląskim i wynosi 1080 zł.

Ponadto wyjaśniam, że corocznie planowana jest rezerwa celowa budżetu państwa na rozwój sieci w ośrodkach wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy. Środki te przeznaczane są na uruchamianie nowych miejsc w nowych lub już istniejących środowiskowych domach samopomocy, a także na remonty i doposażenie starszych jednostek tego typu. Pozyskanie dodatkowych środków dla jednostki może być realizowane poprzez uruchomienie nowych miejsc, oczywiście pod warunkiem, że są takie potrzeby, niekoniecznie poprzez wzrost dotacji. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na wzrost dotacji w województwie.

Ponadto informuję, że co roku planowane są środki w budżecie resortu na realizację programów w zakresie rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Środki takie mogą także wesprzeć działalność środowiskowego domu samopomocy czy też realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Mam świadomość zróżnicowania płac w pomocy społecznej oraz niezadowolenia wielu grup zawodo-

wych, także tych pracujących w środowiskowych domach samopomocy, z poziomu wynagrodzeń. Poprzez współpracę przy tworzeniu i opiniowaniu rozporządzeń płacowych Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej miało wpływ na ustalenie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych i zaseregowań dla stanowisk mających zastosowanie do realizacji zadań w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Jednak resort nie ma żadnego wpływu na planowanie środków na realizację zadań pomocy społecznej w budżetach wojewodów.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie zwolnienia z podatku VAT opłat
związanych z pobytem w szpitalu
najbliższych pacjenta (22753)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przesłaną przy piśmie z dnia 31 maja 2011 r. znak: SPS-023-22753/11 interpelację posła Kazimierza Moskala w sprawie zwolnienia z podatku VAT opłat związanych z pobytem w szpitalu najbliższych pacjenta, uprzejmie wyjaśniam.

Zmiany w zakresie stosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług w odniesieniu do usług opieki medycznej zostały wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 226, poz. 1476), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. Ww. nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług uchyliła dotychczasowy załącznik nr 4, zawierający wykaz usług zwolnionych od podatku. Uregulowania dotyczące tematyki zwolnień zostały przeniesione do treści ustawy. Przy określaniu zakresu zwolnień, które dotychczas były ujęte w załączniku nr 4, odstąpiono od ich identyfikacji przy pomocy klasyfikacji statystycznych, określając ich zakres z wykorzystaniem treści przepisów prawa unijnego i krajowego oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE. Zasadniczym powodem odejścia od stosowania klasyfikacji statystycznych przy określaniu zakresu zwolnień od podatku było bowiem zapewnienie pełniejszej implementacji przepisów unijnych, w szczególności dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 18 ustawy o podatku od towarów i usług, w brzmieniu nadanym nowelizacją z dnia 29 października 2010 r., od dnia 1 stycznia 2011 r. zwolnione od podatku są usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, oraz dostawa towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, wykonywane przez zakłady opieki zdrowotnej.

Przepis powyższy stanowi implementację do polskiego porządku prawnego przepisu art. 132 ust. 1 lit. b dyrektywy 2006/112/WE Rady, zgodnie z którym zwolnieniu od podatku przez państwa członkowskie podlegają opieka szpitalna i medyczna oraz ściśle z nimi związane czynności podejmowane przez podmioty prawa publicznego lub, na warunkach socjalnych porównywalnych do stosowanych w odniesieniu do instytucji prawa publicznego, przez szpitale, ośrodki medyczne i diagnostyczne oraz inne odpowiednio uznane placówki o podobnym charakterze.

Przy konstruowaniu przepisów określających zakres zwolnienia od podatku usług opieki medycznej (przyczoony wyżej art. 43 ust. 1 pkt 18 ustawy o podatku od towarów i usług), uwzględnione zostało orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. Z orzecznictwa tego jednoznacznie wynika, że zwolnieniu od podatku nie powinny podlegać takie usługi, których celem nie jest ochrona zdrowia. Dla przykładu, w wyroku w sprawie L.u.P. GmbH, Trybunał stwierdził: „(...) pojęcia „opieki medycznej” oraz „świadczeń opieki medycznej” (...) odnoszą się do świadczeń, które służą diagnozie, opiece oraz, w miarę możliwości, leczeniu chorób lub zaburzeń zdrowia” (C-106/05, pkt 27). Również w wyroku w sprawie d’Ambrumenil Trybunał podkreślał: „Jeżeli chodzi o pojęcie świadczenia opieki medycznej (...), pojęcia tego nie można poddać wykładni, która obejmuje świadczenia medyczne realizowane w innym celu niż postawienie diagnozy, udzielenie pomocy medycznej oraz, w zakresie, w jakim jest to możliwe, leczenie chorób lub zaburzeń zdrowotnych.” (C-307/01, pkt 57).

Należy przy tym przywołać ugruntowane stanowisko Trybunału Sprawiedliwości UE, że zwolnienia (zawarte w art. 132) dyrektywy stanowią autonomiczne pojęcia prawa wspólnotowego i mają na celu uniknięcie rozbieżności w stosowaniu systemu VAT w poszczególnych państwach członkowskich (np. wyrok C-307/01, pkt 52). Oznacza to, że zakres przedmiotowy zwolnień zawartych w art. 132 dyrektywy powinien być taki sam we wszystkich krajach członkowskich.

Wyjaśniam, że kwestia zwolnienia od podatku VAT usług polegających na dostarczaniu łóżek i posiłków osobom towarzyszącym osobom hospitalizowanym, jako usług ściśle związanych z opieką medyczną, była przedmiotem orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawach połączonych Ygeia. W wyroku tym Trybunał stwierdził: „(...) jedynie świadczenie usług, które logicznie wpisują się w ramy dostarczania usług opieki szpitalnej i medycznej, któ-

re w procesie świadczenia tych usług stanowią etap niezbędny, aby osiągnąć cele terapeutyczne, którym te ostatnie służą, mogą stanowić „działalność ściśle (...) związaną” w rozumieniu tego przepisu (obecnie art. 132 ust. 1 lit. b dyrektywy 2006/112/WE). Jedynie tego rodzaju usługi mogą bowiem wpływać na koszt opieki zdrowotnej, którą omawiane zwolnienie czyni dostępną dla osób prywatnych.” (C-394/04 i C-395/04, pkt 25).

Ostatecznie Trybunał orzekł: „Świadczenie przez podmioty określone w art. 13 część A ust. 1 lit. b szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (obecnie art. 132 ust. 1 lit. b dyrektywy 2006/112/WE), usług telefonicznych i wynajmowanie telewizorów osobom hospitalizowanym, jak również dostarczanie przez te same podmioty łóżek i posiłków towarzyszącym im osobom, co do zasady nie stanowi działalności ściśle związanej z opieką szpitalną i medyczną w rozumieniu tego przepisu. Inaczej może być tylko wówczas, gdy usługi te są konieczne do osiągnięcia celów terapeutycznych, którym służy opieka szpitalna oraz medyczna, i nie są przeznaczone głównie do tego, by zapewniać świadczącemu je podmiotowi dodatkowe dochody poprzez realizację transakcji dokonywanych w bezpośredniej konkurencji z transakcjami podlegającymi podatkowi od wartości dodanej dokonywanymi przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą.

Do sądu krajowego należy, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych zawisłych przed nim sporów, oraz w razie potrzeby, treści zaleceń medycznych wydanych zainteresowanym pacjentom, ustalenie, czy świadczone usługi spełniają te przesłanki”.

Jak więc wynika z powyższych wyjaśnień, przytoczona przez pana posła argumentacja, zawarta w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu, dotycząca obowiązku wpisywania do kart pacjentów stosownych zaleceń, odnoszących się do konieczności obecności przy chorym osób towarzyszących, jako podstawy do objęcia zwolnieniem od podatku usług pobytu tych osób w szpitalu, jest uzasadniona. Nie jest zatem rozważana możliwość zmiany przepisów czy zmiany interpretacji w tym zakresie, gdyż znajdują one potwierdzenie w cyt. orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE.

Informuję również, że Ministerstwo Finansów nie posiada danych dotyczących wysokości wpływów do budżetów szpitali w związku z opodatkowaniem opłat za pobyt w szpitalu najbliższych pacjenta.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie braku regulacji prawnych
dotyczących standardów
higieniczno-sanitarnych dla przedszkoli (22756)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Kazimierza Moskala w sprawie braku regulacji prawnych dotyczących standardów higieniczno-sanitarnych dla przedszkoli (SPS-023-22756/11), uprzejmie informuję:

Przepis art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zobowiązuje organ prowadzący szkołę/przedszkole lub placówkę do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz wyposażenia szkoły/przedszkola lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania i programów wychowawczych.

Instrumentem określającym organizację pracy przedszkola jest statut przedszkola, spełniający warunki określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Statut przedszkola określa m.in.:

— cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa,

— sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka i przygotowania go do nauki w szkole,

— sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem.

Równocześnie, zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, to dyrektor przedszkola m.in. kieruje działalnością przedszkola, sprawuje nadzór pedagogiczny, sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole.

Zarówno w szkole podstawowej, jak i w przedszkolu obowiązują przepisy rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w przedszkolu (publicznym i niepublicznym), a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zaję-

ciach organizowanych przez przedszkole poza obiektami należącymi do tych jednostek.

Jednocześnie, zgodnie z art. 31 ust. 1 cyt. ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), nadzór pedagogiczny m.in. nad przedszkolem, w szczególności w zakresie zgodności zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami, realizacji podstawy programowej, przestrzegania statutu szkoły, przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, sprawuje kurator oświaty.

Dodatkowo informuję, iż w lutym br. weszło w życie rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 23), zgodnie z którym m.in. obiekt szkolny/przedszkolny powinien:

1) posiadać pomieszczenia do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, które spełniają wymagania dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,

2) spełniać warunki techniczne i lokalizacyjne — określone w przepisach rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W zakresie spraw technicznych dotyczących funkcjonowania budynku zagadnienia reguluje ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), która kwalifikuje m.in. budynki przedszkolne do kategorii IX obiektów budowlanych. Określone wymogi dla budynków przeznaczonych na pobyt dzieci oraz budynków użyteczności publicznej zawiera rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

Należy mieć na uwadze, iż obecne przepisy Prawa budowlanego nie zawierają delegacji dla ministra edukacji narodowej do osobnych regulacji w zakresie budynków będących w użytkowaniu szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych.

Powyższe oznacza, iż normy dotyczące m.in. minimalnej powierzchni przypadającej w przedszkolu na jedno dziecko wynikają z ogólnych przepisów Prawa budowlanego w zakresie kubatury pomieszczenia, a tym samym jego wentylacji. Według powyższego na jedno dziecko w przedszkolu powinno przypadać ok. 2,5–3 m² powierzchni. Wymagalna liczba urządzeń sanitarnych również wynika z cyt. przepisów.

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, nie wydaje się być zasadne twierdzenie, iż służby sanitarne często nie mogą wyegzekwować, w szczególności w niepublicznych przedszkolach, racjonalnych

warunków pobytu dziecka ze względu na wątplą podstawę prawną.

Reasumując, równocześnie należy podkreślić, iż zarówno w opinii wielu środowisk zajmujących się wychowaniem przedszkolnym, jak i w ocenie posłów, których interpelacje przesyłane są do Ministerstwa Edukacji Narodowej, wymogi higieniczno-sanitarne dotyczące przedszkoli są zbyt restrykcyjne np. w porównaniu z wymogami dotyczącymi innych form wychowania przedszkolnego i w związku z tym wnioskują wręcz o ich liberalizację.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Czesława Hoca**

**w sprawie karygodnych warunków pracy
i płacy pracowników stacji
sanitarно-epidemiologicznych,
na przykładzie protestu w Powiatowej Stacji
Sanitarно-Epidemiologicznej w Kołobrzegu
(22779)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 31 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22779/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Czesława Hoca w sprawie karygodnych warunków pracy i płacy pracowników stacji sanitarно-epidemiologicznych na przykładzie protestu w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kołobrzegu, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrem zdrowia, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarно-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Reforma administracji publicznej w kształcie nadanym jej przez ustawy ustrojowe z 1999 r. w odniesieniu do administracji rządowej w województwie oparła się na dwóch zasadniczych założeniach: wprowadzeniu organu sprawującego władzę administracji ogólnej i stworzeniu odpowiedniej relacji pomiędzy tym organem a wszystkimi zespolonymi służbami, strażami i inspekcjami działającymi na terenie wo-

jewództwa – relacji zapewniającej spójność funkcjonowania organów i struktur administracji rządowej w województwie i możliwość ponoszenia politycznej odpowiedzialności za rezultaty działania wszystkich podległych służb. Powyższa relacja oparta jest na pojęciu zwierzchnictwa organu sprawującego władzę administracji ogólnej nad wszystkimi, normatywnie wskazanymi administracjami o charakterze inspekcyjno-kontrolnym i policyjnym. Zgodnie z art. 22 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) wojewoda zapewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie i kieruje ich działalnością. Przyjęte w obowiązującym stanie prawnym podporządkowanie jednemu organowi wojewódzkich służb, inspekcji i straży wpływa pozytywnie na poprawę koordynacji ich działań w obrębie województwa. W świetle powyższego w opinii MSWiA obecny stan prawny winien zostać utrzymany.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, wprowadzającego zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarно-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarно-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny podejmuje szereg działań w celu monitorowania i poprawy sytuacji płacowej pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarно-epidemiologicznych, w tym m. in.:

— dokonana została szczegółowa analiza wynagrodzeń pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarно-epidemiologicznych, np. średnia zarobków pracowników (nie wliczając zatrudnionych na szczeblu kierowniczym) wynosiła w 2009 r. – 2479 zł brutto, a w 2010 r. – 2497 zł brutto,

— główny inspektor sanitarny współpracuje ze związkami zawodowymi działającymi przy wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarно-epidemiologicznych, na bieżąco informując o działaniach podjętych w kierunku poprawy sytuacji płacowej pracowników stacji sanitarно-epidemiologicznych (w dniu 30 marca 2011 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami związków zawodowych, na którym poruszono kwe-

stie niskich zarobków oraz zagadnienia związane z tworzeniem nowych inspekcji);

— główny inspektor sanitarny, reagując na apele i petycje pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, na bieżąco przekazuje wszelkie dokumenty organom właściwym w kwestii finansowania, tj. wojewodom; pisma te są wnikliwie i uważnie analizowane.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny prowadzi szczegółową analizę zagadnień związanych z uregulowaniem prawnym zabezpieczającym finansowanie działalności nadzorczo-zapobiegawczej i laboratoryjnej prowadzonej przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, w szczególności poprzez monitorowanie sytuacji w zakresie uruchamiania środków z rezerwy celowej z przeznaczeniem na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych. Główny inspektor sanitarny wystąpił do Ministerstwa Finansów dwukrotnie, tj. pismem z dnia 1 marca 2011 r. oraz pismem z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie uruchamiania środków z rezerwy celowej. Kwota uruchomienia środków z rezerwy celowej na dzień 20 maja 2011 r. wynosi 12 520 754 zł. Minister zdrowia poinformował również, iż w celu właściwego realizowania zadań nałożonych przez ustawodawcę podejmowanych jest szereg inicjatyw mających na celu usprawnienie sposobu funkcjonowania jednostek mu podległych.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemioniak

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Elżbiety Rafalskiej
w sprawie wniosku o przyznanie środków
z rezerw Funduszu Pracy (22781)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację poselską pani Elżbiety Rafalskiej w sprawie wniosku o przyznanie środków z rezerwy Funduszu Pracy, przekazaną przez marszałka Sejmu RP pismem z dnia 31 maja 2011 r., sygn.: SPS-023-22781/11, uprzejmie informuję zgodnie z poniższym.

Zaproponowane przez rząd wydatki w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, załącznik do ustawy budżetowej na rok 2011, zostały poprzedzone głęboką analizą ekonomiczną. Wielkości te podyktowane były koniecznością racjonalizacji wydatków budżetu państwa, ponieważ Polska jest objęta procedurą nadmiernego deficytu i zgodnie z rekomendacją rady Ecofin z dnia 7 lipca 2009 r. zobowią-

zana do korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej 3% PKB do 2012 r. w wiarygodny i trwały sposób.

Rezerwa ministra pracy i polityki społecznej naliczona została na podstawie planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. Jej wysokość jest uzależniona od wysokości środków zapisanych w ww. ustawie na finansowanie przez samorządy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W bieżącym roku kwota środków dla samorządów powiatów jest niższa niż w roku ubiegłym. Niższa jest również rezerwa naliczona zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 123, poz. 1019).

W roku 2011 rezerwa została przeznaczona na finansowanie:

- programów specjalnych – 75,5 mln zł,
- programów aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe – 40 mln zł,
- programów aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nietyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi – 20 mln zł,
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus – 20 mln zł.

Pozostałe programy przewidziane w „Zasadach przyznawania środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę ministra pracy i polityki społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 roku” będą uruchamiane w miarę pozyskiwanych ponadplanowych przychodów Funduszu Pracy i uzyskaniu zgody ministra finansów.

Aktualnie urzędy składają wnioski na finansowanie programów aktywizacji bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nietyczących pracowników, pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi oraz na programy aktywizacji bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe. Środki na powyższe programy są uruchamiane na bieżąco. W maju zakończono nabór na wnioski o finansowanie z rezerwy ministra programów specjalnych i programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus.

We wcześniejszej korespondencji kierowanej do urzędów pracy została zawarta informacja, iż finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu powinno odpowiadać racjonalizacji gospodarowania ograniczonymi środkami Funduszu Pracy na rok 2011. Główną część programów powinny stanowić podstawowe usługi rynku pracy, takie jak pośrednictwo pracy, poradnictwo i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy. Pozostałe usługi i instrumenty powinny być stosowane w powiązaniu z niezbędnym do zatrudnienia uczestnika programu na danym stanowisku pracy zakresem umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Na uzyskanie środków rezerwy mogą liczyć programy o wysokiej efektywności zatrudnieniowej. Szczegółnej analizie poddawane są programy przewidujące finansowanie dotacji na podejmowanie przez bezrobotnych działalności gospodarczej oraz refundacji pracodawcom wyposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy. Finansowanie dotacji na podejmowanie przez bezrobotnych działalności gospodarczej oraz refundacji pracodawcom wyposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy w poprzednich latach było na tyle wysokie, że w bieżącym roku nie przewiduję możliwości finansowania ich w ramach posiadanych środków rezerwy. Dlatego też tylko w szczególnych sytuacjach urząd pracy może otrzymać środki rezerwy na finansowanie tych instrumentów. Te formy aktywizacji mogą być sfinansowane ze środków przyznanych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w ramach algorytmu.

Z zachowaniem powyższych zasad rozpatrywany jest wniosek Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach.

Minister pracy zwrócił się do marszałków województw i starostów powiatów z apelem o podejmowanie w regionalnych politykach rynku pracy w 2011 r. działań kluczowych, służących rozwiązaniu najbardziej istotnych problemów rynku pracy. Działania te powinny przyczynić się do realizacji następujących priorytetów ogólnokrajowych, wpływających z obowiązujących dokumentów rządowych¹⁾:

1. Wzrost zatrudnienia, który należy do priorytetów polityki społeczno-gospodarczej rządu. Wzmocnienia wymagają działania, które odpowiadać będą na wyzwanie, jakim jest niski wskaźnik zatrudnienia starszych pracowników i problemy w rozpoczynaniu kariery zawodowej przez młodzież. Również utrzymujący się niski 20% wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które mogą pracować, powinien ulec poprawie.

2. Usprawnienie funkcjonowania rynku pracy w szczególności poprzez dokonanie przeglądu skuteczności metod działania publicznych służb zatrudnienia. Rozwijanie współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a prywatnymi agencjami zatrudnienia i pracodawcami, ale także innymi interesariuszami, przyczynić się winno do zwiększenia dostępności usług rynku pracy. Tworzenie warunków dla mobilności zawodowej i przestrzennej pracowników i poszukujących pracy, także w wymiarze regionalnym, jak i dążenie do wzrostu zatrudnienia poza rolnictwem i w innowacyjnych gałęziach gospodarki to kolejne elementy usprawniania rynku pracy.

3. Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy poprzez zapewnienie szerokiej dostępności podstawo-

wych usług rynku pracy i zwiększenie trafności jej adresowania: pośrednictwo pracy, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, informacja i poradnictwo zawodowe w połączeniu ze stosowaniem przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69 poz. 415, z późn. zm.) swoistych sankcji – nowej konstrukcji zasiłku dla bezrobotnych i innych mechanizmów skłaniających bezrobotnych do aktywności.

Dla realizacji powyższych priorytetów, w ramach dostępnej puli środków Funduszu Pracy, niezbędne jest podjęcie przez publiczne służby zatrudnienia działań racjonalizujących te wydatki. I tak:

— wdrażane programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej stosownie do potrzeb i możliwości lokalnego rynku pracy powinny opierać się na wnikliwej analizie efektywności zatrudnieniowej oraz kosztowej i uwzględniać wszelkie dostępne źródła finansowania,

— bazową część programów powinny stanowić podstawowe usługi rynku pracy, takie jak pośrednictwo pracy, poradnictwo i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy. Pozostałe usługi i instrumenty generujące dodatkowe koszty urzędy pracy powinny stosować w powiązaniu z niezbędnym do zatrudnienia uczestnika programu na danym stanowisku pracy zakresem umiejętności i kwalifikacji zawodowych,

— przy konstruowaniu programów związanych z tworzeniem subsydiowanych miejsc pracy urzędy pracy powinny współpracować z podmiotami, które poprzez zatrudnianie aktywizowanych bezrobotnych przyczynić się będą do zwiększania ich efektywności,

— w celu uniknięcia zwrotów lub niewykorzystania rezerwy Funduszu Pracy urzędy pracy powinny we wnioskach kierowanych do ministra precyzyjnie określać (w oparciu o odpowiednią analizę) faktyczne zapotrzebowanie na środki.

Na zakończenie należy także wskazać, że środki na działalność powiatowych urzędów pracy mogą być pozyskiwane również ze źródeł innych niż Fundusz Pracy. Środki te mogą być pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy między innymi w ramach realizowanych projektów, które są finansowane ze środków unijnych. Należy także podkreślić, że wysokość środków pozyskiwanych przez konkretny powiatowy urząd pracy jest uzależniona w dużym stopniu od jego aktywności oraz kreatywności w zakresie opracowywania kompleksowych działań na rzecz bezrobotnych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

¹⁾ „Krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia na lata 2009–2011”, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2010 r.; założenia do „Krajowego programu reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020” (m.in. określają wskaźnik zatrudnienia ogółem ludności w wieku 20–64 lata na poziomie 71% jako cel dla Polski do 2020 r.).

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Wojciecha Wilka**

**w sprawie uwzględnienia
w wieloletnim planie finansowania
inwestycji kolejowych zadań inwestycyjnych
ważnych dla mieszkańców Lubelszczyzny
(22788)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posła Wojciecha Wilka z dnia 31 maja br. o sygn. SPS-023-22788/11 w sprawie uwzględnienia w „Wieloletnim programie inwestycji kolejowych” zadań ważnych dla mieszkańców Lubelszczyzny przedstawiam, co następuje.

Jakie zadania z terenu woj. lubelskiego mają zostać zrealizowane w ramach wieloletniego planu finansowania inwestycji kolejowych, opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury? Proszę o podanie przewidywanych terminów realizacji i zakładanych wydatków finansowych.

Pełna nazwa dokumentu, którego dotyczy to pytanie, brzmi „Wieloletni program inwestycji kolejowych” do roku 2013, z perspektywą do roku 2015 (WPIK). Projekt tego dokumentu zamieszczony jest na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury w Biuletynie Informacji Publicznej w dziale Programy i strategię/Transport kolejowy.

W ramach WPIK na terenie woj. lubelskiego realizowane będą następujące inwestycje:

— budowa toru dojazdowego od stacji Świdnik do terminalu Portu Lotniczego Lublin SA w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą – przewidziana do realizacji w latach 2010–2012, o wartości 14,751 mln zł,

— przebudowa układu komunikacyjnego wraz z modernizacją wiaduktu kolejowego i przejścia podziemnego w obrębie dworca kolejowego Lublin – przewidziana do realizacji w latach 2010–2013, o wartości 24,328 mln zł,

— modernizacja części infrastruktury technicznej linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia – Dorohusk w obrębie przystanku osobowego Lublin Północny oraz stacji Świdnik dla sprawnego skomunikowania aglomeracji – przewidziana do realizacji w latach 2010–2012, o wartości 18,185 mln zł,

— modernizacja linii kolejowej nr 30 Łuków – Lublin Północny na odcinku Lubartów – Lublin Północny – przewidziana do realizacji w latach 2010–2012, o wartości 40,382 mln zł,

— modernizacja przejazdów kolejowych w celu podniesienia bezpieczeństwa ruchu na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami publicznymi na terenie woj. lubelskiego w zakresie urządzeń zabezpieczenia przejazdów – przewidziana do realizacji w latach 2010–2012, o wartości 28,638 mln zł,

— modernizacja mostu w km 211,657 linii kolejowej nr 2 Warszawa – Terespol – przewidziana do realizacji w latach 2012–2014, o wartości 60 mln zł,

— modernizacja linii kolejowej E20, odcinek Siedlce – Terespol, etap I – realizowana w latach 2004–2011, o wartości ok. 1 mld zł,

— modernizacja linii kolejowej E20/CE 20 na odcinku Siedlce – Terespol, etap II – przewidziana do realizacji w latach 2014–2020, o wartości 46,259 mln zł,

— modernizacja linii kolejowej nr 63 Dorohusk – Zawadówka Naftobaza (SZ) na odcinku granica państwa Dorohusk – Wólka Okopska w km 0,100–4,000 – przewidziana do realizacji w latach 2010–2012, o wartości 29,633 mln zł.

Kiedy zmodernizowane zostanie niezwykle ważne dla mieszkańców Lubelszczyzny połączenie kolejowe między Warszawą a Lublinem?

Modernizacja linii kolejowej nr 7 na odcinku Otwock – Lublin planowana jest na lata 2014–2019, tj. w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE. Koszt modernizacji tej linii szacowany jest na ok. 4 mld zł.

Czy przewidywana jest modernizacja trasy kolejowej Lublin – Stalowa Wola?

Modernizacja linii kolejowej nr 68 na odcinku Lublin – Stalowa Wola nie jest planowana w okresie objętym WPIK. Niemniej jednak na linii tej zmodernizowane zostaną przejazdy kolejowe w ramach projektu: „Modernizacja przejazdów kolejowych w celu podniesienia bezpieczeństwa ruchu na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami publicznymi na terenie województwa lubelskiego w zakresie urządzeń zabezpieczenia przejazdów”, który przewidziany jest do realizacji w latach 2010–2012.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Jacka Tomczaka i Jana Filipa Libickiego**

**w sprawie budowy kolei dużych prędkości
(22796)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posłów, pana Jacka Tomczaka i pana Jana Filipa Libickiego, skierowaną do ministra infrastruktury pana Cezarego Grabarczyka przy piśmie SPS-023-22796/11 z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie bu-

dowy kolei dużych prędkości informuję, że uchwałą Rady Ministrów nr 276/2008 z dnia 19 grudnia 2008 r. przyjęto m.in. harmonogram realizacji programu KDP, który przewiduje uruchomienie przewozów pasażerskich KDP w latach 2019–2020. Realizacja tego scenariusza narzuciła zachowanie następujących ram wykonania:

— rozpoczęcie prac przygotowawczych w II półroczu 2008 r.,

— realizację prac budowlanych w latach 2014–2019,

— przeprowadzenie testów i prób powykonawczych w latach 2018–2020.

Zgodnie z powyższym harmonogramem PKP PLK S.A. w roku 2007 powołała w swoich strukturach komórkę pn. Zespół projektowy linii dużych prędkości, który przygotował ogłoszony w dniu 9 grudnia 2008 r. przetarg na opracowanie studium wykonalności (SW) budowy linii dużych prędkości Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław. Przetarg ogłoszono w trybie dialogu konkurencyjnego, a umowę z wykonawcą wyłonionym w tym przetargu – konsorcjum IDOM – podpisano w dniu 16 września 2010 r. Odnosząc się do przedziału czasowego, jaki zaistniał od momentu ogłoszenia przetargu do momentu podpisania przedmiotowej umowy, należy zwrócić uwagę, że procedura przetargowa przeprowadzona została dwustopniowo, gdzie do przetargu przystąpiło 12 konsorcjów (31 firm polskich i zagranicznych), z których wyłoniono 5 i przeprowadzono z nimi dialog konkurencyjny, a następnie poproszono o złożenie ofert. W trakcie procedury przetargowej składanych było szereg protestów i odwołań, zgodnie z Prawem zamówień publicznych (PZP). Po wyczerpaniu środków ochrony prawnej przeprowadzona została kontrola uprzednia całego postępowania przetargowego przez prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, z wynikiem „brak naruszeń”, z dnia 3 września 2010 r., co pozwoliło na podpisanie umowy w dniu 16 września 2010 r.

Przedmiot podpisanej we wrześniu 2010 r. umowy jest realizowany w dwóch częściach. Część I planuje się zrealizować w terminie 13 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. do dnia 17 października 2011 r. Zamawiający zobowiązał się do podjęcia decyzji w sprawie wyboru wariantu realizacji budowy LDP w terminie 3 miesięcy od daty zakończenia części I, tj. do dnia 14 stycznia 2012 r. Wykonawca rozpocznie realizację części II w terminie 7 dni od powiadomienia o wyborze wariantu i zobowiązał się zrealizować ją w terminie 27 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. do dnia 17 grudnia 2012 r.

Na obecnym etapie realizacja umowy części I przebiega zgodnie z harmonogramem. Przewiduje się, że wyniki SW będą znane pod koniec 2012 r.

Wyniki otrzymanego SW będą podstawą do podjęcia decyzji o rozpoczęciu realizacji inwestycji przez Radę Ministrów po zapewnieniu jej finansowania i ujęcie jej w budżecie państwa, począwszy od 2014 r.

Jednym z kluczowych elementów części II jest opracowanie i złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kolejnym etapem będzie opracowanie dokumentacji geodezyjnej i uzyskanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej. Po uzyskaniu ww. decyzji należy przystąpić do wykupu gruntów pod inwestycję, a następnie do prac projektowych i uzyskać pozwolenia na budowę.

Przewiduje się ogłoszenie przetargu na realizację inwestycji w systemie projektuj i buduj. Zdaniem PKP PLK S.A., w wersji optymistycznej, rozstrzygnięcie przetargu i prace budowlane na pierwszym odcinku budowy LDP mogą rozpocząć się w 2014 r., co jest zgodne z harmonogramem realizacji programu KDP przyjętym w ww. uchwale RM.

Reasumując, procedura przetargowa przeprowadzona została zgodnie z PZP w trybie dotychczas nie stosowanym przez spółkę PLK (dialog konkurencyjny) i mimo że była długotrwała, to nie spowodowała opóźnień w stosunku do założonego harmonogramu. Prace przygotowawcze i procedury przetargowe, w tym przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia (OPZ), trwające tylko w tym przypadku ok. 21 miesięcy, nie są terminem długim, biorąc pod uwagę zakres, jak i innowacyjność podjętego przedsięwzięcia. Ponadto realizacja programu KDP jest stale monitorowana i na obecnym etapie przebiega zgodnie z założonym harmonogramem.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów
Jacka Tomczaka i Jana Filipa Libickiego
w sprawie rządowego projektu ustawy
o języku migowym (22797)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przyslaną przy piśmie z dnia 31 maja 2011 r. (znak: SPS-023-22797/11) interpelację poselską z dnia 12 maja 2011 r. złożoną przez pana Jacka Tomczaka, posła na Sejm RP, i pana Jana Filipa Libickiego, posła na Sejm RP, w sprawie języka migowego, uprzejmie wyjaśniam.

W związku z tym, że prace nad ustawą o języku migowym przebiegają zgodnie z uchwałą nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.),

obecnie trwają uzgodnienia projektu założeń do projektu ustawy o języku migowym i innych środkach wspierania komunikowania się mające przede wszystkim na celu wypracowanie jak najlepszych rozwiązań dla osób niesłyszących, które zarazem mogą zostać osiągnięte jedynie w sytuacji kompromisu ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Ta ważna zapowiedź inicjatywy ustawodawczej będzie mogła być zrealizowana po przyjęciu projektu założeń (...) przez Radę Ministrów, wówczas projekt ustawy zostanie opracowany przez Rządowe Centrum Legislacji we współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej.

Podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie podejmowane działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym również osób niesłyszących, przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej mają przede wszystkim na celu promowanie praw tych osób i dążenie do ich pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

W projekcie założeń (...) przewidziano różne formy komunikacji osób niesłyszących w kontaktach z instytucjami publicznymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz służbami ratowniczo-interwencyjnymi. Przyjęcie takiego rozwiązania spowoduje, że osoby niesłyszące, które nie posługują się językiem migowym, będą mogły używać innej formy komunikacji, gdyż projektowane przepisy będą to umożliwiały.

Ponadto w projekcie założeń (...) przewidziano powołanie Rady Języka Migowego, w skład której będzie wchodził pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych oraz po jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw: sprawiedliwości, oświaty i wychowania, nauki i szkolnictwa wyższego oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Taki skład rady pozwoli na bieżące monitorowanie sytuacji osób głuchych, niedosłyszących i głuchoniewidomych w najbardziej istotnych dziedzinach życia, a co za tym idzie – próbę zmiany stanu rzeczy.

Warto również zauważyć, iż rozpowszechnienie wiedzy o języku migowym poprzez działalność Radę Języka Migowego pozwoli na zwrócenie uwagi opinii publicznej na problemy, z jakimi borykają się osoby głuche, niedosłyszące i głuchoniewidome, co w konsekwencji wpłynie pozytywnie na ich sytuację.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż w projekcie założeń (...) przewidziano mechanizmy oceniające projektowane rozwiązania w postaci sporządzenia przez Radę Ministrów corocznej informacji o funkcjonowaniu ustawy, która przedstawiana będzie corocznie Sejmowi Rzeczypospolitej. Jest to niezwykle istotne działanie przede wszystkim ze względu na zapewnienie stałej uwagi i możliwości interwencji w zakresie realizacji jednego z podstawowych praw, jakim jest bez wątpienia wsparcie w komunikowaniu się.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra sportu i turystyki
na interpelację posłów
Jacka Tomczaka i Jana Filipa Libickiego**

**w sprawie zintegrowanej strategii promocji
przed Euro 2012 (22799)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację posłów na Sejm RP pana Jacka Tomczaka oraz pana Jana Filipa Libickiego, przekazaną pismem z dnia 31 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22799/11), w sprawie zintegrowanej strategii promocji przed Euro 2012 uprzejmie informuję, co następuje.

1. Czy powstała zintegrowana strategia promocji?

W 2009 r. oraz 2010 r. spółka PL.2012, koordynująca przygotowania do UEFA EURO 2012™, powołana przez ministra sportu i turystyki wspólnie z interesariuszami zaangażowanymi w promocję Polski (resorty i podległe im instytucje), przygotowała założenia strategiczne oraz mapę drogową działań promocyjnych Polski w kontekście turnieju. W grudniu 2010 r., na bazie tych opracowań, Polska Organizacja Turystyczna oraz spółka PL.2012 przygotowały program promocji Polski w kontekście UEFA EURO 2012™. Program zawiera przede wszystkim działania POT obejmujące strategiczne rynki: Niemcy, Francja, Wielka Brytania. Jest finansowany ze środków unijnych programu 6.3 i został uzupełniony o planowane działania innych podmiotów: Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Gospodarki oraz podległych tym resortom instytucji. Działania realizowane są od czerwca 2011 r. (start działań 8 czerwca 2011 r. do rozpoczęcia turnieju, konferencja otwierająca kampanię 4 czerwca 2011 r. – Londyn – Wembley) do lipca 2012 r. (okres bezpośrednio po zakończeniu turnieju). Program nie jest dokumentem zamkniętym, zapisane w programie działania będą sukcesywnie uzupełniane o dodatkowe inicjatywy zależnie od możliwości budżetowych.

2. Jakie są założenia zintegrowanej strategii promocji?

Nadrzędnym celem programu działań wizerunkowych i promocyjnych w kontekście turnieju w latach 2011–2012 jest budowa szerokiego wizerunku marki Polska – zwiększenie rozpoznawalności i wiedzy o Polsce. Dodatkowo na bazie działań budujących podstawy wizerunkowe naszego kraju interesariusze zaangażowani w działania promocyjne będą mogli realizować swoje cele obszarowo-produktowe, np. wzrost świadomości polskich produktów turystycznych (turystyka), promocja polskich branż sektora gospodarczego (gospodarka) lub promocja polskiego dorobku kulturalnego i dziedzictwa narodowego (kultura), budowa wizerunku miast (miasta).

W oparciu o wypracowane kluczowe założenia strategiczne dotyczące planowania działań wizerun-

kowych i promocyjnych ich przekaz powinien być oparty o cztery przesłanki:

— o ludziach, a nie o miejscu (stawiamy na akcentowanie unikalnych cech naszego narodowego charakteru; na energię potencjału emocjonalnego Polaków).

— terażniejszość, a nie przeszłość (stawiamy na mówienie i pokazywanie współczesnej Polski i Polaków),

— doświadczenie (stawiamy na wykreowanie unikalnego, ciekawego doświadczenia; wizerunek Polski poprzez kontakt z Polakami),

— dla siebie (UEFA EURO 2012™, poza szansą na poprawę wizerunku Polski w świecie, ma duży potencjał wpływu na tożsamość narodową. Niezbędne jest zbudowanie zrozumienia Polaków dla idei, że wszyscy jesteśmy gospodarzami i od naszego osobistego zachowania zależy powodzenie Polski jako współorganizatora turnieju. Sukces kraju będzie sukcesem wszystkich obywateli).

Odbiorcy, czas realizacji, działania i narzędzia.

a) W związku z przyjętymi założeniami wyróżniamy dwie podstawowe grupy odbiorców działań objętych programem:

— Mieszkańcy wybranych krajów Europy.

Działania obejmują strategiczne rynki Polskiej Organizacji Turystycznej finansowane z programu 6.3 Unii Europejskiej: Innowacyjna Gospodarka – Niemcy, Francja, Wielka Brytania. Planowane jest poszerzenie zasięgu działań o inne kraje, „ważne piłkarsko” kraje, np. Hiszpanię, Włochy, kraje Beneluksu, wybrane kraje Skandynawii, Szwajcarię i Austrię. Ważny w naszych działaniach będzie kierunek wschodni i działania promocyjne w Rosji i na Ukrainie.

— Polacy. Mieszkańcy całej Polski, nie tylko miast gospodarzy.

Działania skierowane do wewnątrz, służące pobudzaniu zaangażowania społeczeństwa w proces przygotowań, są zadaniami koordynowanymi przez spółkę PL.2012. Będą one finansowane ze środków unijnych lub samorządowych oraz partnerów komercyjnych. Szczegółowe zasady ich finansowania są przedmiotem ustaleń.

b) Podstawowe działania obejmują okres od czerwca 2011 r. (rozpoczęcie kampanii nastąpiło 8.06.2011 – rok do rozpoczęcia turnieju) do lipca 2012 (okres bezpośrednio po zakończeniu turnieju).

Program zawiera działania planowane na lata 2011–2012 przede wszystkim oparte na kampanii Polskiej Organizacji Turystycznej (finansowanej ze środków 6.3), realizowanej na rynkach niemieckim, francuskim i brytyjskim, wzbogacone o promocję UEFA EURO 2012™ w działaniach statutowych POT.

c) Wykorzystywane będą standardowe narzędzia promocyjne ATL i BTL, m. in. kampanie reklamowe (TV, prasa, działania w Internecie outdoor) oraz działania typu wydarzenia w przestrzeni publicznej np. „Szlakiem eliminacji”. Działania te zostaną wsparte dzia-

łaniami komunikacyjnymi oraz PR koncentrującymi się na współpracy z dziennikarzami i mediami.

d) Program składa się z 6 projektów. Działania wstępne:

— Projekt 0 – Projekty wstępne.

Działania zewnętrzne podzielone są na cztery projekty:

— Projekt I - Zaintrygowanie Polską,

— Projekt II - Budowanie relacji,

— Projekt III – Odkryj Polskę,

— Projekt IV – Wróć do Polski.

Działania wewnętrzne zawarte są w projekcie V.

— Projekt V – Wszyscy jesteśmy gospodarzami.

Budżet oraz podmioty zaangażowane w promocję Polski w kontekście UEFA EURO 2012™.

Program zawiera działania planowane na lata 2011–2012 przede wszystkim oparte na kampanii POT (finansowanej ze środków 6.3), realizowanej na rynku francuskim, niemieckim i brytyjskim. Projekty zawierają także zadania, na które nie ma zabezpieczonych środków budżetowych, ale ich realizacja jest bardzo ważna z punktu widzenia całości działań promocyjnych i będzie możliwa po uzyskaniu dodatkowych środków. Działania realizowane przez POT są systematycznie uzupełniane (stan na 11.04.2011 r.) przez działania planowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz działania miast gospodarzy. Przedstawiony budżet programu wymaga ostatecznego dostosowania środków po ustaleniu zaangażowania pozostałych podmiotów. W planowane działania deklaruje zaangażowanie miasta gospodarze, szczegóły są nadal ustalane. Zgodnie z przyjętymi założeniami programu instytucje zaangażowane w promocję kraju mają szansę osiągnąć maksymalne efekty realizowanych działań dzięki synergii finansowej wynikającej z uzgodnienia harmonogramów planowanych działań. Dodatkowo ważne jest znalezienie spójności w zakresie koncepcji merytorycznej kampanii wizerunkowej i produktowych.

Wspólna identyfikacja podmiotów odpowiedzialnych.

W celu zapewnienia spójności przekazu wszystkich podmiotów zaangażowanych w promocję Polski (POT oraz inne resorty) na poziomie graficznym spółka PL.2012 przygotowała zbiór najważniejszych zasad używania symboliki (logotypów) poszczególnych podmiotów oraz UEFA. Wypracowany wzór (w oparciu o dotychczasowy kolaż „krajkę” POT) podstawowych materiałów graficznych zapewni skuteczniejszą rozpoznawalność wszystkich komunikatów wychodzących z Polski oraz uprości proces akceptacji sposobu użycia symboliki turnieju przez UEFA. Niezależnie od ostatecznej, każdorazowej zgody UEFA spółka PL.2012 jest odpowiedzialna za koordynację użycia symboliki turnieju. Polska Organizacja Turystyczna ma podpisaną umowę z UEFA pozwalającą jej na korzystanie z symboliki turniejowej.

3. Jakie są efekty funkcjonowania tej strategii?

Realizacja tej kampanii rozpoczęła się 8 czerwca br., na rok przed UEFA EURO 2012™. Dotychczasowe efekty są następujące:

Pierwszy i bardzo efektowny akcent promocyjny Polska Organizacja Turystyczna zaprezentowała podczas największych na świecie targów turystycznych ITB w Berlinie w dniach 8–12 marca br. Polska w tym roku była krajem partnerskim targów ITB, w związku z tym szereg przedsięwzięć podczas ITB było organizowanych przez Polską Organizację Turystyczną. Przekaz promocyjny, jaki POT zaprezentował w Berlinie, był wzbogacony o elementy promujące Polskę jako gospodarza turnieju UEFA EURO 2012™.

Do głównych przedsięwzięć zrealizowanych w tym zakresie należały:

1) Przygotowanie i wydanie katalogu oraz ulotki pt. Polska – miasta UEFA EURO 2012™ (w siedmiu wersjach językowych), obrendowanych symboliką turnieju oraz logotypami kompozytowymi miast gospodarzy. Wydawnictwa te były dystrybuowane na stoisku narodowym oraz w materiałach dla gości podczas wielu imprez organizowanych w czasie targów.

2) Jednym z głównych elementów wizualizacyjnych stoiska narodowego Polski była ekspozycja dotycząca turnieju piłkarskiego. W wydzielonym reprezentacyjnym punkcie stoiska można było poczuć namiastkę święta piłkarskiego. Odwiedzający stoisko Polski mogli zasiąść na specjalnie przygotowanej trybunie piłkarskiej, rozegrać wirtualny mecz piłkarski oraz zachwycać się pięknymi plakatami polskiej reprezentacji.

3) Na ladzie głównej polskiej ekspozycji zainteresowani odwiedzający mogli wrzucać swoje wizytówki do specjalnej urny obrendowanej logotypem UEFA EURO 2012™. Osoby, które to uczyniły, otrzymają od UEFA ofertę dotyczącą „Hospitality” na czas mistrzostw.

4) Podczas gali otwarcia targów ITB został zaprezentowany specjalnie na tę okazję przygotowany przez pana T. Bagińskiego film w formacie 3D, przedstawiający Polskę jako nowoczesnego, intrygującego gospodarza UEFA EURO 2012™. Film wzbudził wiele emocji wśród ponad 4500 uczestników gali. Przed rozpoczęciem gali publiczność wchodzącą do sali, gdzie odbywało się otwarcie, zabawiały „żywe” maskotki mistrzostw Europy Slawek i Slavko, z którymi goście chętnie się fotografowali.

5) Podczas otwarcia polskiego stoiska narodowego prezes POT pan R. Szmytke wręczył gościom honorowym piłki obrendowane logotypami UEFA EURO 2012™. Piłki z dużym entuzjazmem odebrali m.in. prezydent L. Wałęsa, wiceminister gospodarki i technologii RFN burmistrz Berlina K. Wowereit.

6) Należy również podkreślić, że Polska Organizacja Turystyczna drugiego dnia targów zorganizowała konferencję, na której zaprezentowały się miasta gospodarze UEFA EURO 2012™. Uczestnicy konferencji mieli możliwość otrzymania szczegółowej

aktualnej informacji na temat przygotowań poszczególnych miast do przyszłorocznej imprezy. Biura promocji miast gospodarzy przygotowały dla wszystkich uczestników materiały promocyjne, gadżety dotyczące stadionów oraz oferty turystycznej.

7) Dużym zainteresowaniem ze strony mediów cieszyła się również konferencja prasowa ministra sportu i turystyki pana A. Giersza oraz prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej pana R. Szmytke, której duża część poświęcona była przygotowaniom Polski do UEFA EURO 2012™. W konferencji udział wzięli też prezes spółki PL.2012 pan M. Herra, który zaprezentował stan przygotowań Polski pod kątem infrastrukturalnym, komunikacyjnym oraz promocyjnym do tej dużej imprezy sportowej.

Promocja Polski i UEFA EURO 2012™ w marcu br. miała miejsce także na targach turystycznych MITT w Moskwie i TUR w Goeteborgu.

8 czerwca br. ruszyła największa multimedialna kampania promująca polską turystykę za granicą w kontekście UEFA EURO 2012™. Podczas kampanii obejmującej rynki brytyjski, niemiecki i francuski wszystkie działania promocyjne stawiają na innowacyjność. Będziemy komunikować o Polsce jako kraju intrygującym, ciekawym, poruszającym wyobraźnię i niepozostawiającym nikogo obojętnym.

Przed kampanią multimedialną, na stadionie Wembley w Londynie odbyła się 4 czerwca br. podczas meczu eliminacyjnego do mistrzostw Europy Anglia – Szwajcaria impreza pod nazwą „Szlakiem eliminacji”.

1. Cele zorganizowania działania z wykorzystaniem imprezy sportowej na stadionie Wembley:

— odbycie spotkania promocyjnego w miejscu i w związku z wydarzeniem (rozgrywki eliminacyjne do EURO 2012™ z udziałem reprezentacji kraju), które dawało szansę zgromadzenia czołowych dziennikarzy reprezentujących renomowane pisma i publikacje wydawane na tutejszym rynku;

— nakreślenie celów i metod kampanii promocyjno-informacyjnej prowadzonej na rynkach europejskich w ramach projektu „Promujemy Polskę razem”;

— pokazanie skali i obszaru zaangażowania resortu i POT w opracowanie strategii promocji turystyki w kontekście EURO 2012™;

— zainspirowanie dziennikarzy do naświetlenia aspektu turystycznego UEFA EURO 2012™ w Polsce;

— pokazanie stanu przygotowań bazy turystycznej do UEFA EURO 2012™;

— scharakteryzowanie atrakcji turystycznych, które Polska chce wyeksponować w kontekście mistrzostw, a poprzez to przybliżenie Brytyjczykom Polski jako kraju przyjaznego dla kibiców piłkarskich i turystów.

W reprezentacyjnej łoży na stadionie Wembley przygotowania Polski do mistrzostw Europy w piłce nożnej oraz założenia kampanii promocyjnej na trzech rynkach wobec 14 czołowych dziennikarzy brytyj-

skich zaprezentowali podsekretarz stanu w MSiT pan T. Półgrabski, wiceprezes POT pani E. Wąsowicz-Zaborek oraz ambasador RP w Wielkiej Brytanii pani B. Tuge- Erecińska.

Konferencja prasowa w Warszawie.

7 czerwca br. w Warszawie odbyła się konferencja promująca kampanię Polskiej Organizacji Turystycznej na trzech rynkach. Podczas spotkania honorowymi gośćmi byli: minister rozwoju regionalnego pani E. Bieńkowska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki pan R. Baniak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki pani K. Sobierajska. W konferencji uczestniczyli także przedstawiciele UEFA EURO 2012™, spółki PL.2012 przedstawiciele branży oraz mediów ogólnokrajowych. Wy miernym efektem konferencji jest szereg informacji, które ukazały się i nadal ukazują się w różnych mediach na temat kampanii. Należy podkreślić, że POT przygotowała na kampanię spot wizerunkowy i cztery filmy produktowe.

Konferencja prasowa w Berlinie.

Również 7 czerwca br. w Berlinie odbyła się konferencja prasowa inaugurująca kampanię na rynku niemieckim. Stan polskich przygotowań do UEFA EURO 2012™ zarówno w aspekcie infrastruktury, bezpieczeństwa, jak i pod względem sportowym oraz założenia kampanii promocyjnej zaprezentowali pan T. Zahorski ze spółki PL.2012, dyrektor departamentu zagranicznego, marketingu i PR Polskiego Związku Piłki Nożnej pan P. Gołos i dyrektor POIT w Berlinie pan J. Wawrzyniak. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem mediów, wzięło w niej udział ponad 30 dziennikarzy, ukazało się już kilkanaście informacji w mediach po konferencji. Polscy uczestnicy konferencji mogli się także ustosunkować do krytycznych artykułów na temat polskich przygotowań, które ukazały się tego dnia w dwóch dziennikach niemieckich: „Berliner Zeitung” i „Frankfurter Allgemeine Zeitung”.

Impreza PKP oraz m.st. Warszawy na moście średnicowym.

11 czerwca br. różne podmioty PKP oraz m.st. Warszawa zorganizowały imprezę „Rok do EURO 2012” – jedną z pierwszych imprez promujących UEFA EURO 2012™ w Warszawie. Współuczestniczyła w niej także POT. Podczas imprezy pięciokrotnie został zaprezentowany zrealizowany na zlecenie POT przez pana T. Bagińskiego film o EURO 2012, goście imprezy otrzymali także foldery i ulotkę POT o miastach gospodarzach UEFA EURO 2012™. Po imprezie ukazało się szereg informacji zarówno w telewizji, jak i w prasie.

Z poważaniem

Minister
Adam Giersz

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Eugeniusza Grzeszczaka
w sprawie udzielenia pomocy poszkodowanym
rolnikom, a zwłaszcza sadownikom,
którzy utracili uprawy w wyniku przymrozków
w maju 2011 r. (22806)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przesłaną przy piśmie z dnia 31 maja 2011 r., znak SPS-023-22806/11, interpelacją posła Eugeniusza Grzeszczaka w sprawie udzielenia pomocy poszkodowanym rolnikom, a zwłaszcza sadownikom, którzy utracili uprawy w wyniku przymrozków w maju 2011 r., uprzejmie Pana Marszałka informuję, że producenci rolni poszkodowani w wyniku tegorocznych ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych poza odszkodowaniami wypłacanymi przez zakłady ubezpieczeń mogą ubiegać się w ramach obowiązujących przepisów o:

1) kredyty preferencyjne, zarówno obrotowe, jak i inwestycyjne, na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.). Warunkiem uruchomienia ww. kredytów jest oszacowanie strat przez komisję powołaną przez wojewodę w ciągu dwóch miesięcy od dnia stwierdzenia skutków niekorzystnego zjawiska atmosferycznego oraz przedłożenie przez wojewodę wniosku o uruchomienie procedury otwarcia preferencyjnej linii kredytowej w ciągu 3 miesięcy od wystąpienia szkód.

Kredyt inwestycyjny (nKL/01) może zostać przeznaczony m.in. na przywrócenie produktywności poprzez zakup kwalifikowanego materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu. Natomiast kredyt obrotowy może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej: kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego.

Oprocentowanie kredytów bankowych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane m.in. przez ujemne skutki przezimowania i przymrozki wiosenne dla producentów rolnych, którzy ubezpieczyli co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, wynosi 0,1% w skali roku. Kredytobiorcy, którzy nie posiadają takich umów, płacą obecnie odsetki od ww. kredytów w wysokości 3,65% w skali roku.

O powyższe kredyty mogą ubiegać się osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie-

posiadające osobowości prawnej, jeżeli wysokość poniesionej szkody przekracza:

— 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w przypadku szkód w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich,

— kwotę 1050 zł – w przypadku szkód w środku trwałym.

Procedura ubiegania się o przedmiotowe kredyty obejmuje:

— uzyskanie pozytywnej opinii wojewody dotyczącej w szczególności zakresu i wysokości doznanych szkód, których oszacowania dokonuje komisja powołana przez wojewodę,

— złożenie w banku współpracującym z agencją wniosku o kredyt wraz z kompletem dokumentów wymaganych przez bank.

W danym roku banki mogą udzielać kredytów w terminach:

— do dnia 31 grudnia tego samego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 maja,

— do dnia 30 czerwca następnego roku – w przypadku zgód na uruchomienie linii kredytowych wydanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 grudnia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela również gwarancji i poręczeń spłaty bankowych kredytów klęskowych do wysokości 80% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu bankowego, nie więcej niż 100 tys. zł.

Umowy o współpracy w zakresie dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych podpisały następujące banki: Bank Gospodarki Żywnościowej SA, Mazowiecki Bank Regionalny S., Bank Polskiej Spółdzielczości SA, Gospodarczy Bank Wielkopolski SA, ING Bank Śląski SA, BPH SA, Bank Zachodni WBK SA i Bank Polska Kasa Opieki SA;

2) udzielenie przez prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne, pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;

3) zastosowanie na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego przez prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych;

40 udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na podstawie

ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Nieruchomości Rolnych oraz urzędów gmin jest udzielana w formie de minimis.

Mając na uwadze trudną sytuację poszkodowanych producentów rolnych, zwróciłem się z prośbą do wszystkich wojewodów o zapewnienie sprawnego szacowania strat w gospodarstwach, w których wystąpiły szkody spowodowane tegorocznymi anomaliami pogodowymi. Aktualnie komisje powołane przez wojewodów szacują szkody spowodowane m.in. przez wiosenne przymrozki oraz ujemne skutki przezimowania i po ich oszacowaniu zostaną podjęte dalsze działania.

Ponadto uprzejmie informuję, że w przypadku preferencyjnych kredytów inwestycyjnych udzielanych na podstawie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r., w okresie objętym umową kredytu bank może:

a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,

b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów preferencyjnych, np. długotrwała niezdolność do pracy, udokumentowany brak zapłaty za dostarczone produkty rolne, poniesienie szkód w wyniku choroby zwierząt lub złych warunków atmosferycznych, udzielonych z dopłatami do oprocentowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, okres spłaty kredytu może zostać wydłużony do trzech lat.

Natomiast w przypadku kredytów obrotowych na wznowienie produkcji w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w okresie objętym umową kredytu bank może stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym w okresie stosowania przez agencję dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

W dniu 14 czerwca 2011 r. podpisane zostało przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi rozporządzenie zmieniające rozporządzenie z dnia 13 września 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013, w którym rozszerzony został katalog zdarzeń powodujących straty w gospodarstwie rolnym, w przypadku zaistnienia których, możliwe będzie ubieganie się o pomoc w ramach tego działa-

nia o suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, huragan, piorun i lawinę.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że wdrażany od 2006 r. na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) system dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich ma na celu zapewnienie producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych środków na wznowienie produkcji.

W ramach tego systemu ze środków budżetu państwa są stosowane dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia:

— upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne,

— bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

Umowy ubezpieczenia są zawierane przez zakłady ubezpieczeń z producentami rolnymi na okres do 12 miesięcy.

W budżecie państwa na rok 2011 na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich została zaplanowana kwota 200 mln zł.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi na 2011 r. zawarł umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych Concordia Polska, Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń SA, z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych TUW oraz z HDI Asekuracja Towarzystwem Ubezpieczeń SA. Limity dopłat do składek producentów rolnych określone w tych umowach ustalone zostały w wysokości 162 mln zł.

Sekretarz stanu
Kazimierz Plocke

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Krzysztofa Jurgiewicza**

**w sprawie zmian ustawy o ochronie przyrody
(22808)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo z dnia 31 maja 2011 r. znak: SPS-023-22808/11, przy którym przesłano interpelację posła Krzysztofa Jurgiewicza w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, informuję, co następuje.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody w zakresie nowelizacji art. 10 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody jest inicjatywą obywatelską, pod którą podpisało się 250 tys. obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, wniesioną bezpośrednio do marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Park narodowy jako forma ochrony przyrody ma znaczenie ponadlokalne, bowiem dostarczane przez niego korzyści są odczuwane w skali całego kraju. Koszty utworzenia i istnienia parku narodowego są ponoszone zarówno przez szczebel centralny, jak i lokalny. Szczebel centralny łoży na utrzymanie parku, finansując zwykle jego administrację, działania ochronne oraz potencjalne korzyści utracone w wyniku przyjęcia pewnych rygorów ochronnych, których koszty są ponoszone przez samorządy lokalne, co często skłania je do zajmowania negatywnego stanowiska wobec tworzenia nowych parków narodowych. Obawy dotyczące wprowadzenia nadmiernych rygorów ochronnych są w dużej mierze nieuzasadnione i wynikają głównie z niepełnej informacji przekazywanej dotychczas społecznościom lokalnym co do ich praw w odniesieniu do funkcjonowania parku narodowego. Oczywiście w parkach narodowych obowiązują ograniczenia, które określają wprost regulacje prawne, a w szczególności art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zakazy wymienione w ustawie wcale nie muszą być uciążliwe dla społeczeństwa. Ustawa, o której mowa, określa również zasady, na jakich park narodowy jest udostępniany. Wprowadzanie pewnych i zarazem koniecznych ograniczeń, np. ograniczanie wstępu, dotyczy tylko niektórych stref i służy wyłącznie zachowaniu najcenniejszych walorów przyrodniczych. Podstawową cechą funkcjonowania parku narodowego powinno być wyznaczenie dużych, zwartych obszarów o względnie wysokim reżimie ochronnym. Właśnie ten element funkcjonowania parku budzi wśród mieszkańców okolic obszarów chronionych i cennych przyrodniczo zawsze dużo kontrowersji, a nawet sprzeciw. Dlatego też istotne jest wypracowanie wspólnych rozwiązań, które sprawią, że podstawowy cel przyrodniczy funkcjonowania parku narodowego zostanie zrozumiany i zaakceptowany przez społeczność lokalną, przy czym nie zostanie ograniczona możliwość rozwoju gmin i go-

spodarstw. Wyznaczenie poszczególnych stref ochronnych powinno również uzyskać aprobatę mieszkańców. Dotyczy to także zasad udostępniania parku. Należy również zauważyć, że park narodowy jest swoistą wizytówką regionu, podkreślającą jego unikatowość w skali kraju, w związku z czym może być także bodźcem rozwoju.

Utworzenie parku narodowego nie musi i najczęściej nie oznacza zahamowania rozwoju regionu. Istnienie parku narodowego może być impulsem przyciągającym turystów, bowiem jest to „marka” rozpoznawalna na całym świecie. Pozwala to z kolei miejscowej ludności czerpać korzyści wynikające z tego faktu i sprzyja rozwojowi gospodarstwu regionu. Naturalnie samo objęcie danego obszaru ochroną w postaci parku narodowego nie zapewni napływu zwiększonej liczby turystów, a co za tym idzie środków finansowych, gdyż niezbędny jest również dobry stan środowiska oraz obecność infrastruktury turystycznej dostosowanej do charakteru parku i potrzeb turystów. Warto zauważyć, że zarówno dbałość o dobry stan środowiska, jak i zapewnienie infrastruktury turystycznej spoczywa na administracji parku narodowego i jest finansowane z budżetu centralnego. Społeczności lokalne nie są obciążane tymi kosztami, czerpiąc jednocześnie korzyści z ww. dóbr.

W procesie tworzenia parków narodowych niezwykle ważna jest współpraca jednostek samorządu terytorialnego z administracją rządową. Decyzje o utworzeniu lub powiększeniu parku narodowego muszą uwzględniać zarówno potrzeby ochrony przyrody, jak i potrzeby lokalnych społeczności. Tym samym mieszkańcy powinni mieć wpływ na decyzje ich dotyczące. W przypadku utworzenia parku narodowego lub zmiany jego granic w odniesieniu do nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa organy uchwałodawcze jednostek samorządu terytorialnego zachowują możliwość wyrażenia swojego stanowiska poprzez zaopiniowanie odpowiedniego projektu aktu prawnego. Taka forma umożliwi skuteczny dialog pomiędzy organami, bowiem opinia będzie musiała zawierać merytoryczne uzasadnienie ewentualnych zmian dotyczących utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku narodowego. Dzięki temu możliwy będzie dialog prowadzący do wypracowania konsensusu pomiędzy potrzebami ochrony przyrody a potrzebami społeczności zamieszkujących teren, gdzie przewiduje się utworzenie, zmianę granic lub likwidację parku narodowego. Wyrażone w przedkładanych opiniach uwagi będą szczegółowo analizowane z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, gdyż proces tworzenia bądź powiększania parków narodowych powinien być prowadzony przy udziale społeczeństwa.

Należy również podnieść, że o utworzeniu parku narodowego decyduje w drodze rozporządzenia Rada Ministrów, stąd nie sposób zgodzić się z postawioną tezą, że o utworzeniu parku narodowego będzie rozstrzygał arbitralnie minister środowiska.

Jednocześnie informuję, że w dniu 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów przyjęła stanowisko rządu do obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk sejmowy nr 3727), w którym pozytywnie odniosła się do projektowanej zmiany w zakresie nowelizacji art. 10 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Janusz Zaleski

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Kaźmierczaka**

**w sprawie jawności krajowego systemu
informowania o kosmetykach (22809)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana Jana Kaźmierczaka, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekazaną przy piśmie z dnia 31.05.2011 r. (znak: SPS-023-22809/11) dotyczącą dostępu do informacji o kosmetykach zgłoszonych do krajowego systemu informowania o kosmetykach, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów uprzejmie przekazuję stanowisko w tej sprawie.

Przepisy ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach (Dz. U. Nr 42, poz. 473, z późn. zm.) są wdrożeniem do prawa polskiego dyrektywy Rady 76/768/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących produktów kosmetycznych (Dz.U. L 262 z 27.9.1976, str. 169, z późn. zm.).

Art. 7 ust. 3 ww. dyrektywy stanowi, że państwo członkowskie może wymagać, by do celów natychmiastowego i właściwego leczenia w przypadku wystąpienia trudności stosowne i kompletne informacje dotyczące substancji stosowanych w produktach kosmetycznych były dostępne dla właściwego organu, który zapewnia, że informacje te będą wykorzystywane wyłącznie do celów takiego leczenia. Przepisy ustawy o kosmetykach, powołujące do życia krajowy system informowania o kosmetykach, są realizacją powyżej przytoczonego przepisu. W związku z powyższym przewidziano, że informacje zawarte w krajowym systemie informowania o kosmetykach mogą być udostępniane organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz zakładom opieki zdrowotnej, w celach podjęcia stosownego leczenia. Rozwiązania przyjęte w ustawie o kosmetykach miały na celu odejście od istniejącego przed 2001 r. obligatoryjnego systemu atestacji i dopuszczania kosmetyków do obrotu przez

Państwowy Zakład Higieny, co było przedmiotem krytyki ze strony przedsiębiorców i istotnym utrudnieniem w swobodnym przepływie towarów.

Formularz zgłoszeniowy do krajowego systemu informowania o kosmetykach, określony rozporządzeniem ministra zdrowia z dnia 25 maja 2004 r. w sprawie wzorów formularzy przekazania danych o kosmetyku i przypadkach zachorowań spowodowanych użyciem kosmetyku oraz sposobu gromadzenia ich w krajowym systemie informowania o kosmetykach wprowadzanych do obrotu (Dz. U. Nr 138, poz. 1471) obejmuje jedynie podstawowe informacje dot. kosmetyku, tj. nazwę, kategorię oraz adresy zgłaszającego oraz miejsca udostępniania dokumentacji wyrobu, w tym szczegółowych danych toksykologicznych oraz oceny bezpieczeństwa, do celów kontroli. Są to wyłącznie dane informacyjne, ułatwiające sprawowanie nadzoru nad kosmetykami oraz pozwalające na udzielenie informacji w przypadku konieczności podjęcia leczenia.

Uprzejmie informuję, że art. 11 ww. ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach określa zakres dokumentacji, którą producent jest obowiązany udostępniać do celów kontroli. Zgodnie z przepisami powyższego przepisu nie jest wymagane posiadanie potwierdzenia zgłoszenia do krajowego systemu informowania o kosmetykach. Uzyskanie takiego poświadczenia jest dobrowolne i wydawane wyłącznie na życzenie zgłaszającego wyrób.

Podkreślam również, że uzyskanie dokumentu potwierdzającego zgłoszenie wyrobu do ww. systemu nie stanowi jakiegokolwiek formy potwierdzenia kwalifikacji wyrobu jako kosmetyku, spełnienia wymagań dot. składu lub oceny jego bezpieczeństwa, a udostępnienie listy zgłoszonych kosmetyków stwarzałoby mylne wrażenie, że jest to lista kosmetyków dopuszczonych do obrotu, co byłoby niezgodne z prawdą oraz z przepisami Unii Europejskiej.

W celu ujednoczenia przepisów dot. kosmetyków Komisja Europejska przygotowała projekt rozporządzenia, które miało na celu zharmonizowanie przepisów w powyższym zakresie. W grudniu 2009 r. opublikowane zostało rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych regulujące w sposób kompleksowy obszar kosmetyków, w tym tryb i zasady zgłaszania na obszarze całej Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 13 ww. rozporządzenia zgłaszanie kosmetyków będzie odbywało się drogą elektroniczną, bezpośrednio do Komisji Europejskiej, a nie jak dotychczas w każdym z państw członkowskich. Przepisy ww. rozporządzenia również nie przewidują powszechnego dostępu do informacji zawartych w bazie, która zostanie utworzona na podstawie otrzymanych przez Komisję z poszczególnych krajów zgłoszeń.

Przepisy przejściowe rozporządzenia 1223/2009 stanowią, że od 11 stycznia 2012 r. będzie możliwe zgłoszenie kosmetyków wg nowych zasad, zgodnie z ww. artykułem. Od dnia 11 lipca 2013 r. wszystkie

kosmetyki, łącznie z już zgłoszonymi na podstawie dotychczasowych przepisów krajowych, będą obligatoryjnie zgłaszane wyłącznie poprzez portal Komisji Europejskiej.

Wobec aktualnego stanu prawnego wyrażam stanowisko, że podejmowanie prac mających na celu zmianę przepisów dotychczasowej ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o kosmetykach, w zakresie rozszerzenia dostępu do krajowego systemu informowania o kosmetykach nie jest celowe.

Uprzejmie proszę Pana Marszałka o przyjęcie powyższych informacji.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Marek Haber

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra kultury i dziedzictwa narodowego
na interpelację posła Adama Wykręta**

**w sprawie powołania Funduszu Ochrony
Zabytków Przemysłowych na Śląsku (22811)**

W odpowiedzi na interpelację pana posła Adama Wykręta (pismo, SPS-023-22811/11, z dnia 31 maja 2011 r.) w sprawie powołania funduszu ochrony zabytków przemysłowych, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Jednym z zadań polityki kulturalnej państwa jest ochrona dziedzictwa narodowego, również dziedzictwa industrialnego. W związku z powyższym minister kultury i dziedzictwa narodowego utworzył program „Dziedzictwo kulturowe” priorytet 1: Ochrona zabytków, w ramach którego „osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku”.

Właściciel obiektu może ubiegać się o dofinansowanie w ramach co roku ogłaszanych naborów, z terminem składania dokumentów do dnia 30 listopada roku poprzedzającego udzielenie dotacji oraz do 31 marca roku, w którym dotacja ma być udzielona. Nie jest możliwe udzielenie dofinansowania poza ustalonymi rozporządzeniem ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 21 lipca 2008 r. terminami.

Jednocześnie pragnę poinformować, że od 2008 r. obserwujemy tendencję spadkową budżetu priorytetu 1, w związku z czym zmniejsza się liczba środków przeznaczonych na ochronę zabytków: w 2008 r. było

to 108 mln, w 2009 r. – 63 mln, rok później – 47,5 mln, a na 2011 r. przeznaczono zaledwie 37 mln zł. Co roku zgłaszane plany budżetowe przewidują zwiększenie budżetu na ochronę zabytków w Polsce, jednak ogólnie trudna sytuacja finansów publicznych i związane z tym niezbędne oszczędności powodują ograniczenie i tak niewspółmiernie małej w stosunku do potrzeb puli środków przeznaczonych na prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych.

Wobec powyższego uprzejmie informuję, iż w chwili obecnej nie trwają prace, które miałyby na celu utworzenie osobnego priorytetu czy funduszu, w ramach którego finansowane byłyby zabytki przemysłowe. Podkreślam jednak raz jeszcze, że w chwili obecnej takie dofinansowanie jest możliwe, pod pewnymi warunkami, w ramach programu „Dziedzictwo kulturowe” priorytet 1: Ochrona zabytków.

Minister
Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
na interpelację posła Łukasza Borowiaka**

**w sprawie ochrony prawa własności
w procedurze planowania przestrzennego
(22813)**

Patrz odpowiedź na interpelację nr 22742, str. 850.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Pawła Orłowskiego**

**w sprawie prowadzenia działalności hotelowej
na obszarach leśnych (22815)**

Odpowiadając na przesłaną przy piśmie z dnia 8 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22815/11, interpelację posła Pawła Orłowskiego z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia działalności hotelowej na obszarach leśnych, przedstawiam następujące stanowisko.

Podnoszona w interpelacji posła Pawła Orłowskiego kwestia funkcjonowania ośrodków wypoczynkowych, w tym obiektów hotelarskich, na terenach dzierzawionych od Lasów Państwowych jest bardzo złożona i wielowątkowa. Zagadnienie to było w tym roku przedmiotem m.in. posiedzenia sejmowej Kom-

sji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji.

W celu kompleksowego rozpoznania tego tematu dyrektor generalny Lasów Państwowych zebrał szczegółowe informacje o gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych zajętych pod ośrodki wypoczynkowe, hotele, stacje wodne schroniska górskie i inne tego typu obiekty. Z uzyskanych informacji wynika, że na terenach Lasów Państwowych posadowionych jest ponad 700 takich obiektów, których powierzchnia wynosi 1476 ha.

W ciągu ostatnich 60 lat na gruntach leśnych Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych powstała zabudowa niezwiązana z prowadzoną gospodarką leśną jak np. ośrodki wypoczynkowe, hotele, zabudowa rekreacyjna itp. Zabudowa ta powstawała w różnych okolicznościach prawnych. I tak część naniesień posadowiono jeszcze przed obowiązywaniem przepisów chroniących grunty rolne i leśne, przy czym pierwsza ustawa w tym zakresie weszła w życie 1 stycznia 1972 r. Z kolei część zabudowy rekreacyjnej powstała już w trakcie obowiązywania przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, lecz inwestycje te były realizowane bez wyłączenia gruntów leśnych z produkcji. Istnieją także przypadki, że dla zabudowy wydawano decyzje zmieniające uprawę leśną na grunt nieleśny, jednak fakt ten nie został ujawniony w powszechnej ewidencji gruntów.

Obecnie na terenie Lasów Państwowych znajduje się także zabudowa, która wg powszechnej ewidencji gruntów posiada zapis „Ls” (grunt leśny), a faktycznie jest to grunt wykorzystywany od dziesiątek lat na cele nieleśne.

Warto w tym miejscu zauważyć, iż właściciele hoteli czy też ośrodków wczasowych, nabywając je, posiadali pełną świadomość, że stan prawny gruntów nie był do końca uregulowany pod względem własnościowym, bowiem przedmiotem nabycia było prawo własności wyłącznie obiektów budowlanych – bez prawa do własności gruntów. Ponadto na przestrzeni minionych lat dokonywany był wtórny obrót tymi nieruchomościami, co dodatkowo komplikuje sytuację prawną w tym zakresie.

Z powyższego wynika, że działania jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych zmierzające do uregulowania spraw własnościowych takich nieruchomości wymagają dłuższego czasu.

W trakcie rozpoznawania przedmiotowego zagadnienia dyrektor generalny Lasów Państwowych zlecił kancelarii prawnej sporządzenie opinii dotyczącej regulacji stanu prawnego zabudowań usytuowanych na gruntach leśnych. Zakres opinii obejmuje analizę obowiązujących przepisów prawa pod kątem uregulowania stanu prawnego gruntów leśnych Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, na których znajdują się naniesienia obce nieujawnione w powszechnej ewidencji, oraz określenie, w jaki sposób, zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, powinno się doprowadzać do zgodności zapisów w powszech-

nej ewidencji ze stanem faktycznym w przypadku uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub uzyskania decyzji o warunkach zabudowy dla obiektów budowlanych (z uwzględnieniem okresu powstania) znajdujących się na gruntach leśnych – w kontekście obowiązującej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Kancelaria prawna sporządziła w grudniu 2010 r. obszerną opinię, która zawiera m.in.: analizę stanu faktycznego i statusu gruntów leśnych, opis procedur zmiany przeznaczenia gruntów leśnych oraz wyłączenia gruntów leśnych z produkcji (w ujęciu historycznym), opis procedur dotyczących regulacji stanu prawnego zabudowy istniejącej na gruntach leśnych i procedur legalizacji samowoli budowlanej.

W opinii tej przedstawiono także analizę przepisów oraz propozycję rozwiązania problemu, wskazując jednakże na konieczność podchodzenia do każdego przypadku zabudowy indywidualnie, ze względu na różne uwarunkowania historyczne i różną praktykę organów biorących udział w regulowaniu stanu prawnego. Opinia ta potwierdza, że uregulowanie stanu prawnego gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych zajętych pod ośrodki wypoczynkowe, w tym hotele, musi odbywać się odrębnie dla każdej nieruchomości.

Ponadto informuję, że w styczniu 2011 r. dyrektor generalny Lasów Państwowych polecił zebranie z podległych jednostek organizacyjnych informacji na temat możliwej przewidywanej sprzedaży gruntów w jednostkach Lasów Państwowych w okresie najbliższych trzech lat. Informacje te będą zawierały także dane dotyczące terenów ośrodków wypoczynkowych i gruntów wykorzystywanych na cele rekreacyjne. Informacja ta będzie przedmiotem stosownej analizy dokonanej przez dyrektora generalnego LP.

Aktualne przepisy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59, ze zm.) umożliwiają w określonych przypadkach sprzedaż nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych. Jednak większość obiektów rekreacyjnych położona jest w kompleksach leśnych i sprzedaż ich spowodowałaby powstawanie enklaw i półenklaw wśród gruntów leśnych własności Skarbu Państwa, co negatywnie odbiłoby się na prowadzonej gospodarce leśnej. Z powyższych względów aktualnie brakuje, w mojej ocenie, podstaw do przygotowania szczególnych regulacji prawnych ułatwiających nabywanie dzierżawionych terenów, na których posadowione są m.in. obiekty hotelarskie.

Ponadto wątpliwe jest także kompleksowe uregulowanie prawa własności gruntów pod wszystkimi ośrodkami i obiektami hotelarskimi znajdującymi się na terenie Lasów Państwowych, ze względu na konieczność respektowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (grunty zajęte pod tego typu obiektami powinny mieć nierolnicze i nieleśne przeznaczenie) oraz fakt, że część obiektów posiada nietrwałą zabudowę.

Jednocześnie informuję, że dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych zostali zobligowani przez dyrektora generalnego LP do pogłębionej analizy warunków funkcjonowania ośrodków wypoczynkowych i porządkowania ich stanu prawnego w sposób umożliwiający niezbędny rozwój i modernizację.

Ponadto, rozumiejąc potrzebę rozwoju sektora turystycznego, dyrektor generalny LP podejmie w uzasadnionych przypadkach działania zmierzające do uregulowania sposobu udostępnienia gruntów własności Skarbu Państwa, tak aby umowy dzierżawy czy najmu gruntów pod ośrodkami wypoczynkowymi umożliwiały unowocześnianie obiektów np. poprzez zawieranie długoterminowych umów na czas oznaczony. Dodatkowo zagadnienie regulowania stanu prawnego gruntów pod zabudowaniami i naniesieniami ośrodków wypoczynkowych będzie przedmiotem stałego monitoringu ze strony Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

Przedstawiając powyższe stanowisko, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że problem uregulowania kwestii własnościowych m.in. obiektów hotelarskich usytuowanych na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych z uwagi na przedstawioną specyfikę wymaga długiego procesu oraz indywidualnego podejścia do każdej sprawy.

Podsekretarz stanu
Janusz Zaleski

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra skarbu państwa
na interpelację pośła
Johna Abrahama Godsona**

**w sprawie prywatyzacji
KGHM Polska Miedź SA (22821)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 31 maja 2011 r. (znak SPS-023-22821/11) w sprawie interpelacji pośła Johna Abrahama Godsona, dotyczącej prywatyzacji KGHM Polska Miedź SA, poniżej przedstawiam stanowisko resortu w niniejszej sprawie.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów, a następnie zaktualizowanym, „Planem prywatyzacji na lata 2008–2011” działania prywatyzacyjne wobec KGHM Polska Miedź SA, ze względu na jej znaczenie strategiczne dla gospodarki, zostały ograniczone do częściowej sprzedaży akcji będących w posiadaniu Skarbu Państwa. Jednocześnie Rada Ministrów zdecydowała, że Skarb Państwa zachowa kontrolę i władztwo korporacyjne w kluczowych podmiotach, w tym KGHM Polska Miedź SA. Wobec powyższego

obecnie Ministerstwo Skarbu Państwa nie prowadzi żadnych prac prowadzących do dalszej sprzedaży kolejnych pakietów akcji KGHM Polska Miedź S.A. Aktualnie Skarb Państwa posiada 63 589 900 akcji, co stanowi 31,79% w kapitale zakładowym spółki. Wartość ww. pakietu akcji na dzień 9 czerwca br. szacowana jest na 12,2mldzł.

Odnosząc się do możliwości wpływu Ministerstwa Skarbu Państwa na wysokość wynagrodzeń pracowników KGHM Polska Miedź SA, uprzejmie informuję, iż resort nie posiada narzędzi formalnoprawnych pozwalających regulować ich poziom.

Ponadto uprzejmie informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Jest on niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
na interpelację posła Łukasza Borowiaka**

**w sprawie problemów w funkcjonowaniu
istniejących przy sanatoriach placówek
oświatowych, na przykładzie zespołu szkół,
które działają przy Szpitalu
Rehabilitacyjno-Lecznicy
dla Dzieci i Młodzieży w Osiecznej (22822)**

Panie Marszałku! Odnosząc się do interpelacji złożonej przez posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pana Łukasza Borowiaka (SPS-023-22822/11) w sprawie problemów w funkcjonowaniu istniejących przy sanatoriach placówek oświatowych na przykładzie zespołu szkół działających przy Szpitalu Rehabilitacyjno-Lecznicy dla Dzieci i Młodzieży w Osiecznej, uprzejmie wyjaśniam.

Problematyka funkcjonowania szkół zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej stanowi materię współpracy międzyresortowej, ponieważ reguluje jednocześnie kwestie edukacji i opieki zdrowotnej nad dziećmi. W systemie oświaty funkcjonowanie takich szkół umożliwiają regulacje ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), której art. 3 ust. 1 stanowi, że szkoła zorganizowana w zakładzie opieki zdrowotnej, w tym w zakładzie opiekuńczo-leczni-

czym i zakładzie leczenia uzdrowiskowego, jest szkołą specjalną.

Zgodnie z art. 71c ust.1 ww. ustawy zakład opieki zdrowotnej, w tym zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład leczenia uzdrowiskowego, w których zorganizowana jest szkoła specjalna, zapewnia korzystanie z pomieszczeń dla prowadzenia zajęć edukacyjnych i wychowawczych. Warunki korzystania z pomieszczeń oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania określa umowa zawarta pomiędzy zakładem a organem prowadzącym szkołę.

Organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w ww. szkołach reguluje rozporządzenie ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach specjalnych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. 2003, Nr 51, poz. 446), wydane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

Zostały zatem przygotowane warunki organizacyjno-prawne umożliwiające funkcjonowanie szkół specjalnych w zakładach opieki zdrowotnej.

Zadania oświatowe realizowane w ww. szkołach prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego uwzględnione są przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej.

Kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego zostały naliczone na podstawie rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 (Dz. U. Nr 249, poz. 1659).

W algorytmie uwzględnione zostały następujące wagi dla uczniów kształcących się w szkołach specjalnych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej, w tym w zakładach opiekuńczo-leczniczych i zakładach leczenia uzdrowiskowego:

- P22 = 1,00 dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- P23 = 1,84 dla wychowanków zespołów pozalekcyjnych zajęć wychowawczych realizowanych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Kształceniem w szkołach funkcjonujących w zakładach opieki zdrowotnej objęci są wyłącznie uczniowie, którzy z powodu stanu zostali skierowani na leczenie przez lekarza prowadzącego. Realizują oni nauczanie w uzgodnieniu z lekarzem prowadzącym leczenie, zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego realizowaną w szkołach macierzystych.

Podnoszona w interpelacji kwestia określania procedur kierowania dzieci i młodzieży do zakładów opieki zdrowotnej, w tym szpitali, uzdrowisk, zakładów rehabilitacji, sanatoriów i prewentoriów, nie należy do kompetencji ministra właściwego do spraw

edukacji, który odpowiada za tworzenie ram organizacyjnych placówek systemu oświaty, jak również podstaw prawnych prowadzenia procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży, odpowiedniego do wieku i osiągniętego rozwoju.

Należy również zauważyć, że zgodnie z art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), każde dziecko uczęszczające do przedszkola, szkoły czy placówki, uzyskuje wsparcie w rozwoju i pomoc psychologiczno-pedagogiczną stosownie do swoich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.

Zapewnienie właściwej realizacji kształcenia, w tym poprzez dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych i potrzeb edukacyjnych uczniów oraz umożliwienie korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej należy do zadań odpowiednio przedszkola, szkoły czy placówki, do której uczęszcza dziecko.

W celu podniesienia efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów przewlekle chorych, poradnictwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej dzieciom i młodzieży, ich rodzicom i nauczycielom, w 2010 r. wprowadzono zmiany w przepisach prawa, podkreślające indywidualne podejście do dziecka potrzebującego wsparcia w rozwijaniu zdolności i zainteresowań czy pokonywaniu trudności. Szkoły specjalne zorganizowane w zakładach opieki zdrowotnej organizują pomoc psychologiczno-pedagogiczną na zasadach określonych w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487) od dnia 1 września 2011 r.

Jak wykazano powyżej, obecny stan prawny umożliwia zapewnienie dziecku przewlekle choremu przebywającemu w zakładzie opieki zdrowotnej kształcenia, pomocy i wsparcia, dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających ze stanu zdrowia.

Współpraca międzyresortowa, zmierzająca do wypracowania jak najbardziej skutecznych rozwiązań w zakresie kształcenia uczniów przewlekle chorych, jest podejmowana m.in. w ramach zespołu ds. przeciwdziałania dyskryminacji dzieci przewlekle chorych, powołanego przez pełnomocnika rządu ds. równego traktowania. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Rezultatem prac zespołu było m.in. wydanie w roku 2009 i 2010 publikacji z serii „One są wśród nas”, które mają za zadanie przybliżyć problematykę funkcjonowania dzieci przewlekle chorych w roli ucznia oraz pokazywać kierunki i sposoby rozwiązywania problemów w taki sposób, aby choroba

przewlekła nie wykluczała dzieci z normalnego życia, nie pozbawiała możliwości dorastania wśród rówieśników.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie standardów
higieniczno-sanitarnych dla przedszkoli (22829)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej w sprawie standardów higieniczno-sanitarnych dla przedszkoli (SPS-023-22829/11), uprzejmie informuję:

Przepis art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zobowiązuje organ prowadzący szkołę/przedszkole lub placówkę do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz wyposażenia szkoły/przedszkola lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania i programów wychowawczych.

Instrumentem określającym organizację pracy przedszkola jest statut przedszkola, spełniający warunki określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.).

Statut przedszkola określa m.in.:

- cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa,
- sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka i przygotowania go do nauki w szkole,
- sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem.

Równocześnie, zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, to dyrektor przedszkola m.in. kieruje działalnością przedszkola, sprawuje nadzór pedagogiczny, sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa

uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole.

Zarówno w szkole podstawowej, jak i w przedszkolu obowiązują przepisy rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w przedszkolu (publicznym i niepublicznym), a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez przedszkole poza obiektami należącymi do tych jednostek.

Jednocześnie, zgodnie z art. 31 ust. 1 cyt. ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), nadzór pedagogiczny m.in. nad przedszkolem, w szczególności w zakresie zgodności zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami, realizacji podstawy programowej, przestrzegania statutu szkoły, przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, sprawuje kurator oświaty.

Dodatkowo informuję, iż w lutym br. weszło w życie rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 23), zgodnie z którym m.in. obiekt szkolny/przedszkolny powinien:

1) posiadać pomieszczenia do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, które spełniają wymagania dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,

2) spełniać warunki techniczne i lokalizacyjne — określone w przepisach rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W zakresie spraw technicznych dotyczących funkcjonowania budynku zagadnienia reguluje ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), która kwalifikuje m.in. budynki przedszkolne do kategorii IX obiektów budowlanych. Określone wymagania dla budynków przeznaczonych na pobyt dzieci oraz budynków użyteczności publicznej zawiera rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

Należy mieć na uwadze, iż obecne przepisy Prawa budowlanego nie zawierają delegacji dla ministra edukacji narodowej do osobnych regulacji w zakresie budynków będących w użytkowaniu szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych.

Powyższe oznacza, iż normy dotyczące m.in. minimalnej powierzchni przypadającej w przedszkolu na jedno dziecko wynikają z ogólnych przepisów Prawa budowlanego w zakresie kubatury pomieszczenia, a tym samym jego wentylacji. Według powyższego na jedno dziecko w przedszkolu powinno przypadać ok. 2,5–3 m² powierzchni. Wymagalna liczba urządzeń sanitarnych również wynika z cyt. przepisów.

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, nie wydaje się być zasadne twierdzenie, iż służby sanitarne często nie mogą wyegzekwować, w szczególności w niepublicznych przedszkolach, racjonalnych warunków pobytu dziecka ze względu na wątplą podstawę prawną.

Reasumując, równocześnie należy podkreślić, iż zarówno w opinii wielu środowisk zajmujących się wychowaniem przedszkolnym, jak i w ocenie posłów, których interpelacje przesyłane są do Ministerstwa Edukacji Narodowej, wymogi higieniczno-sanitarne dotyczące przedszkoli są zbyt restrykcyjne np. w porównaniu z wymogami dotyczącymi innych form wychowania przedszkolnego i w związku z tym wnioskuje wręcz o ich liberalizację.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**ministra pracy i polityki społecznej
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

w sprawie ustawy żłobkowej (22835)

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Marszałka z dnia 31 maja 2011 r., znak: SPS-023-22835/11, dotyczące interpelacji pani poseł Anny Sobeckiej z dnia 16 maja 2011 r., znak: GS-023-22835/11, w sprawie ustawy żłobkowej, uprzejmie informuję, że rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów, będące przedmiotem interpelacji, podpisałam w dniu 13 maja 2011 r. Zostało ono opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 109, pod pozycją 633.

Minister
Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację poseł Anny Sobeckiej****w sprawie prywatyzacji spółek nadzorowanych
przez Skarb Państwa (22837)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej w sprawie prywatyzacji spółek nadzorowanych przez Skarb Państwa uprzejmie informuję, co następuje.

Działania prywatyzacyjne prowadzone przez ministra skarbu państwa określają:

1) „Plan prywatyzacji na lata 2008–2011” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22.04.2008 r. Jest to ramowy dokument, który prezentuje zamierzenia prywatyzacyjne ministra skarbu państwa w ciągu czterech lat. Niniejszy plan jest powszechnie dostępny (opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Skarbu Państwa), a sprawozdania z jego realizacji są regularnie prezentowane Radzie Ministrów.

2) corocznie opracowywane „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa” (dalej: kierunki prywatyzacji), stanowiące fragment uzasadnienia ustawy budżetowej; „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2011 r.” zostały przyjęte wraz z ustawą budżetową na rok 2011, podpisaną przez prezydenta RP w dniu 01.02.2011 r., natomiast „Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2012 r.” wraz z projektem ustawy budżetowej zostały przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 10.06.2011 r.

W kierunkach prywatyzacji, poza wartością szacowanych przychodów z prywatyzacji oraz dochodów z tytułu dywidend, przedstawione są uwarunkowania i cele prowadzonych procesów prywatyzacyjnych.

Jak już wielokrotnie podkreślano, działania prywatyzacyjne ministra skarbu państwa uwarunkowane są obowiązującymi przepisami prawa, tj. przede wszystkim ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji oraz przepisami wykonawczymi, a także rządowymi programami i strategiami, przy uwzględnieniu uwarunkowań rynkowych, zabezpieczenia rozwoju podmiotu oraz interesów pracowników.

Ponadto istotny wpływ na skuteczność prowadzenia procesów prywatyzacyjnych ma sytuacja gospodarcza zarówno u polskich, jak i zagranicznych partnerów, bowiem bezpośrednio oddziałuje na poziom zainteresowania potencjalnych inwestorów ofertą prywatyzacyjną. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że prywatyzacja może kreować nowe możliwości dla polskich przedsiębiorstw oraz korzystne warunki dla ich rozwoju. Skuteczne prowadzenie procesów prywatyzacji jest jedną z szans na utrzymanie wzrostu gospodarczego oraz poprawę konkurencyjności gospodarki.

Na efektywne prowadzenie procesów prywatyzacyjnych wpływa również sytuacja na rynkach kapitałowych, która odzwierciedla stan gospodarki w kra-

ju, wskazuje na nastroje panujące wśród inwestorów oraz jest miejscem, gdzie następuje najszybsza, a zarazem najbardziej widoczna reakcja na zmiany koniunktury.

Należy w tym miejscu podkreślić, że przeprowadzanie ofert publicznych spółek z udziałem Skarbu Państwa służy rozwojowi oraz wzmocnieniu polskiego rynku kapitałowego. Rynek kapitałowy to między innymi rozwój taniego, efektywnego i bezpiecznego mechanizmu konwersji krajowych oszczędności w finansowanie i inwestycje krajowych przedsiębiorstw.

W interpelacji pani poseł stwierdza, iż „Na sprzedaż zostaną skierowane kolejne pakiety akcji PKO BP SA i PZU SA. Resort skarbu zamierza również sprzedać m.in. Grupę Lotos”. Pragnę zaznaczyć, że w dokumencie kierunki prywatyzacji podkreślono, iż termin zbycia akcji Skarbu Państwa w spółkach PKO BP SA oraz PZU SA, jak również uzyskane przychody, zależą będą między innymi od sytuacji rynkowej na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA – oznacza to, iż termin zbycia, jak i wielkość pakietu może ulec znaczącym zmianom. Dla obu spółek przeprowadzona zostanie analiza wariantów zbycia optymalizująca te transakcje.

W przypadku Grupy Lotos SA warunki dla przyszłego inwestora określa, poza programami rządowymi, przyjęta przez spółkę strategia rozwoju, która przewiduje między innymi wielomiliardowe inwestycje oraz długofalowe budowanie wartości firmy w Polsce. W związku z tym, po przeanalizowaniu złożonych przez inwestorów ofert (termin składania ofert wiążących upływa w dniu 16.11.2011 r.), będą one podlegały ocenie Rady Ministrów, która uwzględniając kryteria rozwoju Grupy Lotos SA oraz jej miejsce na gospodarczej mapie Polski, ostatecznie zdecyduje o zmianie obowiązujących „Polityki rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce” oraz „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.” i zatwierdzeniu projektu sprzedaży akcji lub o odstąpieniu od jego realizacji.

W odniesieniu do spółek sektora chemicznego Ministerstwo Skarbu Państwa zamierza wykorzystać wszystkie pozytywne tendencje, które w ostatnim okresie wystąpiły w branży chemicznej i stworzyły nowe perspektywy dla inwestorów. Szczególnie istotna jest tu poprawa wyników spółek poprzez prowadzone procesy restrukturyzacji i konsolidacji, które przyczyniają się do podniesienia wartości podmiotów. W prowadzonych działaniach prywatyzacyjnych minister skarbu państwa kieruje się zarówno interesem spółek, jak i Skarbu Państwa. Dobór trybów, terminów i wybór ofert związane są z możliwością uzyskania najkorzystniejszych warunków transakcji i zapewnieniem spółkom stabilnego rozwoju.

Tryb zbywania akcji Krajowej Spółki Cukrowej SA (dalej KSC SA) oraz sposób zapłaty za akcje określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2004 r. w sprawie programu prywatyzacji Krajowej Spółki Cukrowej oraz trybu zbywania akcji tej spółki plantatorom buraków cukrowych oraz pra-

cownikom (Dz. U. Nr 264, poz. 2628, ze zm.), wydane na mocy art. 11b ust. 2 ustawy z dnia 26 sierpnia 1994 r. o przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym (Dz. U. Nr 98, poz. 473).

W związku z powyższym akcje Krajowej Spółki Cukrowej SA z siedzibą w Toruniu (niepodlegające nieodpłatnemu udostępnieniu dla uprawnionych pracowników i plantatorów) zostaną zaoferowane przez ministra skarbu państwa plantatorom buraków cukrowych związanym umowami kontraktacji z KSC SA oraz pracownikom spółki do odpłatnego nabycia na zasadach określonych w powołanym rozporządzeniu. W celu wykonania dyspozycji ustawowej minister skarbu państwa, po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu ograniczonego, dokonał wyboru doradcy w procesie prywatyzacji KSC SA.

Należy podkreślić, że w przypadku każdego podmiotu proces prywatyzacji poprzedzany jest szczegółowymi analizami przedprywatyzacyjnymi, sporządzanymi przez niezależnego doradcę, który przedstawia wady i zalety proponowanych scenariuszy prywatyzacji spółki oraz rekomenduje najkorzystniejszy tryb prywatyzacji z uwzględnieniem między innymi sytuacji gospodarczej, w tym sytuacji panującej na rynkach finansowych.

Prywatyzacja jest prowadzona przy uwzględnieniu kryteriów przejrzystości, efektywności, a także społecznych konsekwencji. Zabezpiecza zarówno interesy Skarbu Państwa, jaki i rozwój prywatyzowanych firm oraz – w ramach istniejących możliwości prawnych – sprawy pracownicze. Warto również zaznaczyć, iż znaczna część przychodów z prywatyzacji jest przeznaczana na istotne cele dla obywateli i przedsiębiorców, między innymi na Fundusz Rezerwy Demograficznej oraz Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców.

Ponadto, w nawiązaniu do stawianej przez panią poseł tezy o prywatyzowaniu w czasie kryzysu gospodarczego oraz w uzupełnieniu powyższego, pragnę zauważyć, że w gospodarce polskiej utrzymuje się obecnie tendencja wzrostowa. Zjawiskom kryzysowym II połowy 2008 r. i w 2009, które do Polski dotarły z pewnym opóźnieniem, nie towarzyszyły gwałtowne dostosowania mechanizmów rynkowych. Według GUS w 2010 r. wzrost PKB wyniósł 3,8%, co stanowi jeden z najlepszych wyników w Unii Europejskiej. Projekt budżetu na 2012 r. zakłada wzrost PKB o 4,0%, a według danych Narodowego Banku Polskiego w okresie od stycznia do kwietnia 2011 r. nastąpił 23-procentowy wzrost bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce w stosunku do roku 2010.

Z poważaniem

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 22 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie kontroli bezpieczeństwa
na lotniskach przez agencje ochrony (22838)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 31 maja 2011 r. (sygn. SPS-023-22838/11) przekazującego interpelację posła na Sejm RP, pani Anny Sobeckiej, w sprawie kontroli bezpieczeństwa na lotniskach przez agencje ochrony uprzejmie informuję, iż kwestie dotyczące zmian prawnych umożliwiających prowadzenie ochrony bezpieczeństwa lotnisk przez uzbrojone formacje ochrony osób i mienia pozostają poza zakresem właściwości ministra spraw wewnętrznych i administracji. Zgodnie bowiem z art. 27 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) oraz art. 16 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.), organem właściwym w sprawach lotnictwa cywilnego jest minister infrastruktury.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, iż w uchwalonej na 95. posiedzeniu Sejmu RP w dniu 13 maja 2011 r. ustawie o zmianie ustawy Prawo lotnicze (druk sejmowy nr 2113), w części dotyczącej ochrony lotnictwa cywilnego zakłada się przejęcie całości obowiązków w zakresie wykonywania czynności nadzoru i kontroli w zakresie lotnictwa cywilnego przez zarządzających lotniskami, którzy będą realizować to zadanie pod nadzorem prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC), współdziałającego w tym zakresie ze Strażą Graniczną.

Powyższa regulacja daje zarządzającym lotniskami możliwość zatrudnienia do wykonywania tych obowiązków firmy zewnętrznej, dysponującej wyszkolonym i certyfikowanym w tym zakresie personelem, bez konieczności tworzenia własnej wewnętrznej służby ochrony. Rozwiązanie to jest zgodne z wnioskami zarządzających lotniskami. Należy podkreślić, iż w rozumieniu przepisów prawa w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego UE oraz krajowych kontrolę bezpieczeństwa może wykonywać wyłącznie operator kontroli bezpieczeństwa, posiadający certyfikat wydany przez prezesa ULC jako organu właściwego do spraw ochrony lotnictwa cywilnego.

W celu zapewnienia mechanizmu weryfikacji zgodności metod i środków w zakresie kontroli bezpieczeństwa wykonywanej przez podmioty prywatne z obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami krajowymi i wspólnotowymi ww. regulacja przyznaje Straży Granicznej uprawnienie do sprawdzania poprawności dokonywania kontroli bezpieczeństwa przez uprawnione podmioty. Uprawnienie do realizacji powyższych zadań w oparciu o postanowienia za-

warte w rozporządzeniu ministra infrastruktury z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie Krajowego Programu Kontroli Jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 25, poz. 208) pozwoli na bieżącą weryfikację skuteczności kontroli bezpieczeństwa i oznacza skierowanie części funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących służbę w portach lotniczych do czynności związanych z nadzorem.

Straż Graniczna opracowała wstępną koncepcję nadzoru nad kontrolą bezpieczeństwa wykonywaną przez zarządzającego lotniskiem, w której to koncepcji przyjęto niezbędną liczbę funkcjonariuszy Straży Granicznej do zapewnienia właściwego nadzoru nad prowadzeniem kontroli bezpieczeństwa przez pracowników podmiotu podległego zarządzającemu lotniskiem.

Straż Graniczna oprócz nadzoru, który będzie realizowany w formach stacjonarnej, patrolowej oraz monitoringu elektronicznego, nadal pozostanie odpowiedzialna za zadania przyporządkowane wyłącznie służbom państwowym, tj.:

- dokonywanie kontroli paszportowej i działań związanych z ochroną granicy państwowej;
- dokonywanie kontroli radiometrycznej;
- prowadzenie działań minersko-pirotechnicznych, w tym neutralizacji urządzeń wybuchowych;
- kontrola i nadzór nad przewozem drogą lotniczą broni;
- wykonywanie w portach lotniczych czynności związanych z wprowadzonymi przez prezesa ULC dodatkowymi środkami ochrony w stosunku do rejsów wysokiego ryzyka;
- wystawianie wart ochronnych na pokładach statków powietrznych wykonujących rejsy wysokiego ryzyka.

Ustawa zakłada również, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z koniecznością zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego, komendant główny Straży Granicznej może, na wniosek prezesa ULC, skierować funkcjonariuszy Straży Granicznej do wykonywania kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym. Precyzuje ponadto, na czym ma polegać kontrola manualna i wyraźnie odróżnia ją od kontroli osobistej, która może być wykonywana wyłącznie przez funkcjonariuszy służb państwowych, co implikuje konieczność zapewnienia obecności odpowiedniej liczby funkcjonariuszy Straży Granicznej w porcie lotniczym do tego zadania.

Nowelizacja ustawy Prawo lotnicze przewiduje także, że funkcjonariusze Straży Granicznej będą dokonywali kontroli bezpieczeństwa przez okres osiemnastu miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Pragnę jednocześnie podkreślić, iż nie przewiduje się zwolnień funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Straży Granicznej w związku z planowanym zaprzestaniem obowiązku dokonywania kontroli bezpieczeństwa przez Straż Graniczną.

Z uwagi na zamierzone uruchomienie nowych lotniczych przejść granicznych, np. w Modlinie, w Świd-

niku, oraz obecne niskie ukończenie placówek Straży Granicznej obsługujących lotnicze przejścia graniczne funkcjonariusze Straży Granicznej, którzy dokonują kontroli bezpieczeństwa, będą mieli możliwość kontynuowania służby w formacji, choć w niektórych przypadkach może się to wiązać z przeniesieniami do innych miejscowości.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w dniu 13 grudnia 2010 r. minister spraw wewnętrznych i administracji zaakceptował „Propozycję zmian organizacyjnych Straży Granicznej na południu RP” w odniesieniu do dotychczasowych rozwiązań przyjętych w „Założeniach wieloletniej koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej (2009–2015)” oraz w „Koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej w latach 2009–2015”, co stanowiło podstawę do aktualizacji „Koncepcji (...)”.

Zgodnie z ww. „Propozycją (...)” do dnia 31 grudnia 2012 r. na południu RP pozostaną trzy oddziały Straży Granicznej z dotychczasowymi siedzibami ich komend, zaś w 2012 r. zostanie przeprowadzona ponowna analiza zagrożeń pozostających we właściwości Straży Granicznej na południu RP i dopiero wówczas zostaną podjęte prace nad docelową liczbą oddziałów na tym kierunku.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Adam Rapacki

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Sobeckiej**

**w sprawie zmian zasad naliczania
subwencji oświatowej (22840)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Anny Sobeckiej (SPS-023-22840/11) w sprawie zmian zasad naliczania subwencji oświatowej, uprzejmie informuję.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala co-roczenie ustawa budżetowa. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich gmin, powiatów i województw samorządowych ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej

o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych (art. 28 ust. 1 ww. ustawy). Część oświatową subwencji ogólnej, po odliczeniu rezerwy ustawowej 0,6% (art. 28 ust. 2), dzieli się między jednostki samorządu terytorialnego (art. 28 ust. 5) według zasad określanych corocznie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 28 ust. 6). Subwencja oświatowa ustalana jest na dany rok budżetowy i przekazywana do jednostek samorządu terytorialnego z budżetu państwa.

Ze względu na rozbudowaną strukturę zadań edukacyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego formuła algorytmicznego podziału subwencji oświatowej uwzględnia szereg czynników i parametrów obrazujących specyfikę kształtowania składowych elementów subwencji w odniesieniu zarówno do zadań szkolnych, jak i zadań pozaszkolnych. Algorytm podziału subwencji oświatowej jest corocznie modyfikowany, a potrzeba tej modyfikacji wynika z analizy wskaźników ekonomicznych obrazujących przeciętne koszty kształcenia i działalności szkół oraz placówek oświatowo-wychowawczych. Algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego nauczycieli, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form przygotowania przedszkolnego.

Konstrukcja algorytmu opiera się na podstawowym założeniu, iż środki subwencyjne dzielone są według kryteriów jednolitych i powszechnych, a zatem identycznych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego i dostosowania do nich wysokości subwencji algorytm uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego stopień awansu zawodowego nauczycieli.

Użyte w algorytmie pojęcie ucznia przeliczeniowego oraz wartości wag odpowiadają średnim statystycznym, podczas gdy rzeczywiste zróżnicowanie jednostkowych kosztów pomiędzy szkołami, nawet szkołami tego samego typu w tej samej jednostce samorządu terytorialnego, jest ogromne i wynika z bardzo wielu szczegółowych przyczyn. Należy podkreślić, że algorytm jest jednak metodą statystyczną podziału subwencji i, będąc kategorią ogólną, nie może uwzględniać wszystkich lokalnych problemów występujących w jednostkach samorządu terytorialnego, bowiem zatraciłby swój uniwersalny charakter.

Algorytm podziału subwencji oświatowej na każdy rok opiniowany jest przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, związku zawodowe i partnerów społecznych.

Z uwagi na wyższe jednostkowe koszty kształcenia uczniów w szkołach położonych na terenach wiejskich i w miastach do 5000 mieszkańców, spowodowane przede wszystkim niższą liczebnością oddziałów oraz koniecznością wypłat dodatków socjalnych (wiejskiego i mieszkaniowego) dla nauczycieli szkół położonych na terenach wiejskich oraz w małych miastach, w algorytmie podziału subwencji uwzględniona została specyfika takich szkół poprzez zastosowanie następujących parametrów:

— wagi $P_1 = 0,38$ – dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów dla dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5000 mieszkańców,

— wagi $R = 0,12$ – w ramach wskaźnika korygującego D_i z tytułu zatrudnienia nauczycieli w szkołach i placówkach zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5000 mieszkańców.

Przedstawiając powyższe, pragnę zauważyć, że algorytm przedstawia jedynie metodę podziału środków subwencyjnych pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego. Niezależnie jednak od sposobu podziału tych środków część oświatowa subwencji ogólnej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego stanowi jedną kwotę, a o sposobie jej wydatkowania – zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Budżet państwa obecnie nie subwencjonuje wszystkich kosztów funkcjonowania sieci szkolnej ukształtowanej decyzjami lokalnych władz samorządowych. Corocznie przeważająca część jednostek samorządu terytorialnego odczuwa uzasadnioną, w swojej ocenie, potrzebę uzupełnienia uzyskiwanych z budżetu państwa środków subwencyjnych (część oświatowa subwencji ogólnej) środkami pochodzącymi z dochodów własnych, tak aby wszystkie wydatki związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego zadań szkolnych i pozaszkolnych, przewidzianych w arkuszach organizacyjnych opracowanych przez dyrektorów szkół i placówek, mogły znaleźć swoje pokrycie w środkach finansowych.

Ponadto warto podkreślić, że o wysokości subwencji na dany rok budżetowy decyduje przede wszystkim to, czy w jednostce samorządu terytorialnego wzrosła czy zmalała liczba uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz to, czy zmienił się stosunek liczby nauczycieli stażystów i kontraktowych do liczby nauczycieli mianowanych i dyplomowanych. Nie można mówić o spadku czy też wzroście subwencji oświatowej bez przeanalizowania wielkości wzrostu lub spadku liczby uczniów. Liczba uczniów ma istotny wpływ na wysokość ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego i nie jest możliwe naliczenie części

oświatowej subwencji ogólnej dla wybranych jednostek samorządu terytorialnego według zasad innych niż ujęte w ww. rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 (Dz. U. Nr 249, poz. 1659). Kształtowanie wysokości subwencji oświatowej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego musi zatem uwzględniać obiektywne wskaźniki umożliwiające dokonanie podziału środków części oświatowej subwencji według kryteriów jednolitych i powszechnych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że liczba uczniów w roku szkolnym 2010/2011 w porównaniu do roku szkolnego 1999/2000 uległa zmniejszeniu o 1996 tys. uczniów (tj. o 26,7%) i wynosi 5481 tys. uczniów. Natomiast ogólna kwota części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2011 w porównaniu do roku 2000 uległa zwiększeniu o 17 557 466 tys. zł (tj. o 90,7%) i wynosi 36 924 829 tys. zł. Znacznemu zwiększeniu w roku 2011 w porównaniu do roku 2000 uległ też finansowy standard A, bo o 2784,04 zł (tj. o 144%) i wynosi 4717,01 zł.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie informuję, że określona dla każdej jednostki samorządu terytorialnego ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej może ulec zwiększeniu z 0,6% rezerwy subwencji oświatowej. W ciągu roku budżetowego 2011 na wnioski poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego dokonywane są zwiększenia z 0,6% rezerwy w oparciu o „Kryteria podziału 0,6% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011”. Minister edukacji narodowej poinformował wszystkie jednostki samorządu terytorialnego pismem z dnia 15 marca br., Nr DKOW-WJST-337-JJ-10/2011, o zasadach podziału ww. rezerwy, tj. o tytułach kryteriów, wymaganych dokumentach i terminach składania wniosków. Ponadto kryteria te zostały zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl).

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Krystyna Szumilas

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Grzegorza Sztolcmana**

**w sprawie zmian w ustawie
Prawo energetyczne w zakresie utrzymania
linii energetycznych przy drogach krajowych
(22845)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 7 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22845/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Grzegorza Sztolcmana w sprawie zmian w ustawie Prawo energetyczne w zakresie utrzymania linii energetycznych przy drogach krajowych, uprzejmie przekazuję stanowisko.

Kwestię finansowania oświetlenia dróg regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, z późn. zm.). Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. Przez finansowanie oświetlenia ustawa Prawo energetyczne rozumie finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania (art. 3 pkt 22 ustawy). Przy czym finansowanie oświetlenia dróg publicznych przez gminę obejmuje wszystkie drogi publiczne z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. Przepisom ustawy Prawo energetyczne odpowiada art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb wspólnoty, w tym m.in. zaopatrzenie w energię elektryczną. Nie powinno więc budzić wątpliwości, że zapewnienie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy jest zbiorową potrzebą wspólnoty, jaką jest gmina.

Ponadto zgodnie z art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.) do obowiązków zarządcy drogi należy utrzymanie m.in. drogowych obiektów inżynierskich i innych urządzeń związanych z drogą. Drogi i urządzenia związane z drogą powinny spełniać m.in. wymagania określone w rozporządzeniu ministra transportu i gospodarki morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430). W dziale IV rozporządzenia ministra transportu i gospodarki morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne

i ich usytuowanie: Wyposażenie techniczne dróg wskazano urządzenia oświetleniowe. W § 109 ust. 1 tego rozporządzenia zostały określone sytuacje, kiedy droga powinna zostać oświetlona ze względów bezpieczeństwa ruchu. Jednakże zgodnie z § 2 przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, wykonywaniu dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń budowlanych, a także ich odbudowie, rozbudowie, przebudowie oraz przy remontach objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę.

Przepisy powyższe odnoszą się do warunków technicznych i nie mogą przesądzać o sposobie finansowania, który jest regulowany przez ustawę Prawo energetyczne. Mając na uwadze powyższe regulacje, w ocenie resortu należy przyjąć, że zarządca drogi powinien w przypadku budowy lub przebudowy drogi pokryć koszty budowy oświetlenia, jeżeli wynika to z przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Przy czym po wybudowaniu urządzenia oświetlenia powinny zostać przekazane odpowiedniemu właścicielowi sieci. W innych sytuacjach koszty budowy i przebudowy oświetlenia drogi obarczają gminę zgodnie z przepisami ustawy Prawo energetyczne.

Koszty utrzymania wszystkich urządzeń oświetlenia drogi obciążają gminę. Przy czym w sytuacji gdy właścicielem urządzeń jest przedsiębiorstwo energetyczne, wówczas sam obowiązek ich utrzymania należy do tego przedsiębiorstwa.

Należy również pamiętać, iż obowiązujące przepisy nie nakładają na zarządców dróg obowiązku informowania o zastosowanych rozwiązaniach technicznych infrastruktury oświetleniowej. Natomiast właściwą praktyką powinna być wymiana informacji pomiędzy zainteresowanymi organami, tj. zarządcą drogi i gminą w zakresie przekazywanego oświetlenia dróg, dlatego też, mając na uwadze dobro samorządów, Ministerstwo Infrastruktury wystosowało 6 czerwca br. pismo do generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad w sprawie konieczności podjęcia współpracy z samorządami w zakresie obowiązku informowania o zastosowanych rozwiązaniach technicznych infrastruktury oświetleniowej, a także o informowaniu z wyprzedzeniem o przekazaniu ww. infrastruktury.

Równocześnie wyjaśniam, iż art. 18 ustawy Prawo energetyczne w obowiązującym dziś brzmieniu powstał w wyniku wprowadzenia zmian do przedmiotowej ustawy przez ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, z późn. zm.). Art. 61 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego rozszerzył obowiązek finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy z dróg będących własnością gminy do wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. W poprzednim stanie prawnym finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg także należa-

ło do zadań własnych gmin, ale jedynie w odniesieniu do tych dróg, które znajdowały się na terenie gminy i których gmina była zarządcą. Oświetlenie dróg, których gmina nie była zarządcą, finansowane było z budżetu państwa.

Nałożenie na gminy dodatkowego obowiązku, jakim jest finansowanie oświetlenia ulicznego wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych wiązało się z przekazaniem gminom dodatkowych dochodów m.in. na ten cel. Przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły udział tych jednostek we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych z 5% do 6,71%, natomiast od osób fizycznych z 27,6% do 39,34%.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż oświetlenie dróg publicznych, w tym krajowych, w przeważającej większości służy mieszkańcom gminy i taka była intencja obecnie obowiązujących regulacji prawnych. W przypadku ewentualnego przekazania finansowania oświetlenia dróg krajowych generalnemu dyrektorowi dróg krajowych i autostrad jako zarządcy dróg krajowych wiele problematyczne byłoby zwłaszcza w miastach oddzielenie urządzeń stanowiących oświetlenie drogi od urządzeń, które nie są związane z użytkowaniem drogi, a służą mieszkańcom gminy.

Ponadto należy stwierdzić, iż wiązałoby się to z koniecznością przesunięcia środków finansowych z budżetów gmin do budżetu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W przypadku braku dodatkowych środków z budżetu państwa nałożenie na GDDKiA nowego zadania wiązałoby się z koniecznością zmniejszenia już zaplanowanych środków np. na inwestycje, remonty czy utrzymanie dróg krajowych, a zatem wydłużeniem procesów inwestycyjnych.

Zgodnie z powyższym resort infrastruktury nie przewiduje zmian prawnych zmierzających do odmiennego uregulowania finansowania oświetlenia dróg publicznych, będącego zadaniem własnym samorządów.

Odnosząc się do kwestii opłat za przejazdy samochodów ciężarowych wyjaśniam, iż w uzasadnieniu ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 218, poz. 1391), wdrażającej przepisy dyrektywy 1999/62/WE sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe, stwierdzono, że wzorem innych krajów członkowskich Unii Europejskiej elektroniczny system poboru opłat będzie wprowadzany na wybranych odcinkach dróg krajowych o najwyższym standardzie. W szczególności objęte nim zostaną leżące w sieci TEN-T autostrady i drogi ekspresowe, przy czym system opłaty elektronicznej będzie wdrażany na sieci drogowej wybudowanej i eksploatowanej w systemie tradycyjnym. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg

krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną, oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej (Dz. U. Nr 80, poz. 433), wydany na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13ha ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.), określono odcinki autostrad, dróg ekspresowych oraz innych dróg krajowych objętych opłatą elektroniczną. W wykazie dróg, na których pobierana będzie opłata, znalazła się między innymi droga ekspresowa S1 na odcinku Pyrzowice – lotnisko – węzeł Podwarpie. Przepisy ww. rozporządzenia Rady Ministrów wykonują więc decyzję podjętą przez parlament RP w 2008 r.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Aldony Młyńczak
oraz grupy posłów**

**w sprawie sposobu naliczania opłat
za wywóz nieczystości stałych oraz za energię
elektryczną w spółdzielniach mieszkaniowych
(22848)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pani poseł Aldony Młyńczak oraz grupy posłów z dnia 7 czerwca br., znak: SPS-023-22848/11, w sprawie sposobu naliczania opłat za wywóz nieczystości stałych oraz opłat za energię elektryczną na klatkach schodowych w spółdzielniach mieszkaniowych, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116, z późn. zm.), dalej u.s.m., członkowie spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu.

Powyższe oznacza, że każda spółdzielnia mieszkaniowa posiada ustawowe prawo do samodzielnego określenia w swoim statucie obowiązków finansowych członków, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, związanych z pokrywaniem przez nich kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości. Właściwy statutowo organ spółdzielni ma prawo ustalić w stosownym regulaminie wydanym na pod-

stawie statutu zasady gospodarki zasobami mieszkaniowymi, sposób ich rozliczania oraz ustalania opłat za lokale.

Należy dodać, że w myśl art. 4 ust. 2 i 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych także właściciele lokali, zarówno ci będący jak i niebędący członkami spółdzielni, są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem ich lokali, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości wspólnych. Są oni również obowiązani uczestniczyć w wydatkach związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni, które są przeznaczone do wspólnego korzystania przez osoby zamieszkujące w określonych budynkach lub osiedlu. Obowiązki te wykonują przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu.

Spółdzielnia jest obowiązana, na żądanie członka spółdzielni, właściciela lokalu niebędącego członkiem spółdzielni lub osoby niebędącej członkiem spółdzielni, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, przedstawić kalkulację wysokości opłat (art. 4 ust. 6⁴ u.s.m.).

Członkowie spółdzielni, osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, oraz właściciele niebędący członkami spółdzielni mogą kwestionować zasadność zmiany wysokości opłat bezpośrednio na drodze sądowej. W przypadku wystąpienia na drogę sądową ponoszą oni opłaty w dotychczasowej wysokości. Ciężar udowodnienia zasadności zmiany wysokości opłat spoczywa na spółdzielni (art. 8 ust. 8 u.s.m.).

W świetle powyższych wyjaśnień na pytanie pani poseł Aldony Młyńczak oraz grupy posłów udzielam odpowiedzi, że sposób ustalenia opłat, o których mowa w interpelacji, podlega wyłącznej jurysdykcji spółdzielni mieszkaniowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Tadeusza Wity**

**w sprawie przejęcia przez gm. Radzionków
nieczynnego budynku dworca kolejowego
(22851)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z nadesłaną przy piśmie z dnia 8 czerwca 2011 r., znak SPS-023-22851/11, interpelacją posła Tadeusza Wity dotyczącą przejęcia przez gminę Radzionków nieczynnego budynku dworca kolejowego z przeznaczeniem

na lokalizację inwestycji celu publicznego, tj. muzeum pn. „Deportacje Górnoślązaków do ZSRR w 1945”, uprzejmie informuję, iż PKP SA oraz Urząd Miasta Radzionków przeprowadzili negocjacje dotyczące możliwości przejęcia przez gminę wyżej wymienionej nieruchomości. W konsekwencji poczynionych negocjacji Urząd Miasta Radzionków 30 czerwca 2010 r. zaakceptował nabycie przedmiotowej nieruchomości, położonej w Radzionkowie przy ul. św. Wojciecha, w trybie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”.

W ślad za stanowiskiem Zarządu PKP SA informuję, iż spółka przeprowadziła działania zmierzające do przekazania nieruchomości do zbycia, między innymi zlecono wykonanie operatu szacunkowego określającego wartość rynkową nieruchomości. Zarząd PKP SA poinformował, że po wykonaniu wyceny nieruchomości spółka wystąpi do gminy o akceptację wartości nieruchomości oraz podjęcie stosownej uchwały.

Ponadto pragnę poinformować, iż sposoby, zgodnie z którymi PKP SA może gospodarować swoim mieniem, zostały określone w ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”. Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy PKP SA gospodaruje mieniem w szczególności przez wnoszenie do spółek, sprzedaż, oddawanie do odpłatnego korzystania w drodze umów prawa cywilnego, a także przez zbywanie mienia zbędnego. Przedstawione sposoby gospodarowania mieniem wynikają również z norm prawnych zawartych m.in. w:

— art. 18d, zgodnie z którym PKP SA może przenieść w drodze umowy na jednostkę samorządu terytorialnego prawo własności albo prawo użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z usytuowanymi na niej budynkami dworców kolejowych w granicach niezbędnych do prawidłowego z nich korzystania, na warunkach określonych w niniejszym artykule, gdzie jednostki samorządu terytorialnego zobowiązują się do wykonania w określonym terminie przebudowy lub remontu dworca kolejowego oraz zapewnią spółkom prowadzącym działalność w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich możliwość i warunki obsługi przewozu osób;

— art. 39 ust. 3, zgodnie z którym mienie PKP SA może być przekazane nieodpłatnie, w drodze umowy, na własność jednostkom samorządu terytorialnego, na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych tych jednostek w dziedzinie transportu;

— art. 39 ust. 4, zgodnie z którym mienie, którego zagospodarowanie nie jest możliwe, a względy ekonomiczne nie uzasadniają jego utrzymania, może zostać zlikwidowane lub przekazane nieodpłatnie Skarbowi Państwa lub jednostkom samorządu terytorialnego;

— art. 40 ust. 2 pkt 1, zgodnie z którym PKP SA może zbyć składniki aktywów trwałych bez przepro-

wadzenia przetargu, w przypadku gdy nabywcą jest jednostka samorządu terytorialnego lub Skarb Państwa, a przedmiotem zbycia są nieruchomości przeznaczone na cele publiczne.

Z dotychczasowej praktyki wynika, iż samorządy sygnalizowały gotowość przejęcia różnych nieruchomości PKP SA na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji (...) PKP. Efektem przeprowadzonych przez PKP SA i samorządy rozmów było m.in.:

— przeniesienie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych wraz z prawem własności zabudowy, na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych tych jednostek w dziedzinie transportu m.in. na rzecz: miasta Chełm, powiatu średzkiego, gminy Górzycza (art. 39 ust. 3);

— przeniesienie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z prawem własności zabudowy między innymi na rzecz gminy Skwierzyna (art. 39 ust. 4);

— sprzedaż, w trybie bezprzetargowym, prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, z przeznaczeniem na cele publiczne, m.in. na rzecz: gminy miejskiej Gliwice oraz gminy miejskiej Zabrze (art. 40 ust. 2 pkt 1).

Wyboru sposobu, w jakim nieruchomość zostanie przejęta przez jednostkę samorządu terytorialnego, dokonuje Zarząd PKP SA, biorąc pod uwagę ustalenia poczynione z zainteresowaną j.s.t. W przypadku nieruchomości położonej w Radzionkowie przy ul. św. Wojciecha ustalono przejęcie przedmiotowej nieruchomości, z przeznaczeniem na lokalizację inwestycji celu publicznego, tj. muzeum pn. „Deportacje Górnoślązaków do ZSRR w 1945”, w trybie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Józefa Piotra Klima**

**w sprawie likwidacji połączeń kolejowych
relacji Białystok – Kuźnica Białostocka
(Grodno) oraz Kuźnica Białostocka (Grodno)
– Białystok (22854)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Józefa Piotra Klima w sprawie likwidacji połączeń kolejowych relacji Białystok

– Kuźnica Białostocka (Grodno) oraz Kuźnica Białostocka (Grodno) – Białystok, przesłaną przy piśmie Marszałka Sejmu RP z dnia 8 czerwca 2011 r., nr SPS-023-22854/11, przedstawiam poniższe informacje.

W roku 2011 na dofinansowanie międzynarodowych połączeń kolejowych uruchamianych przez Przewozy Regionalne sp. z o.o. w ramach umowy o organizowanie, wykonywanie i dotowanie międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej realizowanych przez Przewozy Regionalne sp. z o.o. w ramach usług publicznych w okresie 01.01.2011 r. – 31.12.2011 r. przewidziana została rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych w wysokości 36 mln zł.

W związku z wejściem w życie w dniu 1 marca 2011 r. ustaw z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U z 2011 r. Nr 5, poz. 13) minister właściwy do spraw transportu przestał być organizatorem kolejowych przewozów realizowanych w strefie transgranicznej. Obowiązująca w roku 2011 umowa ministra infrastruktury ze spółką Przewozy Regionalne sp. z o.o. została zawarta w dniu 28 lutego 2011 r., na podstawie przepisów obowiązujących w dniu jej podpisania, co pozwoliło na utrzymanie przejściowego dofinansowania dla połączeń przygranicznych.

Ponieważ limit dotacji nie był wystarczający na pokrycie planowanego deficytu całości oferty połączeń międzynarodowych spółki na rok 2011, Ministerstwo Infrastruktury uzgodniło z przewoźnikiem, iż część połączeń zostanie objęta dofinansowaniem tylko do dnia 31 maja 2011 r. Jednakże w związku z tym, że wysokość deficytu realizowanej oferty jest mniejsza niż planowano, minister infrastruktury na wniosek przewoźnika podjął decyzję o kontynuowaniu dofinansowania połączenia Białystok – Grodno – Białystok do końca okresu obowiązywania rozkładu jazdy 2010/2011. W przypadku gdy wysokość rekompensaty na rok 2011 przekroczy wartość limitu 36 mln zł, nie będzie ona mogła być wypłacona ponad limit. Spółka uwzględniła ryzyko poniesienia straty w wyniku realizacji ww. połączenia.

W odniesieniu do kwestii dofinansowania przedmiotowego połączenia w okresie obowiązywania rozkładu jazdy 2011/2012 informuję, że ze względu na lokalny charakter wykonywanych przewozów właściwym jego organizatorem, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, powinno być województwo podlaskie.

W świetle przytaczanych przez przewoźnika argumentów o ponadregionalnym charakterze przedmiotowego połączenia dalsze jego dotowanie ze środków budżetu państwa jako połączenia międzynarodowego jest rozważane ze względu na przewidywany wzrost przewozów międzynarodowych w czasie turnieju mistrzostw Europy w piłce nożnej. Ostateczna decyzja w tej sprawie nie została jeszcze podjęta i zależy będzie od wysokości środków przewidzianych na dofinansowanie międzywojewódzkich i międzyna-

rodowych kolejowych przewozów pasażerskich w ustawie budżetowej na rok 2012.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Środowiska
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jarosława Matwiejuka**

**w sprawie problemów finansowych
parków narodowych (22861)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na pismo z dnia 7 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22861/11, przy którym przesłano interpelację posła Jarosława Matwiejuka w sprawie sytuacji finansowej parków narodowych, informuję, co następuje.

Aktualnie parki narodowe, będąc państwowymi jednostkami budżetowymi, pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu państwa, a uzyskiwane przez siebie dochody są obowiązkowo odprowadzać na rachunek dochodów budżetu państwa. Do 31 grudnia 2010 r. zadania z zakresu ochrony przyrody w parkach narodowych były finansowane ze środków uzyskiwanych w wyniku działalności prowadzonej przez gospodarstwa pomocnicze. Po ich likwidacji parki narodowe są finansowane w całości z budżetu państwa, w tym również z rezerwy celowej przeznaczonej na wydatki państwowych jednostek budżetowych wykonujących działania dotychczas realizowane przez gospodarstwa pomocnicze. Ubieganie się o środki z rezerwy celowej jest czasochłonne z uwagi na procedurę ich uruchamiania. Istotnym działaniem jest teraz doskonalenie procedur dostępu przez parki narodowe do środków z rezerwy celowej gwarantujących realizację ich działalności. Terminowe i dostosowane do potrzeb parków narodowych przekazywanie tych środków powinno umożliwić realizację zadań jednostek w 2011 r. również w zakresie utrzymania szlaków turystycznych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw przyjęty w dniu 31 maja 2011 r. przez Radę Ministrów przewiduje, że po przekształceniu parków narodowych w państwowe osoby prawne będą one mogły zatrzymywać uzyskiwane przez siebie przychody i przeznaczać je na cele związane z ochroną wartości przyrodniczych parku oraz własną działalność, co umożliwi właściwe planowanie i terminową realizację zadań przez parki narodowe.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Janusz Zaleski

Warszawa, dnia 13 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Waldemara Andzela
oraz grupy posłów**

**w sprawie wprowadzenia zmian w przepisach
dotyczących oświetlenia węzłów drogowych
dróg wojewódzkich i krajowych (22884)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 7 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22884/11, przy którym przekazano interpelację pana posła Waldemara Andzela, pani poseł Jadwigi Wiśniewskiej oraz pani poseł Ewy Malik w sprawie wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących oświetlenia węzłów drogowych dróg wojewódzkich i krajowych, uprzejmie przekazuję stanowisko.

Kwestię finansowania oświetlenia dróg regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, z późn. zm.). Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. Przez finansowanie oświetlenia ustawa Prawo energetyczne rozumie finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania, art. 3 pkt 22 ustawy. Przy czym finansowanie oświetlenia dróg publicznych przez gminę obejmuje wszystkie drogi publiczne za wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. Przepisom ustawy Prawo energetyczne odpowiada art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb wspólnoty, w tym m.in. zaopatrzenie w energię elektryczną. Nie powinno więc budzić wątpliwości, że zapewnienie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy jest zbiorową potrzebą wspólnoty, jaką jest gmina.

Ponadto zgodnie z art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.) do obowiązków zarządcy drogi należy utrzymanie m.in. drogowych obiektów inżynierskich i innych urządzeń związanych z drogą. Drogi i urządzenia związane z drogą powinny spełniać m.in. wymagania określone w rozporządzeniu ministra transportu i gospodarki morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430). W dziale IV rozporządzenia MTiGM w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać

drogi publiczne i ich usytuowanie: Wyposażenie techniczne dróg, wskazano urządzenia oświetleniowe. W § 109 ust. 1 tego rozporządzenia zostały określone sytuacje, kiedy droga powinna zostać oświetlona ze względów bezpieczeństwa ruchu. Jednakże zgodnie z § 2 przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, wykonywaniu dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń budowlanych, a także ich odbudowie, rozbudowie, przebudowie oraz przy remontach objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę.

Przepisy powyższe odnoszą się do warunków technicznych i nie mogą przesądzać o sposobie finansowania, który jest regulowany przez ustawę Prawo energetyczne.

Mając na uwadze powyższe regulacje, w ocenie resortu należy przyjąć, że zarządca drogi powinien przypadku budowy lub przebudowy drogi pokryć koszty budowy oświetlenia, jeżeli wynika to z przepisów rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Przy czym po wybudowaniu urządzenia oświetlenia powinny zostać przekazane odpowiedniemu właścicielowi sieci. W innych sytuacjach koszty budowy i przebudowy oświetlenia drogi obarczają gminę zgodnie z przepisami ustawy Prawo energetyczne.

Koszty utrzymania wszystkich urządzeń oświetlenia drogi obciążają gminę. Przy czym w sytuacji, gdy właścicielem urządzeń jest przedsiębiorstwo energetyczne, wówczas sam obowiązek ich utrzymania należy do tego przedsiębiorstwa.

Należy również pamiętać, iż obowiązujące przepisy nie nakładają na zarządców dróg obowiązku informowania o zastosowanych rozwiązaniach technicznych infrastruktury oświetleniowej. Natomiast właściwą praktyką powinna być wymiana informacji pomiędzy zainteresowanymi organami, tj. zarządcą drogi i gminą w zakresie przekazywanego oświetlenia dróg, dlatego też, mając na uwadze dobro samorządów, Ministerstwo Infrastruktury wystosowało 6 czerwca br. pismo do generalnego dyrektora dróg krajowych i autostrad w sprawie konieczności podjęcia współpracy z samorządami w zakresie obowiązku informowania o zastosowanych rozwiązaniach technicznych infrastruktury oświetleniowej, a także o informowaniu z wyprzedzeniem o przekazaniu ww. infrastruktury.

Równocześnie wyjaśniam, iż art. 18 ustawy Prawo energetyczne w obowiązującym dziś brzmieniu powstał w wyniku wprowadzenia zmian do przedmiotowej ustawy przez ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, z późn. zm.). Art. 61 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego rozszerzył obowiązek finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy z dróg będących własnością gminy do wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad

i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych.

W poprzednim stanie prawnym finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg także należało do zadań własnych gmin, ale jedynie w odniesieniu do tych dróg, które znajdowały się na terenie gminy i których gmina była zarządcą. Oświetlenie dróg, których gmina nie była zarządcą, finansowane było z budżetu państwa.

Nałożenie na gminy dodatkowego obowiązku, jakim jest finansowanie oświetlenia ulicznego wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych, wiązało się z przekazaniem gminom dodatkowych dochodów m.in. na ten cel. Przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zwiększyły udział tych jednostek we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych z 5% do 6,71% natomiast od osób fizycznych z 27,6% do 39,34%.

Podkreślenia wymaga również fakt, iż oświetlenie dróg publicznych, w tym krajowych, w przeważającej większości służy mieszkańcom gminy i taka była intencja obecnie obowiązujących regulacji prawnych. W przypadku ewentualnego przekazania finansowania oświetlenia dróg krajowych generalnemu dyrektorowi dróg krajowych i autostrad jako zarządcy dróg krajowych wielce problematyczne byłoby zwłaszcza w miastach oddzielenie urządzeń stanowiących oświetlenie drogi od urządzeń, które nie są związane z użytkowaniem drogi, a służą mieszkańcom gminy.

Zgodnie z powyższym resort infrastruktury nie przewiduje zmian prawnych zmierzających do odmiennego uregulowania finansowania oświetlenia dróg publicznych, będącego zadaniem własnym samorządów.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Roberta Telusa
oraz grupy posłów**

**w sprawie trudnej sytuacji rodzin osób
niepełnosprawnych (22905)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na przesłaną przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 8 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22905/11, interpelację pana posła Roberta Telusa oraz grupy po-

słów w sprawie trudnej sytuacji rodzin osób niepełnosprawnych, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Minister pracy i polityki społecznej, w ramach swoich kompetencji, podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Dotyczy to zarówno rozpoznawania problemów środowisk rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, przeprowadzania odpowiednich analiz statystyczno-finansowych, jak i przygotowywania projektów zmian legislacyjnych.

Efektem tych działań jest:

— Obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. b ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której, bez utraty przez rodzica prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, dziecko niepełnosprawne może przebywać do 5 dni w tygodniu w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie i korzystać w niej z odpowiednich usług edukacyjnych i rehabilitacyjnych.

— Obowiązująca od 1 stycznia 2009 r. zmiana art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w wyniku której (w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego) rozszerzono prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Obok dotychczas uprawnionych do tego świadczenia matka, ojca oraz opiekuna faktycznego (osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu o jego przysposobienie) do świadczenia pielęgnacyjnego uzyskali prawo inni krewni w linii prostej oraz rodzeństwo osoby niepełnosprawnej. Ustawa ta również, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, umożliwiła otrzymywanie zasiłku pielęgnacyjnego za okres, w którym osoba ubiega się o ustalenie niepełnosprawności czy stopnia niepełnosprawności. Do tego czasu prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługiwało od miesiąca złożenia wniosku o ten zasiłek i nie obejmowało kilkumiesięcznego okresu ubiegania się o orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność.

— Podwyższenie od 1 listopada 2009 r. do wysokości 520 zł (uprzednio 420 zł), tj. o 24%, kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

— Podwyższone od 1 listopada 2009 r. zostały o ponad 40% kwoty zasiłku rodzinnego, który – w zależności od wieku dziecka – wynosi obecnie od 68 zł do 98 zł miesięcznie.

— Zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Oznacza to również nabycie, bez kryterium dochodowego, prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Nie jest możliwe uznanie opieki nad osobą niepełnosprawną, sprawowanej przez członków rodziny

osoby niepełnosprawnej, za zatrudnienie i nadanie opiekunom z tego tytułu uprawnień analogicznych do uprawnień pracowniczych.

Należy podkreślić, że obowiązek sprawowania opieki rodzica nad dzieckiem, w szczególności niepełnosprawnym, wynika z obowiązku alimentacyjnego uregulowanego przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Wsparcie tej grupy opiekunów osób niepełnosprawnych realizowane jest przede wszystkim poprzez świadczenie pielęgnacyjne – zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), świadczenie pielęgnacyjne może otrzymywać rodzic osoby niepełnosprawnej lub inny członek rodziny zobowiązany do alimentacji wobec danej osoby niepełnosprawnej, który rezygnuje bądź niepodejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad tą osobą niepełnosprawną.

Powyższy katalog osób uprawnionych do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego jest wynikiem realizacji wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2008 r. (sygn. akt P 27/07) oraz z dnia 22 lipca 2008 r. (sygn. akt P 41/07), w których to orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że o świadczenie pielęgnacyjne, poza rodzicem lub opiekunem faktycznym niepełnosprawnego dziecka legitymującego się odpowiednim orzeczeniem (zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy o świadczeniach rodzinnych, opiekun faktyczny to osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka), mają prawo ubiegać się także inni członkowie rodziny, na których, zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny, także w przypadku, gdy pełnią funkcję spokrewnionej rodziny zastępczej.

Wyżej wymienione osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne mają zapewnione zabezpieczenie emerytalno-rentowe – zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.), za osobę otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne z budżetu państwa opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych (a więc od 1 listopada 2009 r. od kwoty 520 zł), przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składowego i nieskładowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jednak nie dłużej niż przez 20 lat.

Zniesienie od 1 stycznia 2010 r. kryterium dochodowego, od którego uzależnione było prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, oznacza również nabycie, bez kryterium dochodowego, prawa do opłacanych z budżetu państwa składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne.

Należy podkreślić, że istotą świadczenia pielęgnacyjnego jest częściowe zrekompensowanie osobie opiekującej się niepełnosprawnym członkiem rodziny faktu rezygnacji z aktywności zawodowej, a nie zastąpienie wynagrodzenia. Z istoty rzeczy każde świadczenie społeczne, a więc tak samo świadczenie pielęgnacyjne, jak i renta lub emerytura, służy tylko częściowemu zrekompensowaniu utraty wynagrodzenia, a nie ma na celu w pełni wynagrodzenie to zastąpić. Stąd wysokość świadczenia społecznego zastępującego utracone wynagrodzenie nie może być na tym samym poziomie co wynagrodzenie. W przypadku świadczeń społecznych finansowanych przez budżet państwa, a nie w trybie składek ubezpieczeniowych, wysokość takiego świadczenia jest bezpośrednio związana z sytuacją budżetu państwa. Dlatego też aktualna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacanych z budżetu państwa za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne (520 zł – kwota do której, od 1 listopada 2009 r., podwyższono wysokość tego świadczenia), odzwierciedla możliwości budżetu państwa w tym zakresie.

Nie jest obecnie możliwe zrównanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, a tym samym i podstawy opłacania z budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Biorąc pod uwagę wysokie tempo wzrostu liczby osób korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w 2010 r., szacuje się, iż w 2011 r. przeciętna miesięczna liczba wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wyniesie ok. 143 tys. Uwzględniając powyższą wielkość, zmiana polegająca na podwyższeniu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego do 1386 zł (aktualna wysokość minimalnego wynagrodzenia) oraz kwoty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz zdrowotne do 1386 zł, spowodowałyby wzrost wydatków o co najmniej 1,8 mld zł rocznie (z kosztami obsługi).

Obecnie w budżecie państwa nie ma środków na pokrycie tak znacznego wzrostu wydatków na świadczenia rodzinne.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z obecnymi przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych, w 2012 r. przypada termin przeprowadzenia ustawowej weryfikacji wysokości kryterium dochodowego i świadczeń rodzinnych. We wstępnym projekcie ustawy budżetowej na rok 2012, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2011 r., zostały zaplanowane dotacje celowe z budżetu państwa na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości 10 218 280 tys. zł, z tego w:

— budżetach województw – 9 622 300 zł, tj. o 3,8% więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (9 270 038 tys. zł),

— rezerwie celowej – 595 980 tys. zł, tj. o 250 000 tys. zł więcej w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r. (345 980 tys. zł).

Dostrzegając, iż aktualna wielkość wsparcia materialnego dla rodzin, w tym rodzin z osobami niepełnosprawnymi jest niewystarczająca, planuje się, że – jeśli tylko sytuacja finansowa państwa na to pozwoli – kierunkiem dalszych działań służących zwiększeniu wsparcia materialnego dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi będzie podwyższanie wysokości świadczeń rodzinnych adresowanych do tych rodzin, w tym wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. W przyjętym w dniu 15 lutego br. „Programie prac rządu na 2011 r.” jest jako priorytetowe działanie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków oraz zmiany zasad waloryzacji świadczeń rodzinnych.

Proponuje się m.in. wprowadzenie do dotychczasowych zasad przeprowadzania weryfikacji kwot kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń rodzinnych oraz kwot świadczeń rodzinnych i dokonywanych w tej sprawie rozstrzygnięć, dodatkowej zasady gwarantującej minimalny poziom waloryzacji tych wielkości. Kwoty kryterium dochodowego (ogólna i dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym) oraz kwoty świadczeń rodzinnych podwyższane byłyby co najmniej o wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za okres od ostatnio przeprowadzonej do bieżąco dokonywanej weryfikacji, tj. łącznie za okres ostatnich 3 lat.

Jednocześnie, w myśl dotychczasowych zasad, możliwe będzie dodatkowe korygowanie kwot kryterium dochodowego oraz kwot świadczeń rodzinnych, zgodnie z analizą wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Zakres i wysokość tej weryfikacji, tak jak dotychczas, będzie przedmiotem uzgodnień z Trójstronną Komisją do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Oznaczać to będzie, że od dnia 1 listopada roku, w którym przeprowadzana jest weryfikacja, wysokość progów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wysokości świadczeń rodzinnych wzrastać będą o co najmniej wskaźnik wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych za 3 lata poprzedzające rok, w którym przeprowadzana jest weryfikacja. Jednocześnie, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wysokość zasiłku rodzinnego nie będzie mogła być niższa niż 40% wartości koszyka żywnościowego dla danej grupy wieku, ustalonej w badaniach prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Powyższy projekt został przekazany do konsultacji społecznych i konsultacji międzyresortowych.

Odnosząc się do kwestii zmniejszenia środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację osób niepełnosprawnych, wyjaśniam, że w obszarze wspierania osób niepełnosprawnych mieszczą się zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej określone przepi-

sem art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.). Zadania te realizowane są przy współudziale środków własnych będących w dyspozycji powiatów, a środki PFRON, które samorządy powiatowe otrzymują według algorytmu, mają charakter wspierający te zadania.

Pragnę zauważyć, że decyzję o przeznaczeniu środków PFRON na określone zadania podejmuje w formie uchwały rada powiatu [art. 35a ust. 3 ustawy o rehabilitacji (...)], która dokonując określonych rozstrzygnięć, powinna uwzględniać zapisy powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, jak i aktualne, zidentyfikowane potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Ponadto uprzejmie informuję, że zmniejszenie wysokości środków PFRON przekazywanych według algorytmu samorządom powiatowym dotyczyło wszystkich powiatów w Polsce i wynikało z konieczności przeznaczenia zdecydowanie większych środków na obligatoryjne zadanie z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, jakim jest dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Od 1 stycznia 2009 r., w związku z wprowadzoną przez ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1652) zmianą definicji najniższego wynagrodzenia, wskaźnik ten, uwzględniany przy naliczaniu dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, wzrósł o prawie 30%. Ponadto grupa pracowników, których zatrudnianie uprawnia pracodawcę do otrzymywania dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, została rozszerzona o osoby posiadające uprawnienia emerytalne. PFRON musiał również zapewnić środki na finansowanie dodatkowych kosztów zatrudniania pracowników niepełnosprawnych, o których zwrot mogą ubiegać się zakłady pracy chronionej.

Pragnę podkreślić, że liczba pracowników niepełnosprawnych zarejestrowanych w systemie SODiR znacznie wzrosła, co pociągnęło za sobą wzrost wydatków PFRON na dofinansowanie do wynagrodzeń (według danych PFRON – stan na dzień 01.03.2011 r. – liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych u pracodawców objętych dofinansowaniem do wynagrodzeń była w grudniu 2010 r. w stosunku do grudnia 2008 r. wyższa o ponad 62 tys. osób, tj. o ok. 30%).

Środki PFRON musiały także zostać zabezpieczone na realizację zadania ustawowego dotyczącego zlecenia realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym, mających charakter ogólnopolski lub ponadregionalny.

Należy podkreślić, że PFRON obowiązany jest do zapewnienia przede wszystkim środków finansowych na realizację tytułów obligatoryjnych, do których należy realizacja uprawnień pracodawców zatrudniają-

cych osoby niepełnosprawne. Taką kategorię wydatków stanowią także środki przekazywane algorytmem samorządom na finansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej czy też działania zakładów aktywności zawodowej.

Przedstawione powyżej okoliczności spowodowały realne zmniejszenie kwot przekazanych do samorządów. Porównując plan finansowy PFRON określony ustawą budżetową państwa na lata 2008 i 2010 w pozycji: przelewy redystrybucyjne, należy wskazać, że w 2010 r. nastąpiło w stosunku do 2008 r. obniżenie wysokości środków dla samorządów powiatowych o kwotę 208 644 000 zł, tj. o 25% (w stosunku do 2009 r. ta kwota jest niższa o ok. 6%).

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, pragnę zaznaczyć, że w dniu 1 stycznia 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1475). W ww. ustawie zawarte zostały między innymi przepisy dokonujące zmian z zakresu dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych (np. od 1 marca 2011 r. pracodawcy nie przysługuje miesięczne dofinansowanie na pracowników zaliczonych do umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury) oraz zasad wpłat i możliwości udzielenia ulg we wpłatach z tytułu niezatrudniania osób niepełnosprawnych.

Należy zauważyć, że wdrożenie znowelizowanych przepisów umożliwiło racjonalizację i ograniczenie niektórych wydatków PFRON, dzięki czemu pozyskano środki niezbędne dla zapewnienia właściwego poziomu finansowania wielu istotnych społecznie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, realizowanych m.in. przez samorządy.

W planie finansowym PFRON określonym ustawą budżetową państwa na 2011 r. w pozycji: przelewy redystrybucyjne, przewidziano dla samorządów powiatowych na realizację zadań 535 363 000 zł (tj. o 82 822 000 zł mniej niż w roku ubiegłym).

Pragnę jednak poinformować, że z uwagi na powyższą nowelizację Zarząd PFRON na podstawie art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) zwrócił się do ministra finansów z prośbą o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w planie finansowym PFRON na 2011 r. m.in. w zakresie zwiększenia wydatków w pozycji: przelewy redystrybucyjne, w tym dla samorządów powiatowych na realizację zadań. W związku z otrzymaniem zgody ministra finansów na dokonanie zmian w planie finansowym PFRON na 2011 r., jak również po dokonaniu opinii Komisji Finansów Publicznych w ww. sprawie, Zarząd PFRON na posiedzeniu w dniu 12 maja 2011 r. dokonał podziału środków dla samorządów powiatowych zwiększonych o kwotę 83 648 000 zł do łącznej kwoty 619 011 000 zł.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych aktywnie uczestniczy w konferencjach i seminariach poświęconych problematyce tych osób, jak również udziela merytorycznego wsparcia tym organizacjom m.in. poprzez opiniowanie projektów ich dokumentów dotyczących propozycji rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Ponadto w ramach prowadzonych w ministerstwie prac legislacyjnych konsultuje projekty aktów prawnych, które dotyczą tematyki osób niepełnosprawnych.

Z szacunkiem

Sekretarz stanu
Jarosław Duda

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację posła Zbigniewa Kozaka**

**w sprawie działań podejmowanych
przez organy państwa w związku ze sprzedażą
przez spółkę Skarbu Państwa KGHM Polska
Miedź SA spółki zależnej – Telefonii Dialog SA
(22906)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 8 czerwca 2011 r. (znak SPS-023-22906/11) w sprawie interpelacji posła Zbigniewa Kozaka, dotyczącej działań podejmowanych przez organy państwa w związku ze sprzedażą przez KGHM Polska Miedź SA spółki zależnej Telefonii Dialog SA, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

W dniu 19 października 2006 r. Telefonii Dialog SA (jednostka zależna KGHM Polska Miedź SA) nabyła od Sovereign Capital SA z siedzibą w Warszawie, na podstawie zawartej w dniu 19 października 2006 r. umowy nabycia aktywów, 90% akcji spółki Vivid.pl SA z siedzibą w Warszawie (główna domena działalności to e-commerce). W umowie nabycia zawarto opcję odkupu pozostałych 10% akcji (opcja put), która została zrealizowana w styczniu 2007 r. Łączna wartość transakcji nabycia 100% akcji wynosiła 3279 tys. zł. Źródłem finansowania nabytych aktywów były środki własne Telefonii Dialog SA. Decyzja o nabyciu Vivid.pl SA była konsekwencją przyjętej przez Telefonii Dialog SA strategii zakładającej rozszerzenie oferty produktowej na dynamicznie rozwijającym się rynku e-commerce.

Rozwój sklepu internetowego wymagał poniesienia znacznych nakładów finansowych związanych z wdrożeniem nowego systemu informatycznego,

umożliwiającego spółce dalszy rozwój na rynku e-commerce oraz możliwość utrzymania konkurencyjnej pozycji na rynku. Z powodu pogarszających się wyników finansowych spółki (w tym znacznie wolniejszy od zakładanego wzrost obrotów i liczby klientów) Zarząd Vivid.pl SA podjął działania naprawcze mające na celu utrzymanie płynności finansowej, które w efekcie nie przyniosły oczekiwanej poprawy sytuacji finansowej spółki.

W związku z brakiem możliwości terminowego regulowania zobowiązań Spółki Vivid.pl SA, zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 483 § 1 Kodeksu spółek handlowych oraz art. 21 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, Zarząd Spółki Vivid.pl SA w dniu 24.09.2008 r. złożył wniosek o ogłoszenie upadłości.

Mając na uwadze fakt, iż wartość 100% akcji Telefonii Dialog SA w księgach KGHM Polska Miedź SA na dzień 31.03.2011 r. wynosi 824 926 tys. zł, natomiast wartość transakcji wynosiła 3279 tys. zł (co stanowi 0,39% wartości spółki) stwierdzenie, iż zakup przez Telefonię Dialog SA 100% akcji Vivid.pl SA był wówczas poniesieniem znacznych rozmiarów straty nie wydaje się zasadne.

W związku z podjęciem przez KGHM Polska Miedź SA działań mających na celu zbycie 100% akcji Telefonii Dialog SA, KGHM Polska Miedź SA zatrudniła renomowanych doradców:

- a) finansowego – Bank Inwestycyjny Rothschild Polska sp. z o.o. oraz
- b) prawnego – Kancelaria Prawna Gide Loyrette Nouel.

Podmioty te posiadają duże doświadczenie w przeprowadzaniu transakcji M&A zgodnie z najlepszymi międzynarodowymi standardami powszechnie stosowanymi w podobnych transakcjach. Wszystkie kluczowe elementy procesu sprzedaży zostały zorganizowane z uwzględnieniem najlepszych i przejrzystych praktyk w podobnych transakcjach.

Przedstawiając powyższe, należy zwrócić uwagę, iż Telefonia Dialog SA nie jest spółką, w której Skarb Państwa posiada swoje akcje. W jej organach nie zasiadają reprezentanci Skarbu Państwa. Z tego względu nadzór nad tym podmiotem jest ograniczony. Jedynym właścicielem tej spółki jest KGHM Polska Miedź SA, spółka publiczna notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych, w której Skarb Państwa posiada 31,79% udziału w kapitale zakładowym. Publiczny charakter właściciela Telefonii Dialog SA w sposób istotny ogranicza możliwość dostępu do informacji, które nie są przez KGHM Polska Miedź SA upowszechnione.

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji - z upoważnienia prezesa Rady Ministrów - na interpelację posła Krzysztofa Borkowskiego

w sprawie sytuacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej (22907)

Szanowny panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 8 czerwca 2011 r. (sygn. SPS-023-22907/11), przekazującego interpelację posła na Sejm RP pana Krzysztofa Borkowskiego w sprawie sytuacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, w porozumieniu z ministrem zdrowia, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), wprowadzającego zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.), przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia poinformował przy tym, iż zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.) stacje sanitarno-epidemiologiczne mogą pozyskiwać środki finansowe z tytułu sprzedaży usług zleconych, w szczególności w zakresie:

— badań laboratoryjnych, badań i pomiarów środowiskowych i innych czynności dotyczących oceny jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa zdrowotnego,

— prowadzenia szkoleń i egzaminów oraz wykonywania ocen zdrowotnych.

Środki pozyskane z ww. zadań stanowią dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 93 i art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych utworzone przez jednostki budżetowe wydzielone rachunki dochodów własnych mogły funkcjonować zgodnie z dotychczasowymi przepisami prawa, z jednoczesnym regulowaniem zobowiązań i ściąganiem należności, do dnia 31 grudnia 2010 r. Środki pieniężne przekazane na rachunek pomocniczy mogą być wykorzystane na dotychczasowe cele do dnia 30 czerwca 2011 r. Środki pieniężne niewykorzystane w tym terminie państwowe jednostki budżetowe przekazują na dochody budżetu państwa.

W latach 2011–2012 planuje się utworzenie w budżecie państwa rezerwy celowej przeznaczonej na ww. wydatki w wysokości odpowiadającej planowanemu przyrostowi dochodów. Równowartość środków zgłoszonych przez jednostki budżetowe do projektu budżetu państwa na 2011 r. z likwidacji rachunku dochodów własnych została ujęta w rezerwie celowej budżetu państwa w części 83, w dziale 758, rozdz. 75 818, pozycja 57: Skutki zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w tym sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Z rezerwy tej będą mogły być zwiększane w ciągu roku wydatki jednostek budżetowych na realizację przyjętych zadań, które były finansowane w ramach zlikwidowanego rachunku dochodów własnych. Ewentualne zwiększenie wydatków z przeznaczeniem na finansowanie omawianych zadań będzie zatem mogło być dokonane po udokumentowaniu uzyskania dochodów związanych z ich wykonaniem i wykazaniu, iż przyznanie dodatkowych środków z rezerwy celowej jest niezbędne do prawidłowej realizacji zadań.

Minister zdrowia wraz z głównym inspektorem sanitarnym podejmuje szereg działań mających na celu ocenę i usprawnienie obecnej sytuacji finansowej stacji sanitarno-epidemiologicznych. Do działań tych należą:

— monitorowanie sytuacji w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej przez Ministerstwo Finansów z przeznaczeniem dla stacji sanitarno-epidemiologicznych;

— przeprowadzenie kompleksowej analizy wynagrodzeń pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w poszczególnych województwach z podziałem na poszczególne grupy;

— współpraca i konsultacje z organizacjami związkowymi, w ramach których udzielane są wyjaśnienia w zakresie uruchomienia środków z rezerwy celowej.

Odbywają się również spotkania dotyczące obecnej sytuacji finansowej stacji sanitarno-epidemiologicznych, kwestii awansu pracowników, dodatkowych środków na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Minister zdrowia poinformował ponadto, iż wszelkie trafiające do Ministerstwa Zdrowia i głównego inspektoratu sanitarnego wnioski, apele i uwagi przekazywane przez organizacje związkowe i pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych są wnikliwie analizowane, a podnoszone w nich kwestie – brane pod uwagę w ramach prac legislacyjnych i innych prowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Bronisława Dutki**

**w sprawie planowanej likwidacji
urzędów pocztowych i kolejnej tury
zwolnień pracowników (22908)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Bronisława Dutki (znak: SPS-023-22908/11) w sprawie planowanej likwidacji urzędów pocztowych i kolejnej tury zwolnień pracowników, przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że zgodnie z § 26 ust. 2 Statutu Poczty Polskiej SA wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej, należą do kompetencji zarządu spółki. Natomiast w myśl § 25 statutu pracodawcą w rozumieniu Kodeksu pracy jest spółka, zaś czynności z zakresu prawa pracy dokonuje osoba upoważniona przez zarząd. Minister infrastruktury sprawujący w imieniu Skarbu Państwa nadzór nad Poczta Polska SA, jednoosobową spółką Skarbu Państwa, i posiadający uprawnienia przewidziane dla walnego zgromadzenia nie decyduje o kształtowaniu polityki personalnej Poczty Polskiej. Również w kompetencjach zarządu leży decydowanie o kształcie sieci pocztowej przy uwzględnieniu wymagań prawnych nałożonych na publicznego operatora pocztowego.

Dostęp do powszechnych usług pocztowych gwarantują przepisy prawne. Poczta Polska, będąc w myśl ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (tekst jednolity z 2008 r. Dz. U. Nr 189, poz. 1159, z późn. zm.) operatorem publicznym, jest zobowiązana ustawowo do świadczenia powszechnych usług pocztowych na terenie całego kraju przy

uwzględnieniu wskaźników dostępności określających między innymi wymaganą gęstość sieci placówek pocztowych.

Poczta Polska, decydując o zmianach w tejże sieci, zobligowana jest do przestrzegania wskaźników gęstości wskazanych w § 44 rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych (Dz. U. Nr 5 poz. 34, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że co najmniej jedna placówka pocztowa operatora publicznego powinna przypadać średnio w skali kraju na 7 tys. mieszkańców na terenie miast lub na 85 km² powierzchni na obszarach wiejskich. Dodatkowo ogólna liczba tych placówek w kraju powinna być nie mniejsza niż 8240.

W myśl treści rozporządzenia operator publiczny utrzymuje w każdej gminie co najmniej jedną placówkę pocztową. Jedynie w przypadku gmin wiejskich liczących poniżej 5 tys. mieszkańców istnieje możliwość objęcia takiej gminy obszarem działania stałej placówki operatora znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy lub uruchomienie placówki ruchomej, lecz pod warunkiem m.in. uzgodnienia tej lokalizacji z właściwym wojewodą, burmistrzem, lub prezydentem miasta.

Aktualnie Poczta Polska utrzymuje w skali kraju większą niż wymaga rozporządzenie gęstość sieci placówek pocztowych.

Minister infrastruktury, nowelizując w 2009 r. przepisy rozporządzenia, przewidział możliwość realizowania na terenach wiejskich lub o rozproszonej zabudowie podstawowych usług pocztowych u listonosza obsługującego rejon doręczeń.

Zgodnie z zapewnieniami Zarządu Poczty Polskiej SA mieszkańcy obszarów wiejskich mogą na przykład nadać przesyłkę listową, przekaz pocztowy czy też dokonać wpłaty na rachunek bankowy za pośrednictwem listonosza. Istnieje również możliwość dokonywania wypłat, na przykład emerytur, po złożeniu dyspozycji u listonosza, który dostarczy gotówkę do adresata w miejscu jego zamieszkania. W związku z tym zostały przewidziane rozwiązania prawne wpływające na poprawę dostępności do usług pocztowych na terenach wiejskich lub o rozproszonej zabudowie.

Opierając się na wyjaśnieniach uzyskanych od Zarządu Poczty Polskiej, informuję, że urząd pocztowy w Muszynie funkcjonuje, zaś zmiana formy organizacyjnej tej placówki pocztowej nie jest planowana. Dlatego też placówka ta będzie działać w obecnym kształcie i będzie świadczyć dotychczasowy zakres usług pocztowych.

Ponadto, na podstawie wyjaśnień uzyskanych od zarządu spółki pragnę poinformować, że Poczta Polska w ramach projektowanych działań reorganizacyjnych nie planuje likwidacji placówek pocztowych, a jedynie przekształcanie wybranych placówek w znacznie tańsze w utrzymaniu formy organizacyjne, tj. filie urzędów pocztowych i agencje pocztowe.

Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy Prawo pocztowe za placówkę operatora uznaje się jednostkę organi-

zacyjną operatora, agenta lub agenta pocztowego. Zatem przekształcenie urzędu, bądź filii urzędu pocztowego w agencję pocztową nie powinno być utożsamiane z likwidacją placówki. Agencje pocztowe, tak jak urzędy pocztowe i filie urzędów pocztowych, świadczą usługi pocztowe o charakterze powszechnym oraz inne usługi, na które występuje zapotrzebowanie na danym obszarze. Przekształcenie placówki nie powoduje ograniczenia dostępu do powszechnych usług pocztowych. W wielu przypadkach czas pracy agencji pocztowej jest dłuższy niż placówki przekształconej, agencje funkcjonują m.in. w sklepach, które często są czynne do godz. 18 czy nawet 20.

Przekształcanie urzędów w agencje jest praktyką stosowaną również przez publicznych operatorów pocztowych w innych krajach. Rozwiązanie takie pozwala na zapewnienie mieszkańcom dostępu do powszechnych usług pocztowych i jednocześnie umożliwia operatorom pocztowym optymalizację kosztów ponoszonych na sieć pocztową. Należy podkreślić, że na świadczenie powszechnych usług pocztowych Poczta Polska nie otrzymuje żadnych środków z budżetu państwa.

W każdym przypadku przekształcenia placówki Poczta Polska dokonuje oceny zasadności planowanej zmiany, z uwzględnieniem rzeczywistego zapotrzebowania na usługi pocztowe na danym obszarze oraz konieczności zapewnienia lokalnym społecznościom właściwej dostępności do usług pocztowych. Analizowane są możliwości organizacyjne, eksploatacyjne i komunikacyjne planowanej zmiany m.in. pod względem nie pogorszenia jakości świadczonych usług oraz wpływu tej zmiany na inne placówki pocztowe funkcjonujące na danym obszarze.

Odnosząc się do kwestii przekształceń placówek na obszarze powiatu nowosądeckiego, informuję, że w odniesieniu do placówek funkcjonujących w miejscowościach będących siedzibami gmin w chwili obecnej spółka przeprowadza powtórne analizy o charakterze ekonomiczno-organizacyjnym. Ponownej szczegółowej analizie poddawane są dotychczas uzyskiwane i szacowane przychody oraz koszty związane z funkcjonowaniem placówek. Wyniki tych analiz stanowią podstawę rozstrzygnięć do planu przekształceń placówek w roku bieżącym oraz w latach następnych i związanej z tym procesem optymalizacji zatrudnienia.

Należy również podkreślić, że przy przekształcaniu urzędów lub filii pocztowych w agencje spółka przewiduje możliwość zawarcia umowy agencyjnej z byłymi pracownikami.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że zaprezentowane informacje wyjaśniają kwestie poruszone w interpelacji.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Jankowski

Warszawa, dnia 15 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Witolda Klepacza**

**w sprawie umożliwienia bezpłatnego przejazdu
niektórymi odcinkami autostrad na terenie
aglomeracji śląsko-zagłębiowskiej (22910)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Witolda Klepacza, przesłaną przy piśmie z dnia 8 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22910/11, dotyczącą kwestii odpłatności za korzystanie z obwodnic autostradowych uprzejmie informuję, że resort infrastruktury podtrzymuje stanowisko przedstawione w odpowiedziach na interpelacje pana posła zawartych w pismach z dnia 1 marca 2011 r., znak: TA4-LL-0701-17/11, i z dnia 18 kwietnia 2011 r., znak: TA4-dp-0701-10/2011.

W związku z faktem, że konsultacje społeczne projektu zostały zakończone (zgłoszone przez partnerów społecznych uwagi nadal są analizowane), Ministerstwo Infrastruktury nie przewiduje przeprowadzenia dalszych konsultacji przedmiotowego aktu prawnego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Śliwińskiej**

**w sprawie przystanku kolejowego
w miejscowości Szczekociny (22913)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pani poseł Anny Śliwińskiej skierowaną do pana Cezarego Grabarczyka, ministra infrastruktury, pismem nr SPS-023-22913/11 z dnia 8 czerwca 2011 r., w sprawie reaktywacji przystanku kolejowego w miejscowości Szczekociny, przedstawiam poniższe informacje.

W przygotowywanym wieloletnim programie inwestycji kolejowych 2010–2013 z perspektywą do 2015 zarządca infrastruktury kolejowej PKP Polskie Linie Kolejowe SA zawarł zadanie pn.: Modernizacja linii kolejowej nr 64 Psary–Kozłów. W ramach przed-

miotowego zadania planowane jest dostosowanie linii do prędkości $V=140$ km/h.

Celem modernizacji ww. linii kolejowej jest podniesienie maksymalnej prędkości pociągów pasażerskich do 140 km/h. W związku z tym niezbędne jest dokonanie korekty torów w planie, łuki wyrównawcze, a w konsekwencji likwidacja stacji Szczekociny w obecnym jej kształcie łącznie z istniejącym peronem wyspowym.

Od 2003 r. przedmiotowy peron wyspowy jest nieużywany, a jego obecny stan techniczny nie pozwala na wykorzystywanie do obsługi podróźnych.

Ze względu na dużą liczbę całodobowych zamknięć torowych na linii kolejowej nr 4 Centralnej Magistrali Kolejowej, linii kolejowej nr 64 na odcinku Starzyny–Kozłów oraz linii kolejowej nr 8 na odcinku Kozłów–Kraków Główny, wynikających z zaplanowanych i realizowanych robót modernizacyjnych powodujących wydłużenie czasu jazdy i zmniejszenie przepustowości, nie można wprowadzać dalszych ograniczeń w ruchu pociągów. Tym samym niemożliwe jest zatrzymywanie się pociągów pasażerskich na stacji Szczekociny do czasu zakończenia modernizacji.

PKP Polskie Linie Kolejowe SA prowadzi równoległe zadanie pn.: Studium wykonalności – dokumentacji przedprojektowej dla modernizacji linii kolejowej E65 – południe, odcinek Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice – Zwardoń/Zebrzydowice – granica państwa, realizowane w ramach projektu nr 2006/PL/16/C/PA/002, w którym realizowane jest zadanie dotyczące połączenia linii CMK z Krakowem dla czterech opcji prędkościowych.

W opcji $V=200/220$ km/h zakładana jest przebudowa stacji na przystanek osobowy z dwoma bocznymi peronami jednokrawędziowymi dla obsługi miasta Szczekociny wybranymi pociągami międzyregionalnymi.

Dnia 26 kwietnia 2011 r. PKP Polskie Linie Kolejowe SA podjęła decyzję o wyborze opcji czwartej zakładającej budowę nowego odcinka linii Góra Włodowska – Trzebinia – Kraków, z pominięciem linii kolejowej nr 64 Kozłów – Koniecpol, co sprzyja podjęciu decyzji o ewentualnej budowie peronów na przystanku osobowym Szczekociny, jednak nie wcześniej niż w roku 2012, tj. z chwilą zakończenia zabudowy posterunku odgałęźnego. Sprawa przewidzianego w zakresie modernizacji linii nr 64.

Zgodnie z § 6 pkt 1b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1579) realizacja inwestycji budowlanej może być finansowana lub dofinansowana ze środków budżetu państwa, jeżeli inwestor, w przypadku linii kolejowych jest to PKP Polskie Linie Kolejowe SA, posiada uzgodniony z dysponentem program inwestycji zawierający między innymi ocenę efektywności inwestycji, w tym ekonomicznej.

Decyzja o ewentualnym finansowaniu przedmiotowej inwestycji ze środków budżetu państwa w no-

wej lokalizacji będzie wynikać z realnych możliwości pozyskania dodatkowych środków na realizację, również z uwzględnieniem środków będących w gestii władz samorządowych.

Jednocześnie informuję, że w złożonych do PKP Polskie Linie Kolejowe SA do rocznego rozkładu jazdy (RRJ) 2010/11 wnioskach, żaden licencjonowany przewoźnik pasażerski nie zamówił postojów na przystanku osobowym Szczekociny.

Mając na uwadze powyższe, proszę o przyjęcie przedmiotowego stanowiska.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Andrzej Massel

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra spraw zagranicznych
na interpelację posła Jana Kamińskiego**

**w sprawie wyjaśnienia sprawy
„obławy augustowskiej” (22923)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Jana Kamińskiego (pismo nr SPS-023-22923/11 z dnia 8 czerwca br.) w sprawie wyjaśnienia sprawy „obławy augustowskiej”, uprzejmie informuję.

Problematyka dotycząca bolesnych i tragicznych wydarzeń historycznych wynikających z relacji z naszymi sąsiadami jest przedmiotem szczególnej uwagi Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ujawnienie prawdy historycznej traktujemy jako jeden z zasadniczych warunków budowania dobrosąsiedzkich stosunków, opartych na zaufaniu i wzajemnym poszanowaniu. Działania ku temu zmierzające traktujemy również jako nasz patriotyczny obowiązek wobec ofiar represji politycznych i ich rodzin.

Kwestie związane z zaszłościami wynikającymi ze złożonej historii stosunków polsko-rosyjskich stanowią w tym kontekście ważny aspekt naszych kontaktów z Rosjanami. Tematyka ta jest przedmiotem prac Polsko-Rosyjskiej Grupy do Spraw Trudnych (GST), której współprzewodniczącym ze strony polskiej jest prof. Adam Daniel Rotfeld, zaś ze strony rosyjskiej prof. Anatolij Torkunow. Problem wyjaśnienia okoliczności obławy augustowskiej był przedmiotem obrad GST, natomiast obecnie tematem tym zajmować się będzie Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia. Instytucja ta została powołana m.in. do badania trudnych problemów wynikających z historii stosunków polsko-rosyjskich. Ze strony polskiej pełnomocnikiem ds. centrum, mianowanym przez ministra kultury i dziedzictwa narodo-

wego jest dr Sławomir Dębski, zaś ze strony rosyjskiej – szef Federalnej Agencji Archiwów FR Andriej Artizow. Sprawa „obławy augustowskiej” będzie jednym z priorytetowych zagadnień, którymi zajmie się w najbliższym czasie Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

Z wyrazami szacunku

Minister
Radosław Sikorski

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Sławomira Zawisłaka**

**w sprawie kontroli działalności
spółdzielni mieszkaniowych (22926)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Sławomira Zawisłaka, nr SPS-023-22926/11, w sprawie kontroli działalności spółdzielni mieszkaniowych, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Odpowiadając na pytanie pierwsze, informuję, że na mocy art. 46 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.), dalej zwanej ups, organem spółdzielni ustawowo uprawnionym oraz zobowiązanym do kontroli działalności spółdzielni jest rada nadzorcza danej spółdzielni, jako organ statutowy wybierany przez członków spośród nich samych.

W szczególności do zakresu jej działania należy:

1) nadzór i kontrola działalności spółdzielni poprzez:

a) badanie okresowych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych,

b) dokonywanie okresowych ocen wykonania przez spółdzielnię jej zadań gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przez spółdzielnię praw jej członków,

c) przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków,

2) rozpatrywanie skarg na działalność zarządu,

3) składanie walnemu zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę sprawozdań finansowych,

Statut może zastrzec do zakresu działania rady jeszcze inne uprawnienia, niż określone w art. 46 ups. Decydują o tym członkowie spółdzielni poprzez podjęcie na walnym zgromadzeniu uchwały określającej treść statutu.

W celu wykonania swoich zadań rada może żądać od zarządu, członków i pracowników spółdzielni wszelkich sprawozdań i wyjaśnień, przeglądać księgi i dokumenty oraz sprawdzać bezpośrednio stan majątku spółdzielni.

Z kolei rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał rady należy do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia danej spółdzielni – na podstawie art. 38 § 1 pkt 9 ups.

W wypadku działań organów spółdzielni niezgodnych z przepisami lub postanowieniami statutu członek może dochodzić swych praw nie tylko na drodze postępowania wewnątrzspółdzielczego przed organem określonym w statucie spółdzielni, ale również na drodze postępowania przed sądami powszechnymi. (art. 32 ups). Tryb i terminy postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy wnoszenia i rozpatrzenia odwołania określa statut każdej spółdzielni. Postanowienia statutu o postępowaniu wewnątrzspółdzielczym nie mogą jednak ograniczać dochodzenia przez członków ich praw na drodze sądowej. W wypadku zaskarżenia przez członka uchwały w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym i sądowym postępowanie wewnątrzspółdzielcze ulega umorzeniu.

Przepisy ups przewidują także możliwość wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do zarządu czy też rady nadzorczej spółdzielni w przypadku nieprawidłowego, zdaniem członków, ich działania. Konsekwencje takie w postaci odwołania członka rady może wyciągnąć statutowy organ spółdzielni, który go wybrał – stosownie do art. 45 § 5 ups. Członków zarządu, w tym prezesa i jego zastępców, wybiera zaś i odwołuje, stosownie do postanowień statutu, rada lub walne zgromadzenie (art. 49 § 2 ups).

Przewidziana jest również odpowiedzialność karna członków organów spółdzielni w przypadkach określonych w art. 267a–267d ups, np. w razie działania na szkodę spółdzielni.

Należy podkreślić, że skorzystanie ze wskazanych wyżej przepisów regulujących odpowiedzialność członków rady i zarządu oraz możliwość dochodzenia przez członków spółdzielni swoich praw zależy jedynie od woli członków spółdzielni.

Odpowiadając na pytanie drugie, informuję, że zgodnie z art. 203 Konstytucji RP Najwyższa Izba Kontroli jest organem uprawnionym do kontroli państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych.

Inne jednostki organizacyjne i podmioty gospodarcze mogą być kontrolowane tylko w zakresie, w jakim wykorzystują one majątek lub środki państwowe lub komunalne oraz wywiązują się z zobowiązań finansowych na rzecz państwa i wyłącznie z punktu widzenia legalności i gospodarności (art. 203 ust. 3 konstytucji). Powyższą normę konstytucyjną konkretyzuje przepis art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, ze zm.).

Spółdzielnie nie są państwowymi ani też komunalnymi jednostkami organizacyjnymi, ale osobami

prawnymi prawa prywatnego, a ich majątek, zgodnie z art. 3 ups, jest prywatnym majątkiem ich członków.

Wobec powyższego spółdzielnie mogą podlegać kontroli NIK jedynie w zakresie wskazanym w art. 203 ust. 3 Konstytucji RP, zaś rozszerzenie tego zakresu, poza określony w tym przepisie, uznane byłoby za niekonstytucyjne.

Podsekretarz stanu
Piotr Styczeń

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Sławomira Zawislaka
oraz grupy posłów**

**w sprawie możliwości zaistnienia wieloletnich
nieprawidłowości w imporcie do naszego kraju
alkoholu etylowego i niezgodności
w tym zakresie prawa polskiego
z przepisami UE (22927)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo Wicemarszałka Sejmu RP Pana Marka Kuchcińskiego z dnia 8 czerwca 2011 r., nr SPS-023-22927/11, dotyczące interpelacji pana posła Sławomira Zawislaka, pana posła Jarosława Jagiełło, pana posła Jarosława Żaczka w sprawie możliwości zaistnienia wieloletnich nieprawidłowości w imporcie alkoholu etylowego i niezgodności w tym zakresie prawa polskiego z przepisami Unii Europejskiej uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zdaniem ministra finansów informacje zawarte w przedmiotowej interpelacji są nieprawdziwe.

Zgodność przepisów krajowych z dyrektywą Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych potwierdza Komisja Europejska w piśmie TAXUD/C2/SK/cvh D(2010) 751434 oraz piśmie znak TAXUD/SK/mptaxud.c.2(2010)658850 stanowiącym, iż „Służby Komisji dokonały przeglądu omawianych przepisów i nie stwierdziły istnienia niespójności z prawem UE.”

Dodatkowo Komisja Europejska w opinii TAXUD/A4 D(2010)502098 potwierdziła prawidłowość działań organów celnych, polegających na klasyfikacji importowanych wyrobów do kodu CN 3820 00 00 właściwego dla płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych i płynów przeciwbłodzeniowych.

Zgodność stanowiska ministra finansów z przepisami prawa potwierdzają również dwa wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego, tj. wyrok NSA z dnia 7 kwietnia 2009 r., sygn. akt I FSK 113/08,

oraz wyrok NSA z dnia 12 października 2010 r., sygn. akt I GSK 1148/09.

W ww. wyrokach NSA stwierdził prawidłowość opodatkowania zerową stawką podatku akcyzowego alkoholu etylowego zawartego w płynach do spryskiwaczy szyb samochodowych i płynów przeciwoblodzeniowych. W wyroku, sygn. akt I GSK 1148/09, NSA stwierdził, iż „(...) brak jest wystarczających podstaw do uznania, iż zawarty w wyrobach objętych kodem CN 3820 00 00 alkohol etylowy podlega odrębnemu opodatkowaniu podatkiem akcyzowym i czyni ten wyrób wyrobem akcyzowym zharmonizowanym w postaci alkoholu etylowego”, natomiast w wyroku, sygn. akt I FSK 113/08, NSA stwierdził, iż „(...) alkohol etylowy zawarty w koncentracie płynów do spryskiwaczy oraz rozpuszczalnikach do farb i lakierów podlega 0% stawce podatkowej uznać trzeba za prawidłową w świetle art. 27 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady z 19.10.1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.U. UE L nr 316, str. 21, ze zm.), któremu nadać tu trzeba znaczenie pierwszoplanowe”.

Ponadto należy wskazać na wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 17 listopada 2009 r., sygn. akt I SA/Rz 763/08, w którym sąd stwierdził, iż „Fakt, że w dokumentach dotyczących jego sprzedaży, między innymi w świadectwie jakości (...), fakturze (...), liście przewozowym (...), towar ten określany jest jako alkohol etylowy skażony, nie przesądza o taryfikacji towaru, ponieważ dla dokonania klasyfikacji taryfowej towaru decydujące znaczenie ma stan obiektywny towaru w chwili zgłoszenia celnego.”

Powyższe wyroki oraz stanowisko Komisji Europejskiej potwierdzają stanowisko ministra finansów, iż przedstawione w interpelacji informacje nie są prawdziwe.

Odnosnie natomiast pytania, jakie działania podejmuje resort w celu dostosowania, w przedmiotowej sprawie, prawa polskiego do prawa unijnego, należy wyjaśnić, iż polskie przepisy są zgodne z przepisami unijnymi, co potwierdza również Komisja Europejska we wspomnianym piśmie, znak TAXUD/SK/mptaxud.c.2(2010)658850, dlatego też brak jest podstaw do podjęcia działań w podniesionej materii.

W załączeniu powołane pisma Komisji Europejskiej*).

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Jacek Kapica

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Artura Gierady**

**w sprawie podwójnego opodatkowania osób
prowadzących działalność gospodarczą
w swojej nieruchomości (22929)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana Artura Gierady, posła na Sejm RP, z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie podatku od nieruchomości, przesłaną przy piśmie Marszałka Sejmu z dnia 8 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22929/11, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, ze zm.) podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące:

- 1) właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych albo samoistnymi posiadaczami;
- 2) posiadaczami samoistnymi nieruchomości lub obiektów budowlanych;
- 3) użytkownikami wieczystymi gruntów;
- 4) posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Nieruchomości Rolnych lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości.

Wysokość stawki podatku od nieruchomości jest uzależniona od sposobu wykorzystania nieruchomości. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznie w 2011 r.:

- od budynków mieszkalnych – 0,67 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a),
- od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 21, 05 zł od 1 m² powierzchni użytkowej (art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b).

Z powyższych przepisów wynika, że osoba, która we własnym budynku mieszkalnym lub jego części prowadzi działalność gospodarczą, zobowiązana jest do uiszczenia podatku od nieruchomości według stawek określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podkreślenia wymaga fakt, że części budynku mieszkalnego, które nie są faktycznie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, będą podlegały opodatkowaniu według stawek określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit a ustawy.

*) Załącznik – w aktach Sekretariatu Posiedzeń Sejmu.

Należy również zauważyć, że kwota uiszczanego podatku od nieruchomości od obiektów budowlanych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej stanowi koszt uzyskania przychodów w podatkach dochodowych.

W zaistniałej sytuacji nie ma zatem miejsca podwójne opodatkowanie tego samego obiektu budowlanego, gdyż każda jego część będzie objęta inną stawką podatku od nieruchomości w zależności od sposobu wykorzystania tej części budynku mieszkalnego.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Maciej Grabowski

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł Anny Bańkowskiej**

**w sprawie realizacji kluczowych
dla woj. kujawsko-pomorskiego
inwestycji infrastrukturalnych (22932)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na pismo z dnia 8 czerwca 2011 r., znak SPS-023-22932/11, przy którym przekazano interpelację pani poseł Anny Bańkowskiej w sprawie realizacji kluczowych inwestycji infrastrukturalnych w województwie kujawsko-pomorskim, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

W dniu 25 stycznia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła program wieloletni pn. „Program budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”, który zastąpił dotychczasowy „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012” ustanowiony uchwałą Rady Ministrów w dniu 25 września 2007 r.

Inwestycje pn.: Budowa drogi S5 Nowe Marzy – Bydgoszcz – Żnin oraz Budowa obwodnicy Inowrocławia na dk nr 25, zostały ujęte w ramach programu w załączniku nr 2 zawierającym inwestycje, których realizacja zostanie rozpoczęta po roku 2013. Ujęcie inwestycji w załączniku nr 2 potwierdza znaczenie tych zadań dla całej sieci drogowej.

Niestety zakres rzeczowy zawarty w programie musiał zostać dostosowany do aktualnych możliwości finansowych państwa i opiera się na trzech dokumentach finansowych:

1) Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011–2013,

2) ustawie budżetowej na rok 2011, która w załączniku nr 11 wskazuje limity wydatków zarówno

budżetu państwa, jak i Krajowego Funduszu Drogowego na zadania drogowe,

3) uchwale Rady Ministrów z dnia 19 października w 2010 r. w sprawie niektórych działań związanych z realizacją programu wieloletniego pod nazwą „Program budowy dróg krajowych na lata 2008–2012”.

Z uwagi na powyższe zadanie polegające na budowie obwodnicy Sępólna i Żnina nie zostało ujęte w ramach przedmiotowego programu.

Jednocześnie należy wskazać, że w 2012 r., zgodnie z założeniami przyjętego przez Radę Ministrów „Programu budowy dróg krajowych na lata 2011–2015”, nastąpi aktualizacja programu. Nastąpi to w momencie, kiedy znane już będą poziomy finansowania infrastruktury drogowej dostępne dla Polski w Wieloletnich Ramach Finansowych Unii Europejskiej na lata 2014–2020 oraz urealnione będą prognozy makroekonomiczne dla dwóch ostatnich lat realizacji programu. Pozwoli to na precyzyjne określenie potrzeb finansowych (w tym udziału środków krajowych) dla zakresu rzeczowego programu realizowanego w latach 2014–2015. Wysokość środków dostępnych na realizację programu, a tym samym szybkość jego całkowitej realizacji będzie nie bez znaczenia dla terminu rozpoczęcia innych, nieujętych w programie zadań inwestycyjnych na sieci dróg krajowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 16 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**sekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posłów Wiesława Janczyka
i Arkadiusza Mularczyka**

**w sprawie wątpliwości dotyczących
ograniczenia liczby godzin zajęć plastycznych
w szkołach (22944)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Wiesława Janczyka (nr SPS-023-22944/11) w sprawie wątpliwości dotyczących ograniczenia liczby godzin zajęć plastycznych w szkołach, uprzejmie informuję.

Liczba godzin przeznaczanych na edukację artystyczną uczniów wszystkich typów szkół ogólnokształcących, w tym w szczególności uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w ostatnich kilku latach systematycznie wzrasta. Na edukację artystyczną w ww. szkołach składają się:

1) w klasach I–III szkoły podstawowej – edukacja plastyczna i edukacja muzyczna;

2) w klasach IV–VI szkoły podstawowej – plastyka i muzyka;

3) w gimnazjum – plastyka i muzyka oraz wprowadzone od 1 września 2009 r. zajęcia artystyczne;

4) w szkołach ponadgimnazjalnych (licea i technikum) – wiedza o kulturze oraz zajęcia artystyczne.

Szkoła podstawowa

I etap edukacyjny (klasy I–III)

W edukacji wczesnoszkolnej (wprowadzonej od 1 września 2009 r. nową podstawą programową kształcenia ogólnego) należy przeznaczyć – zgodnie z obowiązującym ramowym planem nauczania – na edukację plastyczną i edukację muzyczną co najmniej po 95 godzin w trzyletnim okresie nauczania (czyli po 3 godziny tygodniowo w cyklu kształcenia). Obowiązujący do 1 września 2009 r. ramowy plan nauczania w tych klasach nie określał tygodniowej liczby godzin przeznaczonych na te zajęcia. O ich liczbie decydował nauczyciel prowadzący kształcenie zintegrowane.

II etap edukacyjny (klasy IV–VI)

Do 1 września 2012 r. na plastykę i muzykę przeznaczają się po 2 godziny tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania. Od września 2012 r. zacznie stopniowo obowiązywać w tych klasach nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego i nowy ramowy plan nauczania; projekt rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych przewiduje na te zajęcia co najmniej po 95 godzin w trzyletnim okresie nauczania (czyli po 3 godziny tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania).

III etap edukacyjny (gimnazjum)

Do 1 września 2009 r. na plastykę i muzykę przeznaczonych było łącznie 3 godziny w trzyletnim okresie nauczania. O podziale tych godzin na każde z tych zajęć decydował dyrektor gimnazjum.

Od 1 września 2009 r., zgodnie z nową podstawą programową i ramowym planem nauczania przeznaczają się co najmniej po 30 godzin (czyli po 1 godzinie tygodniowo) w trzyletnim okresie nauczania na plastykę i muzykę oraz co najmniej 60 godzin (czyli 2 godziny tygodniowo) w trzyletnim okresie nauczania na nowe zajęcia – zajęcia artystyczne. Tak więc ogólna liczba godzin przeznaczonych na edukację artystyczną w gimnazjum zwiększyła się o 1 godzinę.

IV etap edukacyjny (licea i technikum)

Na tym etapie edukacyjnym obowiązują zajęcia: wiedza o kulturze, na które przeznaczają się 1 godzinę tygodniowo w trzyletnim lub czteroletnim (technikum) okresie nauczania. Projekt nowego ramowego planu nauczania nie przewiduje zmian w tym zakresie. Natomiast w szkołach tych można będzie wprowadzić przedmiot uzupełniający zajęcia artystyczne, na który należy przeznaczyć co najmniej 30 godzin (1 godzinę tygodniowo) w trzyletnim, a w technikum w czteroletnim okresie nauczania.

Przykładowymi zajęciami artystycznymi na III i IV etapie edukacyjnym mogą być np. zajęcia pla-

styczne albo zespół wokalny. Zalecane warunki i sposób realizacji zajęć artystycznych zawarte są w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17):

„Szkoła opracowuje i przedstawia uczniom ofertę zajęć artystycznych. Rodzaj zajęć oraz realizowany program powinny być dostosowane do zainteresowań uczniów. Zajęcia mogą być realizowane w trybie regularnych, cotygodniowych spotkań lub w trybie projektu wskazanego przez nauczyciela lub zaproponowanego przez uczniów, także w korelacji z pracą nad projektami z innych zajęć edukacyjnych. Przygotowując konkretną ofertę zajęć artystycznych, nauczyciel precyzuje wymagania szczegółowe wynikające z wybranego zakresu i formy zajęć.

Zajęcia artystyczne oferowane przez szkołę mogą stanowić podstawę do stworzenia lokalnej (gminnej, powiatowej, dzielnicowej) oferty, z której uczniowie mogą wybrać interesujące ich zajęcia.

Należy stwarzać możliwości publicznego prezentowania efektów pracy uczniów w ramach zajęć artystycznych, włączając odpowiednie prezentacje w organizację szkolnych i środowiskowych uroczystości i imprez, oraz stymulować ucznia do udziału w koncertach, przeglądach i konkursach”.

Z poważaniem

Sekretarz stanu
Krystyna Szumilas

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

O d p w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Stanisława Gawłowskiego**

**w sprawie rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg
krajowych lub ich odcinków, na których
pobiera się opłatę elektroniczną,
oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej
(22946)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Stanisława Gawłowskiego przesłaną przy piśmie z dnia 7 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22946/11, dotyczącą pojazdów objętych opłatą elektroniczną, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Decyzję o objęciu opłatą elektroniczną wszystkich pojazdów samochodowych (w tym zespołów pojazdów) o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony podjął parlament RP, uchwalając ustawę

z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 218, poz. 1391), wprowadzającą elektroniczny system poboru opłat. Na mocy przepisów ww. ustawy od dnia 1 lipca 2011 r. zacznie obowiązywać w Polsce art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.). Przepis ten stanowi, że „korzystający z dróg publicznych są obowiązani do ponoszenia opłat za przejazdy po drogach krajowych pojazdów samochodowych, w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.), za które uważa się także zespół pojazdów składający się z pojazdu samochodowego oraz przyczepy lub naczepy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, w tym autobusów niezależnie od ich dopuszczalnej masy całkowitej”. Zgodnie zaś z art. 2 pkt 33 ustawy Prawo o ruchu drogowym pojazdem samochodowym jest pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h (określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego).

Ustawodawca nie dokonał więc podziału pojazdów samochodowych na samochody ciężarowe i osobowe w odniesieniu do obowiązku ponoszenia opłaty elektronicznej. Czynnikiem decydującym o tym, czy określony pojazd samochodowy powinien uiszczać opłatę, jest jego dopuszczalna masa całkowita. Przy obliczaniu tej masy należy uwzględnić również DMC przyczepy albo naczepy złączonej z pojazdem. W opinii resortu infrastruktury zapisy powyższe, przyjęte przez parlament RP w 2008 r., są jasne i nie budzą wątpliwości interpretacyjnych. Decydujące znaczenie dla objęcia pojazdów opłatą elektroniczną ma DMC, a nie przeznaczenie pojazdów. Jest to uzasadnione zużyciem infrastruktury drogowej, ponieważ każdy pojazd o łącznej DMC powyżej 3,5 t powoduje znaczne zużycie infrastruktury drogowej. Natomiast wysokość opłaty elektronicznej jest określana właśnie na podstawie kosztów budowy i utrzymania infrastruktury drogowej. Szczegółowy sposób wyliczania maksymalnej stawki opłaty elektronicznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie obliczania maksymalnej stawki opłaty elektronicznej (Dz. U. Nr 77, poz. 417).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną, oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej (Dz. U. Nr 80, 433) musi z kolei wypełniać delegację ustawową i być zgodne z przepisami ustawy o drogach publicznych, na podstawie której zostało wydane.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację poseł
Marzeny Okła-Drewnowicz**

**w sprawie planowanych zmian
w funkcjonowaniu szkolnictwa specjalnego
(22952)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację złożoną przez panią poseł na Sejm RP Marzenę Okła-Drewnowicz (nr SPS-023-22952/11) w sprawie projektu zmian w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) w zakresie kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych, uprzejmie informuję.

Celem regulacji przedstawionych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest zapewnienie optymalnych warunków nauczania i wychowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niezależnie od miejsca ich edukacji.

Nowa formuła realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, wprowadzana od 1 września 2009 r., ukierunkowana jest na osiągnięcie przez uczniów konkretnych efektów kształcenia i wskazuje na potrzebę indywidualnego podejścia do potrzeb dziecka, zarówno podczas obowiązkowych, jak i dodatkowych zajęć edukacyjnych. Umożliwia to objęcie dziecka jak najwcześniej specjalistycznym wsparciem i dostrzeganie problemów rozwojowych, w szczególności małego dziecka, już od chwili stwierdzenia dysfunkcji, tak aby bez zbędnej zwłoki występujące u dziecka zaburzenia rozwojowe minimalizować bądź eliminować. Naczelną zasadą w każdej szkole powinno być takie kreowanie sytuacji dydaktycznej, by nie dopuścić do wykluczenia dziecka ze specjalnymi potrzebami z systemu edukacji, do pozbawienia go kontaktu z rówieśnikami i uczestniczenia w życiu społeczności szkolnej. Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ma prawo do własnego miejsca w społeczności, w której funkcjonuje, a szkoła powinna tworzyć warunki, aby mu to umożliwić. Tworzenie prawidłowych warunków edukacyjnych pozwala dzieciom na sprostanie wymaganiom określonym w podstawie programowej i sprzyja osiągnięciu sukcesów.

W celu zapewnienia właściwego przebiegu procesu wychowania, kształcenia i opieki każdego dziecka, w szczególności ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, potrzebne jest opracowanie indywidualnej ścieżki jego rozwoju – poczynając od wychowania przedszkolnego i przechodząc przez wszystkie etapy kształcenia – zawierającej ofertę edukacyjno-wychowawczą, zróżnicowane formy kształcenia, w tym możliwości spełniania obowiązku szkolnego i obo-

wiązku nauki, zalecenia dydaktyczno-wychowawcze, specjalistyczne zajęcia oraz propozycje wspomagania rodziny w jej wychowawczej i opiekuńczej roli, niezależnie od typu i rodzaju szkoły, do której dziecko uczęszcza. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wynikającymi z art. 1 ustawy o systemie oświaty, dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym zapewnia się możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi i predyspozycjami oraz realizowanie zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania, a także zajęć rewalidacyjnych.

O formie kształcenia, w tym kształcenia specjalnego, swoich dzieci decydują rodzice, wybierając najkorzystniejsze dla edukacji szkolnej dziecka formy, nawet w sytuacji, gdy nie zostały one wskazane w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Jeżeli dziecko posiada takie orzeczenie wydane z uwagi na upośledzenie umysłowe lub inny rodzaj niepełnosprawności, rodzice mogą wybrać dla niego szkołę ogólnodostępną, integracyjną lub specjalną. Jeżeli natomiast okaże się, że z powodu swej niepełnosprawności dziecko nie może uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania, rodzice mogą podjąć decyzję o kształceniu go w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. Takie regulacje zawiera zarówno obowiązująca ustawa, jak i projekt zmiany ustawy.

Jednocześnie żadnego z rodzajów szkoły czy ośrodka Ministerstwo Edukacji Narodowej nie wskazuje jako najlepszego czy lepszego od innych. Wybór miejsca kształcenia powinien każdorazowo opierać się na wnikliwej analizie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz jego możliwości psychofizycznych. Zalecane formy kształcenia najbardziej korzystne dla dziecka wskazywane są (i nadal będą) przez zespół orzekający poradni psychologiczno-pedagogicznej w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Natomiast, tak jak dotychczas, zgodnie z prawem zagwarantowanym im przez ustawodawcę, o formie kształcenia, w tym kształcenia specjalnego dla swoich dzieci, zdecydują rodzice (opiekunowie prawni). Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej mają oni wyłączne prawo do decydowania o swoim dziecku, o ile prawo to nie zostanie im ograniczone lub nie zostaną go pozbawieni. Rolą zarówno pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak i dyrektorów, nauczycieli i wychowawców jest natomiast służyć im niezbędną pomocą w dokonaniu jak najlepszego wyboru szkoły z punktu widzenia potrzeb dziecka.

Jednocześnie ustawa o systemie oświaty w art. 39 określa obowiązki dyrektora szkoły, do których należy w szczególności kierowanie działalnością szkoły, sprawowanie nadzoru pedagogicznego, sprawowanie opieki nad uczniami, stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego, a także wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych.

Przepisy rozporządzeń ministra edukacji narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489) oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490), które będą obowiązywać od 1 września 2011 r., wskazują, że przedszkola i szkoły, w tym również ogólnodostępne, zapewniają dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym:

1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,

2) odpowiednie, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne,

3) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,

4) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne i resocjalizacyjne,

5) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Powyższe przepisy wskazują jednoznacznie, że do obowiązków dyrektora szkoły należy zapewnienie uczniom niepełnosprawnym kształcenia specjalnego zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz możliwościami psychicznymi, a więc również obowiązek stworzenia w szkole odpowiednich warunków do realizacji kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych.

Szanowny Panie Marszałku! Projektowane rozwiązania stanowią kontynuację rozpoczętych już działań zmierzających do powstania spójnego modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Według tego modelu nauczyciele obowiązani są dostosowywać działania edukacyjno-terapeutyczne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych każdego ucznia, niezależnie od miejsca jego edukacji.

Potrzebę zmian w obszarze kształcenia tych uczniów uzasadniają zarówno oczekiwania środowiska edukacyjnego, rodziców, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, jak i zmieniająca się rzeczywistość społeczno-ekonomiczna i wyzwania współczesnego świata.

Już w 2010 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło działania legislacyjne mające na celu wypracowanie rozstrzygnięć służących podniesieniu efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

17 listopada 2010 r. minister edukacji narodowej w 6 rozporządzeniach resortowych uregulował szczegółowo problematykę objęcia ucznia niepełnosprawnego kształceniem specjalnym oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną w sposób zindywidualizowany.

Jednakże podczas konsultacji społecznych prowadzonych w trakcie prac legislacyjnych nad tymi rozporządzeniami zgłaszane do Ministerstwa Edukacji Narodowej postulaty wskazywały, że niezbędne jest dokonanie zmian również w ustawie o systemie oświaty. Proponowane zmiany wychodzą naprzeciw rekomendowanym propozycjom.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 14 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**sekretarza stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia prezesa Rady Ministrów -
na interpelację posła Marka Łatas**

**w sprawie aktualnej sytuacji
społeczno-ekonomicznej pracowników
Państwowej Inspekcji Sanitarnej (22954)**

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 13 czerwca 2011 r. (sygn. SPS-023-22954/11), przekazującego interpelację Posła na Sejm RP Pana Marka Łatas w sprawie aktualnej sytuacji społeczno-ekonomicznej pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z upoważnienia prezesa Rady Ministrów, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż wysokość budżetów na wynagrodzenia poszczególnych stacji sanitarno-epidemiologicznych urzędów nie jest kształtowana na szczeblu centralnym, lecz przez dysponentów głównych – wojewodów (odpowiadają za planowanie, a następnie podział środków). Dlatego też, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ma bezpośredniego wpływu na podział środków pomiędzy poszczególne urzędy.

Reforma administracji publicznej w kształcie nadanym jej przez ustawy ustrojowe z 1999 r. w odniesieniu do administracji rządowej w województwie oparła się na dwóch zasadniczych założeniach: wprowadzeniu organu sprawującego władzę administracji ogólnej i stworzeniu odpowiedniej relacji pomiędzy tym organem a wszystkimi zespolonymi służbami, strażami i inspekcjami działającymi na terenie województwa, relacji zapewniającej spójność funkcjonowania organów i struktur administracji rządowej

w województwie i możliwość ponoszenia politycznej odpowiedzialności za rezultaty działania wszystkich podległych służb. Powyższa relacja oparta jest na pojęciu zwierzchnictwa organu sprawującego władzę administracji ogólnej nad wszystkimi normatywnie wskazanymi administracjami o charakterze inspekcyjno-kontrolnym i policyjnym. Zgodnie z art. 22 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) wojewoda zapewnia współdziałanie wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie i kieruje ich działalnością. Przyjęte w obowiązującym stanie prawnym podporządkowanie jednemu organowi wojewódzkich służb, inspekcji i straży wpływa pozytywnie na poprawę koordynacji ich działań w obrębie województwa. W świetle powyższego w opinii MSWiA obecny stan prawny winien zostać utrzymany.

Z informacji przekazanych przez ministra zdrowia wynika, iż na podstawie art. 5 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, wprowadzającym zmiany w art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.), uprawnienia organu założycielskiego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przysługujące ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w stosunku do wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych zostały przekazane wojewodom.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. dysponentem głównym środków finansowych dla wojewódzkich i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych są właściwi miejscowo wojewodowie. Zatem zarówno minister zdrowia, jak i główny inspektor sanitarny nie są właściwi w zakresie ustalania budżetu tych jednostek.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny podejmuje szereg działań w celu monitorowania i poprawy sytuacji płacowej pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, w tym m. in.:

— dokonana została szczegółowa analiza wynagrodzeń pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, np. średnia zarobków pracowników (nie wliczając zatrudnionych na szczeblu kierowniczym) wynosiła w 2009 r. 2479 zł brutto, a w 2010 r. – 2497 zł brutto;

— główny inspektor sanitarny współpracuje ze związkami zawodowymi działającymi przy wojewódzkich i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych, na bieżąco informując o działaniach podjętych w kierunku poprawy sytuacji płacowej pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych (w dniu 30 marca 2011 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami związków zawodowych, na którym poruszono kwestie niskich zarobków oraz zagadnienia związane z tworzeniem nowych inspekcji);

— główny inspektor sanitarny, reagując na apele i petycje pracowników powiatowych i wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych, na bieżąco przekazuje wszelkie dokumenty organom właściwym w kwestii finansowania, tj. wojewodom; pisma te są wnikliwie i uważnie analizowane.

Minister zdrowia oraz główny inspektor sanitarny prowadzi szczegółową analizę zagadnień związanych z uregulowaniem prawnym zabezpieczającym finansowanie działalności nadzorczo-zapobiegawczej i laboratoryjnej prowadzonej przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, w szczególności poprzez monitorowanie sytuacji w zakresie uruchamiania środków z rezerwy celowej z przeznaczeniem na działalność stacji sanitarno-epidemiologicznych. Główny inspektor sanitarny wystąpił do Ministerstwa Finansów dwukrotnie, tj. pismem z dnia 1 marca 2011 r. oraz pismem z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie uruchamiania środków z rezerwy celowej. Kwota uruchomienia środków z rezerwy celowej na dzień 20 maja 2011 r. wynosi 12 520 754 zł.

Minister zdrowia poinformował również, iż w celu właściwego realizowania zadań nałożonych przez ustawodawcę podejmowanych jest szereg inicjatyw mających na celu usprawnienie sposobu funkcjonowania jednostek mu podległych.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu
Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Grzegorza Karpińskiego**

**w sprawie refundacji kosztów kształcenia
zawodowego dla pracodawców zatrudniających
pracowników w ramach przygotowania
zawodowego (22958)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Grzegorza Karpińskiego w sprawie refundacji kosztów kształcenia zawodowego pracodawcom zatrudniającym pracowników w ramach przygotowania zawodowego, przekazaną wystąpieniem Marszałka Sejmu RP z dnia 13 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-22958/11, przedstawiam poniższe informacje.

Fundusz Pracy wspomaga finansowanie kształcenia zawodowego młodocianych na dwa sposoby:

1) po pierwsze, zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia

i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), jest to możliwość refundacji pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, realizowanego w dwóch formach: nauki zawodu (2–3 lata) lub przyuczenia do pracy (3–6 miesięcy); zgodnie z przepisami wynagrodzenie młodocianych może być refundowane w kolejnych latach nauki zawodu odpowiednio do wysokości 4%, 5% i 6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i są to obecnie kwoty rzędu 137 zł, 171 zł i 206 zł.; przy formie przyuczenia do pracy refunduje się do 4% przeciętnego wynagrodzenia (137 zł). Dystrybucją tych środków zajmują się Ochotnicze Hufce Pracy.

Samorząd województwa określa, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych. Zawody, za które możliwe jest dokonywanie refundacji, powinny być zawodami, na które jest zapotrzebowanie, tzw. deficytowymi pod względem podaży siły roboczej, na rynku pracy, aby młodociani kończący kształcenie zawodowe nie zasilali szeregów bezrobotnych;

2) po drugie, od 2009 r. na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 55 ustawy o promocji zatrudnienia z Funduszu Pracy wypłacana jest pracodawcom obowiązkowa dotacja za wykształcenie młodocianego po zakończeniu przygotowania zawodowego, wcześniej finansowana z budżetu; przy 2-letnim okresie kształcenia w wysokości 4587 zł, przy 3-letnim okresie kształcenia – 7645 zł, a w przypadku przyuczenia do pracy – 240 zł za każdy miesiąc kształcenia; kwoty te podlegają waloryzacji o wskaźniki inflacji, a ich wysokość wynika z przepisu art. 70b ustawy z dn. 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Dystrybucja tych środków realizowana jest przez gminy.

W planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2011, przyjętym w ustawie budżetowej, środki przeznaczone dla Ochotniczych Hufców Pracy na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników określone zostały na kwotę 170 mln zł. Taką kwotą środków dysponuje komendant główny OHP z przeznaczeniem na zawieranie nowych umów z pracodawcami oraz na wypłatę refundacji wynikających z umów zawartych w roku 2009 i 2010. W ubiegłym roku wydano na ten cel kwotę 230 mln zł.

Należy także dodać, iż środki z Funduszu Pracy przeznaczone w 2010 r. na obowiązkowe dotacje za wykształcenie młodocianych pracowników były znacznie wyższe niż środki skierowane na refundację wynagrodzeń i przekroczyły 330 mln zł. Natomiast

w planie Funduszu Pracy na rok 2011 przewidziano kwotę 303 mln zł.

Rada Ministrów, określając wydatki Funduszu Pracy na rok bieżący, kierowała się m.in. koniecznością ograniczeń wydatków publicznych w celu korekty deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu nie wyższego niż 3% PKB oraz ograniczenia potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, związanych z koniecznością uzupełniania niedoboru w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), wynikającego z dotychczasowego systemu emerytalnego, powstającego w wyniku przekazywania części składki emerytalnej do otwartych funduszy emerytalnych (OFE), powodujących narastające zagrożenia dla długu publicznego, który zbliża się do II progu ostrożnościowego, określonego w ustawie o finansach publicznych na poziomie 55% PKB.

Mając powyższe na uwadze, Rada Ministrów przyjęła propozycję zmiany funkcjonowania OFE. Ich celem jest z jednej strony zabezpieczenie interesów przyszłych emerytów, z drugiej – zmniejszenie narastającego zadłużenia państwa. Ustawa o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych została uchwalona przez Sejm w dniu 28 marca i weszła w życie z dniem 1 maja br. Wdrożenie przepisów ustawy spowoduje istotne ograniczenie wydatków budżetu państwa na pokrycie niedoboru w FUS z tytułu przekazywania do OFE części składki emerytalnej. Ograniczenia wydatków budżetowych skutkujących zmniejszeniem deficytu budżetowego warunkowały uzyskanie zgody ministra finansów na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy i zwiększenie jego wydatków w 2011 r. w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych.

W dniu 27 kwietnia br. minister pracy i polityki społecznej po odrzuceniu poprzednich wniosków ponownie wystąpił z wnioskiem do ministra finansów i sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zwiększenie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników kształcących się w zawodach wysoce deficytowych na rynku pracy i uczestników Ochotniczych Hufców Pracy o kwotę 80 mln zł.

W dniu 12 maja br. minister finansów na podstawie art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych wyraził zgodę na zwiększenie wydatków Funduszu Pracy określonych w planie finansowym na rok 2011, zgodnie z wnioskiem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 kwietnia 2011 r. Ponadto sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 13 maja br. również pozytywnie zaopiniowała ww. wniosek.

Powyższe pozwoli na zmianę planu finansowego Funduszu Pracy na 2011 r. poprzez zwiększenie puli środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla OHP na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników o kwotę 80 mln zł.

W dniu 17 czerwca br. ponownie wystąpiłam do ministra finansów z wnioskiem o zwiększenie środ-

ków Funduszu Pracy na zaspokojenie w pełni potrzeb pracodawców wynikających z:

— dotychczasowych zobowiązań, 90% młodocianych pracowników kształci się w 2-, 3-letnim cyklu nauki,

— wniosków zgłoszonych do 30 listopada 2010 r., spełniających wymagane kryteria do przyznania refundacji oraz

— przewidywanych wniosków, które wpłyną do 30 listopada 2011 r. w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Należy także wyjaśnić, iż ograniczenie środków Funduszu Pracy na refundowanie pracodawcom wynagrodzeń wypłacanych młodocianym nie pozbawia młodzieży możliwości kształcenia w formie praktycznej nauki zawodu, gdyż pracodawcy, którzy podpisali z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, są tymi umowami związani i powinni je kontynuować. Pracownicy młodociani, stanowiąc niewykwalifikowaną siłę roboczą, przyczyniają się do wypracowania określonego zysku. Nawet jeśli pracodawca nie otrzymuje refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracownika młodocianego, to przeznaczane na te zobowiązania kwoty są i tak znacznie niższe niż wydatki, jakie musiałby ponieść na wynagrodzenie i składki pracownika niewykwalifikowanego, zatrudnionego w to miejsce. Natomiast ci młodzi ludzie, z którymi pracodawcy rozwiążą umowy o pracę mogą kontynuować obowiązek nauki w systemie szkół zawodowych, gdzie także w planie nauczania są przewidziane praktyki zawodowe. Osoby pochodzące z rodzin najbiedniejszych powinny zaś uzyskać wsparcie systemu stypendialnego.

Jednocześnie warto przypomnieć, iż minister właściwy do spraw pracy, pomimo posiadania w swych kompetencjach pewnych zadań z zakresu wspierania pracodawców prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych, nie jest właściwym organem odpowiadającym za edukację młodzieży na poziomie zawodowym. Za kształcenie osób młodych objętych obowiązkiem nauki, w tym za kształcenie zawodowe, odpowiada minister edukacji narodowej i do jego kompetencji należy wprowadzenie zmian w szkolnictwie zawodowym.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wspiera reformę szkolnictwa zawodowego, dostarczając m.in. informacji o sytuacji w obszarze zatrudnienia i bezrobocia na rynku pracy, a także prowadząc badania nt. oczekiwanych przez pracodawców kwalifikacji zawodowych.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Czesława Ostrowska

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Czesława Hoca**

**w sprawie dramatycznego zmniejszenia
środków na rehabilitację zawodową
i społeczną oraz zatrudniania osób
niepełnosprawnych (22971)**

Szanowny Panie Marszałku! W związku z przekazaną przy piśmie z dnia 13 czerwca 2011 r. nr SPS-023-22971/11 interpelacją pana Czesława Hoca, posła na Sejm RP, w sprawie zmniejszania środków na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

W planie finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na 2011 r., stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na rok 2011, wydatki na zadania realizowane przez samorządy powiatowe przekazywane tym samorządom według algorytmu zostały zaplanowane w łącznej wysokości 548 739 tys. zł (wraz z kosztami obsługi).

Zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) zmiany kwot przychodów i kosztów państwowego funduszu celowego ujętych w planie finansowym dokonuje odpowiednio minister lub organ dysponujący funduszem po uzyskaniu zgody ministra finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu.

Minister finansów w piśmie z dnia 11 kwietnia br. nr FS10/063/14/232/SAA/11 wyraził zgodę na wnioskowane przez prezesa zarządu PFRON (wniosek z dnia 14 marca br. nr WF/256w/2011) zmiany w planie finansowym PFRON na 2011 r., polegające m.in. na zwiększeniu wydatków przekazywanych według algorytmu samorządom powiatowym na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej o kwotę 85 748 tys. zł (wraz z kosztami obsługi). Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 2011 r. pozytywnie zaopiniowała propozycje zmian planu finansowego PFRON na 2011 r. (opinia nr 213 Komisji Finansów Publicznych do ministra pracy i polityki społecznej w sprawie zmian w planie finansowym PFRON).

Środki PFRON przewidziane w planie finansowym funduszu dla samorządów powiatowych są przekazywane tym samorządom przez prezesa zarządu PFRON – w wysokości określonej na podstawie algorytmu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88,

poz. 808, z późn. zm.). O wielkości środków funduszu określonych algorytmem, przypadających powiatom na dany rok informuje poszczególne powiaty zarząd funduszu.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Hanna Majszczyk

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jana Warzechy**

**w sprawie standardów wielkości
powierzchni sali przypadającej na dziecko
w przedszkolu (22973)**

Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Jana Warzechy w sprawie standardów dotyczących wielkości powierzchni sali przypadającej na jedno dziecko w przedszkolu (SPS-023-22973/11), uprzejmie informuję.

Przepis art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) zobowiązuje organ prowadzący szkołę/przedszkole lub placówkę do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz wyposażenia szkoły/przedszkola lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania i programów wychowawczych.

Instrumentem określającym organizację pracy przedszkola jest statut przedszkola, spełniający warunki określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.). Statut przedszkola określa m.in.:

— cele i zdania przedszkola wynikające z przepisów prawa,

— sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka i przygotowania go do nauki w szkole,

— sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem.

Równocześnie zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty to dyrektor przedszkola m.in. kieruje działalnością przedszkola, sprawuje nadzór pedagogiczny, sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, wykonuje

zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole.

Zarówno w szkole podstawowej, jak i w przedszkolu obowiązują przepisy rozporządzenia ministra edukacji narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w przedszkolu (publicznym i niepublicznym), a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez przedszkole poza obiektami należącymi do tych jednostek.

Jednocześnie zgodnie z art. 31 ust. 1 cyt. ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) nadzór pedagogiczny m.in. nad przedszkolem, w szczególności w zakresie: zgodności zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami, realizacji podstawy programowej, przestrzegania statutu szkoły, przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki sprawuje kurator oświaty.

Dodatkowo informuję, iż w lutym br. weszło w życie rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 23), zgodnie z którym m.in. obiekt szkolny/przedszkolny powinien:

1) posiadać pomieszczenia do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, które spełniają wymagania dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,

2) spełniać warunki techniczne i lokalizacyjne określone w przepisach rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W zakresie spraw technicznych dotyczących funkcjonowania budynku zagadnienia reguluje ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), która kwalifikuje m.in. budynki przedszkolne do kategorii IX obiektów budowlanych. Określone wymogi dla budynków przeznaczonych na pobyt dzieci oraz budynków użyteczności publicznej zawiera rozporządzenie ministra infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

Powyższe oznacza, iż normy dotyczące m.in. minimalnej powierzchni przypadającej w przedszkolu na jedno dziecko wynikają z ogólnych przepisów Prawa budowlanego w zakresie kubatury pomieszczenia, a tym samym jego wentylacji. Według powyższego na

jedno dziecko w przedszkolu powinno przypadać ok. 2,5–3 m² powierzchni.

Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny, należy pamiętać, iż przepisy Prawa budowlanego nie zawierają delegacji dla ministra edukacji narodowej do osobnych regulacji w zakresie budynków będących w użytkowaniu szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych.

Reasumując, równocześnie należy podkreślić, iż w opinii wielu środowisk zajmujących się wychowaniem przedszkolnym, jak i w ocenie posłów, których interpelacje przesyłane są do Ministerstwa Edukacji Narodowej, wymogi higieniczno-sanitarne dotyczące przedszkoli są zbyt restrykcyjne, np. w porównaniu z innymi formami wychowania przedszkolnego, i w związku z tym wnioskuje wręcz o ich liberalizację.

Podsekretarz stanu
Zbigniew Włodkowski

Warszawa, dnia 17 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła Jacka Osucha**

**w sprawie konieczności przeznaczenia
w trybie pilnym środków na budowę II etapu
wschodniej obwodnicy Krakowa
w ciągu drogi S7 (22975)**

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację posła Jacka Osucha, przekazaną przy piśmie z dnia 13 czerwca 2011 r. (sygn. SPS-023-22975/11), w sprawie środków na budowę II etapu wschodniej obwodnicy Krakowa w ciągu drogi S7, przedstawię następujące informacje.

Inwestycja pn. „Budowa autostrady A4 Wielicka – Szarów wraz z drogą S7 Bieżanów – Christo Botewa – Igołomska odc. Kraków (węzeł Igołomska) – Kraków węzeł Christo Botewa (Rybitwy)” została ujęta w załączniku nr 1a „Programu budowy dróg krajowych na lata 2011–2015” zawierającym inwestycje priorytetowe, których realizacja może zostać rozpoczęta do roku 2013 pod warunkiem ostatecznego rozliczenia zadań realizowanych w ramach załącznika nr 1 lub zapewnienia dodatkowych środków finansowych ponad limit ustalony przez Radę Ministrów. Prognozowana wartość ww. inwestycji wynosi 916 253,9 tys. zł.

Zakres rzeczowy zawarty w programie musiał zostać dostosowany do aktualnych możliwości finansowych państwa, w związku z powyższym, w przypadku przyznania dodatkowych limitów powyżej kwoty

82,8 mld zł lub kwot wygospodarowanych w ramach korekt przetargowych, odpowiedniej zmianie ulegnie też zakres rzeczowy programu.

Mając powyższe na uwadze, w chwili obecnej nie można określić terminu rozpoczęcia realizacji przedmiotowej inwestycji oraz kwoty, jaka została zaoszczędzona w ramach rozstrzygniętych przetargów m.in. w związku z faktem, iż na dzień dzisiejszy jest za wcześnie, aby przeprowadzić ostateczne rozliczenie inwestycji ujętych w załączniku nr 1.

Ponadto uprzejmie informuję, iż w „Programie budowy dróg krajowych na lata 2011–2015” zostało ujęte zadanie pn. „Budowa autostrady A4 Kraków – Tarnów w. Szarów – w. Krzyż”, które będzie kontynuowane w roku 2012.

Jednocześnie należy wskazać również inwestycje w województwie małopolskim, oprócz wspomnianej przez pana posła wschodniej ob. Krakowa, które mają szansę rozpocząć się przed 2013 r., ponieważ są na liście priorytetowej resortu infrastruktury:

– budowa obwodnicy Skawiny na drodze krajowej nr 44,

– udział resortu w budowie mostu w Piwnicznej na rzece Poprad na drodze nr 87, wraz z dojazdami.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Radosław Stępień

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

O d p o w i e d ź

**podsekretarza stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej
- z upoważnienia ministra -
na interpelację posła
Johna Abrahama Godsona**

w sprawie walki o młodych fachowców (22981)

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Johna Abrahama Godsona (SPS-023-22981/11) w sprawie walki o młodych fachowców, uprzejmie wyjaśniam.

Wraz z pełnym otwarciem niemieckiego rynku pracy, z dniem 1 maja 2011 r., oraz doniesieniami dotyczącymi ofert niemieckiego szkolnictwa zawodowego dla młodzieży z krajów Europy Środkowej i Wschodniej pojawia się możliwość zwiększenia mobilności młodych ludzi i wyjazdów, szczególnie w rejonie przygranicznym, polskiej młodzieży do Republiki Federalnej Niemiec. Nie może być tu jednak mowy o powszechnej skali tego zjawiska. Jak wynika z informacji przygotowanej przez Dolnośląskie Kuratorium Oświaty dla Komitetu ds. Edukacji Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy

Regionalnej i Transgranicznej, zaledwie 7% uczniów gimnazjów wyraża zainteresowanie możliwością nauki w Niemczech. Różne podmioty z Niemiec, niemieckie izby handlowe, cechy rzemiosł lub centra kształcenia zawodowego i szkoły, starają się tworzyć ciekawe oferty edukacyjne w celu zainteresowania i ściągnięcia uczniów nie tylko z Polski, ale w ogóle z krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Propozycje te nie są sygnowane przez władze federalne lub władze landowe. Każdorazowo są to oferty jednostkowe, o bardzo różnych warunkach finansowych i organizacyjnych, ale podstawą w nich udziału jest znajomość języka niemieckiego, potwierdzona uznawanym w Niemczech dokumentem. Decyzję o udziale w międzynarodowym projekcie edukacyjnym zawsze podejmują uczeń i rodzice, co jest zgodne z postanowieniami polskiego prawa.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia, zaś art. 16 ust. 5b ww. ustawy stanowi, że obowiązek szkolny i obowiązek nauki może być spełniany przez uczęszczanie do szkoły za granicą, w tym na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Ponadto ogólne przepisy prawa pierwotnego Unii Europejskiej, będące gwarancjami prawnymi o charakterze nadrzędnym w stosunku do przepisów krajowych, regulują zarówno prawo do swobodnego przemieszczania się obywateli Unii Europejskiej, jak i prawo dostępu do kształcenia zawodowego na jej terytorium. Prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania przez obywateli Unii Europejskiej na terytorium państw członkowskich gwarantują art. 20 ust. 2 lit. a i art. 21 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Również art. 166 ust. 2 tiret 3, umiejscowiony w tytule XII „Edukacja, kształcenie zawodowe, młodzież i sport” ww. traktatu, w sposób wyraźny wskazuje, że działanie Unii zmierza do ułatwienia dostępu do kształcenia zawodowego i sprzyjania mobilności instruktorów i kształcących się, a zwłaszcza młodzieży. Z powyższych przepisów w sposób jednoznaczny wynika prawo do zdobywania umiejętności zawodowych przez obywateli polskich na terytorium całej Unii Europejskiej, a nie tylko kraju macierzystego.

Ponadto absolwenci gimnazjów jako osoby niepełnoletnie zgodnie z art. 92 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.) aż do osiągnięcia pełnoletności pozostają pod władzą rodzicielską. I tylko rodzice mogą podjąć w tym przypadku decyzję o wyjeździe dziecka do szkoły w Niemczech. Przy tym należy zauważyć, że art. 70 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje rodzicom wolność wyboru dla

ich dzieci szkoły innej niż szkoła publiczna. Nie istnieje zatem możliwość prawnego zakazania nauki absolwentom polskich gimnazjów w niemieckich szkołach zawodowych.

Jednocześnie należy podkreślić, że Ministerstwo Edukacji Narodowej podejmuje działania mające na celu zachęcenie polskiej młodzieży do podejmowania nauki w polskich szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

Młody człowiek odbywający naukę zawodu zarówno jako młodociany pracownik, jak i uczeń zasadniczej szkoły zawodowej ma zagwarantowaną pomoc finansową państwa odpowiednio w formie wynagrodzenia za pracę lub stypendium socjalnego. Udzielanie uczniom świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina, zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa. Ministerstwo Edukacji Narodowej, realizując pomoc materialną dla uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, opiera się na środkach rezerwy celowej budżetu państwa pn. „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”, która zwiększa środki na pomoc materialną realizowaną przez gminy. Zgodnie z art. 90r ustawy o systemie oświaty minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przekazuje do wojewodów środki na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych. Wojewodowie następnie zwiększają budżety poszczególnych gmin. Uruchomienie omawianych środków związane jest z przyjęciem ustawy budżetowej na dany rok oraz z podziałem środków na poszczególne zadania wynikające z Narodowego Programu Stypendialnego. W budżecie państwa na rok 2011 na dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego przeznaczono 505 mln zł.

Ponadto w ramach swoich kompetencji minister edukacji narodowej zapewnia zarówno uczniom szkół, jak i pracodawcom, którzy przyjmują ich na praktyczną naukę zawodu, wsparcie finansowe. Jednostki samorządu terytorialnego jako organy prowadzące szkoły i placówki publiczne otrzymują z budżetu państwa część oświatową subwencji ogólnej przeznaczoną na finansowanie zadań szkolnych, a jednym z tych zadań jest prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe, w ramach którego realizowana jest praktyczna nauka zawodu. Z części oświatowej subwencji ogólnej organy prowadzące szkoły, które organizują praktyczną naukę zawodu poza szkołą, zapewniają w ramach subwencji oświatowej środki finansowe:

1) na refundowanie pracodawcom wynagrodzenia instruktorów p. n. z. prowadzących zajęcia praktyczne z uczniami do wysokości minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego posiadającego dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, tj. 1622 zł;

2) na refundowanie pracodawcom dodatku szkoleniowego dla instruktorów p. n. z. prowadzących zajęcia praktyczne w wysokości nie mniejszej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w IV kwartale (wg GUS na rok 2010 kwota ta wynosi 3604,80 zł, zatem nie mniej niż 10% oznacza nie mniej niż 360,48 zł);

3) na refundowanie pracodawcom kosztów odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, niezbędnej na danym stanowisku szkoleniowym, przydzielonym uczniom na okres zajęć praktycznych w danym roku szkolnym do wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia (na rok 2010 do wysokości 720,96 zł);

4) opiekun praktyk zawodowych otrzymuje dodatek szkoleniowy nie niższy niż 10% przeciętnego wynagrodzenia, o ile nie został zwolniony od świadczenia pracy (na rok 2010 nie niższy niż 360,48 zł);

5) opiekun praktyk zawodowych może otrzymać od pracodawcy za okres prowadzenia praktyk zawodowych premię w wysokości nie niższej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia (na rok 2010 nie niższą niż 360,48 zł).

Szkoła kierująca uczniów na praktyczną naukę zawodu zapewnia im ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, zwraca uczniom odbywającym praktyczną naukę zawodu w miejscowościach poza siedzibą szkoły równowartość kosztów przejazdu lub, jeśli codzienny dojazd nie jest możliwy, zapewnia nieodpłatne zakwaterowanie. Pracodawcom, którzy podpisali z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje po zdaniu przez młodocianego egzaminu zawodowego dofinansowanie kosztów kształcenia wypłacane ze środków Funduszu Pracy na podstawie art. 70b ustawy o systemie oświaty. W roku 2011 dla zawodów o 3-letnim okresie kształcenia kwota dofinansowania wynosi 8081 zł, dla zawodów o 2-letnim cyklu kształcenia jest to 4848 zł. Na realizację tego zadania w roku 2011 przeznaczono 303 930 tys., co odpowiada zgłaszanym przez poszczególne województwa potrzebom.

Informuję także, że w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Transgranicznej w dniach 12–13 stycznia br. w Neustrelitz ukonstytuował się Komitet ds. Edukacji, w skład którego wchodzi między innymi Grupa Robocza ds. Kształcenia Zawodowego. W dniu 21 kwietnia br. we Wrocławiu odbyło się zorganizowane przez koordynatora tej grupy spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej, urzędów wojewódzkich i urzędów marszałkowskich. Celem spotkania było m.in. przygotowanie wstępnych założeń stanowiska strony polskiej na temat współpracy polsko-niemieckiej w zakresie kształcenia zawodowego. Ministerstwo Edukacji Narodowej jako jeden z istotnych priorytetów prac Komitetu ds. Edukacji polsko-niemieckiej komisji międzyrządowej, oprócz zapewnienia warunków rozwoju part-

nerskiej wymiany uczniów pomiędzy polskimi i niemieckimi szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe jako elementu szeroko rozumianej współpracy europejskiej, wskazało także stworzenie uczniom polskim przebywającym na terenie Niemiec kompleksowej oferty edukacyjnej, pozwalającej na utrzymanie kontaktu z językiem polskim, historią i geografiją Polski. Ponadto podczas posiedzenia ww. Komitetu ds. Edukacji, które odbyło się w dniach 20–21 czerwca br. w Warszawie, Grupa Robocza ds. Kształcenia Zawodowego zaproponowała, by współpraca polsko-niemiecka w zakresie kształcenia zawodowego obejmowała wzajemne uznawanie kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego, możliwość odbywania staży i szkoleń przez polskich nauczycieli w niemieckich firmach oraz stworzenie warunków do współpracy polskich szkół z niemieckimi pracodawcami i niemieckich szkół z pracodawcami polskimi.

Z poważaniem

Podsekretarz stanu
Miroslaw Sielatycki

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

Odpowiedź

**ministra skarbu państwa
na interpelację posła Kazimierza Moskala**

**w sprawie nadużyć i nieprawidłowości
przy obsadzaniu zarządów
oraz rad nadzorczych w spółkach
Skarbu Państwa (23002)**

Szanowny Panie Marszałku! W odpowiedzi na interpelację pana posła Kazimierza Moskala z dnia 8 czerwca 2011 r., znak: SPS-023-23002/11, w sprawie nadużyć i nieprawidłowości przy obsadzaniu zarządów oraz rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa informuję, zgodnie z zadanymi pytaniami, co następuje.

W spółkach z udziałem Skarbu Państwa, nadzorowanych przez ministra skarbu państwa, obowiązują procedury i kryteria doboru członków organów nadzorczych i zarządów.

Wymogiem formalnym do pełnienia funkcji przedstawiciela Skarbu Państwa w organach nadzoru podmiotów z udziałem Skarbu Państwa jest posiadanie uprawnień do zasiadania w radach nadzorczych zdobytych w wyniku zdania z wynikiem pozytywnym egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych, o którym mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.), lub posiadanie uprawnień zwalniających z obowiązku jego zdania wskazanych w § 5 pkt 2 i 3 rozporządze-

nia Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem (Dz. U. Nr 198, poz. 2038, z późn. zm.), tj. posiadanie stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub nauk prawnych albo posiadanie wpisu na listę radców prawnych, adwokatów, biegłych rewidentów lub doradców inwestycyjnych.

Dodatkowe kryteria kwalifikacji kandydatów na członków organów nadzoru podmiotów z udziałem Skarbu Państwa oraz sposób ich wyboru zostały określone zarządzeniem nr 14 ministra skarbu państwa z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie zasad i doboru kandydatów wskazywanych przez ministra skarbu państwa do składu rad nadzorczych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa i rad nadzorczych innych podmiotów prawnych nadzorowanych przez ministra skarbu państwa (z późn. zm.) oraz zarządzeniem nr 45 ministra skarbu państwa z 6 grudnia 2007 r. w sprawie zasad i trybu doboru kandydatów do składu rad nadzorczych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa oraz rad nadzorczych innych podmiotów prawnych nadzorowanych przez ministra skarbu państwa (z późn. zm.).

Określone powyższymi zarządzeniami kryteria oraz zasady doboru kandydatów dotyczą również przedstawicieli Skarbu Państwa w komisjach rewizyjnych oraz pełnomocników wspólnika w spółkach, w których Skarb Państwa reprezentowany jest przez ministra skarbu państwa.

W spółce, w której ponad połowa akcji należy do Skarbu Państwa, członkowie zarządu są powoływani i odwoływani przez radę nadzorczą. Powołanie na członka zarządu następuje po przeprowadzeniu przez radę nadzorczą postępowania kwalifikacyjnego, przy czym zasada ta nie dotyczy członka zarządu wybranego przez pracowników (art. 19a ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji). W przypadku sprawowania nadzoru przez pełnomocnika wspólnika postępowanie kwalifikacyjne na członków zarządu przeprowadza pełnomocnik wspólnika, natomiast powołania dokonuje zgromadzenie wspólników. Zasady powyższe stosuje się w przypadku spółek z większościowym udziałem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych, powstałych w innym trybie niż komercjalizacja (art. 69a ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji) oraz o ile statut lub umowa spółki tak stanowi, w spółkach z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa.

Właściwym trybem kwalifikacji i rekrutacji prezesa i członków zarządu w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach z większościowym udziałem Skarbu Państwa jest postępowanie kwalifikacyjne, które organizuje i przeprowadza rada nadzorcza spółki lub pełnomocnik wspólnika. Członkowie zarządu powinni legitymować się odpowiednim wykształceniem, doświadczeniem zawodowym, przedsiębiorczością, dążeniem do stałej poprawy sytuacji

ekonomiczno-finansowej spółki, podnoszeniem jej wartości i konkurencyjności, a także umiejętnością dobrej współpracy z załogą.

Celem postępowania kwalifikacyjnego jest dobór kompetentnych osób zgodny z kryteriami merytorycznymi zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz. U. Nr 55, poz. 476, z późn. zm.). Szczegółowe wymagania stawiane kandydatom winny być adekwatne do charakteru stanowiska oraz wynikać z zakresu zadań i odpowiedzialności w zależności od pełnionej funkcji w zarządzie – prezesa zarządu, członka zarządu odpowiedzialnego za: finanse, sprawy produkcji, sprzedaż i marketing, sprawy pracownicze itp.

W momencie zgłaszania swojej kandydatury do zasiadania w organie nadzoru lub zarządzie kandydat podpisuje szereg oświadczeń:

1) oświadczenie o wyrażeniu zgody na udział w pracach organu nadzoru/ na powołanie w skład zarządu wraz deklaracją, iż nie mają do kandydata zastosowania ograniczenia i zakazy pełnienia funkcji we władzach spółek oraz w prowadzeniu działalności konkurencyjnej wynikające z przepisów prawa (załącznik 1);

2) informację o złożeniu oświadczenia lustracyjnego (załącznik 2) lub oświadczenie lustracyjne (załącznik 3);

3) oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych, w którym kandydat deklaruje, iż nie został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII Kodeksu karnego (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz w art. 585, art. 587, art. 590 i w art. 591 Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.) oraz nie toczą się przeciwko niemu żadne postępowania karne w sprawach określonych wyżej wymienionymi przepisami prawa (załącznik 4);

3) oświadczenie, iż kandydat nie jest zatrudniony w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub biurze posła do Parlamentu Europejskiego na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze oraz że nie wchodzi w skład organów partii politycznych reprezentujących partie polityczne na zewnątrz oraz uprawnionych do zaciągania zobowiązań, iż nie jest zatrudniony przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę (załącznik 4 – wymogi te są zgodne z art. 15a oraz art. 16 ust. 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji).

Osoby, które nie spełniają warunków określonych w ww. oświadczeniach, nie mogą być powołane w skład organów statutowych spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Mając na uwadze powyższe, można zauważyć, że w radach nadzorczych i zarządach spółek z udziałem

Skarbu Państwa nie mogą zasiadać osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII Kodeksu karnego (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz w art. 585, art. 587, art. 590 i w art. 591 Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.) oraz te, przeciwko którym toczą się postępowania karne w sprawach określonych wyżej wymienionymi przepisami prawa. Oświadczenia złożone z tego tytułu minister skarbu państwa przyjmuje w dobrej wierze. W przypadku powzięcia wiarygodnej informacji o zaistnieniu przypadku, iż członek organu spółki lub kandydat złożyli fałszywe oświadczenie minister skarbu państwa bezzwłocznie odwołuje taką osobę z organu spółki.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) zabrania się przetwarzania danych ujawniających (...) poglądy polityczne (...), a ponieważ nie zachodzą przesłanki z ust. 2 tegoż artykułu, minister skarbu państwa nie ma prawa zbierać informacji, do jakich partii należą członkowie zarządów i organów nadzoru spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Składy rad nadzorczych opublikowane są na stronie internetowej Ministerstwa Skarbu Państwa – <http://nadzor.msp.gov.pl/portal/nad/import/6/> i są comiesięcznie aktualizowane. Składy zarządów spółek z jednoosobowym i większościowym udziałem Skarbu Państwa są natomiast publikowane na stronach internetowych w Biuletynie Informacji Publicznej poszczególnych spółek, zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.).

W odniesieniu do zmian w organach statutowych spółek w latach 2007–2011 należy stwierdzić, że obowiązek sporządzania analiz przeprowadzanych postępowań konkursowych w celu wyłonienia kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa będących w nadzorze ministra skarbu państwa oraz dokonanych zmian w zarządach spółek z udziałem SP został wprowadzony poleceniem ministra skarbu państwa z dnia 18 stycznia 2008 r.

Mając na uwadze powyższe informuję pana posła, że w latach 2008–2010 oraz w I kwartale 2011 r.:

— ogólna liczba wszczętych postępowań kwalifikacyjnych na członka zarządu wynosiła 721, z tego w roku 2008 przeprowadzono 248, w roku 2009 – 203, w roku 2010 – 199 oraz w I kwartale 2011 – 71; powyższe dane wskazują, że ilość przeprowadzanych postępowań kwalifikacyjnych w każdym roku jest bardzo zbliżona;

— najczęściej wskazywane przyczyny wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego na członka zarządu w spółce SP to: koniec kadencji (średnio w analizowanym okresie ponad 50% przypadków), rozszerzenie lub uzupełnienie składu zarządu, odwołanie

członka zarządu lub złożenie rezygnacji z pełnionej funkcji;

— w odniesieniu do przeprowadzanych postępowań konkursowych na członka rady nadzorczej spółek z udziałem SP, w analizowanym okresie sumaryczna liczba wszczętych postępowań wyniosła 554, z czego największa liczba przypada na rok 2008, gdzie najczęstszą przyczyną odwołania były: koniec kadencji rady nadzorczej oraz decyzje ministra skarbu państwa, w mniejszym zakresie jako powód zmian wymienia się rezygnację członka z pełnionej funkcji oraz wzmocnienie nadzoru;

— w latach 2009 oraz 2010 liczba wszczętych postępowań konkursowych na członka rady nadzorczej

spółki SP kształtowała się na podobnym poziomie (76 i 70 postępowań), a w I kwartale br. zostało wszczętych 21 postępowań konkursowych; najczęstsze przyczyny ich wszczęcia w latach 2009–2010 to również koniec kadencji (ponad 51% w każdym roku), w mniejszym stopniu decyzja ministra skarbu państwa, rezygnacja czy konieczność wzmocnienie nadzoru.

Minister
Aleksander Grad

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.